

အမေရိကန်
မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်
အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၏
အမှတ် (၄၀) ကျမ်းစာ

သုတ်မဟာဝါအဋ္ဌကထာ ဘာသာဠိကာ

နှင့်
ပါဠိတော်နိဿယ
(ဒုတိယအုပ်)

သုတ်မဟာဝါအဋ္ဌကထာကို နိဿယ အဓိပ္ပာယ်
စုံလင်စွာ တန်ဆာဆင်ထားပါသည်။

ပြည်ထောင်စုဆိုရှယ်လစ်သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်
သာသနာရေးဦးစီးဌာန
သာသနာ ၂၅၂၄၊ ကောဇာ ၁၁၄၂၊ ဇွန်ဝါရီလ ၁၉၇၁

ထေရဝါဒ

သာသနာတော် သန့်ရှင်းတည်တံ့ ပြန့်ပွားရေး

အတွက်

မဟာဂန္ဓာရုံဆရာတော်

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၏

ဘဝသဒ္ဓါကာကျမ်းကြီးများ

ပြည့်စုံအောင် ကြိုးစားရိုက်နှိပ်နေပါပြီ

ပထမ အကြိမ်

အုပ်ရေ ၃၀၀၀

ရန်ကုန်မြို့ ကမ္ဘာအေး၊ သာသနာရေးဦးစီးဌာန အတွက်
ဟံသာဝတီပိဋကတ်ပုံနှိပ်တိုက်(၀၁၄၇၅)တွင် ဦးဇော်ဝင်းက
ပုံနှိပ်၍ လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးမြင့်မောင်
မှတ်ပုံတင်အမှတ်(၀၂၅၂၇)က ထုတ်ဝေသည်။

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၏

တဘဝသံသရာဖြစ်စဉ်-အကျဉ်း

- ၁။ အရှင်ဇနကာဘိဝံသ ဆရာတော်လောင်း သူငယ်ကို စစ်ကိုင်းတိုင်း ရွှေဘိုခရိုင် ဝက်လက်မြို့နယ် သရိုင်းရွာ ဦးဇောတိ-ဒေါ်အုန်းလှိုင်တို့မှ ၁၂၆၁-ခုနှစ်၊ တပို့တွဲလပြည့်ကျော် ၁၄-ရက်၊ (၁၉၀၀-ပြည့်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၇-ရက်) အင်္ဂါနေ့တွင် ဖွားမြင်သည်။
- ၂။ ၁၂၆၆-ခုနှစ်၌ ပထမအကြိမ် ရှင်သာမဏေ ပြုတော်မူသည်။
- ၃။ ၁၂၇၅-ခုနှစ်၌ ဒုတိယအကြိမ် ရှင်သာမဏေပြုတော်မူသည်။
- ၄။ ၁၂၇၉-ခုနှစ် သက်တော် ၁၈-နှစ် အရွယ်တွင် ပထမကြီးတန်း စာမေးပွဲကို အောင်မြင်တော်မူသည်။
- ၅။ ၁၂၈၀-ပြည့်နှစ် တပေါင်းလပြည့်နေ့၌ ပထမအကြိမ် ရဟန်းအဖြစ် ခံယူတော်မူသည်။
- ၆။ ၁၂၈၁-ခုနှစ် နယုန်လပြည့်နေ့၌ ဒုတိယအကြိမ်၊ ၁၂၈၁-ခုနှစ် တပေါင်းလပြည့်နေ့၌ တတိယအကြိမ် ရဟန်းအဖြစ် ခံယူတော်မူသည်။
- ၇။ ၁၂၈၇-ခုနှစ်၌ “ပထမကျော်” အောင်မြင်တော်မူသည်။
- ၈။ ၁၂၈၉-ခုနှစ်၌ “သကျသီဟစာမေးပွဲ ပရိယတ္တိ သာသနဟိတဓမ္မာစရိယ” ဘွဲ့ ရရှိ အောင်မြင်တော်မူသည်။
- ၉။ ၁၃၀၃-ခု ဝါဆိုဦး (၁၉၄၁-၄၂) ဂျပန်စစ်တပ်များ မြန်မာပြည်သို့ ဝင်ရောက်သိမ်းပိုက်မည့်နှစ်တွင် ယခုလက်ရှိ အမရပူရ မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက် နေရာသို့ ပြောင်းရွှေ့ သီတင်းသုံးတော်မူသည်။ ပြောင်းရွှေ့လာခဲ့စဉ်က သံဃာတော်ငါးပါးမျှသာ ရှိ၍ ပျံလွန်တော်မူချိန်တွင် သံဃာတော် ငါးရာကျော်မျှ သီတင်းသုံးလျက် ရှိသည်။
- ၁၀။ (လွတ်လပ်ရေးရပြီးနောက်) ၁၃၁၂-ခုနှစ် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော် အစိုးရ၏ (ရှေးဦးစွာ) “အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ” ဘွဲ့တံဆိပ် ဆက်ကပ်ခြင်းကို ခံယူရသည်။

(ဆ)

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၏ ဘဝဖြစ်စဉ်အကျဉ်း

၁၁။ ၎င်းနှစ်မှာပင် နိုင်ငံတော် စာသင်ကျောင်းများ၌ သင်ကြားရန် “မူလတန်း ဗုဒ္ဓဘာသာလက်စွဲ ခေါ် သင်ခန်းစာ” များကို ရေးသားခဲ့သည်။

၁၂။ ၁၃၁၅-ခုနှစ်၌ (က) ဆဋ္ဌသံဂီတိဩဝါဒါစရိယ သံသနာယက၊
(ခ) ဆဋ္ဌသံဂီတိ ဘာရနိတ္တာရက၊
(ဂ) ဆဋ္ဌသံဂီတိ ပါဠိပဋိဝိသောဓက၊
(ဃ) ဆဋ္ဌသံဂီတိ ဩသာနသောဓေယျ ပတ္တ ပါဠိကအံဖြစ် ကင်မြောက်တော် မူခြင်း ကို ခံယူရသည်။

၁၃။ ၁၃၃၇-ခုနှစ် ပဲခူးမြို့၌ ကျင်းပအပ်သော ဂိုဏ်းလုံးကျွတ်အစည်း အဝေးကြီးက ရွှေကျင်ဂိုဏ်းကြီး၏ ဥပဉ္စက္ကဋ္ဌ (ဒုတိယသာသနာပိုင်)အဖြစ် တင်မြောက်ခြင်းကို ခံယူတော်မူရသည်။

၁၄။ ၁၂၉၁-ခု သက်တော် ၃၀-မှ စ၍ ကျမ်းစာများကို စတင် ပြုတော်မူခဲ့ရာ ၁၂၉၃-ခုနှစ်တွင် ပထမဦးဆုံးကျမ်းစာကို ရေးသားပြီးစီးတော်မူ၍၊ ၁၃၃၈-ခု တန်ဆောင်မုန်းလတွင် “နောက်ဆုံးဆယ်လ မြတ်ဗုဒ္ဓ” ကျမ်းစာကို ရေးသားပြီးလျှင် “တဘဝသံသရာ” အမည်ဖြင့် ထေရုပုတ္တိကို ကိုယ်တိုင် ရေးတော်မူခဲ့သည်။ ပဉ္စပကရဏဘာသာဋီကာနှင့် မူလဋီကာနိဿယ ပါဠိတော်နိဿယများကို ၁၃၃၆-ခု တန်ဆောင်မုန်းလဆန်း ၅-ရက် (၁၈-၁၁-၇၄) တနင်းလာနေ့ ၁-နာရီအချိန် စတင် ပို့ချရေးသား၍၊ ၁၃၃၉-ခု ဝါခေါင်လဆန်း ၁၂-ရက်နေ့မှာ ပြီးဆုံးခဲ့ပါသည်။ သုတ်မဟာဝါ ဘာသာဋီကာကို ၁၃၃၇-ခု ဝါဆိုလပြည့်ကျော် ၂-ရက် ကြာသပတေးနေ့ (၂၄-၇-၇၅) စတင် ပို့ချရေးသား၍၊ ၁၃၃၉-ခု နတ်တော်လဆန်း ၁၃-ရက် (၂၃-၁၂-၇၅) သောကြာနေ့ ပျံလွန်တော်မမူမီ ၅-ရက်အလိုတွင် ပြီးစီးတော်မူခဲ့ပါသည်။ သုတ်ပါထေယျ ဘာသာဋီကာကိုပင် တရက်မျှ ရေးသားပို့ချခဲ့ပါသေးသည်။

၁၅။ ၁၃၃၉-ခုနှစ်၊ သက်တော် ၇၈-နှစ်အရောက်၊ နတ်တော်လပြည့်ကျော် ၂-ရက်(၁၉၇၇-ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၇-ရက်)အင်္ဂါနေ့ ညနေ ၄-နာရီ မိနစ် ၃၀-တွင် တဘဝအတွက် ငြိမ်းတော်မူပါသည်။ ။

မဟာဂဗ္ဘဝရ်ဗျာတေ

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၏

သီလနိကာယ်ဓာဋ္ဌကထာ

မဟာဝါဘာသာဋီကာ

အတွဲ (၂)

ဤ သုတ်မဟာဝါဓာဋ္ဌကထာ ဘာသာဋီကာကို တေးပြန်
မဟာဂဗ္ဘဝရ်ဗျာတေ အရှင်ဇနကာဘိဝံသသည် ၁၃၃၇-ခု၊ ဝါ၊
လပြည့်ကျော် ၂-ရက်၊ ကြာသပတေးနေ့ (၂၄-၇-၇၅) တွင် တေဇ်ပုံနှု
ရေးသား၍ ၁၃၃၉-ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၁၄-ရက် (၂၃-၁၂-၇၇)
သော့ကြာနေ့ ပုံနှုတ်တော်မူမိမ့် ၅-ပုဒ်အလိုတွင် ပြီးပီးတော်မူပါသည်။

(၁၂၆၁-ခုမှ ၁၃၃၉-ခု)

စဉ်ဆက်သာသနာတည်စေသော

အကယ်၍သာ-

မြတ်ဗုဒ္ဓါသည် လူ့ရွာထင်ရှား မပွင့်ငြားက ဤကားကုသိုလ် အကုသိုလ်နှင့် ထိုထိုဘုံဘဝ မသိရ များလှအပြစ်တွေ။

ယခုသော်ကား-

ဘုရားရှင်တော် ပွင့်ထွန်းပေါ်၍ ဟောဖော်ညွှန်ကြား မြတ် တရားကြောင့် ဤကားကုသိုလ် အကုသိုလ်နှင့် ထိုထိုဘုံဘဝ သိကြရ များလှကျေးဇူးပေ။

ဂန္ဓာရုံရှင် ထိုသခင်သည်-

ထွတ်တင်ဗုဒ္ဓ ဟောညွှန်ပြသည့် ဓမ္မဒေသနာ အဖြာဖြာကို များစွာဗိုလ်လူ သိစိမ့်ဟူ၍ ဆူဆူကျမ်းစာ ကိုယ့်ဘာသာဖြင့် ဖွင့်ရာပြရာ များစွီကာဟု စာဝါမျိုးမျိုး ကမ္မည်း ထိုးခဲ့၊ နောင်ကျိုးကိုမျှော် ဆရာတော်၏ ဉာဏ်တော်စေစား နှလုံး သားမှ ကိုးစားလောက်ဖွယ် ကျမ်းသွယ်သွယ်ကို မကွယ် မပျောက် စဉ်ထွန်းတောက်ဖို့ မြားမြောက်ကျေးဇူး အထူးထူး ကို ညွတ်နူးရည်လျက် တို့ဆောင်ရွက်သည် စဉ်ဆက်သာသနာ တည်စေသော။

ဣဒံ နော ပုညံ နိဗ္ဗာနဿ ပစ္စယော ဟောတု။

သုတ်မဟာဝါအဋ္ဌကထာဘာသာဋီကာနှင့်
ပါဠိတော်နိဿယ
(ဒုတိယတွဲ)

မာတိကာ

စာမျက်နှာ

. မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်အဋ္ဌကထာ

	ဘာသာဋီကာ	ပါ-နိဿယ
နိဒါန	၁၊	၃၂၇
ဝဿကာရဗြာဟ္မဏ၊		၃၂၉
ရာဇအပရိဟာနိယဓမ္မ	၅၊	၃၃၀
ဘိက္ခုအပရိဟာနိယဓမ္မ	၂၆၊	၃၃၅
သာရိပုတ္တသိဟနာဒ		၃၄၄
ဒုဿိလအာဒိနဝ	၇၀၊	၃၄၉
သီလဝန္တအာနိသံသ		၃၅၃
ပါဠိလိပုတ္တနဂရမာပန	၇၅၊	၃၅၄
အရိယသစ္စကထာ	၈၃၊	၃၆၃
အနာဝတ္တိဓမ္မသမ္မောဓိပရာယဏ	၈၄၊	၃၆၅
ဓမ္မာဒါသဓမ္မပရိယာယ	၈၈၊	၃၆၉
အမ္မပါလိဂဏိကာဝတ္ထု	၉၀၊	၃၇၆
ဝေဠုဝဂါမဝဿူပဂမန	၉၄။	၃၈၂
နိမိတ္တောဘာသကထာ	၁၀၅၊	၃၉၃
မာရယာစနကထာ	၁၂၅၊	၃၉၇
အာယုသင်္ခါရဩဿိဇ္ဇန	၁၃၁၊	၄၀၂
မဟာဘူမိစာလ(ဟေတု)	၁၃၅၊	၄၀၅
အဋ္ဌပရိသာ	၁၄၄၊	၄၀၈
အဋ္ဌအဘိဘာယတန	၁၄၇၊	၄၁၀
အဋ္ဌဝိမောက္ခ	၁၅၅၊	၄၁၂
အာနန္ဒယာစနကထာ	၁၅၆၊	၄၁၃
နာဂါပလောကိတ	၁၅၉၊	၄၂၀
စတုမဟာပဒေသ(ကထာ)	၁၆၂၊	၄၂၂
ကမ္မာရပုတ္တစန္ဒဝတ္ထု	၁၇၅၊	၄၂၆

မာတိကာ	စာမျက်နှာ	
	ဘာသာဇိကာ	ပါ-နိဿယ
သုကရမဒ္ဒဝနှင့်စပ်၍ဝါဒအမျိုးမျိုး	၁၇၅၊	၄၂၉
ပါနိယာဟရဏ	၁၈၀၊	၄၃၀
ပုတ္တုသမလ္လပုတ္တဝတ္ထု	၁၈၀၊	၄၃၁
ယမကသာလာ	၁၉၂၊	၄၄၃
ဥပဝါဏတ္ထေရ	၂၁၂၊	၄၄၇
စတုသံဝေဇနိယဌာန	၂၁၉၊	၄၅၀
အာနန္ဒပုစ္ဆာကထာ	၂၂၃၊	၄၅၂
ထူပါရဟပုဂ္ဂလ	၂၂၈၊	၄၅၄
အာနန္ဒအစ္ဆရိယဓမ္မ	၂၂၉၊	၄၅၅
မဟာသုဒဿနသုတ္တဒေသနာ	၂၃၇၊	၄၅၈
မလ္လာနံ ဝန္တနာ	၂၄၂၊	၄၆၀
သုဘဒ္ဒပရိဗ္ဗာဇကဝတ္ထု	၂၄၃၊	၄၆၂
တထာဂတပစ္စိမဝါစာ	၂၅၂၊	၄၆၈
ပရိနိဗ္ဗုတကထာ	၂၆၁၊	၄၇၁
ဗုဒ္ဓသရီရပူဇာ	၂၆၉၊	၄၇၅
မဟာကဿပတ္ထေရဝတ္ထု	၂၇၃၊	၄၇၇
သရီရဓာတုဝိဘဇန	၂၉၈၊	၄၈၀
ဓာတုထူပပူဇာ	၃၁၀၊	၄၈၂

မာတိကာပြီး၏။

သုတေမဟာဝါအဋ္ဌကထေ ဘာသာဋီကာ

မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ် အဋ္ဌကထာ

နိဒါန အဖွင့်

၁၃၁။ ဝေံ မေ သုတန္တိ။- ဟူသောသုတ်သည်။ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ္တံ၊ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်တည်း။ (တနည်း) ဝေံ မေ သုတန္တိ၊ အစ အပိုင်းအခြား ရှိသော သုတ်သည်။ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ္တံ၊ တည်း။ [ဤသို့ နှစ်နည်းပေးရခြင်း၏ အပေါ့ယံကို သီလက္ခန္ဓာဘာသာဋီကာ သာမညဖလသုတ် အစဉ်ပြ ကားပြီ။] တကြ၊ ထို မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်၌။ အယံ၊ ဤ သို့အပ်လတ္တံ ကား။ အနုပဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ၊ အစဉ်အတိုင်းသောပုဒ်တို့၏ အဖွင့်တည်း။ [မဖွင့်ရသေးသော ပုဒ်တို့၏အစဉ်ကို ရည်ရွယ်၍ “အနုပဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ” ဟု ဆိုသည်။ “အပုဗ္ဗပဒဝဏ္ဏနာ” ဟုလည်း ပါငြိရုံ၏။ “ရှေးမဟုတ်သောပုဒ်တို့၏ အဖွင့်တည်း။ ဝါ၊ အသစ်ဖြစ်သောပုဒ်တို့၏ အဖွင့်တည်း” ဟု ပေးပါ။]

၁။ မဟာပရိနိဗ္ဗာနံ။ ။မဟိယတေ ပူဇိယတေတိ မဟန္တံ၊ ပူဇော်ထိုက်သောကြောင့် မဟန္တလည်း ဟုတ်၏။ မဟန္တံ+တံ+ပရိနိဗ္ဗာနံ စာတိ မဟာပရိနိဗ္ဗာနံ၊ ပူဇနိယ ဘာဝတော၊ ပူဇော်ထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဗုဒ္ဓသမ္မဒဗ္ဗ ပဟာယ ပဝတ္တတ္တာ၊ ဗုဒ္ဓ၏ပြည့်စုံခြင်းကို ပယ်စွန့်၍ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ မဟန္တံ၊ ပူဇော်ထိုက်သည်လည်း ဟုတ်၏။ တံ၊ ထို ပူဇော်ထိုက်သောအရာဟူသည်။ ပရိနိဗ္ဗာနံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူခြင်းလည်း ဟုတ်၏။ ဣတိ မဟာပရိနိဗ္ဗာနံ။ သဝါသနပဟာနတော၊ ဝါသနာနှင့်တကွ ကိလေသာတို့ကို ပယ်နိုင်ခြင်းကြောင့်။ မဟန္တံ၊ မြင့်မြတ်သော။ ကိလေသက္ခယံ၊ ကိလေသာတို့၏ ကုန်ကြောင်းဖြစ်သော မဂ်ကို။ နိဿာယ ခြံ့၍။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော။ ပရိနိဗ္ဗာနံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်တည်း။ ဣတိ ဝိ မဟာပရိနိဗ္ဗာနံ။ ဤသို့စသည်ဖြင့် ဋီကာ၌ အမျိုးမျိုးဖွင့်ထား၏။ တပုဂ္ဂိုလ်ယုတ္တံ သုတ္တံ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ္တံ-ထို ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူခြင်းနှင့် စပ်ယှဉ်သောသုတ်ကို “မဟာ ပရိနိဗ္ဗာနသုတ်” ဟု ခေါ်သည်။

ဂိဇ္ဈကူဒဇ္ဇတိ၊ ကား။ ဂိဇ္ဈာ၊ လင်းတတို့သည်။ တဿ၊ ထိုတောင်၏။
 ကူဇဇသု၊ အထွတ်တို့၌။ ဝသိံသု၊ နေကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ထိုသို့ လင်းတတို့
 နေရာ အထွတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (သော၊ ထိုတောင်သည်။) ဂိဇ္ဈကူဇဇော၊
 မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ တဿ၊ ၏။ ဂိဇ္ဈသဒိသံ၊ လင်းတနှင့်တူသော။ ကူဇ္ဇံ၊
 သည်။ အတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ထိုသို့ လင်းတနှင့်တူသော အထွတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ (သော၊ သည်။) ဂိဇ္ဈကူဇဇော၊ ၏။ ဂိဇ္ဈကူဇဇော၊ လင်းတတို့၏နေရာ
 အထွတ်ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့် ဂိဇ္ဈကူဇဇမည်သော။ ဝါ၊ လင်းတနှင့်တူသော
 အထွတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဂိဇ္ဈကူဇဇမည်သော။ တသ္မိံ (ပဗ္ဗတေ)၊
 ထိုတောင်၌။ [ဝိဟရတိ-၌ စပ်။ ဂိဇ္ဈကူဇဇံ အဓိပ္ပါယ်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာ
 ဋီကာ ဒုတိယအုပ် ဒုတိယပါရာဇိကအပွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။ အနည်းငယ်သာကဲ့သည်။]
 အဘိယာတုကာမောတိ၊ ကား။ ဘိဘဝနတ္ထာယ၊ လွမ်းမိုးခြင်းအကျိုးငှာ။
 ယာတုကာမော၊ သွားခြင်းငှာ အလိုရှိသည်။ (ဟောတိ။) ဝဇ္ဇိတိ၊ ကား။
 ဝဇ္ဇိရာဇာနေ၊ ဝဇ္ဇိမင်းတို့ကို။ (ဥစ္ဆေစ္စာမိ၊ ဖြတ်တောက်အံ့။) ဧဝံ မဟိဒ္ဓိ
 ကေတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝါ၊ သို့ကလောက်။ မဟတိယာ၊ ကြီးစွာသော။
 ရာဇိဒ္ဓိယာ၊ မင်း၏တန်ခိုးနှင့်။ သမန္နာဂတေ၊ ပြည့်စုံကုန်သော။ (ဝဇ္ဇိ၊ တို့
 ကို။ ဥစ္ဆေစ္စာမိ၊ အံ့။) ဧတေန၊ ဤ ဧဝံမဟိဒ္ဓိကေ-ဟူသော ပါဠိဖြင့်။
 နေသံ၊ ထို ဝဇ္ဇိမင်းတို့၏။ သမဂ္ဂတာဝံ၊ ညီညွတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ကထေ
 သိ၊ ပြောဆိုပြီ။ ဧဝံ မဟာနုဘာဝေတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝါ၊ လောက်။
 မဟန္တေန၊ ကြီးကျယ်သော။ အာနုဘာဝေန၊ အာနုဘော်နှင့်။ သမန္နာ
 ဂတေ၊ ကုန်သော။ (ဝဇ္ဇိ ဥစ္ဆေစ္စာမိ။) ဧတေန၊ ဤ ဧဝံ မဟာ နုဘာဝေ
 ဟူသောပါဠိဖြင့်။ နေသံ၊ ထို ဝဇ္ဇိမင်းတို့၏။ ဟတ္ထိသိပ္ပါဒိသု၊ ဆင်အတတ်
 အစရှိသော အတတ်တို့၌။ ကတသိက္ခတံ၊ ပြုအပ်ပြီးသော သင်ယူခြင်းရှိကုန်သည်
 ၏ အဖြစ်ကို။ ကထေသိ၊ ပြီ။ ယံ၊ ယင်းပြုအပ်ပြီးသော သိက္ခာရှိကုန်သည်
 ၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ သိက္ခိတာဝတိမေ။ပ။ အဝိရာဇိတန္တိ၊ ဟူ၍။
 (အာယသ္မတာ အာနန္ဓေန၊ သည်။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ [ယတြဟိ (ယေ လိစ္ဆဝိကုမာ
 ရကာ)၊ အကြင် လိစ္ဆဝိမင်းသားငယ်တို့သည်။ သုခုမေန၊ သိမ်မွေ့သော။
 ဝါ၊ ကျဉ်းသော။ တာဠုစ္ဆိဂ္ဂလေန၊ သံကောက်ပေါက်ဖြင့်။ အသနံ၊ မြား
 ကို။ ပေါင်္ဂါနုပေါင်္ဂါ၊ အဆင့်ဆင့်။ အဝိရာဇိတံ၊ ချွတ်ယွင်းခြင်းမရှိအောင်။
 ဝါ၊ မလွဲအောင်။ အတိ ပါတယိသန္တိ နာမ၊ ကျစေနိုင်ကြကုန်ဘိ၏။
 ဣမေ လိစ္ဆဝိကုမာရကာ၊ ဤ လိစ္ဆဝိမင်းသားငယ်တို့သည်။ သိက္ခိတာ ဝတ၊
 သင်ယူအပ်ပြီးသော အတတ်ရှိကြပါပေကုန်စွ။ ဣမေ လိစ္ဆဝိကုမာရကာ၊

တို့သည်။ သူ့သိက္ခိတာ ဝတ၊ ကောင်းစွာသင်ယူအပ်ပြီးသော အတတ်ရှိကြ ပါပေကုန်စွ။-မဟာဝဂ္ဂသံယုတ် ပပါတဝဂ် ဝါလသုတ်။]

ဥစ္ဆေစ္ဆာမိတိ၊ ကား။ ဥစ္ဆိန္ဒိဿာမိ၊ အမြစ်ပြတ်အောင် အမျိုးအစဉ်ကို ဖြတ်တောက်လိုက်အံ့။ [ဥစ္ဆိန္ဒိဿာမိတိ ဥဗ္ဗုလနဝသေန ကုလသန္တတိ သိန္ဒိဿာမိ။-ဇိကာ။] ဝိနာသေဿာမိတိ၊ ဘား။ နာသေဿာမိ၊ ပျက်စီးစေအံ့။ ဝါ၊ ဖျက်ဆီးအံ့။ အဓဿန၊ မမြင်အပ်သည်၏အဖြစ်သို့။ ပါပေဿာမိ၊ ရောက်စေအံ့။ အနယဗျသနန္တိ ဣ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ (အတ္တော ဝေ ဝေဒိတဗျော။) အယော၊ ကြီးပွားခြင်းသည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနယော၊ မည်၏။ ဧတံ၊ ဤ အနယဟူသော အမည်သည်။ အဝဗ္ဗိယာ၊ မကြီးပွားခြင်း၏။ နာမံ၊ တည်း။ ဟိတဉ္စ၊ အစီးအပွားကိုလည်းကောင်း။ သုခဉ္စ၊ ချမ်းသာကိုလည်းကောင်း။ ဝိယသတိ ဝိက္ခိပတိ၊ ပစ်လွှတ်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဗျသနံ၊ မည်၏။ [ဝိ+အသေတတ်ဖြစ်၍ “ဝိယသတိ”ဟု သောပါဠိက ကောင်းသည်။] ဧတံ၊ ဤဗျသနဟူသောအမည်သည်။ ဉတိပါရိ ဇုညာဒီနံ၊ ဆွေမျိုးတို့၏ ပျက်စီးခြင်း အစရှိသည်တို့၏။ နာမံ၊ တည်း။ [ပါရိ ဇုညပုဒ်ကို ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဇိကာ သုဒ္ဓိန္ဒကဏ္ဍ အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။] အာပါ ဒေဿာမိတိ၊ ကား။ ပါပယိဿာမိ၊ ရောက်စေအံ့။

ဣတိ၊ သို့။ သော၊ ထို အဇာတသတ်မင်းသည်။ ဌာနနိသဇ္ဇာဒီယ၊ ရပ် ခြင်း ထိုင်ခြင်းအစရှိသောလူရိယာပုထ်တို့၌။ ဣမံ ယုဒ္ဓကထမေ၊ ဤ စစ် တိုက်ခြင်းနှင့်စပ်သော စကားကိုသာ။ ကထေတိ ကိရ၊ ပြောဆိုသတတ်။ ဂမနသဇ္ဇာ၊ သွားခြင်း၌ ပြင်ဆင်ခြင်းရှိကုန်သည်။ 'ဝါ၊ သွားဖို့ရန် ပြင်ဆင် ခြင်းရှိကုန်သည်။ ဟောထ၊ ဖြစ်ကြကုန်လော့။ ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့။ ဗလ ကာယံ၊ စစ်မိုလ်အပေါင်းကို။ အာဏာပေတိ၊ စေခိုင်း၏။ ကဿ၊ ကြောင့်။ (ဗလကာယံ၊ ကို။ အာဏာပေတိ၊ နည်း။) ကိရ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ဂင်္ဂိ ယံ၊ ဂင်္ဂါမြစ်၏ အနီး၌။ ဧတံ၊ တခုသော။ ပဉ္စဂါမံ၊ လှည်းတို့၏ ဆိပ် ကမ်းဖြစ်သောရွာကို။ ဝါ၊ လှည်းဆိပ်ရွာကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ အခုယောဇနံ၊ ယူဇနာဝဂ်အရပ်သည်။ အဇာတသတ်မင်း၏။ အာဏာ၊ အာဏာနံရာအရပ်သည်။ (ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။) အခုယောဇနံ၊ သည်။ လိစ္ဆဝိနံ၊ လိစ္ဆဝိမင်းတို့၏။ (အာဏာ၊ သည်။ ဝတ္တတိ၊ ၏။) ပန၊ ဆက်။ ဣ၊ ဤ အခုယောဇနံ အာဏာ-ဟူသောပါဠိ၌။ အာဏာပဝတ္တိဋ္ဌာနံ၊ အာဏာဖြစ်ရာ အရပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ [“အခုယောဇနံ အာဏာ” ဟူသောပါဠိ၌ အခုယောဇနံနှင့် အာဏာသည် အရမတူသောကြောင့် အရိတူ အောင် အာဏာကို “အာဏာပဝတ္တိဋ္ဌာနံ” ဟုဖွင့်သည်။]

စ၊ ဆက်။တကြာ ပိ၊ ထိုလည်းဆိပ်ရွာ၌လည်း။ ပဗ္ဗတပါဒတော၊ တောင်ခြေမှ။ မဟတ္တဘဏ္ဍ၊ များသောအဖို့ရှိသော ဘဏ္ဍာသည်။ ဩတရတိ၊ သက်ရောက်၏။ တံ၊ ထို အကြောင်းကို။ (တောင်ခြေမှ အဖိုးများစွာထိုက်တန်သောဘဏ္ဍာ သက်ဝင်၏ဟူသော ထိုအကြောင်းကို။) သုတွာ၊ ကြားရ၍။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ယမိ၊ သွားအံ့။ သွေ၊ နက်ဖြန်၌။ ယမိ၊ သွားအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ အဇာတသတ္တုနော၊ သည်။ သံဝိဒဟန္တဿေဝ၊ စီမံဝန်စဉ်ပင်။ လိစ္ဆဝိရာဇာနော၊ တို့သည်။ သမဂ္ဂါ၊ ညီညွတ်ကုန်သည်။ သမ္မောဒမာနာ၊ လွန်စွာဝမ်းမြောက်ကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) ပုရေတရံ၊ အဇာတသတ်မင်း၏ရှေးဦးစွာ။ ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ သပ္ပံ၊ အလုံးစုံသောဘဏ္ဍာကို။ ဂဏန္တိ၊ ယူကြကုန်၏။ အဇာတသတ္တု၊ သည်။ အာဂန္ဓာ၊ ရှိ။ တံ ပဝတ္တိံ၊ ထို ဖြစ်ပုံကို။ ဥတွာ၊ ရှိ။ ကုဗ္ဗိတွာ၊ စိတ်ဆိုး၍။ ဂစ္ဆတိ၊ ပြန်သွား၏။ တေ၊ ထို လိစ္ဆဝိမင်းတို့သည်။ ပုန သံဝစ္ဆရေ ပိ၊ နောက်တနှစ်၌လည်း။ တထေ ဝ၊ ထိုအတူပင်။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ သော၊ ထိုအဇာတသတ်မင်းသည်။ ဗလဝါဗာတဇာတော၊ ဖြစ်သော အားကြီးသောရန်ငြိုးရှိသည်။ (ဟုတွာ။) တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ဝေံ၊ ဤသို့။ (စစ်တပ်ကို စေခိုင်းမှုကို။) အကာသိ၊ ပြီး။

တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ စိန္တေသိ၊ ကြံပြီ။ (ကိံ၊ နည်း။) ဂဏေန၊ အပေါင်းအစုဖြစ်သော မင်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ယဒ္ဓိံ နာမ၊ စစ်တိုက်ရခြင်းမည်သည်။ ဘာရိယံ၊ ထမ်းဆောင်ထိုက်သော တာဝန်သည်။ ဝါ၊ ဝန်လေးသည်။ (ဟောတိ။) ဧကော ပိ၊ တကြိမ်လည်းဖြစ်သော။ မောသံပုဟာရော နာမ၊ အချည်းအနှီးသော ပုတ်ခတ်ရခြင်းမည်သည်။ ဝါ၊ အချည်းအနှီးစစ်တိုက်ရခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိံ၊ မရှိ။ ပန၊ စင်စစ်။ ဧကေန၊ တယောက်သော။ ပဏ္ဍိတေန၊ ပညာရှိနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ မန္တေတွာ၊ တိုင်ပင်၍။ ကရောန္တော၊ ပြုလတ်သော်။ ဝါ၊ ပြုသူသည်။ နိပ္ပရာဇော၊ အပြစ်မရှိသည်။ ဧဟာတိ၊ ဤ။ စ၊ ဆက်။ သတ္ထာရာ၊ မြတ်စွာဘုရားနှင့်။ သဒ္ဓိသော၊ တူသော။ ပဏ္ဍိတော၊ သည်။ နတ္ထိံ၊ မရှိ။ သတ္ထာ စ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်လည်း။ အဝိဒ္ဓရေ၊ အနီးဖြစ်သော။ ဓုရဝိဟာရေ၊ ပဓာနဖြစ်သော ကျောင်း၌။ ဝသတိ၊ သိတင်းသုံးတော်မူ၏။ ဟန္တ၊ ယခု။ အဟံ၊ သည်။ ပေသေတွာ၊ စေလွှတ်၍။ ပုစ္ဆာမိ၊ မေးလျှောက်အံ့။ မေ ငါ၏။ ဂတေန၊ သွားခြင်းဖြင့်။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ အတ္ထောံ၊ အကျိုးသည်။ ဝါ၊ စီးပွားသည်။ သစေ ဘဝိဿတိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်တော်မူအံ့။ (ဝေံ သတိ၊ သော်။) သတ္ထာ၊ သည်။ တုဏှိ၊ ဆိတ်ဆိတ်။ ဘဝိဿတိ လတ္တံ့။ ပန၊ ဗျုတ်ထိုက်ကား။ မ၊

နတ္ထေ၊ အကျိုးမဲ့သည်။ ဝါ၊ စီးပွားမဲ့သည်။ သတိ၊ လတ်သော်။ ရညော၊
 ၏။ တတ္ထ၊ ထို ဝေသာလီပြည်သို့။ ဂမနေန၊ သွားခြင်းဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်
 အကျိုးရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝက္ခတိ၊ မိန့်တော်မူလတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့
 ကြံပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံပြီး၍။ ယော၊ ထို အဇာတသတ်မင်းသည်။ ဝဿကာရ
 ပြာဟ္မဏံ၊ ဝဿကာရပုဏ္ဏားကို။ ပေယေသိ၊ စေလွှတ်ပြီ။ ပြာဟ္မဏော၊သည်။
 ဂန္ဓာ၊ ၍။ ဘဂဝတော၊ အား။ တေမတ္ထံ၊ ဤအကြောင်းကို။ အာရော
 စေသိ၊ လျှောက်ပြီ။ တေန၊ ကြောင့်။ အထ ခေါ် ရာဇာ။ပ။ အာပါ
 ဒေဿာမိတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂီတိကာရေဟိ၊ တို့သည်။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

ရာဇအပရိဟာနိယဓမ္မ အဖွင့်

၁၃၄။ ဘဂဝန္တံ ဗီဇယမာနောတိ၊ ကား။ ထေရော၊ အရှင်အာနန္ဒာ
 ထေရ်သည်။ ဝတ္ထသံဃေ၊ ကျင့်ဝတ်၏ အဦး၌။ ဌတော၊ ၍။ [ဆရာတော်
 ၏ နိဿယ၌ကား “ဝတ္ထသီသေန”ဟု ရှိ၏၊ ဌတောလည်း မပါ။]ဘဂဝန္တံ၊
 ကို။ ဗီဇတိ၊ ယပ်ခတ်၏။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သိတံ
 ဝါ၊ အအေးသည်လည်းကောင်း။ ဥက္ကံ ဝါ၊ အပူသည်လည်းကောင်း။
 နတ္ထိ။ [တယံဝေလယံ၊ ထို အချိန်၌။ ပညာနုဘာဝေန ဗုဒ္ဓါနံ သဗ္ဗကာ
 လံ။ သမသိတုဏှာဝ၊ ညီမျှသော အအေးအပူရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။
 ဥတု ဟောတိ၊ တံ သန္ဓာယ တထာ ဝုတ္တံ။-ဋီကာ။]ဘဂဝါ၊ သည်။ ပြဟ္မဏ
 သ၊ ဝဿကာရပုဏ္ဏား၏။ ဝစနံ၊ ကို။ သုတော၊ ၍။ တေန၊ ထို ဝဿကာရ
 ပုဏ္ဏားနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ အမန္တေတွာ၊ ဆွေးနွေးတော်မမူပဲ။ ထေရေန၊
 အရှင်အာနန္ဒာထေရ်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ မန္တေတုကာမော၊ ဆွေးနွေးခြင်းငှာ
 အလိုရှိတော်မူသည်။ (ဟုတွာ။) ကိန္တိ တေ အာနန္ဒ သုတန္တိအာဒိံ၊ အစ
 ရှိသောစကားတော်ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ အဘိက္ခံ သန္နိပါတာတိ၊ ကား။ ဒိဝ-
 သဿ၊ တနေ၏။ ဝါ၊ တနေလျှင်။ တိက္ခတ္ထံ၊ သုံးကြိမ်။ သန္နိပတန္တောပိ၊
 စည်းဝေးကုန်သော်လည်းကောင်း။ အန္တရန္တရာ၊ အကြားကြား၌။ သန္နိ
 ပတန္တောပိ၊ စည်းဝေးကုန်သော်လည်းကောင်း။ အဘိက္ခံသန္နိပတာဝ၊ မပြတ်
 စည်းဝေး ကုန်သည်သာ။ (ဟောန္တိ။) သန္နိပါတဗဟုလာတိ၊ ကား။
 ဟိယျောပိ၊ ယမန်နေ၌လည်း။ ဝါ၊ ယမန်နေ့တုန်းကလည်း။ သန္နိပတိဗ္ဗာ၊
 စည်းဝေးကြကုန်ပြီ။ ပုရိမဒိဝသမ္ပိ၊ ရွေးနေ၌လည်း။ ဝါ၊ တုန်းကလည်း။
 ဝါ၊ တဖန် မနေ့တုန်းကလည်း။ သန္နိပတိဗ္ဗာ၊ ကုန်ပြီ။ ပုန၊ တဖန်။ အဇ္ဇ၊

ယနေ၊ ကိမတ္ထံ၊ အဘယ်အကျိုးငှာ။ သန္နိပတိတာ၊ ကုန်သည်။ ဟောမ၊
 ဖြစ်ကုန်အံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေါသာနံ၊ တွန့်ဆတ်ခြင်းသို့။ [ဝေါသာနန္တိ
 သင်္ကောစံ။-ဋီကာ။] အနာပဇ္ဇန္တာ၊ မရောက်သူတို့သည်။ သန္နိပတိဘဟုလာ နာမ၊
 များသောစည်းဝေးခြင်း ရှိသူတို့မည်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ယာဝကိဝဉ္ဇာတိ၊ ကား။ ယတ္ထကံ ကာလံ၊ အကြင်မျှလောက်သော ကာလ
 ပတ်လုံး။ (သန္နိပတိဘဟုလာ၊ ကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။) ဝုဒ္ဓိယေဝ
 ။ပ။ နောပရိဟာနိတိ (ထွေ)၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ (ဂူဇ္ဇတ္ထံ-လျှိုဝှက် တိမ်
 မြုပ် ငုပ်နေသောအနက်ကို။) ဟိ (ဥဒ္ဓရိတွာ ဒေသေမိ)၊ အံ့။ အဘိဏှံ၊
 မပြတ်။ အသန္နိပတန္တာ၊ မစည်းဝေးသူတို့သည်။ ဒိသာဝိဒိသာသု၊ ရှေးရှု
 အရပ် အထောင့်အရပ်တို့၌။ အာဂတိ၊ လာသော။ ဝါ၊ ဖြစ်သော။
 သာသနံ၊ သတင်းစကားကို။ န သုဏန္တိ၊ မကြားရကုန်။ တတော၊ ထို
 ကြောင့်။ အသုကဂါမသိမာ၊ ထိုမည်သော ရွာအပိုင်းအခြားသည်။ အာ-
 ကုလာ၊ နှောင့်ယှက်ရှုပ်ထွေး၏။ ဝါ၊ ချောက်ချား၏။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့
 သော်လည်းကောင်း။ အသုကနိဂမသိမာ၊ ထိုမည်သော နိဂုံးအပိုင်းအခြား
 သည်။ အာကုလာ၊ ၏။ ဣတိ ဝါ၊ လည်းကောင်း။ အသုကဋ္ဌာနေ၊ ထို
 မည်သောအရပ်၌။ စောရာ၊ သူပုန်တို့သည်။ ပရိယုဋ္ဌိတာ၊ ထကြွကုန်၏။
 ဣတိ ဝါ၊ သော်လည်းကောင်း။ န ဇာနန္တိ၊ မသိကြရကုန်။ စောရာ ပိ၊
 သူပုန်တို့သည်လည်း။ ရာဇာနော၊ မင်းတို့သည်။ ပမတ္တာ၊ မေ့လျော့ကုန်ပြီ။
 ဣတိ၊ သို့။ ဥတွာ၊ သိ၍။ ဝါမနိဂမာဒိနိ၊ ရွာ၊ နိဂုံးအစရှိသည်တို့ကို။
 ပဟရန္တာ၊ ပုတ်ခတ်ကုန်လျက်။ ဇနပဒံ၊ ဇနပုဒ်ကို။ နာသေန္တိ၊ ပျက်စီး
 စေကြကုန်၏။ ဝါ၊ ဖျက်ဆီးကြကုန်၏။ ဝေံ၊ ဤသို့ ဇနပုဒ်ပျက်လတ်သော်။
 ရာဇုနံ၊ တို့၏။ ပရိဟာနိ၊ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ပန၊ ကား။ အဘိဏှံ၊ မပြတ်။ သန္နိပတန္တာ၊ စည်းဝေးကုန်လတ်
 သော်။ တံ တံ ပဝတ္တိံ၊ ထိုထို ဖြစ်ပုံအကြောင်းကို။ သုဏန္တိ၊ ကုန်၏။
 တတော၊ ထိုသို့ကြားရခြင်းကြောင့်။ ဗလံ၊ စစ်သည်အပေါင်းကို။ ပေဝောတွာ၊
 စေလွှတ်၍။ အဓိတ္တမဒ္ဓန္နံ၊ ရန်သူတို့ကို နှိမ်နင်းခြင်းကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုနိုင်
 ကုန်၏။ စောရာပိ၊ တို့သည်လည်း။ ရာဇာနော၊ တို့သည်။ အပ္ပမတ္တာ၊ မမေ့
 မလျော့ကုန်။ အမေုတိ၊ ငါတို့သည်။ ဝဂ္ဂပန္နေတိ၊ အစုဖွဲ့ကုန်သည်။ (ဟုတွာ။)
 ဝိစရိကံ၊ လှည့်လည်ခြင်းငှာ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့
 ပြော၍။ ဘိဇ္ဇိတွာ၊ ကွဲပြား၍။ ပလာယန္တိ၊ ပြေးကြကုန်၏။ ဝေံ၊ ဤသို့
 ပြေးကုန်လတ်သော်။ ရာဇုနံ၊ တို့၏။ ဝုဒ္ဓိံ၊ ကြီးပွားခြင်းသည်။ ဟောတိ၊

၏။ တေန၊ ကြောင်း။ ဝုဒ္ဓိယေဝ။ ပ။ ပရိဟာနီတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ၊ ပြီး၊ တတ္ထ၊ ထို ဝုဒ္ဓိယေဝ အာနန္ဒ-အစရှိသောပါဠိရပ်၌။ ပါဠိကင်္ခါတိ၊ ကား။ ဣစ္ဆိတဗျာ၊ အလိုရှိထိုက်၏။ အဝဿံ၊ မချွတ်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ ဝေံ၊ ဤသို့။ ဒဗ္ဗဗျာ၊ မှတ်ထိုက်၏။ ဣတိ အတ္ထော။

သမဂ္ဂတိအာဒိသု၊ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ (အတ္ထော ဝေံ ဝေဝိတဗျော။) သန္နိပတိဘောရိယာ၊ စည်းဝေးချိန်ကို ပြောဆိုကြောင်း စည်ကြီးသံသည်။ နိဂ္ဂတာယ၊ ထွက်လတ်သော်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ မေ၊ ငါ၏။ ကိစ္စ၊ ကိစ္စသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ မေ၊ ၏။ မဂ်လာ၊ မဂ်လာသည်။ အတ္ထိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိက္ခေပံ၊ အထူးထူးပစ်လွှင့်ခြင်းကို။ ဝါ၊ ပယ်ရှားခြင်းကို။ ကရောန္တာ၊ ပြုသူတို့သည်။ သမဂ္ဂါ၊ ညီညွတ်ကြကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) န သန္နိပတန္တိ နာမ၊ စည်းဝေးကြသည် မမည်။ ပန၊ အနွယ် ကား။ ဘောရိသန္ဓိ၊ စည်သံကို။ သုတွာ ဝ၊ ကြား၍သာလျှင်။ ဝါ၊ ကြားလျှင်ကြားချင်းပင်။ ဘဂ္ဂန္တာ ပိ၊ ထမင်းစားကုန်စဉ်လည်းကောင်း။ အလင်္ကရိယမာနာ ပိ၊ အစေအပါးတို့က တန်ဆာဆင်ပေးအပ်ကုန်စဉ်လည်းကောင်း။ (တနည်း) အလင်္ကရမာနာ ပိ၊ တန်ဆာဆင်ကုန်စဉ်လည်းကောင်း။ ဝတ္ထာနိ၊ အဝတ်တို့ကို။ နိဝါသေန္တာ ပိ၊ ဝတ်ကုန်စဉ်လည်းကောင်း။ အခုဘုတ္တာ၊ ထက်ဝက်စားပြီးကုန်သည်။ (သမာနာ) ဝါ၊ ဖြစ်ကုန်သော်လည်းကောင်း။ အခုလက်တာ၊ ထက်ဝက် တန်ဆာဆင်ပြီးကုန်သည်။ (သမာနာ) ဝါ၊ သော်လည်းကောင်း။ ဝတ္ထံ၊ အဝတ်ကို။ နိဝါသယမာနာ၊ ဝတ်ဆင်ဖြစ်ကုန်သော်လည်းကောင်း။ သန္နိပတန္တာ၊ သူတို့သည်။ (အစည်းအဝေးသို့သွားသူတို့သည်။) သမဂ္ဂါ၊ ကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) သန္နိပတန္တိ နာမ၊ တို့မည်၏။

ပန၊ ကား။ သန္နိပတိတာ၊ ကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) စိန္တေတွာ၊ ကြံစည် စဉ်းစား၍။ မန္တေတွာ၊ တိုင်ပင်ဆွေးနွေး၍။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ပြုထိုက်သော အမှုကို။ ကတွာ၊ ကေတော ဝ၊ တပြိုင်နက်သာလျှင်။ အဝုဠဟန္တာ၊ မထကုန်လတ်သော်။ သမဂ္ဂါ၊ ကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) န၊ ဝုဠဟန္တိ နာမ၊ မထသူတို့မည်၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဝေံ၊ သို့။ ဝါ၊ မညီမညွတ်။ ဝုဒ္ဓိတေသု၊ ထကုန်လတ်သော်။ ဝါ၊ ထကုန်သူတို့တွင်။ ယေ၊ တို့သည်။ ပဠမံ၊ စွာ။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ထသွားကြကုန်၏။ တေသံ၊ ထို အလျင်ထသွားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝေံ၊ ဤသို့သော အကြံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ (ကိ။) ဒေမေဟိ၊ တို့သည်။ ဗာဟိရကထာ၊ ဗာဟိရ စကားကိုသာ။ သုတာ၊ ကြားသပ်ပြီ။ ဣဒါနိ၊ ဌံ။ ဝိနိစ္ဆယကထာ၊ ဆုံးဖြတ်ကြောင်း ၊ ကားသည်။ ဘဝိဿတိ။

ဣတိ သို့။ (ဝေံ၊ သည်း။ ဟေတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။) ပန၊ အနွယ်ကား။ ဧက
တော၊ တပေါင်းတည်း။ ဝါ၊ တပြိုင်နက်။ ဝုဠဟန္တိ၊ ထသောပုဂ္ဂိုလ်
တို့သည်။ သမဂ္ဂါ၊ ကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) ဝုဠဟန္တိ နာမ၊ ထသူတို့မည်၏။

အပိစ၊ သည်သာမကသေး။ အသုကဋ္ဌာနေသု၊ ထိုမည်သော အရပ်တို့၌။
ဂါမသိမာ၊ သည်။ အာကုလာ၊ နှောင့်ယှက် ရှုပ်ထွေး၏။ ဝါ၊ ချောက်ချား
၏။ ဣတိ ဝါ၊ လည်းကောင်း။ နိဂမသိမာ၊ သည်။ (အာကုလာ။) ဣတိ ဝါ၊
လည်းကောင်း။ စောရာ၊ တို့သည်။ ပရိယုဠာ၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိ ဝါ၊ လည်း
ကောင်း။ သုတွာ၊ ၍။ ဧကော၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ ဣမံ အမိတ္တ
မဗ္ဗနံ၊ ဤ ရန်သူတို့ကို နှိမ်နင်းခြင်းကို။ ကရိသတိ၊ ပြုလတ္တံ့နည်း။ ဣတိ၊
သို့။ ဝုဠတ္ထ၊ မေးအပ်သော်။ အဟံ ပဌမံ၊ ငါအလျင်။ (ဂန္ဓာ၊ ၍။ ဣမံ အမိတ္တ
မဗ္ဗနံ၊ ကို။ ကရိဿာမိ၊ အံ။) အဟံ ပဌမံ၊ လျင်။ (ဂန္ဓာ၊ ဣမံ အမိတ္တ
မဗ္ဗနံ ကရိဿာမိ။) ဣတိ၊ သို့။ ဝတွာ၊ ၍။ ဂစ္ဆန္တာ ပိ၊ သွားသော မင်း
တို့သည်လည်း။ သမဂ္ဂါ၊ ကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) ဝုဠဟန္တိ နာမ၊ တို့မည်၏။

ပန၊ ဆက်။ ဧကဿ၊ တပါးသောမင်း၏။ ကမ္မန္တေ၊ အလုပ်သည်။
ဩဝိဒိမာနေ၊ ယုတ်လျော့လတ်သော်။ သေသာ၊ ထိုမင်းမှ ကြွင်းကုန်သော။
ရာဇာနော၊ တို့သည်။ ပုတ္တ ဘာတရော၊ သား ညီတို့ကို။ ပေသေတွံ၊ ၍။
တဿ၊ ထိုမင်း၏။ ကမ္မန္တေ၊ အလုပ်ကို။ ဥပတ္တမ္ဘယမာနာ ပိ၊ ထောက်ပံ့
ကုန်သော မင်းတို့သည်လည်းကောင်း။ အာဂန္တိက ရာဇာနံ၊ အာဂန္တိက
မင်းကို။ အသုကဿ၊ ထိုမည်သောမင်း၏။ ဂေဟံ၊ အိမ်တော်သို့။ ဂစ္ဆတု၊
သွားပါလော့။ အသုကဿ၊ ၍။ ဂေဟံ၊ သို့။ ဂစ္ဆတု၊ လော့။ ဣတိ၊
သို့။ အဝတွာ၊ ၍။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသော မင်းတို့သည်။ ဧကတော၊
တပေါင်းတည်း။ ဝါ၊ တပြိုင်နက်။ သင်္ကန္တာ ပိ၊ ချီးမြှောက်ကုန်သော်
လည်းကောင်း။ ဧကဿ၊ တပါးသောမင်း၏။ မင်္ဂလေ ဝါ၊ မင်္ဂလာသည်
လည်းကောင်း။ ရောဂေ ဝါ၊ ရောဂါသည်လည်းကောင်း။ ပန၊ ထိုမှ
တပါး။ အညသ္မိံ၊ အမှတ်မထား တပါးပါးသော။ တာဒိသေ၊ ထိုကဲ့
သို့ ရှုအပ်သော။ သုခဓုက္ခေ ဝါ၊ သုခဓုက္ခသည်သော်လည်းကောင်း။ ဥပ္ပန္နေ၊
လတ်သော်။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသော မင်းတို့သည်။ တတ္ထ၊ ထိုအရပ်၌။
သဟာယဘာဝံ၊ အဖော်အဖြစ်သို့။ ဂစ္ဆန္တာ ပိ၊ ရောက်ကုန်သော်လည်း
ကောင်း။ သမဂ္ဂါ၊ ကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) ဝဇ္ဇိကရဏိယာနိ၊ ဝဇ္ဇိမင်းတို့
ပြုထိုက်သောအလုပ်တို့ကို။ ကမ္မန္တေ နာမ၊ တို့မည်၏။

အပညတ္တန္တိ အာဒိယု၊ အစရှိသောပါဠိရပ်တို့၌။ (အတ္ထော ဝေံ ဧဝဓိ တဗ္ဗော။) ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အကတံ၊ မပြုအပ်သေးသော၊ သုက္ခံ ဝါ၊ ကင်းခွန်ကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဗလိံ ဝါ၊ လယ်ခွန်၊ ယာခွန်ကိုသော်လည်းကောင်း။ ဒဏ္ဍိံ ဝါ၊ ဥစ္စာဒဏ်ကိုသော်လည်းကောင်း။ အာဟာရာပေန္တာ၊ ဆောင်စေကုန်သော မင်းတို့သည်။ အပညတ္တံ၊ မပညတ် အပ်သေးသော ကျင့်ဝတ် ဥပဒေကို။ ပညပေန္တိ နာမံ၊ ပညတ်သူတို့မည်၏။ ပန၊ ကား။ ပေါရာဏပဝေဏိယာ၊ ရှေး၌ဖြစ်သော အစဉ်အဆက်အားဖြင့်။ အာဂတ မေဝ၊ လာသည်သာလျှင်ဖြစ်သော ကင်းခွန်၊ လယ်ခွန်၊ ယာခွန်၊ ဥစ္စာ ဒဏ်ကို။ အာဟာရာပေန္တာ၊ ဆောင်စေကုန်သော မင်းတို့သည်။ ပညတ္တံ၊ ပညတ်အပ်ပြီးသောကျင့်ဝတ်ဥပဒေကို။ န သမုတ္တိန္တန္တိ နာမံ၊ မဖြတ်သူတို့မည်၏။

၁။ သုက္ခံ၊ ဗလိံ၊ ဒဏ္ဍိံ ။ သုက္ခံ၌ ဘဏ္ဍုံ ဂဟေတွာ ဂစ္ဆန္တေပိ ပဗ္ဗတဒဏ္ဍ (တောင်နှစ်ပိုင်း ပြတ်နေသောလမ်း။) နဒိတိတ္ထံ (မြစ်ဆိပ်။) ဂါမဒ္ဓါရာဒိသု ရာဇ ပုရိသာနံ ဒါတဗ္ဗဘာဝံ (ပေးထိုက်သောအဖို့။) [ဤအဖို့ကို “ကင်းခွန်”ဟု ခေါ်သည်။] ဗလိန္တိ နိပ္ပန္ဒသဿာဒိတော (လုပ်ကိုင်၍ပြီးစီးသော ကောက်စပါးစသည်မှ။) ဆ ဘာဂံ သတ္တ ဘာဂန္တိ အာဒိနာ လဒ္ဓကရံ (ခြောက်ဖွဲ့တဖို့၊ ခုနစ်ဖွဲ့တဖို့ စသော အားဖြင့် ကောက်ယူ၍ ရအပ်သော လယ်ခွန် ယာခွန်။) ဒဏ္ဍန္တိ ဒသဝိသဓိကဟာ ပဏာဒိကံ အပရာဓာနရုပ် ဂဟေတဗ္ဗဒေဏ္ဍိံ (တဆယ်ကျပ်၊ နှစ်ဆယ်ကျပ်၊ စသော ပြစ်မှုအားလျော်စွာ ယူထိုက်သော ဥစ္စာဒဏ်။) - ဋီကာ။

၂။ အပညတ္တံ ပညပေန္တိ နာမံ ။ စာအုပ်တို့၌ “န ပညပေန္တိ”ဟု တွေ့ရ၏။ “အာဟာရာပေန္တာ”ဟူသော ရှေ့ပုဒ်နှင့် မလိုက်လျောပါ။ န ပညပေန္တိနှင့် လိုက်လျောအောင် “အာနာဟရာပေန္တာ”ဟု ရှေ့ပုဒ်၌ ရှိရလိမ့်မည်။ သို့သော် - နောက်အကျယ်စကား၌ “တေသံ အပညတ္တံ ပညပေန္တာနံ”ဟု ရှိသောကြောင့် “အပညတ္တံ ပညပေန္တိ နာမံ”သည် ပါဠိမှန်ပင် ဖြစ်ရာ၏။ “အပညတ္တံ ပညပေန္တိ နာမံ”ပါဠိမှန် ဖြစ်လျှင် “အာဟာရာ ပေန္တာ” လည်း ပါဠိမှန်ပင်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “အပညတ္တံ န ပညပေန္တိ နာမံ”ဟု “န” မပါသင့်။ ဆရာတော်၏ နိဿယ၌လည်း “အပညတ္တံ ပညပေန္တိ နာမံ”ဟု ရှိသည်။

၃။ ပညတ္တံ သမုတ္တိန္တန္တိ နာမံ ။ စာအုပ်တို့၌ “န သမုတ္တိန္တိ”ဟု တွေ့ရ၏။ “အာနာဟရာပေန္တာ”ဟူသော ရှေ့ပုဒ်နှင့် မလိုက်လျောပါ။ န သမုတ္တိန္တိနှင့် လိုက်လျောအောင် ရှေ့ပုဒ်၌ “အာဟာရာပေန္တာ”ဟု ရှိရလိမ့်မည်။ သို့သော် - နောက်အကျယ်စကား၌ “ပညတ္တံ သမုတ္တိန္တန္တာနံ”ဟု ရှိသောကြောင့် “ပညတ္တံ သမုတ္တိန္တိ နာမံ”သည် ပါဠိမှန်ပင်ဖြစ်၏။ “ပညတ္တံ သမုတ္တိန္တိ နာမံ”သည် ပါဠိမှန်ဖြစ်လျှင် “အာနာဟရာပေန္တာ”လည်း ပါဠိမှန်ပင်ဖြစ်ရာ၏။ ထို့ကြောင့် “ပညတ္တံ န သမုတ္တိန္တိ နာမံ”ဟု “န” မပါသင့်။ ဆရာတော်၏ နိဿယ၌လည်း “ပညတ္တံ သမုတ္တိန္တိ နာမံ”ဟု ရှိသည်။

စောဓရာ၊ ခိုးသူတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဂဟေတွာ၊ ဖမ်းယူ၍။ ဒဿိ
 တေ၊ ပြအပ်သော။ အဝိစိနိတွာ ဝ၊ မစိစစ်မှု၍။ ဆေဠဘေဠံ၊ ပြတ်ခြင်း
 ခွဲခြင်းကို။ အနုသာသေန္တာ၊ ဆုံးမသော မင်းတို့သည်။ ပေါရာဏံ၊ ရှေး၌
 ဖြစ်သော။ ဝဠိဓမ္မံ၊ ဝဠိမင်းတို့၏ ကျင့်ဝတ်တရား ဥပဒေကို။ သမာဒါယ၊
 ကောင်းစွာယူ၍။ ဝါ၊ ဆောက်တည်၍။ န ဝတ္တန္တိ နာမ၊ မကျင့်သူတို့
 မည်၏။ တေသံ၊ ကိုမင်းတို့သည်။ အပညတ္တံ၊ ကို။ ပညပေန္တာနံ၊ ပညတ်
 ကုန်သည်ဖြစ်၍။ အဘိနဝသုကာဒိတိ၊ အသစ်ဖြစ်သော ကင်းခွန် အစရှိသည်
 တို့သည်။ ပိဋ္ဌတာ၊ နှိပ်စက်အပ်ကုန်သော။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ (မယံ။)
 အတိဥပဗ္ဗုတာ၊ အလွန်ကပ်၍ နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်။ အမှ၊ ဖြစ်ကုန်၏။
 ကော၊ အဘယ်သူသည်။ ဣမေသံ၊ ဤမင်းတို့၏။ ဝိဇိတေ၊ နိုင်ငံ၌။ ဝသိ
 သတိ၊ နေနိုင်လတ္တံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြော၍။ ပစ္စန္တိ၊ တိုင်းပြည်၏
 အစွန်အဖျားအရပ်ကို။ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။ စောရာ ဝါ၊ သူပုန်တို့သည်
 သော်လည်းကောင်း။ စောရသဟာယာ ဝါ၊ သူပုန်တို့၏ အဖော်တို့သည်
 သော်လည်းကောင်း။ ဟုတွာ၊ ၍။ ဇနပဒံ၊ ကို။ ပဟရန္တိ၊ ပုတ်ခပ်ကြ
 ကုန်၏။

ပညတ္တံ၊ ကို။ သမုတ္တန္တန္တာနံ၊ ဖြတ်ကုန်သည် ဖြစ်၍။ ပဝေဏိ အာဂ
 တာနိ၊ အစဉ်အဆက်အားဖြင့် လာကုန်သော။ သုကာဒိနိ၊ ကင်းခွန် အစ
 ရှိသည်တို့ကို။ အဂဏန္တာနံ၊ မယူကုန်သော မင်းတို့၏။ ကောသော၊ တဏှာ
 တိုက်သည်။ ပရိဟာယတိ၊ ယုတ်လျော့၏။ တတော၊ ထိုသို့ ယုတ်လျော့
 ခြင်းကြောင့်။ ဟတ္တိအဿ ဗလကာယဩရောဓာဒယော၊ ဆင်အပေါင်း မြင်း
 အပေါင်း စစ်သည်အပေါင်း မောင်းမအစရှိသူတို့သည်။ ယထာ နိဗဒ္ဓံ၊
 အကြင်အကြင် အမြဲမပြတ် ဖွဲ့စပ်အပ်သော။ (ရနေကျဖြစ်သော။) ဝဠံ၊ လစာ
 ရိက္ခာကို။ [ဝဠော ပရိဗ္ဗယေ (လခ ရိက္ခာ။) ဣမ္မာဒိကေ။ အဘိဓာန်
 (၁၀၁၇)] အလဘမာနာ၊ မရကုန်လတ်သော။ ကာမေန၊ ကိုယ်အစွမ်းမှ
 လည်းကောင်း။ ဗလေန၊ စိတ်အစွမ်းမှလည်းကောင်း။ ပရိဟာယန္တိယုတ်လျော့
 ကုန်၏။ တေ၊ ထို ဆင်အပေါင်း မြင်းအပေါင်း စစ်သည်အပေါင်း မောင်းမ
 အစရှိသည်တို့သည်။ ယုဒ္ဓကမာ၊ စစ်ထိုးခြင်း၌ ခံကုန်သည်။ နေဝဟောန္တိ၊
 ကုန်။ ပါရိစရိယကမာ၊ ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်း၌ ခံကုန်သည်။ န (ဟောန္တိ။)

ပေါရာဏံ၊ သော။ ဝဠိဓမ္မံ၊ ကို။ သမာဒါယ၊ ၍။ ဝါ၊ ၍။ အဝတ္တန္တာနံ၊
 မကျင့်ကုန်သောမင်းတို့၏။ ဝိဇိတေ၊ ၌။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ အမှာကာ၊ တို့၏။
 ပတ္တံ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ပိတရံ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဘာတရံ၊ အစ်ကိုညီ

ကိုလည်းကောင်း။ အစောရံ ယေဝ၊ ခိုးသူမဟုတ်ပါပဲ။ စောဇောတိ၊ ခိုးသူဟူ၍။ ကတွာ၊ ရှိ။ ဆိန္နိ သု၊ ဖြတ်ကုန်ပြီ။ ဘိန္နိ သု၊ ခွဲကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြော၍။ ကုဠိတွာ၊ စိတ်ဆိုး၍။ ပစ္စန္တံ၊ ကို။ ပဝိသိတွာ။ ၍။ စောရာ ဝါ၊ စောရသဟာယာ ဝါ ဟုတွာ ဇနပဒံ ပဟရန္တိ။ ဝေ၊ ဤသို့ ပုတ်ခတ်ကုန်လတ်သော်။ ရာဇနံ၊ ထို၏။ ပရိဟာနိ၊ ခြင်းသည်။ ဟောတိ။ ပန၊ အန္တယကား။ ပညတ္တံ၊ ကို။ ပညပေန္တာနံ၊ ပညတ်ကုန်လတ်သော်။ ပဝေဏိ အာဂတမေဝ၊ အစဉ်အဆက်အားဖြင့် လာသော ကျင့်ဝတ်ကိုသာ။ ရာဇာနောံ ကရောန္တိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ မန္တဿာ၊ ထိုသည်။ ဟဋ္ဌတဋ္ဌာ၊ ရွှင်လန်း နှစ်သက်ကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) ကသိဝါဏိဇာဒိကော၊ လယ်ထွန်မှု ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ်မှု အစရှိကုန်သော။ ကမ္မန္တေ၊ အလုပ်တို့ကို။ သမ္မာဒေန္တိ၊ ပြီးစီးစေကြကုန်၏။ ပညတ္တံ၊ ကို။ အသမ္ပတ္တိန္နန္တာနံ၊ မဖြတ်ကုန်သည်ဖြစ်၍။ ပဝေဏိအာဂတာနိ၊ အစဉ်အဆက်အားဖြင့် လာကုန်သော။ သုကာံဒီနိ၊ ကင်းခွန် အစရှိသည်တို့ကို။ ဂဏန္တာနံ၊ ယူကုန်သော မင်းတို့၏။ ကောသော၊ သည်။ ဝခုတိ၊ တိုးပွား၏။ တတော၊ ထိုသို့ ဘဏ္ဍာတိုက် တိုးပွားခြင်းကြောင့်။ ဟတ္ထိ အဿ ဗလကာယ ဩရောဓာဒယော၊ ထိုသည်။ ယထာ နိဗဒ္ဓံ၊ သော။ ဝဋ္ဋံ၊ ကို။ လသမာနာ၊ ရကုန်လတ်သော်။ ထာမဗလသမ္ပန္တာ၊ အားအစွမ်း စိတ်အစွမ်းနှင့်ပြည့်စုံကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) ယုဒ္ဓကမာ စေဝ၊ ကုန်သည်လည်းကောင်း။ ပါရိစရိယက္ခမာစ၊ ကုန်သည်လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ။

ပေါရာဏံ ဝဇ္ဇိဓမ္မန္တိ ဣေ၊ ဌံ။ (ဂူဇတ္တံ၊ ကို။) ကိရ (ဥဒ္ဓရိတွာ ဒဿေမိ)၊ အံ။ ပုဒဗ္ဗ၊ ဌံ။ ဝဇ္ဇိရာဇာနော၊ ထိုသည်။ အယံ၊ ဤသူသည်။ စောရော၊ ခိုးသူတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာနေတွာ၊ ဆောင်၍။ ဒဿိတေ၊ ပြအပ်သော်။ နံ စောရံ၊ ထို ခိုးသူကို။ ဂဏယ၊ ဖမ်းကြကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ အဝတွာ၊ မှု၍။ ဝိနိစ္ဆယမဟာမတ္တာနံ၊ ဆုံးဖြတ်တတ်သော အမတ်ကြီးတို့အား။ ဒေန္တိ၊ လွှဲပေးကြကုန်၏။ တေ၊ ထို တရားသူကြီး တို့သည်။ ဝိနိစ္ဆိန္နိတွာ၊ ဆုံးဖြတ်၍။ အစောရော၊ ခိုးသူမဟုတ်သည်။ သစေ ဟောတိ၊ အံ။ (ဝေံ သတိ။) ဝိဿဇေန္တိ၊ လွတ်ကြကုန်၏။ စောဇော၊ သည်။ သစေ(ဟောတိ။) (ဝေံ သတိ။) အတ္တနာ၊ မိမိသည်။ ဝါ၊ ကိုယ်တိုင်။ ကိဉ္စိ၊ တစ်စုံတစ်ခုနီးသော စကားကို။ အဝတွာ၊ ၍။ ဝေါဟာရိကာနံ၊ ဒဏ္ဍနိတိ-ဟု ဆိုအပ်သော တရားဆုံးဖြတ်မှု၌ ယှဉ်ကုန်သော တရားသူကြီးတို့အား။ ဒေန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ ပါ၊ ထို တရားသူကြီး တို့သည်လည်း။ အစောရော သစေ ဟောတိ (ဝေံ သတိ။) ဝိဿဇေန္တိ၊ စောဇော စေ(ဟောတိ၊ ဝေံ သတိ။) သုတ္တဓရာနံ၊ နိတိသုတ်

ပါဠိကို ဆောင်ကုန်သော တရားသူကြီးတို့အား။ ဒေန္တိ။ [သုတ္တဓရာ နိတိ သုတ္တဓရာ၊ ဤဒိဓေသ ဝေါဟာရဝိနိစ္ဆယေ နိယမေတွာ ထပိတာ။-ဒွိကာ။] တေ ပိ၊ ထို နိတိသုတ်ဆောင် တရားသူကြီး တို့သည်လည်း။ ဝိနိစ္ဆိနိတွာ၊ ရှိ။ အစောဓရာ စေ (ဟောတိ၊ ဧဝံ သတိ။) ဝိဿဇေန္တိ။ စောဓရာ စေ (ဟောတိ၊ ဧဝံ သတိ။) အဋ္ဌကုလိကာနံ၊ မင်းအစဉ်အဆက်မှလာ၍ အဂတိ လိုက်ခြင်းမှကင်းကုန်သော အမျိုးကြီး အဆွေကြီး၌ ဖြစ်သော အမတ်ကြီး တို့အား။ ဒေန္တိ။ [ပရမုဏ ဘတေသု အဋ္ဌသု ကုလေသု ဇာတာ အဂတိ ဂမနဝိရတာ အဋ္ဌ မဟတ္ထကပုရိသာ အဋ္ဌ ကုလိကာ။-ဒွိကာ။] တေ ပိ၊ ထို အဋ္ဌကုလိက - အမတ်ကြီးတို့သည်လည်း။ တထေဝ၊ ထိုအတူ သာလျှင်။ ကတွာ။ သေနာ ပတိဿ၊ စစ်သူကြီးအား။ (ဒေန္တိ။) သေနာပတိ၊ သည်။ ဥပရာဇဿ၊ အိမ်ရှေ့မင်းအား။ (ဒေတိ။) ဥပရာဇာ၊ သည်။ ရညော၊ အား။ (ဒေတိ။) ရာဇာ၊ သည်။ ဝိနိစ္ဆိနိတွာ၊ ရှိ။ အစောဓရာ စေ(ဟော တိ။) ဝိဿဇေတိ။

ပန၊ ကား။ စောဓရာ သစေ ဟောတိ။ (ဧဝံ သတိ။)ပဝေဏိပေါတ္တကံ၊ အစဉ် အဆက်မှလာသော ဥပဒေစာအုပ်ကို။ ဝါစာပေတိ၊ ဆိုစေ၏။ ဝါ၊ ဖတ်စေ၏။ တတ္ထ၊ ထို ဥပဒေစာအုပ်၌။ ယေန၊ အကြင်သူသည်။ ဣဒံ နာမ၊ ဤမည်သော အမှုကို။ ကတံ၊ ပြီ။ တဿ၊ ထို ပြုသူ၏အပေါ်၌။ အယံ နာမ၊ ဤမည်သော။ ဒဏ္ဍော၊ ဒဏ်သည်။ (ဟောတိ။) ဣတိ၊ သို့။ လိခိတံ၊ ရေးသားအပ်ပြီး ရာဇာ၊ သည်။ တဿ၊ ထိုသူ၏။ ကိရိယံ၊ အပြုအမှုကို။ (အမူအရာကို။) တေန၊ ထို ဥပဒေစာအုပ်ဖြင့်။ သမာနေတွာ၊ အတူဆောင် ရှိ။ တဒန္တစ္စဝိကံ၊ ထိုအပြစ်အားလျော်သော။ ဓဏ္ဍံ၊ ဒဏ်ကို။ ကရောတိ၊ ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ ပေါရာဏံ၊ သော။ ဧတံ ဝဇ္ဇိဓမ္မံ၊ ဤ ဝဇ္ဇိမင်းတို့၏ ကျင့်ဝတ်ဥပဒေကို။ သမာဒါယ၊ ရှိ။ ဝါ၊ ရှိ။ ဝတ္တန္တာနံ၊ ကျင့်ကုန်လတ် သော်။ ဝါ၊ ကျင့်ကုန်သော မင်းတို့အား။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ န ဥဇ္ဈာယန္တိ၊ မကဲ့ရဲကြကုန်။ ရာဇာနော၊ တို့သည်။ ပေါရာဏပဝေဏိယာ၊ အားဖြင့်။ ကမ္မံ၊ ကို။ ကရောန္တိ။ ဧတသံ၊ ဤမင်းတို့၏။ ဒေါသော၊ အပြစ်သည်။ နုတ္တိ။ အမှာကံ ယေဝ၊ ၎င်းသာ။ ဒေါသော၊ အပြစ်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ အပ္ပမတ္တာ၊ ကုန်သည်။ (ဟုတွာ) ကမ္မန္တေ၊ တို့ကို။ ကရောန္တိ။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အလုပ်တို့ကို ပြုကုန်လတ်သော်။ ရာဇေနံ၊ တို့၏။ ဝုဒ္ဓိ၊ သည်။ ဟောတိ။ တေန၊ ကြောင့်။ ဝုဒ္ဓိယေဝ။ ပ။ နော ပရိဟာနိတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂ ဝတာ။) ဝုတ္တံ။

သက္ကရာဇ်တို့၊ ကား။ ယံ ကိဉ္စ၊ သော။ တေသံ၊ ထို ဝဇ္ဇိမင်းကြီး တို့၏ အပေါ်၌။ သက္ကာရံ၊ ကောင်းစွာပြုအပ်သော အမှုကို။ (ကျေးဇူးကို။) [သက္ကာရန္တိ ဥပကာရံ-ဋီကာ။] ကရောန္တာ၊ ပြုကုန်လတ်သော်။ သုန္ဓရ မေဝ၊ ကောင်းသည်ကိုသာ။ ကရောန္တိ။ ဂရံ ကရောန္တိတိ၊ ကား။ ဂရူ ဘာဝံ၊ အလေးအမြတ်ပြုတတ်သူ၏ အဖြစ်ကို။ ပစ္စုပဋ္ဌပေတွာ ဝ၊ အသီး အသီး ဖြစ်စေ၍သာလျှင်။ [ဣဒမ ဖာမာကံ ဂရုနောတိ တတ္ထ ဂရုဘာဝံ ပတိ ပတိဥပဋ္ဌပေတွာ-ဋီကာ။] ကရောန္တိ။ မာနေန္တိတိ၊ ကား။ မနေန၊ စိတ်ဖြင့်။ ပိယာယန္တိ၊ ချစ်မြတ်နိုးအပ်သူကို ပြုကြကုန်၏။ ဝါ၊ ချစ် ခင် ကြကုန်၏။ [“ပိယ” ဟူသော၊ နာမဓာတ်နောင် ကရ ဓာတ်၏ အနက် ၌ အာယ ပစ္စည်း။] ပူဇေန္တိတိ၊ ကား။ နိပစ္စကာရံ၊ မိမိ ကိုယ်ကို နှိမ့် ချသမှု ပြုခြင်းကို။ ဒဿေန္တိ၊ ပြုကြကုန်၏။ [ဆရာတော်၏ နိဿယ၌ “ရှိခိုးမှု ခရီးဦး ကြိုဆိုမှု လက်အုပ်ချီမှု အရိအသေ ပြုမှုကို ကျရောက် စေခြင်းကို ပြုခြင်းကို”ဟု ပေးတော်မူ၏။] သောတဗ္ဗံ မညန္တိတိ၊ ကား။ ဒိဝသဿ၊ တနေ၏။ ဝါ၊ တနေလျှင်။ ဒုတ္တယောဝါရေ၊ နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်တို့ တိုင်တိုင်။ [ဒေ ဝါ တယော ဝါ ဒုတ္တယော။ ဝါသဒ္ဓါ၏အနက်၌ သင်္ချောဘယပဒ ဗဟု ဗ္ဗိတိ။] ဥပဋ္ဌဓနံ၊ ဆည်းကပ်ရာအရပ်သို့။ ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ ဧတသံ၊ ထို ဝဇ္ဇိမင်းကြီး တို့၏။ ကထံ၊ ကို။ သောတဗ္ဗံ၊ နာယထိုက်၏ဟူ၍။ သဒ္ဓါတဗ္ဗံ၊ ယုံကြည် ထိုက်၏ဟူ၍။ မညန္တိ၊ မှတ်ထင်ကြကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထို သောတဗ္ဗံ မညန္တိ- ဟူသောပါဌ်၌။ ယေ၊ အကြင်ဝဇ္ဇိမင်းငယ်တို့သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ မဟလ္လကာနံ၊ ကြီးကုန်သော။ ရာဇုနံ၊ တို့၏။ သက္ကာရာဒိနိ၊ ကောင်းစွာပြုအပ်သောအမှု အစရှိသည်တို့ကို။ န ကရောန္တိ၊ ကုန်။ ဩဝါဒတ္ထာယ၊ စ၊ ဩဝါဒအကျိုး ငှာလည်း။ နေသံ၊ ထို ဝဇ္ဇိမင်းကြီးတို့အား။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ သို့။ န ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်။ တေ၊ ထို ဝဇ္ဇိမင်းငယ်တို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ တေဟိ၊ ထို-ဝဇ္ဇိမင်းကြီးတို့ သည်။ ဝိဿဋ္ဌာ၊ စွန့်လွှတ်အပ်ကုန်သည်။ အနောဝဒိယမာနာ၊ မဆုံးမ အပ် ကုန်သည်။ ကိဋ္ဌာပသုတာ၊ မြူးတူးပျော်ပါး ကစားခြင်း၌ အားထုတ်ကြ ကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) ရဇ္ဇတော၊ မင်း၏အဖြစ်မှ။ ပရိဟာယန္တိ၊ ယုတ်လျော့ ကုန်၏။

၁။ နိပစ္စကာရံ။ ။နိ+ပတ=ဓာတ် ကျပစ္စည်း၊ ဣ အနုမန်ချေ၊ တျကို စ ပြု၊ ဒွေဘော်လာ၊ နိပစ္စံ၊ နိ ပတနံ နိပစ္စံ၊ (မိမိကိုယ်ကို ပျုပ်မှု နှိမ့်ချမှု။) နိပစ္စဿ+ ကာရော နိပစ္စကာရော၊ (မိမိကိုယ်ကို နှိမ့်ချမှုကိုပြုခြင်း။) ဋီကာ၌-“ပဏိပါတ်”ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ထား၏။] ပ+နိ+ပတဓာတ်၊ ပနိ ပတနံ ပဏိပါတော။ ပဥပသာရ ကြောင့် နှငယ်ကို ကြီးပြန်။ ပဏိပတနံ+ပျုပ်ခြင်း။ ဝါ၊ နှိမ့်ချခြင်း။]

ပန၊ ကား။ ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ တထာ၊ ထို အခြင်းအရာအား
 ဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇန္တိ၊ ကျင့်ကြကုန်၏။ တေသံ၊ ထို မင်းငယ်တို့အား။ မဟလ္လက
 ရုဇာနော၊ ကြီးသောမင်းတို့သည်။ ဣဒံ၊ ဤအမှုကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုထိုက်၏။
 ဣဒံ၊ ဤအမှုကို။ န ကာတဗ္ဗံ၊ ထိုက်။ ဣတိ၊ သို့။ ပေါဏဏံ၊ ရှေး၌
 ဖြစ်သော။ ပဝေဏံ၊ အစဉ်အဆက်ကို။ အာစိက္ခန္တိ၊ ပြောပြကြကုန်၏။
 သင်္ဂါမံ၊ စစ်မြေပြင်သို့။ ပတွာ ပံ၊ ရောက်၍လည်း။ ဝေံ၊ ဤသို့။ ဝါ၊
 သည်ပုံသည်နည်း။ ပဝိသိတဗ္ဗံ၊ ဝင်ရာ၏။ ဝါ၊ ဝင်ရသည်။ ဝေံ၊ သို့။ ဝါ၊
 နည်း။ နိက္ခမိတဗ္ဗံ၊ ထွက်ရာ၏။ ဝါ၊ ထွက်ရသည်။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပါယံ၊
 နည်းလမ်းကို။ ဒသေန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထို မင်းငယ်တို့သည်။ တေဟိ၊
 ထို မင်းကြီးတို့သည်။ ဩဝဇိယမာနာ၊ ဆုံးမအပ်ကုန်လတ်သော်။ ယထာ
 ဩဝါဒံ၊ အကြင်အကြင် အဆုံးအမ အတိုင်း။ ပဋိပဇ္ဇန္တံ၊ ကျင့်ကြကုန်
 သည်။ (ဟုတွာ။) ရုဇပဇ္ဇဝေဏံ၊ မင်း၏အစဉ်အဆက်ကို။ သန္တာရေတု၊
 ကောင်းစွာဆောင်ထားနိုင်ခြင်းငှာ။ သက္ကောန္တိ၊ စွမ်းနိုင်ကုန်၏။ [သန္တာရေ
 တုန္တိ သမ္ပန္နံ အဝိစ္စိန္တံ ကတွာ၊ အဆက်အစပ်ကို မပြတ်မစဲအောင်ပြု၍။
 ဘဒ္ဒေတု၊ ဆက်စပ်ခြင်းငှာ။-ဋီကာ။] တေန၊ ကြောင့်။ ဝုဒ္ဓိယေဝ၊ ပ။ ပရိဟာ
 နီတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

ကုလိတ္တိယောတိ၊ ကား။ ကုလသရဏိယော၊ အမျိုး၏ အိမ်ရှင်မတို့သည်။
 (သန္တိ-၌ စပ်။) ကုလကုမာရိယောတိ၊ ကား။ အ နိဝိဇ္ဇာ၊ ယောကျ်ားအိမ်
 ၌ မနေစေအပ်ကုန်သေးသော။ (တနည်း) အ နိဝိဇ္ဇာ၊ မဖောက်အပ်ကုန်
 သေးသော။ တာသံ၊ ထို အိမ်ရှင်မတို့၏။ ဓိတဏှော၊ သမီးတို့သည်။ (သန္တိ။)
 ဩက္ကဿ ပသယှာတိ ဣ၊ ဤပါဌ်၌။ ဩက္ကဿာတိ ဝါ၊ ဩက္ကဿ ဟူ
 သည်လည်းဖြစ်သော။ ပသယှာတိ ဝါ၊ ပသယှာ ဟူသည်လည်း ဖြစ်သော။
 တေ၊ ဤအမည်သည်။ ပသယှာကာရယေဝ၊ လွှမ်းမိုး၍ ပြုခြင်း၏သာလျှင်။
 ဝါ၊ အနိုင်အထက်နိပ်စက်၍ ပြုခြင်း၏သာလျှင်။ နာမံ၊ အမည်တည်း။
 ဥက္ကဿာတိ ပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပဋိန္တိ၊ ရွတ်ကြကုန်၏။ [ပ+ကဿ ဓာတ်သည်
 ဆွဲငင်ခြင်းအနက်ကို ဟော၏။ တွာပစ္စည်းအကျေကြ်။ ထိုကြောင့် နောက်၌
 “အဝံကဿိတွာ အာကဗ္ဗိတွာ” ဟု ဖွင့်သည်။ “ပသယှ” ၌ ပ+သဟ ဓာတ်၊
 တွာပစ္စည်းကို “ယ” ပြု၊ ဟနှင့် ယ ရှေ့နောက်ပြန်။] တတ္ထ၊ ထို ဩက္ကဿ
 ပသယှ-ဟူသော ပါဌ်၌။ ဩက္ကဿာတိ၊ ကား။ အဝံကဿိတွာ အာကဗ္ဗိတွာ၊
 ဆွဲငင်၍။ ပသယှာတိ၊ ကား။ အဘိဘဝိတွာ အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ၊ လွှမ်းမိုး၍။
 ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဝစနတ္ထော၊ သဒ္ဓါ၏အနက်တည်း။

ဟိ၊ မှန်။ ဝေံ၊ သို့။ ကရောန္တာနံ၊ ပြုကုန်သောမင်းတို့၏။ ဝိဇိတေ၊ ဌ်။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ဂေဟေ၊ အိမ်၌။ ပုတ္တမာတရော ပိ၊ သား အမေတို့ကိုလည်းကောင်း။ ခေဋ္ဌသိသံဏိကာဒီနိ၊ တံတွေး နှပ် အစရှိသည်တို့ကို။ မုခေန၊ ခံတွင်းဖြင့်။ အပနေတွာ၊ ဖယ်၍။ သံဝစိုတဓိ တရော ပိ၊ ကြီးပွားစေအပ်သော သမီးတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဣမေ ရာဇာ နော၊ စဉ်သည်။ ဗလက္ကာရေန၊ အားကို အသုံးပြုသဖြင့်။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဝါ၊ အနိုင်အထက် နှိပ်စက်၍။ အတ္တနော၊ ၏။ သဗျေ၊ ဌ်။ ဝါသေန္တိ၊ နေစေကြကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ ကုပိတာ၊ စိတ်ဆိုး ကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) ပစ္စန္တံ ပဝိသိတွာ။ ပ။ ပဟရန္တိ။ [ရွှေ၌ပါပြီး။] ပန၊ အနုယ ကား။ ဝေံ၊ သို့။ အ ကရောန္တာနံ...မင်းတို့၏။ ဝိဇိတေ မနုဿာ။ အပေါ့သုက္ကာ၊ အားထုတ်ခြင်းမရှိကုန်သည်။ ဝါ၊ ကြောင့်ကြမဲ့ ကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) သကာနိ၊ မိမိဥစ္စာ ဖြစ်ကုန်သော။ ကမ္မာနိ၊ အလုပ်တို့ကို။ ကရောန္တာ၊ ကုန်လတ်သော်။ ရာဇကောသံ၊ မင်း၏ဘဏ္ဍာတိုက်ကို။ ဝဇ္ဇေန္တိ၊ တိုးပွားစေကြကုန်၏။ (အခွန်ပေးသောအားဖြင့် တိုးပွားစေကြကုန်၏။) ဝေံ၊ သို့။ ဣ၊ ဤ ကုလိတ္တိ စသည်တို့ကို အနိုင်အထက်ယူခြင်းမယူခြင်း၌။ ဝုဒ္ဓိဟာနိယော၊ တိုးပွားခြင်း ယုတ်လျော့ခြင်းတို့ကို။ ဝေဒိတဗျာ၊ ကုန်၏။

ဝဇ္ဇိနံ ဝဇ္ဇိစေတိယာနိတိ၊ ကား။ ဝဇ္ဇိရာဇနံ၊ တို့၏။ ဝဇ္ဇိရဋ္ဌေ၊ ဝဇ္ဇိတိုင်း၌။ စိတ္တိကတဋ္ဌေန၊ စိတ်မဟုတ်သော်လည်း စိတ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်သည်၏အဖြစ် ဟူသော အနက်ကြောင့်။ ဝါ၊ ဆည်းကပ်မြတ်နိုး ကိုးကွယ်အပ်သည်၏အဖြစ် ဟူသော အနက်ကြောင့်။ စေတိယာနိတိ၊ စေတိယတို့ဟူ၍။ လဒ္ဓနာမာနိ၊ ရအပ် သော အမည်ရှိကုန်သော။ ယက္ခဋ္ဌာနာနိ၊ နတ်တို့၏တည်ရာ နတ်ကုန်းတို့ သည်။ ဝါ၊ နတ်စင် နတ်နန်း၊ နတ်ရံသစ်ပင်တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) အပ္ပန္နရာနိတိ၊ ကား။ အန္တော နဂရေ၊ မြို့တွင်း၌။ ဌိတာနိ၊ တည်ကုန် သော။ ဗဟိရာနိတိ၊ ကား။ ဗဟိ နဂရေ၊ မြို့ပြင်ဘက်၌။ ဌိတာနိ၊ ကုန်သော။ (ယာနိ တာနိ ဝဇ္ဇိစေတိယာနိ-၌ စပ်။) ဒိန္နုပဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၌။ ဒိန္နု၊ ပေးအပ် သော။ ပုဗ္ဗေကဘန္တိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗေ၌။ ကတံ၊ သော။ (ဗလိ-၌ စပ်။) နော ပရိဟာပေသန္တိတိ၊ ကား။ အ ပရိဟာပေတွာ၊ မယုတ်လျော့စေပေ၍။ ယထာ ပဝတ္တမေဝ၊ အကြင် အကြင် ဖြစ်မြဲတိုင်းသော ပူဇော်မှုကိုသာ။ ကမိဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။

ဟိ၊ ချဲ့။ ဓမ္မိကံ၊ တရား၌ယှဉ်သော။ ဝါ၊ တရားနှင့်လျော်သော။ ဗလိံ၊ ပူဇော် ပသ မှုကို။ ပရိဟာပေန္တာနံ၊ ယုတ်လျော့စေသော မင်းတို့ကို။ ဧဝ

တာ၊ တို့သည်။ အာရက္ခံ၊ အစောင့်အရှောက်ကို။ သု သံဝိဟိတံ၊ ကောင်းစွာစီမံအပ်သည် မည်လောက်အောင်။ န ကရောန္တိ၊ ကုန်။ အနုပ္ပန္နံ၊ မဖြစ်သေးသော။ ဒုက္ခံ၊ ကို။ ဇနေတုံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှာ။ အ သက္ကောန္တာ ပိ၊ မစွမ်းနိုင်ပါကုန်သော်လည်း။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပြီးသော။ ကာသသိသရောဂါဒိံ၊ ချောင်းဆိုးနာ ခေါင်းကိုက်နာ အစရှိသောရောဂါကို။ ဝဇေန္တိ၊ တိုးပွားစေနိုင်ကုန်၏။ သင်္ဂါမေ၊ စစ်တိုက်ခြင်းသည်။ ပရတ္ထ၊ ရောက်လတ်သော်။ သဟာယာ၊ အဖော်တို့သည်။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ ပန၊ အနွယ် ကား။ အပရိဟာပေန္တာနံ၊ မယုတ်လျော့စေသော မင်းတို့ကို။ အာရက္ခံ၊ ကို။ သု သံဝိဟိတံ၊ အောင်။ ကရောန္တိ၊ ၏။ အနုပ္ပန္နံ၊ သော။ သုခံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတုံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှာ။ အသက္ကောန္တာ ပိ၊ သော်လည်း။ ဥပ္ပန္နံ၊ သော။ ကာသသိသရောဂါဒိံ၊ ကို။ ဟနန္တိ၊ ဖယ်ရှားနိုင်ကုန်၏။ သင်္ဂါမသိသေ၊ စစ်မြေပြင် အဦး၌။ သဟာယာ၊ အဖော်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဣတိ ဝေ သို့။ ဣ၊ ဤ ဝဇ္ဇိနံ ဝဇ္ဇိစေတိယာနိ-အစရှိသောဝါရဝယ် လျော့ခြင်း မလျော့ခြင်း၌။ ဝုဒ္ဓိဟာနိယော၊ ကြီးပွားခြင်း ယုတ်လျော့ခြင်းတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ နှုတ်တို့က အဖော်လုပ်ခြင်း ဟူသည် မိမိကိုဘက် စစ်တပ်ကို နှစ်ဆ သုံးဆထပ်အောင် တန်ခိုးဖြင့်ပြုခြင်းတည်း။ ဗလကာယဿ ဒိဂုဏတိဂုဏတာဒဿနံ ပဋိဘယတာဝဒဿနန္တိ ဧဝမာဒိနာ ဒေဝတနံ သင်္ဂါပသိသေ သဟာယတာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။-ဋီကာ။]

ဓမ္မိကာ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိတိ ဧတ္ထံ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ ရက္ခာ ဝေ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းသည်ပင်။ (အာဝရဏံ ဂုတ္တိ-တို့၌ စပ်။) ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် စောင့်ရှောက်လတ်သော်။ အနိစ္စိတံ၊ အလိုမရှိအပ်သော ဘေးရန်အန္တရာယ်သည်။ န ဂစ္ဆတိ၊ မရောက်လား။ ဝေ၊ ဤအလိုမရှိအပ်သော ဘေးရန်အန္တရာယ်၏မရောက်နိုင်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ အာဝရဏဒတာ၊ တားမြစ်ခြင်းကြောင့်။ အာဝရဏံ၊ မည်၏။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် လုံခြုံစေလတ်သော်။ ဣစ္စိတံ၊ အလိုရှိအပ်သော အရာဝတ္ထုသည်။ န ဝိနဿတိ၊ မပျက်စီးနိုင်။ ဝေ၊ ဤသို့ အလိုရှိအပ်သော အရာဝတ္ထု၏ မပျက်စီးနိုင်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဂေါပါယနတော၊ လုံခြုံစေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဂုတ္တိ၊ မည်၏။ တတ္ထ၊ ထို နှစ်မျိုးတို့တွင်။ ဗလကာယေန၊ ဗိုလ်ပါ အပေါင်းဖြင့်။ ပရိဝါရေတွာ၊ ဝိုင်းရံ၍။ ရက္ခာ၊ စောင့်ရှောက်ခြင်းသည်။ ပဗ္ဗဇိတာနံ၊ ရသေ့ရဟန်းတို့အတွက်။ ဓမ္မိကာ၊ သော။ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ နာမ၊ စောင့်ရှောက်

ခြင်းဟူသော တံးမြစ်ခြင်း လုံခြုံစေခြင်း မည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပန၊ အနန္တယ ကား။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာ အားဖြင့် စောင့်ရှောက် လတ်သော်။ ဝိဟာရဿ၊ ကျောင်းတိုက်၏။ ဥပဝနေ၊ အနီး ဖြစ်သော တော၌။ ရှုက္ခေ၊ သစ်ပင်တို့ကို။ န ဆိန္ဒန္တိ၊ မဖြတ်ကြကုန်။ ဝါဇိကာ၊ သားမုဆိုးတို့သည်။ ဝိဟာရဿ၊ ၏။ ဥပဝနေ၊ ၌။ ဝဇ္ဇံ၊ သတ်ဖြတ်မှုကို။ န ကရောန္တိ၊ မပြုကြကုန်။ ပေါက္ခရဏိယ၊ ရေကန်တို့၌။ မစ္ဆေ၊ ငါးတို့ကို။ န ဂဏန္တိ၊ မဖမ်းယူကြကုန်။ ဝေံ၊ ဤသို့သော အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ ကရဏံ၊ ပြုခြင်းသည်။ ဓမ္မိကာ၊ သော။ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ နာမ၊ မည် သည်။ (ဟောတိ။) ပန၊ ကား။ ကိန္တိ အနာဂတာစာတံ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်။ နေသံ၊ ထို ဝဇ္ဇိမင်းတို့၏။ ဝေံ၊ ဤသို့။ ပစ္စုပဋိတစိတ္တသန္တာ နော၊ ရှေးရှုတည်သောစိတ်အစဉ် ရှိပါ၏လော။ ဣတိ၊ သို့။ စိတ္တပဝတ္တံ၊ စိတ်၏ ဖြစ်ပုံကို။ ပုစ္ဆတိ၊ မေးတော်မူ၏။

တတ္ထ၊ ထို ကိန္တိ အနာဂတာ စ-စသောပါဠိရပ်၌။ (အတ္ထော ဝေံ ဝေဒိ တဗ္ဗော။) ယေ၊ အကြင်မင်းတို့သည်။ အနာဂတာနံ၊ မရောက်လာကုန်သေးသော။ အရဟန္တာနံ၊ ရဟန္တာတို့၏။ အာဂမနံ၊ လာခြင်းကို။ န ဣစ္ဆန္တိ၊ အလို မရှိကြကုန်။ တေ၊ ထို မရောက်လာသေး ကုန်သော ရဟန္တာတို့၏ လာခြင်းကို အလိုမရှိကြသော မင်းတို့သည်။ အ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါမရှိကုန်သည်။ အပ္ပသန္နာ၊ ရတနာသုံးပါး၌ မကြည်ညိုကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ပဗ္ဗဇိတေ၊ ရသေ့ ရဟန်းသည်။ သမ္ပတ္တေ စ၊ ရောက်လာပြန်သော်လည်း။ ပစ္စုဂ္ဂမနံ၊ ရှေးရှု တက်သွားမှုကို။ ဝါ၊ ခရီးဦး ကြိုဆိုမှုကို။ န ကရောန္တိ၊ ကုန်။ ဂန္တော၊ ရှိ။ န ပဿန္တိ၊ မဖူးမြင်ကြကုန်။ ပဋိသန္တာရံ၊ ပဋိသန္တာရစကားကို။ န ကရောန္တိ။ ပဉံ န ပုစ္ဆန္တိ။ ဓမ္မံ န သုဏန္တိ။ ဒါနံ၊ ပေးလှူထိုက်သော ပစ္စည်းဝတ္ထုကို။ ဝါ၊ ပေးလှူဖွယ်ကို။ န ဒေန္တိ၊ မပေးလှူကြကုန်။ အနုမောဒနံ၊ အဖန်ဖန် ဝမ်းမြောက်ကြောင်းဖြစ်သော တရားစကားကို။ န သုဏန္တိ။ [ဒါနပြု သောအခါ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်တို့က တုန်ပြန်သော အားဖြင့် အလှူဒါန၏အကျိုးကို ပြောဟောခြင်းကို 'အနုမောဒနာ' ဟု ခေါ်သည်။ ထို အနုမောဒနာကို မနာယူကြ။] နိဝါသနဌာနံ၊ နေရာအရပ်ကို။ န သံဝိဒယန္တိ၊ မစိမ့်ကြကုန်။ အထ၊ ထိုသို့ ရတနာသုံးပါး၌ မကြည်ညိုခြင်းကြောင့်။ နေသံ၊ ထို မင်းတို့၏။ အဝဏ္ဏော၊ ဂုဏ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် အပြစ်သည်။ အပ္ပုဂ္ဂစ္ဆတိ၊ ပျံ့နှံ့၍တက်၏။ (ကိံ။) အသုကော နာမ၊ ထို မည်သော။ ရာဇာ၊ သည်။ အသဒ္ဓေါ။ အပ္ပသန္နော။ ပဗ္ဗဇိတေ၊ သည်။ သမ္ပတ္တေ၊ သော်။ ပစ္စုဂ္ဂမနံ၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ န ကရောတိ။ ပ။ နိဝါသနဌာနံ၊ ကို။ န သံဝိဒယတိ၊ မစိမ့်။ ဣတိ၊ သို့။

(အဝဏ္ဏော အပ္ပဂ္ဂစ္ဆတိ။) တံ၊ ထိ အပြစ်ကို။ သုတု၊ ချ်။ ပဗ္ဗဇိတော၊
 တို့သည်။ တဿ၊ ထို ရတနာသုံးပါး၌မကြည်ညိုသော မင်း၏။ နဂရဒ္ဒါရေန၊
 မြို့တံခါးဖြင့်။ နဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်။ ဂစ္ဆန္တာပိ၊ သွားပါကုန် သော်လည်း။ နဂရံ၊
 သို့။ န ပဝိသန္တိ၊ မဝင်ကြကုန်။

ဝေ၊ သို့။ ဝါ၊ ဤနည်းအားဖြင့်။ အနာဂတာနံ၊ မလာကုန်သေးသော။
 အရဟန္တာနံ၊ တို့၏။ အနာဂမနမေဝ၊ မလာခြင်းသည်သာ။ ဟောတိ။
 အာဂတာနမ္ပိ၊ တို့၏လည်း။ ဖာသုဝိဟာရေ၊ ချမ်းသာစွာနေရခြင်းသည်။
 အသတိ၊ သော်။ ယေ ပိ၊ အကြင် ရဟန္တာတို့သည်လည်း။ အ ဇာနိတု၊ ချ်။
 ဝါ၊ ကြောင့်။ အာဂတာ၊ ရောက်လာကုန်ပြီ။ တေ၊ ထို ရဟန္တာတို့သည်။
 (မယံ၊ တို့သည်။) ဝသိဿာမ၊ နေကုန်အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ တာဝ၊ စွာ။ စိန္တေတု၊
 ချ်။ အာဂတာ၊ လာခဲ့ကြကုန်သည်။ အမ္ပ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် နေ
 မည်ဟုကြံ၍ လာခဲ့ကြပါသော်လည်း။ ဣမေသံ ဓုဇ္ဇနံ၊ တို့၏။ ဣမိနာ နိဟာ
 ရေန၊ ဤ ဆောင်ရွက်ကြောင်းနည်းဖြင့်။ ကော၊ သည်။ ဝသိဿတိ၊ နေ
 လတ္တံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ နိက္ခမိတု၊ ချ်။ ဂစ္ဆန္တိ။ ဝေ၊ သို့။
 ဝါ၊ ဖြင့်။ အနာဂတေသု၊ မရောက်လာသေးသော ရဟန်းတို့သည်။ အနာ
 ဂစ္ဆန္တေသု၊ မလာကုန်သော်လည်းကောင်း။ အာဂတေသု၊ လာကုန်သော
 ရဟန်းတို့သည်။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲစွာ။ ဝိဟရန္တေသု၊ နေရကုန်သော်လည်းကောင်း။
 သော ဒေသော၊ ထိုအရပ်သည်။ ပဗ္ဗဇိတာနံ၊ တို့၏။ အနာဝါသော၊ နေရာ
 မဟုတ်သည်။ ဟောတိ။ တတော၊ ထိုသို့ ရသေ့ရဟန်းတို့၏ နေရာမဟုတ်ခြင်း
 ကြောင့်။ ဒေဝတာရက္ခာယ၊ သည်။ အ သတိ၊ သော်။ အမနုဿာ၊ လူနှင့်တူသော
 ဘီလူးသရဲတို့သည်။ ဩကာသံ၊ ဝင်ခွင့်ကို။ လာန္တိ၊ ရကြကုန်၏။ အမနုဿာ၊
 တို့သည်။ ဥဿန္နာ၊ များကုန်သည်။ (သမာနာ။) အနုပ္ပန္နံ၊ မဖြစ်သေးသော။
 ဗျာဓိံ၊ အနာရောဂါကို။ ဥပ္ပါဒေန္တိ၊ ဖြစ်စေကြကုန်၏။ သိလဂန္တာနံ၊ သိလ
 ရိုက်နံသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဒဿနပဉ္စာပုစ္ဆနာဒိ ဝတ္ထုကဿ၊ ဖူးမြင်ရခြင်း
 ပြဿနာမေးရခြင်း အစရှိသောတည်ရာရှိသော။ ပုညဿ၊ ကောင်းမှု၏။ အနာ
 ဂမော၊ မရောက်လာခြင်းသည်။ ဟောတိ။ ပန၊ ကား။ ဝိပရိယာယေန၊
 ပြောင်းပြန် ပြန်သောအားဖြင့်။ ယထာဝတ္တကဏ္ဍပက္ခဝိပရိတဿ၊ အကြင်
 အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော မည်းညစ်သောအဖို့၏ ပြောင်းပြန်ဖြစ်သော။ သုက္က
 ပက္ခဿာ၊ ဖြုတ်သောအဖို့၏။ သမ္ပဝေ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းသည်။ ဟောတိ။ ဣတိ
 ဝေ၊ သို့။ ဧတ္ထေ၊ ဤ မလာသေးသော ရသေ့ရဟန်းတို့၏ လာခြင်း မလာ
 ခြင်း၌။ ဝုန္တိ ဟာနိယော၊ တို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

၁၃၅။ ကေမိဒါဟန္တိ ဣဒံ ဟူသော ဤစကားကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုဗ္ဗေ ရှေး၌။ ဝဇ္ဇိနံ၊ တို့အား။ ဣမဿ ဝဇ္ဇိသတ္တကဿ၊ ဤ ဝဇ္ဇိသတ္တက၏။ ဝါ၊ ကို။ ဒေသိတဘာဝပ္ပကာသနတ္ထံ၊ ဟောတော်မူအပ်ဘူးသည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှာ။ အာဟ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို ကေမိဒါဟံ-အစရှိသောပါဠိ၌။ သာရန္တဒေ စေတီယေ တိ၊ ကား။ ဧဝံ နာမကော၊ ဤသို့ သာရန္တဒေ အမည် ရှိသော။ ဝိဟာရေး၊ ၌။ (ဝိဟရာမိ-၌စပ်။) ကိရ၊ ချဲ့။ ပုဗ္ဗေ၊ လည်း။ အနု ပုဏ္ဏေ၊ ပွင့်တော်မမူမီ။ တတ္ထ၊ ထိုအရပ်၌။ သာရန္တဒဿ၊ မည်သော။ ယက္ခဿ၊ နတ်၏။ နိဝါသနဋ္ဌာနံ၊ နေရာအရပ်ဖြစ်သော။ စေတီယံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ရှိဘူးပြီ။ အထ၊ ထိုမှနောက်၌။ ဣ၊ ဤသာရန္တဒေ စေတီအရပ်၌။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဝါ၊ ဖွဲ့။ ဝိဟာရံ၊ ကို။ ကာရာပေသံ၊ ပြုစေကြကုန်ပြီ။ သော၊ ထိုကျောင်း တော်သည်။ သာရန္တဒေ၊ မည်သော။ စေတီယေ၊ စေတီတည်ရာအရပ်၌။ ကတတ္ထ၊ ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာရန္တဒေစေတီယန္တေဝ၊ ဟူ၍ သာ။ သင်္ချံ၊ ခေါ်ဝေါ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ ဂတော၊ ရောက်ပြီ။

အ ကရဏိယာတိ၊ ကား။ အ ကာတဗျာ၊ မပြုထိုက်ပါကုန်။ အဂ္ဂဟေ တဗျာ၊ မသိမ်းယူထိုက်ပါကုန်။ ဣတိ အတ္ထော။ ယဒိဒန္တိ၊...ဟူသောသဒ္ဓါ သည်။ နိပါတမတ္ထံ၊ အနက်မရ နိပါတ်မျှတည်း။ ယဒုဿာတိ၊... ဟူသော သဒ္ဓါသည်။ ကရဏတ္ထေ၊ ကရိုဏ်းအနက်၌။ သာမိဝစနံ၊ ဆဠိဝိဘတ်ရှိသော သဒ္ဓါတည်း။ အဘိဗုဒ္ဓယုဒ္ဓေန၊ ရှေးရှုစစ်တိုက်ခြင်းဖြင့်။ ဂဟေတုံ၊ ယူခြင်း ငှာ။ န သက္ကာ၊ မတတ်နိုင်ပါ။ ဣတိ အတ္ထော။ အညတြ ဥပလာပနာယံာ တိ၊ ကား။ ဥပလာပနာ၊ ဖြားယောင်းခြင်းကို။ ထပေတွာ၊ ထား၍။ (အ ကရဏိယာ-၌ စပ်။) ဥပလာပနာ နာမ၊ မည်သည်။ ဝိဝါဒေန၊ ဆန့်ကျင် ဘက် ပြောဆိုခြင်းဖြင့်။ ဝါ၊ ငြင်းခုံခြင်းဖြင့်။ အလံ၊ အကျိုးမရှိ။ ဣဒါနိ၊ ၌။ သမဂ္ဂါ၊ ညီညွတ်ကြကုန်သည်။ ဟောမ၊ ဖြစ်ကြကုန်စို့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ ဟတ္ထိအဿရထတိရညသုဝဏ္ဏာဒီနိ၊ ဆင် မြင်း ရထား ငွေ ရွှေ အစရှိသော လက်ဆောင်ဘဏ္ဍာတို့ကို။ ပေသေတွာ၊ ပေးပို့၍။ သင်္ဂဟ ကရဏံ၊ ချီးမြှောက်မှုကို ပြုခြင်းတည်း။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သင်္ဂဟံ၊ ချီးမြှောက်မှုကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဧဝံလံ၊ စစ်ထိုက်ခြင်းမဖက် သက်သက်။ ဝိဿာသေန၊ အကျွမ်းဝင်သောအားဖြင့်။ ဂဏိတုံ၊ ယူခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ ဣတိ အတ္ထော။ အညတြ မိထုဘေဒါယာတိ၊ ကား။ မိထုဘေဒါ၊ အချင်းချင်းခွဲခြင်းကို။ ထပေတွာ၊ ၍။ (အ ကရဏိယာ-၌ စပ်။) ဣမိနာ၊ ဤ အညတြ မိထုဘေဒါယံ-ဟူသောပါဠိဖြင့်။ အညမည

ဘေဒံ၊ အချင်းချင်း ခွဲခြင်းကို။ ကတွာ ပိ၊ ပြု၍လည်း။ တေ၊ ဤ ဝဇ္ဇိတို့ကို။ ဂဟေတံ၊ ငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ ဣတိ၊ ဤအနက် အဓိပ္ပာယ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြစ်၏။ ဣဒံ၊ ဤ အညတြ ဥပလာပနာယ၊ အညတြ မိထု ဘေဒါယ-ဟူသော စကားကို။ မြာဟ္မဏော၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ကထာယ၊ ယာဝကီဝဋ္ဌ ။ပ။ နောပရိဟာနိ-ဟူသော စကားတော်ဖြင့်။ နယံ၊ နည်းလမ်းကို။ လဘိတွာ၊ ၍။ အာဟ၊ ပြီ။

ပန၊ ပရိဟာရ။ပ။ အံ၊ ဘဂဝါ၊ သည်။ မြာဟ္မဏဿ၊ ပုဏ္ဏား၏။ ဣမာယ ကထာယံ၊ ဤ ယာဝကီဝဋ္ဌ-အစရှိသော စကားတော်ဖြင့်။ နယ လာဘံ၊ နည်းရခြင်းကို။ ဇာနာတိ ကိ၊ သိတော်မူသည်မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ အာမ၊ အိမ်း။ ဇာနာတိ၊ သိတော်မူ၏။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။ ဇာနန္ဓော၊ သိတော်မူလတ်သော်။ ဝါ၊ သိတော်မူပါလျက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ကထေသိ၊ မိန့်တော်မူသနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ အနုကမ္မံယ၊ ဝဇ္ဇိမင်းတို့၌ သနားစောင့်ရှောက် ချီးမြှောက်တော်မူလိုခြင်းကြောင့်။ [အနုကမ္မာယာတိ ဝဇ္ဇိရာဇေသ အနုဂ္ဂဟေန-ဇီကာ။] (ဇာနန္ဓော၊ ပါလျက်။ ကထေသိ၊ မိန့်တော်မူပြီ။) ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။ ကိရ၊ ခဲ့။ အဿ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏။ ဝေ၊ ဤသို့သော အကြံတော်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ (ကိ၊ နည်း။) မယာ၊ သည်။ အကထိတေ ပိ၊ ဤ ယာဝကီဝဋ္ဌ-အစရှိသော စကားကို မိန့်တော်မူအပ်ပါသော်လည်း။ ကတိပါဟေန၊ အနည်းငယ်သော ရက်ဖြင့်။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသောဝဇ္ဇိမင်းတို့ကို။ ဂက္ခိယတိ၊ ယူလတ္တံ့။ ပန၊ အနွယ် ကား။ ကထိတေ၊ ဤ ယာဝကီဝဋ္ဌ-အစရှိသော စကားကို မိန့်တော်မူအပ်သော်။

၁။ ဣမာယ ကထာယ။ ။ ယာဝကီဝဋ္ဌ မြာဟ္မဏ ဣမေ သတ္တ အပရိဟာနိယာ ဓမ္မာ ဝဇ္ဇိသု ဌဿန္တိ၊ ဣမေသု စ သတ္တသု အပရိဟာနိယေသု ဓမ္မေသု ဝဇ္ဇိ သဒ္ဓိသိဿန္တိ၊ ဝုပ္ပိယေဝ မြာဟ္မဏ ဝဇ္ဇိနံ ပါဒိကခါ နောပရိဟာနိ၊ ဤစကားကို “ဣမာယ ကထာယ” ဟု ဆိုသည်။ ဤစကား၌ “အကြင်မျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး ဤ အပရိဟာနိယ တရားတို့သည် ဝဇ္ဇိမင်းတို့၌ တည်ကုန်လတ္တံ့။ လိုမျှလောက်သော ကာလပတ်လုံး ဝဇ္ဇိမင်းတို့၏ ကြီးပွားခြင်းကို အလိုရှိထိုက်၏။ သုတ်ယုတ်ခြင်းကို အလိုမရှိထိုက်။” ဟူသော စကား၌ “အပရိဟာနိဓမ္မံ မတည်လျှင် မကြီးပွားနိုင်” ဟု ကောက်ချက်ရ၏။ ထို့ကြောင့် ပုဏ္ဏားသည် ဤစကားကို အကြောင်းပြု၍ နည်းရသွားသည်ဟုဆိုသည်။

၂။ အာမ ဇာနာတိ။ ။ “ကိ” ပန န ဇာနာတိ” ဟူသော အမေးနှင့် “အာမ ဇာနာတိ” ဟူသော အဖြေသည် မလိုက်လျောပါ။ ထို့ကြောင့် “နယလာဘံ ဇာနာတိတိ” ဟု ပါဠိရှိသင့်မည် ထင်သည်။ ဤသို့ ပါဠိ အနက် ရှိမှ ရှေ့နောက် လိုက်လျောသည်။

သမဂ္ဂေ၊ ညီညွတ်သော ဝိဇ္ဇိမင်းတို့ကို။ ဘိန္နုန္တော၊ ခွဲရသည်။ (ဟုတော့။) တိဟိ သံဝစ္စရေယံ၊ သုံးနှစ်တို့ဖြင့်။ ဝါ၊ သုံးနှစ်တောင် ကြာမှ။ ဂက္ခိဿတိ၊ လတ္တံ့။ တွေ့ကမ္ပိ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော သုံးနှစ်ကာလပတ်လုံးလည်း။ ဇီဝိတမေဝ၊ အသက်ရှင်ခြင်းသည်ပင်။ ဝရံ၊ မြတ်သေး၏။ ဟိ၊ မှန်။ တွေ့ကံ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော သုံးနှစ်ပတ်လုံး။ ဇီဝန္တာ၊ 'အသက်ရှင်ကုန်လတ်သော်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ပတိဋ္ဌာနတူကံ၊ တည်ရာဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ပုညံ၊ ကောင်းမှုကို။ ကရိဿန္တိ၊ ပြုနိုင်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ ဝေ၊ ဤ အကြံတော်သည်။ (အဟောသိ။)

အဘိနန္ဒိတောတိ၊ ကား။ စိတ္တေန၊ စိတ်ဖြင့်။ အဘိနန္ဒိတော၊ နှစ်သက်၍။ အနုမောဒိတောတိ၊ ကား။ ဘောတာ ဂေါတမေန၊ သည်။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ယာဝ၊ အလွန်အကဲသာလျှင်။ သုဘာသိတံ၊ ကောင်းစွာ ပြောဆိုအပ်ပါပေပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝါစာယ၊ နှုတ်ဖြင့်။ အနုမောဒိတော၊ ဝမ်းမြောက်၍။ ပက္ကာမိတိ၊ ကား။ ရညော၊ ၏။ သန္တိကံ၊ အထံသို့။ ဂတော၊ သွားပြီ။

တတော၊ ထိုသို့ သွားခြင်းကြောင့်။ နံ၊ ထို ပုဏ္ဏားကို။ ရာဇာ၊ သည်။ အာစရိယ၊ ဆရာ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ကိံ၊ အဘယ်သို့။ အဝစ၊ မိန့်တော်မူသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိ၊ မေးပြီ။ သော၊ ထို ပုဏ္ဏားသည်။ ဘော၊ အရှင်။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သမဏဿ ဂေါတမဿ၊ ရဟန်းဂေါတမ၏။ ဝစနံ၊ စကားသည်။ (ဟောတိ၊ ၏။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဥပပရိက္ခိယမာနေ၊ စူးစမ်းဆင်ခြင် အပ်လတ်သော်။) ဝဇ္ဇိ၊ တို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဂေနစိ၊ တစ်စုံတယောက်သည်။ ဂဟေတုံ၊ စစ်တိုက်၍ ယူခြင်းငှာ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်းကုန်။ အပိ စ၊ ထိုသို့ စစ်တိုက်၍ ယူခြင်းငှာ မတတ်ကောင်းပါ ကုန်သော်လည်း။ ဥပလာပနာယ ဝါ၊ ဖြားယောင်းခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ မိထုဘေဒေန ဝါ၊ အချင်းချင်း ခွဲခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း။ (ဂဟေတုံ၊ ယူခြင်းငှာ။) သက္ကာ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဇာနာမိ၊ သိရပါ၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ သံတော်ဦးတင်ပြီ။)

တတော၊ ထိုမှ နောက်၌။ နံ၊ ထိုပုဏ္ဏားကို။ ရာဇာ၊ သည်။ ဥပလာပနာယ၊ ခြင်းဖြင့်။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ဟက္ခိ အဿာဒယော၊ ဆင် မြင်း အစရှိသော ဘဏ္ဍာတို့သည်။ နဿိဿန္တိ၊ ပျက်စီး ကုန်လတ္တံ့။ ဘေဒေနဝ၊ ခွဲခြင်းဖြင့်သာ။ တေ၊ ထိုဝဇ္ဇိမင်းတို့ကို။ ဂဟေဿာမိ၊ ယူအံ့။ ကိံ၊ အဘယ်သို့။ ကရေမ၊ ပြုရကုန်အံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိ၊ မြီ။ မဟာရာဇ၊ မင်းမြတ်။ တေနဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။ တုမေ၊ တို့သည်။ ဝဇ္ဇိ၊ ကို။ အာရဗ္ဗ၊ အကြောင်းပြု၍။ ပရိသတိ၊ ပရိသတ်၌။ ကထံ၊ ဝဇ္ဇိမင်း တို့နှင့်

စစ်တိုက်ဖို့စကားကို။ [ကထန္တိ ဝဇ္ဇိဟိ သဒ္ဓိံ ကာစတဗ္ဗယုဒ္ဓကထံ။-ဋီကာ။] သမုဋ္ဌာပေထ၊ ဖြစ်စေပါကုန်။ တတော၊ ထိုသို့ ဖြစ်စေခြင်းကြောင့်။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ မဟာရာဇ၊ မဟာရာဇာ။ တေ၊ အသင် မင်းမြတ်အား။ တေဟိ၊ ထို ဝဇ္ဇိမင်းတို့ဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုးရှိအံ့နည်း။ မေတ ရာဇာ နော၊ တို့သည်။ အတ္တနော၊ ဤ။ သန္တကေဟိ၊ ဥစ္စာတို့ဖြင့်။ ကသိဝါဏိဇ္ဇစ ဒိနိ၊ လယ်ထွန်မှု ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ်မှု အစရှိသည်တို့ကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ ဇီဝန္တ၊ အသက်ရှင်ပါစေကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတွာ၊ ရှိ။ ပက္ခမိဿာမိ၊ ဖဲသွားပါအံ့။ တတော၊ ထိုမှနေသကဲ့သို့။ တုမေ၊ အရှင်မင်းမြတ်တို့သည်။ ဘော၊ အမောင်တို့။ ကိံ န ခေ၊ အဘယ်ကြောင့်။ သေ ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ ဝဇ္ဇိံ၊ ကို။ အာရဗ္ဗ၊ ရှိ။ ပဝတ္တံ၊ သော။ ကထံ၊ ကို။ ပဋိဗာ ဟတိ၊ တားဖြစ်ရသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေယျာထ၊ မိန့်တော်မူပါကုန်။

စ၊ ဆက်။ ဒီဝသဘာဂေ၊ နေ့အဖို့၌။ အဟံ၊ သည်။ တေသံ၊ ထို ဝဇ္ဇိမင်းတို့၏ အထံသို့။ ပဏ္ဍာကာရံ၊ စာလွှာနှင့်တကွ ဆက်သအပ်သော လက်ဆောင်ဘဏ္ဍာကို။ ပေသေဿာမိ၊ ပို့စေပါအံ့။ တမ္ပိ၊ ထို လက်ဆောင် ဘဏ္ဍာကိုလည်း။ ဂါဟာပေတွာ၊ ယူစေ၍။ တုမေ ပိ၊ အရှင်မင်းတို့ သည် လည်း။ မမ၊ အကျွန်ုပ်၏ အပေါ်၌။ ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို။ အာရောပေတွာ၊ တင်၍။ ဗန္ဓနတာလနာဒိနိ၊ နောင်ဖွဲ့ခြင်း ရိုက်နှက်ခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ အကတွာဝါ သာလျှင်။ ကေဝလံ၊ နောင်ဖွဲ့ ရိုက်နှက်မှုမဖက် သက်သက်။ မံ၊ အကျွန်ုပ်ကို။ ခုရမတ္ထံ၊ သင်ရန်းဖြင့် ခေါင်းတုံး အပ်သည်ကို။ ဝါ၊ ခေါင်းတုံးရိတ်အပ်သည်ကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ နဂရာ၊ မှ။ နီဟရာပေထ၊ နှင် ထုတ်စေပါကုန်။ အထ၊ နှင်ထုတ်ရာ ထိုအခါ၌။ အဟံ၊ သည်။ (ဝက္ခာ မိ-၌ စပ်။) မယာ၊ ငါသည်။ ဟေ၊ အသင်၏။ နဂရေ၊ ၌။ ပါကာရော၊ မြို့ရိုးကိုလည်းကောင်း။ ပရိခါ စ၊ ကျုံးကိုလည်းကောင်း။ ကာရိတာ၊ ပြုစေ အပ်ပြီ။ အဟံ၊ သည်။ ထိရဗ္ဗလဋ္ဌာနဉ္စ၊ ခိုင်မြဲသောအရပ် အားမရှိသော အရပ်ကိုလည်းကောင်း။ ဥတ္တာနဂမ္ဘိရဋ္ဌာနဉ္စ၊ တိမ်သောအရပ် နက်သော အရပ်ကို လည်းကောင်း။ ဇာနာမိ၊ သိ၏။ ဒါနိ၊ ၌။ န စိရဿေဝ၊ မကြာမြင့်မီပင်။ ဥဗ္ဗံ၊ ဖြောင့်မတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ကရိဿာမိ၊ ပြုအံ့။

၁။ ဥဗ္ဗံ ကရိဿာမိ။ ။ပဋိရာဇာနော၊ ရန်သူမင်းတို့ကို။ အာနေတွာ၊ ဆောင်၍။ ပါကာရပရိခါနံ အညထာဘာဝါပါဒနေန၊ မြို့ရိုး ကျုံးတို့၏ တမျိုးတဖုံ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းအားဖြင့်။ ဥဗ္ဗဘာဝံ ကရိဿာမိ။-ဋီကာ။ ဆိုလိုရင်းကား-“ရန်သူမင်း တို့ကို ခေါ်၍ သိမ်းယူပြီးလျှင် မြို့ရိုးတို့ကိုလည်းကောင်း၊ ကျုံးတို့ကို လည်းကောင်း ဖြောင့်မတ်အောင် ပြုမည်”ဟူလို။

ဣတိ။ သို့။ ဝက္ခာမိ၊ ပြောဆိုပါအံ့။ တံ၊ ထို စကားကို။ သုတွာ၊ ရှိ။ တုမေ၊ အသင်မင်းမြတ်တို့သည်။ ဝစ္ဆတု၊ သွားလော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေယျာထ၊ ပါကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ သံတော်ဦးတင်ပြီ။ ရာဇာ၊ သည်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော အမှုကို။ အကာသိ၊ ပြီ။

လိစ္ဆဝိ၊ လိစ္ဆဝိမင်းတို့သည်။ တဿ၊ ထို ဝဿကာရပုဏ္ဏား၏။ နိက္ခမနံ၊ ထွက်ခြင်းကို။ သုတွာ၊ ရှိ။ ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ သဋ္ဌော၊ ကောက်ကျစ်စဦးလဲ၏။ တဿ၊ ထို ပုဏ္ဏားအား။ ဂင်္ဂံ၊ ဂင်္ဂါမြစ်ကို။ ဥတ္တရိတု၊ ကူးခြင်းငှာ။ မာ အတ္တ၊ မပေးကြကုန်လင့်။ ဣတိ၊ အာဟံသု၊ ပြောကြကုန်ပြီ။ တတြ၊ ထို ဝဇ္ဇိမင်းတို့တွင်။ ဧကေစ္စဟိ၊ အချို့သောမင်းတို့သည်။ အဓမ္မ၊ ကျွန်ုပ်တို့ကို။ အာရဗ္ဗ၊ အကြောင်းပြု၍။ ကထိတတ္တာ၊ ပြောဆိုအပ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ သော၊ ထို ပုဏ္ဏားကို။ ဝေ၊ ဤသို့ နှင်ထုတ်အပ်သည်ကို။ ကတော၊ ကိရ၊ ပြုအပ်သတတ်။ ဣတိ ဝုတ္တေ၊ သော်။ ဘဏေ၊ အမောင်တို့။ ဘေနဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။ တေ၊ လာပစေ။ ဣတိ။ ဘဏိံသု၊ ပြောကြကုန်ပြီ။

သော၊ ထို ပုဏ္ဏားသည်။ ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ လိစ္ဆဝိ၊ လိစ္ဆဝိမင်းတို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ ကိံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ အာဂတာ၊ လာကုန်လည်။ အတ္ထ၊ မြစ်ကုန်သနည်း။ ဣတိ။ ပုစ္ဆိတော၊ မေးအပ်သည်။ (သမာနော၊ သော်) တံ ပဝတ္တိံ၊ ထိုဖြစ်ပုံ အကြောင်းကို။ အာရောစေသိ၊ သံတော်ဦး တင်ပြီ။ လိစ္ဆဝိနော၊ လိစ္ဆဝိမင်းတို့သည်။ အပ္ပမတ္တကေန နာမ၊ အနည်းငယ် အတိုင်း အရှည်ရှိသည် မည်သော အပြစ်ဖြင့်။ ဝေ၊ သို့။ ဝါ၊ သို့ကလောက်။ ဂရံ၊ လေးသော။ ဒဏ္ဍံ၊ ဒဏ်ကို။ ကာတံ၊ ငှာ။ န ယုတ္တံ၊ မသင့်။ ဣတိ။ ဝတွာ၊ ရှိ။ တတြ၊ ထို ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌။ တေ၊ ၏။ ဌာနန္တရံ၊ ထုထူးသည်။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ။ ပုစ္ဆိံသု၊ ကုန်ပြီ။ အဟံ၊ သည်။ ဝိနိစ္ဆယာမဓစ္စာ၊ တရားဆုံးဖြတ်မှု၌ ယှဉ်သော အမတ်သည်။ ဝါ၊ တရားသူကြီးသည်။ အသိ၊ ဖြစ်ပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ သံတော်ဦးကင်ပြီ။ တေ၊ သင်၏။ တဒေဝ ဌာနန္တရံ၊ ထိုထုထူးသည်ပင်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပစေ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောကြကုန်ပြီ။ သော၊ ထိုပုဏ္ဏားသည်။ သုဋ္ဌတရံ၊ ဘာ၍ကောင်းစွာ။ ဝိနိစ္ဆယံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ ကဓေတိ၊ ၏။ ရာဇကုမာရာ၊ တို့သည်။ တဿ၊ ထို ပုဏ္ဏား၏။ သန္တိကေ၊ ၌။ သိပ္ပံ၊ ကို။ ဥဂ္ဂဏန္တိ၊ သင်ယူကုန်၏။

သော၊ ထို ဝဿကာရပုဏ္ဏားသည်။ ပတိဋ္ဌိတဂုဏော၊ တည်တံ့ပြီးသော ဆရာဂုဏ်ရှိသည်။ ဝါ၊ ဆရာဂုဏ်၌တည်တံ့ပြီးသည်။ ဟုတွာ။ ကေဒိဝသံ၊

တနေ့သ၌။ ကော်၊ တယောက်သော။ လိစ္ဆဝိံ၊ လိစ္ဆဝိမ်းကို။ ဂဟေတွာ၊ ခေါ်၍။ ကေမန္တံ၊ သို့။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ “ဒါရကာ၊ တို့သည်။ ကသန္တိ၊ လယ်ထွန်ကြကုန်သလော။” ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိ၊ ပြီ။ အာမ၊ ဟုတ်ကို။ ကသန္တိ၊ လယ်ထွန်ကြပါကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောပြီ။ ဒွေ၊ နှစ်ကောင် ကုန်သော။ ဂေါဏေ၊ နွားတို့ကို။ ယောဇေတွာ၊ ယှဉ်ရေး။ ဝါ၊ ကပ် ယှဉ်၍။ (ကသန္တိ၊ သလော။) ဣတိ၊ ဤသို့ မေးပြီ။ အာမ၊ ဟုတ်ကို။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဂေါဏေ၊ တို့ကို။ ယောဇေတွာ၊ ၍။ ဝါ၊ ၍။ (ကသန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောပြီ။ ဧတေကံ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော စကားကို။ ဝတွာ၊ ပြော၍။ နိဝတ္ထော၊ ပြန်နစ်ပြီ။ တတော၊ ထိုမှ နောက်၌။ တံ၊ ထို လိစ္ဆဝိမ်းကို။ အညော၊ အခြားသော လိစ္ဆဝိမ်းသည်။ အာစရိ ယော၊ သည်။ ကိံ၊ အဘယ်စကားကို။ အာဟ၊ ပြောပါသနည်း။ ဣတိ၊ ပုစ္ဆိတွာ၊ ၍။ တေန၊ ထို လိစ္ဆဝိမ်းသားသည်။ ဝုတ္တံ၊ ပြောဆိုအပ်သော စကားကို။ အသဒ္ဓဟန္တော၊ မယုံကြည်သည်။ (ဟုတွာ။) မေ၊ ငါအား။ ဒေသော၊ ဤ လိစ္ဆဝိမ်းသည်။ ယထာဘူတံ၊ အကြင်ကြင် ဟုတ်မှန်သော စကားကို။ န ကထေတိ၊ မပြော။ ဣတိ၊ ဤသို့တေး၍။ တေန၊ ထို လိစ္ဆဝိမ်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကု။ ဘိဇ္ဇိ၊ ကဲ့ပြီ။ (စိတ်ဝမ်းကဲ့ပြီ။)

ပြာဟုဏော၊ သည်။ အညသ္မိံ၊ အခြားသော။ ဒိဝသေ၊ ၌။ ကော်၊ သော။ လိစ္ဆဝိံ၊ ကို။ ကေမန္တံ၊ သို့။ နေတွာ၊ ခေါ်ဆောင်၍။ ကေန ဗျဉ္ဇနေန၊ အဘယ်ဟင်းဖြင့်။ ဘုတ္ထော၊ စားခဲ့သည်။ အသိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆိတွာ။ နိဝတ္ထော။ တမ္ပိ၊ ထို လိစ္ဆဝိမ်းကိုလည်း။ အညော၊ သည်။ ပုစ္ဆိတွာ၊ ၍။ အ သဒ္ဓဟန္တော၊ သည်။ (ဟုတွာ။) တထဝ၊ ထို့ အတူပင်။ ဘိဇ္ဇိ၊ ပြီ။ ပြာဟုဏော၊ သည်။ အပရမ္ပိ၊ ဒိဝသံ၊ အခြားနေ၌ လည်း။ ကေ လိစ္ဆဝိံ ကေမန္တံ။ နေတွာ။ (တံ၊ သည်။) အတိ ဒုဂ္ဂတော၊ အလွန်ဆင်းရဲသူသည်။ အသိ ကိရ၊ ဖြစ်သတတ်။ ဝါ၊ ဖြစ်တယ်ဆိုပါတကား။ ဣတိ ပုစ္ဆိ။ ကော၊ အဘယ်သူသည်။ ဝေံ၊ သို့။ (ကျွန်ုပ်ကို အလွန်ဆင်းရဲ သူဟူ၍။) အာဟ၊ ပြောပါသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိတော၊ မေးအပ်သည်။ (သမာနော၊ သော်။) အသုကော နာမ။ ထိုမည်သော။ လိစ္ဆဝိံ၊ သည်။ အာဟ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောပြီ။ အပရမ္ပိ၊ အခြားသော လိစ္ဆဝိကိုလည်း။ ကေမန္တံ နေတွာ တံ။ ဘိရုကဇာတိကော၊ ကြောက်တတ်သူ၏ အဖြစ်ဟူ သော သဘောရှိသည်။ (အသိ) ကိရ၊ ဖြစ်သတတ်။ ဝါ၊ ဖြစ်တယ်ဆိုပါ တကား။ ဣတိ ပုစ္ဆိ။ ကော၊ သည်။ ဝေံ၊ သို့။ (ကျွန်ုပ်ကြောက်တတ်သူဟူ၍။)

အာဟ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးပြီ။ အသုကော နာမ၊ သော။ လိစ္ဆဝိ၊ သည်။ (အာဟ။) ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောပြီ။

ဝေ၊ သို့။ အညေန၊ အခြားသောလိစ္ဆဝိသည်။ အကထိတမေဝ၊ မပြောဆိုအပ်သော စကားကိုပင်။ အညဿ၊ အခြားသော လိစ္ဆဝိအား။ ကထေန္တော၊ ပြောလျက်။ တီဟိ သံဝစ္စရေဟိ၊ သုံးနှစ်တို့ဖြင့်။ (သုံးနှစ်လောက်ကြာတော့။) တေ ဣဇာနော၊ ထို လိစ္ဆဝိမင်းတို့ကို။ (ကတော-၌ စပ်။) အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ ဘိန္နိတော၊ ခွဲ၍။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုအပ်သော။ ဒွေ၊ နှစ်ယောက်သော လိစ္ဆဝိမင်းတို့သည်။ ဧက မဂ္ဂေန၊ စာကြောင်းတည်းသော လမ်းဖြင့်။ န ဂစ္ဆန္တိ၊ မသွားချင်ကြကုန်။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ (လိစ္ဆဝိမင်းနှစ်ယောက်တို့ တလမ်းတည်း မသွားနိုင်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။) ကတော၊ ၍။ သန္နိပတိတောရိ၊ စည်းဝေးကြောင်းစည်ကို။ (စည်းဝေးခေါ်ကြောင်းစည်ကို။) စရာပေသိ၊ လှည့်လည်စေပြီ။ လိစ္ဆဝိနော၊ တို့သည်။ ဣဿရာ၊ အစိုးရသူတို့သည်။ သန္နိပတန္တ၊ စည်းဝေးကြပါစေကုန်။ သူရာ၊ ရဲရင့်သူတို့သည်။ သန္နိပတန္တ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ ဝတော။ န သန္နိပတိ သု၊ မစည်းဝေးကြတော့ကုန်။ (အစည်းဝေး မတက်ကြတော့ကုန်။)

ပြာဟ္မဏော၊ သည်။ ဒါနိ၊ ၌။ အယံ၊ ဤအခါသည်။ ကာလော၊ လာပို့ရန် အခါကောင်းပါတည်း။ သိသံ၊ လျင်စွာ။ အာဂစ္ဆတု၊ လာပါလော့။ ဣတိ၊ သို့။ ရညော၊ အဇာတသတ်မင်း၏ အထံသို့။ သာသနံ၊ နှုတ်မှာစကားကို။ ပေသေသိ၊ ပို့စေပြီ။ ဣဇာ၊ သုတောဝ၊ ကြား၍သာလျှင်။ ဝါ၊ ကြားလျှင် ကြားချင်းပင်။ ဗလဘေရိ၊ စစ်သည်အပေါင်း၏ တက်ကြွကြောင်းစည်ကို။ ဝါ၊ စစ်စည်ကို။ စရာပေတွာ၊ လည်စေ၍။ နိက္ခမိ၊ ထွက်ပြီ။ [ဗလဘေရိန္တိ ယုဒ္ဓါယ ဗလကာယဿ ဥဋ္ဌာနဘေရိ -ဋီကာ။] ဝေသာလိကာ၊ ဝေသာလိပြည်၌နေကုန်သော လိစ္ဆဝိမင်းတို့သည်။ သုတော၊ ကြားရ၍။ ရညော၊ အဇာတသတ်မင်းအား။ ဂဝိ၊ ဂဝိမြစ်ကို။ ဥတ္တရိတု၊ ကူးခြင်းငှာ။ န ဣဿာမ၊ မပေးကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြော၍။ ဘေရိ၊ စည်ကို။ စရာပေသု၊ လည်စေကြကုန်ပြီ။ တမ္ပိ၊ ထို စည်သံကို။ သုတော၊ ၍။ သုရဇာနော၊ သူရဲကောင်းမင်းတို့သည်။ ဂစ္ဆန္တ၊ သွားကြပါစေကုန်။ ဣတိအာဒိန္နိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားတို့ကို။ ဝတော၊ ပြော၍။ န သန္နိပတိ သု၊ မစည်းဝေးကြတော့ကုန်။ န ဂရုပဝေသနံ၊ မြို့တွင်းသို့ ဝင်ခြင်းကို။ ဝါ၊ မြို့တွင်းသို့ ဝင်ခွင့်ကို။ န ဣဿာမ၊ ကုန်အံ့။ ဒွါရာနိ၊ မြို့တံခါးတို့ကို။ ပိဒယိတု၊ ပိတ်၍။ ဣဿာမ၊

တည်ကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ ဘေရိ၊ ကို၊ စရာပေသံ၊ ကုန်ပြီ။
 ကော ဝိ၊ တယောက်သော လိစ္ဆဝိမင်းသည်လည်း။ န သန္နိပတိ၊ မစည်း
 ဝေးတော့။ ယထာ ဝိဝဇ္ဇေဟေဝ၊ အကြင်အကြင် ဖွင့်အပ်ပြီးသာလျှင်ဖြစ်
 ကုန်သော။ (ဖွင့်မြဲတိုင်းသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။) ဒွါရေဟိ၊ တံခါးတို့ဖြင့်။
 ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသော လိစ္ဆဝိမင်းတို့ကို။ အနယဗျသနံ၊
 စီးပွားမဲ့ ပျက်စီးခြင်းသို့။ ပါပေတွာ၊ ရောက်စေ၍။ ဂတော၊ သွားပြီ။

ဘိက္ခုအပရိဟာနိယဓမ္မအဖွင့်

၁၃၆။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ အစိရပက္ကန္တေတိအာဒိမ္မိ၊...အစရှိသောပါဠိ
 ရပ်၌။ (အထော ဝေပျီဝေဒိတဗ္ဗော။) သန္နိပါတေတွာတိ၊ ကား။ ဒုရဝိဟာရေသု၊
 ဝေးသောကျောင်းတို့၌။ ဣဒ္ဓိမန္တေ၊ တန်ခိုးရှိသော ရဟန်းတို့ကို။ ပေသေတွာ၊
 စေလွှတ်၍လည်းကောင်း။ သန္နိကဝိဟာရေသု၊ နီးသောကျောင်းတို့၌။ သယံ၊
 ကိုယ်တိုင်။ ဂန္ဓာ၊ ရှုလည်းကောင်း။ အာယသ္မန္တော၊ အရှင်တို့။ (တုဗ္ဗေ။)
 သန္နိပတထ၊ စည်းဝေးကြကုန်လော့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝေါ၊ တို့၏။ သန္နိ
 ပါတံ၊ စည်းဝေးခြင်းကို။ ဣစ္ဆတိ၊ အလိုရှိတော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝါ၊
 ဤနည်းအားဖြင့်။ သန္နိပါတေတွာ၊ တပေါင်းတည်း ကျရောက်စေပြီး၍။
 ဝါ၊ စည်းဝေးစေပြီး၍။ (ဥပသကံမိ-၌ စပ်။) အပရိဟာနိယံတိ၊ ကား။
 အပရိဟာနိကရေ၊ မယုတ်လျော့ခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော။ ဝုဒ္ဓိ ဟေတုဘူ
 တေ၊ ကြီးပွားခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ (ဓမ္မေ ဒေသေဿာ
 မိ-၌ စပ်။) ဣတိ အထော။ ဓမ္မေ ဒေသေဿာမိတိ၊ ကား။ စန္ဒ
 သဟဿံ ၂၊ လ ပေါင်းတထောင်ကို။ ဥဋ္ဌာပေန္တော ဝိယ၊ ပေါ်ထွက်စေ

၁။ အပရိဟာနိယေ။ ။ အပရိဟာနာယ ဟိတာတိ အပရိဟာနိယာ၊ (တဒ္ဓိတ်ပုဂံ
 ဣယ ပဗ္ဗည်း။) န ပရိဟာယန္တိ ဧတေဟိတိ ဝါ အပရိဟာနိယာ၊ (တနည်း-
 ကိတ်ပုဂံ အနိယ ပစ္စည်း။ ဤ ကို ဒု ရဿပြု၊ ကရဏသာဓန။) စေ ပန အပရိ
 ဟာနိယကာရကာနာမ ဟောန္တိ။ တသ္မာ ဝုတ္တံ အပရိဟာနိကရေတိ။ ယသ္မာ ပန တေ
 အပရိဟာနိကရာနံ၊ ယုတ်လျော့မှုကိုပြုခြင်းတို့၏။ ဥဇုပဋိပက္ခဘူတာ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်
 ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်၏။ တသ္မာ အာဟ-ဝုဒ္ဓိဟေတုဘူတေတိ။ (အဓိပ္ပာယ်
 ဒွင်္ဂ) - ဣကာ။

၂။ စန္ဒသဟဿံ။ ပ။ ကထယိသာမိ။ ။ ယသ္မာ ဘဂဝတော ဒေသနာ (ဒေသနာ
 တော်သည်။) ဥပရူပရိဉာဏာလောကံ ပဿာဒေန္တိ၊ (အဆင့်ဆင့်ဉာဏ်တည်း
 တူသော အရောင်အလင်းကို ကြည်လင်သေသ်ဖြစ်၍။) သတ္တာနံ ဟဒယန္တကာရံဝိ

သက္ကံသို့လည်းကောင်း။ သူရိယ ဟုဟုတ်၊ နေပေါင်းတထောင်ကို။ ဥဋ္ဌာ
ပေန္တော ဝိယ၊ လည်းကောင်း။ စတုက္ကုဋ္ဌကော၊ လေးဘက်သော နံရံရှိသော။
ဂေဟေ၊ ဌ။ အန္တော၊ အတွင်း၌။ တေလဒိပသဟုတ်၊ ဆီမီးတထောင်ကို။
ဥဇ္ဇာလေန္တော ဝိယ၊ တောက်စေသက္ကံသို့လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ညှိထွန်း
သက္ကံသို့လည်းကောင်း။ ပါကဇ္ဇေ၊ ထင်ရှားသည်တို့ကို။ ကတွာ။ ကထ
ယိဿာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့။ ဣတိ၊ ဤကားအနက်။

တတ္ထ၊ ထို ယာဝကီဝဉ္စ ဘိက္ခုဝေ-အစရှိသော ပါဠိရပ်၌။ အဘိဏ္ဍံ
သန္နိပါတာတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားသည်။ ဝဇ္ဇိသတ္တကော၊ ဝဇ္ဇိသတ္တက
၌။ ဝတ္ထသဒိသမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော စကားနှင့်တူသည်သာ။ စ၊ ဆက်။
ဣဓာပိ၊ ဤ ဘိက္ခုသတ္တက၌လည်း။ အဘိဏ္ဍံ၊ မပြတ်။ အသန္နိပတိတာ၊ မစည်း
ဝေးကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။ ဒိသာသု၊ အရပ်မျက်နှာတို့၌။ အာဂတ
သာသနံ၊ လာသောသတင်းစကားကို။ န သုဏန္တိ၊ ကုန်။ တတော၊ ထိုသို့
မကြားရခြင်းကြောင့်။ အသုကဝိဟာရသီမာ၊ ထိုမည်သော ကျောင်းတိုက်
အပိုင်းအခြားသည်။ အံကုလာ၊ နောင်ယှက်ရှုပ်ထွေးသည်။ (ဟောတိ။)
ဥပေါသထပဝါရဏာ၊ ဥပုသ် ပဝါရဏာတို့သည်။ ဌိတု၊ တန်ရပ်ကုန်၏။
[ဥပုသ်ပဝါရဏာမပြုကြ ဟူလို။] အသုကသ္မိ၊ ဌာနေ၊ ထိုမည်သော အရပ်၌။
ဘိက္ခု။ တို့သည်။ ဝေဇ္ဇကမ္မဒုတကမ္မာဒိနိ၊ ဆေးဆရာတို့၏အလုပ် စာမန်သည်
တို့၏အလုပ် အစရှိသောအလုပ်တို့ကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုလုပ်နေကြကုန်၏။ ဝိညတ္တိ
ဗဟုလာ၊ များသော တောင်းခြင်းရှိကြကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) ပုပ္ဖဒါနာဒိပတိ၊
ပန်းပေးခြင်းအစရှိသော အမှုတို့ဖြင့်။ ဇီဝကံ၊ အသက်မွေးမှုကို။ ကပ္ပေန္တိ၊
ပြုကြကုန်၏။ ဣတိ အာဒိနိ၊ ဤသို့အစရှိသော အကြောင်းအရာတို့ကို။
န ဇာနန္တိ၊ မသိကြရကုန်။ ပါပဘိက္ခုပိ၊ ယုတ်မာသော ရဟန်းတို့သည်
လည်း။ ဘိက္ခုသံဃော၊ ရဟန်းသံဃာတော်သည်။ ပမတ္ထော၊ မေ့လျော့၏။
ဣတိ၊ သို့။ ဥ တွာ၊ သိ၍။ ဓာသိဘူတံ၊ အစဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သည်။ (ဟုတွာ။)
သာသနံ၊ သာသနာတော်ကို။ ဩသက္ကာပေန္တိ၊ ဆုတ်နစ်စေကြကုန်၏။

ပန၊ အနွယ် ကား။ အဘိဏ္ဍံ၊ မပြတ်။ သန္နိပတိတာ၊ စည်းဝေးကြကုန်
သော ရဟန်းတို့သည်။ တံ တံ ပဝတ္တိ၊ ထိုထိုဖြစ်ပုံအကြောင်းကို။ သုဏန္တိ၊

မမတိ၊ (စိတ်နှလုံး၌ဖြစ်သော အစိုက်အမှောင်ကို ပယ်ဖျောက်နိုင်၏။) ပကာသေတမ္ဗေစ
အတ္ထေ (ထင်ရှားပြီထိုက်သော အနက်အဓိပ္ပာယ်တို့ကိုလည်း။) ဟတ္ထတလေအာမလကံ
ဝိယ (လက်တွင်တင်ထားအပ်သော ဤသျှားသီးကဲ့သို့။ ဝါ၊ လက်တွင်တင်ပြအပ်သော
အညစ်အကြေးကင်းသော ပတ္တမြားကဲ့သို့။) သုဋ္ဌတရံ ပါကဇ္ဇေ ကတွာ ဒေသေတိ၊
တသ္မာ ဝုတ္တိ စန္ဒသဟဿံ။ ပါကထယိဿာမိတိ။-ဋီကာ။

ကြားရကုန်၏။ တတော၊ ထိုသို့ ကြားရခြင်းကြောင့်။ ဘိက္ခုသံဃံ၊ ကိုပေသေတွာ၊ ပို့စေ၍။ သိမံ၊ သိမိကို။ ဥဇံ၊ ပြောငဲ့စွာ။ ကဏေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပေါသထပဝါရဏာဒယော၊ ဥပုသ် ပဝါရဏာအစရှိသော သံဃကံတို့ကို။ ပဝတ္ထာပေန္တိ၊ ဖြစ်စေကြကုန်၏။ မိစ္ဆာဇီဝါနံ၊ မှားသော အသက်မွေးခြင်း ရှိကုန်သော ရဟန်းတို့၏။ ဥဿန္တဌာန၊ များစွာအရပ်၌။ အရိယဝံသကော၊ အရိယာဝံသ ၌ တည်သောရဟန်းတို့ကို။ ပေသေဟူာ၊ စေလွှတ်၍။ အရိယဝံသံ၊ အရိယာတို့၏ အဆက်အနွယ်ကို။ ကထာပေန္တိ၊ ပြောဟောစေကြကုန်၏။ ပါပဘိက္ခုနံ၊ တို့၏အပေါ်၌။ ဝိနယဓရဟိ၊ ဝိနည်းခိရ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ (ကာရိတ်ကံ၊ ဓာတ်ကတ္တား။) နိဂ္ဂဟံ၊ နိပ်ခြင်းကို။ ကာရာပေန္တိ၊ ပြုစေကြကုန်၏။ ပါပဘိက္ခု ပိ၊ တို့သည်လည်း။ ဘိက္ခုသံဃော၊ သည်။ အပ္ပမတ္တော၊ မမေ့မလျော့။ အမေဟိ၊ တို့သည်။ ဝဂ္ဂပန္နနေန၊ အစုဖွဲ့သဖြင့်။ ဝိစရိတံ၊ လှည့်လည်ခြင်းငှာ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ ဘိဇ္ဇိတွာ၊ ခွဲ၍။ ပလယန္တိ၊ ထွက်ပြေးကြကုန်၏။ ဝေ၊ သို့။ ဝါ၊ ဖြင့်။ ဣ၊ ဤ အဘိဏ္ဍံ သန္နိပါတ အစရှိသော ဝါရ၌။ ဟာနိ ဝုဒ္ဓိယော၊ ယုတ်လျော့ခြင်း ကြီးပွားခြင်းတို့ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

သမဂ္ဂါတိ ကာဒိသု၊ တိ၌။ (အတ္တော ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗာ။) စေတိယ ပဋိဇက္ခန္တံ ဝါ၊ စေတီတော်ကို သုတ်သင်ခြင်းအကျိုးငှာ သော်လည်းကောင်း။ ဗောဓိဂေဟဥပေါသထာဂါရဇ္ဈာဒန္တံ ဝါ၊ ဗောဓိကျောင်းဆောင်ကိုမိုးခြင်း ဥပုသ်ကျောင်းဆောင်ကိုမိုးခြင်း အကျိုးငှာသော်လည်းကောင်း။ ကတိကဝတ္တံ၊ ကတိကဝတ်ကို။ ဌပေတုကာမတာယ ဝါ၊ ထားခြင်းငှာ အလို ရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သော်လည်းကောင်း။ ဩဝါဒံ၊ ဩဝါဒကို။ ဒါတုကာမတာယ ဝါ၊ ပေးခြင်းငှာ အလိုရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် သော်လည်းကောင်း။ သံသော၊ သည်။ သန္နိပဘတု၊ စည်းဝေး ပါလော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဘေရိယာ၊ စည်းကြီးကို။ အာကောဋ္ဌိတာယ ဝါ၊ တီးခတ်အပ်သော်လည်းကောင်း။ ဗံဏိယာ၊ ခေါင်းလောင်းကို။ (ကြေးစည်ကြေးမောင်း ကုလားတက်တုံးကို။) အာကောဋ္ဌိတာယ ဝါ၊ တီးခေါက်အပ်သော်လည်းကောင်း။ မယံ၊ ၎င်း။ ဝါ၊ မှာ။ စီဝရကမ္ပံ၊ သက်န်းချုပ်ဆိုးမှုသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိပါ၏။ မယံ၊ ၎င်း။ ဝါ၊ မှာ။ ပတ္တော၊ သပိတ်ကို။ ပစိတဗ္ဗော၊ ဖုတ်ထိုက်ပါ၏။ (ဖုတ်စရာ ရှိပါ၏။) မယံ၊ ၎င်း။ ဝါ၊ မှာ။ နဝကမ္ပံ၊ အသစ်ပြုထိုက်သော အမှုသည်။ အတ္ထိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ တို့။ ဝိက္ခေပံ၊ ပယ်ရှားခြင်းကို။ ကဏေန္တော၊ ပြုကုန်သော ရဟန်း တို့သည်။ သမဂ္ဂါ၊ ကုန်သည်။ (ဟုတော့။)န သန္နိပတန္တံ နာမ၊ တို့မည်၏။

ပန၊ အန္တယ ကား။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တံ ကမ္မံ၊ ထိုသင်္ကန်းချုပ်မှ အစ ရှိသော အမှုကို။ ထပေတွာ၊ ချ်။ အဟံ၊ သည်။ ပုရိမတရံ၊ သာချ် ရှေး ဦးစွာ။ ဝါ၊ အလျင်ဆုံးရောက်အောင်။ (ဂစ္ဆာမိ၊ အံ့)။ အဟံ ပုရိမတရံ (ဂစ္ဆာမိ) ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံ၍။ ဧကပ္ပဟာရေနော၊ တပဟိရိတည်းဖြင့် သာလျှင်။ ဝါ၊ တပြိုင်နက်တည်းဖြင့်သာလျှင်။ သန္နိပတန္တာ၊ စည်းဝေး ကြကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။ သမဂ္ဂါ၊ ကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) သန္နိပတန္တိ နာမ၊ သူတို့မည်၏။ ပန၊ ကား။ သန္နိပတိတာ၊ စည်းဝေးပြီး ကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) စိန္တေတွာ၊ ကြံစည်၍။ မန္တေတွာ၊ တိုင်ပင်ဆွေးနွေး၍။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ မြှုထိုက်သောအမှုကို။ ကတွာ၊ ပြုပြီး၍။ ဧကေတော၊ တပေါင်းတည်း။ အဝုဠဟန္တာ၊ မထကြကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။ သမဂ္ဂါ၊ ကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) န ဝုဠဟန္တိ နာမ၊ မထသူတို့မည်၏။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဝေ၊ ဤသို့ မည်မညွတ်။ ဝုဠိတေသု၊ ထသော ရဟန်းတို့တွင်။ ယေ၊ အကြင် ရဟန်းတို့သည်။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပြန်သွားကြကုန်၏။ တေသံ၊ ထို ရဟန်းတို့၏။ ဝေ၊ ဤသို့သော အကြံသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ (ကိံ၊ နည်း။) အမေဟိ၊ တို့သည်။ ဗာဟိရ ကထာဝ၊ အပ၌ဖြစ်သော စကားကိုသာ။ သုတာ၊ ကြားအပ်ပြီ။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဝိနိစ္ဆယ ကံတာ၊ ဆုံးဖြတ်ကြောင်းစကားသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ အကြံ သည်။ (ဟောတိ။)

ပန၊ အန္တယ ကား။ ဧကပ္ပဟာရေနော၊ ဖြင့်သာလျှင်။ ဝုဠဟန္တာ ထသော ရဟန်းတို့သည်။ သမဂ္ဂါ၊ ကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) ဝုဠဟန္တိ နာမ၊ ထသူတို့မည်၏။ အပိ စ၊ သည်သာမကသေး။ (တနည်း။) အပိ စ၊ တနည်း ကား။ အသုကဋ္ဌာနေ၊ ထိုမည်သော အရပ်၌။ ဝိဟာရသီမာ၊ ကျောင်း တိုက်၏ အပိုင်းအခြားသည်။ အာကုလာ၊ နှောင့်ယှက် ရှုပ်ထွေးသည်။ (ဟောတိ။) ဥပေါသထပဝါရဏာ၊ တို့သည်။ ဋ္ဌိတာ၊ တန်ရပ် ကုန်၏။ အသုကဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ဝေဇ္ဇကမ္မာဒိ ကာရဏာ၊ ဆေးဆရာတို့၏ အလုပ်အစ ရှိသော အလုပ်ကိုပြုတတ်ကုန်သော။ (ဆေးကုမှု အစရှိသည်ကို ပြုတတ်ကုန် သော။) ပါပဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဥဿန္တာ၊ များကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သုတွာ၊ ချ်။ ဧကော၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဂန္ဓာ၊ ချ်။ တေသံ၊ ထို ရဟန်းတို့ကို။ နိဂ္ဂဟံ၊ နှိပ်ခြင်းကို။ ကရိဿတိ၊ ပြုလတ္တံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ မေးအပ်သော်။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ပဌမံ၊ စွာ။ (ဂန္ဓာ တေသံ နိဂ္ဂဟံ ကရိဿာမိ။) အဟံ ပဌမံ (ဂန္ဓာ တေသံ နိဂ္ဂဟံ

ကရိသာမိ။) ဣတိ သို့။ ဝတော၊ ရှိ။ ဂစ္ဆန္တာ ပိ၊ သွားသောရဟန်း တို့သည်လည်း။ သမဂ္ဂါ (ဟုတော။) ဝုဠဟန္တိ နာမ၊ တို့မည်၏။

ပန၊ ကား။ ဘဂန္တုကံ၊ ရောက်သစ်စ ရဟန်းကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ ဣမံ ပရိဝေဏံ၊ ဤ ပရိဝဇ္ဇာသို့။ ယာဟိ၊ သွားပါလော့။ ဧတံ ပရိဝေဏံ၊ ထို ပရိဝဇ္ဇာသို့။ ယာဟိ၊ သွားပါလော့။ အယံ၊ ဤ အာဂန္တုကသည်။ ကော၊ အဘယ်သူတဲ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အ ဝတော၊ မပြောမူ၍။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့သည်။ ဝတ္တံ၊ ဝတ်ကို။ ကရောန္တာ ပိ၊ ပြုကုန် သော်လည်းကောင်း။ ဇိက္ခပတ္တစိဝရကံ၊ ဆေးမြေ့သော သပိတ် သင်္ကန်း ရှိသော ရဟန်းကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ တဿ၊ ထိုရဟန်းဖို့။ ဘိက္ခာ စာရ ဝတ္တေန၊ ဆုမ်းခံလှည့်လည်ခြင်း ဟူသော ကျင့်ဝတ်ဖြင့်။ ပတ္တစိဝရံ၊ ကို။ ပရိယေသမာနာ ပိ၊ ရွာမိုးသော ရဟန်းတို့သည်လည်းကောင်း။ (ကရောန္တိ နာမ-၌ စပ်။) ဂိလာနဿ၊ မကျန်းမာသော ရဟန်း၏။ ဝါ၊ ဖို့။ ဂိလာန ဘေသဇ္ဇံ၊ ဂိလာန၏ ဆေးကို။ ပရိယေသမာနာ ပိ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ အ နာထံ၊ ကိုးကွယ်ရာမရှိသော။ ဂိလာနမေဝ၊ ကိုပင်။ (အ ဝတော ပဋိ ဇဂ္ဂန္တာ-တို့၌ စပ်။) အသုက ပရိဝေဏံ၊ သို့။ ယာဟိ၊ လော့။ အသုက ပရိဝေဏံ၊ သို့။ ယာဟိ၊ လော့။ ဣတိ၊ သို့။ အ ဝတော၊ ရှိ။ အတ္တနော အတ္တနော၊ ၏။ ပရိဝေဏေ၊ ၌။ ပဋိဇဂ္ဂန္တာ ပိ၊ ပြုစု လုပ်ကျွေးသော ရဟန်းတို့သည်လည်းကောင်း။ ဧကော၊ တကျမ်းသော။ ဩလိယမာနကောံ၊ ပါဠိအနက်အားဖြင့် ဆုတ်ယုတ်ပျက်ပြားနေသော။ ဂန္တော၊ ကျမ်းစာသည်။ ဟောတိ၊ ရှိအံ့။ ပညဝန္တံ၊ ပညာရှိသော။ ဝါ၊ ဉာဏ် ကောင်းသော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ သင်္ကတော၊ ချီးမြှောက်၍။ တေန၊ ထို ပညာရှိရဟန်းသည်။ တံ ဂန္တံ၊ ထို ကျမ်းစာကို။ ဥက္ခိပါပေန္တာ ပိ၊ ချီးမြှောက်စေသော ရဟန်းတို့ သည်လည်း။ သမဂ္ဂါ၊ ကုန်သည်။ (ဟုတော။) သံသကရဏိယာနိ၊ သံသာ၏ ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့ကို။ ကရောန္တိ နာမ၊ ပြုသူတို့မည်၏။

၁။ ဩလိယမာနကော။ ။အဝပုဗ္ဗ+လိဓာတ်+မာနပစ္စည်း+ဤကို ဣယပြု။ ဩလိယ မာနော ယေဝ ဩလိယမာနကော။ သုတ္တံ ၌-က ပစ္စည်း။ ပါဠိအားဖြင့် ဆုတ်ယုတ် ပျက်စီးနေသော။ သို့မဟုတ် အနက်အားဖြင့် ပျက်စီးနေသော ကျမ်းစာသည် ဩလိယ မာနက ဂန္ထမည်၏။ [ဩလိယမာနကောတိ ပါဠိတော၊ အတ္တတော စ ဝိနဿ- နော။-၇၆က။] ထိုကျမ်းစာကို အနက်ပေါ်လွင်အောင် ပါဠိမှန်ကန်အောင် ဉာဏ်ရှိ သောပုဂ္ဂိုလ်ကို မြင်ဆင်စေခြင်းသည် ဥက္ခိပါပေန္တ-တည်း။ [ဥက္ခိပါပေန္တာတိ ပဂဏ ဘာဝကရဏေန အတ္တသံဝဏ္ဏနေန စ ပဂဏန္တာ။-၇၆က။] အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို ဖွင့်ခြင်းဟုဆိုပြန်မာလိုဖွင့်ခြင်း နိဿယအနက် အဓိပ္ပာယ်ရေးခြင်းလည်း ပါဝင်သည်။

အပညတ္တန္တိ အာဒိသု၊ အစရှိသောပါဠိရပ်တို့၌။ (အတ္တော ဧဝံ ဝေဒိ တဗ္ဗော။) နဝံ၊ အသစ်ဖြစ်သော။ အ မွေ့ကံ၊ တရား၌ မယှဉ်သော။ ကတိ ကဝတ္တံ ဝါ၊ ကိုသော်လည်းကောင်း။ သိက္ခာပဒံ ဝါ၊ ကိုသော်လည်းကောင်း။ ဗန္ဓန္တာ၊ ဖွဲ့သောရဟန်းတို့သည်။ အ ပညတ္တံ၊ မပညတ်အပ်သေးသော ကတိကဝတ် သိက္ခာပုဒ်ကို။ ပညပေန္တိ နာမ၊ ပညတ်သူတို့မည်၏။ (ကေ ဝိယ၊ အဘယ်သူတို့ကိုသို့နည်း။) ပုရာဏသန္တတဝတ္ထုသ္မိံ၊ ပုရာဏသန္တတဝတ္ထု၌။ သာဝတ္ထိယံ၊ ၌။ ဘိက္ခု ဝိယံ၊ ရဟန်းတို့ကဲ့သို့တည်း။ သာသနံ၊ သာသနာတော်ကို။ ဥဒ္ဓမ္မံ၊ ထွက်သွားသော ဓမ္မရိုအောင်။ ဝါ၊ မေ့ မဟုတ်အောင်။ ဥဗ္ဗိနယံ၊ ထွက်သွားသော ဝိနည်းရှိအောင်။ ဝါ၊ ဝိနည်းမဟုတ်အောင်။ ဒီပေန္တာ၊ ပြသောရဟန်းတို့သည်။ ပညတ္တံ၊ ပညတ်တော်မူအပ်ပြီးသော သိက္ခာပုဒ်ကို။ ဘဓုန္တိန္တန္တိ နာမ၊ ဖြတ်သူတို့မည်၏။ (ကေ ဝိယ။) ဘဂဝတိ၊ သည်။ ဝဿသတပရိနိဗ္ဗုတေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီးသော မြတ်စွာဘုရား၏ အနှစ်တရာရှိလတ်သော်။ ဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီး၍ အနှစ်တရာရှိလတ်သော်။ ဝေသာလိကာ၊ ဝေသာလီပြင်၌ နေကုန်သော။ ဝဇ္ဇိပုတ္တကာ ဝိယ၊ ဝဇ္ဇိတိုင်းသား ရဟန်းတို့ကဲ့သို့တည်း။ ပန၊ ကား။ ခုဒ္ဒါ နုဒ္ဒကာ၊ ခုဒ္ဒါနု ခုဒ္ဒကဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ငယ်ကုန် သာ၍ငယ်ကုန်သော။ အာပတ္တိယော၊ တို့ကို။ သဉ္စိစ၊ စေတနာနှင့်တကွ စေ့ဆော်၍။ ဝိတိက္ကမန္တာ၊ လွန်ကျူးသော ရဟန်းတို့သည်။ ယတပညတ္တေသု၊ အကြင်အကြင် ပညတ်တော်မူအပ်ပြီးကုန်သော။ သိက္ခာပဒေသု၊ တို့၌။ သမာဒါယ၊ ၍။ ဝါ၊ ၍။ န ဝတ္တန္တိ နာမ၊ မကျင့်သူတို့မည်၏။ (ကေ ဝိယ။) အသဇိ ပုနဗ္ဗသုကာ ဝိယ၊ အသဇိပုနဗ္ဗသုကာ ရဟန်းတို့ကဲ့သို့တည်း။ [ထို ရဟန်းတို့၏အကျင့်ကို ဘိက္ခုသံဃာဒိသေသံ ကုလဒ္ဓသကသိက္ခာပုဒ်၌ကြည့်ပါ။]

ပန၊ ကား။ နဝံ၊ သော။ ကတိကဝတ္တံ ဝါ၊ လည်းကောင်း။ သိက္ခာပဒံ ဝါ၊ လည်းကောင်း။ အ ဗန္ဓန္တာ၊ မဖွဲ့သော ရဟန်းတို့သည်လည်းကောင်း။ မွေ့ဝိနယတော၊ မွေ့ ဝိနယအားဖြင့်။ သာသနံ၊ တော်ကို။ ဒီပေန္တာ၊

၁။ ပုရာဏသန္တတဝတ္ထုသ္မိံ ဘိက္ခုဝိယ။ ။တေန ခေါ် ပန သမယေန သာဝတ္ထိယာ သံဆေန ကတိကာ ကတာ ဟောတိ “ဣစ္ဆတာဝုသော ဘဂဝါ တေမာသံ ပဋိသဏ္ဍိယိတုံ။ န ဘဂဝါ ကေနစိ ဥပသင်္ဂမိတဗ္ဗော အညတြိ ဧကေန ပိဏ္ဍပါတနိဟာရေန။ ယော ဘဂဝန္တံ ဥပသင်္ဂမတိ။ သော ပါရိတ္တိယံ ဒေသာပေတဗ္ဗော” တိ-ဟု မပညတ်အပ်သေးသော သိက္ခာပုဒ်ကို ပညတ်ကြသည်။- ပါရာဇိကဏ် ပါဠိတော် ဧဠကလောမဝဂ်၊ ဒိသီဒနသန္တတ သိက္ခာပုဒ်။

ပြသော ရဟန်းတို့သည် လည်းကောင်း။ ခုဒ္ဒါနု ခုဒ္ဒကာနိ၊ ကုန်သေခ။
 တိက္ခာပဒါနိ၊ တို့ကို၊ အသမ္မဟနန္တာ၊ မပယ်နုတ်သော ရဟန်းတို့သည်လည်း
 ကောင်း။ အပညတ္တံ၊ မပညတ်အပ်သေးသော ကတိကဝတ် သိက္ခာပုဒ်ကို။
 န ပညပေန္တိ (နာမ)၊ သူတို့မည်၏။ ပညတ္တံ၊ ပညတ်အပ်ပြီးသော သိက္ခာ
 ပုဒ်ကို။ န သမုစ္ဆန္တိ (နာမ)၊ သူတို့မည်၏။ ယထာ ပညတ္တေသု သိက္ခာ
 ပဒေသု သမာဒါယ ဝတ္တန္တိ နာမ။ (ကော ဝိယ၊ အဘယ် ပုဂ္ဂိုလ်ကဲ့
 သို့နည်း။) အာယသွာ ဥပသေနော ဝိယ၊ သို့လည်းကောင်း။ ကာကဏ္ဍက
 ပုတ္တော၊ ကာကဏ္ဍက ပုဏ္ဏား၏ သားဖြစ်သော၊ အာယသွာ ယသော ဝိယ စ၊
 သို့လည်းကောင်းတည်း။

သုဏာတု မေ။ပ။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ဂိဟိဂတာနိ၊ လူတို့၌ ထင်ရှား
 ကုန်သော။ ဝါ၊ လူတို့သည် သိအပ်ကုန်သော။ သိက္ခာပဒါနိ၊ တို့သည်။
 သန္တိ။ ဣဒံ၊ ဤ အမှုသည်။ သကျပုတ္တိယာနံ၊ ကုန်သော။ သမဏာနံ၊
 တို့အား။ ကပ္ပတိ၊ အပ်၏။ [“ဝေ” ကား အနက်မရ နိပါတ်မျှသာ။]
 ပ။ န ကပ္ပတိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဂိဟိနော ပိ၊ လူတို့သော်မူလည်း။ ဇာ
 နန္တိ။ မယံ၊ တို့သည်။ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကာနိ၊ သိက္ခာပဒါနိ၊ တို့ကို။ သစေ
 သမ္မဟနိသာမ၊ အကယ်၍ ပယ်နုတ်ကုန်အံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ ကုန်လတ်
 သော်။) ဝတ္တာရော၊ ပြောဆိုမည်သူတို့သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ရှိကြကုန်
 လိမ့်မည်။ (ကံ၊ အဘယ်သို့ ပြောဆိုကြကုန်လိမ့်မည်နည်း။ သမဏေ
 န ဂေါတမေန၊ သည်။ သာဝကာနံ၊ တို့အား။ ဝုပကာလိကံ၊
 (ပရိနိဗ္ဗာန်စံရာ အရပ်၌ဖြစ်သော) ထင်းပုံ၏ မီးခိုးထင်ရှားရှိရာ
 အခါတိုင်ရုံသာ။ ဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီးနောက် မီးခိုး၏ ငြိမ်း
 ဖျောက်ရာ ကာလရှိရုံသာ။ သိက္ခာပဒံ၊ ကို။ ပညတ္တံ၊ ပြီ။ ယာဝ၊
 လောက်။ ဣမေသံ၊ ဤ သကျပုတ္တိယ သမဏတို့၏။ သတ္တာ၊ ဆရာ
 သည်။ အဋ္ဌာသိ၊ တည်ပြီ။ တာဝ၊ ဆရာ၏ အသက်ထင်ရှားရှိရာ
 ကာလတိုင်ရုံသာ။ ဣမေ ဤ သကျပုတ္တိယ သမဏတို့သည်။ သိက္ခာ
 ပဒေသု၊ တို့၌။ သိက္ခံ၊ သု၊ ကျင့်ကြကုန်ပြီ။ ယတော၊ အကြင်အခါ၌။
 ဣမေသံ၊ ဤ သကျပုတ္တိယ သမဏတို့၏။ သတ္တာ၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗာ
 တော၊ ပြီ။ ဒါနိ၊ ဆရာ၏ ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးရာ ယခုအခါ၌။ ဣမေ
 တို့သည်။ သိက္ခာပဒေသု။ န သိက္ခန္တိ၊ မကျင့်ကြတော့ကုန်။ ဣတိ
 (ဝတ္တာရော ဘဝိဿန္တိ။) သံသယ၊ ၎င်း။ (ကမ္ပံ၊ သိက္ခာပုဒ် မပယ်
 နုတ်ကြောင်း ကံသည်။) ပ။ သံသော၊ သည်။ အပညတ္တံ၊ ပညတ်

တော်မမူအပ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို။ န ပညပေယျ၊ နောက်ထပ်မပညတ်
ရာ။ ပညတ္တံ၊ ပညတ်တော်မမူအပ်ပြီးသော သိက္ခာပုဒ်ကို။ န သမုစ္ဆိ
န္နေယျ၊ မပယ်ဖျက်ရာ။ ယထာပညတ္တေသု၊ ကုန်သော။ သိက္ခာပဒေ
သု၊ တို့၌။ သမာဒါယ။ ဝတ္တေယျ၊ ကျင့်ရာ၏။

ဣတိ- ဣမံ တန္တိ။ ဤပါဠိတော်ကို။ ထပယန္တော၊ ထားတော်မူသော။
အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ၊ ပိယ စ၊ အရှင်မဟာကဿပကဲ့သို့လည်းကောင်း
တည်း။ ဝုဒ္ဓိယေဝါတိ၊ ကား။ သီလာဒီဟိ၊ သီလ အစရှိကုန်သော။ ဂုဏေ
ဟိ၊ ဂုဏ်တို့ဖြင့်။ ဝုဒ္ဓိယေဝ၊ ကြီးပွားခြင်းကိုသာ။ (ပါဠိကင်္ခါ) ပရိဟာနိ၊
ကို။ နော(ပါဠိကင်္ခါ)။ ထိုက်။

ထေရတိ၊ ကား။ ထိရဘာဝပ္ပတ္တာ၊ ခိုင်မြဲသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်
သော။ ထေရကာရကေဟိ၊ ထေရ်၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော။ ဂုဏေဟိ၊
ဂုဏ်တို့နှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်သော။ (ယေ တေ ဘိက္ခု-၌ ဖေ။) [ထိရ
ဘာဝပ္ပတ္တာတိ သာသနေ၊ ထိရဘာဝံ အနိဝတ္တိတဘာဝံ ဥပဂတာ။ ထေရ
ကာရကေဟိတိ ထေရဘာဝသာဓကေဟိ သီလာဒိဂုဏေဟိ အသေက္ခမဓမ္မ
ဟိ။-ဋီကာ။] ဗဟူ၊ ရဟန်းပြုရာကာလမှစ၍ များစွာကုန်သော။ ရတ္တိယော၊
ညှိတို့ကို။ ဇာနန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ရတ္တညူ၊ တို့မည်၏။ ပဗ္ဗဇိ
တာနံ၊ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးကုန်သော။ ဧတေသံ၊ ဤ ရဟန်းတို့၏။
စိရံ၊ ကြာမြင့်စွာသောကာလသည်။ (အတ္တိ) ဣတိ၊ ကြောင့်။ စိရပဗ္ဗဇိ
တာ၊ တို့မည်၏။ သံဃဿ၊ ၏။ ပိတုဋ္ဌာနေ၊ အဖ၏အရာ၌။ ဌိတာ၊ တည်
သော ထေရ်တို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သံဃပိတရော၊ သံဃပိတု တို့
မည်၏။ ပိတုဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ဌိတတ္ထာ၊ တည်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
သံဃံ၊ ကို။ ပရိနေန္တိ၊ ဆောင်ကြကုန်၏။ ပုဗ္ဗင်္ဂမာ၊ ရှေ့သွားတို့သည်။
ဟုတ္တာ။ တီသု၊ ကုန်သော။ သိက္ခာသု၊ တို့၌။ ပဝတ္တေန္တိ၊ ဖြစ်စေကြကုန်၏။
ဣတိ၊ ကြောင့်။ သံဃပရိဏာယကာ၊ တို့မည်၏။

ယေ၊ အကြင် ရဟန်းတို့သည်။ တေသံ၊ ထို ထေရ်တို့အား။ သက္ကာရာ
ဒီနိ၊ ကောင်းစွာပြုခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ န ကရေန္တိ၊ ကုန်။ ဩဝါဒတ္ထာယ၊
ဩဝါဒအကျိုးငှာ။ ဒုတ္တယော ဝါရေ၊ နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်တိုင်တိုင်။ ဥပ
ဋ္ဌာနံ၊ ဆည်းကပ်ရာ အရပ်သို့။ န ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်။ တေပိ၊ ထို ထေရ်တို့
သည်လည်း။ တေသံ၊ ထို အဆည်းကပ်မလာသော ရဟန်းတို့အား။ ဩဝါဒံ၊
ကို။ န ဒေန္တိ၊ မပေးကြကုန်။ [ဩဝါဒံ န ဒေန္တိ အဘာဇနဘာဝတော။-
ဋီကာ။ ဆည်းကပ်မလာသည့်အတွက် ဩဝါဒ၏ တည်ရာ မဟုတ်သော

ကြောင့်။] ပဝေဏိကထံ၊ အစဉ်အဆက်မှလာသော သမ္မာပရိပတ်ကို ပြသော တရားစကားကို။ န ကထေန္တိ၊ ကြကုန်။ သာရဘူတံ၊ အနှစ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ဓမ္မပရိယာယံ၊ တရားဒေသနာတော်ကို။ န သိက္ခာပေန္တိ၊ မသင်စေကြကုန်။ ဝါ၊ သင်မပေးကြကုန်။ တေ၊ ထို ရဟန်းတို့သည်။ (ပရိဟာယန္တိ-၌ စပ်။) တေဟိ၊ ထို ထေရ်တို့သည်။ ဝိဿဋ္ဌာ၊ စွန့်လွှတ်အပ်ကုန်သည်။ (ဟုတော။) သီလာဒီတိ၊ သီလအစရှိကုန်သော။ ဓမ္မက္ခန္ဓေဟိ၊ တရားဂုဏ်တို့မှလည်းကောင်း။ သတ္တဟိ၊ ကုန်သော။ အရိယဓနေဟိ စ၊ အရိယာတို့၏ ဥစ္စာတို့မှလည်းကောင်း။ ဣတိ ဝေမာဒီတိ၊ ဤသို့ အစရှိကုန်သော။ ဂုဏေဟိ၊ တို့မှ။ ပရိဟာယန္တိ၊ ယုတ်လျော့ကုန်၏။

ပန၊ အနုယ ကား။ ယေ၊ အကြင် ရဟန်းတို့သည်။ တေသံ၊ ထို ထေရ်ကြီးတို့အား။ သက္ကာရာဒီနိ၊ ကောင်းစွာပြုခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ ကဏေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပဋ္ဌာနံ၊ သို့။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ တေပိ၊ ထို ထေရ်ကြီးတို့ သည်လည်း။ တေသံ၊ ထို ရဟန်းတို့အား။ ဩဝါဒံ၊ ကို။ ဒေန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ သင်သည်။ ဝေ၊ သို့။ ဝါ၊ သည်ပုံ သည်နည်း။ အဘိက္ကမိတဗ္ဗံ၊ ရှေးသို့ သွားထိုက်၏။ တေ၊ သည်။ ဝေ၊ သို့။ ဝါ၊ နည်း။ ပဋိက္ကမိတဗ္ဗံ၊ နောက်သို့ ပြန်ထိုက်၏။ တေ၊ သည်။ ဝေ၊ အာလောကိတဗ္ဗံ၊ ရှေးရှုကြည့်ထိုက်၏။ တေ ဝေ။ ဝိလောကိတဗ္ဗံ၊ ဘေးစောင်းအရပ်သို့ ကြည့်ထိုက်၏။ တေ ဝေ။ သမိဉ္ဇိတဗ္ဗံ၊ လက် ခြေတို့ကို ကွေးထိုက်၏။ တေ ဝေ။ ပသာရိတဗ္ဗံ၊ လက် ခြေတို့ကို ဆန့်ထိုက်၏။ တေ ဝေ။ သင်္ဘာဋိ ပတ္တ စိဝရံ၊ သင်္ကန်းကြီး သပိတ် သင်္ကန်းကို။ ဓာရေတဗ္ဗံ၊ ဆောင်ထိုက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပဝေဏိကထံ၊ ကို။ ကထေန္တိ၊ ကုန်၏။ သာရဘူတံ ဓမ္မပရိယာယံ

၁။ သာရဘူတံ။ ပ။ န သိက္ခာပေန္တိ။ သာရဘူတံ ဓမ္မပရိယာယန္တိ သမထ ဝိပဿနာ မဂ္ဂဖလသမ္မာပနေန၊ သမထ ဝိပဿနာ မဂ် ဖိုလ်တို့သို့ ရောက်စေ နိုင်ခြင်းကြောင့်။ သာရဘူတံ၊ အနှစ်သာရ ဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂ ကောသလ္လ အနုတ္တရ သီတိဘဝ အဓိဗိတ္တ သုတ္တာဒိ ဓမ္မတန္တိ၊ ဗောဇ္ဈင်သုတ်၊ ကောသလ္လသုတ်၊ အနုတ္တရ သီတိဘဝသုတ်၊ အဓိဗိတ္တသုတ် အစရှိသော တရားဒေသနာတော်ကို။ (သင်မပေးကြကုန်။) - ဤကား၊ ဗောဇ္ဈင်္ဂသုတ်-အဂုတ္တိရိ၊ ဒသက တတိယပဏ္ဍာသက သမဏ သညာဝဂ်။ ကောသလ္လသုတ်-“တိဏိ ကောသလ္လာနိ” စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်သော ဒီဃနိကာယ် ပါထိကဝဂ်ပါဠိ (၅၄) သုတ်ကို ခိုလိုဟန်တူသည်။ အနုတ္တရသီတိဘဝ သုတ်- အဂုတ္တိရိ၊ ဆက္ကံ ဒုတိယပဏ္ဍာသက၊ သီတိဝဂ်လာ “သီတိဘဝသုတ်” ကို ပင် “အနုတ္တရ သီတိဘဝ သတ္တိကာတုံ” ဟူသောစကားကိုထောက်၍ “အနုတ္တရ သီတိဘဝသုတ်” ဟု ခိုလိုဟန်တူသည်။ အဓိဗိတ္တသုတ်-

သိက္ခာ ပေဋိ။ တေရ သဟိ၊ ကုန်သော။ ဓုတဇင်္ဂဟိ၊ ဓုတင် 'တို့ဖြင့်
 လည်းကောင်း။ ဒသဟိ၊ ကုန်သော။ ကထာဝတ္ထုဟိ၊ ကထာ ဝတ္ထု
 တို့ဖြင့် လည်းကောင်း။ အနုသာသန္တိ၊ သွန်သင် ကြကုန်၏။ တေ၊ ထို
 ရဟန်းတို့သည်။ တေသံ၊ ထို ထေရ်ကြီးတို့၏။ ဩဝါဒေ၊ ဤ။ ဌတော၊ ရှိ။
 သီလာဒီဟိ၊ ကုန်သော။ ဂုဏေဟိ၊ ဂုဏ်တို့ဖြင့်။ ဝဗ္ဗမာနာ၊ တိုးပွားကုန်
 သည်။ (ဟုတော။) သာမညတ္ထံ၊ သမဏ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ မဂ်၏အကျိုး
 ဖြစ်သော ဖိုလ်သို့။ [သမဏဿ+ဘာဝေါ သာမညံ၊ (သမဏ၏ ဖြစ်ကြောင်း
 ဖြစ်ရာ မဂ်။) သာမညဿ+အတ္ထော သာမညတ္ထော။ (မဂ်၏အကျိုးဖြစ်သော
 ဖိုလ်။)] အနုပပါပုဏန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ ဝေ၊ သို့။ ဝါ၊ ဖြင့်။ ဣ၊ ဤ
 ယေ တေ ဘိက္ခု၊ ထေရ်-အစရှိသော ဝါရ၌။ ဟံနိ ဝုဒ္ဓိယော၊ တို့ကို။
 ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

ပုနုပ္ပဝဒါနံ၊ တဖန် ဘဝကိုပေးခြင်းသည်။ ဝါ၊ ဘဝသစ်ကို ပေးခြင်း
 သည်။ ပုနုပ္ပဝေါ၊ မည်၏။ [“ဒါန”ဟူသော နောက်ပုဒ်ကျေ။] အဿ၊ ထို
 တဏှာ၏။ ပုနုပ္ပဝေါ၊ တဖန်ဘဝကို ပေးခြင်းဟူသော။ ဝါ၊ ဘဝသစ်ကို
 ပေးခြင်းဟူသော။ သီလံ၊ အလေ့သည်။ (အတ္ထိ။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဝေ၊
 နောဗ္ဗဝိကာ၊ မည်၏။ ပုနုပ္ပဝဒါယိကာ၊ တဖန် ဘဝသစ်ကို ပေးတတ်
 သော တဏှာ။ ဣတိ အတ္ထော၊ တဿာ ပေါနောဗ္ဗဝိကာယ၊ ထို တဖန်
 ဘဝသစ်ကိုပေးခြင်းအလေ့ရှိသော တဏှာ၏။ (ဝသံ န ဂစ္ဆိဿန္တိ-၌ စပ်။)
 ဝသံ န ဂစ္ဆိန္တိတိ ဣ၊ ဤ ပါင်၌။ ယေ၊ အကြင် 'ရဟန်းတို့သည်။ စက္ခု၊
 ကုန်သော။ ပစ္စယာနံ၊ တို့၏။ ကာရဏာ၊ အကြောင်းကြောင့်။ (ပစ္စည်း
 လေးပါး ရလိုခြင်းကြောင့်။) ဥပဋ္ဌာကာနံ၊ အလုပ်အကျွေးဒါယကာတို့၏။
 ပဒေါနုပဒိကာ၊ ရှေ့ခြေရာသို့အစဉ်လိုက်သော ခြေရာရှိကုန်သည်။ ဟုတော။
 ဂါမတော၊ တရွာမှ။ ဂါမံ၊ တရွာသို့။ ဝိစရန္တိ၊ လှည့်လည်ကုန်၏။ ဟေ၊ ထို
 ရဟန်းတို့သည်။ တဿာ တဏှာယ၊ ထိုတဏှာ၏။ ဝသံ၊ အလိုသို့။ ဂစ္ဆန္တိ
 နာမ၊ လိုက်သူတို့မည်၏။ ဣတရေ၊ ပစ္စည်းလေးပါးဟူသော အကြောင်း
 ကြောင့် အလုပ်အကျွေးဒါယကာတို့၏နောက်သို့ လိုက်နေသူတို့မူတပါး မလိုက်
 သူတို့သည်။ ဝါ၊ အာမိသ ၌ ချထားအပ်သော စက္ခုရှိသူမူတပါး အာ
 မိသ ၌ ချထားလေ့မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ (တဿာ တဏှာယ ဝသံ။) န
 ဂစ္ဆန္တိ နာမ၊ တို့မည်၏။ [ဣတရေတိ ယေန ပစ္စယဝသိကာ န အာမိသ
 စက္ခုကာ၊ တေ န-ဂစ္ဆန္တိ တဏှာယ ဝသံ-ဋီကာ။] တတ္ထ၊ ထို ရဟန်း
 တို့၏ တဏှာ၏အလိုသို့လိုက်ခြင်း မလိုက်ခြင်း၌။ ဟာနိ ဝုဒ္ဓိယော ဝေဒိတဗ္ဗာ။

အာရညကေသုတိ၊ ကား။ ပဉ္စဓနသတိကပစ္စိမေသု၊ နောက်ဆုံး၌ဖြစ်သော
 လေးအပြန်ငါးရာ ရှိကုန်သော။ (အနည်းဆုံး လေးအပြန်ငါးရာ ရှိကုန်
 သော။) (သေနာသနေသု-၌ စပ်။) သာပေက္ခာတိ၊ ကား။ သ တဏှာ၊
 နေလိုသောတဏှာနှင့် တကွဖြစ်ကုန်သည်။ သာလယာ၊ တွယ်တာခြင်းရှိကုန်
 သည်။ (ဘဝိဿန္တိ-၌ စပ်။) ဟိ၊ ချဲ့။ ဂါမန္တသေနာသနေသု၊ ရွာနိုးကျောင်း
 တို့၌။ ဈာနံ၊ ကို။ အပေတော ပိ၊ ဝင်စား၍လည်း။ တတော၊ ထိုဈာန်မှ။
 ဝုဋ္ဌတမတ္တော၊ ထပြီးကားမျှသည်။ (သမာနော) ဝ၊ ဖြစ်သော်သာ။ ဣတ္ထိ
 ပုရိသဒါရိကောဒိသဒ္ဓံ၊ မိန်းမ ယောကျ်ား ကလေးမ အစရှိသူတို့၏အသံကို။
 သုဏှာတိ၊ ၎င်း။ ယေန၊ ယင်းသို့ ကြားရခြင်းကြောင့်။ အဓိဂတပိသေသော ပိ၊
 ရအပ်သောတရားထူးသည်လည်း။ ဟာယတိ ယေဝ၊ ယုတ်လျော့သည်သာ။
 ပန၊ အနည်း ကား။ အရညေ၊ ၌။ နိဗ္ဗါယိတွာ၊ အိပ်၍။ ပဋိဗုဒ္ဓမတ္တော၊
 နိုးပြီးကားမျှသည်။ (သမာနော၊ သော်။) သိဟဗျဂ္ဂမောရာဒိနံ၊ ခြင်္သေ့ ကျား
 ဥဒေါင်းအစရှိသော သားငှက်တို့၏။ သဒ္ဓံ၊ ကို။ သုဏှာတိ၊ ၎င်း။ ယေန၊
 ယင်းသို့ ကြားရခြင်းကြောင့်။ အာရညကံ၊ တော၌ဖြစ်သော။ ပိတိံ၊ ကို။
 လဘိတွာ၊ ၍။ တမေဝ၊ ထို ပိတိကိုပင်။ သမ္ပသန္တော၊ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ ဟု
 သုံးသပ်လတ်သော်။ အဂ္ဂပ္ပလော၊ မြတ်သော အရဟတ္တဖိုလ်၌။ ပတိဋ္ဌာတိ၊ ၎င်း။
 ဣတိ ဘဂဝါ၊ ဂါမန္တသေနာသနေ၊ ၌။ ဈာနံ အပေတော၊ ၍။ နိသိန္န
 ဘိက္ခုတော၊ နေသောရဟန်းထက်။ အရညေ၊ ၌။ နိဗ္ဗါယန္တမေဝ၊ အိပ်နေ
 သော ရဟန်းကိုသာ။ ပသံသတိ၊ ချီးမွမ်းတော်မူ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 တမေဝ အတ္ထဝသံ၊ ထို အရဟတ္တဖိုလ်တိုင်အောင်သော အကျိုးထူးကိုပင်။
 ပရိစ္စ၊ စွဲ၍။ အာရညကေသုပ။ ဘဝိဿန္တိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြီ။

ပစ္စတ္တညေဝ သတိံ ဥပဋ္ဌပေဿန္တိတိ၊ ကား။ အတ္တနာဝ၊ ကိုယ်တိုင်သာ
 လျှင်။ အတ္တနော၊ ၎င်း။ အပ္ပန္တရေ၊ အတွင်း၌။ သတိံ၊ ကို။ ဥပဋ္ဌပေဿန္တိ၊
 ဖြစ်စေကုန်လတ္တံ့။ ပေသလာတိ၊ ကား။ ပိယသိလာ၊ ချစ်အပ်သော သီလ
 ရှိကုန်သော။ (သဗြဟ္မစာရိ-၌ စပ်။) [ဤပုဒ်၏အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာ
 ဇီကာ ဂုတိယအုပ် သုဒိန္နကဏ္ဍ၌ ပြခဲ့ပြီ။] ဣဓာပိ၊ ဤဝါရ၌လည်း။ သဗြဟ္မ
 စာရိနံ၊ သိတင်းသုံးဖော်တို့၏။ အာဂမနံ၊ လာခြင်းကို။ အနိစ္စန္တံ၊ အလို
 မရှိကုန်သော။ နေဝါသိကာ၊ အမြဲနေခြင်းရှိကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။ ဝါ၊
 ကျောင်းနေရဟန်းတို့သည်။ အသစ္စါ၊ သစ္စါမရှိကုန်သည်။ အပ္ပသန္နာ၊ ရတနာ
 သုံးပါး၌ မကြည်ညိုကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်အံ့။ သမ္ပတ္တဘိက္ခုနံ၊ ဧကန်
 လာသော ရဟန်းတို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ပစ္စုပ္ပန်ပတ္တစိဝရပုဋိဂ္ဂဟဏအာသန

ပညာပနတာလဝဏ္ဏဂဟဏာဒီနိ၊ ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်း သပိတ်သင်္ကန်းကို လှမ်းယူခြင်း နေရာခင်းပေးခြင်း ထန်းရွက်ယပ်ကိုယူခြင်း အစရှိသည်တို့ကို။ (ယပ်ခတ်ပေးဖို့ရန် ယပ်ကိုယူခြင်း အစရှိသည်တို့ကို) န ကရောန္တိ၊ ကုန်၊ 'အထ၊ ထိုသို့မပြုလတ်သော်။ နေသံ၊ ထို နေဝါသိက ရဟန်းတို့၏။ အ ဝဏ္ဏော၊ ဂုဏ်၏ဆန့်ကျင်ဘက် အပြစ်သည်။ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ၊ တက်၏။ (ကိံ) အသုက ဝိဟာရဝါသိနော၊ ထိုမည်သော ကျောင်း၌ နေလေ့ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ အသဒ္ဓါ အပ္ပယန္တာ။ ဝိဟာရံ၊ သို့။ ပဝိဋ္ဌာနံ၊ ဝင်လာသော၊ အာဂန္တုကတို့၏ အပေါ်၌။ ဝတ္ထပဋိဝတ္တံ၊ ဝတ် အကျင့်ကို။ ဝါ၊ ဝတ်ကြီး ဝတ်ငယ်ကို။ န ကရောန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ (အဝဏ္ဏော ဥဂ္ဂစ္ဆတိ) တံ၊ ထိုအကြောင်းကို။ သုတွာ၊ ရှိ။ ပဗ္ဗဇိတော၊ အာဂန္တုက ရဟန်းတို့သည်။ ဝိဟာရဒ္ဓါရေန၊ ကျောင်းတိုက်တံခါး အနီးဖြင့်။ ဂစ္ဆန္တော ပိ၊ သွားပါကုန်သော်လည်း။ ဝိဟာရံ၊ သို့။ န ပဝိသန္တိ၊ မဝင်ကြကုန်။ ဝေံ၊ သို့။ ဝါ၊ ဤနည်းအားဖြင့်။ အနာဂတာနံ၊ မရောက်လာသေးကုန်သော ရဟန်းတို့၏။ အနာဂမနမေဝ၊ မလာခြင်း သည့်သာ။ ဟေတိ။

ပန၊ အန္ဓယ ကား။ အာဂတာနံ၊ ရောက်လာသော အာဂန္တုက ရဟန်းတို့၏။ ဖာသု ဝိဟာရေ၊ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်းသည်။ 'အသတိ၊ သော်။ ယေ ပိ၊ အကြင် အာဂန္တုက ရဟန်းတို့သည်လည်း။ အဇာနိတွာ၊ မသိ၍။ (နေဝါသိကအကြောင်းကို မသိ၍။) အာဂတာ၊ လာခဲ့ကြကုန်ပြီ။ တေ၊ ထို အာဂန္တုက ရဟန်းတို့သည်။ ဝသိဿာမ၊ နေကုန်အံ့။ 'ဣတိ၊ သို့။ တစဝ၊ 'ရှေးဦးစွာ။ စိန္တေတွာ၊ ကြံ၍။ အာဂတာ၊ လာခဲ့ကြ ကုန်သည်။ အမှ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် နေမည်ဟု ကြံ၍ လာခဲ့ကြပါကုန်သော်လည်း။ ဣမေသံ နေဝါသိကာနံ၊ တို့၏။ ဣမိနာ နိဟာရေန၊ ဤကျင့်ပုံနည်းဖြင့်။ [ဣမိနာ နိဟာရေနာတိ ဣမာယ ပဋိပတ္တိယာ။-ဋီကာ။] ကော၊ 'သည်။ ဝသိဿတိ၊ နေချင်လိမ့်မည်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ နိက္ခမိတွာ၊ ရှိ။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပြန်သွားကြကုန်၏။ ဝေံ၊ သို့။ ဝါ၊ အားဖြင့်။ သော ဝိဟာရော၊ သည်။ အညေသံ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ အနာဝါသော ဝ၊ နေရာမဟုတ်သည့်သာလျှင်။ ဟေတိ။ တတော၊ ထို ကြောင့်။ နေဝါသိကာ၊ အမြဲနေခြင်းရှိသော ရဟန်းတို့သည်။ သီလဝန္တာနံ၊ သီလရှိကုန်သော ရဟန်းတို့ကို။ ဒဿနံ၊ ပူးမြင်ရခြင်းကို။ အလဘန္တာ၊ မရကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) ကင်္ခါဝိနောဒနံ ဝါ၊ ယုံမှားခြင်းကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ အာစာရ သိက္ခာပနံ ဝါ၊ အကျင့်ကို သင်ပေးခြင်း

ကိုလည်းကောင်း။ မဇရဓမ္မဿဝနံ ဝါ။ သာယာဖွယ်ကောင်းသော တရား
 နာရခြင်းကိုလည်းကောင်း။ န လဘန္တိ၊ ကုန်။ တေသံ၊ ထို နေဝါသိက
 ရဟန်းတို့၏။ အဂ္ဂဟိတ ဓမ္မဂ္ဂဟဏံ၊ မသင်ယူအပ် သေးသော ပရိယတ်
 တရားကို သင်ယူရခြင်းသည်။ နေဝ (ဟောတိ။) [အဂ္ဂဟိတ ဓမ္မဂ္ဂဟဏန္တိ
 အဂ္ဂဟိတဿ၊ ပရိယတ္တိဓမ္မဿ ဥဂ္ဂဟဏံ။-ဋီကာ။] ဂဟိတ သဠာယကရဏံ၊
 သင်ယူအပ်ပြီးသော ပရိယတ်တရားကို ကြံစည် စဉ်းစားမှုကို ပြုခြင်းသည်။
 န ဟောတိ။ [သဠာယကရဏန္တိ ဥဂ္ဂဟိတဿ သုဠု၊ အတ္ထစိန္တနံ။ စိန္တနတ္ထော
 ဟိ သဠာယသဓ္ဓေါ။-ဋီကာ။ ဤနေရာ၌ သ+အဓိ+ဣ ဓာတ်သည် စိန္တန
 အနက်ဟောတည်း။] ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ နေသံ၊ ထို နေဝါသိက ရဟန်း
 တို့၏။ ဟာနိ ယေဝ၊ သည်သာ။ ဟောတိ။ ဝုဇ္ဈိ၊ ထည်။ န ဟောတိ။

ပန၊ အန္ဓယ ကား။ ယေ၊ အကြင် နေဝါသိက ရဟန်းတို့သည်။
 သဗြဟ္မစာရိနံ အာဂမနံ ဣစ္ဆန္တိ။ တေ၊ ထို နေဝါသိက ရဟန်းတို့သည်။
 သဒ္ဓါ ဂဟာန္တိ ပသန္နာ၊ အာဂတာနံ။ သဗြဟ္မစာရိနံ၊ တို့အား။ ပစ္စုပ္ပန်
 နာဒိနိ၊ ခရီးဦး ကြိုဆိုခြင်း အစရှိသော ကျင့်ဝတ်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ သေနာ
 သနံ၊ ကို။ ပညပေတွာ၊ ၍။ ဓေန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထို အာဂန္တုက
 ရဟန်းတို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ခေါ်၍။ ဘိက္ခာစာရံ၊ ဆွမ်းခံလှည့်ရာရွာသို့။
 ပဝိသန္တိ၊ ဝင်ကုန်၏။ ကင်္ခံ၊ ယုံမှားခြင်းကို။ ဝိနောဓေန္တိ၊ ပယ်ဖျောက်
 စေကြကုန်၏။ မဇရဓမ္မဿဝနံ၊ သာယာဖွယ်ကောင်းသော တရား နာရ
 ခြင်းကို။ လဘန္တိ ကုန်၏။ အထ၊ ထိုသို့ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ နေသံ၊
 ထို နေဝါသိက ရဟန်းတို့၏။ ကိတ္တိသဓ္ဓေါ၊ သည်။ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ၊ ၎င်း။ (ကိ။)
 အသုကဝိဟာရေ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဝေ၊ သို့။ ဝါ၊ သည်ပုံ သည်
 နည်း။ သဒ္ဓါ ပသန္နာ ဝတ္တသမ္ပန္နာ၊ သင်္ဂါဟကာ၊ အာဂန္တုက ရဟန်း
 တို့ကို ချီးမြှောက် ကြကုန်၏။ ဣတိ (ကိတ္တိသဓ္ဓေါ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ)၊ တံ၊ ထို
 ကျော်သစာသံကို။ သုတွာ ဘိက္ခု။ ဒုရတောဝ၊ အဝေးမှပင်။ ဧန္တိ၊
 လာရောက်ကြကုန်၏။ တေသံ၊ ထို အာဂန္တုက ရဟန်းတို့၏ အပေါ်၌။
 နေဝါ သိကာ၊ တို့သည်။ ဝတ္တံ၊ ကို။ ကဗ္ဗေန္တိ။ သမိပံ၊ အနီးသို့။
 အာဂန္တု၊ ၍။ ဝုဇ္ဈတရံ၊ မိမိတို့ထက် သီတင်းကြီးသော။ အာဂန္တုကံ၊
 ကို။ ဝနိတွာ၊ ဝပ်ချ၍။ နိသိဇန္တိ၊ ကုန်၏။ နဝကဿ၊ သီတင်းငယ်ဖြစ်
 သော အာဂန္တုက ရဟန်း၏။ သန္တိကေ၊ ၌။ အာသနံ၊ မိမိဖို့ နေရာ
 ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ နိသိဇန္တိ၊ ကုန်၏။ နိသိဒိတွာ၊ တိုင်၍။ ဣမသ္မိ
 ဝိဟာရေ၊ ၌။ ဝသိထိထ၊ နေပါကုန် လတ္တံ့လော။ ဂမိထထ၊ ကြ

သွားကုန် လတ္တံ့လော။ ဣတိ သို့။ ပုစ္ဆန္တိ ကုန်၏။ ဂမိသာမိ၊ သွား
 ပါအံ။ ဣတိ ဝုတ္တော၊ ပြောအပ်သော်။ သေနာသနံ၊ ကျောင်းအိပ်ရာနေရာ
 သည်။ သပ္ပါယံ၊ လျှောက်ပတ်ပါ၏။ ဘိက္ခာ၊ ဆွမ်းကို။ သုလဘာ၊ လွယ်ကူ
 စွာ ရအပ်ပါ၏။ (ရလွယ်ပါ၏။) ဣတိ အာဒိနိ၊ ဤသို့အစရှိသော စကား
 တို့ကို။ ဝတော၊ လျှောက်၍။ ဂန္တံ၊ ငှာ။ န ဓေန္တံ၊ ကြကုန်။ ဝိနယ
 ဓရာ၊ ဝိနည်းခိုရ် အာဂန္တုက ရဟန်းသည်။ စေ ဟောတိ၊ အံ။ (ဝေ
 သတိ။) တဿ၊ ထို ဝိနည်းခိုရ် အာဂန္တုက ရဟန်း၏။ သန္တိကေ၊ ဌံ။
 ဝိနယံ ကို။ သဗ္ဗာယန္တိ၊ သရဗ္ဗာယကြကုန်၏။ သုတ္တန္တာဒိဓရာ၊ သုတ္တန်
 အစရှိသည်ကိုဆောင်သော အာဂန္တုက ရဟန်းသည်။ စေ ဟောတိ၊ (ဝေ
 သတိ။) တဿ၊ ထို သုတ္တန်စသည်ကို ဆောင်သော အာဂန္တုက ရဟန်း၏။
 သန္တိကေ၊ ဌံ။ တံ တံ ဓမ္မံ၊ ထိုထို ဓမ္မကို။ သဗ္ဗာယန္တိ၊ ကုန်၏။ အာဂန္တု
 ကာနံ၊ ကုန်သော။ ယေရာနံ၊ တို့၏။ သြဝါဒေ၊ ဌံ။ ငှာတွံ၊ ရှိ။ ပဋိသမ္ဘိ
 ဒါဟိ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါတို့နှင့်။ သဟ၊ တက။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပါပ
 ဏန္တိ၊ ရောက်ကုန်၏။ အာဂန္တုကာ၊ တို့သည်။ ကေ (ဒိဝသံ)၊ တနေပတ်
 လုံးသော်လည်းကောင်း။ ဒေ ဒိဝသာနံ၊ နှစ်နေ့တို့ ပတ်လုံးသော်လည်း
 ကောင်း။ ဝသိသာမ၊ နေကုန်အံ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြ၍။ အာဂတာ၊ လာခဲ့
 ကြကုန်သည်။ အမ္ပ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ တရက်နှစ်ရက်လောက်သာ နေဖို့
 ရန် ကြကြပါသော်လည်း။ ဣမေသံ၊ ဤ နေဝါသိက ရဟန်းတို့၏။ သုခ
 သံဝါသတာယ၊ ချမ်းသာသော ပေါင်းသင်းရခြင်း ရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ ဒသဒ္ဓါဒသဝဿာနိ၊ ဆယ်နှစ် တဆယ်နှစ်နှစ်တို့ ပတ်လုံး။ ဝသိ
 သာမ၊ နေကုန်အံ။ ဣတိ၊ ဝတ္တာဓရာ၊ ပြောဆိုမည့် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။
 ဟောန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဝေ၊ သို့။ ဝါ၊ ဖြင့်။ ဣ၊ ဤ ဘိက္ခု ပစ္စတ္တညေဝ
 သတိ ဥပဋ္ဌပေသန္တိ၊ ကိန္တိ အနာဂတာ စ ပေသလာ-အစရှိသော ဝါရဌံ။
 ဟာနိဝုဗ္ဗံယော ဝေဒိတဗ္ဗာ။

၁၃၇။ ဒုတိယသတ္တကေ (အတ္ထော ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော)။ ဧတေသံ၊ ဤ
 ရဟန်းတို့၏။ ကမ္ပံ၊ အလုပ်ဟူသော။ အာရာမော၊ မွေ့လျော်ထိုက်သော
 အရာသည်။ ဝါ၊ မွေ့လျော်ရာသည်။ (အတ္ထိ။) ဣတိ၊ ထိုသို့ အလုပ်ဟူသော
 မွေ့လျော်ထိုက်သော အရာရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (တေ၊ ထို ရဟန်း
 တို့သည်။ ကမ္မာရာမာ၊ တို့မည်၏။ [အာရမိတဗ္ဗဋ္ဌေန ကမ္ပံ အာရာမော-
 ဝိကာ။] (ယေ၊ အကြင်ရဟန်းတို့သည်။) တမ္ပေ၊ အလုပ်၌။ ရတာ၊ မွေ့
 လျော်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ထိုသို့ အလုပ်၌ မွေ့လျော်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။

(တေ၊ တို့သည်။) ကမ္မရတော၊ တို့မည်၏။ ကမ္မာရာမတမနယုတ္တတိ၊ ကား။ ယုတ္တာ၊ အားထုတ်ကုန်သည်။ ပယုတ္တာ၊ အပြားအားဖြင့် အားထုတ်ကုန်သည်။ အနုယုတ္တာ၊ အဖန်ဖန် အားထုတ်ကုန်သည်။ (န ဘဝိယန္တိ-၌ စပ်။) တတ္ထ၊ ထို ကမ္မာရာမာ-အစရှိသောပါဌ်၌။ ဣတိကာတဗ္ဗကမ္ပံ၊ ဤသို့ ဤပုံ ပြုထိုက်သော အလုပ်ကို။ ဝါ၊ ပြုထိုက်သော ထိုထိုဤဤ အလုပ်ကို။ ကမ္မန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၎င်း။ သေယျထိဒံ၊ ထို အလုပ်ဟူသည် အဘယ်နည်း။ စီဝရဝိစာရဏံ၊ သင်္ကန်းကို ပဉ္စခန်း သတ္တခန်း စသည်ဖြင့် စီမံခြင်းလည်းကောင်း။ စီဝရကရဏံ၊ သင်္ကန်း ချုပ်ဆိုးမှုကို ပြုခြင်းလည်းကောင်း။ ဥပတ္တမ္ဘနံ၊ မူလသင်္ကန်း အလွှာကို ထောက် ပုံကြောင်းဖြစ်သော နှစ်ထပ်သုံးထပ်ပြုခြင်းလည်းကောင်း။ သူစီသရံ၊ အပ် ဗူးကိုပြုခြင်းလည်းကောင်း။ ပတ္တတ္ထဝိကံ၊ သပိတ်အိတ်ကိုပြုခြင်းလည်းကောင်း။ အံသဗဒ္ဓကံ၊ ပခုံးလွယ်ကိုပြုခြင်းလည်းကောင်း။ ကာယဗန္ဓနံ၊ ခါးပန်းကြိုးကို ပြုခြင်းလည်းကောင်း။ ဓမကရဏံ၊ ဓမကရိုဏ်ကိုပြုခြင်းလည်းကောင်း။ အာစာ ရကံ၊ သပိတ်ခြေကိုပြုခြင်းလည်းကောင်း။ ပါဒကထလိကံ၊ ခြေပွတ်အိုးခြမ်း ကိုပြုခြင်းလည်းကောင်း။ သမ္ပဇ္ဇနိအာဒိနံ၊ တံမြက်စည်းအစရှိသည်တို့ကို။ ကရ ဏံ၊ ပြုခြင်းလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသည်တို့တည်း။ [“ဥပတ္တမ္ဘန” မှ စ၍ “သမ္ပဇ္ဇနိအာဒိနံ” တိုင်အောင် သမာသ်ပုဒ်အဖြစ်ဖြင့် ဆရာတော်၏နိဿယ၌ ရှိသည်။ “ကရဏံ” ၌ စပ်ရမည်ဖြစ်သောကြောင့် ထိုသို့ရှိမှ သဘာဝကျ သည်။ သို့သော်-ဤ၌ကား စာရှိအတိုင်း ခွဲ၍ပေးလိုက်ပါသည်။]

တိ၊ ချဲ့။ ကေစော၊ အချို့သောရဟန်းသည်။ တောနိ၊ ဤ အလုပ် တို့ကို။ ကဏ္ဍေန္တော၊ လတ်သော်။ သကလဒိဝသံ၊ တနေ့လုံး။ တောနေဝ၊ ဤအလုပ်တို့ကိုသာ။ ကရောတိ၊ ၎င်း၊ တံ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ သန္ဓာယ၊ ရည် ရွယ်၍။ သေ (ခေသ) ပဋိက္ခေပေါ၊ ဤပယ်မြစ်ခြင်းသည်။ (ဟောတိ။) ပန၊ ကား။ ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ တေသံ၊ ဤ အလုပ်တို့ကို။ ကရဏဝေလာယမေဝ၊ ပြုချိန်၌သာ။ တောနိ၊ ဤ အလုပ်တို့ကို။ ကရော တိ။ ဥဒ္ဓေသဝေလာယံ၊ ပါဠိရွတ်ပြုချိန်၌။ ဥဒ္ဓေသံ၊ ရွတ်ပြအပ်သောပါဠိကို။ ဂဏှာတိ၊ သင်ယူ၏။ သဠာယဝေလာယံ၊ သရဠာယ်ချိန်၌။ ဝါ၊ စာအံ ချိန်၌။ ဂဠာယတိ၊ သရဠာယ်၏။ ဝါ၊ စာအံ၏။ စေတိယင်္ဂဏဝတ္ထဝေ လာယံ၊ စေတိယင်္ဂဏဝတ်ကို ပြုချိန်၌။ စေတိယင်္ဂဏဝတ္ထံ၊ စေတိယင်္ဂဏဝတ်ကို။ ကရောတိ၊ မနသိကာရဝေလာယံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းနှလုံးသွင်းချိန်၌။ မနသိကာရံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းနှလုံးသွင်းမှုကို။ ကရောတိ။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ ကမ္မာရာမော နာမ၊ မည်သည်။ န (ဟောတိ)။

န ဘဿာရာမာတိ ဣေ၊ ဌံ။ (အတ္ထော ဝေ ဝေဒိတဗျော။) ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်၊ ဣတ္ထိဝဏ္ဏပုရိသဝဏ္ဏာဒိဝေနေ၊ မိန်းမ၏အဆင်း ယောကျ်ား၏အဆင်း အစရှိသည်တို့၏အစွမ်းဖြင့်။ အာလာပ သလ္လာပံ၊ စရိုပြောဆိုခြင်း အဖန်ဖန်ပြောဆိုခြင်းကို။ ကရာေန္တာ ယေဝ၊ ပြုလျက်သာ။ ဒိဝသဉ္ဇ၊ နေ့ကိုလည်းကောင်း။- ရတ္တိဉ္ဇ၊ ညဉ့်ကိုလည်းကောင်း။ ဝိတိနာမေတိ၊ လွန်စေ၏။ ဝေဇ္ဇပေ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော။ ဘဿေ၊ စကားပြောခြင်း၌။ ပရိယန္တကာရီ၊ အဆုံး အပိုင်းအခြားကို ပြုလေ့ရှိသည်။ န ဟောတိ။ အယံ၊ ဤရဟန်းသည်။ ဘဿာရာမော နာမ၊ မည်၏။ ဝါ၊ စကားပြောခြင်း ဟူသော ဓမ္မလျော်ထိုက်သော အရာရှိသူမည်၏။ ပန၊ အနွယ် ကား။ ယော၊ သည်။ ရတ္တိန္ဒိဝံ၊ ညဉ့် နေ့ ပတ်လုံး။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ကထေတိ၊ ၏။ ပဉ္စံ၊ ကို။ ဝိဿဇ္ဇတိ၊ ဖြေဆို၏။ အယံ၊ ဤရဟန်းသည်။ အပ္ပဘဿောဝ၊ နည်းသော စကားပြောခြင်းရှိသည်သာ။ ဘဿေ၊ ဌံ။ ပရိယန္တကာရီ ယေဝ၊ ရှိသည်သာ။ (ဟောတိ။) ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း။ သန္နိပတိတာနံ ခေ၊ ဘိက္ခုဝေ ။ပ။ တုဏှိဘာဝေတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်သည်၏။ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ [ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ သန္နိပတိတာနံ၊ စုမိကြကုန်သော။ ဝေ၊ တို့၏။ ဒွယံ၊ နှစ်ပါးအပေါင်းဖြစ်သော အလုပ်ကို။ ဓမ္မံ၊ တရားရှိသော။ ကထာ ဝါ၊ စကားကိုလည်းကောင်း။ အရိယော၊ သမာပတ်ဝင်စားသောအားဖြင့် မြတ်သော။ တုဏှိဘာဝေ၊ ဝါ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ကရုဏိယံ၊ ပြုထိုက်၏။-မူလပဏ္ဏာသ ပါသရာသိသုတ်။]

န နိဒ္ဒါရာမာတိ ဣေ၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ (အတ္ထော ဝေ ဝေဒိတဗျော။) ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ဂစ္ဆန္တော ပိ၊ သွားသော်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ သွားယင်း လည်းကောင်း။ နိသိန္နော ပိ၊ ထိုင်သော်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ထိုင်ယင်းလည်းကောင်း။ နိပန္နော၊ လျောင်း သော် လည်းကောင်း။ ဝါ၊ လျောင်းယင်းလည်းကောင်း။ ထိနမိဒ္ဓါဘိဘူတော၊ ထိနမိဒ္ဓသည် လွမ်းမိုး အပ်သည်။ (ဟုတွာ၊) နိဒ္ဓါယတိ ယေဝ၊ ငိုက်သည်သာ။ အယံ၊ သည်။ နိဒ္ဓါရာမော နာမ၊ မည်၏။ ဝါ၊ အိပ်ငိုက်ခြင်းဟူသော ဓမ္မလျော်ထိုက်သော အရာရှိ သူမည်၏။ ပန၊ ကား။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကရုဇကာယ ဂေလညေန၊ ကာရုဇကာယ၏ ပင်ပန်းနွမ်းနယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဘဝဂေ၊ ဘဝင်၌။ ဩတရတိ၊ သက်ရောက်၏။ ဘယံ၊ ဤ ရဟန်းသည်။ နိဒ္ဓါရာမော၊ မည်သည်။ န(ဟောတိ)။ စောနေဝ၊ ထို့ကြောင့်ပင်။

အဘိဇာနာမဟံ။ပ။ ဩက္ကမိတာတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝါ။) အာဟ၊ ပြိ။
 [အဂ္ဂိဝေဿန၊ အဂ္ဂိဝေဿန။ အဟံ၊ သည်။ ဂိမ္မာနံ၊ နွေလတို့၏။ ပစ္ဆိမေ
 နောက်ဆုံးဖြစ်သော။ မာသေ၊ လ၌။ ပစ္စာဘတ္တံ၊ ဆွမ်းစားရာကာလ၏
 နောက်အဖို့၌။ ပိဏ္ဍပါတပုဋိက္ကန္တော၊ ဆွမ်းစားရာအရပ်မှ ဖွဲ့ခဲ့သည်။ (ဟုတွာ။)
 စတုဂ္ဂုဏံ၊ လေးထပ်ရှိသော။ (နှစ်ထပ်သင်္ကန်းကြီးကို ခေါက်သောအခါ
 လေးထပ်ဖြစ်၏။) သင်္ဘာဋီ၊ သင်္ကန်းကြီးကို။ ပညပေတွာ၊ ခင်း၍။ ဒက္ခိ
 ဧနေ၊ လက်ယာဖြစ်သော။ ပဿေန၊ နံပါးဖြင့်။ သတော၊ မပြတ်မလပ်
 အမှတ်ရတော်မူသည်။ သမ္ပတေနော၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတော်
 မူသည်။ (ဟုတွာ။) နိဒ္ဒံ၊ အိပ်ခြင်းသို့။ ဩက္ကမိတာ၊ သက်ရောက်ဘူးသည်။
 (ဟုတွာ။) အဘိဇာနာမိ၊ သိတော်မူ၏။ ဝါ၊ အမှတ်ရတော်မူ၏။-မူလ
 ပဏ္ဏာသ မဟာသစ္စကသုတ်။]

န၊ သင်္ကဏိကာရာမာတိ ဧတ္ထ၊ ၌။ (အတ္ထော ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော။) ယော၊
 အကြင်ရဟန်းသည်။ ဧကဿ၊ တယောက်၏။ ဒုတိယော၊ နှစ်ယောက်မြောက်
 သည်။ (၂-ယောက်မြောက်အဖော်သည်။) (ဟောတိ။) ဒွိန္ဒံ၊ နှစ်ယောက်
 တို့၏။ တတိယော၊ သုံးယောက်မြောက်သည်။ (ဟောတိ။) တိက္ကံ၊ တို့၏။
 စတုတ္ထော၊ လေးယောက်မြောက်သည်။ (ဟောတိ။) ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့။
 သံသဋ္ဌော ဝ၊ သူတပါးတို့နှင့် ရောလျက်သာလျှင်။ ဝိပာရတိ၊ နေ၏။
 ဧကကော၊ တပါးတည်းသည်။ (သမာနေော။) အဿာဒံ၊ သာယာခြင်းကို။
 န လဘတိ၊ မရ။ အယံ၊ ဤရဟန်းသည်။ သင်္ကဏိကာရာမော၊ မည်၏။ ဝါ၊
 အပေါင်းအဖော်၌ ပေါင်းသင်းခြင်းဟူသော မွေ့လျော်ထိုက်သောအရာရှိသူ
 မည်၏။ ပန၊ ကား။ ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ စတုသု၊ ကုန်သော။
 ဣရိယာပထေသု၊ တို့၌။ ဧကကော၊ တပါးတည်းသည်။ (သမာနေော။)
 အဿာဒံ၊ သာယာခြင်းကို။ လဘတိ၊ ရ၏။ အယံ၊ ဤ ရဟန်းသည်။
 သင်္ကဏိကာရာမော၊ မည်သည်။ န(ဟောတိ။) ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

န ပါပိစ္ဆာတိ ဧတ္ထ၊ ပါဠိ၌။ (ပါပိစ္ဆာ နာမ-၌ စပ်။) အသန္တသမ္ဘာ
 ဝနာယ၊ မိမိ၌ ထင်ရှားမရှိသော သံလ သမာဓိ ပညာဂုဏ်ဖြင့် ချီးမွမ်း
 စေလိုသော။ ဣစ္ဆာယ၊ အလိုနှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်သော။ ဒုဿိလာ၊
 သီလမရှိသော ရဟန်းတို့သည်။ ပါပိစ္ဆာ နာမ၊ ပါပိစ္ဆတို့ မည်၏။ [သယံ
 နိဿိလာ အသန္တဂုဏသမ္ဘာဝနိစ္ဆာယ သမန္နာဂတတ္တာ ပါပါ လာမကာ
 ဧတေသန္တိ ပါပိစ္ဆာ။-ဋီကာ။] န ပါပမိတ္တာဒိသု၊ ပုဒ်တို့၌။ (အတ္ထော ဝေ
 ဝေဒိတဗ္ဗော။) ဧတေသံ၊ ဤ ရဟန်းတို့၏။ ပါပါ၊ ယုတ်ပာကုန်သော။

မိတ္တာ၊ မိတ်ဆွေတို့သည်။ (သန္တိ။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တေ၊ တို့သည်။) ပါပမိတ္တာ၊ တို့မည်၏။ စတုသု၊ ကုန်သော။ ဣရိယာပဏေသ၊ ဤတို့၌။ သဟ၊ တက။ အယနတော၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဧတေသံ၊ ဤ ရဟန်းတို့၏။ ပါပါ၊ ကုန်သော။ သဟာယာ၊ အတူတကွ ဖြစ်ဖော် ဖြစ်ဖက် တို့သည်။ (သန္တိ။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တေ၊ တို့သည်။) ပါပသဟာယာ၊ တို့မည်၏။ [“သဟ+အယနတော”ဖြင့် သဟာယ ပုဒ်၏ သဒ္ဒပဝတ္တိနိမိတ်ကို ပြ၏။ တေသု တေသု ကိစ္စေသု သဟ+အယန္တိ ပဝတ္တန္တိတိ သဟာယာ”ဟု ပြပါ။ အယဓာတ်နောင် အ ပစ္စည်း။] တန္တိန္န တပေဿ တပုဗ္ဗာရတာယ၊ ထို ယုတ်မာသူတို့၌ ညွတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်၊ ထို ယုတ်မာသူတို့၌ ကိုင်းကုန်သည်၏ အဖြစ်၊ ထို ယုတ်မာသူတို့၌ ရှိုင်းကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပါပေသု၊ တို့၌။ သမ္ပဝင်္ကာ၊ ကောင်းစွာ [အပြားအားဖြင့် ကိုင်းကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (တေ၊ တို့သည်။) ပါပ သမ္ပဝင်္ကာ၊ တို့မည်၏။ [တတ္တနိန္နတာဒိနာ တဒဓိမုတ္တုတယ ပါပသမ္ပဝင်္ကာ-ဋီကာ။]

ဩရမတ္တကေနာတိ၊ ကား။ အဝရမတ္တကေန၊ နည်းသော အတိုင်းအရှည် ရှိသော။ အပုမတ္တကေန၊ နည်းသော အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ (ဝိသေသာမိဂမေန-၌ စပ်။) အန္တရာတိ၊ ကား။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ အပတွာဝံ၊ မရောက်မရှိသော။ ဣန္ဒန္တရေ၊ ဤ အရဟတ္တဖိုလ်၏ အတွင်း၌။ ဝေါသာနန္တိ၊ ကား။ ပရိနိဗ္ဗိတ ဘာဝံ၊ ထက်ဝန်းကျင် ပြီးဆုံးကုန်သည်၏ အဖြစ်သို့။ ဣတ္တာဝတာ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော တရားထူးဖြင့်။ အလံ၊ တော်လောက်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဩသက္ကနံ၊ ဆုတ်နစ်ခြင်းသို့။ ဌိတကိစ္စတံ၊ တန်ရပ်သော ကိစ္စရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်သို့။ (န အာပဇ္ဇိယန္တိ-၌ စပ်။) ဣဒံ (အတ္တဇာတံ)၊ ဤ ပိဏ္ဏတ္တသည်။ ဝါ၊ ကို။ ဝံတ္တံ၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ ဟောတိ။ (ကိ အတ္တဇာတံ ဝုတ္တံ ဟောတိ၊ နည်း။) ယာဝံ၊ လောက်။ သီလပါရိသုဒ္ဓိမတ္တေန ဝါ၊ သီလ၏ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ခြင်းမျှဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ ဝိပဿနာ မတ္တေန ဝါ၊ ဝိပဿနာမျှဖြင့်သော် လည်းကောင်း။ ဈာနမတ္တေန ဝါ၊ ဈာန်မျှဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ သောတာပနဘာဝမတ္တေန ဝါ၊ သောတာပန်၏ အဖြစ်မျှဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ သကဒဂါမိဘာဝမတ္တေန ဝါ၊ ဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ အနာဂါမိဘာဝမတ္တေန ဝါ၊ ဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ ဝေါသာနံ၊ ပြီးဆုံးခြင်းသို့။ န အာပဇ္ဇိယန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ တာဝံ၊ လောက်။ ဘိက္ခုနံ၊ ဝုဒ္ဓိယေဝ ပါဠိကင်္ခါ နော ပရိဟာနံ၊ ဣတိ (ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ)။

၁၃၀။ တတိယသတ္တကော ဌံ။ သဒ္ဓါတိ၊ ကား။ သဒ္ဓါသမ္ပန္နာ၊ သဒ္ဓါနှင့် ပြည့်စုံကုန်သည်။ (ဘဝိထန္တိ-၌ စရံ။) တတ္ထ၊ ထို သဒ္ဓါ-ဟူသောပါဠိ၌။ (လဗ္ဗမာနာ၊ ရံသင်ရထိုက်သော်။) သဒ္ဓါ၊ သည်။ အာဂမနိယ သဒ္ဓါ၊ အာဂမနိယ သဒ္ဓါလည်းကောင်း။ အဓိဂမသဒ္ဓါ၊ လည်းကောင်း။ ပသာဒသဒ္ဓါ၊ လည်းကောင်း။ ဩကပ္ပနသဒ္ဓါ၊ လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတုဗ္ဗိဓာ၊ လေးပါးအပြားရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထို လေးပါးသော 'သဒ္ဓါတို့တွင်။ 'အာဂမနိယသဒ္ဓါ၊ အာဂမနိယ သဒ္ဓါသည်။ သဗ္ဗညုဗောဓိသတ္တာနံ၊ သဗ္ဗညုဘုရားအလောင်းတို့၏ သန္တာန်၌။ ဟောတိ၊ ။ ။ အဓိဂမသဒ္ဓါ၊ သည်။ အရိယပဂ္ဂလာနံ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သန္တာန်၌။ (ဟောတိ။) ပန၊ ကား။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘုရား။ မဗ္ဗော၊ တရား။ သံသော၊ သံသာ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ သူတပါးတို့ ပြောအပ်သော်။ ပသာဒေါ၊ ကြည်ညိုခြင်းသည်။ ပသာဒသဒ္ဓါ၊ မည်၏။ ပန၊ ကား။ ဩကပ္ပေတွာ၊ ဤအတိုင်း ဟုတ်လောက်၏ဟု သက်ဝင်သမှု ယုံကြည်သော်အားဖြင့် ပြု၍။ ပကပ္ပေတွာ၊ အပြားအားဖြင့်ပြု၍။ သဒ္ဓဟနံ၊ ယုံကြည်ခြင်းသည်။ ဩကပ္ပနသဒ္ဓါ၊ မည်၏။ ဝေမေတန္တိ ဩက္ကန္တိတွာ

၁။ အာဂမနိယသံဃာ။ ။ အာဂမနိယာ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်၏ ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်းဖြစ်သော။ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါတည်း။ [အာဂမနိယသဒ္ဓါ၊ ဖြစ်သော သဒ္ဓါ။ [အာဂမနိယပဋိပဒါယ၊ မဂ်ဖိုလ်၏ ဖြစ်ပေါ်လာကြောင်း အကျင့်ကြောင့်။ အာဂတသဒ္ဓါ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော သဒ္ဓါတည်း။ အာဂမနိယသဒ္ဓါ သာ။ သာတိ သယာ၊ အလွန်အကဲနှင့် တကွဖြစ်သည်။ (ဟုတ္တာ။) မဟာဗောဓိသတ္တာနံ၊ မြတ်သော ဘုရားအလောင်းတို့၏။ ပရောပဒေသေန ဝိနာ၊ သူတပါးတို့ နည်းလမ်းညွှန်ပြခြင်းနှင့် ကင်း၍။ သဒ္ဓေယျဝတ္ထံ၊ ယုံကြည်ထိုက်သော ဝတ္ထုကို။ အ ဝိပရိတတော ဩဂါဟေတွာ အဓိမုစ္စနတော၊ သက်ဝင် ယုံကြည်နိုင်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ဣတိ အာဟ သဗ္ဗညုဗောဓိသတ္တာနံ ဟောတိတိ။-ဋီကာ။]

၂။ အဓိဂမသဒ္ဓါ။ ။ “အဓိဂမေန၊ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းကြောင့်။ ပဝတ္တာ သဒ္ဓါ အဓိဂမသဒ္ဓါ”ဟု ပြု။ [သစ္စာပဋိဝေဒတော၊ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းကြောင့်။ အာဂတသဒ္ဓါ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော သဒ္ဓါသည်။ အဓိဂမသဒ္ဓါ။ သုရမန္တာဒိနံ ဝိယ။-ဋီကာ။ [သုရမန္တ အကြောင်းကို နောက်၌တွေ့ရလိမ့်မည်။]

၃။ ပသာဒသဒ္ဓါ။ ။ ပသာဒေတိတိ ပသာဒေါ။ ပသာဒေါစ+သော+သဒ္ဓါစာတိ ပသာဒသဒ္ဓါ။ သူတပါးပြောသည့်အတိုင်း ကြည်ညိုသောသဒ္ဓါ။ သို့ရာဝယ် အမှန်ကို ကြည်ညိုမှ သံဃာစစ်ဖြစ်သည်။ [သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ တိ အာဒိနာ ဗုဒ္ဓါဒိသု ဥပ္ပဇ္ဇနကပသာဒေါ ပသာဒသဒ္ဓါ မဟာကပ္ပိနရာဇာဒိနံ ဝိယ။-ဋီကာ။ [ဓမ္မပဒ အဋ္ဌကထာ ပဏ္ဍိတဝဂ် မဟာကပ္ပိနတ္ထေရဝတ္ထု-၌ အကျယ်ရှုပါ။]

(ဩဇာအဖွင့်။) ပက္ခန္ဓိတွာ သဒ္ဓဟနဝသေန ကပ္ပနံ ဩကပ္ပနံ။-ဋီကာ။] ဒုဝိဓာ ပိ၊ နှစ်ပါး အပြားရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သာ၊ ထိုပသာဒသဒ္ဓါ ဩကပ္ပန သဒ္ဓါကို။ ဣ၊ ဤ သဒ္ဓါဟူသော ပါဠိ၌။ အဓိပ္ပေတာ၊ ၎င်း။

ဟိ၊ မှန်၏။ တာယ သဒ္ဓါယ၊ ထိုနှစ်မျိုးသော သဒ္ဓါနှင့်။ သမန္နာ ဂတော၊ ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သဒ္ဓါဓိမုတ္တော၊ သဒ္ဓါဖြင့် လွန်လွန် ကဲကဲ သက်ဝင်သည်။ (ဟုတော့။) ဝက္ကလိတ္ထေရသဒိသော၊ ဝက္ကလိထေရ်နှင့် တူသည်။ ဟောတိ။ ဟိ၊ မှန်။ တဿ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏။ စေတိယင်္ဂဏဝတ္တံ ဝါ၊ စေတိယင်္ဂဏဝတ်သည်သော်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ကိုသော်လည်းကောင်း။ ဗောဓိယင်္ဂဏဝတ္တံ ဝါ၊ သည်သော်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ကိုသော်လည်းကောင်း။ ကတမေဝ၊ ပြုပြု အပ်သည်သာ။ ဟောတိ။ ဥပဇ္ဈာယဝတ္တ အာစရိယ ဝတ္တာ ဒီနိ၊ အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗဝတ္တာနိ၊ တို့ကို။ (ဝတ္ထကုန္တကုန္တံ လာသော ဝတ်တို့ ကို။) ပူရေတိ၊ ပြည့်စေ၏။ ဟိရိမနာတိ၊ ကား။ ပါပဇိဂုစ္ဆန္တ လက္ခဏာယ၊ မကောင်းမှုကို စက်ဆုပ်ခြင်း လက္ခဏာရှိသော။ ဟိရိယာ၊ ဟိရိနှင့်။ ယုတ္တ စိတ္တာ၊ ယှဉ်သောစိတ်ရှိကုန်သည်။ (ဘဝိဿန္တိ-၌ စပ်။) [ဟိရိ တေဿ အတ္တိတိ ဟိရိ၊ ဟိရိ မနော တေဿန္တိ ဟိရိမနာတိ အာဟ ပါပ ။ပ။ စိတ္တာတိ။-ဋီကာ။ ဤအလို-ဟိရိမနာ၊ ဟိရိရှိသော စိတ်ရှိကြကုန်သည်။ ဟု ပေး။] ဩတ္တပိတိ၊ ကား။ ပါပတော၊ မှ။ ဘာယန လက္ခဏေန၊ ကြောက်ခြင်းလက္ခဏာရှိသော။ ဩတ္တပေပုန၊ ဩတ္တပုနှင့်။ သမန္နာဂတာ၊ ကုန်သည်။ (ဘဝိဿန္တိ-၌ စပ်။) [ပါပတော ဩတ္တပေန္တိ ဥဗ္ဗေန္တိ ဘာ ယန္တိတိ ဩတ္တပိ။-ဋီကာ။ အဝ+တပ ဓာတ်၊ ဣပစ္စည်း။]

ပန၊ ကား။ ဗဟုဿုတာတိ တ္ထေ၊ ၌။ (လဗ္ဗမာနာ။) ဗဟုဿုတာ၊ တို့သည်။ ပရိယတ္တိ ဗဟုဿုတော၊ ပရိယတ္တိ ဗဟုဿုတလည်းကောင်း။ ဝါ၊ ပရိယတ်ဟူသော များသောသုတရှိသူလည်းကောင်း။ ပဋိဝေဗေဟုဿုတော၊ ပဋိဝေဗ ဗဟုဿုတလည်းကောင်း။ ဝါ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပြီးသော များ သောသုတရှိသူလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒေ၊ နှစ်ပါးတို့တည်း။ ပရိ ယတ္တိတိ၊ ကား။ တိဏိ၊ ကုန်သော။ ပိဋကာနိ၊ ပိဋကတ်တို့တည်း။ ပဋိဝေ ဓောတိ၊ ကား။ သစ္စပဋိဝေဓော၊ သစ္စာလေးပါးတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း တည်း။ ဝါ၊ လေးပါးသော သစ္စာတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သော ဉာဏ် တည်း။ ပန၊ ဆက်။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဗဟုဿုတ-ဟူသော ဤအရာ၌။ ပရိယတ္တိ၊ ပရိယတ္တိကို။ အဓိပ္ပေတာ၊ ၎င်း။ သာ၊ ထို ပရိယတ်ကို။ ယေန၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ဗဟု၊ များစွာ။ သုတာ၊ ကြားနာအပ်ပြီ။ သော၊

ထို ရဟန်းသည်။ (ထို ပရိယတ်ကို များစွာကြားနာပြီးသော ရဟန်းသည်။) ဗဟုဿုတော၊ မည်၏။

ပန၊ ဆက်။ သော သေ (သော) ဗဟုဿုတော၊ ထို ကဲ့သို့သော ဤဗဟုသုတ ရဟန်းသည်။ နိဿယမုစ္စနကော၊ နိဿယည်းမှ လွတ်ကြောင်း ဖြစ်သော ဗဟုသုတရဟန်းလည်းကောင်း။ [ငါးဝါပြည့်တိ ဒွေမာတိကာ- စသော အင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို “နိဿယမုစ္စနက” ဟု ခေါ်သည်။] ပရိသုပဋ္ဌာကော၊ ပရိသတ်ကို လုပ်ကျွေးစေနိုင်သော ဗဟုသုတရဟန်း လည်းကောင်း။ [ဆယ်ဝါပြည့်တင်း ဝိတင်းနှစ်ဖြာ စသော အင်္ဂါနှင့် ပြည့် စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို “ပရိသုပဋ္ဌာက” ဟု ခေါ်သည်။] ဘိက္ခုနောဝါဒဝကော၊ ဘိက္ခုနောဝါဒက ဗဟုသုတ ရဟန်းလည်းကောင်း။ သဗ္ဗတ္ထကော၊ သဗ္ဗတ္ထက ဗဟုဿုတ ရဟန်းလည်းကောင်း။ ဝါ၊ အလုံးစုံသောအရာ၌ များသော သုတရှိသော ရဟန်းလည်းကောင်း။ ဣတိ။ စတုဗ္ဗိဓော၊ ရှိသည်။ ဟောတိ။ တတ္ထ၊ ထို လေးပါးသော ဗဟုသုတတို့တွင်။ တယော၊ ကုန်သော။ ဗဟု သုတာ၊ တို့ကို။ သမန္တပါသာဒိကာယ၊ မည်သော။ ဝိနယဋ္ဌကထာယ၊ ဝိနည်း အဋ္ဌကထာ၌။ ဩဝါဒဝဂ္ဂေ၊ ဘိက္ခုနောဝါဒ-ဝဂ်၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ပန၊ ကား။ သဗ္ဗတ္ထကဗဟုဿုတာ၊ သဗ္ဗတ္ထကဗဟု သုတ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အာနန္တတ္ထေရသဒိသာ၊ နှင့်တူကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ တေ၊ ထို သဗ္ဗတ္ထကဗဟုသုတ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဣမ ဤ ဗဟုဿုတ-ဟူသော ပုဒ်၌။ အဓိပ္ပေတာ၊ ကုန်၏။

အာရဒ္ဓိဝိရိယာတိ၊ ကား။ ယေသံ၊ အကြင်ရဟန်းတို့၏။ ဝါ၊ တို့သည်။ ကာယိကံ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော။ ဝိရိယဉ္စ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ကို လည်းကောင်း။ စေတသိကံ၊ စိတ်၌ဖြစ်သော။ ဝိရိယဉ္စ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ အာရဒ္ဓိ၊ အားထုတ် အပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ။

၁။ သဗ္ဗတ္ထကဗဟုဿုတော။ ။နိဿယမုစ္စနကဗဟုဿုတာဒယော ဝိယ၊ နိဿယ မုစ္စနကဗဟုသုတ အစရှိသူတို့ကဲ့သို့။ ပဒေသိကော၊ တစိတ်တပိုင်းအရာ၌သာ ဗဟု သုတရှိသည်။ အဟုတ္တာ ပိဋကတ္တယေ။ သဗ္ဗတ္ထကမေဝ၊ အလုံးစုံသော အရာ၌သာ။ ဗာဟုသစ္စသိက္ခာဝတော၊ ဗာဟုသစ္စရုဏ်၏ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သဗ္ဗဿ အတ္ထဿ၊ အလုံးစုံသော အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို။ ကာယနတော ကထနတော၊ ဟောပြောနိုင်ခြင်းကြောင့်။ သဗ္ဗတ္ထကဗဟုဿုတော၊ မည်၏။-ဦးကာ။ [သဗ္ဗော+ အတ္ထော သဗ္ဗတ္ထော။ သဗ္ဗတ္ထိ ကာယတိ ကထေတီတိ သဗ္ဗတ္ထကော။ (ကာ ဓာတ်၊ အ ပစ္စည်း။) သဗ္ဗတ္ထကော စ+သော+ဗဟုဿုတော စာ တိ သဗ္ဗတ္ထကဗဟုဿုတော။]

(တေး ထို၊ ရဟန်းတို့သည်။ အာရဒ္ဒဝိရိယာ၊ တို့မည်၏။) တတ္ထ၊ ထိုကာယိက
 ဝိရိယ စေတသိကဝိရိယတို့တွင်။ ယေ၊ အကြင် ရဟန်းတို့သည်။ ကာယ
 သင်္ကဏိကံ၊ ကိုယ်ဖြင့် အပေါင်းအဖော်၌ ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံခြင်းကို။
 ဝိနောဒေတွာ၊ ပယ်ဖျောက်၍။ စတုသု၊ ဣရိယာပထေသု။ အဋ္ဌ အာရဗ္ဗ
 ဝတ္ထုဝသေန၊ ရှစ်ပါးသော အားထုတ်ခြင်း၏ တည်ရာအကြောင်းတို့၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ဧကကာ၊ တပါးတည်းတို့သည်။ ဟောန္တိ။ တေသံ၊ ထို ရဟန်း
 တို့၏။ ဝါ၊ တို့သည်။ ကာယိကဝိရိယံ၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော ဝိရိယသည်။ ဝါ၊
 ကို။ အာရဒ္ဒံ နာမ၊ အားထုတ်အပ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ။

ယေ၊ တို့သည်။ စိတ္တသင်္ကဏိကံ၊ စိတ်အားဖြင့် ကိလေသာတို့နှင့် ပေါင်း
 သင်းဆက်ဆံခြင်းကို။ ဝိနောဒေတွာ၊ ၍။ အဋ္ဌသမာပတ္ထိဝသေန၊ ရှစ်ပါး
 သော သမာပတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဧကကာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ။ ဂမနေ၊
 သွားခြင်းဣရိယာပုထံ၌။ ဥပ္ပန္နကိလေသဿ၊ ဖြစ်သောကိလေသာအား။ ဌာနံ၊
 ရပ်ခြင်းဣရိယာပုထံ၌။ ပါပုဏိတုံ၊ ရောက်ခြင်းငှာ။ န ဓေန္တိ၊ မပေးကုန်။
 ဌာနေ၊ ရပ်ခြင်း ဣရိယာပုထံ၌။ ဥပ္ပန္နကိလေသဿ၊ အား။ နိသဇ္ဇံ၊ ထိုင်ခြင်း
 ဣရိယာပုထံ၌။ (ပါပုဏိတုံ။) န ဓေန္တိ။ နိသဇ္ဇာယ၊ ၌။ ဥပ္ပန္နကိလေသ
 ဿ၊ အား။ သယနံ၊ အိပ်ခြင်းဣရိယာပုထံ၌။ (ပါပုဏိတုံ။) န ဓေန္တိ။ ကုန်။
 ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နဌာနေယေဝ၊ ဖြစ်ရာဖြစ်ရာအရပ်၌သာ။ ကိလေသေ၊ တို့ကို။ နိဂုဏ္ဏန္တိ၊
 နှိပ်ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့၏။ ဝါ၊ တို့သည်။ စေတသိကဝိရိယံ၊ စိတ်၌
 ဖြစ်သော ဝိရိယသည်။ ဝါ၊ ကို။ အာရဒ္ဒံ နာမ၊ အားထုတ်အပ်သည်
 မည်သည်။ ဟောတိ။

ဥပ္ပဋိတဿတီတိ၊ ကား။ မဟာဂတိဗ္ဗယအဘယထွေရဒီသဘာဏကအဘယ
 ထွေရတိပိဋကစူဠာဘယထွေရာ ဝိယ၊ မဟာဂတိဗ္ဗယ အဘယထေရ်ဒီသဘာ
 ဏကအဘယထေရ်၊ တိပိဋကစူဠာဘယ ထေရ်တို့ကဲ့သို့။ စိရကတာဒီနံ၊ ကြာမြင့်
 စွာကာလ၌ပြုအပ်ပြီးသောအမှု အစရှိသည်တို့ကို။ သရိတာ၊ မှတ်မိနိုင်သည်။
 အနုဿရိတာ၊ အစဉ်လျှောက်၍ မှတ်မိနိုင်သည်။ (ဟောတိ-၌ စပ်။) ကိရ၊
 ချဲ့။ မဟာဂတိဗ္ဗယ အဘယထွေရာ၊ သည်။ ဇာတပဉ္စမဒီဝသေ၊ ဖွားမြင်
 ပြီး၍ ငါးရက်မြောက်နေ့၌။ မင်္ဂလပါယသေ၊ မင်္ဂလာအလိုငှာပြုအပ်သော
 နှိတ်မင်း၌။ တုဏှ၊ နှုတ်သီးကို။ ပသာရေန္တံ၊ ဆန့်တန်းငသော။ ဝါယသံ၊
 ကျီးကို။ ဒိသွာ၊ ၍။ ဟုံဟန္တိ၊ ဟုံဟုံ ဟူ၍။ ဝါ၊ ဟေးဟေး ဟူ၍။ သဒ္ဓိ၊
 အသံကို။ အကာသံ၊ ပြီ။ အထ၊ ထိုမှ နောက်၌။ သေ၊ ထို မဟာဂတိဗ္ဗယ
 အဘယထေရ်သည်။ ထေရကာလေ၊ ထေရ်ဖြစ်ရာ အခါ၌။ ဘန္တေ၊ ရား။

ကဒါ၊ အဘယံအခါ၌။ ဝါ၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ သရထ၊ မှတ်မိပါကုန်
 သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်။ ပုစ္ဆိတော၊ သည်။ (သမာ
 နော။) အာဝုသော၊ တို့။ ဇာတပဉ္စမဒိဝသေ၊ နေ၌။ ကတသစ္စတော၊
 ပြုအပ်သော ကျီးခြောက်သံမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ (သရာမိ၊ မှတ်မိပါ၏။)
 ဣတိ အာဟ၊ ပြီ။

ဗီသဘာဏက အဘယထေရသံ၊ ထေရ်၏။ ဇာတနဝမဒိဝသေ၊ ဖွားမြင်
 ပြီး၍ ကိုးရက်မြောက်နေ့၌။ မာတာ၊ သည်။ စုပ္ပိယာမိ၊ စုပ်အံ့။ ဝါ၊
 နမ်းအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ ဩနတာ၊ မိမိသို့ညွတ်သည်။ (သမာနာ။)
 တဿာ၊ ထို မယ်တော်၏။ မောဠိ၊ ဆံတုံးသည်။ မုစ္စိတ္ထ၊ ပြေငြိ။ တတော၊
 ထို ဆံတုံး၏ ပြေခြင်းကြောင့်။ တမ္မမတ္တာနိ၊ တပြည် အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်
 သော။ သုမနပပ္ပါနိ၊ မြလေးပန်းတို့သည်။ ဒါရကဿ၊ ၏။ ဥရော၊ ရင်၌။
 ပတိတွာ၊ ကျ၍။ ဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲကို။ ဇနယိံသု၊ ဖြစ်စေကုန်ပြီ။ သော။
 ထိုသူငယ်သည်။ ထေရကလော၊ ၌။ ဘန္တေ၊ ရှေး။ ကဒါ၊ ၌။ ဝါ၊ မှ။
 ပဋ္ဌာယ။ သရထ၊ နည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆိတော (သမာနော) အာဝုသော။ ဇာတ
 နဝမဒိဝသတော၊ မှ။ ပဋ္ဌာယ (သရာမိ) ဣတိ အာဟ။

တိပိဋကဇ္ဇာတယထေရော၊ သည်။ အာဝုသော၊ တို့။ အနုရာဓပုရော၊
 အနုရာဓမြို့၌။ တိတိ၊ သုံးပေါက်ကုန်သော။ ဒွါရာနိ၊ တံခါးတို့ကို။ ပိဒဟာ
 ပေတွာ၊ ပိတ်စေ၍။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ ဧကေန၊ တပေါက်သော။ ဒွါရေန၊
 ဖြင့်။ နိက္ခမနံ၊ ထွက်ခြင်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ တံ၊ သည်။ ကိန္နာမော၊
 အဘယ်အမည်ရှိသနည်း။ တံ၊ သည်။ ကိန္နာမော၊ နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိ
 တွာ၊ မေး၍။ သာယံ၊ ညနေချမ်းအခါ၌။ ပုန၊ တပန်း။ အပုစ္ဆိတွာ ဝ၊
 မမေးမူ၍သာလျှင်။ တေသံ၊ ထိုလူတို့၏။ နာမာနံ၊ အမည်တို့ကို။ သမ္ပုဋ္ဌိစ္စိတံ၊
 လက်ခံခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်း၏။ ဣတိ အာဟ။ ဝေဇ္ဇပေ၊ ဤသို့
 သဘောရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ သန္ဓာယံ၊ ၍။ ဥပဋ္ဌိတဿတိတိ၊ ဟူ၍။
 (ဘဂဝတာ) ဝုတ္တံ။

ပညဝန္တောတိ၊ ကား။ ပဉ္စန္ဒ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဥဒယဗ္ဗယ
 ပရိဂ္ဂဟိကာယ၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကို ထက်ဝန်းကျင်ယူတတ်သော။ ပညာ
 ယ၊ နှင့်။ သမန္ဓဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်သည်။ (ဘဝိဿန္တိ-၌ စပ်။) အပိ စ၊
 သည်သာမကသေး။ ဒိဟိ ပိ၊ (ဥပဋ္ဌိတဿတိ ပညဝန္တ အားဖြင့်) နှစ်ပါး
 လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေဟိ ပဒေဟိ၊ ဤပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဝိပဿကာနံ၊
 ဝိပဿနာရှုတတ် ကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ ဝိပဿနာသမ္ဘာရဘူတာ၊

ဝိပဿနာ၏ အဆောက်အဦဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ သမ္မာသတိ စေတ။ သမ္မာသတိ ကိုလည်းကောင်း။ ဝိပဿနာပညာ စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ကထိတာ၊ မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။

၁၃၉။ စတုတ္ထသတ္တတေ ဌိ။ (အတ္ထော ဝေ ဝေဒိတဗျော။)သတိ ယေဝ၊ သတိသည်ပင်။ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ သမ္မောဇ္ဈင်တည်း။ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ သတိသမ္မောဇ္ဈင်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင် အစရှိသော အလုံးစုံသော ပုဒ်တို့၌။ ဝေ (ဝေသော)၊ သည်။ နယော၊ တည်း။ တတ္ထ၊ ထို သမ္မောဇ္ဈင် တို့တွင်။ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ သည်။ ဥပဋ္ဌာနလက္ခဏော၊ အာရုံ၌ ကပ်၍ တည်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ သည်။ ပဝိစယလက္ခဏော၊ လေးပါးသော သစ္စာတို့ကို ပိဋ္ဌန သစ်တ စသော အနက်အားဖြင့် စိစစ်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ဝိရိယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ သည်။ ပဂ္ဂဟလက္ခဏော၊ အနုပုန္ဒ ကုသလ-စသည်ကို ဖြစ်စေခြင်းစသော အားဖြင့် စိတ်ကို ချီးမြှောက်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ သည်။ ဖရဏလက္ခဏော၊ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို ဖြန့်ခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ သည်။ ဥပသမလက္ခဏော၊ ကိုယ်စိတ်တို့၏ ပူလောင်ခြင်းကို ငြိမ်းစေခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ သည်။ အဝိက္ခေပလက္ခဏော၊ စိတ်ကို မပြန့်လွင့် စေခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ သည်။ ပဋိသင်္ခါနလက္ခဏော၊ အသင့်အားဖြင့် ရှုခြင်းလက္ခဏာရှိ၏။ ဝါ၊ လျစ်လျူရှုခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။

ဘာဝေယန္တိတိ၊ ကား။ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ ကို။ စတုဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ အကြောင်းတို့ဖြင့်။ သမုဋ္ဌာပေန္တာ၊ ကောင်းစွာတက်ကြစေ ကုန်လျက်လည်းကောင်း။ ဓမ္မဝိစယသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ ကို။ ဆဟိ၊ ကာရဏေဟိ။ သမုဋ္ဌာပေန္တာ၊ ကောင်းစွာ တက်ကြစေကုန်လျက် လည်းကောင်း။ ဝိရိယ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ ကို။ နဝဟိ၊ ကံ ရဏေဟိ သမုဋ္ဌာပေန္တာ။ ပီတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ ဒသဟိ၊ ကာရဏေဟိ သမုဋ္ဌာပေန္တာ။ ပဿဒ္ဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ သတ္တဟိ၊ ကာရဏေဟိ သမုဋ္ဌာပေန္တာ။ သမာဓိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ ဒသဟိ၊ ကာရဏေဟိ သမုဋ္ဌာပေန္တာ။ ဥပေက္ခာသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ ပဉ္စဟိ၊ ကာရဏေဟိ။ သမုဋ္ဌာပေန္တာ၊ ကောင်းစွာ တက်ကြစေကုန်လျက်လည်းကောင်း။ ဝုဇ္ဇေယန္တိ၊ တိုးပွားစေကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ အတ္ထော။ [လေးပါးသော အကြောင်း မခြောက်ပါးသော အကြောင်း စသည်တို့ကို ဋီကာ၌ ရှုပါ။] ဣမိနာ၊ ဤ သတိသမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ ဘာဝေယန္တိ-အစရှိသောပါဠိဖြင့်။ ဝိပဿနာ မဂ္ဂဖလ သမ္ပယုတ္တေ၊ ဝိပဿနာ မဂ် ဖိုလ် တို့နှင့် သမ္ပယုတ်ဖြစ်ကုန်သော။ လောကီယလောကုတ္တရမိဿကေ၊ လောကီ လောကုတ္တရာ ဝေဒကုန်သော။ သမ္မောဇ္ဈင်္ဂေ၊ တို့ကို။ ကထေသိ၊ ပြီ။

၁၄၀။ ပဉ္စမသတ္တကော ဌံ။ (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော။) အနိစ္စ သညာတိ၊ ကား။ အနိစ္စာနုပဿနာယ၊ အနိစ္စ ဟု အဖန်ဖန်ရှုတတ်သော ပညာနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ဥပ္ပန္နသညာ၊ ဖြစ်သောသညာတည်း။ အနတ္တသညာ ဒီသု ပိ၊ ပုဒ်တို့၌လည်း။ သေဝ (သော ဝေ)၊ သည်ပင်။ နယော၊ တည်း။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဣမာ၊ ဤသညာတို့သည်။ လောကီယဝိပဿနာ ပိ၊ လောကီဝိပဿနာ တို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ။ သဗ္ဗသင်္ခါရသမထော၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရတို့၏ ငြိမ်းအေးရာဖြစ်သော။ ယဒိဒံ (ယော အယံ) ဝိရာဂေါ၊ အကြင်တဏှာ၏ မတပ်မက်ကြောင်း နိဗ္ဗာန်သည်လည်းကောင်း။ (ယဒိဒံ ယော+အယံ) နိရောဓော၊ အကြင်ဒုက္ခ၏ ချုပ်ကြောင်း နိဗ္ဗာန်သည်လည်းကောင်း။ (အတ္တိံ) ဧတံ၊ ဤ ဝိရာဂ နိရောဓသည်။ သန္တံ၊ ငြိမ်သက်၏။ ဧတံ၊ ဤ ဝိရာဂ နိရောဓသည်။ ပဏီတံ၊ မွန်မြတ်၏။ ဣတိ သို့။ အာဂတဝသေန၊ လာသောပါဠိ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဣ၊ ဤ ခုနစ်ပါးသော သညာတို့တွင်။ ဒွေ၊ ဝိရာဂ နိရောဓအားဖြင့် နှစ်ပါးကုန်သော သညာတို့သည်။ လောကုတ္တရာ ပိ၊ လောကုတ္တရာတို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ။ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ကုန်၏။

၁၄၁။ ဆက္ကော ဌံ။ (ခြောက်ပါးသော တရားတို့၏ အပေါင်း၌။) (အတ္ထော ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော။) မေတ္တံ ကာယကမ္မံန္တိ၊ ကား။ မေတ္တစိတ္တေန၊ မေတ္တာနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ဖြင့်။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ပြုထိုက်သော။ ကာယကမ္မံ၊ ကာယကံကို။ (ပစ္စုပဋ္ဌာပေယန္တိ-၌ စပ်။) ဝစီကမ္မမနောကမ္မေသု ပိ၊ တို့၌လည်း။ သေဝနယော။ ပန၊ ဆက်။ ဣမာနိ၊ ဤ ကာယကံ ဝစီကမနောကံတို့သည်။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့နှင့်။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ စပ်သဖြင့်။ အာဂတာနိ၊ လာကုန်ပြီ။ ဂိဟိသု ပိ၊ လူတို့၌လည်း။ လဗ္ဗန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ မေတ္တစိတ္တေန၊ ဖြင့်။ အာဘိသမာစာရိကဓမ္မပူရဏံ၊ အဘိသမာစာရိကအကျင့်ကို ပြည့်စေခြင်းသည်။ မေတ္တံ၊ မေတ္တာစိတ်ဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ ကာယကမ္မံ နာမ၊ မည်၏။ ဂိဟိနံ၊

၁။ မေတ္တံ ကာယကမ္မံ။ ။မေတ္တာ စေတသ အတ္ထိတိ မေတ္တံ စိတ္တံ၊ (မေတ္တာရှိသောစိတ်) တံသမုဋ္ဌာနံ ကာယကမ္မံ မေတ္တံ ကာယကမ္မံ။ (ထို မေတ္တာစိတ်ဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသော ကာယကံသည် မေတ္တံကာယကမ္မ မည်၏။-ဇီကာ။) ဆိုလိုရင်းကား-“မေတ္တံ”ကို အသတ္တိ ဝိဂြိုဟ်ပြု၍ စိတ်ကိုအရကောက်ပါ။ ထို စိတ်ကြောင့် ဖြစ်သော ကာယကံကို “မေတ္တံ”ဟု ဆိုရာ၌ အကြောင်းမေတ္တာစိတ်၏ အမည်ကို အကျိုးကာယကံ၌ တင်စားသော “ကာရဏူပစာ”ဟု ကြံပါဟူလို။

တို့၏။ စေတီယဝန္တနတ္ထာယ၊ စေတီကို ရှိခိုးခြင်းအကျိုးငှာလည်းကောင်း။
 ဗောဓိဝန္တနတ္ထာယ၊ ဗောဓိပင်ကို ရှိခိုးခြင်း အကျိုးငှာလည်းကောင်း။ သံဃ
 နိမန္တနတ္ထာယ၊ သံဃာကို ပင့်ဖိတ်ခြင်းအကျိုးငှာလည်းကောင်း။ ဂမနံသွား
 ခြင်းလည်းကောင်း။ ဂါမံ၊ သို့။ ပိဏ္ဍာယ၊ ငှာ။ ပဝိဋ္ဌံ၊ ဝင်လာသော။
 ဘိက္ခု၊ ကို။ ဗိသ္ဿ၊ ရှိ။ ပစ္စုဂ္ဂမနံ၊ ရှေးရှုတက်သွားခြင်းလည်းကောင်း။
 ဝါ၊ ခရီးဦးကြိုခြင်းလည်းကောင်း။ ပတ္တပုဋ္ဌိဂ္ဂဟဏံ၊ သပိတ်ကို လှမ်းယူခြင်း
 လည်းကောင်း။ အာသနပညာပနံ၊ နေရာကို ခင်းပေးခြင်းလည်းကောင်း။
 အနုဂမနံ၊ အစဉ်လိုက်ခြင်းလည်းကောင်း။ ဝါ၊ လိုက်ပို့ခြင်းလည်းကောင်း။
 ဣတိ ဝေမာဒိကံ၊ ဤသို့ အစရှိသော အမှုကိုပြုခြင်းသည်။ မေတ္ထံ၊ မေတ္တာ
 စိတ်ဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ ကာယကမ္မံ နာမ၊ မည်၏။ ဝါ၊ ကိုယ်
 ဖြင့် ပြုအပ်သော အမှုမည်၏။

ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ မေတ္ထံ၊ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ အာစာရပညတ္တိသိက္ခာပဒ
 ပညာပနံ၊ အာစာရပညတ္တိ သိက္ခာပုဒ်ကို အပြားအားဖြင့် သိစေခြင်းသည်
 လည်းကောင်း။ ကမ္မဋ္ဌာနကထနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ဟောပြောခြင်းသည်လည်း
 ကောင်း။ ဓမ္မဒေသနာ၊ တရားဟောခြင်းသည်လည်းကောင်း။ တေပိဋကံ၊
 ပိဋကတ်သုံးပုံဟု ဆိုအပ်သော။ ဗုဒ္ဓဝစနံ ပိ၊ ဘုရားစကားတော်သည်လည်း
 ကောင်း။ မေတ္ထံ၊ မေတ္တာရှိသော စိတ်ဟူသောဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ ဝစီ
 ကမ္မံ နာမ၊ မည်၏။ ဝါ၊ နှုတ်ဖြင့်ပြုအပ်သော အမှုမည်၏။ ဂဟိနံ၊ တို့၏။
 စေတီယဝန္တနတ္ထာယ၊ ငှာ။ ဂစ္ဆာမ၊ သွားကြကုန်စို့။ ဗောဓိဝန္တနတ္ထာယ၊
 ငှာ။ ဂစ္ဆာမ၊ စို့။ ဓမ္မဿဝနံ၊ တရားနာခြင်းကို။ ကရိဿာမ၊ ပြုကြ
 ကုန်စို့။ ဒိပမာလာပုပ္ဖဝူဠံ၊ ဆီမီး ပန်းကုံး ပန်းပူဇော်ခြင်းကို။ ကရိဿာမ၊
 စို့။ [“မာလာ မာလျံ ပုပ္ဖဒါမေ”ဟု အဘိဓာန် (၃၀၇)ဆိုသောကြောင့်
 ပန်းကုံးကို မာလာဟု ခေါ်သည်။ ပုပ္ဖကား-မကုံးအပ်သော ပန်းတည်း။]
 တိဏိ၊ ကုန်သော။ သုစရိတာနိ၊ သုစရိတ်တို့ကို။ သမာဒါယ။ ဝတ္တိဿာမ၊
 ကျင့်ကြကုန်စို့။ သလာကဘတ္တာဒိနိ၊ စာရေးတန်မဲဖြင့် လှူအပ်သောဆွမ်း
 အစရှိသည်တို့ကို။ ဒဿာမ၊ ပေးလှူကြကုန်စို့။

ဝဿာဝါသိကံ၊ မိုးလပတ်လုံး နေကုန်ပြီးသော ရဟန်းတို့အား လှူအပ်
 သောသင်္ကန်းကို။ [ဝါဆိုသင်္ကန်းကို “ဝဿာဝါသိကံ” ခေါ်သည်မဟုတ်။
 ဝါကျွတ်ပြီးနောက် လှူအပ်သောသင်္ကန်းကိုသာ “ဝဿာဝါသိကံ”ဟု ခေါ်
 သည်။] အဇ္ဇ၊ ယခု။ သံဃဿ၊ အား။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ပစ္စေယ၊
 တို့ကို။ ဒဿာမ၊ စို့။ သံဃံ၊ ကို။ နိမန္တေတွာ၊ ရှိ။ ခါဒနိယာဒိနိ၊ တို့ကို။

သံဝိဒဟထ၊ စီမံကြကုန်လော့။ အာသနာနိ၊ တို့ကို။ ပညာပေထ၊ ခင်းစေ
 ကြကုန်လော့။ ပါနိယံ၊ သောက်ရေကို။ ဥပဋ္ဌပေထ၊ တည်စေကြကုန်လော့။
 သံသံ၊ ကို။ ပစ္စုဂ္ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ ဝါ၊ ရှိ။ အာနေထ၊ ပင့်ဆောင်ခဲ့ကြကုန်လော့။
 ပညတ္တာသနေ၊ ခင်းထားအပ်ပြီးသော နေရာ၌။ နိသိဒါပေထ၊ ထိုင်စေကြ
 ကုန်လော့။ ဆန္ဒဇာတာ၊ ဖြစ်သော ဆန္ဒရှိကုန်သည်။ ဥဿာဟဇာတာ၊ ဖြစ်
 သော အားတက်သရော ရှိကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) ဝေယျာဝစံ၊ ကို။ ကရော
 ထ၊ ကုန်လော့။ ဣတိအာဒိကထနကာလေ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားကို
 ပြောဆိုရာ အခါ၌။ မေတ္တံ၊ သော။ ဝစိကမ္ပံ၊ နာမ၊ မည်၏။

ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ ပါတောဝ၊ နံနက်စောစော၌ပင်။ ဥဋ္ဌာယ၊ ရှိ။ သရီ
 ရပုဋ္ဌိဇဇ္ဇနံ၊ ကိုယ်ကို သုတ်သင်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ စေတိယင်္ဂဏဝတ္ထာဒိနိ
 စ၊ စေတိရင်ပြင်၌ ပြုထိုက်သောဝတ် အစရှိသည်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ကတွာ၊
 ရှိ။ ဝိဝိတ္တာသနေ၊ ကင်းဆိတ်သော နေရာ၌။ နိသိဒိတွာ၊ ရှိ။ ဣမသ္မိံ ဝိ
 ဟာရေ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ သုခိ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာခြင်းရှိ
 ကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ကြပါစေကုန်သတည်း။ အဝေရာ၊ ကိုယ်ဆင်းရဲ
 ခြင်း မရှိကြကုန်သည်။ (ဟောန္တု။) အဗျာပဇ္ဇာ၊ ဆင်းရဲကင်းကွာ ကျန်းမာ
 ချမ်းသာခြင်း ရှိကြကုန်သည်။ (ဟောန္တု။) ဣတိ သ္မိံ စိန္တနံ၊ ကြံစည်ခြင်း
 သည်။ မေတ္တံ၊ မေတ္တာရှိသော၊ ဝါ၊ မေတ္တာစိတ်ဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိ
 သော။ မနောကမ္ပံ၊ နာမ၊ မည်၏။ ဝါ၊ စိတ်ဖြင့်ပြုအပ်သော အမှုမည်၏။
 ဝိဟိနံ၊ တို့၏။ အယျာ၊ အရှင်တို့သည်။ သုခိ ဟောန္တု၊ အဝေရာ (ဟော
 န္တု)၊ အဗျာပဇ္ဇာ (ဟောန္တု)။ ဣတိ သ္မိံ စိန္တနံ မေတ္တံ၊ မနောကမ္ပံ
 နာမ၊ မည်၏။

အာဝိ စေဝ ရဟောံ စာတိ၊ ကား။ သမ္မုခါ စ၊ မျက်မှောက်၌လည်း
 ကောင်း။ ပရမ္မုခါ စ၊ မျက်ကွယ်၌လည်းကောင်း။ (ပစ္စုပဋ္ဌာပေဿန္တိ-၌
 စပ်။) တတ္ထ၊ ထို သမုခါကာယကံ ပရမ္မုခါ ကာယကံ အစရှိသည်တို့တွင်။

၁။ အာဝိ ရဟော။ ။သက္ကတ၌ “အာဝိသံ” ဟု ရှိသောကြောင့် ပါဠိ၌ “သံ”
 ပျောက်၍ ဒီဃရောက်လျက် “အာဝိ” ဟု ရှိရသည်။ [အာဝိတိ ပကာသံ။ (ထင်ထင်
 ရှားရှား။) ပကာသဘာဝေါ။ စေတ္ထယံ ဥဒ္ဓိဿ တံ ကာယကမ္ပံ ကရိယတိ၊ တဿံ
 သမ္မုခတာဝတော၊ (ထိုသူ၏ မျက်မှောက်၌ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။) ဣတိ
 အာဟ သမ္မုခါတိ။ ရဟောတိ အပ္ပကာသံ၊ (မထင်မရှား။) အပ္ပကာသတာ စ ယံ
 ဥဒ္ဓိဿ တံ ကာယကမ္ပံ ကရိယတိ၊ တဿ ပစ္စုက္ခာဘာဝတော၊ (ထိုသူ၏ မျက်
 မှောက်၏ မဖြစ်ခြင်း ကြောင့်တည်း။) ဣတိ အာဟ ပရမ္မုခါတိ။—နိကာ။]

နဝကာနံ၊ သီတင်းဝယ်တို့၏။ စီဝရကမ္မာဒီသု၊ သင်္ကန်းချုပ်ဆိုးခြင်း အစရှိ
 သော အမှုတို့၌။ သဟာယဘာဝဂမနံ၊ အဖော်၏အဖြစ်သို့ရောက်ခြင်းသည်။
 သမ္ပုခါ၊ ၌။ မေတ္တံ၊ သော။ ကာယကမ္မံ နာမ၊ ၏။ ပန၊ ကား။ ထေရာ
 နံ၊ ကေရ်တို့အား။ ဝါ၊ တို့ကို။ ပါဒဇောဝနဝန္တနိဗ္ဗေဒါနာဒိတေဒံ၊ ခြေ
 ဆေးပေးခြင်း ရှိခိုးခြင်း ယပ်လပေးခြင်း အစရှိသော အပြားရှိသော။ သပ္ပံ၊
 သော။ သာမိစိကမ္မံ၊ အရိအသေ ပြုမှုသည်။ သမ္ပုခါ မေတ္တံ ကာယကမ္မံ
 နာမ။ ဥဘယေဟိ ပိ၊ နှစ်ပါးစုံသော ထေရ နဝကတို့သည်လည်း။ ဒုန္နိက္ခိတ္တာ
 နံ၊ မကောင်းသဖြင့် ထားအပ်ကုန်သော။ ဒါရုဘဏ္ဍာဒိနံ၊ သစ်ဘဏ္ဍာ အစ
 ရှိသည်တို့ကို။ တေသု၊ ထို ထေရ် နဝကံတို့၌။ အဝမညံ၊ အောက်ချ၍မှတ်
 ထင်မှုကို။ ဝါ၊ မထီမံမြင်ကို။ အ ကတွာ၊ ရှိ။ အတ္တနာ၊ သည်။ ဒုန္နိက္ခိ
 တ္တာနံ ဝိယ၊ မကောင်းသဖြင့် ထားအပ်သော သစ်ဘဏ္ဍာအစရှိသည်တို့ကို
 ကဲ့သို့။ ပဋိသာမနံ၊ သိုမှီးခြင်းသည်။ ပရမ္ပုခါ၊ ၌။ မေတ္တံ ကာယ
 ကမ္မံ နာမ။

ဒေဝတ္ထေရော၊ ဒေဝထေရ်၊ တိဿတ္ထေရော၊ တိဿထေရ်။ ဣတိ ဝေံ၊
 သို့။ ပဂ္ဂယျ၊ ရှိ။ ဝစနံ၊ ပြောဆိုခြင်းသည်။ သမ္ပုခါ၊ ၌။ မေတ္တံ၊ သော။
 ဝစီကမ္မံ နာမ၊ ၏။ [“ဒေဝ”ဟု “တိဿ”ဟုချည်း မခေါ်ပဲ ထေရထည်ရှိ
 ခေါ်ဆိုခြင်းကို ဆိုသည်။ ယခုအခါ အရှင် ဘုန်းတော်ကြီး ဆရာတော် စသည်
 ဖြင့် ခေါ်ခြင်းမျိုးတည်း။] ပန၊ ကား။ ဝိဟာရေ၊ ၌။ အသန္တံ၊ ထင်ရှား
 မရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ပဋိပုစ္ဆန္တဿ၊ မေးသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ အမှာကံ ဒေဝ
 တ္ထေရော၊ တပည့်တော်တို့၏ ဒေဝထေရ်သည်။ ကုဟိံ၊ အဘယ်၌ပါနည်း။
 (ဘယ်မှာပါနည်း။) အမှာကံ တိဿတ္ထေရော၊ သည်။ ကုဟိံ၊ နည်း။
 ကဒါ၊ အဘယ်အခါ၌။ အာဂမိဿတိ နုခေါ၊ ပြန်လာပါမည်နည်း။
 ဣတိ ဝေံ၊ သို့။ မမာယနဝစနံ၊ ငါ၏ဥစ္စာဟု ပြုတတ်သော စကားသည်။
 ဝါ၊ မြတ်မြတ်နိုးနိုး ပြောဆိုကြောင်း စကားသည်။ ပရမ္ပုခါ၊ ၌။ မေတ္တံ
 ဝစီကမ္မံ နာမ။

ပန၊ ကား။ မေတ္တာသိနေယသိနိဋ္ဌါနိ၊ မေတ္တာတည်းဟူသော အစေးဖြင့်
 စေးကပ်ကုန်သော။ နယနာနိ၊ မျက်လုံးတို့ကို။ ဥမ္မိဂေတော၊ ဖွင့်၍။ ပသန္နေန၊
 ကြည်လင်သော။ မုခေန၊ မျက်နှာဖြင့်။ ဩလောကနံ၊ ကြည့်ခြင်းသည်။
 သမ္ပုခါ မေတ္တံ မနောကမ္မံ နာမ။ ဒေဝတ္ထေရော၊ သည်။ အရောဂေါ၊
 ရောဂါမရှိသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေ။ အပ္ပါဗာဓော၊ အနှာမရှိသည်။
 (ဟောတု။) တိဿတ္ထေရော (အရောဂေါ ဟောတု၊ အပ္ပါဗာဓော ဟောတု။)

ဣတိ သို့။ သမန္နာဟရဏံ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ ပရမ္ပူခါ မေတ္တံ မနောကမ္ပံ နာမ။

လာဘာတိ၊ ကား။ စိဝရာဒယော၊ သင်္ကန်းအစရှိကုန်သော။ လစ္စပစ္စယာ၊ ရအပ်ပြီးသော ပစ္စည်းတို့သည်။ (သန္တိ။) ဓမ္မိကာတိ၊ ကား။ ကုယနာဒိတေဒိ၊ အံ့ဩဖွယ်ကို ဖြစ်စေခြင်း အစရှိသော အပြားရှိသော။ မိစ္ဆာဇီဝံ၊ မှားယွင်းသော အသက်မွေးမှုကို။ ဝဇ္ဇေတွာ၊ ရွှေငြကြပ်၍။ ဓမ္မေန၊ တရားနှင့်။ သမေန၊ ညီညွတ်သော။ ဘိက္ခာစာရဝတ္တေန၊ ဆွမ်းခံခြင်းဟူသော ကျင့်ဝတ်ဖြင့်။ ဥပ္ပန္နာ၊ ဖြစ်ကုန်သော။ (ယေတေလာဘာ-၌စပ်။) အန္တမသောပတ္တပရိယာပန္နမတ္ထမ္ပိတိ၊ ကား။ ပစ္စိမကောဋိယာ၊ နောက်၌ဖြစ်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ ဝါ၊ နောက်ဆုံး အစွန်အားဖြင့်။ ပတ္တေ၊ သပိတ်၌။ ပရိယာပန္နံ၊ အကျိုးဝင်သော။ ပတ္တဿ၊ ၎င်း။ အန္တောဂတံ၊ အတွင်း၌ ရောက်သော။ ဒွိတိကဋ္ဌတ္တုဘိက္ခာ မတ္တမ္ပိ၊ နှစ်ဖွန်းသုံးဖွန်းသော ဆွမ်းကိုမျှလည်း။ (အပ္ပဋ္ဌိဝိဘတ္တဘောဂီ-၌ စပ်။)

အပ္ပဋ္ဌိဝိဘတ္တဘောဂီတိ ဣတ္ထေ ဌိ။ (လဗ္ဘမာနာ၊ ကုန်သော။) ပဋိဝိဘတ္တနာမ၊ ပဋိဝိဘတ္တ တို့ မည်သည်။ အာမိသပ္ပဋ္ဌိဝိဘတ္တဉ္စ၊ ခွဲခြားဝေဘန်အပ်သော အာမိသလည်းကောင်း။ ဝါ၊ အာမိသကိုခွဲခြားဝေဖန်ခြင်းလည်းကောင်း။ ပုဂ္ဂလပ္ပဋ္ဌိဝိဘတ္တဉ္စ၊ ခွဲခြား ဝေဖန်အပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ခွဲခြားဝေဖန်ခြင်းလည်းကောင်း။ (ဣတိ။) ဒွေ၊ တို့တည်း။ တတ္ထံ၊ ထို အာမိသပ္ပဋ္ဌိဝိဘတ္တ ပုဂ္ဂလပ္ပဋ္ဌိဝိဘတ္တ တို့တွင်။ ဣတံ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည် ရှိသော လာဘ်ကို။ ဒဿာမိ၊ ပေးအံ့။ ဣတံ၊ န ဒဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ ဝေံ၊ သို့။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ ဝိဘလေနံ၊ ခွဲခြား ဝေဖန်ခြင်းသည်။ အာမိသပ္ပဋ္ဌိဝိဘတ္တနာမ၊ အာမိသကို ခွဲခြားဝေဖန်ခြင်းမည်၏။ ပန၊ ကား။ အသုကဿ၊ ထိုမည်သူအား။ ဒဿာမိ၊ အံ့။ အသုကဿ၊ န ဒဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ ဝေံ၊ စိတ္တေန

၁။ အပ္ပဋ္ဌိဝိဘတ္တဘောဂီ ။ သဒ္ဓါအနေကိုကြည့်လျှင် “သုတပီးအား မဝေဖန်ပဲ မိမိချည်းသုံးစွဲတွေ့ရှိသူ” ဟု အဓိပ္ပာယ်ထင်ရ၏။ အမှန်ကား-မိမိအတွက် ရအပ်သော ပုဂ္ဂလိကပစ္စည်းကို “မည်သူ့အားပေးမည် မည်သူ့အားမပေး” ဟု ပုဂ္ဂိုလ်ကို မခွဲခြားပဲ ရဟန်းသာမဏေတိုင်းအား ပေးနိုင်သူကိုလည်းကောင်း၊ “မည်သည့်ပစ္စည်းကို ပေးမည်၊ မည်သည့်ပစ္စည်းကို မပေး” ဟု ပစ္စည်းကို မခွဲခြားပဲ ပစ္စည်းတိုင်းကို ပေးနိုင်သူကိုလည်းကောင်း၊ “အပ္ပဋ္ဌိဝိဘတ္တ (ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်းမခွဲခြား၊ ပစ္စည်းကိုလည်း မခွဲခြားပဲ) ဘောဂီ။ (အများနှင့် ဆက်ဆံနိုင်အောင် သုံးစွဲခြင်းရှိသူ)” ဟု ဆိုလိုသည်။ သို့သော် “သီလဝန္တေဟိ” ဟု မိန့်တော်မူသောကြောင့် “ဒုဿီလ၊ ရဟန်းသာမဏေများကိုကား ပေးလှူဧဇ္ဇယံမလို” ဟု မှတ်ပါ။

ဝိဘဇနံ။ ပုဂ္ဂလပုဂ္ဂိုလ်တို့ နာမ၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို ခွဲခြားဝေဖန်ခြင်း မည်၏။ တဒုဘယမ္ပိ၊ ထို အာမိသပုဂ္ဂိုလ်တို့ ပုဂ္ဂလပုဂ္ဂိုလ်တို့ နှစ်ပါးစုံကိုလည်း။ အ ကတွာ၊ ရှိ။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အပုဂ္ဂိုလ်တို့၊ မခွဲခြား မဝေဖန်အပ်။ ဘူတိ၊ သုံးဆောင်၏။ အယံ၊ ဤ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အပုဂ္ဂိုလ်တို့ဘောဂံ နာမ၊ မည်၏။ ဝါ၊ မခွဲခြားမဝေဖန်အပ် သုံးဆောင်ခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ သီလဝန္တေဟိ သဗြဟ္မစာရီဟိ သာဓာရဏဘောဂံတိ ဣတ္ထေ၊ ဤဆီအပ်လတ္တံ့ကား။ သာဓာရဏဘောဂံနော၊ ဆက်ဆံခြင်းရှိသည် ဖြစ်၍ သုံးဆောင်ခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ လက္ခဏံ၊ လက္ခဏာတည်း။ ပဏိတံ၊ မှန်မြတ်သော။ ယံ ယံ၊ အကြင် အကြင် ပစ္စည်းဝတ္ထုကို။ လဗ္ဗတိ၊ ရအပ်၏။ တံ တံ၊ ထိုထို ပစ္စည်းဝတ္ထုကို။ ဣတေန၊ အနည်းငယ်ရအပ်သော လာဘ်ဖြင့်။ လာဘံ၊ များစွာ ရအပ်သော လာဘ်ကို။ နိဝိဂိသနတဗုဒ္ဓေန၊ ရွာခြင်းရှိသူ၏ အဖြစ်ကို အဦးပြုသဖြင့်။ ဝိဟိနံ၊ တို့အား။ နေဝ ဓေတိ၊ မပေး။ အတ္တနာ၊ ကိုယ်တိုင်။ န ဘူတိ၊ မသုံးဆောင်။ ပဋိဂ္ဂဏှန္တော၊ ခံယူပြန်သော်လည်း။ သံဆေန၊ သံသာနှင့်။ သာဓာရဏံ၊ ဆက်ဆံခြင်းသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံ၍။ ဂဟေတွာ၊ ခံယူ၍။ ဃဏိံ၊ ခေါင်းလောင်းကို။ ပဟရိတွာ၊ ခေါက်၍။ ပရိဘူဠိတဗ္ဗံ၊ သုံးဆောင်ထိုက်သော။ သံဃသန္တကံ၊ ဝိယ၊ သံဃာ၏ ဥစ္စာကိုကဲ့သို့။ ပဿတိ၊ မြင်၏။

ပန၊ ပရိဟာရ။ ပ။ အံ။ ဣမံ သာရဏီယဓမ္မံ၊ ဤ သာရဏီယ အကျင့်ကို။ (မပြတ်မလပ် အမှတ်ရထိုက်သော အကျင့်ကို။) [ဣမံ စတုတ္ထံ သရိတဗ္ဗယတ္ထဓမ္မံ-ဋီကာ။] ကော၊ အဘယ်ရဟန်းသည်။ ပူရေတိ၊ ပြည့်စေနိုင်သနည်း။ ဝါ၊ ပြည့်ကျင့်နိုင်သနည်း။ ကော၊ သည်။ န ပူရေတိ၊ နိုင်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေး။ တာဝ၊ သီလဝန္တ ရဟန်းမှ ရှေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌောသော။) ဒုဿိလော၊ သီလမရှိသော ရဟန်းသည်။ (ဣမံ သာရဏီယဓမ္မံ။) န ပူရေတိ၊ မပြည့်စေနိုင်။ ဝါ၊ မပြည့်ကျင့်နိုင်။ (ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒုဿိလော ဣမံ သာရဏီယဓမ္မံ။ န ပူရေတိ၊ နည်း။) ဟိ (ယသ္မာ၊) ကြောင့်။ တဿ၊ ထို ဒုဿိလ ရဟန်း၏။ သန္တကံ၊ ကို။ သီလဝန္တာ၊ သီလရှိကုန်သော ရဟန်းတို့သည်။ န ဂဏှန္တိ၊ မခံယူကုန်။ (တသ္မာ ဒုဿိလော ဣမံ သာရဏီယဓမ္မံ န ပူရေတိ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်တည်း။) ပန၊ အန္တယ ကား။ ပရိသုဒ္ဓသိလော၊ စင်ကြယ်သော သီလရှိသော ရဟန်းသည်။ ဝတ္တံ၊ သာရဏီယ ကျင့်ဝတ်ကို။ အခဏှေန္တော၊ မကျိုးမပေါက်စေပဲ။ ပူရေတိ၊ ။ ဝါ၊ ။ ။

တကြ၊ ထို ပရိသုဒ္ဓသီလ ပုဂ္ဂိုလ်၏ သာရဏီယ ကျင့်ဝတ်ကို ပြည့်စေနိုင်ရာ၌။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ ဝတ္တံ၊ ကျင့်ဝတ်တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ ယော၊ အကြင် ရဟန်းသည်။ ဩဒိဿကံ၊ ရည်ညွှန်းခြင်းရှိသည်ကို။ ဝါ၊ ရည်ညွှန်းအပ်သည်ကို။ ကတွာ၊ ။ မာတု ဝါ၊ အမိအားသော်လည်းကောင်း။ ပိတုဝါလည်းကောင်း။ အာစရိယုပဇ္ဈာယာဒိနံ ဝါ၊ အစရှိသည်တို့အား သော်လည်းကောင်း။ ဒေတံ၊ ။ သော၊ ထို ရဟန်းသည်။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ပေးထိုက်သောပစ္စည်းကို။ ဒေတိံ၊ ပေးသည်မည်၏။ ပန၊ သော်လည်း။ အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ သာရဏီယဓမ္မော၊ မပြတ်မလပ်အမှတ်ရထိုက်သောအကျင့်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ပလိဓောဓဇဂ္ဂနံ နာမ၊ ဗလိဓောဓကို သုတ်သင်ခြင်းမည်သည်။ (ကမ္မဋ္ဌာန်း၏ အနှောင့်အယှက်ကို သုတ်သင်ခြင်းမည်သည်။) ဟောတိ၊ ။ [အမိ စသည်တို့သည် မိမိ၏အတွက် ပလိဓောဓဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ပေးထိုက်သည်ကို ပေးခြင်းသည် ပလိဓောဓကို သုတ်သင်ခြင်းမည်၏။]

ဟိ၊ ချဲ့။ သာရဏီယဓမ္မော၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ မုတ္တပလိဓောဓဿေဝ၊ လွတ်သော ပလိဓောဓ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ပန၊ ဆက်။ တေန၊ ထို ရဟန်းသည်။ ဩဒိဿကံ၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ ဒေန္တေန၊ ပေးလတ်သော်။ ဂိလာနဂိလာနပဋ္ဌာက အာဂန္တုက ဂမိကာနဉ္စေဝ၊ ဂိလာန ရဟန်း၊ ဂိလာန၏ အလုပ်အကျွေးရဟန်း အာဂန္တုကရဟန်း ဂမိကရဟန်းတို့အားလည်းကောင်း။ သင်္ခာပုပ္ဖတ္တဂုဏံ၊ သင်္ကန်း သပိတ် ကိုင်ပုံ ကိုင်နည်းကို။ အဇာနန္တဿ၊ မသိသေးသော။ နဝပဗ္ဗဇိတဿ စ၊ ရဟန်းသစ်အားလည်းကောင်း။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ။ ဧတေသံ၊ ဤ ဂိလာန စသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဒတွာ၊ ပြီး၍။ အဝသေသံ၊ ကြွင်းသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို။ ယေရာသနတော၊ ထေရ်၏နေရာမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ။ ယေကံ၊ အနည်းငယ်ကို။ အ ဒတွာ၊ မပေးမူ၍။ ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ယတ္ထကံ၊ အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည် ရှိသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို။ ဂဏှာတိ၊ ။ တဿ၊ ထို ရဟန်းအား။ တတ္ထကံ၊ ကို။ ဒါတဗ္ဗံ၊ ။ အဝသိဋ္ဌေ၊ ကြွင်းကျန်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်။ အ သတိ၊ မရှိလတ်သော်။ ပုန ပိဏှာယ စရိတွာ ထေရာသနတော ပဋ္ဌာယ။ ယံ ယံ၊ အကြင်အကြင် ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်။ ပဏီတံ၊ မွန်မြတ်၏။ တံတံ၊ ထို ထို မွန်မြတ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို။ ဒတွာ၊ သေသံ၊ ကြွင်းသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို။ ပရိဘူတဗ္ဗံ၊ သုံးဆောင်နိုင်၏။ သီလဝန္တေဟိတိ၊ ဟူ၍။ ဝစနတော၊ ဟောတောမူခြင်းကြောင့်။ ဒုဿိလဿ၊ အား။ အ ဒါတုဗ္ဗိ၊ မပေးခြင်းငှာလည်း။ ဝဇ္ဇတိ။

ပုန၊ ဆက်၊ ဣယံ သာရဏီယဓမ္မော၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ သုသိက္ခိတာ
 ယ၊ ကောင်းစွာသင်အပ်ပြီးသော အတတ်ရှိသော။ ပရိသာယ၊ ပရိသတ်၌။
 သုပုရော၊ လွယ်ကူစွာ ဖြည့်ပျင့်အပ်သည်။ ဝါ၊ ဖြည့်လွယ်သည်။ ဟောတိ။
 အသိက္ခိတာယ၊ သင်အပ်ပြီးသော အတတ်မရှိသော။ ပရိသာယ၊ ၌။ (သုပု
 ရော၊ သည်။) နော (ဟောတိ)။ ဟိ၊ ချဲ့။ သုသိက္ခိတာယ၊ သော။ ပရိသာ
 ယ၊ ၌။ ယော၊ အကြင် ရဟန်းသည်။ အညတော၊ အခြားသော အရပ်မှ။
 (ဘိက္ခု၊ ဆွမ်းကို။) လဘတိ၊ ရ၏။ သော၊ သည်။ န ဂဏှာတိ၊ မခံယူ။
 အညတော၊ မှ။ အလာဘန္တော ပိ၊ မရသော်လည်း။ ပမာဏယုတ္တမေဝ၊
 ပမာဏနှင့်ယှဉ်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကိုသာ။ ဂဏှာတိ၊ ၎င်း။ အတိရေကံ၊ အပို
 အလွန်ကို။ န (ဂဏှာတိ)။ [သာရဏီယဝတ် ဖြည့်ကျင့်သော ရဟန်းကလှူသော်
 လည်း မယူတော့။] ပုန၊ ဆက်။ အယံ သာရဏီယဓမ္မော၊ သည်။ ဧဝံ၊ သို့။
 ပုနပျုနံ ပိဏှာယ စရိတွာ။ လဒ္ဓံ လဒ္ဓံ၊ ရအပ် ရအပ်ပြီးသော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို။
 ဧန္တုဿာပိ၊ ပေးလှူပါသော်လည်း။ ဒွါဒသဟိ ဝဿေဟိ၊ တဆယ့်နှစ်နှစ်
 တို့ဖြင့်။ (ကဆယ့်နှစ်နှစ်ကြာမှ။) ပူရတိ၊ ပြည့်၏။ တတော၊ ထို တဆယ့်နှစ်နှစ်မှ။
 ဩရံ၊ ဤဘက်၌။ န (ပူရတိ)။

ဟိ၊ မှန်။ ဒွါဒသမေ ဝဿေ၊ တဆယ့်နှစ်နှစ်မြောက်၌။ သရဏီယဓမ္မ
 ပူရကော၊ သာရဏီယအကျင့်ကို ဖြည့်ကျင့်သော ရဟန်းသည်။ ပိဏှာပိက
 ပူရံ၊ ဆွမ်းဖြင့်ဖြည့်သော။ ပတ္တံ၊ ကို။ အာသနသဘာလာယံ၊ နေထိုင်ရာဇရပ်
 ၌။ (ဆွမ်းစားဇရပ်၌။) ထပေတွာ၊ ထား၍။ နဟာယိတံ၊ ရေချိုးခြင်းငှာ။
 သစေ ဂစ္ဆတိ၊ အကယ်၍ သွားအံ့။ သံစာတ္ထေရော စ၊ သည်လည်း။ သော၊
 ဤသပိတ်သည်။ ကဿ၊ အဘယ်သူ၏။ ပတ္တော၊ သပိတ်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့
 မေး၍။ (သော၊ သည်။) သာရဏီယဓမ္မပူရကဿ၊ သာရဏီယအကျင့်ကိုဖြည့်
 ကျင့်သော ရဟန်း၏။ (ပတ္တော၊ တည်း။) ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ သော်။ နံ၊ ထို
 သပိတ်ကို။ အာဟာရထ၊ ဆောင်ခဲ့ကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ သဗ္ဗံ၊
 သော။ ပိဏှပတိ၊ ဆွမ်းကို။ ဝိစာရေတွာ၊ ကောင်းနိုးရာရာ စိစစ်၍လည်း
 ကောင်း။ ဘုဉ္ဇိတွာ စ၊ စားပြီး၍လည်းကောင်း။ ရိတ္တံ၊ အချည်းအနီးသော။
 ပတ္တံ၊ ကို။ သစေ ထပေတိ၊ အကယ်၍ ထားအံ့။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ သော
 ဘိက္ခု၊ သာရဏီယဓမ္မကိုကျင့်သော ထိုရဟန်းသည်။ ရိတ္တံ၊ သော။ ပတ္တံ၊
 ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ မယံ၊ ငါ၏အတွက်။ အနဝသေသေတွာ ဝ၊ မကြွင်းကျန်
 စေမူ၍သာလျှင်။ ပရိဘုဉ္ဇိံ သု၊ သုံးဆောင်ကြကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧဝါမ
 နဿ၊ ဒေါမနဿကို။ သစေ ဥပ္ပါဒေတိ၊ အကယ်၍ ဖြစ်စေအံ့။ (ဝေ သတိ)။
 သာရဏီယဓမ္မော၊ သည်း ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ ပုန၊ ဒွါဒသဝဿာနိ၊ ထို့ပတ်

လုံး။ ပူရေတဗ္ဗော၊ ထိုက်သည်။ ဟောတိ။ ဟိ၊ မှန်။ သေ(သေသော)၊ ဤ
 အာရဏီယအကျင့်သည်။ တိတ္ထိယပရိဝါသဆဒိသော။ တိတ္ထိတို့၏ ပရိဝါသ
 နှင့်တူသည်။ (ဟောတိ။) သကိ။ တကြိမ်။ ခဏ္ဍေ၊ ကျိုးပေါက်ခြင်းသည်။
 ဇာတေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ပုန။ ပူရေတဗ္ဗော ဝ၊ ပြည့်စေထိုက်သည်သာ။
 ဝါ၊ သာ။ ပန၊ အနွယ် ကား။ ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ယဿ မေ၊
 အကြင် ဝါ၏။ ပတ္တဂတံ၊ သပိတ်၌ရောက်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်ကို။ အနာ
 ပုစ္ဆာ ဝ၊ မပန်ပြောပဲသာလျှင်။ သဗြဟ္မစာရိ၊ တို့သည်။ ပရိဘူန္တိ၊ ဘုဉ်း
 ပေးကြကုန်၏။ (တဿ)မေ၊ ထိုဝါ၏။ လာဘာ၊ လာဘ်တို့သည်။ (ဟောန္တိ)၊
 ဝတ၊ ဖြစ်ကုန်စွတကား။ (တဿ) မေ၊ ၏။ ဝါ၊ သည်။ (မနုဿတ္ထံ၊ လူ
 အဖြစ်ကို။) သုလဒ္ဓိံ ဝတ၊ ကောင်းစွာ ရအပ်လေစွတကား။ ဣတိ၊ ဤသို့
 ကြ၍။ သောမနဿ၊ ကို။ ဇနေတိ၊ ၏။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ (သာရဏီယ
 ဓမ္မော၊ သည်။) ပုဏ္ဏော နာမ၊ ပြည့်သည်မည်သည်။ ဟောတိ။

ပန၊ ဆက်။ ဝေ၊ သို့။ ပုရိတအာရဏီယဓမ္မဿ၊ ပြည့်စေအပ်ပြီးသော
 သာရဏီယဓမ္မရှိသောရဟန်း၏။ ဝါ၊ သာရဏီယဓမ္မကိုဖြည့်ပြီးသော ရဟန်း၏။
 ဣဿ၊ ဣဿာသည်။ နေဝ ဟောတိ၊ မဖြစ်။ မစ္ဆရိယံ၊ သည်။ န ဟောတိ။
 သော၊ ထို သာရဏီယဓမ္မ ပြည့်ပြီးသောရဟန်းသည်။ ဝါ၊ ကို။ မနုဿာနံ၊
 တို့သည်။ ပိယော၊ ချစ်အပ်သည်။ ဟောတိ။ သုလဘပစ္စယော စ၊ လွယ်ကူစွာ
 ရအပ်သော ပစ္စည်းရှိသည်လည်း။ (ဟောတိ။) အဿ၊ ထို သာရဏီယ ပြည့်
 ပြီးသောရဟန်း၏။ ပတ္တဂတံ၊ သပိတ်၌သက်သောခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်။ ဒိယျ
 ဇာနဗ္ဗိ၊ ပေးထူအပ်ပါသော်လည်း။ န ခိပယတိ၊ မကုန်နိုင်။ ဘာဇနိယ
 ဘဏ္ဍဌာနေ၊ ဘဏ္ဍာကို ဝေဖန်ရာဌာန၌။ အဂ္ဂဘဏ္ဍံ၊ အကောင်းဆုံးဘဏ္ဍာကို။
 လဘတိ။ ဘယေ ဝါ၊ သူပုန်စသော ဘေးသည်လည်းကောင်း။ ဆာတဧက
 ဝါ၊ ငတ်မွတ်ဆာလောင်ခြင်း ဘေးသည်လည်းကောင်း။ သမ္ပတ္တေ၊ ရောက်
 လတ်သော်။ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ ဥဿုက္ကံ၊ ကြောင့်ကြစိုက်ကုန်သည်၏အဖြစ်
 သို့။ အာပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

တတြ၊ ထို ထင်စွာပြုထိုက်သော အကျိုးအာနိသင်တို့၌။ ဣမာနိ၊ ဤ
 ဆိုအပ်လတ္တံ့ တို့ကား။ ဝတ္ထုနိ၊ ဝတ္ထုတို့တည်း။ [တတြာတိ တေသု အာနိ
 သံသေသု ဝိဘာဝေတဗ္ဗေသု—ဇီကာ၊] ကိရ၊ ခွဲ။ သေနဂိရိဝါသိ၊ သေနဂိရိ
 ကျောင်း၌ နေလေ့ရှိသော။ တိဿတ္ထေဇော၊ သည်။ မဟာဂိရိဂါမံ၊ မဟာ
 ဂိရိ၊ ရွာကို။ ဥပနိဿာယ၊ ၍။ ဝိဟရတိ၊ ၏။ ပြညာသ၊ ဝါးကျိပ်သော။
 မဟာထေရာ၊ မဟာထေရ်တို့သည်။ နာဂဒိပံ၊ နာဂကျွန်းသို့။ စေတိယဝန္နနတ္ထာယ၊

စေတီကိုရိုခိုးခြင်း အကျိုးငှာ။ ဂစ္ဆန္တာ၊ ကုန်လတ်သော်။ ဂိရိ ဂါမေ ဌ။ ပိဏ္ဍာယ စရိတွာ။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုကို။ အလဒ္ဓါ၊ မရမူ၍။ နိက္ခမိသု၊ ထွက်ခဲ့ကြကုန်ပြီ။ ပန၊ ဆက်။ ထေရော၊ တိဿထေရ်သည်။ ပဝိသန္တော၊ ဝင်လတ်သော်။ တေ၊ ထို ငါးကျိပ်သော ထေရ်တို့ကို။ ဒိဿူ၊ ပုစ္ဆိ၊ ပြီ။ (ကိ။) ဘန္တေ၊ တို့။ လဒ္ဓိ၊ ရအပ်ပါပြီလော။ ဣတိ (ပုစ္ဆိ)။ အာဂုသော၊ ငါ့ရှင်။ ဝိစရိမ္မာ၊ လှည့်လည်ခဲ့ကုန်ပြီ။ ဣတိ ဤသို့ ပြောကြကုန်ပြီ။

သော၊ ထို တိဿထေရ်သည်။ တေသံ၊ ထိုငါးကျိပ်သော ထေရ်တို့၏။ အလဒ္ဓဘာဝံ၊ မရခဲ့ကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ 'ဥ'တွာ အာဟ။ (ကိ။) ဘန္တေ၊ တို့။ အဟံ၊ သည်။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်သော နာလပတ်လုံး။ အာဂစ္ဆာမိ၊ ပြန်လာ၏။ တာဝ၊ ထို တပည့်တော်ပြန်လာသည့်တိုင်အောင်။ ဣဓေဝ၊ ဤအရပ်၌သာ။ ဟောထ၊ ဖြစ်ကြပါကုန်။ ဣတိ (အာဟ။) အာဂုသော၊ ရှင်။ မယံ ပညာသ ဇနာ၊ ငါတို့ ငါးကျိပ်သော ရဟန်းတို့သည်။ ပတ္တတေမနမတ္ထမ္ပိ၊ သပိတ်ကို စိုစေခြင်းအတိုင်းအရည်ရှိသော ယာဂုကိုမျှလည်း။ န လဘိမ္မာ၊ မရခဲ့ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောကြကုန်ပြီ။ ဘန္တေ၊ တို့။ နေဝါ သိကာနာမ၊ အမြဲနေခြင်းရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့မည်သည်။ ပဋိဗလ၊ စွမ်းနိုင်ကုန်သည်။ ဧဟန္တိ။ အလဘန္တာ ပိ၊ မရပါကုန်သော်လည်း။ ဘိက္ခာစာရမဂ္ဂသဘာဂံ၊ သဘောတူသောဆွမ်းခံလမ်းကို။ ဇာနန္တိ၊ သိပါကုန်၏။ [ဘိက္ခာစာရမဂ္ဂသဘာဂန္တိ သဘာဂံ တဗ္ဗာဂိယံ ဘိက္ခာစာရမဂ္ဂ ဇာနန္တိ-ဇီကာ။] ထေရာ၊ တို့သည်။ အာဂမေသု၊ ဆိုင်းငံ့ကြကုန်ပြီ။

ထေရော၊ တိဿထေရ်သည်။ ဂါမံ၊ သို့။ ပါဓိသိ၊ ပြီ။ ဓုရဂေဟေယေဝ၊ အဦးပဓာနဖြစ်သော အိမ်၌ပင်။ မဟာဥပါသိကာ၊ ဥပါသိကာမကြီးသည်။ ခိရဘတ္တံ၊ နွားနှိုးဆွမ်းကို။ သဇေတွာ၊ စီမံ၍။ ထေရံ၊ ကို။ 'ဩ'လောကယမာနာ၊ မျှော်လျက်။ ဌိတာ၊ ပြီ။ အံထ၊ ထိုအခါ၌။ ထေရဿ၊ သည်။ ဒ္ဓါရံ၊ အိမ်တံခါးသို့။ သမ္ပတ္တယေဝ၊ ရောက်စဉ်ပင်။ ပတ္တံ၊ ကို။ ပုဗ္ဗရေတွာ၊ ပြည့်စေ၍။ အဒါသိ၊ ပြီ။ သော၊ ထိုထေရ်သည်။ တံ၊ ထိုသပိတ်ကို။ အာဒါယ၊ ၍။ ထေရာနံ၊ တို့၏။ သန္တိကံ၊ သို့။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ ဘန္တေ၊ တို့။ ဂဏှထ၊ ပါကုန်။ ဣတိ၊ သံသဇတ္ထရံ၊ ကို။ အာဟ၊ လျှောက်ပြီ။ ထေရော၊ သည်။ 'တ္ထေ'ကေဟိ၊ ဤမျှအတိုင်းအရည်ရှိကုန်သော။ အမေဟိ၊ တို့သည်။ ကိဉ္စိ၊ ကို။ နလဒ္ဓိ၊ မရအပ်။ အယံ၊ ဤရဟန်းသည်။ သံသမေဝ၊ လျှင်စွာသာလျှင်။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ အာဂတော၊ ပြန်လာပြီ။ ကိန္နုခေါ၊ အဘယ်သို့ပါနည်း။ ဝေါ၊ ဘယ်နှယ်ပါလိမ့်။ (အပ်မူအပ်ပါမည်လစး၊ တောင်းလာတာလေလား။)

ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ သေသာနံ၊ ကြွင်းသောထေရ်တို့၏။ မုခံ၊ မျက်နှာကို။
 သြလောကေသိ၊ ကြည့်ပြီး၊ ထေရော၊ တိဿထေရ်သည်၊ သြလောကနာ
 ကာရေနေဝ၊ ကြည့်ပုံအခြင်းအရာဖြင့်ပင်။ ဥတု၊ ၍။ ဘန္တေတို့။ ဓမ္မေန၊
 ဝိနည်းတရားနှင့်။ သမနေ၊ ညီညွတ်သဖြင့်။ လဒ္ဓပိဏ္ဍာပါတော၊ ရအပ်သော
 ဆွမ်းပါတည်း။ နိက္ကာကာစွာ၊ ကုက္ကုစ မရှိကုန်သည်။ (ဟုတော။) ဂဏှထ၊
 ယူကြပါကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်၍။ အာဒိတော၊ အစမှ။ ပဋ္ဌာယ၊
 ၍။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသောထေရ်တို့အား။ ယာဝဒတ္ထံ၊ အလိမ္မိုတိုင်း။
 ဒတွာ၊ ၍။ အတ္တနာပိ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း။ ယာဝဒတ္ထံ၊ တိုင်း။ ဘူဠိ၊ စားရပြီး။

အထ၊ ဆွမ်းစားပြီးကြရာ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထို တိဿထေရ်ကို။ ဘတ္တ
 ကိစ္စာဝသာနေ၊ ဆွမ်းကိစ္စ၏အဆုံး၌။ ထေရာ၊ တို့သည်။ ပုစ္ဆံသု၊ ကုန်ပြီ။
 (ကိ)။ အာဝုသော။ ကဒါ၊ အဘယ်အခါ၌။ လောကုတ္တရဓမ္မံ၊ ကို။ ပဋိ
 ဝိဇ္ဇံ၊ ထိုးထွင်း၍သိသနည်း။ ဣတိ(ပုစ္ဆံသု)။ ဘန္တေတို့။ မေ၊ ၏။ ဝါ၊ မှာ။
 လောကုတ္တရဓမ္မော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ပြီး။ အာ
 ဝုသော။ ဈာနလာဘိ၊ ဈာန်ကိုရခြင်းရှိသူသည်။ အသိ၊ ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊
 ဤသို့မေးပြီး။ ဘန္တေ။ မေ၊ ၏။ ဝါ၊ မှာ။ တေမ္ပိ၊ ဤဈာန်သည်လည်း။ နတ္ထိ၊
 ပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ပြီး။ အာဝုသော။ ပါဠိဟာရိယံ၊ တန်ခိုးပြာဋိဟာသည်။
 (ဟောတိ)နန၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်လော။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးပြီး။ ဘန္တေတို့။ မေ
 သည်။ သာရဏိယဓမ္မော၊ သာရဏိယအကျင့်ကို။ ပုရိတော၊ ဖြည့်အပ်ပါပြီ။
 တဿမေ၊ ထိုတပည့်တော်၏။ ဓမ္မဿ၊ သာရဏိယအကျင့်ကို။ ပုရိတကာလတော၊
 ဖြည့်အပ်ပြီးရာအခါမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဘိက္ခုသတသဟဿ၊ ရဟန်းတသိန်း
 သည်။ သစေပံ ဟောတိ၊ အကယ်၍ပင်ဖြစ်စေဦးတော့။ (ဝေသတိပံ၊ ဝေဒ
 လည်း။) ပတ္တဂတံ၊ သပိတ်၌ရောက်သော ခဲဖွယ်ဘောဇဉ်သည်။ နခိယတိ၊
 မကုန်နိုင်ပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ပြီး။ တေ၊ ထို ထေရ်တို့သည်။ သုတော၊
 ၍။ သပ္ပရိသ၊ သူတော်ကောင်း။ သာဓုသာဓု၊ ကောင်းပေစွ ကောင်းပေစွ။
 ဣဒံ၊ ဤဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိစေခြင်းသည်။ တယံ၊ သင့်အား။ အံနုစ္စဝိကံ၊
 လျှောက်ပတ်၏။ ဣတိ၊ အာဟံသု၊ ကုန်ပြီ။ ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ တာဝ၊
 အဂ္ဂဘဏ္ဍပါပုဏနမှ ရှေးဦးစွာ။ ပတ္တဂတံ နခိယတိတိ ဣတ္ထေ၊ ။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထု
 တည်း။

ပန၊ ဆက်။ အယမေဝ ထေရော၊ ဤတိဿထေရ်သည်ပင်။ စေတိယပဗ္ဗ
 တေ၊ စေတိယတောင်၌။ ဂိရိဘဏ္ဍမဟာပူဇာယ၊ စေတိယတောင်အပြင်ကို
 ဆီမီး၊ ပန်း၊ နံသာ အစရွယ်သောဘဏ္ဍာတို့ဖြင့် ကြီးကျယ်စွာ ပူဇော်ရာအခါ၌။

ဒါနဋ္ဌာနံ၊ ပေးလှူရာအရပ်သို့။ ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ ဣမသို့၊ ဌာနေ၊ ဤအရပ်၌။ ကိံ၊ အတယ်တဏှာသည်။ ဝရဘဏှံ၊ မြတ်သောတဏှာနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိ၊ ပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ (ဝရဘဏှံ၊ သည်။) ဒွေ၊ နှစ်ထည်ကုန်သော။ သာဠကော၊ အဝတ်တို့ပါတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ပြီ။ တေ၊ ဤအဝတ်တို့သည်။ မယံ၊ ငါ၏အဝတ်သို့။ ပါပုဏိဿန္တိ၊ ရောက်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြောပြီ။ တံ၊ ထိုစကားကို။ သုတွာ၊ ရှိ။ အမစ္စော၊ သည်။ ရညော၊ အား။ အာရောစေသိ၊ သံတော်ဦးတင်ပြီ။ (ကိံ။) ကော၊ သော။ ဒဟရော၊ ရဟန်းငယ်သည်။ ဝေံ၊ သို့။ ဝဒတိ၊ ပြောပါ၏။ ဣတိ (အာရောစေသိ)။ ဒဟရဿ၊ ၏။ ဝေံ၊ ဤသို့သော။ စိတ္တံ၊ သည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။) ပန၊ ထိုသို့ဖြစ်တတ်ပါသော်လည်း။ မဟာထေရာနံ၊ မဟာထေရ်တို့အား။ သုခမသားဠကော၊ သိမ်မွေ့သော အဝတ်တို့သည်။ ဝဇ္ဇန္တိ၊ သင့်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတွာ၊ ရှိ။ မဟာထေရာနံ၊ တို့အား။ ဒဿာမိ၊ ပေးလှူအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ ထပေတိ၊ ထား၏။ တဿ၊ ထိုမင်းသည်။ ဘိက္ခုသံဃော၊ သည်။ ပရိပါဠိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဌိတေ၊ တည်လက်သော်။ ဓဒန္တဿ၊ ပေးလှူစဉ်။ မတ္တကေ၊ ထိပ်၌။ ထပိတပိ၊ ထားအပ်သည်လည်း။ ဖြစ်ကုန်သော။ တေ သာဠကော၊ ထိုအကောင်းဆုံးအဝတ်တို့သည်။ ဟတ္တံ၊ လက်သို့။ နာရောဟန္တိ၊ မတက်ရောက်ကုန်။ အညေ၊ အခြားသော အဝတ်တို့သည်။ (ဟတ္တံ) အာဇေဟန္တိ။

ပန၊ ကား။ ဒဟရဿ၊ အား။ ဓံ၊ နိကာလေ၊ ပေးလှူရာအခါ၌။ (ပေးလှူရာအရပ်အခါ၌။) ဟတ္တံ၊ သို့။ အာရုဋ္ဌာ၊ တက်ရောက်ကုန်ပြီ။ သော၊ ထိုမင်းသည်။ တဿ၊ ထို ရဟန်းငယ်၏။ ဟတ္ထေ၊ ၌။ ပါတေတွာ၊ ကျစေ၍။ အမစ္စဿ၊ ၏။ မုခံ၊ မျက်နှာကို။ ဩလောကေတွာ၊ ရှိ။ ဒဟရံ၊ ကို။ နိသိဒါပေတွာ၊ ထိုင်စေ၍။ ဒါနံ၊ ကို။ ဒတွာ၊ ရှိ။ သံဃံ၊ ကို။ ဝိသဇ္ဇေတွာ၊ လွတ်လိုက်၍။ ဒဟရဿ၊ ၏။ သန္တိကေ၊ ၌။ နိသိဒိတွာ၊ ရှိ။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဣမံ မွေံ၊ ဤတရားတူးကို။ ကဒါ၊ ၌။ ပဋိဝိဇ္ဇိတ္ထံ၊ ထိုးထွင်း၍ သိပါကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟံ၊ သော၊ ထို ရဟန်းငယ်သည်။ ပရိယာယေနပိ၊ ပရိယာယ်အားဖြင့်လည်း။ အသန္တံ၊ ထင်ရှားမရှိသော တရားတူးကို။ အဝဒန္တော၊ မပြောလိုသည်။ (ဟုတွာ။) မဟာရာဇ၊ မဟာရာဇာ။ မယံ၊ ငါ၏ သန္တာန်၌။ လောကတ္တရဓမ္မော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပါ။ ဣတိ အာဟံ၊ ဘန္တေ၊ ရား။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဝါ၊ ရှေးဦးစွာ။ အဝစုတ္တ နန္ဒ၊ ပြောခဲ့ကုန်သည် မဟုတ်ပါလော။ [ဤ အဝတ်ကောင်းနှစ်ထည် ငါရလိမ့်မည်ဟု ပြောခဲ့ကုန်လည် မဟုတ်ပါလော။] မဟာရာဇ၊ ဇာ။ အာမ၊ အဟံ၊ သည်။ သာရဏီယဓမ္မပူရကော၊

သာရဏီယအကျင့်ကို ဖြည့်ပြီး သူတည်း။ တဿ မေ၊ ထို ဝါ၏။ ဓမ္မဿ၊ သာရဏီယအကျင့်ကို။ ပုရိဇာကာလတော၊ ဖြည့်ပြီးရာ ကာလမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ရှိ။ ဘာဇနီယ ဘဏ္ဍာနေ၊ ဝေဖန်ထိုက်သော ဘဏ္ဍာကို ဝေဖန်ရာ ဌာန၌။ အဂ္ဂဘဏ္ဍံ၊ အကောင်းဆုံး ဘဏ္ဍာသည်။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ ဣတိ၊ သို့ပြောပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ သာဓု သာဓု၊ ကောင်းပါပေစွ။ ကောင်းပါပေစွ။ ဣဒံ၊ ဤ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ပြောဆိုသိစေခြင်းသည်။ တုယံ၊ အရှင်ဘုရားအား။ အနုစ္စဝိကံ၊ လျှောက်ပတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်၍။ ဝန္တိတွာ ပက္ကမိ၊ ပြီ။ [အနုစ္စဝိကန္တိ သာရဏီယဓမ္မ ပုရဏတောပိ ဣဒံ ယထာဘူတပ္ပဝေဒနံ တုမှာကံ အနုစ္စဝိကန္တိ အတ္ထော။—ဋီကာ။] ဣဒံ၊ ဤဆိုအပ်ပြီးကား။ ဘာဇနီယဘဏ္ဍ ဌာနေ အဂ္ဂဘဏ္ဍံ ပါပုဏာတိတိ ဣတိ၊ ဤ၊ တည်း။

ပန၊ ကား။ ဗြာဟ္မဏတိဿဘယေ၊ ဗြာဟ္မဏတိဿ သူပုန်ဘေး ဖြစ်ရာ အခါ၌။ ဘာတရဂါမဝါသိနေ၊ ဘာတရရွာ၌ နေလေ့ရှိကုန်သော လူတို့ သည်။ နာဂထေရိယာ၊ နာဂထေရ်မအား။ အနာရောစေတောဝ၊ မပန်ပြော မှု၍သာလျှင်။ ပလာယိံသု၊ ထွက်ပြေးကြကုန်ပြီ။ ထေရိ၊ ထေရ်မသည်။ ပစ္စုသသမယေ၊ ၌။ ဂါမော၊ သည်။ အတိဝိယ၊ အလွန် သာလျှင်။ အပ္ပနိဇ္ဈောသော၊ နည်းသောမြို့ရွာ တွန်သံရှိ၏။ တာဝ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဥပဓာ ရေတ၊ စူးစမ်းကြကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဟဒရသိက္ခာနိယော၊ ငယ်သော ဘိက္ခုနီတို့ကို။ အာဟ၊ တာ၊ ထို ငယ်သော ဘိက္ခုနီတို့သည်။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသော ရွာသူရွာသားတို့၏။ ဂတဘာဝံ၊ ထွက်ပြေး ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို၊ ဥတွာ၊ ၍။ အာဂမ္မ၊ လာ၍။ ထေရိယာ၊ အား။ အာရောစေသံ၊ ကုန်ပြီ။ သာ၊ ထို နာဂထေရ်မသည်။ သုတွာ၊ ၍။ တုမ္မေ၊ တို့သည်။ တေသံ၊ ထို ရွာသူရွာသားတို့၏။ ဂတဘာဝံ၊ ကို။ မာစိန္တယတ္ထ၊ မကြံကြကုန်လင့်။ [“မိမိတို့ ဆွမ်းရေးအတွက် ထိုထိုကြံကြံ မကြံစည်ကြလင့်” ဟူလို။] အတ္တနေ၊ မိမိ၏။ ဥဒ္ဓေသပရိပုစ္ဆာယောနိသောမနသိကစရေသု ယေဝ၊ ပါဠိကိုရွတ်ပြခြင်း၊ အနက်ကို အဖန်ဖန်မေးမြန်းခြင်း သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့် တရားနှလုံးသွင်းခြင်းတို့၌။ ယောဂံ၊ အားထုတ်မှုကို။ ကရောထ၊ ပြုကြကုန်လော့။ ဣတိ ဝတွာ၊ ဘိက္ခာစာရဝေလာယံ၊ ဆွမ်းခံ လှည့်လည်ချိန်၌။ ပါရပိတွာ၊ သင်္ကန်းရုံ၍။ အတ္တဒ္ဓါဒသမေ၊ မိမိဟူသော စာသံ နှစ်ပါးမြောက် ရှိသည်။ (ဟုတွာ) ဂါမဒ္ဓါရေ၊ ၌။ နိဂြောဓ မူလေ၊ ပညောင်ပင်၏ အနီးစောက်၌။ အဋ္ဌာသိ၊ ရပ်ပြီ။ ရုက္ခေ၊ ၌။ အဓိဝတ္ထာ၊ စိုးအုပ်၍နေသော၊ ဧဝတာ၊ သည်။ ဒ္ဓါဒသန္တမ္ပိ၊ ကုန်သော။

ဘိက္ခုနီနံ၊ တို့အား။ ပိဏ္ဍပါတ်၊ ကို။ ဒတွာ၊ ပေးလှူပြီး၍။ အယျော၊ အရှင်မတို့။ အညတ္ထ၊ အခြားသော အရပ်သို့။ မာဂစ္ဆိတ္ထ၊ မကြွကြပါကုန်လင့်။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ ဣဇေ၊ ဤ အရပ်သို့သာ။ ယေ၊ လာကြပါကုန်။ ဣတိ အာဟ၊ လျှောက်ပြီ။

ပန၊ ဆက်။ ဝေရိယာ၊ ၎င်း။ ကနိဋ္ဌဘာစာ၊ မောင်ငယ်ဖြစ်သော။ နာဂထေရော နာမ၊ မည်သည်။ အတ္ထိ၊ သော၊ ထို နာဂထေရ်သည်။ ဘယံ၊ ဘေးသည်။ မဟန္တံ၊ ကြီး၏။ ဣမ၊ အရပ်၌။ ယာပေတံ၊ ရှည်သောအခွန်သို့ ရောက်စေခြင်းငှာ။ ဝါ၊ မျှတခြင်းငှာ။ နသက္ကာ၊ ကောင်း။ ပရတိရံ၊ သီဟိုဠ်ကျွန်း၏ တဘက်ကမ်းသို့။ (ဗေဗူဒိပ်သို့။) ဂမိဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ အတ္တဒ္ဓါဒသမောဝ၊ မိမိဟူသော တဆယ်နှစ်ပါးမြောက် ရှိသည်သာလျှင်။ (ဟုတွာ။) အတ္တနော၊ ၎င်း။ ဝသန္ဓာနာ၊ နေရာအရပ်မှ။ နိက္ခန္ဓော၊ လတ်သော်။ ဝေရိ၊ အမတော် ထေရ်မကို။ ဒိသ္မာ၊ တွေ့ပြီး၍။ ဝါ၊ တွေ့ပြီးမှ။ ဂမိဿာမိ၊ တဘက်ကမ်းသို့သွားအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ ဘာတရဂါမံ၊ သို့။ အာဂတော၊ လာခဲ့ပြီ။ ဝေရိ၊ ထေရ်မသည်။ ဝေရာ၊ တို့သည်။ အာဂတာ၊ လာကုန်ပြီ။ ဣတိ သုတွာ၊ ၍။ ဝေသံ၊ ထို ထေရ်တို့၏။ သန္တိကံ၊ သို့။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ အယျာ၊ အရှင်ဘုရားတို့။ ကံ၊ အသို့ပါနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆံ၊ ပြီ။ သော၊ ထို နာဂထေရ်သည်။ တံ ပဝတ္ထိံ၊ ထို ဖြစ်ပုံအကြောင်းကို။ အာစိက္ခံ၊ ပြီ။ သာ၊ ထို နာဂထေရ်မသည်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ကေဒိဝသံ၊ တနေ့မျှ။ ဝိဟာရေယေဝ၊ ကျောင်း၌သာ။ ဝသိတွာ၊ နေ၍။ သော၊ နက်ဖြန်၌။ ဂမိဿထ၊ ကြွကြရပါကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ အာဟ၊ ထေရာ၊ ဝိဟာရံ၊ သို့။ အာဂမံသု၊ သွားကြကုန်ပြီ။

ဝေရိ၊ သည်။ ပုနဒိဝသေ၊ ၌။ ရုက္ခမူလေ၊ ၌။ ပိဏ္ဍာယစရိတွာ ထေရံ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍။ ဣမံ ပိဏ္ဍပါတ်၊ ကို။ ပရိဘူထ၊ ဘုဉ်းပေးပါကုန်။ ဣတိ အာဟ၊ လျှောက်ပြီ။ ထေရော၊ သည်။ ဝေရိ၊ ထေရ်မ၊ ဝဋ္ဋိသတိ၊ အပ်လတ္တံ့လော။ ဣတိ ဝတွာ၊ ဤသို့ပြော၍။ တုက္ခိ၊ ဆိတ်ဆိတ်။ အဋ္ဌာသိ၊ ပြီ။ တာတာ၊ မောင်ငယ်။ ပိဏ္ဍပါတော၊ သည်။ ဓမ္မိကော၊ တရားနှင့်ယှဉ်ပါ၏။ ကတ္ထုစုံ၊ ကို။ အကတွာ၊ ၍။ ပရိဘူထ၊ ပါကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြန်ပြီ။ ဝေရိ၊ ထေရ်မ၊ ဝဋ္ဋိသတိ၊ လော။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောပြီး သာ၊ ထို ထေရ်မသည်။ ပတ္တံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ အာဏာသေ၊ ၌။ ခိပိ၊ ပစ်လိုက်ပြီ။ ပတ္တော၊ သည်။ အာကာသေ၊ ၌။ အဋ္ဌာသိ၊ ပြီ။ ထေရော၊ သည်။ ဝေရိ၊ ထေရ်မ၊ သတ္တတာလမတ္တေ၊ ထန်းခုနစ်ပင်

အတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်၌။ ဝါ၊ ထန်းခုနစ်ဆင့်မြင့်သော အရပ်၌။
 ဌိတမ္ပိ၊ တည်သောဘတ်သည်လည်း။ ဘိက္ခုနီဘတ္တမေဝ၊ ဘိက္ခုနီ၏ဘတ်ပင်
 တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတော၊ ရှိ။ [သုဒ္ဓါပါစိတံ ဘိက္ခုနောဝါဒဝဂ် ပရိ
 ပါစိတ သိက္ခာပုဒ်ကို ရည်ရွယ်ဟန်တူသည်။] ဘယံ နာမ၊ ဘေးမည်သည်။
 သဗ္ဗကာလံ၊ အလုံးစုံသော ကာလပတ်လုံး။ (အခါခပ်သိမ်း။) န ဟောတိ။
 ဘယေ၊ သည်။ ဝူပသန္တေ၊ ငြိမ်းအေးလတ်သော်။ အရိယဝံသံ၊ အရိယာတို့
 ၏အနွယ်ကို။ ကထယမာနော၊ ပြောဟောလတ်သော်။ ဘော ပိဏ္ဍပါတိကာ၊
 အို ပိဏ္ဍပါတ်စုတင်ဆောင်။ ဘိက္ခုနီဘတ္တံ၊ ဘိက္ခုနီတို့၏ဆွမ်းကို။ ဘုဉ္ဇိတော၊
 ရှိ။ ဝိတိနာမယိတ္ထ၊ လွန်စေကုန်ဘိ၏။ ဣတိစိတ္တေန၊ ပြင့်။ အနုဝဒ္ဓိယ
 မာနော၊ စွပ်စွဲအပ်သော်။ သန္တမ္မေတံ၊ ကောင်းစွာ ခိုင်မာခြင်းငှာ။ န
 သက္ခိယာမိ၊ မစွမ်းနိုင်လတ္တံ့။ ထေရိယော၊ ထေရ်မတို့။ အပ္ပမတ္တာ၊ မမေ့
 မလျော့ကုန်သည်။ ဟောထ၊ ဖြစ်ကြကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြော၍။ မဂ္ဂံ၊
 သို့။ အာရဟံ၊ တက်သွားပြီ။

ရုက္ခဓေဝတာ ပိ၊ သစ်ပင်၌နေသော နတ်သည်လည်း။ ဝါ၊ ရုက္ခစိုးနတ်
 သည်လည်း။ ထေရော၊ သည်။ ထေရိယာ၊ ၏။ ဟတ္တတော၊ မှ။ ပိဏ္ဍပါ
 တံ၊ ကို။ သစေပရိဘုဉ္ဇိယတိ၊ လတ္တံ့။ (ဝေ သတိ။) နံ၊ ထို ထေရ်ကို။ န
 နိဝတ္တေသာမိ၊ မပြန်နစ်စေအံ့။ သစေ န ပရိဘုဉ္ဇိယတိ၊ လတ္တံ့။ နိဝတ္တေသာ
 မိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ စိန္တယမာနာ၊ ကြံစည်လျက်။ ငှတော၊ ရပ်၍။ ထေရဿ၊ ၏။
 ဂမနံ၊ ခြင်းကို။ ဒိသော၊ ရှိ။ ရုက္ခာ၊ မှ။ ဩရယု၊ ဆင်း၍။ ဘန္တေ၊ ရား။
 ပတ္တံ၊ ကို။ ဒေထ၊ ပေးပါကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်၍။ ပတ္တံ ဂဟေတွာ
 ထေရံ၊ ရုက္ခမူလံယေဝ၊ သစ်ပင်၏ အနီးအောက်သို့သာ။ အာနေတွာ၊ ပင့်
 ဆောင်၍။ အာသနံ၊ ကို။ ပညပေတွာ၊ ရှိ။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။ ဒတွာ၊ ပေး
 လှူ၍။ ကတဘတ္တကိစ္စံ၊ ပြုအပ်ပြီးသော ဆွမ်းကိစ္စရှိသော။ (ထေရံ၊ ကို)။
 ပဋိညံ၊ ပဋိညာဉ်ကို။ ကာရေတွာ၊ ရှိ။ ဒွါဒသ ဘိက္ခုနိယော၊ တကျိပ်နှစ်
 ပါးသော ဘိက္ခုနီ တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဒွါဒသဘိက္ခု၊ စ၊ တို့ကိုလည်း
 ကောင်း။ သတ္တဝံသာနိ၊ တို့ပတ်လုံး။ ဥပဋ္ဌဟိ၊ လုပ်ကျွေးပြီ။ ဣဒံ၊ ဤ ဆိုအပ်
 ပြီးကား။ ဒေဝတာ ဥဿက္ကံ အာပဇ္ဇန္တိတိ ဇ္ဇော၊ ပါဋ်၌။ ဝတ္ထု၊ ဝတ္ထုတည်း။
 ဟိ၊ မှန်။ တဏှ၊ ထို ဝတ္ထု၌။ ထေရိ၊ သည်။ သာရဏီယမဗ္ဗပရိကာ၊ သာ
 ရဏီယအကျင့်ကို ဖြည့်ပြီးသူသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

အဏ္ဍောနိတိအာဒိသု၊ တို့၌။ (အဏ္ဍော ဝေ' ဝေဒိတဗ္ဗော။) ယဿ၊
 အကြင်ရဟန်း၏။ သတ္တသု၊ ကုန်သော။ အာပတ္တိက္ခန္ဓေသု၊ အာပတ်အစုတို့၌။

အာဒိမိ ဝါ၊ အစဉ်လည်းကောင်း။ အန္တေ ဝါ၊ အဆုံး၌လည်းကောင်း။
 သိက္ခာပဒံ၊ သိက္ခာပုဒ်သည်။ ဘိန္နံ၊ ပျက်သည်။ ဟောတိ။ တဿ၊ ထိုရဟန်း
 ၏။ သီလံ၊ သည်။ ပရိယန္တေ၊ အစွန့်အဖျား၌။ ဆိန္ဒုသာဠကော ဝိယ၊ စုတ်
 ပြတ်သောအဝတ်သည်ကဲ့သို့။ ဧဏံ နာမ၊ ကျိုးပြတ်သည်မည်သည်။ (ဟောတိ။)
 ပန၊ ကား။ ယဿ၊ ၏။ (သတ္တသု အာပတ္တိက္ခန္ဓေသု။) ဝေမဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။
 (သိက္ခာပဒံ။) ဘိန္နံ၊ သည်။ (ဟောတိ။) တဿ၊ ၏။ (သီလံ၊ သည်။)
 မဇ္ဈေ၊ ၌။ ဆိန္ဒုသာဠကော ဝိယ၊ ပေါက်သော အဝတ်သည်ကဲ့သို့။ ဆိန္ဒု
 နာမ၊ ပေါက်သည်မည်သည်။ (ဟောတိ။) ပန၊ ကား။ ယဿ၊ ၏။ (သတ္တသု
 အာပတ္တိက္ခန္ဓေသု။) ပဋိပုဋိယာ၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဒုတ္တိတိ၊ နှစ်ပါးသော်
 လည်းဖြစ်ကုန် သုံးပါးသော်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ (သိက္ခာပဒါနိ။) ဘိန္နာနိ၊
 ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ။) တဿ၊ ၏။ (သီလံ၊) ပိဋ္ဌိယံ ဝါ၊ ကျောက်ကုန်း၌
 လည်းကောင်း။ ကုတ္တိယံ ဝါ၊ ဝမ်း၌လည်းကောင်း။ ဥဋ္ဌိတေန၊ ပေါ်ထွက်
 သော။ ဝိသဘာဝဝဏ္ဏေန၊ သဘောမတူသော အဆင်းအားဖြင့်။ ကာဠ
 ရတ္တာဒိနံ၊ မည်းနက်သောအဆင်း နီသောအဆင်း အစရှိသည်တို့တွင်။ အညတရ
 ဝဏ္ဏာ၊ အမှတ်မထား တပါးပါးသော အဆင်းရှိသော။ ဂါဝီ ဝိယ၊ နွားမ
 သည်ကဲ့သို့။ သဗလံ နာမ၊ ကျားသောသိက္ခာပုဒ်ရှိသော သီလမည်သည်။
 (ဟောတိ။) ပန၊ ကား။ ယဿ၊ ၏။ (သတ္တသု အာပတ္တိက္ခန္ဓေသု။) အန္တရ
 န္တရာ၊ အကြားအကြား၌။ (သိက္ခာပဒါနိ ဘိန္နာနိ ဟောန္တိ။) တဿ၊ ၏။ သီလံ။
 အန္တရန္တရာ၊ ၌။ ဝိသဘာဝဗိန္နုစိတြာ၊ သဘောမတူသော အပြောက်တို့ဖြင့်
 ဆန်းကြယ်သော။ ဂါဝီ ဝိယ၊ သို့။ ကမ္မာသံ နာမ၊ အပြောက်ထင်သော
 သိက္ခာပုဒ်ရှိသော သီလမည်သည်။ ဟောတိ။

ပန၊ ကား။ ယဿ၊ ၏။ သဗ္ဗေန၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။
 သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံ အကုန်အစင်။ အ ဘိန္နာနိ၊ ကုန်သော။ (သီလာနိ ဟောန္တိ။)
 တဿ၊ ၏။ တာနိ သီလာနိ၊ တို့သည်။ အဇ္ဈာနိ နာမ၊ ကျိုးပြတ်သော
 သိက္ခာပုဒ်မရှိသော သီလတို့မည်သည်။ အ ဆိန္ဒါနိ နာမ၊ ပေါက်သော
 သိက္ခာပုဒ်မရှိသော သီလတို့မည်သည်။ အ သဗလာနိ နာမ၊ ကျားသောသိက္ခာ
 ပုဒ်မရှိသော သီလတို့မည်သည်။ အ ကမ္မာသာနိ နာမ၊ အပြောက်ထင်သော

၁။ ဒုတ္တိတိ။ ။စာအုပ်တို၌ “ဒေတိတိ” ဟု ဝါကျရှိ၏။ နှစ်ပါးသုံးပါး တပြိုင်
 နက် မရနိုင်။ နှစ်ပါးသော်လည်းကောင်း၊ သုံးပါးသော်လည်းကောင်း တမျိုးမျိုးသာ
 ရနိုင်၏။ ဤသို့တမျိုးမျိုးသာရရာဝယ် “ဒေဝါ+တိတိ ဝါ တိ ဒုတ္တိတိ” ဟု ဝါသဒ္ဓါ၏
 အနက်၌ သင်္ချာဘာယပဒမဟုမ္ဘိတိ ရှိရသည်။

သိက္ခာပုဒ်မရှိသော သီလတို့မည်သည်။ ဟောန္တိ။ ပန၊ ကား။ တာနိတောနိ၊
 ထိုမကျိုး မပေါက် မပြောက် မကျားသော ဤသီလတို့ကို။ တဏှာဒါသဗျ
 တော၊ တဏှာ၏ကျွန်အဖြစ်မှ။ မောစေတော၊ လွတ်စေ၍။ ဘုဇိဿဘာဝကရဏ
 တော၊ ကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်လပ်သည်အဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 ဘုဇိဿာနိ (ဣတိ)၊ တို့ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဗုဒ္ဓါဒိတိ၊ ကုန်သော။ ဝိညဟိ၊ တို့
 သည်။ ပသတ္တတ္တာ၊ ချီးမွမ်းအပ် ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိညပသတ္တာနိ
 (ဣတိ)၊ တို့ဟူ၍လည်းကောင်း။ တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ၊ ထိုသည်။ အပရာမဋ္ဌတ္တာ၊ မှား
 သောအားဖြင့်မသုံးသပ်အပ်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ တံ၊ သည်။
 ဣဒံ နာမ၊ ဤမည်သော အာပတ်သို့။ အာပန္နပုဗ္ဗော၊ ရှေး၌ဆောက်ပြီ။
 ဝါ၊ ရောက်ဘူးပြီ။ ဤတိ။ ဤသို့ ပြော၍။ ဧကနစိ၊ တစုံတယောက်သည်။
 ပရာမဋ္ဌံ၊ သုံးသပ်ခြင်းငှာ။ ဝါ၊ စွပ်စွဲခြင်းငှာ။ [“အယ် တေ သီလေသု
 ဒေါဒေသ”တိ စတုသု ပိ ဝိပတ္တိသု ယာယ ကာယစိ ဝိပတ္တိယာ ဒဿနေန
 ပရာမဋ္ဌံ အနုဒ္ဓိသေတံ။-ဋီကာ။] အသက္ကုဏေယျတ္တာ စ၊ မတတ်ကောင်း
 သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ အပရာမဋ္ဌာနိ (ဣတိ)၊ တို့ ဟူ၍လည်း
 ကောင်း။ ဥပစာရသမာဓိံ၊ ဝါ၊ ဥပစာရသမာဓိံ ကိုသော်လည်းကောင်း။
 အပ္ပနာသမာဓိံ ဝါ၊ အပ္ပနာသမာဓိံ ကိုသော်လည်းကောင်း။ သံဝတ္တယန္တိ၊
 ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။-ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ သမာဓိသံဝတ္တနကာနိတိ၊ တို့ဟူ၍
 လည်းကောင်း။ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ [အဋ္ဌကထာအလို သံဝတ္တန ဌ်-သံ+ဝတု
 (ဝတ္တ)ဓာတ်၊ ကာရိတ်ကျေ၊ ယု ပစ္စည်း။ သံဝတ္တယန္တိတိ သံဝတ္တနာနိ၊
 သံဝတ္တနာနိယေဝ သံဝတ္တနကာနိ။ သူတ္တ ဌ်က ပစ္စည်း။ ဋီကာအလို-“သမာဓိ
 သံဝတ္တနံ ပယောဇနံ+ယေသန္တိ သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ”။ (သမာဓိကို ဖြစ်စေ
 ခြင်းဟူသော အကျိုးရှိသော သီလတို့။) ဟုပြု။]

သီလသာမညဂတာ ဝိဟရိဿန္တိတိ၊ ကား။ တေသု တေသု ဒိသာတာ
 ဂေသု၊ ထိုထို အရပ်အဖို့တို့၌။ ဝိဟရန္တေဟိ၊ ကုန်သော။ သိက္ခူဟိ၊ တို့နှင့်။
 သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ သမာနဘာဝုပဂတသီလာ၊ တူသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်သော
 သီလရှိကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) ဝိဟရိဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ ဟိ၊ မှန်။ သော
 တာပန္နာဒိနံ၊ သောတာပန် အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ သီလံ၊ သည်။
 သမုဒ္ဓန္တရေ ပိ၊ သမုဒ္ဓရာ၏ အတွင်း၌လည်းကောင်း။ ဧဝံလောကေ ပိ၊
 နတ်ပြည်၌လည်းကောင်း။ ဝသန္တာနံ၊ ကုန်သော။ အညေသံ၊ ကုန်သော။
 သောတာပန္နာဒိနံ၊ တို့၏။ သီလေန၊ သီလအားဖြင့်။ (ဝိသေသေန။) သမာန
 မေဝ၊ တူသည်သာ။ ဟောတိ။ မဂ္ဂသီလေ၊ မဂ္ဂသီလ၌။ -နာနုတ္တံ၊ ထူး

သည်၏ အဖြစ်သည်။ နတ္ထိ။ တံ၊ ထို မဂ္ဂသီလကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ တေ၊
ဤ ယာနိ တာနိ သီလာနိ-အစရှိသော စကားတော်ကို။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ၊
ပြီ။ [သီလသာမညဂတာ ပုဂံ၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဝိဂ္ဂဟနှင့်တကွ ပရိဝါရ ဘာ
သာဋီကာ ကတိပုစ္ဆာဝါရ အဖွင့်၌ ပြခဲ့ပြီ။ အဓဏ္ဍာနိ-စသော ရှစ်ပုဒ်တို့၏
အဓိပ္ပာယ်ကိုလည်း ထို၌ပြခဲ့ပြီ။]

ယာယံ ဒိဋ္ဌိတိ၊ ကား။ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ၊ မဂ်နှင့် အညီညွတ် ကျေပျာဒတာ-
အစရှိသောအပြားတို့ဖြင့် ယှဉ်သော။ (ယာယံ) သမ္မာဒိဋ္ဌိ၊ အကြင် သမ္မာ
ဒိဋ္ဌိသည်။ (နိယျာတိ-၌ စပ်။) အရိယာတိ၊ ကား။ နိဇ္ဈေဒါ၊ ခါချအပ်
ပြီးသော ကိလေသာအဖြစ်ရှိသော။ ဝါ၊ ကိလေသာအဖြစ်မရှိသော။ [နိဇ္ဈေဒါ
သာတိ နိဗ္ဗတဒေါသာ၊ သမုစ္ဆန္တရာဂါဒိပါပမ္မောတိ အတ္ထော။-ဋီကာ။]
(ယာ အယံ ဒိဋ္ဌိသည်။) နိယျာတိ၊ ထွက်မြောက်တတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။
(သာ ဒိဋ္ဌိ၊ သည်။) နိယျာနိကာ၊ မည်၏။

တက္ကရသ္မာတိ၊ ကား။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တထာကာရီ၊ ထို
ဆုံးမတော်မူတိုင်းသော အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုကျင့်လေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊
[ထို ဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမတော်ကို ပြုကျင့်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဤသို့ နိယမ
ထည့်ပါ။] သဗ္ဗဒုက္ခက္ခယာ ယာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗဒုက္ခက္ခယတ္ထံ၊ အလုံးစုံသော
ဒုက္ခ၏ ကုန်ကြောင်း နိဗ္ဗာန် အကျိုးငှာ။ (နိယျာတိ၊ ဤ။) ဒိဋ္ဌိသာမည
ဂတာတိ၊ ကား။ သမာနဒိဋ္ဌိတာဝံ၊ တူသောမဂ္ဂသမ္မာဒိဋ္ဌိ ရှိကုန် ည်၏
အဖြစ်သို့။ ဥပဂတာ၊ ကပ်ရောက်ကုန်သည်။ ဟုတုာ၊ ဝိဟရိယန္တိ၊ လတ္တံ့။
ဝုဗ္ဗိယေဝါတိ၊ ကား။ ဝေံ၊ သို့။ ဝိဟရန္တာနံ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။
ဝုဗ္ဗိယေဝ၊ ကိုသာ။ ပါဠိကင်္ခါ၊ ပရိဟာနိ၊ ကို။ နော (ပါဠိကင်္ခါ)။ ဣတိ၊
ဤကားအနက်။

၁၄၂။ ဧတဒေဝ ဗဟုလန္တိ၊ ကား။ အာသန္နပရိနိဗ္ဗာနတ္တာ၊ နီးသော
ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူခါ

ခ။ နိယျာတိ။ ။နိယျာတိတိ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော နိဿရတိ နိဂစ္ဆတိ။ သယံ နိယန္တ
သေဝ ဟိ “တံသမဏိပုဂ္ဂလံ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော နိယျာပေတိ”တိ ဝုစ္စတိ။-ဋီကာ။
“နိယျာတိ”၏ ကတ္တားသည် ယာအယံဒိဋ္ဌိ တည်း။ ထိုဒိဋ္ဌိက ဝဋ္ဋဒုက္ခကို အာရုံ
မပြုပဲ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသောကြောင့် ဝဋ္ဋဒုက္ခထွက်မြောက်၏။ မိမိကထွက်မြောက်သော
ကြောင့် မိမိကိန်းရာပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း ထွက်မြောက်တတ်သည်ဟု ဆိုရ၏။ ဋ္ဌာနုပစာ
တည်း။ စာအုပ်တို့၌ နိယျာပေတိတိ ဟု တွေ့ရ၏။ “နိယျာတိတိ ဝုစ္စတိ”ဟု ရှိသင့်
မည်ထင်သည်။

နီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ ဩဝဓန္ဓော၊ ဆုံးမတော်မူလတ်သော်။ ပုနပျုန်၊ ဓမ္မိ၊ သော။ တေံ ယေဝ ကတံ၊ ဤ တရားစကားတော်ကိုသာ။ ကရေတိ၊ ၏။ ဣတိ သီလန္တိ၊ ကား။ သီလံ၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိ သီလသည်။ ဝေံ၊ ဤသို့ အပြားရှိ၏။ သီလံ၊ သည်။ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိ၏။

ဧတ္တ၊ ဤ ဣတိ သီလံ-အစရှိသောပါဠိ၌။ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလံ၊ မဂ်၏ အခြေခံဖြစ်သော စတုပါရိသုဒ္ဓိ သီလကို။ သီလံ၊ သီလဟူ၍။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ) စိတ္တေကဂ္ဂတာ၊ မဂ်၏ အခြေခံဖြစ်သော စိတ္တေကဂ္ဂတာကို။ သမာဓိ၊ ဟူ၍။ (ဝေဒိတဗ္ဗော) ဝိပဿနာပညာ၊ ဝိပဿနာပညာကို။ ပညာတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

သီလပရိဘာဝိတောတိ အာဒိသု၊ တို့၌။ (အတ္ထော ဝေံ ဝေဒိတဗ္ဗော။) ယသ္မိံ သီလေ၊ အကြင် မဂ်၏ အခြေခံဖြစ်သော စတုပါရိသုဒ္ဓိ သီလ၌။ ဌတှာ ဝ၊ သာလျှင်။ မဂ္ဂသမာဓိံ၊ မဂ်နှင့်ယှဉ်သော သမာဓိကိုလည်းကောင်း။ ဖလသမာဓိံ၊ ဖိုလ်နှင့်ယှဉ်သော သမာဓိကိုလည်းကောင်း။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ဖြစ်စေကြကုန်၏။ တေန သီလေန၊ ထို မဂ်၏ အခြေခံ ဖြစ်သော စတုပါရိသုဒ္ဓိ သီလဖြင့်။ ပရိဘာဝိတော၊ ထက်ဝန်းကျင် ဖြစ်စေအပ်သော။ ဝါ၊ ထိုအပ်သော။ သော၊ ဤ မဂ် ဖိုလ် သမာဓိသည်။ မဟပူလော၊ များသောအကျိုးရှိသည်။ မဟာနိသံသော၊ များသော အာနိသင်ရှိသည်။ ဟောတိံ၊ ယမိံ သမာဓိမိံ၊ အကြင် မဂ်၏အခြေခံဖြစ်သော သမာဓိ၌။ ဌတှာ၊ ၍။ မဂ္ဂပညံ၊ မဂ်နှင့်ယှဉ်သော ပညာကိုလည်းကောင်း။ ဖလပညံ၊ ကိုလည်းကောင်း။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ တေန သမာဓိနာ၊ ထို မဂ်၏ အခြေခံဖြစ်သော သမာဓိဖြင့်။ ပရိဘာဝိတာ၊ သော။ သာ၊ ထိုမဂ် ဖိုလ်ပညာသည်။ မဟပူလာ မဟာနိသံသာ ဟောတိံ။ ယာယ ပညာယ၊ အကြင် ပညာ၌။ ဌတှာ။ မဂ္ဂစိတ္တံ၊ မဂ်နှင့်ယှဉ်သောစိတ်ကိုလည်းကောင်း။ ဖလစိတ္တံ၊ ကိုလည်းကောင်း။ နိဗ္ဗတ္တန္တိ၊ တာယ၊ ထို ဝိပဿနာပညာဖြင့်။ ပရိဘာဝိတံ၊ သော။ တံ၊ ထိုမဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ်သည်။ သမ္မဒေဝ၊ သာလျှင်။ အာသဝေဟိ၊ တို့မှ။ ဝိမုစ္စတိ၊ လွတ်၏။

၁။ ဣတိသီလံ။ ။ဣတိ သီလန္တိ ဧတ္တ ဣတိသဒ္ဓေါ ပကာရတ္ထော၊ ပရိမာဏတ္ထော စ ကေဠိ ကတွာ ဂဟိတောတိ အာဟ ဝေံ သီလံ ဧတ္တံ သီလန္တိ။ ဝေံ သီလန္တိ ဝေံပဘေဒံ သီလံ။ (ဣတိ ၏ ပကာရတ္ထံ)။ ဧတ္တကန္တိ တေံပရမံ၊ (ဣတိ ၏ ပရိမာဏတ္ထံ)။ န ဣတော ဘိညေျာ။-ဋီကာ။

ယထာဘိရန္တိန္ဒြိကား။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ အနဘိရတိပရိတသိတံ နာမ၊ မဗ္ဗေ၊
 လျော်ခြင်းဟူသော တောင့်တခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ။ ပန၊ အနန္တ ဟူသော။ ယထာ
 ရုစိ၊ အကြင်အကြင် အလိုတော်အတိုင်း။ ယထာအဇ္ဈာသယံ၊ အကြင်အကြင်
 အဇ္ဈာသယတော်အတိုင်း။ ဣတိ စုတ္တံ ဟောတိ။ အာယာမာ' တိ၊ ကား။ ဟေ၊
 လာလော့။ ယာမ၊ သွားကြစို့။ အာယာမာတိ ပိ၊ အာယာမ-ဟူ၍လည်း။ ပါဠိဌာ၊
 သည်။ (အတ္ထိ။) ဝစ္ဆာမ၊ သွားကြစို့။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ [အ သမ္ဗု၊
 အနက်မရှိ။] အာနန္ဒာတိ၊ ကား။ ဘဂဝါ။ သန္တိကာဝစရတ္တာ၊ အနိဉ္စ
 လှည့်လည်တတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေရံ၊ အရှင်အာနန္ဒာ ထေရ်ကို။
 အာလပတိ၊ ခေါ်တော်မူ၏။ ပန၊ ဆက်။ ထေရော၊ အရှင်အာနန္ဒာ ထေရ်
 သည်။ အာဝုသော၊ အရှင်ဘုရားတို့။ ပတ္တစိဝဏုနံ၊ တို့ကို။ ဂဏှထ၊ ကုန်
 လော့။ ဘဂဝါ။ အသုကဋ္ဌာနံ၊ ထို မည်သော အရပ်သို့။ ဂန္တုကာမော၊
 ကြွခြင်းငှာ အလိုရှိတော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့အား။ အာရော
 စေတိ၊ လျှောက်၏။

၁၄၄-၁၄၅။ အမ္မလဋ္ဌိကာဂမနံ၊ အမ္မလဋ္ဌိက သို့ သွားကြောင်းစကား
 ရပ်သည်။ ဥတ္တာနမေဝ၊ ပေါ်လွင်သည်သာ။ အထ ခေါ် အာဟသ္မာ သာရိ

၁။ ယထာဘိရန္တိ။ ။ လောက္ခိယတ္ထသဒ္ဓါနိဝိယ အဘိရန္တသဒ္ဓဿ သိဗ္ဗိ ဒဋ္ဌဇ္ဇာ။
 (အဘိရန္တ-သဒ္ဓါကို မွေ့လျော်ခြင်းအနက်ရှိသော လောကီသဒ္ဓါကဲ့သို့ ရုပ်ပြီးပါစေ။)၊
 အဘိရန္တ အဘိရတံ အဘိရတိတိ တိ အတ္ထတော ကေ။ (ဤသုံးပုဒ်သည် အနက်တူ)၊
 အဘိရန္တ-သဒ္ဓါ၊ စာယံ အဘိရုစိပရိယာယော၊ (အဘိရန္တ-သဒ္ဓါသည် ဤနေရာ၌
 “အလို” ဟူသောအနက်ကိုဟောသော အဘိရုစိသဒ္ဓါ၏ ပရိယာယ်တည်း။) န
 အသာဒပရိယာယော။ (သာယာခြင်း မွေ့လျော်ခြင်း၏ ပရိယာယ်မဟုတ်။) အသာဒ
 ဝသေန တိ ကတ္ထံ ဝသန္တဿ အသာဒဝတ္ထုပိဂမေန (သာယာဖွယ်ဝတ္ထု၏ ကင်း
 ခြင်းကြောင့်။) သိယာ တဿ တတ္ထ အနဘိရတိ၊ တဒိဒံ ဒိဏာသဝါနံ နတ္ထိ၊
 (“တဒိဒံ” ဟု ပါဠိရှိပါစေ။) ပဂေဝ ဗုဒ္ဓါနန္တိ အာဟ “ဗုဒ္ဓါနံ ။ပ။ နတ္ထိ” တိ။
 အဘိရတိဝသေန ကတ္ထံ ဝသိတွာ တဒဘာဝတော အညတ္ထ ဂမနံ နာမ ဗုဒ္ဓါနံ
 နတ္ထိ။ ဝေနေယျပိနယနတ္ထံ ပန ကတ္ထံ ဝသိတွာ တသ္မိံ သိဇ္ဇေ ဝေနေယျပိနယနတ္ထ
 မေဝ တတော အညတ္ထ ဂန္တုန္တိ၊ အယမေတ္ထ ယထာရုစိ။-ဋီကာ။ ဤအဖွင့်ကိုကြည့်
 ၍ “ယထာဘိရန္တိ၊ ကျွတ်ထိုက်ကြသား ဝေနေများကို ထောက်ထားရှုမျှော် အလို
 တော်အတိုင်း” ဟု အနက်ပေးရသည်။

၂။ အာယာမာ။ ။ အာယာမာတိ ဧတ္ထ အာသဒ္ဓေါ “အာဂန္ထာ” တိ ဣဒိနာ
 သမာနတ္ထောတိဒ္ဓိအာဟ “ဟေ ယာမာ” တိ။ (လာ သွားကြစို့” ဟူလို။) အယာ
 မာတိ ပန ပါဠေ အ ကာရော နိပါတမတ္ထံ။ (“အ” သဒ္ဓါ အနက်မရ နိပါတ်မျှ
 တည်း။ “သွားကြစို့” ဟူလို။)-ဋီကာ။

ပုတ္တောတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ သမ္ပသာဒနိယေ၊ သမ္ပသာဒနိယ သုတ်၌။ ဝိတ္ထာရိတံ၊ ချဲ့အပ်ပြီ။ [ပါထိကဝဂ္ဂ၌ တွေ့ရလတ္တံ့။]

ဒုဿီလဘာဒိနဝအပ္ပင်

၁၄၈။ ပါဠိလိဂမနေ၊ ပါဠိလိဂ္ဂာသို့။ ကြွတော်မူခန်း၌။ အာဝါသထာ ဂါရန္တိ၊ ကား။ အာဂန္တုကာနံ၊ အာဂန္တုကတို့၏။ အာဝသထဂေဟံ၊ လာ ချဲ့နေရာ အိမ်ကို။ ဝါ၊ တည်းခိုရာ အိမ်ကို။ (အဓိဝါသေတု-၌ စပ်။) ကိရ၊ ချဲ့။ ပါဠိလိဂါမေ၊ ၌။ နိစ္စကာလံ၊ မြဲသောကာလပတ်လုံး။ ဒိန္နံ၊ နှစ်ဘက် ကုန်သော။ ရာဇ္ဇနံ၊ တို့၏။ (အဇာတသတ်မင်း လိစ္ဆဝိမင်းတို့၏။) သဟာ ယကာ၊ သူငယ်ချင်းတို့သည်။ အာဂန္တု၊ ချဲ့။ ကုလာနိ၊ တို့ကို။ နိဟရိတွာ၊ ဖယ်ထုတ်၍။ မာသမ္ပိ၊ တလ ပတ်လုံး လည်းကောင်း။ အဗ္ဗမာသမ္ပိ၊ တလ ထက်ဝက်ပတ်လုံးလည်းကောင်း။ ဝသန္တိ၊ နေကြကုန်၏။ တေ မန့် သာ၊ တို့သည်။ နိစ္စပစ္စုတာ၊ အမြဲ နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) ဧတေသံ၊ ဤ နှစ်ဘက်သော မင်းများ၏ သူငယ်ချင်းတို့၏။ အာဂတကာ လေ၊ လာရာအခါ၌။ ဝသနဋ္ဌာနံ၊ နေရာအရပ်သည်။ ဘဝိသတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ နဂရမဇ္ဈေ၊ မြို့၏အလယ်၌။ မဟတိ၊ ကြီး စွာသော။ သာလံ၊ ဇရပ်ကို။ ကရိတွာ၊ ချဲ့။ တဿံ၊ ထို ဇရပ်၏။ ဧက သိံ ပဒေသေ၊ တံခိုသော အရပ်၌။ ဘဏ္ဍပဋိသာမနဋ္ဌာနံ၊ ဘဏ္ဍာသိုမှီးရာ အရပ်ကိုလည်းကောင်း။ ဧကသိံ ပဒေသေ၊ ၌။ နိဝါသဋ္ဌာနံ၊ နေရာအရပ် ကိုလည်းကောင်း။ အကံသု၊ ကုန်ပြီ။ တေ၊ ထို ပါဠိလိ ဂ္ဂာသားတို့သည်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဂတော၊ ကြွလာတော်မူပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ သုတွာ ဝ၊ သာလျှင်။ အမေဟိ၊ တို့သည်။ ဂန္တု ပိ၊ ရှိလည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ အာနတဗ္ဗော၊ ပင့်ဆောင်ထိုက်သည်။ သိယာ၊ ၏။ သော၊ ထို မြတ် စွာဘုရားသည်။ သယမေဝ၊ ကိုယ်တော်တိုင်သာ။ အမ္မာကံ၊ တို့၏။ ဝသ နဋ္ဌာနံ၊ သို့။ သမ္ပတ္တော၊ ရောက်လာတော်မူပြီ။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အာဝသထေ၊ ၌။ ဝါ၊ ၌။ မင်္ဂလံ၊ မင်္ဂလာတရားကို။ ဝဒါပေသာ မ၊ ဟောစေကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံ၍။ တေဒတ္ထမေဝ၊ ဤ မင်္ဂလာ တရားကို ဟောစေတော်မူခြင်း အကျိုးငှာသာလျှင်။ ဥပသကံမန္တု၊ ချဉ်း ကပ်ကြကုန်ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေံ၊ ဤသို့။ (အဓိဝါသေတု တန္တေ ဘဂဝါ-အစရှိသောစကားကို။) အာဟံသု၊ လျှောက်ကြကုန်ပြီ။

ယေန အာဝါသထာဂါရန္တိ (ထွေ)၊ ခွံ။ (ဂူဇတ္တိ)။ ကိရ (ဥဒ္ဒရိတွာ ဒဿမိ)။ တေ၊ ထို ပါဠိလိ ရွာသားထိုသည်။ ပုဒ္ဒါ နာမာတို့မည်သည်။ အရညာဇ္ဈာသယာ၊ တော၌ အဇ္ဈာသယရုံတော် မှုကြကုန်သည်။ အရညာရာ မာ၊တောဟူသောမေ့ လျော်ထိုက်သော အရာရှိတော်မှုကြကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) အန္တောဂါမေ၊ ရွာတွင်း၌။ ဝသိတံ၊ ဝှံ။ ဣစ္ဆေယျ၊ ဝါ၊ အလိုရှိမှုလည်း ရှိကုန်ရာ၏။ နော(ဣစ္ဆေယျ) ဝါ၊ အလိုမရှိမှုလည်း မရှိကုန်ရာ။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဂဝတော၊ ၎င်း။ မနံ၊ စိတ်တော်ကို။ အ ဇာနန္ဒာ၊ မသိကုန်သည်။ (ဟု တွာ။) အာဝါသထာဂါရံ၊ လာ၍နေရာအိမ်ကို။ (တည်းခိုရာအိမ်ကို။) အပ္ပ ဋ္ဌိဇဂ္ဂိတွာ ဝ၊ မသုတ်သင်မှု၍သာလျှင်။ အာဂမံသု၊ လာကြကုန်ပြီ။ ဣဒါ နံ၊ ခွံ။ ဘဂဝတော၊ ၎င်း။ မနံ၊ ကို။ ဥတွာ၊ ရှိ။ ပုရေတရံ၊ ရှေးဦးစွာ။ ဂန္ဒာ၊ ရှိ။ ပဋ္ဌိဇဂ္ဂိဿာမ၊ ကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ ယေန၊ ခွံ။ အာ ဝါသထာဂရံ (အတ္ထိ)။ တေန၊ သို့။ ဥပသကာမံ၊ သု၊ ကုန်ပြီ။ သဗ္ဗသန္တ ရိန္တိ၊ ကား။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ခင်းအပ်သော်။ သဗ္ဗ၊ အလုံးစုံသော။ အာဝါသထာဂါရံ၊ သည်။ သန္တတိ၊ ခင်းအပ်သည်မည်သည်။ ဟောတိ။ ဝေ၊ ဤ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သန္တရိ၊ ခင်းအပ်သည် မည် လောက်အောင်။ (သန္တရိတွာ-၌ စပ်။) [ဤပုဒ်၏အဖွင့်ကို ဝိနည်းမဟာဝဂ္ဂ ဘာသာဋီကာ ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓက ပါဠိလိဂါမဝတ္ထုကထာ-၌ ပြခဲ့ပြီ။]

၁၄၉။ ဒုဿိလောတိ၊ ကား။ အသိလော၊ သိလမရှိသော။ နိဿိလော၊ သိလမရှိသော။ သိလဝိပန္နောတိ၊ ကား။ ဝိပန္နသိလော၊ ပျက်သောသိလ ရှိသော။ သိန္နသံဝရော၊ ပျက်သောသံဝရရှိသော။ (ပုဂ္ဂလော ဘောဂဇာနိ နဂစ္ဆတိ-၌ စပ်။) ပမာဒါမိကရဏန္တိ၊ ကား။ ပမာဒကာရဏာ၊ မေ့လျော့ ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ (ဘောဂဇာနိ နိဂစ္ဆတိ-၌ စပ်။)

၈၊ ဆက်။ ဣဒံ သုတ္တံ၊ ဤပါဠိတော်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဂဟဋ္ဌာနံ၊ အိမ်၌ တည်သူ လူဝတ်ကြောင်တို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ဝါ၊ စပ်သဖြင့်။ အာဂတံ၊ လာပြီ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဂဟဋ္ဌတို့နှင့်စပ်သဖြင့် လာပါသော်လည်း။ ပဗ္ဗဇိတာနုမ္မိ၊ ရဟန်းတို့၏ အတွက်လည်း။ လဗ္ဗတေဝ၊ ရအပ်သည်သာ။ ဝါ၊ ရနိုင်သည်သာ။ ဟိ၊ ချဲ့။ ဂဟဋ္ဌော၊ သည်။ ယေန ယေန သိပ္ပဋ္ဌာ ဓနန၊ အကြင် အကြင် အသက်မွေးခြင်း၏ တည်ရာအကြောင်းဖြစ်သော အတတ်ဖြင့်။ ဇီဝိတံ၊ အသက်မွေးမှုကို။ ကပ္ပေတိ၊ ပြု၏။ ယဒိ ကသိယာ၊ လယ်လုပ်ခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ ယဒိ ဝဏိဇာယ၊ ကုန်သွယ်ခြင်းဖြင့်

သော်လည်းကောင်း။ (ဇီဝိကံ ကပေတိ။) ပါဏာတိပါတာဒိဝသေန၊ ပါဏာ
 တိပါတ-အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပမတ္ထော၊ မေ့လျော့သည်။ (ဟုတော။)
 တံ တံ၊ ထိုထို အလုပ်ကို။ ယထာ ကာလံ၊ ကာလအားလျော်စွာ။ သမ္မာ
 ဒေတုံ၊ ပြီးစီးစေခြင်းငှာ။ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။

အထ၊ မစွမ်းနိုင်ရာ ထိုအခါ၌။ အသံ၊ ထိုလူဝတ်ကြောင်း၏။ မူလမ္ပိ၊ အရင်း
 အနီးသည်လည်း။ ဝိနသတိ၊ ပျက်စီးရ၏။ ပန၊ ကား။ မာ ဘာတကာလေ၊ သတ္တဝါ
 တို့ကို မသတ်ရဟု ကြွေးကြော်ရာအခါ၌။ ပါဏာတိပါတံ၊ ပါဏာတိပါတကို။
 ကရောန္တော၊ ပြုမိသည်။ (ဟုတော) စ၊ ရှိလည်းကောင်း။ [မာ ဘာတကာ
 လေတိ “မာ” ဘာတေထ ပါဏိနော” တိ ဝေ မာဘာတာတိ ဗဘာသနံ ဗော
 သိတဒိဝသေ။-ဋီကာ။] အဓိန္နာဒါနာဒိနိ၊ အစရှိသည်တို့ကို။ ‘ကရောန္တော’
 (ဟုတော)စ၊ လည်းကောင်း။ ဒဏ္ဍဝသေန၊ ဒဏ်၏အစွမ်းဖြင့်။ (ဒဏ်တပ်
 ခံရခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။) မဟတိ၊ ကြီးစွာသော။ ဘောဂဇာနိံ၊ စည်းစိမ်၏
 ဆုံးရှုံးခြင်းသို့။ နိဂစ္ဆတိ၊ ရောက်ရ၏။ ဒုဿီလော၊ သော။ ပဗ္ဗဇိတော၊
 သည်။ (သမာနော)စ၊ သော်လည်း။ ပမာဒကာရဏာ၊ မေ့လျော့ခြင်းဟူ
 သော အကြောင်းကြောင့်။ သီလတော၊ မှလည်းကောင်း။ ဗုဒ္ဓဝစနတော၊
 ဘုရားစကားတော်မှလည်းကောင်း။ ဈာနတော၊ ဈာန်မှလည်းကောင်း။ သတ္တ
 အရိယနေတော စ၊ ခုနစ်ပါးသော အရိယာတို့၏ ဥစ္စာမှလည်းကောင်း။
 ဇာနိံ၊ ဆုံးရှုံးခြင်းသို့။ နိဂစ္ဆတိ၊ ၏။

ဂဟဋ္ဌဿ၊ ၏။ အသုကကုလေ၊ ထိုမည်သောအမျိုး၌။ ဇာတော၊ ဖြစ်သော။
 အသုကော နာမ၊ ထိုမည်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒုဿီလော၊ သီလမရှိ။ ပါပ
 ဓမ္မော၊ ‘ယုတ်မာသောအကျင့်ရှိ၏။ ပရိစ္စတ္တဗုဒ္ဓလောကပရလောကော၊ စွန့်
 လွှတ်အပ်သော ဤပစ္စုပ္ပန်လောက တမလွန်လောကရှိ၏။ သလာကတတ္ထ
 မတ္တမ္ပိ၊ စာရေးတံ ဆွမ်းမျှကိုလည်း။ န ဒေတိ၊ မပေး။ ဣတိ၊ သို့။ စတု
 ပရိသမဇ္ဈေ၊ လေးပါးသောပရိသတ်၏အလယ်၌။ ပါပကော၊ ယုတ်ညံ့သော။
 (မကောင်းသော)။ ကိတ္တိသဒ္ဓေါ၊ သည်။ အဗ္ဗုဂ္ဂစ္ဆတိ၊ ပျံ့နှံ့၍တက်၏။
 ပဗ္ဗဇိတထာ ဝါ၊ ရဟန်း၏မှလည်း။ (“ပါပကော ကိတ္တိသဒ္ဓေါ”ဟူသော ထည့်
 ပါ၍၌စပ်။) အသုကော နာမ၊ ထိုမည်သောရဟန်းသည်။ သီလံ၊ ကို။ ရက္ခိတုံ၊
 ငှာ။ နာသက္ခိ၊ နိုင်။ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ တော်ကို။ ဥဂ္ဂဟေတုံ၊ သင်ယူခြင်းငှာ။ န (အသ
 က္ခိ)၊ နိုင်။ ဝဇ္ဇကမ္မာဒိတိ၊ ဆေးဆရာ၏ ဆေးကုမှုအစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ဇီဝတိ၊
 အသက်မွေး၏။ ဣတိ၊ ကုန်သော။ အ ဝါရဝေဟိ၊ အ ဝါရဝတို့ဖြင့်။ သမန္နာ

ဂတော၊ ပြည့်စုံ၏။ ဣတိ ဝေံ၊ သို့။ (စတုပရိသမဇ္ဈေ၊ ဌံ။ ပါပကော၊
သော။ ကိတ္တိသဇ္ဈေ)။ အဗ္ဘဂ္ဂစ္ဆတိ။

အဝိသာရဒေါတိ၊ ကား။ တာဝ၊ ပဗ္ဗဇိတဗ္ဗဇေးဦးစွာ။ (နိဒ္ဒိဋ္ဌော)။ ဂဟဋ္ဌော၊
သည်။ အဝဿံ၊ မချွတ်ကေနံ။ ဗဟူနံ၊ များစွာကုန်သောလူတို့၏။ သန္နိပါတ
ဋ္ဌာနေ၊ စည်းဝေးရာအရပ်၌။ ကေစိ၊ အချို့လူတို့သည်။ မမ၊ ၎င်း။ ကမ္ပံ၊
အလုပ်ကို။ ဇာနိဿန္တိ၊ သိကြကုန်လတ္တံ့။ အထ၊ ထိုသို့သိခြင်းကြောင့်။ မံ၊
ကို။ နိဂ္ဂဏိဿန္တိ၊ နိဂ္ဂကြကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သော်လည်းကောင်း။
ဏုဇကုလဿ၊ မင်းမျိုးအား။ ဒဿန္တိ၊ ပေးကြကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ ဝါ၊ လည်း
ကောင်း။ သတယော၊ ကြောက်ခြင်းနှင့်တကွဖြစ်သည်။ (ဟုတွာ)။ ဥပ
သင်္ကမတိ၊ ချဉ်းကပ်ရ၏။ မင်္ဂုဘူတော၊ မျက်နှာ မသာယာသည် ဖြစ်၍
ဖြစ်သည်။ ပတ္တက္ကန္ဓော၊ ကျသော လည်ကုပ်ရှိသည်။ အစောမုခေါ၊ အောက်၌
မျက်နှာရှိသည်။ (မျက်နှာအောက်ချသည်။) (ဟုတွာ)။ အင်္ဂုလိကေန၊ လက်
ချောင်းဖြင့်။ ဘူမိ၊ မြေကို။ ကဆန္ဓော၊ ရေးခြစ်လျက်။ နိသိဒတိ၊ ၎င်း။
ဝိသာရဒေါ၊ ကင်းသောရွှေရူးခြင်းရှိသည်။ ဟုတွာ ကထေတုံ န သက္ကောတိ။

ပဗ္ဗဇိတောပိ၊ သည်လည်း။ ဗဟူ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ သန္နိ
ပတိတာ၊ ကုန်ပြီ။ အဝဿံ၊ ကန်။ ကေစိ၊ တစ်စုံတယောက်သည်။ မမ၊
၏။ ကမ္ပံ၊ ကို။ ဇာနိဿတိ၊ လတ္တံ့။ အထ၊ ထိုသို့သိခြင်းကြောင့်။ မေ၊
၏။ ဥပေါသထမ္ပိ၊ ဥပုသ်ကိုလည်းကောင်း။ ပဝါရဏမ္ပိ၊ ပဝါရဏာကိုလည်း
ကောင်း။ ထပေတွာ၊ တန်တေး၍။ သာမညတော၊ ရဟန်း၏အဖြစ်မှ။ စာ
ဝေတွာ၊ ရွှေ့လျောစေ၍။ နိက္ကဓိဿန္တိ၊ နှင်ထုတ်ကြကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။
သတယော၊ သည်။ (ဟုတွာ)။ ဥပသင်္ကမတိ၊ ဝိသာရဒေါ၊ သည်။ ဟုတွာ
ကထေတုံ၊ ငှား။ န သက္ကောတိ၊ နိုင်။ ကေဓော ပန၊ အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်သည်
ကား။ ဒုဿိလော၊ သည်။ (သမာနော) ပိ၊ လည်း။ ဒပိတော ဝိယ၊ မာန
ထောင်လွှားသကဲ့သို့။ ဝါ၊ ခန့်ခန့်ညားညား တက်ကြွားသကဲ့သို့။ စိစရတိ၊ လှည့်
လည်၏။ သော ပိ၊ ထို ဒုဿိလသည်လည်း။ အဇ္ဈာသယေန၊ အတွင်းအလိုအား
ဖြင့်။ မင်္ဂု၊ မျက်နှာမသာယာသည်။ ဟောတိယေဝ၊ သည်သာ။ [“အပြင်ဟန်
ကကော့ မျက်နှာထားတင်းတင်း၊ အတွင်းကတော့ မသာမယာ” ဟူလို။]

သမ္မုဋ္ဌော ကာလံ ကရောတိတိ(ဧတ္ထ၊ ဂုဋ္ဌတ္ထံ)။ ဟိ (ဥဒ္ဓရိတွာ၊ ဒဿေမိ)။
တဿ၊ ထို ဒုဿိလပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ သည်။ မရဏမဉ္ဇေ၊ သေရာ ညောင်
စောင်း၌။ နိပန္နဿ၊ လျောင်းစဉ်။ ဒုဿိလကမ္မေ၊ ဒုဿိလ၏အမှုတို့ကို။ သမာ
ဒါယ၊ ၍။ ဝါ၊ ၍။ ပဝတ္တိဋ္ဌာနံ၊ ဖြစ်ရာအရပ်သည်။ အာပါတံ၊ ရွှေ့ကျခြင်းသို့။

ဂစ္ဆတိ၊ ရောက်၏။ သော၊ ထို ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဥပ္ပိလေတွာ၊ မျက်စိ ကိုဖွင့်၍။ ဝါ၊ လတ်သော်။ ဣရလောကံ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်လောကကို။ ပဿတိ၊ မြင် နေ၏။ နိမိလေတွာ၊ မျက်စိမှိတ်၍။ ဝါ၊ လတ်သော်။ ပရလောကံ၊ တမလွန် လောကကို။ ပဿတိ၊ ၎င်း။ တဿ၊ ထို ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်၏စိတ်၌။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ အပါယာ၊ တို့သည်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်လာကုန်၏။ ခတ္တိ သတေန၊ လုံတရာဖြင့်။ သိသော၊ ။ ပဟရိယမာနော၊ ဝိယ၊ ထိုးခတ်အပ် သကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ သော၊ ထို ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝါရေထ ဝါရေထ၊ တားမြစ်ပါကုန် တားမြစ်ပါကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိရဝန္တော၊ မြည်တမ်းလျက်။ မရတိ၊ သေရ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ သမ္ပုဋ္ဌော ကာလံ ကရေတိတိ၊ ဟူ၍။ (တဂဝတာ။) ဝုတ္တံ။ ပဉ္စမပဒံ၊ ဝါးခုမြောက်အပြစ်အစုသည်။ ဥတ္တာနမေဝ၊ ပေါ်လွင်သည်သာ။ [ပဉ္စမပဒန္တိ “ကာယဿ ဘေဒါ” တိအာဒိနာ ဝုတ္တော ပဉ္စမောအာဒိနဝကောဋ္ဌာသော။-ဋီကာ။] (ဝ၅၀) အာနိသံသကထာ၊ သီလဝန္တ ပုဂ္ဂိုလ်၏ အကျိုးကို ဆိုရာဆိုကြောင်းစကားကို။ ဝုတ္တ ဝိပရိယာယေန၊ ဆိုအပ် ပြီးသော အာဒိနဝကထာ၏ ပြောင်းပြန်အားဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗိာ။

၁၅၁။ ဗဟုဒေဝ ရတ္တိ၊ ဓမ္မိယာ ကထာယာတိ၊ ကား။ အညာယ၊ သီလကထာမှ တပါးသော။ ပါဠိမုတ္တကာယ၊ ပါဠိတော်မူလွတ်သော။ ဓမ္မိ ကထာယ စေဝ၊ တရားရှိသော ကထာဖြင့်လည်းကောင်း။ အာဝသထာ နုမောဒနာယ စ၊ အာဝါသထ အနုမောဒနကထာဖြင့်လည်းကောင်း။ အာ ကာသဂင်၊ ကောင်းကင်ဂင်္ဂါမြစ်ကို။ ဝါ၊ ရေတံခွန်ကို။ ဩတံ၊ ရေန္တော ဝိယ၊ သွယ်ချသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ယောဇနပ္ပမာဏံ၊ တယူဇနာ အတိုင်း အရှည်ရှိသော။ မဟာမဓု၊ ကြီးစွာသော ပျားအုံကို။ ဝါ၊ ပျားလပိုကြီး ကို။ ပိဋေတွာ၊ ညှစ်၍။ မဓုပါနံ၊ ပျားရည်အဖျော်ကို။ ပါယေန္တော ဝိယ၊ သောက်စေသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဗဟုဒေဝ ရတ္တိ၊ များစွာသာလျှင်ဖြစ် သော ညှစ်ပတ်လုံး။ သန္တယေတွာ၊ ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ ကျိုးနှစ်ဖြာကို ကောင်း စွာ ရှုမြင်စေတော်မူပြီး၍။ သမ္ပဟံသေတွာ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် ရှင်လန်းစေတော်မူပြီး၍။ ဥယျောဇေသိ၊ လွှတ်တော်မူပြီ။ အဘိက္ကန္တာတိ၊

၁။ ဥပ္ပိလေတွာ။ ပ။ ပဿတိ။ ။ ဥပ္ပိလနကာလေ အတ္တနော ပုတ္တဒါရာဒိဒဿန ဝသေန ဣရလောကံ ပဿတိ၊ နိမိလနကာလေ ဂတိနိတ္တုပဋ္ဌာနဝသေန (ဂတိနိမိတ် ထင်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်) ပရလောကံ ပဿတိ။ တေနာဟ “စတ္တာရော အပါယာ” တိအာဒိ။-ဋီကာ။

ကား။ အတိက္ကန္တာ၊ လွန်သွားပြီ။ ဒီကာ၊ ကုန်ပြီ။ ခယဝယံ၊ ကုန်ခြင်း ပျက်ခြင်းသို့။ ဥပေတာ၊ ကပ်ရောက်ပြီ။

သုညာဂါရန္တိ၊ ကား။ ပါဠိယေက္ကံ၊ အသီးအခြား တပါးသော။ သုညာ ဂါရံ နာမ၊ ဆိတ်ငြိမ်သော ကျောင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ ပန၊ ထိုသို့ပင် အသီးအခြား တပါးသော သုညာဂါရ မရှိပါသော်လည်း။ တတ္ထေဝ၊ ထို အာဝဿတာဂါရ၌ပင်။ ဧကပဿေ၊ တခုသော နံပါး၌။ သာဏိပိ ကာရေန၊ အဝတ် ကန့်လန့်ကာဖြင့်။ ပရိက္ခိပိတွာ၊ ထက်ဝန်းကျင်ကာရံ၍။ ဣမ၊ ဤနေရာ၌။ သတ္တာ၊ သည်။ ဝိဿမိဿတိ၊ အပန်းဖြေတော်မူလိမ့် မည်။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ မဉ္ဇကံ၊ ညောင်စောင်းငယ်ကို။ ပညပေသံ၊ ခင်း ထားကုန်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ စတူဟိပိ၊ ကုန်သော။ ဣရိယာပထေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ပရိတုတ္ထံ၊ သုံးစွဲအပ်သည်။ (သမာနံ၊ သော်။) ဧတေသံ၊ ဤပါဠိလိ ရွာသားတို့၏။ မဟပွလံ၊ ကြီးသောအကျိုးသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံတော်မူ၍။ တတ္ထ၊ ထို ညောင်စောင်းငယ်၌။ သီဟယေယံ၊ မြတ် သောလျောင်းတော်မူခြင်းကို။ ကပ္ပေသိ၊ ပြုတော်မူပြီ။ တံ၊ ထို လျောင်း တော်မူခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ သုညာဂါရံ ပါဝိသိတိ၊ ဟူ၍။ (အာယသ္မတာ အာနုဇ္ဈေန) ဝုတ္တံ။

ပါဠိလိပုတ္တနဂရမာပနအဖွင့်

၁၅၃။ သုနိဓဝဿကာရာတိ၊ ကား။ သုနိဓော စ၊ သုနိဓလည်းမည် သော။ ဝဿကာရောစ၊ ဝဿကာရလည်း မည်သော။ ဇ္ဇေ၊ ကုန်သော။ ပြာဟ္မဏာ၊ ပုဏ္ဏားတို့သည်။ (မာပေန္တိ။) မဂဓမဟာမတ္တာတိ၊ ကား။ မဂဓရညော၊ မဂဓမင်း၏။ မဟာမတ္တာ၊ ကြီးသော အစိုးရခြင်းဟူသော အတိုင်း အရှည် ရှိကုန်သော။ မဟာမစ္စာ၊ အမတ်ကြီးတို့သည်။ (မာပေန္တိ။) ဝါ။ တနည်း။ မာဂဓရဋ္ဌေ၊ မာဂဓတိုင်း၌။ မဟာမတ္တာ၊ ကုန်သော။ မဟာတိယာ၊ ကြီးစွာသော။ ဣဿရိယမတ္တာယ၊ အစိုးရသူ၏ ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်ရာ ရာထူး ဌာနန္တရ ဟူသော အတိုင်း အရှည်နှင့်။ သမန္ဓာဂတာ၊ ပြည့်စုံကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ မဂဓမဟာမတ္တာ၊ တို့မည်၏။ [ဋီကာ၌ အဋ္ဌ ကထာမှ တနည်းဖွင့်သေး၏။] ပါဠိလိဂါမေ နဂရန္တိ၊ ကား။ ပါဠိလိဂါမံ၊ ပါဠိလိရွာကို။ နဂရံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ၍။ မာပေန္တိ၊ ဖန်ဆင်းကြကုန်၏။ ဝဇ္ဇိနံ ပဋိဗာဟာယာတိ၊ ကား။ ဝဇ္ဇိရာဇကုလားနံ၊ ဝဇ္ဇိမင်းမျိုးတို့၏။

အာယမုပစ္စန္နနတ္ထံ၊ ဝင်လာသောအခွန်အတုတ်၏ အပေါက်ဝကို ဖြတ်တား
ခြင်းအကျိုးငှာ။ (မာပေန္တိ။) သဟဿသေဝါတိ၊ ကား။ ဧကေကဝဂ္ဂဝသေန၊
တခုတခုသောအစု၏အစွမ်းဖြင့်။ သဟဿံ သဟဿံ၊ တထောင်တထောင်
သည်။ ဟုတွာ၊ ချွံ။ (ဝတ္ထုနိ ပရိဂ္ဂဏန္တိ။) ဝတ္ထုနိတိ၊ ကား။ ခံရဝတ္ထုနိ၊
အိမ်ရာတို့ကို။ (ပရိဂ္ဂဏန္တိ။) [သဟဿသော+ဝေ၊ သဟဿံနောင်သောပစ္စည်း။]

စိတ္တာနိ နမန္တိ နိဝေသနာနိ မာပေတန္တိ၊ ကား။ ရညဉ္ဇ၊ တို့၏လည်း
ကောင်း။ ရုဗမဟာမတ္တာနဉ္ဇ၊ မင်း၏အမတ်ကြီးတို့၏လည်းကောင်း။ နိဝေ
သနာနိ၊ နေအိမ်တို့ကို။ မာပေတံ၊ ဖန်ဆင်းခြင်းငှာ။ ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာပါဌကနာ၊
ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာကျမ်းကို ရွတ်ဖတ်တတ်ကုန်သော ဆရာတို့၏။ [အိမ်ရာ၏ အကျိုး
အပြစ်ကို သိတတ်သောအတတ်ကို ရွတ်ဖတ်တတ်ကုန်သော ဆရာတို့၏ အိမ်
ရာမြေကြွန် အတတ်ကို တတ်သောဆရာတို့၏။] စိတ္တာနိ၊ တို့သည်။ နမန္တိ၊
ညွတ်ကုန်၏။ ကိရ၊ ချဲ့။ တေ၊ ထို ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာပါဌကဆရာတို့သည်။ အတ္တ
နော၊ ၎င်း။ သိပ္ပာနုဘာဝေန၊ အတတ်၏ အာနုဘောဖြင့်။ [သိပ္ပာနုဘာဝေ
နာတိ သိပ္ပာနုဂတဝိဇ္ဇာနုဘာဝေန။-ဋီကာ။] ဟေဋ္ဌာ၊ ချွံ။ ပထဝိယံ၊ ချွံ။
တိသဟတ္ထမတ္တေ၊ အတောင်သုံးဆယ် အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဌာနေ၊ ချွံ။
ဣဓ၊ ဤအရပ်၌။ နာဂဂ္ဂါဟော၊ နဂါးတို့၏ မိမိတို့ နေရာအဖြစ်ဖြင့်
သိမ်းယူခြင်းသည်။ (ဟောတိ၊ ၎င်း။) ဣဓ၊ ချွံ။ ယက္ခဂ္ဂါဟော၊ ဘီလူးတို့၏
မိမိတို့နေရာအဖြစ်ဖြင့် သိမ်းယူခြင်းသည်။ (ဟောတိ)။ ဣဓ၊ ချွံ။ ဘူတဂ္ဂါ
ဟော၊ တစ္ဆေ မြေဘုတ်တို့၏ မိမိနေရာအဖြစ်ဖြင့်သိမ်းယူခြင်းသည်။ (ဟောတိ။)
ဣဓ၊ ချွံ။ ပါသာဏောဝါ၊ နည်းသော လက္ခဏာရှိသော ကျောက်သည်
သော်လည်းကောင်း။ ခါဏုကောဝါ၊ အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော သစ်ငုတ်
သည်သော်လည်းကောင်း။ အတ္တိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဿန္တိ၊ ကုန်၏။
[ပါသာဏောတိ အပ္ပလက္ခဏပါသာဏော။ ခါဏုကောတိ ယောကောမိ
ခါဏုကော။-ဋီကာ။] တေ၊ ထို ဝိဇ္ဇာပါဌကဆရာတို့သည်။ တဒါ၊ အိမ်နေရာ
တို့ကို သတ်မှတ်ရာ ထို အခါ၌။ သိပ္ပံ၊ အတတ်ကို။ ဝါ၊ မန္တန်ကို။ ဗပ္ပိတွာ၊

၁။ သဟဿသေဝေ။ ။သောပစ္စည်းသည် “ဝိစ္ဆာ” အနက်ကိုလည်းဟော၏။
ဥပမာ “ပဉ္စသော၊ ငါးလုံးတစု ငါးလုံးတစုအားဖြင့်။” ဟုရှာ၍ကဲ့သို့တည်း။ ဤ၌လည်း
“သောပစ္စည်း၏ဝိစ္ဆာအနက်ကိုယူစေလို၍ “သဟဿံ သဟဿံ” ဟုဖွင့်သည်။ ထို့
ကြောင့် “သဟဿံသေဝ” ကို “ပါဌ်မှန်” ဟု မှတ်ပါ။ [သဟဿသေဝါတိ ဝါ၊ ပါဌော၊
သဟဿသော ဝေ။ ကေနာဟ ဧကေကဝဂ္ဂဝသေန သဟဿံ သဟဿံ ဟုတွာဝါ။-
ဋီကာ။]

ရွတ်ဆို၍။ ဝါ၊ စုပ်၍။ ဒေဝတာဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကု။ မန္တယမာနာ
ဝိယ၊ တိုင်ပင်ကုန်သကဲ့သို့။ မာပေန္တိ။

အထဝါ၊ ကား။ နေသံ၊ ထို ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာပါဌကဏရာတို့၏။ [နေသန္တိ
ဝတ္ထုဝိဇ္ဇာပါဌကား။-ဋီကာ] သရီရေ၊ ကိုယ်၌။ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။
အဓိမုစ္စိတွာ၊ ပူးဝင်၍။ တတ္တတတ္ထ၊ ထိုထို အရပ်၌။ နိဝေသနာနိ၊ တို့ကို။
မာပေတုံ၊ ငှာ။ စိတ္တံ၊ ကိုးနာမေန္တိ၊ ညွတ်စေကြကုန်၏။ တာ၊ ထို နတ်
တို့သည်။ စတုံသု၊ လေးထောင့်ကုန်သော။ ကောဏေသု၊ အထောင့်တို့၌၊
ခါဏကေ၊ သစ်သားငုတ်တိုင်တို့ကို။ ဝါ၊ ပန္နက်တို့ကို။ ကောဋေတွာ၊ စိုက်
နှက်၍။ ဝတ္ထုမိ၊ အိမ်ထုမြေအရပ်ကို။ ဂဟိတမတ္တေ၊ ယူအပ်ပြီးကာမျှဖြစ်
လတ်သော်။ ပဋိဝိဂစ္ဆန္တိ၊ ကင်းကုန်၏။ ဝါ၊ ချွါကုန်၏။ သဒ္ဓါနံ၊ သဒ္ဓါ
ရှိကုန်သော။ ကုလာနံ၊ အမျိုးတို့၏အတွက်။ သဒ္ဓါ ရှိကုန်သော။ ဒေဝတာ၊
တို့သည်။ တထာ၊ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ကရေန္တိ၊ အသဒ္ဓါနံ၊ သဒ္ဓါ
မရှိကုန်သော။ ကုလာနံ၊ တွက်။ အသဒ္ဓါ၊ ကုန်သော။ ဒေဝတာ ဝ၊
တို့သည်သာ။ (တထာ၊ ဖြင့်။ ကရေန္တိ၊ ကုန်၏) ကိံကာရဏာ၊ အဘယ်
အကြောခင်းကြောင့်နည်း။ ဟိ၊ ကြောင့်။ သဒ္ဓါနံ၊ သဒ္ဓါရှိသော နတ်တို့
၏။ ဝေ၊ ဤ အကြံသည်။ ဟောတိ။ (ကိံ၊ နည်း။) ဣ၊ ဤ နေရာ၌။
မနုဿာ၊ တို့သည်။ နိဝေသနံ၊ ကိုး။ မာပေတွာ၊ ၍။ (အိမ်ဆောက်ပြီး၍။)
ပဌမံ၊ စွာ။ တိက္ခာသံသံ၊ ကိုး။ နိသီဒါပေတွာ၊ နေစေ၍။ မဂ်လံ၊ ကိုး။
ဝစာပေသန္တိ၊ တိုးပွားစေကုန်လတ္တံ့။ အထ၊ မဂ်လာကို တိုးပွားစေကြရာ
ထိုအခါ၌။ မယံ၊ တို့သည်။ သီလဝန္တာနံ၊ သီလရှိကုန်သော ရဟန်းတို့
ကို။ ဒဿနံ၊ မြင်ရခြင်းကို။ (လဘိဿာမ၊ ရကုန်လိမ့်အံ့။) ဓမ္မကထံ၊ တရား
စကားကိုလည်းကောင်း။ ပဉ္စာဝိဿဇ္ဇနံ၊ ပြဿနာမြေဆိုခြင်းကိုလည်းကောင်း။
အနုမောဒနဉ္စ၊ အနုမောဒနာတရားကိုလည်းကောင်း။ သောတုံ၊ ငှာ။ ဝါ၊
နာခွင့်ကို။ လဘိဿာမ၊ အံ့။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ဒါနံ ဒတွာ။ အမှာကံ၊ တို့
အား။ ပတ္တိံ၊ အဖို့ကို။ ဒဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝေ၊ သည်။
ဟောတိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ အကြံဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ တထာ၊ အားဖြင့်။
ကရေန္တိ၊ ကုန်၏။)

တာဝတိံသေတိ (ဝတ္ထု ဂူဇ္ဇတ္ထံ) ဟိ (ဥဒ္ဓါရိတွာ ဒဿေမိ)။ ကေသ္မိံ၊ တဦး
သော။ ကုလေ၊ ၌။ ကေ၊ တယောက်သော။ ပဏ္ဍိတမနုဿံ၊ ပညာရှိသော
လူကို။ (ဥပါဒါယ) ဝါ၊ ကပ်ယူ၍ လည်းကောင်း။ ဝါ၊ စွဲ၍လည်း
ထောင်း။ ကေသ္မိံ၊ သော။ ဝိဟာရေ၊ ကျောင်းတိုက်၌။ ကေ၊ တပါး

သော။ ဗဟုဿုတဘိက္ခု၊ များသောသုတရှိသော ရဟန်းကို။ ဥပါဒါယ
 ဝါ၊ လည်းကောင်း။ ဝါ၊ လည်းကောင်း။ အသုကကုလေ၊ ထိုမည်သော
 အမျိုး၌။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ပဏ္ဍိတာ၊ ရှိကုန်၏။ အသုကဝိဟာရေ၊ ထို
 မည်သောကျောင်းတိုက်၌။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဗဟုဿုတာ၊ ရှိကုန်၏။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ သဗ္ဗေ၊ ကျော်စောသံသည်။ အဗ္ဗုဂ္ဂစ္ဆတိ ယထာ၊ ပျံ့နှံ့၍တက်သကဲ့
 သို့။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။ ဒေဝရာဇာနံ၊ နတ်တို့၏ မင်းဖြစ်သော။ သက္ကံ၊
 ပညာရှိ သိကြားကိုလည်းကောင်း။ ဝိဿကမ္ပံ၊ ဝိသကြုံမည်သော။ ဒေဝပုတ္တံ
 စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဥပါဒါယ၊ ရှိ။ ဝါ၊ ရှိ။ တာဝတိံသာ၊ တာဝတိံ
 သာ နတ်တို့သည်။ ပဏ္ဍိတာ၊ ပညာရှိပါပေကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗေ၊
 သည်။ အဗ္ဗုဂ္ဂစ္ဆေ၊ ပြီး။ တေန၊ ကြောင့်။ တာဝတိံသေဟိတိ၊ ဟူ၍။
 (ဘဂဝါ) အာဟ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ တာဝတိံသေဟိ၊ တာဝတိံသာနတ်
 တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ မန္တေတွာ ပိ၊ ရှိလည်း။ မာပေန္တိ ဝိယ၊ ဖန်ဆင်းစေ
 ကုန်သကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော။

ယာဝတာ အရိယာယတနန္တိ၊ ကား။ ယတ္တကံ၊ အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်
 ရှိသော။ အရိယမနုဿာနံ၊ အရိယဒေသ၌ နေကြကုန်သော လူတို့၏။ သြသရ
 ဏဋ္ဌာနံ နာမ၊ သက်ရောက်ရာ အရပ်မည်သည်။ အတ္ထိံ၊ ယာဝတာ ဝဏိပ္ပ
 ထောတိ၊ ကား။ ယတ္တကံ၊ သော။ ဝါဏိဇာနံ၊ ကုန်သည်တို့၏။ အာဘတ
 ဘဏ္ဏဿ၊ ဆောင်ယူအပ်သော ဘဏ္ဏာ၏။ ရာသိဝသေနေဝ၊ အစုအပုံ၏
 အစွမ်းအားဖြင့်သာလျှင်။ ကယဝိက္ကယဋ္ဌာနံ နာမ၊ ဝယ်ရာ ရောင်းရာဋ္ဌာန
 မည်သည်။ (အတ္ထိံ) [ရာသိဝသေနေဝ ဖြင့် အစုလိုက် အပြုံလိုက် လက်
 ကားရောင်းခြင်း ဝယ်ခြင်းကို ပြ၏။] ဝါ၊ တနည်း။ ဝါဏိဇာနံ၊ တို့၏။
 ဝသနဋ္ဌာနံ၊ နေရာအရပ်သည်။ အတ္ထိံ၊ ဣဒံ အဂ္ဂနဂရန္တိ၊ ကား။ ဣဒံ၊
 ဤ ပါဠိလိပုတ်မြို့သည်။ တေသံ အရိယာယတန ဝဏိပ္ပထာနံ၊ ထိုအရိယအရပ်၌
 နေကြသောလူမျိုးတို့၏သက်ရောက်ရာအရပ် ကုန်တို့၏အစုအားဖြင့်ရောင်းဝယ်
 ရာ အရပ်တို့၏။ ဝါ၊ ကုန်သည်တို့၏ နေရာအရပ်တို့၏။ ဝါ၊ တို့တွင်။
 အဂ္ဂနဂရံ၊ အမြတ်ဆုံးမြို့သည်။ ဇေဋ္ဌကံ၊ အကြီးဆုံးမြို့သည်။ ပါမောက္ခံ၊
 ပြခန်းသောမြို့သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္ထံ။ ဣတိ၊ ဤကား အနက်။ [ပါ
 ဣလိရွာကြီးမှ ပေါက်ပွားလာသောမြို့ ဖြစ်သောကြောင့်။ “ပါဠိလိပုတ်မြို့”
 ဟု ခေါ်ဝေါ်ဟန်တူသည်။ အရိယာယတနံ၊ ဝဏိပ္ပထော၊ ဝါဏိဇာနံ၊
 ဝသနဋ္ဌာနံ ဝါ”ပုဒ်တို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဤသုတ် ဒုတိယအပိုင်း ဝိနည်း
 မဟာဝါဘာသာဒီကာ တေသဇ္ဇကုန္ဒက ပါဠိလိဂါမဝတ္ထုကထာ၌ ပြခဲ့ပြီ။]

ပုဋ္ဌဘေဒနန္တိ၊ ကား။ ဘဏ္ဍပုဋ္ဌဘေဒနဋ္ဌာနံ၊ ဘဏ္ဍာထုပ်တို့ကို ဖျက်ရာ ဖြေရာအရပ်သည်။ ဘဏ္ဍဘဏ္ဍိကာနံ၊ ဘဏ္ဍာထုပ်တို့ကို။ မောစနဋ္ဌာနံ၊ ဖြေရာအရပ်သည်။ (ဘဝိဿတိ။) ဣတိ ပုတ္တံ ဟောတိ။ [ပုဋ္ဌေ၊ ဘဏ္ဍာအထုပ်တို့ကို + ဘိန္တန္တိ မောစေန္တိ တ္ထောတိ ပုဋ္ဌဘေဒနံ။] သကလဗေမ္ပဒိပေ၊ အလုံးစုံသော ဗေမ္ပဒိပ်၌။ အလဒ္ဓဘဏ္ဍမ္ပိ၊ မရအပ်သော ဘဏ္ဍာကိုလည်း။ ဣဓေဝ၊ ဤပါဠိလိပုတ်မြို့၌သာ။ လဘိဿန္တိ၊ ရကုန်လတ္တံ့။ အညတ္ထ၊ အခြားသော အရပ်၌။ ဝိက္ကယေန၊ ရောင်းခြင်းဖြင့်။ အဂစ္ဆန္တမ္ပိ၊ မရောက်သော ဘဏ္ဍာသည်လည်း။ ဣဓေဝ၊ ဤပါဠိလိပုတ်မြို့၌သာ။ ဂမိဿတိ၊ ရောက်လတ္တံ့။ [န အာဂစ္ဆန္တမ္ပိ၊ မရောက်လာသော ဘဏ္ဍာသည်လည်း။ ဣဓေဝ၊ ၌သာ။ အာဂမိဿတိ၊ ရောက်လာလတ္တံ့။ ဤသို့ ဒေဝာက်က မူကွဲကိုလည်း အနက်အပေးပါ။] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဓေဝ၊ ၌သာ။ ပုဋ္ဌံ၊ ဘဏ္ဍာထုပ်ကို။ ဘိန္တိဿန္တိ၊ ခွဲကြ ဝေကြ ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ အတ္ထော။ ဟိ၊ မှန်။ စတုသု၊ လေးပေါက်ကုန်သော။ ဒွါရေသု၊ တို့၌။ စတ္တာရိ (သတသဟဿာနိ)၊ လေးသိန်းတို့လည်းကောင်း။ သဘာယံ၊ ဈေး၌။ ဝါ၊ လွတ်ရုံး၌။ ဧကံ (သတသဟဿံ)၊ တသိန်းလည်းကောင်း။ ဣတိ ဧဝံ သိ။ ဒိဝသေ ဒိဝသေ၊ နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း၌။ ပဉ္စသတသဟဿာနိ၊ ငါးသိန်းသော ဘဏ္ဍာတို့သည်။ ဥဋ္ဌဟိဿန္တိ၊ ပေါ်ထွက်ကုန်လတ္တံ့။ (အခွန်ထွက်ကုန်လတ္တံ့။) ဣတိ၊ ဤအနက်ကို။ ဒသေတိ၊ ပြ၏။

အဂ္ဂိတော ဝါတိ အာဒိသု၊ တို့၌။ ဝါ သဒ္ဓေါ၊ သည်။ စကာရတ္ထော၊ စ အက္ခရာ၏ အနက်ရှိ၏။ အဂ္ဂိနာ စ၊ မီးကြောင့်လည်းကောင်း။ ဥဒကေန စ၊ ကြောင့်လည်းကောင်း။ မိထုဘေဒေန စ၊ အချင်းချင်း ခွဲခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ အချင်းချင်း ကုန်းတိုက်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ နသိဿတိ၊ ပျက်လတ္တံ့။ ဣတိ အတ္ထော။ ဧကောဋ္ဌာသော၊ တခုသော အဖို့အစုသည်။ ဝါ၊ တပုံသည်။ အဂ္ဂိနာ၊ ကြောင့်။ နသိဿတိ၊ လတ္တံ့။ နိဗ္ဗာပေတု၊ ငြိမ်းစေခြင်းငှာ။ န သက္ခိဿန္တိ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်လတ္တံ့။ ဧကံ (ကောဋ္ဌာသံ)၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ ဂင်္ဂါ၊ ဂင်္ဂါမြစ်သည်။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ ဂမိဿတိ၊ သွားလတ္တံ့။ ဧကော (ကောဋ္ဌာသော)၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ ဣမိနာ၊ ဤသူသည်။ အ ကထိတံ၊ မပြောဆိုအပ်သော စကားကို။ အမုဿ၊ ထိုမည်သူအားလည်းကောင်း။ အမုနာ၊ ထိုမည်သူသည်။ အ ကထိတံ၊ ကို။ ဣမဿ၊ ဤမည်သူအားလည်းကောင်း။ ဝဒန္တာနံ၊ ပြောဆိုသူတို့၏။ ပိသုဏ ဝါစနံ၊ ချောပစ်ကုန်းတိုက်ကြောင်းစကားတို့၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းကြောင့်။ ဘိန္တာနံ၊ ကွဲကုန်သော။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ အညမညဘေဒေနေဝ၊ အချင်း

ချင်း ကဲ့ခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ နသိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ အတ္ထော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္တာ၊ မိန့်တော်မူပြီး၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပစ္စယကောလေ၊ ညှို့။ ဂင်္ဂါယ၊ ၏။ တီရံ၊ သို့။ ဂန္ဒာ၊ ကြွတော်မူ၍။ ကတမုခစောဝနော၊ ပြုအပ်ပြီးသော မျက်နှာသစ်ခြင်း ရှိတော်မူသည်။ ဝါ၊ မျက်နှာသစ်ခြင်းကို ပြုတော်မူပြီးသည်။ (ဟုတ္တာ။) ဘိက္ခာစာရဝေလာယံ၊ ဆွမ်းခံလှည့်လည်ရာ အခါကို။ ဝါ၊ ဆွမ်းခံချိန်ကို။ အာဂမယမာနော၊ ဆိုင်းငံ့တော်မူလျက်။ နိသိဒိ၊ မူပြီ။ [ဤနေရာ၌ ကိုယ်တော်တိုင် ဂင်္ဂါမြစ်သို့ကြွ၍ မျက်နှာသစ်တော် မူသောအားဖြင့် 'သလ္လဟက ဝုတ္တိ' ဖြစ်ပုံကို အတုယူပါ။ မျက်နှာသုတ်ပဝါ သော်မှ ရှိပုံမရပါ။]

၁၅၃။ သုနိဝေဿကာရာပိ၊ တို့သည်လည်း။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ရာဇာ၊ သည်။ သမဏဿ ဂေါတမဿ၊ ၏။ ဥပဋ္ဌာကော၊ အလုပ်အကျွေးတည်း။ သော၊ ထိုမင်းသည်။ အမေ၊ တို့ကို။ ပုစ္ဆိဿတိ၊ မေးလတ္တံ့။ (ကိ။) သတ္တာ၊ သည်။ ပါဠလိဂါမံ၊ သို့။ အဂမာသိ ကိရ၊ ကြွလာတော်မူသတတ်။ တဿ၊ ထို မြတ်စွာဘုရား၏။ သန္တိကံ၊ သို့။ ဥပသကမိတ္ထ၊ ချဉ်းကပ်ကြ ကုန်၏လော။ န ဥပသကမိတ္ထ၊ မချဉ်းကပ်ကြကုန်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ (ပုစ္ဆိဿတိ။) ဥပသကမိမ္မာ၊ ချဉ်းကပ်ကြပါကုန်ပြီ။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ ဝုတ္ထေ၊ သံတော်ဦးတင်အပ်သော်။ နိမန္တယိတ္ထ၊ ပင်ဖိတ်ကြကုန်၏လော။ န နိမန္တယိတ္ထ၊ မပင်ဖိတ်ကြကုန်သလော။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ ပုစ္ဆိဿတိ၊ လတ္တံ့။ န နိမန္တယိမ္မာ၊ မပင်ဖိတ်ကြပါကုန်။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ ဝုတ္ထေ၊ လတ်သော်။ အမှာကံ၊ ဝါတို့၏ အပေါ်၌။ ဧဝံ၊ အပြစ်ကို။ အာရောပေတွာ၊ တင်၍။ နိဂ္ဂဏိဿတိ၊ နှိပ်လတ္တံ့။ မယံ၊ တို့သည်။ အာဂတ ဋ္ဌာနေ၊ ရောက်ရာအရပ်၌။ ဣဒဉ္စာပိ နဂရံ၊ ဤမြို့ကိုလည်း။ မာပေမ၊ ဖန်ဆင်းကြကုန်၏။ ပန၊ စင်စစ်။ သမဏဿ ဂေါတမဿ၊ ၏။ ဂတဂတ ဋ္ဌာနေ၊ ရောက်အပ် ရောက်အပ်သော အရပ်၌။ ကာဠကဏ္ဍိသတ္တာ၊ မည်း ညစ်သော မကောင်းကျိုးကို ပြုတတ်ကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်။ ပဋိက္က မန္တိ၊ ဖဲကြကုန်၏။ [ကာဠကဏ္ဍိ သတ္တာတိ အတ္တနာ ကဏ္ဍေဗဟုလတာယ ပရေသဉ္စ ကဏ္ဍဝိပါကာနတ္တနိဗ္ဗတ္တိ နိမိတ္တတာယ "ကာဠကဏ္ဍိတိ" လဒ္ဒနာမာ ပရူပဒ္ဒဝကရာ အပေသကဉ္စသတ္တာ။-ဒွိကာ။ အကျယ်ကို ဆရာတော်၏နိဿယ၌ ပြထားပြီ။] မယံ၊ တို့သည်။ တံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားကို။ ဥ နဂရမင်္ဂလံ၊ မြို့၏ မင်္ဂလာကို။ ဝဒါပေဿာမ၊ ဟောစေကြကုန်အံ့။ ဣတိ စိန္တေတွာ သတ္တာရံ ဥပသကမိတ္တာ။ နိမန္တယိ သု၊ ပင်ဖိတ်ကြကုန်ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အထခေါ သုနိဝေဿကာရာတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ (သင်္ဂီတိကာရေဟိ။) ဝုတ္တံ။

ပုဗ္ဗဏှသမယန္တိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗဏှကာလေ၊ နံနက်အခါဝယ် တခုသော အချိန်၌။ [ပုဗ္ဗဏှသမယံ-အရ- နံနက်အခါ အားလုံးကို ယူမည်စိုးသောကြောင့် “ပုဗ္ဗဏှေ၊ ဧကံ သမယံ” ဟု ဋီကာဖွင့်သည်။] နိဝါသေတွာတိ၊ ကား။ ဂါမပ္ပဝေသနနိဟာရေန၊ ရွာသို့ဝင်ရာဝယ် ဝတ်တော်မူပုံ နည်းအားဖြင့်။ [ဂါမပ္ပဝေသနနိဝသနာကာရေန။-ဋီကာ။] နိဝါသနံ၊ သင်းပိုင်ကို။ နိဝါသေတွာ၊ ပြင်ဆင်ကာ ဝတ်တော်မူ၍။ ကာယဗန္ဓနံ၊ ခါးပန်းကြိုးကို။ ဗန္ဓိတွာ၊ ဖွဲ့တော်မူ၍။ ပတ္တစီဝရမာဒါယာတိ၊ ကား။ ပတ္တဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ စီဝရဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ အာဒိယိတွာ၊ ယူတော်မူ၍။ ကာယပ္ပဋိဗန္ဓံ၊ ကိုယ်တော်နှင့်စပ်သည်ကို။ ကတွာ။ (ဥပသကံမိ။) [ကာယပဋိဗန္ဓံ ကတွာတိ စီဝရံ ပါရုပ်တွာ၊ ပတ္တိ ဟတ္ထေန ဂဟေတွာတိ အတ္ထော။-ဋီကာ။]

သီလဝန္တေတ္တာတိ၊ ကား။ ဧတ္ထ၊ ဤ ပညာရှိတို့နေရာ အိမ်၌။ သီလဝန္တေ၊ သီလရှိကုန်သော။ (ဗြဟ္မစာရယော-၌ စပ်။) သညတေတိ၊ ကား။ ကာယဝါစာမနေဟိ၊ ကိုယ် နှုတ် စိတ်တို့ဖြင့်။ သညတေ၊ ကောင်းစွာ စောင့်စည်းကုန်သော။ [ကောင်းစွာစောင့်စည်းအပ်သော ကိုယ်နှုတ်နှလုံး သုံးပါးလုံးရှိကုန်သောဟုလည်း ဋီကာဖွင့်၏။] (ဗြဟ္မစာရယော ဘောဇေတွာ-၌ စပ်။)

တာသံ ဒက္ခိဏ မာဒိသေတိ၊ ကား။ သံဃဿ၊ အား။ ဒိန္နော၊ ပေးလှူအပ်ကုန်သော။ စတ္တာဧရာ၊ ကုန်သော။ ပစ္စယေ၊ တို့ကို။ တာသံ ဗာရဓေဝတာနံ၊ ထို အိမ်စောင့် နတ်တို့အား။ အာဒိသေယျ၊ ညွှန်ပြရာ၏။ ပတ္တိံ၊ ရောက်အပ်ရအပ်သော ကုသိုလ်၏အဖို့ကို။ ဒဒေယျ၊ ပေးရာ၏။ [အာဒိသေယျကို အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်သည်။] ပူဇိတာ ပူဇယန္တိတိ၊ ကား။ ဣမေ မနုဿာ၊ တို့သည်။ အမာကံ၊ တို့၏။ ဉာတကာ ပိ၊ ဆွေမျိုးတို့သည်လည်း။ န ဟောန္တိ၊ မဟုတ်ကုန်။ ဝါ၊ မတော်ကုန်။ ဝေမ္ပိ၊ ဤသို့ ဆွေမျိုးမတော်ကုန်ပါသော်လည်း။ နော၊ တို့အား။ ပတ္တိံ၊ ကို။ ဒေန္တိ၊ ပေးကြကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့နှလုံးသွင်း၍။ အာရက္ခံ၊ အစောင့်အရှောက်ကို။ သု သဝိဟိတံ၊ ကောင်းစွာ စီရင်အပ်သည် မည်လောက်အောင်။ ကရောထ၊ ကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ တိုက်တွန်း၍။ သဠု၊ စွာ။ အာရက္ခံ၊ ကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ မာနိတာ မာနယန္တိတိ၊ ကား။ ကာလာနုကာလံ၊ ရွှေကာလအားလျော်သော နောက်စာလ၌။ [ရွေးကာလ၌ ဤအချိန်ဝယ် ဗလိနတ်စာ ပူဇော် ပ သ မှု ပြုကြသည်ဖြစ်လျှင် ထိုကာလအားလျော်သော ထိုအချိန်၌ ဗလိနတ်စာ ပူဇော် ပ သ မှု ပြုကြသည်။] ဗလိကမ္မကရဏေန၊ ပူဇော် ပ သ မှုကို ပြုခြင်းဖြင့်။ မာနိတာ၊ မြတ်နိုးဖောဝါ (၅)၊ ၆

အပ်ကုန်သော နတ်တို့သည်။ တေ မနုဿာ၊ တို့သည်။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ဉာဏကာ ပိ၊ တို့သည်လည်း။ န ဟောန္တိ၊ ကုန်။ စတုမာသ ဆမာသန္တရေ၊ လေးလတို့၏အတွင်း ခြောက်လတို့၏အတွင်း၌။ နော၊ တို့အား။ ဗလိကမ္ပံ၊ ကို။ ကရေန္တိ၊ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်းရုံ။ မာနေန္တိ၊ အတုံ့ပြန်၍ မြတ်နိုးကြကုန်၏။ မာနေန္တိယော၊ အတုံ့ပြန်၍ မြတ်နိုးကြကုန်သော နတ်တို့သည်။ ပရိဿယံ၊ အိမ်ရှင်တို့၏ဘေးရန်ကို။ ဟရန္တိ၊ ပယ်ရှားကြကုန်၏။

တတော နန္တိ၊ ကား။ တတော၊ ထိုသို့ နတ်တို့က ပြန်၍မြတ်နိုးကြခြင်းကြောင့်။ ပဏ္ဍိတဇာတိကံ၊ ပညာရှိသူ၏အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသော။ န မနုဿံ၊ ထို အိမ်ရှင်လူကို။ (အနုကမ္မန္တိ-၌ စပ်။) ဩရသန္တိ၊ ကား။ ဥရေ၊ ရင်၌။ ထပေတွာ၊ ထား၍။ သဝဇိတံ၊ ကြီးပွားစေအပ်သော သားကို။ (အနုကမ္မတိ ဣဝ)၊ သနားစောင့်ရှောက်သကဲ့သို့ [ဤစကားကိုပင်-ယဿ မာတာ စသည်ဖြင့် ချဲ့ပြသည်။] မာတာ၊ မွေးသည့်မိခင် ကျေးဇူးရှင်သည်။ ဩရသံ၊ သော။ ပုတ္တံ၊ ကို။ အနုကမ္မတိ ယထာ၊ ကဲ့သို့။ တဿ၊ ထိုသား၏။ ဥပ္ပန္နပရိဿယဟရဏတ္ထမေဝ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော ဘေးရန်ကို ပယ်ရှားခြင်းအကျိုးငှာသာလျှင်။ ဝါယမတိ (ယထာ)၊ အားထုတ်သကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ အနုကမ္မန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဘခြာနိ ပဿတိတိ၊ ကား။ သန္ဓရာနိ၊ ကောင်းသောအာရုံတို့ကို။ ပဿတိ၊ တွေ့မြင်ရ၏။

၁၅၄။ ဥဠုမ္ပန္တိ၊ ကား။ ပါရဂမနတ္ထာယ၊ တဘက်ကမ်းသို့ သွားခြင်းအကျိုးငှာ။ အာဏိယော၊ မယ်နတ်တို့ကို။ (စို သံတို့ကို။) ကောနေတုာ၊ ရိုက်နှက်၍။ ကတံ၊ ပြုအပ်သော သစ်သားဖောင်ကို။ (ပရိယေသန္တိ၊ ရွာမိုးကြကုန်၏။) ကုလ္လန္တိ၊ ကား။ ဝလ္လိအာဒိတိ၊ နွယ်အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ (အာဒိ-ဖြင့် ကြိမ် စသည်ကိုယူ။) ဗန္တိတုာ၊ ဖွဲ့တုပ်၍။ ကတံ၊ ပြုအပ်သောဝါးဖောင်ကို။ (ဗန္တိ၊ ဖွဲ့တုပ်ကြကုန်၏။) [ဥဠုမ္ပ ကုလ္လ ပုဒ်တို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဝိနည်းမဟာဝဂ္ဂဘာသာဋီကာ ဘေသဇကုန္ဒက ပါဠိဝဂ္ဂါမဝတ္ထုကထာ-၌ ပြခဲ့ပြီ။]

ယေ တံရန္တိ အဏ္ဏဝန္တိ ဂါထာယ၊ ၌။ အဏ္ဏဝန္တိ တေ၊ ဟူသောဤအမည်သည်။ သဗ္ဗန္တိမေန၊ အလုံးစုံသော အပိုင်းအခြားတို့၏ အသုံး၌ဖြစ်သော။ ပရိစ္ဆေဒေန၊ အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ ယောဇနမတ္တံ၊ တယူဇနာ အတိုင်း အရှည်ရှိအောင်။ ဂမ္ဘိရဿ စ၊ နက်သည်လည်းဖြစ်သော။ ပုထုလဿ စ၊ ပြန့်ကျယ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ ဥဒကဋ္ဌာနဿ၊ ရေ၏ တည်ရာအရပ်၏။ အဓိဝစနံ၊ တည်း။ ဣဓ၊ ဤဂါထာ၌။ နဒိ၊ မြစ်ကို။ သရန္တိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတာ၊ ၎င်း။ ဣဒံ၊ ဤအနက်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ (ကံ။) ယေ၊

အကြင် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဂမ္ဘီရဝိတ္ထတံ၊ နက်လည်းနက် ပြန့်လည်း ပြန့် ကျယ်သော။ တဏှာသရံ၊ တဏှာတည်းဟူသော မြစ်ကို။ တရန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထို အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အရိယမဂ္ဂသင်္ခါတံ၊ အရိယာမဂ် ဟု ဆိုအပ် သော။ သေတံ၊ တံတားကို။ ကတွာနု။ (တရန္တိ။) ပလ္လလာနိ၊ ရွံညွှန်တို့ကို။ ပိသဗ္ဗ၊ စွန့်လွှတ်၍။ ဥဒကဘရိတာနိ၊ ရေဖြင့်ပြည့်ကုန်သော။ နိန္ဒဋ္ဌာနာနိ၊ ချိုင့်ဝှမ်းသော အရပ်တို့ကို။ အနာမသိတွာ၊ မသုံးသပ်မှု၍။ (တရန္တိ။) အယံ ပန ဇနော၊ ဤလူအပေါင်းသည်ကား။ အပ္ပမတ္တကံ၊ နည်းသော အတိုင်း အရှည်ရှိသော။ ဣဒံ၊ ဤ ဂင်္ဂါမြစ်ရေကို။ တရိတုကာမော၊ ကူးခြင်းငှာ အလိုရှိသည်။ (ဟုတွာ) ပိ၊ လည်း။ ကုလ္လံ၊ ဝါးဖောင်းကို။ ပမန္ဒတိ၊ ဖွဲ့တုပ်ရ၏။ ပုဗ္ဗိ စ၊ ဘုရားရှင်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓသာဝကာ စ၊ ဗုဒ္ဓ၏ သာဝကလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ မေဓာဝိနော၊ မဂ္ဂလေးပြာ ပညာရှိအစစ် ဖြစ် တော်မူကြကုန်သော။ ဇနာ၊ လူအများတို့သည်။ ကုလ္လေန၊ နှင်း၊ ဝိနာယေဝ၊ ကင်း၍သာလျှင်။ တိတ္ထာ၊ ကူးတော်မူကြကုန်ပြီ။ ဣတိ (ဝုတ္တံ ယောတိ။) ။ ပဌမဘာဏဝါရဝဏ္ဏနာ၊ ပထမဘာဏဝါရ၏ အဖွင့်သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။ ။

အရိယသစ္စကထာ အဖွင့်

၁၅၅။ ကောဋ္ဌိဂါမောတိ၊ ကား။ မဟာပနာဒဿ၊ မဟာပနာဒ မင်း ၏။ ပါသာဒကောဋ္ဌိယံ၊ ပြာသာဒ် ထုပ်ကာ၏ ကျရာအရပ်၌။ ကတဂါ မော၊ ပြုအပ်သော ရွာတည်း။ [ပါသာဒဿံ ပတိတထုပ်ကာယ ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာ နေ နိဝိဋ္ဌဂါမော။—ဋီကာ။] အရိယသစ္စာနန္တိ၊ ကား။ အရိယဘာဝကရာနံ၊ အရိယာ၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော။ သစ္စာနံ၊ သစ္စာတို့ကို။ အနန္တဗော ဓာတိ၊ ကား။ အဗုဇ္ဈနေန၊ မသိခြင်းကြောင့်။ အဇာနနေန၊ မသိခြင်း ကြောင့်။ အပ္ပဋိဝေဓာတိ၊ ကား။ အပ္ပဋိဝိဇ္ဇာနေန၊ ထိုးထွင်း၍မသိခြင်း ကြောင့်။ သန္ဓာဝိတန္တိ၊ ကား။ ဘဝတော၊ ဘဝတခုမှ။ ဘဝံ၊ ဘဝ တခုသို့။ ဂမနဝသေန၊ သွားခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ သန္ဓာဝိတံ၊ ပြေးသွားအပ်ခဲ့ လှလေပြီ။ သံသရိတန္တိ၊ ကား။ ပုနပုနံ၊ အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်။ ဂမနာဂမန ဝသေန၊ သွားခြင်း လာခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ သံသရိတံ၊ ကျင်လည်အပ်ခဲ့လှ လေပြီ။ မမဉ္ဇေဝ တုမ္မာကဉ္ဇာတိ၊ ကား။ မယာ စ၊ ငါဘုရားသည်လည်း ကောင်း။ တုမေဟိ စ၊ သင်တို့သည်လည်းကောင်း။ (သန္ဓာဝိတံ သံသရိတံ- တို့၌ ခက်။)

အထဝါ၊ ထို့ပြင်တနည်းကား။ သန္တာဝိတံ သံသရိတန္တိ၊ ကား။ မမ
 ဧဇေ၊ ၎်လည်းကောင်း။ ဟုဗ္ဗာကဉ္စ၊ ထို့၏လည်းကောင်း။ သန္တာဝနံ၊
 အဆက်မပြတ် ပြေးသွားခဲ့ခြင်းသည်။ သံသရဏံ၊ တပြောင်းပြန်ပြန် ကျင်
 လည်ခဲ့ခြင်းသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ ဧတ္ထ၊ ဤ သန္တာဝိတံ-
 အစရှိသောပါဠိ၌။ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဘဝနေ့တို့ သမူဟတတိ၊ ကား။
 ဘဝတော၊ မှ။ ဘဝံ၊ သို့။ နယနသမတ္တာ၊ ဆောင်ခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သော။
 တဏှာရဇ္ဇ၊ တဏှာ တည်းဟူသောကြီးကို။ သုဠ၊ ကောင်းစွာ။ ဟတာ၊
 ဖျက်ဆီးအပ်ပြီ။ သိန္နာ၊ ဖြတ်အပ်ပြီ။ အပ္ပဝတ္တိကတာ၊ နောင်တဖန် ဖြစ်
 ခြင်းမရှိအောင် ပြုအပ်ပြီ။ [အနုနုဗောဓာ သန္တာဝိတံ သံသရိတံ ပုဒ်တို့၏
 အဓိပ္ပာယ်ကို ဝိနည်းမဟာဝဂ္ဂ ဘာသာဋီကာ ဘေသဇ္ဇကန္ဓက ပါဠိလိဂါမ
 ဝတ္ထုကထာ-၌ပြခဲ့ပြီ။]

အနာဝတ္တိဓမ္မသမ္ပောဓိပရာယဏအဖွင့်

၁၅၆။ နာတိကာတိ၊ ကား။ ဧကံ၊ သော။ တဠာကံ၊ တတက်ဆည်း
 ကန်ကို။ နိဿာယ၊ ရှိ။ ခွိန္နံ၊ ကုန်သော။ စူဠပိတုမဟာမိတုပုတ္တာနံ၊ တထွေး
 တော် တကြီးတော်တို့၏ သားတို့၏။ ဒွေ၊ နှစ်ရွာကုန်သော။ ဂါမာ၊ တို့
 သည်။ (သန္တိ။) နာတိကေတိ၊ ကား။ ဧကံ၊ သော။ ဉာတိဂါမဏေ၊
 ဆွေမျိုးတို့၏ ရွာငယ်၌။ ဂိဉ္ဇကာဝသထေတိ၊ ကား။ ဣဠကာမယေ၊ အုတ်
 တို့ဖြင့် ပြုအပ်သော။ အာဝသထေ၊ ကျောင်း၌။ (ဝိဟရတိ။)

၁၅၇။ ဩရမ္ဘာဂိယာနန္တိ၊ ကား။ ဟေဠာဘာဂိယာနံ၊ အောက် ကာမ
 ဘုံဟူသော အဖို့သို့ ကပ်ရောက်တတ်ကုန်သော။ ဝါ၊ အောက် ကာမဘုံ၏
 စီးပွားဖြစ်ကုန်သော။ ကာမဘဝေ ယေဝ၊ ကာမဘဝ၌ပင်။ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂါဟာ
 ပကာနံ၊ ပဋိသန္ဓေကို ယူစေတတ်ကုန်သော။ (သံယောဇနာနံ-၌ စပ်။)
 ဣတိ အတ္ထော။ ဝါ၊ တနည်း။ ဩရန္တိ၊ ဩရံ ဟူ၍။ လဒ္ဓနာမေဟိ၊ ရအပ်
 သော အမည်ရှိကုန်သော။ တိဟိ၊ ကုန်သော။ မဂ္ဂေဟိ၊ တို့သည်။ ပဟာ
 တဗ္ဗာနိ၊ ပယ်ထိုက်ကုန်၏။ ဣတိ ပိ၊ ထို့ကြောင့်လည်း။ ဩရမ္ဘာဂိယာနိ။

၁။ ဩရမ္ဘာဂိယာနိ။ [ဩရံ ဝုစ္စတိ ကာမဓာတု၊ ပစ္စယဘာဝေန (အကြောင်း
 ၎်ဖြစ်ဖြင့်။) တံ ဩရံ ဘဇန္တိတိ ဩရမ္ဘာဂိယာနိ၊ ဩရမ္ဘာဂဿ ဝါ ဟိတာနိ ဩရမ္ဘာ
 ဂိယာနိ။-ဒီကာ။ [ဩရံ၊ အောက် ကာမဘုံသို့။ ဘဇန္တိ၊ ကပ်ငင်တတ်ကုန်၏။ ဣတိ
 ဩရမ္ဘာဂိယာနိ။ (ဘဇဇာတိ၊ ဣပစ္စည်း ဣအာဂုဓံ။) တနည်း-ဩရံ+ဘာဝေါ ဩ
 ရမ္ဘာဂေါ၊ အောက်ကာမဘုံဟူသောအဖို့။ ဩရမ္ဘာဂဿ ဟိတာနိ ဩရမ္ဘာဂိယာနိ။
 ဟိတ အနက်၌ တဒဿဋ္ဌာနမိယောစ ၌ စ-သဒ္ဓါဖြင့် ဣယ ပစ္စည်းသက်။]

တို့မည်၏။ တတ္ထံ၊ ထို ဩရမ္ဘာဂိယာနိ-ဟူသော ပါဠိ၌။ (အတ္ထော ဝေဝေဒိတဗျော။) [ဩရမ္ဘာတော်၏ နိဿယ၌ “တတ္ထံထို ငါးပါးသော သံယောဇဉ်တို့တွင်”ဟု စွဲတော်မူ၏။] ကာမစွန္ဒနော၊ လည်းကောင်း။ ဗျာပါဒေါ၊ လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမာနိ၊ ဤ သံယောဇဉ်တို့သည်။ (နဒေန္တိ-၌ စပ်။) ဝါ၊ တို့ကို။ သမာပတ္တိယာ၊ သမာပတ်ဖြင့်။ အဝိက္ခမ္ဘိတာနိ၊ မခွါအပ်ကုန်သည်။ (သမာနာနိ) ဝါ၊ ကုန်သော်လည်းကောင်း။ မဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ အ သမုတ္တိန္ဒာနိ၊ အကြွင်းမဲ့ မဖြတ်အပ်ကုန်သည်။ (သမာနာနိ) ဝါ၊ ကုန်သော်လည်းကောင်း။ နိဗ္ဗတ္တဝသေန၊ ပဋိသန္ဓေဖြစ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဥဒ္ဓံ ဘာဂံ၊ အထက်အဖို့ဖြစ်သော။ ရူပဘဝဉ္စ၊ ရူပဘဝသို့လည်းကောင်း။ အရူပဘဝဉ္စ၊ သို့လည်းကောင်း။ ဂန္တံ၊ ငှာ။ ဝါ၊ သွားခွင့်ကို။ န ဒေန္တိ၊ မပေးကြကုန်။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိအာဒိနိ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ-အစရှိကုန်သော။ [အာဒိဖြင့် “ဝိစိကိစ္ဆာ သီလဗ္ဗတပရာမာသ”ကိုယူ။] တိဏိ၊ သုံးပါးသောသံယောဇဉ်တို့သည်။ တတ္ထံ၊ ထို ရူပ အရူပ ဘုံတို့၌။ နိဗ္ဗတ္တမ္ပိ၊ ဖြစ်သော သတ္တဝါကိုလည်း။ အာနေတု၊ ဆောင်ရွက်။ ပုန၊ ဖန်။ ဣဓေ၊ ဤ ကာမဘုံ၌သာ။ နိဗ္ဗတ္တပေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗာနိ ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော သံယောဇဉ်ငါးပါးတို့သည်။ ဩရမ္ဘာဂိယာနေဝ၊ ဩရမ္ဘာဂိယာတို့ မည်သည်သာ။ အနာဂတ္တိဓမ္မာတိ၊ ကား။ ပဋိသန္ဓိဝသေန၊ ပဋိသန္ဓေ၏ အစွမ်းဖြင့်။ အနာဂမနသဘာဝါ၊ ပြန်လာခြင်းသဘောမရှိကုန်။

ရာဂဒေါသမောဟာနံ တနုတ္တာတိ ဣတ္ထံ ၌။ ကဒါစိ၊ တရံတခါ၌။ ကရဟစိ၊ တရံတဆစ်၌။ ဥပ္ပတ္တိယာ စ၊ ဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ပရိယုဋ္ဌာနမန္တတာယ စ၊ ထကြွခြင်း၏ နှံ့သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒေဓာ ပိ၊ နှစ်ပါးအပြားအားဖြင့်လည်း။ တနုဘာဝေ၊ နည်းပါးကုန်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေဒိတဗျော၊ ၏။ [အဖြစ်လည်းမများ တရံတခါ

၀။ တတ္ထံ ။ပ။ န ဒေန္တိ။ ။ဩရမ္ဘာဂိယ အမည်ရသော သံယောဇဉ်တို့၏ဩရမ္ဘာဂိယဖြစ်ပုံကို ဗျတိရေကနည်းအားဖြင့် ထင်စွာပြလိုသောကြောင့် တတ္ထံ စသည်ကိုမိန့်။ ဣဒါနိ ဗျတိရေကမုနေန နေသံ ဩရမ္ဘာဂိယာဘာဝံ ဝိဘာဝေတုံ “တထာ”တိအာဒိ ဝုတ္တိ-ဒီကာ။ ကာမစွန္ဒဗျာပါဒ တို့ကို ဖျာန်သမာပတ်ဖြင့် မခွါအပ်သေးလျှင်လည်းကောင်း၊ မဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့မဖြတ်အပ်သေးလျှင်လည်းကောင်း၊ မိမိကိန်းရာသတ္တဝါကို ဥဒ္ဓံဘာဂိယ-ဖြစ်သော ရူပဘဝ အရူပဘဝသို့ သွားခွင့်မပေးခြင်းသည် ဗျတိရေကတည်း။ ထို ဗျတိရေကစကားဖြင့် ကာမဘုံဟူသော အောက်အဖို့၏ စီးပွားဖြစ်ခြင်းကို ထင်စွာပြရာရောက်သည်။ (မိမိကိန်းရာသတ္တဝါကိုအောက်ကာမဘုံ၌သာ ဖြစ်စေကြသည်ဟူလို)။

ဖြစ်သော်လည်း ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်းမဖြစ်ကြ-ဟူလို။] ဟိ၊ ချဲ့။ သကဒါ
 ဂါမိဿ၊ သကဒါဂါမိပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌။ ပုထုဇ္ဇနာနံ ဝိယ၊ ပုထုဇ္ဇာတို့၏
 ကဲ့သို့။ အဘိတုံ၊ မပြတ်။ ရာဂါဒယော၊ ရာဂအစရှိသောကိလေသာတို့သည်။
 နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ ကဗါစိ၊ ၌။ ကရယစိ၊ ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ
 စ၊ ဖြစ်ပြန်ကုန်သော်လည်း။ ပုထုဇ္ဇနာနံ ဝိယ၊ သို့။ ဗဟလဗဟလော၊
 ထူထဲကုန် ထူထဲကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) နုပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်။ မစ္ဆိကပတ္တံ၊ ယင်ကောင်၏
 အထောက်သည်။ တနုကတနုကာ၊ ပါးပါးလှုပ်လှုပ်သည်။ (ဟောတိ) ဝိယ၊
 သို့။ (တထာ၊ တူ။) တနုကတနုကာ၊ နံ၊ ကုန်သာ၍နံ၊ ကုန်သည်။ (ဟုတွာ။)
 ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ကုန်၏။

ပန၊ ဝါဒန္တရကား။ ဒိဃဘာဏကထိပိဋကမဟာသီဝတ္ထေရော၊ ဒိဃ
 နိကာယ်ကိုဆောင်သော ထိပိဋကမဟာသီဝ ထေရ်သည်။ အာဟ၊ မိန့်ပြီ။
 (ကိ။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သကဒါဂါမိဿ၊ သကဒါဂါမိ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပုတ္တ
 ဓိတရော၊ သားသမီးတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ ဩရောဓာ စ၊ မောင်းမ
 တို့သည်လည်း။ ဟောန္တိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗဟလော၊ ထူထဲကုန်သော။
 ကိလေသာ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ။) ပန၊ စင်စစ်ကား။ ဣဒံ၊ ဤ ရာဂ
 ဒေါသမောဟာနံ တနုတ္တာ-ဟူသောစကားကို။ ဘဝတနုကံဝသေန၊ ဘဝ၏
 နည်းပါးသည်၏အစွမ်းဖြင့်။ ကထိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။
 (အာဟ။) တံ၊ ထို မဟာသီဝထေရ်၏ စကားကို။ (ဝုတ္တတ္တာ-၌ စပ်။)
 အဋ္ဌကထာယံ၊ ဤ အဋ္ဌကထာ၌။ သောတာပန္နဿ၊ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်၏။
 သတ္တဘဝေ၊ ခုနစ်ဘဝတို့ကို။ ထပေတွာ၊ ၍။ အဋ္ဌမေ၊ ရှစ်ခုမြောက်
 ဖြစ်သော။ ဘဝေ၊ ၌။ ဘဝတနုကံ၊ ဘဝ၏ နည်းပါးသည်၏ အဖြစ်
 သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ [ဘဝံတနုကံ-၌ ဘာဝေါပဓာန ဘာဝလောပ-ကြံ။]
 သကဒါဂါမိဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဒေ ဘဝေ ထပေတွာ။ ပဉ္စသု ဘဝေသု၊
 တို့၌။ ဘဝံတနုကံ၊ သည်။ နတ္ထိ။ အနာဂါမိဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ရူပါ ရူပ
 ဘဝေ၊ တို့ကို။ (ထပေတွာ။) ကာမဘဝေ၊ ၌။ ကဝတနုကံ၊ သည်။ နတ္ထိ။
 သိကာသဝဿ၊ ၍။ ကံသိဉ္စိ ဘဝေ၊ တစ်ခုခုသော ဘဝ၌။ ဘဝတနုကံ၊
 သည်။ နတ္ထိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တတ္တာ၊ မိန့်တော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ပယ်မြစ်အပ်ပြီးသည်။ ဟောတိ။ [“အဋ္ဌမေ ဘဝေ ဘဝတနုကံ
 နတ္ထိ” စသည်ဖြင့် ရှေးအဋ္ဌကထာ၌ ဆိုအပ်ပြီ။ ထို့ကြောင့် “နောက်မှ
 ဆိုအပ်သော မဟာသီဝထေရ်၏ စကားကို ထိုစကားကပင် ပယ်ရှားပြီး
 ဖြစ်သည်” ဟူလို။]

ဣမံ လောကန္တိ (ဣဒံ)၊ ဣမံ လောကံ-ဟူသော ဤစကားတော်ကို။
 ဣမံ ကာမာဝစရလောကံ၊ ဤ ကာမာဝစရ လောကကို။ သန္ဓာယ၊ မူရိ။
 (တဂဝတာ။) ဝုတ္တံ။ စ၊ ဆက်။ ဣ၊ ဤ ဣမံ လောကံ-ဟူသောပါဠိ၌။
 အယံ၊ ဤ ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ အဓိပ္ပာယ်ော၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အလိုတော်
 တည်း။ ဟိ၊ ချဲ့။ မနုဿေသု၊ တို့၌။ သကဒါဂါမိဖလံ၊ သကဒါဂါမိဖိုလ်
 သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒေဝေသု၊ တို့၌။ နိဗ္ဗတ္တိတွာ၊
 ဖြစ်၍။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ သစေ သတ္တိကရေတိ၊ အကယ်၍
 မျက်မှောက်ပြုအံ့။ ဣစ္စေတံ၊ ဤသို့ မျက်မှောက်ပြုနိုင်ခြင်းသည်။ ကုသလံ၊
 ကောင်း၏။ ပန၊ ဆက်။ (အရဟတ္တံ၊ ကို။ သတ္တိကာတုံ၊ ဝှား။) အသက္ကောန္တော၊
 မစွမ်းနိုင်လတ်သော်။ အဝယံ၊ မချွတ်ကေနံ။ မနုဿလောကံ၊ လူ့လော
 ကသို့။ အာဂန္ဓာ၊ လာ၍။ (အရဟတ္တံ။) သတ္တိကရေတိ၊ ၏။ ဒေဝေသု၊
 တို့၌။ သကဒါဂါမိဖလံ သို့။ ပတ္တော ပိ၊ ရောက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။
 မနုဿေသု၊ တို့၌။ နိဗ္ဗတ္တိတွာ၊ ၍။ အရဟတ္တံ၊ ကို။ သစေ သတ္တိကရေတိ၊
 အံ့။ ဣစ္စေတံ ကုသလံ။ ပန၊ ဆက်။ (အရဟတ္တံ သတ္တိကာတုံ။) အသက္ကောန္တော၊
 လတ်သော်။ အဝယံ၊ ကနံ။ ဒေဝလောကံ၊ နတ်လောကသို့။ ဂန္ဓာ၊ ၍။
 (အရဟတ္တံ။) သတ္တိကရေတိ။ ဣတိ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ (အဓိပ္ပာယ်ော၊
 တော်တည်း။)

အဝိနိပါတေဓမ္မောတိ ဣ၊ ၌။ (ဝစနတ္ထော၊ ကို။ ဧဝံ ဝေဒိတဗ္ဗော။)
 ဝိနိပတနံ၊ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ကျခြင်း။ ဝိနိပါတော၊ ခြင်း။ အယ၊
 ထို သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝိနိပါတော၊ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ကျခြင်း
 ဟူသော။ ဓမ္မော၊ သဘောသည်။ န (အတ္ထိ)၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ထိုသို့ ဖောက်
 ဖောက်ပြန်ပြန် ကျခြင်းသဘော မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (သော၊ ထို
 သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။) အ ဝိနိပါတေဓမ္မော၊ မည်၏။ စတုသု၊ ကုန်
 သော။ အပါယေသု၊ အပါယ်တို့၌။ အ ဝိနိပါတေဓမ္မော၊ ဖောက်ဖောက်
 ပြန်ပြန် ကျရောက်ခြင်းသဘော မရှိ။ စတုသု အပါယေသု။ အ ဝိနိပါတ
 သဘာဝေါ၊ ဖောက်ဖောက် ပြန်ပြန် ကျရောက်ခြင်းသဘော မရှိ။ ဣတိ
 အတ္ထော၊ နိယတောတိ၊ ကား။ ဓမ္မနိယာမေန၊ အမြဲသတ်မှတ် သုံးဖြတ်တတ်
 သော မဂ်တရားအားဖြင့်။ နိယတော၊ မြ၏။ [ဓမ္မနိယာမေနာတိ မဂ္ဂဓမ္မနိယာ
 မေန နိယတော၊ ဥပရိမဂ္ဂါဓိဂမဿ အဝယံ ဘာဝိဘာဝဟော (ဖြစ်
 လတ္တံ၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။) တေနာဟ-သမ္မောဓိပရာယဏောတိ။-ဋီကာ။]
 သမ္မောဓိပရာယဏောတိ၊ ကား။ အယ၊ ထို သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဥပရိ
 မဂ္ဂတ္ထုပသသင်္ခါတာ၊ အထက် မဂ်သုံးပါးအပေါင်းဟု ဆိုအပ်သော။ သမ္မောဓိ

သမ္မောဓိ-ဟူသော။ ပရိ၊ အလွန်။ အယနံ၊ ရောက်ထိုက်သော။ ဂတိ၊ ဂတိသည်။ ပဋိသရဏံ၊ လည်းလျောင်းရာသည်။ အဝဿိ၊ ကန်။ ပတ္တဗ္ဗာ၊ ရောက်ထိုက်သော တရားသည်။ (အတ္ထိ။) ဣတိ၊ ထိုသို့ အထက် မဂ်သုံးပါးဟူသော အလွန်ရောက်ထိုက်သော တရားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္မောဓိပရာယဏော၊ သမ္မောဓိပရာယဏ မည်၏။ [သမ္မာ ဗုဒ္ဓတိတိ သမ္မောဓိ။ ပရိ+အယနံ ပရာယဏံ။ သမ္မောဓိပရာယဏံ အဿာတိ သမ္မောဓိပရာယဏော။” ဟု ပြု။]

ဓမ္မာဒါသဓမ္မပရိယာယ အဖွင့်

၁၅၇။ ဝိဟေသာတိ...ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ (ဒီပေတိ-၌ စပ်။) အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ တေသံ တေသံ၊ ထိုထို သတ္တဝါတို့၏။ ဉာဏဂတိံ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ် စသော ဉာဏ်၏ ဖြစ်ခြင်းကို။ ဉာဏူပပတ္တိံ၊ ဉာဏ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေ၏ တည်နေပုံအကြောင်းကို။ ဉာဏာဘိသမ္ပရာယံ၊ ဉာဏ်နှင့်တကွဖြစ်သော ကောင်းစွာအလွန်ရောက်ထိုက်သော တမလွန်ဘဝ၏ ဖြစ်ပုံ အကြောင်းကို။ ဩလောကေန္တဿ၊ ဉာဏ်စက္ခုဖြင့် ကြည့်ရှုတော်မူရသော။ တထာဂတဿ၊ ၎င်း။ သေ (သော)၊ ဤသို့ ကြည့်ရှုတော် မူရခြင်းသည်။ ကာယကိလမထော ဝ၊ ကိုယ်တော်၏ ပင်ပန်းကြောင်းသည်သာ။ (ဟောတိ။) ဣတိ၊ ဤအနက်ကို။ ဒီပေတိ၊ ၎င်း ပန၊ ကား။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ ဝိတ္တဝိဟေသာ၊ စိတ်တော်၏ ပင်ပန်းခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဓမ္မာဒါသန္တိ၊ ကား။ ဓမ္မမယံ၊ အရိယာမဂ်တရားဖြင့်ပြီးသော။ အာဒါသံ၊ မိမိကိုကြည့်ရှုကြောင်းမှန်ကို။ (ဒေသေဿာမိ-၌ စပ်။) ယေနာတိ၊ ကား။ ယေန ဓမ္မာဒါသေန၊ အကြင် အရိယာမဂ် တည်းဟူသော မှန်နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ (အရိယသာဝကော-၌ စပ်။) [အာဒိဿတေ အနေနာတိ အာဒါသော။ (မိမိကိုကြည့်ရှုကြောင်းဖြစ်သောမှန်။) အာပုဗ္ဗ+ဒိသဓာတ်၊ ဏပစ္စည်း။ ဋီကာ၌ “အာဒိယတိ” ရှိသည်ကား ပါဌ်ပျက်။]

ခိဏာပါယဒဂ္ဂတိဝိနိပါတေတိ ဣဒံ ဟူသော ဤစကားကို။ နိရယာဒိနံ ယေဝ၊ ငရဲ အစရှိသည်တို့၏ပင်။ ဝေဝစနဝသေန၊ ဝေဝစပရိယာယ်စကား လှယ်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ၊ ဟိ၊ မှန်။ နိရယာဒယော၊ အစရှိသည်တို့သည်။ ဝဇိသင်္ခါတာ၊ ကြီးပွားခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ အယတော၊ ကြီးပွားခြင်းမှ။ ပေတတ္တာ၊ ကင်းကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အပါယာ၊ အပါယ်တို့မည်၏။ ဒုက္ခဿ၊ ၎င်း။ ဂတိ၊ လားရာတည်း။ ပဋိသရဏံ၊ လည်း

လျောင်းရာတည်း။ ဣတိ၊ ထိုသို့ ဒုက္ခ၏လားရာ လည်းလျောင်းရာ၏အဖြစ်
ကြောင့်။ ဒုက္ခတိ၊ ဒုက္ခတိမည်၏။ 'ယေ၊ အကြင်သတ္တဝါတို့သည်။ ဒုက္ခန္တ
ကာရိနော၊ မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်သောအမှုကို ပြုလေ့ရှိကုန်၏။ တေ၊ ထို
သတ္တဝါတို့သည်။ ဣ၊ ဤ ငရဲ၌။ ဝိဝသာ၊ ကင်းသော အလိုရှိကုန်သည်။
(ဟုတူ။) နိပတန္တိ၊ ကျရောက်ရကုန်၏။ ဣတိ၊ ထိုသို့ကင်းသော အလိုရှိ
ကုန်သည် ဖြစ်၍ ကျရောက်ကုန်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိနိပါတာ၊ ဝိနိပါတ
တို့မည်၏။

အဝေစ္စပ္ပသာဒေနာတိ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓဂုဏာနံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ဂုဏ်တော်
တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ယထာဘူတတော၊ အကြင်အကြင် ဟုတ်မှန်သော
အားဖြင့်။ ဉာတတ္တာ၊ သိအပ်ကုန်ပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အစလေန၊ မလှုပ်
မရှားသော။ အစုတေန၊ မရွေ့မလျောသော။ ပသာဒေန၊ ကြည်ညိုခြင်း
နှင့်။ (သမန္နာဂတော ဟောတိ-၌ စပ်။) ဥပရိ၊ အထက်ဖြစ်သော။ ပဒ
ဒုယေ ပိ၊ ဓမ္မေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန သံဃေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန-ဟူသော ပုဒ်
နှစ်ပါး အပေါင်း၌လည်း။ သေဝ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော အစီအရင်သည်
ပင်။ နယော၊ တည်း။ [အဝေစ္စ ယာထာဝတော ဇာနိတော တနိမိတ္တဥပ္ပန္န
ပသာဒေါ (ထို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ သိခြင်း ဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသော
ကြည်ညိုခြင်း။) အဝေစ္စပသာဒေါ။ -ဋီကာ။] ပန၊ ပစ္စက္ခ သံဝဏ္ဏနာ မှ
တပါး အတိဒေသသံဝဏ္ဏနာကို ဆိုဦးအံ့။ ဣတိပိ သော ဘဂဝါတိ အာ
ဒိနံ၊ အစရှိသော ပုဒ်တို့၏။ ဝိတ္ထာဓော၊ ကို။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ၌။ (မယာ။)
ဝုတ္တော၊ ပြီ။

အရိယကန္တေဟိတိ၊ ကား။ အရိယာနံ၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ကန္တေဟိ၊
နှစ်သက်အပ်ကုန်သော။ ပိယေဟိ၊ ချစ်အပ်ကုန်သော။ (မနာပေဟိ၊ မြတ်နိုး
အပ်ကုန်သော။ (သိလေဟိ သမန္နာဂတော ဟောတိ-၌ စပ်။) ဟိ၊ မှန်။
ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ သိလာနိ၊ တို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ အရိယသာဝကာနံ၊ တို့
သည်။ ကန္တာနိ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ (ကသွာ၊ နည်း။) ဘဝန္တရေ ပိ၊
ဘဝတပါး၌လည်း။ အဝိဇဟိတဗ္ဗတော၊ မစွန့်ထိုက်ကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်
တည်း။ တာနိ၊ ထို ဝါးပါးသော သီလတို့ကို။ သန္တာယ၊ မူ၍။ ဧတံ၊
ဤ အရိယကန္တေဟိ-ဟူသော စကားတော်ကို။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ၊ ပန၊
ဆက်။ ဣ၊ ဤ အရိယကန္တေဟိ-ဟူသော ပါဠိ၌။ သဗ္ဗော ပိ၊ သော။
သံဝဓော၊ စောင့်စည်းခြင်းကို။ ဝါ၊ စောင့်စည်းကြောင်းသိလကို။ လဗ္ဗတိ
ယေဝ၊ ရအပ်သည်သာ။

သောတာပန္နောဟ မသ္မိတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားသည်။ ဒေသနာ သီသမေဝ၊ ဒေသနာတော်၏ ဦးခေါင်းမျှသည်သာ။ (ဟောတိ။) (ကသွာ၊ ကြောင့်။ သောတာပန္နောဟ မသ္မိတိ ဣဒံ၊ သည်။ ဒေသနာသီသမေဝ၊ သာ။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိညာယတိ၊ သနည်း။) ပန (ယသွာ)၊ ကြောင့်။ သကဒါဂါမိအာဒယော ပိ၊ သကဒါဂါမိ အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ သည်လည်း။ အဟံ၊ သည်။ သကဒါဂါမိ၊ သကဒါဂါမိသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ဗျာ ကရောန္တိ ယေဝ၊ ဖြေဆိုကြကုန်သည်သာ။ ဣတိ(တသွာ)၊ ကြောင့်။ (သောတာပန္နောဟ မသ္မိတိ ဣဒံ ဒေသနာသီသမေဝ 'ဟောတိ။ ဣတိ ဝိညာယတိ၊ သိ အပ်၏။) ဟံ၊ မှန်။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ အလုံးစုံကုန်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ လည်း။ သိက္ခပဒဝိရောဓေန၊ ဘူတာရောစန သိက္ခာပုဒ်နှင့် မဆန့်ကျင်ခြင်း ကြောင့်။ ယုတ္တဋ္ဌာနေ။ ဖြေဆိုသင့်ရာ ဌာန၌။ ဗျာကရတံ၊ ဖြေဆိုခြင်း သည်။ ဝါ၊ ကို။ အနုညာတမေဝ၊ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သည်သာ။ ဟောတိ။ [ရဟန်းအချင်းချင်းဖြစ်၍ ထိုပုဂ္ဂိုလ် အားတက်လာအောင် မိမိတရားထူးရ ကြောင်းကို ဖြေဆိုနိုင်သည်။]

အမ္မပါလိဂဏီကာဝတ္ထု

၁၆၁။ ဝေသာလိယံ ဝိဟရတိတိ ဣတ္ထ၊ ၌။ တေန ခေါ ပန သမ ယေန ဝေသာလိ ဣဒ္ဓါစေဝ ဟောတိ ဖိတာ စာတိအာဒိနာ၊ အစရှိသော။ ခန္ဓကေ၊ မဟာဝဂ္ဂုခန္ဓကန္တံ။ ဝုတ္တနယေန၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ ဝေ သာလိယာ၊ ဝေသာလိမြို့၏။ သမ္ပန္နဘာဝေါ၊ ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကို။ ဝေ ဒိတဗ္ဗော၊ ၏။ အမ္မပါလိဝနေတိ၊ ကား။ အမ္မပါလိယာ၊ အမ္မပါလိမည် သော။ ဂဏီကာယ၊ ပြည်တန်ဆာမ၏။ ဥယျာနဘူတေ၊ ဥယျာဉ်ဖြစ်၍ဖြစ် သော။ အမ္မဝနေ၊ သရက်တော၌။ (ဝိဟရတိ-၌ စပ်။) သတော သိက္ခ ဝေတိ၊ ကား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အမ္မပါလိဒဿနေ၊ အမ္မပါလိကို မြင် ခြင်း၌။ သတိပစ္စုပဋ္ဌာနတ္ထံ၊ သတိကို ရှေးရှုတည်စေခြင်းအကျိုးငှာ။ [တေသံ သတိပစ္စုပဋ္ဌာပနတ္ထံ။-ဋီကာ။] ဝိဆေသတော၊ အထူးအားဖြင့်။ ဣမ၊ ဤ အရပ်၌။ သတိပဋ္ဌာနဒေသနံ၊ သတိပဋ္ဌာန်ဒေသနာတော်ကို။ အာရတိ၊ အား ထုတ်တော်မူပြီး။ တတ္ထ၊ ထို သတောဘိက္ခဝေ-အစရှိသောပါဌ်၌။ (ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။) သရတိ၊ မပြတ်မလပ် အမှတ်ရတတ်၏။ ဣတိ၊ ထို ကြောင့်။ (သော၊ သည်။) သတော၊ မည်၏။ (ယော၊သည်။) သမ္ပဇာ နာတိ၊ အညီအမျှ အပြားအားဖြင့် သိတတ်၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ (သော၊

သည်။) သမ္မဇာနော၊ မည်၏။ သတိယာ စ၊ သတိနှင့်လည်းကောင်း။ သမ္မဇာနော စ၊ အညီအမျှ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော ပညာနှင့်လည်းကောင်း။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်။ ဟုတော၊ ဤ။ ဝိဟရေယျ၊ နေရာ၏။ ဣတိ အတ္ထော။ ကာယေ ကာယာနုပသိတိ အာဒိဿ၊ အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ ယ၊ အကြင် စကားကို။ ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ ဆိုထိုက်၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ မဟာသတိပဋ္ဌာနေ၊ မဟာသတိပဋ္ဌာန်သုတ်၌။ ဝက္ခာမ၊ ဆိုကုန်အံ့။

နီလာတိ ဣဒံ၊ နီလာ-ဟူသော ဤသဒ္ဒါသည်။ သဗ္ဗသင်္ဂါဟကံ၊ အလုံးစုံအညီရောင်ကို သိမ်းယူကြောင်းသဒ္ဒါတည်း။ နီလဝဏ္ဏာတိအာဒိ၊ အစရှိသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ တဿေဝ၊ ထို နီလ-၏ပင်။ ဝိဘာဂဒဿနံ၊ ဝေဖန်အပ်သော အထူးကိုပြုကြောင်း သဒ္ဒါတည်း။ တတ္ထ၊ ထို နီလဝဏ္ဏာ-စသော စကားရပ်၌။ တေသံ၊ ထို လိစ္စဝိမင်းတို့၏။ ပကတိဝဏ္ဏော၊ ပင်ကို အဆင်းသည်။ နီဓလာ၊ ညိုသည်။ န၊ မဟုတ်။ ပန၊ ထိုသို့ ပင်ကို အဆင်းစာမညီပါသော်လည်း။ နီလဝိလေပနဝိလိတ္တတ္တာ၊ ညိုသောနံသာပျောင်းတို့ဖြင့် လိမ်းကျ အပ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တေ၊ ဤ နီလဝဏ္ဏာ-ဟူသော စကားကို။ (သင်္ဂတိကာရေဟိ) ဝုတ္တံ။ နီလဝတ္တာတိ၊ ကား။ တေသံ၊ ထို လိစ္စဝိတို့၏။ ပဋ္ဌဒ္ဒကူလကောသေယျာဒိနိ ပိ၊ ပုဆိုး၌သို့ဖြူပုဆိုး ပိုးပုဆိုး အစရှိသည်တို့သည်လည်း။ နီလာနေဝ၊ ညိုကုန်သည်သာ။ ဟောန္တိ။ နီလာလင်္ကာရာတိ၊ ကား။ နီလမဏိဟိ၊ ညိုသော ပတ္တမြားရှိကုန်သော။ နီလပုပေဟိ၊ ညိုသောပန်းတို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ အလင်္ကာတာ၊ တန်ဆာဆင်အပ်ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ) [နီလော မဏိ ဧတေသုတိ နီလမဏိ- ဋီကာ။] တေသံ၊ ထို လိစ္စဝိမင်းတို့၏။ ရထာ ပိ၊ ရထားတို့သည်လည်း။ နီလမဏိ ခစိတာ၊ ညိုသောပတ္တမြားတို့ဖြင့် စီအပ်ကုန်သည်။ နီလဝတ္ထပရိက္ခိတ္တာ၊ ညိုသော အဝတ်တို့ဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ကာရံအပ်ကုန်သည်။ နီလဒ္ဓဇာ၊ ညိုသော အလံရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ) နီလဝဓိဋ္ဌကေဟိ၊ ညိုသောချပ်ဝတ်ရှိကုန်သော။ နီလာဘရုဏေဟိ၊ ညိုသော တန်ဆာရှိကုန်သော။ နီလအဿေဟိ၊ ညိုသော မြင်းတို့ဖြင့်။ ယတ္ထာ၊ ကပ်ယှဉ်အပ်ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ) ပတောဗလဋ္ဌိသော ပိ၊ နှင်တံ တပြာတို့သည်လည်း။ နီလာယေဝ၊ ညိုကုန်သည်သာ။ (ဟောန္တိ) ဣတိ၊ သို့။ ဣမိနာ နယေန၊ ဤ နည်းဖြင့်။ သဗ္ဗပဒေသု။ အလုံးစုံသော ပီတာ ပီတဝဏ္ဏာ-အစရှိသောပုဒ်တို့၌။ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။

ပရိဝဇ္ဇေသိတိ၊ ကား။ ပဟရိ၊ ထိုက်ခတ်ပြီ။ [ပရိဝဇ္ဇေသိတိ ပရိသဇ္ဇေသိ-ဋီကာ။] ကိ' ဇေ အမွပပါလိထို (ဧတ္ထ)၊ ။ ဇေတိ၊ ဇေ-ဟူ

သောသဒ္ဓါသည်။ အာလပနဝစနံ၊ (ရှေးရှုခေါ်ဝေါ်ခြင်းအနက်ကို ဟောသောသဒ္ဓါတည်း။) ဘောတိ အဗ္ဗပါလိ၊ ရှင်မ အဗ္ဗပါလိ။ ကိံ ကာရဏာ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ (ပရိဝဇ္ဇေသိ၊ ပြန်လည်စေသနည်း။ ဝါ၊ ပုတ်ခတ်သနည်း။) ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကိဉ္စာတိ ပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဠိတော်ပါဠိသည်။ (အတ္ထိ။) ဣတ္ထိ၊ ဤ ကိဉ္စဟူသောပါဠိ၌။ အယမေဝ အတ္ထော၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော အနက်သည်ပင်။ (ဟောတိ၊ ဧ။) သာဟာရန္တိ၊ ကား။ သ ဇနပဒံ၊ ဇနပုဒ်နှင့်တကွဖြစ်သော။ (ဝေသာလိ-၌ စပ်။) အင်္ဂုလိံ ဖောဇ္ဇေယန္တိ၊ ကား။ အင်္ဂုလိံ၊ လက်ချောင်းကို။ စာလေသုံ၊ လှုပ်စေကြကုန်ပြီ။ (တနည်း) အင်္ဂုလိံ စာလေသုံ၊ လက်ဖျားခါကြကုန်ပြီ။ [ဗုဒ္ဓဓာတ်သည် ဝိဇနန (ခါတွက်ခြင်း) အနက်ကိုဟော၏။] အဗ္ဗကာယာတိ၊ ကား။ ဣတ္ထိကာယ၊ မိန်းမသားသည်။ (ဇိတာ-၌ စပ်။) [ဤပုဒ်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ဝိနည်းမဟာဝဂ္ဂဘာသာဓိကော ဘေသဇက္ခန္ဓက ပါရလိဂါ မဝတ္ထု ကထာ-၌ ပြခဲ့ပြီ။]

ယေသန္တိ၊ ယေသံ-ဟူသောသဒ္ဓါသည်။ ကရဏတ္ထေ၊ ကရိုက်ခတ်၏ ကတားအနက်၌။ သာမိဝစနံ၊ ဆဋ္ဌိဝိဘတ်ရှိသော သဒ္ဓါတည်း။ ယေဟိ၊ အကြင် သင်တို့သည်။ အဒိဋ္ဌံ၊ ရှေး၌မမြင်အပ်ကုန်။ 'ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဩလောကေထာတိ၊ ကား။ ပဿထ၊ ကြည့်ကြကုန်လော့။ အဝလောကေထာတိ၊ ကား။ ပုနပျုနံ၊ အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်။ ပဿထ။ ဥပသံဟ ရထာတိ၊ ကား။ ဥပနေထ၊ ကပ်ဆောင်ကြကုန်လော့။ လိစ္ဆဝိ ပရိသံ၊ ဤ လိစ္ဆဝိ ပရိသတ်ကို။ တုမ္မာကံ၊ တို့၏။ စိတ္တေန၊ စိတ်အားဖြင့်။ တာဝတိံ သာသဒိသံ၊ တာဝတိံ သာ ပရိသတ်နှင့်တူအောင်။ ဥပသံဟရထ၊ ကပ်ဆောင်ကြကုန်လော့။ ဥပနေထ၊ ကုန်လော့။ အလ္လိယာပေထ၊ ငြိကပ်စေကြကုန်လော့။ တာဝတိံ သာ၊ တာဝတိံ သာ နတ်တို့သည်။ အဘိရူပါ၊ လွန်ကဲသော

၁။ အဝလောကေထ။ ။အပဝတ္တိတွာ (အပ+ဝတ္တိတွာ) ဩလောကနံ ဩလောကေထ၊ ပြန်မလှည့်မှ၍ ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ကြည့်သည် မည်လောက်အောင် ကြည့်လိုက်ကြကုန်လော့။ တံ ပန အပဝတ္တိတွာ ဩလောကနံ အနု အနု ဒဿနံ ဟောတိ (ထိုသို့ ပြန်မလှည့်ပဲ ကြည့်ရှုခြင်းဟူသည့် အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် ကြည့်ခြင်းတည်း။) ဣတိ အာဟ "ပုနပျုနံ ပဿထာ" တိ။

၂။ ဥပနေထ။ ။ယထာယံ လိစ္ဆဝိရာဇပရိသာ သောဘာတိသယေန ယုတ္တာ၊ (အလွန် တင့်တယ်ခြင်းနှင့် ယှဉ်သကဲ့သို့) ဧဝံ တာဝတိံ သပရိသာ တိ ဥပနယံ (ကပ်ဆောင်မှုကို) ကရောထ။ တေနာဟ "တဉ္စတိဉ္စသဟိ သမဇက ကတွာ ပဿထာ" တိ။-၌ကား။

အဆင်းရှိကုန်သည်။ ဝါ၊ အလွန်အဆင်းလှကုန်သည်။ ပါသာဒိကာ၊ စိတ်၏ ကြည်လင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သည်။ နီလာဒိနာနာဝဏ္ဏာ၊ နီလ-အစရှိသော အထူးထူးသော အဆင်းရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ) ယထေဝ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့ပင်။ ဝေံ၊ တူ။ ဣမေလိစ္ဆဝိဒုဇာနော ပိ၊ ဤ လိစ္ဆဝိမင်းတို့သည်လည်း။ (အဘိဂ္ဂဟါ ပါသာဒိကာ။ နီလာဒိနာနာဝဏ္ဏာ၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ။) ဣတိ၊ သို့။ ဇာဝတိံ သေဟိ၊ တာဝတိံ သာနတ်တို့နှင့်။ သမကေ၊ တူသည်တို့ကို။ ကတွာ ပဿထ။ ဣတိ အတ္ထော။ /

ပန၊ ပရိဟာရပက္ခံ။ ပ။ အံ။ ကသွာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အနေကသတေဟိ၊ အရာမက များစွာကုန်သော။ သုတ္တေဟိ၊ သုတ်တို့ဖြင့်။ စက္ခာဒိနံ၊ စက္ခု-အစရှိသည်တို့၏။ ရူပါဒီသု၊ ရူပါရုံအစရှိသည်တို့၌။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟံ၊ ပုံသဏ္ဍာန်နိမိတ်ကို ယူခြင်းကို။ ပဋိသေခေတွာ၊ တားမြစ်တော်မူပြီး၍။ ဣမ၊ ဤသုတ်၌။ မဟန္တေန၊ ကြီးစွာသော။ ဥဿာဟေန၊ အားထုတ်ခြင်းဖြင့်။ နိမိတ္တဂ္ဂါဟေ၊ သုဘနိမိတ်ကို ယူခြင်း၌။ ဥယျောဇေတိ၊ တိုက်တွန်းတော်မူသနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ ဟိတကာမတယ၊ ရဟန်းတို့၏ စီးပွားကို အလိုရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနေကသတေဟိ သုတ္တေဟိ စက္ခာဒိနံ ရူပါဒီသု နိမိတ္တဂ္ဂါဟံ၊ ပဋိသေခေတွာ ပိ၊ တားမြစ်တော်မူပြီး၍လည်း။ ဣမ မဟန္တေန ဥဿာဟေန နိမိတ္တဂ္ဂါဟေ။ ဥယျောဇေတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။ ကိရ၊ ချဲ့။ တတြ၊ ထို ရဟန်းတို့တွင်။ ဧကေစ္စေ၊ ဘိက္ခု။ တို့သည်။ ဩသန္ဓဝိရိယာ၊ သမ္မာပဋိပတ်၌ ဆုတ်နစ်သော ဝိရိယရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ။) [သမ္မာ ပဋိပတ္တိယံ အဝသန္ဓဝိရိယာ ဩသန္ဓဝိရိယာဝါတိ အတ္ထော။ ယခုခေတ်၌ စာမေးပွဲအောင်အောင်ကြိုးစားနေသော ပုဂ္ဂိုလ်များလည်း သမ္မာပဋိပတ်မပါလျှင် “ဩသန္ဓဝိရိယာ” တို့ပင်တည်း။-ဒီကာ။] တေသံ၊ ထို ရဟန်းတို့၏။ (ဥဿာဟ-၌ စပ်။) သမ္ပတ္တိယာံ၊ စည်းစိမ်ဖြင့်။ ပလောဘေန္တော၊ ပြားယောင်းတော်မူလိုသည်။ (ဟုတွာ။) အပ္ပမာဒေန၊ မေ့လျော့ခြင်း၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော သတိဖြင့်။ သမဏဓမ္မံ၊ ရဟန်းတရားကို။ ကရောန္တာနံ၊ ပြုကုန်သော ရဟန်းတို့၏။ ဝါ၊ တို့သည်။ ဝေရူပါ၊ သော။ ဣဿရိယသမ္ပတ္တိ၊ အစိုးရသူ၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ စည်းစိမ်ကို။ သုလဘာံ၊ လွယ်ကူစွာရအပ်၏။ ဝါ၊ ရလွယ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သမဏဓမ္မေ၊ ၌။ ဥဿာဟဇနနတ္ထ၊ အားတက်သရော ဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှာ။ အာဟ၊ ဩလောကေထ ဘိက္ခဝေ-စသည်ဖြင့် မိန့်တော်မူပြီ။

အနိစ္စလက္ခဏဝိဘာဝနတ္ထု၊ အနိစ္စလက္ခဏာကို ထင်စွာ ပြတော်မူခြင်း အကျိုးငှာလည်း။ ဝေံ၊ သို့။ အာဟ၊ မြို့။ ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ဟိ၊ ချဲ့။

န စိရဿေဝ၊ မကြာမြင့်မိပင်။ သဗ္ဗေ ပိ၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဤ လိစ္ဆဝီ
 မင်းတို့သည်။ အဇာတသတ္တုဿ၊ ၎င်း။ ဝသေန၊ အစွမ်းကြောင့်။ ဝိနာသံ၊
 ပျက်စီးခြင်းသို့။ ပါပုဏိဿန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ နေသံ၊
 ထို လိစ္ဆဝီမင်းတို့၏။ ရဇ္ဇသိရိသမ္ပတ္တိံ၊ မင်း၏ အဖြစ်ဟူသော အသရေ၏
 ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ဌိတဘိက္ခု၊ တည်သော ရဟန်း တို့သည်။
 တထာရူပပါယ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ သိရိသမ္ပတ္တိယာ၊ အသရေ၏ ပြည့်စုံ
 ခြင်း၏။ ဝိနာသော၊ ခြင်းသည်။ ပညာယိဿတိ နာမ၊ ထင်ရှားရတိုက်၏။
 ဣတိ၊ သို့။ အနိစ္စလက္ခဏံ၊ အနိစ္စလက္ခဏာကို။ ဘာဝေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။
 ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ၊ ထို့နှင့်။ ငဟ၊ ကူ။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ ပါပုဏိဿန္တိ၊ ကုန်
 လတ္တံ့။ ဣတိ အနိစ္စလက္ခဏ ဝိဘာဝနတ္ထံ အာဟ။

အဝိဝါသေတတိ၊ ကား။ အဗ္ဗပါလိယာ၊ ၎င်း။ နိမန္တိတဘာဝံ၊ ပင့်ဖိတ်
 အပ်ပြီး၏ အဖြစ်ကို။ ဥတွာ ပိ၊ သိ၍လည်း။ ဝါ၊ သိပါလျက်လည်း။
 ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ နိမန္တန္တိ၊ ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။
 အ သဒ္ဓဟနတာယ စေဝ၊ (အဗ္ဗပါလိ၏ စကားကို) ယုံကြည်ခြင်း မရှိကုန်
 သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဝတ္တသိသေန စ၊ ကျင့်ဝတ်ကို
 အဦးပြုသဖြင့်လည်းကောင်း။ (နိမန္တန္တိ) ဟိ၊ မှန်။ သာ၊ ထိုအဗ္ဗပါလိ
 သည်။ ဓုတ္တာ၊ အပျော်ကြူးသော။ ဣတ္ထိ၊ တည်း။ အနိမန္တေတွာ ပိ၊ မပင့်
 ခဲ့မူ၍လည်း။ နိမန္တေမိတိ၊ ဟူ၍။ ဝဒေယျ၊ ပြောဆိုရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။
 တေသံ၊ ထို လိစ္ဆဝီမင်းတို့၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ စ၊ သည်
 သာမကသေး။ ဓမ္မံ၊ ကို။ သုတွာ၊ နာပြီး၍။ ဂမနံကာလေ၊ ပြန်သွား
 ခါနီး အခါ၌။ နိမန္တေတွာ၊ ၍။ ဂမနံ နာမ၊ သွားခြင်းမည်သည်။ မနု
 ယာနံ၊ တို့၏။ ဝတ္တမေဝ၊ ကျင့်ဝတ်ပင်တည်း။

ဝေဠုဝဂါမ ဝဿူပဂမန

၁၆၃။ ဝေဠုဝဂါမကောတိ၊ ကား။ ဝေသာလိယာ၊ ၎င်း။ သမိပေ၊
 အနီး၌။ ဝေဠုဝဂါမော၊ ဝေဠုဝဂ္ဂာသည်။ (အတ္ထိ။) ယထာမိတ္တန္တိအာဒိသု၊
 အစရှိသောပုဒ်တို့၌။ (အတ္ထော ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော။) မိတ္တာ၊ မိတ်ဆွေတို့သည်။
 မိတ္တာဝ၊ မိတ်ဆွေတို့ပင်တည်း။ (အထူးဖွင့်စရာမလိုပါ-ဟူလို) သန္နိဋ္ဌာတိ၊
 ကား။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထို အရပ်၌။ သင်္ဂမ္မ၊ ကောင်းစွာ ရောက်၍။
 [သင်္ဂမ္မာတိ သမ္မာ ဂန္ဓာ။-ဋီကာ။] ဒိဋ္ဌမတ္တာ၊ မြင်အပ်ကာမျှ ဖြစ်ကုန်
 သော။ နာတိဒဠမိတ္တာ၊ အလွန်ခိုင်မြဲသည်မဟုတ်သော မိတ်ဆွေတို့တည်း။
 သမ္မတ္တာတိ၊ ကား။ သုဠ၊ ကောင်းစွာ။ ဘတ္တာ၊ ဆည်းကပ်မှီဝဲတတ်ကုန်

သော။ သိနေဟဝန္တော၊ ချစ်ခြင်း အစေးရှိကုန်သော။ စဉ်မိတ္တာ၊ ခိုင်မြဲသော မိတ်ဆွေတို့တည်း။ ယေသံ ယေသံ၊ အကြင် အကြင် ရဟန်းတို့၏။ ယတ္ထ ယတ္ထ၊ အကြင် အကြင် အရပ်၌။ ဝေဂ္ဂပေါ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိကုန်၏။ ဧတ တေ၊ ထိုထို ရဟန်းတို့သည်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထို အရပ်၌။ ဝဿံ၊ ဝါသို့။ ဥပေထ၊ ကပ်ကြကုန်လော့။ ဣတိ အတ္ထော။ အသွား၊ ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ထေ တုမေ ဘိက္ခဝေ-အစရှိသော စကားတော်ကို။ အာဟ၊ မိန့်တော်မူသနည်း။ (ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။) တေသံ၊ ထို ရဟန်းတို့၏။ ဖာသုဝိဟာရတ္ထဿ၊ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း အကျိုးငှာ။ (ဧဝံ အာဟ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။) ဟိ၊ ချဲ့။ (တနည်း) ဟိ (ယသွား)၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထို ရဟန်းတို့၏။ ဝေဠုဝဂါမကေ၊ ဝေဠုဝဂ္ဂဇာလ၌။ သေနာသနံ၊ ကျောင်း အိပ်ရာ နေရာသည်။ နပ္ပဟောတိ၊ မလောက်။ ဘိက္ခာ ပိ၊ ဆွမ်းသည်လည်း။ မန္ဒာ၊ နည်း၏။ ဝေသာလိယာ၊ ၏။ သမန္တာ ပန၊ ပတ်ဝန်းကျင်၌ကား။ သေနာသနာနိ၊ တို့သည်။ ဗဟူ၊ များကုန်၏။ ဘိက္ခာ ပိ၊ ကိုလည်း။ သုလဘာ၊ လွယ်ကူစွာ ရအပ်၏။ ဝှါ၊ ရလွယ်၏။ တသွား၊ ကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ထေ တုမေ ဘိက္ခဝေ-အစရှိသော စကားတော်ကို။ အာဟ၊ ပြီ။

အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။ ကသွား၊ ကြောင့်။ ယထာ သုခံ၊ အကြင် အကြင် ချမ်းသာရာ အရပ်သို့။ ဂစ္ဆထ၊ သွားကြကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ န ဝိသဇ္ဇေသိ၊ လွတ်တော်မမူသနည်း။ (ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။) တေသံ၊ ထို ရဟန်းတို့အား။ အနုကမ္မာယ၊ သနားစောင့်ရှောက်တော် မူခြင်းအကျိုးငှာ။ ဝါ၊ ကြောင့်။ (န ဝိသဇ္ဇေတိ၊ လွတ်တော်မမူ။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။) ကိရ၊ ချဲ့။ အဿ၊ ထို မြတ်စွာတုရား၏။ ဧဝံ၊ ဤ အကြံတော်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ (ကိ။) အဟံ၊ သည်။ ဒသမာသမတ္တိ၊ ဆယ်လမျှကာလ ပတ်လုံး။ ဌတော၊ တည်၍။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူရ လိမ့်မည်။ ဣမေ၊ ဤ ရဟန်းတို့သည်။ ဒုရံ၊ ဝေးသောအရပ်သို့။ သစေ ဂစ္ဆိသန္တိ၊ အကယ်၍ သွားကြကုန်အံ့။ (ဧဝံ သတိ။) မေ၊ ၏။ ပရိနိဗ္ဗာန ကာလေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူခါနီးအခါ၌။ ဒဋ္ဌ၊ ဖူးမြင်ခြင်းငှာ။ န သက္ခိယန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ အထ၊ ထိုသို့ မစွမ်းနိုင်လတ်သော်။ နေသံ၊ ထို ရဟန်းတို့၏။ (ဝိပုဋိသာရော-၌စပ်။) သတ္တာ၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗာယန္တော၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူခါနီးလတ်သော်။ အမာကံ၊ တို့အား။ သတိမတ္ထမ္ပိ၊ သတိ မျှကိုလည်း။ န အဒါသိ၊ ပေးတော်မမူ။ သစေ ဇာနေယျာမ၊ အကယ်၍ သိကုန်အံ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ သိကုန်လတ်သော်။ ဒုရေ၊ ဝေးသောအရပ်၌။

နံ ဝသေယျာံမ၊ မနေကြကုန်ရာ။- ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံ၍၊ ဝိပုဋ္ဌိသာရော၊
 နှလုံးမသာယာခြင်းသည်။ ဘဝေယျ၊ ရာ၏။ ဝေသာလိယာ၊ ၏။ သမန္တာ
 ပန၊ ဤကား။ ဝသန္တာ၊ နေကုန်လတ်သော်။ မာသဿ၊ တလ၏။ အဋ္ဌဝါရေ၊
 ရှစ်ကြိမ်တိုင်တိုင်။ အာဂန္တာ၊ ၍။ ဓမ္မံ၊ ကို။ သုဏိသန္တိ၊ နာကြရကုန်လတ္တံ့။
 သုဂတောဝါဒိ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ သြဝါဒကို။ လဘိသန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊
 ဤသို့ကြံတော်မူ၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။ န ဝိသဇ္ဇေသိ၊ စွန့်လွှတ်တော်မူ။

၁၆၄။ ခရောတိ၊ ကား။ ဖရုသော။ ကြမ်းတမ်းသော။ အာဗာဓော
 တိ၊ ကား။ ဝိသဘာဂရောဂေါ၊ ဓာတ်တို့၏ သဘောမတူသည်၏အဖြစ်သည်
 ဖြစ်စေအပ်သော ရောဂါသည်။ (ရှေးကံကြောင့်ဓာတ်ဖောက်ပြန်သော ရော
 ဂါသည်။) (ဥပုဋ္ဌိ-၌ စပ်။) ဗာဠာတိ၊ ကား။ ဗလဝတိ၊ အားရှိသော
 ဝေဒနာသည်။ (ဝတ္တတိ-၌ စပ်။) [ယခုခေတ် ပါဠိတော်စာအုပ်များ၌
 “ဝတ္တန္တိ” ဟုရှိ၏။ ခရော အာဗာဓော ကို ထပ်ဖွင့်သောကြောင့် “ဝတ္တတိ”
 က ကောင်းလိမ့်မည်ထင်သည်။ ဆရာတော်ကြီးနိဿယ၌ “ဝတ္တတိ” ဟုရှိ၏။
 ဝတ္တန္တိရှိလျှင် အဋ္ဌကထာ၌ “ဗလဝတိယော” ဟု ရှိရလိမ့်မည်။] မာရဏန္တိကာ
 တိ၊ ကား။ မရဏန္တိ၊ သေခြင်း၏အနီးသို့။ မရဏသန္တိကံ၊ သေခြင်း၏အနီး
 သို့။ ပါပနသမတ္တာ၊ ရောက်စေခြင်း၌ စွမ်းနိုင်သော။ (ဝေဒနာ ဝတ္တန္တိ-တို့
 ၌ စပ်။) [မရဏဿ+အန္တော မရဏန္တော၊ မရဏန္တံ+ပါပေန္တိတိ မာရဏန္တိကာ။
 ပါပေန္တိအနက်၌ ဣက သက်။] သတော သမ္ပဗာဓော အဓိဝါသေသီတိ၊
 ကား။ သတိ၊ သတိကို။ သူပဋ္ဌိတံ၊ ကောင်းစွာအားရ၌ ကပ်၍တည်သည်ကို။
 ကတုာ၊ ၍။ ဉာဏေန၊ ဉာဏ်တော်ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္တုာ၊ ပိုင်းဖြတ်၍။ အဓိ
 ဝါသေသီ၊ ကိုယ်ရောက်၏အထက်၌ သက်ဝင်နေစေတော်မူပြီ။ ဝါ၊ သည်းခံ

၁။ အာဗာဓော။ ။အာ (ဘုသော)၊ လွန်စွာ။ ဗာဓတိ၊ နှိပ်စက်တတ်၏။ ဣတိ
 အာဗာဓော။ “အလွန်နှိပ်စက်တတ်သော ရောဂါ” ဟူသည် ခန္ဓာကိုယ်တွင်း၌ရှိသော
 ဓာတ်လေးပါးတို့၏ မညီမမျှ သဘောမတူကြခြင်းကြောင့် (ဓာတ်ချောက်ချားခြင်း
 ကြောင့်) ဖြစ်သောရောဂါတည်း။ ထို့ကြောင့် “ဝိသဘာဂရောဂေါ” ဟု အဋ္ဌကထာ
 ဖွင့်သည်။ [ဝိသဘာဂရောဂေါတိ ဓာတုဝိသဘာဂတာယ သမုဋ္ဌိတော မဟလတရ
 ရောဂေါ၊ (အလွန်ပြင်းထန်သောရောဂါ။) နှ အာဗာဓမတ္တံ၊ (ရောဂါကလေးမျှ
 မဟုတ်။) -ဋီကာ။] ဤ ဓာတ်ချောက်ချားမှုသည် ရှေးကံကြောင့်ဖြစ်၏။

၂။ ဉာဏေန။ မ။ အဓိဝါသေသီ။ ။ဝေဒနာကို တစဉ်တတန်းတည်း အာရုံပြုလျှင်
 ကြီးကျယ်၏။ ထိုသို့အစဉ်အတန်းမဟုတ်ပဲ ဥပါဒ် ဋီ ဘင်အားဖြင့်ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း
 ဖြစ်ပျက်နေသော ဝေဒနာဟု ဉာဏ်ဖြင့်ပိုင်းခြား၍ ရှုလိုက်သောအခါ ဝေဒနာသည် သေး
 ငယ်၍သွား၏။ ထိုသို့ သေးငယ်၍သွားသောအခါ အဓိမခက်တော့။ “ထို ဝေဒနာကို
 သည်းခံနိုင်သည်” ဟုလို။

တော်မူပြီ။ အဝိဟညမာနော^၁တိ၊ ကား။ ဝေဒနာနုဝတ္တနဝယေန၊ ဝေဒနာ ဖြစ်ခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ အပရာပရံ၊ ထိုမှ ဤမှ၊ ပရိဝတ္တနံ၊ လူးလို့မဲ့ခြင်းကို။ အကရောန္တော၊ မပြုပဲ။ အ ပိဋိယမာနော၊ ဝေဒနာသည် မနှိပ်စက်အပ်သည်။ အ ဒုက္ခိယမာနော၊ ဝေဒနာသည် မဆင်းရဲစေအပ်သည်။ (ဟုတော့။) အဓိဝါ သေသိ၊ ပြီ။ အနာမန္တောတိ၊ ကား။ အ ဇာနာပေတွာ၊ မသိစေမူ၍။ အနပလောကေတွာတိ၊ ကား။ န အပလောကေတွာ၊ မပန်ပြောမူ၍။ ဩဝါဓါ နုသာသနိ၊ ဩဝါဒ အနုသာသနိကို။ အ ဒတွာ၊ မပေးမူ၍။ (ယံ ပရိ နိဗ္ဗာယေယျ-၌စပ်။) ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဝိရိယေနာတိ၊ ကား။ ပုဗ္ဗဘဂဝိရိယေန စေဝ၊ ရှေးအဖို့၌ ဖြစ်သော ဝိရိယဖြင့်လည်းကောင်း။ ဖလသမာပတ္တိဝိရိယေန စ၊ ဖလသမာပတ်၌ ဖြစ် သော ဝိရိယဖြင့်လည်းကောင်း။ ပဋိပဏာမေတွာတိ၊ ကား။ ဝိက္ခမ္ဘေတွာ၊ ခွါ၍။ (ယံနန္တ ဝိဟရေယျ-၌ စပ်။) ဇီဝိတသင်္ခါရန္တိ၊ ဟူသောဤပါဠိ ၌။ ဇီဝိတမ္ပိ၊ ဇီဝိတရုပ်သည်လည်း။ ဇီဝိတသင်္ခါရော၊ ကံသည် ပြုပြင်အပ် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဇီဝိတသင်္ခါရမည်၏။ ယေန^၂၊ အကြင်ဖလသမာပတ် သည်။ ဇီဝိတံ၊ ဇီဝိတရုပ်ကို။ သင်္ခါရိယတိ၊ ပြုပြင်အပ်၏။ ဆိဇ္ဇမာနံ၊ ပြတ်

၁။ အဝိဟညမာနော။ ။ဝေဒနံ ခဏိကတံ၊ ခဏတိုင်း ခဏတိုင်း ဖြစ်ပျက်နေ သည်၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ (အနိစ္စအဖြစ်ကိုဆိုသည်။) ဒုက္ခတံ၊ ဆင်းရဲသည် ၏ အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ အတ္တသုညတဉ္စ၊ အတ္တမှ ကင်းဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကို လည်းကောင်း။ ယာထာဘာဝဓတာ ဣဏေနပရိန္ဒိဇ္ဇေ၊ ပရိတုလေတွာ၊ နှိုင်းချိန်၍။ အဓိဝါသေသိတိ၊ တာ၊ ထို ဝေဒနာတို့ကို။ အဘိဘဝန္တော၊ ဘုရားရှင်က လွှမ်းမိုး လျက်။ ယထာပရိမဒ္ဓိတာကာရသလ္လက္ခဏေန၊ အကြင် အကြင် အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တဟု နှိပ်နယ်အပ်သော အခြင်းအရာကို မှတ်သား ခြင်းဖြင့်။ အတ္တနိ၊ ကိုယ်တော်အပေါ်၌။ အာရောပေတွာ၊ တက်ရောက်စေ၍။ ဝါသေသိ၊ နေစေတော်မူပြီ။ န တာဟိ အဘိ ဘုရားမာနော၊ ထို ဝေဒနာတို့သည် လွှမ်းမိုးအပ်သည်ဖြစ်၍ နေသည်မဟုတ်။ တေနာဟ “အဝိဟညမာနော” တိအာဗါ-ဋီကာ။

၂။ ဇီဝိတသင်္ခါရော။ ။ကမ္မုနာ အဘိသင်္ခါရိယတေတိ သင်္ခါရော။ကံသည် ပြုပြင် အပ်သောကြောင့် ကမ္မရုပ် ဇီဝိတကို “ဇီဝိတသင်္ခါရ”ဟု ခေါ်နိုင်သည်။ “ဇီဝိတ ဓမ္မဝ+သင်္ခါရော ဇီဝိတသင်္ခါရော”ဟုပြု။ထို့ကြောင့် “ဇီဝိတ ကို ဇီဝိတသင်္ခါရော” ဟု အရတူဖွင့်သည်။

၃။ ယေန။ပ။ဇီဝိတသင်္ခါရော။ ။ယေနနှင့် သော ဖလသမာပတ္တိဓမ္မော သည် အရတူတည်း။ ပြင်းထန်သော ဝေဒနာကြောင့် ပြတ်တော့မည်ဖြစ်သော ဇီဝိတရုပ်ကို ဖလသမာပတ်တရားသည် မပြတ်အောင် ဆက်စပ်၍ ထားအပ်၏။ ထိုသို့ မပြတ်

ဆဲဖြစ်သော ဇီဝိတရုပ်ကို။ ဝါ၊ ပြတ်တော့မည် ဖြစ်သော ဇီဝိတရုပ်ကို။
 ဆလေ့တော့၊ ဆက်စပ်၍။ ထပ်ယာထိ၊ ထားအပ်၏။ သော ဖလသမာပတ္တိ
 ဓမ္မော ပိ၊ ထို ဖလသမာပတ် တရားသည်လည်း။ ဇီဝိတသင်္ခါဇော၊ ဇီဝိတ
 သင်္ခါရမည်၏။ သော၊ ထို ဖလသမာပတ္တိဓမ္မကို။ ဣ၊ ဤ ဇီဝိတသင်္ခါရံ
 အဓိဋ္ဌာယ-ဟူသော ပါဠိ၌။ အဓိပေတော၊ ၏။ အဓိဋ္ဌာယာတိ၊ ကား။
 အဓိဋ္ဌဟိဘု၊ အဓိဋ္ဌာန်တော်မူ၍။ ဝါ၊ ဆောက်တည်တော်မူ၍။ ပဝတ္ထေ
 တော၊ ဖြစ်စေတော်မူ၍။ ဇီဝိတထပနသမတ္တိ၊ ဇီဝိတရုပ်ကို ထားခြင်း၌ စွမ်း
 နိုင်သော။ ဖလသမာပတ္တိ၊ ကို။ ယန္တန သမာပဇ္ဇေယျ၊ ဝင်စားရပါမူကား
 ကောင်းလေစွ။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဣ၊ ဤဇီဝိတသင်္ခါရံ အဓိ
 ဋ္ဌာယ-ဟူသောပါဠိ၌။ သင်္ခေပတ္တော၊ အကျဉ်းဖြစ်သော အနက်တည်း။

ပန၊ ပရိဟာရပက္ခ။ ပ။ အံ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတော၊ ဤအခါမှ။
 ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ဖလသမာပတ္တိ၊ ဖလသမာပတ်ကို။ န သမာပဇ္ဇတိ ကံ၊
 ဝင်စားတော်မမူသလော။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ (ဘဂဝါ ဣ
 တော ပုဗ္ဗေ ဖလသမာပတ္တိ။) သမာပဇ္ဇတိ၊ မူ၏။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေ
 တည်း။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဝင်စားတော်မူပါသော်လည်း။ သာ၊ ထို ရှေး၌
 ဝင်စားအပ်သော သမာပတ်သည်။ ခဏိကသမာပတ္တိ၊ တဏှချင်းအားဖြင့်
 ဖြစ်စေ အပ်သော သမာပတ်တည်း။ [တာဒိသံ ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရံ အကတော
 ဌာနသော (တဏှချင်းအားဖြင့်) သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗသမာပတ္တိ။-ဋီကာ။] စ၊
 ဆက်။ ခဏိကသမာပတ္တိ၊ သည်။ အန္တောသမာပတ္တိယေဝ၊ သမာပတ်၏
 အတွင်း၌သာ။ ဝေဓနံ၊ ဝေဓနာကို။ ဝိက္ခမ္ဘေတိ၊ ချွါနိုင်၏။ သမာပတ္တိ
 တော၊ မှ။ ဝုဋ္ဌိတမတ္တဿ၊ ထပြီးကာမျှဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ (သရီရံ-၌
 စပ်။) ကဋ္ဌပေါတေန ဝါ၊ သစ်သား၏ကျခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း။
 ကဋ္ဌပေါတေန ဝါ၊ အိုးခြမ်းကဲ့၏ ကျခြင်းကြောင့် သော်လည်းကောင်း။
 ဆိန္ဒုသေဝါလော၊ ပြတ်ပြီးသော မှော်သည်။ ပန၊ ဖနံ။ ဥဒကံ၊ ကို။
 အဇ္ဈောတ္ထရတိ ဝိယ၊ လှမ်းမိုးနိုင်သကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။) သရီရံ၊ ကို။
 ဝေဓနာ၊ သည်။ အဇ္ဈောတ္ထရတိ၊ လှမ်းမိုးနိုင်၏။

ပန၊ ဆက်။ ရူပသတ္တကံ၊ ရူပသတ္တကကိုလည်းကောင်း။ အရူပသတ္တ
 ကဉ္စ၊ အရူပသတ္တက ကိုလည်းကောင်း။ နိဂ္ဂုမ္မံ၊ ချုပ်မြှုပ်သည်ကို။ နိဇ္ဇင်္ဂံ၊

အောင် ဆက်စပ်၍ ထားတတ်သော ဖလသမာပတ္တိဓမ္မကိုလည်း “ဇီဝိတသင်္ခါရံ”ဟု
 ခေါ်အပ်၏။ သင်္ခါရိယတိ ယေနာတိ သင်္ခါရော။ (အဝုတ္တ ကတ္တုသာဓန။) ဇီဝိတ
 ရုပ်ကို အဆက်မပြတ်အောင် ပြုတတ်သော (အဆက်မပြတ်အောင် ထားတတ်သော)
 ဖလသမာပတ်။ “ဇီဝိတံ+သင်္ခါရော ဇီဝိတသင်္ခါရော”ဟုပြု။

အရူပ်အထွေးမရှိသည်ကို။ ကတော။ မဟာဝိပဿနာဝသေန၊ ကျယ်စွာသော
 ဝိပဿနာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ သမာပန္နာ၊ ကောင်းစွာရောက်အပ်သော။ ဝါ၊
 ဝင်စားအပ်သော။ ယာ သမာပတ္တိ၊ အကြင်သမာပတ်သည်။ (အတ္တိ။) သာ။
 ထို သမာပတ်သည်။ သုဠ၊ စွာ။ ဝိက္ခမ္ဘေတိ၊ ဝေဒနာကို ပယ်ခွါနိုင်၏။
 ယထာ နာမ၊ ဥပမာမည်သည်စား။ ပုရိသေန၊ သည်။ ပေါက္ခရဏိ၊
 မျှော်ရှိသော ရေကန်သို့။ ဩဂါဟေတော၊ သက်ဆင်း၍။ ဟတ္ထေဟိ စ၊ လက်
 တို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ ပါဒေဟိ စ၊ တို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ သုဠ၊ စွာ။
 အပဗျူဠော၊ ဖယ်ရှားအပ်သော။ သေဝါလော၊ မျှော်သည်။ စိရေန၊ ကြာ
 မြင့်မှ။ ဥဒကံ၊ ကို။ ဩတ္ထရတိ ယထာ၊ လွှမ်းမိုးသကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ ဤ။
 အတူသာလျှင်။ တတော၊ ထို သမာပတ်မှ။ ဝုဠိတဿ၊ ထသောပုဂ္ဂိုလ်၏။
 စိရေန၊ မှ။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဘဂ
 ဝါ။ တံ ဒိဝသံ၊ ထို ဝေဒနာဖြစ်ရာနေ၌။ မဟာဗောဓိပလ္လင်္ကေ၊ ၌။ အဘိ
 နဝဝိပဿနံ၊ အသစ်ဖြစ်သော ဝိပဿနာကို။ ပဠပေဇ္ဇော ဝိယ၊ ဖြစ်စေတော်
 မူသကဲ့သို့။ (တထာ။ တူ။) ရူပသတ္တကံ အရူပသတ္တကံ နိဂ္ဂမ္ဘိ နိဇ္ဇဋ္ဌိ။ ကတော၊
 ၍။ [ရူပသတ္တက အရူပသတ္တကတို့၏ အကျယ်ကို ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဖွင့်တို့၌ခွဲအပ်သော
 နည်းဖြင့်သိပါ။] စုဒ္ဓသဟိ၊ ကုန်သော။ အာကာရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သန္နေတော (သန္နေ
 တော)၊ စိုစေ၍။ [သန္နု-ဓာတ်ကသာ ယိုစေခြင်း(စိုစေခြင်း)အနက်ကိုဟောနိုင်
 ၏။ သန္န ဓာတ်မရှိ။ သံ+နိ ဓာတ်ကား-ပေါင်းစုခြင်းအနက်ကိုသာ ဟောနိုင်
 သည်။] မဟာဝိပဿနာယ၊ ဖြင့်။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဝိက္ခမ္ဘေတော၊ ခွါတော်မူ၍။ ဒသ
 မာသေ၊ တို့ပတ်လုံး။ မာ ဥပ္ပဇ္ဇတ္ထု၊ ဝေဒနာ မဖြစ်စေသတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့
 ဝိဋ္ဌာန်တော်မူ၍။ သမာပတ္တိ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိ၊ မူပြီ။ သမာပတ္တိဝိက္ခမ္ဘိတော၊
 သမာပတ်သည် ပယ်ခွါအပ်သော။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဒသမာသေ၊ လုံး။
 န ဥပ္ပဇ္ဇိ ယေဝ၊ မဖြစ်တော့သည်သာ။

ဝိလာနာ ဝုဠိတောတိ၊ ကား။ ဝိလာနော၊ မကျန်းမာသည်။ ဟတော၊ ၍။
 ပုန၊ ဖန်။ ဝုဠိတော၊ ထပြီးသည်။ (ဟုတော အာသနေ နိသိဒိ-၌-စပ်။)
 မဇရကဇာတော ဝိယာတိ၊ ကား။ သဉ္ဇာတဂရုဘာဝေါ၊ လွန်စွာဖြစ်သော
 လေးလံသည်၏ အဖြစ်ရှိသည်။ သဉ္ဇာတထဒ္ဓဘာဝေါ၊ လွန်စွာဖြစ်သော
 တောင့်မာသည်၏အဖြစ်ရှိသည်။ (ဟုတော။) သူခလ၊ တံကျင်၌။ ဥတ္တာသိတ
 ပုရိသော ဝိယ၊ လွန်စွာထိတ်လန့်စေအပ်သော၊ ယောကျ်ားသည်ကဲ့သို့။ ဝါ။
 လျှိုအပ်သော ယောကျ်ားသည်ကဲ့သို့။ (ဟောတိ။) န ပက္ခာယန္တိတိ၊ ကား။
 နပုကာသန္တိ၊ မထင်းရှားကုန်။ နာနာကာရတော၊ အမျိုးမျိုးသောအခြင်းအရာ
 အားဖြင့်။ န ဥပဠဟန္တိ၊ မထင်လာပါကုန်။ ဓမ္မာပိ မံန ပဋိဘန္တိတိ၊ ဟူသော

ပါဠိဖြင့်။ သတိပဋ္ဌာနာဒိဓမ္မာ၊ သတိပဋ္ဌာန်အစရှိသော တရားတို့သည်။ မယုံ၊ တပည့်တော်အား။ ပါကဋ္ဌာ၊ ထင်ရှားကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ပါကုန်။ ဣတိ၊ ဤအနက်ကို။ ဒီပေတိ၊ ငါ။ ပန၊ ဆက်။ တန္တိ ဓမ္မာ၊ ပါဠိတော်တရားတို့သည်။ ထေရဿ၊ အရှင်အာနန္ဒာ ထေရ်၏။ ဝါ၊ သည်။ သု ပဂုဏာ၊ ကောင်းစွာ အဝါးစွာ လေ့လာအပ်ပြီးကုန်သည်။ (ဟောန္တိ။) န ဥဒါဟရတိတိ၊ ဟူသောစကားကို။ ပစ္စိမံ၊ နောက်ဆုံးဖြစ်သော။ ဩဝါဒံ၊ ဩဝါဒတော်ကို။ န ဒေတိ၊ ပေးတော်မမူသေး။ တံ၊ ထို နောက်ဆုံးဩဝါဒကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဝဒတိ၊ လျှောက်၏။

၁၆၅။ အနန္တရံ အဗာဟိရန္တိ၊ ကား။ ဓမ္မဝသေန ဝါ၊ တရားနှင့်စပ်သဖြင့်လည်းကောင်း။ ပုဂ္ဂလဝသေန ဝါ၊ ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် စပ်သဖြင့်လည်းကောင်း။ ဥဘယံ၊ အတွင်းအပ နှစ်ဌာနကို။ အ ကတွာ၊ မပြုမူ၍။ (ဒေသိတော-၌ စပ်။) ဟိ၊ ချဲ့။ ဣကံ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ပရဿ၊ သူတပါးအား။ န ဒေသေသာမိ၊ မဟောအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ စိန္တေန္တော၊ ကြံသောဆရာသည်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ အပ္ပန္တရံ၊ အတွင်းကို။ ကရေတိ နာမ၊ ပြုသည်မည်၏။ ဣကံ၊ သော။ (ဓမ္မံ။) ပရဿ၊ အား။ ဒေသေသာမိ၊ ဟောအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေန္တော၊ ဆရာသည်။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဗာဟိရံ၊ အပကို။ ကရေတိ နာမ၊ ပန၊ ကား။ ဣမဿ ပုဂ္ဂလဿ၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်အား။ (ဓမ္မံ။) ဒေသေသာမိ၊ အံ့။ ဣတိ စိန္တေန္တော၊ သည်။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ အပ္ပန္တရံ၊ ကို။ ကရေတိ နာမ၊ ဣမဿ (ပုဂ္ဂလဿ)၊ အား။ (ဓမ္မံ။) န ဒေသေသာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ စိန္တေန္တော၊ သည်။ ပုဂ္ဂလံ၊ ကို။ ဗာဟိရံ ကရေတိ နာမ၊ ဝေံ၊ ဤသို့။ အကတွာ၊ ပြုတော်မမူပဲ။ ဒေသိတော၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ အတ္ထော။

အာစရိယမုဋ္ဌိတိ၊ ကား။ ဗာဟိရကာနံ၊ သဘောတော်မှ အပဖြစ်သော ဆရာတို့၏။ အာစရိယမုဋ္ဌိ နာမ၊ ဆရာ၏ လက်ဆုပ်မည်သည်။ ဟောတိ၊ ရှိ၏။ ဒဟရကာလေ၊ ငယ်ရွယ်သူ၏အခါ၌။ (ငယ်စဉ်အခါ၌။) ကဿစိ၊ တစ်တယောက်သော တပည့်အား။ အကထေတွာ၊ မပြောမူ၍။ ပစ္စိမကာလေ၊ နောက်ဆုံးအချိန်၌။ မရဏမဉ္ဇေ၊ သေရာညောင်စောင်း၌။ နိပန္နာ၊ လျှောင်းကုန်သည်။ (သမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။) ပိယမနာပဿ၊ ချစ်အပ်မြတ်နိုးအပ်သော။ အန္တေဝါသိကဿ၊ အနီးနေ တပည့်အား။ ကထေန္တိယထာ၊ ပြောကုန်သကဲ့သို့။ ဝေံ၊ တူ။ တထာဂတဿ၊ ငါ။ ဣဒံ၊ ဤတရားကို။ မဟလ္လတကာလေ၊ ကြီးသူ၏အခါ၌။ ပစ္စိမဋ္ဌာနေ၊ နောက်ဆုံး

အရပ်၌။ ကထေသာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့။ ဣတိ သိ။ မုဋ္ဌိ^၁ လက်ဆုပ်၌ ထားအပ်သကဲ့သို့။ ကတွာ၊ ပြုတော်မူ၍။ ပရိဟရိသာမိ၊ ဆောင်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံတော်မူ၍။ ထပိတံ၊ ထားတော်မူအပ်သော။ ကိဉ္စိ၊ တစ်ခုတခုသော တရားသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤအနက်ကို။ ဒထေတိ၊ ပြ၏။

အဟံ ဘိက္ခုလံဘန္တိ၊ ကား။ အဟမေဝ၊ သာ။ ဘိက္ခုလံဘံ၊ ကို။ ပရိဟရိသာမိ၊ ရွက်ဆောင်အံ့။ ဣတိ ဝါ၊ ဤ အကြံသည်သော်လည်း။ (အဿ၊ ၏။) မမုဋ္ဌေသိကောတိ၊ ကား။ အဿ၊ ထို ဘိက္ခုလံသာ၏။ အဟံ၊ ငါဟူသော။ ဥဒ္ဓိသံတဗ္ဗဋ္ဌေန၊ ညွှန်ပြထိုက်သူ၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်ကြောင့်။ ဥဒ္ဓေသော၊ ညွှန်ပြထိုက်သူသည်။ (အတ္ထိ။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ (လော၊ သည်။) မမုဋ္ဌေသိကော၊ မမုဋ္ဌေသိက-မည်၏။ [“အဟံ+ဥဒ္ဓေသော အဿာတိ မမုဋ္ဌေသော”ဟူပြု။ အမု+ဥဒ္ဓေသဟုပကတိဖြစ်သောအခါ သုတ်ကြီးဖြင့် အမှကို မမ ပြု။] ဘိက္ခုလံဘေံ၊ သည်။ မံ ယေဝ၊ ငါ့ကိုသာလျှင်။ ဥဒ္ဓိသိတွာ၊ ညွှန်ပြ၍။ မမ၊ ငါ့ကို။ ပစ္စာသိသမာနော၊ တောင့်တလျက်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေ။ ဝါ၊ တနည်း။ မမ၊ ၏။ အစ္စယေန၊ လွန်ရာအခါ၌။ မာ အဟေ သံ၊ မဖြစ်ပါစေကုန်လင့်။ ယံဝါ တံဝါ၊ ဟုတ်ဟုတ်ညားညားသည် မူလည်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်ရစ်ပါစေ။ ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့သော်လည်း။ ယဿ၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်၏(အကြံသည်။)အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ဣတိ အတ္ထော။ န ဝေံ ဟောတိတိ၊ ကား။ ဗောဓိပလ္လင်္ဂေ ယေဝ၊ ဗောဓိပလ္လင်၌ပင်။ ဣဿ၊ မစ္စရိယာနံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဝိဟတတ္တာ၊ ပယ်ဖျောက်အပ်ပြီးကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေံ၊ ဤအကြံတော်သည်။ န ဟောတံ။

---

^၁။ မုဋ္ဌိ ကတွာ။ မုဋ္ဌိဂတံ ဝိယ၊ လက်ဆုပ်ထည်း၌ ထားအပ်သကဲ့သို့။ ရဟသိ ဟုတံ၊ လျှို့ဝှက်ရာအရပ်၌ ဖြစ်သည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ “တနေရာ၌ အများမသိအောင် သိမ်းထားအပ်သော ပစ္စည်းကဲ့သို့”ဟုလို။ ယသ္မိ^၂ ဝါ နဋ္ဌေ သဗ္ဗော တံမူလကော ဓမ္မော ဝိနဿတိ၊ အကြင်တရား ပျက်စီးလတ်သော် ထိုတရားသာလျှင် အရင်းခံ ရှိသော အလုံးစုံသောတရားသည် ပျက်စီးတတ်၏။ သော အာဓိတော မူလဟူတော ဓမ္မော၊ ထို အရင်းအစ မူလဖြစ်သောတရားသည်။ မုဿတိ ဝိနဿတိ ဓမ္မော ဇေတေန နဋ္ဌေနာတိ မုဋ္ဌိ၊ တရားအားလုံး၏ ပျက်စီးကြောင်းဖြစ်သော အရင်းအစ မူလတရားတံ တထာရူပံ မုဋ္ဌိ^၃ ကတွာ ပရိဟရိတွာ ထပိတံ ကိဉ္စိ နတ္ထိတိ ဒထေတိ။ (“ထိုကဲ့သို့ ထားအပ်သောတရားမျိုး ဗုဒ္ဓမြတ်စွာမှာမရှိ”ဟုလို။) ဤနောက်နည်း၌ “မုဋ္ဌိ”သဒ္ဓါ လက်ဆုပ်ကို မဟော။ အရင်းအစ မူလဖြစ်သောတရားကို ဟော၏။ ဝိဂ္ဂိုဟ်ကား- မုဿတိ ဝိနဿတိ ဇေတနာတိ မုဋ္ဌိ။ (တရားအားလုံး၏ ပျက်စီးကြောင်း ဖြစ်သော အရင်းအစမူလတရား။) [မုသ ဓာတ်၊ တိ ပစ္စည်း။]

သ ကိန္တိ၊ ကား။ သော (စာထာဂတော)၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ကိ။ အဘယ်ကြောင့်။ (ဥဒါဟရိသတိ-၌ စပ်။) အာသိတိကောတိ၊ ကား။ အာသိတိ သံဝစ္ဆရိကော၊ အနှစ်ချစ်ဆယ် အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ (ဝယော ဝတ္တတိ-၌ စပ်။) ဣဒံ၊ ဤ အာသိတိကော-ဟူသောပုဒ်ကို။ ပစ္စိမဝယ အနုပ္ပတ္တဘာဝ ဒီပနတ္ထံ၊ မစ္ဆိမအရွယ်သို့ ရောက်တော်မူသည်၏ အဖြစ်ကိုပြခြင်းအကျိုးငှာ။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဝေဠုမိဿကေနာတိ၊ ကား။ ဗာဟဗန္ဓုစက္ကဗန္ဓာဒိနာ၊ လှည်း သံကိုဖွဲ့တုပ်ခြင်း လှည်းဘီးကို ဖွဲ့ တုပ်ခြင်း အစရှိသော။ ပဋိသင်္ခရဏေန၊ ပြုပြင်ကြောင်းဖြစ်သော။ ဝေဠုမိဿကေန၊ ရစ်ပတ်ဖွဲ့တုပ်ကြောင်း အဖွဲ့အတုပ် နှင့် ရောသဖြင့်။ (ယာပေတိ-၌ စပ်။) မညေတိ၊ မညေ-ဟူသောပါ၌ဖြင့်။ ဇိဏ္ဏသကဋံ၊ လှည်းအိုကို။ ဝေဠုမိဿကေန၊ သဖြင့်။ ယာပေတိ ဝိယ၊ ရှည် သော ကာလသို့ ရောက်စေသကဲ့သို့။ ဝါ၊ မျှတရသကဲ့သို့။ ယာပေတိ မညေ၊ ရှည်သောကာလသို့ ရောက်စေသကဲ့သို့ ထင်၏။ ဝါ၊ မျှတရသကဲ့သို့ ထင်၏။ တထာဂတဿ၊ ၏။ အရဟတ္တဖလ ဝေဠုနေန၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော ရစ် ပတ်ဖွဲ့တုပ်ကြောင်းဖြစ်သော အဖွဲ့အတုပ်ဖြင့်။ စတုဏ္ဍရိယာပထကပ္ပနံ၊ လေး ပါးသော ဣရိယာပုတ်ကို ပြုခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဣတိ၊ ဤအနက် အဓိပ္ပာယ်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။

ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ တမတ္ထံ၊ ထို ဝေဠုမိဿကေန မညေ-ဟု မိန့်တော် မူအပ်သော အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို။ ပကာသေန္တော၊ ထင်ရှားပြတော် မူလို သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ယသ္မိ အာနန္ဒ သမယေတိ အာဒိ။ အစရှိသော စကားတော်ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ တတ္ထံ၊ ထို ယသ္မိ အာနန္ဒ-အစရှိသော စကားရပ်၌။ သဗ္ဗနိမိတ္တာနန္တိ၊ ကား။ ရူပနိမိတ္တာဒိနံ၊ ရူပနိမိတ်အစရှိသည် တို့ကို။ ဝါ၊ အထည်ကိုယ်နှင့်တူသော ရုပ်တရားအစရှိသည်တို့ကို။ (အမနသိ

၁။ ဝေဠုမိဿကေန။ ။ဝေဠုတိ ဧတေနာတိဝေဠော။ (ရစ်ပတ် ဖွဲ့တုပ်ကြောင်း အဖွဲ့)မိဿနံ မိဿော၊မိဿောယေဝ+မိဿကော။ “ဝေဠေန+မိဿကော ဝေဠုမိဿ ကော”ဟုပြု။ “ဝေဠုမိဿကေန၊ သဖြင့်”ဟု ပေးရသောကြိယာ ဝိသေသနဂုဏိ နှင့် ဖွဲ့တုပ်ရာအရပ်ကို “ဗာဟဗန္ဓု-လှည်းသံကို ဖွဲ့တုပ်ခြင်း၊ စက္ကဗန္ဓု-စက်ဘီး လှည်း ဘီးကို ဖွဲ့တုပ်ခြင်း”ဟု ပြသသည်။ အာဒိဖြင့် ဖွဲ့တုပ်ရာအရပ် ဟူသမျှကိုယူပါ။ [သက ဝုဿ ဗာဟပုဒေသေ ဒဠိဘာဝါယ၊ ခိုင်မြဲသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အကျိုးငှာ။ ဝေဠု ဒါနံ၊ ရစ်ပတ်ကြောင်းအဖွဲ့ အတုပ်ကို ပေးခြင်းသည်။ ဗာဟဗန္ဓော၊ စက္ကနေမိသန္တိနံ၊ စက်ဘီး၏အကွပ် တံကူ အစပ်တို့၏။ ဒဠိဘာဝါယ ဝေဠုဒါနံ စက္ကဗန္ဓော။-ဦကော။]

၂။ ရူပနိမိတ္တာဒိနံ။ ။ရူပိဒယော ဝေ ဓမ္မာ၊ ရုပ်အစရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန် သော တရားတို့သည်။ သဝိဂ္ဂဟော၊ ဝိယ၊ အထည်ကိုယ်နှင့် တကွဖြစ်သကဲ့သို့။ ဥပ

ကာရာ-၌ စပ်။) ကေစ္စာနံ ဝေဒနာနန္တိ၊ ကား။ လောကီယာနံ၊ လောကီ
 ဖြစ်ကုန်သော။ ဝေဒနာနံ၊ ဝေဒနာတို့၏။ (နိရောဓာ-၌ စပ်။) တသ္မာ
 တိဟာ နန္ဒာတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣမိနာ ဖလသမာ
 ပတ္တိ ဝိဟာရေန၊ ဤ နေကြောင်းဖြစ်သော ဖလသမာပတဖြင့်။ ဖာသု၊
 ချမ်းသာသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တုမေ ပိ၊ သင်တို့
 သည်လည်း။ တဒတ္တာယ၊ ထို ဖလသမာပတ်ဖြင့် နေခြင်းအကျိုးငှာ။ ဝေ၊
 ဤသို့ အတ္တဒီပ-စသည် ဖြစ်လောက်အောင်။ ပိတိရထ၊ နေကြကုန်လော့။
 ဣတိ၊ ဤ အနက်ကို။ ဒသေတိ၊ ပြတော်မူ၏။ အတ္တဒီပတိ၊ ကား။
 မဟာသမုဒ္ဒဂတဒီပ ဝိယ၊ မဟာသမုဒ္ဒါ၌ ဖြစ်သော ကျွန်းကဲ့သို့။ အတ္တာနံ၊
 မိမိကို။ ဒီပံ၊ ကျွန်းကို။ ပတိဋ္ဌံ၊ တည်ရာကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ ဝိပရထ၊
 နေကြကုန်လော့။ အတ္တသရဏာတိ၊ ကား။ အတ္တဂတိကာဝ၊ မိမိဟူသော
 ဝေဒနာအပ်သော တရားရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟောထ၊ ဖြစ်ကြကုန်လော့။
 အညဂတိကာ၊ အခြားသူဟူသော ဝေဒနာအပ်သော တရားရှိကုန်သည်။ မာ
 (ဟောထ)၊ မဖြစ်ကြကုန်လင့်။ ဓမ္မဒီပဓမ္မသရဏံ ပဒေသု ပိ၊ ပုဒ်တို့၌လည်း။
 ဒေသေဝ၊ သည်ပင်။ နယော၊ တည်း။

ဋ္ဌာနတော၊ ထင်လာခြင်းကြောင့်။ ရူပနိမိတ္တာဒယော၊ ရူပနိမိတ္တာဒီ-တို့မည်၏။ တေသံ
 ရူပနိမိတ္တာဒီနံ-ဒီကာ၊ ဤနေရာ၌ နိမိတ္တ-သဒ္ဓါသည် ဝိဂ္ဂဟ (ကာယ)၏ ပရိယာယ်
 တည်း။ [ဝိဂ္ဂဟော ကလဟေ ကာယော။-အဘိဓာန် (၁၀၄၆)။] အာဒိဖြင့်-
 ဝေဒနာနိမိတ္တ သညာနိမိတ္တ သင်္ခါရနိမိတ္တ ဝိညာဏနိမိတ္တတို့ကို ယူပ။ [ရုပ်နာမ်
 ခန္ဓာတို့သည် အထည်ကိုယ်ရကောင်းသောကြောင့် သနိမိတ္တ တရားတို့တည်း။ နိဗ္ဗာန်
 ကား အထည်ကိုယ်မရကောင်းသော အနိမိတ္တ တည်း။]

၁။ လောကီယာနံ ဝေဒနာနံ။ ။ယာသံ နိရောဓနေန ဖလသမာပတ္တိ သမာပဋိ
 တဗ္ဗာ။ (အကြင် လောကီ ဝေဒနာတို့ကို ချုပ်စေခြင်းအားဖြင့် ဖလသမာပတ်ကို
 ဝင်စားထိုက်၏။) လောကီ ဝေဒနာ ရှိနေလျှင် လောကုတ္တရာ ဖလသမာပတ်
 မဖြစ်။ လောကီ ဝေဒနာတို့ကို ချုပ်စေနိုင်မှ လောကုတ္တရာ ဖလသမာပတ် ဖြစ်
 သည်။ တာသံ နိရောဓာ ဖာသု ဟောတိ။ တထာ ဗာဠဝေဒနာ ဘိတုဋ္ဌသရီရဿာပိ။
 (ထို လောကီဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ထိုမျှလောက် ပြင်းပြင်းထန်ထန် ဝေဒနာ
 သည် ထိုးဆွဲအပ်သော ကိုယ်ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏လည်း ချမ်းချမ်း သာ
 သာ ဖြစ်တော်မူရသည်။ မှန်၏-ပြင်းထန်သော ဝေဒနာဟူသည် လောကီဒုက္ခဝေဒနာ
 ပင်တည်း။ ထို ဒုက္ခဝေဒနာနှင့်တကွ လောကီဝေဒနာအားလုံး ချုပ်သောအခါ ထို
 ဒုက္ခ ဝေဒနာလည်း ချုပ်သွားတော့၏။ ဒုက္ခဝေဒနာချုပ်ခြင်းကြောင့် ရောဂါပျောက်
 ကင်း၍ ချမ်းသာခြင်း ဖြစ်တော်မူသည်။

တမတဂ္ဂေတိ (ပဒဿ)။ ဟူသောပုဒ်၏။ တမအဂ္ဂေ (တိ)။ ဟူ၍။ (ပဒစ္စေဒေါ ကာတဗ္ဗော။) မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ တကာရော၊ တ အက္ခရာကို။ ပဒသန္တိ ဝသေန၊ ပုဒ်စပ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တော၊ ပြီ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ (ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။) ဣမေ၊ ဤရဟန်းတို့သည်။ အဂ္ဂတမာ၊ အထူးသဖြင့် မြတ်သူတို့တည်း။ ဝါ၊ အမြတ်ဆုံးတို့တည်း။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တမတဂ္ဂါ၊ တို့မည်၏။ ဣတိ (ဝုတ္တံ ဟောတိ။) အာနန္ဒာ၊ အာနန္ဒာ။ ဝေ၊ သို့။ ဝါ၊ ဖြင့်။ ဧတ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ မမ၊ ငါ၏။ (သာသနေ၊ ဌံ။) သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ တမယောဂံ၊ တမ-သဒ္ဓါနှင့် ယှဉ်ခြင်းကို။ ဆိန္ဒိတော၊ မြတ်၍။ (အဂ္ဂတမ အပြင် နောက်ထပ် တမ-သဒ္ဓါ၊ လာစရာမရှိအောင် ဖြတ်၍။) အတိ ဝိယ၊ အလွန်အကဲသာလျှင်။ အဂ္ဂေ၊ မြတ်ကုန်သည်။ ဥတ္တမဘာဝေ၊ မြတ်သူတို့၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ ဂုဏ်ရှိကုန်သည်။ ဘဝိယန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ကေသံ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ထက်။ အတိအဂ္ဂေ၊ အမြတ်ဆုံး တို့သည်။ ဘဝိယန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့ နည်း။ [နောက်စကားကို ထောက်၍ “ကေသံ” ရှိမှ ကောင်းသည်။ မဟာဝဂ္ဂသံယုတ် ဂိလာနသုတ် အဋ္ဌကထာ၌လည်း “ကေသံ” ဟုရှိသည်။] ယေ ကေစိ၊ အမှတ် မရှိ ကြွင်းမဲ့ ဥဿုံ အလုံးစုံကုန်သော အကြင်ရဟန်းတို့သည်။ သိက္ခာကာမာ၊ သိက္ခာသုံးပါးကို လိုလားကြကုန်၏။ သဗ္ဗေသမ္ပိ၊ ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုရဟန်းတို့ထက်။ (မူကွဲက ကောင်းသည်။) စတုသတိပဋ္ဌာနဂေါစရာ၊ လေးပါးသော သတိပဋ္ဌာန်ဟူသော ကျက်စားရာ ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခုဝ၊ တို့သည်သာ။ အဂ္ဂေ၊ အမြတ်ဆုံးတို့သည်။ ဘဝိယန္တိ၊ ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ အရဟတ္တကုဋ္ဌေန၊ အရဟတ္တဖိုလ်ဟူသော အထွတ်ဖြင့်။ ဒေသနံ၊ တော်ကို။ သင်္ဂဟာတိ၊ သိမ်းယူတော်မူ၏။

ဒုတိယဘာဏဝါရဝဏ္ဏနာ၊ ဒုတိယဘာဏဝါရ၏အဖွင့်သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီ။

၁။ သမ္ဘူ တမယောဂံ ဆိန္ဒိတော။ ။ သဒ္ဓါကျမ်းတို့၌ တရပစ္စည်း၏ အနက်ထက် “တမ ပစ္စည်း၏အနက်က သာလွန်သည်” ဟု ဆို၏။ ဤ သတိပဋ္ဌာန ဂေါစရ-ရဟန်းတို့သည်ကား မိမိတို့၏ အထက်၌ တမပစ္စည်းဖြင့် ယှဉ်စရာ ပုဂ္ဂိုလ်မရှိ။ “သူတို့သည်ပင် ထိပ်တန်းအကျဆုံး အဂ္ဂတမ ဖြစ်နေကြသည်” ဟုလို၊ ထို့ကြောင့် “တမယောဂံ ဆိန္ဒိတော (မိမိတို့ အထက်၌ တမပစ္စည်းဖြင့် ယှဉ်ခြင်းကို မြတ်တောက်၍” ဟု ဆိုသည်။ ထို့နောက်- “အဂ္ဂေ ဥတ္တမဘာဝေ ပုဒ်တို့သည် ဘဝိယန္တိ-၌ စပ်ရသော ကဏ္ဍားပုဒ်တို့ ဖြစ်သောကြောင့် ပဌမာ ယောဂီ ဧပြိထားသော ပုဒ်များဟုကြံပါ။ [ဤပုဒ်နှင့်စပ်၍ အဓိပ္ပာယ်ကို ဆရာတော်၏ မောဂ္ဂလ္လာန် နိဿယ ၁-ကဏ္ဍ၊ ၄၅-သုတ်၌ ပြထားသည်။]

နိမိတ္တောဘာသကထာအဖွင့်

၁၆၆။ ဝေသာလီ ပိဏ္ဍာယ ပါဝိသီတိ(တ္ထေ)၊ ဌံ။ (အတ္ထော ခေဝေဒိတဗ္ဗော။) ကဒါ၊ အဘယ်အခါ၌။ (ဝေသာလီ၊ သို့။ ပိဏ္ဍာယ၊ ဌာ။) ပါဝိသီ၊ ဝင်တော်မူသနည်း။ (ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။) ဥက္ကစေလတော၊ ဥက္ကစေလမြို့မှ။ နိက္ခမိတော၊ ထွက်တော်မူ၍။ ဝေသာလီ၊ သို့။ ဂတကာလေ၊ ကြွတော်မူရာအခါ၌။ (ပိဏ္ဍာယပါဝိသီ၊ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။) ကိရ၊ ချဲ့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝုဠဝသော၊ မိုးလပတ်လုံး နေတော်မူပြီးသည်။ (ဝါကျွတ်ပြီးသည်။) (ဟုတ္တာ။) ဝေဠုဝဂါ မကာ၊ ဝေဠုဝရွာငယ်မှ။ နိက္ခမိတော၊ သာဝတ္ထိ၊ သို့။ ဂမိဿာမိ၊ ကြွတော်မူအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်းတော်မူ၍။ အာဂတမဂ္ဂေနေဝ၊ ဝေဠုဝရွာငယ်တိုင်အောင် လာအပ်ခဲ့သောလမ်းဖြင့်ပင်။ [အာဂမိယိတ္တာတိ အာဂတော၊ အာဂတော စ+သော မဂ္ဂေါစာတိ အာဂတမဂ္ဂေါ။] ပဋိနိဝတ္တန္တော၊ ပြန်နစ်တော်မူလျက်။ အနုပုဗ္ဗန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ သာဝတ္ထိ၊ သို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်တော်မူ၍။ ဇေတဝနံ၊ သို့။ ပါဝိသီ၊ မူပိ။ ဓမ္မသေနာပတိ၊ တရားစစ်သူကြီး ဖြစ်တော်မူသော အရှင်သာရိပုတ္တရာသည်။ ဘဂဝတော၊ အား။ ဝတ္ထိ၊ ကျင့်ဝတ်ကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြတော်မူ၍။ ဒိဝါဠာနံ၊ နေနေရာအရပ်သို့။ ဂတော၊ ကြွတော်မူပြီး သော၊ ထို အရှင်သာရိပုတ္တရာသည်။ တတ္ထ၊ ထို နေနေရာ၌။ အန္တေဝါသိကေသု၊ အနီးနေ တပည့်တို့သည်။ ဝတ္ထိ၊ ကို။ ဒဿေတွာ၊ ၍။ ပဋိက္ကန္တေသု၊ ဖဲသွားကုန်လတ်သော်။ ဒိဝါဠာနံ၊ ကို။ သမ္ပဇ္ဇိတွာ၊ တံမြက်လှည်း၍။ စမ္ပကန္တံ၊ သားရေပိုင်းကို။ ပညပေတွာ၊ ခင်း၍။ ပါဒေ၊ တို့ကို။ ပက္ခာလေတွာ၊ ဆေး၍။ ပဿကံ၊ ကို။ အာဘုဇိတွာ၊ ဖွဲ့ခွေ၍။ ဖလသမာပတ္ထိ၊ ကို။ ပါဝိသီ၊ ဝင်(စား)ပြီး။

အထံ၊ ဖလသမာပတ် ဝင်စားတော်မူရာ ထိုအခါ၌။ ယထာ ပရိစ္ဆေဒေန။ အကြင်အကြင် ပိုင်းခြားအပ်သော ကာလဖြင့်။ [ယထာ ပရိစ္ဆိန္နကာလေန။-ဋီကာ။] တတော၊ ထို သမာပတ်မှ။ ဝုဠိတဿ၊ တစတော်မူပြီးသော။ အဿ၊ ထို အရှင်သာရိပုတ္တရာ၏။ အယံ ပရိဝိတက္ကော၊ ဤ အကြံသည်။ ဥဒပါဒိ၊ မူပိ။ (ကိ။) ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ ပဌမံစွာ။ ပရိနိဗ္ဗာယန္တိ နုခေါ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူကုန်လေသလော။ အဂ္ဂသာဝကာ၊ တို့သည်။ ပဌမံ၊ ဘုရားရှင်တို့၏ ရှေးဦးစွာ။ (ပရိနိဗ္ဗာယန္တိ)နုခေါ၊ သလော။ ဣတိ (ဥဒပါဒိ။) တတော။ ထိုမှ နောက်၌။ အဂ္ဂသာဝကာ၊ တို့သည်။ ပဌမံ၊ စွာ။ (ပရိနိဗ္ဗာယန္တိ၊ ဣတိ ဥ တွာ၊ ၍။ အတ္တမနာ၊ ၎်။ အာယုသင်္ခါရံ၊ ကံသည်

ပြုစီမံအပ်ဘော အသက်ကို။ သြလောကေသိ၊ ကြည့်တော်မူပြီ။ သော၊ ထို
 အရှင်သာရိပုတ္တရာသည်။ မေ၊ ဧ။ အာယုသင်္ခါရော၊ သည်။ သတ္တာဟမေ
 ဝ၊ ခုနစ်ရက်ပတ်လုံးသာလျှင်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်တော့၏။ ဣတိ ဥ တွာ။ ကတ္ထ၊
 အဘယ်အရပ်၌။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံရအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။
 စိန္တေသိ၊ ပြီ။

တတော၊ ထိုကြံပြီးရာ အခါမှနောက်၌။ ရာဟုလော၊ ရာဟုလာသည်။ တာ
 ဝတိ သေသု၊ တာဝတိ သာနတ်တို့၌။ ပရိနိဗ္ဗူတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီ။ အညာ
 သိကောဏ္ဍညဏ္ဍော၊ ထေရ်သည်။ ဆဒ္ဒန္တဒဟော၊ ဆဒ္ဒန္တအိုင်၏ အနီး၌။
 (ပရိနိဗ္ဗူတော။) အဟံ၊ သည်။ ကတ္ထ၊ ၌။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ အံ့နည်း။
 ဣတိ၊ သို့။ ပုန၊ တဖန်။ စိန္တေန္တော၊ လတ်သော်။ မာတရံ၊ မယ်တော်ကို။
 အာရဗ္ဗ၊ အကြောင်းပြု၍။ သတိ၊ သတိကို။ ဥပ္ပါဒေသိ၊ ဖြစ်စေပြီ။ (ကိ။)
 မယံ၊ ဧ။ မာတာ၊ သည်။ သတ္တန္တံ၊ ခုနစ်ယောက်ကုန်သော။ [စာလာ၊ ဥပ
 စာလာ၊ သီသုပစာလာ၊ စုန္န၊ ဥပသေန၊ ရေဝတတို့တည်း။- ဓမ္မပဒ်အဋ္ဌ
 ကထာ ခဒိရဝနိယ ရေဝတတ္ထေရဝတ္ထု။] အရဟန္တာနံ၊ ရဟန္တာတို့၏။ မာ
 တာ၊ သည်။ ဟုတွာ ပိ၊ ရှိလည်း။ ဝါ၊ ဖြစ်လျက်လည်း။ ဗုဒ္ဓဓမ္မသံဃေ
 သု၊ တို့၌။ အပ္ပသန္နာ၊ မကြည်ညိုသေး။ တဿာ၊ ထို မယ်တော်၏။ ဥပ
 နိဿယော၊ အားကြီးသော မှီရာအကြောင်းသည်။ အတ္တိ နုခေါ၊ ရိလေ
 သလော။ နတ္ထိ နုခေါ၊ မရှိလေသလော။ ဣတိ၊ အာဝဇ္ဇေတွာ၊ ဆင်ခြင်
 တော်မူ၍။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဿ၊ သောတာပတ္တိမဂ်၏။ ဥပနိဿယံ၊ ကို။
 ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ ကဿ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဒေသနာယ၊ ဖြင့်။ အဘိသမယော၊
 သစ္စာလေးပါးကို။ ထိုးထွင်း၍သိခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့နည်း။ ဣတိ။
 သြလောကေန္တော၊ ကြည့်လတ်သော်။ မမေဝ၊ ဝါ၏သာ။ ဓမ္မဒေသနာယ၊
 ဖြင့်။ (အဘိသမယော။) ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ အညဿ၊ အခြားသော
 ပုဂ္ဂိုလ်၏။ (ဓမ္မဒေသနာယ အဘိသမယော။) န (ဘဝိဿတိ။)

ပန၊ ဆက်။ အဟံ၊ သည်။ အပ္ပေါဿုကော၊ အားထုတ်ခြင်းမရှိသည်။
 ဝါ၊ ကြောင်းကြမဲ့သည်။ သစေ ဘဝေယံ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ (ဧဝံ သတိ။)
 မေ၊ ဝါကို။ ဝတ္တာရော၊ ပြောဆိုမည့်သူတို့သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ရှိကုန်လိမ့်
 မည်။ (ကိ။ နည်း။) သာရိပုတ္တရာရော၊ သည်။ အဝသေသဇနာနမ္ပိ၊
 မယ်တော်မူကြွင်းသော လူတို့၏လည်း။ အဝဿယော၊ မှီရာသည်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ တထာ ဟိ၊ ထိုစကားမှန်၏။ အဿ၊ ထို သာရိပုတ္တရာထေရ်၏။
 သမစိတ္တသုတ္တဒ္ဓေသနာဒိဝသေ၊ သမစိတ္တသုတ်ကို ဟောရာနေ၌။ ကောဋိသတ

သဟဿဒေဝတာ၊ ကုဋေတသိန်း အတိုင်းအရှည်ရှိသော နတ်တို့သည်။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်ကုန်ပြီ။ တယော၊ သုံးပါးကုန်သော။ မဂ္ဂေ၊ မဂ်တို့ကို။ ပဋိဝိဒ္ဓဒေဝတာနံ၊ ထိုးထွင်း၍ သိကုန်သော နတ်တို့၏။ ဂဏနာ၊ အရေအတွက်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ စ၊ ဆက်။ အညေသု၊ ဤနေရာမှ အခြားကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အရပ်တို့၌။ အနေကာ၊ များစွာကုန်သော။ အဘိဘယယာ၊ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းတို့သည်။ ဒိဿန္တိ၊ ထင်ရှားကုန်၏။ ထေရေဝ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ ထေရ်၌သာလျှင်။ ပယာဒေတွာ၊ ကြည်ညိုစေ၍။ သဂ္ဂေ၊ နတ်ပြည်၌။ နိဗ္ဗတ္တာနေဝ၊ ဖြစ်သူတို့သည်ပင်။ အသိတိကုလသဟဿာနံ၊ ရှစ်သောင်းသော အမျိုးတို့လည်း။ (ဟောန္တိ။) သော၊ ထို အရှင်သာရိပုတ္တရာ ထေရ်သည်။ ဒါနိ၊ ၌။ သကမာတု၊ မိမိမယ်တော်၏။ မိစ္ဆာဒဿနမတ္တမ္ပိ၊ မိစ္ဆာအယူမျှကိုလည်း။ ဟရိတံ၊ ပယ်ရှားခြင်းငှာ။ နာသက္ကံ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝတ္တာဓရာ ဘဝိဿန္တိ။)

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ မာတရံ၊ ကို။ မိစ္ဆာဒဿနာ၊ မှားယွင်းသော အမြင်မှ။ ဝါ၊ မိစ္ဆာအယူမှ။ မောစေတွာ၊ လွတ်စေ၍။ ဇာတောဝရကေယေဝ၊ ဖွားမြင်ရာ တိုက်ခန်း၌သာ။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သန္နိဋ္ဌာနံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ အဇ္ဇေဗ၊ ယနေ၌ပင်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အနုဇာနာပေတွာ၊ ခွင့်ပြုစေတော်မူပြီး၍။ နိက္ခမိဿာမိ၊ ထွက်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ စန္ဒထေရံ၊ ကို။ အာမန္တေသိ၊ ခေါ်၍ပြောပြီ။ (ကိ။)

အာဝုသောစန္ဒ၊ ငါ့ရှင်...စန္ဒ။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ပဉ္စသတာယ၊ ငါးရာ အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဘိက္ခုပရိသာယ၊ ရဟန်းပရိသတ်အား။ သညံ၊ အမှတ်အသားကို။ ဒေဟိ၊ ပေးလိုက်လော့။ (ကိ။) အာဝုသော၊ အရှင်ဘုရားတို့။ ပတ္တစိဝရာနိ၊ တို့ကို။ ဂဏှထ၊ ယူကြကုန်လော့။ ဓမ္မသေနာပတိ၊ သည်။ နာဠကဂါမံ၊ သို့။ ဂန္တုကာမော၊ သွားခြင်းငှာအလိုရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ (သညံ ဒေဟိ။) ဣတိ၊ ဤသို့ပြောဆိုပြီ။ ထေရော၊ စန္ဒထေရ်သည်။ တထာ၊ ထို ပြောသည့်အတိုင်း။ အကာသိ၊ ပြုပြီ။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ သေနာသနံ၊ ကျောင်း အိပ်ရာနေရာကို။ သံသာမေတွာ၊ သိုမှီးသိမ်းဆည်း၍။ ပတ္တစိဝရံ၊ ကို။ အာဒါယ၊ ၍။ ထေရဿ၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာ ထေရ်၏။ သန္တိကံ၊ သို့။ အာဂမံသု၊ လာကြကုန်ပြီ။ ထေရော၊ သည်။ သေနာသနံ သံသာမေတွာ။ ဒိဝါဠာနံ၊ နေနေရာကို။ သမ္ပဇိတွာ၊ ၍။ ဒိဝါဠာနဒ္ဒါရေ၊ နေနေရာ၏တံခါးပေါက်၌။ ဌာတွာ၊ ရပ်၍။ ဒိဝါဠာနံ၊ ကို။ ဩလောကေန္တော၊ ကြည့်လတ်သော်။ ဣဒံ၊ ဤကြည့်ခြင်းသည်။ ဒါနိ၊ ၌။ ပစ္စိမဒဿနံ၊ နောက်ဆုံး၌

ဖြစ်သော ကြည့်ခြင်းတည်း။ ပုန၊ တဖန်။ အာဂမနံ၊ ပြန်လာခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ ပဉ္စသတတိက္ခပရိဝုတော၊ ရဟန်းငါးရာ ခြံရံအပ်သည်။ (ဟုတော့။) ဘဂဝန္တံ၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိတော၊ ၍။ ဝန္တိတော၊ ၍။ တေ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ လျှောက်ပြီ။ (ကို။)

[လောကနာထ၊ သတ္တလောက၏ ကိုးကွယ်ရာဖြစ်တော်မူသော။ မဟာမုနိ၊ မုနိထွတ်ထားမြတ်စွာဘုရား။ ဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဆိန္ဒော၊ သံသရာဝဋ်ဇာတ် အားလုံးရပ်အောင် ဖြတ်တောက်ပြီးသည်။ ဘဝိယာမိ၊ ဖြစ်ပါတော့အံ့။ ဂမနာဂမနံ၊ စုတိအားဖြင့်သွားခြင်း ပဋိသန္ဓေအားဖြင့် ပြန်လာခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့ပါ။ အယံ၊ ဤရိုးခိုးခြင်းသည်။ ပစ္ဆိမာ၊ နောက်ဆုံး၌ဖြစ်သော။ ဝန္တနာ၊ ရိုးခိုးခြင်းပါတည်း။...မယံ၊ ၎င်း။ ဝိဝိတံ၊ သည်။ အပ္ပကံ၊ နည်းပါ၏။ ဣတော၊ ဤနေ့မှ။ သတ္တာဟံ၊ ခုနစ်ရက်၏။ အစ္စယေ၊ လွန်ရာ အခါ၌။ ဘာရဝေါရောပနံ ယထာ၊ ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကို ချခြင်းကဲ့သို့။ အဟံ၊ ဘုရားတပည့်တော်သည်။ ဒေဟံ၊ ခန္ဓာကိုယ်တည်းဟူသော ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကို။ နိက္ခိပယျာမိ၊ ချပါတော့အံ့။ ...ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မေ၊ အား။ (ပရိနိဗ္ဗာယိတံ၊ ငှာ။) အနုဇောနာတု၊ ခွင့်ပြုတော်မူပါ။ သုဂတော၊ ကောင်းသောစကားကို ဆိုတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည်။ (မေ၊ အား။ ပရိနိဗ္ဗာယိတံ၊ ငှာ။ အနုဇောနာတု၊ ပါ။ မေ၊ ဘုရားတပည့်တော်၏။ ပရိနိဗ္ဗာနကာလော၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံချိန်တန်ပါပြီ။ အာယုသခါရော၊ ကံသည် ပြုစီမံအပ်သော အသက်ကို။ ဩဿဋ္ဌော၊ ခုနစ်ရက်လောက်သာ ရှည်ကြာစေတော့ဟု စွန့်လွှတ်အပ်ပါပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ အဝေါစ၊ လျှောက်ပြီ။]

ပန၊ ဆက်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ ပရိနိဗ္ဗာဟိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ မိန့်တော်မူအပ်သော်။ မရဏသံဝဏ္ဏနံ၊ သေခြင်း၏ ကျေးဇူးကို။ သံဝဏ္ဏေန္တိ နာမ၊ ချီးမွမ်းကုန်သည်မည်၏။ ဝါ၊ ချီးမွမ်းကြရာ ရောက်၏။ မာ ပရိနိဗ္ဗာဟိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် မစံသေးနှင့်။ ဣတိ ဝုတ္တော၊ သော်။ ဝဋ္ဌဿ၊ ဝဋ်၏။ ဂုဏံ၊ ဂုဏ်ကို။ ကယေန္တိ၊ ပြောကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ၊ မှားသောအယူရှိသူတို့သည်။ (မိစ္ဆာအယူရှိသူတို့သည်။ ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို။ အာရောပေယန္တိ၊ တင်ကြကုန်လတ္တံ့။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဒုဘယမ္ပိ၊ ထို နှစ်ပါးစုံကိုလည်း။ န ဝဒန္တိ၊ မိန့်တော်မမူကြကုန်။ တေန၊ ကြောင့်။ န၊ ထို သာရိပုတ္တရာကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။

(ကိ။) သာရိပုတ္တ၊ တ္တရာ၊ ကတ္တ၊ ခွံ။ ပရိနိဗ္ဗာယိသသိ၊ လတ္တံ့နည်း။
 ဣတိ (အာဟ၊ ပြီ။) ဘန္တေ၊ ရား။ မဂဓေသု၊ မဂဓာ-ဟု ဗဟုဝုစံအမည်ရ
 သော ဇနပုဒ်၌။ နာဠကဂါမေ၊ နဠက ရွာ၌။ ဇာတောဝရကော၊ ဖွား
 မြင်ခဲ့ရာ တိုက်ခန်းသည်။ အတ္တိ၊ ရှိပါ၏။ တတ္ထ၊ ထို တိုက်ခန်း၌။ အဟံ၊
 ဘုရားတပည့်တော်သည်။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ ပါအံ့။ ဣတိ၊ သို့၊ ဝုတ္တေ၊
 လျှောက်အပ်သော်။ သာရိပုတ္တ၊ တ္တရာ။ တံ၊ သည်။ ယဿ (ဂမနဿ)၊
 အကြင်သွားခြင်း၏။ ကာလံ၊ အချိန်ကို။ မညသိ၊ သိ၏။ (တံ၊ ထို သွား
 ခြင်းကို။ တံ၊ မေဝ၊ သင့်ကိုယ်တိုင်သာ။ ဇာနာဟိ၊ သိလော့။ ဣဒါနိ ပန၊
 ယခုအခါ၌ကား။ ဝေ၊ ၏။ ဇေဠကနိဠဘာတိကာနံ၊ သီတင်းသုံးဖော်
 နောင်တော်ညီတော်တို့၏။ တာမိဿ၊ သင်ကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ ဘိက္ခု၊
 နော၊ ကို။ ဒဿနံ၊ ဖူးမြင်ရခြင်းသည်။ ဒုလ္လာ၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် ရအပ်သည်။
 (အလွန်ရခဲသည်။) ဘဝိဿတိ၊ တွံ။ ဣတိ၊ ထို ကြောင့်။ တေသံ၊ ထို သီတင်း
 သုံးဖော် နောင်တော်ညီတော်တို့အား။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေဟိ၊ ဟောဦးလော့။
 ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ မိန့်တော်မူပြီ။

ထေရော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာထေရ်သည်။ သတ္တာ၊ သည်။ မယံ၊ ၏။
 ဣဒ္ဓိဝိကုဗ္ဗနပုဗ္ဗင်္ဂမံ၊ တန်ခိုးကို အထူးထူး အပြားပြား ပြုလုပ်ခြင်းလျှင် ရွှေ
 သွားရှိသော။ (တန်ခိုးပြုခြင်းလျှင် ရွှေ သွားရှိသော။) ဓမ္မဒေသနံ၊ ကို။
 ပစ္စာသိသတိ၊ တောင်းတတော်မူ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဥတု၊ ၍။ ဘဂဝန္တံ၊
 ကို။ ဝန္နိတု၊ ၍။ တာလပ္ပမာဏံ၊ ထန်းတပင် ပမာဏရှိသော ကောင်းကင်
 သို့။ အဗ္ဗုဂ္ဂန္တာ၊ ရှေးရှုတက်သွား၍။ ပုန၊ ဖန်။ ဩရုယု၊ သက်ဆင်း၍။
 ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဝန္နိတု၊ ၍။ ယာဝ၊ လောက်။ သတ္တတာလပ္ပမာဏော၊
 ထန်းခုနစ်ဆင့် အတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်သည်။ (အတ္တိ။) (တာဝ၊ ထို
 မျှလောက်တိုင်အောင်။) (တနည်း။) ယာဝသတ္တတာလပ္ပမာဏာ၊ ထန်းခုနစ်
 ဆင့် အတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်တိုင်အောင်။ အန္တလိက္ခေ၊ ကောင်းကင်
 ၌။ ဌိတော၊ တည်လျက်။ ဣဒ္ဓိဝိကုဗ္ဗနံ၊ တန်ခိုးအမျိုးမျိုးကို ပြုလုပ်ခြင်းကို။
 ဒေသေတာ၊ ပြု၍။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေသိ၊ ပြီ။ သကလနဂရံ၊ အလုံးစုံသော
 သာဝတ္ထိမြို့သည်။ သန္နိပတိ၊ စည်းဝေးပြီ။ ထေရော၊ သည်။ ဩရုယု၊ ၍။
 ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဝန္နိတု။ ဘန္တေ၊ ရား။ မေ၊ ၏။ ဂမနကာလော၊ သွား
 ချိန်တန်ပါပြီ။ ဣတိ အာဟ၊ လျှောက်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဓမ္မသေနာ
 ပတိ၊ ကို။ ပဋိပါဒေဿာမိ၊ လာခဲ့ရာလမ်းစဉ်အကျင့်ကို ပြီးစေရတော့အံ့။
 [ဆရာတော်၏ နိဿယ၌ “ပဋိပါဒေဿာမိ၊ သွားခြင်းကို ပြီးစေရတော့အံ့။
 ဝါ၊ လိုက်ပို့တော်မူရတော့အံ့”ဟု ပေးတော်မူ၏။ ဤ၌ကား- “ဘဂဝါ

ဣတော ကပ္ပသတသဟဿာဓိကဿ” စသည်ကိုထောက်၍ “လာခဲ့ရာလမ်းစဉ် အကျင့်၌ ပြီးစေရတော့အံ့” ဟု အဓိပ္ပာယ်ယူ၍ “မဂ္ဂပဋိပတ္တိယာ နိယော ဇေယျာမိ” ဟူသော ဋီကာဖွင့်အတိုင်း ပေးလိုက်ပါသည်။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံး သွင်း၍။ ဓမ္မာသနာ၊ တရား၏ နေရာမှ။ ဝါ၊ တရားဟော ပုလ္လင်မှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ၍။

ဂန္ဓကုဋိအဘိမုခေါ၊ ဂန္ဓကုဋိသို့ မျက်နှာမူသည်။ (ဟုတွာ။) ဂန္ဓာ၊ ၍။ မဏိဖလကော၊ ပတ္တမြားစီအပ်သော ပျဉ်ချပ်၌။ အဋ္ဌာသိ၊ ရပ်တော်မူပြီ။

ထေရော၊ သည်။ တိက္ခတ္တံ၊ သုံးကြိမ်။ ပဒက္ခိဏံ၊ လက်ယာရစ်လည်သည်ကို။ ကတွာ၊ စတုသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အရပ်တို့၌။ ဝန္တိတွာ၊ ၍။ ဘဂဝါ၊ ရား။ ဣတော၊ ဤကမ္ဘာမှ။ ကပ္ပသတသဟဿာဓိကဿ၊ ကမ္ဘာတသိန်း အလွန်အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ အသချေယျဿ၊ အသချေ၏။ ဥပရိ၊ ၌။ အနောမဒဿိသမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။ ပါဒမူလ၊ ခြေတော်ရင်း၌။ နိပတိတွာ၊ ပျပ်ဝပ်၍။ တုမ္မာကံ၊ တို့ကို။ ဒဿနံ၊ ဖူးမြင်ရခြင်းကို။ ပထေသိ၊ တောင် တခုပါပြီ။ ဓမ၊ ၏။ သာ ပတ္တနာ၊ ထိုတောင်တခြင်းသည်။ သမိဒ္ဓါ၊ ပြီး စီးပါပြီ။ တုမ္မော၊ တို့ကို။ ဒိဋ္ဌာ၊ ဖူးမြင်အပ်ပါကုန်ပြီ။ တံ၊ ထိုဖူးမြင်ခြင်း သည်။ ပဌမဒဿနံ၊ ရှေးဦးစွာဖူးမြင်ရခြင်းပါတည်း။ ဣဒံ၊ ဤဖူးမြင်ခြင်း သည်။ ပစ္စိမဒဿနံ၊ နောက်ဆုံးဖြစ်သော ဖူးမြင်ခြင်းပါတည်း။ ပုန၊ တဖန်။ တုမ္မာကံ၊ တို့ကို။ ဒဿနံ၊ ခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့ပါ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝံတွာ၊ လျှောက်၍။ ဒသနဝသမောဓနသမုဇ္ဈလံ၊ ဆယ်မျိုးသော လက်သည်း အပေါင်းတို့ဖြင့် တောက်ပသော။ အဉ္စလံ၊ လက်အုပ်ကို။ ပဂ္ဂယ၊ ချီမြောက် ၍။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ ဒဿနဝိသယော၊ မြင်ခြင်း၏ အရာသည်။ ဝါ၊ မြင်လောက်ရာအရပ်သည်။ (အတ္ထိ။) တာဝ၊ ထိုမျှလောက်။ အဘိ မုခေါ ဝ၊ ရှေးရှုသည်သာလျှင်။ (ဟုတွာ။) ပဋိက္ခမိတွာ၊ နောက်ဆုတ်သွား ၍။ ဣတော၊ ဤဘဝမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ စုတိပဋိသန္တိဝသေန၊ စုတိ ပဋိ သန္တေ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကိသ္မိဋ္ဌိ ဌာနေ၊ တစုံတခုသော အရပ်၌။ ဂမနာဂမနံ နာမ၊ သွားခြင်း ပြန်လာခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့ပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့

၁။ ဟံပဌမဒဿနံ။ ။ဤဘဝဝယ် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်သို့ ပရိပိုင်အသွင် ဖြင့် ရောက်လာ၍ ဖူးမြင်ရခြင်းသည် ပထမ ဖူးမြင်ရခြင်းဖြစ်ပါ၏။ (တနည်း။) အနောမ ဒဿိ မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်ရင်းဝယ် ဆုတောင်းစဉ်က “ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏ လက်ထက်တော်၌ အဂ္ဂသာဝကဖြစ်လိမ့်မည်” ဟု မိန့်တော်မူသောအခါ ထိုကြားနာ ရခြင်းဖြင့် ရှင်တော်မြတ်ဘုရားကို ပထမမှန်းချော်၍ ဖူးမြင်ခဲ့ရပါပြီ။

လျှောက်၍။ ဝနိတွာ၊ ၍။ ပက္ကမိ၊ ဖွဲသွားပြီ။ ဥဒကပရိယန္တံ၊ ရေဟူသော အဆုံးအပိုင်းအခြားရှိသည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ မဟာဘူမိစာလော၊ ကြီးစွာသော မြေလှုပ်ခြင်းသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

ဘဂံဝါ၊ သည်။ ပရိဝါရေတွာ၊ ခြံရံ၍။ ဌိတေ၊ တည်ကုန်သော။ ဘိက္ခု။ တို့ကို။ အာဟ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ (ကိ။) ဘိက္ခုဝေ၊ တို့၊ တုမ္မာကံ၊ တို့၏။ ဇေဋ္ဌဘာတိကံ၊ နောင်တော်ကြီးကို။ အနဂစ္ဆထ၊ အစဉ်လိုက်ကြကုန်လော့။ ဝါ၊ လိုက်ပို့ကြကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ။) ဘိက္ခု။ တို့သည်။ ယဝဒ္ဓါရကောဋ္ဌကော၊ ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက် တံခါးမုခ်တိုင်အောင်။ အဂမံသ၊ ကုန်ပြီ။

ထေရော၊ သည်။ အာဝုသော၊ တို့။ တုမေ၊ တို့သည်။ တိဋ္ဌထ၊ ရပ်တည်ကြကုန်လော့။ တုမေ၊ တို့သည်။ အပ္ပမတ္တာ၊ မမေ့မလျော့ ကုန်သည်။ ဟောထ၊ ဖြစ်ကြကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ နိဝတ္တာပေတွာ၊ ပြန်နစ်စေ၍။ အတ္တနော၊ ၎င်း။ ပရိသာယေဝ၊ နှင့်သာ။ သဒ္ဓိံ၊ က။ ပက္ကမိ၊ ပြီ။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ အယျော၊ အရှင်သည်။ ပစ္စာဂမနစာရိကံ၊ ပြန်လာခြင်းအကျိုးငှာ လှည့်လည်ခြင်းဖြင့်။ (ကြိယာဝိဘောသန။) [ပစ္စာဂမနတ္ထံ စာရိကံ။—ဋီကာ။] စရတိ၊ လှည့်လည်တော်မူ၏။ ဒါနိ၊ ၌။ ဣဒံ ဂမနံ၊ ဤ ကြွသွားတော်မူခြင်းသည်။ ပုန၊ တဖန်။ ပစ္စာဂမနာယ။ ငှာ။ န (ဟောတိ။) ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ ပရိဒေဝန္တာ၊ ငိုကြွေးကုန်လျက်။ အနုဗန္ဓိံ သ၊ အစဉ်လိုက်ကြကုန်ပြီ။ တေပိ၊ တို လူတို့ကိုလည်း။ အာဝုသော၊ ဒါယကာတို့။ အပ္ပမတ္တာ၊ ကုန်သည်။ ဟောထ၊ ကုန်လော့။ သင်္ခါရာ၊ ရုပ်နာမ်သင်္ခါရတရားတို့သည်။ ဝေ ဘာဝိနော နာမ၊ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းသဘော ရှိကုန်၏။ ဝါ၊ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောရှိကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ နိဝတ္တာပေသိ၊ ပြန်နစ်စေပြီ။

အထခေါးနာဠကရွာသို့ကြွတော်မူရာ ထိုအခါ၌။ အာယသ္မာ သာရိပုတ္တော၊ သည်။ အန္တရာမဂ္ဂေ၊ ၌။ သတ္တာဟံ၊ ပတ်လုံး။ မနုဿာနံ၊ တို့အား။ အနုဂ္ဂဟံ၊ ချီးမြှောက်ခြင်းကို။ ကရောန္တော၊ မူလျက်။ သာယံ၊ ညနေချိမ်းအခါ၌။ နာဠကဂါမံ၊ သို့။ ပတွာ၊ မူ၍။ ဂါမဒ္ဓါရေ၊ ရွာတံခါး၏ အနီး၌။ နိဂြောဓရက္ခမူလေ၊ ပညောင်ပင်၏ အနီးအောက်၌။ အဋ္ဌာသိ၊ ပြီ။ အထ၊ ၌။ ဥပရေဝတော နာမ၊ မည်သော။ ထေရဿ၊ ၎င်း။ ဘာဂိနေယျော၊ တူတော်သည်။ ဗဟိ ဂါမံ၊ ရွာပြင်ဘက်သို့။ ဂစ္ဆန္တော၊ လတ်သော်။ ထေရံ၊ ကို။ ဝိသ္မာ၊ ၍။ ဥပသကံမိတွာ၊ ၍။ ဝနိတွာ၊ ၍။ အဋ္ဌာသိ၊ ပြီ။

ထေရော သည်။ တံ၊ ထို ဥပရေဝတကို။ အာဟ၊ မေးပြီ။ ဂေယော ဌံ။
 တေ၊ န။ အယျိကာ၊ အဖွားသည်။ အတ္တိ၊ ရှိသလော။ ဣတိ၊ ဤသို့
 မေးပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ အာမ၊ မှန်ပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။ ဂစ္ဆ၊
 သွားလော့။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ ဣမ၊ ဤအရပ်သို့။ အာဂတဘာဝံ၊
 ရောက်လာသည်၏ အဖြစ်ကို။ အာရောစေဟိ၊ ပြောချေလော့။ ကသ္မာ၊
 ကြောင့်။ အာဂတော၊ လာသနည်း။ ဣတိ စ၊ ဤသို့လည်း။ ဝုတ္တေ၊ မေး
 အပ်သော်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ဧကမိဝသံ၊ ဌံ။ အန္တော၊ ဂါမေ၊ ရွာတွင်း၌။
 ဘဝိသထိ ကိရ၊ ဖြစ်လတ္တံ့ပါတဲ့။ ဇာတောဝရကံ၊ ဖွားမြင်ရာတိုက်ခန်းကို။
 ပဋိဇဂ္ဂထ (ကိရ)၊ ရှင်းလင်းပါကုန်လော့တဲ့။ ပဉ္စန္ဒံ၊ ဘိက္ခုသတာနံ၊ ရဟန်း
 ငါးရာတို့၏။ နိဝါသနဋ္ဌာနံ၊ နေရာအရပ်ကို။ ဇာနာထ (ကိရ)၊ သိကြပါ
 ကုန်လော့တဲ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (အာရောစေဟိ၊ လော့။)

သော၊ ထို ဥပရေဝတသည်။ ဂန္ဒာ၊ ရှိ။ အယျိကော၊ အဖွား။ မယံ၊ န။
 မာတုလော၊ ဦးရီးတော်သည်။ အာဂတော၊ ကြွလာပါပြီ။ ဣတိ အာဟ၊
 ပြီ။ ဣဒါနိ၊ ဌံ။ ကဟိ၊ အဘယ်အရပ်မှာနည်း။ ဝါ၊ အဘယ်မှာနည်း။
 ဣတိ၊ ဤသို့ မေးပြီ။ ဂါမဒ္ဒါရေ၊ ရွာတံခါးအနီး၌ပါတည်း။ ဝါ၊ ရွာ
 တံခါးပေါက်မှာတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောပြီ။ ဧကော ဝ၊ တပါးတည်းသာ။
 (ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော့။) အညော ပိ၊ အခြားလည်းဖြစ်သော။ ကောစိ၊ တစုံ
 တယောက်သည်။ အတ္တိ၊ ရှိသေးသလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးပြီ။ ပဉ္စသတာ၊
 ငါးရာအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ (သန္တိ၊ ကုန်၏။) ဣတိ
 ဤသို့ ပြောပြီ။ [ပဉ္စ+သတာနိ ပဉ္စသတံ။ ပဉ္စသတံ ပရိမာဏံ ယေသန္တိ
 ပဉ္စသတာ။] ကိ ကာရဏာ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ အာဂတော (ကိရ)၊
 လာသတဲ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့မေးပြီ။ သော၊ ထိုဥပရေဝတသည်။ တံ ပဝတ္တိ၊
 ထိုဖြစ်ပုံအကြောင်းကို။ (ထိုဖွားမြင်ရာတိုက်ခန်း၌ နေလိုခြင်းဟူသောအကြောင်း
 ကို) အာရောစေသိ၊ ပြောပြီ။ [တံ ပဝတ္တိန္တိ တတ္ထ ဝသိတုကာမတာယ ဝုတ္တိ၊
 တံ။-ဋီကာ။] ပြာဟူဏိ၊ ပုဏ္ဏေးမသည်။ ကိ နုခေါ၊ အဘယ်အကြောင်း
 ကြောင့်။ ဧတ္တကာနံ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော ရဟန်းတို့၏။ ဝသန
 ဋ္ဌာနံ၊ နေရာအရပ်ကို။ ပဋိဇဂ္ဂါပေတိ၊ သုတ်သင်စေသနည်း။ ဒဟရကာလေ၊
 ငယ်သူ၏ အခါ၌။ (ငယ်ရွယ်စဉ် အခါ၌။) ပဗ္ဗဇိတွာ၊ ရှင်ရဟန်းပြု၍။
 မဟလ္လကကာလေ၊ ကြီးရင့်ရာအခါ၌။ ဂိဟိ၊ လူဝတ်ကြောင်သည်။ ဟောတု
 ကာမော၊ ဖြစ်လိုလေချော့သလော့။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တန္တိ၊ ကြံလျက်။ ဇာ
 တောဝရကံ၊ ကို။ ပဋိဇဂ္ဂါပေတွာ၊ စေ၍။ ပဉ္စသတာနံ၊ ငါးရာအတိုင်း

အရှည်ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခုနံ၊ ထို၏။ ဝသနဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ကာရေတွာ၊ ရှိ။ ဒဏ္ဍိပိကာယော၊ တိုင်ရှိသော ဘိမီးခွက်တို့ကို။ ဝါ၊ ဆီမီးတိုင်တို့ကို။ ဇာလေတွာ၊ တောက်စေ၍။ ထေရဏ၊ ထေရ်၏ အထံသို့။ ပါဟေသိ၊ ပို့စေပြီ။

ထေရော၊ သည်။ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကူ။ ပါသာဒံ၊ သို့။ အဘိရူဟိ၊ တက်ပြီ။ စ၊ ဆက်။ အဘိရူဟိတွာ၊ ရှိ။ ဇာတောဝရကံ၊ သို့။ ပဝိသိတွာ၊ ရှိ။ နိသိဒိ၊ ပြီ။ နိသဇ္ဇေဝ၊ ထိုင်ပြီး၍သာလျှင်။ တုမ္မာကံ၊ တို့၏။ ဝသနဋ္ဌာနံ၊ သို့။ ဂစ္ဆထ၊ သွားကြကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ ဥယျောဇေသိ၊ လွှတ်လိုက်ပြီ။ တေသု၊ ထိုရဟန်းတို့သည်။ ဂတမတ္ထေသုယေဝ၊ သွားပြီးကာမှ ဖြစ်ကုန်သော်သာလျှင်။ ထေရဏ၊ ၏။ ခရော၊ ကြမ်းတမ်းသော။ အာဗာဓော၊ ရောဂါသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ပြီ။ လောဟိတပက္ခန္ဓိကာ၊ သွေးတို့၏ ယိုစီးခြင်း ရှိကုန်သော။ [လောဟိတာနံ + ပက္ခန္ဓော လောဟိတပက္ခန္ဓော၊ လောဟိတပက္ခန္ဓော ယာသန္တိ လောဟိတပက္ခန္ဓိကာ။] မာရဏန္တိကာ၊ ဘေခြင်း၏ အနီးသို့ ဖျောက်စေတတ်ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့သည်။ ဝတ္တန္တိ၊ ကုန်၏။ [ဝတ္တတိ ဟု ကေဂုဏ်ရှိလျှင် ကောင်း၏။] ဧကံ ဘာဇနံ၊ တခုသောခွက်သည်။ ပဝိသတိ၊ ဝင်ရ၏။ ဧကံ(ဘာဇနံ)၊ သည်။ နိက္ခမတိ၊ ထွက်ရ၏။ ပြာဟ္မဏိ၊ ပုဏ္ဏေးမသည်။ မမ၊ ၏။ ပုတ္တဿ၊ ၏။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ပုံသည်။ မယံ၊ အား။ န ရစ္စတိ၊ မနှစ်သက်။ ဣတိ၊ ဤသို့ တွေး၍။ အတ္တနော၊ ၏။ ဝသနဂဗ္ဘဒ္ဓါရံ၊ နေရာ တိုက်ခန်း တံခါးကို။ နိဿာယ၊ ရှိ။ အဋ္ဌာသိ၊ ရပ်ပြီ။

စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ မဟာရာဇာနော၊ တို့သည်။ ဓမ္မသေနာပတိ၊ တရားစစ်သူကြီးသည်။ ကုဟိံ၊ ဌံ။ ဝိဟရတိ၊ နေပါလိမ့်မည်နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဩလောကေန္တာ၊ ကြည့်ကုန်လတ်သော်။ နာဠကဂါမေ၊ ဌံ။ ဇာတောဝရကေ၊ ဌံ။ ပရိနိဗ္ဗာန မဉ္ဇကေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူရာ ညောင်စောင်းငယ်၌။ နိပန္နော၊ လျောင်းနေပြီ။ ပစ္ဆိမဒဿနံ၊ နောက်ဆုံး ပူးမြင်ခြင်းငှာ။ ဝါ၊ နောက်ဆုံးပူးမြင်ရာ အရပ်သို့။ ဂမိဿာမ၊ သွားကြကုန်စို့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ အာဂမ္မ၊ လာ၍။ ဝန္တိတွာ၊ ရှိ။ အဋ္ဌံသု၊ ရပ်တည်ကြကုန်၏။ ထေရော၊ သည်။ တုမ္ပေ၊ တို့သည်။ ကေ၊ အဘယ်သူတို့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးပြီ။ [ဇာနန္ဒာပိ တထာဂတာ ပုစ္ဆန္တိ-ဟုသည်ကဲ့သို့ သိလျက်မေးသည်။] ဘန္တေ၊ ရား။ မဟာရာဇာနော၊ နတ်မင်းကြီးတို့ပါတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာဂတာ၊

လာကြကုန်သည်။ အတ္တ၊ ဖြစ်ကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးပြီး။ ဂိလာနပုဋ္ဌာကာ၊ ဂိလာနအလုပ်အကျွေးတို့သည်။ ဘဝိဿာမ၊ ဖြစ်ကြကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ (အာဂတာ၊ ကုန်သည်။ အမှ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ကြကုန်ပြီ။) ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေ။ ဝါ၊ ရှိပါစေတော့။ ဂိလာနပုဋ္ဌာကော၊ သည်။ အတ္တိ၊ ၏။ တုမေ၊ တို့သည်။ ဂစ္ဆထ၊ ပြန်ကြကုန်တော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ ဥယျောဇေသိ၊ လွတ်လိုက်ပြီ။ တေသံ၊ ထို နတ်မင်းကြီးတို့၏။ ဂတာဝသာနေ၊ ပြန်သွားခြင်း၏ အဆုံး၌။ တေနေန နယေန၊ ထိုနည်း အားဖြင့်သာလျှင်။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ ဣန္ဒော၊ အရှင်ဖြစ်သော။ သက္ကော၊ သည်။ (အာဂမိ၊ လာပြီ။) တသ္မိံ၊ ထို သိကြားသည်။ ဂတေ၊ ပြန်သွား လတ်သော်။ သုယာမာဒယော၊ သုယာမ အစရှိကုန်သော နတ်တို့သည်လည်း ကောင်း။ မဟာဗြဟ္မာ ၈၊ မဟာဗြဟ္မာသည်လည်းကောင်း။ အာဂမိံ သု၊ ကုန်ပြီ။ တေ ပိ၊ ထို သုယာမ အစရှိသောနတ် မဟာဗြဟ္မာ တို့ကိုလည်း။ တထေဝ၊ ထို အတူပြော၍သာလျှင်။ ထေရော၊ သည်။ ဥယျောဇေသိ၊ ပြန်လွတ်ပြီ။

ဗြာဟ္မဏီ။ မယ်တော်ပုဏ္ဏေးမသည်။ ဒေဝတာနံ၊ တို့၏။ အာဂမနုဉ္စ၊ လာခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဂမနုဉ္စ၊ ပြန်သွားခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ဒိသု၊ ၍။ (ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။) မမ၊ ၏။ ပုတ္တိ၊ ကို။ ဝန္တိတွာ၊ ၍။ ဂစ္ဆန္တိ၊ ပြန်သွားကုန်၏။ ဧတေ၊ ဤသူတို့သည်။ ဂေ နုခေါ၊ အဘယ်သူတို့ ပါလိမ့်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့စဉ်းစား၍။ ထေရဿ၊ ၏။ ဂဗ္ဘဒ္ဒါရံ၊ တိုက် ခန်းတံခါးအနီးသို့။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ တာတ စုန္နံ၊ ချစ်သားစုန္နံ။ ပဝတ္တိ၊ ဖြစ်ပုံ သည်။ ကာ၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိ၊ ပြီ။ သော၊ ထို စုန္နသည်။ တံ ပဝတ္တိံ၊ ထို ဖြစ်ပုံအကြောင်းကို။ အာစိက္ခိတွာ၊ ပြောပြ၍။ ဘန္ဓေ၊ ရား။ မဟာဥပါသိကာ၊ မယ်တော် ဥပါသိကာမကြီးသည်။ အာဂတာ၊ လာပါပြီ။ ဣတိ အာဟ၊ လျှောက်ပြီ။ ထေရော၊ သည်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝေလာယ၊ အချိန်မဲ့၌။ အာဂတာ၊ လာကုန်သည်။ အတ္တ၊ ဖြစ်ကုန် သနည်း။ [လေးစားသောကြောင့် “အာဂတာတ္ထ” ဟု ဗဟုဝစ်ဆိုသည်။] ဣတိ ပုစ္ဆိ၊ ပြီ။ သာ၊ ထို မယ်တော် ဥပါသိကာမကြီးသည်။ တာတ၊ ချစ်သား။ တုယံ၊ သင်ချစ်သားကို။ ဒဿနတ္ထာယ၊ ကြည့်ရှုခြင်းငှာ။ (အာဂတာ၊ လာ ကုန်သည်။ အမှ၊ ၏။) ဣတိ ဝတွာ၊ ပြောပြီး၍။ တာတ၊ ချစ်သား။ ပဌမံ၊ စွာ။ အာဂတာ၊ လာသူတို့သည်။ ဧကေ၊ အဘယ်သူတို့နည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆိ။ ဥပါ သိကေ၊ ဥပါသိကာ။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ မဟာဇာတေနော၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောပြီ။ တာတ၊ သား။ တံ၊ သည်။ စတူဟိ မဟာရာဇေဟိ၊

လေးယောက်သော နတ်မင်းကြီးတို့ထက်။မဟန္တတရော၊ သာ၍မြတ်သလော။
ဣတိ၊ ဤသို့ မေးပြီ။ ဥပါသိကော၊ ကာ။ ဧတေ၊ ဤနတ်မင်းကြီးတို့သည်။
အာရာမိကသဒိသာ၊ အရံစောင်နှင့်တူကုန်၏။ အမှာကံ၊ တို့၏။ သတ္ထု၊
မြတ်စွာဘုရား၏။ ပဋိသန္ဓိဂုဟဏတော၊ ပဋိသန္ဓေယူရာအခါမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။
ခဂ္ဂဟတ္ထာ၊ လက်၌ သန်လျက်ရှိကုန်သည်။ ဟတူတာ၊ အာရက္ခံ၊ စောင့်ရှောက်
မှုကို။ အကံသု၊ ပြုကြကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြောပြီ။

တာတ၊ သား။ တေသံ၊ ထိုနတ်မင်းတို့၏။ ဂတာဝသာနေ၊ ပြန်သွား
ပြီး၏ အဆုံး၌။ အာဂတော၊ လာသူကား။ ကော၊ အဘယ်သူနည်း။ ဣတိ၊
ဤသို့ မေးပြီ။ ဒေဝါနံ၊ နတ်တို့၏။ ဣန္ဒော၊ အရှင်ဖြစ်သော။ သက္ကော၊
သိကြားပါတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောပြီ။ တာတ၊ တံ၊ သည်။ ဒေဝရာ
ဇတော ပိ၊ နတ်တို့၏ မင်းထက်လည်း။ မဟန္တတရော၊ သလော။ ဣတိ၊
ဤသို့ မေးပြီ။ ဥပါသိကော၊ သေ (သေ)၊ ဤ သိကြားမင်းသည်။ ဘဏ္ဍ
ဂဟကသာမဏေရသဒိသော၊ ဘဏ္ဍာကို ယူတတ်သော သာမဏေနှင့်တူ၏။
အမှာကံ။ သတ္ထု၊ သည်။ တာဝတိံသတော၊ တာဝတိံသာ နတ်ပြည်မှ။
ဩတရဏကာလေ၊ သက်ဆင်းတော်မူရာ အခါ၌။ ပတ္တစီဝရံ၊ သပိတ်
သင်္ကန်းကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဩတိဏ္ဍော၊ သက်ဆင်းရပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။
ပြောပြီ။ တာတ။ တဿ၊ ထိုသိကြားမင်း၏။ ဂတာဝသာနေ၊ ပြန်သွား
ပြီး၏ အဆုံး၌။ ဇောတမာနော ဝိယ၊ တွန်းလင်းတောက်ပသကဲ့သို့။ အာ
ဂတော၊ လာသူကား။ ကော၊ အဘယ်သူပါနည်း။ ဣတိ၊ မေးပြီ။ ဥပါ
သိကော၊ သေ၊ ဤနေ့ကဆုံး လာသူကား။ တယံ၊ ၍။ ဘဂဝါ စ၊
ဘဂဝန်လည်းမည်သော။ သတ္တာ စ၊ ဆရာလည်းဖြစ်သော။ မဟာဗြဟ္မာနာမ၊
မဟာဗြဟ္မာမည်၏။ ဣတိ၊ ပြောပြီ။ တာတ တံ၊ မယံ၊ ၍။ ဘဂဝတော၊ ဘဂဝန်

၁။ အာရာမိက။ သတ္ထုနော ။ တံ ဂတုဟိ မဟာရာဇေဟိ မဟန္တတရောတိ
ပုဋ္ဌော (“အသင်သားက စတုမဟာရာဇ် နတ်မင်းကြီး လေးယောက်တို့ထက်
သာ၍ကြီးကျယ်သလော” ဟု မေးအပ်သည် ရှိသော်။) အတ္တနော မဟတ္တံ သတ္ထု၊
ဥပါရံ ပက္ခိပန္နော၊ (မိမိ၏မြင့်မြတ်ခြင်းကို ဘုရားအပေါ်၌ တင်လိုသောကြောင့်။) အာ
ရာမိကသဒိသာ။ ဧတေ ဥပါသိကေ အမှာကံ သတ္ထုနောတိ အာဟ။ သာဝက
သမ္ပတ္တိကိတ္တနန္ဒိ ဟိ အတ္တဝတာ သတ္ထု သမ္ပတ္တိံ ယေဝ ဝိဘာဝေတိ။ (မှန်၏-သာ
ဝကသမ္ပတ္တိကို ပြောပြခြင်းသည်လည်း လိုရင်းအနက်အားဖြင့် နာရာ၏ပြည့်စုံခြင်းကို
ပင် ထင်ရှားပြရာရောက်၏။) ထို့ကြောင့် မိမိကို စတုမဟာရာဇ် နတ်မင်းကြီး
စသည်ဘုံက လေးစားခြင်းကို မြတ်စွာဘုရားအပေါ်သို့ တင်ပေးလိုက်သည်။-ဇီကော။

ဖြစ်သော။ မဟာဗြဟ္မတော ပိ၊ မဟာဗြဟ္မာထက်သော်မှလည်း။ မဟန္တ
 တရော၊ လော။ ဣတိ၊ မေးပြီ။ ဥပါသိကေ။ အာမ။ အမှာကံ၊ တို့၏။
 သတ္တု၊ ၏။ ဇာတဒိဝသေ၊ ဖွားမြင်တော်မူရာ နေ၌။ စတ္တာရော၊ ကုန်
 သော။ ဧတေ နာမ မဟာဗြဟ္မာနော၊ ဤဘဂဝန်မည်သော မဟာဗြဟ္မာ
 တို့သည်။ မဟာပုရိသံ၊ ကို။ သုဝဏ္ဏဇာလေန၊ ရွှေဇာတဘက်ဖြင့်။ ပဋိဂ္ဂဏှိံ သု
 ကိရ၊ ခံယူကြရကုန်သတတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

အထ၊ မိန့်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌။ ဗြာဟ္မဏိယာ၊ မယ်တော် ပုဏ္ဏေးမ
 သည်။ တာဝ၊ ဘဂဝန်သတ္တုမှ ရှေးဦးစွာ။ မေ၊ ၏။ ပုတ္တဿ၊ ၏။
 အယံ အာနုဘာဝေါ၊ ဤ အာနုဘော်သည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်တုံသေး၏။)
 မယံ၊ ၏။ ပုတ္တဿ၊ ၏။ ဘဂဝတော၊ ဘဂဝန်ဖြစ်သော။ သတ္တု၊ ၏။
 အာနုဘာဝေါ၊ သည်။ ကိဒိသော၊ အဘယ်ကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်။ ဝါ၊ ဘယ့်
 လောက် ကြီးကျယ်သည်။ ဘဝိဿတိ ဝတ၊ ဖြစ်ပေလိမ့်တကား။ ဣတိ၊
 သို့။ စိန္တယန္တိယာ၊ ကြံစဉ်။ သဟသာ၊ အဆောတလျင်။ ပဉ္စဝဏ္ဏာ၊ ငါး
 ပါးအပြားရှိသော။ ပီတိ၊ ပီတိသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ ရှိ။ သကလသရီရေ၊
 အလုံးစုံသော ကိုယ်၌။ ဖရိ၊ ပျံ့နှံ့ပြီ။ ထေရော၊ သည်။ မေ၊ ၏။ မာတု၊
 မာတု၏ကိုယ်၌။ ပီတိဂောမနဿ၊ ပီတိသောမနဿသည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပြီ။
 ဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ အယံ၊ ဤအခါသည်ကား။ ဓမ္မဒေသနာယ၊ တရား
 ဟောခြင်း၏။ ကာလော၊ အခါတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေတွာ၊ ကြံ၍။
 မဟာဥပါသိကေ၊ ကာ။ ကိံ၊ အဘယ်ကို။ စိန္တေသိ၊ စဉ်းစားနေသနည်း။
 ဣတိ အာဟ။

သာ၊ ထိုမယ်တော်ပုဏ္ဏေးမသည်။ တာဝ၊ ဆရာမှ ရှေးဦးစွာ။ မေ၊
 ၏။ ပုတ္တဿ၊ ၏။ အယံဂုဏော၊ ဤဂုဏ်သည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်တုံသေး
 ၏။) တာတ၊ သား။ အဿ၊ ထိုသားတော်၏။ သတ္တု၊ ပန၊ ဆရာ၏
 ကား။ ကိဒိသော၊ သော။ ဝါ၊ သော၊ ဂုဏော၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊
 ဖြစ်လိမ့်မည်နည်း။ ဣတိ ဣဒိ၊ ဤအကြောင်းအရာကို။ စိန္တေမိ၊ စဉ်း
 စားနေပါ၏။ ဣတိ အာဟ။ မဟာဥပါသိကေ၊ ကာ။ မယံ၊ သတ္တု၊
 ငါး။ ဇာတက္ခဏေ၊ ဖွားမြင်ရာ ခဏ၌လည်းကောင်း။ ပဟာသိနိက္ခမငှ၊
 မြတ်သော တောထွက်တော်မူရာ အခါ၌လည်းကောင်း။ သမ္မောဓိယံ၊ ဘုရား
 ဖြစ်တော်မူရာ အခါ၌လည်းကောင်း။ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနေ စ၊ ဓမ္မစကြာကို
 လည်စေတော်မူရာ အခါ၌လည်းကောင်း။ ဒသသဟဿိ လောက ဓာတု၊
 တသောင်းအတိုင်းအရှည်ရှိသော လောကဓာတ်သည်။ ကမ္မိတ္ထ၊ တုန်လှုပ်ရပြီ။

သီလေန၊ သီလအားဖြင့်လည်းကောင်း။ သမာဓိနာ၊ သမာဓိအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ပညာယ၊ ဝိပဿနာပညာအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝိမုတ္တိယာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝိမုတ္တိဉာဏဒဿနေန၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကို သိမြင်တတ်သောပစ္စဝေက္ခဏာဉာဏ်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ သမော နာမ၊ တူသူမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပါ။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိ ပိ၊ ဝါ သနာနှင့်တကွ တထောင့်ငါးရာ ကိလေသတို့မှ ဝေးကွာတော်မူသည်၏ အဖြစ် ဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ (အရဟံ၊ အရဟံ-မည်တော်မူ၏။) ဣတိ။ ဝိတ္ထာရေတွာ၊ အကျယ်ချဲ့၍။ ဗုဒ္ဓဂုဏပုဂ္ဂိုလ်ယုတ္တိ၊ ဘုရားဂုဏ်တော်တို့နှင့် စပ်ယှဉ်သော။ ဓမ္မဒေသနံ၊ ကို။ ကထေသိ၊ ဟောတော်မူပြီ။

ဗြာဟ္မဏီသည်။ ပိယပုတ္တဿ၊ ချစ်အပ်သောသားတော်၏။ ဓမ္မဒေသနာ ပရိယောသာနေ၊ တရားဒေသနာတော်၏ အဆုံး၌။ သောတာပတ္တိဖလေံ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌာယ၊ တည်၍။ ပုတ္တံ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ (ကိ။) တာတ ဥပတိဿ၊ ချစ်သား ဥပတိဿ။ (ရှင်သာရိပုတ္တရာ၏ လူနာမည်။) ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေံ၊ 'သို့။ အကာသိ၊ ပြုတိသနည်း။ ဝေရူပံ နာမ၊ ဤသို့ သဘောရှိသည်မည်သော။ အမတံ၊ အမြိုက်တရားကို။ မယံ၊ အား။ ဧတ္တကံ ကာလံ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော ကာလပတ်လုံး။ န အဒါသိ၊ မပေး သနည်း။ ဣတိ အာဟ၊ ထေရော၊ သည်။ မာတု၊ မယ်တော်ဖြစ်သော။ ရူပသာရိယာ၊ ရူပသာရီမည်သော။ (မူလနာမည်။) ဗြာဟ္မဏီယာ၊ အား။ ပေါသာဝနိကမူလံ၊ ကြီးပွားစေခြင်း၏ အဖိုးကို။ ဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ မေ၊ သည်။ ဒိန္နံ၊ ပေးအပ်ပြီ။ ဧတ္တကေန၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော သော တာပတ္တိဖိုလ်ဖြင့်။ ဝဇ္ဇိဿတိ၊ သင့်တော်လောက်လတ္တံ့။ ပေါသာဝိယဧတ ပေါသာဝနံ၊ (ပုသ+ဏာပေပစ္စည်း၊ ပကို .ဝပြု၊ ယုပစ္စည်း။) ပေါသာဝနံ ယေဝ ပေါသာဝနိကံ၊ (ဣက ပစ္စည်း အနက်မရှိ။) ပေါသာဝနိကဿ+မူလံ ပေါသာဝနိကမူလံ။] ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေတွာ၊ ၍။ မဟာဥပါသိကေ၊ ကာ။ ဂစ္ဆ၊ သွားတော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ ဗြာဟ္မဏီ၊ ကို။ ဥယျော

၁။ သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌာယ။ ။ထေရဿ အာနာဘာဝေန (ထေရ်၏ အာနာဘာဝကြောင့်လည်းကောင်း။) အတ္တနော စ ဥပနိဿယသမုတ္တိယော၊ (မိမိ၏ မဂ်ဖိုလ်ရရှိရာ အားကြီးသောဖိုရာအကြောင်း၏ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။) ဉာဏဿပရိပက္ကတ္တာ၊ (ထိုအချိန်ဝယ် ဉာဏ်ကလည်း ရင့်ကျက်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်လည်းကောင်း။) သောတာပတ္တိဖလေ ပတိဋ္ဌဟိက္ခာ။ (ပုတ္တံ အာဟ-၌ စပ်။) - ဇီကာ။

ဇေတု၊ လွတ်လိုက်၍။ စုန္ဒ၊ နှ။ ဝေလ၊ အချိန်သည်။ က၊ အဘယ်နည်း။ ဣတိ အာယ၊ ဘန္တေ။ ဗလဝပစ္စုသကာလော၊ အားကြီးသော မိုးသောက်အခါပါတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။ တေနဟိ၊ လျှင်။ ဘိက္ခုသံဃံ၊ ကို။ သန္နိပါတေဟိ၊ စည်းဝေးစေလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြောပြီ။ ဘန္တေ။ သံဆော၊ သည်။ သန္နိပတိတော၊ စည်းဝေးပြီးပါပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

စုန္ဒ၊ နှ။ မံ၊ ကို။ ဥက္ခိပိတွာ၊ မြောက်ချီ၍။ ဝါ၊ ထုမ၍။ နိသီဒါပေဟိ၊ ထိုင်စေလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြောပြီ။ ဥက္ခိပိတွာ၊ ၍။ ဝါ၊ ၍။ နိသီဒါပေသိ၊ ထိုင်စေပြီ။ ထေရော၊ သည်။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ အာမန္တေသိ၊ အမိန့် ရှိတော်မူပြီ။ (ကိ။) အာဂုသော၊ တို့။ စတုစတ္တာလိသံ ဝဿာနိ၊ လေးဆယ့် လေးနှစ်တို့ပတ်လုံး။ မယ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ဝိစရန္တာနံ၊ လှည့်လည်ကြ ကုန်သော။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ (ရောစေထ-၌ စပ်။) ယံ ကာယိကံ ဝါ၊ အကြင် ကိုယ်၌ဖြစ်သော အမှုကိုလည်းကောင်း။ ယံ ဝါစသိကံ ဝါ၊ အကြင် နှုတ်၌ဖြစ်သော အမှုကိုလည်းကောင်း။ န ရောစေထ၊ မနှစ်သက်ကြကုန်။ အာဂုသော၊ တို့။ တံ၊ ထို မနှစ်သက်သော ကိုယ်မှုနှုတ်မှုကို။ ခမထ၊ သည်းခံ ကြပါကုန်။ ဣတိ (အာမန္တေသိ၊ ပြီ။) ဘန္တေ။ ဣကံ၊ ဤမျှလောက်သော ၄၄-နှစ်ကာလပတ်လုံး။ တုမေ၊ အရှင်ဘုရားတို့ကို။ ခာယာ ဝိယ၊ အရိပ် ကဲ့သို့။ အမုဉ္ဇိတွာ၊ မလွတ်မူ၍။ ဝိစရန္တာနံ၊ လှည့်လည်ကုန်သော။ အမှာကံ၊ တပည့်တော်တို့အား။ အရူစုနကံ နာမ၊ မနှစ်သက်အပ်သောကိုယ်အမှုအရာ နှုတ်အမှုအရာမည်သည်။ နတ္တိ၊ မရှိပါ။ တုမေ ပန၊ အရှင်ဘုရားတို့သည်ကား။ အမှာကံ၊ တပည့်တော်တို့၏။ (ကိုယ်အမှုအရာ နှုတ်အမှုအရာကို။) ခမထ၊ သည်းခံတော်မူပါကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ကြကုန်ပြီ။ အထ၊ လျှောက် ကြရာ ထိုအခါ၌။ ထေရော၊ သည်။ အရုဏသိခါယ၊ အရုဏ်ဦးသည်။ ပညာယမာနာယ၊ ထင်ရှားလတ်သော်။ မဟာပထဝိံ၊ မဟာပထဝိကို။ ဥန္ဒာ ဒယန္တော၊ အထက်သို့မြှင့်စေလျက်။ ဝါ၊ ပဲ့တင်ထပ်စေလျက်။ အနုပါဒိ သေသာယ၊ ဝိပါကံနာမက္ခန္ဓာ ကဋ္ဌတ္တာရူပ အကြွင်းအကျန်မရှိသော။ နိဗ္ဗာန ဓာတုယ၊ နိဗ္ဗာနဓာတ်ဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗာယိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီ။ ဗဟူ၊ ကုန် သော။ ဒေဝမနုဿာ၊ တို့သည်။ ထေရဿ၊ ၎င်း။ ပရိနိဗ္ဗာနေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူရာအရပ်၌။ သက္ကာရံ၊ ကောင်းစွာပြုမှုကို။ (ပူဇော်သက္ကာရကို။) ကရိံသု၊ ပြုကြကုန်ပြီ။

အာယသ္မာ စုန္ဒော၊ သည်။ ထေရဿ၊ ၎င်း။ ပတ္တစိဝရဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဓာတုပရိသာဝနဉ္စ၊ ဓာတ်တော်ထည့်ရာ ပဝါရေစစ်ကိုလည်းကောင်း။

ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ ဇေတဝနံ၊ သို့။ ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ အာနန္ဒတ္ထေရံ၊ ကိ။ ဂဟေတွာ၊ ခေါ်၍။ ဘဂဝန္တံ၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဓာတုပရိသာဝနံ၊ ကိ။ ဂဟေတွာ၊ မူ၍။ ပဉ္စဟိ ဂါထာသတေဟိ၊ ဂါထာငါးရာတို့ဖြင့်။ ထေရဿ၊ ၏။ ဂုဏံ၊ ဂုဏ်ကို။ ကထေတွာ၊ မိန့်တော်မူ၍။ ဓာတုစေတိယံ၊ ဓာတုစေတီကို။ ကာရာပေတွာ၊ ပြုစေတော်မူပြီး၍။ ရာဇဂဟဂမနတ္ထာယ၊ ရာဇဂြိုဟ်မြို့သို့ ကြွတော်မူခြင်းအကျိုးငှာ။ အာနန္ဒတ္ထေရဿ၊ အား။ သည်။ အမှတ်အသားကို။ အဒါသိ၊ ပေးတော်မူပြီ။ ထေရော၊ အရှင်အာနန္ဒာ ထေရ်သည်။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့အား။ အာရောစေသိ၊ လျှောက်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မဟာ ဘိက္ခုသံဃ ပရိဝုတော၊ များစွာသော ရဟန်းအပေါင်း ခြံရံအပ်သည်။ (ဟုတွာ။) ရာဇဂဟံ၊ သို့။ အဂမာသိ၊ ကြွတော်မူပြီ။

တတ္ထ၊ ထို ရာဇဂြိုဟ်မြို့သို့။ ဂတကာလေ၊ ရောက်တော်မူပြီးရာ အခါ၌။ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနတ္ထေရော၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗာယံ၊ ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တဿ၊ ထိုအရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်၏။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ မူ၍။ စေတိယံ၊ ကိ။ ကာရာပေတွာ၊ ရှိ။ ရာဇဂဟတော၊ မှ။ နိက္ခမိတွာ၊ ရှိ။ အနုပုဗ္ဗန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ ဂင်္ဂါဘိမုခေါ၊ ဂင်္ဂါမြစ်သို့ ရှေ့ရှုသော မျက်နှာ ရှိတော်မူသည်။ (ဟုတွာ။) ဂန္ဓာ၊ မူ၍။ ဥက္ကစေလံ၊ ဥက္ကစေလမြို့သို့။ အဂမာသိ၊ မူပြီ။ [ဂင်္ဂါ + အဘိမုခံ (ရှေ့ရှုသော မျက်နှာတော်သည်။) ယဿာတိ ဂင်္ဂါဘိမုခေါ။] တတ္ထ၊ ထို ဥက္ကစေလ မြို့၌။ ဂင်္ဂါထီရေ၊ ဂင်္ဂါမြစ်ကမ်း၌။ ဘိက္ခုသံဃပရိဝုတော၊ သည်။ (ဟုတွာ။) နိသိဒိတွာ၊ ရှိ။ တတ္ထ၊ ထိုဂင်္ဂါမြစ်ကမ်း၌။ သာရိပုတ္တမောဂ္ဂလ္လာနာနံ၊ တို့၏။ ပရိနိဗ္ဗာနပုဉ္ဇိသံယုတ္တံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံခြင်းနှင့် စပ်ယှဉ်သော။ သုတ္တံ၊ သုတ်ကို။ (မဟာဝဂ္ဂသံယုတ် နာလန္ဒဝဂ် ဥက္ကစေလ-သုတ်ကို။) ဒေသေတွာ၊ ဟောတော်မူ၍။ ဥက္ကစေလတော၊ မှ။ နိက္ခမိတွာ ဝေသာလီ။ အဂမာသိ၊ ပြီ။ ဝေ၊ သို့။ ဂတော၊ ရောက်တော်မူပြီးသည်။ (သမာနော။) [ဝါကျအတွင်း၌ အရတုလျှင် ဝိဘတ်တူမြတ်ည်း။ ထို့ကြောင့် “ဂထေ” နေရာ၌ “ဘဂဝါ” နှင့် အရတုအောင် “ဂတော” ဟု ရှိသင့်၏။] အထ ခေါ၊ ရောက်တော်မူရာ ထိုအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုဗ္ဗဏှသမယံ နိဝါသေတွာ ပတ္တစိဝရံ အာဒါယ ဝေသာလီ ပိဏ္ဏာယ ပါဝိသိ။ ဣတိ အယံ ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ တွေ၊ ဤ ဝေသာလီမြို့သို့ ဆွမ်းခံဝင်တော်မူရာ၌။ အနုပုဗ္ဗိ၊ အစဉ်အတိုင်းကို ပြတတ်သော။ ကထာ၊ စကားတည်း။ [အနုပုဗ္ဗိကထာဝိ အနုပုဗ္ဗိပနိ ကထာ။-ဋီကာ။]

ထွေ။ ဤ စာပါလစေတီသို့ ကြွတော်မူရာ၌။ စမ္မက္ခန္ဓံ၊ သားရေပိုင်းကို။ နိသိဒ္ဓနန္တိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ ၎င်း။ ဥဒေနယက္ခယံ၊ ဥဒေနနတ်၏။ စေတီယဋ္ဌာနေ၊ နတ်ကွန်းတည်ရာအရပ်၌။ ကတဝိဟာရော၊ ပြုအပ်သော ကျောင်းကို။ ဥဒေနစေတီယန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၎င်း။ ဂေါတမကာဒီသုပိ၊ ဂေါတမကစေတီယ-အစရှိသော ပုဒ်တို့၌လည်း။ ဇေဝဝ၊ သည်ပင်။ နယော၊ တည်း။ ဘာဝိတာံတိ၊ ကား။ ဝဇ္ဇိတာ၊ တိုးပွားစေအပ်ကုန်ပြီ။ ဗဟုလီကတာံတိ၊ ကား။ ပုနပုနံ၊ အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်။ ကတာ၊ ပြုအပ်ကုန်ပြီ။ ယာနိကတာနိ၊ ကား။ ယတ္ထယာနံ ဝိယ၊ ကပ်ယှဉ်အပ်ပြီးသော ယာဉ်ကိုကဲ့သို့။

၁။ ဥဒေနစေတီယန္တိ ဝုစ္စတိ၊ ။ ဥဒေနဿ နာမ ယက္ခယ (နတ်၏။) အာယတန ဘာဝေန (တည်ရာ၏ အဖြစ်ကြောင့်။) ဣဋ္ဌကာဟိ စိတေ မဟာဇေယ စိတ္တိကတဋ္ဌာနေ။ (များစွာသော လူအပေါင်း၏ အရိအသေပြုအပ်ရာ အရပ်၌။) ဘဂဝန္တံ ဥဋ္ဌဿ ကတဝိဟာရော။ (မြတ်စွာဘုရားကို ရည်စူး၍ ဆောက်လုပ် အပ်သော ကျောင်းတော်ကို။ ပုရိမဝေါဟာရေန (ရှေး၌ဖြစ်သော အခေါ်အဝေါ်အားဖြင့်။) ဥဒေနစေတီယန္တိ ဝုစ္စတိ။ (ဘူတပုဗ္ဗဂပိက နည်းအားဖြင့် “ဥဒေန စေတီ” ဟု ဆိုအပ်၏။) [ဣဋ္ဌကာဟိ စိတေ-ကို ကြည့်၍ “စိယပေ စိတံ၊ (ဒုတိယဖြင့် စိအပ်သောအရပ်။) စိတံယေဝ+စေတီယံ” သူတ္တံ၌ ဟိက ပစ္စည်းသက်၊ ကကို ယပြု။ (တနည်း) စိတ္တိကတဋ္ဌာနေ-ကို ကြည့်၍ “စေတော ဝိယ၊ စိတ်ကဲ့သို့။ ကရိယတေ၊ ပြုအပ်၏။ ဣတိ စေတီယံ။” (ကရရာတ်၏ အနက်၌ ဣယ ပစ္စည်း။) မိမိစိတ်ကို မိမိ အလွန်လေးစားအပ်သကဲ့သို့ ထိုအရပ်ကိုလည်း အလွန် လေးစားအပ်သောကြောင့် “စေတီယ” ဟု ခေါ်သည်။]

၂။ ဂေါတမကာဒီသုပိ။ ။ ဂေါတမကာဒီသုပိတိ “ဂေါတမကစေတီယ” ၌ ဧဝမာဒီသုပိ။ (စေတီယ-ဟူသော နောက်ပုဒ်ကျေသည်။) ဇေဝဝနယောတိ၊ စေတီယဋ္ဌာနေ ကတဝိဟာရတာဝံ အတိဒိသတိ။-ဒီကာ။

၃။ ဘာဝိတာ။ ။ ဘူဇာတ်၏ “သတ္တာ-ဖြစ်ခြင်းအနက်ကို” မယူစေပဲ “ဝနန” တိုးပွားခြင်းအနက်ကို ယူစေလိုသောကြောင့် “ဝဇ္ဇိတာ” ဟု ဖွင့်သည်။ “တိုးပွား” ဟူသည် ဘာဝနာ၏ ပြည့်စုံခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် တိုးပွားစေခြင်းတည်း။ ဝဇ္ဇိတာတိ ဘာဝနာပရိပူရိဝသေန ပရိပြုဟိတာ။-ဒီကာ။

၄။ ဗဟုလီကတာ။ ။ မများသော်လည်း များသကဲ့သို့ ပြုအပ်ကုန်ပြီ။ (သဒ္ဓတ္ထ။) ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့အလာ ပြုအပ်ကုန်ပြီ။ (အဓိပ္ပာယတ္ထ။) ပုနပုနံ ကတာတိ ဘာဝနာယ ဗဟုလီကရဏေန အပရာပရံ ပဝတ္တိတာ။ (ဘာဝနာကို ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုခြင်းအားဖြင့် ထပ်ကာ ထပ်ကာ ဖြစ်စေအပ်ကုန်ပြီ။)-ဒီကာ။

၅။ ယုတ္တယာနံ ဝိယ ကတာ။ ။ ယတာ ယုတ္တမာဇညယာနံ ဆေကေန သာရထိနာ အဓိဋ္ဌိတံ ယထာရူပိ ပဝတ္တတိ။ (အာဇာနည်ခြင်း ကပ်ယှဉ် အပ်ပြီးသော

ကတာ၊ ကုန်ပြီ။ ဝတ္ထုကတာတိ၊ ကား။ ပတိဋ္ဌာနဋ္ဌေန၊ တည်ရာ၏အဖြစ် ဟူသော အနက်ကြောင့်။ ဝတ္ထု ဝိယံ၊ တည်ရာကဲ့သို့။ ကတာ၊ ကုန်ပြီ။ အနုဋ္ဌိတာတိ၊ ကား။ အခဲဋ္ဌတာ၊ ထိုထို အကျိုးတို့၏ တည်ခြင်းငှာလျှောက် ပတ်အောင် ထားအပ်ကုန်ပြီ။ ဝါ၊ အဓိဋ္ဌာန်အပ်ကုန်ပြီ။ ပရိစိတာတိ၊ ကား။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်၌။ စိတာ၊ စီအပ်ကုန်ပြီ။ သုစိတာ၊ ကောင်း စွာ တိုးပွားစေအပ်ကုန်ပြီ။ သုသမာရဒ္ဓါတိ၊ ကား။ သုဋ္ဌ၊ စွာ။ သမာရဒ္ဓါ၊ အားထုတ်အပ်ကုန်ပြီ။

ဣတိ သူ။ အနိယမေန၊ မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်ဟု သတ်မှတ်ခြင်း မရှိသော အားဖြင့်။ ကထေတွာ၊ ဟောတော်မူ၍။ [“မည်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်”ဟု မသတ် မှတ်ပဲ ယဿ ကဿစိ အာနန္ဒ-စသည်ဖြင့် ဟောတော်မူပြီး၍] ပုန၊ ဖန်။ နိယမေတွာ၊ တလာဂတဿ-ဟု သတ်မှတ်၍။ ဒဿေန္တော၊ ကြောင့်။ တထာ ဂတဿ ခေါတိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ စ၊ ဆက်။ ဣ၊ ဤ တထာ ဂတဿ ခေါ-အစရှိသော ပါဠိရပ်၌။ ကပ္ပန္နိ၊ ကား။ အာယုကပ္ပံ၊ အာယု ကပ်ပတ်လုံး။ (တိဋ္ဌေယျ-၌ စပ်။) တသ္မိံ တသ္မိံ ကာလေ၊ ထိုထို အခါ၌။ မနုဿာနံ၊ ရှိ၏။ ယံ အာယုပ္ပမာဏံ၊ အကြင် အသက်အတိုင်းအရှည်သည်။ ဟောတိ။ တံ၊ ထိုအသက်အတိုင်းအရှည်ကို။ ပရိပုဏ္ဏံ၊ ပြည့်အောင်။ ကရော န္တော၊ လျက်။ တိဋ္ဌေယျ၊ တည်နိုင်ရာ၏။ ကပ္ပါဝသေသံ ဝါတိ၊ ကား။ အပ္ပံ ဝါ ဘိယျောတိ၊ အပ္ပံ ဝါ ဘိယျော-ဟူ၍။ ဝုတ္ထဝဿသတတော၊ ဟောတော်

ယာဉ်ကို ကျွမ်းကျင်သော ရထားထိန်းသည်။ အဓိဋ္ဌိတံ (အုပ်ချုပ် မောင်းနှင် အပ် သည်။) (သမာနံ၊ အလိုရှိတိုင်း ဖြစ်ရသကဲ့သို့။) ဝေ ယထာရူစိ ပဝတ္ထိရဟတံ (ဤအတူ အလိုရှိတိုင်း ဖြစ်ခြင်းငှာ ထိုက်သည်၏ အဖြစ်သို့။) ဂမိတာ၊ ရောက်စေ အပ်ကုန်ပြီ။-ဇီကာ။

၁။ ဝတ္ထု ဝိယ ကတာ။ ။ သဗ္ဗသော ဥပက္ကိလေသ ဝိသောဓနေန (အားလုံး ကုန်အောင် ဥပက္ကိလေသာတို့ကို သုတ်သင်ခြင်းအားဖြင့်။) ဗုဒ္ဓိဝိသယတာယ၊ တန် ခိုး၏အရာ၏အဖြစ်ဖြင့်။ ပဝတ္ထိဋ္ဌာန တာဝတော၊ ဖြစ်ခြင်း၏ တည်ရာ၏ အဖြစ်အားဖြင့်။ သုဝိသောဓိတပရိယယဝတ္ထု ဝိယ၊ ကောင်းစွာ စင်ကြယ်စေအပ်ပြီးသော ဘေးရန် ရှိသော တည်ရာကဲ့သို့။ (ဘေးရန်တို့ကို ကောင်းစွာ သုတ်သင်အပ်ပြီးသော တည်ရာ ကဲ့သို့။) ကတာ။-ဇီကာ။

၂။ အဓိဋ္ဌိတာ။ ။ ပဉ္စပက္ခဒူရိတာဝတော၊ ဆန်ကုန်တက် တို့၏ ဝေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုတာဝိတဘာဝေန၊ ကောင်းစွာ ပွားစေအပ်သည်၏ အဖြစ်အား ဖြင့်။ တံ တံ အဓိဋ္ဌာနယောဂုကာယ၊ ထိုထို အကျိုးတို့၏ တည်ခြင်းအား လျှောက် ပတ်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ ဝုပိတာ၊ ထားအပ်ကုန်ပြီ။-ဇီကာ။

မူအပ်သော အနှစ်တရာထက်။ အတိရေကံ၊ အပိုအလွန်ဖြစ်သော တဆယ်နှစ်ဆယ် အလွန်ဆုံးခြောက်ဆယ်ပတ်လုံးသော်လည်းကောင်း။ (တိဋ္ဌေယျ-၌ စပ်။)

ပန၊ ဝါဒန္တရကား။ မဟာသီဝတ္ထေရော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ (ကိ။) ဗုဒ္ဓါနိ၊ တို့၏။ အဋ္ဌာနေ၊ ကြုံးဝါးသင့်ရာမဟုတ်သော အရာ၌။ ဂဇိတံ နာမ၊ ကြုံးဝါးတော်မူခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ [ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ-သည် ကြုံးဝါးသော စကားတော်ပင်တည်း။] ဟိ၊ ဥပမာဆောင် ထင်အောင်ပြအံ့။ ဝေဠုဝဂါမင်ော၊ ၌။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သော။ ဗာရဏန္ဒီကံ၊ သေခြင်း၏အနီးသို့ ရောက်စေနိုင်သော။ ဝေဒနံ၊ ကို။ ဒသ မာသေ၊ ဆယ်လတို့ပတ်လုံး။ ဝိက္ခမ္ဘေတိ ယထေဝ၊ 'ခွါတော်မူသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တဲ့။ ပုနပ္ပုနံ။ တံ သမာပတ္တိံ၊ ထို ဗလသမာပတ်ကို။ သမာပတ္တိတာ၊ ရှိ။ ဒသ ဒသ မာသေ၊ ဆယ်လ ဆယ်လတို့ပတ်လုံး။ ဝိက္ခမ္ဘေန္တော၊ ခွါတော်မူလျက်။ ဣမံ ဘဒ္ဒကပ္ပမေဝ၊ ဤ ဘဒ္ဒကပ်ပတ်လုံးပင်လျှင်။ တိဋ္ဌေယျ၊ ရာ၏။ [နေတော်မူသည့်အတွက် အကျိုးရှိလျှင် မဟာသီဝထေရ် ပြောသည့်အတိုင်း နေနိုင်စရာရှိပါ၏။] ပန၊ ထိုသို့ တည်နိုင်ပါသော်လည်း။ ဝါ၊ ပါလျက်လည်း။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ဌိတော၊ တည်တော်မမူသနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ ဥပါဒိန္နကသရီရံ နာမ၊ ဥပါဒိန္နက ကိုယ်တော်မည်သည်။ (တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည် ကပ်အပ်သောကံသည် အကျိုး၏အဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်သော ကမ္မဇရုပ်ပါရှိသော ကိုယ်တော်မည်သည်။) ခဏ္ဍိစ္စာဒိတိ၊ ကျိုးသောသွားရှိသူ၏အဖြစ် အစရှိသည် တို့သည်။ အတိဘုယျတိ၊ လွမ်းမိုးအပ်၏။ (အလွမ်းမိုးခံရ၏။) [သွားကျိုးခြင်း စသောဇရာကို မတားနိုင်လျှင် မရဏကိုလည်း မတားနိုင်ပင် ဖြစ်၏။] ဗုဒ္ဓါ စ၊ ဘုရားရှင်တို့သည်ကား။ ခဏ္ဍိစ္စာဒိဘာဝံ၊ ကျိုးသောသွားရှိသူ၏ အဖြစ် အစရှိသည်၏ အဖြစ်သို့။ အ ပတုာ၊ မရောက်မူ၍။ ဝါ၊ မရောက်မိ။ ပဉ္စမေ၊ ငါးခုမြောက်ဖြစ်သော။ အာယုကောဋ္ဌာသေ၊ အသက်အဖို့အစု၌။ ဗဟုဇနဿ၊ များစွာသော လူ့အပေါင်းသည်။ ပိယမုနာပကာလေ ယေဝ၊ ချစ်အပ်မြတ်နိုးအပ်သူ၏အခါ၌သာ။ (ချစ်စရာကောင်းနေတုန်း မြတ်နိုးစရာ ကောင်းနေတုန်း အခါ၌သာ။ ပရိနိဗ္ဗာယန္တိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူကုန်၏။

စ၊ သည်သာမကသေး။ ဗုဒ္ဓါနုဗုဒ္ဓေသု၊ ဗုဒ္ဓသို့ အတုလိုက်၍သစ္စာလေး ပါးကို သိကြကုန်သော။ မဟာသာဝကေသု၊ မဟာသာဝကတို့သည်။ ပရိနိဗ္ဗုတေသု၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးကုန်လတ်သော်။ ဧကေနေဝ၊ တပါးတည်းသာ လျှင်။ ခါဏုကေန ဝိယ၊ သစ်ငုတ်သည်ကဲ့သို့။ ဌာတဗ္ဗံ၊ တည်ရာသည်။

ဟောတိ။ ၎င်း။ ဒဟရသာမဏေရ ပရိဝါရိတေန ဝါ၊ ရဟန်းငယ်သာမဏေ တို့သည် ခြံရံအပ်သည်သော်လည်း။ (ဟုတော့ ဌာတဗ္ဗိ ဟောတိ။) တတော၊ ထို့ကြောင့်။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ ပရိသာ၊ ပရိသတ်သည်။ အဟော၊ ဖြေ... အံဩဗ္ဗယ်ကောင်းလေစွ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဟိဋ္ဌေတဗ္ဗတံ၊ ရှုတ်ချထိုက်သည်၏ အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇေယျ။ ရောက်ရာ၏။ တဿ၊ ကြောင့်။ (ဘဒ္ဒကပ္ပံလုံး။) န ဌာတော၊ တည်တော်မမူ။ ဣတိ (မဟာသီဝတ္ထေရော အာဟ။) ဝေ၊ သို့။ ဝုတ္ထေ ပိ၊ မဟာသီဝထေရ် မိန့်တော်မူအပ်ပါသော်လည်း။ သော၊ ထိုမဟာ သီဝထေရ်၏ဝါဒကို။ န ရုစ္စတိ၊ နောက်ဆရာတို့မနှစ်သက်အပ်။ အာယု ကပ္ပေတိ၊ အာယုကပ္ပ-ဟူသော။ ဣဒမေဝ၊ ဤစကားကိုသာ။ အဋ္ဌကထာယံ၊ ရှေးအဋ္ဌကထာ၌။ နိယမိတံ၊ အမြင်သတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်အပ်ပြီ။

၁၆၇။ ယထာ တံ မာရေန ပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တောတိ တ္ထော ဌံ။ တန္တိတံ- ဟူသောပုဒ်သည်။ နိပါတမတ္တံ၊ တည်း။ မာရေန၊ မာရ်နတ်သည်။ ပရိယုဋ္ဌိတ စိတ္တော၊ ထက်ဝန်းကျင် လူမှုအပ်သော စိတ်ရှိသော။ ဝါ၊ လွမ်းမိုးအပ်သော စိတ်ရှိသော။ အဇ္ဈောတ္တုစိတ္တော၊ လွမ်းမိုးအပ်သောစိတ်ရှိသော။ အညောပိ၊ အရှင်အာနန္ဒာမှ တပါးလည်းဖြစ်သော။ ဝါ၊ အခြားအရိယာတို့မှ တပါး လည်းဖြစ်သော။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သော။ ပုထုဇ္ဇနော၊ သည်။ ပဋိ ဝိဇ္ဈိတုံ၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှာ။ န သက္ကုဏေယျ ယထာ၊ မစွမ်းနိုင်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ၊ ငှာ။ နာသက္ခိ၊ မစွမ်းနိုင်။ ဣတိ အတ္တော။ ကိံ ကာရဏာ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ (ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ နာသက္ခိ။) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ မာရော၊ သည်။ ယထာ၊ အကြင်သူသည်။ (အပ္ပဟိနာ-၌ စပ်။) သဗ္ဗေန၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံ အကုန် အစင်။ ဒွါဒသံ၊ ကုန်သော။ ဝိပလ္လာသာ၊ ဝိပလ္လာသတို့ကို။ ဝါ၊ ဖောက်

၁။ သော နရုစ္စတိ။ ပ။ နိယမိတံ။ ။ “ကု သရော ဒိတ္တော၊ ကု စ နိပတိတော” တိ အညထာ ပုဋ္ဌတေနာပိ ထေရဝါဒေန အဋ္ဌကထာဝစနမေဝ သမတ္တိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ မြားပစ်သောအခါ “မြားကို ဘယ်သိပစ်အပ်ပါလိမ့်၊ ဘယ်သိ ကျပါလိမ့်” ဟု မှန်း ကြည့်အပ်သကဲ့သို့၊ ထို့အတူ အဋ္ဌကထာစကားမှ တပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့် ထွက်ပေါ်လာသော မဟာသီဝထေရ်၏ မှန်းကြည့်အပ်သောဝါဒထက် “အဋ္ဌကထာ၌ ထိုက်ရိုက်လာသောဝါဒကိုသာ အတည်ပြုအပ်၏” ဟု မှတ်ပါ။ ဧတနာဟ သော န ရုစ္စတိ။ ပ။ နိယမိတန္တိ။ -ဋီကာ။ [အဋ္ဌဂုံတ္တရ ဒုတိယပဏ္ဍာသက ဘူမိစာလဝဂ် ဘူမိစာ လသုတ်ဋီကာ၌လည်း ဤအဓိပ္ပာယ်မျိုး ပါသည်။]

၂။ ဒွါဒသ ဝိပလ္လာသာ အပ္ပဟိနာ။ ။ အသုဘ၌ “သုတ” ဟု ဖြစ်သော ဝိပလ္လာသ၊ အနိစ္စ၌ “နိစ္စ၊ ဒုက္ခ၌ သုခ၊ အနတ္တဒန္တာငါးပါး၌ အတ္တ” ဟု ဖြစ်သော ဝိပလ္လာသ

ဖောက် ပြန်ပြန် မှတ်ထင်မှုတို့ကို။ အပ္ပဟိနာ၊ မပယ်အပ်ကုန်သေး။ တထံ၊ ထို ဝိပလ္လာသတို့ကို မပယ်ရသေးသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပရိယုဋ္ဌာတိ၊ ထက်ဝန်းကျင် လှယူနိုင်၏။ ဝါ၊ လွှမ်းမိုးနှိပ်စက် ဖျက်ဆီးနိုင်၏။ ထေရဿ၊ အရှင်အာနန္ဒာ ထေရ်သည်။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဝိပလ္လာသ၊ တို့ကို။ ဝါ၊ တို့ကို။ အပ္ပဟိနာ၊ သေး။ တေန၊ ထို ဝိပလ္လာသ လေးမျိုးကို မပယ် အပ်ကုန်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မာရော စိတ္တံ၊ ပရိယုဋ္ဌာတိ၊ ။

ပန၊ ဆက်။ သော၊ ထို မာရ်နတ်သည်။ စိတ္တပရိယုဋ္ဌာနံ၊ စိတ်ကို ထက်ဝန်းကျင်လှယူမှုကို။ ဝါ၊ စိတ်ကိုလွှမ်းမိုးမှုကို။ ကရောန္တော၊ လတ်သော်။ ကံ၊ အဘယ်ကို။ ကရောတိ၊ သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ ဘေရဝံ၊ ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသော။ ရူပါရမ္မဏံ ဝါ၊ ရူပါရုံကိုသော် လည်း။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ သဒ္ဓါရမ္မဏံ ဝါ၊ သဒ္ဓါရုံကိုသော်လည်း။ သာ ဝေတိ၊ ကြားစေ၏။ တံတော၊ ထိုသို့ မြင်းရ ကြားရခြင်းကြောင့်။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ တံ၊ ထိုကြောက်မက်ဖွယ်ကို။ ဒိသ္မာ ဝါ၊ မြင်ရ၍သော်လည်းကောင်း။ သုတ္တာ ဝါ၊ ကြားရ၍သော်လည်းကောင်း။ သတိ၊ သတိကို။ ဝိသဇ္ဇေတွာ၊ လွတ်၍။ ဝိဝဇ္ဇမာ၊ ဖွင့်အပ်သော ခံတွင်းရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထို သတ္တဝါတို့၏။ မုခေန၊ ခံတွင်းဖြင့်။ ဟတ္တံ၊ လက်ကို။ ပဝေ သေတွာ၊ သွင်း၍။ ဟဒယံ၊ နှလုံးသားကို။ မဒ္ဒတိ၊ နှိပ်နယ်၏။ [“မဒ္ဒတိ” ဟု ဆိုသော်လည်း တကယ်မနှိပ်နယ်ပါ။ ထိုအပ်ကာမျှကို နှိပ်နယ်သည်ဟု ဆိုသည်။ တကယ်နှိပ်လျှင် သေရာ၏။ ဖုသနမတ္ထေန မဒ္ဒန္တော ဝိယ ဟောတိ၊ အညထာ တေန မဒ္ဒိတေ သတ္တာနံ မရဏမေဝ သိယာ။—ဋီကာ။ [တတော၊ ထို သို့ နှိပ်နယ်ခြင်းကြောင့်။ ဝိသညာ ဝ၊ ကင်းသော သညာရှိကုန်သည်သာလျှင်။ ဟုတွာ၊ တိဋ္ဌန္တိ၊ ကုန်၏။ ထေရဿ ပန၊ ထေရ်၏ကား။ သေ (သေသော)။

အားဖြင့် လေးပါးရှိ၏။ ထိုတွင်—တပါးတပါး၌ သညာအားဖြင့် မှတ်ထင်ခြင်း၊ စိတ် အားဖြင့် မှတ်ထင်ခြင်း၊ ဒိဋ္ဌိအားဖြင့် မှတ်ထင်ခြင်း”ဟု သုံးမျိုးစီ ရှိပြန်၏။ ထို့ကြောင့် လေးသုံးလီ တဆယ့်နှစ် ဖြစ်သည်။

၁။ စတ္တာရော ဝိပလ္လာသ အပ္ပဟိနာ။ ။အသုဘ၌ “သုဘ” ဟု ဖြစ်သော သညာ ဝိပလ္လာသ စိတ္တ ဝိပလ္လာသ၊ ဒုက္ခ၌ “သုခ” ဟု ဖြစ်သော သညာဝိပလ္လာသ စိတ္တဝိပလ္လာသ၊ ယဒိပိ ဣတရေ အဋ္ဌ ဝိပလ္လာသ ဟိနာ။ တထာပိ ယထာပုတ္တာနံ စတုန္တံ ဝိပလ္လာသနံ အပ္ပဟိနာဘာဝေန၊ ဆိုအပ်ပြီးကုန်သော လေးပါးသော ဝိပလ္လာသ တို့ကို မပယ်အပ်ကုန်သေးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (မာရော စိတ္တံ ပရိယုဋ္ဌာတိ—၌ စပ်။)—ဋီကာ။

ဤ ပာရိနတ်သည်။ မုခေ၊ ပြင့်။ ဟတ္ထံ၊ ကို။ ပဝေသေတံ၊ ခြင်းငှာ။ ကိ သက္ကိဿတိ၊ အဘယ်မှာ စွမ်းနိုင်လတ္တံ့နည်း။ ပန၊ စင်စစ်ကား။ ဘေဂဝါ ဂမ္ပဏံ၊ ကြောက်ပက်ဖွယ်အာရုံကို။ ဒဿေတိ၊ ဖါ။ တံ၊ ထို ကြောက်မက်ဖွယ် အာရုံကို။ ဒိသ္မာ ဧကေဂေ။ နိမိတ္တောဘာဝံ၊ မြတ်စွာဘုရားပြုတော်မူအပ် သော အရိပ်အရောင်ကို။ န ပဋိဝိဇ္ဇါ၊ ထိုးတိုင်း၍ မသိလိုက်။ (‘အာနန္ဒာ- အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်နိုင်၏’ ဟူသော အရိပ်နိမိတ်ကိုမသိလိုက်။) ဘဂဝါ၊ သည်။ ဇာနန္ဒော ငယဝ၊ သိတော်မူပါလျက်ပင်။ (မာရ်နတ်သည် လွမ်းပိုး နှိပ်စက်အပ်သည့်အတွက် နိမိတ္တုဩဘာသကိုသိမည်ပဟုတ်ဟု သိတော်မူလျက် ပင်။) ကိပတ္ထံ၊ ငှာ။ ယာဝတတိယံ၊ အောင်။ အာပန္နောသိ၊ မူသနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အကမးတည်း။ ပရတော၊ နောက်၌။ တိဋ္ဌဘု ဘန္တေ ဘဂဝါတိ၊...ဟူ၍။ ယာစိတေ၊ တောင်းပန်အပ်သော်။ တုယံ ဝ၊ သင်သည် သာ။ တေ၊ ဤတောင်းပန်မှုကို။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်ပြီ။ တုယံ ဝ၊ ဖါသာ၊ တေ၊ ဤအမှုသည်။ အပရဒ္ဓံ၊ ချွတ်ယွင်းခြင်းတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဒေါသာဂေပနေန၊ အပြစ်တင်ခြင်းအားဖြင့်။ သောကတနုဂဂတတ္ထံ၊ သောကကိုနည်းပါးအောင်ပြုခြင်းအကျိုးငှာ။ (ယာဝတတိယံ အာမန္တောသိ။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။)

မာရယာစနကထာအဖွင့်

၁၆၀။ မာရော ပါပိယတိ ဣတ္ထံ၊ ဌံ။ မာရေတိ၊ ကား။ သတ္ထေ၊ ထိုကို။ အနတ္ထေ၊ စီးပွားမဲ့၌။ နိယောငေန္တော၊ တိုက်တွန်းလျက်။ မာရေတိ၊

၁။ ကိ သက္ကိဿတိ။ ။န သက္ကိဿတိတိ အဓိပ္ပာယော၊ ကသ္မာ န သက္ကိဿတိ၊ နန သေ အဂ္ဂသာဝကဿ (အဂ္ဂသာဝကဖြစ်တော်မူသော အရှင်မောဂ္ဂလ္လာန်၏။) ကုစ္စံ ပဓိဋ္ဌောတိ?သစ္စံ ပဓိဋ္ဌော၊ တဉ္စ ခေါ အတ္တနော အာနုဘာဝဓဿနတ္ထံ၊ န ဝိဗာဓနာဓိပ္ပာယေန၊ ဝိဗာဓနာဓိပ္ပာယေန ပန ဣမ ‘ကိ သက္ကိဿတိ’ တိ ဝုတ္တံ ဟဒယ မဉ္ဇနဿ အဓိဂတတ္ထာ။-ဋီကာ။

၂။ နိမိတ္တောဘာဝံ။ ။ ‘တိဋ္ဌတု ဘဂဝါ ကပ္ပ’ ဣ သကလကပ္ပံ အဝဋ္ဌာန ယာစနာယ ‘တဿ ကဿစိ အာနန္ဒ စတ္တာရော ဣဒ္ဓိပါဒါ ဘာဝိတာ’ တိ အာဗိနာ အညာပဒေသေန အတ္တနော စတုရိဒ္ဓိပါဒဘာဝနာ နဘာဝေန ကပ္ပံ အဝဋ္ဌာန သက္ကေတာဂသေန သဗ္ဗပ္ပုဒနံ နိမိတ္တံ၊ တထာ ပန ပရိယာယံ မုဒ္ဓိတွာ ဥဇုကံယေဝ အတ္တနော အဓိပ္ပာယဝိဘာဝနံ ဩဘာသော။-ဋီကာ။ [ကဿကဿစိဟု သုတပါးကို ကုသို ညွှန်ပြ၍ မိန့်တော်မူခြင်းသည် နိမိတ်မည်၏၊ တထာဂတဿ-ဟု ကိုယ်တော် မြတ်ကို လုတ်ဖော်၍ မိန့်တော်မူခြင်းသည်။ (တောင်းပန်ဖိရန်) အရောင်ပြုခြင်းမည်၏။]

သေစေ၏။ (သတ်တတ်၏။) ဣတိ၊ ကြောင့်။ မာရော၊ မာရမည်၏။ ပါပိမာတိ၊ ဟူသောသဒ္ဒါသည်။ တဿေဝ၊ ထို မာရော-သဒ္ဒါ၏ပင်။ ဝေဝစနံ၊ တည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ သော၊ ထို မာရ်နတ်သည်။ ပါပဓမ္မသမ္ဘာဂတတ္တာ၊ မကောင်းမှု အကုသိုလ်တရားနှင့် ပြည့်စုံသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပါပိမာတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ကဏှော၊ မည်းညစ်သော မကောင်းမှုရှိသည် ၏အဖြစ်ကြောင့် ကဏှဟူသော အမည်သည်လည်းကောင်း။ အန္တကော၊ ဝိရာဂ-စသောဂုဏ်တို့၏ အဆုံးကိုပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အန္တက-အမည်သည်လည်းကောင်း။ နမုစိ၊ သတ္တဝါတို့၏ စီးပွားမဲ့ကို ဆောင်တတ်သော အကျိုးမဲ့ကို မလွတ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် နမုစိ-ဟူသော အမည်သည်လည်းကောင်း။ ပမတ္တဗန္ဓု၊ မေ့လျော့သူတို့ကို မိမိ၏ မာရပါသ-ဟူသော ကာမဂုဏ်ကျော့ကွင်းဖြင့် နှောင်ဖွဲ့တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ပမတ္တဗန္ဓု-ဟူသော အမည်သည်လည်းကောင်း။ ဣတိ ပိ၊ ဤ အမည်တို့သည်လည်း။ တဿေဝ၊ ထို မာရ်၏ပင်။ နာမာနိ၊ အမည်တို့တည်း။

၁။ မာရော။ ။စီးပွားမဲ့ တိုက်တွန်းလျက် ရှိပြီးသားဂုဏ်တို့ကို ပျက်စေသော အားဖြင့် သတ်တတ်သောကြောင့် “မာရ”မည်၏။ ရာဂကင်းသောနိဗ္ဗာန်ကို တားမြစ်ခြင်းအားဖြင့် ဇာတိ၏ အကြောင်း၏အဖြစ်ကြောင့် ထိုထိုဘဝ၌ မြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းသော သတ္တဝါတို့ကို သေစေသကဲ့သို့ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် “မာရေတိတိ မာရော”ဟု ဆိုသည်။ [ဂုဏမာရဇောန မာရေတိ၊ ဝိရာဂဝိဗန္ဓုနေန ပါဇာတိနိမိတ္တတယ တတ္ထတတ္ထ ဇာတံ ဇာတံ မာရေန္တော ဝိယ ဟောတိတိ “မာရေတိတိ မာရောတိ” ဝုတ္တံ-ဋီကာ။]

၂။ ပါပိမာ ကဏှော။ ။အတိဝိယ ပါပတယ ပါပိမာ။ အလွန်ယုတ်မာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ပါပိမာ-မည်၏။ [အတိဝိယ-အနက်အပိုရှိသော အဿတ္ထိအနက်၌ “ဣမန္တုပစ္စည်း”ဟု ပြသည်။] ကဏှဓမ္မေတိ သမန္တာဂတော။ [အကုသိုလ်တို့၏ ကဏှဂုဏ်ကို မာရ်နတ်၌ တင်စားထားသော “ဂုဏုပစာ”ဟု ပြသည်။]

၃။ အန္တကော နမုစိ။ ။ဝိရာဂါဒိဂုဏာနံ (နိဗ္ဗာန်၏ ဝိရာဂစသော ဂုဏ်တို့ကို။) အန္တကရဏတော (ဆုံးအောင်ပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) အန္တကော။ [အန္တ+ကရောတိတိ အန္တကော။] သတ္တာနံ အနတ္တာဝဟ ပဋိပတ္တိံ န မုဋ္ဌတိတိ နမုစိ။ သတ္တဝါတို့၏ စီးပွားမဲ့ကို ဆောင်တတ်သောအကျင့်ကို မလွတ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် နမုစိ-မည်၏။

၄။ ပမတ္တဗန္ဓု။ ။အတ္တေနာ မာရပါသေန ပမတ္တေ ဗန္ဓုတိတိ ပမတ္တဗန္ဓု။ (မိမိ၏ မာရ်နတ်ကျော့ကွင်းဖြင့် မေ့လျော့သူတို့ကို နှောင်ဖွဲ့တတ်သောကြောင့် ပမတ္တဗန္ဓု-မည်၏။ ပမတ္တာ ဝါ ဗန္ဓု။ ဧတဿာတိ ပမတ္တဗန္ဓု။ (တနည်း) မေ့လျော့သူများဘူသော မိတ်ဆွေရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ပမတ္တဗန္ဓု-မည်၏။

ဘာသိတာ ခေါ် ပနေသာတိ (တ္ထေ ဂူဠတ္ထံ ဟိ-ဥဒ္ဓရိတွာ ဒဿေမိ။) အယံ ဤ မာရ်နတ်သည်။ ဘဂဝတော၊ ဇီ။ သမ္မောဓိပတ္တိယာ၊ အရဟတ္တ မဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့ ရောက်ပြီးသည်မှ။ အဋ္ဌမေ၊ ရှစ်ခုမြောက်သော။ သတ္တာပေါ၊ သတ္တာဟန္တံ။ ဗောဓိမဏ္ဍေ ယေဝ၊ ဗောဓိမဏ္ဍိုင်၌ပင်။ အာဂန္နာ၊ လာ၍။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ယဒတ္ထံ၊ အကြင် အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ် အကျိုးငှာ။ တုမေဟိ၊ တို့သည်။ ပါရမိယော၊ တို့ကို။ ပူရိတာ၊ ဖြည့်တော်မူအပ်ပါကုန်ပြီ။ ဝေါ၊ အရှင်ဘုရားတို့သည်။ သော အတ္ထော၊ ထိုအကျိုးသို့။ အနုပ္ပတ္တော၊ ရောက်အပ်ပါပြီ။ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို။ ပဋိဝိဒ္ဓံ၊ ထိုးထွင်း၍ သိအပ်ပါပြီ။ ဝေ၊ အရှင်ဘုရား အား။ လောကဝိစရဏေန၊ လောက၌ လှည့်လည်နေခြင်းဖြင့်။ ကိံ၊ အဘယ်အကျိုး ရှိပါအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတွာ၊ လျှောက်၍။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ (ယာစတိ) ယထာ၊ တောင်းပန်သကဲ့သို့။ ဝေ မေဝ၊ ဤ၊ အတူ သာလျှင်။ ဘန္တေ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ပရိနိဗ္ဗာတု၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပါလော့။ ဣတိ၊ သို့။ ယာစိ၊ တောင်းပန်ပြီ။ စ၊ ဆက်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဿ၊ ထို မာရ်နတ်အား။ န တာဝါဟန္တိ အာဒိနိ၊ အစရှိသောစကားတို့ကို။ ဝတွာ၊ မိန့်တော်မူ၍။ ပဋိက္ခိပိ၊ ပယ် မြစ်တော်မူပြီ။ တံ၊ ထိုစကားကို။ သန္ဓာယ၊ ဌှိ။ ဘာသိတာ ခေါ် ပနေ သာ ဘန္တေတိအာဒိံ၊ အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ လျှောက်ပြီ။

တတ္ထ၊ ထို ဘာသိတာ ခေါ် ပနေသာ ဘန္တေ-အစရှိသော ပါဠိရပ်၌။ ဝိယတ္တာတိ၊ ကား။ မဂ္ဂဝသေန၊ မဂ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝိယတ္တာ၊ ကင်စွာ ပြုတတ် ကုန်သည်။ ဝါ၊ ထက်မြက်ကုန်သည်။ (န ဘဝိယန္တိ-၌ စပ်။) တထေဝ၊ ထိုမဂ်၏ အစွမ်းဖြင့် ပင်လျှင်။ ဝိနိတာ၊ ဆုံးမအပ်ပြီးကုန်သည်။ တထာ (ဝေ)၊ ထို မဂ်၏ အစွမ်းဖြင့်ပင်လျှင်။ ဝိသာရဒါ၊ ကင်းသောရှင်ရှား ခြင်း ရှိကုန်သည်။ (န ဘဝိယန္တိ။) ဗဟုဿုတာတိ၊ ကား။ ဧတေသံ၊ ဤ သာဝကတို့၏။ တေပိဋကဝသေနံ၊ သုံးပုံသော ပိဋက၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဗဟု၊

၁။ တေပိဋကဝသေနံ။ ။ယဿ သုတဿ ဝသေန၊ အကြင် ကြားနာ အပ်ပြီး သော ပရိယတ်၏ အစွမ်းကြောင့်။ ဝဋုဒုက္ခတော နိဿရဏံ သမ္ပဝတိ၊ ဝဋုဒုက္ခမှ လွတ်မြောက်ခြင်း ဖြစ်နိုင်၏။ တံ ဣမ ဥက္ကဋ္ဌနိဗ္ဗေသေန၊ ထို သုတကို ဤအရာ၌ အလွန်ဆုံးကို ညွှန်ပြခြင်းအားဖြင့်။ သုတန္တိ အဓိပ္ပေတံ၊ ဣတိ အာဟ “တေ ပိဋက ဝသေနာ”တိ။ တိဏ္ဍိ ပိဋကာနံ သမ္မဟော တေပိဋကံ၊ [သမ္မဟော ဖြင့် သမာ ဟာရဋ္ဌန်ကို ပြသည်။] တိဏ္ဍိ ဝါ ပိဋကာနိ တိပိဋကံ၊ တိပိဋကမေဝ တေပိဋကံ၊ တဿ ဝဋုသေနံ။ သုတ္တံ၌ ဣ-ပစ္စည်း။-ဋီကာ။

များစွာသော။ သုတ်၊ ကြားနာအပ်ပြီးသော ပရိယတ်သည်။ (အတ္ထိ။) ဣတိ၊
 ကြောင့်။ (တေ၊ ထို သာဝကတို့သည်။) ဗဟုဿတော၊ တို့မည်၏။ တဒမေဝ
 ဓမ္မံ၊ ထို ပိဋကသုံးပုံဟူသော ပရိယတ်ဓမ္မကိုပင်။ ဓာရေန္တိ၊ ဆောင်ကုန်၏။
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဓမ္မဓရာ၊ တို့မည်၏။ အထဝါ၊ ထို့ပြင် တနည်းကား။
 ပရိယတ္တိဗဟုဿတော၊ စ၊ ပရိယတ်၌ များသောသုတရှိသော ရဟန်းတို့သည်
 လည်းကောင်း။ ပဋိဝေဓဗဟုဿတော၊ စ၊ ပဋိဝေဓ၌ များသောသုတရှိသော
 ရဟန်းတို့သည်လည်းကောင်း။ (သန္တိ။) ပရိယတ္တိ ပဋိဝေဓ ဓမ္မာနံ ယေဝ၊
 ပရိယတ္တိ ပဋိဝေဓ ဓမ္မတို့ကိုပင်။ ဓာရဏတော၊ ဆောင်နိုင်ကုန်သည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်။ ဓမ္မဓရာ၊ တို့မည်၏။ ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့။ ဣတ္ထိ၊ ဣတ္ထိ၊ ဓမ္မဓရာ-ဟူသော
 ပါဠိ၌။ အဝတ္ထာ၊ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ဓမ္မာနုဓမ္မ ပဋိပန္နာတိ၊ ကား။ အရိယံဓမ္မဿ၊ အရိယာတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်
 သော မဂ်ဖိုလ်တရားအား။ ဝါ၊ အရိယာတို့၏ ဥစ္စာ ဖြစ်သော လော
 ကုတ္တရာ တရား ကိုးပါးအား။ အနုဓမ္မဘူတံ၊ လျှောက်ပတ်သည် ဖြစ်၍
 ဖြစ်သော။ ဝိပဿနာဓမ္မံ၊ ဝိပဿနာ အကျင့်ကို။ ပဋိပန္နာ၊ ကျင့်ကုန်သည်။
 (န-ဘဝိဿန္တိ။) [အရိယဓမ္မဿာတိ မဂ္ဂဖလ ဓမ္မဿ၊ နဝဝိဿာပိ ဝါ
 လောကုတ္တရာ ဓမ္မဿ၊ အနုဓမ္မဘူတန္တိ အဓိဂမာယ (ရခြင်းငှာ။) အနုဓမ္မပဓမ္မ
 ဘူတံ။] သာမိစိပဋိပန္နာတိ၊ ကား။ အနုစ္စဝိကပဋိပဒံ၊ အရိယာ ဓမ္မအား
 လျှောက်ပတ်သော ဝိဿနာ အကျင့်ကို။ ဝါ၊ အရိယာဓမ္မအား လျှော်သော
 ခြောက်ပါးသော ဝိသုဒ္ဓိအကျင့်ကို။ ပဋိပန္နာ၊ ကျင့်ကုန်သည်။ (န-ဘဝိဿန္တိ။)
 [အနုစ္စဝိက ပဋိပဒန္တိ စ တမေဝ ဝိပဿနာ ဓမ္မမာဟ။ နဗ္ဗိဓာ ဝိသုဒ္ဓိယော
 ဝါ။-ဋီကာ။] အနုဓမ္မစာရိနောတိ၊ ကား။ အနုဓမ္မစရဏသီလာ၊ လော

၁။ ဓမ္မဓရာ။ ။ဓမ္မန္တိ ပရိယတ္တိ ဓမ္မံ။ ဓာရေန္တိတိ သုဝဏ္ဏဘာဇနေ ပက္ခိတ္တ
 သီဟပသံဇယ အဝိနဿန္တိ ကတော၊ ရှေ့ကပ်၌ ယဉ်အပ်သော၊ မြသော် သီကဲ့သို့မပျက်စီး
 သည်ကိုပြု၍။ သုပ္ပဂုဏ သုပ္ပဝတ္တိဘာဝေန ဓာရေန္တိ၊ ကောင်းစွာ အပါးဝစွာ လေ့
 လာအပ်ကောင်းသောဖြစ်ခြင်း ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ဆောင်ကုန်၏။ ပာဗယေ ထပေန္တိ။
 ဣတိ ပရိယတ္တိဓမ္မဝသေန ဗဟုဿတ ဓမ္မဓရာဘာဝံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ပဋိဝေဓ
 ဓမ္မဝသေန ပိ တံ ဒဿေတုံ ‘‘အထဝါ’’တိ အာဒိ ဝုတ္တံ။-ဋီကာ။

၂။ အနုဓမ္မဓရာဿီလာ။ ။အနုဓမ္မန္တိ တဿာ ယထာဝုတ္တ ပဋိပဒါယ၊ အနုဓမ္မပံ
 အဘိသလ္လေခိတံ (အလွန်ခေါင်းပါးသော အကျင့်ရှိသူ၏ အဖြစ်။) အပ္ပိစ္ဆတာဒိဓမ္မံ။
 စရဏသီလာတိ သမာဒါယ ပဝတ္တနသီလာ။ (ဆောက်တည်၍ ဖြစ်သော အကျင့်
 ရှိကုန်သည်။) အနုမဂ္ဂဖလဓမ္မာ ဇတိဿာဘိ ဝါ အနုဓမ္မာ၊ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိ ဝိပဿနာ၊
 တဿာ စရဏသီလာ။-ဋီကာ။

ကုတ္တရာတရား ကိုးပါးအားလျော်သော ငုဋ္ဌးနဂါမိနီ ဝိပဿနာအကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိကုန်သည်။ (န တဝိဿန္တိ။) သက် အာစရိယကန္တိ၊ ကား။ အတ္တ နော၊ ပိမိ၏။ အာစရိယဝါဒံ၊ ဆရာဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရား၏ ဝါဒတော် ကို။ ဝါ၊ ဆရာဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရား၏ ဝါဒတော်ဖြစ်သော သစ္စာလေးပါး တရားကို။ အာစိက္ခိဿန္တိတိ အာဒိနိ၊ အစေ့ရှိကုန်သော။ သဗ္ဗာနိ၊ အလုံးစုံ သော ပုဂံတို့သည်။ အညမုညဿ၊ အချင်းချင်း၏။ ဝေဝစနာနိ၊ တို့တည်း။ သဟမဓမ္မနာတိ၊ ကား။ သဟေတုကေန သကာရဏေန၊ အကြောင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သော။ ဝစနေန၊ စကားဖြင့်။ (သုနိဂ္ဂဟိတံ။) သပ္ပါဒိဟာရိယန္တိ။ ကား။ ယာဝ၊ အကြင်ပျံလောက်။ နိယျာနိကံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက် အယူဝါဒမှ ထွက်မြောက်တတ်သည်ကို။ ဝါ၊ သံသရာဝင်္ဂုဒုက္ခမှ ထွက်မြောက်တတ်သည်ကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ ဓမ္မံ၊ ကို။ န ဒေသေဿန္တိ၊ မဟောနိုင်ကုန်လတ္တံ့။

ဗြဟ္မစရိယန္တိ၊ ကား။ သိက္ခတ္ထယသင်္ဂဟိတံ၊ သီလ သမာဓိ ပညာ-သုံး ဖြာသော သိက္ခာအပေါင်းဖြင့် သိမ်းယူအပ်သော။ သကလံ၊ အလုံးစုံသော။

၁။ သက် အာစရိယကံ။ ။အတ္တနော အာစရိယဝါဒန္တိ အတ္တနော အာစရိယဿ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ ဝါဒံ၊ သဒေဝကဿ လောကဿ အာစာရသိက္ခာပနေန အာစရိ ယော၊ ဘဂဝါ။ တဿဝါဒေါ၊ စတုသစ္စဒေသနာ။-ဋီကာ။ [အာစရိယဿ၊ ဆရာ ဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရား၏။ ဤဒံ၊ ဥစ္စာဖြစ်သောဝါဒတည်း။ (သစ္စာလေးပါးတည်း။) အာစရိယကံ”ဟုပြု။] ပုဂံ၏- သစ္စာလေးပါးတရားတော်သည် မြတ်စွာဘုရားတို့ အမြဲ ဟောကြားတော်မူလေ့ရှိသော တရားပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် “စတုသစ္စ ဝိနိမုတ္တော ဓမ္မော နာမ နတ္ထိ”ဟုလည်းကောင်း၊ “ယေ ဓမ္မာ ဟေတုပ္ပဘဝါ” စသည်ဖြင့်လည်း ကောင်း ဟောတော်မူကြသည်။

၂။ သပ္ပါဒိဟာရိယံ။ ။သပ္ပါဒိဟာရိယန္တိ သနိဿရဏံ၊ ယထာပရဝါဒံ ဘဒ္ဒိတွာ သကဝါဒေါ ပတိဋ္ဌဟတိ၊ (အကြင်နည်းဖြင့် ပြည့်စုံလတ်သော် သူတပါးတို့၏ အယူ ဝါဒကို ဖျက်ဆီး၍ မိမိဝါဒသည် ကောင်းစွာတည်၏။) ဧဝံ ဟေတုဒါဟရဏေဟိ ယထာဓိဂတမတ္ထံ သမ္မာဒေတွာ (ဤသို့ မိမိဝါဒ၏ တည်နိုင်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့် အကြောင်းဥဒါဟရဏံတို့ဖြင့် အကြင်အကြင် ရအပ်သော အနက် အဓိပ္ပာယ်ကို ပြည့်စုံစေ၍။) ဓမ္မံ ကထေဿန္တိ။ တေနာဟ “နိယျာနိကံ ကတွာ ဓမ္မံ ဒေသေဿန္တိဟိ၊ နဝပိဝံ လောကုတ္တရဓမ္မံ ပမောဒေသန္တိတိ အတ္ထော။- ဋီကာ။ [ပဒ္ဓိပက္ခေ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်တို့ကို။ ဝါ၊ အယူဝါဒတို့ကို။ ဟရတိ၊ ပယ်ရှား ထုတ်၏။ ဣတိ ပဒ္ဓိဟာရိယံ၊ ပဒ္ဓိဟာရိယမေဝ ပါဒိဟာရိယံ။ သဟ ပါဒိဟာရိယေန+ ယော+ဝတ္ထတိတိ သပ္ပါဒိဟာရိယော။ သူတပါးတို့၏ အယူဝါဒကို ပယ်ရှားတတ် သော အကြောင်းဥဒါဟရဏံနှင့်တကွဖြစ်သော တရား။]

သာသနပြုဟူစရိယံ၊ သာသနပြုဟူစရိယသည်။ (န ဘဝိဿတိ။) ဣဒ္ဓန္တိ၊ ကား။
 ဈာနသောဒဝသေန၊ သာယာအပ်သောဈာန်၏အစွမ်းဖြင့်။ သမိဒ္ဓံ၊ ကောင်း
 စွာပြည့်စုံသည်။ [သမိဒ္ဓန္တိ သမ္ပဒေဝ၊ ဝဇ္ဇိတံ။-ဋီကာ။] ဖိတန္တိ၊ ကား။
 အဘိညာယ၊ အဘိညာဉ်၏။ သမ္ပတ္တိဝသေန၊ ပြည့်စုံခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ သဗ္ဗ
 ပါလိဖုလ္လံ ဝိယ၊ အလုံးစုံ ထက်ဝန်းကျင်ပွင့်သော ပန်းသည်ကဲ့သို့၊ ဝုဒ္ဓိပုတ္တံ၊
 ကြီးပွားခြင်းသို့ရောက်သည်။ (န ဘဝိဿတိ။) [ဝုဒ္ဓိပုတ္တန္တိ ဥဋ္ဌာရပဏိတဘာဝ
 ဂမနေန သဗ္ဗသော ပရိဝုဒ္ဓိမုပဂတံ။-ဋီကာ။] ဝိတ္တာရိကန္တိ၊ ကား။ တသ္မိံ
 တသ္မိံ ဒိသာဘာဂေ၊ ထိုထိုအရပ်အဖို့၌။ ပတိဝိတဝသေန၊ တည်သည်၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ဝိတ္တတံ၊ ပြန့်ကျယ်သည်။ ဗာဟုဗညန္တိ၊ ကား။ မဟာဇနာဘိ
 သမယဝသေန၊ များစွာသောလူအပေါင်း၏ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍
 သိခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဗဟုဇနေဟိ၊ များစွာသောလူတို့သည်။ ဉာတံ၊ သိအပ်
 သည်။ ပဋိဝိဒ္ဓံ၊ ထိုးထွင်း၍သိအပ်သည်။ ပုထုဘူတန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗာကာရ
 ဝသေန၊ အလုံးစုံသောအခြင်းအရာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပုထုလဘာဝပတ္တံ၊ ပြန့်
 ကျယ်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်သည်။ (န ဘဝိဿတိ။) ကတံ၊ အဘယ်သို့။
 (ပုထုဘူတံ၊ ပြန့်ကျယ်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သနည်း။) ယာဝ၊ လောက်။ ဒေဝ
 မိနုဿေဟိ၊ တို့သည်။ သုပ္ပကာသိတံ၊ ကောင်းစွာထင်ရှားပြအပ်ပြီ။ (တာဝ၊ နတ်
 လူတို့ကတဆင့် ကောင်းစွာထင်ရှားပြအပ်သည့်တိုင်အောင်။ ပုထုဘူတံ ဟော
 တံ။) [ပုထုပုထုလံ ဘူတံ ဇာတံ၊ ပုထု ဝါ ပုထုတ္တံ ဘူတံပတ္တန္တိ၊ ပုထုဘူတံ။
 တေနာဟ သဗ္ဗာကာရ။ပ။ပတ္တန္တိ။-ဋီကာ။] ယာဝဒေဝ မနုဿေဟိ သုပ္ပကာသိ
 တန္တိ၊ ကား။ ယတ္တကာ၊ အကြင်မျှအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ ဝိညုဇာတိကာ၊
 ပညာရှိတို့၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိကုန်သော။ ဒေဝါ စေဝ၊ တို့သည်
 လည်းကောင်း။ မနုဿာ စ၊ တို့သည် လည်းကောင်း။ အတ္တိ၊ ကုန်၏။
 သဗ္ဗေဟိ၊ အလုံးစုံသော နတ်လူတို့သည်။ သုဠု၊ စွာ။ ပကာသိတံ၊ ထင်ရှား
 ပြအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ အထွေ။ [သုဠု သမ္ပဒေဝ အာဒိကလျာဏာဒိတာဝေန
 ပဝေဒိတံ။-ဋီကာ။]

အပ္ပေါဿက္ကောတိ၊ ကား။ နိရာလယော၊ အာလယမရှိသည်။ (ဟော
 ဟိ-ဋီကာ။) ဟိ၊ မှန်။ ပါပိမ၊ မာရ်နတ်။ တံ၊ သည်။ အဋ္ဌမသတ္တာဟတော၊
 ဘုရားဖြစ်ပြီးနောက် ရှစ်ခုမြောက် သတ္တာဟမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ပရိနိဗ္ဗာတု ဒါနိ
 ဘန္တေ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗာတု သုဂတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝိရဝန္တော၊ တတုတ်တုတ်
 ပြောဆိုလျက်။ အာဟိဏ္ဏိတ္ထ၊ လှည့်လည်ခဲ့ပြီ။ [“ဩ”ဝိဘတ်ကို “ဣ”ပြု။]
 ဒါနိ၊ ၍။ အဇ္ဇ၊ ဤနေမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ဝိဂတုဿာဟော၊ ကင်းသောအား
 ယုတ်ခြင်းရှိသည်။ ဟောဟိ၊ ဖြစ်လော့။ မယံ၊ ၎င်း။ ပရိနိဗ္ဗာနတ္ထံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်

စံခြင်းအကျိုးငှာ။ ဝါယာမံ၊ လုံ့လကို။ မာကဏေဟိ၊ မပြုလင့်တော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒတိ၊ မိန့်တော်မူ၏။ [ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော့မည်ဖြစ်၍ အသင်က တောင်း ပန်ဖွယ်မလိုတော့-ဟူလို။]

အာယုသင်္ခါရဩဿဇ္ဇနအဖွင့်

၁၆၉။ သတော သမ္ပဇာနော အာယုသင်္ခါရံ ဩဿဇီတိ၊ ကား။ သတိံ၊ ကို။ သူပဋိတံ၊ ကောင်းစွာ ကပ်၍တည်သည်ကို။ ကတွာ၊ မူ၍။ ဉာဏေန၊ ဉာဏ်တော်ဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နိတွာ၊ ပိုင်းဖြတ်တော်မူ၍။ အာယုသင်္ခါရံ၊ အာယု သင်္ခါရကို။ ဝါ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေကို ပြုစီမံတတ်သော ဖလသမာပတ်ကို။ ဝိဿဇီ၊ လွှတ်တော်မူပြီ။ ပဇဟိ၊ စွန့်တော်မူပြီ။ တတ္ထ၊ ထို သတော သမ္ပဇာနော- အစရှိသော ပါဠိရပ်၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဟတ္ထေန၊ ဖြင့်။ လေဉ္စု၊ ခဲကို။ ဩဿဇီ ဝိယ၊ ပင်လွှတ်သကဲ့သို့။ (တထာ။) အာယုသင်္ခါရံ၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ န ဩဿဇီ၊ လွှတ်တော်မူသည်မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်ကား။ တေမာသမတ္ထ မေဝ၊ သုံးလပတ်လုံးမျှကိုသာ။ သမာပတ္တိံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ တတော၊ ထိုသုံးလမှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ နသမာပဇ္ဇိဿာမိ၊ ဝင်စားတော်မမူ အံ၊ ဣတိ၊ သို့။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေသိ၊ ဖြစ်စေတော်မူပြီ။ တံ၊ ထိုသို့ စိတ်ဖြစ်တော်မူခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဩဿဇီတိ၊ ဟူ၍။ (အာယသ္မတာ အာနန္ဒတ္ထေရေန။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဥဿဇီတိ ပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဠော၊ သည်။ (အတ္တိ။) မဟာဘုမိစာလောတိ၊ ကား။ မဟန္တော၊ ကြီးကျယ်သော။ ပထဝီ ဂမ္မော၊ မြေတုန်လှုပ်ခြင်းသည်။ (အဟောသိ။)

ကိရ၊ ချဲ့။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ဒသသဟဿိ၊ တသောင်းအတိုင်းအရှည်ရှိသော။ လောကဓာတု၊ သည်။ ကမ္မိတ္ထ၊ တုန်လှုပ်ပြီ။ [လောကဓာတ် တသောင်းဖြစ်၍ ကျယ်ဝန်းသောကြောင့် “မဟန္တော” ဟု ဆိုသည်။ တတ္ထ ဌာနမဟန္တတာယ၊ (လှုပ်ရာဌာန၏ ကျယ်ဝန်းသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။) ဘူမိစာလဿမဟတ္တံဒေသေ တံ တဒါ ကိရ၊ ပ။ ကမ္မိတ္တာတိ၊ ဝုတ္တံ။ -ဋီကာ။] ဘိသနကောံတိ၊ ကား။ ဘယ

၁။ ဘိသနကော။ ။ဥဒက ပရိယန္တံ ကတွာ ဆပ္ပကာရ ပဝေဓနေန (အရပ် လေးမျက်နှာ အသက် အောက်ဟူသော မြောက်ပါးအပြားရှိသော တုန်လှုပ်ခြင်းအား ဖြင့်။) အဝိတရာဂေ ဘိသေတိ (မကင်းသေးသော ရာဂရှိသော ပုထုဇဉ် သော တာပန် သကဒါဂါမ် ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ကြောက်စေတတ်၏။) ဣတိ ဘိသနော (ယု ပစ္စည်း၊ ကာရိတ်ကျေ။) ဓသာ ဧဝ ဘိသနကောကိ ဘာဟံ “ဘယနေကောတိ”- ဋီကာ။

နေကော၊ ကြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော။ (မဟာပထဝီ ကမ္မောဒ် အဟောသီ။) ဒေဝဒန္တုဘိယော စ ဖလိ သူတိ၊ ကား။ ဒေဝဘေရိယော၊ မိုးစည်တို့သည်။ ဝါ၊ မိုးခြိမ်းသံတို့သည်။ ဖလိ သု၊ ထစ်ကြိုးကုန်ပြီ။ ဝါ-ခြိမ်းကုန်ပြီ။ ဒေဝေါ၊ မိုးသည်။ သုက္ခဂဇ္ဇိတံ၊ မိုးရေမနေ့ ခြောက်သော ထစ်ကြိုးခြင်းကို။ ဝါ၊ အခြောက်တိုက် ခြိမ်းခြင်းကို။ ဂဇ္ဇိ၊ ထစ်ကြိုးပြီ။ ဝါ၊ ခြိမ်းပြီ။ [သုက္ခဂဇ္ဇိတံနှင့် ဂဇ္ဇိ-သည် အရတူနေသောကြောင့် အဘေဒဘေဒပစာကြံ။] အကာလဝိဇ္ဇုလတာ၊ အခါမှည့်ပြန်သော လျှပ်စစ်နှယ်တို့သည်။ နိစ္ဆရိ သု၊ ထွက်ကုန်ပြီ။ ခဏိကဝဿိ၊ တခဏချင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော မိုးကို။ ဝဿိ၊ ရွာပြီ။ ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဥဒါနံ ဥဒါနေသိတိ၊ ကား။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဥဒါနေသိ၊ ကြူးရင့်တော် မူသနည်း။ ကောစိ နာမ၊ တစုံတယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်မည်သည်။ ဝဒေယျ၊ ပြောဆိုရာ၏။ (ကိံ၊ နည်း။) ဘဂဝါ၊ သည်။ ပစ္စတော ပစ္စတော၊ နောက်၌ နောက်၌။ ဝါ၊ နောက်က နောက်က။ အနုပန္နိတွာ၊ အစဉ်လိုက်၍။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ပရိနိဗ္ဗာယထ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပါကုန်။ ဘန္တေ၊ ဘုရား။ ပရိနိဗ္ဗာယထ။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပဒ္ဒ၊ တော၊ နိပ်စက်အပ်သည်။ (ဟုတွာ။) ဘယေန၊ မာရ်နတ်ကို ကြောက်ခြင်းကြောင့်။ အာယုသင်္ခါရံ၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ ဝိဿဇ္ဇေသိ၊ လွှတ်တော်မူပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝဒေယျ။) တဿ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဩကာသော၊ ပြောဆိုခွင့်သည်။ မာ ဟောတု၊ မဖြစ်ပါစေလင့်။ ဘိတဿ၊ ကြောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဥဒါနံ နာမ၊ ဥဒါန်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ တေဿ၊ (အတ္တဿ)၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို။ ဒီပနတ္ထံ၊ ပြတော်မူခြင်းအကျိုးငှာ။ ပိတိဝေဂဝိဿဋ္ဌံ၊ ပိတိအဟုန်သည် နှုတ်တော်မှ လွတ်အပ်သော။ ဥဒါနံ၊ ကို။ ဥဒါနေသိ၊ ကြူးရင့်တော်မူပြီ။

၁။ ဒေဝဘေရိယော။ ။ဒေဝဒန္တုဘိသဒ္ဓဿ ပရိယာယဝစနမတ္ထံ။ န စေတ္တကာစိ ဘေရိ “ဒေဝ ဒန္တုဘိ”တိ အဓိပ္ပေတာ၊ အထ ခေါ ဥပ္ပါတ ဘာဝေန (အာရောင်အဝါတို့ ကျေရောက်သည့် အခြိပ်ဖြင့်။) လတ္တံမာနော အာကာသဂတော နိဗ္ဗေဒါသသဒ္ဓေါ။ (ကောင်းကင်၌ ဖြစ်သောမြည်ဟိန်းသံတည်း။) တေနာဟ “ဒေဝေါ”တိ အာဒိ၊ ဒေဝေါတိ ခေမော။-ဋီကာ။

၂။ ပိတိဝေဂဝိဿဋ္ဌံ။ ။ဝေ စိရတရံ ကာလံ (ဤမျှလောက် ကြာမြင့်စွာသော ကာလပတ်လုံး။) ဝဟိတော အယံ အတ္တတာဝသညိတော ဒုက္ခဘာရော၊ (ရွက်ဆောင်အပ်သည့် “အတ္တဘော”ဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော ဤ ဒုက္ခတည်းဟူသော ဝန်ထုပ် ဝန်ပိုးကြီးကို။) ဣဒါနိ န စိရဿေဝ နိက္ခိပိဿတိ (ယခုအခါ မကြာမီပင်

တတ္ထ၊ ထို ဥဒါန်းဂါထာ၌။ သဗ္ဗေသံ၊ ကုန်သော။ သောဏသိင်္ဂါလာ
 ဒီနမ္ပိ၊ အိမ်ခွေး ကောခွေး အစရှိသည်တို့၏ သော်မှလည်း။ ပစ္စက္ခဘာဝ
 တော၊ မျက်မှောက်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တုလိတံ ပရိစ္ဆန္ဒံ၊ ပိုင်းဖြတ်အပ်၏။
 ဣတိ၊ ကြောင့်။ တုလံ၊ တုလမည်၏။ တံ၊ ထို ပိုင်းဖြတ်အပ်သော ကံဟူ
 သည်။ ကိံ၊ အဘယ်နည်း။ ကာမာဝစရကမ္ပံ၊ ကာမာဝစရ ကံတည်း။
 တုလံ၊ ပိုင်းဖြတ်အပ်သော ကာမာဝစရကံသည်။ န၊ မဟုတ်။ (ဣတိ။
 အတုလံ၊ မည်၏။) ဝါ၊ တနည်း။ အဿ၊ ထိုကဲ့၏။ တုလံ သဒိသံ၊ နှိုင်း
 ချိန်အပ်သော ကံနှင့်တူသော။ အညံ၊ မဟဂ္ဂုတ်ကံမှ တပါးသော။ လောကီ
 ယံ၊ လောကီဖြစ်သော။ ကမ္ပံ၊ ကံသည်။ န အတ္ထိ။ ဣတိ၊ ထိုသို့ တူသော
 ကံ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝါ၊ မိမိနှင့်တူသော အခြားသော လောကီ
 ကံမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အတုလံ၊ မည်၏။ တံ၊ ထို ပိုင်းဖြတ်အပ်သော
 ကာမာဝစရကံ မဟုတ်သော ကံဟူသည်။ ဝါ၊ မိမိနှင့်တူသော အခြားသော
 လောကီကံမရှိသော ကံဟူသည်။ ကိံ၊ နည်း။ မဟဂ္ဂတကမ္ပံ၊ မဟဂ္ဂုတ်ကံ
 တည်း။ [အတုလံ၊ ပိုင်းဖြတ်အပ်သော ကာမာဝစရကံ မဟုတ်သော မဟဂ္ဂုတ်
 ကံ။ ဝါ၊ မိမိနှင့်တူသော အခြားသော လောကီကံမရှိသော မဟဂ္ဂုတ်ကံ
 ဟု ပေး။] အထဝါ၊ ကား။ ကာမာဝစရ ရူပါဝစရံ၊ ကာမာဝစရ ရူပါဝရေ
 ကံသည်။ တုလံ၊ တုလမည်၏။ အရူပါဝစရံ၊ အရူပါဝစရ ကံသည်။ အတုလံ၊
 မည်၏။ ဝါ၊ တနည်း။ အပ္ပဝိပါကံ၊ နည်းသော အကျိုးရှိသောကံသည်။
 တုလံ၊ မည်၏။ ဗဟုဝိပါကံ၊ များသော အကျိုးရှိသော ကံသည်။ အတုလံ၊
 ၏။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ကား။ သမ္ဘဝဿ၊ ကောင်းစွာဖြစ်သော အကျိုးတရား၏၊
 ဟေတုဘူတံ၊ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ပိဏ္ဏကာရကံ၊ ရာသိကာရကံ၊
 အပေါင်းအစုကို ပြုအပ်သော။ (အာယုသင်္ခါရ-၌ စပ်။) ဣတိ အတ္ထော။
 ဘဝသင်္ခါရန္တိ၊ ကား။ ပုနဗ္ဘဝသင်္ခါရဏကံ၊ တဖန် ဘဝကို ပြုစီမံတတ်သော
 ကံကို။ (အဝဿဇိ-၌ စပ်။)

မုနိတိ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓမုနိ၊ ဘုရားတည်းဟူသော မုနိသည်။ (အဝဿဇိ။)
 အဇ္ဈတ္တရတောတိ၊ ကား။ နိယကဇ္ဈတ္တရတော၊ မိမိသန္တာန်ဟူသော အဇ္ဈတ္တ
 ၌ မွေ့လျော်သည်။ သမာဟိတောတိ၊ ကား။ ဥပစာရပ္ပနာသမာဓိဝေဒန၊

ပစ်ချအပ်တော့လတ္တံ့။) ဣတိ သဗ္ဗာတ သောမနဿော ဘဂဝါ သဘာဝေနဝ
 (ပင်ကို အတိုင်းပင်။) ပီတိဝေဂပိဿဋ္ဌံ (ပီတိအဟုန်သည် ဣတ်အပ်သော။) ဥဒါ
 နံ ဥဒါနေသိ။ [ဤ နှစ်ပုဒ်၏ ရုပ်ပြီးပုံနှင့် အဓိပ္ပာယ်ကို အဋ္ဌသာယဝနိဘာသာဋီကာ
 ပထမအုပ် နိဒါနကထာ သာဝရစိန္တာ-အခန်း၌ ပြခဲ့ပြီ။]

ဥပစာရသမာဓိ အပ္ပနာသမာဓိ၏ အစွမ်းဖြင့်။ သမာဟိတော၊ ကောင်းစွာ အာရုံ၌ ထားအပ်သော စိတ်ရှိတော်မူသည်။ အဘိန္နိ ကဝစမိဝါတိ၊ ကား။ ကဝစံ၊ ချုပ်ဝတ်တန်ဆာကို။ (ဘိန္နတိ)ဝိယ၊ ဖျက်ဆီးသကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။) အဘိန္နိ၊ ဖျက်ဆီးပြီ။ အတ္တသမ္ဘဝန္တိ၊ ကား။ အတ္တနိ၊ ၌။ သဉ္ဇာတံ၊ ကောင်းစွာဖြစ်သော။ ကိလေသံ၊ ကို။ (အဘိန္နိ။) ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ (ကိဝုတ္တံ ဟောတိ။) သဝီပါကဋ္ဌေန၊ မိမိနှင့်တကွ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမ္ဘဝံ၊ သမ္ဘဝ ဟူ၍လည်းကောင်း။ ဘဝါဘိသင်္ခါရဋ္ဌေန၊ ဘဝကို ပြုစီမံတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘဝသင်္ခါရန္တိ၊ ဟူ၍လည်းကောင်း။ လဒ္ဓနာမံ၊ ရအပ်သော အမည်ရှိသော။ တုလာတုလသင်္ခါတံ၊ တုလ အတုလဟု ဆိုအပ်သော။ လောကီယကမ္မဉ္စ၊ လောကီဖြစ်သော ကာမာဝစရကံ မဟဂ္ဂုတံ ကံကိုလည်း။ ဩဿဇိ၊ စွန့်လွှတ်တော်မူပြီ။ သင်္ဂါမသီသေ၊ စစ်မြေပြင်ဦး၌။ မဟာယောဓော၊ စစ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီးသည်။ ကဝစံ၊ ချုပ်ဝတ်ကို။ (ဘိန္နတိ) ဝိယ၊ ကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။) အတ္တသမ္ဘဝံ၊ မိမိ၌ ကောင်းစွာဖြစ်သော။ ကိလေသဉ္စ၊ ကိုလည်း။ အဇ္ဈတ္တရတော၊ မိမိဟူသော အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ မွေ့လျော်တော်မူသည်။ သမာဟိတော၊ ကောင်းစွာ အာရုံ၌ ထားအပ်သော စိတ် ရှိတော်မူသည်။ ဟုတော။ အဘိန္နိ၊ ဖျက်တော်မူပြီ။ (ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။)

အထခါ၊ ထို့ပြင်တနည်းကား။ တုလန္တိ၊ ကား။ တုလေန္တော၊ နှိုင်းချိန်လျက်။ တိရေန္တော၊ ဆုံးဖြတ်လျက်။ (အဝဿဇိ၊ စွန့်လွှတ်တော်မူပြီ။) အတုလဉ္စ၊ သမ္ဘဝန္တိ၊ ကား။ နိဗ္ဗာနဉ္စ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုလည်းကောင်း။ သမ္ဘဝဉ္စ၊ အကျိုးတရား၏ ကောင်းစွာဖြစ်ရာ ကံကိုလည်းကောင်း။ (တုလံ၊ နှိုင်းချိန်လျက်။ အဝဿဇိ၊ ပြီ။) ဘဝသင်္ခါရန္တိ၊ ကား။ ဘဝဂါမိကမ္မံ၊ ဘဝသို့ ရောက်ကြောင်း ကံကို။ (အဝဿဇိ။) အဝဿဇိမုနိတိ၊ ကား။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ငါးပါးသော ခန္ဓာတို့သည်။ အနိစ္စာ၊ မမြဲကုန်။ ပဉ္စန္ဒ၊ ကုန်သော၊ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ နိရောဓော၊ ချုပ်ကြောင်းဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ နိစ္စံ၊ မြ၏။ ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။ နယေန၊ နည်းဖြင့်။ တုလယန္တော၊ နှိုင်းချိန်ဆုံးဖြတ်လျက်။ ဗုဒ္ဓမုနိ၊ ဘုရားတည်းဟူသော မုနိသည်။ ဘဝေ၊ ဘဝ၌။ အာဒိနဝံ၊ အပြစ်ကိုလည်းကောင်း။ နိဗ္ဗာနေ၊ ၌။ အာနိသံ၊ စ၊ အကျိုးကိုလည်းကောင်း။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ မူလဘူတံ၊ အရင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ တံ ဘဝသင်္ခါရကမ္မံ၊ ထိုဘဝကိုပြုစီမံတတ်သော ကံကို။ ကမ္မက္ခယာယ သံဝတ္တတိတိ၊ ဟူ၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝုတ္တေန၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ကမ္မက္ခယကရေန၊ ကံ၏ကုန်ခြင်းကို ပြုတတ်သော။ အရိယမဂ္ဂေန၊ ဖြင့်။ အဝဿဇိ၊ စွန့်တော်မူပြီ။

ကတံ၊ သို့။ (အဝဿဇိနည်း။) အဇ္ဈတ္တရတော၊ မိမိဟူသော အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌ မွေ့လျော်တော်မူသည်။ သမာဟိတော၊ ကောင်းစွာအာရုံ၌ ထားအပ်သော စိတ်ရှိတော်မူသည်။ (ဟုတော့။) ကဝဏံ၊ ကို။ (ဘိန္နတိ) ဣဝ၊ သို့။ (တထာ။) အတ္တနိ၊ မိမိ၌။ သမ္ဘဝံ၊ ကောင်းစွာဖြစ်သော ကိလေသာကို။ အဘိန္နိ၊ ပြီ။

ဟိ၊ မှန်။ သော၊ ထိုမြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝိပဿနာဝသေန၊ ဝိပဿနာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ အဇ္ဈတ္တရတော၊ သည်။ သမထဝသေန၊ သမထ၏ အစွမ်းဖြင့်။ သမာဟိတော၊ သည်။ (ဟောတိ။) ဣတိ ဝေံ၊ ဤသို့။ ပုဗ္ဗဘာဂတော၊ ရှေ့အဖို့ဖြစ်သော သမထ ဝိပဿနာမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ရှိ။ သမထဝိပဿနာပလေ န၊ သမထ ဝိပဿနာ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကဝဏံ၊ သည်။ (အတ္တဘာဝံ၊ အတ္တ ဘောကို။) ပရိယောနန္နိတော၊ မြေးယုက်၍။ ဌိတံ ဝိယ၊ တည်သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။) အတ္တဘာဝံ၊ ကို။ ပရိယောနန္နိတော၊ ရှိ။ ဌိတံ၊ သော။ အတ္တနိ၊ ၌။ သမ္ဘဝတ္တာ၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အတ္တသမ္ဘဝန္တိ၊ ဟူ၍။ လဒ္ဒနာမံ၊ ရအပ်သော အမည်ရှိသော။ သဗ္ဗကိလေသဇာလံ၊ အလုံးစုံသော ကိလေသာ ကွန်ရက်ကို။ အဘိန္နိ၊ ပြီ။ စဆက်။ ကိလေသာဘာဝေန၊ ကိလေသာတို့ ၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ ကတကမ္မံ၊ ပြုအပ်သောကံသည်။ အပ္ပဋိသန္နိကတ္တာ၊ နောက်၌ ပဋိသန္ဓေမရှိတော့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဝဿဋ္ဌံ နာမ၊ စွန့် လွှတ်အပ်ပြီးမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ ဝေံ၊ သို့။ ကိလေသပုဟာနေ န၊ ကိလေသာကို ပယ်ခြင်းအားဖြင့်။ ကမ္မံ၊ ကို။ ပဇဟိ၊ ပယ်စွန့်တော်မူ ပြီ။ စ၊ ဆက်။ ပဟိနကိလေသဿ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ကိလေသာရှိသော မြတ်စွာဘုရား၏။ ဘယံ နာမ၊ ကြောက်ခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အ ဘိတောဝ၊ မကြောက်သည်သာ။ (ဟုတော့။) အာယုသခါရံ၊ ကို။ ဩဿဇိ၊ ပြီ။ စ၊ ဆက်။ အဘိတဘာဝဉာပနတ္ထိ၊ မကြောက်ရွံ့သည် ၏ အဖြစ်ကို သိစေခြင်းအကျိုးငှာ။ ဥဒါနံ၊ ကို။ ဥဒါနေသိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

မဟာဘူမိစာလအဖွင့်

၁၇၁။ ယံ မဟာဝါတတိ၊ ကား။ ယေန သမယေန၊ အကြင်အခါ ၌။ ဝါ၊ တနည်း။ ယသ္မိံ သမယော၊ ၌။ မဟာဝါတာ၊ ကြီးစွာသော လေတို့သည်။ ဝါယန္တိ၊ လာကုန်၏။ ဝါ၊ တိုက်ခတ်ကုန်၏။ မဟာဝါတာ၊ တို့သည်။ ဝါယန္တာ ပိ၊ ကုန်သော်လည်း။ ဥဇကပ္ပပကဝါတာ နာမ၊ လေ အထုကို ဖြတ်၍ အထက်သို့ မြောက်ပင့်တတ်သော လေတို့မည်သည်။ ဥဋ္ဌ

ဟန္တိ၊ ထကုန်၏။ [ဥက္ခေပကဝါတာတိ ဥဒကသန္ဓာရကဝါတံ ဥပစိန္တိတော
 ဌိတဋ္ဌာနတော ခေပကဝါတာ။-ဋီကာ။ “မဟာဝါတာဝါယန္တာပိ” နေရာ
 ဝယ် “မဟာဝါတေသု ဝါယန္တေသု” ဟု သတ္တမ္ပန္နိရိယျင် ကောင်း၏။
 ဘာကြောင့်နည်း-ဥက္ခေပကဝါတာနှင့် အရမတူသောကြောင့်တည်း။] ထေ၊
 ထို ဥက္ခေပက လေတို့သည်။ ဝါယန္တာ၊ လာကုန်လတ်သော်။ ဝါ၊ တိုက်
 ခတ်ကုန်လတ်သော်။ သဋ္ဌိသဟဿာဓိကနဝယောဇနသတသယဿဗဟလံ ၊
 ယူဇနာခြောက်သောင်း အလွန်ရှိသော ယူဇနာကိုးသိန်း အထူးရှိသော။ ဥဒ
 ကသန္ဓာရကံ၊ ရေကို ကောင်းစွာဆောင်တတ်သော။ ဝါ၊ ရေကို ခံတတ်
 သော။ ဝါတံ၊ လေကို။ ဥပစိန္တိန္တိ၊ ဖြတ်တောက်ကုန်၏။ တတော၊ ထိုသို့
 လေကို ဖြတ်တောက်ခြင်းကြောင့်။ အာကာသေ၊ လေတည်ရာကောင်းကင်
 ၌။ [အာကာသေတိ ပုဗ္ဗေဝါတေန ပတိဋ္ဌိတောကာသေ။-ဋီကာ။] ဥဒကံ၊
 ရေသည်။ ဘဿတိ၊ လျှောကျ၏။ တသ္မိံ၊ ထိုရေသည်။ ဘဿန္တေ၊ လျှော
 ကျလတ်သော်။ ပထဝီ၊ မြေသည်။ ဘဿတိ၊ ၏။

ပုန၊ ဒန်။ ဝါတော၊ သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဗလေန၊ အစွမ်းဖြင့်။
 အန္တော ဓမကရဏှေ ဓမကရိဏ်ရေစစ်၏အတွင်း၌။ ဥဒကံ၊ ကို။ (ဂဏှာတိ
 ဝိယ၊ ယူသကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။) ဥဒကံ၊ ကို။ အာဗန္ဓိတော၊ ထက်ဝန်းကျင်
 ဖွဲ့၍။ ဂဏှာတိ၊ ၏။ တတော၊ ထိုသို့ ဖွဲ့၍ယူထားခြင်းကြောင့်။ ဥဒကံ၊
 သည်။ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ၊ အထက်သို့တက်၏။ တသ္မိံ၊ ထို ရေသည်။ ဥဂ္ဂစ္ဆန္တေ၊ အထက်
 သို့တက်လတ်သော်။ ပထဝီ၊ သည်။ ဥဂ္ဂစ္ဆတိ၊ အထက်သို့တက်၏။ ဝေံ၊ သို့။
 ဝါ၊ ဤနည်းအားဖြင့်။ ဥဒကံ၊ သည်။ ကမ္ပိတံ၊ တုန်လှုပ်အပ်သည်။ (သမာ
 နံ။) ပထဝီ၊ ကို။ ကမ္ပေတိ၊ တုန်လှုပ်စေ၏။ တေဉ္စ ကမ္ပနံ၊ ဤမြေရေတို့
 ၏ တုန်လှုပ်ခြင်းသည်။ ယာဝ အဇ္ဇကလာ ပိ၊ ယခုကာလ တိုင်အောင်
 လည်း။ ဟောတိ ယေဝ၊ ဖြစ်သည်သာ။ [အန္တရန္တရာ ဟောတိ ယေဝ။-
 ဋီကာ။] ပန၊ ထိုသို့ ယခုကာလတိုင်အောင် ဖြစ်ပါသော်လည်း။ ဗဟလ
 ဘာဝေန၊ ထူသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဩဂစ္ဆန္တုဂ္ဂန္တံ၊ အထက်သို့တက်ခြင်း
 အောက်သို့သက်ခြင်းသည်။ န ပညာယတိ၊ မထင်ရှား။

မဟိဒ္ဓိကော မဟာနဘာဝေါတိ၊ ကား။ ဣဇ္ဇနုဿ၊ အလှိုရှိအပ်သော
 အကျိုးပြီးစီးခြင်း၏။ [ဣစ္ဆိတတ္ထသိဇ္ဇနုဿ။-ဋီကာ။] မဟန္တတာယ၊ ကြီး

၁။ သဋ္ဌိ ။ပ။ ဗဟလံ။ ။ “သဋ္ဌိ ။ပ။ ဗဟလံ” ။ ဣဒံ တဿ ဝါတဿ ဥဗ္ဗေဓဂ္ဂံ
 မာဏမေဝ ဂဟေတွာ ဝုတ္တံ၊ အာယာမဝိတ္ထာရတော ပန ဒသသဟဿစက္ကဝါဋ္ဌ
 ပမေဏဋ္ဌိ ဥဒကသန္ဓာရကဝါတံ ဥပစိန္တိတိယေဝ။-ဋီကာ။

ကျယ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ မဟိဒ္ဓိကော၊ ကြီးသောတန်ခိုးရှိသော။ အနု
 ဘဝိတဗ္ဗဿ၊ ခံစားထိုက်သော ဣဿရိယသမ္ပတ္တိ-အစရှိသည်၏။ မဟန္တတာယ၊
 ကြောင့်။ မဟာနုဘာဝေါ၊ ကြီးသောအာနုဘော်ရှိသော။ (ဒေဝေါဝါ-
 စပ်။) ပရိတ္တာတိ၊ ကား။ ဒုဗ္ဗလာ၊ အားမရှိသော။ (ပထဝီသညာ ဘာဝိ
 တာ ဟောတိ။) အပ္ပမာဏာတိ၊ ကား။ ဗလဝါ၊ အားရှိသော။ (အာပေါ
 သညာ ဘာဝိတာ ဟောတိ။) သော ဣမံ ပထဝီ ကမ္မေတိတိ၊ ကား။ သော၊ ထို
 တန်ခိုးရှင်သည်။ ဣဒ္ဓိ၊ တန်ခိုးကို။ နိဗ္ဗုတ္တေတွာ၊ ဖြစ်စ၍။ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနော
 ဝိယ၊ မဟာမောဂ္ဂလ္လာနထေရ်ကဲ့သို့။ သံဝေဇေန္တော၊ ထိတ်လန့်စေလိုသည်။
 (ဟုတွာ) ဝါ၊ ဖြစ်၍လည်းကောင်း။ မဟာနာဂတ္ထေရဿ၊ မဟာနာဂထေရ်၏။
 ဘာဂိနေယျော၊ တူဖြစ်သော။ သံဆရက္ခိတသာမဏေရော ဝိယ၊ သံဆရက္ခိတ
 သာမဏေကဲ့သို့။ ဝိမံသန္တော၊ စူးစမ်းလိုသည်။ (ဟုတွာ) ဝါ၊ လည်းကောင်း။
 ပထဝီ၊ ကို။ ကမ္မေတိ၊ တုန်လှုပ်စေ၏။ [မဟာမောဂ္ဂလ္လာနထေရ်၏ ပါသာဒ
 ကမ္ပန အမှုသည် မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော် မဟာယမကဝဂ် စူဠတဏှာသင်္ခယ
 သုတ်၌ ထင်ရှားပြီးဖြစ်သောကြောင့် ထို မဟာမောဂ္ဂလ္လာနထေရ်၏ ပါသာဒ
 ကမ္ပန အမှုကို မသုံးသပ်တော့ပဲ သံဆရက္ခိတ သာမဏေ၏ ပါသာဒကမ္ပန
 အမှုကိုပြခြင်းငှာ “သော ကိရ ယသ္မာ” စသည်ကိုမိန့်။ မဟာမောဂ္ဂလ္လာန
 ထေရဿ ပါသာဒကမ္ပနံ ပါကဋ္ဌန္တိ တံ အနာမသိတာ သံဆရက္ခိတ
 သာမဏေရဿ ပါသာဒကမ္ပနံ ဒဿေတု “သော ကိရ ယသ္မာ” တိအာဒိ ဝုတ္တံ။-
 ဋီကာ။]

ကိရ၊ ချဲ့။ သော အာယသ္မာ၊ ထို အရှင်သည်။ ဓရဂ္ဂေ ယေဝ၊ သင်ဓုန်း
 ကိစ္စ၏ အဆုံး၌ပင်။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပတွာ၊ ၍။ စိန္တေသိ၊
 ပြီ။ (ကံ၊ နည်း။) ယေန၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ပဗ္ဗဇိတဒိဝေ ယေဝ၊
 ရှင်ဖြစ်ရာနေ၌ပင်။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ ပတွာ၊ ၍။ ဝေဇယန္တော၊ ဝေဇယန္တော-
 မည်သော။ ပါသာဒေါ၊ ကို။ ကမ္မိတပုဗ္ဗော၊ တုန်လှုပ်စေအပ်ပြီ။ ကောစိ၊
 တစုံတယောက်သော။ (သော) ဘိက္ခု၊ သည်။ အတ္ထိ နုခေါ၊ ရှိလေ
 သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံပြီ။ တတော၊ ထိုမှ နောက်၌။ ကောစိ၊ တစုံ
 တယောက်သော ရဟန်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥတွာ၊
 သိ၍။ အဟံ၊ သည်။ ကမ္မေဿာမိ၊ တုန်လှုပ်စေအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့
 နှလုံးသွင်း၍။ အဘိညာဗလေန၊ အဘိညာဉ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဝေဇယန္တ
 မတ္တကော၊ ဝေဇယန္တောပြာသာဒ်၏ အထက်၌။ ဌတွာ၊ ရပ်၍။ ပါဒေန၊
 ပြင့်။ ပဟရိတွာ၊ ပုတ်ခတ်၍။ ကမ္မေတု၊ တုန်လှုပ်စေခြင်းငှာ။ နာသက္ခိ၊
 မစွမ်းနိုင်။ အထ၊ မစွမ်းနိုင်ရာထိုအခါ၌။ နံ၊ ထို သံဆရက္ခိတ-သာမဏေကို။

သက္ကဿ၊ သိကြားမင်း၏။ နဇ္ဇကိတ္တိယော၊ ကချေသည်တို့သည်။ အာဟံသု၊ ကုန်ပြီ။ (ကိ။) ပုတ္တသံဘရက္ခိတ၊ သားကလေး သံဘရက္ခိတ။ တံ၊ သည်။ ပုတိဂန္ဓေန ဝ၊ ပုပ်သောအနံ့ရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ သီသေန၊ ဦးခေါင်းဖြင့်။ ဝေဇယန္တံ၊ ကို။ ကမ္မေတုံ၊ တုန်လှုပ်စေခြင်းငှာ။ ဣစ္ဆသိ၊ အလိုရှိဘိ၏။ တာတ၊ သားကလေး။ ပါသာဒေါ၊ သည်။ သုပုတိဋ္ဌိတော၊ ကောင်းစွာတည်ပြီ။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ ကမ္မေတုံ၊ ငှာ။ သက္ခိဿသိ၊ စွမ်းနိုင်လတ္တံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟံသု၊ ပြီ။)

သာမဏေရော၊ သည်။ ဣမာ ဒေဝတာ၊ ဤ နတ်သမီးတို့သည်။ မဟာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ ကေဋ္ဌိံ၊ ပြက်ရယ် ပြောင်လှောင်မှုကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ အဟံ ပန၊ ငါသည်ကား။ အာစရိယံ၊ ကို။ ဝါ၊ ဆရာ့နည်းကို။ နာလတ္ထိ၊ မရခဲ့။ မေ၊ ၏။ အာစရိယော၊ သော။ သာမုဒ္ဓိကမဟာနာဂတ္ထေ ရော၊ သည်။ ကဟံ၊ အဘယ်အရပ်၌။ (ဟောတိ) နှုခေါ်၊ ဖြစ်ပါလိမ့် မည်နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အာဝဇ္ဇေန္တော၊ ဆင်ခြင်လတ်သော်။ မဟာသမုဒ္ဓေ၊ ၌။ ဥဒကလေဏံ၊ ရေလိုဏ်ကို။ မာပေတွာ၊ ဖန်ဆင်း၍။ ဒိဝါဝိဟာရံ၊ နေအခါ၌ နေခြင်းကို။ ဝါ၊ ငှာ။ နိသိန္နော၊ နေတော်မူပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဥတွာ၊ ၍။ တတ္ထ၊ ထို အရပ်သို့။ ဂန္တော၊ ၍။ ထေရံ၊ ကို။ ဝန္တိတွာ၊ ၍။ အဋ္ဌာသိ၊ တည်ပြီ။ တတော၊ ထိုမှ နောက်၌။ နံ၊ ထို သာမဏေကို။ ထေ ရော၊ သည်။ တာတ သံဘရက္ခိတ၊ အမောင် သံဘရက္ခိတ။ အသိက္ခိ တွာ ဝ၊ မသင်မူ၍သာ။ ယဒ္ဓိံ၊ စစ်ပွဲသို့။ ပဝိဋ္ဌော၊ ဝင်ခဲ့သည်။ အသိ ကိံ၊ ဖြစ်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတွာ၊ ၍။ တာတ၊ အမောင်။ ဝေဇယန္တံ၊ ကို။ ကမ္မေတုံ၊ ငှာ။ နာသက္ခိ၊ မစွမ်းနိုင်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိံ၊ ပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ (အဟံ၊ သည်။) အာစရိယံ၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ နာလတ္ထိ၊ မရပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ပြီ။ အထ၊ လျှောက်ရာ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထို သာမဏေကို။ ထေရော၊ သည်။ တာတ၊ အမောင်။ တုမာဒိသေ၊ သင်ကဲ့သို့ ရှုအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အကမ္မေန္တေ၊ မလှုပ်စေနိုင်လတ်သော်။ အညော၊ သင်မှတပါးသော။ ကော၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကမ္မေဿတိ၊

၁။ ပုတိဂန္ဓေန။ ။ပုတိမိသော ဂန္ဓော စေတသာတိ ပုတိဂန္ဓော၊ (အပုပ်နံနှင့် ရောသော အနံ့ရှိသော ဦးခေါင်း။) တေန ပုတိဂန္ဓေန ဝ အဓိဂတမာတုက္ခိ သမ္ဘဝံ ဝိယ ဂန္ဓေန ဝ (ရအပ်သော အဓိဝမ်း၌ ကောင်းစွာဖြစ်သကဲ့သို့ ဝမ်း၏ အနံ့ရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။) သီသေန၊ အတိဝိယ ဒါရကော ဝေတိ အတ္ထော။- ဇ္ဇိက။

လှုပ်စေနိုင်လတ္တံ့နည်း။ တာတ၊ အမောင်။ တေ၊ သင်သည်။ ဥဒကပိဋ္ဌေ၊
 ရေပြင်၌။ ဂေါမယခဏ္ဍံ၊ နှားချေးခဲကို။ ပိလဝန္တိ၊ ပေါလော ပေါ်နေ
 သည်ကို။ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗံ၊ မြင်အပ်ဖူးသလော။ တာတ၊ အမောင်။ ကပလ္လက
 ပူဝံ၊ အိုးကင်း၌ ကြော်အပ်သော မုန့်ကို။ ပစန္ဒာ၊ ကြော်သူတို့သည်။
 အန္တန္တေန၊ အစုန်းအစုန်းဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နန္တိ၊ ပိုင်းဖြတ်ကြကုန်၏။ ဣမိနာ
 ဩပမေန၊ ဤဥပမာဖြင့်။ ဇာနာဟိ၊ သိလော့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။
 သော၊ ထို သာမဏေသည်။ ဘန္တေ၊ ရူး။ ဣက္ခေ၊ ဤမျှ အတိုင်း
 အရှည်ရှိသော ဥပမာဖြင့်။ ဝဋ္ဋိဿတိ၊ သင့်တော်ပါလတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။
 ဝတှာ၊ လျှောက်၍။ ပါသာဒေန၊ သည်။ ပတိဋ္ဌိတောကာသံ၊ တည်ရာအရပ်
 ကို။ (အဓိဋ္ဌာယ-၌စပ်။) ဥဒကံ ဟောတုတိ၊ ရေဖြစ်စေသတည်း ဟူ၍။
 အဓိဋ္ဌာယ၊ အဓိဋ္ဌာန်၍။ ဝေဇယန္တာ ဘိမုခေါ၊ ဝေဇယန္တာနန်းပြာသာဒ်သို့
 ရှေ့ရှုသောမျက်နှာရှိသည်။ (ဟုတွာ။) အဂမာသိ၊ ပြီ။

ဒေဝဓိတရော၊ နတ်သမီးတို့သည်။ နံ၊ ထို သာမဏေကို။ ဒိသု၊ ၍။
 ဧကဝါရံ၊ တကြိမ်။ လဇ္ဇိတွာ၊ အရှက်ကဲ့၍။ ဂတော၊ ပြန်သွားသော။
 သာမဏေရော၊ သည်။ ပုန ပိ၊ တဖန်လည်း။ ဧတိ၊ ပြန်လာပြန်၏။ ပုန
 ပိ၊ လည်း။ ဧတိ၊ ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒိသု၊ ပြောကြကုန်ပြီ။ ဒေဝ
 ရာဇာ၊ သော။ သက္ကော၊ သည်။ မယံ၊ ၍။ ပုတ္တေန၊ သားတော်နှင့်။
 သဒ္ဓိံ၊ ကူ။ မာ ကထယိတ္ထံ၊ ပြက်ရယ် မပြောကြကုန်လင့်။ ဣဒါနိ၊ ၌။
 တေန၊ ထို သာမဏေသည်။ အာစရိယော၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ လဒ္ဓေါ၊
 ရအပ်ပြီ။ ခဏေန၊ တခဏချင်းဖြင့်။ ပါသာဒံ၊ ကို။ ကမ္မေဿတိ၊ လှုပ်စေ
 လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ သာမဏေရေ ပိ၊ သည်လည်း။ ပါဒဂံ

၁။ ပိလဝန္တိ။ ပိလဝန္တိန္တိ ဣမိနာ သကလမေဝ ပါသာဒဝတ္ထံ ဥဒကံ
 ကတွာ အဓိတမ္ပပါသာဒေါဝ (ပြာသာဒ်၏ တည်ရာအရပ်အားလုံးကို ရေလှုပ်၍
 အဓိဋ္ဌာန်အပ်သော ပြာသာဒ်သတ်သော။) တတ္ထံ (ထိုရေ၌။) ပိလဝတီတိ ဒေသေတိ။
 အဓိဋ္ဌာနက္ကမံ ပန ဥပမာယ ဒေသေန္တော “တာတ။ပ။ဇာနာဟိ”တိ အာဟ။-ဋီကာ။

၂။ ကပလ္လကပူဝံ ပစန္ဒာ ပရိစ္ဆိန္နန္တိ။ ။တတ္ထံ ကပလ္လကပူဝန္တိ အာသိက္ကက
 ပူဝံ၊ (အိုးကင်းထဲ၌ လောင်းထည့်၍ ကြော်အပ်သောမုန့်။) တံ ပစန္ဒာ ကပါလေ
 ပဋ္ဌမံ ကိဋ္ဌိ ပိဋ္ဌိ ဋ္ဌပေတွာ အနုက္ကမေန ဝဇေတွာ အန္တန္တေန ပရိစ္ဆိန္နန္တိ ပူဝံ သမန္တ
 တော ပရိစ္ဆိန္နံ ကတွာ ဋ္ဌပေန္တိ။ ဧဝံ အာပေါကသိဏဝသေန ပါသာဒေန ပတိဋ္ဌိ
 တဋ္ဌာနံ ဥဒကံ ဟောတုတိ အဓိဋ္ဌာယန္တော သမန္တတော ပါသာဒဿ ယာဝ ပရိ
 ယန္တာ ယထာ ဥဒကံ ဟောတိ၊ တတာ အဓိဋ္ဌာတဋ္ဌန္တိ ဥပမာယ ဥပဒိသတိ။-ဋီကာ။

ဋ္ဌေန၊ ခြေမဖြင့်၊ ပါသာဒထုပ်ကံ၊ ပြာသာဒ်ထုပ်ကာကို။ (ပြာသာဒ်အထွတ်ကို။) ဟုရိ၊ ပုတ်ခတ်လိုက်ပြီ။ ပါသာဒေါ၊ သည်။ စတူဟိ၊ လေးဘက်ကုန်သော။ ဒီသာဟိ၊ အရပ်တို့မှ။ ဩဏမတိ၊ အောက်သို့ညွတ်၏။ တာတ၊ ချစ်သား။ ပါသာဒဿ၊ အား။ ပတိဋ္ဌာတုံ၊ တည်ခြင်းငှာ။ ဒေဟိ၊ ပေးပါလော့။ တာတ ပါသာဒဿ ပတိဋ္ဌာတုံ ဒေဟိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိရဝိံသု မြည်တမ်းကြကုန်ပြီ။ သာမဏေရော၊ ပါသာဒံ၊ ကို။ ယထာ ဌာနေ၊ အကြင် အကြင် တည်မြဲတိုင်းသော အရပ်၌။ ထပေတွာ၊ ရှိ။ ပါသာဒမတ္ထကော၊ ပြာသာဒ် ထိပ်၌။ ဌတွာ၊ ရှိ။ ဥဒါနံ၊ ကို။ ဥဒါနေသိ၊ ပြီ။ (ကိ။)။

[အဇ္ဇေဝ၊ ယနေ၌ပင်။ အဟံ၊ သည်။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရှင်အဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်၏။ အဇ္ဇ (ဇေ)၊ ၌ပင်။ အာသဝက္ခယံ၊ အာသဝေါ တရားတို့၏ ကုန်ကြောင်း အရဟတ္တမဂ်သို့။ ဘတ္တော၊ ရောက်ပြီ။ အဇ္ဇ (ဇေ)၊ ၌ပင်။ ပါသာဒံ၊ ကို။ ကမ္မေမိ၊ လှုပ်စေနိုင်၏။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။ ဥဋ္ဌာရတာ၊ မြင့်မြတ်တော်မူသည်၏ အဖြစ်သည်။ အဟော၊ ဪ။ အံဩဖွယ်ကောင်းပေစူ။ ပ။ ဓမ္မဿ၊ ၏။ ဥဋ္ဌာရတာ၊ သည်။ အဟော၊ ပေစူ။ ပ။ သံဃဿ၊ ၏။ ဥဋ္ဌာရတာ၊ သည်။ အဟော၊ ပေစူ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဥဒါနေသိ၊ ပြီ။]

ဣတော၊ ဤပထမမြေလှုပ်ခြင်း ဒုတိယမြေလှုပ်ခြင်းမှ။ ပရေသု၊ နောက် ဖြစ်ကုန်သော။ ဆသု၊ ကုန်သော။ ပထဝီကမ္မေသု၊ မြေလှုပ်ခြင်းတို့၌။ ယံ၊ အကြင် စကားကို။ ဝတ္ထပ္ပံ၊ ဆိုထိုက်၏။ တံ၊ ထို စကားကို။ မဟာပဒါနေ၊ မဟာပဒါန သုတ်၌။ ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာ။

ဣတိ၊ သို့။ အဋ္ဌသု၊ ကုန်သော။ ဣမေသု ပထဝီကမ္မေသု တို့တွင်။ ပဌမော၊ ပထမမြေလှုပ်ခြင်းသည်။ ဓာတုကောပေနံ၊ ဝါယော ဓာတ်၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းကြောင့်။ (အကမ္မိတ္တ၊ လှုပ်ပြီ။) ဒုတိတော၊ ဒုတိယမြေ လှုပ်ခြင်းသည်။ ဣဒ္ဓါနုဘာဝေန၊ တန်ခိုးအာနုဘော်ကြောင့်။ (အကမ္မိတ္တ။) တတိယစတုတ္ထာ၊ တတိယမြေလှုပ်ခြင်း စတုတ္ထမြေလှုပ်ခြင်းတို့သည်။ ပုညတေ

၁။ ဓာတုကောပေနံ-စသည်။ ။ဥက္ခေပကဓာတုသင်္ခါတာယ ဝါယောဓာတုယာ ပကောပေနံ။ (“ဥက္ခေပက ဓာတ်”ဟု ဆိုအပ်သော ဝါယောဓာတ်၏ ဖျက်ခြင်း ကြောင့်။) ဣဒ္ဓါနုဘာဝေနာတိ ဣဏိဒ္ဓိယာ ဝါ ကမ္မပိပါကဇိဒ္ဓိယာ ဝါ ဟာဝေန၊ (ဣဏိဒ္ဓိ၊ ကမ္မပိပါကဇိဒ္ဓိ၏ တန်ခိုးအာနုဘော်ကြောင့်။) ဓတံဇေနာတိအတ္ထော။ ပုညတေဇေနာတိ ပုညာနုဘာဝေန၊ မဟာမောဓိသတ္တဿ ပုညမလေနာတိ အတ္ထော။ ဣဏတေဇေနာတိ ပဋိဝေမဣဏာနုဘာဝေန။-ဋီကာ။

ဇေန၊ ဘုရားအလောင်း၏ ကောင်းမှု၏တန်ခိုးကြောင့်။ (အကမ္မိတ္တံ။) ပဉ္စမော၊ သည်။ ဉာဏတေဇေန၊ ဉာဏ်၏ တန်ခိုးကြောင့်။ (အကမ္မိတ္တံ။) ဆဋ္ဌော၊ သည်။ သာဓုကာရဒါနဝသေနံ၊ ကောင်းချီးပေးခြင်း၏ အစမ်းကြောင့်။ (အကမ္မိတ္တံ။) သတ္တမော၊ သည်။ ကာရုညဘာဝေနံ၊ သနားခြင်း ရှိသည်၏ အစမ်းကြောင့်။ (အကမ္မိတ္တံ။) အဋ္ဌမော၊ သည်။ အာရောဒနေနံ၊ ငိုကြွေးခြင်းကြောင့်။ (အကမ္မိတ္တံ။) မဟာသတ္တေ၊ သည်။ မာတုကုစ္စံ၊ သို့။ ဩက္ကမန္တေ စ၊ သက်ရောက်တော်မူသော်လည်းကောင်း။ တတော၊ ထိုမယ်တော် ဝမ်းမှ။ နိက္ခမန္တေ စ၊ ထွက်တော်မူသော်လည်းကောင်း။ တဿ၊ ထိုဘုရား

၁။ သာဓုကာရဒါနဝသေနံ။ ။ ယဘာ အနညသာဓာရဏေန ပဋိဝေဓညဏာ နဘာဝေန အဘိဟတာ မဟာပထဝီ အဘိသမ္ပောမိယံ အကမ္မိတ္တံ။ ဧဝံ အနညသာ ဓာရဏေန ဒေသနာဉာဏာနဘာဝေန အဘိဟတာ မဟာပထဝီ အကမ္မိတ္တံ။ တံ ပနဿာ သာဓုကာရဒါနံ ဝိယ ဟောတီတိ “သာဓုကာရဒါနဝသေနာ” တိ ဝုတ္တံ။—ဇီကာ။

၂။ ကာရုညဘာဝေနံ။ ။ ယေန ပန ဘဂဝါ အသီတိ အနုဗျူနပုဂ္ဂိပုတ္တိတ ဌတ္တိံ သမဟာပုရိသလက္ခဏာပိဗိဉာဂ္ဂပကာယော သမ္ဘာကာရပရိသုဒ္ဓသီလက္ခန္ဓာဒိဂုဏ ရတနသမိဗ္ဗိဓမ္မကာယောပုညမဟတ္တထာမမဟတ္တယသမဟတ္တဗ္ဗဒ္ဓိမဟတ္တ ပညာမဟတ္တာ နံ ပရမုက္ကံသဂတော အသမော အသမသမော အပုဂ္ဂိပုဂ္ဂလော အရဟံ သမ္ဘာသမ္ဗုဒ္ဓေါ အတ္တနော အတ္တဘာဝသညိတံ ခန္ဓပဉ္စကံ ကပ္ပံ ဝါ ကပ္ပါဂသေသံ ဝါ ဌပေတံ သမေတ္တာ ပိ သင်္ခတဓမ္မံ ပဋိဒိဂုန္ဓနာကာရပုဂ္ဂလော ဟိဏာယဝိ အမညဓာနော အာယုသင်္ခါရောသန္ဓနပိဓိနာ နိရပေက္ခော ဩဿဋ္ဌိ။ တဒနဘာဝါ ဘိဟတာ မဟာပထဝီ အာယုသင်္ခါရောသန္ဓနေ အကမ္မိတ္တံ။ တံ ပနဿာ ကာရုည သဘာဝသဏ္ဍိတာ ဝိယ ဟောတီတိ ဝုတ္တံ “ကာရုညဘာဝေနာ” တိ။—ဇီကာ။

၃။ အာရောဒနေနံ။ ။ ယသ္မာ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗာနသမယေ စတုရိသတိကော ဝိသတသဟဿသင်္ချာ သမာပတ္တိယော သမာပတ္တိ အန္တရန္တရာ ဖလသမာပတ္တိသမာ ဂဇ္ဇနေန၊ တဿ ပုဗ္ဗဘာဂေ သာတိသယံ တိက္ခံ သူရံ ဝိပဿနာဉာဏာ ပဝတ္တေသိ။ “ယဒတ္ထန္တ မယာဧဝံ သုစိရကာလံ အနညသာဓာရဏော ပရမုက္ကံသဂတော ဉာဏ သမ္ဘာရော သမ္ဘတော၊ အနတ္တရော စ ပိမောက္ခော သမမိဂတော၊ တဿ ဝတ မေ သိမိပုတ္တဖလဘူတာ အစ္စန္တနိဋ္ဌာ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတု အဇ္ဇ သမိဇ္ဇတီ” တိ ဘိယောအတိဝိယ သောမနဿပုတ္တဿ ဘဂဝတော ဝိတိဝိပုရောဒိဂုဏာပုလတရာန ဘာဝေါပရေဟိ အသဝ ရဏဉာဏာကိသယော ဥဒပါဒိ။ ယဿ သမာပတ္တိမလသမုပ မြုဟိ တဿ ဉာဏာတိသယဿ အနဘာဝံ သန္ဓာယ ဇုဒံ ဝုတ္တံ “ဒွေ မေ ဝိဂ္ဂဟိတာ သမသမဇလော သမသမဝိပါကာ” တိ အာဒိ။ တဿာ တဿ အာနဘာဝေန သမ ဘိဟတာ မဟာပထဝီ အကမ္မိတ္တံ။ တံ ပနဿာ တဿံ ဝေလာယံ အာရောဒနာ ကာရပုတ္တိ ဝိယ ဟောတီတိ “အဋ္ဌမော အာရောဒနေနာ” တိ ဝုတ္တံ။—ဇီကာ။

အလောင်း၏။ ပုညတေဇေန၊ ကောင်းမှု၏ တန်ခိုးကြောင့်။ ပထဝီ၊ သည်။ အကမ္မိတ္တံ၊ ပြီ။

အဘိသမ္မောဓိယံ၊ သစ္စာလေးပါးကို သိတော်မူရာအခါ၌။ (ဘုရားဖြစ်တော်မူရာအခါ၌။) ဉာဏတေဇေန၊ ဉာဏ်တော်၏တန်ခိုးသည်။ အဘိဟတော၊ ရှေးရှုခတ်အပ်သည်။ ဟုတော၊ အကမ္မိတ္တံ။ ဓမ္မစက္ကပဝတ္ထနေ၊ ဓမ္မစကြာကို လည်စေတော်မူရာအခါ၌။ (ဓမ္မစက္ကပဝတ္ထနသုတ်ကို ဟောတော်မူရာအခါ၌။) သာဓုကာရဘာဝသဏ္ဍိတာ၊ သာဓု သာဓု-ဟု ပြုတတ်သူ၏အဖြစ်၌ ကောင်းစွာတည်သည်။ (ဟုတော။) သာဓုကာရံ၊ ကောင်းလေစွ ကောင်းလေစွ ဟု အားရနှစ်လို မြက်ဆိုအပ်သော အသံကို။ ဝါ၊ ကောင်းချီးကို။ ဒေမာနာ၊ ပေးလျက်။ ဝါ၊ ပေးသကဲ့သို့ဖြစ်၍။ အကမ္မိတ္တံ။ အာယုသင်္ခါရေသဗ္ဗနေ၊ အာယုသင်္ခါရကို လွှတ်တော်မူရာအခါ၌။ ကာရုညသဘာဝသဏ္ဍိတာ၊ သနားခြင်းသဘော၌ ကောင်းစွာတည်သည်။ (ဟုတော။) စိတ္တသင်္ခါတံ၊ စိတ်၏ ချောက်ချားခြင်းကို။ အသဟမာနာ၊ သည်းမခံနိုင်ကုန်သည်။ (ဟုတော။) အကမ္မိတ္တံ။ ပရိနိဗ္ဗာနေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူရာအခါ၌။ အာရောဒေနဝေဂတုန္နာ၊ ဝိကြေးခြင်းအဟုန်သည် ထိုးဆွဲအပ်သည်။ (ဟုတော။) အကမ္မိတ္တံ။ ပန၊ ဆက်။ အယံ အတ္ထော၊ ဤ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို။ (သာဓုကာရဒါနဝသေန-အစရှိသည်ဖြင့် ဆိုအပ်ပြီးသော ဤ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို။) ပထဝီဒေဝတာယံ၊ မြေစောင့်နတ်နှင့်။ ဝသေန၊ စပ်သဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ပန၊ ဆက်။ မဟာဘူတပထဝီယာ၊ မဟာဘူတ်ဖြစ်သော မြေ၏။ တေ၊ ဤ ကောင်းချီးပေးမှု

၁။ ပထဝီဒေဝတာယဝသေန။ ။ပထဝီဒေဝတာယဝသေနာတိ ဧတ္ထ သမုဗ္ဗဒေဝတာ ဝိယ မဟာပထဝီယာ အဓိဒေဝတာ ကိရ နာမ အတ္ထိ။ တာဒိသေ ကာရဏေသတိ တဿာ စိတ္တဝသေန အယံ မဟာပထဝီ သင်္ကမ္ပတိ သမ္ပကမ္ပတိ သမ္ပဝေတိ၊ ယထာ ဝါတဝလာဟကဒေဝတာနံ စိတ္တဝသေန ဝါတာ ဝါယန္တိ။ သီတုဏှအန္တဝဿဝလာဟကဒေဝတာနံ စိတ္တဝသေန သီတာဒယော ဘဝန္တိ။ ကတာ ဟိ ဝိသာခပုဂ္ဂဏှမာယံ အဘိသမ္မောဓိအတ္ထံ မောဓိရုက္ခမူလေ နိသိန္ဒဿ လောကနာထဿ အန္တရုယကရဏက္ခံ ဥပဋ္ဌိတံ မာရုဗလံ ဝိမေတိ-

“အစေတနာယံ ပထဝီ၊ အဝိညာယ သုခံ ဒုခံ။
သာပိ ဒါနဗလာ မယံ၊ သတ္တက္ခတ္တံ ပကမ္ပိတာ”တိ-
ဝစနသမနန္တရံ မဟာပထဝီ ဘိဇ္ဇိတွာ သပရိသံ မာရံ ပရိဝတ္ထေသိ။-ဇီကာ။

၂။ တေ။ ။တေန္တိ သာဓုကာရဒါနာဒိ။ ယဒိဝိ နတ္ထိ အစေတနတ္တာ၊ ဓမ္မတာ ဝသေန ပန ဝုတ္တနယေန သိယာတိ သက္ကာ ဝတ္တံ။ ဓမ္မတာ ပန အတ္ထိတော ဓမ္မ

အစရှိသော အမှုအရာသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ (ကလျာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်း။) အစေတနတ္ထာ၊ စိတ်စေတနာ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ သိထိုက်၏။

ဣမေ အာနန္ဒ အဋ္ဌ ဟေတုတိတ္ထေ၊ ဌိ။ ဣမေတိ၊ ဣမေဟူသော သဒ္ဓါသည်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌနိဒဿနံ၊ ညွှန်ပြအပ်ပြီးသော အကြောင်းအရာကို ညွှန်ပြ ကြောင်း နိဂုံးစကားတည်း။ [နိဒ္ဒိဋ္ဌနိဒဿနန္တိ နိဒ္ဒိဋ္ဌဿ အတ္တဿ နိယျာ တနံ၊ နိဂမနန္တိ အတ္ထော။-ဋီကာ။] စ ပန၊ အံ။ ဧတ္ထာဝတာ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော စကားအစဉ်ဖြင့်။ [ဧတ္ထာဝတာတိ ပထဝီ ကမ္မာဒိ ဥပ္ပါဒဇနနေနစေဝ ပထဝီ ကမ္မဿ ဘဂဝတော ဟေတုနိဒဿနေန စ။ -ဋီကာ။] အာယသ္မာ အာနန္ဒောသည်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ။ အဒ္ဓါ၊ မချွတ်။ ဘဂဝ တာ၊ သည်။ အာယုသင်္ခါရောကို။ ဝါ၊ ကို။ ဩဿဋ္ဌော၊ စွန့်လွှတ်တော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ သလ္လက္ခေသိ၊ မှတ်သား ပြီ။ ပန၊ ဆက်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သလ္လက္ခိတ ဘာဝံ၊ အရှင်အာနန္ဒာမှတ်သားပြီး၏ အဖြစ်ကို။ ဇာနန္တောပိ၊ သိတော်မူပါ သော်လည်း။ ဩကာသံ၊ လျှောက်ထားခွင့်ကို။ အဒတော၊ ပေးတော်မမူ ပဲသာ။ (တိဋ္ဌတု ဘဂဝါ ဘန္တေ ကပ္ပံ-အစရှိသည်ဖြင့် တောင်းပန်လျှောက် ထားခွင့်ကို ပေးတော်မမူပဲ။) အညာနိပိ၊ ဟေတုအဋ္ဌကမ္မ အခြားလည်းဖြစ် ကုန်သော။ အဋ္ဌကာနိ၊ အဋ္ဌကတို့ကို။ (ပရိသ အဋ္ဌက အဘိဘာယတန အဋ္ဌက ဝိမောက္ခအဋ္ဌက၏ အစွမ်းဖြင့် သုံးမျိုးသော အဋ္ဌကတို့ကို။) သမ္ပိဏ္ဏေန္တော၊

သဘာဝေါ၊ သော ပုညဓမ္မဿ ဝါ ဣဏဓမ္မဿ ဝါ အာနုဘာဝသဘာဝေါတိ။ တယိဒံ သဗ္ဗံ ဝိစာရိတမေဝ၊ (စိစစ်အပ်ပြီးသာ။) ဝေဋ္ဌကတွာ-

“ဣမေ ဓမ္မေ သမ္ပသတော၊ သဘာဝသရသလက္ခဏေ။
ဓမ္မတေဇေန ဝသုဓာ၊ ဒဿသဟသယံ ပကမ္မတာ”တိ အာဒိဝစနဋ္ဌ-
သမတ္ထိတံ ဟောတိ။-ဋီကာ။

၁။ အဒ္ဓါ၊ ပ။ သလ္လက္ခေသိ။ “အဒ္ဓါ အဇ္ဇ ဘဂဝတာ အာယုသင်္ခါရော ဩဿဋ္ဌော” တိ သလ္လက္ခေသိ ပါရိသေသဗြဟ္မေန။ ဧဝဉ္စိ တဒါ တေရော တမတ္ထံ ဝိမံသေယျ နာယံ ဘူမိကမ္မော ဓာတုပ္ပကောပ ဟေတုကော တဿ အပညာယမာနရူပတ္တာ၊ ဗာဟိရကောပိ ဣသိ ဧဝံ မဟာသုဘာဝေါ ဗုဒ္ဓကာလေ နတ္ထိ၊ သာသနိကောဝိ သတ္ထု အနာရောစေတွာ ဧဝံ ကရောန္တော နာမ နတ္ထိ၊ သေသာနံ ပဉ္စန္ဒံ ဣဒါနိ အသမ္ပတေ၊ ဧဝံ ဘူမိကမ္မော စာယံ မဟာဘိသနကော သလောမဟံသော အဟောသိ၊ တသ္မာ ပါရိသေတတော အာဟ “အဇ္ဇ ဘဂဝတာ အာယုသင်္ခါရော ဩဿဋ္ဌာတိ သလ္လက္ခေသိ”တိ-ဋီကာ။

ပေါင်းတော်မူလိုသည်။ (ဟုတော့။) အဋ္ဌခေါ ဣမာတိ အာဒိံ၊ ကိံ။ အာဟ၊ ပြီ။ [အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ သောကပ္ပတ္တိံ ပရိဟရန္တော ဝိက္ခေပိ ကရောန္တော”တိ ကေစိ၊ သယသာ ဘဏိတေ ဗလဝသောကော ဥပ္ပဇ္ဇေယျာ တိ။-ဋီကာ။]

အဋ္ဌပရိသအဖွင့်

၁၇၂။ တတ္ထ၊ ထို ဣမေ ခေါ အာနန္ဒ အဋ္ဌဟေတူ-အစရှိသောပါဠိ ရပ်၌။ အနေကသတ် ခတ္တိယပရိသန္တိ၊ ကား။ ဗိမ္ဗိသာရသမာဂမဉာတိသမာဂမ လိစ္စဝိသမာဂမာဒိသဒိသံ၊ ဗိမ္ဗိသာရမင်း အမှူးရှိသော ကောင်းစွာ ကပ်ရောက် ထိုက်သော ပရိသတ် ဆွေတော်မျိုးတော် အမှူးရှိသော ကောင်းစွာကပ် ရောက်ထိုက်သော ပရိသတ် လိစ္စဝိမင်းအမှူးရှိသောကောင်းစွာကပ်ရောက်ထိုက် သော ပရိသတ်အစရှိသော မင်းပရိသတ်တို့နှင့်တူသော။ (ခတ္တိယပရိသံ-၌စပ်။) [သမာဂန္တဗ္ဗတော သမာဂစ္ဆတိတိ ဝါ သမာဂမော၊ ပရိသာ။ (ကောင်း စွာ ကပ်ရောက်ထိုက်သော” ပရိသတ်။ ဝါ၊ ကောင်းစွာ ရောက်လာသော ပရိသတ်။) ဗိမ္ဗိသာရပမုဒေါ၊ သမာဂမော ဗိမ္ဗိသာရသမာဂမော။ သေသဒ္ဓ ယေပိ ဒေသဝနယော။ ဗိမ္ဗိသာရ။ ပ။ သမာဂမာဒိသဒိသံ ခတ္တိယပရိသန္တိ ယော ဇနာ။-ဋီကာ။] ပနံ၊ ဆက်။ သာ၊ ထိုပရိသတ်ကို။ အညေသု၊ ဤစကြ ဝဋ္ဌာမှ အခြားကုန်သော။ စက္ကဝါဠေသုပိ၊ တို့၌လည်း။ (ခတ္တိယပရိသဒိ ဥပသင်္ကမနံ၊ မင်း၏ ပရိသတ်အစရှိသည်တို့သို့ ချဉ်းကပ်တော် မူခြင်းကို။) လဗ္ဗတေယေဝံ၊ ရအပ်ရနိုင်သည်သာ။ သလ္လပိတပုဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ အာလာပ သလ္လာပေါ၊ အစစပြောဆိုခြင်း တဖန်ပြန်ပြောဆိုခြင်းကို။ ကံတပုဗ္ဗော၊ ရှေး၌ပြုအပ်ပြီ။ ဝါ၊ ပြုအပ်ဖူးပြီ။ သာကစ္ဆာတိ၊ ကား။ ဓမ္မသာကစ္ဆာပိ၊ တရားဆွေးနွေးခြင်းသည်လည်း။ ဝါ၊ သို့လည်း။ သမာပဇ္ဇိတပုဗ္ဗာ၊ ရှေး၌ ရောက်အပ်ပြီ။

၁။ သာပန။ ပ။ လဗ္ဗတေယေဝံ။ ။ဋီကာ၌ “အညေသု စက္ကဝါဠေသုပိ လဗ္ဗတေ ယေဝ သတ္ထု ခတ္တိယပရိသဒိ ဥပသင်္ကမနံ” ဟု ကံ ထည့်၍ ဖွင့်သောကြောင့် ရှေးစာအုပ်များ၌ “လဗ္ဗတေ”၏ ကံ တိုက်ရိုက်ပါဟန်မတူ။ ဆရာတော်၏ နိဿယ ၌လည်း ထိုကံကိုမတွေ့ရ။ ယခုစာအုပ်များ၌ကား “သာ”ဟု တိုက်ရိုက်တွေ့နေရ၏။ ဋီကာဖွင့်ကိုထောက်က ထို “သာ”ပိုဟန်တူသည်။ ဤ၌ကား စာရှိအတိုင်း ပေးလိုက် ပါသည်။

ယာဒိသကော တေသံ ဝဏ္ဏောတိ၊ ကား၊ တေ၊ ထို မင်းတို့သည်။
 ဩဒါတာပိ၊ ဖြူကုန်သည်လည်း။ ဟောန္တိ။ ကာဠာပိ၊ မည်းကုန်သည်လည်း။
 (ဟောန္တိ။) မဂ်ဝစ္စဝိပိ၊ ကြမ်းပိုး ကျောက်ကုန်းနှင့်တူသော အရေရှိကုန်
 သည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ငါးခုရေနှင့် တူသော အရေရှိကုန်သည်လည်း
 ကောင်း။ (ဟောန္တိ။) သတ္တာ၊ သည်။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏောဝ၊ ရွှေအဆင်းနှင့်
 တူသော အဆင်းရှိတော်မူသည်သာ။ ပန၊ ထိုသို့ပင် အဆင်းချင်း မတူပါ
 သော်လည်း။ ဣဒံ၊ ဤ ယာဒိသကော တေသံ ဝဏ္ဏော-ဟူသောစကားကို။
 သဏ္ဌာနံ၊ ပုံသဏ္ဌာန်ကို။ ပဋိစ္စ၊ ဤ။ ကထိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။
 စ၊ ဆက်။ သဏ္ဌာနမ္ပိ၊ သည်လည်း။ ကေဝလံ၊ အစစ် အမှန် မဖက်
 သက်သက်။ တေသံ၊ ထိုမင်းတို့အား။ ပညာယတိ ယေဝ၊ ထင်ရှားရုံသာ
 တည်း။ [“တေသ”န္တိ ပဒံ ဥဘယပဒါပေက္ခံ “တေသမ္ပိ လက္ခဏ
 သဏ္ဌာနံ ဝိယ သတ္တုသရီရသဏ္ဌာနံ၊ တေသံ ကေဝလံ ပညာယတိ ဝေ”
 တိ။-ဋီကာ။ ဤ အဖွင့်အလို “တေသံ၊ ထိုသူတို့၏။ သဏ္ဌာနသဒိသံ၊
 ပုံသဏ္ဌာန်နှင့်တူသော။ သဏ္ဌာနံပိ၊ ဘုရားရှင်၏ ပုံသဏ္ဌာန် တော်သည်လည်း။
 တေသံ၊ ထိုအား။”ဟု တေသံကို ၂ ထပ်ပေးရလိမ့်မည်။] ပန၊ ထိုသို့ပင်
 တင်ရှားပါသော်လည်း။ ဘဂဝါ၊ မိလက္ခယဒိသော၊ တောင်သူလူရှင်နှင့်
 တူသည်။ နဟောတိ၊ မဟုတ်၊ အာမုတ္တမဏိက္ခဏလော အပိ၊ စွပ်အပ်သော
 ပတ္တမြားနားတောင်းရှိသည်လည်း။ န ဟောတိ၊ မဟုတ်။ ဗုဒ္ဓဝေသေနေဝ၊
 ဘုရားအသွင်တော်ဖြင့်သာလျှင်။ နိသီဒတိ၊ မူ၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ဘုရား
 အသွင်တော်ဖြင့် ထိုင်ပါသော်လည်း။ တေ၊ ထို ခတ္တိယတို့သည်။ သမာန
 သဏ္ဌာနမေဝ၊ မိမိတို့နှင့်တူသော ပုံသဏ္ဌာန်ကိုသာ။ ပဿန္တိ၊ မြင်ကြရ
 ကုန်၏။

ယာဒိသကော တေသံ သရောတိ၊ ကား။ တေ၊ ထို ခတ္တိယတို့သည်။
 ဆိန္ဒုဿရာပိ၊ ပြတ်သော အသံရှိကုန်သည်လည်းကောင်း။ ဂဂူရဿရာပိ
 ကွဲအက်သော အသံရှိကုန်သည်လည်းကောင်း။ ကာကဿရာပိ၊ ကျီးသံနှင့်
 တူသော အသံရှိကုန်သည်လည်းကောင်း။ ဟောန္တိ၊ သတ္တာ၊ သည်။ ဗြဟ္မဿ
 ဧဝံ၊ ဗြဟ္မာမင်း၏ အသံနှင့်တူသော အသံတော်ရှိသည်သာ။ ပန၊ ထိုသို့ပင်
 ဗြဟ္မဿရ ဖြစ်ပါသော်လည်း။ ဣဒံ၊ ဤ ယာဒိသကော တေသံ သရော-
 ဟူသောစကားကို။ ဘာသန္တရံ၊ ဘာသာတပါးကို။ သန္ဓာယ၊ ဤ။ ကထိတံ၊
 ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ သတ္တာ၊ သည်။ ရာဇာသနေ၊ မင်း၏ နေရာ၌။
 နသိန္နော၊ ထိုင်တော်မူလျက်။ သစေပိ ကထေတိ၊ အကယ်၍မူလည်း ဟော
 တော်မူအံ့။ (ဝေသတိ၊ သော်။) အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ဘုဇာ၊ သည်။ မဓုရေန၊

ချိုသော အရသာနှင့်တူသော။ သရေန၊ ဖြင့်။ ကထေတိ၊ ပြောဆိုနေ၏။
 ဣတိ၊ သို့။ တေသံ၊ မင်း၏ပရိသတ်တွင် ပါဝင်သော ထို လူတို့၏။ (စိတ္တံ
 သည်။) ဟောတိ။ ပန၊ ဆက်။ ကတေတွာ၊ ဟောတော်မူပြီး၍။ ဘဂဝတိ၊ သည်။
 ပက္ကန္တေ၊ ဖဲကြတော်မူလတ်သော်။ ပန၊ ဖန်။ ရာဇာနံ၊ ကို။ အာဂတံ၊
 လာသည်ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ အယံ၊ ဤကွယ်ပျောက်သွားသူသည်။ ကောနု
 ခေါ၊ အဘယ်သူပါလိမ့်မည်နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝိမံသာ၊ စုံစမ်းခြင်းသည်။
 ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ၏။

တတ္ထ၊ ထိုကောနုခေါ အယံ-အစရှိသော ပါဠိရပ်၌။ ကောနုခေါ
 အယန္တိ၊ ကား။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤနေရာ၌။ ဣဒါနေဝ၊ ယခု၌ပင်။
 မာဂဓဘာသာယ၊ မာဂဓဘာသာဖြင့်။ သီဟဋ္ဌဘာသာယ၊ သီဟိုဠ်ဘာသာ
 ဖြင့်။ မဓုရေန၊ ချိုသောအရသာနှင့်တူသော။ အာကာရေန၊ အခြင်း
 အရာဖြင့်။ ကထေန္တော၊ စကားပြောသည်။ (ဟုတွာ။) အန္တရဟိတော၊
 ကွယ်ပျောက်သွားသော။ အယံ၊ ဤသူကား။ ကောနုခေါ၊ အဘယ်သူ
 ပါလိမ့် မည်နည်း။ ဒေဝေါ၊ သည်။ (ဟောတိ) ကိံ၊ ဖြစ်လေသလော။
 ဥဒါဟု၊ သို့မဟုတ်။ မနုဿော၊ သည်။ (ဟောတိ ကိံ။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။
 ဝိမံသန္တာပိ၊ စုံစမ်းပါကုန် သော်လည်း။ န ဇာနန္တိ၊ မသိကြကုန်။ ဣတိ
 အတ္ထော။

ပန၊ ပရိဟာရ။ ပ။ အံ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အဇာနန္တာနံ၊ မသိသူတို့အား။
 ကိမတ္ထံ၊ အဘယ်အကျိုးငှာ။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတိ၊ ဟောတော်မူသနည်း။
 ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ ဝါသနတ္ထာယ၊ အထုံဝါသနာအကျိုးငှာ။
 (ဓမ္မံ ဒေသေတိ။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။) ဟိ၊ ချဲ့။ ဧဝံ၊ ဤသို့။
 သုတော၊ ကြားနာအပ်ပြီးသော။ ဓမ္မောပိ၊ သည်လည်း။ အနာဂတေ၊
 နောင်အခါ၌။ ပစ္စယော၊ အထောက်အပံ့သည်။ ဟောတိ ယေဝ၊ သည်
 သာ။ ဣတိ၊ သို့။ အနာဂတံ၊ အနာဂတ်အကျိုးကို။ ပဋိစ္စံ၊ ၍။ ဒေသေ
 တိ၊ ၏။ အနေကသတံ ဗြာဟ္မဏပရိသန္တိ အာဒိနမ္ပိ၊ အစရှိသည်တို့၏လည်း။
 သောဏဒဏ္ဍကုဋ္ဌဒဏ္ဍ သမာဂမာဒိဝသေန စေဝ၊ သောဏဒဏ္ဍပုဏ္ဏား အမှူး
 ရှိသော ကောင်းစွာကပ်ရောက်ထိုက်သော ပရိသတ်၊ ကုဋ္ဌဒဏ္ဍပုဏ္ဏား အမှူး
 ရှိသော ကောင်းစွာကပ်ရောက်ထိုက်သော ပရိသတ်အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်
 လည်းကောင်း။ အညစက္ကဝါဠ ဝသေနစ၊ အခြားသော စကြဝဠာ၏
 အစွမ်းဖြင့်လည်းကောင်း။ သမ္ဘဝေါ၊ ဖြစ်သင့်ခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ပန၊ ဆက်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဣမာ ပရိသာ၊ တို့ကို။ ကိမတ္ထံ၊ ငှာ။ အာဟရိ၊ ဆောင်စောင့်မှုသနည်း။ (ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။) အဘိဘာဝ ဒဿနတ္ထမေဝ၊ မဝကြောက်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြခြင်း ဟုမျိုးငှာသာလျှင်။ (အာဟရိ၊ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။) ကိရ၊ ချဲ့။ ဣမာ၊ ဤ ပရိသတ်တို့ကို။ အာဟရိတွာ၊ ချဲ့။ ဝေ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ (ကိ။) အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ အဋ္ဌပိ၊ ကုန်သော။ ဣမာပရိသာ၊ တို့သို့။ ဥပသက်မိတွာ၊ ချဲ့။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေန္တဿ၊ မှုသော။ တထာဂတဿ၊ ငါ။ ဘယံ ဝါ၊ ကြောက်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ သာရဇ္ဇံ ဝါ၊ ရှံရှားသူ အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ နုတ္ထိ၊ ကေကံ၊ တယောက်တည်းသော။ မာရံ ပန၊ မာရ်နတ်ကိုကား။ ဒိသ္မာ၊ ချဲ့။ တထာဂတော၊ သည်။ ဘာယေယျ၊ ကြောက်စွ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ကော၊ အဘယ်သူသည်။ ဝေ၊ သို့။ သညံ၊ အမှတ်သည်ကို။ ဥပ္ပာဒေတုံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှာ။ အရဟတိ၊ ထိုက်ပါအံ့နည်း။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ တထာဂတော၊ သည်။ အဘိတော၊ မကြောက်သည်။ အစ္စမ္မိ၊ ကိုယ်တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိသည်။ သတော၊ သတိမပြုတ် အမှတ်ရသည်။ သမ္ပဇာနော၊ ဂောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတော်မူသည်။ (ဟုတွာ။) အာယုသင်္ခါရံ၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ ဩဿဇိ၊ မှုပြီ။ ဣတိ(အာဟ)။

အဋ္ဌကထာဘာယတနအဖွင့်

၁၇၃။ အဘိဘာယတနာနီတိ၊ ကား။ အဘိဘဝနကာရဏာနိ၊ လွှမ်းမိုးခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော ဈာန်တို့သည်။ (ဣမာနိ အဋ္ဌ-ဋ္ဌိ စပ်။) ကိ၊ အဘယ်ကို။ အဘိဘဝန္တိ၊ လွှမ်းမိုးနိုင်ကုန်သနည်း။ ပစ္စနိကဓမ္မေ၊ ဓာန်ကျင့်ဘက် တရားတို့ကိုလည်းကောင်း။ အာရမ္မဏာနိ၊ အာရုံတို့ကိုလည်း

၁။ အဘိဘာယတနံ။ ။အဘိဘဝတီတိ အဘိဘု၊ ပရိကမ္မံ ဉာဏံ ဝါ။ (လွှမ်းမိုးတတ်သော ဈာန်၏ရှေ့၌ရှိသော ပရိကံ၊ သို့မဟုတ် ဈာန်နှင့်ယှဉ်သောဉာဏံ။) အဘိဘု+အာယတနံ တေဿာတိ အဘိဘာယတနံ၊ ဈာန်။ (ဓာန်ကျင့်ဘက် တရားတို့ကိုလည်းကောင်း၊ အာရုံတို့ကိုလည်းကောင်း၊ လွှမ်းမိုးနိုင်သော ပရိကံ ဉာဏံ ဟူသော အကြောင်းရှိသောဈာန်။)

တနည်း။ ။အဘိဘဝတီတိ ဝါ အာရမ္မဏသင်္ခါတံ အာယတနံ တေဿာတိ အဘိဘာယတနံ။ (လွှမ်းမိုးတတ်သော အာရုံဟူသော တည်ရာအကြောင်းရှိသော ဈာန်။) ဤနည်း၌ အဘိဘုတို့ ကမ္မသာဓန ပြုရသည်။

တနည်း။ ။အာရမ္မဏာဘိဘဝနတော၊ အာရုံကို လွှမ်းမိုးတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဘိဘု စ၊ အဘိဘုလည်းဟုတ်၏။ တံ၊ ထို အဘိဘုမည်သောဈာန်သည်။

ကောင်း။ (အဘိဘဝန္တိ။) ဟိ၊ ချေ။ တာနိ၊ တို့ ဈာန်တို့သည်။ (ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဉာဏုတ္တရိယတာယ၊ ကြောင့်။) ပဋိပက္ခဘာဝေန၊ ဆန့်ကျင်ဘက်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စနိကဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အဘိဘဝန္တိ၊ ပုဂ္ဂလဿ၊ ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဉာဏုတ္တရိယတာယ၊ လွန်ကဲသောဉာဏ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာရမ္မဏာနိ၊ တို့ကို။ (အဘိဘဝန္တိ။) [ဥတ္တရိယေဝ ဥတ္တရိယံ၊ ဉာဏံ+ ဥတ္တရိယံ+ယသ္မာတိ ဉာဏုတ္တရိယံ”ဟုပြု။]

ပန၊ ဆက်။ အဇ္ဈတ္တံ ရူပသညိတိ အာဒိသု၊ တို့၌။ အဇ္ဈတ္တရူပေ၊ အဇ္ဈတ္တရူပ၌။ ဝရိကမ္မဝသေန၊ ပရိက၏အစွမ်းဖြင့်။ အဇ္ဈတ္တံ ရူပသညိနာမ၊ အဇ္ဈတ္တရူပသညိမည်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဟိ၊ ချေ။ ဝါ၊ ထင်ရှားအောင် ပြဦးအံ့။ အဇ္ဈတ္တံ၊ အဇ္ဈတ္တသန္တာန်၌။ နီလပရိကမ္မံ၊ နီလပရိကံကို။ ကရော နန္ဒော၊ ပြုဘော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကေသေ ဝါ၊ ဆံ့သော်လည်းကောင်း။ ပိတ္တေ ဝါ၊ သည်းခြေ၌သော်လည်းကောင်း။ အက္ခိတာရကေ၊

ယောဂိနော၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ သုခဝိသေသာနံ၊ သုခဝိသေသဘို့၏။ အဓိဋ္ဌာနဘာဝတော၊ တည်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့်။ အာယတနဂ္ဂ၊ အာယတနလည်းဟုတ်၏။ (ဣတိ အဘိဘာယတနံ။) (အာရုံကို လွှမ်းမိုးတတ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ သုခဝိသေသတို့ ၏ တည်ရာ အကြောင်းဖြစ်သောများ။) ဤနည်း၌ကား—“အာရမ္မဏာဘိဘဝနတော”ကို ကြည့်၍ အဘိဘုကို ကတ္တုသာနေပင် ပြုရသည်။

တနည်း။ ။မနာယတနဓမ္မာယတနဘာဝတော၊ မနာယတန ဓမ္မာယတန၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (အာယတနံ၊ အာယတနမည်၏။) ဣတိပိ၊ ဤ အကြောင်းကြောင့်လည်း။ သသမ္ပယုတ္တံ၊ ယှဉ်ဖက်နှင့် တကွဖြစ်သော။ ဈာနံ၊ ဈာန်သည်။ အဘိဘာယတနံ။ (အာရုံကို လွှမ်းမိုးတတ်သော မနာယတန ဓမ္မာယတနလည်းဖြစ်သော သသမ္ပယုတ္တဈာန်။) ဤ စတုတ္ထနည်း၌ အာယတန အရတွင် မနာယတနလည်း ပါသောကြောင့် သသမ္ပယုတ္တနှင့် တကွဖြစ်သော ဈာန်ကိုလည်း အရကောက်ရသည်။ တေနာဟ “အဘိဘဝနကာရဏာနိ”တိ အာဒိ—ဋီကာ။

၁။ ဉာဏုတ္တရိယတာယ။ ။“ပုဂ္ဂလဿ ဉာဏုတ္တရိယတာယာ”တိ ဣဒံ ဥဘယတ္ထာပိ ယောဇေတမ္ပံ။ ကထံ ပဋိပက္ခဘာဝေန ပစ္စနိကဓမ္မေ အဘိဘဝန္တိ ပုဂ္ဂလဿ ဉာဏုတ္တရိယ တာယ အာရမ္မဏာနိ အဘိဘဝန္တိ။ ဉာဏပလေနဝ ဟံ အာရမ္မဏာဘိဘဝနံ ဝိယ ပဋိပက္ခဘိဘဝေဝိတိ။—ဋီကာ။ ဤအဖွင့်အလို ပစ္စနိကဓမ္မေ၊ တို့ကို။ အဘိဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဉာဏုတ္တရိယတာယ၊ လွန်ကဲသောဉာဏ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တာနိ၊ တို့သည်။ ပဋိပက္ခဘာဝေန၊ ကြောင့်။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ၏။ ဉာဏုတ္တရိယတာယ၊ ကြောင့်။ အာရမ္မဏာနိ၊ တို့ကို။ အဘိဘဝန္တိ၊ ကုန်၏။”ဟု “ဉာဏုတ္တရိယတာယ”ကို နှစ်ထပ် အနက်ပေးရလိမ့်မည်။

ဝါ၊ မျက်လုံး၌သော်လည်းကောင်း။ ကရောတိ၊ ၎င်း။ ပီတပရိကမ္ပံ၊ ပီတပရိကံကို။ ကရောန္တော၊ သည်။ မေဒေ ဝါ၊ အဆီခဲ၌သော်လည်းကောင်း။ ဆဝိယာ ဝါ၊ ဝါသောအရေ၌သော်လည်းကောင်း။ ဟတ္ထပါဒပိဋေသု ဝါ၊ အသားဝါသူ၏ လက်ဖမိုး ခြေဖမိုးတို့၌သော်လည်းကောင်း။ အက္ခိန္နံ၊ မျက်လုံးတို့၏။ ပီတကဋ္ဌာနေ ဝါ၊ ရှေ့သောအရပ်၌သော်လည်းကောင်း။ (ရှေ့သော အရောင်၏ တည်ရာအရပ်၌သော်လည်းကောင်း။) ကရောတိ။

လောဟိတပရိကမ္ပံ၊ ကို။ ကရောန္တော၊ သည်။ မံသေ ဝါ၊ အသား၌သော်လည်းကောင်း။ လောဟိတေ ဝါ၊ သွေး၌သော်လည်းကောင်း။ ဇိဝှာယ ဝါ၊ နီသောလျှာ၌ သော်လည်းကောင်း။ အက္ခိန္နံ၊ တို့၏။ ရတ္တဋ္ဌာနေ ဝါ၊ အနီ၏ တည်ရာအရပ်၌သော်လည်းကောင်း။ ကရောတိ။ ဩဒါတပရိကမ္ပံ၊ ကို။ ကရောန္တော၊ သည်။ အတ္ထိမ္ပိ ဝါ၊ အရိုး၌သော်လည်းကောင်း။ ဒန္တေ ဝါ၊ သွား၌သော်လည်းကောင်း။ နခေ ဝါ၊ လက်သည်း ခြေသည်း၌သော်လည်းကောင်း။ အက္ခိန္နံ၊ တို့၏။ သေတဋ္ဌာနေ ဝါ၊ သော်လည်းကောင်း။ ကရောတိ။ ပန၊ ဆက်။ တံ၊ ထို အဇ္ဈတ္တ၌ပရိကံ၏ အစွမ်းဖြင့် ရအပ်သော ကသိုဏ်းနိမိတ်သည်။ သုနီလံ၊ ကောင်းစွာညိုသည်လည်းကောင်း။ သုပီတံ၊ ကောင်းစွာ ရှေ့သည်လည်းကောင်း။ သုလောဟိတကံ၊ ကောင်းစွာ နီသည်လည်းကောင်း။ သုဩဒါတကံ၊ ကောင်းစွာဖြူသည်လည်းကောင်း။ န ဟောတိ။ အဝိသုဒ္ဓမေဝ၊ မစင်မကြယ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ။ [တံ ပန အဇ္ဈတ္တပရိကမ္ပဝနေ လဒ္ဓိံ ကသိဏနိမိတ္တံ အဝိသုဒ္ဓမေဝ ဟောတိ၊ န ဗဟိဒ္ဓါပရိကမ္ပဝနေ လဒ္ဓိံ ပိယ ဝိသုဒ္ဓိံ။ (ဗဟိဒ္ဓိ၌ ပရိကံ၏ အစွမ်းဖြင့် ရအပ်သော ကသိုဏ်းနိမိတ်ကဲ့သို့ မစင်ကြယ်။) -ဋီကာ။]

ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတီတိ၊ ကား။ ယဿ၊ အကြင် ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ပရိကမ္ပံ၊ သည်။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ နိမိတ္တံ ပန၊ ပဋိဘာဂ နိမိတ်သည်ကား။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပ၌။ (ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ။) သော၊ ထို ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်သော။ ပရိကမ္ပဿ၊ ၎င်းလည်းကောင်း။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပယန္တာန်၌ဖြစ်သော။ အပ္ပနာယ စ၊ အပ္ပနာဈာန်၏လည်းကောင်း။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ အဇ္ဈတ္တံ ရူပသညံ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတီတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၎င်း။ ပရိတ္တာနီတိ၊ ကား။ အဝဇ္ဇိတာနိ၊ အကျယ်မပွားစေအပ်ကုန်သော။ (ရူပါနိ ပဿတိ-၌ စပ်။) သုဝဏ္ဏဒဗ္ဗဏ္ဏာနီတိ၊ ကား။ သုဝဏ္ဏာန် ပါ။

ကောင်းသောအဆင်း ရှိကုန်သည်သော်လည်း။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဒုဗ္ဗ
ဏ္ဍာနိ ဝါ၊ မကောင်းသောအဆင်း ရှိကုန်သည်သော်လည်း။ ဟောန္တိ။
ပရိတ္တဝသေနေဝ၊ ပရိတ္တအာရုံ၏ အစွမ်းဖြင့်သာ။ ဣဒံ အဘိဘာယတနံ၊
ဤ ပထမအဘိဘာယတနံ ကို။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဣတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၎င်း။

တာနိ အဘိဘုယျာတိ၊ ကား။ ယထာ နာမ၊ ဥပမာ မည်သည်ကား။
သမ္ပန္နဂဟဏီကော၊ ပြည့်စုံသော ဝမ်းမီးရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကဋ္ဌဇ္ဈမတ္တံ၊
တယောက်ချီမျှလောက်သော။ ဝါ၊ တဋ္ဌန်းမျှလောက်သော။ ဘတ္တံ၊ ထမင်း
ကို။ လဘိတွာ၊ ရှိ။ ဧတ္ထ၊ ဤထမင်း၌။ ဘုဉ်တဗ္ဗံ၊ စားဖွယ်သည်။ ကိံ
အတ္ထိ၊ အဘယ်မှာရှိအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ သကံခိုတွာ၊ စူးရှ၍။
ဂေကဗဠမေဝ၊ တလုတ်တည်းကိုသာ။ ကရောတိ ယထာ၊ ပြုသကဲ့သို့။
ဝေမေဝ၊ လျှင်။ ဉာဏုတ္တရိကောံ၊ လွန်ကဲသော ဉာဏ်ရှိသော။ ဝိသဒ
ဉာဏော၊ စင်ကြယ်သော ဉာဏ်ရှိသော။ ပုဂ္ဂလောံ၊ သည်။ ပရိတ္တကော၊
သေးငယ်သော။ ဧတ္ထ အာရမ္မဏော၊ ဤအာရုံ၌။ သမာပဇ္ဇတဗ္ဗံ၊ ဝင်စား
ဖွယ်သည်။ ကိံ အတ္ထိ၊ အဘယ်မှာ ရှိအံ့နည်း။ အယံ၊ ဤ ဝင်စားခြင်း
သည်။ မမ၊ ၎င်း။ ဘာရော၊ ထမ်းဆောင်ထိုက်သော တာဝန်သည်။ ဝါ၊
ဝန်လေးသည်။ န (ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ တာနိ
ရူပါနိ၊ ထိုကသိုဏ်းရုပ်တို့ကို။ အဘိဘဝိတွာံ၊ လွမ်းမိုး၍။ သမာပဇ္ဇတိံ။
သမာပတ်ဝင်စား၏။ ဧတ္ထ၊ ဤ ပဋိဘာဂနိမိတ်၌။ နိမိတ္တုပ္ပါဒေနေဝ၊
ပဋိဘာဂနိမိတ် ဖြစ်ခြင်းနှင့်သာလျှင်။ သဟ၊ တကွ။ အပ္ပနံ၊ အပ္ပနာသို့။
ပါပေတိ၊ ရောက်စေ၏။ ဣတိ အတ္ထော။

၁။ ဉာဏုတ္တရိကော ပုဂ္ဂလော။ ။ဝဏ္ဏာဘောဂေ သတိဝိ အသတိဝိ (အဆင်းကို
နှလုံးတွင်းခြင်း ရှိသော်လည်းကောင်း၊ မရှိသော်လည်းကောင်း။) အဘိဘာယတန
ဘာဝနာ နာမ တိက္ခပညုဿေဝ သမ္ဘဝတိ၊ န ဣတရဿ (အခြားသော မန္တပည
ပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌ မဖြစ်။) ဣတိ အာဟ “ဉာဏုတ္တရိကော ပုဂ္ဂလော”တိ။-ဇီကာ။

၂။ အဘိဘဝိတွာ သမာပဇ္ဇတိံ။ ။အဘိဘဝိတွာ သမာပဇ္ဇတိတိ ဧတ္ထ၊ ဤပါဌ၌။
အဘိဘဝနံ၊ အဘိဘဝန - ဟူသည်လည်းကောင်း။ သမာပဇ္ဇနဉ္စ၊ ဟူသည်လည်း
ကောင်း။ ဥပစာရဇ္ဈာနာဓိဂမသမနန္တရမေဝ၊ ဥပစာရဇ္ဈာန်ကို ရပြီးသည်၏အခြား
မှည့်ပင်။ အပ္ပနာဇာနုပ္ပါဒနံ၊ အပ္ပနာဇာနုကို ဖြစ်စေခြင်းတည်း။ဣတိ အာဟ “သဟ
နိမိတ္တုပ္ပါဒေနေဝတ္ထ အပ္ပနံ ပါပေတိ”တိ။ သဟ နိမိတ္တုပ္ပါဒေနောတိ စ အပ္ပနာ
ပဒိဂါသာယာဿ လက္ခဏဝစနမေတံ။ အပ္ပနာရောက်အောင် ထုံမွမ်းခြင်း၏ မရှိ
ခြင်း၏ မှတ်သားကြောင်းမကားတည်း။-ဇီကာ။

ပန၊ ဆက်။ ဇာနာမိ ပဿာမိတိ ဣမိနာ၊ ဟူသော ဤပါဠိဖြင့်။ အဿ၊
 ထို ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ အာဘောဂေါ၊ နှလုံးသွင်းခြင်းကို။ ကထိတော၊
 ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ စ၊ ဆက်။ သော၊ ထို နှလုံးသွင်းခြင်းသည်။ သမာ
 ပတ္တိတော၊ မှ။ ဝုဠိတဿ၊ ထပြီးသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏သန္တာန်၌။ (ဟောတိ။)
 အန္တော သမာပတ္တိယံ၊ သမာပတ်အတွင်း၌။ န(ဟောတိ)၊ မဖြစ်။ ဧဝံ
 သညီ ဟောတိတိ၊ ကား။ အာဘောဂသညာယ ပိ၊ နှလုံးသွင်းကြောင်း
 သညာဖြင့်လည်းကောင်း။ ဈာနသညာယ ပိ၊ ဈာန်နှင့်ယှဉ်သော သညာဖြင့်
 လည်းကောင်း။ ဧဝံ သညီ၊ ဤသို့ သညာရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ဟိ၊ မှန်၏။
 အဿ၊ ထို ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ အဘိဘဝသညာ၊ အာရုံကို နှလုံးသွင်း
 ကြောင်း သညာသည်။ အန္တော သမာပတ္တိယမ္ပိ၊ သမာပတ်အတွင်း၌လည်း။
 အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ အာဘောဂသညာ ပန၊ နှလုံးသွင်းကြောင်း သညာသည်ကား။
 သမာပတ္တိတော၊ မှ။ ဝုဠိတဿေဝ၊ ထပြီးသောပုဂ္ဂိုလ်၏ သန္တာန်၌သာ။
 (ဟောတိ။)

အပ္ပမာဏာနီတိ၊ ကား။ ဝဇ္ဇိတပ္ပမာဏာနိ၊ တိုးပွားစေအပ်သောအတိုင်း
 အရှည်ရှိကုန်သော။ မဟန္တာနိ၊ ကြီးကျယ်ကုန်သော။ (ရူပါနိ-၌ စပ်။) ဣတိ
 အတ္ထော၊ နက်။ အဘိဘုယျာတိ၊ ကား။ ဧတ္ထ ပန၊ ဤ အပ္ပမာဏအာရုံ
 ၌ကား။ မဟတ္ထသော၊ များစွာသောအစာတို့ကို စားနိုင်သော။ (အစားကြီး
 သော။) ပုရိသော၊ သည်။ ဧဝံ၊ တပဲ့သော။ ဘတ္တဝဇ္ဇိတကံ၊ တိုးပွားစေ
 အပ်သော ထမင်းပွဲကို။ လဘိတွာ၊ ရ၍။ အညမ္ပိ၊ သော။ (ဘတ္တဝဇ္ဇိတကံ၊
 သည်။) ဟောတု၊ ရှိစေဦး။ ဧဝံ၊ ဤ ထမင်းတပဲ့သည်။ မယံ၊ အား။
 ကိ၊ အဘယ်ကို။ ကရိယတိ၊ ပြုလတ္တံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။
 တံ၊ ထို ထမင်းတပဲ့ကို။ မဟန္တတော၊ များသည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ န ပဿတိ
 ယထာ၊ မမြင်သကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ၊ သာလျှင်။ ဉာဏတ္ထရော၊ လွန်ကဲသော
 ဉာဏ်ရှိသော။ ဝိသဒဉာဏော၊ စင်ကြယ်သော ဉာဏ်ရှိသော။ [ဝိသဒံ+ဉာဏံ+
 ယဿာတိ ဝိသဒဉာဏော။] ပုဂ္ဂလော၊ သည်။ ဧတ္ထ၊ ဤ အပ္ပမာဏ
 အာရုံ၌။ သမာပတ္တိတပ္ပံ၊ ဝင်စားဖွယ်သည်။ ကိ၊ အဘယ်နည်း။ ဣဒံ၊
 ဤ အပ္ပမာဏ အာရုံသည်။ အပ္ပမာဏံ၊ တိုးပွားစေအပ်သော အတိုင်း

၁။ ဘတ္တဝဇ္ဇိတကံ။ ။ဘုဉ္ဇနဘာဇနေ၊ စားရာဖြစ်သော ထမင်းခွက်၌။ ဝနေတုာ၊
 တိုးပွားစေ၍။ ဝါ၊ ခူး၍။ ဒိန္နဘတ္တံ၊ ကောသနေ၊ တနေရာ၌။ (တထုလည်း၌။)
 ပုရိသေန၊ ဘုဉ္ဇိတပ္ပဘတ္တတော၊ စားထိုက်သော ထမင်းမှ။ ဥပခုတတ္တံ၊ ထက်ဝက်သော
 ထမင်း (တဝက်သောထမင်း)။ ဣတိ အတ္ထော။-ဒို့ကာ။

အရှည်ရှိသည်။ ဝါ၊ ကြီးကျယ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ မယုံ၊ ၎င်း။ စိတ္တေကဂ္ဂတာ ကရဏေ၊ စိတ်၏ တရုတ်ည်းသော အာရုံရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြုခြင်း၌။ ဘာရော၊ သည်။ န အတ္တိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ တာနိ၊ ထို အပူ မာဏ အာရုံတို့ကို။ အဘိဘဝိတွာ၊ ၍။ သမာပဇ္ဇတိ၊ သမာပတ် ဝင်စား၏။ ဣ၊ ဤ ပဋိဘာဂ် နိမိတ်၌။ နိမိတ္တုပ္ပါဒေန၊ ပဋိဘာဂ်နိမိတ်ဖြစ်ခြင်းနှင့်။ သဟ ဝေ၊ တပြိုင်နက်သာလျှင်။ အပ္ပနံ၊ သို့။ ပါပေတိ၊ ရောက်စေနိုင်၏။ ဣတိ၊ အတ္တော။

အဇ္ဈတ္တ အရူပသညီတိ၊ ကား။ အလာဘိတာယ ဝါ၊ အဇ္ဈတ္တ-၌ ဈာန် ကိုရခြင်း မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သော်လည်းကောင်း။ အနတ္တိကတာယ ဝါ၊ အဇ္ဈတ္တ-၌ ဈာန်ကိုရသော်လည်း အလိုမရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သော် လည်းကောင်း။ အဇ္ဈတ္တရူပေ၊ အဇ္ဈတ္တဖြစ်သော ကသိုဏ်းရုပ်၌။ ပရိကမ္မ သညာဝိရဟိတော၊ ပရိကံသညာမှ ကင်းသည်။ (ဟုတွာ ရူပါနိ ပဿတိ။)

ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိတိ၊ ကား။ ယဿ၊ အကြင် ယောက်ျား ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပရိကမ္မမ္ပိ၊ ပရိကံသည်လည်းကောင်း။ နိမိတ္တမ္ပိ၊ ပဋိဘာဂ နိမိတ် သည်လည်းကောင်း။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ဝါ၊ ၌သာ။ ဥပန္နံ၊ ပြီ။ သော၊ ထို ယောက်ျား ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဝေ၊ သို့။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ၌။ ပရိကမ္မဿ၊ စေဝ၊ ၎င်းလည်းကောင်း။ အပ္ပနာယ စ၊ ၎င်းလည်းကောင်း။ ဝသေန၊ ဖြင့်။ “အဇ္ဈတ္တ အရူပသညီ ဧကော ဗဟိဒ္ဓါ ရူပါနိ ပဿတိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၎င်း။ သေသံ၊ ကြွင်း သော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ ဣ (စ)၊ ဤ တတိယ အဘိဘာယတန-၌ လည်းကောင်း။ စတုတ္ထာဘိဘာယတနေ (စ)၊ စတုတ္ထအဘိဘာယတန-၌ လည်းကောင်း။ ဝုတ္တနယ မေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်သာ။ (ပထမ ဒုတိယ အဘိဘာယတန-၌ ဖွင့်ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိသည်သာ။)

ပန၊ ဆက်။ စတုသု၊ ကုန်သော။ ဣမေသု၊ ဤ အာရုံတို့တွင်။ ပရိတ္တိ၊ နည်းသော အတိုင်းအရှည်ရှိသော အာရုံသည်။ ဝိတက္ကစရိတဝသေန၊ ဝိတက် စရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် စပ်သဖြင့်။ အာဂတံ၊ လာပြီ။ အပ္ပမာဏံ၊ တိုးပွား စေအပ်သော အတိုင်းအရှည်ရှိသော အာရုံသည်။ မောဟစရိတဝသေန၊ မောဟစရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်စပ်သဖြင့်။ (အာဂတံ။) သုဝဏ္ဏံ၊ ကောင်း သော အဆင်းရှိသော အာရုံသည်။ ဒေါသစရိတဝသေန၊ ဒေါသစရိုက် ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်စပ်သဖြင့်။ (အာဂတံ။) ဒုပ္ပဏ္ဍံ၊ မကောင်းသောအဆင်း ရှိသော အာရုံသည်။ ရာဂစရိတဝသေန၊ ရာဂစရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် စပ်သဖြင့်။ (အာဂတံ။) ဟိ၊ မှန်။ ဧတေသံ၊ ဤ ဝိတက်စရိုက် မောဟစရိုက်

ဒေါသစရိုက်ရာဂစရိုက်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။တောနိ၊ ဤ ပရိတ္တ အပ္ပမာဏ သုဝဏ္ဏ ဗုဗ္ဗဏ္ဏ အာရုံတို့သည်။ သပ္ပါယာနိ၊ လျှောက်ပတ်ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ နေသံ၊ ထို စရိုက်အပျိုးပျိုးရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ သာ သပ္ပါယတာ၊ ထို လျှောက်ပတ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝိတ္တာရတော၊ အားဖြင့်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ ဌံ။ စရိတနိဇ္ဇေသေ၊ စရိတ နိဇ္ဇေသ-ဌံ။ (မယာ။) ဝတ္တာ၊ ပြီ။

ပဉ္စမအဘိဘာယတနာဒိသု၊ ပဉ္စမအဘိဘာယတန-အစရှိသော အဘိဘာယတန တို့၌။ (နိဝိဋ္ဌံ၊ တည်သော။) နီလာနီတိ၊ နီလာနီ-ဟူသောပုဒ်ကို။ သဗ္ဗသင်္ဂါဟကဝေနေ၊ အလုံးစုံသော နီလဝဏ္ဏ နီလနိဒဿန နီလနိဘာသ-တို့ကို သိမ်းယူနိုင်သော ပုဒ်၏အဖြစ်ဖြင့်။ (ဘဂဝတာ။) ဝတ္တံ၊ ပြီ။ [သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသော နီလဝဏ္ဏ နီလနိဒဿန နီလနိဘာသ-တို့ကို။ သင်္ဂါဟကံ၊ သိမ်းယူနိုင်သော ပုဒ်တည်း။ သဗ္ဗသင်္ဂါဟကံ၊ ပုဒ်။ ဝသသဒ္ဓါ ဘာဝအနက်ဟော။] နီလဝဏ္ဏာနီတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ ဝဏ္ဏဝေနေ၊ ပင်ကိုအဆင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ (ဘဂဝတာ။) ဝတ္တံ။ နီလနိဒဿနာနီတိ၊ ဟူသောပုဒ်ကို။ နိဒဿနဝေနေ၊ မြင်ထိုက်သော အာရုံကို မြင်ခြင်း၏အဖြစ်ဖြင့်။ (ဘဂဝတာ ဝတ္တံ။) [ပဿိတဗ္ဗတာဝသေန၊ မြင်ထိုက်သည်၏အဖြစ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ စက္ခုဝိညာဏာဒိဝိညာဏဝိထိယာ၊ စက္ခုဝိညာဉ် အစရှိသော ဝိညာဏဝိထိဖြင့်။ ဂဟေတဗ္ဗတာဝသေန၊ ယူထိုက်သည်၏ အဖြစ်၏ အစွမ်းဖြင့်။-ဋီကာ။] အပညာယမာနဝိဝရာနိ၊ မထင်ရှားသော အပေါက်အကြား ရှိကုန်သည်။ အသမ္ဘန္တဝဏ္ဏာနိ၊ အခြား အဆင်းတို့နှင့် မရောသော အဆင်းရှိကုန်သည်။ ဧကနီလာနေဝ၊ တဆက်တည်း ညိုကုန်သည်သာလျှင်။ ဟုတ္တု၊ ရှိ။ ဒိဿန္တိ၊ ထင်ရှားကုန်၏။ ဣတိ ဝတ္တံ ဟောတိ။ ပန၊ ကား။ နီလနိဘာသာနီတိ၊ ဟူသော။ ဣဒံ၊ ဤပုဒ်ကို။ ဩဘာသဝေနေ၊ အရောင်၏အဖြစ်ဖြင့်။ (ဘဂဝတာ။) ဝတ္တံ။ [သပ္ပဘာသတာယ၊ အရောင်နှင့် တကွဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။အဝဘာသနဝေနေ၊ တောက်ပခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။-ဋီကာ။] နီလောဘာသာနိ၊ ညိုသောအရောင်ရှိကုန်သော။ နီလပ္ပဘာယုတ္တာနိ၊ ညိုသော အရောင်းနှင့် ယှဉ်ကုန်သော။ (ဓူပါနိ ပဿတိ-ဌံ စပံ။) ဧတေန၊ ဤ နီလနိဘာသာနိ-ဟူသောပုဒ်ဖြင့်။ နေသံ၊ ထို ကသိဏ်းရုပ်တို့၏။ ဝိသုဒ္ဓတံ၊ အထူး စင်ကြယ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို။ (ဘဂဝါ။) ဒဿေတိ၊ ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ ဝိသုဒ္ဓဝဏ္ဏဝေနေဝ၊ အထူးစင်ကြယ်သော အဆင်း၏ အဖြစ်ဖြင့်သာ။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိ အဘိဘာယတနာနိ၊ တို့ကို။ (ဘဂဝတာ။) ဝတ္တာနိ။

ဥမာပုပ္ဖန္တိ(တ္ထေ)၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ (ဂူဠတ္ထံ၊ ကို။) ဟိ (ဥဒ္ဓရိတော ဒသေမိ)၊ အံ။ ဧတံ ပုပ္ဖံ၊ ဤနှမ်းကြပ်ပန်းသည်။ သိနိဗ္ဗံ၊ ပြေပြစ်သည်။ မုဒု၊ နူးညံ့သည်။ (ဟောတိ။) ဒိဿမာနမ္ပိ၊ ကြည့်ရှုအပ်သော်လည်း။ နိလမေဝ၊ အညိုချည်းသာ။ ဟောတိ။ [ဥမာပုပ္ဖံ-၏ အဆုံးအဖြတ်ကို ဆရာတော်၏ အတိခေန်နိဿယ(၄၅၂) ၌ ရှုပါ။] ပန၊ ကား။ ဂိရိကဏ္ဍိကပုပ္ဖါ ဒီနိ၊ အောင်မည်းညိုပန်း အစရှိသော ပန်းတို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ (ရှေးက “တောင်ဇလပ်ပန်း” ဟု ပေးကြ၏။) ဒိဿမာနာနိ၊ ကြည့်ရှုကုန်လတ်သော်။ သေတဓာတုကာနေဝ၊ ဖြူသောသဘော ရှိကုန်သည်သာ။ ဟောန္တိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒမေဝ၊ ဤနှမ်းကြပ်ပွင့်ကိုသာ။ ဂဟိတံ၊ ဥမာအဖြစ်ဖြင့် ယူအပ်ပြီ။ တာနိ၊ ထို အောင်မည်းညိုပန်း အစရှိသော ပန်းတို့ကို။ န(ဂဟိတာနိ)။ [ဂိရိကဏ္ဍိကပုပ္ဖံ အမျိုးမျိုးအနက်ပေးကြပုံကို ပရက္ကုဋ္ဌေသင်တုံး ဆရာတော်၏ မဟာဝဂ္ဂ အဋ္ဌကထာနိဿယ၌ ရှုပါ။] ဗာရာဏသေယျကန္တိ၊ ကား။ ဗာရာဏသီသမ္ဘဝံ၊ ဗာရာဏသီမြို့၌ဖြစ်သော အဝတ်သည်။ (နီလံ နိလဝဏ္ဏံ-စသည်၌ စပ်။) ကိရ၊ ချဲ့။ တတ္ထ၊ ထို ဗာရာသီမြို့၌။ ကပ္ပါယော ပိ၊ ဝါသည်လည်း။ မုဒု၊ နူးညံ့၏။ သုတ္တကန္တိကာယောပိ၊ ချည်ငင်သော အမျိုးသမီးတို့သည်လည်းကောင်း။ (ဗိုင်းငင်သော အမျိုးသမီးတို့သည်လည်းကောင်း။) တန္တဝါယာ ပိ၊ ယက်ကန်းသည်တို့သည်လည်းကောင်း။ ဆေကာ၊ တတ်ကျွမ်းကြကုန်၏။ ဥဒကမ္ပိ၊ ချည်ကိုဆေးကြောင်း ရေသည်လည်း။ သုစိ၊ စင်ကြယ်သည်။ သိနိဗ္ဗံ၊ ပြေပြစ်သည်။ (ဟောတိ။) တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ ဝတ္ထံ၊ ထိုဗာရာဏသီမြို့၌ ဖြစ်သော အဝတ်သည်။ ဥဘတောဘာဂဝိမဋ္ဌံ၊ အတုင်းအပြင် နှစ်ဘက်အဖို့၌ ညက်ညောသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဒ္ဓိသု ပိ၊ ကုန်သော။ ပသေသု၊ နံပါးတို့၌။ [အတုင်းအပြင် နှစ်ဘက်တို့၌ ဟူလို။] မဋ္ဌံ၊ ညက်ညောသည်။ မုဒု၊ နူးညံ့သည်။ သိနိဗ္ဗံ၊ ပြေပြစ်သည်။ (ဟုတွာ။) ခါယတိ ဝင်ရ၏။

ပီတာနိတိ အာဒိသု ပိ၊ အစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့လည်း။ ဣမိနာ ဝ နယေန၊ ဤနည်းဖြင့်ပင်။ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ပန၊ ဆက်။ ဣတ္ထေ ဤဝဏ္ဏကသိုဏ်းတို့၌။ နီလကသိဏံ၊ နီလကသိုဏ်းကို။ ဥဂ္ဂဏန္တော၊ ယူသော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နီလသ္မိံ၊ ညိုသောကသိုဏ်း၌။ (သာမည။) ပုပ္ဖသ္မိံ ဝါ၊ ပန်း၌သော်လည်းကောင်း။ ဝတ္ထသ္မိံ ဝါ၊ အဝတ်၌သော်လည်းကောင်း။ ဝဏ္ဏဓာတုယာ ဝါ၊ အဆင်းဓာတ်၌သော်လည်းကောင်း။ နိမိတ္တံ၊ နိမိတ်ကို။ ဂဏ္ဍာတိ၊ ယူရ၏။ ဣတိ အာဒိကံ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ ကသိဏကရဏဉ္စ၊ ကသိုဏ်းပြုပုံကိုလည်းကောင်း။ ပရိကမ္မဉ္စ၊ ပရိကံကိုလည်း

ကောင်း။ အပ္ပနာဝိမာနဉ္စ၊ အပ္ပနာ အစီအရင်ကိုလည်းကောင်း။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ဌိ။ (မယာ။) ဝုတ္တမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသည်သာ။ အဋ္ဌပိ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိ၊ အဘိဘာယတနာနိ၊ ဤ အဘိဘာယတန တို့ကို။ အဘိဘာဝဒဿနတ္ထမေဝ၊ မကြောက်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြတော် မူခြင်း အကျိုးငှာသာ။ (ဘဂဝတာ။) အာနိတာနိ၊ ဆောင်တော်မူ အပ်ကုန်ပြီ။

ကိရ၊ ချဲ့။ ဣမာနိ၊ ဤ အဘိဘာယတနတို့ကို။ ဝတှာ၊ ဟောတော် မူပြီး၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ (ကိ။) အာနန္ဒ၊ နှာ။ ဧဝ ရူပံ၊ ပိ။ ဤသို့ သဘောရှိသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သမာပတ္တိယော၊ သမာပတ်တို့သို့။ သမာပဇ္ဇန္တဿ စ၊ ဝင်စားတော်မူသည်လည်းဖြစ်သော။ (ဧဝရူပိတိ၊ ကုန်သော။ သမာပတ္တိဟိ၊ တို့မှ။) ဝုဠဟန္တဿ စ၊ ထတော် မူသည်လည်းဖြစ်သော။ တထာဂတဿ၊ ဇိ။ ဘယံ ဝါ၊ ကြောက်ခြင်း သည်လည်းကောင်း။ သာရဇ္ဇံ ဝါ၊ ရွံရှားသူ၏အဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဧကကံ၊ တယောက်တည်းသော။ မာရိ၊ မာရ်နတ်ကို။ ဒိသ္မာ ပန၊ မြင်၍ကား။ တထာဂတော၊ သည်။ ဘာယေယျ၊ ကြောက်တော်မူ ရာ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဧဝံ၊ သို့။ သညံ၊ မှတ်ထင်မှု ကို။ ဥပ္ပါဒေတုံ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှာ။ အရဟတိ၊ ထိုက်အံ့နည်း။ အာနန္ဒ၊ နှာ။ တထာဂတော၊ သည်။ အ ဘိတော၊ ကြောက်တော်မမူသည်။ အစ္စ မ္ဓိ၊ ကိုယ်တုန်လှုပ်ခြင်း ရှိတော်မမူသည်။ သတော၊ သတိမပြုတ် အမှတ် ရတော်မူသည်။ သမ္ပဇာနော၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတော် မူသည်။ (ဟုတှာ။) အာယုသင်္ခါရံ၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ ဩဿဇိ၊ လွှတ်တော် မူပြီ။ ဣတိ။ (အာဟ၊ မိန့်တော်မူပြီ။)

အဋ္ဌဝိမောက္ခအဖွင့်

၁၇၄။ ဝိမောက္ခကထာ၊ ဝိမောက္ခကထာသည်။ ဥတ္တာနတ္ထာယေဝ၊ ပေါ် လွင်ထင်ရှားသောအနက်ရှိသည်သာ။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဣမေပိ ဝိမောက္ခာ၊ တို့ကိုလည်း။ အ ဘိဘာဝဒဿနတ္ထမေဝ၊ မကြောက်သည်၏ အဖြစ်ကို ပြတော်မူခြင်း အကျိုးငှာသာ။ (ဘဂဝတာ။) အာနိတာနိ၊ ကုန်ပြီ။ ဣမေ ပိ၊ ဤ ဝိမောက္ခတို့ကိုလည်း။ ဝတှာ၊ ဟောတော်မူပြီး၍။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟ ကိရ၊ မိန့်တော်မူသတတ်။ (ကိ။) အာနန္ဒ၊ နှာ။ ဧဝာ သမာ ပတ္တိယော ပိ၊ တို့သို့လည်း။ သမာပဇ္ဇန္တဿ စ၊ ရောက်တော်မူသည်လည်း

ဖြစ်သော။ (တောဟိ သမာပတ္တိဟိ၊ တို့မှ။) ဝုဋ္ဌဟန္တဿ စ၊ ထတော်မူ
သည်လည်း ဖြစ်သော။ တထာဂတဿ၊ ၏။ ဘယ် ဝါ သာရဇ္ဇိ ဝါ
နုတ္တိ။ပ။ သြဿဇိ၊ လွတ်တော်မူပြီ။ (“သုံးလ က-လွန်လျှင် သမာပတ် ဝင်
စားတော်မမူတော့အံ့” ဟု စွန့်လွှတ်တော်မူပြီ။) ဣတိ။ (အာဟ ကိရ။)

၁၇၅။ ဣဒါနိပိ၊ ခွဲလည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာနန္ဒဿ၊ အား။
သြကာသံ၊ လျှောက်ထားခွင့်ကို။ အဒတွာ ဝ၊ ပေးတော်မမူ၍သာလျှင်။
ဧကမိဒါဟန္တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသော။ နယေန၊ ဖြင့်။ အပရမ္ပိ၊ အခြား
လည်းဖြစ်သော။ ဒေသနံ၊ ကို။ အာရဘိ၊ အားထုတ်တော်မူပြီ။ တတ္ထံ၊
ထို ဧကမိဒါဟံ-အစရှိသော ဒေသနာ၌။ ပဌမာဘိသမ္ပုဒ္ဓေါတိ၊ ကား။
ပဌမမေဝ၊ ရှေးဦးစွာသာလျှင်။ ဝါ၊ စောစောကပင်။ အဘိသမ္ပုဒ္ဓေါ၊
သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပြီးသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ အဋ္ဌမေ၊
ရှစ်ခုမြောက်ဖြစ်သော။ သတ္တာဟေ၊ သတ္တာဟ ၌။ (ဝိဟရာမိ-၌ စပ်။)

၁၇၇။ သြဿဋ္ဌောတိ၊ ကား။ ဝိဿဇ္ဇိတော၊ စွန့်လွှတ်တော်မူအပ်ပြီ။
ပရိစ္ဆိန္နော၊ ပိုင်းခြားသတ်မှတ် ဆုံးဖြတ်တော်မူအပ်ပြီ။ (သုံးလ က-လွန်လျှင်
“သမာပတ် မဝင်စားတော့” ဟု ပိုင်းဖြတ်တော်မူပြီ။) ဝေ၊ သို့။ ဝုတွာ၊
၍။ တေန၊ ထိုသို့ အာယုသင်္ခါရကို လွှတ်တော်မူခြင်းကြောင့်။ ဒသယဟ
သိ၊ တသောင်း တတိုင်းအရည်ရှိသော။ အယံ လောကဓာတု၊ ဤ လော
ကဓာတ်သည်။ ကမ္မိတ္ထ၊ တုန်လှုပ်ရပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ ကိရ၊ မိန့်
တော်မူသတတ်။

အာနန္ဒဿာစနကထာ

၁၇၈။ အလန္တိ ဧတံ၊ အလံ-ဟူသော ဤ သဒ္ဓါသည်။ ပဋိက္ခေပ
ဝစနံ၊ ပယ်မြစ်ခြင်းအနက်ကို ဟောသောသဒ္ဓါတည်း။ ဗောဓိန္တိ၊ ကား။
စတုမဂ္ဂဉာဏပဋိဝေဓံ၊ လေးပါးသော မဂ်ဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း

၁။ ဗောဓိ။ ။ “ဗောဓိ” အရ သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို ယူစေလိုရင်းတည်း။
သို့သော်-သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို မရမီ လေးပါးသောမဂ်ဉာဏ်ကို ရှေးဦးစွာ ထိုး
ထွင်း၍ သိရသေး၏။ လေးပါးသောမဂ်ဉာဏ်ကို အဆင့်ဆင့် ထိုးထွင်း၍ သိသော
အခါ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူသည်နှင့် တပြိုင်နက် သဗ္ဗညုတဉာဏ်
တော်ကိုလည်း ပိုင်ပြီးဖြစ်တော့၏။ ထို့ကြောင့်-အကြောင်းရင်းဖြစ်သော မဂ်ဉာဏ်
လေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကို “ဗောဓိ” ဟု အဋ္ဌကထာ၌ဆိုသည်။ [ဗောဓိတိ
သဗ္ဗညုတဉာဏ်၊ တဒ္ဓိ “စတုမဂ္ဂဉာဏပဋိဝေဓ” နေ့ဝ ဝုတ္တံ သဗ္ဗညုတဉာဏပဋိ
ဝေဓံဿ တံ မူလကတ္တာ။-၇၊ ကာ။]

ကို။ (သဒ္ဓဟသိတုန္တိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ (ဝဒတိ-၌ စပ်။) ဧဝံ၊ ဤသို့ အာကင်္ခမာနော အာနန္ဒ တထာဂတော ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ-ဟူ၍။ တထာဂတဿ။ ဧ။ ဝါ၊ သည်။ ဝုတ္တဘာဝံ၊ မိန့်တော်မူအပ်သည်၏အဖြစ်ကို။ သဒ္ဓဟသိ၊ ယုံကြည်၏လော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒတိ၊ မိန့်တော်မူ၏။ တသ္မာ တိယာနန္ဒာတိ၊ ပါဠိဖြင့်။ (ဒဿေတိ-၌ စပ်။) ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဒံ ဝစနံ၊ ဤ အာကင်္ခမာနော အာနန္ဒ တထာဂတော ကပ္ပံ ဝါ တိဋ္ဌေယျ-ဟူသောစကားကို။ သဒ္ဓဟသိ၊ ယုံကြည်၏။ တသ္မာ၊ ထိုသို့ယုံကြည်ခြင်းကြောင့်။ ဧဝံ၊ ဤမတောင်းပန်ခြင်းသည်။ တုယေဝ၊ သင်၏သာ။ ဒုက္ကဋ္ဌ၊ မကောင်းသဖြင့် ပြုအပ်သောအမှုတည်း။ ဣတိ၊ ဤအနက်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။

၁၇၉။ ဧကမိဒါဟန္တိ ဣဒံ၊ ဤစကားတော်ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ (အာရတိ-၌ စပ်။) အဟံ၊ ငါဘုရားသည်။ ဧကဝလံ၊ ဤနေရာနှင့်မဖက်သက်သက်။ ဣဓေဝ၊ ဤ ဝေသာလီမြို့၌သာ။ တံ၊ သင်ကို။ န အာမန္တေသိ၊ သိစေတော်မူခဲ့သည် မဟုတ်သေး။ အညဒါ ပိ၊ တပါးသောအခါ၌လည်း။ (အခြားသော မြို့၌လည်း။) ဩဠာရိကံ၊ ထင်ရှားသော။ နိမိတ္တံ၊ အရိပ်နိမိတ်ကို။ အကာသိ၊ ပြုတော်မူခဲ့ပြီ။ [အရိပ်နိမိတ် ပြုတော်မူရာအကြိမ်သည် ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌ ဆယ်ကြိမ်၊ ဝေသာလီမြို့၌ ခြောက်ကြိမ်၊ ပေါင်း ဆယ့်ခြောက်ကြိမ် ဖြစ်၏။] တမ္ပိ၊ ထို အရိပ်နိမိတ်ကိုလည်း။ တယာ၊ သင်သည်။ န ပဋိဝိဒ္ဓံ၊ ထိုးထွင်း၍မသိအပ်ခဲ့၊ အယံ၊ ဤသို့ ထိုးထွင်း၍မသိခြင်းသည်။ တဝေဝ၊ သင်၏သာ။ အပရာဇော၊ ချွတ်ယွင်းချက်တည်း။ ဝါ၊ အပြစ်တည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သောကပိနောဒနုတ္တယ၊ သောကကိုပယ်ဖျောက်ခြင်းအကျိုးငှာ။ နာနပ္ပကာရတော၊ အထူးထူးသော အပြားအားဖြင့်။ ထေရဿေဝ၊ ထေရ်၏သာ။ (ထေရ်၏အပေါ်၌သာ။) ဒေါသာရောပနတ္ထံ၊ အပြစ်တင်တော်မူခြင်းအကျိုးငှာ။ အာရတိ၊ အားထုတ်တော်မူပြီ။

၁၃၀။ ပိယေဟိ မနာပေဟီတိ၊ ကား။ ပာတာပိတာဘာတာဘဂိနိ အာဒိဂေဟိ၊ အပိ အဖ ညီအကို နှမ အကျိသော ဆွေမျိုးကိုဖြင့်။ ဇာတိယာ၊

၁။ ဒေါသာရောပနတ္ထံ။ ။“အပြစ်”ဟူသည် အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်တော်မူဖို့ရန် မကောင်းမိခြင်းတည်း။ ထိုအပြစ်ကို တွေးပါလျှင် ဘုရားရှင်၏ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော် မူမည့်အတွက်ဖြစ်သော သောကသည် သက်သားရာရှိသည်။ ထိုသို့ သက်သားဖို့ရန် အရှင်အာနန္ဒာ၏အပြစ်ကို အထင်ထပ်မိန့်တော်မူသည်။ ဘာကြောင့်နည်း-မိမိအပြစ်ကို တွေးသိသောကြောင့်တည်း။

အမျိုးဇာတ်အားဖြင့်။ [ဇာတိယာတိ ဇာတိအနုဂ္ဂပကမနေန၊ (အမျိုးဇာတ် အားလျော်စွာ ထိုထိုအမျိုးသို့ ကပ်ရောက်ရခြင်းအားဖြင့်။) - ဋီကာ။] နာနာ ဘာဝေါ၊ တမျိုးတခြား၏ ဖြစ်ရခြင်းသည်။ မရဏေန၊ သေခြင်းအားဖြင့်။ ဝိနာဘာဝေါ၊ ကွေ့ကွင်း၍ဖြစ်ရခြင်းသည်။ ဘဝေန၊ ဘဝအားဖြင့်။ အညထာ ဘာဝေါ၊ တပါးသောအခြင်းအရာ၏ ဖြစ်ရခြင်းသည်။ (ဟောတိ။) တံ ကုတေတ္ထ လဗ္ဘာထိ(တ္ထေ)၊ ဌံ။ တန္တိ၊ ကား။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ သဗ္ဗေဟေဝ၊ အသုံးစုံဘာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ပိယေဟိ၊ ချစ်အပ်ကုန်သော။ မနာပေဟိ၊ စိတ်ကိုတိုးပွားစေအပ်ကုန်သော ဆွေမျိုး ရင်းချော့ကိုနှင့်။ နာနာဘာဝေါ၊ ဇာတ်ချင်းမတူ အမှုကွဲပြား တသီးတခြား ဖြစ်ရခြင်းသည်။ (ဟောတိ။) [“တံ ကုတေတ္ထ လဗ္ဘာ နာနာဘာဝေါ” တို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို “စူဠဝဂ္ဂဘာသာဋီကာ ပဉ္စသတိကက္ခန္ဓက ပါဠိတော် နိဿယ”၌ ရေးခဲ့ပြီ။] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒသ၊ ကုန်သော။ ပါရမိယော၊ ထိုကို။ ပူရေတွာ ပိ၊ ဖြည့်တော်မူပြီး၍လည်း။ ဝါ၊ ဖြည့်တော်မူပြီးပါသော် လည်း။ သဗ္ဗမ္မာဓိံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်သို့။ ပတွာ ပိ၊ ရောက် တော်မူပြီး၍လည်း။ ဝါ၊ မူပြီးပါသော်လည်း။ ဓမ္မမက္ခိံ၊ ကို။ ပဝတ္တေတွာ ပိ၊ လည်စေတော်မူပြီး၍လည်း။ ဝါ၊ မူပြီးပါသော်လည်း။ ယမကပါဒ္ဓိဟာယိံ၊ အစုံအစုံဖြစ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို။ ဒဿေတွာ ပိ၊ ပြတော်မူပြီး၍လည်း။ ဝါ၊ မူပြီးပါသော်လည်း။ ဒေဝေါရောဟဏံ၊ တာဝတိံသာနတ်ပြည်မှ သက် ဆင်းတော်မူခြင်းကို။ ကံတွာ ပိ၊ ၍လည်း။ ဝါ၊ မူပါသော်လည်း။ (ကုတော လဗ္ဘာ-၌ စပ်။) ယံ တံ၊ အကြင် တရားသဘောသည်။ ဇာတံ၊ ဖြစ်၏။ ဘူတံ၊ ထင်ရှားဖြစ်၏။ သင်္ခတံ၊ ကံ စသောအကြောင်းတရားတို့သည် ကောင်း စွာရောက်၍ စိမ့်အပ်၏။ ပလောကဓမ္မံ၊ ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိ၏။ တံ၊ ထို တရားသဘောသည်။ ဝတ၊ စင်စစ်။ တထာဂတဿ၊ ၏။ သရီရံ ပိ၊ ကိုယ်တော်သော်မှလည်း။ မာ ပလုဇ္ဇိ၊ မပျက်စီးပါစေနှင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့ တောင့်တခြင်းကို။ (ကုတော လဗ္ဘာ၊ အဘယ်မှာ ရအပ်ပါအံ့နည်း။ ဝါ၊ အဘယ်မှာ ရနိုင်ပါအံ့နည်း။) ဖေံ ဌာနံ၊ ဤတောင့်တ၍ ရနိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မြေ။ ရောဓန္တေနာ ပိ၊ ငိုနေပါသော်လည်း။ ကန္တန္တေနာ ပိ၊ မြည်တမ်းနေပါသော်လည်း။ တံ ကာရဏံ၊ ထိုအကြောင်းကို။ လဒ္ဓိံ၊ ရခြင်းငှာ။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်း။ ပုန ပစ္စာဝမိဿတိတိ၊ ကား။ ယံ၊ အကြင် အာယုသင်္ခါရကို။ စတ္တံ၊ စွန့်အပ်ပြီ။ ဝန္တံ၊ ထွေးအန်အပ်ပြီ။ ပတ၊ စင်စစ်။ တံ၊ ထိုအာယုသင်္ခါရကို။ ပုန၊ ဖန်။ ပဋိခါဒိဿတိ၊ တဖန် ဝားဦးလတ္တံ့။ (ဣတိ ဖေံ ဌာနံ န ဝိဇ္ဇတိ-၌ စပ်။) ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

၁၈၄။ ယထာယိဒံ ဗြဟ္မစရိယန္တိ၊ ကား။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာ အားဖြင့် ဥဂ္ဂဟ-စသည်ကိုပြုအပ်သော်။ သိက္ခတ္ထယသင်္ဂဟံ၊ သီလ သမာဓိ ပညာ သုံးဖြာသောသိက္ခာအပေါင်းကို သိမ်းယူရာဖြစ်သော။ ဣဒံ သာသန ဗြဟ္မစရိယံ၊ ဤ မြတ်သောအကျင့်ဟုဆိုအပ်သော သာသနဗြဟ္မစရိယသည်။ (အဒ္ဓန္နိယံ အဿ-၌ စပ်။) အဒ္ဓန္နိယန္တိ၊ ကား။ အဒ္ဓါနကမံ၊ ရှည်သော အဝှန်းကို ခံသည်။ ဝါ၊ မြဲမြံတည်တံ့ အရှည်ခံသည်။ စိရဋ္ဌိတိကန္တိ၊ ကား။ စိရပဝတ္ထိဝသေန၊ ကြာမြင့်စွာ ဖြစ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ စိရဋ္ဌိတိကံ၊ ကြာ မြင့်စွာ တည်ခြင်းရှိသည်။ (အဿ-၌ စပ်။) စတ္တာဂေဟေ သတိပဋ္ဌာနာတိအာဒိ၊ အစရှိသော။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသော တရားကို။ လောကီယလောကုတ္တရဝသေ နေဝ၊ လောကီ လောကုတ္တရာတို့နှင့် စပ်သဖြင့်သာလျှင်။ ကထိတံ၊ ဟော တော်မူအပ်ပြီ။ ပန၊ ဆက်။ ဗောဓိပက္ခိယာနံ၊ မဂ်ဉာဏ်၏ အသင်းအငင်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဧတေသံ ဓမ္မာနံ၊ ဤ သတိပဋ္ဌာန်အစရှိသော တရားတို့၏။ ဝိနိစ္ဆယော၊ ကို။ သဗ္ဗာကာရေန၊ အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ၊ ၌။ ပဋိပဒါဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသော၊ ပဋိပဒါဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ နိဒ္ဒေသ၌။ (မယာ။) ဝုတ္တော၊ ပြီ။ ဣ၊ ဤ တတိယဘာဏဝါရဉ္စ။ သေသံ၊ ကြွင်းသော ပုဒ်အပေါင်းသည်။ ဥတ္တာဒုမေဝ၊ ပေါ်လွင်ထင် ရှားသည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။ ။တတိယဘာဏဝါရဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

နာဂါပလောကီတအဖွင့်

၁၈၆။ နာဂါပလောကီတန္တိ (ဧတ္ထ ဂူဠတ္ထံ။) ဟိ (ဥဒ္ဓရိတွာ။ဗသေ မိ) အံ။ မဟာဇနဿ၊ ။ အဋ္ဌိနိ၊ အမှီးတို့သည်။ ကောဋ္ဌိယာ၊ အစွန်း တခုဖြင့်။ ကောဋ္ဌိ၊ အစွန်းတခုကို။ အာဟစ္မ၊ ထိခိုက်၍။ ဌိတာနိ ယထာ၊ တည်ကုန်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ (အဋ္ဌိနိ၊တို့သည်။) အကုသကလဂ္ဂါနိ၊ ချွန်းချိတ်တို့ကဲ့သို့ အချင်းချင်း၌ ငြိကပ်ကုန်သည်။ (ဟု တာ။ ဌိတာနိ) ဝိယ၊ သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဧဝံ၊ တူ။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့ ၏။ (အဋ္ဌိနိ၊ တို့သည်။ ကောဋ္ဌိယာ၊ ဖြင့်။ ကောဋ္ဌိ၊ ကို။ အာဟစ္မ၊ ၍။ ဌိတာနိ၊ တည်ကုန်သည်လည်းကောင်း။ အကုသကလဂ္ဂါနိ၊ ကုန်သည်။ ဟုဟူ။ ဌိတာနိ၊ တည်ကုန်သည်လည်းကောင်း။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ [အကု သကလဂ္ဂါနိ ဝိယာတိ အကုသကာနိ ဝိယ အညမညသ္မိ လဂ္ဂါနိ အာသတ္တာ နိ ဟုတွာ ဌိတာနိ။-ဋီကာ။]ပန၊ အဟုတ်ကား။ ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ (အဋ္ဌိ

နိ၊ တို့သည်။) သင်္ခလီကာနိ ဝိယ၊ သံကွင်းဆက်တို့ကဲ့သို့။ ကောဗဒ္ဓါနိ၊ တဆက်တည်း စပ်ကုန်သည်။ ဟုတော၊ ဌိတာနိ၊ တည်ကုန်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပစ္ဆတော၊ နောက်သို့။ အပလောကနကာလေ၊ ကြည့်တော်မူရာ အခါ၌။ ဂီဝံ၊ လည်တော်ကို။ ပရိဝတ္ထေတုံ၊ ပြန်လှည့်ခြင်းငှာ။ သက္ကာ၊ တတ်ကောင်းသည်။ န ဟောကံ၊ မဖြစ်။ ပန၊ အနွယ် ကား။ ဟတ္ထိနာဂေါ၊ ဆင်ပြောင်သည်။ ပစ္စာဘာဂံ၊ နောက်အဖို့သို့။ အပလောကေတုကာမော၊ ကြည့်ခြင်းငှာ အလိုရှိသည်။ (သမာနော၊ သော်။) သကလသရီရေနေဝ၊ အလုံးစုံသော ကိုယ်ဖြင့်သု။ ပရိဝတ္ထတိ ယထာ၊ ပြန်လည်ရသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ပရိဝတ္ထိတဗ္ဗံ၊ ပြန်လှည့်ထိုက်သည်။ ဝါ၊ လှည့်၍ကြည့်ထိုက်သည်။ ဟောတိ။

ပန၊ ထိုသို့ လှည့်၍ကြည့်ထိုက်ပါသော်လည်း။ ဘဂဝတော၊ ၏။ (ဂိတ္ထေ-၌ စပ်။) နဂရဒ္ဓါရေ၊ ၌။ ဌတော၊ ၍။ ဝေသာလိ၊ ဝေသာလီမြို့ကို။ အပလောကေသာမိ၊ ကြည့်ရှုတော်မူအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ စိတ္တ၊ စိတ်တော်သည်။ ဥပ္ပန္နမတ္ထေ၊ ဖြစ်ကာမှ ဖြစ်လတ်သော်။ ဘဂဝံ၊ ဘုရားအနေကား။ ကုန်သော၊ ကပ္ပကောဋီသဟဿာနိ၊ ကမ္ဘာ ကုဋေအလောင်တို့ပတ်လုံး။ ပါရမိယော၊ တို့ကို။ ပူရေန္တေဟိ၊ ဖြည့်ကျင့်တော်မူကုန်သော။ တုမေဟိ၊ ရှင်တော်ဘုရားတို့သည်။ ဂီဝံ၊ ကို။ ပရိဝတ္ထေတော၊ ပြန်လှည့်၍။ အပလောကနကမ္ပံ၊ ကြည့်ရှုတော်မူကြောင်း အမှုကို။ န ကတံ၊ ပြုတော်မမူအပ်ပါ။ (ပြုအပ်ခဲ့သည်မဟုတ်ပါ။) ဣတိ၊ ဤသို့ မလျှောက်

၁။ ကောဗဒ္ဓါနိ တသ္မာ။ ။အညမညံ ကေတော အာဗဒ္ဓါနိ။ (အချင်းချင်း တပေါင်းတည်း ဆက်စပ်နေကုန်၏။) ဂီဝတ္တိနံ ကေဂ္ဂနာနံ ဝိယ ကောဗဒ္ဓတာဝေန၊ (လည်ပင်းတော် အရိုးတို့၏ တစ်နက်ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့ တဆက်တည်းစပ်နေကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) (ပရိဝတ္ထေတုံ နသက္ကာ ဟောတိ။) န ကေဝလံ ဂီဝတ္တိနံ ယေဝ၊ အလ ခေါ် သဗ္ဗာနိဝိ တာနိ ဗုဒ္ဓါနိ ထပေတွာ မာဟုသဗ္ဗိအာဒိကာ ဒွါဒေသ မဟာသဗ္ဗိယော၊ (လက်မောင်းတော်အဆက် အစရှိကုန်သော တဆယ့်နှစ်မျိုးကုန်သော အဆက်ကြီးတို့ကိုလည်းကောင်း။) အနိလိသဗ္ဗိယော စ (လက်ချောင်းတော် အဆက်တို့ကိုလည်းကောင်း။) ဘုရားရှင်တို့၏ ထို အလုံးစုံကုန်သော အဆက်တို့ကိုထား၍။ ငှုတရသန္တိသု ကောဗဒ္ဓါနိ ဟုတော ဌိတာနိ၊ (အခြားသော အဆက်တို့၌ တစပ်တည်း ဆက်စပ်လျက် တည်နေကုန်၏။) ယတော နေသံ ပကတိဟတ္ထိနံ ကောဗ္ဗိသဟဿဗလပ္ပမာဏံ ကာယဗလံ ဟောတိ။ (ယင်းသို့ အရိုးတို့၏ တစပ်တည်း ဆက်စပ်၍နေခြင်းကြောင့် - ထိုဘုရားရှင်တို့၏ ကိုယ်အားတော်သည် ပကတိဆင်တို့၏ ကုဋေတထောင်ပမာအရှိသော အားနှင့်ညီမျှသော အားတော်ဖြစ်၏။) -ဋီကာ။

သော်လည်း လျှောက်သကဲ့သို့။ အယံ ပထဝီ၊ ဤ မြေကြီးသည်။ ကုလာ လစက္ကံ ဝိယ၊ အိုးထိန်းစက်ကဲ့သို့။ ပရိဝတ္တေတွာ၊ ပြန်လှည့်၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဝေသာလီနဂရာဘိမုခံ၊ ဝေသာလီမြို့သို့ ရှေးရှုသောမျက်နှာ ရှိတော် မူသည်ကို။ အကာသိ၊ ပြီ။ တံ၊ ထိုမြတ်စွာဘုရား၏ ဝေသာလီမြို့သို့ ရှေးရှု မျက်နှာရှိသည်ကို ပြုခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ဧတံ၊ ဤ နာဂါပလောကိတံ- ဟူသောစကားကို။ (သံဂီတိကာရေဟိ။) ဝုတ္တံ။

နနု စ၊ စောဒနာပါဠိအံ။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ စောဒနာမည်နည်း။) ဂေဝလံ၊ သာဝတ္ထိ ရာဇဂဟ မဇက် သက်သက်။ ဝေသာလီယာ ဝ၊ ဝေသာလီမြို့၌သာ။ (ပစ္စိမဒဿနံ၊ နောက်ဆုံးကြည့်တော်မူခြင်းသည်။) န (ဟောတိ။) မဟုတ်သေး။ သာဝတ္ထိရာဇဂဟနာဠန္ဒပါဠိလိဂါမကောဠိဂါမ နာတိကဂါမကေသု ပိ၊ သာဝတ္ထိမြို့ ရာဇဂြိုဟ်မြို့ နာဠန္ဒမြို့ ပါဠိလိဂါမ ကောဠိဂါမ နာတိကဂါမတို့၌လည်း။ တတော တတော၊ ထိုထိုမြို့ရွာမှ။ နိက္ခန္တကာလေ၊ ထွက်တော်မူရာ အခါ၌။ တံ တံ သဗ္ဗံ၊ ထိုထို အလုံးစုံသော ကြည့်တော် မူခြင်းသည်။ ပစ္စိမဒဿနမေဝ၊ နောက်ဆုံး၌ ကြည့်တော်မူခြင်းသည်သာ။ (ဟောတိ နနု၊ ဖြစ်သည်မဟုတ်ပါလော။ အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက်။) ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ထိုထိုမြို့ရွာမှ ထွက်တော်မူရာ ထိုထိုအခါ ၌။ နာဂါပလောကိတံ၊ ဆင်ပြောင်ကြီး၏ ပြန်၍ကြည့်ခြင်းနှင့် တူသော ကြည့်တော်မူခြင်းကို။ နာပလောကေသိ၊ ကြည့်တော်မမူသနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား စောဒနာတည်း။ အနုစူရိယတ္တာ၊ မအံ့ဩအပ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ ဝါ၊ အံ့ဩဖွယ်မဟုတ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (န အပလောကေ သိ၊ မမူ။) ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ တတ္ထ တတ္ထ၊ ၌။ နိဝတ္တေတွာ၊ ပြန်လည်တော်မူ၍။ အပလောကေန္တဿ၊ ကြည့်တော်မူ သော မြတ်စွာဘုရား၏။ ဧတံ၊ ဤ ကြည့်တော်မူခြင်းသည်။ အစူရိယံ၊ အံ့ဩ အပ်သည်။ ဝါ၊ အံ့ဩဖွယ်သည်။ န ဟောတိ၊ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ နာပလော ကေသိ၊ မမူ။ [ဤ ဆိုအပ်ပြီးတို့ကား ဧကန် အကြောင်း မဟုတ်သေး။ ဧကန် အကြောင်းကို ပြလိ၍ “အပိ စ” စသည်ကို မိန့်သည်။]

၁။ ဝေသာလီနဂရာဘိမုခံ အကာသိ။ ။ကဏုကပရိဝတ္တနေ ဝိယ ကပိလနဂရာ ဘိမုခံ။ ယဒိ နဝံ ကထံ တံ နာဂါပလောကိတံ နာမ ဇာတံ၊ တဒဇ္ဈာသယံ ဥပါ ဒါယ။ ဘဂဝါ ဟိ နာဂါပလောကိတဝသေနေဝ အပလောကေတုကာမော ဇာ တော၊ ပုညာနဘာဝေဒ ပနဿ ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာနံ ပရိဝတ္တိ၊ (ကောင်းမှု၏ အာနုဘော် ကြောင့် ထို မြတ်စွာဘုရား၏ တည်ရာမြေအရပ်သည် ပြန်လှည့်၍) တေန တံ “နာဂါပလောကိတံ” နှေ့ဝ ဝုစ္စတိ။-ဋီကာ။

အပိ စ၊ တနည်းကား။ ဝေသာလီရာဇာနော၊ ဝေသာလီမင်းတို့သည်။ အာသန္နဝိနာသ၊ နီးကပ်သော ပျက်စီးခြင်းရှိကုန်၏။ တိက္ကံ၊ ကုန်သော။ ဝဿာနံ၊ နှစ်တို့၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဝိနဿိယန္တိ၊ ပျက်စီးရကုန်လတ္တံ့။ တေ၊ ထို ဝေသာလီမင်းတို့သည်။ တံ နဂရဒ္ဒါရေ၊ ထို မြို့တံခါး၏ အနီး၌။ နာဂါပလောကိတံ နာမ၊ မည်သော။ စေတိယံ၊ ကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ ဂန္ဓမာလာဒီဟိ၊ နံသာ ပန်းအစရှိသော ပူဇော်ဖွယ်တို့ဖြင့်။ ပူဇေယန္တိ၊ ပူဇော်ကုန်လတ္တံ့။ တံ၊ ထိုသို့ ပူဇော်ခြင်းသည်။ နေသံ၊ ထို ဝေသာလီမင်းတို့၏။ ဒိဗရတ္တံ၊ လုံး။ ဟိတာယ သုခါယ။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံတော်မူ၍။ တေသံ၊ ထို ဝေသာလီမင်းတို့အား။ ဝါ၊ တို့၏ အပေါ်၌။ အနုကမ္ပာယ၊ သနား စောင့်ရှောက်တော်မူခြင်းကြောင့်။ အပလောကေသံ၊ ကြည့်တော်မူပြီ။

ဒုက္ခယန္တကရေတိ၊ ကား။ ဝဇ္ဇဒုက္ခဿ၊ အလုံးစုံသော ဝဋ်ဒုက္ခ၏။ အန္တကရော၊ ပျက်စီးခြင်းကို ပြုတတ်သော။ [အန္တကရေတိ သကလဝဇ္ဇဒုက္ခဿ သကသန္တာနေ ပရသန္တာနေ စ ဝိနာသကရော အဘာဝကရော။ ဤ ဋီကာအလို “အန္တ”သဒ္ဒါ အဆုံးအနက်ဟောမဟုတ် “ဝိနာသ”အနက် ဟောတည်း။] စက္ခုမာတိ၊ ကား။ ပဉ္စဟိ၊ ကုန်သော။ စက္ခုဟိ၊ တို့ဖြင့်။ (ဗုဒ္ဓစက္ခု၊ ဓမ္မစက္ခု၊ ဒိဗ္ဗစက္ခု၊ မိသစက္ခု၊ သမန္တစက္ခု တို့ဖြင့်။) စက္ခုမာ၊ စက္ခုရှိတော်မူသော။ (သတ္တာ အဝေါစ-၌ စပ။) ပရိနိဗ္ဗုတောတိ၊ ကား။ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနေ၊ ကိလေသာတို့၏ ငြိမ်းအေးတော်မူခြင်းဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ငြိမ်းအေးတော်မူပြီ။

စတုမဟာပဒေသအဖွင့်

၁၇၇။ မဟာပဒေသေတိ၊ ကား။ မဟာဩကာသေ၊ တရားတော်တို့၏တည်ရာ ကျယ်စွာသော သုတ္တောတရဏ-အစရှိသော ဌာနတို့ကို။

၁။ မဟာပဒေသေ။ ။ပဒေသ ကို “ဩကာသ”ဟု ဖွင့်ငြင်းတည်း။ အဝကသန္တိ ပတိဋ္ဌဟန္တိ ဧတေသုတိ ဩကာသာ။ (ဗုဒ္ဓတရားတော်တို့၏ တည်ရာဌာနတို့။) “ထို တည်ရာဌာနတို့”ဟူသည် သုတ္တဩတရဏ (ပရိတ်တော်၌ သက်ဝင်စေခြင်း ဝိနည်း၌ တွေ့မြင်စေခြင်းတည်း။) [မဟန္တာနိ ဓမ္မဿ ပတိဋ္ဌာပနဌာနာနိ၊ ကျယ်ဝန်းကုန်သော ဓမ္မကို တည်စေရာဌာနတို့တည်း။ ယေသု ပတိဋ္ဌာပိတော ဓမ္မော၊ ယင်း ဩကာသပုဂ္ဂိုလ် တည်စေအပ်သော ဓမ္မကို။ နိစ္ဆိယတိ အသန္ဓေဟတော၊ ယုံမှားခြင်း မရှိသော အားဖြင့် ဆုံးဖြတ်အပ်၏။ ကာနိ ပန တာနိ အာဂမနပိသိဋ္ဌာနိ၊ လာခဲ့ရာ ဗုဒ္ဓ သံဃ

ဝါ။ ဝါနည်း။ မဟာအပဒေသေ၊ မြတ်သော ဗုဒ္ဓစသော ညွှန်ပြအပ်
သော ပုဂ္ဂိုလ်ရှိရာ သုတ္တောတရုဏ အစရှိသော အကြောင်းတို့ကို။ (ဒေ
သဏာမိ-၌ စပ်။) ဗုဒ္ဓါဒယော၊ ဗုဒ္ဓ အစရှိကုန်သော။ မဟန္တေ မဟန္တေ၊
မြတ်ကုန် မြတ်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ အပဒိသိတွာ၊ ညွှန်ပြ၍။ (ပြော
လာသော ပုဂ္ဂိုလ်က ညွှန်ပြ၍။) ဝုတ္တာနိ၊ ပြောဆိုအပ်ကုန်သော။ မဟာ
ကာရဏာနိ၊ သုတ္တောတရုဏ-အစရှိသော ကျယ်ဝန်းသော အကြောင်းတို့ကို။
(ဒေသေဿာမိ။) ဣတိ အတ္ထော။ (မဟာအပဒေသ ဟူသော ဒုတိယ
ပုဒ်၏အနက်။)

၁၀၀။ နေဝ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ဟံဠတုဠေဟိ၊ ရှင်လိန်း နှစ်
သက်ကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) သာရ ကာရံ၊ ကောင်းချီးကို။ ဝါ၊ ကောင်း

သမ္ပဟုလတ္ထေရ ဗဟုသုတတ္ထေရ ဟိုသည်။ အထူးပြုအပ်ကုန်သော သုတ္တောတရ
ဏာဒီနံ။ ပါဠိတော်၌ သက်ရောက်စေခြင်း အစရှိသည်တို့တည်း။ အာဒိဗြင်္ဂ ဝိနယ
သန္ဓိဿန ကိယူပါ။-ဋီကာ။] ။ ဤ ပထမနည်းအလို “ပဒိသန္တိတိ ပဒေသာ၊
မဟန္တာ+ပဒေသာ မဟာပဒေသာ”ဟူပြီ။

၁။ တနည်း။ ။ “မဟာအပဒေသေ ဝါ”ဟု ဒုတိယတနည်းဖွင့်၏။ [အပဒိသန္တိတိ
အပဒေသာ၊ ညွှန်ပြအပ်သောတရားတို့။ “သမ္မုခါ-မေတံ အာရသော ဘဂဝတော
သုတ”န္တိ အာဒိနာ၊ အစရှိသည်ဖြင့်။ ကေနမိ အာဂတဿ၊ တရုတယောက် ဆောင်
ယူအပ်သော အကြောင်းအရာကို။ ဓမ္မောတိ ဝိနိစ္ဆန္တေန၊ ဓမ္မ-ဟု ဆုံးဖြတ်ပြင်၍။
ကာရဏံ၊ အကြောင်းတည်း။ (သုတ္တအဓနာတရုဏ ဖြစ်လျှင်လည်းကောင်း၊ ဝိနယ
အသန္ဓိဿန ဖြစ်လျှင်လည်းကောင်း၊ “ဘုရားဟော မဟုတ်”ဟု ဆုံးဖြတ်နိုင်သည်။)
ကို ပန တန္တိ၊ တဿ ယထာဘူတဿ၊ အကြင် အကြင် ဆောင်ယူအပ်သော
တို့စကားကို။ သုတ္တောတရုဏာဒိ ဇေ၊ သုတ်သို့ သက်ရောက်စေခြင်း အစရှိသည်
ပင်တည်း။ ဗုဒ္ဓေါ အပဒေသော ဧတဿာတိ ဗုဒ္ဓါပဒေသော။ သေ နယော သေ
သေသုဝိ၊ တေနာဟ “ဗုဒ္ဓါဒယော။ပ။ မဟာကာရဏာနိ”ထိ။-ဋီကာ။] ။ ဒုတိယ
နည်းအလို “အပဒိသန္တိတိ အပဒေသာ၊ (ညွှန်ပြအပ်ကုန်သော ဗုဒ္ဓ သံဃာ သမ္ပဟု
လတ္ထေရ ဗဟုသုတတ္ထေရတို့တည်း။) မဟန္တာ+အလဒေသာ+တ္ထောတိ မဟာ ပဒေ
သာ”ဟူပြီ။

လေးပါးပြားပုံ - ထို မဟာပဒေသသည်- (၁) “ဗုဒ္ဓအလံတော်မှ ကြားနာအပ်
ပါပြီ”ဟုလည်းကောင်း၊ (၂) “သံဃာ့အလံတော်မှ ကြားနာအပ်ပါပြီ”ဟုလည်း
ကောင်း၊ (၃) “သမ္မဟုလတ္ထေရတို့အလံမှ ကြားနာ အပ်ပါပြီ”ဟုလည်းကောင်း၊
(၄) “မဟာသုတတ္ထေရအလံမှ ကြားနာအပ်ပါပြီ”ဟုလည်းကောင်း၊ ဤတို့ လာခဲ့ရာ
ဌာနက လေးပါးပြားသောကြောင့် “တ္ထောဓရာ ဓမ ဘိက္ခဝံ မဟာပဒေသာ
ဓဒေသဿာမိ”ဟု ဖောတော်မူသည်။

ပေတုဟု အားရနှစ်လို မြက်ဆိုအပ်သော အသံကို။ ဒတွာ၊ ပေး၍။ ပုဗ္ဗေဝ၊ ရှေး၌ပင်။ ဝါ၊ အစ၌ပင်။ န သောတဗ္ဗံ၊ မနာယူထိုက်ခဲသေး။ ဟိ၊ လဒ္ဓ ဒေါသ ထင်ရှားပြအံ့။ ဝေံ၊ ဤသို့ ကောင်းချီးပေး၍ အစ က ပင် နာ ယူမှုကို။ ကတေ၊ ပြုအပ်သော်။ ပစ္စာ၊ ။ ။ ဣဒံ၊ ဤ အသင်ပြောအပ် သောတရားသည်။ န ဘုမေတိ၊ အတ္တုဝိနယနှင့် မညီညွတ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုစ္စမာနော၊ ပြောဆိုအပ်သော်။ (န ဝိဿဇ္ဇေတိ-၌ စပ်။) ပုဗ္ဗေဝ၊ ပင်။ ဝါ၊ ပင်။ အယံ၊ ဤ တရားသည်။ ဓမ္မော ကိံ၊ ဓမ္မ လော၊ ဣဒါနိ၊ ။ ။ ဝါ၊ ယခုမှ။ န ဓမ္မော၊ ဓမ္မ မဟုတ်သလော။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတွာ၊ ပြော၍။ လဒ္ဓိံ၊ သူ၏ အယူကို။ န ဝိဿဇ္ဇေတိ၊ မစွန့်တော့။ န ပဋိက္ခောသိ တဗ္ဗန္တိ။ ကား။ နေ (သော) ဗာလော၊ ဤ ငမိုက်ကောင်သည်။ ကိံ၊ အဘယ်ကို။ ဝဒံတိ၊ ပြောသနည်း။ ဣတိ ဝေံ၊ သို့။ ပုဗ္ဗေဝ၊ ရှေးဦးမဆွ အစ က ပင်။ န ဝတ္ထုဗ္ဗံ၊ မပြောဆိုထိုက်။ ဟိ၊ လဒ္ဓဒေါသ ထင်ရှားပြအံ့။ ဝေံ၊ ဤသို့ ရှေးဦးမဆွ အစ က ပင် တားမြစ်အပ်သော စကားကို။ ဝုတ္ထေ၊ ပြောဆိုအပ်သော်။ ဝတ္ထု၊ ပြောဆိုခြင်းငှာ။ ယုတ္ထုမ္ပိ၊ သင့်သော စကားကိုလည်း။ န ဝက္ကတိ၊ မပြောတော့လတ္တံ့။ [ဝုတ္ထေ နေရာဝယ် “ဝုစ္စ မာနော” ကဲ့သို့ “ဝုတ္ထော” ဟု ရှိလျှင်ကောင်း၏။ “ဝုတ္ထော၊ ပြောဆိုအပ် သည်။ (သမာနော၊ လတ်သော်။)” ဟုပေး။] တေန၊ ကြောင့်။ အနတိ နန္ဒိတော အပ္ပဋိက္ခောသိတော” တိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝါ။) အာဟ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ ပဒဗျဉ္ဇနာနိ တိ၊ ကား။ ပဒသင်္ခါတာနိ၊ ပဒ-ဟု ဆိုအပ်ကန်သော။ ပျဉ္ဇ နာနိ၊ သဒ္ဓါတို့ကို။ (ဥဂ္ဂဟေတော သြသုရေတဗ္ဗာနိ-၌ စပ်။)

သံခရက် ဥဂ္ဂဟေတောတိ၊ ကား။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ် ဆောင်ယူ အပ်သောသုတ်၏ ဤအရပ်၌။ ပါဠိ၊ ပါဠိကို။ ဝုတ္ထော၊ ဆိုအပ်ပြီ။ [ဣမသ္မိံ

၁။ ပဒဗျဉ္ဇနာနိ။ ပဒ အရ “ဝိဘတုန္တပုဒ်” ကိုလည်းကောင်း၊ ပျဉ္ဇနာနိ အရ “အက္ခရာ တလုံး တလုံး” ဟုသော ဗျည်းတို့ကိုလည်းကောင်း ယူမည်စိုး၍ “ပဒသင်္ခါ တာနိ ပျဉ္ဇနာနိ” ဟု ဖွင့်သည်။ အတ္ထံ ဗျဉ္ဇေန္တိတိ ပျဉ္ဇနာနိ၊ (အနက်ကို ထင်ရှား ပြတတ်သောကြောင့် ဝိဘတုန္တပုဒ်ကိုပင် “ပျဉ္ဇန” ဟု ခေါ်နိုင်သည်။) ဋီကာ၌ကား ပဒနှင့် ပျဉ္ဇနကို အရတူမယူပဲ “ပဒါနိ စ ပျဉ္ဇနာနိ စ” ဟု အရက္ခ ခွန်သမာသိဖြင့် ဖွင့်၏။ “ပဒ” အရ နေတ္ထိကျမ်း၌လာသော အတ္ထပဒတို့ကိုလည်းကောင်း၊ “ပျဉ္ဇန” အရ အက္ခရာ စသော ပျဉ္ဇနပဒတို့ကိုလည်းကောင်း ယူစေလိုသည်။ ပဇ္ဇတိ အတ္ထော ဇေတဟီတိ ပဒါနိ။ (အနက်ကို သိကြောင်းဖြစ်သော အတ္ထပဒတို့။) “အတ္ထံ ဗျဉ္ဇေန္တိ” အနက်ကို ထင်ရှားပြတတ် သောကြောင့် အက္ခရာ စသည်သည် ပျဉ္ဇန မည်၏။

ဌာနေတိ တေနာဘတသုတ္တယ ဣမသ္မိံ ပဒေသေ။-ဋီကာ။] ဣမသ္မိံ ဌာ
 နေ၊ ဌံ။ အတ္ထော၊ ကိ။ ဝုတ္ထော၊ ပြီ။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဌံ။ အနုသန္တိ၊
 စကားအဆက်အစပ်ကို။ ကထိတော၊ ပြောဆိုအပ်ပြီ။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဌံ။
 ပုဗ္ဗာပရံ၊ ရှေ့စကားနှင့် နောက်စကားကို။ ကထိတံ၊ မဆန့်ကျင်အောင်
 ဆိုအပ်ပြီ။ ဝါ၊ အနက်အထူးကို ရအောင်ဆိုအပ်ပြီ။ [ပုဗ္ဗေနာပရံ အဝိ
 ရုဗ္ဗနဓဉ္စေ ဝိသေသာဓာနဉ္စ ကထိတံ ပကာသိတံ။-ဋီကာ။] ဣတိ၊ သို့။ သုဠ၊
 စွာ။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ သုတ္တေ၊ ဩသာရေတဗ္ဗာနိတိ၊ ကား။ သုတ္ထေ၊ ဌံ။
 ဩတာရေတဗ္ဗာနိ၊ သက်ဝင်စေထိုက်ကုန်၏။ ဝါ၊ သွင်းချထိုက် ကုန်၏။
 ဝိနယေ သန္ဓေထေတဗ္ဗာနိတိ၊ ကား။ ဝိနယေ၊ ဝိနည်း၌။ သံသန္ဓေတဗ္ဗာနိ၊
 နိုးနှော၍ ပြထိုက်ကုန်၏။ [သံသန္ဓေတွာ ဒဿနံ သန္ဓေသနန္တိ အာဟံ “ဝိနယေ
 သံသန္ဓေတဗ္ဗာနိ” တိ။-ဋီကာ။]

စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤ သုတ္တေ ဩသာရေတဗ္ဗာနိ၊ ဝိနယေ သံဒဿေ
 တဗ္ဗာနိ-အစရှိသော ပါဠိရပ်၌။ သုတ္တန္တိ၊ ကား။ ဝိနယော၊ ဒွေမာတိကာကို
 အကျယ်ဝေဖန်ကြောင်း ဝိတင်းတည်း။ ယထာဟ၊ အဘယ်ကဲ့သို့ ဟော
 တော်မူသနည်း။ ကတ္ထ၊ အဘယ်အရပ်၌။ ဝါ၊ အဘယ်ပါဠိရပ်၌။ ပရိ
 ကိတ္တံ၊ ပယ်တော်မူအပ်သနည်း။ သာဝတ္ထိယံ၊ ဌံ။ သုတ္တဝိဘဏံ၊ သိက္ခာ
 ပုဗ်ပါဠိတော်ကို အကျယ်ဝေဖန်ရာ ပဒုဘာဇနီ၌။ (ပရိကိတ္တံ၊ ပြီ။) ဣတိ
 (အာဟံ) ဝိနယောတိ၊ ကား။ ခန္ဓကော၊ မဟာဝဂ္ဂခန္ဓက စူဠဝဂ္ဂခန္ဓက
 တည်း။ ယထာဟ၊ နည်း။ ဝိနယာတိသာရေ၊ ခန္ဓက ဝိနည်းကို လွန်
 ကျူး၍ကျင့်ခြင်းကြောင့်။ (ပညတ္တံ၊ ပညတ်တော်မူအပ်ပြီ။) ဣတိ အာဟံ။
 ဝေ၊ ဤသို့ ယူအပ်သော်။ ဝိနယပိဋကမ္ပိ၊ ဝိနည်းပိဋကကိုသော်မှလည်း။
 န ပရိယာဒိယတိ၊ ကုန်အောင် ပိုင်းခြား၍ မယူအပ်။ (အကုန်ယုနိုင်)။
 [ပရိဝါရ ကျန်နေသည်-ဟူလို။] ပန၊ ဝါဒန္တရကား။ ဥဘတောဝိဘင်္ဂါ၊
 ဥဘတောဝိတင်းတို့သည်။ သုတ္တံ၊ သုတ္တမည်၏။ ခန္ဓကပရိဝါရ၊ မဟာဝဂ္ဂ
 ခန္ဓက စူဠဝဂ္ဂခန္ဓက ပရိဝါရတို့သည်။ ဝိနယော၊ ဝိနယမည်၏။ ဝေ၊ ဤသို့
 သုတ် ဝိနည်းတို့ကို ပိုင်းခြား၍ယူအပ်သော်။ ဝိနယပိဋကံ၊ ကိ။ ပရိယာ
 ဒိယတိ၊ ကုန်အောင် ပိုင်းခြား၍ ယူအပ်၏။ (အကုန်ယုနိုင်၏။) အတ ဝါ၊
 ကား။ သုတ္တန္တပိဋကံ၊ သုတ္တန်ပိဋကသည်။ သုတ္တံ၊ သုတ္တမည်၏။ ဝိနယ
 ပိဋကံ၊ သည်။ ဝိနယော၊ မည်၏။ ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့ ယူအပ်သော်။ ဒွေ
 ယေဝ၊ နှစ်ပုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ပိဋကာနိ၊ ဝိနည်းပိဋက သုတ္တန်ပိဋက
 တို့ကို။ ပရိယာဒိယန္တိ၊ ကုန်၏။

ဝါ၊ တနည်း။ သုတ္တန္တာဘိဓမ္မပိဋကံနိ၊ သုတ္တန်ပိဋကံအဘိဓမ္မာပိဋက
 တို့သည်။ သုတ္တံ၊ မည်၏။ ဝိနယပိဋကံ၊ သည်။ ဝိနယော၊ မည်၏။ ဣတိ
 ဝေဓိ၊ ဤသို့ယူပြန်သော်လည်း။ တိဏိပိဋကံနိ၊ သုံးပုံသောပိဋကတ်တို့ကို။
 န တာဝ ပရိယာဒိယန္တိ၊ ပိုင်းခြား၍ မယူအပ်ကုန်သေး။ ဟိ၊ မှန်။ အ သုတ္တ
 နာမကံ-သုတ္တ အမည်မရှိသော။ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ နာမ၊ ဘုရားစကားတော်မည်
 သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိသေး၏။ ဘေယျထိဒံ၊ အဘယ်ဘုရားစကားတော်နည်း။
 ဇာတကံ၊ ဇာတ်လည်းကောင်း။ ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါလည်းကောင်း။
 နိဗ္ဗေသော၊ စူဠနိဗ္ဗေသ၊ မဟာနိဗ္ဗေသလည်းကောင်း။ သုတ္တနိပါတော၊
 သုတ္တနိပါတ်လည်းကောင်း။ ဓမ္မပဒံ၊ ဓမ္မပဒလည်းကောင်း။ ဥဒါနံ၊ ဥဒါနံ
 လည်းကောင်း။ ဣတိဝုတ္တကံ၊ ဣတိဝုတ် လည်းကောင်း။ ဝိမာနဝတ္ထု၊
 ဝိမာနဝတ္ထု လည်းကောင်း။ ပေတဝတ္ထု၊ ပေတဝတ္ထု လည်းကောင်း။
 ယေရဂါယာ၊ ယေရဂါယာလည်းကောင်း။ ယေရီဂါယာ၊ ယေရီဂါယာ
 လည်းကောင်း။ အပဒါနံ၊ အပဒါနံလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသည်
 တို့တည်း။

ပန၊ ဝါဒန္တရကား။ သုဒ္ဓိန္နတ္ထေရော၊ သည်။ (အာဟ-၌ ဖပိ) အသုတ္တ
 နာမကံ၊ သုတ္တ အမည်မရှိသော။ ဗုဒ္ဓဝစနံ၊ တော်သည်။ န အတ္ထိ၊ ဣတိ၊
 ဤသို့ပြော၍။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထို အလုံးစုံသော ဆိုအပ်ပြီးသောသံဝဏ္ဏနာနည်းကို။
 (သုတ္တန္တိဝိနယော-အစံရှိသော ဆိုအပ်ပြီးသော သံဝဏ္ဏနာနည်းကို။) ပဋိကိပိ
 တွာပယံမြစ်၍။ တိဏိ ပိဋကံနိ၊ တို့သည်။ သုတ္တံ၊ သုတ္တတည်း။ ဝိနယော
 ပန၊ ဝိနည်းသည်ကား။ ကာရဏံ၊ ကိလေသာတို့ကို ပယ်ရှားမှုကို ပြုတတ်
 သော အကြောင်းတည်း။ ဣတိ အာဟံ၊ ပြီး တတော်။ ထိုမှ နောက်၌။
 တံ ကာရဏံ၊ ထို ဝိနယမည်သော အကြောင်းကို။ ဒဿေန္တော၊ သည်။
 (ဟုတွာ။) ဗုဒ္ဓံ သုတ္တံ၊ ကို။ အာဟာရိ၊ ဆောင်ပြီး။ (ကိ-နည်း။)

ဂေါတမိ၊ မိ။ တံ။ ယေ၊ ဓမ္မေ၊ အကြင်ပရိယတ္တိ တရားတို့ကို။
 ဇာနေယျာသိ၊ သိရာ၏။ [ဓမ္မေတိ ပရိယတ္တိဓမ္မေ-ဋီကာ။] (ကိ
 သနည်း။) ဣမေ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သရာဂါယာ၊ ကာမရာဂ ဘဝ

၁။ ဝိနယောကာရဏံ။ ဝိနယောတိ ဧတေန ကိလေသေတိ ဝိနယော၊ (ကိလေ
 သာတို့ကို ပယ်ရှားခြင်းဖြစ်သော အကြောင်း။) ကိလေသာဝိနယောပေါယော၊ (ကိ
 လေသာတို့ကို ပယ်ရှားကြောင်း နည်းပုပါယ်။) သော ဧဝ စ နံ ကရောတီတိ ကာ
 ရဏံ (ထိုနည်းသည် ကိလေသာတို့ကို ပယ်ရှားမှုကို ပြုတတ်သောကြောင့် ကာရဏ
 မည်၏။) ဣတိ အာဟံ “ဝိနယော ပန ကာရဏံ” နိ-ဋီကာ။

ရာဂနှင့် တကွဖြစ်ခြင်းအကျိုးငှာ။ သံဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ဝိရာဂါယ၊ ရာဂဖြင့် မတပ်မက်ခြင်းငှာ။ နော (သံဝတ္တန္တိ။) သညောဂါယ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ ယှဉ်ခြင်းငှာ။ ပ။ ဝိသညောဂါယ၊ ကာမရာဂ စသည် တို့နှင့် မယှဉ်ခြင်းငှာ။ ပ။ အာစယာယ၊ ဝဋ်ဒုက္ခ၏ တိုးပွားခြင်း အကျိုးငှာ။ ပ။ အပစယာယ၊ ဝဋ်ဒုက္ခကို ဖျက်ဆီးခြင်းအကျိုးငှာ။ (နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှာ။)။ ပ။ မဟိစ္စတာယ၊ များသော ပစ္စည်းတို့ကို အလို ရှိသူ၏အဖြစ် အကျိုးငှာ။ ပ။ အပ္ပိစ္စတာယ၊ အလိုမရှိသူ၏ အဖြစ် အကျိုးငှာ။ ပ။ အသန္တုဋ္ဌိယာ၊ ပစ္စည်း လေးပါးတို့၌ မတင်းတိမ် မရောင့်ရဲခြင်းငှာ။ ပ။ သန္တုဋ္ဌိယာ၊ ပစ္စည်းလေးပါးတို့၌ တဆယ့်လေး ပါးသော သန္တောသဖြင့် တင်းတိမ် ရောင့်ရဲခြင်းငှာ။ ပ။ သင်္ဂဏိကာယ၊ အပေါင်းအဖော် ကိလေသာတို့နှင့် ပေါင်းဆုံခြင်းငှာ။ ပ။ ပဝိဝေ ကာယ၊ အပေါင်းအဖော် ကိလေသာတို့မှ ကင်းဆိတ်ခြင်းငှာ။ ဝါ၊ ကာယဝိဝေက တဒဂ်ဝိဝေက စသော ဝိဝေက အကျိုးငှာ။ ပ။ ကောသဇာယ၊ ပျင်းရိသူ၏အဖြစ် အကျိုးငှာ။ ပ။ ဝိရိယာရမ္ဘာယ၊ ဝိရိယကို အားထုတ်ခြင်းငှာ။ ပ။ ဒုဗ္ဗရတာယ၊ ခဲယဉ်းသဖြင့် မွေးမြူ အပ်သူ၏အဖြစ် အကျိုးငှာ။ သံဝတ္တန္တိ။ သုတရတာယ၊ လွယ်ကူစွာ မွေးမြူအပ်သူ၏အဖြစ် အကျိုးငှာ။ နော (သံဝတ္တန္တိ ဣတိ။ ဇာနေ ယျာသိ၊ ရာ၏။) ဂေါတမိ၊ မိ။ ဧကံသေန၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ (ဧ ဓမ္မေ တို့ကို။) ဧသော၊ ဤ တရားသည်။ န ဓမ္မော၊ ဓမ္မ မဟုတ်။ ဧသော၊ သည်။ န ဝိနယော၊ ဝိနယ မဟုတ်။ ဧတံ၊ ဤ အဆုံးအမသည်။ န သတ္တုသာသနံ၊ ဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမ တော်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဓာရေယျာသိ၊ ဆောင်ရွက် မှတ်သားလော့။

စ ခေါ၊ အနွယ် ကား။ ဂေါတမိ၊ မိ။ တံ ယေ ဓမ္မေ ဇာ နေယျာသိ (ကိ။) ဣမေ ဓမ္မော၊ တို့သည်။ ဝိရာဂါယ၊ ငှာ။ သံဝတ္တန္တိ။ သရာဂါယ၊ ငှာ။ နော (သံဝတ္တန္တိ။) ဝိသညော ဂါယ၊ ငှာ။ ပ။ သညောဂါယ၊ ငှာ။ ပ။ အပစယာယ၊ ငှာ။ ပ။ အာစယာယ၊ ငှာ။ ပ။ အပ္ပိစ္စတာယ၊ ငှာ။ ပ။ မဟိစ္စတာယ၊ ငှာ။ ပ။ သန္တုဋ္ဌိယာ၊ ငှာ။ ပ။ အသန္တုဋ္ဌိယာ၊ ငှာ။ ပ။ ပဝိဝေကာယ၊ ငှာ။ ပ။ သင်္ဂဏိကာယ၊ ငှာ။ ပ။ ဝိရိယာရမ္ဘာယ၊ ငှာ။ ပ။ ကော သဇာယ၊ ငှာ။ ပ။ သုတရတာယ၊ ငှာ။ သံဝတ္တန္တိ။ ဒုဗ္ဗရတာယ၊ ငှာ။ နော (သံဝတ္တန္တိ။ ဣတိ ဇာနေယျာသိ၊ ရာ၏။) ဂေါတမိ၊ မိ။ ဧကံသေန၊ ဖြင့်။ (ဧ ဓမ္မေ တို့ကို။) ဧသော၊ သည်။ ဓမ္မော၊

ဓမ္မတည်း။ သော၊ သံဃာ၊ ဝိနယော၊ ဝိနယတည်း။ ဧတံ၊ သည်။ သတ္တုသုဿနံ၊ တော်တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဓာရေယျာ သိ၊ ဆောင်ရွက် မှတ်သားလော့၊ (ဣတိ၊ သို့။ အာဟရိ၊ ပြီ။)

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ သုတ္တေတိ၊ ကား။ တေပိဋကေ၊ ပိဋကတ်သုံးပုံ ဟု ဆိုအပ်သော။ ဗုဒ္ဓဝစနေ၊ ဘုရားစကားတော်၌။ ဩတာရေတဗ္ဗာနံ၊ ကုန်၏။ ဝါ၊ ကုန်၏။ ဝိနယေတိ၊ ကား။ တေသ္မိံ၊ ရာဂါဒိဝိနယကာရ ဏေ၊ ဤ ရာဂအစရှိသည်တို့ကို ပယ်ရှားခြင်း၏အကြောင်း၌။ သံသန္ဓေ တဗ္ဗာနံ၊ နိုးနှော၍ ပြထိုက်ကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ တွေ၊ ဤ သုတ္တေဝိနယေ-ဟူသောပါဠိရပ်၌။ အတ္ထော၊ တည်း။

န စေဝ သုတ္တေ ဩသရန္တိတိ၊ ကား။ သုတ္တပဋိပါဠိယာ၊ သုတ်အစဉ် အားဖြင့်။ ကတ္တစိ၊ အချို့သောသုတ်၌။ အနာဂန္ဓာ၊ မလာမူ၍။ ဆလ္လိံ၊ အပွေးကို။ ဝါ၊ အပွေးနှင့်တူသော တရားအတိုကို။ ဥဋ္ဌာပေတွာ၊ ထစေ၍။ ဂုဠဝေဿန္တရ ဂုဠဥမ္မဂ ဂုဠဝိနယဝေဒလ္လပိဋကာနံ၊ ဂုဠဝေဿန္တရကျမ်း ဂုဠဥမ္မဂ ကျမ်း ဂုဠဝိနယကျမ်း ဝေဒလ္လပိဋကတို့တွင်။ အညတရတော၊ အမှတ်မထား တပါးပါးသောကျမ်းမှ။ အာဂတာနိ၊ လာကုန်သည်။ (ဟုတွာ) ပညာယန္တိ၊ ထင်ရှားကုန်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဟိ၊ မှန်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အာဂတာနိ၊ လာသော ကျမ်းစာတို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ ရာဂါဒိဝိနယေစ၊ ရာဂအစရှိသည်တို့ကို ပယ်

၁။ သုတ္တေတိ။ ။စတုသစ္စဿ၊ လေးပါးသော သစ္စာကို။ သူစနံ၊ ထင်ရှားပြသော တရားသည်။ သုတ္တံ၊ မည်၏။ ဣတိ အာဟ “သုတ္တေတိ တေပိဋကေ ဗုဒ္ဓဝစနေ”တိ။ ဤအလို “သုတ္တံ”ကို “စတုသစ္စံ သုစေတိတိ သုတ္တံ”ဟု ပြပါ။ တေပိဋကဋီ ဗုဒ္ဓ ဝစနံ သစ္စဝိနိမုတ္တံ နတ္ထိ။ သစ္စာလေးပါးမှ လွတ်သော တရားစကားတော် မရှိ။ ထို့ကြောင့်-

“ယေ ဓမ္မာ ဟေတုပ္ပဘဝါ၊ တေသံ ဟေတံ တထာဂတော အာဟ။
တေသဉ္စ ယော နိရောဓော၊ ဧဝံဝါဒီ မဟာသမဏော။

ဟု အရှင်အဿဝိထေရ်က အရှင်သာရိပုတ္တရာ အလောင်းအား ဟောပြတော် မူသည်။

၂။ ဆလ္လိံ ဥဋ္ဌာပေတွာ။ ။အရောဂဿ မဟတော ရုက္ခဿ တိဋ္ဌတော ဥပက္က မေန ဆလ္လိယာ သကလိကာယ၊ ပပဋိကာယ ဝါ ဥဋ္ဌပနံ ဝိယ (ရောဂါမရှိသည် ဖြစ်၍ သစ်ပင်ကြီးတည်နေလှ လုံ့လဖြင့် အခွံအစိတ် (တနည်း)အပွေးကို ထစေ သကဲ့သို့။) အရောဂဿ သာသနဓမ္မဿ တိဋ္ဌတော ဗျဉ္ဇနမတ္တေန တပ္ပရိယာပန္နံ ဝိယ ဟုတွာ ဆလ္လိသဒိယံ ပုဗ္ဗာပရပိရုဒ္ဓတာဒိဒေါသံ ဥဋ္ဌပေတွာ (အပွေးနှင့်တူသော ရှေ့နှောက်ဆန်ကွပ်သည်၏အခြေ အစရှိသောအပြစ်ကို ထစေ၍။) ပရိဒီပေတွာ။ (မြှို) -ဋီကာ။

ဖျောက်ကြောင်း၌လည်း။ ပညာယမာနာနိ၊ ထင်ရှားကုန်လတ်သော်။ ဆဇ္ဇေ တဗ္ဗာနိ၊ စွန့်ထိုက်ကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်။ တေန၊ ကြောင့်။ ဣတိ ယေတံ ဘိက္ခဝေ ဆဇ္ဇေယျာထာတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝတ။) ဝုတ္တံ။ တေနေပဝါယေန၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ဝါရတို့၌။ အတ္ထော၊ ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။

ဣဒံ ဘိက္ခဝေ စတုတ္ထံ မဟာပဒေသံ ဓာရေယျာထာတိ၊ ကား။ စတုတ္ထံ၊ လေးပါးမြောက်ဖြစ်သော။ ဓမ္မဿ၊ ၏။ ဣဒံ ပတိဋ္ဌာနောကာသံ၊ ဤတည်ရာ အရပ်ကို။ ဓာရေယျာထ၊ ကုန်လော့။ ပန၊ ဆက်။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊ ဤ မဟာပဒေသတို့ကို ညွှန်ပြရာဌာန၌။ ဣမံ ပကိဏ္ဍကံ၊ ဤ ရောပြုမ်းသော စကားရပ်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ (ကိံ၊ နည်း။) သုတ္တေ၊ ဤသုတ်၌။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ မဟာပဒေသာ၊ မဟာပဒေသ တို့လည်းကောင်း။ ခန္ဓကေ၊ မဟာဝဂ္ဂခန္ဓက၌။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ မဟာပဒေသာ၊ လည်းကောင်း။ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စဗျာကရဏာနိ၊ ပြဿနာကို ဖြေ ဆိုခြင်းတို့လည်းကောင်း။ သုတ္တံ၊ သုတ်လည်းကောင်း။ သုတ္တာနုလောမံ၊ သုတ်အားလျော်သော မဟာပဒေသ လည်းကောင်း။ အာစရိယဝါဒေါ၊ အာစရိယဝါဒလည်းကောင်း။ အတ္တနောမတိ၊ အတ္တနောမတိလည်းကောင်း။ တိဿော၊ ကုန်သော။ သင်္ဂီတိယော၊ သံဂါယနာတို့လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။)

တတ္ထ၊ ထို ပကိဏ္ဍက၌။ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဓမ္မော၊ ဓမ္မတည်း။ အယံ၊ ကား။ ဝိနယော၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဓမ္မဝိနိစ္ဆယေ၊ ဓမ္မကို ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ဆုံးဖြတ်ထိုက်သော ဓမ္မသည်။ ပတ္ထေ၊ ရောက် လတ်သော်။ [ဓမ္မေ ဝိနိစ္ဆိတဗ္ဗေ ဥပဋ္ဌိတေ။—ဋီကာ။] စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဣပေ မဟာပဒေသာ၊ တို့သည်။ ပမာဏံ၊ ပမာဏ တည်း။ ဣ၊ ဤ

၁။ သုတ္တံ။ပ။အတ္တနောမတိ။ ။အတ္တသုစနာဒိအတ္ထေန သုတ္တံ၊ ပါဠိ။ (ဝိဇ္ဇကဘုရား ဟောပါဠိတော်အနက်ကို ထင်စွာပြတတ်သည်၏အဖြစ် အစရှိသောအကြောင်းကြောင့် “သုတ္တ”မည်၏။)တံ သုတ္တံ အနုလောမေတိ အနုကူလေတီတိ သုတ္တာနုလောမံ၊ မဟာပဒေသော။ (ထို သုတ်အားလျော်စွာဖြစ်သောကြောင့် မဟာပဒေသကို “သုတ္တာ နုလောမ”ဟု ခေါ်သည်။) အာစရိယာ ဝဒန္တိ သံဝဏ္ဏေန္တိ ပါဠိ။ ဧတေနာတိ အာစရိယဝါဒေါ၊ အဋ္ဌကထာ။ (အဋ္ဌကထာသရာတို့၏ ပါဠိတော်ကို ဖွင့်ဆိုကြောင်း “အဋ္ဌကထာ”လည် အာစရိယဝါဒမည်၏။ တဿ တဿ ထေရဿ အတ္တနော ဝေ မတိ အဓိပ္ပါယောတိ အတ္တနောမတိ။ (အလေးပြုလောက်သောပုဂ္ဂိုလ်၏ အလို ရှိအပ်သော အနက် အဓိပ္ပာယ်သည် “အတ္တနောမတိ”မည်၏။)—ဋီကာ။

မဟာပဒေသ လေးပါး၌။ ယံ၊ အကြင် တရားသည်။ သမေတိ၊ ညီညွတ်၏။ တဒေဝ၊ ထို မဟာပဒေသ လေးပါး၌ ညီညွတ်သောတရားကိုသာ။ ဂဟေ တဗ္ဗံ၊ ၏။ ဣတရံ၊ မဟာပဒေသ လေးပါး၌ ညီညွတ်သောတရားမှတပါး မညီညွတ်သောတရားကို။ ဝိရဝန္တဿပိ၊ မြည်တမ်း နေပါ သော်လည်း။ န ဂဟေတဗ္ဗံ၊ မယူထိုက်။ [တရားကိုဆောင်ယူလာသူက သို့တရားကို အမှန် ပါဟု အထပ်ထပ်ဆိုနေသည်ကို “ဝိရဝန္တဿ” ဟု ဆိုသည်။]

“ဣဒံ၊ ဤအမှုသည်။ ကပ္ပတိ၊ အပ်၏။ ဣဒံ၊ သည်။ န ကပ္ပတိ၊ မအပ်။” ဣတိ၊ သို့။ ကပ္ပိယာကပ္ပိယဝိနိစ္ဆယေ၊ ကပ္ပိယ အကပ္ပိယ-ဟု ဆုံး ဖြတ်ခြင်းသည်။ ဝါ၊ ဆုံးဖြတ်ထိုက်သော ကပ္ပိယ အကပ္ပိယ-သည်။ ပတ္တေ၊ ရောက်လတ်သော်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မယာ၊ သည်။ ယံ၊ အကြင် အမှုကို။ (အပ္ပဋိက္ခိတ္တံ-၌ စပ်။) ဣဒံ၊ ဤအမှုသည်။ န ကပ္ပတိ၊ မအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ အပ္ပဋိက္ခိတ္တံ၊ ပယ်မြစ်တော်မမှုအပ်။ တံ၊ ထို မအပ်ဟု ပယ်မြစ်တော်မမှုအပ် သော အမှုသည်။ အ ကပ္ပိယံ၊ မအပ်သောအရာကို။ စေ အနုလောမေတိ၊ အကယ်၍ လျော်စွာဖြစ်အံ့။ ကပ္ပိယံ၊ အပ်သောအရာကို။ စေ ပဋိဗ္ဗာဟတိ၊ အကယ်၍ တားမြစ်အံ့။ (ဝေံသတိ။) တံ၊ ထို အကပ္ပိယအရာ၌ လျော်စွာ ဖြစ်၍ ကပ္ပိယအရာကို တားမြစ်သောအမှုသည်။ ဝေ၊ သင်တို့အား။ န ကပ္ပတိ၊ မအပ်။ ဣတိ အာဒိနာ၊ သော။ နယေန၊ ဖြင့်။ ခန္ဓကေ၊ မဟာ ဝဂ္ဂခန္ဓက၌။ ဝုတ္တာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ မဟာပဒေသ၊ ထို့သည်။ ပမာဏံ၊ တည်း။ တေသံ၊ ထို မဟာပဒေသ တို့၏။ ဝိနိစ္ဆယကထာ၊ ဆုံးဖြတ်ကြောင်းစကားကို။ သမန္တပါသာဒိကာယံ၊ ၌။ (မယာ။) ဝုတ္တာ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို သမန္တပါသာဒိကာ-မည်သော ဝိနည်း အဋ္ဌကထာ၌။ ဝုတ္တနယေန၊ ဖြင့်။ (သန္နိဋ္ဌာနံ ကာတဗ္ဗံ-၌ စပ်)ယံ၊ အကြင် အမှုသည်။ ကပ္ပိယံ၊ အပ်သောအရာကို။ အနုလောမေတိ၊ လျော်စွာပြု၏။ တဒေဝ၊ ထို ကပ္ပိယအနုလောမ-အမှုသည်သာ။ ကပ္ပိယံ၊ အပ်၏။ ဣတရံ၊ ကပ္ပိယအား လျော်သောအမှုမှတပါး မလျော်သောအမှုသည်။ အကပ္ပိယံ၊ မအပ်။ ဣတိ ဝေံသိ။ သန္နိဋ္ဌာနံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဧကံသဗျာကရဏီယော၊ တခုသောအဖို့အားဖြင့် ဖြေဆိုထိုက်သော။ ဝါ၊ စင်စစ်ဖြေဆိုထိုက်သော။ ပဉ္စော၊ ပြဿနာလည်းကောင်း။ ဝိဘဇ္ဇဗျာကရ ဏီယော၊ ခွဲခြား ဝေဖန်၍ ဖြေဆိုထိုက်သော။ ပဉ္စော၊ လည်းကောင်း။ ပဋိပစ္စာဗျာကရဏီယော၊ ပုစ္ဆာရှင်ကို တဖန်မေး၍ ဖြေဆိုထိုက်သော။ ပဉ္စော၊ လည်းကောင်း။ ထပနီယော၊ မဖြေပဲထားထိုက်သော။ ပဉ္စော၊ လည်း ကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမာနိ စတ္တာရိ၊ ဤလေးပါးတို့သည်။ ပဉ္စဗျာ

ကရဏာနိ နာမ၊ ပြဿနာကို ဖြေဆိုနည်းတို့ မည်၏။ ဝါ၊ ဖြေဆိုထိုက်သော ပြဿနာတို့မည်၏။ တတ္ထ၊ ထိုလေးပါးသော ပဉ္စပျာကရဏ-တို့တွင်။ စက္ခု၊ စက္ခုပသာဒ-သည်။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုဋ္ဌေန၊ မေးအပ်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အာမ၊ အိမ်း။ (စက္ခု၊ သည်။) အနိစ္စံ၊ အနိစ္စတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ တေ၊ တေ၊ အဖို့အားဖြင့်သာ။ ဝါ၊ စင်စစ်ကော်အားဖြင့်သာ။ ဗျာကာတပ္ပံ၊ ဖြေဆိုထိုက်၏။ သောတာဒီသု၊ သောတပသာဒ-အစရှိသည်တို့၌။ သေ (သော)၊ သည်။ နယော၊ တည်း။ အယံ၊ ဤ ပြဿနာသည်။ ဧဝံ၊ သဗျာကရဏီယော၊ ဧဝံ၊ သဗျာကရဏီယ-မည်သော။ ပဉ္စော၊ ပြဿနာမည်၏။

အနိစ္စံ နာမ၊ အနိစ္စ-မည်သည်။ စက္ခု၊ စက္ခုပသာဒ-လော။ ဣတိ၊ သို့။ ပုဋ္ဌေန၊ သည်။ စက္ခု၊ မေဝ၊ စက္ခု၊ တမျိုးသည်သာ။ (အနိစ္စံ၊ သည်။) န၊ မဟုတ်။ သောတပ္ပံ၊ သောတပသာဒ-သည်လည်း။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စတည်း။ ဘာနန္ဒိ၊ ဘာနပသာဒ-သည်လည်း။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စတည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝိဘဇိတော၊ ခွဲခြားဝေဖန်၍။ ဗျာကာတပ္ပံ၊ ၏။ အယံ၊ ဤ ပြဿနာသည်။ ဝိဘဇုပျာကရဏီယော၊ မည်သော။ ပဉ္စော၊ မည်၏။ စက္ခု၊ စက္ခုသည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့။ တထာ၊ တူ။ သောတံ၊ သောတသည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်သလော။) သောတံ၊ သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ သို့။ တထာ၊ တူ။ စက္ခု၊ သည်။ (ဟောတိ၊ လော။) ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုဋ္ဌေန၊ သည်။ ဧဝံ၊ ပုဋ္ဌေန၊ အဘယ်အနက်သဘောကြောင့်။ ပုဋ္ဌသိ၊ မေးသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပဋိပုစ္ဆိတော၊ မေးသူကို တဖန်မေး၍။ ဒဿနဋ္ဌေန၊ မြင်ဟုတ်သည်၏အဖြစ်ဟူသောအနက်သဘောကြောင့်။ ပုစ္ဆာမိ၊ မေးပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုတ္တော၊ ပြောဆိုအပ်သော်။ နဟိတိ၊ နဟိ-ဟူ၍။ ဝါ၊ စက္ခုဖြစ်သကဲ့သို့ ထို့အတူ သောတမဖြစ် သောတဖြစ်သကဲ့သို့ ထို့အတူ စက္ခုမဖြစ်ဟူ၍။ ဗျာကာတပ္ပံ၊ ၏။ အနိစ္စဋ္ဌေန၊ မမြဲသည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်သဘောကြောင့်။ ပုစ္ဆာမိ၊ မေးပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပုတ္တော၊ အပ်သော်။ အာမာတိ၊ အာမ-ဟူ၍။ ဣတိ၊ သို့။ ဗျာကာတပ္ပံ၊ ၏။ အယံ၊ ဤ ပြဿနာသည်။ ပဋိပုစ္ဆာပျာကရဏီယော၊ မည်သော။ ပဉ္စော၊ မည်၏။

၁။ ပဋိပုစ္ဆာပျာကရဏီယော။ ။ ဦးနွဲ့ ဝေထံ၊ နှစ်ပါးကုန်သော ထို စက္ခု သောတတို့၏။ သဒိသတာစောဒနာ၊ ကို။ ပဋိပုစ္ဆနမုခေနေဝ၊ တဖန်ပြန်၍မေးခြင်းကို အဒိးပဓာနပြုသဖြင့်သာ။ ဗျာကရဏီယာ၊ (ကသျှာ) ပဋိပုစ္ဆာပဝေသန၊ နဟိ-ဟု ပယ်မြစ်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ အနုညာတဝေသန စ၊ အာမ-ဟု ဝန်ခံ

ပန၊ ကား။ တံ၊ ထို သရီရသည်။ 'ဇီဝံ၊ ဇီဝ လော။' တံ၊ ထို ဇီဝသည်။ သရီရံ၊ သရီရ လော။ ဣတိ အာဒိနိ၊ ဤသို့ အစရှိသော စကားတို့ကို။ ပုဋ္ဌေန၊ သည်။ ဧဝံ၊ ဤ ဇီဝ သရီရ ကို။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အဗျာကတံ၊ ဖြေတော်မမူအပ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ ဗပတဗ္ဗော၊ မဖြေဆိုပဲထားထိုက်၏။ သေ (သော) ပဉ္စော၊ ဤ ပြဿနာကို။ န ဗျာကာတဗ္ဗော၊ ထိုက်။ အယံ၊ ဤ ပြဿနာသည်။ ထပနိယော၊ မည်သော။ ပဉ္စော၊ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တေနာကာရေန၊ ထို အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ပဉ္စော၊ ပြဿနာသည်။ 'သမ္ပတ္တေ၊ ရောက်လတ်သော်၊ စတ္တာရိ၊ ကုန်သော။ ဣမာနံ ပဉ္စဗျာကရဏာနိ၊ ဤ ပြဿနာကို ဖြေဆိုနည်းတို့သည်။ ပမာဏံ၊ 'နှိုင်းချိန်ကြောင်း ပမာဏ တည်း။ ဣမေယံ၊ ဤ ပဉ္စဗျာကရဏတို့၏။ ဝုသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ သော ပဉ္စော၊ ကို။ ဗျာကာတဗ္ဗော၊ '၏။

[ဣတ္တာရိ ပဉ္စဗျာကရဏာနိ-၏ အကျယ်ကို ပြပြီး၍၊ သုတ္တံ သုတ္တာနုလောမံ- စသည်တို့၏ အကျယ်ကို ပြလိုသောကြောင့် "သုတ္တာဒိသု ပန-အစရှိသည်ကို မိန့်။]

ပန၊ ကား။ သုတ္တာဒိသု၊ သုတ္တ အစရှိသည်တို့တွင်။ သုတ္တံ နာမ၊ သုတ္တမည်သည်။ တိဿော၊ သုံးတန်ကုန်သော။ ဝါ၊ သုံးကြိမ်ကုန်သော။ သံဂီတိယော၊ သံဂါယနာတို့သို့။ အာရုဋ္ဌာနိ၊ တက်ရောက်ကုန်သော။ တိဏိ၊ သုံးပုံကုန်သော။ ပိဋကာနိ၊ တို့တည်း။ သုတ္တာနုလောမံနာမ၊ သုတ္တာနုလောမမည်သည်။ အနု

ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ ဝိဿန္ဓိတဗ္ဗတော၊ မြေဆိုထိုက်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဣတိ အာဟာ "လတာ စက္ခု၊ ထတာ သောတံ။ ပ။ အယံ ပဋိပုစ္ဆာ ဗျာကရဏီယော ပစ္စော" ဟိ-ဇီကာ။

၁။ ထပနိယော။ ။ တံဇီဝံ တံသရီရန္တိ ဇီဝသရီရာနံ အနညတာ ပဉ္စော၊ တမျိုးတခြား တပါးမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော ပြဿနာ။ ဝါ၊ တမျိုးတည်း၏ အဖြစ်ဟူသော ပြဿနာ၊ ယဿ၊ အကြင် ဇီဝသရီရ၏။ ယေန၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အနညတာ စောဒိတာ၊ တမျိုးတခြား တပါးမဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကို စောဒနာအပ်ပြီ။ သော ဝေ၊ ထို ဇီဝကိုပင်။ ဝါ၊ ထို သရီရကိုပင်။ ပရမတ္တတော၊ ပရမတ်အားဖြင့်။ (အစစ်အမှန်အားဖြင့်။) နုပလမ္ဘတိ၊ မရအပ်။ ဣတိ၊ ထိုကြောင့်။ ဝဉ္စျာတနယဿ၊ အမြဲမသား၏။ မတ္တေယျတာ ကိတ္တန သဒိသော၊ အမိ၏ စီးပွား၏အဖြစ်ကို ပြောခြင်းနှင့်တူ၏။ ဣတိ အဗျာကာတဗ္ဗတာယ၊ ဤသို့ မဖြေဆိုထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဌပနိယော၊ ဌပနိယ ပြဿနာဟူ၍။ ဝုတ္တော၊ ပြီ။-ဇီကာ။

လောမကပ္ပိယံ။ လျော်သော အပ်သောအရာတည်း။ အာစရိယဝါဒေါ နာမ၊ မည်သည်။ အဋ္ဌကထာ၊ အဋ္ဌကထာတည်း။ အတ္တနောမတိ နာမ၊ မည်သည်။ နယဂ္ဂါဟေန၊ နည်းကို ယူခြင်းဖြင့်။ အနုဗုဒ္ဓိယာ၊ လျော်စွာသိခြင်းဖြင့်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ ပဋိဘာနံ၊ ရှေးရှုထင်လာသော ဉာဏ်တည်း။ တတ္ထ၊ ထို သူတ္ထ အစရှိသည်တို့တွင်။ သုတ္ထ၊ သုတ္ထ ကို။ အပ္ပဋိဗာဟိယံ၊ မတား

၁။ အနုလောမကပ္ပိယံ။ ။ဝိနယမဟာပဒေသော၊ ခန္ဓကဝိနည်း၌လာသော မဟာပဒေသလေးပါးသည်။ ကပ္ပိယာနုလောမ ဝိဓာနတော၊ အပ်သောအရာအားလျော်စွာ စီရင်ခြင်းကြောင့်။ နိပ္ပရိယာယတော၊ မုချအားဖြင့်။ အနုလောမကပ္ပိယံ နာမ၊ လျော်သော အပ်သောအရာမည်၏။ မဟာပဒေသဘာဝေန ပန၊ မဟာပဒေသ၏ အဖြစ်ဖြင့်ကား။ တံသဒိသတာယ၊ ထို ခန္ဓကဝိနည်း၌လာသော မဟာပဒေသနှင့် တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုတ္တန္တမဟာပဒေသသုပိ၊ သုတ္တန္တမဟာပဒေသ-တို့၌လည်း။ “အနုလောမကပ္ပိယံ” နှို၊ ဟူ၍။ အယံ အဋ္ဌကထာဝေါဟာရော၊ ဤ အဋ္ဌကထာ၌လာသော နာမည်သည်။ (ဟောတိ။) ဆိုလိုရင်းကား-ကပ္ပိယအားလျော်စွာ စီရင်ခြင်းကြောင့် ဝိနယမဟာပဒေသ-သည် “မုချအနုလောမကပ္ပိယံ” မည်၏။ သုတ္တန္တမဟာပဒေသ-တို့ကား...မဟာပဒေသချင်း တူသောကြောင့် သဒိသုပစာရအားဖြင့် “အနုလောမကပ္ပိယံ” ဟု အဋ္ဌကထာဆရာတို့ နာမည်တပ်ကြသည်။

၂။ အာစရိယဝါဒေါအဋ္ဌကထာ။ ။ယဒိပိ တတ္ထ တတ္ထ ဘဂဝတာ ပဝတ္တိတပကိဏ္ဍကဒေသနာဝ (ဟိုထို ပါဠိရပ်၌ မြတ်စွာဘုရားသည်ဖြစ်စေတော်မူအပ် ဟောတော်မူအပ်သော ပကိဏ္ဍကဒေသနာသည်ပင်။) အဋ္ဌကထာ၊ အဋ္ဌကထာ မည်၏။ သာ ပန (ထို အဋ္ဌကထာကိုကား။) အာစရိယဝါဒေါ ဝုစ္စတိ -၌ စပ်။ ဓမ္မသင်္ဂါဟကေဟိ ပဌမံ တီဏိ ပိဋကနိ သင်္ဂါယိတွာ ဘုဿ အတ္ထဝဏ္ဏနာနုရှုပေနဝ (ထို အဋ္ဌကထာ၏ အနက်အဖွင့်အား လျော်သဖြင့်သာလျှင်။) ဝါစနာမဂ္ဂိ အာရောပိတတ္တာ (ပို့ချအပ်သောအစဉ်သို့ တင်ထားအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) “အာစရိယဝါဒေါ” တိ ဝုစ္စတိ။ [“အာစရိယာ ဝဒန္တိ သံဝဏ္ဏေန္တိ ပါဠိ ဝေတနာတိ အာစရိယဝါဒေါ” ဟုပြု။ သံဂါယနာတင် ဆရာတို့၏ ပါဠိတော်ကို ဖွင့်ဆိုကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် “အာစရိယဝါဒ” ဟု အမည်ရသည်။] ဝေတနာဟ “အာစရိယဝါဒေါ နာမ အဋ္ဌကထာ” တိ-ဋီကာ။

၃။ အတ္တနောမတိ။ ။အတ္တနောမတိ နာမ ဝေတနာဝါဒေါ။ နယဂ္ဂါဟေနာတိ သုတ္တာပိတော လန္တံမာနနယဂ္ဂဟဏေန။ အနုဗုဒ္ဓိယာတိ သုတ္တာဒီနိယေဝ အနုဂတဗုဒ္ဓိယာ။ အတ္တနော ပဋိဘာနံ အတ္တနော ဧဝ တဿ အတ္ထဿ ဝုတ္တနယေန ဥပဋ္ဌာနံ။ ယထာ ဥပဋိတာ အတ္ထာ ဧဝ တထာ ဝုတ္တာ။ (သုတ္တ သုတ္တာနုလောမ-စသည်မှ ရအပ်သောနည်းကို ယူခြင်းအားဖြင့် သုတ္တ အစရှိသည်တို့သို့ အစဉ်လိုက်သော အသိဉာဏ်အားဖြင့် မိမိစိတ်၌ ထင်မြင်လာသော အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ‘အတ္တနော မတိ’ ဟု ခေါ်သည်။) -ဋီကာ။

မြစ်အပ်။ (မတားမြစ်ထိုက်။) တံ၊ ထို သုတ္တ ကို။ ပဋိဗာဟန္တေန၊ တား
မြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဗုဒ္ဓေါဝ၊ သည်သာ။ ဝါ၊ ကိုသာ။ ပဋိဗာဟိ
တော၊ တားမြစ်အပ်သည်။ (တားမြစ်အပ်ရာ ဧကန်သည်။) ဟောတိ၊ ။

ပန၊ ကား။ အနုလောမံကပ္ပိယံ၊ ပါဠိတော် အားလျော်စွာဖြစ်သော
အပ်စပ်သော မဟာပဒေသလေးပါးဟူသော သုတ္တာနုလောမ ကို။ သုတ္တ
န၊ သုတ်နှင့်။ သမေန္တမေဝ၊ ညီညွတ်သော မဟာပဒေသ ကိုသာ။ ဂဟေ
တပ္ပံ၊ ယူထိုက်၏။ (အမှန်ဟု ယူထိုက်၏။) ဣတရံ၊ သုတ်နှင့်ညီညွတ်သော
မဟာပဒေသမှတစ်ပါး သုတ်နှင့်မညီညွတ်သော မဟာပဒေသ ကို။ န (ဂဟေ
တပ္ပံ)၊ မယူထိုက်။ (အမှန်ဟု မယူထိုက်။) အာစရိယဝါဒေါ ပိ၊ အာ
စရိယဝါဒ ကိုလည်း။ သုတ္တေန၊ နှင့်။ သမေန္တောယေဝ၊ ညီညွတ်သော
အာစရိယဝါဒ ကိုသာ။ ဂဟေတပ္ပော၊ ။ ဣတရော၊ သုတ်နှင့်ညီညွတ်
သော အာစရိယဝါဒ မှတစ်ပါး သုတ်နှင့်မညီညွတ်သော အာစရိယဝါဒ
ကို။ န (ဂဟေတပ္ပော)၊ ပန၊ ကား။ အတ္တနောမတိ၊ အတ္တနောမတိသည်။
သဗ္ဗဒုဗ္ဗလာ၊ အလုံးစုံသော သတ္တ သုတ္တာနုလောမ အာစရိယဝါဒတို့အောက်
အားမရှိ။ ဝါ၊ အလုံးစုံတို့အောက် အားနည်း၏။ သာပိ၊ ထို အတ္တ
နောမတိ ကိုလည်း။ သုတ္တေန၊ နှင့်။ သမေန္တောယေဝ၊ ညီညွတ်သော
အတ္တနောမတိ ကိုသာ။ ဂဟေတပ္ပော၊ ယူထိုက်၏။ ဣတရံ၊ သုတ်နှင့်ညီ
ညွတ်သော အတ္တနောမတိ မှတစ်ပါး သုတ်နှင့်မညီညွတ်သော အတ္တနောမတိ
ကို။ န ဂဟေတပ္ပော၊ ထိုက်။

[သုတ္တ သုတ္တာနုလောမ အာစရိယဝါဒ အတ္တနောမတိတို့၏
အကျယ်ကိုပြပြီး၍ တိဿော သင်္ဂီတိယော၏ အကျယ်ကိုပြလိုသော
ကြောင့် ပဉ္စသတိကာ အစရှိသောပါဌ်ကိုမိန့်။]

ပန၊ ကား။ ပဉ္စသတိကာ၊ ပဉ္စသတိက သင်္ဂီတိလည်းကောင်း။ ဝါ၊
ငါးရာသော ရဟန္တာ အပေါင်းသည် ပြုအပ်သော ပထမသံဂါယနာ
လည်းကောင်း။ သတ္တသတိကာ၊ သတ္တသတိက သင်္ဂီတိလည်းကောင်း။ ဝါ၊
ခုနစ်ရာသော ရဟန္တာအပေါင်းသည် ပြုအပ်သော ဒုတိယသံဂါယနာလည်း
ကောင်း။ သဟသိကာ၊ သဟသိက သင်္ဂီတိလည်းကောင်း။ ဝါ၊ တထောင်
သော ရဟန္တာအပေါင်းသည် ပြုအပ်သော တတိယ သံဂါယနာလည်း
ကောင်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣမာ တိဿော၊ ဤ သုံးတန်တို့သည်။ သင်္ဂီ
တိယော၊ သင်္ဂီတိတို့မည်၏။ သုတ္တမ္ပိ၊ သုတ်သည်လည်း။ တာသု၊ ထို သုံး
တန်သော သံဂါယနာတို့၌။ အာဂတမေဝ၊ လာသော သုတ်သည်သာ။

ပမာဏံ၊ နှိုင်းချိန်ကြောင်း ပမာဏတည်း။ ဣတရံ၊ သုံးတန်းသော သံဂါယနာ၌ လာသောသုတ်မှတပါးသော။ ဂါရယုသုတ္တံ၊ ကဲ့ရဲ့ထိုက်သောသုတ်ကို။ န ဂဟေတဗ္ဗံ၊ မယူထိုက်။ ဟိ၊ မှန်။ တတ္ထ၊ ထို ဂါယု သုတ်၌။ သြတဂန္တာနိပိ၊ သက်ရောက်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပဒဗျဉ္ဇနာနိ၊ ပုဒ်ဗျည်းတို့သည်။ သုတ္တေ၊ ပါဠိတော်၌။ န စေဝ သြတရန္တိ၊ သက်လည်း မသက်ရောက်ကုန်။ ဝိနယေ၊ ဝိနည်း၌။ န စ သန္နိယန္တိ၊ ထင်လည်း မထင်ရှားကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗျာနိ၊ သိထိုက်ကုန်၏။

ကမ္ဘာ့ရပုတ္တစုန္ဒဝတ္ထုအဖွင့်

၁၈၉။ ကမ္ဘာ့ရပုတ္တဿာတိ၊ ကား။ သုဝဏ္ဏကာရပုတ္တဿ၊ ရွှေပန်းထိပ်သည်၏ သားဖြစ်သော။ (စုန္ဒဿ-၌ စပ်။) ကိရ၊ ချဲ့။ သော၊ ထို စုန္ဒသည်။ အဇော၊ ကြွယ်ဝသော။ မဟာကုဋုမ္ဗိကော၊ သူကြွယ်ကြီးသည်။ (ဟုတုာ။) ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ပဌမဒဿနေနေဝ၊ ပထမဖူးမြင်ရခြင်းဖြင့်ပင်။ သောတာပန္နော၊ သောတာပန်သည်။ ဟုတုာ၊ ရှိ။ အတ္တနော၊ ၏။ အဗ္ဗဝနေ၊ သရက်ဥယျာဉ်၌။ ဝိဟာရံ၊ ကို။ ကာဏပေတုာ၊ ဆောက်လုပ်စေ၍။ နိယျာတေသိ၊ အပ်နှင်းပြီ။ ဝါ၊ လူဒါန်းပြီ။ တံ၊ ထို ကျောင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ အဗ္ဗဝနေတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂီတိကာရေဟိ၊ တို့သည်။) ဝုတ္တံ။

သူကရမဒ္ဓဝန္တိ၊ ကား။ နာတိတရုဏဿ၊ အလွန်လည်းမနုသော။ နာတိဇိဏ္ဏဿ၊ အလွန်လည်း မအိုသော။ ဧကဇေဋ္ဌကသုကရဿ၊ တကောင်

၁။ သူကရမဒ္ဓဝ။ ။ သူကရမဒ္ဓဝ-နှင့်စပ်၍ အဋ္ဌကထာ၌ “မူလဝါဒ၊ ဧကဝါဒ၊ ဧကစိဝါဒ”ဟု သုံးဝါဒ ပြထား၏။ ထိုသုံးဝါဒအပြင် အိန္ဒိယနိုင်ငံတွင် ထင်ရှားကျော်စောသော အင်္ဂလိပ်မဂ္ဂဇင်းတစောင်၌ ပါမောက္ခ “လလစ်နိဟန်ကား” အပ် ၈.၃၁ ဘီအယ်လ် ငေးသားအပ်သော ဝါဒတမျိုးလည်း ရှိသေး၏။ ထိုဝါဒကို စဉ်းစားဖို့ရန် ဤ၌အကျဉ်းချုပ်မျှ ပြပါဦးမည်။

က-မြတ်စွာဘုရားပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူခြင်း၏ အကြောင်းကို ရေးသားအပ်သော တရုတ်စာပေများ၌လည်းကောင်း၊ တိဗက်စာပေများ၌လည်းကောင်း မြတ်စွာဘုရား၏ နောက်ဆုံးအာဟာရနှင့်စပ်သော ဝက်သားကို ဖော်ပြခြင်းမရှိကြ။

ခ-မဟာယာနဂိုဏ်း ကျမ်းစာများဝယ် မဟာပရိနိဗ္ဗာန်အကြောင်းကို ရေးသားထားရာ၌လည်းကောင်း၊ သာဝကပိနုယ ကျမ်းဝယ် စုန္ဒ၏ ဆွမ်းလှူပွဲကို ဖော်ပြရာ၌လည်းကောင်း “ဝက်သား” ဟူသောပုဒ်ကို ဖော်ပြခြင်းမရှိပေ။

၈-သုကရသဒ္ဓါသည် “ဝက်” ဟူသော အနက်ကိုသာဟော၏။ “ဝက်၏အသား” ဟူသောအနက်ကို မဟော။ “ဝက်၏အသား” ဟူသော အနက်ကို “သောကရ” ပုဒ်ကသာ ဟောသည်။ ကစ္ဆည်း “ဏရာဂါတသေဒမညက္ခေသုစ” သုတ်၏ ဥဒါဟ ရုဏ်ကိုကြည့်ပါ။ “သုကရဿ+ဗုဒ္ဓိ မံသံ သောကရံ” ဟု တွေ့ရပါလိမ့်မည်။

ဆ-မဒ္ဓဝိ-သဒ္ဓါလည်း “အသား” ဟူသောအနက်ကို မဟော။ “ပုဒုဒနာ+ဘာဝေါ မဒ္ဓဝိ” နှင့်အညီ နူးညံ့သောအရာဝတ္ထု၏ ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာ “နူးနူးညံ့ညံ့ ပျော့ပျော့ ပျောင်းပျောင်း” ဟူသော အနက်ကိုဟော၏။ ထို့ကြောင့် သုကရ+မဒ္ဓပ နှစ်ပုဒ်ပေါင်း သော်လည်း “ဝတ်သား” ဟု အနက်မဖြစ်ပါ။

၉-“သုကရကဏ္ဍ” ဟုခေါ်ဝေါ်အပ်သော သစ်ဥသစ်ဖုံတမျိုးရှိ၏။ ထို သစ်ဥသစ်ဖုံ ကို “တောဝက်” ဟူသော အမည်ဖြင့် များစွာခေါ်ဝေါ်ကြ၏။

၁၀-ဥတ္တရ ဒေသတွင် “ကဏ္ဍ၊ ကဏ္ဍမူလဖလ” ဟု ခေါ်ဝေါ်အပ်သော သစ်ဥတမျိုး ရှိသေး၏။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ၌ သူတော်သူမြတ်တို့၏ အစာဖြစ်၏။ အမွေးဂုဏ် ညိုမှောင် သော အရောင်ရှိသဖြင့် မြေကြီးမှထွက်လာသောအခါ ဝက်နှင့်တူ၏။ ထို့ကြောင့် “သုကရ” ဟု ခေါ်ကြဟန်တူသည်။ ပါဝါမြို့တည်ရှိခဲ့ရာ “ပဠေးန” နယ်မြေတွင် အနှံ့ အပြားပေါက်၏။ ရောဂါဘယများကို ဓာတ်စာဖြင့်ကုသော ဟိန္ဒူဘေးဆရာတို့သည် ထိုဥကို အလွန်ချီးမွမ်းကြ၏။ အရည်ကဲ့ကဲ့ကြို၍ ဝမ်းဒီးညှို့သူများကို တိုက်ရ၏။

ဆ-ရန္တ ဒါယကာသည် မြတ်စွာဘုရားအားလှူသော သစ်ဥသစ်ဖုံ သို့မဟုတ် သစ်မြစ်ကို အရသာရှိအောင် များစွာအမွှမ်းတင်၍ ပြင်ဆင်ထားပေးလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် ထိုဥတမျိုးကို နွားနို့နှင့်ပြစ်အောင်ကြို၍ စီရင်အပ်သော ပါယသ (နို့ဆန်) တမျိုးသည် “သုကရမဒ္ဓဝ” ပင် ဖြစ်သင့်ပါသည်။

ထပ်မံ ဝဉ်းစားဖွယ်

၁-သီဟစစ်သူကြီးသည် ဘုရား အထံတော်မှ တရား နာရ၍ သောတာပန် ဖြစ်ပြီးနောက် နက်ဖန် မြတ်စွာဘုရားကို ရဟန်း သံဃာများနှင့်တကွ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးကြွ ခို့ရန် ဖိတ်မံ၍ ပြန်လာပြီးလျှင် ထိုသူမရောက်မီ ဖြစ်နှင့်သော အံသားများကို ဝယ်ယူ ခို့ရန် တပည့်တယောက်ကို ဈေးသို့စေလွှတ်၏။ ထို့နောက် ညနေတပင် ချက်ပြုတ် တန်သမျှ ချက်ပြုတ်၍ နံနက်အခါ၌ ဆွမ်း ခဲဖွယ် ဘောဇဉ် အားလုံးစီစဉ်ပြီးလျှင် ဆွမ်းဘုဉ်းပေးချိန်တန်ကြောင်း လျှောက်ထားပုံကို “ပဟူတံ ခါဒနိယံ ဘောဇနိယံ ပဋိယာဒါပေတွာ ဘဂဝတော ကာလံ အာရောစာပေတီ” ဟုသာ ကျမ်းဂန်၌ဆို၏။ အသားဟင်း ပါသော်လည်း ထို အသားဟင်းသည် ဘောဇဉ်ငါးပေါ်တွင် ပါဝင်ပြီး ငြိမ်းသာကြောင့် အထူးမဆိုတော့ချေ။

၂-ဤ၌ကား “ပဏီတံ ခါဒနိယံ ဘောဇနိယံ ပဋိယာဒါပေတွာ” ဆိုပြီးနောက်၊ “ပဟူတံ သုကရမဒ္ဓဝ” ဟု ဆိုပြီးမှ “ဘဂဝတော ကာလံ အာရောစာပေတီ” ဟု ဆိုသည်။ ဤသို့ သီးခြားဆိုသဖြင့် “သုကရမဒ္ဓဝ” သည် ဘောဇနိယံ-အရ ဘောဇဉ် ငါးပေါ်တွင် ပါဝင်သော “မံသမဟုတ်” ဟု ကောက်ချက်ချရေရှိ၏။

၃-ထို့အပြင် နတ်တို့သည် “သူကရမဒ္ဒဝ”၌ “နတ်ဩဇာကို ထည့်ကြ၏” ဟု ဆို၏။ အခြားနေရာများ၌ နတ်ဩဇာထည့်လျှင် ဆွမ်း၌သာ ထည့်လေ့ရှိ၏။ စုန္ဒ ဒါယက၏ ဆွမ်းအလှူဝယ် ဆွမ်း၌မထည့်ပဲ ဤ “သူကရမဒ္ဒဝ”၌ နတ်ဩဇာကို ထည့်ကြကုန်၏။ နတ်ဩဇာကို စားကြသော နတ်များသည် အသားမစားကြ။ မြတ်စွာဘုရား၏ နောက်သုံးအာဟာရသည် ဝက်သားဖြစ်လျှင် အသားမစားပဲ နတ် ဩဇာကိုသာ စားနေသော နတ်တို့သည် ဤဝက်သားဟင်း၌ နတ်ဩဇာထည့်ဖို့ရန် ကြံစည်မည်ပင်မဟုတ်ပါ။ အသားဟင်းမဟုတ်သောကြောင့်သာ “နတ်ဩဇာထည့်ကြ သည်” ဟု ယူဆဖွယ်ရှိ၏။

၄-သံဃာတော်များနှင့်တကွ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဆွမ်းဘုဉ်းပေးဖို့ရာ ကြွလာတော် မူသောအခါ “ငါဘုရားကို သူကရမဒ္ဒဝဖြင့် ပြုစုလုပ်ကျွေး၍ ရဟန်း သံဃာများကို အခြားခွဲဖွယ်ဘောဇာဖြင့် ပြုစုလုပ်ကျွေးလော့” ဟု ပိန်တော်မူပြီးလျှင် ဘုရားရှင်သည် “သူကရမဒ္ဒဝ” ကိုသာ ဘုဉ်းပေးတော်မူ၏။ ဆွမ်းကိုဘုဉ်းပေးတော်မမူ။ ဝက်သား ဟင်း ဖြစ်လျှင် “ဘုရားရှင်သည် နောက်ဆုံးအချိန်၌ ဝက်သားကိုချည်း ဘုဉ်းပေးတော် မူသည်” ဟု ပြောစရာဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့် - သူကရမဒ္ဒဝ-ကို လေးလေး နက်နက် စဉ်းစားသောအခါ “ဝက်ပျိုသားဟင်း” မဟုတ်သည့်ဘက်က အားကောင်း လျက်ရှိပါသည်။

သော ကြီးသော တောဝက်၏။ ပဝတ္တမံသံ၊ မိမိမရောက်မီ ဖြစ်နှင့်သော အသားကို။ (ပရိယာဒါပေတွာ-၌ စပ်။) တံ၊ ထို သူကရမဒ္ဒဝ-သည်။ မုဒုစေဝ၊ နူးညံ့သည် လည်းကောင်း။ သိနိဒ္ဓဉ္စ၊ ညက်ညောသည် လည်း ကောင်း။ ဟောတိ ကိရံ၊ ဖြစ်သတတ်။ တံ၊ ထို သူကရမဒ္ဒဝ-ကို။ ပရိယာဒါပေတွာ၊ စီရင်စေ၍။ သာဓုကံ၊ ကောင်းစွာ။ ပစာပေတွာ၊ ချက်စေ၍။ ဣတိ (အယ်)၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ ပရိယာဒါပေတွာ- ၏ အနက်တည်း။ ဧကေ၊ အချို့ဆရာတို့သည်။ ဘဏန္တိ၊ ပြောဆိုကြကုန် ၏။ (ကိံ၊ နည်း။) သူကရမဒ္ဒဝန္တိ တေ နာမံ၊ သူကရမဒ္ဒဝ-ဟူသော

၁။ ပဝတ္တမံသံ တံ ကိရံ။ ။ယသ္မာ စုန္ဒော အနိယသာဝကော သောတာပဇ္ဇော၊ အညေ စ ဘဝဝတော၊ ဘိက္ခုသံဃဿ စ အာဟာရံ ပရိယာဒေန္တော အနဝဇ္ဇ မေဝ ပရိယာဒေန္တိ၊ တသ္မာ ဝုတ္တံ “ပဝတ္တမံသံ”န္တိ။ [အနိယသာဝက သောတာ ပန် ဝုန္နသည်လည်းကောင်း၊ စုန္ဒဒာပါး အခြား အနိယသာဝက တို့သည်လည်း ကောင်း၊ ဘုရားနှင့် သံဃာတော်များ အတွက် အာဟာရကို စီရင်ကုန်လတ်သော် ဒု-ပြင်မရှိသော အာဟာရကိုသာ စီရင်ကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် - “ပဝတ္တမံသံ” ဟု ဆိုသည်။ ပိဂ္ဂဟု၊ အနိယာဝကတို့ကို ဝန်ည်းမဟာဝဂ္ဂတာသာဒ္ဒိကာ ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓက ပုဏ္ဏဒိအနုဇာနုက-၌ ပြခဲ့ပြီ။] တံ ကိရောတိ “နုတိဝရဏဿာ” တိအာဒိနာ ဝုတ္တံ၊ သေသံ။ တလာ ဟိ တံ “မုဒုစေဝ သိနိဒ္ဓဉ္စာ” တိ ဝုတ္တံ။ မုဒုမံသတာတော ဟိ အဘိသင်္ဂဏ ဝိသေသန စ “မဒ္ဒဝ”န္တိ ဝုတ္တံ။ - ဒီကာ။

ဤအမည်သည်။ ပဉ္စဂါရသယူသပါစန ဝိဓာနဿ၊ နွားမှဖြစ်သော ငါး
 မျိုးသော အရသာ၏ အဆီအနှစ်တို့ဖြင့် စိမ့်အပ်သော ချက်ခြင်းရှိသော။
 မုဒုဩဒနဿ၊ နွားညှို့သောထမင်း၏(အမည်တည်း)။ ဂဝပါနိနာမ၊ ဂဝပါန
 မည်သည်။ ဝါ၊ နွားမှဖြစ်သော သောက်ဖွယ်မည်သည်။ ပါကနာမံ၊
 ကျက်ပြီးသော သောက်ဖွယ်၏ အမည်သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ဖြစ်
 သကဲ့သို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (ဘဏန္တိ၊ ကုန်၏။) [ဤအလို- “သုကရ
 မဒ္ဒဝ၊ ကောင်းစွာပြုအပ်သော နွားညှို့သော ဆွမ်း”။]

ကေစိ၊ တို့သည်။ ဘဏန္တိ၊ ကုန်၏။ (ကိံ။) သုကရမဒ္ဒဝံ နာမ၊ မည်
 သည်။ ရသာယနဝိဓိံ၊ ရသာယနကျမ်းနှင့်အညီ စိမ့်အပ်သော စားဖွယ်တမျိုး
 တည်း။ ပန၊ ဆက်။ တံ၊ ထို သုကရမဒ္ဒဝံ-သည်။ ရသာယနသတ္တေ၊ ရသာယန
 ကျမ်း၌။ အာဂစ္ဆတိ၊ လာ၏။ တံ ရသာယနံ၊ ထို ရသာယန ကျမ်းနှင့်
 အညီ စိမ့်အပ်သော စားဖွယ်ကို။ စုန္နေန၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပရိ
 နိဗ္ဗာနံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူခြင်းသည်။ န ဘဝေယျ၊ မဖြစ်တန်ရာ။ ဣတိ၊
 ဤသို့ ကြံ၍။ ပဋိယတ္တံ၊ စီရင်အပ်ပြီ။ ဣတိ (ဘဏန္တိ။) ပန၊ ဆက်။
 တတ္ထ၊ ထို သုကရမဒ္ဒဝံ-၌။ ဒိသဟဿ ဒီပပရိဝါရေသု၊ ကျွန်းငယ်နှစ်ထောင်
 အခြံအရံရှိကုန်သော။ စတုသု၊ လေးကျွန်းကုန်သော။ မဟာဒီပေသု၊
 ကျွန်းကြီးတို့၌။ (ကျွန်းကြီးတို့က။) ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ ဩဗံ၊ ဩဇာကို။
 ပက္ခိပိ သု၊ ထည့်ကြကုန်ပြီ။

နာဟံ တန္တိ၊ ဟူသော။ ဣမံ သီဟနာဒိံ၊ ဤ သီဟနာဒ ကို၊ (ဤ
 မရွံ့မကြောက် ခြင်္သေ့ဟောက်သို့ ရဲရဲတောက် မိန့်မြှက်တော် မှအပ်သော
 အသံတော်ကို။) ကိမတ္ထံ၊ ငှာ။ နဒယိ၊ မိန့်မြှက်တော်မူသနည်း။ (ဣတိ၊
 ဤကား အမေးတည်း။) ပဇ္ဇာဝါဒမောစနတ္တံ၊ သူတပါးတို့၏ စွပ်စွဲခြင်းမှ
 လွတ်စေခြင်းအကျိုးငှာ။ (သီဟနာဒိံ နဒတိ။) ဟိ၊ ချေ။ အတ္တနာ၊ ကိုယ်
 တော်တိုင် ပရိဘုတ္တာဝသေသံ၊ ဘုဉ်းပေးအပ်ပြီးသည်မှကြွင်းသော သုကရ
 မဒ္ဒဝံ-ကို။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့အား။ နေဝ အဒါသိ၊ ပေးတော်မမူ။ မနုဿာနံ၊

၁။ ဩဗံ ပက္ခိပိ သု။ ။အယံ ဘဂဝတော ပစ္စိမကော အာဟာရောဉာဉာဉာဟာရ
 သည မြတ်စွာဘုရား၏ နောက်ဆုံးဖြစ်သောအာဟာရတည်း။ ဣတိ ဤသို့ကြံ၍။ ပုညပိသေ
 သာ ပေက္ခာယ၊ ကောင်းမှုအထူးကို ဝဲ့ခြင်းကြောင့်။ (ပက္ခိပိ သု။) တံ ပန၊ ထို သုကရ
 မဒ္ဒဝံ-သည်ကား။ တထာ ပက္ခိတ္တဒီဗ္ဗောဇတာယ၊ ထို အခြင်းအရာအားဖြင့် ထည့်
 ပေးသော နက်ညိုဇာရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဂရုတရံ၊ သာဓ်လေးသည်။ ဇာတံ၊
 ဖြစ်ပြီ။ ထို့ကြောင့်-အခြားသောပုဂ္ဂိုလ်များ၌ အစာမကြေနိုင် ဟူလို-ဒီကား။

တို့အား။ နေဝ အဒါသိ၊ ပေးတော်မမူ။ မနုဿာနံ၊ တို့အား။ ဒါတုံ၊ ငှာ။
ဝါ၊ ပေးခွင့်ကို။ န အဒါသိ၊ မမူ။ အာဝါဇ္ဇေ၊ တွင်း၌။ နိခဏာပေတွာ၊
မြုပ်စေ၍။ ဝိနာသေသိ၊ ဖျက်ဆီးစေပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထုကာမာနံ၊ ပြောဆို
ခြင်းငှာ အလိုရှိသူတို့၏။ ဣဒံ၊ ဤ သံဟနာဒကို။ သုတွာ၊ ၍။ ဝါ၊ ကြား
နာရခြင်းကြောင့်။ ဝစံနောကာသော၊ ပြောဆိုခွင့်သည်။ န ဘဝိဿတိ၊
ဖြစ်လိမ့်မည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံး သွင်းတော်မူ၍။ ပရေသံ၊ တို့၏။
ဥပဝါဒမောစနတ္တံ၊ စပ်စွဲခြင်းမှ လွတ်စေခြင်းအကျိုးငှာ။ သံဟနာဒံ၊ ကို။
နဒတိ၊ ၎င်း။ ဣတိ၊ ဤကား အကျယ်အပြေတည်း။

၁၉၀။ ဘုတ္တဿ စ သူကရမဒ္ဒဝေနာတိ၊ ကား။ ဘုတ္တဿ၊ ဘုဉ်းပေး
ပြီးတော်မူသော။ (ဘဂဝတော၊ ၎င်း။ အာဗာဓော၊ ပြင်းစွာနှိပ်စက်တတ်
သော ရောဂါသည်။) ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။ ပန၊ သို့သော်လည်း။ ဘုတ္တပစ္စယာ၊
ဘုဉ်းပေးခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ (ဘဂဝတော အာဗာဓော။)
န (ဥဒပါဒိ)၊ ထင်ရှားဖြစ်သည်မဟုတ်။ ဟိ၊ မှန်။ အဘုတ္တဿ၊ ဘုဉ်း
ပေးတော်မမူသော။ (ဘဂဝတော အာဗာဓော။) ယဒိ ဥပဇ္ဇိဿယ၊ အကယ်
၍ ဖြစ်အံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) အတိဓရော၊ အလွန် ကြမ်းတမ်းသည်။
ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ သိနိဒ္ဒဘောဇနံ၊ နူးညံ့သော ဘောဇဉ်ကို။ ဘုတ္တတ္တာ
ပန၊ ဘုဉ်းပေးတော် မူပြီး၏ အဖြစ်ကြောင့်ကား။ အဿ၊ ထိုမြတ်စွာ
ဘုရား၏။ တနဝေဒနာ၊ နည်းပါးသော ဝေဒနာသည်။ (သက်သာသော
ဝေဒနာသည်။) အဟောသိ၊ ပြီ။ တေနေဝ၊ ထိုသို့ဝေဒနာ၏ နည်း
ပါးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်။ (သက်သာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ပင်။)
ပဒသ၊ ခြေတော်ဖြင့်။ ဝါ၊ ခြေလျှင်။ ဂန္တံ၊ ကြွတော်မူခြင်းငှာ။ အသက္ခိ၊
စွမ်းနိုင်တော်မူပြီ။

ဝိရေစမာနောတိ၊ ကား။ အဘိဏုံ၊ မပြတ်။ ဝါ၊ မကြာခဏ။ ပဝတ္ထ
လောဟိတဝိရေစနော၊ ဖြစ်သော သွေ့အန်ခြင်း ရှိတော်မူသည်။ သမာ
နောဝ၊ ဖြစ်တော်မူလျက်ပင်။ (အဝေါစ-၌ ဖပ်။) အဝေါစာတိ၊ ကား။
အတ္တနာ၊ ကိုယ်တော်သည်။ ပတ္တိတဋ္ဌာနေ၊ ရောက်ဖို့ရန် တောင့်တအပ်
သော ကုသိန္နာရုံအရပ်၌။ ပရိနိဗ္ဗာနတ္ထာယ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူခြင်း
အကျိုးငှာ။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အာယာမာနန္တ ယေန ကုသိန္နာရာ-အစရှိသော
ကောင်းတော်ကို။ အာဟ-မူပြီ။ [ကုသိန္နာရုံ၌ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူလိုခြင်း
မှလည်း နောက်ဆုံးချွတ်ဖို့ရန် “သုဘဒ္ဒ” ရသေ့ ကျန်သေးသောကြောင့်
တည်း။] ပန၊ ဆက်။ ဣမာ၊ ဤ “စုန္ဒဿ ဘတ္တံ ဘုဉ်းတွာ-အစရှိသော

ဂါထာတို့ကို။ ဓမ္မသင်္ဂါယကတ္ထေရေဟိ၊ သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းကို သဘော တူရာ ပေါင်းယူကြကုန်သော အရှင်မဟာကဿပ အစရှိသော ထေရ်တို့ သည်။ ထပိတဂါထာယောတိ၊ ထားအပ်သော ဂါထာတို့ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။

ပါနိယာဟရဏအဖွင့်

၁၉၁။ ဣဗံဘတိ၊ ဣဗံ-ဟူသောသဒ္ဓါသည်။ စောဒနတ္ထေ၊ တိုက်တွန်းခြင်းအနက်၌။ (ပဝတ္ထော၊ သော။) နိပါတော၊ တည်း။ အစ္ဆောဒကတိ၊ ကား။ ပသန္နောဒကတိ၊ ကြည်လင်သောရေရှိ၏။ သာတောဒကတိ၊ ကား။ မဓုရောဒကတိ၊ ချိုသောရေ ရှိပါ၏။ သီတောဒကတိ၊ ကား။ တနုသီတလသလိလာ၊ မပြစ်မချဲ့ ကျသော အေးမြသော ရေရှိပါ၏။ [တနုကမေဝ သလိလံ ဝိသေသတော သီတလံ၊ န ဗဟလန္တိ အာဟ “တနုသီတလသလိလာ” တိ။-ဋီကာ။] သေတကတိ၊ ကား။ နိက္ကဒ္ဓမာ၊ ညွှန်မရှိပါ။ [နိက္ကဒ္ဓမာတိ သေတဘာဝဿ ကာရဏမာဟ (“ညွှန်မရှိသောကြောင့် ဖြူဖွေးသောရေရှိသည်” ဟူလို။) ပကံစိက္ခလ္လာဒိဝသေနဟိ ဥဒကဿ ဝိဝဏ္ဏတ၊ သဘာဝတော ပန တံ သေတဝဏ္ဏမေဝါတိ။ (ရေသည် ရွံ့ညွှန်ပျစ်ချဲ့သည်၏အဖြစ်စသည်ကြောင့်သာ အဆင်းပျက်ရ၏။ ပင်ကိုအဆင်းမှာ အဖြူသာ။)-ဋီကာ။] သုပ္ပတိတ္ထာတိ၊ ကား။ သုန္နရတိတ္ထာ၊ ကောင်းသော ဆိပ်ကမ်းရှိပါ၏။

ပုက္ကသမဗ္ဗပုက္ကဝတ္ထိအဖွင့်

၁၉၂။ ပုက္ကသောတိ၊ ကား။ တဿ၊ ထို မလ္လပုတ္တ၏။ နာမံအမည် တည်း။ မလ္လပုတ္တောတိ၊ ကား။ မလ္လရာဇပုတ္တော၊ မလ္လာမင်း၏သားတည်း။ ကိရ၊ ချဲ့။ မလ္လာ၊ မလ္လာမင်းတို့သည်။ ဝါရေန၊ အလှည့်အကြိမ်အား ဖြင့်။ ရဇ္ဇံ၊ မင်းအဖြစ်ကို။ ကာရေန္တိ၊ ပြုစေကြကုန်၏။ ယာဝ၊ အကြင်မျှ လောက်။ နေသံ၊ ထို မလ္လာမင်းတို့၏။ ဝါရော၊ အလှည့်အကြိမ်သည်။ န ပါပုဏာတိ၊ မရောက်သေး။ တာဝ၊ ထို မင်းပြုလှည့် မရောက်သေး သမျှ ကာလပတ်လုံး။ ဝဏီဇံ၊ ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကို။ ကရေန္တိ၊ ကုန်၏။ အယမ္ပိ၊ ဤ ပုက္ကသ သည်လည်း။ ဝဏီဇမေဝ၊ ကိုသာ။ ကရောန္တော၊ ပြုလျက်။ ပဉ္စသကဋသတာနိ၊ လှည်းငါးရာတို့ကို။ ယောဇာပေတွာ၊ ကပ်

ယှဉ်စေ၍။ ဓရဝါတေ၊ အဦးဖြစ်သောလေသည်။ ဝါ၊ ရှေးရှုလေသည်။ ဝါယန္တေ၊ တိုက်ခတ်လတ်သော်။ ပုရတော၊ ရွှေမှ။ ဝါ၊ ရွှေက။ ဂစ္ဆတိ၊ သွား၏။ [ဓရဝါတေတိ ပဋိမုခဝါတေ။-ဋီကာ။] ပစ္စာ၊ နောက်မှ။ ဝါ၊ နောက်က။ ဝါတေ၊ သည်။ ဝါယန္တေ၊ လတ်သော်။ သတ္တဝါယံ၊ လှည်း အပေါင်းကို။ ပုရတော၊ ရွှေသို့။ ပေသေတွာ၊ စေလွှတ်၍။ သယံ၊ ကိုယ် တိုင်။ ပစ္စာ။ ဂစ္ဆတိ၊ ၏။ [မိမိကို လေထံပါလာသော ဖုံးများက မလွမ်း မိုးအောင် ဤသို့သွားသည်။] တဒါ ပန၊ ထိုအခါ၌ကား။ ပစ္စာ။ ဝါ တော၊ သည်။ ဝါယံ၊ လာပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယေ (ဧသေ)၊ ဤ ပုထိုးသသည်။ ပုရတော၊ သို့။ သတ္တဝါယံ၊ ကို။ ပေသေတွာ၊ ၍။ သဗ္ဗ ရတနယာနေ၊ အလုံးစုံရတနာတို့ဖြင့် ပြီးသောယာဉ်၌။ နိသိဒ္ဓိတွာ၊ ထိုင်၍။ ကုသိနာရတော၊ ကုသိန္နာရုံမှ။ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်၍။ ပါဝံ၊ ပါဝါမြို့သို့။ ဂမိဿာမိ၊ သွားအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့လုံးသွင်း၍။ မဂ္ဂံ၊ လမ်းကို။ ပဋိပဇ္ဇိ၊ သွားပြီ။ တေန၊ ကြောင့်။ ကုသိနာရာယ ပါဝံ အဗ္ဗါနမဂ္ဂပုဋိပန္နော ဟောတိတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂီတိကာရေဟိံ) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

အာဠာရောတိ၊ ကား။ တဿ၊ ထိုရသေ့၏။ နာမံ၊ တည်း။ ဧသော၊ ဤ အာဠာရ ရသေ့သည်။ ဒီဃပိင်္ဂလော၊ အရပ်ရှည်သည်ဖြစ်၍ ကြောင် သောမျက်လုံးရှိသည်။ (ဟောတိ)ကိရ၊ ဖြစ်သတတ်။ တေန၊ ကြောင့်။ အဿ၊ ထို ရသေ့၏။ အာဠာရောတိ နာမံ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ [ဒီဃ ပိင်္ဂလောတိ ဒီဃော ဟုတွာ ပိင်္ဂလက္ခန္ဓာ ကော။ ပိင်္ဂလက္ခန္ဓော ဟိ သော “အာဠာရော”တိ ပညာယိတ္ထ။-ဋီကာ။] ကာလာမောတိ၊ ကား။ ဂေါတ္ထံ၊ အနွယ်တည်း။ ယတြ ဟိ နာမာတိ၊ ကား။ ယော၊ အကြင် အာဠာရ ရသေ့သည်။ (နေဝ ဒက္ခတိ)နာမ၊ မမြင်သည် မည်တုံသေး၏။ [နာမ- သဒ္ဓါကို ဒက္ခတိနှင့် တွဲ၍ပေးရသည်။] နေဝ ဒက္ခတိတိ၊ ကား။ န အဒ္ဓသ၊ မမြင်သည် မည်တုံသေး၏။ ပန၊ ဆက်။ တေံ၊ ဤ မြင်ခြင်းအနက်ဟော ပုဒ်သည်။ ယတြသဒ္ဓယုတ္တတ္တာ၊ ယတြ-သဒ္ဓါနှင့် ယှဉ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနာဂတဝသေန၊ အနာဂတ်၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ ဝေရူပံ၊ ဤသို့ ဒက္ခတိ ကရိဿတိ ဘဝိဿတိ-ဟူသော သဘောရှိသော။ ဤ ဒီ သေသု၊ ဤကဲ့သို့ ယတြ-အစရှိသော ပုဒ်တို့နှင့် ယှဉ်ခြင်းသဘော ရှိကုန် သော။ ဌာနေသု၊ အရာတို့၌။ သဒ္ဓလက္ခဏံ၊ သဒ္ဓါ၏ အမှတ်အသား သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) [ဝေရူပန္နိ ဒက္ခတိ ကရိဿတိ ဘဝိဿတိတိ ဤ ဒီသံ၊ ဤဒီသေသုတိ ယတြ ယဉာတိ ဝေရူပန်ပါတသဒ္ဓယုတ္တဌာနေသု။-

ဋီကာ။ ဤနေရာနှင့်စပ်၍ မှတ်ဖွယ်ကို ကစွဉ်းသာသာဋီကာ “အနာဂတေ တဝိဿန္တိ” သုတ်၌ ပြခဲ့ပြီ။]

၁၉၃။ နိစ္စရန္တိ သူတိ၊ ကား။ ဝိစရန္တိ သူ၊ တိမ်တိုက်အကြားမှ ထွက်ကုန် သကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။ ဝါ၊ အရောင်တလက်လက်ပြက်ကုန်သော်။ (နေဝ ပသေယျ-၌ စပ်။) [ဝိစရန္တိယော မေဆဂဗ္ဗတော နိစ္စရန္တိယော ဝိယ ဟောဋ္ဌိတိ ဝုတ္တိ “နိစ္စရန္တိ သူတိ ဝိစရန္တိ သူ” တိ။-ဋီကာ။] အသနိယာ ဗလန္တိ ယာတိ၊ ကား။ နဝဝိဓာယ၊ ကိုးပါးအပြားရှိသော။ အသနိယာ၊ မိုးကြိုး သည်။ ဘိဇ္ဇမာနာယ ဝိယ၊ ကဲ့သကဲ့သို့။ မဟာရဝံ၊ ကြီးစွာသောအသံကို။ ရဝန္တိယာ၊ မြည်လတ်သော်။ (“သုဏှေယျ”။) ဟိ၊ ချဲ့။ အသနိယော၊ မိုး ကြိုးတို့သည်။ အသညာ၊ အသညာ မိုးကြိုးလည်းကောင်း။ ဝိက္ကော၊ လည်း ကောင်း။ သတေရာ၊ လည်းကောင်း။ ဂဂုရာ၊ လည်းကောင်း။ ကပိသီသာ၊ လည်းကောင်း။ မစ္စဝိလောလိကာ၊ လည်းကောင်း။ ကုက္ကုဋ္ဌကာ၊ လည်း ကောင်း။ ဒဏှမဏိကာ၊ လည်းကောင်း။ သုက္ကာသနီ၊ သုက္ကာသနီ၊ မိုးကြိုး လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ နဝဝိဓာ၊ ကိုးပါး အပြားရှိကုန်၏။

တတ္ထ၊ ထို ကိုးပါးအပြားရှိသော မိုးကြိုးတို့တွင်။ (ယာ၊ အကြင်မိုးကြိုး သည်။) အသညံ၊ သညာမရှိအောင်။ ကရေတိ၊ ပြုတတ်၏။ (သ၊ ထို မိုးကြိုးသည်။) အသညာ၊ အသညာ မိုးကြိုးမည်၏။ (သညာမရှိအောင် ပြုတတ် သော မိုးကြိုးမည်၏။) [အသညံ ကရေတိ၊ ယော တဿာ သဒ္ဓေန၊ တေဇသာ စ အဇ္ဈောတ္ထဋ္ဌော။-ဋီကာ။] (ယာ၊ သည်။) ဧကံ၊ တခုသော။ စက္ကံ၊ စက်ဝိုင်းကို။ ကရေတိ၊ (သ၊ သည်။) ဝိက္ကော၊ မည်၏။ (စက်ဝိုင်း ကို ပြုတတ်သော မိုးကြိုးမည်၏။) [ဧကံ စက္ကန္တိ ကေမဏှလံ။-ဋီကာ။] (ယာ၊ သည်။) သတေရသဒိသာ၊ အမှိုက်ကို ပိုင်းဖြတ်သည်နှင့် တူသည်။ ဟုတ္တာ၊ ၍။ ပတတိ၊ ကျ၏။ (သ၊ သည်။) သတေရာ၊ မည်၏။ (အမှိုက် ကို ဖြတ်သကဲ့သို့ ဖြစ်၍ ကျသော မိုးကြိုးမည်၏။) [သင်္ကာရံ တီရေန္တိ ပရိစ္စိန္တေန္တိ ဝိယ ဒေသေတိတိ သတေရာ။] (ယာ၊ သည်။) ဂဂုရာယမာနာ၊ ဂဂုရု-ဟု အသံပြုသည်။ (ဟုတ္တာ။) ပတတိ၊ ၍။ (သ၊ သည်။) ဂဂုရာ၊ မည်၏။ (ဂဂုရု အသံပြုသည်ဖြစ်၍ ကျသော မိုးကြိုးမည်၏။) [ဂဂုရာတိ သဒ္ဓံ ကင်္ဂေန္တိ။ အနုရဝဒဿနဉ္စေတံ။-ဋီကာ။]

(ယာ၊ သည်။) ဘမုကံ၊ မျက်ခုံးကို။ ဥက္ခိပေန္တော၊ မြှောက်ချီသော။ မက္ကဋ္ဌောဝိယ၊ မျောက်ကဲ့သို့။ ဟောတိ၊ ၍။ (သ၊ သည်။) ကပိသီသာ၊ မည်၏။ (မျောက်၏ ဦးခေါင်းနှင့်တူသော မိုးကြိုးမည်၏။) [ကပိသီသာတိ

ကပိသိသာကာရဝတီ။] (ယာ၊ သည်။) ဝိလောလိတမစ္ဆော ဝိယ၊ လှုပ်လှုပ်
ရှားရှားသွားသော ငါးသည်ကဲ့သို့။ ဟောတီ။ (သာ၊ သည်။) မစ္ဆဝိလော
လိကာ၊ မည်၏။ (လှုပ်လှုပ်ရှားရှားသွားသော ငါးနှင့်တူသော မိုးကြိုးမည်
၏။) [ဥဒကေ ပရိပုဗ္ဗမာနမစ္ဆော ဝိယ ဝိလုဠိတာကာရာ။] (ယာ။) ကုက္ကုဋ
သဒိသာ၊ ဆန်တန်းအပ်သောအတောင်ရှိသော ကြက်နှင့်တူသည်။ ဟုတူ
ပတတီ။ (သာ။) ကုက္ကုဋကာ၊ မည်၏။ (ဆန်တန်းအပ်သော အတောင်
ရှိသော ကြက်နှင့်တူသည်ဖြစ်၍ ကျသောမိုးကြိုးမည်၏။) [ပသာရိတပက္ခ
ကုက္ကုဋကာရာ။] (ယာ။) နဂ်လသဒိသာ၊ ထယ်၏လက်ကိုင်ရာအရပ်ဝယ်
ဖုလုံးကလေးနှင့်တူသည်။ ဟုတူ၊ ပတတီ။ (သာ။) ဒဏ္ဍမဏိကာ၊ မည်
၏။ (ထယ်၏လက်ကိုင်ရာ တုတ်တံဖျား၌ အလုံးကလေးနှင့်တူသော မိုးကြိုး
မည်၏။) [နဂ်လဿ ကဿနကာလေ ကဿကာနံ ဟတ္ထေန ဂဟေတဗ္ဗဋ္ဌာ
နေ မဏိကာ ဟောတိ၊ တံ ဥပါဒါယ နဂ်လံ “ဒဏ္ဍမဏိကာ” တိ ဝုစ္ဆတိ၊
တဗ္ဗာ ဒဏ္ဍမဏိကာကာရာ ဒဏ္ဍမဏိကာ။-ဋီကာ။] (ယာ၊ သည်။) ပတိတ
ဋ္ဌာနံ၊ ကျရာအရပ်ကို။ သမုတ္တါဋ္ဌေတိ၊ အကြွင်းမဲ့ ဖျက်ဆီးတတ်၏။ (သာ၊
သည်။) သုက္ခာသနီ၊ မည်၏။ (မိုးရေစုပ် အခြောက်တိုက် ပစ်ချတတ်သော
မိုးကြိုးမည်၏။) [ဒေဝေ ဝဿန္တေပိ သဇောတိဘူတတာယ ဥဒကေန အတေ
မေတဗ္ဗတော မဟာသနီ “သုက္ခာသနီ” တိဝုတ္တာ။ တေနာဟ “ပတိတဋ္ဌာနံ
သမုတ္တါဋ္ဌေတိ” တိ။-ဋီကာ။]

ဒေဝေ ဝဿန္တေတိ၊ ကား။ သုက္ခဂဇိတံ၊ ခြောက်သောထစ်ချုန်းခြင်းကို။
ဂဇိတွာ၊ ထစ်ချုန်း၍။ အန္တရန္တရာ၊ အကြားအကြား၌။ ဝဿန္တေ၊ ရွာ
လတ်သော်။ (နေဝ ပဿေယျ န သုဏေယျ။) အာတုမာယန္တိ၊ ကား။
အာတုမံ၊ အာတုမာမြို့ကို။ နိဿာယ၊ ၍။ ဝိဟရာမိ၊ ၏။ ဘုသာဂါရေတိ၊
ကား။ ခလသာလာယံ၊ ကောက်နယ်တလင်းထဲ၌။ (ဝိဟရာမိ။) [ဘုသမယေ
အဂါရကေ။ တတ္ထ ကိရ မဟန္တံ ပလာလပုဉ္ဇံ အပ္ပန္တရတော ပလာလံ
နိက္ကုဇိတွာ သာလာသဒိသံ ပဗ္ဗဇိတာနံ ဝသနယောဂ္ဂုဋ္ဌာနံ ကတံ၊ တဒါ
ဘဂဝါ တတ္ထ ဝသိ၊ တံ ပန ခလမဏ္ဍလံ သာလာသဒိသန္တိ အာဟ “ခလ
သာလာယ”န္တိ။-ဋီကာ။] ဧတ္ထေသေသိ၊ ကား။ တေသ္မိံ ကာရဏေ၊
ဤအကြောင်းကြောင့်။ ဧသေ မဟာဇနကာယော၊ ဤ များစွာသော
လူအပေါင်းသည်။ သန္နိပတိတော၊ စုဝေးပါပြီ။ [ဤတိ ဟေတုမိ ဘုမ္မ
ဝစနန္တိ အာဟ “တေသ္မိံ ကာရဏေ” တိ၊ အလနိပါတေန ဆန္တံ ဇနာနံ
ဟတကာရဏေတိ အတ္ထော။-ဋီကာ။] ကွ အလောသိတိ၊ ကား။ ကုဟိံ၊

အဘယ်အရပ်၌။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပါသနည်း။ သော တံ ဘန္တေတိ၊ ကား။ ဘန္တေ၊ ရား။ သော တံ၊ ထို အရှင်ဘုရားသည်။ (နေဝ အဒ္ဓယ၊ မမြင် ပါသနည်း။) [သော တံ ဘန္တေတိ အယမေဝ ဝါ ပါဌော။-ဋီကာ။]

၁၉၄။ သိဂီဝဏ္ဏန္တိ၊ ကား။ သိဂီဝုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ၊ သိဂီရေအဆင်းနှင့် တူသော အဆင်းရှိသော။ ယုဂမဋ္ဌန္တိ၊ ကား။ မဋ္ဌယုဂံ၊ ညက်ညောသော အဝတ်အစုံကို။ သဏ္ဍသာဋက ယုဂဋ်၊ နူးညံ့သော အဝတ်အစုံကို။ (အာ ဟာရ-၌ စပ်။) ဣတိ အတ္ထော။ ဓာရဏီယန္တိ၊ ကား။ အန္တရန္တရာ၊ အကြား အကြား၌။ မယာ၊ ငါသည်။ ဓာရေတဗ္ဗံ၊ ဝတ်ရုံသုံးဆောင်ထိုက်သော။ ပရိဒဟိတဗ္ဗံ၊ ဝတ်ထိုက်ခြုံထိုက်သော။ (ယုဂမဋ္ဌ-၌ စပ်။) တံ၊ ထိုဝတ်စုံ တစ်စုံကို။ သော၊ ထို ပုတ္တုသ သည်။ တထာရူပေ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော။ (ထိုသို့ ဝတ်ရုံထိုက်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသော။) ဆဏဒိဝသေ ယေဝ၊ ပွဲသဘင်ရှိရာနေ့၌သာ။ ဓာရေတုာ၊ ဝတ်ရုံသုံးဆောင်၍။ သေသ ကာလေ၊ ဆဏဒိဝသ မှ ကြွင်းသောအခါ၌။ နိက္ခိပတိ ကိရ၊ သိမ်း ထားသတတ်။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဝါ၊ သို့ကလောက်။ ဥတ္တမံ၊ မြတ်သော။ မင်္ဂလဝတ္ထယုဂံ၊ မင်္ဂလာရှိသော အဝတ်အစုံကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အာဟ၊ ပြီ။ အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယာတိ၊ ကား။ မယံ၊ ဒကာတော်၌။ အနုကမ္ပံ၊ လျော်စွာတုန်လှုပ်တတ်သော ကရုဏာကို။ ဝါ၊ သနားစောင့်ရှောက် ချီး မြှောက်မှုကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ (ပဋိဂ္ဂဏှာတု-၌ စပ်။) အစ္စာဒေဟိတိ ဧတံ၊ အစ္စာဒေဟိ-ဟူသော ဤသဒ္ဓါသည်။ ဥပစာရဝစနံ၊ ပြောရိုးဆိုစဉ် သဒ္ဓါ တည်း။ ဧတံ၊ တထည်ကို။ မယံ၊ ငါဘုရားအား။ ဒေဟိ၊ လှူလော့။ ဧတံ၊ ကို။ အာနန္ဓဿ၊ အား။ (ဒေဟိ။) ဣတိ "အတ္ထော။ [လူသည်ကို "ဖိုးလွှမ်း" ဟု ရှေးခေတ်ကသုံးစွဲသည်-ဟူလို။]

ပန၊ ပရိ။ပ။အံ။ ထေရော၊ သည်။ တံ၊ ထို အဝတ်ကို။ ဂဏှိ ကိံ၊ ခံယူသလော။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ အာမ၊ အိမ်း။ ဂဏှိ၊ ၍။ (ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။) [အလုပ်အကျွေးပြုဖို့ရန် လက်ခံ တုန်းက ဘုရားရှင် ရအပ်သော ပစ္စည်းကို သူ့အားမပေးလျှင် လုပ်ကျွေး ပါမည်ဟု လျှောက်ခဲ့သည် မဟုတ်လော။ ယခုဘုကြောင့် လက်ခံသနည်း ဟူလို။] ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ မတ္တကပ္ပတ္တကိစ္စတ္တာ၊ အထွတ် အထိပ်သို့ ရောက်သော အလုပ်အကျွေးကိစ္စ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ သေ (သော၊) ဤ အရှင်အာနန္ဒာ ထေရ်သည်။ ဝေရူပံ၊ သော။ လာဘံ၊ ကို။ ပဋိက္ခိပိတုာ၊ ပယ်ပြီး၍။ ဥပဋ္ဌာကဋ္ဌာနံ၊ အလုပ်

အကျွေးအရာကို။ ကိဉ္ဇာပိ ပဋိပန္နော၊ အကယ်၍ကား ကျင့်ပါ ပေ၏။
 ပန၊ ထိုသို့ပင် လာဘ်ကိုပယ်၍ လုပ်ကျွေးခဲ့ပါသော်လည်း။ အဿ၊ ထို
 အရှင်အာနန္ဒာ၏။ တံ ဥပဋ္ဌာကမိစ္စံ၊ ထို လုပ်ကျွေးသူ၏ ကိစ္စသည်။ (ထို
 အလုပ်အကျွေးကိစ္စသည်။) မတ္တကံ၊ အထွတ်အထိပ်သို့။ ပတ္တံ၊ ရောက်ပြီ။
 တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဂ္ဂဟေသိ၊ ခံယူပြီ။ စ၊ သည်သာ မကသေး။ [အပိ ကို
 နောက် ထေသံနှင့် တွဲ၍ ပေးပါ။] ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ ဝေံ၊ သို့။
 ဝဒေယျု၊ ပြောဆိုကုန် ရာ၏။ (ကိံ၊ နည်း။) အာနန္ဒော၊ သည်။ အနာရာဓ
 ကော မညေ၊ မြတ်စွာဘုရားကို မနှစ်သက်စေနိုင်လေယောင်တကား။... ပဉ္စ
 ပီသတိ ဝဿာနိ၊ နှစ်ဆယ့်ငါးဝါတို့ ပတ်လုံး။ ဥပဋ္ဌဟန္တေန၊ လုပ်ကျွေး
 သော။ တေန၊ ထို အရှင်အာနန္ဒာသည်။ ကိဉ္ဇိ၊ တစုတခုသော ဝတ္ထုကို။
 ဘဂဝတော၊ ၏။ သန္တိကာ၊ အထံတော်မှ။ န လဒ္ဒပုဗ္ဗံ၊ မရအပ်ဘူး။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ (ဝဒေယျု။) တေသံ ပိ၊ ထိုသူတို့၏လည်း။ ဝစနောကာသစ္စေဒနတ္ထမ္ပိ၊
 ပြောဆို ခွင့်ကို ဖြတ်ခြင်းအကျိုးငှာလည်း။ အဂ္ဂဟေသိ၊ ပြီ။

အပိစ၊ သည်သာ မကသေး။ (ထပ်၍ဆိုဖွယ် ရှိသေး၏-ဟူလို။)ဘဂဝါ၊
 သည်။ ဇာနာတိ၊ သိတော်မူ၏။ (ကိံ၊ နည်း။) အာနန္ဒော၊ သည်။
 ဂဟေတွာပိ၊ ခံယူပြီး၍လည်း။ အတ္တနာ၊ ကိုယ်တိုင်။ န ဓာရေဿတိ၊
 သုံးဆောင်လိမ့်မည်မဟုတ်။ မယံ ယေဝ၊ ငါဘုရားအားသာ။ ပူဇံ၊ ပူဇော်
 မှုကို။ ကရိဿတိ၊ ပြုလတ္တံ့။ မလ္လပုတ္တေန ပန၊ မလ္လာမင်း၏ သားသည်
 ကား။ အာနန္ဒံ၊ ကို။ ပူဇေန္တေန၊ ပူဇော်လတ်သော်။ သံဃော ပိ၊
 ဘည်လည်း။ ဝါ၊ ကိုလည်း။ ပူဇိတော၊ ပူဇော်အပ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊
 ဖြစ်လတ္တံ့။ ဝေံ၊ ဤသို့ ဖြစ်လတ်သော်။ အဿ၊ ထို မလ္လပုတ္တ၏။ မဟာ
 ပုညာယံ၊ ကြီးစွာသော ကုသိုလ်အစုသည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊
 ဤသို့ ကြံတော်မူ၍။ ထေရဿ၊ အား။ ဧကံ၊ တထည်ကို။ ဒါပေသိ၊
 ပေးလှူစေတော်မူပြီ။ ယေရောပိ၊ သည်လည်း။ တေနေဝ ဣရဏေနံ၊

၁။ တေနေဝ ကာရဏေန။ ဥပဋ္ဌာက ဌာနဿ မတ္တကပုံတ္တိ (အထွတ်အထိပ်
 သို့ရောက်ခြင်း။) ပရေသံ ဝစနောကာသပစ္စေဒနံ (သူတပါးတို့၏ ပြောဆိုခွင့်ကို
 ဖြတ်ခြင်း။) တေန ဝတ္ထေန သတ္တံ ပူဇနံ (ထို အဝတ်ဖြင့် မြတ်စွာ ဘုရားအား
 ပူဇော်ခြင်း။) သတ္တံ အဗ္ဘာသယာနုတ္တနံ (မြတ်စွာဘုရား၏အလိုတော်ကိုလိုက်ခြင်း။)
 ဣတိ ဣဗိနာ တေဒေန ယထာပုတ္တေန စတုဗ္ဗိနေ ကာရဏေန ဤသို့ ဒီ၊ ကာဆရာသည်
 အပိစ ၏ရှေ့ကအကြောင်းနှစ်ပါးကိုယူ၍ အကြောင်းလေးပါးပြသော်လည်း- “အပိစ၏
 နောက်က အကြောင်းနှစ်ပါးနှင့်သာ ဆိုင်၏”ဟု ထင်သည်။

ထိုအကြောင်းကြောင့်သာ။ အဂ္ဂဟေသိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။ မွေယာ ကလာယာတိ၊ ကား။ ဝတ္ထာနုမောဒနကထာယ၊ အဝတ်အလှူကို ဝမ်းမြောက်ကြောင်း တရားစကားဖြင့်။ (သန္ဓေထေသိ သမာဒပေသိ-
တိန္တိ စပ်။)

၁၉၅။ ဘဂဝတော ကာယံ ဥပနာမိတန္တိ၊ ကား။ နိဝါသနပါရူပန ဝသေန၊ ဝတ်ခြင်း ခြုံခြင်း၏အစွမ်းဖြင့်။ အလ္လိယာပိတံ၊ ငြိကပ်စေအပ်ပြီ။ ဘဂဝါပိ၊ သည်လည်း။ တဟော၊ ထို အဝတ်တစ်ခုမှ။ ဧကံ၊ တထည်ကို။ နိဝါသေသိ၊ ဝတ်တော်မူပြီ။ ဧကံ၊ တထည်ကို။ ပါရူပိ၊ ခြုံတော်မူပြီ။ ဟတစ္စိကံ ဝိယာတိ၊ ကား။ ဟတစ္စိကော၊ ပျက်သောအလှူရှိသော။ အင်္ဂါ ရော၊ မီးကျီးသည်။ အန္တန္တေနော၊ အတွင်းအတွင်းဖြင့်သာ။ ဇောတတိ ယထာ၊ တောက်ပရ သကဲ့သို့။ ဗဟိ ပန၊ အပဉ္စကား။ အဿ၊ ထို မီးကျီး ၏။ ပဘာ၊ အရောင်သည်။ နတ္ထိ(ယထာ)၊ သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဗဟိ၊ အပဉ္စ။ ပဋိစ္စန္တပ္ပဘံ၊ ဖုံးအပ်သောအရောင်ရှိသည်။ ဟုတုာ၊ ခါယတိ၊ တင်ရ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

ဣမေသု ခေါ အာနန္ဒ ခွီသုပိ ကာလေသုတိ၊ ကား။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခွီသု၊ နှစ်ချိန်ကုန်သော။ ဣမေသု ကာလေသု၊ ဤကာလတို့၌။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ကိုယ်တော်၏စင်ကြယ်ခြင်း အရေအဆင်း၏ဖြူစင်တော်မူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ (ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။) အာဟာရဝိသေသေန စ၊ အာဟာရ ၏ အထူးကြောင့်လည်းကောင်း။ ဗလဝသောမနဿေန စ၊ ဒားရှိသော ဝမ်းမြောက်တော်မူခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ (ဧဝံ၊ သည်။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။) ဟိ၊ ချဲ့။ ခွီသု၊ ကုန်သော။ ဧတေသု ကာလေသု၊ ဤအခါတို့၌။ သကလစက္ကဝါဠေ၊ အလုံးစုံသော စကြဝဠာ ၌။ (အလုံးစုံသော စကြဝဠာ၊၈။) ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ အာဟာရေ၊ ဖြစ်။ ဩဇံ၊ နတ်ဩဇာကို။ ဘက္ခိပန္တိ၊ ထည့်ကြကုန်၏။ တံ ပဏိတဘောဇနံ၊ ထို မှန် မြတ်သော ဘောဇဉ်သည်။ ကစ္စံ၊ ဝမ်းတော်သို့။ ပဝိသိတုာ၊ ဝင်၍။ ပသန္နရူပံ၊ ကြည်လင်သောရုပ်ကို။ သမုဠာပေတိ၊ ဖြစ်စေ၏။ အာဟာရ

၁။ ပသန္နရူပံ သမုဠာပေတိ။ ။ပသန္နရူပံ သမုဠာပေတိတိ ဧတေနတဿ အာဟာ ရဿ ဘုက္ခပစ္စယာ န သော ရောဂေါတိ အယမတ္ထော ဒီပိတော။ (မွန်မြတ်သော ဘောဇဉ်သည် ဝမ်းတွင်းသို့ရောက်သည်ရှိသော် “ကြည်လင်သော အာဟာရသမုဠာန် ရုပ်ကို ဖြစ်စေသည်” ဟု ဆိုသောကြောင့် “ဤ မွန်မြတ်သောဘောဇဉ်ကို ဘုဉ်းပေး ဘော်မူသည့်အတွက် ဝမ်းတော်လားရခြင်း မဟုတ်” ဟု သိစေသည်။

သမုဋ္ဌာနဂ္ဂပဿ၊ အာဟာရ ဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသော ရုပ်၏။ ပသန္နတ္တာ၊ ကြည်လင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ မနုစ္စဋ္ဌာနိ၊ မနိန္ဒြေ-ဟူသောခြောက်ခု မြောက် ရှိကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ ဣန္ဒြေတို့သည်။ အတိ ဝိယ အလွန်အက် သာလျှင်။ ဝိရောစန္ဒိ၊ တင့်တယ်တော်မူကုန်၏။

စ၊ ဆက်။ အသ၊ ထို မြတ်စွာဘုရားသည်။ သမ္မောဓိဒိဝသေ၊ အရဟတ္တ မဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူရာနေ့၌။ (ဘုရား ဖြစ်တော်မူရာနေ့၌။) မေ၊ ငါ၏။ ဝါ၊ သည်။ အနေကကပကောဋိသတ သဟဿသဉ္စိတော၊ ကမ္ဘာ ကုဋေအသိန်းမက များစွာသော ကာလတို့၌ ဆည်းပူးတော်မူအပ်ပြီးသော။ ကိလေသရာသိ၊ ကိလေသာအစုကို။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ပဟိနော ဝတ၊ ပယ်အပ်ပြီတကား။ ဣတိ၊ သို့။ အာဝဇ္ဇန္တဿ၊ ဆင်ခြင်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏။ ဗလဝသောမနဿံ၊ အားရှိသော သောမနဿသည်။ ဥပဇ္ဇတိ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ ပသီဒတိ၊ ကြည်လင်၏။ စိတ္တေ၊ သည်။ ပသန္နေ၊ ကြည်လင်လတ်သော်။ လောဟိတံ၊ သွေးသည်။ ပသီဒတိ၊ ၏။ လောဟိတေ၊ သည်။ ပသန္နေ၊ လတ်သော်။ မနုစ္စဋ္ဌာနိ၊ ကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့သည်။ အတိဝိယ၊ လျှင်။ ဝိရောစန္ဒိ၊ တင့်တယ်ကုန်၏။ ပရိ နိဗ္ဗာနဒိဝသေပိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူရာနေ့၌လည်း။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ဒါနိ၊ ၌။ အဟံ၊ သည်။ အနေကေဟိ၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓသတသဟဿေဟိ၊ ဘုရား အသိန်းတို့သည်။ ပဝိဋ္ဌိ၊ ဝင်တော်မူအပ်သော။ အမတမဟာနိဗ္ဗာနံ နာမ၊ အမတ မဟာနိဗ္ဗာန်မည်သော။ နဂရံ၊ မြို့တော်သို့။ ပဝိသိသာမိ၊ ဝင်ရ တော့အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဝဇ္ဇန္တဿ၊ ၏။ ဗလဝသောမနဿံ၊ သည်။ ဥပဇ္ဇတိ၊ ဝိတ္တံ၊ သည်။ ပသီဒတိ၊ စိတ္တေ ပသန္နေ လောဟိတံ ပသီဒတိ၊ လောဟိတေ ပသန္နေ မနုစ္စဋ္ဌာနိ ဣန္ဒြိယာနိ အတိဝိယ။ ဝိရောစန္ဒိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟာရဝိသေသေန စေဝ၊ အာဟာရအထူးကြောင့်လည်းကောင်း။ ဗလဝ သောမနဿေန စ၊ အားရှိသော ဝမ်းမြောက်တော်မူခြင်းကြောင့်လည်း ကောင်း။ ဒီသု၊ ကုန်သော။ ဣမေသု ကာလေသု၊ တို့၌။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ကိုယ် တော် စင်ကြယ်တော်မူခြင်း အရေအဆင်း၏ ကြည်လင်တော်မူခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။

ဥပဝတ္တနေတိ၊ ကား။ ပါစိနတော၊ အရွှေအရပ်မှ။ နိဝတ္တနသာလဝနေ၊ ပြန်နစ်ရာဖြစ်သော အင်ကြင်းဥယျာဉ်၌။ (ပရိနိဗ္ဗာန် ဘဝိဿတိ-၌ စပ်။) အန္တရေန၊ ယမကသာလာနန္တိ၊ ကား။ ယမကသာလရုက္ခာနံ၊ အစံဖြစ်သော အင်ကြင်းပင်တို့၏။ မဇ္ဈေ၊ ဒလယ်၌။ (ပရိနိဗ္ဗာန် ဘဝိဿတိ။) သိဂ်ဝဏ္ဏန္တိ

ဂါထာ၊ သင်္ဂီဝဏ္ဏံ-အစရှိသော ဂါထာကို။ သင်္ဂီတိကာလေ၊ သံဂါယနာ တင်ရာ အခါ၌။ (သင်္ဂီတိကာရေဟိ။) ဌပိတာ၊ လှားအပ်ပြီ။

၁၉၆။ နုတွာ စ ပိဝိတွာ စာတိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ (ဂူဠတ္ထံ၊ ကို။) ကိရ (ဥဒ္ဓရိတွာ ဒဿေမိ။) ဘဂဝတံ၊ သည်။ နဟာယန္တေ၊ ရေသုံးသပ် တော်မူလတ်သော်။ အန္တောနဒိယံ၊ မြစ်အတွင်း၌။ မစ္စကစ္စပါ စ၊ ငါး လိပ်တို့ သည်လည်းကောင်း။ ဥဘတော၊ နှစ်ဘက်ကုန်သော။ တီရေသု၊ ကမ်းတို့၌။ ဝနသဏ္ဍော စ၊ တောအုပ်သည်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသည်။ သုဝဏ္ဏ ဝဏ္ဏမေဝ၊ ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိသည်သာ။ ဟောတိ၊ ၎င်း၏။ အဗ္ဗဝနန္တိ၊ ကား။ တဿာယေဝနဒိယာ၊ ထိုမြစ်၏ပင်။ တီရေ၊ ကမ်းအနီး၌။ အဗ္ဗဝနံ၊ သရက်ဥယျာဉ်သည်။ (အတ္ထိ။) အာယံသုန္တံ စန္ဒကန္တိ၊ ကား။ တသ္မိံ ခဏေ၊ ထို ခဏ၌။ အာနန္တတ္ထေရော၊ သည်။ ဥဒကသုဇ္ဇကံ၊ ရေသနပ်ကို။ ပိဋ္ဌေန္တော၊ ညှစ် လျက်။ ဩဟိယိ ကိရ၊ ကျန်ရစ်သတတ်။ စန္ဒတ္ထေရော၊ သည်။ သမိပေ၊ အနီး၌။ အဟောသိ၊ ကိရ၊ ရှိသတတ်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တံ၊ ထို စန္ဒထေရ်ကို။ အာမန္တေသိ၊ မိန့်တော်မူပြီ။

ဂန္ဓာန ဗုဒ္ဓေါ နဒိကံ ကကုဇန္တိ၊ ဟူကုန်သော။ ဣမာပိ ဂါထာ၊ ဤ ဂါထာတို့ကိုလည်း။ သင်္ဂီတိကာလေယေဝ၊ ၌ပင်။ (သင်္ဂီတိကာရေ ဟိ၊ တို့သည်။) ဌပိတာ၊ ထားအပ်ကုန်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို ဂါထာတို့၌။ ပဝတ္တာ ဘဂဝါ ဣဓ ဓမ္မေတိ၊ ကား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣဓ သာသနေ၊ ၌။ ဓမ္မေ၊ ပရိယတ်တရားတို့ကို။ ပဝတ္တာ၊ ပါဝစန အဖြစ်ဖြင့် ဟော တော်မူတတ်၏။ စတုရသီတိဓမ္မက္ခန္ဓသဟဿာနိ၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင် သော ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့ကို။ ပဝတ္တာ၊ ပါဝစနအဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မူတတ်၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ပမုခေ နိသီဒိတိ၊ ကား။ သတ္တု၊ ၎င်း။ ပုရတောဝ၊ ရှေ့ တော်၌ပင်။ နိသီဒိ၊ ထိုင်နေပြီ။ စ၊ ဆက်။ ဧတ္တာဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်း အရှည်ရှိသော ကာလဖြင့်။ ထေရော၊ အရှင်အာနန္ဒာ ထေရ်သည်။ အနုပုတ္တော၊ ရောက်လာပြီ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အနုပုတ္တံ၊ ရောက်လာသော။ အာယ သုန္တံ အာနန္ဒံ၊ ကို။ အထခေါ၊ ရောက်လာရာ ထိုအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာမန္တေသိ၊ သိစေတော်မူပြီ။

၁၉၇။ အလာဘာတိ၊ ကား။ အညေသံ၊ ရှင်စုန္ဒမုတပါး အခြား ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဒါနာနိသံသသင်္ခါတာ၊ ဒါန၏ အကျိုးအာနိသင်ဟု ဆိုအပ် ကုန်သော။ ယေ လာဘာ၊ အကြင်လာဘ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တေ (လာဘာ)၊ ထိုလာဘ်တို့သည်။ အလာဘာ၊ လာဘ်မမည်ကုန်။ ဒုလ္လ

ဒွိန္ဒါ ကား။ ပုညဝိသေသေန၊ ကောင်းမှုအထူးကြောင့်။ လဒ္ဒမ္ပိ၊ ရအပ်
 ပြီလည်းဖြစ်သော။ မနုဿတ္ထံ၊ လူ့အဖြစ်ကို။ ဒုလ္လဒ္ဒံ၊ မကောင်းသဖြင့် ရ
 အပ်ပြီ။ ယဿ တေတိ၊ ကား။ ယဿ တဝ၊ အကြင်သင်၏။ (ပစ္စိမံ ပိဏ္ဏ
 ပါတံ-၌ စပ်။) ဥတ္တဏ္ဍုလံ ဝါ၊ မနပ်သော ဆွမ်းဟူ၍လည်းကောင်း။
 အတိကိလိန္ဒံ ဝါ၊ အလွန်ပျော့သော ဆွမ်းဟူ၍လည်းကောင်း။ ကော၊
 အဘယ်သူသည်။ ဇာနာတိ၊ သိနိုင်အံ့နည်း။ ကိဒိသမ္ပိ၊ အဘယ်ကဲ့သို့ ရှုအပ်
 သည်လည်းဖြစ်သော။ ပစ္စိမံ၊ နောက်ဆုံးဖြစ်သော။ ပိဏ္ဏပါတံ၊ ဆွမ်းကို။
 ပရိဘုဒ္ဓိတော၊ ဘုဉ်းပေးတော်မူရ၍။ တထာဂတော၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗာတော၊
 ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူရ၏။ အဒ္ဒါ၊ မချွတ် ဧကန်။ တေ၊ သင်သည်။ ယံ
 ဝါ တံ ဝါ၊ ဟုတ်ဟုတ်ညားညားသောဆွမ်းသည်။ ဝါ၊ ကို။ ဒိန္ဒါ၊ ပေး
 လှူအပ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ (ဝိပုဋိသာရိ
 ဥပ္ပါဒေယျ-၌ စပ်။) လာဘာတိ၊ ကား။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကသမ္ပရာယိကဒါနာနိသံ
 သသင်္ခါတာ၊ မျက်မှောက်ဘဝ၌ဖြစ်သော ဒါန၏အကျိုးအာနိသင် တမလွန်
 ဘဝ၌ဖြစ်သော ဒါန၏အကျိုးအာနိသင်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ (ယေ လာ
 ဘာ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ။ တေ လာဘာ၊ တို့သည်။) လာဘာ၊ လာဘ်မည်ကုန်၏။
 သုလဒ္ဒန္တိ၊ ကား။ တုယံ၊ သည်။ မနုဿတ္ထံ၊ ကို။ သုလဒ္ဒံ၊ ကောင်းစွာ
 ရအပ်ပြီ။ သမသမဗလာ တိ၊ ကား။ သဗ္ဗာကာရေန၊ အလုံးစုံသော အခြင်း
 အရာအားဖြင့်။ သမာနုဖလော၊ တူသောအကျိုးရှိကုန်သည်။ ဝါ၊ ထပ်တူ
 ထပ်မျှ အကျိုးရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ။)

နန္ဒ ၈၊ စောဒနာပါဠိးအံ့။ (ကိံ၊ နည်း။) သုဇာတာယ၊ သုဇာတာ
 သည်။ ဒိန္ဒါ၊ လှူအပ်သော။ ပိဏ္ဏပါတံ၊ ကို။ ဘုဒ္ဓိတော၊ မူ၍။ တထာဂတော၊
 သည်။ အဘိသမ္ပုဇ္ဈေါ၊ မဖောက်မပြန် အမှန်ကိုယ်တိုင် သစ္စာလေးပါးကို
 ထိုးထွင်း၍သိတော်မူပြီ။ ဝါ၊ ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီ။ သော(ပိဏ္ဏပါတော)၊
 ထို ဘနာဒ္ဒိဆွမ်းကို။ သဏဂသဒေါသသမောဟကာလေ၊ ဣဂန္ဒတကူဖြစ်
 ဣဂခါ ဒေါသနှင့်တကူဖြစ်ရာအခါ မောဟနှင့်တကူဖြစ်ရာအခါ၌။ ပရိ
 ဘုတ္တော နန္ဒ၊ ဘုဉ်းပေးတော်မူအပ်သည် မဟုတ်လော။ စုန္ဒေန၊ စုန္ဒသည်။
 ဒိန္ဒော၊ အပ်သော။ အယံ ပန(ပိဏ္ဏပါတော)၊ ဤ ဆွမ်းကိုကား။ ဝိတရာဂ

၁။ သမသမဗလော။ ။သဗ္ဗသာ သမမေဝ ဟုတွာ သမံ ဇလံ ဧတေသံ န
 ၈.၈ဒေသေနာတိ သမသမဗလော။ (အလုံးစုံသော အခြင်းအရာအားဖြင့် တူသည်သာ
 လှင်ဖြစ်၍ တူသောအကျိုးရှိကုန်သည်။ “ဝါ၊ ထပ်တူထပ်မျှ အကျိုးရှိကုန်သည်”ဟု
 ဆိုလိုသည်။ တစိတ်တစုဒသအားဖြင့် တူသည်မဟုတ်။) -ဇီကာ။

ဝိတဒေါသ ဝိတမောဟကာလေ၊ ကင်းသော ရာဂရှိတော်မူရာအခါ ကင်းသောဒေါသရှိတော်မူရာအခါ ကင်းသောမောဟ ရှိတော်မူရာအခါ၌။ ပရိဘုရေတ္တာ နနု၊ မဟုတ်လော။ (အထ၊ ထိုသို့ဖြစ်ပါလျက်။ ဝါ၊ ထိုသို့မတူပါပဲ။) ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧတေ၊ (ပိဏ္ဍပါတာ)၊ ဤ နှစ်မျိုးသောဆွမ်းတို့သည်။ သမဖလော၊ တူမျှသောအကျိုးရှိကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်သနည်း။) ဣတိ၊ သို့။ (နနု စ စောဒေမိ၊ စောဒေနာပါ၏။)

သုဇာတာယ၊ သည်။ ဒိန္နံ၊ သော။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။ ဘုဉ္စိတွာ၊ ချ်။ တထာဂတော၊ သည်။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ပြီ။ ဝါ၊ ပြီ။ သော (ပိဏ္ဍပါတော)၊ ကို။ သရာဂသဒေါသသမောဟကာလေ၊ ၌။ (ကိဉ္ဇာပိ) ပရိဘုရေတ္တာ၊ အကယ်၍ကား ဘုဉ်းပေးတော်မူအပ်ပေပြီ။ စုန္နေနု၊ သည်။ ဒိန္နော၊ သော။ အယံ ပန (ပိဏ္ဍပါတော)၊ ကိုကား။ ဝိတဂ္ဂဝိတဒေါသဝိတမောဟကာလေ၊ ၌။ (ကိဉ္ဇာပိ) ပရိဘုရေတ္တာ၊ ပေပြီ။ (ပန တထာပိ၊ ထိုသို့ဖြစ်ပါသော်လည်း။) ပရိနိဗ္ဗာနသမတယ စ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်၏တူမျှသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ သမပတ္တိသမတယ စ၊ သမပတ်၏ တူမျှသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ အနုသရဏသမတယ စ၊ အောက်မေ့ခြင်း၏ တူမျှသည်၏အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ (ဧတေ ပိဏ္ဍပါတာ၊ ဤ ဆွမ်းနှစ်မျိုးတို့သည်။ သမဖလော၊ ကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။)

ဟိ၊ ချဲ့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သုဇာတာယ၊ ၏။ ဝါ၊ သည်။ ဒိန္နံ၊ သော။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။ ပရိဘုဉ္စိတွာ၊ မူ၍။ သပပါဒိသေသာယ၊ ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာ ကဋ္ဌတ္တာရုပ် အကြွင်းအကျန်နှင့် တကွဖြစ်သော။ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ၊ နိဗ္ဗာနဓာတ်ဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ကိလေသာကိုမှ ငြိမ်းအေးတော်မူပြီ။ စုန္နေနု၊ သည်။ ဒိန္နံ၊ သော။ (ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။) ပရိဘုဉ္စိတွာ၊ ချ်။ အနုပါဒိသေသာယ၊ ဝိပါက်နာမက္ခန္ဓာ ကဋ္ဌတ္တာရုပ် အကြွင်းအကျန်မရှိသော။ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ၊ ဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီ။ ဣတိ ဝေ၊ ဤသို့။ ပရိနိဗ္ဗာနသမတယ ပိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်၏ တူမျှသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ (ဧတေ ပိဏ္ဍပါတာ။) သမဖလော၊ ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) စ၊ အပ္ပိတပါးကား။ (ပရိနိဗ္ဗာနသမတယ ဟူသောအကျဉ်းသင်္စေပ ဟိတ်ပါဠိ၏ အကျယ်ဝိတ္ထာရမှတစ်ပါး၊ သမပတ္တိ သမတယ-ဟူသော အကျဉ်းသင်္စေပ ဟိတ်ပါဠိ၏အကျယ်ဝိတ္ထာရကား။) အဘိသမ္ဗုဒ္ဓုဒ္ဓိဝေသေ၊ သစ္စာလေးပါး တရားကိုထိုးထွင်း၍ သိတော်မူရာနေ၌။ စတုဝိသင်္ဂါတေ၊ သတသဟဿသင်္ချာ၊ ကုဋေနှစ်သန်းလေးသိန်း အရေအတွက်ရှိကုန်သော။ သမပတ္တိယော၊ တို့သို့။ သမပတ္တိ၊ ကောင်းစွာရောက်တော်မူပြီ။ ဝါ၊ ဝင်စားတော်မူပြီ။ ပရိနိဗ္ဗာန

ဒီဝေပိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူရာနေ့၌လည်း။ သဗ္ဗာ၊ ကုန်သော။ တာ (သမာပတ္တိယော)၊ ထိုသို့။ သမာပဇ္ဇိပြီ။ ဝါ၊ ပြီ။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ သမာပတ္တိ သမတယ ပိ၊ ကြောင့်လည်း။ (ဧတ ပိဏ္ဍပါတာ)သမဖလာ (ဟောန္တိ။)

စ၊ ကား။ သုဇာတာ၊ သည်။ အပရတာဂေ၊ ၌။ အသောသိ၊ ပြီ။ (ကိ။) သော၊ ဤ စာနာနိစ္ဆာန်ကို လက်ခံသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ရုက္ခဒေဝ တာ၊ ရုက္ခစိုးနတ်သည်။ န၊ (ဟောတိ)ကိရ၊ မဟုတ်သတတ်။ သေ(သော)၊ ဤပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဗောဓိသတ္တော၊ ဘုရားအလောင်းတော်သည်။ (ဟောတိ) ကိရ၊ တတ်။ တံ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ထို စာနာနိစ္ဆာန်ကို။ ပရိဘူတိ၊ ၌။ အနုတ္တရံ၊ သော။ သမ္မာသမ္မောဓိံ၊ ကို။ အဘိသမ္မုဒ္ဓေါ၊ ကိရ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူသတတ်။ အဿ၊ ထို ဘုရားအလောင်း၏။ သတ္တသတ္တာဟံ၊ ခုနစ် သတ္တာဟ ပတ်လုံး။ တေန၊ ထို စာနာနိစ္ဆာန်ဖြင့်။ ယာပနံ၊ ရှည်သော အစွန့်သို့ ရောက်ခြင်းသည်။ (မျှတခြင်းသည်။) အဟောသိ ကိရ၊ ဖြစ်တော် မူသတတ်။ ဣတိ၊ သို့။ (အသောသိ။) တဿာ၊ ထို သုဇာတာ၏။ ဝါ၊ သည်။ ဣဒံ၊ ဤ အကြောင်းအရာကို။ သုတွာ၊ ၌။ မေ၊ ၎င်း။ လာတာ၊ လာဘ်တို့သည်။ (ဟောန္တိ)ဝတ၊ ဖြစ်ကုန်လေစွ တကား။ ဣတိ၊ သို့။ အနုဿဂန္တိယာ၊ အောက်မေ့လတ်သော်။ ဗလဝပီတိသောမနဿံ၊ အားရှိသော နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။ စန္ဒဿာပိ၊ ၎င်းလည်း။ အပ ရတာဂေ၊ ၌။ မယာ၊ သည်။ အဝသာနပိဏ္ဍပါတေ၊ နောက်ဆုံးဖြစ် သော ဆွမ်းကို။ ဒီန္နော ကိရ၊ ပေးလှူအပ်သတတ်။ မေ၊ ငါနှင့်စပ်သဖြင့်။ ဓမ္မသီသံ၊ တရားတို့၏ အထွတ်အထိပ်ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ကို။ ဂဟိတံ ကိရ၊ ယူတော်မူအပ်သတတ်။ [ဓမ္မသီသန္တိ ဓမ္မာနံ မတ္တကဘူတံ နိဗ္ဗာနံ။ မေ ဂဟိတန္တိ မမဝသေန ဂဟိတံ။ တေနာဟ ‘မယံ ကိရ’ တိအာဒိ။-ဋီကာ။] မယံ၊ ၎င်း။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။ ပရိဘူတိ၊ ၌။ သတ္တာ၊ သည်။ အနုပ၊ ဒီသေသာယာ သော။ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ၊ ဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗုတော ကိရ၊ သတတ်။ ဣတိ၊ သို့။ သုတွာ၊ ၌။ မေ၊ ၎င်း။ လာတာ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ)ဝက၊ တကား။ ဣတိ၊ သို့။ အနုဿရတော၊ အောက်မေ့လတ်သော်။ ဗလဝ သောပနဿံ၊ အားရှိသော ဝမ်းမြောက်ခြင်းသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ပြီ။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ အနုဿရတသမတယ ပိ၊ အောက်မေ့ခြင်း၏ တူမျှသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် လည်း။ (ဧတ ပိဏ္ဍပါတာ။)သမဖလာ၊ ကုန်သည်။ (ဟောန္တိ။) ဣတိ ဂေဒိတဗ္ဗာ။

ယသသံဝတ္တနိကန္တိ၊ ကား။ ပရိဝါရသံဝတ္တနိကံ၊ အခြံအရံကိုဖြစ်စေတတ် သော။ အာဓိပတေယျသံဝတ္တနိကန္တိ၊ ကား။ ဇေဋ္ဌကဘာဝသံဝတ္တနိကံ၊ အကြီး

အကဲ၏အဖြစ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော။ (ကမ္မံ ဥပစိတံ-၌ စပ်။) သံယမတောတိ၊ ကား။ သီလသံယမေန၊ စောင့်စည်းကြောင်းသီလဖြင့်။ သံယမန္တဿ၊ စောင့်စည်းသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ သံဝရေ၊ စောင့်စည်းကြောင်းသီလ၌။ ဋီတဿ၊ တည်သောပုဂ္ဂိုလ်၏။ (ဝေရံ န စီယတိ-၌ စပ်။) ဝေရံ န စီယတိတိ၊ ကား။ ပဉ္စဝိမံ၊ ပါဏာတိပါတ စသော ငါးပါး အပြားရှိသော။ ဝေရံ၊ ရန်သည်။ န ဝခုတံ၊ မတိုးပွား။ ကုသလော စ ဟောတိ ပါပကန္တံ၊ ကား။ ကုသလော၊ ကျွမ်းကျင်သော။ ဉာဏသမ္ပန္နော ပန၊ ဉာဏ်နှင့်ပြည့်စုံသော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ကား။ အရိယမဂ္ဂေန၊ အရိယာမဂ်ဖြင့်။ (အရမာတ္တမဂ်ဖြင့်။) အနဝငဿံ၊ အကြွင်းအကျန်မရှိအောင်။ ပါပကံ၊ ယုံဘိမာသော။ (မိမိကိန်းရာ သတ္တဝါကို အပါယ်လေးရွာသို့ ရောက်စေတတ်သော။) လာမကံ၊ ယုတ်ညံ့သော။ အကုသလံ၊ အကုသိုလ်ကို။ ဇာတုတိ၊ ပယ်စွန့်၏။ ရာဂဒေါသမောဟက္ခယာ သနိဗ္ဗုကောတိ၊ ကား။ သော၊ ထို ကျွမ်းကျင်သော ဉာဏသမ္ပန္န ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣမံ ပါပကံ၊ ဤ ယုတ်မာသော အကုသိုလ်ကို။ ဇဟိတွာ၊ ပယ်စွန့်၍။ ရာဂါဒိနံ၊ ရာဂ အစရှိသည်တို့၏။ ဓယာ၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ ကိလေသနိဗ္ဗာနေန၊ ကိလေသာတို့၏ ငြိမ်းအေးခြင်းအားဖြင့်။ [နိဗ္ဗုတော ၏အဘိန္နဝိသေသန။] နိဗ္ဗုတော၊ ငြိမ်းအေးတော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်ထိုက်၏။ ဣတိ၊ သို့။ စန္ဒဿ၊ ၏။ ဒက္ခိဏံ စ၊ သတ္တဝါတို့၏ ကြီးပွားကြောင်း ဖြစ်သော အလှူကိုလည်းကောင်း။ အတ္တနော၊ ကိုယ်တော်၏။ ဒက္ခိဏေယျသမ္ပတ္တိ စ၊ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်၏ ပြည့်စုံသည်၏အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ သမ္ပဿမာနော၊ ကောင်းစွာမြင်တော်မူသည်။ (ဟုတွာ။) ဥဒါနံ၊ ဥဒါန်းကို။ (ပီတိအတွက် လေဟုန်တက်၍ ပေါ်ထွက်လာသော ဂါထာစကားတော်ကို။) ဥဒါနေသိ၊ ကြူးရင့်တော်မူပြီ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။ ။စတုတ္ထဘာဏဝါရဝဏ္ဏနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

ယမုကသုလာအဖွင့်

၁၉၀။ မဟတာ ဘိက္ခုသံသေန သဒ္ဓိန္တိ၊ ကား။ ဣမ၊ ဤ ကုသိန္နာရုံ မြို့သို့ ကြွတော်မူရာ၌။ ဘိက္ခုနံ၊ ဘိုး၏။ ဂဏနပရိစ္ဆေဒေါ၊ ဂဏန်းအားဖြင့် ပိုင်းခြားခြင်းသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဟိ၊ ချဲ့။ (တနည်း။) ဟိ (ယသ္မာ၊) ကြောင့်။ ဝေဠုဝဂါမေ၊ ၌။ ဝေဒနာဝိက္ခမ္ဘနတော၊ ဝေဒနာကို ခွာတော်မူရာ အခါမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ န စိရေန၊ မကြာမြင့်မီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူလိမ့်မည်။ ဣတိ၊ သို့။ သုတွာ၊ ၍။

တတော တတော၊ ထိုထိုအရပ်မှ။ အာဂတေသု၊ လာကုန်သော။ ဘိက္ခုယု၊
ထိုတွင်။ ဧကဘိက္ခုပိ၊ တပါးသော ရဟန်းသည်လည်း။ ပတ္တန္တော နာမ၊
ဖဲသွားသည်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ တသ္မာ၊ ဝကြောင့်။ ဂဏနဝီတိဝတ္ထော၊
ဂဏန်းကိုလွန်သော။ သံဃော၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

ဥပဝတ္တနံ မလ္လာနံ သံလဝနန္တိ ဧတ္ထ၊ ဟူသော ဤပါဌ်၌။ (ဂူဇတ္ထိ) ဟိ
(ဥဒ္ဓရိတွာ ဒသေမိ) ကလမ္ပနဒီတိရတော၊ ကလမ္ပမြစ်ကမ်းမှ။ ရာဇမာတု
ဝိဟာရဒ္ဓါရေန၊ ရာဇမာတု ကျောင်းတိုက်၏ တံခါးဖြင့်။ ထူပါရာမံ၊
ထူပါရုံသည်။ ဝါ၊ ကို။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ သွားထိုက်သည်။ ဟောတိ ယထေဝ၊
သို့ပင်။ ဧဝံ၊ တူ။ ဟိရညဝတိယာ၊ ဟိရညဝတီ မြစ်၏။ ပါရိမတီရတော၊
ဟိုဘက်ကမ်းမှ။ သာလာဝနယျာနံ၊ အင်ကြင်းဥယျာဉ်သို့။ (ဂန္တဗ္ဗံ၊ သည်။
ဟောတိ၊ ၏။) အနုရာဓပရဿ၊ ၏။ (ဒက္ခိဏ ပစ္စိမဒိသယံ၊ အနောက်
တောင်ထောင့် အရပ်၌။) ထူပါရာမော၊ သည်။ (ဟောတိ) ယထာ၊ ရှိသ
ကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ တံ၊ ထို အင်ကြင်းဥယျာဉ်သည်။ ကုသိနာရာယ၊ ၏။
(ဒက္ခိဏပစ္စိမ ဒိသယံ၊ ၌။) ဟောတိ၊ ရှိ၏။ ထူပါရာမတော၊ မှ။ ဒက္ခိဏ
ဒ္ဓါရေန၊ တောင်တံခါးဖြင့်။ နဂရံ၊ အနုရာဓမြို့သို့။ ပဝိသနမဂ္ဂေါ၊ ဝင်
ကြောင်းလမ်းသည်။ ပါစိနမုခေါ၊ အရှေ့အရပ်သို့ ရှေးရှု မျက်နှာမူသည်။
(ဟုတွာ။) ဂန္တု၊ ရှိ။ ဥတ္တရေန၊ မြောက်အရပ်သို့။ နိဝတ္ထော ယထာ၊
ပြန်နစ်သကဲ့သို့။ ဝါ၊ ကွေ့သွားသကဲ့သို့။ ဧဝံ၊ တူ။ ဥယျာနတော၊ မှ။
သာလဝနံ၊ အင်ကြင်းဥယျာဉ်သည်။ ပါစိနမုခံ၊ သည်။ (ဟုတွာ။) ဂန္တု၊
ရှိ။ ဥတ္တရေန၊ မြောက်အရပ်သို့။ နိဝတ္ထံ၊ ပြန်နစ်ပြီ။ ဝါ၊ ကွေ့သွား
ပြီ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထို အင်ကြင်းဥယျာဉ်ကို။ ဥပဝတ္တနံန္တိ၊ ဟူ၍။
ဝါ၊ ကပ်၍ကွေ့သွားရာ အရပ်ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။

အန္တရေန ယမကသာလာနံ ဥတ္တရသီသကန္တိ (ဧတ္ထ)၊ ဟူသော ဤပါဌ်
၌။ (ဂူဇတ္ထိ၊ ကို။) ကိရ (ဥဒ္ဓရိတွာ ဒသေမိ)၊ အံ။ တဿ မဉ္ဇကဿ၊
ထိုညောင်စောင်းငယ်၏။ ဧကော၊ တခုသော။ သာလပန္တိ၊ အင်ကြင်းပင်
အစဉ်သည်။ သိသဘာဂေ၊ ဦးခေါင်းရင်းအဖို့၌။ ဟောတိ၊ ရှိ၏။ ဧကော၊
သော။ (သာလပန္တိ၊ သည်။) ပါဒဘာဂေ၊ ခြေရင်းအဖို့၌။ (ဟောတိ။)

၁။ ဥပဝတ္တနံ။ ။တသ္မာတိ ယသ္မာ နဂရံ ပဝိသိတုကာမာ ဥယျာနတော
ဥပေစ္စ ဝတ္တန္တိ ဂစ္ဆန္တိ ဧတေန။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ ဥပတ္တနန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။-ဋီကာ။
ဥယျာဉ်ရှေ့လျှောက် စဉ်ငယ်မြောက်သို့ ကွေ့ကောက် ကပ်သွားကြောင်း၏ အဖြစ်
ကြောင့် ဥပဝတ္တနမည်၏။

တကြာပိ၊ ထို အင်ကြင်းပင် အစဉ်တွင်လည်း။ ကော၊ တပင်သော။ တရုဏသာလော၊ အင်ကြင်းပင်ပျိုသည်။ သိသဘာဂဿ၊ ဦးခေါင်းရင်း အဖို့၏။ အာသန္ဓော၊ နီးသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကော၊ သော။ (တရုဏ သာလော၊ သည်။) ပါဒဘာဂဿ၊ ခြေရင်းအဖို့၏။ (အာသန္ဓော ဟောတိ။) အပိ စ၊ သည်သာ မကသေး။ ယမကသာလာ နာမ၊ မည်သည်။ မူလ ခန္ဓဝိဇ္ဇပပတ္တေဟိ၊ အမြစ် ပင်စည် အခွ အရွက်တို့ဖြင့်။ အညမညံ၊ အချင်း ချင်း။ သံသိဗ္ဗိတွာ၊ ချုပ်စပ်၍။ ဝါ၊ ဝေယျာန်၍။ ဝိတသာလာ၊ တည် သော အင်ကြင်းပင် အစုံတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တံ၊ ရှေးအဋ္ဌကထာ ဆရာတို့ ဆိုအပ်ပြီ။ မဇ္ဇကံ ပညပေဟိတိ (တ္ထေ ဂူဇတ္ထံ။) ကိရ (ဥဒ္ဓရိတွာ ဒယေမိ)၊ အံ။ တသ္မိံ ဥယျာနေ၊ ဌံ။ ရာဇကုလဿ၊ မင်းမျိုး၏။ သယန မဇ္ဈော၊ လျောင်းရာ ညောင်စောင်းသည်။ အတ္ထိံ၊ တံ၊ ထို ညောင်စောင်း ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ ပညပေဟိတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝါ) အာဟ၊ မိန့်တော် မူပြီ။ ဝေရော ပိ၊ အရှင်အာနန္ဒာ လေရ်သည်လည်း။ တံ ယေဝ၊ ထို ညောင်စောင်းကိုပင်။ ပညပေတွာ၊ ၍။ အဒါသိ၊ ပြီ။

ကိလန္တောသ္မိံ အာနန္ဒ နိပဇ္ဇိဿာမိတိ (တ္ထေ)၊ ဌံ။ (ဂူဇတ္ထံ) ဟိ(ဥဒ္ဓ ရိတွာ ဒယေမိ)၊ အံ။ တထာဂတဿ၊ ၏။ (ဗလံ-ဌံ စပံ)။-

[ဂေါစရိ၊ ဂေါစရိ မည်သော ဆင်မျိုးလည်းကောင်း။ ကဋ္ဌာ ပေါ၊ ကဋ္ဌာပ မည်သော ဆင်မျိုးလည်းကောင်း။ ဂင်္ဂေယျော၊ ဂင်္ဂေယျ မည်သောဆင်မျိုးလည်းကောင်း။ ပိင်္ဂလော၊ ပိင်္ဂလ မည် သော ဆင်မျိုးလည်းကောင်း။ ပဗ္ဗတေယျကော၊ လည်းကောင်း။ ဟေမဝတော စ၊ လည်းကောင်း။ တမ္ဗော စ၊ လည်းကောင်း။ မန္ဒာကိနီ၊ လည်းကောင်း။ ဥပေါသထော၊ လည်းကောင်း။ ဒသမော၊ ဆယ် မျိုးတို့၏ ပြည့်ကြောင်းဖြစ်သော။ ဆဒ္ဓန္တော ယေဝ၊ ဆဒ္ဓန္တ မည် သော ဆင်မျိုးသာလျှင် လည်းကောင်း။ ဧတေ၊ ဤ ထင်တို့သည်။ နာဂါနံ၊ ဆင်တို့တွင်။ ဥတ္တမာ၊ မြတ်သောဆင်တို့တည်း။]-

ဣတိ တ္ထေ၊ ဤ ဂါထာ၌။ ဒသန္နံ၊ ဆယ်စီးကုန်သော။ ဂေါစရိသင်္ခါ တာနံ၊ ဂေါစရိ ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ပကတိဟတ္ထိနံ၊ ပကတိ ဆင်တို့၏။ ယံ ဗလံ၊ အကြင် အားသည်။ (အတ္ထိံ) တံ (ဗလံ)၊ သည်။ ကေဿ၊ တစီးသော။ ကဋ္ဌာပဿ၊ ကဋ္ဌာပ ဆင်၏။ (ဗလံ၊ အားတည်း။) ဣတိ ဝေံ၊ ဤသို့။ ဒသဂုဏဝဓိတုယ၊ ဆယ်ကြိမ်ဖြင့် မြောက်ပွားစေအပ်သော။ ဂဏနာယ၊ အရေအတွက် အားဖြင့်။ ပကတိဟတ္ထိနံ၊ ပကတိ ဆင်တို့၏။

ကောဋီသဟဿဗလပ္ပမာဏံ၊ ကုရေတထောင် ခွန်အားအတိုင်းအရှည်ရှိသော။
 (ယံ) ဗလံ သည်။ (အတ္တိံ) သဗ္ဗဓိ၊ သော။ တံ (ဗလံ)၊ သည်။ စုန္ဒဿ၊
 ၎်။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ကို။ ပရိဘုတ္တကာလတော၊ ဘုဉ်းပေးတော်မူပြီးရာအခါမှ။
 ပဋ္ဌာယ၊ ရှိ။ စင်္ဂဝါရေ၊ လှိုင်းတံပိုး၌။ (တနည်း) စင်္ဂဝါရေ၊ ဆပ်ပြာ
 စစ်ရာ ပဝါကျဲ၌။ (တနည်း) စင်္ဂဝါရေ၊ သေရည်စစ်ရာ ပဝါကျဲ၌။
 ပက္ခိတ္တဥဒကံ ဝိယ၊ ထည့်အပ်သော ရေသည်ကဲ့သို့။ ပရိက္ခယံ၊ ကုန်ခြင်းသို့။
 ဂတံ၊ ရောက်ပြီ။ [စင်္ဂဝါရေတိ ဦးမိယံ။-ဤသုတ်ဋီကာ။ စင်္ဂဝါရန္တိ ခါရ
 ပရိဿာဝနံ။-ပုဂ္ဂလပညတ် မူလဋီကာ၊ မူလပဏ္ဏာသ ဝမ္ဗိကသုတ်ဋီကာ။
 စင်္ဂဝါရေတိ ရဇကောနံ ခါရပရိဿာဝနေ၊ သုရာပရိဿာဝနေ ဝါ။-
 အင်္ဂုတ္တိရ်သတ္တက၊ အနုသယဝဂ် ဥဒကူပမာသုတ် ဋီကာ။]

ပါဝါနဂရတော၊ ပါဝါမြို့မှ။ တိဏိ ဂါဝတာနိ၊ သုံးဂါဝတ်တို့ တိုင်
 တိုင်။ ကုသိနာရာနဂရံ၊ ကုသိန္နာရုံမြို့သည်။ (ဟောတိ၊ ရှိ၏။) တေသ္မိံ
 အန္တရေ၊ ဤပါဝါမြို့မှ ကုသိန္နာရုံမြို့၏အလယ်၌။ ပဉ္စဝိသတိယာ၊ နှစ်ဆယ့်
 ငါးပါးသော။ ဌာနေသု၊ အရပ်တို့၌။ နိသိဒိတု၊ ထိုင်တော်မူ၍။ မဟတာ၊
 ကြီးစွာသော။ ဥဿာဟေန၊ အားထုတ်ခြင်းဖြင့်။ အာဂစ္ဆန္တောပိ၊ ကြွလာ
 တော်မူပါသော်လည်း။ သူရိယဿ၊ နေ၏။ အတ္တဂံမိတဝေလယံ၊ ဝင်ပြီးရာ
 အချိန်၌။ သဉ္ဇာသမယေ၊ ဆည်းဈောအချိန်၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သာလဝနံ၊
 အင်ကြင်းဥယျာဉ်သို့။ ပဝိဋ္ဌော၊ ဝင်တော်မူပြီ။ ဧဝံ သို့။ ဝါ၊ သို့ကလောက်။
 ရောဂေါ၊ ရောဂါသည်။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော။ အာရောဂျံ၊ ရောဂါမရသူ၏
 အဖြစ်ကို။ မဒ္ဒန္တော၊ နှိပ်နင်းလျက်။ အာဂစ္ဆတိ၊ လာပြီ။ တေမတ္ထံ၊
 ဤအကြောင် ကို။ ဒဿေန္တော ဝိယ၊ ပြတော်မူသကဲ့သို့။ သဗ္ဗလောကဿ၊
 အလုံးစုံသော သတ္တလောက၏။ သံဝေဂကရံ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းကို ပြုတတ်
 သော။ ဝါစံ၊ စကားတော်ကို။ ဘဏန္တော၊ မိန့်တော်မူလိုသည်။ (ဟု
 တု။) ကိလန္တော သို့ အာနန္ဒ နိပဇ္ဇိဿာမိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ မိန့်
 တော်မူပြီ။

ပန၊ ပရိဟာရပက္ခံ။ပ။အံ။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဧဝံ
 သို့။ မဟဒန္တန၊ ကြီးစွာသော။ ဥဿာဟေန၊ အားထုတ်တော်မူခြင်းဖြင့်။
 ဣမ၊ ဤကုသိန္နာရုံမြို့သို့။ အာဂတော၊ ကြွလာတော်မူရသနည်း။ အညတ္ထ၊
 ကုသိန္နာရုံမှတစ်ပါး အခြားသောအရပ်၌။ ပရိနိဗ္ဗာယိတုံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်
 မူခြင်းငှာ။ န သက္ကာ ကိံ၊ မတတ်ကောင်းသလော။ ဣတိ၊ ဤကား
 အပေးတည်း။ ပရိနိဗ္ဗာယိတုံ နာမ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံခြင်းငှာမည်သည်။ ကတ္ထ

စိ၊ တစုံတံ့သော အရပ်၌။ န သက္ကာ၊ မတတ်ကောင်းသည်ကား။ န၊ မဟုတ်။ (သက္ကာ ဝေ၊ တတ်ကောင်းသည်သာ။) ပန၊ ထိုသို့ တတ်ကောင်းပါသော်လည်း။ တိဟိ၊ ကုန်သော။ ကာရဏေဟိ၊ အကြောင်းတို့ကြောင့်။ ဣမ၊ ဤ ကုသိန္နာရုံမြို့သို့။ အာဂတော၊ ကြွလာတော်မူပြီ။ ဟိ၊ ခဲ့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣဒံ၊ ဤ အကြောင်းအရာကို။ ဝေ၊ သို့။ ပဿတိ၊ မြင်တော်မူ၏။ (ကိံ၊ နည်း။)မဟိ၊ ငါသည်။ အညတ္တ၊ ကုသိန္နာရုံမှ အခြားသောအရပ်၌။ ပရိနိဗ္ဗာယန္တေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူလတ်သော်။ မဟာသုဒဿနသုတ္တဿ၊ မဟာသုဒဿနသုတ်၏။ အတ္ထုပ္ပတ္တိ၊ အကြောင်းဝတ္ထု၏ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းသည်။ န ဘဝိဿတိ၊ မဖြစ်လတ္တံ့။ ပန၊ အန္တယ ကား။ ကုသိနာရာယံ၊ ၌။ ပရိနိဗ္ဗာယန္တေ၊ လတ်သော်။ အဟိ၊ သည်။ ဒေဝလောကေ၊ နတ်ပြည်၌။ အနုဘဝိတဗ္ဗံ၊ ခံစားထိုက်သော။ ယံ သမ္ပတ္တိံ၊ အကြင် စည်းစိမ်ကို။ မနုဿလောကေ ယေဝ၊ လူ့ပြည်၌ပင်။ အနုဘဝိံ၊ ခံစားဘူးပြီ။ တံ၊ ထို စည်းစိမ်ကို။ ဒွိဟိ၊ ကုန်သော။ ဘာဏဝါရေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ မဏ္ဍေတွာ၊ တန်ဆာဆင်၍။ ဒေသေဿာမိ၊ ဟောတော်မူအံ့။ မေ၊ ၏။ တံ၊ ထို တရားတော်ကို။ သုတွာ၊ ကြားနာရ၍။ ဗဟံ၊ ကုန်သော။ ဇနာ၊ တို့သည်။ ကုသလံ၊ ကို။ ကာတဗ္ဗံ၊ ပြုထိုက်၏ဟူ၍။ မညိဿန္တိ၊ မှတ်ထင်ကြကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ (ဣဒံ)၊ ဤ အကြောင်းအရာကို။ (ပဿတိ၊ မြင်တော်မူ၏။)

အပရမိံ၊ အခြားသော အကြောင်းကိုလည်း။ ပဿတိ၊ မူ၏။ (ကိံ။) အညတ္တ၊ ၌။ ပရိနိဗ္ဗာယန္တေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူခါနီးဖြစ်သော။ မံ၊ ငါ့ကို။ သုဘဒ္ဒေါ၊ သုဘဒ္ဒပရိပိုင်သည်။ နပဿိဿတိ၊ မမြင်ရလတ္တံ့။ စ၊ ဆက်။ သော၊ ထို သုဘဒ္ဒပရိပိုင်သည်။ ဗုဒ္ဓဝေနေယျော၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ဆုံးမထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တည်း။ သာဝကဝေနေယျော၊ သာဝကတို့ ဆုံးမထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ န၊ မဟုတ်။ တံ၊ ထို သုဘဒ္ဒ ပရိပိုင်ကို။ သာဝကာ၊ တို့သည်။ ဝိနေတုံ၊ ဆုံးမခြင်းငှာ။ န သက္ကာန္တိ၊ ကုန်။ ပန၊ အန္တယ ကား။ ကုသိနာရာယံ၊ ၌။ ပရိနိဗ္ဗာယန္တေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူခါနီးသော။ မံ၊ ငါ့သို့။ ဥပသကံမိတွာ၊ ၍။ သော၊ ထို သုဘဒ္ဒ ပရိပိုင်သည်။ ပဉ္စံ၊ ကို။ ပုစ္ဆိဿတိ၊ မေးလတ္တံ့။ စ၊ ဆက်။ ပဉ္စဝိသန္ဓေနပရိယောသာနေ၊ ပြဿနာဖြေဆိုခြင်း၏ အဆုံး၌။ သရဏေသု၊ သရဏ တို့၌။ ပတိဋ္ဌာယ၊ တည်၍။ မမ၊ ငါဘုရား၏။ သန္တိကေ၊ အထံတော်၌။ ပဗ္ဗဇ္ဇေ၊ ရှင်အဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။ ဥပသမ္ပဒဉ္စ၊ ရဟန်းအဖြစ်ကိုလည်းကောင်း။

လဘိတော၊ ရ၍။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဂဟေတော၊ ယူ၍။ မယိ၊ ငါ ဘုရားသည်။ ဓရမာနေယေဝ၊ သက်တော်ထင်ရှား ရှိတော်မူစဉ်ပင်။ အရ ဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပတွာ၊ ရောက်၍။ ပစ္ဆိမသာဝကော၊ နောက်ဆုံး သာဝက သည်။ ဘဝိဿတိ၊ 'လတ္တံ။ ဣတိ(ဣဒံ)၊ ဤ အကြောင်းကို။ (ပဿတိ။)

အပရမ္ပိံ၊ ကိုလည်း။ ပဿတိ၊ ၎င်း- (ကိံ။) မယိ၊ သည်။ အညတ္တံ၊ ဌံ။ ပရိနိဗ္ဗာယန္တေ၊ မူလတ်သော်။ ဓာတုဘာဇနိယေ၊ ဓာတ်တော်တို့ကို ဝေဖန်ရာအခါ၌။ မဟာကလဟော၊ ကြီးစွာသော ငြင်းခုံခြင်းသည်။ ဘဝိ ဿတိ၊ လတ္တံ။ လောဟိတံ၊ သွေးသည်။ နဒိ ဝိယ၊ မြစ်ကဲ့သို့။ သန္နိဿ တိ၊ စီးလတ္တံ။ ကုသိနာရာယံ၊ ဌံ။ ပရိနိဗ္ဗူတေ၊ မူလတ်သော်။ ဒေါန ပြာဟ္မဏော၊ ဒေါဏ ပုဏ္ဏားသည်။ တံ ဝိဝါဒံ၊ ထို ဆန့်ကျင်ဘက်ပြော ဆိုခြင်းကို။ ဝါ၊ ငြင်းခုံခြင်းကို။ ဝုပသမေတွာ၊ ငြိမ်းအေးစေ၍။ ဓာတု ယော၊ ဓာတ်တော်တို့ကို။ ဝိဘဇိဿတိ၊ ဝေဖန်လတ္တံ။ ဣတိ (ဣဒံ)၊ ဤအကြောင်းကို။ (ပဿတိ။) တိဟိ၊ ကုန်သော။ ဣမေဟိ ကာရဏေ တိ၊ ဤအကြောင်းတို့ကြောင့်။ ဧဝံ မဟန္တေန၊ ဤမျှလောက် ကြီးစွာ သော။ ဝါ၊ သို့ကလောက် ကြီးစွာသော။ ဥဿာဟေန၊ ဖြင့်။ ဣဝ၊ ဤ ကုသိန္နာရုံမြို့သို့။ အာဂတော၊ ကြွလာတော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိ တဗ္ဗော၊ ၎င်း။

သီဟသေယုန္တိ ဧတ္ထ၊ ဌံ။ (လဗ္ဘမာနာ၊ ရထိုက်ကုန်သော။) သေယျာ သေယျာတို့သည်။ ကာမဘောဂီသေယျ၊ ကာမဘောဂီသေယျာလည်းကောင်း။ ပေတသေယျာ၊ ပေတသေယျာလည်းကောင်း။ သီဟသေယျာ၊ သီဟသေယျာ

၁။ အပရမ္ပိံ ပဿတိ။ ။ကေသာပိ သတ္တဿ၊ တေယျာ၊ ဘိသော သတ္တဝါ၏ သော်မှလည်း။ ဝဇ္ဇဒုက္ခဝုပသမော၊ ဝဋ်၊ ကူ၏၊ ငြိမ်းအေးခြင်းသည်။ ဗုဒ္ဓါနံ ဝရ တရော ဟုတ္တံ ဥပဋ္ဌာဘိ၊ ဘုရားရှင်တို့၏ အလေးပြုဘော်မှအပ်သည်ဖြစ်၍ ထင် လာ၏။ (ဘာကြောင့်နည်း) အတိဒုဏ္ဏဘာဝတော၊ အလွန်ရခဲသည်၏ အဖြစ် ကြောင့်တည်း။ တဿာ 'အပရမ္ပိ ပဿတိ' တိအာဒိ ဝုတ္တံ၊ သွာယမတ္ထော မာဂဏ္ဍိ ယသုက္ကန ဒီပေတဗ္ဗော၊ [မာဂဏ္ဍိယသုတ်၌ သားအမိသားအမိ သုံးယောက်တို့ တွင် ဖခင်နှင့် မိခင်တို့၏ တရားထူးရမည့်အကြောင်းကို မြင်တော်မူ၍ မာဂဏ္ဍိကိုပင် မခံချင်လောက်အောင်သော စကားကို မိန့်တော်မူရသည်။] တတိယံ ပန ကာရဏံ သတ္တာနံ ဥပ္ပဇ္ဇနကအနတ္တပရိဟရဏန္တိ တံ ဒသ္မေန္တော (သတ္တဝါတို့၏ ဖြစ်ပေါ် လတ္တံ့သော အကျိုးမဲ့ကို ရှောင်လှလိုခြင်းကို ပြကော်မူလို၍။) ပန 'အပရမ္ပိ ပဿ တိ' တိအာဒိ မာဟ။-ဋီကာ။

လည်းကောင်း။ တထာဂတသေယျာ၊ တထာဂတသေယျာလည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ စတသော၊ လေးမျိုးတို့တည်း။ [သယနံ သေယျာ၊ သီဟဿ ဝိယ သေယျာ သီဟသေယျာ၊ တံ သီဟသေယျံ။ အထဝါ သီဟသေယျန္တိ သေဋ္ဌသေယျံ၊ ယဒိဒံ အတ္တဒ္ဓယံ ပရတော၊ အာဂမိဿတိ။-ဋီကာ။

တတ္တ၊ ထို သေယျာတို့တွင်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေဘုယျေန၊ များသော အားဖြင့်။ ကာမဘောဂီ၊ ကာမကို ခံစားလေ့ရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ တို့သည်။ ဝါမေန ပဿေန၊ လက်ဝန်ပါးဖြင့်။ သေန္တိ၊ အိပ်ကြကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤ သေယျာသည်။ ကာမဘောဂီသေယျာ၊ ကာမဂုဏ်ကို ခံစားလေ့ရှိသူတို့၏ အိပ်ခြင်းမည်၏။ ဟိ၊ မှန်း။ တေသု၊ ထို ကာမဘောဂီ သတ္တဝါတို့၌။ ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ ဒက္ခိဏေန ပဿေန၊ လက်ယာနံပါးဖြင့်။ သယန္တာနာမ၊ အိပ်သူတို့မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိကုန်။ [ဒက္ခိဏပဿေန သယာနော နာမ နတ္ထိ ဒက္ခိဏဟတ္ထဿ သရီရဂဟဏာဒိယောဂက္ခမတော၊ ပုရိသဝသေန စေတံ ဝုတ္တံ။-ဋီကာ။]

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေဘုယျေန၊ ဖြင့်။ ပေတော၊ ပြိတ္တာတို့သည်။ ဥတ္တာနာ၊ ပက်လက်တို့သည်။ (ဟုတွာ။) သေန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ အယံ၊ ဤ သေယျာသည်။ (ဤ ပက်လက်အိပ်ခြင်းသည်။) ပေတသေယျာ၊ ပေတသေယျာမည်၏။ ဟိ၊ မှန်း။ အပ္ပမံသလောဟိတတ္တာ၊ နည်းသော အသားအသွေးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပေတော၊ ပြိတ္တာတို့သည်။ အဋ္ဌိသင်္ခာရဇဋ္ဌိတာ၊ ရှုပ်ထွေးသော အရိုးအပေါင်းရှိကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) ဧကေန ပဿေန၊ တဘက်သော နံပါးဖြင့်။ သယံတုံ၊ အိပ်ခြင်းငှာ။ န သက္ကောန္တိ၊ ကုန်။ ဥတ္တာနာဝ၊ တို့သည်သာ။ (ဟုတွာ။) သေန္တိ၊ ကုန်၏။ [ဧကေန ပဒဿန သယံတုံ န သက္ကောန္တိ ဒုက္ခုပ္ပတ္တိတော။-ဋီကာ။] -

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ မိဂရာဇာ၊ သားကောင်တို့၏ မင်းဖြစ်သော။ သီဟော၊ ခြင်္သေ့သည်။ ဒက္ခိဏေန ပဿေန၊ လက်ယာနံပါးဖြင့်။ သေယျံ၊ အိပ်ခြင်းကို။ ကပေတိ၊ ပြု၏။ ပ။ အတ္တမနော၊ မိမိစိတ်ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ဣတိ အယံ၊ ဤ သေယျာသည်။ (ဤ အိပ်ခြင်းသည်။) သီဟသေယျာ၊ သီဟသေယျာမည်၏။ ဟိ၊ မှန်း။ တေဇဿဒတ္တာ၊ များသော တန်ခိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပိဂရာဇာ၊ သော။ သီဟော၊ သည်။ ဒွေ၊ နှစ်ဘက်ကုန်သော။ ပုရိမပါဒေ၊ ရှေ့ခြေတို့ကို။ ဧကသ္မိံ၊ ဌာနေ၊ တခုသောအရပ်၌။ (ထပေတွာ၊ ထား၍။ ဒွေ၊ ကုန်သော။) ပစ္စိမပါဒေ၊ နောက်ခြေတို့ကို။ ဧကသ္မိံ၊ ဌာနေ၊ ၌။ ထပေတွာ၊ ထား၍။ နဂုံဋ္ဌံ၊ အမြီးကို။ အန္တရသတ္တိမ္ပိ၊

ပေါင်၏အကြား၌။ ပက္ခိပိတော၊ ထည့်၍။ ပုရိမပါဒပစ္စိမပါဒနဂုံဋ္ဌာနံ၊ ရှေ့ခြေ နောက်ခြေ အမြီးတို့၏။ ဌိတောကာသံ၊ တည်ရာအရပ်ကို။ သလ္လက္ခေတွာ၊ မှတ်သား၍။ ဒိန္နံ၊ နှစ်ဘက်ကုန်သော။ ပုရိမပါဒါနံ၊ ရှေ့ခြေ တို့၏။ မတ္တကော၊ အထက်၌။ သိသံ၊ ဦးခေါင်းကို။ ထပေတွာ၊ ၍။ သယတိ၊ အိပ်၏။ ဒိဝသံ၊ တနေ့ပတ်လုံး။ သယိတွာပိ၊ ၍လည်း။ ပဗုဇ္ဈမာ နော၊ နိုးလတ်သော်။ ဥတြသန္တော၊ ထိတ်လန့်သည်။ (ဟုတွာ။)န ပဗုဇ္ဈတိ၊ နိုးသည်မဟုတ်။

ပန၊ ဆက်။ သိသံ၊ ကို။ ပက္ခိပိတော၊ မြှောက်၍။ ပုရိမပါဒါဒိနံ၊ ရှေ့ဖြစ်သော ခြေ အစရှိသည်တို့၏။ ဌိတောကာသံ၊ တည်ရာ အရပ်ကို။ သလ္လက္ခေတိ၊ ၍။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော။ ဌာနံ၊ တည်ရာအရပ်ကို။ ဝိဇဟိတွာ၊ စွန့်၍။ ဌိတံ၊ တည်သည်။ သစေ ဟောတိ၊ အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ ဣဒံ၊ ဤ တည်ရာအရပ်ကို စွန့်ခြင်းသည်။ တုယံ၊ အသင်၏။ ဇာတိယာ၊ အမျိုးဇာတ်အားလည်းကောင်း။ သူရဘာဝဿ စ၊ ရဲရင့်သူ၏ အဖြစ်အားလည်းကောင်း။ န အနုရူပံ၊ မလျှောက်ပတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အနတ္တမနော၊ မိမိစိတ်မရှိသည်။ ဝါ၊ မနှစ်သက်သည်။ ဟုတွာ၊ တထွေဝ၊ ထို အရပ်၌ပင်။ သယတိ၊ ၍။ ဂေါစရာယ၊ ကျက်စားရာအရပ်သို့။ (စားကျက်သို့။) န ပက္ကမတိ၊ ဖဲသွားတော့။ ပန၊ အနုယ ကား။ အ ဝိဇဟိတွာ၊ မစွန့်မူ၍။ ဌိတော၊ တည်လတ်သော်။ ဣဒံ၊ ဤ၊ တည်ရာအရပ်ကို မစွန့်ခြင်းသည်။ တုယံ၊ ၍။ ဇာတိယာ စ၊ အားလည်းကောင်း။ သူရဘာဝဿ စ၊ အားလည်းကောင်း။ အနုရူပံ၊ လျှောက်ပတ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော၊ ရှင်လန်းနှစ်သက်သည်။ (ဟုတွာ။) ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ သံဟဝိဇမ္ဘိတံ၊ ခြင်္သေ့၏ တင့်တယ်စံပယ်ခြင်းကို။ ဝိဇမ္ဘိတွာ၊ စံပယ်၍။ ဧကသရဘာရံ၊ လည်ဆံတည်းဟူသော ဝန်ကို။ ဝိဇနိတွာ၊ ခါ၍။ တိက္ခတ္တံ၊ သုံးကြိမ်။ သိဟနာဒံ၊ ခြင်္သေ့ဟောက်သံကို။ နဒိတွာ၊ ဟောက်၍။ ဂေါစရာယ၊ သို့။ ပက္ကမတိ၊ ဖဲသွား၏။ [ဂတျတ္တာန ကမ္ပနိ အရ ဂတိ အနက်ရှိသော ပက္ကမတိ ၍ ကံဖြစ်၍ ‘ဂေါစရာယ’ ကို ကံအနက်ပေးလိုက်ပါသည်။ ဆရာတော်၏ နိဿယ၌ ‘ဣန္ဒြေတို့၏ ကျက်စားရာဖြစ်သော အာဟာရအကျိုးငှာ’ ဟု ပေးတော်မူ၏။]

ပန၊ ကား။ စတုတ္ထဇ္ဈာနသေယျာ၊ စတုတ္ထဈာန်ဖြင့် ကျိန်းစက်တော်မူခြင်းကို။ (စတုတ္ထဈာန် ဝင်စားတော်မူခြင်းကို။) တထာဂတသေယျာတိ၊ တထာဂတသေယျာဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၍။ ဟာသု၊ ထို သေယျာတို့တွင်။ ဣမ၊

ဤ သီဟသေယျံ ကပ္ပေတိ-ဟူသောပုဒ်၌။ သီဟသေယျာ၊ သီဟသေယျာ
 သည်။ အာဂတော၊ လာပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ အယံ၊ ဤ သေယျာသည်။ တေဋ္ဌ
 သဒ္ဓုရိယာပထတ္တာ၊ များသော တန်ခိုးရှိသော ဣရိယာပုထ်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ ဥတ္တမသေယျာ နာမ၊ ဥတ္တမသေယျာ မည်၏။ [သေတိ အဗျာ
 ဝဋ္ဌဘာဝေန(ကြောင့်ကြမရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။)ပဝတ္ထတိ ဧတောတိ သေယျာ၊
 စတုတ္ထဇ္ဈာနမေဝ သေယျာ စတုတ္ထဇ္ဈာနသေယျာ။-ဋီကာ။]

ပါဒေ ပါဒန္တိ၊ ကား။ ဒက္ခိဏပါဒေ၊ လက်ယာခြေတော်၌။ ဝါမပါဒံ၊
 လက်ဝဲ ခြေတော်ကို။ အစ္စာဓာယာတိ၊ ကား။ အတိအာဓာယ၊ စဉ်ငယ်
 လွန်အောင်ထား၍။ ဤသင်္က၊ စဉ်းငယ်။ အတိက္ကမ္မ၊ လွန်၍။ ဝါ၊ လွန်
 အောင်။ ထပေတွာ၊ ၍။ ဟိ၊ ချဲ့။ (တနည်း) ဟိ (ယသွာ)၊ ကြောင့်။
 ဂေါပုကေန၊ ဖမျက်တခုဖြင့်။ ဂေါပုကော၊ ဖမျက်တခုကို။ (သင်္ခယမာ
 နေ၊ ထိခိုက်အပ်သော်လည်းကောင်း။) ဇာဏုနာ၊ ပုဆစ်တခုဖြင့်။ (ဗူးတခု
 ဖြင့်။) ဇာဏုမ္ပိ၊ ပုဆစ်တခုကို။ (ဗူးတခုကို။) သင်္ခယမာနေ ဝါ၊ ထိခိုက်
 အပ်သော်လည်းကောင်း။ အဘိဏှံ၊ မပြတ်။ ဝေဒနာ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊
 ၍။ စိတ္တံ၊ သည်။ ဧကဂ္ဂံ၊ တခုတည်းသော အာမူရှိသည်။ ဝါ၊ တည်ကြည်
 သည်။ န ဟောတိ။ သေယျာ၊ အိပ်ရခြင်းသည်။ အဖာသကော၊ မချမ်း
 သာသည်။ ဟောတိ။ ပန၊ အနွယ်ကား။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်
 ထားအပ်သော်။ (ဂေါပုကေန၊ ဖြင့်။ ဂေါပုကံ၊ ကို။) န သင်္ခယေတိ၊
 မထိခိုက်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ မထိခိုက်နိုင်လောက်အောင်သော အခြင်းအရာအား
 ဖြင့်။ ထပိတေ၊ ထားအပ်သော်။ ဝေဒနာ၊ သည်။ နုပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်။ စိတ္တံ၊
 သည်။ ဧကဂ္ဂံ၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ ဟောတိ။ သေယျာ၊ သည်။ ဖာသု၊
 ချမ်းသာသည်။ ဟောတိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဧဝံ၊ သို့။ နိပဇ္ဇိ၊ လျောင်း
 တော်မူပြီ။

ပန၊ ဆက်။ အနုဋ္ဌာနသေယျံ၊ ထခြင်းမရှိသော ကျိန်းစက်တော်မူခြင်း
 သို့။ ဥပဂထတ္တာ၊ ကပ်ရောက်တော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဧတေ၊ ဤ
 လျောင်းတော်မူရာ၌။ “ဥဋ္ဌာနသည် မနသိကရိတွာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂတိကာ
 ရေဟိ။) န ဝုတ္တံ၊ မဆိုအပ်။ စ၊ ဆက်။ ကာယဝသေန၊ ကိုယ်နှင့် စပ်သဖြင့်။
 ဧတေ၊ ဤ လျောင်းတော်မူရာ၌။ အနုဋ္ဌာနံ၊ မထခြင်းကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၍။ နိဗ္ဗာ
 ဝသေန ပန၊ အိပ်ပျော်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်ကား။ တံ ရတ္ထိံ၊ ထိုည၌။
 ဘဂဝတော၊ ၍။ ဘဝင်္ဂဿ၊ ဘဝင်၏။ ဩကာသောယေဝ၊ အခွင့်သည်
 ပင်။ နာဟောသိ၊ ဖြစ်တော်မူ။ [ဘဝင်္ဂဿာတိ နိဗ္ဗာပဂမနလက္ခဏဿ

ဘဝင်္ကံ။ အိပ်ပျော်ခြင်းသို့ ကပ်ရောက်ကြောင်း ဘဝင်၏။ (ဩကာသော နာဟောသိ။) တဝီထိနှင့် တဝီထိအကြား၌ ကျရိုးဖြစ်သော ဘဝင်သည် ကား ဖြစ်သည်သာ။-ဋီကာ။] ဟိ၊ မှန်။ ပဌမယာမသို့၊ ပထမယံ။ မလ္လာနံ၊ မလ္လာမင်းတို့အား။ ဓမ္မဒေသနာ၊ တရားဟောတော်မူခြင်းသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ မဇ္ဈိမယာမေ၊ ၌။ သုဘဒ္ဒဿ၊ အား။ (ဓမ္မဒေသနာ အဟောသိ။) ပစ္ဆိမယာမေ၊ ၌။ ဘိက္ခုသံသံ၊ ရဟန်းအပေါင်းကို။ ဩဝဒိ၊ ဆုံးမတော် မူပြီ။ ဗလဝပစ္စူသေ၊ အားကြီးသော မိုးသောက်အခါ၌။ (အရုဏ်မတက်မီ။) ပရိနိဗ္ဗာယံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီ။

သဗ္ဗပါလိဖုလ္လာတိ၊ ကား။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသော အင်ကြင်းပင်တို့ သည်။ သမန္တတော၊ ထက်ဝန်းကျင်၌။ ပုပ္ဖိတာ၊ လွန်စွာဖြစ်သော ပွင့်ခြင်း ရှိကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) မူလတော၊ အရင်းမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ရှု။ ယာဝ အဂ္ဂါ၊ အဖျားတိုင်အောင်။ ဧကစ္ဆန္နာ၊ ပန်းပွင့်တို့ဖြင့် တခဲနက်ဖိုးအပ်ကုန်သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ [ဧကစ္ဆန္နာတိ သမ္မုလ္လပုပ္ဖေဟိ ဧကာကာရေန သဗ္ဗတ္ထေဝ (သစ်ပင်၏ အလုံးစုံသော အရပ်တို့၌ပင်။) ဆာဒိတာ။ (ဖိုးအပ်ကုန်သည်။) -ဋီကာ။] စ၊ ဆက်။ ဧကဝလံ၊ အခြားသစ်ပင်တို့နှင့် မရောမယှက် သက်သက်။ ယမကသာလာယေဝ၊ အစုံဖြစ်သော အင်ကြင်းပင်တို့သည်သာ။ (သဗ္ဗပါလိ ဖုလ္လာ၊ အလုံးစုံထက်ဝန်းကျင် ပွင့်သောပန်းရှိကုန်သည်။) န၊ မဟုတ်ကုန် သေး။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ရုက္ခာပိ၊ တို့သည်လည်း။ သဗ္ဗပါလိဖုလ္လာဝ၊ ကုန်သည်သာ။ အဟေသံ၊ ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ ဧကဝလံ၊ အခြားသောဥယျာဉ် တို့နှင့်မစက် သက်သက်။ တသ္မိံယေဝ ဥယျာနေ၊ ထိုအင်ကြင်းဥယျာဉ် ၌သာ။ (သဗ္ဗပါလိဖုလ္လာ၊ ကုန်သည်။) န၊ မဟုတ်ကုန်သေး။ သကလမ္ပိ ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ ဒသသဟဿစက္ကဝါဠေ၊ တသောင်းသော စကြာ ဝဋ္ဌာ၌။ ပုပ္ဖုပဂါ၊ အပွင့်သို့ ကပ်ရောက်ကုန်သော သစ်ပင်တို့သည်။ ဝါ၊ အပွင့်ပွင့်သော သစ်ပင်တို့သည်။ ပုပ္ဖံ၊ အပွင့်ကို။ ဂက္ခိံ သု၊ ယူကြကုန်ပြီ။ ဖလူပဂါ၊ အသီးသို့ ကပ်ရောက်ကုန်သော သစ်ပင်တို့သည်။ ဝါ၊ အသီးသီး သောသစ်ပင်တို့သည်။ ဖလံ၊ အသီးကို။ ဂက္ခိံ သု၊ ကုန်ပြီ။ သဗ္ဗရုက္ခာနံ၊ တို့၏။ ခန္ဓေသု၊ ပင်စည်တို့၌။ ခန္ဓပဒုမာနိ၊ ပင်စည် ပဒုမ္မာကြာတို့သည်။ (ပုပ္ဖိံ သု) ပွင့်ကုန်ပြီ။ သာခါ သု၊ အခက်တို့၌။ သာခါပဒုမာနိ၊ အခက် ပဒုမ္မာကြာတို့ သည်။ (ပုပ္ဖိံ သု။) ဝလ္လိံ သု၊ နွယ်တို့၌။ ဝလ္လိပဒုမာနိ၊ နွယ်ပဒုမ္မာကြာတို့သည်။ (ပုပ္ဖိံ သု။) အာကာသေ သု၊ ကောင်းကင်တို့၌။ အာကာသပဒုမာနိ၊ ကောင်း ကင် ပဒုမ္မာကြာတို့သည်။ (ပုပ္ဖိံ သု။) ပထဝီတလံ၊ မြေအပြင်ကို။ ဘိန္နိတွာ၊

ခွဲ၍။ ဒဏ္ဍပဒုမာနိ၊ အရိုးရှိသော ပဒုမ္မာကြာတို့သည်။ ပုပ္ဖံ သု၊ ကုန်ပြီ။ သဗ္ဗော၊ သော။ မဟာသမုဒ္ဒေါ၊ သည်။ ပဉ္စဝဏ္ဏပဒုမသဉ္စန္ဒော၊ ငါးမျိုးသော အဆင်းရှိသော ပဒုမ္မာကြာတို့သည် ကောင်းစွာ ဖုံးလွှမ်းအပ်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ တိယောဇနသဟဿဝိတ္တတော၊ ယူဇနာသုံးထောင် အပြန် ကျယ်သော။ ဟိမဝါ၊ ဟိမဝန္တာတောင်သည်။ ဆနဗဒ္ဓမောရပိဉ္စကလာပေါ၊ ဝိယ၊ တခဲနက်ဖွဲ့ချီအပ်သော ဥဒေါင်းမြီးစည်းသည်ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ နိရန္တရံ၊ အကြားမရှိအောင်။ မာလာဒါမဂဝစ္စိကော၊ ဝိယ၊ ပန်းဆိုင်ရှိသော လေသောက်ပြတင်းပေါက်သည်ကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ပန်းဆိုင်ရှိသော နွား၏မျက်လုံးကဲ့သို့ အပေါက်ရှိသော ငံလသာပြတင်းသည်ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ သုဋ္ဌ၊ ကောင်းစွာ။ ပိဋေတွာ၊ ညှပ်၍။ အာဗဒ္ဓပုပ္ဖဝေ၊ သကောဝိယ၊ ဖွဲ့စပ်အပ်သော ဦးဆောက်ပန်းသည်ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ သုပုရိတံ၊ ကောင်းစွာ ပြည့်သော။ ပုပ္ဖစင်္ဂောဋ္ဌကံ၊ ဝိယ စ၊ ပန်းကလပ်သည်ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ပန်းတောင်းသည်ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ အတိရမဏိယော၊ အလွန်မွေ့လျော်ထိုက်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

တေ တထာဂတဿ သရီရံ ဩကိရန္တိတိ၊ ကား။ တေ ယမကသာလာ၊ ထို အစုံသော အင်ကြင်းပင်တို့သည်။ ဘုမ္မဒေဝတာဟိ၊ ဘုမ္မစိုးနတ်တို့သည်။ သဉ္စာလိတခန္ဓာသခဝိဋ္ဌပါ၊ ကောင်းစွာလုပ်စေအပ်သော ပင်စည် အခက်အခွံ့ကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) တထာဂတဿ၊ ၏။ သရီရံ၊ ကိုယ်တော်ကို။ အဝကိရန္တိ၊ ဖြန့်ကြဲကြကုန်၏။ သရီရဿ၊ ကိုယ်တော်၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ပုပ္ဖါနိ၊ တို့ကို။ ဝိကိရန္တိ၊ ကြဲဖြန့်ကြကုန်၏။ ဣတိ၊ အထော။ [“ဒေဝတာဟိ” ဟု သောကတ္တားနှင့်လိုက်အောင် “သဉ္စာလိတ” ဟု “စာ” ၌ ဝိဒ္ဓိပုပိစေ။] အဇ္ဈောကိရန္တိတိ၊ ကား။ အဇ္ဈောတ္တရန္တာ၊ ဝိယ၊ လွှမ်းမိုးကုန်သကဲ့သို့။ အဝကိရန္တိ၊ ကြဲဖြန့်ကြကုန်၏။ [“အရိ” ကို “အဇ္ဈောတ္တရန္တာ” ဟု ဖွင့်သောကြောင့် “အဝကိရန္တိ” ဟု ရှိပေစေ။] အဘိပုကိရန္တိတိ၊ ကား။ အဘိဏံ၊ မပြတ်။ ပုနပျုနံ၊ ထပ်။ ပကိရန္တိယေဝ၊ အပြားအားဖြင့် ကြဲဖြန့်ကုန်သည်သာ။

ဗိဗ္ဗာနီတိ၊ ကား။ ဒေဝလောကေ၊ နတ်ပြည်၌။ နန္ဒပေါက္ခရဏိသမ္ပဝါနိ၊ နန္ဒရေကန်၌ ကောင်းစွာဖြစ်ကုန်သော။ (မန္နာရဝပုပ္ဖာနိ-၌ စပ်။) တာနိ၊ ထို မန္နာရဝ နတ်ပန်းတို့သည်။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာနိ၊ ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိကုန်သည်။ ပဏ္ဍစ္ဆတ္တပမာဏပတ္တာနိ၊ သစ်ရွက်ထီးပမာဏရှိသော အရွက်ရှိကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ မဟာတုပ္ပမတ္တံ၊ ကြီးစွာသောပြည်တောင်းအတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ရေဏိ၊ ဝတ်မှုကို။ ဂဏန္တိ၊ ယူ

ကုန်၏။ စ၊ ဆက်။ ကေဝလံ၊ အခြားပန်းတို့မဖက် သက်သက်။ မန္ဒာရဝ
 ပုပ္ဖာနေဝ၊ နတ်ပန်းတို့သည်သာ။ ဝါ၊ ထင်ရှားပန်းတို့သည်သာ။ (အန္တ
 လိက္ခာ၊ မှ။) ပတန္တိ၊ ကျကုန်သည်ကား။ န၊ မဟုတ်ကုန်သေး။ ပန၊
 အဟုတ်ကား။ အညာနိ၊ ကုန်သော။ ဒိဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ ပါရိဆတ္တက
 ကောဝိဋ္ဌာရပုပ္ဖာဒီနိပိံ၊ ထက်ဝန်းကျင် ထီးသဏ္ဍာန်ရှိသော ပင်လယ်ကသစ်
 ပန်း အစရှိသည်တို့သည်လည်း။ သုဝဏ္ဏစင်္ကောဋ္ဌကာနိ၊ ရွှေပန်းတောင်းတို့
 ကို။ ပူရေတွာ၊ ပြည့်စေ၍။ စက္ကဝါဠမုခဝဋ္ဋိယမ္ပိ၊ စကြဝဠာ နှုတ်ခမ်းရေး
 ခြံလည်းကောင်း။ တိဒေသပူရေပိ၊ တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ လည်းကောင်း။
 ဗြဟ္မလောကေပိ၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်၌လည်းကောင်း။ ဌိတာဟိ၊ တည်ကုန်သော။
 ဒေဝတာဟိ၊ တို့သည်။ ပဝိဋ္ဌာနိ၊ အပြား အားဖြင့် လွတ်အပ်ကုန်
 သည်။ (ဟုတွာ။) အန္တလိက္ခာ၊ မှ။ ပတန္တိ၊ ကုန်၏။ [“ပဝိဋ္ဌာ” ၌
 ပပုဗ္ဗ “ဝိသ” ဓာတ်သည် ဥဿဂ္ဂ-စွန့်လွှတ်ခြင်းအနက်ဟောတည်း။] တထာ
 ဂတဿ သရီရန္တိ၊ ကား။ အန္တရာ၊ အကြား၌။ အဝိကိဏ္ဍာနေဝ၊ မရောပြမ်း
 ကုန်သည်သာ။ (ဟုတွာ။) အာဂန္ဓာ၊ လာ၍။ ပတ္တကိဉ္စူကရေဏုဇ္ဇေဟိ၊
 အရွက် ဝတ်ဆံမှန် ဝတ်မှုမှန်တို့ဖြင့်။ တထာဂတဿ၊ ၏။ သရီရမေဝ၊
 ကိုယ်တော်၌သာ။ ဩကိရန္တိ၊ အထက်၌ကြဲဖြန့်ကြဲကုန်၏။

ဒိဗ္ဗာနိပိ စန္ဒနစုဏ္ဍာနိတိ၊ ကား။ ဒေဝတာနံ၊ နတ်တို့၏။ ဥပကပ္ပနစန္ဒန
 စုဏ္ဍာနိ၊ ကပ်ရောက်သော စန္ဒကူးမှန်တို့သည်။ ဝါ၊ အသုံးအဆောင် ဖြစ်
 သော စန္ဒကူးမှန်တို့သည်။ (အန္တလိက္ခာ ပတန္တိ-၌စပ်။) စ၊ ဆက်။ ကေ
 ဝလံ၊ နာဂ သုပဏ္ဏတို့မဖက် သက်သက်။ ဒေဝတာနံယေဝ၊ တို့၏သာ။ (ဥပ
 ကပ္ပန စန္ဒနစုဏ္ဍာနိ၊ တို့သည်။ အန္တလိက္ခာ၊ မှ။ ပတန္တိ၊ ကျကုန်သည်ကား။)
 န၊ မဟုတ်သေး။ နာဂသုပဏ္ဏမနုဿာနမ္ပိ၊ နဂါး ဂဠုန် လူတို့၏လည်း။
 ဥပကပ္ပနစန္ဒနစုဏ္ဍာနိ၊ တို့သည်။ (အန္တလိက္ခာ ပတန္တိယေဝ၊ သည်သာ။)
 စ၊ ဆက်။ ကေဝလံ၊ အခြားသော နံသာမှန်တို့မဖက် သက်သက်။ စန္ဒန
 စုဏ္ဍာနေဝ၊ စန္ဒကူးမှန်တို့သည်သာ။ န၊ မဟုတ်ကုန်သေး။ ကာဠာနုဿာရိက
 လောဟိတစန္ဒနာဒိသဗ္ဗဒိဗ္ဗဂန္ဓဇာလစုဏ္ဍာနိ၊ အကျော် ကရမက် စန္ဒကူးနီအစရှိ
 သော အလုံးစုံသော နတ်၌ဖြစ်သောနံသာ နတ်၌ဖြစ်သော အမှန်တို့သည်
 လည်းကောင်း။ [ဇာလ ကို “ဒိဗ္ဗ” ဟု ဖွင့်ခြင်းကိုကား စဉ်းစားသင့်၏။]
 ဟရိတာလအဉ္စနသုဝဏ္ဏရတစုဏ္ဍာနိ၊ ဆေးဒန်းမှန် မျက်စဉ်းမှန် ရွှေမှန်
 ငွေမှန်တို့သည်လည်းကောင်း။ သဗ္ဗဒိဗ္ဗဂန္ဓဝါသဝိကတိယော၊ အလုံးစုံ အထူး
 တလည်ပြုအပ်သော နတ်၌ဖြစ်သောနံသာ အခိုးအထုံတို့သည်လည်းကောင်း။

သုဝဏ္ဏရတဒိသမုဂ္ဂေါ၊ ရှေ့ ငွေ အစရှိသော ပန်းတောင်းတို့ကို။ ပူရေတွာ၊ ပြည့်စေ၍။ စက္ကဝါဠမုခဝဋ္ဌိအာဒိသု၊ စကြဝဠာနှုတ်ခမ်းရစ် အစရှိသော အရပ်တို့၌။ ဋ္ဌိတာဟိ၊ တည်ကုန်သော။ ဒေဝတာဟိ၊ နတ်တို့သည်။ ပဝိဋ္ဌာနိ၊ အပြားအားဖြင့် ပစ်လွှတ်အပ်ကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) အန္တရာ၊ အကြား၌။ အဝိပွကိရိတွာ၊ ဖရိုဖရဲ မကြမူ၍။ တထာဂတဿေဝ၊ ဤသော။ သရိရိ၊ ကိုယ်တော်ကို။ ဩကိရန္တိ၊ ကြံဖြန့်ကြကုန်၏။

ဒိဗ္ဗာနိပိ တူရိယာနိတိ၊ ကား။ ဒေဝတာနံ၊ တို့၏။ ဥပကပ္ပနတူရိယာနိ၊ ကစ်ထောက်ကုန်သော တူရိယာတို့သည်။ ဝါ၊ အသုံးအဆောင်ဖြစ်သော တူရိယာတို့သည်။ (ဝဇ္ဇန္တိ-၌ စပ်။) စ၊ ဆက်။ ဧကဝလံ၊ ညှိဖြင့် ဖွဲ့အပ်သော စောင်းတို့မဖက် သက်သက်။ တာနိယေဝ၊ ထို နတ်တို့၏ တူရိယာတို့သည်သာ။ (ဝဇ္ဇန္တိ၊ မြည်ကုန်သည်ကား။) န၊ မဟုတ်သေး။ သဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ တန္တိဗဒ္ဓစပရိယောနဒ္ဓသနသုသိရတေဒါနိ၊ ညှိဖြင့်ဖွဲ့အပ်သော စောင်း သားရေဖြင့် မြှေးယှက်အပ်သောစည်ကြီး တခဲနက်အခေါင်းရှိသော စည် နှစ်သော အပြားရှိကုန်သော။ ဒသသဟဿစက္ကဝါဠေသု၊ တသောင်းသော စကြဝဠာတို့၌။ ဒေဝနာဂသုပဏ္ဍမနုဿာနံ၊ နတ် နဂါးဂဠုန်လူတို့၏။ တူရိယာနိ၊ တို့သည်။ ဧကစက္ကဝါဠေ၊ တခုသော စကြဝဠာ၌။ သန္တိပတိတွာ၊ ပေါင်းစု၍။ အန္တလိက္ခေ၊ ၌။ ဝဇ္ဇန္တိ၊ မြည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာနိ၊ ကုန်၏။ [တောထွက်တော်မူစဉ်ကလည်း ဤကဲ့သို့ မြည်ကြသည်။]

ဒိဗ္ဗာနိပိ သိကိတာနိတိ(တ္ထေ ဂူဠတ္ထံ။) ကိရ (ဥဒ္ဓရိတွာ ဒဿေမိ။) ဝရုဏ ဝါရုဏဒေဝတာ နာမ၊ ဝရုဏနတ် ဝါရုဏနတ်တို့မည်သော။ တော ဒေဝတာ၊ ဤနတ်တို့သည်။ ဒိဿယကာ၊ ရှည်သောအသက် ရှိကုန်၏။ မဟာ ပူရိသော၊ သည်။ မနုဿပထေ၊ လူတို့၏လမ်း၌။ ဝါ၊ လူ့ပြည်၌။ နိဗ္ဗတ္တိတွာ၊ ဖြစ်၍။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သုတွာ၊ ကြားရ၍။ ပရိသန္တိဂဟဏဒိဝေ၊ ပရိသန္ဓေယူတော်မူရာနေ့၌။ နံ၊ ထို ပန်းကုံးကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဂမိဿာမ၊ သွားကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှန်း၍။ မာလံ၊ ပန်းကို။ ဂန္ဓေတုံ၊ သီကုံးခြင်းငှာ။ အာရတံ၊ သု၊ အားထုတ်ကြကုန်ပြီ။ တာ၊ ထိုနတ်တို့သည်။ ဂန္ဓမာနာဝ၊ သီကုံးကုန်စဉ်ပင်။ မဟာ ပူရိသော၊ သည်။ မာတုကုဠိယံ၊ ၌။ နိဗ္ဗတ္တော၊ ဖြစ်တော်မူပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ သုတွာ၊ ၍။ တုမေ၊ တို့သည်။ ကဿ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ဖို့။ ဂန္ဓထ၊ သီကုံးကြကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တာ၊ ပြောဆိုအပ်ကုန်သည်။ (သမာ

နာ။) န တာဝ နိဋ္ဌာတိ၊ မပြီးသေး။၊ ကုစ္ဆိတော၊ မှ။ နိက္ခမနဒိဝသေ၊
ဖွားမြင်တော်မူရာနေ့၌။ ဂဏှိတွာ၊ ချုံ။ ဂမိဿာမ၊ ကုန်အုံ။ ဣတိ၊ သို့။
အာဟံသု၊ ကုန်ပြီ။

ပုန ပိ၊ တဖန်လည်း။ (ကုစ္ဆိတော၊ မှ။) နိက္ခန္ဓော၊ ဖွားမြင်တော်
မူပြီတဲ့။ ဣတိ သုတွာ၊ (န တာဝ နိဋ္ဌာတိ။) မဟာဘိနိက္ခမန ဒိဝသေ၊
မြတ်သော တောထွက်တော်မူရာနေ့၌။ (ဂဏှိတွာ။) ဂမိဿာမ၊ ကုန်အုံ။
ဣတိ၊ သို့။ (အာဟံသု။) ဧကေနတိ သဝဿာနိ၊ နှစ်ဆယ့်ကိုးနှစ်တို့ပတ်လုံး။
ဆရေ၊ နန်းတော်၌။ ဝသိတွာ၊ နေ့၍။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ မဟာဘိနိက္ခမနံ၊
မြတ်သောတောထွက်တော် မူခြင်းကို။ နိက္ခန္ဓော၊ ထွက်တော်မူပြီတဲ့။ ဣတိ
ပိ၊ လည်း။ သုတွာ၊ ချုံ။ (န တာဝ နိဋ္ဌာတိ၊ မပြီးစီးသေး။) အဘိ
သမ္မောမိဒိဝသေ၊ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူရာနေ့၌။ (ဂဏှိ
တွာ။) ဂမိဿာမ၊ အုံ။ ဣတိ (အာဟံသု။) ဓဗ္ဗဿာနိ၊ ခြောက်နှစ်တို့
ပတ်လုံး။ ပဓာနံ၊ အားထုတ်မှုကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ အဘိ
သမ္မုဒ္ဓေါ၊ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပြီတဲ့။ ဣတိ ပိ၊ ဤ
သို့လည်း။ သုတွာ။ (န တာဝ နိဋ္ဌာတိ။) ဓမ္မစက္ကပဝတ္တနဒိဝသေ၊ ဓမ္မ
စကြာကို လည်စေတော် မူရာနေ့၌။ (ဂဏှိတွာ။) ဂမိဿာမ၊ ကုန်အုံ။
ဣတိ (အာဟံသု။) သတ္တသတ္တာဟာနိ၊ ခုနစ်သတ္တာဟတို့ကို။ ဗောဓိမဏ္ဍေ၊
ဗောဓိမဏ္ဍိုင်၌။ ဝီတိနာမေတွာ၊ လွန်စေတော်မူ၍။ ဣသိပတနံ၊ ဣသိ
ပတနတောသို့။ ဂန္ဓာ၊ ကြွတော်မူ၍။ ဓမ္မစက္ကံ၊ ဓမ္မစကြာကို။ ပဝတ္တိတံ၊
လည်စေတော်မူအပ်ပြီတဲ့။ ဣတိ ပိ သုတွာ။ (န တာဝ နိဋ္ဌာတိ။) ယမက
ပါဠိဟာရိယဒိဝသေ၊ ရေမီးအစုံရှိသော တန်ခိုးပြာဠိဟာကို ပြတော်မူရာ
နေ့၌။ (ဂဏှိဘာ။) ဂမိဿာမ၊ သွားကြကုန်အုံ။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟံသု၊
ပြောဆိုကြကုန်ပြီ။)

အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ယမကပါဠိဟာရိယံ၊ ကို။ ကရိ၊ ပြုတော်မူပြီတဲ့။ ဣတိ
ပိ သုတွာ။ (န တာဝ နိဋ္ဌာတိ။) ဒေဝေ၊ ဧဝေ၊ ဧဝေ၊ ဧဝေ၊ ဧဝေ၊ ဧဝေ၊ ဧဝေ၊ ဧဝေ၊
နတ်ပြည်မှ သက်ဆင်းတော်မူရာနေ့၌။ (ဂဏှိတွာ။) ဂမိဿာမ၊ အုံ။ ဣတိ၊
(အာဟံသု။) အဇ္ဇ၊ နေ့။ ဒေဝေ၊ ဧဝေ၊ ဧဝေ၊ ဧဝေ၊ ဧဝေ၊ ဧဝေ၊ ဧဝေ၊ ဧဝေ၊
သုတွာ။ (န တာဝ နိဋ္ဌာတိ။) အာယုသင်္ခါရေသဇ္ဇနေ၊ အာယုသင်္ခါရကို
လွှတ်တော်မူရာအခါ၌။ (ဂဏှိတွာ။) ဂမိဿာမ၊ ဣတိ (အာဟံသု။) အဇ္ဇ၊
ယနေ့။ အာယုသင်္ခါရံ၊ ကို။ ဩဿဇီ၊ လွှတ်တော်မူပြီတဲ့။ ဣတိ ပိ သုတွာ။
န တာဝ နိဋ္ဌာတိ၊ သေး။ ပရိနိဗ္ဗာနဒိဝသေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူရာနေ့၌။

(ဂဏှိတော၊ ဤ။) ဂမိဿာမ၊ ကုန်အံ။ ဣတိ၊ (အာဟံသု။ ကုန်ပြီ။) 'အဇ္ဇ၊ ယနေ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ယမကသာလာနံ၊ အစုံဖြစ်သော အင်ကြင်းပင် တို့၏။ အန္တရေ၊ အလယ်၌။ ဒက္ခိဏေန ပဿေန၊ လက်ယာ နံပါးဖြင့်။ သတော၊ မပြတ်မပြတ် အမှတ်ရတော်မူတတ်သည်။ သမ္ပဇာနော၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတော်မူသည်။ (ဟုတော။) သီဟသေယံ၊ မြတ်သော လျောင်းတော်မူခြင်းသို့။ ဥပဂတော၊ ကပ်ရောက်တော်မူပြီ။ ဗလဝပစ္စုသ သမယေ၊ အားကြီးသော မိုးသောက်အခါ၌။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူလတ္တံ့။

တုမေ၊ သင်တို့သည်။ ကဿ၊ အဘယ်သူ့ဖို့။ ဂန္ထထ၊ သီကုံးကြ ကုန် သနည်း။ ဣတိ။ သုတော ပန၊ ကြား၍ကား။ အဇ္ဇေဝ၊ ယနေ၌ပင်။ မာတုကုစ္ဆိယံ၊ မယ်တော်၏ဝမ်း၌။ ပဋိသန္နိံ၊ ကို။ ဂဏှိ၊ ယူတော်မူပြီ။ အဇ္ဇေဝ၊ ပင်။ မာတုကုစ္ဆိတော၊ မှ။ နိက္ခမိ၊ ဖွားမြင်တော်မူပြီ။ အဇ္ဇေဝ၊ ပင်။ မဟာဘိနိက္ခမနံ၊ ခြင်းကို။ နိက္ခမိ၊ ထွက်တော်မူပြီ။ အဇ္ဇေဝ၊ ပင်။ ဗုဒ္ဓေ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ အဇ္ဇေဝ။ ဓမ္မစက္ကံ၊ ကို။ ပဝတ္တယိ၊ လည်စေတော်မူပြီ။ အဇ္ဇေဝ။ ယမက ပါဠိဟာရိယံ၊ ကို။ အကာသိ၊ ပြုတော်မူပြီ။ အဇ္ဇေဝ။ ဒေဝလောကာ၊ နတ်ပြည်မှ။ ဩတိဇ္ဈော၊ သက် ဆင်းတော်မူပြီ။ အဇ္ဇေဝ။ အာယုသင်္ခါရံ၊ ကို။ ဩဿဗိ၊ လွှတ်တော်မူပြီ။ အဇ္ဇေဝ။ ယနေ၌ပင်။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ ဂရိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူလတ္တံ့ တဲ့။ ဣတိ တေ၊ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ကိန္နာမ၊ အဘယ်မည်သော အကြောင်း တဲ့နည်း။ ဒုတိယဒိဝသေ၊ ဒုတိယနေ့၌။ ယာဂုပါန ကာလမတ္ထမိ၊ ယာဂု သောက်ရာ ကာလမျှလည်း။ ဌာတဗ္ဗ နာမ၊ တည်ထိုက်သည် မည်သည်။ အဿ နန၊ ဖြစ်သင့်သည် မဟုတ်ပါလော။ ဒဿ၊ ကုန်သော။ 'ပါရမိယော၊ တို့ကို။ ပူရေတွာ၊ တော်မူ၍။ ဗုဒ္ဓတ္ထံ၊ ဘုရား၏အဖြစ်သို့။ ပတ္တဿ နာမ၊ ရောက်ရသူမည်သူ၏။ တေ၊ ဤသို့ တနေ့တည်း၌ပင် ပဋိသန္ဓေနေ၍ တနေ့ တည်း၌ပင် ဖွားမြင်ခြင်း အစရှိသည်ကို ပြုခြင်းသည်။ အန နုစ္ဆဝိကံ၊ မလျောက်ပတ်ပါတကား။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြော၍။-

အပရိနိဗ္ဗိတောဝ၊ မပြီးသေးသည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ မာလာယော၊ ပန်းကုံးတို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ အာဂမ္မံ၊ လာ၍။ အန္တောစက္ကဝါဠေ၊ စကြဝဠာ၏ အတွင်း၌။ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို။ အလဘာနာ၊ မရကုန် လတ်သော်။ စက္ကဝါဠေမုခဝဇ္ဇိယံ၊ စကြဝဠာနှုတ်ခမ်းရစ်၌။ လမ္ပိတွာ၊ တွဲ ရှစ်ဆဲ့၍။ စက္ကဝါဠေမုခဝဇ္ဇိယာဝ၊ စကြဝဠာနှုတ်ခမ်းရေးဖြင့်ပင်။ အာဓာ

ဝန္တိယော၊ ရှေးရှုပြေးသွားကုန်လျက်။ ဟတ္ထေန၊ မိမိလက်ဖြင့်။ ဟတ္ထံ၊ သူ
 တပါး၏လက်ကို။ ဂီဝါယ၊ မိမိလည်ပင်းဖြင့်။ ဂီဝံ၊ သူတပါး၏လည်ပင်း
 ကို။ ဂဟေတွာ၊ သုံးသပ်သောအားဖြင့် ကိုင်၍။ တီဏိ၊ ကုန်သော။ ရတ
 နာနိ၊ တို့ကို။ အာရဗ္ဗ၊ အကြောင်းပြု၍။ ဒုတ္တိံသမဟာပုရိသလက္ခဏာနိ၊
 သုံးဆယ်နှစ်ပါးသော ယောက်ျားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာတော်တို့ကိုလည်း
 ကောင်း။ ဆဗ္ဗဏ္ဍရသ္မိယော၊ ခြောက်ပါးသောအဆင်းရှိသော ရောင်ခြည်
 တော်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဒဿ၊ ကုန်သော။ ပါရမိယော၊ ပါရမီတော်
 တို့ကိုလည်းကောင်း။ အခုဆဋ္ဌာနိ၊ အခုအားဖြင့် ခြောက်ပါးမြောက် ရှိ
 ကုန်သော။ ဇာတကသတာနိ၊ ဇာတ်အရာတို့ကိုလည်းကောင်း။ (တနည်း)
 အခုဆဋ္ဌာနိ ဇာတကသတာနိ၊ ငါးရာငါးဆယ်သော ဇာတ်တို့ကိုလည်း
 ကောင်း။ စုဒ္ဓသ၊ ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓဉာဏာနိ၊ ဘုရားဉာဏ်တော်တို့ကိုလည်း
 ကောင်း။ အာရဗ္ဗ၊ ၍။ ဂါယိတွာ၊ သိဆို၍။ တဿ တဿ၊ ထိုထို သိ
 ဆိုခြင်း၏။ အဝသာနေ၊ အဆုံး၌။ မဟာယသော၊ မဟာယသောတိ၊ များ
 သော အခြံအရံ အကျော်အစော ရှိတော်မူသောဘုရား များသောအခြံအရံ
 အကျော်အစော ရှိတော်မူသော ဘုရားဟူ၍။ ဝဒန္တိ၊ ပြောဆိုကြကုန်၏။
 ဣဒံ၊ ဤ သိဆိုသံကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ ဒိဗ္ဗာနိ ပိ သင်္ဂီတာနိ အန္တလိက္ခေ
 ဝတ္တန္တိ တထာဂတဿ ပူဇာယာတိ၊ ဟူသော။ တေံ၊ ဤစကားကို။
 (သင်္ဂီတိကာရေဟိံ) ဝုတ္တိံ၊ ပြီ။ [ရှေးစာအုပ်များ၌ “ဣဒံ” ပုဒ်ပါဟန်
 မတူ “တေံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တိံ” ဟုသာ ရှိဟန်တူသည်။]

၁၉၉။ ပန၊ ကား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ယမကသာလာနံ၊ တို့၏။
 အန္တရာ၊ ၌။ ဒက္ခိဏေန၊ သော။ ပဿေန၊ ဖြင့်။ နိပန္နောယေဝ၊ လျောင်း
 တော်မူလျက်ပင်။ ပထဝီတလတော၊ မြေအပြင်မှ။ ယာဝစက္ကဝါဠမုဝဋ္ဋိ
 ယာ၊ စကြဝဠာ နှုတ်ခမ်းရစ်တိုင်အောင်လည်းကောင်း။ စက္ကဝါဠမုဝဋ္ဋိ
 တော၊ မှ။ ယာဝဗြဟ္မလောကော၊ ဗြဟ္မာပြည်တိုင်အောင်လည်းကောင်း။
 သန္နိပတိတာယ၊ စုဝေးသော။ ပရိသာယ၊ ၏။ မဟန္တံ၊ ကြီးကျယ်သော။
 ဥဿာဟံ၊ ပန်းတို့ဖြင့် ပူဇော်ခြင်းဟူသော အားထုတ်ခြင်းကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်
 တော်မူ၍။ အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ၊ အား။ အာရောစေသိ၊ မိန့်
 တော်မူပြီ။ တေန၊ ကြောင့်။ အတ ခေါ် ဘဂဝါ၊ ပ။ တထာဂတဿ
 ပူဇာယာတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂီတိကာရေဟိံ) ဝုတ္တိံ၊ ပြီ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝါ၊
 သို့ကလောက်။ မဟာသက္ကာရံ၊ ကြီးစွာသောပူဇော်မှုကို။ ဒဿေတွာ၊ ပြု
 တော်မူပြီး၍။ တေနာပိ၊ ထို မဟာသက္ကာရ ဖြင့်လည်း။ အတ္ထနော၊ ကိုယ်

တော်၏။ အသက္ကတဘာဝမေဝ၊ ပူဇော်အပ်သည် မမည်သည်၏ အဖြစ် ကိုသာ။ ဒဿေန္တော၊ ကြောင့်။ န ခေါ် အာနန္ဒံ၊ ဧတောတာတိ အာဒိံ၊ ကို။ (ဘဂဝါ။) အာဟ၊ ပြီ။

ဣဒံ၊ ဤ အနက်သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဝုတ္တိံ၊ မိန့်တော်မူအပ်သည်။ ဝါ၊ မိန့်တော်မူလိုသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ (ကို ဝုတ္တိံ ဟောတိ။) အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ မယာ၊ သည်။ ဒီပင်္ကရပါဒေမူလေ၊ ဒီပင်္ကရု မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်အနီး၌။ နိပန္နေန၊ လျောင်းလျက်။ အဋ္ဌ၊ ဂုဏ်ပါးကုန်သော။ ဓမ္မေ၊ မနုဿတ္တံ လိင်္ဂသမ္ပတ္တိံ-အစရှိသော ဂုဏ်တော်တို့ကို။ သမောဓာနေ တွာ၊ ပေါင်း၍။ အဘိနိယာရံ၊ ဘဗုညတဉာဏ်သို့ စိတ်ကို ရှေးရှုဆောင် ကြောင်း ဆုတောင်းမှုကို။ ကရောန္တေန၊ ပြုတော်မူလတ်သော်။ ဝါ၊ ပြု တော်မူသော။ (မယာ။) မာလာဂန္ဓတူရိယသင်္ဂတိနာ၊ ပန်းနံသာ တူရိယာ ဘုန်းတော်ဘွဲ့ သီချင်းတို့၏။ အတ္တာယ၊ ငှာ။ အဘိနိယာရော၊ ကို။ န ကတော၊ ပြုတော်မူအပ်သည်မဟုတ်။ ဧတေတ္ထာယ၊ ဤ မာလာဂန္ဓ တူရိယသင်္ဂတိ-တို့၏ အကျိုးငှာ။ ပါရမိယော၊ တို့ကို။ န ပူရိတံ၊ ဖြည့်တော် မူအပ်ကုန်သည် မဟုတ်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဟံ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ ဧတေယ ပူဇာယ၊ ဤ မာလာဂန္ဓ တူရိယသင်္ဂတိ-တို့ဖြင့် ပူဇော်ခြင်းဖြင့်။ ပူဇိတော နာမ၊ ပူဇော်အပ်သည်မည်သည်။ န ဟောမိ၊ ဖြစ်တော်မမူ။ ဣတိ၊ သို့။ (ဣဒံ ဝုတ္တိံ ဟောတိ။)

ပဒ၊ ပရိ။ ပ။ ဦးအံ။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အညတ္ထ၊ အခြားသော ပါဠိတော်၌။ ဧကံ၊ တပွင့်သော။ ဥမာပုပ္ဖမတ္ထမ္ပိ၊ နှမ်း ကြပ်ပွင့်မျှကိုသော်လည်း။ ဂဟေတွာ၊ ဟူ၍။ ဗုဒ္ဓဂုဏေ၊ တို့ကို။ အာဝဇ္ဇေ တွာ၊ ဆင်ခြင်၍။ ကတာယ၊ ပြုအပ်သော။ ပူဇာယ၊ ပူဇော်မှု၏။ ဗုဒ္ဓ ဉာဏေနာပိ၊ ဗုဒ္ဓဉာဏ်တော်ဖြင့်သော်မှလည်း။ အ ပရိစ္ဆန္ဒံ၊ မပိုင်းဖြတ် အပ် မပိုင်းဖြတ်နိုင်သော။ ဝိပါကံ၊ အကျိုးကို။ ဝဏ္ဏေတွာ၊ ချီးမွမ်းတော် မူပြီး၍။ ဣဓ၊ ဤသုတ်၌။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဝါ၊ သို့ကလောက်။ မဟန္တံ၊ ကြီးစွာသော။ ပူဇံ၊ ကို။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ပယ်မြစ်တော်မူရသနည်း။ ဣတံ၊ ဤကား အမေးတည်း။ ပရိသာနဂ္ဂဟေန ခေဝ၊ ပရိသတ်ကို ချီးမြှောက် တော် မူလိုခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ သာသနဿ၊ သာသနာတော်၏။ စိရဋ္ဌိတိကာမတာယ စ၊ ကြာမြင့်စွာတည်ခြင်းကို အလိုရှိတော် မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ (ဘဂဝါ အညတ္ထ ဧကံ ဥမာပုပ္ဖမတ္ထမ္ပိ ဂဟေတွာ ဗုဒ္ဓဂုဏေ အာဝဇ္ဇေတွာ ကတာယ ပူဇာယ ဗုဒ္ဓဉာဏေနာပိ အပံ့

ရိစ္ဆန္ဒံ ဝိပင်္ကံ ဝဏ္ဏေတွာပိ(ချီးမွမ်းတော်မူပြီး၍လည်း။) ဣဓ ဧဝံ မဟန္တံ ပူဇံ။ ပဋိက္ခိပတိ၊ ဧ။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။)

ဟိ၊ ချဲ့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သဗ္ဗေ န ပဋိက္ခိပေယျ၊ အကယ်၍ ပယ်တော်မမူအံ့၊ (ဧဝံ သတံ။) အနာဂတော၊ နောင်အခါ၌။ သီလဿ၊ ဧ။ အာဂတဋ္ဌာနေ၊ လာရာဋ္ဌာန၌။ သီလံ၊ ကို။ န ပရိပူရေဿန္တိ၊ မဖြည့်ကုန်တော့လတ္တံ့။ သမာဓိဿ၊ ဧ။ အာဂတဋ္ဌာနေ၊ ၌။ သမာဓိံ၊ ကို။ န ပရိပူရေဿန္တိ၊ လတ္တံ့။ ဝိပဿနာယ၊ ဧ။ အာဂတဋ္ဌာနေ။ ဝိပဿနာဂဗ္ဗံ၊ ဝိပဿနာဟူသော ကိုယ်ဝန်ကို။ န ဂါဟာပေဿန္တိ၊ မယူစေကုန်တော့လတ္တံ့။ ဥပဋ္ဌာကေ၊ အလုပ်အကျွေး ဒါယကာတို့ကို။ သမာဒါပေတွာ၊ ဆောက်တည်စေ၍။ ပူဇံယေဝ၊ ပူဇော်မှုကိုသာ။ ကာရေန္တာ၊ ပြုစေကုန်လျက်။ ဝိဟရိဿန္တိ၊ နေကြကုန်လတ္တံ့။ စ၊ သည်သာ မကသေး။ သော အာမိသပူဇာ နာမ၊ ဤ အာမိသဖြင့်ပူဇော်ခြင်းမည်သည်။ သာသနံ၊ ကို။ ဧကဒိဝသမ္ပိ၊ တနေ့မျှလည်းကောင်း။ ဧကယာဂုပါနကာလမတ္တမ္ပိ၊ ယာဂုတကျိုက်သောက်ရာ ကာလမျှတိုင်ရုံလည်းကောင်း။ သန္တာရေတုံ၊ ကောင်းစွာဆောင်ထားခြင်းငှာ။ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။

ဟိ၊ ထင်ရှားအောင်ပြဦးအံ့။ မဟာဝိဟာရသဒိသံ၊ မဟာဝိဟာရကျောင်းတိုက်နှင့်တူသော။ ဝိဟာရသဟသံ၊ ကျောင်းတထောင်သည် သော်လည်းကောင်း။ မဟာစေတီယသဒိသံ၊ မဟာစေတီနှင့်တူသော။ စေတီယသဟသမ္ပိ စ၊ စေတီတထောင်သည်သော်လည်းကောင်း။ သာသနံ၊ ကို။ ဓာရေတုံ၊ ငှာ။ န သက္ကောန္တိ၊ ကုန်။ ယေန၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကမ္ပံ၊ ကျောင်းဆောက်မှု အစရှိသောကံကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ တဿေဝ၊ ထိုပြုသောပုဂ္ဂိုလ်၏ အတွက်သာ။ ဟေတိ၊ ဧ။ သမ္မာပဋိပတ္တိ ပန၊ ကောင်းစွာကျင့်ခြင်းသည်ကား။ တတာဂတဿ၊ အား။ အနုစ္စဝိကာ၊ လျှောက်ပတ်သော။ ပူဇာ၊ ပူဇော်ခြင်းတည်း။ ဟိ၊ မှန်၏။ သာ၊ ထိုသမ္မာပဋိပတ်သည်။ တေန၊ ထို မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပတ္တိတာ စေဝ၊ တောင့်တတော်မူအပ်သည် လည်းကောင်း။ သာသနံ၊ ကို။ သန္တာရေတုံ စ၊ ငှာလည်းကောင်း။ သက္ကောတိ၊ ဧ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တံ၊ ထို သမ္မာပဋိပတ်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ကြောင့်။ ယော ခေါ် အာနန္ဒာတိအာဒိံ၊ ကို။ (ဘဂဝါ)အာဟ။

တတ္ထ၊ ထို ယော ခေါ် အာနန္ဒ-အစရှိသော ပါဠိရပ်၌။ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပန္နောတိ၊ ကား။ နဝဝိဓဿ၊ ကိုးပါးအပြားရှိသော။ လောကုတ္တရဓမ္မဿ၊ လောကုတ္တရာ တရားအား။ အနုဓမ္မံ၊ လျော်သော အကျင့်ဟူသော။ ပုဗ္ဗမဟာဝါ(၄) ၁၄

ဘာဂပဋိပဒါ မဂ်၏ရွှေအဖို့၌ ဖြစ်သော အကျင့်ကို။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သူ တည်း။ ပန၊ ဆက်။ သာယေဝ ပဋိပဒါ၊ ထို ပုဗ္ဗဘာဂအကျင့်ကိုသာ။ အနုစ္စဝိကတ္တာ၊ လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးအား လျှောက်ပတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာမိစိတိ၊ သာမိစိ-ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ တံ သာမိစိံ၊ ထိုလောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးအားလျော်သော အကျင့်ကို။ ပဋိပန္နော၊ ကျင့်သူတည်း။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ သာမိစိပုဋိပန္နော၊ မည်၏။ ပုဗ္ဗဘာဂ ပဋိပဒါသင်္ခါတံ၊ ပုဗ္ဗဘာဂ အကျင့်ဟုဆိုအပ်သော။ တမေဝ အနုဓမ္မံ၊ ထို လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးအားလျော်သောအကျင့်ကိုပင်။ စရတိ၊ ကျင့် ၏။ ပူရေတိ၊ ပြည့်စေ၏။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ အနုဓမ္မစာရိ၊ မည်၏။

စ၊ ဆက်။ သီလံ၊ ဝါရိတ္တသီလကိုလည်းကောင်း။ (မပြုမကျင့် ရှောင် ကြဉ်ရမည်ဟု တားမြစ်အပ်သော ပါရာဇိက စသောသိက္ခာပုဒ်တော် သီလ ကိုလည်းကောင်း။ အာစာရပညတ္တိ၊ အာစာရပညတ်ကိုလည်းကောင်း။ ဝါ၊ ပညတ်အပ်သောအကျင့်ဖြစ်သော စာရိတ္တသီလကိုလည်းကောင်း။ (ခန္ဓကဝတ် ၌လာသော အာရိယငဝ်ငေည် ကိုလည်းကောင်း။) ငုတင်မအဒါနံ၊ ငုတင်ကို ဆောက်တည်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ယာဝ ဂေါတြဘုတော၊ ဂေါတြဘုတိုင်အောင်။ (သောတာပတ္တိမဂ်၏ရှေ့ဂေါတြဘုညာဏ်တိုင်အောင်။) (ပဝတ္တေတဗ္ဗာ၊ ဖြစ်စေထိုက်သော။) သမ္မာပဋိပဒါ၊ သမထ ဝိပဿနာ ဟူသော ကောင်းသောအကျင့်ကိုလည်းကောင်း။ ပုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒါတိ၊ ဟူ၍။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ ၏။

တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ ဆသု၊ ကုန်သော။ အဂါရ ဝေသု၊ မရှိသေခြင်းတို့၌။ (ဗုဒ္ဓအဂါရဝ ဓမ္မအဂါရဝ-စသော အဂါရဝ တရားတို့၌။) ပတိဋ္ဌာယ၊ တည်၍။ ပညတ္တိံ၊ ဝိနည်းပညတ်တော်ကို။ အတိက္ကမတိ၊ လွန်ကျူး၏။ အနေသနာယ၊ မအပ်သော ရွာမှီးခြင်းဖြင့်။ ဗိဝိကံ၊ အသက်မွေးမှုကို။ ကပ္ပေတိ၊ ပြု၏။ အယံ၊ ဤရဟန်းသည်။ ဓမ္မာ နုဓမ္မပဋိပန္နော၊ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပန္န-မည်သည်။ (လောကုတ္တရာတရား ကိုး ပါးအားလျော်သော ပုဗ္ဗဘာဂအကျင့်ကို ကျင့်သူမည်သည်။) န၊ ပဟုတ်။

သီလံ။ပ။သမ္မာပဋိပဒါ။ ။သီလန္တိ ဝါရိတ္တသီလ ပာဟ။ (စာအုပ်တို့၌ “စာရိတ္တ သီလံ” ဟုရှိသည်။ အာစာရပညတ္တိ အရ စာရိတ္တသီလ လာလတ္တံဖြစ်၍ ဤ သီလံ အာ “ဝါရိတ္တသီလံ” ဟု မှတ်ပါ။) အာစာရပညတ္တိတိ ဝေရိတ္တသီလံ။ ယာဝ ဂေါတြဘုတောတိ ယာဝ ဂေါတြဘုညာဏံ၊ တာဝ ပဝတ္တေတဗ္ဗာ သမထဝိပဿနာ သမ္မာပဋိပဒါ။-စိုကာ]

ပန၊ အန္တယ ကား။ ယော(ဘိက္ခု)၊ သည်။ အတ္တနော၊ မိမိအတွက်။ သဗ္ဗံ၊ သော။ ပညတ္တံ၊ ပညတ်တော်မူအပ်သော။ သိက္ခာပဒံ၊ သိက္ခာပုဒ်တော်ကို။ ဇိနဝေလံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ စည်းကမ်းကို။ ဇိနမရိယာဒံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အပိုင်းအခြားကို။ ဇိနကာဠသုတ္တံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ မည်းနက်သောမျဉ်းကြောင်းကို။ [ဇိနကာဠသုတ္တန္တိ ဇိနမဟာဝဇ္ဇကိနာ ဌပိတံ ဝဇ္ဇေတဗ္ဗ ဂဟေတဗ္ဗ ဓမ္မသန္တယနကာဠသုတ္တံ သိက္ခာပဒမရိယာဒံ။-ဋီကာ။] အဏုပတ္တမ္ပိ၊ အဏုမြူမျှလောက်လည်း။ န ဝိတိက္ကမတိ၊ မလွန်ကျူး။ အယံ၊ ဤရဟန်းသည်။ ဓမ္မာနုဓမ္မပုဂ္ဂိုပန္နော နာမ၊ မည်၏။ သိက္ခာနိယာ ပိ၊ သိက္ခာနိမိတ်လည်း။ ဒေဝေဝ၊ ပင်။ နယော၊ တည်း။ ယော ဥပါသကော၊ အကြင် ဥပါသကာသည်။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ဝေရာနိ၊ ပါဏာတိပါတ-စသော ရန်ကိကိုလည်းကောင်း။ ဝါ၊ တို့သို့လည်းကောင်း။ ဒသ၊ ကုန်သော။ အကုသလကမ္မပထေ၊ အကုသလကမ္မပထ တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဝါ၊ တို့သို့လည်းကောင်း။ သမာဒါယ၊ ရှိ။ ဝါ၊ ရှိ။ ဝတ္ထတိ၊ ကျင့်၏။ အပေတိ၊ သက်ရောက်၏။ အယံ၊ ဤ ဥပါသကာသည်။ ဓမ္မာနုဓမ္မပုဂ္ဂိုပန္နော၊ သည်။ န၊ မဟုတ်။ ပန၊ အန္တယ ကား။ ယော(ဥပါသကော)၊ သည်။ တိသု၊ ကုန်သော။ သရဏေသု၊ သရဏတို့၌လည်းကောင်း။ (ကိုးကွယ်ရာဖြစ်သော ဘုရားစသော ရတနာသုံးပါးတို့၌လည်းကောင်း။) ပဉ္စသု၊ ကုန်သော။ သီလေသု ပိ၊ သီလတို့၌လည်းကောင်း။ ဒသသု၊ ကုန်သော။ သီလေသု၊ သီလတို့၌ လည်းကောင်း။ (ပါဏာတိပါတဝိရတိ-စသည်တို့၌လည်းကောင်း။) ပရိပူရကာရိ၊ ပြည့်ကျင့်မှုကို ပြုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ မာသဿ၊ တလ၏။ အဠ ဥပေါသထေ၊ ရှစ်ဥပုသ်တို့ကို။ ကရေတိ၊ ၏။ (လေးသီတင်း၏ အဖိတ်နေ့နှင့်တကွ ရှစ်ဥပုသ်စောင့်သည်။) ဒါနံ၊ ကို။ ဒေတိ၊ ၏။ ဂန္ဓပူဇံ၊ နံသာဖြင့်ပူဇော်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ မာလာပူဇံ၊ ပန်းဖြင့်ပူဇော်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။ ကရေတိ၊ ၏။ မာတရံ၊ ကို။ ဥပဋ္ဌာတိ၊ ပြုစုလုပ်ကျွေး၏။ ပိတရံ ဥပဋ္ဌာတိ။ ဓမ္မိကေ၊ တရားနှင့်ယှဉ်ကုန်သော။ သမဏဗြာဟ္မဏေ၊ တို့ကို။ ဥပဋ္ဌာတိ။ အယံ၊ ဤ ဥပါသကာသည်။ ဓမ္မာနုဓမ္မပုဂ္ဂိုပန္နော နာမ၊ မည်၏။ ဥပါသိကာယ ပိ၊ ဥပါသိကာမ ၌လည်း။ ဒေဝေဝနယော။ [“ဓမ္မိကေ သမဏဗြာဟ္မဏေ-ဟု ဆိုသောကြောင့် အဓမ္မိက-သမဏဗြာဟ္မဏတို့ကို ကိုးကွယ်မှုကို မပြုရ’ဟု တားမြစ်သည်။]

ပရမာယ ပူဇာယာတိ၊ ကား။ ဥတ္တမာယ၊ မြတ်သော။ ပူဇာယ၊ ပူဇော်ခြင်းဖြင့်။ (သက္ကဏေတိ-စသည်၌ စပ်။) ဟိ၊ ချဲ့။ အယံ နိရာမိသပူဇာ နာမ၊ ဤ အာမိသ မရှိသော သမ္မာပုဂ္ဂိုပတ်ဖြင့် ပူဇော်ခြင်းမည်၏။ မမ၊

ငါတုရား၏။ သာသနံ၊ တော်ကို။ သန္တာရေတုံ၊ ငှာ။ သက္ကောတိ၊ နိုင်၏။
 ဟိ၊ မှန်။ ယာဝ၊ လောက်။ စုတဿော၊ ကုန်သော။ ဣမာ ပရိသာ၊
 ဤ ပရိသတ်တို့သည်။ မိ၊ ကို။ ဣမာယ၊ ဤ သမ္မံပဋိပတ်ဖြင့်ပူဇော်ခြင်းဖြင့်။
 ပူဇေဿန္တိ၊ ပူဇော်ကြကုန်အံ့။ တာဝ၊ လောက်။ မမ၊ ၏။ သာသနံ၊ သည်။
 နဘဿ၊ ကောင်းကင်၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ ပုဏ္ဏစန္ဒော၊ ဝိယ၊ လံပြည့်ဝန်း
 ကဲ့သို့။ ဝိရောဓေဿတိ၊ တွန်းတောက်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤအနက်ကို။ ဒဿေတိ၊
 ပြတော်မူ၏။

ဥပဝါဏတ္ထေရအဖွင့်

၂၀၀။ အပသာရေသီတိ၊ ကား။ အပနေသိ၊ ဖယ်ရှားစေတော်မူပြီ။
 အပေဟိတိ၊ ကား။ အပဂစ္ဆ၊ ဖယ်လော့။ ထေရော၊ အရှင်ဥပဝါဏ
 ထေရ်သည်။ ကေဝစနေနေဝ၊ တခွန်းတည်းသော စကားတော်ဖြင့်။ ဝင်။
 တာလဝဏံ၊ ထန်းရွက်ယပ်ဝန်းကို။ နိက္ခိပိတံ၊ ချ၍။ ကေမန္တံ၊ သင့်
 တင့်လျှောက်ပတ်၊ တခုသောအရပ်အဖို့၌။ အဋ္ဌာသိ၊ တည်ပြီ။ ဥပဋ္ဌာ
 ကောတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားကို။ ပဋ္ဌမဗောဓိယံ၊ ပထမဗောဓိ၌။
 (ဝါနုတ်ဆယ်အတွင်း၌)။ အနိဗ္ဗုပ္ပဋ္ဌာကတာဝံ၊ မမြဲသော အလုပ်အကျွေး
 ၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယံ၊ ၍။ အာဟ၊ လျှောက်ပြီ။ အယံ ဘန္တေ၊ အာ
 ယသ္မာ၊ ဥပဝါဏောတိ၊ ဟူ၍။ ဝေ၊ ဤသို့။ ထေရေန၊ အရှင်အာနန္ဒာ
 ထေရ်သည်။ ဝုတ္တေ၊ လျှောက်အပ်သော်။ အာနန္ဒော၊ သည်။ ဥပဝါ
 ဏဿ၊ ၏။ သဒေါသဘာဝံ၊ အပြစ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ သလ္လက္ခေတိ၊
 မှတ်ထင်၏။ ဟန္တ၊ ယခု။ အဿ၊ ထိုဥပဝါဏ၏။ နိဇ္ဈေသ ဘာဝံ၊
 အပြစ်မရှိသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဣဏထေဿာမိ၊ မိန့်တော်မူအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့
 ကြံတော်မူ၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ယေဘုယျေန၊ အာနန္ဒာတိ အာဒိမာဟ။
 တတ္ထ၊ ထိုယေဘုယျေန အာနန္ဒ- အစရှိသော စကားရပ်၌။ ယေဘုယျ
 နာတိ ဣဒံ၊ ယေဘုယျေန-ဟူသော ဤစကားကို။ အသညသတ္တာနုဉ္စေပ၊
 အသညသတ်ဗြဟ္မာတို့၏လည်းကောင်း။ အရူပဒေဝတာနုဉ္စ၊ အရူပဗြဟ္မာတို့၏
 လည်းကောင်း။ ဩဟိနဘာဝံ၊ ကျန်ရစ်ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို။ သန္ဓာယံ၊
 ၍။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

အပ္ပုဋ္ဌောတိ၊ ကား။ အသမ္ပုဋ္ဌော၊ မထိအပ်သော အရပ်မည်သည်။
 ဝါ၊ တနည်း။ အဘရိတော၊ မပြည့်သောအရပ်မည်သည်။ (နတ္ထိ-၌စပ်)။
 ကိရ၊ ချဲ့။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အာသန္နပဒေသေ၊ အနီးဖြစ်သော အရပ်၌။

ဝါလဂ္ဂမတ္ထေ၊ သာမြီးဖျားအတိုင်းအရှည်ရှိသော။ သြကာသေ၊ အရပ်၌။ သုခုမတ္တဘဝံ၊ သိမ်မွေ့သော အတ္တဘောကို။ မာပေတွာ၊ ဖန်ဆင်း၍။ ဒသဒသ၊ တကျိပ်တကျိပ်ကုန်သော။ မဟေသက္ခာ၊ ကြီးသောတန်ခိုးရှိကုန်သော။ ဒေဝတာ၊ နတ်ဗြဟ္မာတို့သည်။ အဋ္ဌံသု၊ ယည်ကြကုန်ပြီ။ တာသံ၊ ထို တကျိပ်တကျိပ်သော နတ်ဗြဟ္မာတို့၏။ ပရတော၊ နောက်၌။ ဝိသတိ ဝိသတိ၊ နှစ်ကျိပ်နှစ်ကျိပ်သော (ဒေဝတာ အဋ္ဌံသု။) တာသံ၊ ထို နှစ်ကျိပ်နှစ်ကျိပ်သော နတ်ဗြဟ္မာတို့၏။ ပရတော၊ ၌။ တိသတိ တိသတိ၊ သုံးကျိပ်သုံးကျိပ်သော။ (ဒေဝတာ အဋ္ဌံသု။) တာသံ၊ ထို သုံးကျိပ်သုံးကျိပ်သော နတ်ဗြဟ္မာတို့၏။ ပရတော၊ ၌။ စတ္တာလိသံ စတ္တာလိသံ၊ လေးကျိပ်လေးကျိပ်သော။ (ဒေဝတာအဋ္ဌံသု။) တာသံ၊ ထိုလေးကျိပ်လေးကျိပ်သော နတ်ဗြဟ္မာတို့၏။ ပရတော၊ ၌။ ပညာသံ ပညာသံ၊ ငါးကျိပ် ငါးကျိပ်သော။ (ဒေဝတာ အဋ္ဌံသု။) တာသံ၊ ထို ငါးကျိပ် ငါးကျိပ်သော နတ်ဗြဟ္မာတို့၏။ ပရတော၊ ၌။ သဋ္ဌံသဋ္ဌံ၊ ခြောက်ကျိပ် ခြောက်ကျိပ်သော။ ဒေဝတာအဋ္ဌံသု။ တာ၊ ထို နတ်ဗြဟ္မာတို့သည်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ ဟတ္ထေနဝါ၊ လက်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ ပါဒေနဝါ၊ ခြေဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ ဝတ္ထေနဝါ၊ အဝတ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ နဗျာဗာဓေန္တိ၊ မနှိပ်စက်ကြကုန်။ အပေဟိ၊ ဖယ်လော့။ မံ၊ ကို။ မာဆဇ္ဇေဟိ၊ မထိခိုက်လင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထဗ္ဗာကာရံ နာမ၊ ပြောဆိုဖွယ်ရာ အခြင်းအရာမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ [ဝတ္ထဗ္ဗာကာရော နာမ-ဟု ပုလ္လိင်ရှိလျှင် ကောင်း၏။]

တာ ဒေဝတာယော၊ ထို နတ်ဗြဟ္မာတို့သည်။ ဒသပိ၊ တကျိပ်တို့သည်လည်း။ ဟုတွာ၊ ၍လည်းကောင်း။ ဝိသတိပိ၊ သည်လည်း။ ဟုတွာ တိသမ္ပိ ဟုတွာ စတ္တာလိသမ္ပိ ဟုတွာ။ ပညာသမ္ပိ၊ ငါးကျိပ်သည်လည်း။ ဟုတွာ၊ ၍လည်းကောင်း။ အာရဂ္ဂကောဋိန္ဒိတုဒနမတ္ထေပိ၊ အပ်ဖျားဖြင့်ထိုးလောက်ရာ အတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်၌လည်း။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကြကုန်၏။ စ၊ ထိုသို့ပင် တည်ကြပါကုန်သော်လည်း။ အညမညံ၊ နဗျာဗာဓေန္တိ၊ ကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္ထသဒိသာဝ၊ အဝတ္ထရန်ကာယ် သမစိတ္တပရိယာယ ဒေသနာဝယ် ဆိုအပ်ပြီးသော နတ်ဗြဟ္မာတို့နှင့် တူကုန်သည်သာလျှင်။ အအဟေသံ၊ ပြီ။ သြဝါရေန္တောတိ၊ ကား။ အာဝါရေန္တော၊ ပိတ်ဆိုလျက်၊ (ဌိတော-၌ စပ်။) ယေရော၊ ဥပဝါဏထေရ်သည်။ ပကတိယာပိ၊ ပင်ကိုအားဖြင့်လည်း။ မဟာသရီရော၊ ကြီးသော ကိုယ်ရှိသည်။ (ဟုတွာ။) ဟတ္ထိပေါတကသဒိသော၊ ဆင်ပေါက်ကလေးနှင့်တူသည်။ (အဟောသိ။)

ကိရ၊ ဖြစ်သတတ်။ သော၊ ထို ဥပဝါဏထေရ်သည်။ ပံသုကုလစီဝရံ၊ ပံသုကုသင်္ကန်းကို။ ပါရုပိတုာ၊ ရမ်း၍။ ဝါ၊ ရမ်းလိုက်သည်ရှိသော်။ အတိမဟာဝိယ၊ အလွန်ကြီးသကဲ့သို့။ အဟောသိ၊ ပြီ။ [ပံသုကုသင်္ကန်းဟူသည် အလုပ်ထပ်ချုပ်ရသောကြောင့် ထို သင်္ကန်းကိုရမ်းသောအခါ-အလွန်ကြီးသကဲ့သို့ ထင်ရ၏။]

တထာဂတံဒဿနာယာတိ၊ ကား။ ဘဂဝတော၊ ဤ။ မုခံ၊ မျက်နှာတော်ကို။ ဒဠ၊ ဖူးမြင်ခြင်းငှာ။ အာလတမာနာ၊ မရကုန်သည်။ (ဟုတူ။) ဝေ၊ ဤသို့။ ဥဇ္ဈာယံ သု၊ ကဲ့ရဲ့ကြကုန်ပြီ။ ပန၊ ပရိ။ ပ။ အံ။ တာ၊ ထိုနတ်ဗြဟ္မာတို့သည်။ ထေရံ၊ ဥပဝါဏထေရ်ကို။ ဝိနိဝိဇ္ဈ၊ ဖောက်ထွင်း၍။ ပဿိတံ၊ ဖူးမြင်ခြင်းငှာ။ န သက္ကောန္တိ ကိ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်သလော။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ အာမ၊ အိမ်း။ (ထေရံ ဝိနိဝိဇ္ဈ ပဿိတံ။) နသက္ကောန္တိ၊ ကုန်။ ဟိ၊ မှန်။ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ ပုထုဇ္ဇနေ၊ တို့ကို။ ဝိနိဝိဇ္ဈ ပဿိတံ သက္ကောန္တိ၊ ခိဏာသဝေ၊ ရဟန္တာတို့ကို။ (ဝိနိဝိဇ္ဈ ပဿိတံ နသက္ကောန္တိ။) ထေရဿ၊ ထေရ်၏လည်း။ မဟေသက္ခတယ၊ ကြီးသောတန်ခိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ တေဇယဒတာယ၊ ထက်သောတန်ခိုး ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်းကောင်း။ ဥပဝန္တုမ္ပိ၊ အနီးသို့ကပ်ခြင်းငှာသော်မှလည်း။ န သက္ကောန္တိ၊ ကုန်။ ပန၊ ပရိ။ ပ။ အံ။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ထေရောဝ၊ ဥပဝါဏထေရ်သည်သာ။ တေဇယဒေါ၊ များသော တန်ခိုးရှိသည်။ ဝါ၊ ထက်သော တန်ခိုးရှိသည်။ (ဟောတိ၊ နည်း။) အညေ၊ ဥပဝါဏမှ အခြားကုန်သော။ အရဟန္တော၊ ရဟန္တာတို့သည်။ (တေဇယဒေါ၊ ကုန်သည်။ နှ၊ ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ရကုန်သတဲနည်း။) ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ထေရော၊ ဥပဝါဏထေရ်သည်။) ကဿပဗုဒ္ဓဿ၊ ကဿမြတ်စွာဘုရား၏။ စေတိယေ၊ စေတီတော်၌။ အာရက္ခဒေဝတာ၊ အစောင့်အရှောက်နတ်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ (ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ထေရောဝ တေဇယဒေါ၊ အဟောသိ။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။)

ကိရ၊ ချဲ့။ ဝိပဿိမ္ပိ၊ ဝိပဿိမည်တော်မူသော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပရိနိဗ္ဗုတေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီးလတ်သော်။ ကေဂ္ဂန္တု သုဝဏ္ဏကုန္ဒသဒိဿ၊ တခဲနက် ရွှေတုံးနှင့်တူသော။ ဓာတုသရီရဿ၊ ဓာတ်တော်ဖြစ်သော ကိုယ်တော်၏။ ဧကမေဝ၊ တစ္ဆသာလျှင်ဖြစ်သော။ စေတိယံ၊ စေတီတော်ကို။ အကံသု၊ ပြုကြကုန်ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ ဒိဿယုကဗုဒ္ဓါနံ၊

ရှည်သောသက်တော်ရှိကုန်သော ဘုရားရှင်တို့၏။ ဧကမေဝံ၊ သော။ စေတိယံ၊ သည်။ ဟောတိ။ တံ၊ ထို တဆူတည်းသော စေတီတော်ကို။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ ရတနာယာမာဟိ၊ တတောင် အလျားရှိကုန်သော။ ဝိဒတ္ထိဝိတ္ထတာဟိ၊ တထွာအပြန်ရှိကုန်သော။ ဒွင်္ဂုလဗဟလာဟိ၊ လက်နှစ်သစ် အထူရှိကုန်သော။ သုဝဏ္ဏဗုဒ္ဓကာဟိ၊ ရွှေအုတ်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဟရိတာလေန စ၊ ဆေးဒန်းဖြင့်လည်းကောင်း။ မနောသိလာယ စ၊ မြင်းသိလာဖြင့်လည်းကောင်း။ မတ္တိကာကိစ္စံ၊ မြေညက်ကိစ္စကိုလည်းကောင်း။ တိလတေလေနဝ၊ နှမ်းဆီဖြင့်သာလျှင်။ ဥဒကကိစ္စံ၊ ရေကိစ္စကိုလည်းကောင်း။ သာဓေတွာ၊ ပြီးစေ၍။ ယောဇနပုမာဏံ၊ တယူဇနာအတိုင်းအရှည်ရှိအောင်။ ဥဋ္ဌပေသုံ၊ တက်စေကြကုန်ပြီ။

တတော၊ ထိုမှ နောက်၌၊ ဘုမ္မာ၊ မြေ၌စပ်ကုန်သော။ ဒေဝတာ၊ နတ်တို့သည်။ (တနည်း) ဘုမ္မာဒေဝတာ၊ ဘုမ္မစိုးနတ်တို့သည်။ ယောဇနပုမာဏံ၊ တယူဇနာအတိုင်းအရှည်ရှိသော အရပ်ကို။ (ဥဋ္ဌပေသုံ၊ ပြီ။) တတော၊ ၌။ အာကာသဋ္ဌကဒေဝတာ၊ ကောင်းကင်၌တည်ကုန်သော နတ်တို့သည်။ (ယောဇနပုမာဏံ ဥဋ္ဌပေသုံ။) တတော၊ ၌။ ဥဏှဝလာဟကဒေဝတာ၊ ပူသောတိမ်တိုက်၌ နေကုန်သောနတ်တို့သည်။ (ယောဇနပုမာဏံ ဥဋ္ဌပေသုံ။) တတော အပ္ပဝလာဟကဒေဝတာ၊ ဆီးနှင်း တိမ်တိုက်၌ နေကုန်သောနတ်တို့သည်။ (ယောဇနပုမာဏံ ဥဋ္ဌပေသုံ။) တတော စာတုမဟာရာဇိကာ၊ စတုမဟာရာဇ်ဘုံ၌ နေကုန်သော။ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ (ယောဇနပုမာဏံ ဥဋ္ဌပေသုံ။) တတော။ တာဝတိံသာ၊ တာဝတိံသာဘုံ၌ နေကုန်သော။ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ ယောဇနပုမာဏံ ဥဋ္ဌပေသုံ။ ဣတိ ဝေ၊ သို့။ သတ္တယောဇနိကံ၊ ခုနစ်ယူဇနာ အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ စေတိယံ၊ သည်။ အဟောသံ၊ ဖြစ်ပြီ။ [တာဝတိံသာဘုံ၏ အလက်၌ကား တည်ရာ မြေမရှိတော့။] မနုဿေသု၊ လူတို့သည်။ မာလာဂန္ဓဝတ္ထာဒိနိ၊ ပန်းနံသာ အဝတ် အစရှိကုန်သော ပူဇော်ဖွယ်တို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ အာဂတေသု၊ လာကုန်လတ်သော်။ အာရက္ခဒေဝတာ၊ အစောင့်အရှောက် နတ်တို့သည်။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ တေသံ၊ ထို လူတို့သည်။ ပဿန္တောနံယေဝ၊ ကြည့်ကုန်စဉ်ပင်။ စေတိယံ၊ စေတီတော်ကို။ ပူဇေသိ၊ ပူဇော်ပြီ။

တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ (စေတီစောင့်နတ်၏လူတို့ကြည့်နေစဉ်ပင်စေတီတော်ကို ပူဇော်ရာ ထိုအခါ၌။) အယံထေရော၊ ဤဥပဝါဏကော်သည်။ ဗြာဟ္မဏမဟာသာလော၊ များသော ဥစ္စာနှစ်ရှိသော ပုဏ္ဏားသည်။ (ဟုတွာ။) ဧကံ၊ တထည်

သော၊ ပီတကံ၊ ရွှေသော။ ဗုတ္တိ၊ အဝတ်ကို။ 'အာဒါယိယူ၍။' ဂတေ၊ သွားပြီ။ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ တဿ၊ ထို ပုဏ္ဏား၏။ ဟတ္တတော၊ လက်မှ။ ဝတ္ထံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ 'စေတိယံ၊ ကို။ ပုဇေသိ၊ ပြီ။ တံ၊ ထို နတ် တို့ကယူ၍ ပုဇော်ပုံကို။ ဒိသွာ၊ မြင်ရ၍။ ပသန္တစိတ္တော၊ ကြည်ညိုသောစိတ် ရှိသည်။ (ဟုတွာ။) အဟမ္မိ၊ သည်လည်း။ အနုဂတေ၊ နောင်အခါ၌။ ဝေရူပဿ၊ ဤသို့ သဘောရှိတော်မူသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ၎င်း။ စေတိယေ၊ ၌။ အာရက္ခဒေဝတာ၊ 'အစောင့်အရှောက် နတ်သည်။' ဟော်မိ၊ ဖြစ်ရပါလို၏။ ဣတိ၊ သို့။ ပတ္တနံ၊ ဆုတောင်းမှုကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ တဗော၊ ထို ပြာဟူဏ မဟာသာလ-ဘဝမှ။ စုတော၊ စုတေသည်။ (သမာနော။) ဒေဝ လောကေ၊ နတ်ပြည်၌။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်ပြီ။ တဿ၊ ထို ပုဏ္ဏား၏။ ဝါ၊ သည်။ ဒေဝလောကေ စ၊ ၌လည်းကောင်း။ မနုဿလောကေ စ၊ ၌လည်းကောင်း။ သံသရန္တဿေဝ၊ ကျင်လည်စဉ်ပင်။ ကဿပေါ၊ ကဿပ မည်တော်မူသော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ လောကေ၊ ၌။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ ပွင့်တော်မူပြီး၍။ ပရိနိဗ္ဗာယိ မူပြီ။

တဿာပိ၊ ထို ကဿပ ဘုရားရှင်၏လည်း။ ဧကမေဝ၊ သော။ ဓာတုသရိရံ၊ ဓာတ်တော်ဖြစ်သော ကိုယ်တော်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ တံ၊ ထို သရီရဓာတ် တော်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ယောဇနိကံ၊ ရှိသော။ စေတိယံ၊ ကို။ ကာရေသံ၊ ပြုစေကြကုန်ပြီ။ သော၊ ထို ပုဏ္ဏားသည်။ တတ္ထံ၊ ထို စေတီ တော်၌။ အာရက္ခဒေဝတာ၊ သည်။ ဟုတွာ။ သာသုနေ၊ သာသနာ တော်သည်။ အန္တရဟိတေ၊ ကွယ်လွတ်သော။ သဂ္ဂေ၊ နတ်ပြည်၌။ နိဗ္ဗတ္တိ တွာ၊ ဖြစ်၍။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ဘဂဝတော၊ ၎င်း။ ကာလေ၊ လက်ထက် တော်၌။ တတော၊ ထို နတ်ပြည်မှ။ စုတော၊ သည်။ (သမာနော။) မဟာကုလေ၊ မြတ်သောအမျိုး၌။ ပဋိသန္ဓံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ နိက္ခမ္မံ၊ အိမ်မှထွက်၍။ ပဗ္ဗဇိတွာ၊ ရှင်ရဟန်းပြု၍။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှင်။ စေတိယေ၊ ၌။ အာရက္ခဒေဝတာ၊ သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ အာဂတတ္တာ၊ လာခဲ့သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ထေရော၊ ဥပဝါဏ ထေရ်သည်။ တေဇဿဒေ၊ များသော တန်ခိုးရှိသည်။ ဝါ၊ ယက်သော တန်ခိုးရှိသည်။ (ဟောတိ။) ဣတိ၊ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၎င်း။

ဒေဝတာ အာနန္ဒ ဥဇ္ဈာယန္တိတိ၊ ပါ၌ဖြင့်။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ဣတိ၊ ဤ အကြောင်းကြောင့်။ (မြတ်စွာဘုရားကို မပူးမြင်ရခြင်းကြောင့်။) ဒေဝတာ တို့သည်။ ဥဇ္ဈာယန္တိ၊ ကဲ့ရဲ့ကြကုန်၏။ မယံ၊ ငါဘုရား၏။ ပုတ္တဿ၊ သား တော်ဖြစ်သော ဥပဝါဏ၏။ ဝါ၊ မှာ။ -အညေဒ၊ နတ်တို့၏ အကဲ့ရဲ့ခံရ

ခြင်းမှတပါး အခြားသော။ ကောစိ၊ တစုံတခုသော။ ဒေါသော၊ အပြစ်
သည်။ နှ အတ္တိ၊ မှီ။ ဣတိ၊ ဤအနက်ကို။ ဒသေတိ၊ ပြ၏။

၂၀၁။ ကထံ ဘူတာ ပ၊ ဘပန္တိတိ၊ ဟူ၍။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။
အံဟ၊ လျှောက်သနည်း။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား။ တုမေ၊ ရှင်တော်
ဘုရားကိုသည်။ ဒေဝတာ ဥဇ္ဈာယတိ၊ ဟူ၍။ ဝဒေ၊ မိန့်တော်မူကုန်
၏။ ကထံ ဘူတာ၊ ဒေဘယ်သို့ဖြစ်၍ ပြစ်ကုန်သော။ တာ၊ ထိုနတ်တို့
ကည်။ တုမေ၊ အရှင်ဘုရားတို့ကို။ မနသိ ကရေထ၊ နှလုံးသွင်းကြပါ
ကုန်သနည်း။ တုမ္မာကံ၊ ရှင်တော်ဘုရားတို့၏။ ပရိနိဗ္ဗာနံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်
ခံတော်မူခြင်းကို။ အဓိဝါသေထ ကိံ၊ သည်းခံနိုင်ပါကုန်၏လော။ ဣတိ၊
ဤသို့။ ပုစ္ဆတိ၊ လျှောက်၏။ အထ၊ မေးလျှောက်ရာ ထိုအခါ၌။ ဘဂဝါ၊
သည်။ အဟံ၊ သည်။ အဓိဝါသနကာရဏံ၊ သည်းခံခြင်း၏ အကြောင်းကို။
ပု ဝဒါမိ၊ ဟောတော်မမူ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၍။ တာသံ၊ ထိုနတ်
တို့၏။ အန ဓိဝါသနဘာဝံ၊ သည်းခံခြင်းရရှိကုန်သည်၏ အပြစ်ကို။ ဒသေ
န္တော၊ ကြောင့်။ သန္တာနန္တာတိ အာဒိံ၊ အစရှိသော စကားကို။ (ဘဂဝါ။)
အာဟ၊ ပြီ။

တတ္ထ၊ ထို သန္တာနန္တ-အစရှိသော စကားရပ်၌။ အာ၊ ဟာသေ ပထဝိသည်
နိယောတိ၊ ကား။ အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌။ ပထဝိံ၊ မြေကို။
မာပေတွာ၊ ဖန်ဆင်း၍။ တတ္ထ၊ ထို ငမြ၌။ ပထဝိသည်နိယော၊ ပထဝီဟု
အမှတ်ရှိကုန်သော။ (ဒေဝတာ သန္တိ-၌ စပ်။) ကန္တန္တိတိ၊ ကား။ ရော
ဒန္တိ၊ ငိုကြွေး မြည်တမ်းကြကုန်၏။ ဆိန္ဒုပတိ ပပတန္တိ၊ ကား။ မဇ္ဈေ၊
အလယ်၌။ ဆိန္ဒု ဝိယ၊ ပြတ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဟုတွာ၊ ၍။ ယတော ဝါ
ပယော ဝါ၊ ဟုတ်ဟုတ်ညားညား ဘက်သို့လည်း။ ဝါ၊ ဟိုဘက် သည်
ဘက်သို့လည်း။ ပပတန္တိ၊ လဲကျကုန်၏။ အာဝဠန္တိတိ၊ ကား။ အာဝဠန္တိယော၊
ရှေးရှုလူးလှိမ့်ကုန်လျက်။ ပတိတဋ္ဌာနမေဝ၊ လဲကျရာအရပ်သို့သာလျှင်။ အာ
ဝဠန္တိ၊ လာကြကုန်၏။ [လဲကျရာအရပ်မှ ရှေ့ သို့နှစ်လိမ့်သုံးလိမ့် လိမ့်သွား ပြီး
နောက် လဲရာအရပ်သို့သာ ပြန်လာကြကုန်၏။] ဝိဝဠန္တိတိ၊ ကား။ ပတိ
တဋ္ဌာနတော၊ လဲကျရာ အရပ်မှ။ ပရဘာဂံ၊ တပါးသောအဖို့သို့။ ဝဠ
မာနာ၊ လူးလှိမ့်ကုန်လျက်။ ဝဠန္တိ၊ သွားကြကုန်၏။ [ဤနတ်တို့ကား
ကျရာအရပ်သို့ ပြန်၍မလာကြ။] အပိ စ၊ သည်သာ မကသေး။ ဒေ၊
နှစ်ဘက်ကုန်သော။ ပါဒေ၊ ငခြေတို့ကို။ ပသာရေတွာ၊ ဆန့်တန်း၍။
သကိံ၊ တကြိမ်။ ပုရတော၊ ရှေ့သို့လည်းကောင်း။ သကိံ၊ တကြိမ်။
ပစ္ဆတော၊ နောက်သို့လည်းကောင်း။ သကိံ။ ဝါမတော၊ လက်ဝဲဘက်သို့

လည်းကောင်း။ သင်္ကံ။ ဒက္ခိဏတော၊ လက်ယာဘက်သို့လည်းကောင်း။ သံပရိဝတ္တ မာနာပိ၊ အဖန်ဖန် ပြောင်းလွှဲ သူတို့ကိုလည်း။ “အာဝဇ္ဇန္တိ ဝိဝဇ္ဇန္တိ”တိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဤအဖွင့်၌ သင်္ကံ ပုရတော-ဖြင့် အာဝဇ္ဇန္တိ ၏ အနက်ကိုပြု၏။ သင်္ကံ ပစ္စတော-စသော သုံးပုဒ်ဖြင့် ဝိဝဇ္ဇန္တိ ၏ အနက်ကိုပြုသည်။ ထို့ကြောင့် “အာဝဇ္ဇန္တိ၊ ရေ့သို့လည်း လူးလိမ့်ကြကုန်၏။ ဝိဝဇ္ဇန္တိ၊ နောက်နှင့် ဝဲယာသို့လည်း အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ လူးလိမ့်ကြကုန်၏” ဟု ပေး။]

သန္တာနန္ဒ ဒေဝတာ ပထဝီယံ ပထဝီသညိနိယောတိ၊ ဟူသောပါဠိ၌။ (ဂုဇ္ဇတ္တံ၊ ကို။) ကိရ (ဥဒ္ဓရိတော ဒေသေမိ)၊ အံ။ ပကတိပထဝီ၊ ပကတိမြေကြီးသည်။ ဒေဝတာ၊ တို့ကို။ မာရေတု၊ ဆောင်ခြင်းငှာ။ န သက္ကောတိ၊ မစွမ်းနိုင်။ တတ္ထ၊ ထို ပကတိမြေ၌။ ဟတ္ထကော၊ မြဟွာ ဝိယ၊ ဟတ္ထက မြဟွာကဲ့သို့။ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ ဩသိဒန္တိ၊ နှစ်မြုပ်ကြကုန်၏။ (ရေထဲနှစ်သကဲ့သို့ နှစ်မြုပ်ကြကုန်၏။) တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဩဋ္ဌာရိကံ ဟတ္ထက အတ္တဘာဝံ အဘိနိမ္မိနာဟိတိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြီ။ [အဂ္ဂတ္ထရနိကာယ တိက တတိယ ပဏ္ဍာသက ဟတ္ထကသုတ်။] တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ယာ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ ပထဝီယံ၊ ပကတိမြေပေါ်၌။ ပထဝီ၊ မိမိကိုယ်ကို ခံနိုင်သောမြေကို။ မာပေသု၊ ဖန်ဆင်းကြကုန်ပြီ။ တာ၊ ထိုနတ်တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ပထဝီယံ ပထဝီသညိနိယောတိ၊ ဟူ၍။ တေ၊ ဤစကားတော်ကို။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

ဝိတရာဂါတိ၊ ကား။ ပဟိနဒေါမနံသာ၊ ပယ်အပ်ပြီးသော ဒေါမနံသာ ရှိကုန်သော။ သိလာထမ္မသဒိသာ၊ ကျောက်တိုင်နှင့်တူကုန်သော။ အနာဂါမိ ခိဏာသဝဒေဝတာ၊ အနာဂါမိ ရဟန္တာဖြစ်သော မြဟွာတို့သည်။ (အဓိဝါသေန္တိ-၌ စပ်။) [အနာဂါမိဖြစ်သော နတ်တို့သည် မြဟွာပြည်သို့ပြောင်း၍ ပဋိသန္ဓေနေကြရ၏။]

၁။ ဝိတရာဂါ။ ပ။ သိလာထမ္မသဒိသာ။ ။ ကာမံ ဒေါမနံသာ အသတိဝိ ဧကစ္စောရာဂေါ ဟောတိယေဝ၊ (စင်စစ် ဒေါမနံသာ မရှိသော်လည်း မြဟွာပြည်ကို နှစ်သက်သော ရာဂ အချို့ရှိသေးသည်သာ။) ရာဂေ ပန အသတိ ဒေါမနံသာယ အသမ္ဘဝေါ ဝေ (ရာဂမရှိလျှင်ကား ဒေါမနံသာလည်း မဖြစ်တော့သည်သာ။) (၇၃ ကြောင့်နည်း။) တဒေကဋ္ဌဘာဝတော (ပယ်ဖက်အားဖြင့် တူသောကြောင့်တည်း။) ဣတိ အာဟ “ဝိတရာဂါတိ ပဟိနဒေါမနံသာ” တိ။ သိလာထမ္မသဒိသာ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေသု နိဗ္ဗိကာရတာယ။ (ဣဋ္ဌာရုံ အနိဋ္ဌာရုံတို့၌ ယူးထွေသော အခြင်းအရာ မရှိသောကြောင့်တည်း။ - ဇွဲကာ။)

စတုသံဝေဇနီယဋ္ဌာနအဖွင့်

၂၀၂။ ဝသံ ဝုဋ္ဌတံ၊ ဟူသော ဣပါဌ၌။ (ဝုဋ္ဌတ္ထံ၊ ကိံ။) ကိရ (ဥဒ္ဓရိတောဒဿေမိ)၊ အံ၊ ဗုဒ္ဓံ၊ ဘလံ၊ ဘုရားရှင်၏ကာလ၌။ ဝါ၊ ဘုရားလက်ထက်တော်အခါ၌။ ဒွိသု၊ နှစ်ချိန်ကုန်သော။ ကာလေသု၊ အခါတို့၌။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ဝဿူပနာယိကာယ၊ ဝါကပ်ရာနေသည်။ ဥပကဋ္ဌာယ၊ နီးကပ်လတ်သော်။ ကမ္မဋ္ဌာနဂုဟဏတ္ထံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းယူခြင်းအကျိုးငှာလည်းကောင်း။ ဝုဋ္ဌဝဿာ၊ မိုးလပတ်လုံး နေကုန်ပြီးသည်။ (သမာနာ၊ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။) ဂဟိတကမ္မဋ္ဌာနာနုယောဂေန၊ ယူအပ်ပြီးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းအားလျော်စွာ အားထုတ်ခြင်းကြောင့်။ နိဗ္ဗတ္တိတဝိသေသာရောစနတ္ထံ စ၊ ဖြစ်စေအပ်ပြီးသော တရားထူးကို လျှောက်ခြင်း အကျိုးငှာလည်းကောင်း။ သန္နိပတန္တိ၊ စုဝေးကြကုန်၏။ စ၊ သည်သာ မကသေး။ ဗုဒ္ဓကာလေ၊ ၌။ ဝါ၊ ၌။ (ဒွိသု ကာလေသု ဘိက္ခု၊ သန္နိပတန္တိ)ယထာ၊ စုဝေးကြကုန်သကဲ့သို့။ ဝေ၊ တူ။ တမ္မပဏ္ဍိဒီပေပိ၊ သိဟိဋ္ဌိကျွန်း၌လည်း။ အပါရဂင်္ဂါယ၊ ဂင်္ဂါမြစ်၏ ဤမှာဘက်၌။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ လောဟပါသာဒေ၊ ကြေးပြာသာဒ်၌။ သန္နိပတိံ သု၊ ကုန်ပြီ။ ပါရဂင်္ဂါယ၊ ဂင်္ဂါမြစ်၏ ဟိုမှာဘက်၌။ ဘိက္ခု၊ တိဿမဟာဝိဟာရေ၊ တိဿကျောင်းတိုက်ကြီး၌။ (သန္နိပတိံ သု။) တေသု၊ ထို ရဟန်းတို့တွင်။ အပါရ ဂင်္ဂါယ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ သင်္ကာရဆန္ဒက သမ္ပုဋ္ဌနိယော၊ အမှိုက်စွန့်ကြောင်း တောင်း တံမြက်စည်းတို့ကို။ ဂယေတွာ၊ ယူ၍။ အာဂန္ဓာ၊ လာ၍။ မဟာဝိဟာရေ၊ ကျောင်းတိုက်ကြီး၌။ သန္နိပတိံတွာ၊ ၍။ ဖေတိယေ၊ ဖေတိတော်၌။ သုဓာကမ္မံ၊ အင်္ဂတေ သုတ်လိမ္မံ မှုကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဝုဋ္ဌဝဿာ၊ ကုန်သည်။ (သမာနာ။) အာဂန္ဓာ၊ ၍။ လောဟပါသာဒေ၊ ၌။ သန္နိပတလ၊ စုဝေးကြကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတ္ထံ၊ ဝတ်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ - ဟသုကဋ္ဌာနေသု၊ ချမ်းသာရာအရပ်တို့၌။ ဝသိတွာ၊ နေပြီး၍။ ဝုဋ္ဌဝဿာ၊ ကုန်သည်။ (သမာနာ။) အာဂန္ဓာ၊ လောဟပါသာဒေ၊ ၌။ ပဉ္စနိကာယမဏ္ဍလေ၊ ငါးပါးသော နိကာယ်ကို ရွတ်ဆိုရာတန်ဆောင်းဝန်၌။ ယေသံ၊ အကြင်ရဟန်းတို့၏။ ဝါ၊ တို့သည်။ ပါဠိ၊ ပါဠိကို။ -ပဂုဏာ၊ အဝါးစုစွာ လေ့လာအပ်ပြီ။ တေ၊ တို့သည်။ ပါဠိ၊ ကို။ သဇ္ဈာယန္တိ၊ သရဇ္ဈာယ်ကြကုန်၏။ ယေသံ၊ တို့၏။ ဝါ၊ တို့သည်။ အဋ္ဌကထာ၊ ကို။ ပဂုဏာ၊ အပ်ပြီ။ တေ၊ တို့သည်။ အဋ္ဌကထံ၊ ကို။ သဇ္ဈာယန္တိ၊ ကုန်၏။ ယော၊ အကြင်ရဟန်းသည်။ ပါဠိ၊ ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ အဋ္ဌကထံ ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဝိရာဇေတိ၊ ချွတ်လဲ့စေ၏။ တံ၊ ထို ရဟန်းကို။ တယာ၊ သင်သည်။ ကဿ၊ အဘယ်ဆရာ၏။ သန္တိကေ၊ အထံ၌။ ဂဟိတံ၊

သင်ယူအပ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိစာရေတွာ၊ စိစစ်၍။ ဥဗ္ဗံ၊ ပြောင်မှန်
 အောင်။ ကတွာ၊ ၍။ ဂါဟာပေန္တိ၊ ယူစေကြကုန်၏။ ပါရဂဝါဝါသိ
 နောပိ၊ ဂင်္ဂါမြစ်၏ ဟိုမှာဘက်၌ နေကုန်သော ရဟန်းတို့သည်လည်း။
 တိဿမဟာဝိဟာရေ၊ ၌။ ဧဝ မေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ ကရေန္တိ၊ ကုန်၏။
 [ဘုရားလက်ထက်တော်အခါက အကြောင်းအရာကို ပြန်၍ သုံးသပ်လိုသော
 ကြောင့် “ဧဝံ ဒွိသု ဣာလေသု” စသည်ကိုမိန့်။ “ဧဝံ ဒွိသု ကာလေသုတိ”
 အာဒိ နိဒဿနတ္ထံ ပစ္စာမသနံ၊ တံ ဟေဋ္ဌာ အဓိဂတံ။-ဋီကာ။] ဧဝံ၊ ဤသို့။
 ဝါ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ ဒွိသု၊ ကုန်သော။ ကာလေသု၊ တို့၌။
 သန္တိပတိတေသု၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခုသု၊ တို့တွင်။ ပုဿူပနာယိကာယ၊ ဝါ
 ကပ်ရာနေ၏။ ပုရေ၊ ရှေး၌။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဂဏှာ၊ သွား
 ကုန်သော။ ယေ၊ အကြင်ရဟန်းတို့သည်။ ပိသေသာရေစနတ္ထံ၊ တရားထူးကို
 လျှောက်ခြင်းအကျိုးငှာ။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ဧဝရူပေ၊ ဤသို့ သဘောရှိကုန်
 သော။ (တေ၊ ထိုရဟန်းတို့ကို။) သန္ဓာယံ။ ပုဗ္ဗေ တန္တေ ဝဿံဝုဋ္ဌာတိအာဒိ၊
 ကို။ အာဟာ၊ လျှောက်ပြီး။ မနောဘာဝနီယေ၊ တိ၊ ကား။ မနသာ၊ စိတ်
 ဖြင့်။ ဘာဝိတေ သမ္ဘာဝိတေ၊ ချီးမွမ်းအပ်ကုန်သော။ (ဘိက္ခု-၌ စပ်။)
 ဝါ၊ တနည်း။ ယေ၊ အကြင်ရဟန်းတို့သည်။ မနော၊ မနံ၊ စိတ်ကို။ ဘာဝေန္တိ၊
 ဝစေန္တိ၊ တိုးပွားစေနိုင်ကုန်၏။ ရာဂ၊ ရဇာဒိနိ၊ ရာဂ၊ မြူအစရှိသည်တို့ကို။
 ပဝါဟေန္တိ၊ မျှောစေနိုင်ကုန်၏။ ဝါ၊ မျှောနိုင်ကုန်၏။ ဧဝရူပေ၊ ဤသို့
 သဘောရှိကုန်သော။ (ဘိက္ခု၊ ဒဿနာယ-၌ စပ်။) ဣတိ အတ္ထော။ [ပထမ
 မနောသည် မနောဘာဝနီယေ-၌ ပါသော မနော တည်း။ ဒုတိယ မနံ-ကား
 မနော-၏ ဒုတိယန္တ အဖြစ်ကို ဖွင့်ခြင်းတည်း။] ကိရ၊ ချဲ့။ ထေရော၊
 အရှင်အာနန္ဒာထေရ်သည်။ ဝတ္ထသမ္ပန္နော၊ ဝတ်အကျင့်နှင့် ပြည့်စုံသည်။

၁။ မနောဘာဝနီယေ ။ ကမ္မသာဓနော သမ္ဘာဝနတ္ထော "ဘာဝနီယာ၊ ဒွေတိ
 အာဟ "မနသာ ဘာဝိတေ သမ္ဘာဝိတေ" တိ။ (ဘာဝနီယ-သဒ္ဓါသည် ကမ္မသာ
 ဓန သမ္ဘာဝနာ အနက်ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် "သမ္ဘာဝိတေ" ဟု ဖွင့်သည်။) ဒုတိယ
 ပိတဓပု ပန ဘာဝနံ၊ ဝဇ္ဇနန္တ ပဋိပက္ခပယာနတော၊ (ဒုတိယပိကပ်၌ ဘာဝနီယ-
 သဒ္ဓါသည် ဝဇ္ဇနအနက်ဟောတည်း။ ဝဇ္ဇန-ဟူသည်လည်း 'ဆန်ကိုင်ဘက်တံရား
 တို့ကို ပယ်ရှားနိုင်ခြင်းတည်း။ ဣတိ အာဟ "ယေ ဝါ" တိအာဒိ-ဋီကာ။ [ပိတ္တိဟိ
 ကိုကား-ဘာဝိယန္တေ သမ္ဘာဝိယန္တေတိ ဘာဝနီယာ။ (ဘူဓာတ်+အနိယ-ပစ္စည်း။)]
 "မနသာ+ဘာဝနီယာ မနောဘာဝနီယာ" ဟု ပထမနည်း၌ပြု။ ဒုတိယနည်း၌ကား-
 "ဘာဝေန္တိ ဝစေန္တိတိ ဘာဝနီယာ။ မနံ+ဘာဝနီယာ၊ မနောဘာဝနီယာ။"
 ဟူပြု။]

(ဟုတော။) မဟလ္လကံ၊ ကြီးသော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ ထဒ္ဒေါ၊ ခက်ထန်သည်။ ဟုတော၊ ရှိ။ န နိသိဒတိ၊ ထိုင်မနေ။ ပစ္စုပ္ပန်၊ ရှေးရှုတက်သွားခြင်းကို။ ဝါ၊ ခရီးဦး ကြိုဆိုခြင်းကို။ ကတော၊ ရှိ။ ဟတ္ထတော၊ လက်မှ။ ဆတ္တု၊ ထီးကိုလည်းကောင်း။ ပတ္တစိဝရဉ္စ၊ သပိတ် သက်န်းကိုလည်းကောင်း။ ဂဟေတော၊ ယူ၍။ ဗိဋ္ဌံ၊ အင်းပျဉ်ကို။ ဝါ၊ ထိုင်ခုံကို။ ပပေါ၊ ငွေတော၊ ခါ၍။ ဒေတိ၊ တတ္ထ၊ ထို အင်းပျဉ်၌။ နိသိန္ဒဿ၊ ထိုင်ပြီးသော သိတင်းကြီး၏။ ဝတ္တံ၊ ဝတ်ကို။ ကတော၊ ရှိ။ သေနာသနံ၊ အပ်ရာနေရာကို။ ပဋိဇဂ္ဂိတော၊ သုတ်သင်၍။ ဒေတိ၊ ပေး၏။ နဝကံ၊ သိတင်းငယ်ဖြစ်သော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ တုဏှိဘူတော၊ ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။ (ဟုတော။) န နိသိဒတိ၊ ထိုင်နေသည်မဟုတ်။ သမိပေ၊ အနီး၌။ ဌတော၊ ရပ်၍။ ဝတ္တံ၊ ကို။ ဂရောတိ၊ ၏။ သော၊ ထို အရှင်အာနန္ဒာသည်။ တာယ ဝတ္ထပဋိပတ္တိယာ၊ ထို ဝတ်အကျင့်၏။ အပရိဟာနိ၊ မဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို။ ပတ္တယမာနော၊ တောင်းတသည်။ (ဟုတော။) ဝေ၊ ဤ ပုဗ္ဗေဘန္တေ ဒိသာသု ဝဿံဂုဋ္ဌာ-အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ လျှောက်ပြီ။

အထ၊ လျှောက်ရာ ထိုအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ “အာနန္ဒော၊ သည်။ မနောဘာဝနီယာနံ၊ စိတ်ဖြင့် ချီးမွမ်းထိုက်ကုန်သော ရဟန်းတို့ကို။ ဝါ၊ စိတ်ကို ထိုးပွားစေတတ်ကုန်သော ရဟန်းတို့ကို။ ဒဿနံ၊ ပူးမြင်ရခြင်းကို။ ဝါ၊ ပူးမြင်ခွင့်ကို။ န လဘိဿာမိ၊ ရတော့မည်မဟုတ်”။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေတိ၊ ငြိမ်းပြီ။ ယတ္ထ၊ အကြင်အရပ်၌။ ဝသန္တော၊ နေသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣတော (စ)၊ ဤ အရပ်သို့လည်းကောင်း။ ဣတော စ၊ ထိုအရပ်သို့လည်းကောင်း။ အနာဟိဏှိတော၊ မလှည့်လည်မူ၍သာလျှင်။ မနောဘာဝနီယေ၊ ကုန်သော။ ဝါ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ ဒဿနာယ၊ ငှာ။ ဝါ၊ ခွင့်ကို။ လစ္စတိ၊ ရလတ္တံ့။ [ဟန္တု၊ ယခု။ အဿ၊ ထိုအာနန္ဒာအား။ မနောဘာဝနီယာနံ၊ တို့ကို။ ဝါ၊ တို့ကို။ (တံ) ဒဿနဋ္ဌာနံ၊ ထိုပူးမြင်ရာအရပ်ကို။ အာစိန္တိဿာမိ၊ ပြောပြတော်မူအံ့။] ဣတိ စိန္တေတော၊ ရှိ။ ဣတ္ထာရိမာနိတိအာဒိ၊ ကို။ (ဘဂဝါ၊) အာဟ။

တတ္ထ၊ ထို စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ-အစရှိသော စကားရပ်၌။ သဒ္ဓဿာတိ၊ ကား။ ယဿ၊ အကြင် အမျိုးကောင်းသား၏။ ပါတော၊ နံ့နက်အခါမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ စေတိယင်္ဂဏဝတ္ထာဒိနိ၊ စေတိရင်ပြင်ဝတ်၌ ပြုအပ်သော ဝတ် အစရှိကုန်သော။ သဗ္ဗဝတ္တာနိ၊ အလုံးစုံသော ဝတ်တို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။ ကတာနေဝ၊ ပြုအပ်ကုန်သည်သာ။ ပညာယန္တိ၊ ထင်ရှားကုန်၏။ ဗုဒ္ဓါဒိသု၊ ဘုရားအစရှိသော ရတနာသုံးပါးတို့၌။ ပသန္တစိတ္တဿ၊

ကြည်ညိုသောစိတ်ရှိသော။ ။ ဝတ္ထုသုမ္ပန္နဿ^၁၊ ဝတ်အကျင့်နှင့် ပြည့်စုံသော။
 (တထာကုလပုတ္တဿ သံဝေဇနိယာနိ ဌာနာနိ-၌ စပ်။) ဒဿနိယာနိတိ၊
 ကား။ ဒဿနာရဟာနိ၊ ဖူးမြင်ခြင်းကို ထိုက်ကုန်သော။ ဒဿနတ္တယ၊
 ဌာ။ ဝန္တဗ္ဗာနိ၊ သွားထိုက်ကုန်သော။ သံဝေဇနိယာနိတိ၊ ကား။ သံဝေဂ
 ဇနကာနိ၊ သံဝေဂကို ဖြစ်စေနိုင်ကုန်သော။ ဌာနာနိတိ၊ ကား။ ကာ
 ရဏာနိ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ဝါ၊ တနည်း။ ပဒေသဌာနာနေဝ၊ အရပ်
 တို့သည်သာ။ (ဣမာနိ စတ္တာရိ-၌ စပ်။)

ယေ၊ ဟိ ဂေစိတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဂြိုဟ်ကားကို။ စေတိယ စာရိကာ
 ယ၊ စေတိကို ပူဇော်ခြင်းငှာ လှည့်လည်ခြင်း၏။ သတ္တကဘာဝဒဿနတ္တံ၊
 အကျိုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းအကျိုးငှာ။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။
 [စေတိယပူဇနတ္တံ စာရိကာ စေတိယံစာရိကာ။-ဋီကာ။] တတ္ထ၊ ထို ယေ
 ဟိ ဂေစိ-အစရှိသော ပါဠိ၌။ စေတိယစာရိကံ အာဟိဏ္ဏန္တာတိ၊ ဟူ
 သောပါဠိဖြင့်။ (ဒိဿေတိ-၌ စပ်။) တာဝ၊ ပသန္နစိတ်ဖြစ်သောသူမှ
 ရှေးဦးစွာ၊ ယေ စ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။ တတ္ထ တတ္ထံ၊ ထိုထို
 အရပ်၌။ စေတိယဂံဏံ၊ စေတိရင်ပြင်တော်ကို။ သမ္ပဇန္တာ၊ တံမြက်လှည်း
 ကုန်လျက်လည်းကောင်း။ ဟာသနာနိ၊ နေရာတို့ကို။ ဇောဝန္တာ၊ သေး
 ကုန်လျက်လည်းကောင်း။ ဗောဓိမ္မိ၊ ဗောဓိပင်၌။ ဥဒကံ၊ ကို။ သိဂ္ဂန္တာ၊
 သွန်းလောင်းကုန်လျက်လည်းကောင်း။ အာဟိဏ္ဏန္တာ၊ လှည့်လည်ကြကုန်၏။
 တေသု၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ ဝတ္ထုဗ္ဗမေဝ၊ သုဂတိသို့ လားမည်ဟူ၍ ဆိုဖွယ်
 သည်ပင်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့။ အသုကဝိဟာရေ၊ ထိုမည်သော ကျောင်း
 တိုက်၌။ စေတိယံ၊ ကို။ ဝန္တိဿာမိ၊ အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြ၍။ နိက္ခမိ
 တွာ၊ ရှိ။ ပဿန္နစိတ္တာ၊ ရှိကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) အန္တရာ၊ အကြား၌။
 (စေတိသ္မိ မရောက်မီ လမ်းခရီးအကြား၌။) ကာလံ၊ သေချိန်ကို။ ကရော
 န္တာပိ၊ ပြုသုတိုသည်သော်မှလည်း။ အနန္တရာယေန၊ အန္တရာယ်မရှိသဖြင့်။
 သဒ္ဂု၊ နတ်ပြည်၌။ ပတိဋ္ဌဟိဿန္တိယေဝ၊ တည်ရကုန်မည်သာ။ ဣတိ၊
 ဤ အနက်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ [သဒ္ဂုပတိဋ္ဌဟိဿန္တိယေဝ ဗုဒ္ဓဂုဏာ
 ရမ္မဏာယ ကုသလစေတနာယ သဂ္ဂသံဝတ္တနိယဘဒဝတော။-ဋီကာ။]

၁။ ဋီကာ ။ ဗုဒ္ဓါ ဒိသုတိသု ဝတ္ထုသု ပသန္နစိတ္တံသံ၊ နကမ္မဗေလသစ္စါမက္ခေန။ သာ
 စဿ သဒ္ဓါသမ္ပဒါ စေ ဝေဒိတဟာတိ ဖလေန ခဟတုံ ဒဿေမန္တာ “ဝတ္ထုသမ္ပန္နဿာ”
 တိ။ အာပ။ သံဝေဂေါ နာမ သဟောတ္တပုတ္တဏံ၊ အဘိဇာတိဌာနာဒီနိ ပိ တဿ
 (ထို သံဝေဂ၏။) ဥပတ္တိဒဟတူနိ ဘဝန္တိတိ အာဘ “သံဝေဂဇနကာနိ” တိ။

အာနန္ဒပုစ္ဆာကထာအဖွင့်

၂၀၃။ အဿနံ အာနန္ဒာတိ၊ ပါဠိဖြင့်။ (ဒဿေတိ-၌ စပ်။) မာ
 တုဂါမဿ၊ ကိ။ ယဒေတံ (ယံ+တေ) အဿနံ၊ အကြင်မမြင်ရခြင်း
 သည်။ (အတ္ထိ။) အယံ၊ ဤ မာတုဂါမ ကို မမြင်ရခြင်းသည်။ တွေ့၊ ဤ
 မာတုဂါမ၌။ ဝါ၊ မာတုဂါမနှင့်စပ်ရာ၌။ ဥတ္တမာ၊ မြတ်သော။ ပဋိပတ္တိ၊
 အကျင့်တည်း။ ဣတိ၊ ဤ အနက်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြင်း။ [အယံဥတ္တမာ ပဋိ
 ပတ္တိ၊ ယဒိဒံ အဿနံ ဒဿနမူလကတ္တာ တပုစ္ဆယာနံ သဗ္ဗာနတ္တာနံ။ (ထို
 မာတုဂါမ ကို မြင်ရခြင်းဟူသော အကြောင်းရင်းရှိသော အလုံးစုံသော
 အကျိုးမဲ့တို့၏မြင်ရခြင်းလျှင်အရင်းခံရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ -ဋီကာ။]
 ဟိ၊ ချဲ့။ ဒွါရံ၊ ကို။ ပိဒဟိတွာ၊ ပိတ်၍။ သေနာသနေ၊ ကျောင်းတွင်း၌။
 နိသိန္ဓော၊ ထိုင်နေသော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အာဂန္ဓာ၊ လာ၍။ ဒွါရေ၊ ၌။
 ဌိတမ္ပိ၊ ရပ်နေသည်လည်းဖြစ်သော။ မာတုဂါမံ၊ ကိ။ ယာဝ၊ လောက်။
 နပဿတိ၊ မမြင်ရသေး။ တာဝ၊ ထို မမြင်ရသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး၊
 အဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ဧကံသေနေဝ၊ စင်စစ်အားဖြင့်သာ။ လောဘော၊
 လောဘသည်။ (ကာမရာဂ သည်။) န ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်သေး။ စိတ္တံ၊ သည်။
 န စလတိ၊ မလှုပ်ရှားသေး။ ပန၊ အနာယကား။ ဒဿနေ၊ မြင်ရခြင်းသည်။
 သတိယေဝ၊ ရှိသော်သာ၊ တဒုတယမ္ပိ၊ ထိုနှစ်ပါးစုံလည်းဖြစ်သော လောဘ
 စိတ်လှုပ်ရှားခြင်းသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ တေန၊ ကြောင့်။ အဿနံ
 အာနန္ဒာတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝါ။) အာဟ၊ [လောဘောတိ ကာမရာဂေါ၊
 စိတ္တစလနာ ပဋိပတ္တိအန္တရာယကဏော၊ ပဋိပတ်၏ အန္တရာယ်ကိုပြုတတ်သော။
 စိတ္တက္ခောဘော၊ စိတ်ချောက်ချားခြင်းတည်း။ -ဋီကာ။]

ဒဿနေ ဘဂဝါ သတိ ကထန္တိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ (ပုစ္ဆတိ-၌ စပ်။)
 ဘိက္ခု၊ ကိ။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဥပဂတဋ္ဌာနာဒီသု၊ ကပ်ရောက်ရာအရပ်အစ
 ရှိသည်တို့၌။ ဒဿနေ၊ မြင်ရခြင်းသည်။ သတိ၊ လတ်သော်။ ကထံ၊ အဘယ်
 သို့လျှင်။ ဝါ၊ အဘယ်နည်းဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်ရာပါသနည်း။ ဣတိ၊
 သို့။ ပုစ္ဆတိ၊ ၍။ အထ၊ မေးလျှောက်ရာ ထိုအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။
 ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ခဂ္ဂံ၊ သန်လျက်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍။ မယာ၊ ငါ
 နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ တကွ။ သစေ အာလပသိ၊ အကယ်၍စကားပြောအံ့။ (ဝေ
 သတိ။) ဧတ္ထေဝ၊ ဤအရပ်၌ပင်။ တေ၊ သင်၏။ သိသံ၊ ဦးခေါင်းကို။
 ပါတေဿာမိ၊ ကျစေအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြော၍။ ဌိတပုရိသေန ဝါ၊ တည်
 နေသော ယောက်ျားနှင့်သော်လည်းကောင်း။ မယာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။

သစေ အာလပသိ၊ အံ။ (စေံ သတိ)။ ဧတ္ထေဝ၊ ပင်။ တေ၊ ဓါ။ မံသံ၊ အသားကို။ မုရုမုရာပေတော၊ မုရုမုရုဟု အသံပြုစေ၍။ ဝါ၊ ကျွတ်ကျွတ်ဟု မြည်စေ၍။ ခါဒိဿာမိ၊ ခံစားအံ။ ဣတိ၊ သို့။ ဌိတယက္ခိနိယာ ဝါ၊ တည်သော ဘိလူးမနှင့်သော်လည်းကောင်း။ အာလပိတံ၊ စကားပြောခြင်းငှာ။ ဝါ၊ သည်။ ဝရံ၊ မြတ်သေး၏။ [မုရုမုရာပေတောတိ သအဋ္ဌိကံ ကတော ခါဒနေ အနုရဝဒဿနံ (အရိုးနှင့်တကွစားသောကြောင့် “ကျွတ်ကျွတ် ကျွတ် ကျွတ်မြည်စေ၍” ဟု အသံတုကိုပြသည်။) - ဋီကာ။]

ဟိ၊ မှန်။ ဧကဿေဝ၊ တခုသာလျှင်ဖြစ်သော။ အတ္တဘာဝဏ၊ ယခု အတ္တဘော၏။ တပစ္စယာ၊ ထိုဦးခေါင်းဖြတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝါ၊ ဘိလူးမက ကျွတ်ကျွတ်ဝါး၍စားခြင်းဟူသော ထိုအကြောင်းကြောင့်။ ဝိနာသော၊ ပျက်စီးရခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဓါ။ အပါယေသ၊ တံ၌။ အပရိစ္ဆိဒ္ဓဒုက္ခာနုဘဝနံ၊ မပိုင်းဖြတ်အပ်သောကာလပတ်လုံး ဒုက္ခကို ခံစားရခြင်းသည်။ န (ဟောတိ)။ [အပရိမိတံ ကာလံ ဒုက္ခာနုဘဝနံအပရိစ္ဆိဒ္ဓဒုက္ခာနုဘဝနံ။ - ဋီကာ။] ပန၊ အနွယ်ကား။ မာတုဂါမေန၊ နှင့်။ အာလာပသလ္လာပေ၊ ရှေးဦးစွာ ပြောခြင်း တဖန်ပြောဆိုခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဝိဿာသော၊ မထိမခတ် ပြိုင်ငြိကပ်ကပ် အကျမ်းဝင်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်တတ်၏။ [ဝိဿာသောတိ ဝိသင်္ဂေါ ဃဇ္ဇနာဘာဝေါ။ - ဋီကာ။] ဝိဿာသေ၊ သည်။ သတိ၊ သော်။ ဩတာရော၊ မာတုဂါမဉ္စ ဓိတံ၏သက်ဝင်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဓါ။ [ဩတာရေတိ တတ္ထ ဓိတ္တဿ အနုပဝေသော။ - ဋီကာ။] ဩတိတ္ထစိတ္တော၊ မာတုဂါမဉ္စ သက်ဝင်သောစိတ် ရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သီလဗျသနံ၊ သီလ၏ပျက်စီးခြင်းသို့။ ပတော၊ ရောက်၍။ အပါယပူရကော၊ အပါယ်ကိုပြည့်စေတတ်သည်။ ဟောတိ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အနာလာပေါတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝါ)။ အာဟ၊ ပြီ။ စ၊ သာဓကကား။ သလ္လပေ အသိဟတ္ထေန။ ပ။ မာတုဂါမေန သလ္လပေတိ၊ ဟူသော။ တေမ္ပိ၊ ပါဠိတော်ကိုလည်း။ ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ၊ ဧကောတော်မူအပ်ပြီ။

[အသိဟတ္ထေန၊ မိမိကို သဝံဖို့ရန် လက်၌ သန်လျက်ရှိသော ယောက်ျားနှင့်။ သလ္လပေ၊ စကားပြောရာ၏။ ပိသာစေနာပိ၊ စားဖို့ ရန်လာသောဘိလူးနှင့်လည်း။ သလ္လပေ၊ ဓါ။ ယေန၊ အကြင် မြေသည်။ ဒဠော၊ ကိုက်အပ်သိုသည်။ န ဇီဝတိ၊ အသက်မရှင်တော့။ (တံ)အာသိဝိသမ္ပိ၊ ထိုလျှင်သော အဆိပ်ရှိသော မြေကိုသော်လည်း။ အာသိဒေ၊ နင်းခြင်းအစံရှိသည်ဖြင့် အနီးသို့ကပ်ရာ၏။ (အသန္နပုဗ်

ကဲ့သို့ အာပုပ္ဖ+သဒဓာတ်တည်း။ အာသီဒေတိ အက္ခမနာဒိဝသေန
ဗာဓေယျ။-ဋီကာ။)ကောံ၊ တယောက်သည်။ (ဟုတွာ။)ကောယ၊
တယောက်သော။မာတုဂါမေန။နှင့်။န တွေဝ သလ္လပေ၊စကားမပြော
ဟုသည်သာ။ ပဉ္စဂုံထွရ၊ ဒုပဏိ နိဝရဏဝဂ် မာတာပုတ္တသုတံ။]

အာလပန္နေန ပနာတံ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ (ပုစ္ဆတိ-၌ စပ်။)မာတု
ဂါမော၊ သည်။ ဒိဝသံ ဝါ၊ နေ့ကိုသော်လည်း။ သစေ ပုစ္ဆတိ၊ အကယ်
၍ မေးအံ့။ သီလံ ဝါ၊ သီလကိုသော်လည်း။ (သစေ)ယာစတိ၊ အကယ်
၍ တောင်းအံ့။ ဓမ္မံ ဝါ၊ တရားကိုသော်လည်း။ သောတုကာမော၊ နာ
ခြင်းငှာ အလိုရှိသည်။ (သစေ) ဟောတံ၊ အံ့။ ပဉ္စံ ဝါ၊ ပြဿနာကို
သော်လည်း။ (သစေ) ပုစ္ဆတံ၊ အံ့။ ဝါ ပန၊ သည်သာမကသေး။
တထာဂ္ဂံ၊ ထိုသို့သဘောရှိသော။ အဿ၊ ထို မာတုဂါမဏိ။ ပဗ္ဗဇိတေ
ဟိ၊ ရဟန်းတို့သည်။ ကတ္တဗ္ဗကမ္မံ၊ ပြုထိုက်သော အလုပ်သည်။ (သစေ)
ဟောတံ၊ အံ့။ [ပဗ္ဗဇိတေဟိ ကတ္တဗ္ဗကမ္မန္တိ အာမိသပဋိဂ္ဂဟဏာဒိ ပဗ္ဗဇိ
တေဟိ ကာတဗ္ဗကမ္မံ၊ (အာမိသကိုခယူခြင်း အစရှိသော ရဟန်းတို့ ပြုထိုက်
သော အလုပ်။)-ဋီကာ။] ဝေရူပေ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော။ ကာလေ၊
အခါ၌။ အနာလပန္နံ၊ စကားမပြောသော ရဟန်းကို။ အယံ၊ ဤရဟန်း
သည်။ မူဂေါ၊ အအတည်း။ အယံ၊ သည်။ ဗမိရော၊ နားထိုင်းတည်း။
ဘုတွာဝ၊ စားပြီး၍သာ။ ဗဒ္ဒမုခေါ၊ ဖွဲ့အပ်သောနှုတ်ခမ်းရှိသကဲ့သို့။ နိသီ
ဒတိ၊ စကားမပြောပဲ ထိုင်နေ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒတိ၊ ပြောတတ်၏။
တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အဝဿံ၊ မချွတ်။ အာလပိတဗ္ဗံ၊ စကားပြောထိုက်
သည်။ ဟောတံ။

ပန၊ ဆက်။ ဝေံ၊ သို့။ အာလပန္နေန၊ စကားပြောသောရဟန်းသည်။
ကထံ၊ လျှင်။ ဝါ၊ ဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်ရာပါသနည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆတိ။
အထ၊ မေးလျှောက်ရာ ထိုအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ထေ၊ လာ
ကြကုန်။ တုမေ၊ တို့သည်။ မာတုမတ္တိသု၊ အမိအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော
မာတုဂါမတို့၌။ ဝါ၊ အမိလောက်ကြီးသော မာတုဂါမတို့၌။ မာတုစိတ္တံ၊
အမိ၌ဖြစ်သောစိတ်ကို။ ဥပဋ္ဌပေထ၊ ဖြစ်စေကြကုန်လော့။ ဘဂိနိမတ္တေသု၊
အမ နှမ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော မာတုဂါမတို့၌။ ဘဂိနိစိတ္တံ၊ အမ
နှမ၌ ဖြစ်သေးစိတ်ကို။ ဥပဋ္ဌပေထ၊ လော့။ ဓိတုမတ္တိသု၊ သမီးအတိုင်း
အရှည်ရှိကုန်သော မာတုဂါမတို့၌။ ဝါ၊ သမီးလောက်ငယ်သော မာတု
ဂါမတို့၌။ ဓိတုစိတ္တံ၊ သမီး၌ဖြစ်သော စိတ်ကို။ ဥပဋ္ဌပေထ၊ လော့။
ဣတိ ဣမံ ဩဝါဒံ၊ ဤ ဩဝါဒကို။ (သဠာယတနသံယုတ် ဂဟပတိ

ဝဂ် ဘာရဒ္ဒါဇသုတ်၌လာသော ဤ ဩဝါဒကို။ သန္ဓာယ၊ မု၍။ သတိ အာနန္ဒ ဥပဋ္ဌပေတဗ္ဗာတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝါ) အာဟ၊ ပြီး[သတိတိ ဝါ ကာယဂတာ သတိ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ။-ဋီကာ။ အမိ အမတ္တိလောကံရှိသော မာတုဂါမတို့၌ အမိ အမတ္တိဖြစ်သောစိတ်ကို ဖြစ်စေဖို့ရန်လွယ်ကူသော်လည်း သမီး နှမလောကံရှိသော မာတုဂါမတို့၌ သမီး နှမ၌ ဖြစ်သောစိတ်ကို ဖြစ်စေဖို့ရန် လွယ်ကူမည် မဟုတ်သောကြောင့် ကာယဂတာသတိ (သုံး ဆယ့်နှစ်ကောဋ္ဌာသ) ကို အာရုံပြုဖို့ရန် အဋ္ဌကထာနည်းမှ တနည်း ဋီကာ ဖွင့်သည်။]

၂၀၄။ အဗျာဝဋ္ဌာတိ၊ ကား။ အတန္တိဗဒ္ဓါ၊ ဖွဲ့အပ်သော ညှိမရှိသော စောင်းနှင့်တူကုန်သည်။ ဝါ၊ ဝန်ကိုမဆောင်နိုင် ကုန်သည်။ နိရုဿုက္ကာ၊ ကြောင့်ကြမရှိကုန်သည်။ ဟောထ၊ ဖြစ်ကြကုန်လော့။ သာရတ္ထေ ဘဇူထာ တိ၊ ကား။ ဥတ္တမတ္ထေ၊ မြတ်သောစီးပွားဖြစ်သော။ အရဟတ္ထေ၊ အရဟတ္တ ဖိုလ်၌။ ဘဇေထ၊ စေ့ဆော်ကြကုန်လော့။ အနုယုတ္ထာတိ၊ ကား။ တံ၊ ထို အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ အဓိဂမာယ၊ ရခြင်းငှာ။ အနုယောဝံ၊ အားထုတ်မှုကို။ ကရောထ၊ ပြုကြကုန်လော့။ အပ္ပမတ္တာတိ၊ ကား။ တတ္ထ၊ ထို အရဟတ္တဖိုလ်၌။ အဝိပ္ပမုဋ္ဌသတိ၊ မပျောက်ကင်းသော သတိရှိကြကုန်သည်။ (ဟုတော၊ ဝိဟရထ-၌ စပ်။) ဝီရိယာတာပယောဂေန၊ ကိလေသာအမှိုက်တို့ကို မီးဖြင့်တိုက်သကဲ့သို့ လောင်မြိုက်တတ်သော လုံ့လဝီရိယနှင့် ယှဉ်ခြင်းအားဖြင့်။ (တနည်း။) ဝီရိယာတာပယောဂေန၊ ကိလေသာ အမှိုက်တို့ကို လောင်မြိုက်တတ်သော ဝီရိယကို အားထုတ်ခြင်းအားဖြင့်။ အာတာပိနော၊ ကိလေသာအမှိုက်တို့ကို လွန်စွာလောင်မြိုက်တတ်သော လုံ့လဝီရိယရှိကုန်သည်။ ကာယေစ၊ ကိုယ်၌ လည်းကောင်း။ ဇီဝိတေစ၊ အသက်၌လည်းကောင်း။ နိရပေက္ခတာယ၊ ငဲ့ကွက်ခြင်း မရှိကုန်သည်၏အဖြစ်အားဖြင့်။ [ကြိယာ ဝိသေသန။] ပဟိတတ္တာ ပေသိတစိတ္တာ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိကုန်သည်။ (ဟုတော။)

၁။ အတန္တိဗဒ္ဓါ။ ။တန္တိ ဝိဏာဂုဏေ၊ တန္တိ သဒ္ဓါသည် “စောင်းညှို့” ဟူသော အနက်၌ “ဖြစ်၏” ဟု အဘိဓာန်-၄၀၂ ဆို၏။ ဗဒ္ဓါ+တန္တိ+ယာသန္တိ တန္တိဗဒ္ဓါ၊ န တန္တိဗဒ္ဓါ၊ အတန္တိဗဒ္ဓါ။ (ဖွဲ့အပ်သော စောင်းညှို့ မရှိသော စောင်းတို့။) မဖွဲ့အပ်သော စောင်းညှို့ရှိသော စောင်းသည် “အသံမြည်ခြင်း” ဟူသောဝန်ကို မဆောင်နိုင်သကဲ့သို့။ ထိုအတူ “တာဝန်မဆောင်ကြကုန်လင့်” ဟု မိန့်တော်မူသည်။ ဋီကာ၌မူ “အတန္တိ ဗဒ္ဓါတိ အဘာရဝဟာ” ဟု အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်သည်။ တရောတော်၏ နိဿယ၌ကား- “အတန္တိ ဗဒ္ဓါ၊ အားထုတ်ခြင်း အစဉ်နှင့် မစပ်ကုန်သည်။ ဝါ၊ အားထုတ်ခြင်းအစဉ် သည် မဖွဲ့အပ်ကုန်သည်” ဟု ပေးတော်မူသည်။

ဝိဟရဏ၊ နေကြကုန်လော့။ [ပဟိတကို “ပေသိတ”ဟု လည်းကောင်း၊ အတ္တကို “စိတ္တ”ဟုလည်းကောင်းဖွင့်သည်။]

၂၀၅။ ကထံ ပန ဘန္တေတိ၊ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ (ပုစ္ဆတိ-၌ စပ်။) တေဟိ ခတ္တိယ ပဏ္ဍိတာဒိဟိ၊ ထို ပညာရှိသော ခတ္တိယ အစရှိသူတို့သည်။ ကထံ၊ လျှင်။ ဝါ၊ ဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်ထိုက်ပါသနည်း။ အဇ္ဈ၊ မချွတ်။ မံ၊ တပည့်တော်ကို။ တေ၊ ထို ခတ္တိယပဏ္ဍိတ် အစရှိသူတို့သည်။ ပဋိပုစ္ဆိယန္တိ၊ တဖန် မေးကြပါကုန်လတ္တံ့။ (ကိံ။) ဘန္တေ အာနန္ဒ၊ နှာ။ ကထံ၊ လျှင်။ တထာဂတဿ၊ ၎င်း။ သရီရေ၊ ကိုယ်တော်၌။ ဝါ၊ အလောင်းတော်၌။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ နည်း။ ဣတိ (ပဋိပုစ္ဆိယန္တိ။) တေသံ၊ ထို ခတ္တိယပဏ္ဍိတ် အစရှိသူတို့အား။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ကထံ၊ လျှင်။ ပဋိဝစနံ၊ စကားတို့ကို။ ဒေမိ၊ ပေးရပါမည်နည်း။ ဣတိ ပုစ္ဆတိ၊ ၎င်း။ အဟတေနံ ဝတ္ထေနာတိ၊ ကား။ နဝေန၊ အသစ် စက်စက် ဖြစ်သော။ ကာသိဝတ္ထေန၊ ကာသိတိုင်း၌ ဖြစ်သော အဝတ်ဖြင့်။ (ဝေဠေ တွာ-၌ စပ်။) ဝိဟတေနံ ကပ္ပါသေနာတိ၊ ကား။ သုပေါထိတေန၊ ကောင်းစွာ ဖတ်အပ်သော။ ကပ္ပါသေန၊ ဝါဂ္ဂမ်းဖြင့်။ (ဝေဠေန္တိ-၌ စပ်။) ဟိ၊ မှန်။ (တနည်း) ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ကာသိဝတ္ထံ၊ ကာ သိတိုင်း၌ ဖြစ်သောအဝတ်သည်။ သုခမတ္တာ၊ သိမ်မွေ့နူးညံ့သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ တေလံ၊ ဆီကို။ န ဂဏှာတိ၊ မစုပ်ယူနိုင်။ ကပ္ပါသောပန၊ ဝါဂ္ဂမ်းသည်ကား။ တေလံ၊ ကို။ ဂဏှာတိ၊ စုပ်ယူနိုင်၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝိဟတေန ကပ္ပါသေနာတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝါ။) အာဟ။ အာယ သာယာတိ၊ ကား။ သောဝဏှာယ၊ ရွှေဖြင့် ပြုအပ်သော။ (ဒေါကိယာ-၌ စပ်။) ဟိ၊ မှန်။ သောဝဏှံ၊ ရွှေဖြင့်ပြုအပ်သော စားကျင်းကို။ ဝါ၊ ရွှေ ခေါင်းကို။ ဣဓ၊ ဤ အာယသာယ-ဟူသောပါဠိ၌။ အယသန္တိ၊ ဟူ၍။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလိုရှိအပ်၏။

၁။ အဟတေန။ ။ဟညတေတိ ဟာတံ၊ (အစာခြေအပ်သော အဝတ်)၊ န+ဟာတံ အဟာတံ။ (အစာမခြေအပ်သေးသော အဝတ်) အစာမခြေရသေးလျှင် အသစ် စက်စက် အဝတ်ပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် အဟတေန-ကို “နဝေန”ဟု ဖွင့်သည်။
၂။ ဝိဟတေန။ ။ဝိဟတေနာတိ ကပ္ပါသပိဟနန ဓနနာ၊ ဝါဂ္ဂမ်းကို ထုရိုက် ကြောင်း (ဖတ်မကြောင်း) ဖြစ်သော ဝါဖတ်လေးဖြင့်။ ပဗ္ဗဇဇ္ဇာနံ၊ အဆစ်အပိုင်း အရှုပ်အထွေးတို့ကို။ ဝိဇ္ဇနဝသေန၊ ခြေရှင်းခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ ဟတေန၊ ဖတ် အပ်သော။ (ကပ္ပါသေန-၌ စပ်။) တေနာဟ “သုပေါထိတေနာ”တိ၊ အသက်ရ ဖာဝဓသန သုဉ္ဇ၊ ပေါထိတေနာတိ အတ္ထော။-ဋီကာ။

ထူပါရဟပုဂ္ဂလ အဖွင့်

၂၀၆။ ရာဇာ စက္ကဝတ္တိတိ၊ ဣတ္ထေ ဟူသော ဤပါငြိ၌။ (စောဒနာ သောဇနာနယော၊ ကိ။ ဝေ၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ဇာ။) [စပ်ပုဒ်မရှိ၍ ထည့်သည်။] ကသွားကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဂါရမဗ္ဗေ၊ အိမ်၏ အလယ်၌။ ဝသိတွာ၊ နေ၍။ ကာလကံတဿ၊ ပြုအပ်ပြီးသော နတ်ရွာစံခြင်းရှိသော။ (နတ်ရွာစံပြီးသော။) ရညော၊ စကြာမင်း၏။ ထူပါရဟတံ၊ စေတီထိုက် သည်၏ အဖြစ်ကို။ အနုဇာနာတိ၊ ခွင့်ပြုတော်မူသနည်း။ သိလဝတော၊ သီလရှိသော။ ပုထုဇ္ဇနဿ၊ ပုထုဇဉ်ဖြစ်သော။ ဘိက္ခုဿ၊ ဇာ။ (ထူပါရ ဟတံ၊ ကိ။) န (အနုဇာနာတိ)၊ ခွင့်ပြုတော်မူသနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ အနုဇ္ဈရိယတ္တာ၊ မအံ့ဩထိုက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (သိလဝတော ပုထုဇ္ဇနဿ ဘိက္ခုဿ၊ ထူပါရဟတံ၊ ကိ။ န အနုဇာနာတိ၊ ခွင့်ပြုတော်မူ။ (ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။) [“ပုထုဇ္ဇနဿ ဘိက္ခုဿ” ဟု ဆိုသောကြောင့် ပါဠိဇာတ်၌ သာဝကအရ အရိယာရဟန်းတော်များဟု မှတ်ပါ။]

ဟိ၊ ချဲ့။ ပုထုဇ္ဇနဘိက္ခုနံ၊ ပုထုဇဉ်ရဟန်းတို့၏။ ထူပေ၊ ပုထိုးကို။ ဝါ၊ စေတီကို။ အနုညာယမာနေ၊ ခွင့်ပြုတော်မူအပ်သော။ တာဝ၊ အခြား ကျွန်းမှ ရှေးဦးစွာ။ တမ္ပပဏ္ဍိဒိပေ၊ သီဟိုဠ်ကျွန်း၌။ ထူပါနံ၊ ပုထိုးထုံ၏။ ဝါ၊ စေတီတို့၏။ ဩကာဓိသာ၊ တည်ရာအရပ်သည်။ နဘဝေယျ၊ မဖြစ် တော့ရာ။ ဝါ၊ မရှိတော့ရာ။ တထာ၊ တူ။ အညေသု၊ သီဟိုဠ်ကျွန်းမှ အခြားကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အရပ်တို့၌။ (ထူပါနံ၊ ထုံ၏။ ဩကာ သော၊ သည်။ န ဘဝေယျ၊ ရာ။ ဝါ၊ ရာ။) တသွာ၊ ရှကြောင့်။ တေ၊ ထို စေတီတို့သည်။ အနုဇ္ဈရိယာ၊ မအံ့ဩထိုက်ကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ နာနုဇာနာတိ၊ ခွင့်ပြုတော်မူ။ စက္ကဝတ္တိ၊ စကြာရဟနာကိုလည်စေနိုင်သော။ ရာဇာ၊ သည်။ ဧကောဝ၊ တယောက်တည်းသာလျှင်။ နိဗ္ဗတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ တေန၊ ထိုသို့ တယောက် တည်းသာ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဿ၊ ထို စကြာမင်း၏။ ထူပေါ၊ သည်။ ဝါ၊ သည်။ အစ္စရိယော၊ အံ့ဩထိုက်သည်။ ဟောတိ၊ န။ ထိုသို့ ပင် ပုထုဇဉ်ရဟန်း၏ ဧတိမထိုက်ပါသော်လည်း။ ပုထုဇ္ဇနသိလဝတော၊ ပုထုဇဉ်သီလရှိသော ရဟန်းကို။ ပရိနိဗ္ဗုတဘိက္ခုနော ဝိယံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသော ရဟန္တာ ရဟန်း၏ ကဲ့သို့။ မဟန္တမ္ပ၊ ကြီးကျယ်သည်လည်း ဖြစ်သော။ သက္ကာရံ၊ ကောင်းစွာပြုမှုကို။ ဝါ၊ ပူဇော်မှုကို။ ကာတံ၊

ငှာ။ ဝဋ္ဋတိယေဝ၊ သင့်သည်သာ။ [သီလဝတော-၌ ဝန္တု-ပစ္စည်းရှိသော
ကြောင့် “ရှေ့ ပုထုဇ္ဇနပုဗ္ဗနှင့် သမာသိမစပ်ရ” ဟု ယူ၍ ဆရာတော်၏နိဿယ၌
“ပုထုဇ္ဇနဿ ပန သီလဝတော” ဟု ပြင်ထားတော်မူသည်။ ၊ ဤ၌ကား
စာရှိအတိုင်း ပေးလိုက်ပါသည်။]

အာနန္ဒ အတ္ထရိယမေဗ္ဗ အဖွင့်

၂၀၇။ ဝိဟာရန္တိ၊ ကား။ ဣမ၊ အရှင်အာနန္ဒာ၏ ငိုနေရာ ဌာန၌။
မဏ္ဍလမာလော၊ တန်ဆောင်းဝန်းကို။ ဝိဟာရေတိ၊ ဟူ၍။ အဓိပေတော၊
၏။ တံ၊ ထိုတန်ဆောင်းဝန်းသို့။ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။ (ဧဝဒမာနော
အဋ္ဌာသိ-၌ စပ်)။ [ပရိနိဗ္ဗာန် စံရာအရပ်၌ သီးခြားကျောင်းမရှိသောကြောင့်
မလ္လာမင်းတို့ စည်းဝေးရာတန်ဆောင်းကိုပင် ဝိဟာရဟု ဖွင့်ရသည်။] ကပိသိ
သန္တိ၊ ကား။ ဒွါရဗာဟကောဋိယံ၊ တံခါးပေါင်၏ အစွန်း၌။ ဌိတံ၊
တည်သော။ အဂ္ဂဋ္ဌရက္ခံ၊ တံခါးတိုင် သစ်သားကို။ (အာလမ္ဗိတွာ-၌ စပ်။)
ဧဝဒမာနော အဋ္ဌာသိတိ၊ ဟူသော ဤပါဌ၌။ (ဂူဋ္ဌတ္ထံ၊ ကို။) ကိရ
(ဥဒ္ဓရိတွာ ဒေယေမိ)၊ အံ၊ သော အာယသ္မာ၊ ထို အရှင်အာနန္ဒာသည်။
စိန္တေသိ၊ ပြီ။ (ကိံ၊ နည်း။) သတ္တာရာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ မမ၊ ငါ
အား။ သံဝေဂဇနကံ၊ ထိတ်လန့်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ဝသနဋ္ဌာနံ၊
နေရာအရပ်ကို။ ကထိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ စေတိယစာရိကာယ၊ စေတီကို
ပူဇော်ခြင်းငှာ လှည့်လည်ခြင်း၏။ သာတ္ထကဘာဝေါ၊ အကျိုးရှိသည်၏
အဖြစ်ကို။ ကထိတော၊ ပြီ။ မာတုဂါမေ၊ မာတုဂါမ၌။ ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗ
ပဋ္ဌော၊ ကျင့်ထိုက်သော ပြဿနာကို။ ဝိဿဇ္ဇိတော၊ ပြေဆိုတော်မူအပ်ပြီ။
အတ္တနော၊ ကိုယ်တော်၏။ သရီရေ၊ ကိုယ်တော်၌။ ပဋိပတ္တိ၊ ပြုကျင့်
ဖွယ်ကို။ အက္ခာတာ၊ မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။ စတ္တာဇော၊ ကုန်သော။ ထူပါ
ရဟာ၊ စေတီတည်၍ ကိုးကွယ်ထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ကထိတံ၊ ကုန်
ပြီ။ စုဝံ၊ မချွတ်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ၊
ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူလတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (စိန္တေသိ၊ ကြံပြီ။)

ဝေ၊ ဤသို့။ စိန္တယတော၊ ကြံသော။ တဿ၊ ထို အရှင်အာနန္ဒာ၏။
ဗလဝဒေါမနယံ၊ အားကြီးသော နှလုံးမသာယာခြင်းသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ဖြစ်ပြီ။
အထ၊ အားကြီးသော နှလုံးမသာယာခြင်းဖြစ်ရာ ထိုအခါ၌။ အဿ၊ ထို
ဘရှင်အာနန္ဒာ၏။ ဝေ၊ ဤ အကြံသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြန်ပြီ။ (ကိံ၊

နည်း။) ဘဂဝတော၊ ဓါ။ သန္တိကော အနီး၌။ ရောဒနံ နာမ၊ ဝိခြင်း မည်သည်။ အဖာသုကံ၊ မချမ်းသာ။ [အားရပါးရ မငိုနိုင်သောကြောင့် “အဖာသုကံ” ဟု ဆိုဟန်တူသည်။] ကေမန္တံ၊ သင့်တင့်လျောက်ပတ် တခု သော အရပ်အဖို့သို့။ ဂန္ဓာ၊ သွား၍။ သောကံ၊ သောကကို။ တနုကံ၊ နည်းသည်ကို။ ကရိယာမိ၊ ပြုအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (စိန္တေသိ၊ ပြီ။) [ငိုလိုက် သောအခါ စိတ်ထည်း ချုပ်တည်းထားရသော သောကသည် အားနည်း သွား၏။] သော၊ ထို အရှင်အာနန္ဒာသည်။ တထာ၊ ထို ကြံ့သည့်အတိုင်း။ အကာသိ၊ ပြီ။ တေန၊ ကြောင့်။ ရောဒမာနော အဋ္ဌာသီတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂီတိကာရေဟိ၊ ထိုသည်။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

အဟဉ္ဇ ဝတမှီတိ၊ ကား။ ဝတ၊ စင်စစ်။ အဟဉ္ဇ၊ ငါသည်လည်း။ (သေခေါ၊ သေခ သည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ သကရဏိယော၊ အထက်မဂ် အလို့ငှာ ပြုဖွယ်ကိစ္စနှင့် တကွဖြစ်သည်။) အမှိ၊ ဖြစ်၏။ အဟံ ဝတမှီတိပိ၊ ဟူ၍လည်း။ ပါဠော၊ သည်။ (အတ္တိ၊ ၏။) ယော မမ အနုကမ္ပိကောတိ၊ ကား။ ယော (သတ္တာ)၊ သည်။ မံ၊ ငါ့ကို။ အနုကမ္ပတိ၊ သနားစောင့် ရှောက်တော်မူ၏။ အနုသာသတိ၊ ဆုံးမတော်မူ၏။ (မေ၊ ငါ၏။ (တဿ) သတ္တုစ၊ ထို မြတ်စွာဘုရား၏လည်း။ ပရိနိဗ္ဗာနံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူခြင်း သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်တော့လတ္တံ့။ ဤသို့ပါဠိတော်လာ နိယမဝါကျကို ထည့်၍စပ်ပါ။) ဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ သေ၊ နတ်ပြန်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ ၍။ ကဿ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ မုခဓောဝနံ၊ မျက်နှာသစ်ရေကို။ ဒဿာမိ၊ ကပ်လှူရပါအံ့နည်း။ ကဿ၊ ၏။ ပါဒေ၊ ခြေတို့ကို။ ဓောဝိယာမိ၊ ဆေး ပေးရပါအံ့နည်း။ ကဿ၊ ၏။ သေနာသနံ၊ ကျောင်း အိပ်ရာနေရာကို။ ပဋိဇဂ္ဂိယာမိ၊ သုတ်သင်ပေးရပါအံ့နည်း။ ကဿ၊ ၏။ ပတ္တစီဝရံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဝိစရိယာမိ၊ လှည့်လည်ရပါအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဗဟံ၊ များစွာ။ ဝိလပိ၊ အထူးထူး အပြားပြား ပြောဆိုပြီ။ အာမန္တေသီတိ၊ ကား။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ ရဟန်းအပေါင်း၏။ အန္တရေ၊ အကြား၌။ ထေရံ၊ အရှင်အာနန္ဒာထေရ်ကို။ အဒိသွာ၊ မမြင်ရ၍။ အာမန္တေသိ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ [ထေရံ အဒိသွာ အာမန္တေသီတိ တတ္ထ အဒိသွာ အာဝဇ္ဇန္တော ထေရဿ ဝိတုဋ္ဌာနံ ပဝုတ္တိဉ္စ ဥတွာ အာမန္တေသိ။—ဋီကာ။]

မေတ္တေန ကာယကမ္မေနာတိ၊ ကား။ မေတ္တစိတ္တဝသေန၊ မေတ္တာစိတ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပဝုတ္တိတေန၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ မုခဓောဝနဒါနာဒိကာယ ကမ္မေန၊ မျက်နှာသစ်ရေကို ကပ်လှူခြင်း အစရှိသော ကာယကံဖြင့်လည်း

ကောင်း။ ဟိတေနာတိ၊ ကား။ ဟိတဝုဒ္ဓိယာ၊ အစီးအပွား အလို့ငှာ။
 ကတေန၊ ပြုအပ်သော ကာယကံဖြင့်လည်းကောင်း။ သုခေနာတိ၊ ကား။ သုခ
 သောမနဿေနေဝ၊ သုခသောမနဿဖြင့်သာလျှင်။ ကတေန၊ ပြုအပ်သော
 ကာယကံဖြင့်လည်းကောင်း။ ဒုက္ခိနာ၊ ဒုက္ခရှိသည်။ ဒုမ္မနေန၊ မကောင်း
 သော စိတ်ရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ရှိ။ န (ကတေန)၊ ပြုအပ်သည်မဟုတ်သော
 ကာယကံဖြင့်လည်းကောင်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ အဒ္ဓယေနာတိ၊ ကား။
 ဒွေ၊ နှစ်ပါးကုန်သော။ ကောဋ္ဌာသေ၊ အဖို့အစုတို့ကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ အ
 ကတေန၊ ပြုအပ်သည် မဟုတ်သော ကာယကံဖြင့်လည်းကောင်း။ ဟိ၊ ထင်
 ရှားအောင်ပြဦးအံ့။ ဧကော၊ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သမ္မုခါဝ၊ မျက်မှောက်၌
 သာလျှင်။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ ပရမ္မုခါ၊ မျက်ကွယ်၌။ န (ကရောတိ)
 ယထာ၊ မပြုသကဲ့သို့။ ဧကော၊ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပရမ္မုခါဝ၊ မျက်
 ကွယ်၌သာလျှင်။ ကရောတိ။ သမ္မုခါ၊ ၌။ န (ကရောတိ) ယထာ။ သို့။
 ဝေ၊ တူ။ ဝိဘာဂံ၊ ခွဲခြားဝေဖန်အပ်သော အထွန်းကို။ အ ကတွာ၊ ရှိ။
 ကတေန၊ ပြုအပ်သော ကာယကံဖြင့်လည်းကောင်း။ (ပစ္စုပဋိတေ-၌
 စပ်။) ဣတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ [အာဝိရဟော ဝိဘာဂတော အဒ္ဓယဘာဝ
 တော အဒ္ဓယေနာတိ ဣမ မတ္ထံ ဒဿေတုံ “ယထာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။-
 ဋီကာ။ “အဒ္ဓယေန၊ မျက်မှောက် မျက်ကွယ် နှစ်မျိုးအပေါင်းမရှိသော၊”
 ဟု ပါဠိတော်၌ပေးပါ။] အပ္ပမာဏေနာတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ပမာဏ
 ဝိရဟိတေန၊ အတိုင်းအရှည်မှကင်းသော။ (ကာယကမ္မေန ပစ္စုပဋိတေ-
 ၌ စပ်။) ဟိ၊ ထင်ရှားအောင်ပြဦးအံ့။ စက္ကဝါဠမ္ပိ၊ စကြဝဠာသည်
 လည်း။ အတိသမ္မာဓံ၊ အလွန်ကျဉ်းမြောင်းသေး၏။ ဘဝဂ္ဂမ္ပိ၊ ဘဝဂ်သည်
 လည်း။ အတိနိစံ၊ အလွန်နိမ့်သေး၏။ တယာ၊ သည်။ ကတံ၊ ပြုအပ်
 သော။ ကာယကမ္မမေဝ၊ ကာယကံ သည်သာ။ ဗဟု၊ များ၏။ ဣတိ၊
 ဤ အနက်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြု၏။ [ဗဟုန္တိ-၌ ဝါစာသိလိဋ္ဌ အကျိုးငှာ

၁။ စက္ကဝါဠမ္ပိ။ ။သတ္တု ခေတ္တဘာဝသစ္စတ္ထိယာ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ပြုစုရာ
 ခေတ်၏ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ ဝေရဿ၊ အဇ္ဈာသယသမ္မတ္ထိယာ စ၊
 အရှင်အာနန္ဒာထေရ်၏ အဇ္ဈာသယ၏ ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ “ဧကံ
 ဣဒံ” ဟု ပမာဏံ ဂဟေတုံ အသက္ကုဏေယျတာယ၊ ဤ ကာယကံ ကောင်းမှုသည်
 ဤမျှသာ အတိုင်းအရှည်ရှိ၏ဟု ပမာဏကိုယူခြင်းငှာ မတတ်ကောင်းသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ ပမာဏဝိရဟိတက္ကာ တဿ ကမ္မဿ၊ လိုက်၏ ပမာဏမှကင်းသည်၏အဖြစ်
 ကြောင့်။ ဣတိ အာဟ “စက္ကဝါဠမ္ပိ” တိအာဒိ။-ဋီကာ။

နိဂ္ဂဟိတလာ၍။ ထို နိဂ္ဂဟိတကို- (“န” ပြုထားသည်။ ပုဒ်ရင်းမှာ-ပဌမန္တ
 “ဗဟု” သာတည်း။] ။
 မေတ္တေန ဝစီကမ္မေနာတိ၊ ကား။ မေတ္တစိတ္တဝသေန၊ မေတ္တာပိတ်၏
 အစွမ်းဖြင့်။ ပဝတ္ထိတေန၊ ဖြစ်စေအပ်သော။ မုခမောဝနကာလာရော
 စနာဒိနာ၊ မျက်နှာသစ်ချိန်အခါကို၊ လျှောက်ထားခြင်း အစရှိသော။ ဝစီ
 ကမ္မေန၊ ဝစီကဖြင့်။ (ပစ္စုပဋ္ဌိတော-၌ စပ်။) အပိ-စ၊ သည်သာ
 မကသေး။ သြဝါဒ၊ ကို၊ သူတို့၊ နာရ၍။ သာဓု-ဘန္တေတိ၊ ဟူ၍။
 ဝစနမ္ပိ၊ လျှောက်ခြင်းသည်လည်း။ မေတ္တံ၊ မေတ္တာရှိသော။ ဝစီကမ္မမ
 ဝ၊ ဝစီက ပင်တည်း။ မေတ္တေန မနောကမ္မေနာတိ၊ ကား။ ကာလသေဝ၊
 စောစော၌ပင်။ သုရိရပဋိဇ္ဈနံ၊ ကိုယ်ကိုသုတ်သင်ခြင်းကို။ ကဟ္မာ၊ ၍။
 ဝိဝိတ္တာသနေ၊ ဆိတ်ငြိမ်သော နေရာ၌။ နိသီဒိတော၊ ထိုင်၍။ သတ္တာ၊
 သည်။ အရောဂေ၊ ရောဂါမရှိသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေသတည်း။
 အဗျာဗဇ္ဈော၊ ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်တတ်သော ဒုက္ခမရှိအံ့ည်။ သုခိ၊ ကိုယ်ချမ်း
 သာခြင်းရှိသည်။ (ဟောတု၊ သတည်း။)။ ဣတိ ဧဝံ သိ။ ပဝတ္ထိတေန၊
 ဖြစ်စေအပ်သော။ မနောကမ္မေန၊ မနောကံဖြင့်။ (ပစ္စုပဋ္ဌိတော-၌ စပ်။)
 [ဧဝံ ပဝတ္ထိတေနာတိ ဧဝံ သြဒိဿကမေတ္တာတာဝနာယ ဝသေန ပဝတ္ထိ
 တေန။-ဋီကာ။]

ကတပုညောသီတိ၊ ပါဌ်ဖြင့်။ ကပ္ပသတသယံ၊ ကမ္ဘာ့ဗြဟ္မာသိန်းပတ်လုံး။
 အတိနိယာရသမ္ပန္နော၊ ရှေးရှုဆောင်ကြောင်း၊ ကောင်းမှုနှင့် ပြည့်စုံသည်။
 အသိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤအနက်ကို၊ ဥဒ္ဓိယေတိ၊ ပြ၏။ စ၊ ဆက်။ ကတ
 ပုညောသီတိ၊ ကတပုညောသိ-ဟူသော။ ဣတ္ထာဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်
 ရှိသော စကားဖြင့်။ ဝိဿတ္ထော၊ စွန့်လွှတ်အပ်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းရှိသည်။

၁။ အဗျာဗဇ္ဈော။ ။ ဗျာဗဇ္ဈာတိ (ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်တတ်၏။ ဣတိ ဗျာဗာဓော။
 ဗျာဗာဓောယေဝ ဗျာဗဇ္ဈံ။ (ညှဉ်းဆဲနှိပ်စက်တတ်သောဒုက္ခ။) “နတ္ထိဗျာဗဇ္ဈံ၊ ယသံ
 တိ အဗျာဗဇ္ဈော” ဟူပြု။ စာအုပ်တို့၌ “အဗျာဗဇ္ဈံ” ဟု ရှိ၏။ ထိုပုဒ်ကား-ဗျာပါဒမှလာ
 သောကြောင့် “ဒေါသ” ဟူသော အနက်ကိုဟော၏။ မြတ်စွာဘုရား၌ “ဒေါသမရှိ
 ပါစေသတည်း” ဟု ဖေတ္တာသို့ ခြုံမဖြစ်ရကား... “အဗျာဗဇ္ဈော” ဟု ရှိမှကောင်းသည်။
 သုခိ-ပုဒ်၌လည်း စိတ်ချမ်းသာမှုအတွက် မေတ္တာသို့ ဖွယ်မလို၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏စိတ်တော်
 သည် အမြဲချမ်းသာမည်သာ။

၂။ ကတပုညော။ ။ ဝိဝိဿပုဋိဿယဘူတံ (ဝဋ်မှထွက်မြောက်ရာ နိဗ္ဗာန်၏ အား
 ကြီးသောဒီရာ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။) ကတံ ဥပစိတံ ပုညံ ဧဝေကန ဣတိ၊ ဤသို့ ဝိဝဋ္ဌ
 နိသီတကောင်းမှုကို ပြပြီးသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကတပုညော။ (ကတပုညမည်၏။)

(ဟုတော့။) ပမာဒံ၊ မေုလျော့ခြင်းသို့။ မာ အာပဇ္ဇိ၊ မရောက်လင့်။ အထ
 ခေါ၊ စင်စစ်ကား။ ပမာနံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်မှုကို။ အနုယုဉ္ဇ၊ ဖန်
 ဖန်ကြီးကုယ် ဃားထုတ်လော့။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဝေံ၊ သို့။ အနုယုတ္တော၊
 ပန်ဖန်ကြီးကုတ် အားထုတ်သည်။ (သမာနေော။) ခိပ္ပံ၊ လျင်မြန်စွာ။ အနာ
 သဝေံ၊ အာသဝေံ၊ မရှိသည်။ (အာသဝေံ၊ ကင်းကွာ ရဟန္တာသည်။)
 ဟောဟိသိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ မမ္မသံဂီတိကာလေ၊ 'သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းကို
 သံဂါယနာတင်ခါနီးအခါ၌။' အရဟံတံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပါပုဏိဿသိ၊
 ရောက်လတ္တံ့။ ဟိ၊ မှန်။ မာဒိဿ၊ ငါ့ကိုသိရှိအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ကို။
 ကတပါရိစရိယာ၊ ပြုအပ်သောလုပ်ကျွေးခြင်းသည်။ နိပ္ပလာ နာမ၊ အကျိုး
 မရှိသည်မည်သည်။ န ဟောတိ၊ မဖြစ်။ ဣတိ၊ ဤအနက်ကို။ ဒဿေတိ၊
 ပြု၏။

စပန၊ ထပ်၍ဆက်ဦးအံ့။ ဝေံ၊ ဤသို့။ ဝတော၊ မိန့်တော်မူပြီး၍။ မဟာ
 ပထဝီ၊ မြေကြီးကို။ ပတ္ထရန္တော ဝိယ၊ ပြန်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ အာကာ
 သံ၊ ကောင်းကင်ကို။ ဝိတ္တာရေန္တောဝိယ၊ ချဲ့ထွင်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ စက္က
 ဝါဠုဂံ၊ စကြဝဠာတောင်ကို။ သြသာရေန္တော ဝိယ၊ အောက်သို့သက်
 ရောက်စေသကဲ့သို့လည်းကောင်း။ သိနေရုံ၊ မြင်းမိုရ်တောင်ကို။ ဥက္ကိပန္တော
 ဝိယ၊ မြောက်သို့သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ မဟာဇမ္ဗူ၊ ဇမ္ဗူသပြေပင်ကြီးကို။
 ခန္တေ၊ ပင်စည်၌။ ဂဟေတော၊ ကိုင်၍။ စာလေန္တော ဝိယ၊ လှုပ်စေသကဲ့သို့
 လည်းကောလား။ (ဝေံ၊ ဤအတူ။) အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ၊ ၏။ ဂုဏ
 ကလံ၊ ဂုဏ်နှင့်စပ်သော စကားကို။ အာရတန္တော၊ အားထုတ်တော်မူလိုသည်၏
 ဝေံ၊ ပြောကြား၍။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။
 အာမန္တေ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို အထ ခေါ ဘဂဝါ ဘိက္ခု-အစရှိသော ပါဠိ
 ရပ်၌။ ယေပိ တေ ဘိက္ခဝေ တေရဟိတိ၊ ဟူ၍။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ဝုတ္တံ၊
 ဟောတော်မမူအပ်သနည်း။ (ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။) အညဿ၊
 အခြားသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊ ၏။ နတ္ထိတာယ၊ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ယေပိ
 တေ ဘိက္ခဝေ တေရဟိတိ၊ ဟူ၍။) န ဝုတ္တံ၊ အပ်။ (ဣတိ၊ ဤကား အဖြေ

အရဟတ္တာဓိဂမာယ ကတာဓိကာရော (အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်ခြင်းငှာပြုအပ်ပြီးသော
 လွန်ကဲသော ကောင်းမှုရှိပသ်"ဟုလို)။ ဣတိ အတ္ထော။ တေနာဟ "အဘိနိဟာရ
 သမ္ပန္နောသိတိ ဒဿေတိ" တိ။-ဋီကာ။ ကတပုညဖြစ်သော်လည်း 'အားမထုတ်ပဲ
 မေ့မေ့လျော့လျော့နေလျှင် အရဟတ္တဖိုလ် ရနိုင်မည်မဟုတ်သောကြောင့် "ဝိဿတ္ထော
 မာ ပမာဒမာပဇ္ဇိ၊ အထခေါ ပစေန မနုယုဉ္ဇ"ဟု မိန့်တော်မူသည်။

တည်း။) စ၊ ဆက်။ ယထာ၊ (ယေန ကာရဏေန)၊ အကြင် အကြောင်း
 ကြောင့်။ စက္ကဝါဠန္တရေပိ၊ အခြားသောစက္ကဝဠာ၌လည်း။ အညော၊ ဤဘုရား
 မှ အခြားသော။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ဤ
 အခြားသော စက္ကဝဠာ၌လည်း အခြားသော ဘုရား၏ မရှိခြင်းဟူသော
 အကြောင်းကို။ ဧတေနော၊ ဤ ယေပိ တေ သိက္ခဝေ ဧတရဟိ-ဟု ဟော
 တော်မမူခြင်းဖြင့်ပင်။ ဝေဒိတဗ္ဗ၊ သိထိုက်၏။ [ဧတေနော စာတိ စ-သဗ္ဗေန
 “အဟံ တေရဟိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ သဒ္ဓေဝကသ္မိ” လောကသ္မိ
 နတ္ထိ မေ ပဋိပဂ္ဂလော” တိ စ ဝေမာဒိနံ သင်္ဂဟော ဒဋ္ဌဗျော။-ဋီကာ။] ပဏ္ဍိ
 တောတိ၊ ကား။ ဗျတ္တော၊ ခန္ဓကောသလ္လ-အစရှိသောဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသည့်
 အတွက် ထက်မြက်၏။ [ဗျတ္တောတိ ခန္ဓကောသလ္လာဒိသင်္ခါတေန ဝေယျတ္တိ
 ကေန သမန္နာဂတော။-ဋီကာ။] မေဓာဝိတိ၊ ကား။ ခန္ဓဓာတုအာယတနာ
 ဒီသု၊ ခန္ဓာ ဓာတ် အာယတန-အစရှိသည်တို့၌။ ကုသလော၊ ကျွမ်းကျင်၏။
 [မေဓာဝိတိ မေဓာသင်္ခါတာယ သမ္မာဘာဝိတာယ ပညာယ သမန္နာ
 ဂတော။-ဋီကာ။]

၂၀၉။ ဘိက္ခုပရိသာ အာနန္ဒံ ဒဿနာယာတိ၊ ကား။ ယေ၊ အကြင်
 ရဟန်းတို့သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ပဿိတုကာမာ၊ ဖူးမြင်ခြင်းငှာ အလိုရှိကုန်
 သည်။ (ဟုတွာ။) ဝေရံ၊ အရှင်အာနန္ဒာထေရ်သို့။ ဥပသက်မန္တိ၊ ချဉ်းကပ်
 ကြကုန်၏။ ယေ စ၊ အကြင် ရဟန်းတို့သည်လည်း။ အာယသ္မာ၊ အာနန္ဒော၊
 သည်။ သမန္တပါသာဒိကော၊ အလုံးစုံ ကြည်ညိုခြင်းကို ဖြစ်စေနိုင်သည်။
 အဘိရူပေါ၊ လွန်ကဲသော အဆင်းရှိသည်။ ဒဿနိယော၊ ကြည့်ရှုသင့် ကြည့်ရှု
 ထိုက်သည်။ ဗဟုဿုတော၊ များသော သုတရှိသည်။ သံဆသောဘနော၊
 သံဆာ၌ တင့်တယ်သည်။ (ဟောတိ) ကိရ၊ ဖြစ်သတတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေ
 ရဿ၊ ၏။ ဂုဏော၊ တို့ကို။ သုတွာ၊ ရှိ။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊
 ထို ရဟန်းတို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ရှိ။ ဘိက္ခုပရိသာ အာနန္ဒံ ဒဿနာယ ဥပသက်
 မန္တိတိ၊ ဟူ၍။ (ဘဂဝတာ။) ဝုတ္တံ၊ အပ်ပြီ။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော
 ဘိက္ခုနီပရိသာ-အစရှိသော ပါဠိရပ်တို့၌။ ဝေ (သော)၊ သည်။ နယော၊
 တည်း။

အတ္ထမနာတိ၊ ကား။ သဝနေန၊ ကြားရခြင်းနှင့်။ နော၊ ငါတို့၏။
 ဒဿနံ၊ ဖူးမြင်ရခြင်းသည်။ သမေတိ၊ ညီညွတ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ တွေး၍။
 သကမနာ၊ မိမိစိတ်ရှိသည်။ တုဠစိတ္တာ၊ နှစ်သက်သော စိတ်ရှိသည်။ (ဟောတိ၊
 ၏။) ဓမ္မန္တိ၊ ကား။ အာဝုသော၊ အရှင်ဘုရားတို့။ ကစိ၊ အသို့နည်း။ ခမ

နီယံ၊ ခုံကျန်းပါ၏လော။ ကစ္စိ၊ နည်း။ ယာပနီယံ၊ ရှည်သောအခွန်သို့
 ရောက်စေနိုင်ပါ၏လော။ ဝါ၊ မျှတပါ၏လော။ ကစ္စိ၊ နည်း။ ယောနံ
 သော၊ သင့်သောအကြောင်းအားဖြင့်။ မနသိကာရေန၊ နှလုံးသွင်းခြင်းဖြင့်။
 ကမ္မံ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းအားထုတ်မှုကို။ ကရောထ၊ ပြုနိုင်ပါကုန်၏လော။ အာစရိယု
 ပဇ္ဇာယော၊ ဆရာဥပဇ္ဇာယ်တို့အပေါ်၌။ ဝတ္တံ၊ ဝတ်ကြီးဝတ်ငယ်ကို။ ပူရေထ၊
 ပြည့်စေနိုင်ပါကုန်၏လော။ ဝါ၊ ပြည့်နိုင်ပါကုန်သလော။ ဣတိ ဝေရူပံ၊
 ဤသို့ သဘောရှိသော။ ပဋိသန္တာရမ္မံ၊ ပဋိသန္တာရ တရားစကားကို။
 (ဘာသတိ၊ ၏။) တတ္ထ၊ ထို ပရိသတ်တို့တွင်။ ဘိက္ခုနီယု၊ ဘိက္ခုနီပရိ
 သတ်တို့၌။ ဘဂိနိယော၊ နှမတို့။ ကစ္စိ၊ နည်း။ အဠ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော။
 ဂရုဓမ္မေ၊ ဂရုဓတို့ကို။ သမာဒါယ၊ ကောင်းစွာယူ၍။ ဝါ၊ ဆောက်တည်
 ၍။ ဝတ္ထထ၊ ကျင့်ကြကုန်၏လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဣဒမ္ပိ နာနာကရဏံ၊
 ဤ အသီးအခြားပြုကြောင်း အထူးသည်လည်း။ ဟောတိ၊ ၏။

ဥပါသကေသု၊ တို့သည်။ အာဂတေသု၊ လာကုန်လတ်သော်။ ဥပါ
 သက၊ ဥပါသကာ။ ကစ္စိ၊ အသို့နည်း။ တေ၊ သင်၏။ သီသံ ဝါ၊ ဦး
 ခေါင်းသည်လည်းကောင်း။ အင်္ဂံ ဝါ-အင်္ဂါကြီးငယ်သည်လည်းကောင်း။
 နရုဇ္ဇတိ၊ မကျင့်နာပဲရှိ၏လော။ တေ၊ သင်၏။ ပုတ္တဘာတရော၊ သား
 ညီအစ်ကိုတို့သည်။ အရောဂါ၊ ရောဂါမရှိကြကုန်၏လော။ ဣတိ ဝေံ၊ ဤ
 သို့။ ပဋိသန္တာရံ၊ ကို။ န ကရောတိ၊ မပြု။ [ရဟန်းများနှင့် 'မလျော်
 သောကြောင့် ထို ပဋိသန္တာရမျိုး မပြု။] ပန၊ အန္ဓယ ကား။ ဝေံ၊ ဤ
 သို့။ ကရောတိ၊ ၏။ (ကို၊ နည်း။) ဥပါသကာ၊ တို့။ ကထံ၊ အသို့နည်း။
 တိဏိ၊ သုံးပါးကုန်သော။ သရဏာနိ၊ သရဏ-တို့ကိုလည်းကောင်း။ ပဉ္စ၊
 ကုန်သော။ သီလာနိ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ ရက္ခထ၊ ခွေခွေကြကုန်၏လော။
 မာသဿ၊ တလ၏။ ဝါ၊ တလလျှင်။ အဠ၊ ရှစ်ကြိမ်ကုန်သော။ ဥပေါ
 သထေ၊ ဥပုသ်စောင့်သုံးမှုတို့ကို။ ကရောထ၊ ပြုကြကုန်၏လော။ မာတာ
 ပိတုနံ၊ အမိ အဖတို့အား။ ဝါ၊ တို့ကို။ ဥပဠာနဝတ္တံ၊ ပြုစုလုပ်ကျွေးခြင်း
 ဟူသော ကျင့်ဝတ်ကို။ ပူရေထ၊ ပြည့်စေနိုင်ကုန်၏လော။ ဓမ္မိကသမဏ
 ဗြာဟ္မဏေ၊ တရားရှိသော ရဟန်း ပုဏ္ဏားတို့ကို။ ပဋိဇဂ္ဂထ၊ ပြုစုလုပ်ကျွေး
 ကြကုန်၏လော။ ဣတိ၊ သို့။ (ကရောတိ။) ဥပါသိကာသုပိ၊ တို့၌လည်း။
 သေဝ နယော၊ တည်း။

ဣဒါနိ၊ အရှင်အာနန္ဒ၏ ဂုဏ်သက်သက်ကို မိန့်တော်မူပြီးရာ ယခု
 အခါ၌။ အာနန္ဒတ္ထေရဿ၊ ၏။ စက္ကဝတ္တိနာ၊ စကြဝတေးမင်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊

တက္ခ။ ဥပမံ၊ ဥပမာကို။ ကရောန္တော၊ ပြုတော်မူလိုသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စတ္တာရော မေ ဘိက္ခဝေတိအာဒိ။ အစရှိသော စကားတော်ကို။ အာဟာ ပြီ။ တတ္ထံ၊ ထို စတ္တာရော မေ ဘိက္ခဝေ-အစရှိသော ပါဠိရပ်၌။ ခတ္တိ ယာတိ၊ ကား။ အဘိသိတ္တာ စ၊ အဘိသိက် 'သွန်းအပ်သည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ အနဘိသိတ္တာ စ၊ အဘိသိက် မသွန်းအပ်သေးသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ခတ္တိယဇာတိကာ၊ ခတ္တိယဇာတ် ရှိသူတို့တည်း။ 'ကိရ၊ ချ။ တေ၊ ထို ခတ္တိယဇာတ် ရှိသူတို့သည်။ (အတ္တမနာ ဟောန္တိ-၌ စပ်။) စက္က ဝံတ္တိ၊ နာမ၊ စကြဝတေးမည်သော။ ရာဇာ၊ မင်းသည်။ အဘိဂ္ဂပေ၊ လွန် ကဲသော အဆင်းရှိသည်။ ဝါ၊ အလွန်အဆင်းလှသည်။ ဒဿနိယော၊ ကြည့်ရှုသင့် ကြည့်ရှုထိုက်သည်။ 'ဝါ၊ ရှုချင့်စဖွယ် တင့်တယ်သည်။ 'ပါ သာဒိကော၊ စိတ်၏ ကြည်လင်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သည်။ (ဟောတိ၊ ၏။) အာကာသေန၊ ကောင်းကင်ဖြင့်။ 'ဝိစရန္တော၊ လှည့်လည်လျက်။ ရဇ္ဇိတိုင်း ပြည်ကို။ အနုသာသတိ၊ သွန်သင်၏။ ဓမ္မိကော၊ တရားရှိ၏။ ဓမ္မရာဇာ၊ တရားသဖြင့် မင်းဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ တဿ၊ ထို စကြဝတေးမင်း၏။ ဂုဏကထံ၊ ဂုဏ်နှင့်စပ်သော စကားကို။ သုတု၊ ကြားရ၍။ သဝနေန၊ ကြားရခြင်းနှင့်။ ဒဿနမ္ပိ၊ မြင်ရခြင်းသည်လည်း။ သမံ၊ ညီညွတ်၏။ ဣ တိ၊ ဤသို့ တွေး၍။ အတ္တမနာ၊ မိမိစိတ် ရှိကြကုန်သည်။ ဝါ၊ နှစ်သက် ဝမ်းမြောက်ကြကုန်သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။

ဘာသတိတိ၊ ကား။ ကထေန္တော၊ စကားပြောလတ်သော်။ တာတာ၊ အမောင်တို့။ ကထံ၊ အဘယ်သို့နည်း။ ရာဇဓမ္မံ၊ မင်းကျင့်တရားကို။ ပူ ရေယ၊ ပြည့်စေကြကုန်၏လော။ ဝါ၊ ဖြည့်ကြကုန်၏လော။ ပဝေထိ၊ အစဉ်အဆက်ကို။ 'ရက္ခယ၊ စောင့်ရှောက်ကြကုန်၏လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိသန္ဓာရံ၊ ပဋိသန္ဓာရံကို။ ဝါ၊ ပိတ်ဆို့ ဖာထေးကြောင်း ဖြစ်သော အစေ့အစပ်စကားကို။ ကရောတိ၊ ပြု၏။ ပန၊ ကား။ ပြာဟ္မဏေသုပုဏ္ဏား တို့၌။ အာစရိယာ၊ ဆရာတို့။ ကထံ၊ နည်း။ မန္တေ၊ မန္တန်တို့ကို။ ဝါ စေထ၊ ပို့ချကြကုန်၏လော။ ကထံ၊ နည်း။ အန္တေဝါသိကာ၊ အနီးနေ တပည့်တို့သည်။ မန္တေ၊ တို့ကို။ ဂဏန္တိ၊ သင်ယူကြကုန်၏လော။ ဒက္ခိဏ ဝါ၊ အလှူကိုလည်းကောင်း။ ဝတ္တာနိ ဝါ၊ အဝတ်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ကပိလံ ဝါ၊ နွားကြောင်ကိုလည်းကောင်း။ (ဆရာတော်၏နိဿယ၌ နွား ကြောင်မ'ဟု ပေးသည်။) အလတ္ထ၊ ရကြပါကုန်၏လော။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပဋိသန္ဓာရံ၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၏။ ဂဟပတိသု၊ အိမ်ရှင်တို့၌။

တတော၊ တို့။ ကထံ၊ နည်း။ ဝေါ၊ သင်တို့ကို။ (ပိဋက-၌စပ်။) လုဇကု
 လတော၊ မင်းမျိုးမှ။ ဒဏ္ဍေန ဝါ၊ ဒဏ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ ဗလိနာ
 ဝါ၊ အခွန်အတုတ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ ပိဋက၊ နှိပ်စက်ခြင်းသည်။ န
 အတ္တိ၊ မရှိပါ၏လော။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဒေဝေါ၊ မိုးသည်။ ဓာရံ၊
 ရေအယဉ်ကို။ အနုပဝေစ္ဆတိ၊ ပေးပါ၏လော။ သဿာနံ၊ ကောက်တို့
 သည်။ သမ္ပဇ္ဇန္တိ၊ ပြည့်စုံပါကုန်၏လော။ ဣတိ ဝေံ၊ ဤသို့။ ပဋိသန္ဓာ
 ရံ၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ ကရောတိ၊ ၎င်းသမဏေသု၊ ရသေ့ရဟန်းတို့၌။ ဘန္တေ၊ အရှင်
 ဘုရားတို့။ ကထံ၊ နည်း။ ပဗ္ဗဇိတပရိက္ခာရာ၊ 'ရသေ့ ရဟန်း၏ ပရိက္ခရာတို့
 ကို။ သုလဘာ၊ လွယ်ကူစွာ ရအပ်ပါကုန်၏လော။ သမဏဓမ္မေ၊ ရဟန်း
 တရား၌။ န ပမဇ္ဇထ၊ မမေ့လျော့ကြပါကုန်၏လော။ ဣတိ ဝေံ၊ ဤသို့။
 ပဋိသန္ဓာရံ၊ ကရောတိ၊ ၎င်း။

မဟာသုဒဿနသုတ္တဒေသနာအဖွင့်

၂၁၀။ ခုဒ္ဒကနဂရကေတိ၊ ကား။ နဂရပဋိရူပဂေ၊ မြို့နှင့်အလားတူ
 သော။ (အတုအယောင် မြို့ကလေးဖြစ်သော။) သမ္မာဓေ၊ ကျဉ်းမြောင်း
 သော။ ခုဒ္ဒကနဂရကေ၊ အတုအယောင် ငယ်သောမြို့ကလေး၌။ [ခုဒ္ဒက-
 သဒ္ဒေါ ပတိဂ္ဂူပဝါစိ၊ က-သဒ္ဒေါ အပွတ္တောတိ အာဟ “ခုဒ္ဒကနဂရကေ
 တိ နဂရပတိရူပဂေ သမ္မာဓေ ခုဒ္ဒကနဂရကေ” တိ။-ဋီကာ။ ဤ ဋီကာ
 အလို-သံဝဏ္ဏနာ၌ “ခုဒ္ဒကနဂရေ” ဟု ရှိမည်ထင်သည်။] ဥဇ္ဇင်္ဂလနဂရကေ
 တိ၊ ကား။ ဝိသမနဂရကေ၊ မညီမညွတ်သောမြေရှိသော မြို့ငယ်၌။ [ဥိသရ
 ဝိသာလသဏ္ဍာနတယ (ဆားငန်မြေပေါက်သော ကျယ်ဝန်းသောသဏ္ဍာန်
 ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။) တိ “ဥဇ္ဇင်္ဂလနဂရကေ” နှိဝုတ္တန္တိ အာဟ “ဝိသမနဂရ
 ကေ” တိ။-ဋီကာ။] သာခါနဂရကေတိ၊ ကား။ ရုက္ခာနံ၊ သစ်ပင်တို့၏။ သာခါ
 နာမ၊ သစ်ခက်တို့မည်သည်။ ခုဒ္ဒကံ၊ ငယ်ကုန်သည်။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ကုန်
 သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ သာလျှင်။ အညေသံ၊ ကုသိန္နာရုံမြို့မှ အခြားကုန်သော။
 မဟာနဂရာနံ၊ မြို့ကြီးတို့၏။ သာခါသဒိသေ၊ သစ်ခက်နှင့်တူသော။ ခုဒ္ဒက
 နဂရကေ၊ အတုအယောင်ဖြစ်သော မြို့ငယ်၌။ (မာ ပရိနိဗ္ဗာယံ-၌ စပ်။)

ဋီကာ။ အညေသံ မဟာနဂရာနံ ဧကဒေသပမာဏတာယ (တစ်စုံတစ်ဒေသ
 ပမာဏရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) သာခါသဒိသေ။ ဧတ္ထ စ “ခုဒ္ဒကနဂရကေ” တိ
 ဣမိနာ တဿ နဂရဿ အပ္ပကဘာဝေါ ငုတ္တော၊ “ဥဇ္ဇင်္ဂလနဂရကေ” တိ ဣမိနာ
 ဘူမိပိပတ္တိယာ နိဟိနဘာဝေါ၊ “သာခါနဂရကေ” တိ ဣမိနာ အပ္ပမာနဘာဝေါ။-
 ဋီကာ။

ခတ္တိယမဟာသာလာတိ၊ ကား။ ခတ္တိယမဟာသာရပုတ္တာ၊ ခတ္တိယတို့၏ များ
သော ဥစ္စာနှစ်ရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သော။ မဟာခတ္တိယာ၊ မြတ်
သောမင်းမျိုးတို့သည်။ (ဗဟူ၊ များကုန်၏။-၌ စပ်။) သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံ
သော ဗြာဟ္မဏ် မဟာသာလ-အစရှိသောပုဒ်တို့၌။ သေ (ဧသော)၊ သည်။
နယော၊ တည်း။

တေသု၊ ထို ခတ္တိယမဟာသာလ-အစရှိသည် တို့တွင်။ ယေသံ၊ အကြင်
ခတ္တိယတို့သည်။ ဒကောဋီသတမ္ပိ၊ ကုဋေတရာလည်း ဖြစ်သော။ ကောဋီ
သဟယမ္ပိ၊ ကုဋေတထောင်လည်း ဖြစ်သော။ ခနံ၊ ဥစ္စာကို။ နိခဏိတွာ၊
မြှုပ်၍။ ထပိတံ၊ ထားအပ်ပြီ။ ဒိဝသပရိဗ္ဗယော၊ တူနေ၌ ကုန်ကျစရိတ်
သည်။ ဧကံ ကဟာပဏသကဋ္ဌံ၊ လှည်းတစီးတိုက် အသပြာသည်။ နိဂစ္ဆတိ၊
ထွက်၏။ သာယံ၊ ညနေချမ်းအခါ၌။ ခေ (ကဟာပဏသကဋ္ဌာနိ)၊ လှည်း
နှစ်စီးတိုက် အသပြာတို့သည်။ ပဝိသန္တိ၊ ဝင်လာကုန်၏။ (တေ၊ ထိုခတ္တိယ
တို့သည်။) ခတ္တိယမဟာသာလာ နာမ၊ ခတ္တိယမဟာသာလ-တို့မည်၏။
ယေသံ၊ အကြင် ဗြာဟ္မဏ်တို့သည်။ ဝါ၊ တို့၏။ အသိတိကောဋီခနံ၊ ကုဋေ
ရှစ်ဆယ်သော ဥစ္စာသည်။ ဝါ၊ ကို။ နိဟိတံ၊ မြှုပ်ထားအပ်သည်။ ဟော
တိ။ ဒိဝသပရိဗ္ဗယော၊ သည်။ ဧကော ကဟာပဏကုမ္ဘော၊ အသပြာ
တံကုမ္ဘသည်။ နိဂစ္ဆတိ၊ ၎င်း။ သာယံ၊ ၎င်း။ ဧကသကဋ္ဌံ၊ လှည်းတစီးတိုက်
အသပြာသည်။ ပဝိသတိ၊ ဝင်လာ၏။ (တေ၊ တို့သည်။) ဗြာဟ္မဏမဟာ
သာလာ နာမ၊ မည်၏။ [တဆယံတစိတ်သည် တအမ္မဏတည်း။ တဆယ်
အမ္မဏကို “တကုမ္ဘ” ဟု ခေါ်သည်။ ကဟာပဏသကဋ္ဌန္တိ ဧတ္ထ “ဒိကုမ္ဘ
သကဋ္ဌံ၊ ကုမ္ဘော ပန ဒသမ္ပဏော” တိ ဝဒန္တိ။-၌ ကာ။ အကျယ်ကို
အဘိဓာန်-၃၇၇, ၄၈၃, ၄၈၄-တို့၌ ပြထားသည်။] ယေသံ၊ အကြင်
ဂဟပတိတို့သည်။ ဝါ၊ တို့၏။ စတ္တာလိသကောဋီခနံ၊ ကုဋေ လေးဆယ်
သော ဥစ္စာသည်။ ဝါ၊ ကို။ နိဟိတံ၊ သည်။ ဟောတိ။ ဒိဝသပရိဗ္ဗယော၊
သည်။ ပဉ္စ ကဟာပဏမ္မဏာနိ၊ အသပြာ ၅-အမ္မဏတို့သည်။ နိဂစ္ဆန္တိ၊ ထွက်
သွားကုန်၏။ သာယံ၊ ၎င်း။ ကုမ္ဘော၊ တကုမ္ဘသည်။ ပဝိသတိ၊ ဝင်လာ၏။
(တေ၊ ထိုဂဟပတိတို့သည်။) -ဂဟပတိ -မဟာသာလာ နာမ၊ ဂဟပတိ
မဟာသာလ-တို့မည်၏။

မာ ဟေဝံ အာနန္ဒ အဝစာတိ၊ ကား။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ဝေ၊
ဤသို့။ မာ အဝစ၊ မပြောလင့်။ ဣမံ ဤ ကုသိန္နာရိမ္ပိကို။ ခုဒ္ဒကနဂရန္တိ၊
ဟူ၍။ န ဝတ္ထဗ္ဗံ၊ မဆိုထိုက်။ ဟိ၊ ချဲ့။ အဟံ၊ ငါသည်။ ဣမံဧသေ

နဂရဿ၊ ဤမြို့၏ပင်။ သမ္ပတ္တိံ၊ ပြည့်စုံခြင်းကို။ ကထေတုံ၊ ဟောတော်
 မူခြင်းငှာ။ အနေကဝါရံ၊ အကြိမ်များစွာ။ တိဋ္ဌံ (တိဋ္ဌန္တော)၊ ရပ်တော်
 မူလျက်လည်းကောင်း။ နိသိဒ္ဓိံ (နိသိဒ္ဓန္တော)၊ ထိုင်တော်မူလျက်လည်း
 ကောင်း။ မဟန္တေန၊ ကြီးစွာသော။ ဥဿာဟေန၊ အားထုတ်ခြင်းဖြင့်။
 မဟန္တေန၊ သော။ ပရက္ကမေန၊ လုံ့လဖြင့်။ ဣဓ၊ ဤ ကုသိန္နာရုံ
 မြို့သို့။ အာဂတော၊ လာတော်မူခဲ့ရပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတုာ၊ မိန့်တော်
 မူပြီး၍။ ဘူတပုဗ္ဗန္တိအာဒိံ၊ အစရှိသော စကားတော်ကို။ အာဟ၊ ပြီ။
 သုဘိက္ခာတိ၊ ကား၊ ခဗ္ဗဘောဗ္ဗသမ္ပန္နာ၊ ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်တို့နှင့် ပြည့်စုံ
 သည်။ (အဟောသိ၊ ပြီ။) ဟတ္ထိသဗ္ဗေနာတိ၊ ကား။ ကေသ္မိံ၊ တစီးသော။
 ဟတ္ထိမိ၊ ဆင်သည်။ သဒ္ဓံ၊ အသံကို။ ကရောန္တေ၊ ပြုလတ်သော်။ စတုရ
 သီတိ ဟတ္ထိသဟဿာနိ၊ ရှစ်သောင်း လေးထောင်သော ဆင်တို့သည်။
 သဒ္ဓံ၊ ကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဟတ္ထိသဗ္ဗေန၊ ဆင်
 သံဖြင့်။ အ ဝိဝိတ္တာ၊ မကင်းဆိတ်သည်။ ဟောတိ၊ တထာ၊ ထို့အတူ။
 အဿ သဗ္ဗေန၊ မြင်းသံဖြင့်။ (အ ဝိဝိတ္တာ ဟောတိ။)

ပန၊ ဆက်။ ဣ၊ ဤ ကုသာဝတီ မင်းနေပြည်၌။ ပုညဝန္တော၊
 ဘုန်းကံရှိကုန်သော။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ စတုသိန္ဓဝ ယုတ္တေဟိ၊
 လေးစီးသော သိန္ဓောမြင်းတို့ဖြင့် ကပ်ယှဉ်အပ်ကုန်သော။ ရထေဟိ၊ ရထား
 တို့ဖြင့်။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ အနုဗန္ဓမာနာ၊ အစဉ်လိုက်ကုန်လျက်။ အန္တရ
 ဝိထိသု၊ လမ်းကြားတို့၌။ ဝိစရန္တိ၊ လှည့်လည်ကုန်၏။ ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။
 ရထသဗ္ဗေန၊ ရထားသံဖြင့်။ အ ဝိဝိတ္တာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ကား။
 ဣ၊ ဤကုသာဝတီ မင်းနေပြည်၌။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ ပယောဇိတာနေဝ၊ ယှဉ်စေ
 အပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ သုံးစွဲအပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကုန်
 သော။ ဘေရိအာဒိနိ၊ စည်ကြီး အစရှိကုန်သော။ တူရိယာနိ၊ တူရိယာ
 တို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ရှိကုန်၏။) ဣတိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဘေရိသဒ္ဓါဒိဟိ ပိ၊
 စည်ကြီးသံ အစရှိသည်တို့ဖြင့်လည်း။ အဝိဝိတ္တာ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 တတ္ထ၊ ထို အသံတို့တွင်။ သမ္ပသဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ ကံသတာဠသဒ္ဓေါ၊
 ကြေးဖြင့်ပြုအပ်သော တူရိယာတို့ကို တီးခေါက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော
 အသံတည်း။ ဝါ၊ မောင်း ကြေးနောင် သံလှင် ခွက်ခွင်း အစရှိသော

၁။ သမ္ပသဒ္ဓေါ။ ။သမ္ပ သမ္ပာတိ ဝါ အညမညံ ပိယာလာပသဒ္ဓေါ သမ္ပ
 သဒ္ဓေါ။ (“သမ္ပ သမ္ပ ဟု အချင်းချင်း ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုကြောင်း အသံကို သမ္ပ
 အသံ”ဟု-ဋီကာ ဖွင့်၏။) “ဝါ”ဟု ဆိုသောကြောင့် အဋ္ဌကထာမှ တနည်းအဖွင့်ဟု
 မှတ်သင့်သည်။

ကြေးနှင့်စပ်သော တူရိယာတို့ကို တီးခေါက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သော အသံတည်း။ ပါဏိတာဋ္ဌသဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ ပါဏိနာ၊ လက်ဖြင့်။ စတုရဏှာ အဗ္ဗဏတာဋ္ဌသဒ္ဓေါ၊ လေးထောင့်ရှိသော ထက်စည်ကိုတီးခေါက်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်သောအသံတည်း။ ကုဋ္ဌဘေရိသဒ္ဓေါ၊ ဘိုးစည်သံသည်။ (ပါဏိတာဋ္ဌသဒ္ဓေါ၊ မည်၏။) ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်း။ စဒန္တိ၊ သိကြကုန်၏။

အသ္မာထ ပိဝထ ခါဒထာတိ၊ ကား။ အသ္မာထ၊ စားလှည့်ကြပါကုန်။ ပိဝထ၊ သောက်လှည့်ကြပါကုန်။ ခါဒထံ၊ စေလှည့်ကြပါကုန်။ [အသဓာတ် ကိယာဒိ-နာ ပစ္စည်းဖြင့် “သ” ကို “နာ” သို့ ကပ်သောအခါ “အသ္မာ” ဟု ဖြစ်၏။] ဃန၊ ဆက်။ အသံ၊ ဤ ရှိအပ်လတ္တံ့ကား။ ဧထေ၊ ဤ အသ္မာထ-အရရှိသောပါဌ၌။ သဓေပေါ၊ အကျဉ်းတည်း။ ဘေဘ၊ အမောင်တို့။ ဘူထ၊ စားကြကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဒသမေန၊ ဆယ်ခုမြောက်ဖြစ်သော။ ဣမိနာသဒ္ဓေန၊ ဤအသံမှ။ အဝိဝိတ္တာ၊ မကင်းဆိတ်သည်။ အနုပစ္စန္ဓသဒ္ဓါ၊ မပြတ်စဲသော အသံရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ထင်ရှားအောင်ပြဦးအံ့။ အညေသု၊ ကုသာဝတိဗ္ဗိယ အခြားကုန်သော။ နဂရေသု၊ တို့၌။ ကစဝရံ၊ အမှိုက်ကို။ ဓာညေထ၊ စွန့်ကြကုန်လော့။ ကုဒါလံ၊ ပေါက်တူးကို။ ဂဏှထ၊ ယူခဲ့ကြကုန်လော့။ ပစ္စိ၊ တောင်းကို။ ဂဏှထ၊ ကုန်လော့။ ပဝါသံ၊ အရပ်ယပါးသို့။ ဂမိသာမ၊ သွားကြကုန်စို့။ တဏှုလံပုဋ္ဌံ၊ ဆန်ထုပ်ကို။ ဂဏှထ၊ ကုန်လော့။ ဘတ္တပုဋ္ဌံ၊ ထမင်းထုပ်ကို။ ဂဏှထ။ ဖလကံ၊ ဝှံ့ခါးနီနီ၊ မြားကံ၊ လက်နက်အစရှိသည်တို့ကို။ ဝါ၊ ဒိုင်း ကာလက်နက်အစရှိသည်တို့ကို။ သဇ္ဇာနိ၊ စီရင်အပ်သည်တို့ကို။ ဝါ၊ ပြင်ဆင်အပ်သည်တို့ကို။ ကရေထ၊ ပြုကြကုန်လော့။ ဣတိ ဝေဂ္ဂပါ၊ ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော။ သဒ္ဓါ၊ အသံတို့

၁။ ပါဏိတာဋ္ဌသဒ္ဓေါ။ ။ ဤအရာ၌ “တာဋ္ဌသဒ္ဓေါတိ” ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ “ပါဏိတာဋ္ဌသဒ္ဓေါတိ” ဟူ၍ လည်းကောင်း ပါဌနှစ်ထွေရှိ၏။ ထိုတွင် “တာဋ္ဌသဒ္ဓေါတိ” ဟု ရှိသောပါဌသာ “တာဋ္ဌသဒ္ဓေန” ဟုသော ပါဌတော်ပါဌ “ကံသတာဋ္ဌာဒိသဗ္ဗတာဋ္ဌာဝစရသဒ္ဓေါ တာဋ္ဌသဒ္ဓေါ-ဟုသော ဝိကပါဌတို့နှင့် ညီ၏။ “ပါဏိနာ စတုရဏှာ အဗ္ဗဏတာဋ္ဌသဒ္ဓေါ-ဟုသောပါဌဝယ် “ပါဏိနာ” ဟုသော ပါဌကိုမြင်၍ နောက်မှထည့်ကြဟန်ရှိ၏။

၂။ ဝေဂ္ဂပါသဒ္ဓါ။ ။ ကစဝရံ ဝိဂ္ဂပိတိတယ၊ အမှိုက်တို့ဖြင့်ရှေးပွယ်သော လမ်းရှိကုန်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ကစဝရံ ဆဋ္ဌထ-ကို ရည်ရွယ်သည်။) အရညေ ကန္နမူလပဏှာဒိဂ္ဂဟဏာယ၊ တော၌ သစ်ဥ သစ်မြစ် သစ်ရွက် အစရှိသည်တို့ကို ယူခြင်းအကျိုးငှာ။ (ကုဒါလံ ပစ္စိ ဂဏှထ-ကို ရည်ရွယ်သည်။) တဏှာဒုက္ခဇီဝိကတယ၊ စ၊ ထိုမြို့၌ ဆင်းရဲသဖြင့် အထက်မှေးခြင်း ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ (ပဝါသံ

သည်။ ဟောန္တိ ယထာ၊ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့။ ဝေံ၊ ဤအတူ။ ဣမ၊ ဤ ကုသာ
ဝတီ မင်းနေပြည်၌။ န အဟောသိ။ ဖြစ်သည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤအနက်ကို။
ဒေယေတိ၊ ၎င်း။

စ၊ ဆက်။ ဒသမေန သဒ္ဓေနာတိ၊ ဟူ၍။ ဝတွာ၊ မိန့်တော်မူပြီး၍။
ကုသာဝတီ အာနန္ဒ။ ပ။ အဟောသိတိ၊ ဤသို့အစရှိသော။ သဗ္ဗံ၊ သော။
မဟာသုဒဿနသုတ္တံ၊ သုတ်ကို။ နိဋ္ဌာပေတွာ၊ ပြီးဆုံးစေတော်မူပြီး၍။ ဂစ္ဆ
တံ အာနန္ဒာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို ဂစ္ဆ တံ အာနန္ဒ-အစ
ရှိသော ပါဠိရပ်၌။ အဘိက္ကမထာတိ၊ ကား။ အဘိမုခ၊ ရှေးရှုသော
မျက်နှာရှိကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) ကမထ၊ သွားကြကုန်လော့။ အာဂစ္ဆထ၊
လာကြကုန်လော့။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ ပန၊ ပရိဟာရ။ ပ။ အံ၊ တေ၊
ထို မလ္လာမင်းတို့သည်။ ဘဂဝတော၊ ၎င်း။ အာဂတဘာဝံ၊ ကြွလာတော်မူ
သည်၏အဖြစ်ကို။ န ဇာနန္တိ ကိံ၊ မသိကြကုန်သလော။ ဣတိ၊ ဤကား အမေး
တည်း။ (ဘဂဝတော၊ ၎င်း။ အာဂတဘာဝံ၊ ကို။) ဇာနန္တိ၊ သိကြကုန်၏။
(ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။) ဗုဒ္ဓါနံ၊ တို့၏။ ဂတဂတဋ္ဌာနေ နာမ၊ ရောက်
အပ် ရောက်အပ်သော အရပ်မည်သည်၌။ မဟန္တံ၊ ကြီးစွာသော။ ကောလာ
ဟလံ၊ အုတ်အုတ် ကျက်ကျက်သည်။ ဟောတိ၊ ၎င်း။ ကေနစိဒေဝ၊ တစုံတခု
သာလျှင်ဖြစ်သော။ ကရထိယေန၊ ပြုဖွယ်ကိစ္စဖြင့်။ နိသိန္နတ္တာ၊ ထိုင်နေကြ
သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ န အာဂတာ၊ မလာကြကုန်။ တေ၊ ထို မလ္လာမင်းတို့
သည်။ အာဂန္တာ၊ လာ၍။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ အား။ ဝါ၊ ၎င်း။ ဌာန နိသဇ္ဇော

ဂမိဿာမ-စသည်ကို ရည်ရွယ်သည်။) ဣတိ ယထာက္ကမံ ယောဇေတမ္ပံ၊ ဤသို့ အစဉ်
အတိုင်း အနက်ကိုယှဉ်စေပါ ဟူလို။-ဋီကာ။

၁။ မဟန္တကောလာဟလံ။ ပ။ ပေသေသိ။ ။ သဒ္ဓါသမ္ပန္နာနံ ဒေဝတာနံ၊ သဒ္ဓါ
တရားနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော နတ်တို့၏လည်းကောင်း။ ဥပါသကာနု၊ ဥပသကာတို့၏
လည်းကောင်း။ ဝသေန၊ အစွမ်းဖြင့်။ ပုရတော၊ ပုရတော မဟာတီ ဥဂ္ဂေါသနာ
ဟောတိ။ ရှေးက ရှေးက ကြီးစွာသော ကြေးကြော်သံဖြစ်၏။ [ဤသို့ ကောလာဟလ
အရ “ဌာန” ကို ရအောင်ဖွင့်ပဲ ကြေးကြော်သံကိုရအောင် ဖွင့်သောကြောင့် “ဂတ
ဂတဋ္ဌာနံ နာမ” ဟု မရှိသင့်။ “ဂတဂတဋ္ဌာနေ နာမ” ဟု အာဇာရနှင့် ရှိမှ ကောလာ
ဟလ အသံနှင့် လျော်မည်။] တတ္ထ ဘဂဝန္တံ ဥဒ္ဓိဿ ကတဿ ဝိဟာရဿ အဘာ
ဝတော၊ ဘိက္ခုသံဃဿ စ မဟန္တာဘဝတော တေ အာဂန္တာ။ ပ။ ပေသေသိ။
ပေသေန္တော စ “ကထဗ္ဗိ နာမ ဘဂဝါ ပစ္စိမေ ကာလေ အတ္တနောပဝတ္တိံ အဗ္ဗာကံ
န-ရောဓစသိ၊ နေသံ ဝေါမနဿံ မာ အဟောသိ” တိ “အဇ္ဇ ခေါ ဝါသေဋ္ဌာ” တိ
ဖာဒိနာ သာသနံ ပေသေသိ။-ဋီကာ။

ကာသံ၊ ရုပ်ရာ ထိုင်ရာအရပ်ကို။ သံဝိဒဟိတွာ၊ စီရင်၍။ ဒဿန္တိ၊ ပေးကြကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ မြော်မြင်တော်မူ၍။ တေသံ၊ ထို မလ္လဝမင်းတို့၏။ သန္တိကေ၊ အထံ၌။ ဝါ၊ သို့။ အဝေလမ္ပိ၊ အချိန်မဲ့၌လည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပေသေသိ၊ စေလွှတ်တော်မူပြီ။

မလ္လာနံဝန္တနာအဖွင့်

၂၃၁။ အမှာကံ စ နောတိ ဣ၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ နော ကာရော နော-သဒ္ဒါသည်။ နိပါတမတ္တံ၊ အနက်မရ နိပါတ်မျှတည်း။ [နောဣတိ ကရိယတိ ဥစ္စာရီယတိတိ နောကာရော၊ “နော” ဟူ၍ ရွတ်ဆိုအပ်သော သဒ္ဒါ။] အဃာဝိနောံ တိ၊ ကား။ ဥပ္ပန္နဒုက္ခာ၊ ဖြစ်သော ဆင်းရဲခြင်းရှိကုန်သည်။ ဒုဗ္ဗနာတိ၊ ကား။ အနတ္တမနာ၊ မိမိစိတ်မရှိကုန်သည်။ ဝါ၊ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သော စိတ်မရှိကြကုန်သည်။ စေတောဒုက္ခသမပ္ပိတာတိ၊ ကား။ ဒေါမနဿသမပ္ပိတာ၊ နှလုံးမသာယာခြင်းသည် လွန်စွာရောက်အပ်ကုန်သည်။ (ဟုတွာ ကန္တန္တိ-၌စပ်။) ကုလပရိဝတ္တသော၊ ကုလပရိဝတ္တသော ထပေတွာတိ၊ ကား။ ဧကေကံ၊ တမျိုးတမျိုးသော။ ကုလပရိဝတ္တံ၊ အမျိုး၏ အစဉ်အဆက်ကို။ ကုလသဇေပံ၊ အမျိုး၌ထည့်သွင်းအပ်သော လူအပေါင်းကို။ ဝီထိသဘာဂေန စေဝ၊ သဘောတူသောလမ်းမ အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ရုစ္ဆာသဘာဂေန စ၊ သဘောတူသော ရထားလမ်းအားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝိသုဝိသု၊ အသီး အသီး။ ဝါ၊ တစုသည် တစုသည်။ ထပေတွာ၊ ထား၍။ (ဘဂဝန္တံ ယံနူန ဝန္တာပေယျ-၌ စပ်။) [တေ ပန တံတံ ကုလပရိဝတ္တပရိစ္ဆိန္တာ မလ္လာရာဇာနော တသ္မိံ နဂရေ ဝီထိအာဒိသဘာဂေန ဝသန္တိ (အမျိုးတူသူတို့သည် ထလမ်းတည်း တစုတည်းနေတတ်ကြကုန်၏။) ဣတိ ဝုတ္တံ “ဝီထိသဘာဂေန စေဝ ရုစ္ဆာသဘာဂေနစာ”တိ။-ဋီကာ]

၁။ အဃာဝိနော။ ။အခံ ငှက်၊ ဆင်းရဲကို+အာဝေန္တိ၊ ထင်ရှားစေကြ၏။ပကာသေန္တိ၊ ထင်ရှားပြုကြကုန်၏။ ဣတိ အဃာဝိနော။ [အဝ-ဓာတ်၊ တဿီလ အနက်မပါသော ကိ-ပစ္စည်း၊ အ ကို အာဝုဋ္ဌိ ပြု၊ အဝ-ဓာတ်၏ အနက်များစွာ ထို့တွင် ဤ နေရာ၌ “သတ္တာ၊ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်း” အနက်ဟောတည်း။ ကာရိတ်ကျေ။] ပါကဋီဘူတဒုက္ခာတိအာဟ“ဥပ္ပန္နဒုက္ခာ”တိ။-ဋီကာ။

သုဘဒ္ဒပရိဗ္ဗာဇကဝတ္ထုအဖွင့်

၂၁၂။ သုဘဒ္ဒေါ နာမ ပရိဗ္ဗာဇကောတိ၊ ကား။ ဥဒိစ္စုဗြာဟ္မဏမဟာ
 သာလကုလာ၊ များသောဥစ္စာနှစ်ရှိသော၊ ဥဒိစ္စုဗျဏ္ဍားမျိုးမှ။ (နိက္ခမ္မိထွက်
 ရှိ။) ပဗ္ဗတိတော၊ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်သော။ ဆန္ဒပရိဗ္ဗာဇကော၊
 အဝတ်ဖြင့် ဖုံးအပ်သော ကိုယ်အင်္ဂါရှိသော ပရိဗ္ဗိဇ်သည်။ (ပဋိဝသတိ-
 ဌ် စပ်။) [“ဆန္ဒ”ဖြင့် အဝတ်မဝတ်သော “နဂ္ဂ” ပရိဗ္ဗိဇ်ကို ကန့်သည်။]
 ကင်္ခါဓမ္မောတိ၊ ကား။ ဝိမတိဓမ္မော၊ တွေးသော ယုံမှားခြင်းသဘော
 သည်။ (အတ္တိ-ဌ် စပ်။) ပန၊ ပရိ။ ပ။ အံ။ ကဿ၊ ကြောင့်။ အဿ၊
 ထို သုဘဒ္ဒ ပရိဗ္ဗိဇ်၏။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့၌။ ဝါ၊ ယနေ့ရောက်မှ။ ဝေ၊ ဤ
 အကြံသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား၊ အမေးတည်း။
 တထာဝိဓဉ္စပနိဿယတ္ထာ၊ ထိုသို့ သဘောရှိသော အားကြီးသော မှီရာ
 အကြောင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (အဿ အဇ္ဇ၊ ဝေ အဟောသိ၊ ဣတိ၊
 ဤကား အဖြေတည်း။) ကိရ၊ ချဲ့။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ ပုညကရဏကာလေ၊ ကောင်းမှု
 ပြုရာ အခါ၌။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဘာတရော၊ ညီနောင်တို့သည်။ အဟေသံ၊
 ရှိကုန်ပြီ။ တေ၊ ထို ညီနောင်တို့သည်။ ဧကေတော၊ တပေါင်းတည်းသာ။ သဿံ၊
 နောက်ကို။ အင်္ဂံ၊ ကုန်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုညီနောင်တို့တွင်။ ဇေဋ္ဌကဿ၊ နောင်
 တော်ကြီး၏။ ဧကေသိ၊ တခုသော။ သဿေ၊ ကောက်၌။ နဝါ၊ ရေ၊ ကိုးကြိမ်
 တို့တိုင်တိုင်။ အဂ္ဂုဿဒါနံ၊ အဦးဖြစ်သောကောက်ကို ပေးလှူခြင်းကို။ ဝါ၊
 ကောက်ဦးအလှူကို။ မယာ၊ သည်။ ဒါတုဗ္ဗံ၊ ပေးသင့်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့သော
 အကြံသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ နော၊ ထို နောင်တော်သည်။ ဝပုကာ
 လေ၊ စိုက်ပျိုးရာအခါ၌။ ဗီဇဂ္ဂံ နာမ၊ မျိုးစေ့အဦးမည်သည်ကို။ ဝါ၊
 အဦးဖြစ်သော မျိုးစေ့မည်သည်ကို။ ဒတွာ၊ ရှိ။ [ဗီဇတော စ၊ အဂ္ဂံ
 ဂဟေတွာ၊ (မျိုးစေ့တို့မှ အဦးအဖျားကိုယူ၍။) အာဟာရံ သမ္မာဒေတွာ
 ဒါနံ ဗီဇဂ္ဂံ-ဋီကာ။] ဂဗ္ဘကာလေ၊ ကိုယ်ဝန်ရှိသကဲ့သို့ ဖုံးတုန်းလုံးတုန်း
 အခါ၌။ ကနိဋ္ဌေန၊ ညီငယ်နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ မန္တေသိ၊ တိုင်ပင်ပြီ။ (ကိ။)
 ဂဗ္ဘကာလေ၊ ၌။ ဝါ၊ ၌။ ဂဗ္ဘံ၊ ကိုယ်ဝန်ကို။ ဝါ၊ ကောက်ဖုံးကို။
 ဖာလေတွာ၊ ခဲ့၍။ ဒဿာမ၊ ပေးလှူကြကုန်စို့။ ဣတိ၊ (မန္တေသိ။) [ဂဗ္ဘ
 ကာလေတိ ဂဗ္ဘဓာရဏတော ပရံ ခိရဂ္ဂဟဏကာလေ။ ဖုံးတုန်းလုံး
 တုန်း၌ စား၍ မဖြစ်သေးသောကြောင့် ကိုယ်ဝန်ဆောင်ရာအခါမှ နောက်
 နို့ရည်ယူရာအခါ၌”ဟု ဖွင့်သည်။ တေနာဟ “ဂဗ္ဘံ-ဖာလေတွာ ခိရံ
 နိဟရိတု” တိအာဒိ-ဋီကာ။]

ကနိဋ္ဌော၊ သည်။ (ဟံ၊ သင်သည်။) တရုဏသုဿံ၊ နုသောကောက်ကို။ နာသေတုကာမော၊ ဖျက်ဆီးခြင်းငှာ အလိုရှိသည်။ အသိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ အာဟ၊ ပြီ။ ဇေဋ္ဌော၊ နောင်တော်ကြီးသည်။ ကနိဋ္ဌဿ၊ ၏။ အနနုဝတ္တနဘာဝံ၊ မိမိအလိုသို့ မလိုက်သည်၏အဖြစ်ကို။ ဥ တွာ၊ ၍။ ခေတ္တံ၊ ကို။ ဝိဘဇိတွာ၊ ခွဲဝေ၍။ အတ္တနော၊ ၏။ ကောဋ္ဌာသတော၊ အဖို့ အစုမှ။ ဂမ္ဘံ၊ ကို။ ဖာလေတွာ၊ ၍။ ခိရံ၊ နှိရည်ကို။ နိဟရိတွာ၊ ထုတ်ဆောင်၍။ သပ္ပိ နဝနိတေန၊ ကောပတ် ဆီဦးဖြင့်။ သယောဇေတွာ၊ ယှဉ်စေ၍။ အဒါသိ၊ ပြီ။ ပုထုကကာလေ၊ မုန့်ဆန်းလုပ်လောက်ရာ အခါ၌။ ပုထုကံ၊ မုန့်ဆန်းကို။ ကာရေတွာ၊ ပြုစေ၍။ အဒါသိ၊ ပြီ။ [သဿာနံ နာတိပက္ကေ ပုထုကယောဂ္ဂု ဖလကာလေ။-ဋီကာ။] လာယနကာလေ၊ ရိတ်ရာအခါ၌။ လာယနဂုံ၊ ရိတ်ဖို့ အားထုတ်ရာအခါ၌ အဦးအဖျားဖြစ်သော ကောက်ကို။ အဒါသိ။ [ပက္ကဿ သဿဿ လဝနေ လဝနာရမ္ဘေ ဒါနံ အဒါသိ။-ဋီကာ။] ဝေဏိကရဏေ၊ ကောက်ထုံးပြုချိန်အခါ၌။ ဝေဏဂုံ၊ အထုံးထုံးရာ အခါ၌ အဦးအဖျားဖြစ် သော ကောက်ကို။ (ကောက်ထုံးဦးအလှူကို။) အဒါသိ။ [လုနဿ သဿဿ ဝေဏိဝသေန ဗန္ဓိတွာ၊ တပနံ ဝေဏိကရဏံ။ တဿ အာရမ္ဘေ ဒါနံ ဝေဏဂုံ။- ဋီကာ။] ကလာပါဒိသု၊ ကောက်လှိုင်းတို့ကို စုပုံရာအခါ အစရှိသည်တို့၌။ ကလာပဂုံ၊ စုပုံရာအခါ၌ အဦးအဖျားဖြစ်သောကောက်ကို။ (ကောက် လှိုင်းပံဦး အလှူကို။) အဒါသိ။ [ဝေဏိယော ပန ဧတော ကတွာ ရာသိ ကရဏံ ကလာပေါ။ တတ္ထ အဂ္ဂဒါနံ ကလာပဂုံ။-ဋီကာ။] ခလဂုံ၊ တလင်း ဝယ် နယ်ရာအခါ၌ အဦးအဖျားဖြစ်သော ကောက်ကို။ အဒါသိ။ [ကလာ ပတော နိဟရိတွာ မဒ္ဒနေ အဂ္ဂဒါနံ ခလဂုံ။-ဋီကာ။] ခလဘဏ္ဍဂုံ၊ နယ် အပ်ပြီးသော စပါးဘဏ္ဍာ၏ အဦးအဖျားကို။ အဒါသိ။ [မဒ္ဒိတံ သြဗု ဏိတွာ (ခါ၍လေ့၍။) ခညဿ၊ ထုသိကရဏေ အဂ္ဂဒါနံ ခလဘဏ္ဍဂုံ။- ဋီကာ။] ကောဋ္ဌဂုံ၊ ကျီသို့သွင်းရာအခါ၌ အဦးအဖျားကို။ အဒါသိ။ [ခညဿ ခလတော ကောဋ္ဌေ ပက္ခိပနေ အဂ္ဂဒါနံ ကောဋ္ဌဂုံ။-ဋီကာ။] ဣတိ ဝေံ၊ သို့။ ဧဝသဿေ၊ တင်ြိမ်သောကောက်၌။ နဝဝါရေ၊ ကိုးကြိမ်တို့တိုင်တိုင်။ အဂ္ဂဒါနံ၊ အဦးဖြစ်သောအလှူကို။ (အလှူဦးကို။) အဒါသိ။ ကနိဋ္ဌော ပန၊ ညီငယ်သည်ကား။ ဥဒ္ဒရိတွာ၊ ကျီမှထုတ်၍။ အဒါသိ၊ ပြီ။

ကေသု၊ ထိုညီနောင်တို့တွင်။ ဇေဋ္ဌကော၊ နောင်တော်ကြီးသည်။ အညာ သိကောဏ္ဍညတ္ထေရော၊ သည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဟံ၊ သည်။ ကဿ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပဌမံ၊ စွာ။ ဓမ္မံ၊ ကို။

(တနည်း) ပဌမဓမ္မံ တရားဦးကို။ ဒေသေယျံနု ခေါ်၊ ဟောရပါအံနည်း။
 ဣတိ။ သြလောကေန္တော၊ ကြည့်တော်မူလတ်သော်။ အညာသိကောဏှညော၊
 သည်။ ဧကသ္မိံ သဿေ၊ တကြိမ်သော ကောက်၌။ နဝံ၊ ၉-ကြိမ်ကုန်
 သော။ အဂ္ဂဒါနာနိ၊ အဦးအလှူတို့ကို။ အဒါသိ၊ ပြီ။ ဣမံ အဂ္ဂဓမ္မံဤ
 တရားဦးကို။ တဿ၊ ထို အညာသိကောဏှည-အား။ ဒေသေယျာမိ၊ ဟော
 တော်မူအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံတော်မူ၍။ သဗ္ဗပဌမံ၊ အလုံးစုံသောပုဂ္ဂိုလ်
 တို့၏ ရှေးဦးစွာ။ ဓမ္မံ ကိ၊ ဒေသေသိ၊ မူပြီ။ သော၊ ထို အရှင်ကောဏှ
 ည-သည်။ အဋ္ဌာရသဟိ၊ ဗြဟ္မကောဋီဟိ၊ တဆယ် ရှစ်ကဋေသော၊ ဗြဟ္မာတို့
 နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကု။ သောတာပတ္တိဖလေ၊ ၌။ ပတိဋ္ဌာသိ၊ တည်ပြီ။ ကနိ
 ဋ္ဌော ပန၊ သည်ကား။ သြဟိယိတွာ၊ ကျန်ရစ်၍။ ပစ္စာ၊ နောက်၌။
 ဒါနဿ၊ ၏။ ဝါ၊ ကို။ ဒိန္နတ္တာ၊ ပေးလှူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 သတ္ထု၊ ၏။ ပရိနိဗ္ဗာနကာလေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူခါနီးအခါ၌။ ဝေံ၊ သို့။
 စိန္တေတွာ၊ ၍။ သတ္တာရံ၊ ကို။ ဒဠုကာမော၊ ဖူးမြင်ခြင်းငှာ အလိုရှိ
 သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

မာ တထာဂတံ ဝိဟေဋ္ဌေသိတိ(တ္ထေ)၊ ဟူသော ဤပါဠိ၌။ (ဂုဠတ္ထံ
 ကို။) ကိရ(ဥဒ္ဓရိတွာ ဒဿေမိ)၊ အံ့။ ထေရော၊ အရှင်အာနန္ဒာ ထေရ်သည်။
 ဧတေ အညတိတ္ထိယာ နာမ၊ ဤ သာသနာတော်အယူမှ တပါးသောအယူ
 ရှိသော တိတ္ထိတို့မည်သည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဂဟဏမေဝ၊ အယူကိုသာ။
 ဂဏန္တိ၊ ယူတတ်ကြကုန်၏။ တဿ၊ ထို မိမိအယူကို။ ဝိဿဇ္ဇာပနတ္တာယ၊
 စွန့်စေခြင်းအကျိုးငှာ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဝါ၊ သည်။ ဗဟံ၊ များစွာ။
 ဘာသမာနဿ၊ ဟောတော်မူရသော်။ ကာယ ဝါစာဝိဟေသာ၊ ကိုယ်တော်
 နှုတ်တော်တို့၏ ပင်ပန်းခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ စ၊ သည်သာ
 မကသေး။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပကတိယာပိ၊ ပင်ကို အားဖြင့်လည်း။
 ကိလန္တော ယေဝ၊ ပင်ပန်းတော်မူသည်သာ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ မညမာနော၊
 မှတ်ထင်သည်။ (ဟုတွာ။) ဝေံ၊ ဤသို့။ ဝါ၊ ဤ မာ တထာဂတံ ဝိဟေ
 ဋ္ဌေသိ-ဟူသောစကားကို။ အာဟ၊ ပြောပြီ။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ သည်။ အယံ

၁။ နဝ အဂ္ဂဒါနာနိ အဒါသိ။ ။ “နဝ အဂ္ဂဒါနာနိ အဒါသိ” တိ ဣမိနာ “ကတံ
 နု ခေါ် အဟံ သဉ္ဇာ၊ သန္တိကေ အဂ္ဂတေ ဝ မုစ္စေယျ” ဟိ အဂ္ဂဒါနဝသေန ဝိဝေ။
 ပနိဿယဿ ကုသလဿ ကတုပစိတတ္တာ၊ ဉာဏဿ စ တထာ ပရိပါကံ ဂတတ္တာ
 အဂ္ဂဓမ္မဒေသနာယ တဿ ဘာဇနဘာဝံ ဒဿေတိ။ တေနာဟ “ဣမံ အဂ္ဂဓမ္မံ
 တဿ ဒေသေယျာမိ” တိ အာဒိ။-ဋီကာ။

အိက္ခာ၊ သည်။ မေ၊ ငါ့အား။ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို။ န ကံဗေတံ၊ မပြု။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ခွင့်မပြုပါသော်လည်း။ အတ္တိဂေကု၊ တစ်စုံတစ်ခုသော အကျိုးကို အလိုရှိသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အနုဝတ္တိတွာ၊ အစဉ်လိုက်၍။ ကာရေတဗ္ဗော၊ ပြုစေထိုက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြ၍။ ထေရံ၊ ကို။ ဝါ၊ သို့။ အနုဝတ္တိန္တော၊ အစဉ်လိုက်လိုသည်။ (ဟုတွာ။) ဒုတိယမ္ပိ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်းကောင်း။ တတိယမ္ပိ၊ သုံးကြိမ်မြောက်လည်းကောင်း။ အာဟ၊ လျှောက်ပြီ။

၂၃၃။ အဿောသိ ခေါ်တိ၊ ကား။ သံသိဒ္ဓါရေ၊ ကန်လန်ကန် တံခါးပေါက်၌။ ဌိတသ္မိ၊ ရပ်လျက်။ ဘာသတော၊ ပြောစဉ်။ ဝါ၊ ပြောသော အရှင်အာနန္ဒာ၏ စကားကို။ ပကတိသောတေနေဝံ၊ ပကတိနားတော်ဖြင့်ပင်။ အဿောသိ၊ ကြားသိတော်မူပြီ။ စ ပန၊ ထပ်၍ဆက်ဦးအံ့။ သုတွာ၊ ကြားရ၍။ သူတဒ္ဓဿေဝံ၊ ၏ပင်။ အတ္တာယံ၊ အကျိုးငှာ။ မဟတာ၊ ကြီးစွာသော။ ဥဿံဟေန၊ အားထုတ်ခြင်းဖြင့်။ အာဂတတ္ထံ၊ ကုသိန္နာရုံ သို့ ကြွလာတော်မူခဲ့ရသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အလံ အာနန္ဒာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ တတ္ထ၊ ထို အလံ အာနန္ဒ-အစရှိသော ပါဠိ၌။ အလန္တိ၊ ဟူသောသဒ္ဓါသည်။ ပဋိက္ခေပတ္ထေ၊ ပယ်မြစ်ခြင်း အနက်၌။ (ပဝတ္ထော။) နိပါတော၊ တည်း။ အညာပေက္ခာဝါတိ၊ ကား။ အညာတုကာ မောဝ၊ သိခြင်းငှာ အလိုရှိသည်သာ။ ဟုတွာ၊ ၍။ (ပုစ္ဆိဿတိ-၌ စပ်။) “အညာယံ အာပေက္ခာ ယဿာတိ အညာပေက္ခော” ဟု သဒ္ဓတ္ထဖြစ်၏။ အညာတုကာမောဝ ဟုတွာ-ကား အဓိပ္ပါယ်တူ တည်း။]

အဗ္ဗညိ သူတိ၊ ကား။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ စေသံ၊ ထို သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏။ ပဋိညာ၊ ဝန်ခံ ခြင်းသည်။ (ဟောတိ။) တံထေဝ၊ ထိုဝန်ခံသည့်အတိုင်းသာ။ ဇာနိ သု၊ သိကြပါသလော။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ (ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။) နေသံ၊ ထို သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏။ သာ ပဋိညာ၊ ထို ဝန်ခံခြင်းသည်။ နိယျာနိကာ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှထွက်မြောက် တတ်သည်။ သစေ (ဟောတိ)၊ အံ့။ (ဝေ သတိ။) သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသော သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့သည်။ အဗ္ဗညိသု၊ သိကြကုန်ပြီ။ (နေသံ၊ တို့၏။ သာ ပဋိညာ၊ သည်။ နိယျာနိကာ၊ သည်။) နော စေ (ဟောတိ)၊ အကယ်၍ မဖြစ်အံ့။ (ဝေ သတိ၊ သော်။ သဗ္ဗေ၊ တို့သည်။) န အဗ္ဗညိသု၊ မသိကြ ကုန်။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေသံ၊ ထို သမဏ ဗြာဟ္မဏတို့၏။ ပဋိညာ၊ သည်။ နိယျာနိကာ၊ တတ်သည်။ (ဟောတိ) ကိံ၊ မြစ်ပါသလော။ (တေ သံ၊ တို့၏။ ပဋိညာ၊ သည်။) အ နိယျာနိကာ၊ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်

တတ်သည်။ (ဟောတိ) ကိံ၊ ဖြစ်ပါသလော။ ဣတိ၊ ဤ အနက်သည်။ ဝါ၊ ကို။ (ဝတ္ထံ ဟောတိ။) အယမေဝ၊ ဤအနက်သည်ပင်။ တဿ ပဉ္စဿ၊ ထိုပြဿနာ၏။ အတ္ထော၊ အနက်တည်း။

အထံ၊ မေးလျှောက်ရာ ထိုအခါ၌၊ ဘဂဝါ၊ သည်။ တေသံ၊ ထိုသမဏ ပြာဟုဏတို့၏။ အနိယျာနိကဘာဝကထနေန၊ နိယျာနိက မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကို ဖြေဆိုခြင်းဖြင့်။ အတ္ထာဘာဝတော စေဝ၊ သုဘဒ္ဒ - အတွက် အကျိုး၏ မဲရှိခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ ဩကာသာဘာဝတောစ၊ အကျယ် ဟောဖို့ရန် အခွင့်မရှိခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ အလန္တိ၊ ဟူ၍။ ပဋိက္ခိ ပိတု။ ပယ်တော်မူပြီး၍။ ဓမ္မမေဝ၊ တရားကိုသာ။ ဒေသေသိ၊ ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ ပဌမယာမသ္မိံ၊ ပထမ ယံ၌။ မလ္လာနိ၊ တို့အား။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတွာ၊ ဟောတော်မူပြီး၍လည်းကောင်း။ မဇ္ဈိမယာမေ ခ္ဋိ။ သုဘဒ္ဒဿ၊ အား။ (ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသေတွာ၊ ၍လည်းကောင်း။) ဥစ္စိမယာမေ၊ နောက်ဆုံးယံ၌။ ဘိက္ခုလသံ၊ ရဟန်းအပေါင်းတို့။ ဩဝဒိတွာ၊ ဆုံးမတော် မူပြီး၍လည်း ကောင်း။ ဗလဝပစ္စုသသမယေ၊ အားကြီးသော မိုးသောက်အခါ၌။ (အရုဏ် တက်ဖို့ရန် နိုးကပ်နေသောအခါ၌။) ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော် မူအံ့။ ဣစ္စေဝ (ဣတိ ဝေ)။ ဤသို့ နှလုံးသွင်းတော်မူ၍သာ။ ဘဂဝါ သည်။ အာဂတော၊ ကုသိန္နာရုံသို့ ကြွလာတော်မူခဲ့ပြီ။

၂၁၄။ သမဏောပိ တတ္ထံ န ဥပလဗ္ဗတိတိ၊ ကား။ တတ္ထံ၊ ထို သံ၊ သနာ၌။ ပဌမော၊ ပထမ ဖြစ်သော။ သောတာပန္နသမဏောပိ၊ သောတာ ပန် ရဟန်းသည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဒုတိယော၊ သော။ အာဂါဂါမိ သမဏောပိ၊ လည်း။ (နတ္ထိ။) တတိယော၊ သော။ အနာဂါမိသမဏောပိ၊ သည်လည်း။ (နတ္ထိ။) တတ္ထံ၊ ထို သာသနာ၌။ စတုတ္ထော၊ သော။ အရဟန္တ သမဏောပိ၊ ရဟန္တာ၊ ရဟန်းသည်လည်း။ နတ္ထိ။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။ [စာအုပ်တို့၌ “အရဟတ္တသမဏောပိ” ဟု ရှိသော်လည်း အရဟတ္တ-သဒ္ဒါ သည် “အရဟန္တသ+ဘာဝေါ အရဟတ္တံ” အရ “အရဟတ္တဖိုလ်” ဟူသော အနက်ကို ဟော၏။ ဤနေရာ၌ အနာဂါမိသမဏော-ကဲ့သို့ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုသာ ယူဖို့လိုသည်။ ထို့ကြောင့်- “အရဟန္တသမဏောပိ” ဟု ပါဠိရှိပါစေ။] ဣမသ္မိံ ခေါ၊ တိ၊ ဟူသောစကားကို။ (အာဟ-၌ စပ်။) ပုဂ္ဂိုလ်ဒေသနာယ၊ ရှေးဖြစ်သော “ယသ္မိံ စ ခေါ သုဘဒ္ဒ ဓမ္မဝိနယေ” အစရှိသော ဒေသနာ တော်ဖြင့်။ အနိယမတော၊ မည်သည့်သာသနာတော်ဟု သတ်မှတ်ခြင်း မရှိ သောအားဖြင့်။ ဝတွာ၊ မိန့်တော်မူပြီး၍။ ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ အတ္ထနော၊

ကိုယ်တော်၏။ သာသနံ၊ သာသနာတော်ကို။ နိယမေန္တော၊ သတ်မှတ်
တော်မူလိုသည်။ (ဟုတွာ။) အာဟ၊ ပြီ။

သုညာ ပရပ္ပဝါဒါ သမဏေတိတိ၊ ကား။ စတုန္နံ၊ ကုန်းသော။ မဂ္ဂါနံ၊
မဂ်တို့၏။ အတ္တယာ၊ အကျိုးငှာ။ အာရဒ္ဓဝိပုဿကေဟိ၊ အားထုတ်အပ်
သော ဝိပုဿနာရှိကုန်သော။ စတူဟိ၊ လေးပါးညော ရဟန်းတို့၏လည်း
ကောင်း။ မဂ္ဂဋ္ဌေဟိ၊ မဂ်၌ တည်ကုန်သော။ စတူဟိ၊ တို့လည်းကောင်း။
ဖလဋ္ဌေဟိ၊ နှိုလ်၌ တည်ကုန်သော။ စတူဟိ၊ တို့လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ ဤ
သို့။ ဒွါဒသဟိ၊ ကုန်သော။ သမဏေဟိ၊ တို့မှ။ ပရပ္ပဝါဒါ၊ အခြား
သော ကိစ္စတို့၏ အမျိုးမျိုးသော ဝါဒတို့သည်။ သုညာ၊ ကင်းဆိတ်ကုန်
၏။ တုတ္ထာ၊ အချည်းအနှီးတို့တည်း။ ရိတ္တာ၊ အချည်းအနှီးတို့တည်း။

ဣမေ စ သုတဒ္ဓါတိ၊ ကား။ ဒွါဒသ၊ ကုန်သော။ ဣမေ၊ တိက္ကမ္။
တို့သည်။ သမ္မာ ဝိဟရေယျန္တိ ဣ၊ ဟူစော ဤပြု၍။ သောတာပန္နော၊
သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အတ္တနော၊ မိမိ၏။ အဓိဂတဋ္ဌာနံ၊ ရခြင်း၏
အကြောင်းဖြစ်သော ဗုဗ္ဗဘာဂ-အကျင့်ကို။ [အဓိဂတဋ္ဌာနန္တိ အဓိဂတဿ
ကာရဏံ၊ တဒတ္ထံ ဗုဗ္ဗဘာဂပဋိပဒန္တိ၊ အတ္ထော။-ဋီကာ။] အညဿ၊ အခြား
သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ကထေတွာ၊ ပြောဟော၍။ တံ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို။
သောတာပန္နံ၊ သောတာပန်ကို။ ကရောန္တော၊ ပြုလတ်သော်။ သမ္မာ၊ ကောင်း
စွာ။ ဝိဟရတိ နာမ၊ နေသည်မည်၏။ သကဒါဂါမိအာဒိသု၊ သကဒါဂါမိ
ပုဂ္ဂိုလ် အစရှိသည်တို့လည်း။ သေ(သော)၊ သည်။ နယော၊ တည်း။

သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌော၊ သောတာပတ္တိမဂ်၌ တည်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။
အညမ္ပိ၊ အခြားသော ပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း။ သောတာပတ္တိမဂ္ဂဋ္ဌံ၊ သောတာပတ္တိ
မဂ်၌ တည်သည်ကို။ ကရောန္တော၊ ပြုလတ်သော်။ သမ္မာ၊ စွာ။ ဝိဟရတိ
နာမ၊ မည်၏။ သေမဂ္ဂဋ္ဌေသု၊ ကြွင်းသောမဂ်၌တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့။
သေ နယော၊ တည်း။

၁။ ပရပ္ပဝါဒါ။ ။ပဝဒန္တိ ဧတေဟိတိ ပဝါဒါ။ ပရပ္ပဝါဒါတိ စတ္တာရော
သုဿတဝါဒါ၊ စတ္တာရော ဧကစ္စသဿတိကာ၊ စတ္တာရော အန္တာနန္တိကာ၊ စတ္တာ
ရော အမရာပိက္ခေပိကာ၊ ဒွေ အဓိစ္စသမုပ္ပန္တိကာ၊ သောဋ္ဌဿ သညိဝါဒါ၊ အဋ္ဌ
အသညိဝါဒါ၊ အဋ္ဌ နေဝသညိ နာသညိဝါဒါ၊ 'သတ္တ' ဥစ္ဆေဒတိ၊ ပဉ္စ ဗိဒ္ဓဓမ္မ၊
နိဗ္ဗာနဝါဒါတိ ဣမေ သဗ္ဗေဝိ မြဟူဇာလေ အာဂတဒွါသဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိယော ဣတော
ဗာဟိရာနံ ပရေသံ ပဝါဒါ၊ ပရပ္ပဝါဒါ နာမ။- [စတုတ္ထဂုံတ္တရံ သမဏာပုတိ-
အဋ္ဌကထာ။]

သောတာပတ္တိမဂ္ဂတ္ထာယ၊ သောတာပတ္တိမဂ် အကျိုးငှာ။ အာရဒ္ဓဝိပဿ
 ကော၊ အားထုတ်အပ်သော ဝိပဿနာရှိသော ရဟန်းသည်။ အတ္တနော၊
 မိမိ၏။ ပဂုဏံ၊ အဝါးဝစွာ လေ့လာအပ်ပြီးသော။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ကထေ
 တံ၊ ပြောဟော၍။ အညမ္ပိ၊ အခြားလည်းဖြစ်သော ရဟန်းကို။ သော
 တာပတ္တိမဂ္ဂတ္ထာယ၊ သောတာပတ္တိမဂ် အကျိုးငှာ။ အာရဒ္ဓဝိပဿကံ၊ အား
 ထုတ်အပ်သော ဝိပဿနာရှိသည်ကို။ ကရောန္တော၊ လတ်သော်။ သမ္မာ၊
 စွာ။ ဝိဟရတိ နာမ၊ မည်၏။ သေသမဂ္ဂတ္ထာယ၊ သောတာပတ္တိမဂ်ကြွင်း
 သော အထက်မဂ်သုံးပါးအကျိုးငှာ။ အာရဒ္ဓဝိပဿကေသု၊ တို့၌။ သေ
 (သော)၊ သည်။ နယော၊ တည်း။ ဣဒံ၊ ဤ ကောင်းစွာနေခြင်းကို။
 သန္ဓာယ၊ ၍။ သမ္မာ ဝိဟရေယုန္တိ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြီ။ အသုညော
 လောကော အရဟန္တေဟိ အဿာတိ၊ ကား။ နဋ္ဌဝနံ ဝိယ၊ ကျူးတော
 သည်ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ သရဝနံ ဝိယ၊ မြားတောသည် ကဲ့သို့လည်း
 ကောင်း။ ဝါ၊ ကိုင်းတောသည်ကဲ့သို့ လည်းကောင်း။ နိရန္တရော၊ အကြား
 မရှိသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။

ဧကေနတိ သော ဝယသတိ၊ ကား။ ဝယေန၊ အရွယ်တော်အားဖြင့်။
 ဧကေန တိ သဝဿော၊ တနှစ်ဖြင့် ယုတ်လျော့သော အနှစ်သုံးဆယ်ရှိသည်။
 ဝါ၊ နှစ်ဆယ် ကိုးနှစ် ရှိသည်။ ဟုတော၊ ၍။ (ပဗ္ဗဇိ-၌ စပ်။) ယံ ပဗ္ဗ
 ဇိန္တိ ဣ၊ ပါဠိ၌။ ယန္တိ၊ ယံ-ဟူသောပုဒ်သည်။ နိပါတမတ္တံ၊ တည်း။
 ကိ ကုသလာ နု ဧသိတိ၊ ကား။ ကုသလံ၊ သဗ္ဗညုတဉာဏ်သည်။ ကိ၊
 အဘယ်တရားပါလိမ့်မည်နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အနု သေန္တော၊ အစဉ်ရှာမှီး
 လျက်။ ပရိယေသန္တော၊ အဖန်ဖန် ရှာမှီးလျက်။ (ပဗ္ဗဇိ-၌ စပ်။) တတ္ထ၊
 ထို ကိ ကုသလာ နု ဧသိ-ဟူသောပါဠိ၌။ ကိ ကုသလန္တိ၊ ဟူသော
 ပါဠိဖြင့်။ သဗ္ဗညုတညာဏံ၊ သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်ကို။ အဓိပ္ပေတံ၊ အလို
 ရှိအပ်၏။ တံ၊ ထို သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်ကို။ ဂဝေသန္တော၊ ရှာမှီးတော်
 မူလျက်။ ဣတိ အတ္ထော၊ [ကုသိုလ်ရိုးရိုးကို ရှာသည်မဟုတ်၊ သဗ္ဗညုတ
 ဉာဏ်တော်ကို ရှာတော်မူသည်။ ထို့ကြောင့် “သဗ္ဗညုတညာဏံ အဓိပ္ပေတံ”
 ဟု ဖွင့်သည်။] ယတော အဟန္တိ၊ ပုဒ်ဖြင့်။ ယတော၊ အကြင်အခါမှ။
 ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ အဟံ၊ သည်။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်တော်
 မူခဲ့ပြီ။ ဧတ္ထန္တရေ၊ ဤ ရဟန်းပြုရာကာလမှ စ၍ ယနေ့တိုင်အောင်သော
 နေ့တို့၏ အတွင်း၌။ သမဓိကာနိ၊ တနှစ် အပိုအလွန်နှင့် တကုဖြစ်ကုန်သော။
 ပညာသ၊ ငါးဆယ်သော။ ဝဿာနိ၊ နှစ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။
 ဣတိ၊ ဤ အနက်ကို။ ဒဿေတိ၊ ပြ၏။ ဉာယဿ ဓမ္မဿာတိ၊ ကား။

အရိယမဂ္ဂဓမ္မဿ၊ အရိယာမဂ် တရား၏။ [ဉာယန္တိ၊ 'တေနေ စတုသစ္စ ဓမ္မ ယာထာဝတော' ပရိဝိဇ္ဇန္တိတိ ဉာယော၊ (သစ္စာလေးပါးကို သိကြောင်း ဖြစ်သောကြောင့် အရိယာမဂ်ကို 'ဉာယ' ဟု ခေါ်ရသည်။) လောကုတ္တရ မဂ္ဂေါတိ အာဟ 'အရိယမဂ္ဂဓမ္မဿ' တိ။-ဋီကာ။] ပဒေသဝတ္တိတိ၊ ကား။ ပဒေသေ၊ ပစ္စက္ခ-အားဖြင့် အရိယာမဂ်ကို ညွှန်ပြကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော။ ဝိပဿနာမဂ္ဂေ၊ ဝိပဿနာ မဂ်တို့ကို။ ပဝတ္ထေန္တော၊ ဖြစ်စေသော အာရဒ္ဓ ဝိပဿက-ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (နတ္ထိ၊ မရှိ။) [ပဒိဿတိ တေနေ အရိယမဂ္ဂေါ ပစ္စက္ခတော ဒိဿတိတိ ပဒေသော၊ ဝိပဿနာတိ ဝုတ္တိ၊ 'ပဒေသေ ဝိပဿနာ မဂ္ဂေ' တိ။-ဋီကာ။ အရိယမဂ်ကို မျက်မှောက်အားဖြင့် မြင်ကြောင်း ဖြစ် သောကြောင့် ဝိပဿနာမဂ်ကို 'ပဒေသ' ဟု ခေါ်သည်။] ဣတော၊ ဗဟိဒ္ဓါ တိ၊ ကား။ 'မမ၊ ၏။ သာသနတော၊ မှ။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပဉ္စ။ (နတ္ထိ-ဋီ စပ်။) သမဏောပိ နတ္ထိတိ၊ ကား။ ပဒေသဝတ္တိဝိပဿကောပိ၊ ပဒေ သဝတ္တိ ဝိပဿက-ရဟန်းသော်မှလည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ [သမဏောပိ-ဋီ 'ဝိ' သည် 'ပဒေသဝတ္တိ' ကို ဆည်းသည်။] ပဌမသမဏော၊ 'ပထမ ရဟန်း' ဖြစ်သော။ 'သောတာပန္နောပိ၊ သောတာပန်သည်လည်း။ နတ္ထိ၊ ဣတိ ဝုတ္တိ ဟောတိ။

ယေ ဣတိ၊ ကား။ ယေ တုမေ၊ အကြင် အရှင်ဘုရားတို့ကို။ ဣ သာသနော၊ ဤ သာသနာတော်၌။ သတ္တာရာ၊ 'မြတ်စွာ' ဘုရားသည်။ သမ္မုခေါ၊ မျက်မှောက်တော်၌။ အန္တေဝါသိကံတိသေကေန၊ 'အန္တေဝါ သိက ဖြစ်ကြောင်း အဘိသိက်ဖြင့်။' အဘိသိတ္တံ၊ သွန်းလောင်းအပ် ကုန် ပြီ။ 'တေသံ ဝေါ၊ ထို အရှင်ဘုရားတို့၏။' လာဘာ၊ သိလ သမာဓိ 'ပညာ' ဂုဏ်ကို ရခြင်းတို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လေစွ။) တေသံ ဝေါ၊ ထို အရှင်ဘုရားတို့သည်။ (မနုဿတ္တိ၊ ကိ။) သုလဒ္ဓိ၊ ကောင်းစွာ ရအပ် လေစွ။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။ ကိရ၊ ချဲ့။ (တနည်း) ကိရ (ယသွာ)၊ ကြောင့်။ ဗဟိရသမယေ၊ သာသနာတော်မှ အပြစ်သော အယူ၌။ ယံ အန္တေဝါသိကံ၊ အကြင် အနီးနေတပည့်ကို။ 'အာစရိယော၊ သိည့်။' ဣမံ၊ ဤသူကို။ 'ပဗ္ဗာဇေဟိ၊ ရှင်ဖြစ်စေလော့။' ဝါ၊ 'ရှင်ပြုပေးလိုက် လော့။' ဣမံ၊ ကိ။ ဩဝဒ၊ ဆိုးမလော့။ 'ဣမံ၊ ကိ။ -အနုသာသ၊ သွန် သင်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒတိ၊ ပြော၏။ သော၊ ထို အနီးနေ တပည့် သည်။ ဝါ၊ ကိ။ တေန၊ ထို ဆရာသည်။ အတ္တနော၊ ၏။ ဌာနေ၊ အရာ၌။ ထပိတော၊ ထားအပ်သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တဿ၊ ထို အနီးနေ တပည့်၏ (ဣမေ လာဘာ-ဋီ စပ်။) 'ဣမံ၊ ဤသူကို။

ပဗ္ဗာဇေဟိ၊ လော့။ ဝါ၊ လော့။ ဣမံ၊ ကိံ။ ဩဝံဒါ၊ လော့။ ဣမံ၊ ကိံ။
အနုသာသ၊ လော့။ ဣတိ၊ သိ။ ဣမေ လာဘာ၊ ဤ ဆရာ၏ကိုယ်စား
အထားခံရခြင်းဟူသော လာဘ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လေစူ။ တေရမ္ပိ၊
အရှင်အာနန္ဒာ ထေရ်ကိုလည်း။ သုတဒ္ဓေါ၊ သည်။ တမေဝ ဗာဟိရသမယံ၊
ထို သာသနာတော်မှ အပဖြစ်သော အယူကိုပင်။ 'ဂဟေတွာ၊' ၍။ ဧဝံ၊
ဤသို့ လာဘာ ဝေါ အာနန္ဒ-အစရှိသော စကားကို။ အာဟ၊ ပြီ။

အလတ္တ ခေါတိ၊ ကား။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ အလတ္တ၊ ရသနည်း။
ကိရ၊ ချဲ့။ ထေရော၊ အရှင်အာနန္ဒာ ထေရ်သည်။ နံ၊ ထို သုတံဒ္ဓကို။ ဧက
မန္တံ၊ သို့။ နေတွာ၊ ဆောင်၍။ ဥဒကတုမ္ပတော၊ ရေဗူးမှ။ ပါနိယေန၊
သောက်ရေဖြင့်။ သိသံ၊ ကိံ။ တေမေတွာ၊ စိုစေ၍။ တစပဉ္စက ကမ္မဋ္ဌာနံ၊
တစပဉ္စက-ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ကထေတွာ၊ ဟောပြော၍။ ကေသမသံ၊ ဆံ
မှတ်ဆိတ်ကျင့်စွယ်ကို။ ဩဟာရေတွာ၊ ပယ်ရှား၍။ ကာသာယာနိ၊ ဖန်
ရည်ဖြင့် ဆိုးအပ်ကုန်သော။ ဝတ္တာနိ၊ တို့ကို။ အစ္စာဒါပေတွာ၊ ဖုံးလွှမ်း
စေ၍။ ဝါ၊ ဝတ်စေ၍။ သရဏာနိ၊ သရဏတို့ကို။ ဒတွာ၊ ၍။ ဘဂ
ဝတော၊ ၎င်း။ သန္တိကံ၊ သို့။ အာနေသိ၊ ဆောင်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။
ဥပသမ္ပာဒေတွာ၊ မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေတော် မူ၍။
ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကိံ။ အာစိက္ခံ၊ ဟောတော်မူပြီ။ သော၊ ထို သုတဒ္ဓသည်။ တံ၊
ထို ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဥယျာနုဿ၊ ၎င်း။ ကေမန္တေ၊ ဌံ။
စင်္ဂမံ၊ စကြံကို။ အဓိဋ္ဌာယ၊ ဆောက်တည်၍။ သုဇ္ဇေန္တော၊ စေ့ဆော်
လတ်သော်။ ဝါယမေန္တော၊ အားထုတ်လတ်သော်။ ဝိပဿနံ၊ ကိံ။ ဝစေ
န္တော၊ တိုးပွားစေလတ်သော်။ ပဋိသမ္ဘိဒါဟိ၊ ပဋိသမ္ဘိဒါတို့နှင့်။ သဟ၊
တကူ။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ ပတွာ၊ ၍။ အာဂမ္မံ၊ လာ၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကိံ။
ဝန္တိတွာ၊ ဝပ်ချ၍။ နိသိဒိ၊ ပြီ။ တံ၊ ထို အရှင်သုတဒ္ဓကို။ သန္တာယ၊ ၍။
အစိရူပသမ္ပန္နော ခေါ ပနာတိအာဒိံ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ (သင်္ဂ
တိကာရေဟိ။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

သော စ ဘဂဝတော ပစ္စိမော သက္ခိသာဝကော အဟောသိတိ၊ ဟူ
သော စကားသည်။ သင်္ဂတိကာရကာနံ၊ သင်္ဂါယနာတင်မှုကို ပြုကြသော
ထေရ်တို့၏။ ပစနံ၊ စကားတည်း။ တတ္ထံ၊ ထို သော စ ဘဂဝတော-
အစရှိလော စကားရပ်၌။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဘဂဝတိ၊ သည်။
ဓရမာနေ၊ သက်တော်ထင်ရှားရှိတော်မူစဉ်။ ပဗ္ဗဇိတွာ၊ ရှင်အဖြစ်သို့ရောက်
ပြီး၍။ အပရဘာဂေ၊ နောက်အဖို့၌။ (ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီးသည်မှနောက်

၌။) ဥပသမ္ပဒါ၊ လောကီပြည့်စုံခြင်းတို့ထက် မြတ်သော ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဝါ၊ ရဟန်းအဖြစ်ကို။ လဘိတွာ၊ ရှိ။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။ သော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း။ (ယော၊ သည်။) ဥပသမ္ပဒေ၊ ကိုလည်း။ ဓရမာနေ ယေဝ၊ မူစဉ်ပင်။ လဘိတွာ၊ ရှိ။ အပရဘာဂေ၊ ၌။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။ (သော) ဝါ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း။ (ယော၊ သည်။) ကမ္မဋ္ဌာနမ္ပိ၊ လည်း။ ဓရမာနေ ယေဝ၊ ပင်။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ အပရဘာဂေ၊ ၌။ အရဟတ္တမေဝ၊ အရဟတ္တဖိုလ် သို့သာ။ ပါပုဏာတိ၊ ၏။ (ယော) ဝါ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း။ (အတ္ထိ။) 'သဗ္ဗောပိ၊ သော။ သော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ပစ္စိမော၊ နောက် ဆုံး၌ဖြစ်သော။ သက္ခိသာဝကော၊ မျက်မှောက်၌ဖြစ်သော သာဝကသည်။ (ဟောတိ။) အယံ ပန၊ ဤအရှင်သုဘဒ္ဒ၊ သည်ကား။ ဘဂဝတိ၊ သည်။ ဓရမာနေ ယေဝ၊ ပင်။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရှင်အဖြစ်သို့ရောက်ပြီးသည်။ (ဟုတွာ) စ၊ ရှိလည်းကောင်း။ ဥပသမ္ပဒော၊ မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ် ရောက်ပြီးသည်။ (ဟုတွာ) စ၊ လည်းကောင်း။ ကမ္မဋ္ဌာနံ၊ ကို။ ဂဟေ တွာ စ၊ ရှိလည်းကောင်း။ အရဟတ္တံ၊ သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်ပြီ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။ ။ပဉ္စမဘာဏဝါရဝတ္ထုနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီ။

တထာဂတပန္နိမဝါစာအဖွင့်

၂၁၆။ ဣဒါနိ၊ ၌။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ ရဟန်းအပေါင်းအား။ ဩဝါဒံ၊ ကို။ အာရဘိ၊ အားထုတ်တော်မူပြီ။ တံ၊ ထို ဩဝါဒအစိတ်အပိုင်းကို။ (ဩဝါဒအများထံမှ ဩဝါဒအစိတ်အပိုင်းကို။) ဒဿေတံ၊ ငှာ။ အထ ခေါ် ဘဂဝါတိအာဒိ၊ အစရှိသောစကားကို။ (ဓမ္မသင်္ဂါဟဏေဟိ။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ [တန္တိ ဘိက္ခုသံဃဿ ဩဝါဒကံ။-ဋီကာ။]တတ္ထ၊ ထို အထ ခေါ် ဘဂဝါ-အစရှိသော ပါဠိ၌။ ဒေသိတော ပညတ္တောတိ၊ ကား။ ဓမ္မော ပိ၊ သုတ် အဘိဓမ္မာကိုလည်း။ ဒေသိတော စေဝ၊ ဟောလည်းဟောတော် မူအပ်ပြီ။ ပညတ္တော စ၊ ပညတ်လည်း ပညတ်တော်မူအပ်ပြီ။ ဝါ၊ ဝေ နေယျတို့၏သန္တာန်၌ ထားလည်းထားအပ်ပြီ။ ဝိနယောပိ၊ ဝိနည်းကိုလည်း။ ဒေသိတော စေဝ ပညတ္တော စ၊ ပညတ္တော စ နာမ၊ ပညတ်မည်သည်ကို လည်း။ ထပိတော၊ ထားတော်မူအပ်ပြီ။ ပထပိတော၊ အပြားအားဖြင့်

ထားတော်မူအပ်ပြီ။' ဣတိ အတ္ထော၊ သော ဝေါ မမစ္စယေနာတိ၊ ကား။ သော ဓမ္မဝိနယော၊ ထို သူတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းသည်။ မမ၊ ငါ၏။ အစ္စယေန၊ ကွယ်လွန်တော်မူရာ အခါ၌။ တုမှာကံ၊ သင်တို့၏။ သတ္တာ၊ ဆရာသည်။ (ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။)

ဟိ၊ မှန်။ မယာ၊ သည်။ ဝေါ၊ တို့အား။ ဝိတေနေဝံ၊ သက်တော် ထင်ရှား ရှိတော်မူသည်သာလျှင်။ (ဟုတုာ။) ဣဒံ၊ ဤ အပြစ်သည်။ လဟကံ၊ လဟက တည်း။ ဣဒံ၊ ဤအပြစ်သည်။ ဂရုကံ၊ ဂရုက တည်း။ ဣဒံ၊ သည်။ သတေကိစ္ဆံ၊ ကုစားခြင်းနှင့် တကွဖြစ်၏။ ဣဒံ၊ သည်။ အတေကိစ္ဆံ၊ ကုစားခြင်းမရှိ။ ဣဒံ၊ သည်။ လောကဝဇ္ဇံ၊ လောက၌ ရှောင်ကြဉ်ထိုက်သော အပြစ်တည်း။ ဣဒံ၊ သည်။ ပဏ္ဏတ္တိဝဇ္ဇံ၊ ပညတ်တော်ကြောင့် ရှောင်ကြဉ်ထိုက်သော အပြစ်တည်း။ အယံ အာပတ္တိ၊ ဤအာပတ်သည်။ ပုဂ္ဂလဿ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သန္တိကော၊ အထံ၌။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ထနိုင်၏။ အယံ အာပတ္တိ၊ သည်။ ဂဏဿ၊ ၏။ သန္တိကော၊ ၌။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ အယံ (အာပတ္တိ)၊ သည်။ သံဃဿ၊ ၏။ သန္တိကော၊ ၌။ ဝုဋ္ဌာတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ သတ္တာပတ္တိက္ခန္ဓဝသေန၊ ခုနစ်ပါးသော အာပတ်တို့၏ မလွန်ကျူးထိုက်သည်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (ဒေသိတော-၌ စပ်။) [သတ္တန္တံ၊ အာပတ္တိက္ခန္ဓာနံ အဝိတိက္ကမနိယတာဝသေန။ -ဋီကာ။] ဝတ္ထုသ္မိံ၊ အကြောင်း ဝတ္ထုသည်။ ဩတိဏ္ဏေ၊ သက်ရောက်လတ်သော်။ သဓန္ဒကပရိဝါရော၊ မဟာဝဂ္ဂဓန္ဒက စူဠဝဂ္ဂဓန္ဒက ပရိဝါရတို့နှင့် တကွဖြစ်သော။ ဥဘတောဝိဘင်္ဂေါ၊ ဒုဘတောဝိဘင်းဟူသော။ ဝိနယော နာမ၊ ဝိနည်းမည်သည်ကို။ ဒေသိတော၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ သကလမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ တံ ဝိနယပိဋကံ၊ ထို ဝိနည်းပိဋကသည်။ မယိ၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗာတေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီးလတ်သော်။ (တနည်း) မယိ၊ ငါ၏။ ပရိနိဗ္ဗာတေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီးခြင်းကြောင့်။ [ဤနည်းကား “လက္ခနှင့်ပေါင်း၊ ကျိုးကြောင်းပြန်ရာ၊ လက္ခဏ၊ မုချဟိတ်လည်းဝင်”ဟူသည်နှင့် အညီတည်း။ နောက်၌လည်း ဤသို့နှစ်နည်းပေးပါ။] တုမှာကံ၊ တို့၏။ သတ္တာကိစ္ဆံ၊ ဆရာ၏ကိစ္စကို။ သာဓေဿတိ၊ ပြီးစေလတ္တံ့။ [ဣဒံ ဝေါ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ဣဒံ ဝေါ နကတ္တဗ္ဗန္တိ ကတ္တဗ္ဗာ ကတ္တဗ္ဗဿ ဝိဘာဂေန အနုသာသနတော-ဤအမှုသည် အပ်၏။ ဤအမှုသည် မအပ်။ ဤသို့ ပြုထိုက် မပြုထိုက်သော အကျိုးအပြစ်ကို ဝေဖန်ခြင်း အားဖြင့် သွန်သင်တတ် သောကြောင့် “သတ္တာကိစ္ဆံ သာဓေဿတိ”ဟု ဆိုသည်။]

စ၊ ဆက်။ မယာ၊ သည်။ ဌိတေနေဝ၊ သက်တော်ထင်ရှား တည်ရှိ တော်မူသည်သာလျှင်။ (ဟုတော့။) (ဒေသိတံ-၌ စပ်။) စတ္တာရော၊ ကုန် သော။ ဣမေ၊ ဤ တရားတို့သည်။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ သတိပဋ္ဌာန်တို့တည်း။ စတ္တာရော (ဣမေ။) သမ္ပပဓာနာ၊ သမ္ပပဓာန်တို့တည်း။ စတ္တာရော (ဣ မေ။) ဣဒ္ဓိပါဒါ၊ တို့တည်း။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ (ဣမာနိ။) ဣန္ဒြိယာနိ၊ တို့တည်း။ ပဉ္စ (ဣမာနိ။) ဗလံနိ၊ တို့တည်း။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ (ဣမေ။) ဗောဇ္ဈင်္ဂါ၊ တို့တည်း။ (အယံ၊ ဤတရားသည်။) အရိယော၊ မြတ် သော။ အဋ္ဌဂိကော၊ ရှစ်ပါးသောအင်္ဂါရှိသော။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်တည်း။ ဣတိ။ တေန တေနာကာရေန၊ ဝေနေယျတို့အားလျော်သော ထိုထိုအခြင်းအရာ အားဖြင့်။ ဝါ၊ ထိုထို အပြားအားဖြင့်။ [တေန တေန ဝေနေယျာန အဇ္ဈာသယာနုရူပေန ပကာရေန။-ဋီကာ။] ဣမေ ဓမ္မေ၊ ဤ သုံးဆယ် ခုနှစ်ပါးသော ဗောဓိပက္ခိယ တရားတို့ကို။ ဝိဘဇိတွာ ဝိဘဇိတွာ၊ ဝေဖန်၍ ဝေဖန်၍။ သုတ္တန္တပိဋကံ၊ သုတ္တန်ပိဋက ကို။ ဒေသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ [ဣမေ ဓမ္မေတိ ဣမေ သတ္တတိ သဗောဓိပက္ခိယဓမ္မေ။ တပ္ပဓာနတ္ထာ သုတ္တန္တ ဒေသနာယ (သုတ္တန်ဒေသနာတော်၏ ထို ဗောဓိပက္ခိယတရားလျှင် ပဓာနဂို ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။) “သုတ္တန္တပိဋကံ ဒေသိတံ” န္တိ ဝုတ္တံ။-ဋီကာ။] သကလမ္ပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော။ တံ သုတ္တန္တပိဋကံ၊ ထို သုတ္တန်ပိဋက သည်။ မယံ၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗုတေ၊ လတ်သော်။ တုမ္ဟာကံ၊ တို့၏။ “သတ္ထုကံစုံကို။ သာဓေသတိ၊ လတ္တံ့။ [တံ တံ စရိယာနုရူပံ သမ္မာပဋိပတ္တိယာ အနုသာ သနတော (ထိုထိုစရိုက်အားလျော်စွာ သမ္မာပဋိပတ်ဖြင့် ဆုံးမတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ “သတ္ထုကံစုံ သဒ္ဓဓေသတိ” ဟု ဆိုသည်။]

စ၊ အဖို့တမုးကား။ ဌိတေနေဝ (ဟုတော့) မယာ (ဒေသိတံ။) ဣမေ၊ ဤတရားတို့သည်။ ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာတို့တည်း။ (ဣမာနိ၊ တရား တို့သည်။) ဒွါဒေသ၊ ကုန်သော။ အာယံတနာနိ၊ တို့တည်း။ (ဣမာ အဋ္ဌာ ရသ ဓာတုယော။ (ဣမာနိ) စတ္တာရိ သစ္စာနိ။ (ဣမာနိ) ဗာဝိသတိန္ဒြိယာ နိ။ (ဣမေ) နဝ။ ဟေတူ၊ ဟိတ်တို့တည်း။ [ကုသလာ ကုသလာ ဗျာကတ ဝသေန နဝ ဟေတူ။-ဋီကာ။] (ဣမေ) စတ္တာရော အာဟာရ။ (ဣမေ) သတ္တ ဖဿာ။ (ဣမာ) သတ္တ ဝေဒနာ။ (ဣမာ) သတ္တ သညာ။ (ဣမာ) သတ္တ သဗ္ဗေတနာ။ (ဣမာနိ၊ ဤတရားတို့သည်။) သတ္တ၊ ကုန်သော။ စိတ္တာ နိ၊ စိတ်တို့တည်း။ [“သတ္တ ဖဿာ” တိအာဒိ သတ္တဝိညာဏာတုသမ္ပယောဂ ဝသေန ဝုတ္တံ၊ ဝိညာဏာဘတ် ခုနစ်ပါးနှင့်ယှဉ်သောကြောင့် ဖဿခုနစ်ပါး စသည်ဖြစ်ရသည်။]

တကြာပိ၊ ထို ခန္ဓာ-အစရှိသည်တို့တွင်လည်း။ ထွေကာ၊ ဤမျှ အတိုင်း အရှည်ရှိကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့သည်။ ကာမာဝစရာ၊ ကာမာဝစရာ တို့တည်း။ ထွေကာ(ဓမ္မာ) ရူပါဝစရာ။ ထွေကာ (ဓမ္မာ) အရူပါဝစရာ။ ထွေကာ (ဓမ္မာ။) ပရိယာပန္နာ၊ ဝဋ်၌ အကျုံးဝင်ကုန်၏။ ထွေကာ (ဓမ္မာ။) အပရိယာပန္နာ၊ ဝဋ်၌ အကျုံးမဝင်ကုန်။ ထွေကာ (ဓမ္မာ။) လောကီယာ၊ လောကီယ တို့တည်း။ ထွေကာ (ဓမ္မာ။) လောကုတ္တရာ၊ လောကုတ္တရာ တို့တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမေ ဓမ္မေ၊ ဤ ပရမတ်တရားတို့ကို။ ဝိဘဇိတွာ ဝိဘဇိတွာ၊ ရှိ။ စတုဝီသတိသမန္တပဋ္ဌာနအနန္တနယမဟာပဋ္ဌာန^၁ပဋိမဏ္ဍိတံ၊ နှစ်ဆယ်လေးပါးသော သမန္တပဋ္ဌာနုံးတို့ရှိရာ အဆုံးအပိုင်းအခြားမရှိသော နည်းရှိသော မဟာပဋ္ဌာနုံးတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော။ အဘိဓမ္မပိဋကံ၊ အဘိဓမ္မာပိဋက ကို။ ဒေသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။

သကလမ္ပိ၊ သော။ တံ အဘိဓမ္မပိဋကံ၊ ထို အဘိဓမ္မာပိဋက သည်။ မယိ၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗုတေ၊ သော်။ တုမ္ဘာကံ သတ္တုကိစ္စံ သာဓေယတိ။ [ခန္ဓာဒိဝိဘာဂေန ဉာယမာနံ စတုသစ္စသမ္မောဓာဝဟတ္တာ သတ္တာရာ သမ္မာ သမ္မုဒ္ဓေန ကာတဗျကိစ္စံ နိပ္ပာဒေယတိ။-ဋီကာ။] ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗမ္ပိ၊ သော။ အဘိသမ္မောဓိတော၊ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူရာ နေ့မှ။ ယာဝ ပရိနိဗ္ဗာနာ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူရာနေ့ တိုင်အောင်။ ပဉ္စစတ္တာလိသ ဝဿာနိ၊ လေးဆယ်ငါးဝါတို့ ပတ်လုံး။ ဘာသိတံ၊ ဟောတော်မူအပ် သော။ လပိတံ၊ မိန့်မြှောက်တော်မူအပ်သော။ ဧတံ (ဗုဒ္ဓဝစနံ)၊ ဤ ဘုရား စကားတော်သည်။ (မဟာပုဘေဒံ ဟောတိ-၌ စပ်။) တီဏိ၊ သုံးပုံကုန် သော။ ပိဋကာနိ၊ တို့သည်။ (ဟောန္တိ။) ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ နိကာယာ၊ နိကာယ်တို့သည်။ (ဟောန္တိ။) နဝ၊ ကုန်သော။ အင်္ဂါနိ၊ အင်္ဂါတို့သည်။ (ဟောန္တိ။) စတုရာသိတိ ဓမ္မက္ခန္ဓသဟဿာနိ၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့သည်။ (ဟောန္တိ။) ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ မဟာပုဘေဒံ၊ များသော အပြားရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဣမာနိ စတုရာသိတိ ဓမ္မက္ခန္ဓ သဟဿာနိ၊ ဤ ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော ဓမ္မက္ခန္ဓာတို့သည်။ တိဋ္ဌန္တိ၊

၁။ အနန္တနယမဟာပဋ္ဌာန။ ။ဓမ္မာနုလောမေ တိကပဋ္ဌာနာဒေယာ ဆ,တထာ ဓမ္မ ပစ္စနိယေ, ဓမ္မာနုလောမပစ္စနိယေ, ဓမ္မပစ္စနိယာနုလောပေတိ စတုဝီသတိ သမန္တပဋ္ဌာ နာနိ ဧာဿာတိ စတုဝီသတိ သမန္တပဋ္ဌာနံ၊ တံ ပန ပစ္စယာနုလောမာဒိဝသေန ဝိဘဇိယမာနံ အပရိမာဏနယမေဝါတိ အာဟ “အနန္တနယမဟာပဋ္ဌာနပဋိမဏ္ဍိတံ” န္တိ။-ဋီကာ။

တည်ရှိကုန်၏။ အဟံ ဧကောဝ၊ ငါဘုရား တပါးတည်းသာ။ ပရိနိဗ္ဗာယာမိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူ၏။ စ၊ ဆက်။ ဒါနိ၊ ဌံ။ အဟံ ဧကောဝ၊ ငါဘုရား တပါးတည်းသာ။ ဩဝဒါမိ၊ ဆုံးမတော်မူ၏။ အနုသာသာမိ၊ ကန်မြစ် တော်မူ၏။ မယိ၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗုတေ၊ သော်။ ဣမာနိ စတုရာသီတိ ဓမ္မ က္ခန္ဓသဟဿာနိ၊ တို့သည်။ တုမေ၊ သင်တို့ကို။ ဩဝဒိဿန္တိ၊ ဆုံးမရစ်ကုန် လိမ့်မည်။ အနုသာသိဿန္တိ၊ ကန်မြစ်ရစ်ကုန်လိမ့်မည်။ [ဩဝဒကိစ္စ အနုသာ သနိကိစ္စကို ပြီးစေနိုင်သောကြောင့် “ဩဝဒိဿန္တိ အနုသာသိဿန္တိ” ဟု မိန့် သည်။] ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဗဟူနိ၊ ကုန်သော။ ကာရ ဏာနိ၊ အကြောင်းတို့ကို။ ဒဿေန္တော၊ ပြတော်မူလျက်။ “သော ဝေါ မမစ္စယေန သတ္တာ” တိ၊ ဟူ၍။ ဩဝဒိတာ၊ ဩဝါဒ-ပေးတော်မူ၍။ ပုန၊ တဖန်။ အနာဂတေ၊ ဌံ။ စာရိတ္တံ၊ ရဟန်းတို့၏အကျင့်ကို။ ဒဿေန္တော၊ ကြောင့်။ ယထာ ခေါ၊ ပနာတိအာဒိ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။

တတ္ထ၊ ထို ယထာ ခေါ၊ ပန-အစရှိသော ပါဠိရပ်၌။ သမုဒါစရန္တိတိ၊ ကား။ ကထေန္တိ၊ ပြောဆိုကြကုန်၏။ ဝေါဟရန္တိ၊ ခေါ်ဝေါ်ကြကုန်၏။ နာမေန ဝါ ဂေါတ္ထေန ဝါတိ၊ ကား။ နဝကာတိ၊ နဝက-ဟူ၍။ အ ဝတွာ၊ မပြောမူ၍။ တိဿ၊ တိဿ။ နာဂ၊ နာဂ။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ နာမေန ဝါ၊ အမည်အားဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ ကဿပ၊ ကဿပ။ ဂေါတမ၊ ဂေါတမ။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဂေါတ္ထေန ဝါ၊ အနွယ်အားဖြင့်သော်လည်း ကောင်း။ အာဂုသော တိဿ၊ ငါရှင် တိဿ။ အာဂုသော ကဿပ၊ ငါရှင် ကဿပ။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ အာဂုသောဝါဒေန ဝါ၊ အာဂုသော-ဟူသော ပြောဆိုခြင်းဖြင့်သော်လည်းကောင်း။ သမုဒါစရိတဗ္ဗော၊ ခေါ်ဝေါ် ပြော ဆိုထိုက်၏။ ဘန္တေတိ ဝါ အာယသ္မာတိ ဝါတိ၊ ကား။ ဘန္တေ တိဿ၊ အရှင်ဘုရား တိဿ။ အာယသ္မာ တိဿ၊ အရှင်တိဿ။ ဣတိ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သမုဒါစရိတဗ္ဗော၊ ၏။

သမူဟနတူတိ၊ ကား။ အာကင်္ခမာနော၊ အလိုရှိလတ်သော်။ သမူဟနတု၊ ပယ်နုတ်ရစ်လော့။ (သမူဟနိတုံ၊ ပယ်နုတ်ခြင်းငှာ။) ယဒိ ဣတ္ထတိ၊ အကယ်

၁။ စာရိတ္တံ ဒဿေန္တော။ ။စာရိတ္တန္တိ သမုဒါစာရာ။ (ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုကြောင်း အကျင့်။) နဝေသု ဝိယာလာပံ (ချစ်ဖွယ်ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုခြင်းကို)။ ဝုဇေသု ဂါရ ဝါလာပံ (ရိုသေသောအားဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ပြောဆိုခြင်းကို)။ ဣတိ အတ္ထော။ တေနာဟ “ဘန္တေတိ ဝါ အာယသ္မာတိ ဝါ” တိ။ ဂါရဝဝစနဉ္စေတံ၊ ယဒိဒံ ဘန္တေတိ ဝါ အာယသ္မာတိ ဝါ၊ လောကေ ပန တကြဟဝ” န္တိ “ဒေဝါနံ ဝိယာ” တိ စ ဂါရဝဝစနမေဝ။-ဋီကာ။

၍ အလိုရှိအံ့။ သမ္မဟနေယျ)၊ ပယ်နုတ်နိုင်၏။ ဣတိ အတ္ထော။ ပန၊ ပရိ
 ။ပ။အံ့။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သမ္မဟနုထာတိ၊ သမ္မဟနုထ-ဟူ၍။ ဧကံသေ
 နေဝ၊ တခုသောအဖို့အားဖြင့်သာ။ အဝတ္တံ၊ မိန့်တော်မမူပဲ။ ဝိကပ္ပဝစ
 နေနေဝံ၊ ဝိကပ် စကားဖြင့်သာ။ ထပေသိ၊ ထားတော်မူသနည်း။ ဣတိ၊
 ဤကား အမေးတည်း။ မဟာကဿပဿ၊ ။။ ဗလံ၊ ဉာဏ်အားကို။ ဒိဋ္ဌတ္တာ၊
 မြင်တော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (သမ္မဟနုထာတိ ဧကံသေနေဝ အဝတ္တံ
 ဝိကပ္ပဝစနေနေဝ ထပေသိ။ဣတိ၊ဤကား အဖြေတည်း။)ဟိ၊ခဲ။(တနည်း)
 ဟိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သမ္မဟနုထာတိ၊ သမ္မဟနုထ-ဟူ၍။
 ဝုတ္တေပိ၊ မိန့်တော်မူအပ်ပါသော်လည်း။ သင်္ဂီတိကာလေ၊ သံဂါယနာတင်ရာ
 အခါ၌။ကဿပေါ၊ သည်။ န သမ္မဟနိဿတိ၊ပယ်နုတ်လိမ့်မည် မဟုတ်။ ဣတိ၊
 ဤသို့။ ပဿတိ၊ မြင်တော်မူ၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ (ထိုသို့ ရှင်မဟာ၊
 ကဿပ ဉာဏ်စမ်းကို မြင်တော်မူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) ဝိကပ္ပေနေဝ၊
 ဝိကပ် စကားဖြင့်သာ။ ထပေသိ၊ ပြီ။

တတ္ထ၊ ထို ခုဒ္ဒါနုဒ္ဒကုကာနိ သမ္မဟနုထု-ဟူသောပါဠိ၌။ ဧကေစ္စ၊ အချို့
 ကုန်သော။ ယေရာ၊ တို့သည်။ ဧဝံ၊ သို့။ အာဟံသု၊ ကုန်ပြီ။ စတ္တာရိ၊
 ကုန်သော။ ပါရာဇိကုကာနိ၊ တို့ကို။ ထပေတွာ၊ ၍။ အဝသေသာနိ၊ ပါရာ
 ဇိကမု ကြွင်းကုန်သော သိက္ခာပုဒ်တို့သည်။ ခုဒ္ဒါနုဒ္ဒကုကာနိ၊ ငယ်ကုန် သာ၍
 ငယ်ကုန်သော သိက္ခာပုဒ်တို့တည်း။ဣတိ အာဒိနာ၊ ဤသို့အစရှိသော။နယေန၊
 ဖြင့်။ ဥဿတိကသင်္ဂီတိယံ၊ ပဉ္စသတိက သံဂါယနာ ၌။ ခုဒ္ဒါနုဒ္ဒကုကာထာ၊
 ခုဒ္ဒါနု ဒုဒ္ဒကုကာထာ-သည်။အာဂတောဝ၊လာသည်သာ။ ဧတ္ထ၊ ဤ ခုဒ္ဒါနုဒ္ဒကု
 ကထာ-၌။ ဝိနိစ္ဆယောပိ၊ အဆုံးအဖြတ်ကိုလည်း။ သမန္တပါသာဒိကာယံ၊
 သမန္တပါသာဒိကာ-မည်သော ဝိနည်းအဋ္ဌကထာ၌။ (မယာ၊ သည်။)ဝုတ္တော၊
 ပြီ။ ပန၊ ဝါဒန္တရ ကား။ ဧကစိ၊ အချို့ ဆရာတို့သည်။ အာဟု၊ ကုန်ပြီ။

၁။ ဝိကပ္ပဝစနေနေဝ။ ။ဝိ၊ တမျိုးတည်းသာမဟုတ် အမျိုးမျိုးအဖုံဖုံ။ ကပ္ပဝစန၊
 ပြုကြောင်းစံကားကို။ “ဝိကပ္ပဝစန”ဟု ဆိုသည်။ သဒ္ဓါကျမ်းများ၌သုံးအပ်သော
 ဝိကပ်မျိုးပင်တည်း။ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ စကားတော်ဝယ် “သမ္မဟနုထု”ဟု မိန့်တော်မူ၏။
 ဤစကားတော်၌ “အာကင်္ခမာနော သမ္မဟနုထု-နုတ်လိုလျှင် နုတ်နိုင်၏”ဟူသော
 စကားကို ကောက်ချက်ချလျှင် “မနုတ်လိုလျှင်လည်း မနုတ်ပဲထားနိုင်၏”ဟု အဓိပ္ပာယ်
 နှစ်မျိုးရ၏။ ဤသို့ အဓိပ္ပာယ် နှစ်မျိုးရသည်ကို “ဝိကပ္ပဝစနေနေဝ”ဟု ဆိုသည်။
 [“အာကင်္ခမာနော သမ္မဟနုထု”တို့ ဝုဒ္ဓတ္ထ “န အာကင်္ခမာနော န သမ္မဟနုထု”
 တို့ပို ဝုတ္တမေဝ ဟောကိတိ အာဟ ဝိကပ္ပဝစနေနေဝ ထပေသိ”တိ။-ဇီကာ။]

(ကိံ။) တဏှိ နာဂသေန၊ အရှင်ဘုရား နာဂသေန။ ကတမံ၊ အတယ် သိက္ခာ ပုဒ်သည်။ ခုဒ္ဒကံ၊ ခုဒ္ဒကပါနည်း။ ဝါ၊ ငယ်သော သိက္ခာပုဒ်ပါနည်း။ ကတမံ၊ သည်။ အနုခုဒ္ဒကံ၊ နည်း။ ဝါ၊ သာ၍ငယ်သော သိက္ခာပုဒ်ပါနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ မိလိန္ဒေန၊ မိလိန္ဒ-မည်သော။ ရညာ၊ သည်။ ပုစ္ဆိတော၊ သည်။ (သမာနော။) မဟာရာဇ၊ ဇာ။ ဒုက္ကဋ္ဌံ၊ ဒုက္ကဋ္ဌ အာပတ်သည်။ ခုဒ္ဒကံ၊ ခုဒ္ဒက-တည်း။ ဒုဗ္ဘာသိတံ၊ ဒုဗ္ဘာသိတ-အာပတ်သည်။ အနုခုဒ္ဒကံ၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝုတ္တတ္တာ၊ ပြေဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နာဂသေန ထွေရော၊ သည်။ ခုဒ္ဒါနု ခုဒ္ဒကံ၊ ကိံ။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။ ပန၊ ကံး။ မဟာကဿပေ၊ သည်။ တံ၊ ထို ခုဒ္ဒါနု ခုဒ္ဒက-သိက္ခာပုဒ်ကို။ အဇာနန္တော၊ မသိသည်။ (ဟုတွာ သာဝေသိ-၌ စပ်။ ကိံ၊ နည်း။) သုဏာတု မေ အာဝုသော သံသော။ ပ။ သော ဥတ္တိတိ၊ ဟူ၍။ ကမ္မဝါစံ၊ ကမ္မဝါစာကို။ သာဝေသိ၊ ကြားသိစေပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ (ကေစိ အာဟု။) [ဤ ဥတ် အနက်ပေးပုံကို စူဠဝဂ္ဂ ပါဠိတော် နိဿယ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကသိက္ခာပဒကထာ-၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

တံ၊ ထို ကေစိ ဆရာတို့၏ နာဂသေန ထေရ်သည် သိ၏ မဟာကဿပ သည် မသိဟု ပြောဆိုကြောင်း စကားကို။ ဝေ၊ ဤသို့ ကေစိဆရာတို့ ပြောသည့်အတိုင်း။ န ဂဟေတဗ္ဗံ၊ မယူထိုက်။ (ကသ္မာ နဂဟေတဗ္ဗံ။) တိ (ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ နာဂသေနထွေရော၊ သည်။ ပရဝါဒိနေော၊ ပရ ဝါဒီ-ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဩကာသော၊ အခွင့်သည်။ မာ အဟောသိ၊ မဖြစ်ပါစေ လင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ ဝေ၊ ဤသို့ ဒုက္ကဋ္ဌ မဟာရာဇ ခုဒ္ဒကံ၊ ဒုဗ္ဘာသိတံ အနုခုဒ္ဒကံ-ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြီ။ မဟာကဿပထွေရော၊ သည်။ ခုဒ္ဒါနု ခုဒ္ဒကာ ပတ္တိံ၊ ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒက-အာပတ်ကို။ န သမ္မဟနိဿာမိ၊ မပယ်နုတ်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံ၍။ သာဝေသိ၊ ကြားသိစေပြီ။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဝေ၊ တိုင်း။ န ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ထိုက်။) ဗြဟ္မဒဏ္ဍကထာပိ၊ ကိုလည်း။ သဂီတိယံ၊ ပဉ္စသတိက သဂီတိခန္ဓက-၌။ အာဂတတ္တာ၊ လာသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သမန္တပါသာဒိကာယံ၊ ၌။ (မယာ။) ဝိနိစ္ဆိတံ၊ ဆုံးဖြတ် အပ်ပြီ။

မှတ်ချက်။ ။ ခုဒ္ဒါနု ခုဒ္ဒက သိက္ခာပုဒ်တို့တွင် လူအများတို့က “ဤအမှုသည် ရဟန်းတို့အား မအပ်”ဟု သိအပ်ပြီးသော သိက္ခာပုဒ်တွေ အများအပြား ရှိနေ၏။ ဥပမာ- “ပွဲမကြည့်ရ” ဟူသော သိက္ခာပုဒ်၊ “ညစာ မစားရ” ဟူသော သိက္ခာပုဒ်၊ “သေရည်အရက် မသောက်ရ” ဟူသော သိက္ခာပုဒ် မျိုးတို့တည်း။ ဤ သိက္ခာပုဒ်မျိုး တို့ကို ပယ်နုတ်လိုက်လျှင် လူတို့က “ဓူမကာလိကံ သမဏေန သု

ဝကာနံ သိက္ခာပဒံ ပညတ္တံ” စသည်ဖြင့် ကဲ့ရဲ့ကြလိမ့်မည်။ ကဲ့ရဲ့ရုံသာမက ရဟန်း သံဃာများကို အထင်အမြင်သေး၍ ပစ္စည်းလေးပါးတို့ဖြင့် ထောက်ပံ့ကြ တော့မည်ပင် မဟုတ်။ သို့ဖြစ်လျှင် ခုခွါနု ခုခွက သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ပယ်နုတ်ခြင်းသည် သာသနာ တော် ကွယ်ဖို့ရန် နီးကပ်သော အကြောင်းလည်း ဖြစ်သည်။ ဤသိက္ခာပုဒ် များကို မကျင့်ကြသောကြောင့်ပင် ယခုအခါ ထေရဝါဒ မဟုတ်သော မြောက်ပိုင်း ဗုဒ္ဓဘာ သာ ပိုက်အများလည်း မထင်ရှားတော့ချေ။ ယခုလည်း ခုခွါနုခုခွက-သိက္ခာပုဒ် တို့ကို မကျင့်လိုသော ပုဂ္ဂိုလ်များအတွက် မကျင့်ခြင်း၏ အကျိုးများကို တွေ့ရပါ လိမ့်မည်။

ကင်္ခါတိ၊ ကား။ ဒွေဇ္ဇကံ၊- နှစ်ပါးအပြားအံးဖြင့် လှုပ်ရှားတတ်သော ယုံမှားခြင်းသည်။ ဝိမတီတိ၊ ကား။ ဝိနိစ္ဆိတုံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းငှာ။ အသမတ္တ တာ၊ မစွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်သည်။ (သိယာ-၌ စပ်။) ဗုဒ္ဓေါ နှ ခေါ၊ ဘုရားလေလော။ န ဗုဒ္ဓေါ နှ ခေါ၊ ဘုရားမဟုတ်လေသလော။ ဓမ္မော နှ ခေါ၊ လော။ န ဓမ္မော နှ ခေါ၊ သလော။ သံဃော နှ ခေါ၊ န သံဃော နှ ခေါ။ မဂ္ဂေါ နှ ခေါ။ န မဂ္ဂေါ နှ ခေါ။ ပဋိပဒါ နှ ခေါ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက် ကြောင်းအကျင့်လေလော။ န ပဋိပဒါ’ နှ ခေါ၊ အကျင့်မဟုတ်လေသလော။ ဣတိ၊ သို့။ ယဿ၊ အကြင် ရဟန်း၏။ သံသယော၊ သံသယ-သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ၊ ဇာ၏။ တံ၊ ထိုဖြစ်သော သံသယ-ရှိသော ရဟန်းကို။ (သန္တာ ယ၊ ရည်မှန်း၍။) ဝေါ၊ သင်တို့ကို။ ဝဒါမိ၊ မိန့်တော်မူမည်။ ဟိက္ခဝေ၊ တို့။ ပုစ္ဆထ၊ မေးသာ မေးကြကုန်လော့။ ဣတိ အယံ၊ ဤသည်ကား။ ဣ၊ ဤ သိယာ’ ခေါ ပန ဟိက္ခဝေ-အစရှိသော ပါဠိရပ်၌။ သင်္ခေ ပတ္တော၊ အကျဉ်းဖြစ်သော အနက်တည်း။

သတ္တုဂါရဝေနာပိ န ပုစ္ဆေယျာတိ၊ ကား။ မယံ၊ တို့သည်။ သတ္တု၊ ၏။ သန္တိကေ၊ ၌။ ပဗ္ဗဇိမှာ၊ ရှင်ရဟန်း ပြုခဲ့ကြကုန်ပြီ။ နော၊ ငါတို့၏။ စတ္တာရော၊ ကုန်သော။ ဗစ္စယာပိ၊ တို့သည်လည်း။ သတ္တု၊ ၏။ “သန္တကာဝ၊ ဥစ္စာတို့သာတည်း။ တေ မယံ၊ ထို ငါတို့သည်။ တွေကံ၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ကာလံ၊ ကာလပတ်လုံး။ ကင်္ခါ၊ ယုံမှားခြင်းကို။ အ ကတော၊ မူ၍။ အဇ္ဇေ၊ ယနေ။ ပစ္စိမကာလေ၊ နောက် ဆုံးဖြစ်သော အခါ၌။ ကင်္ခါ၊ ယုံမှားခြင်းကို။ ကာတံ၊ ငှာ။ န အရဟာမ၊ မထိုက်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြ၍။ သတ္တရံ၊ ၌။ ဂါရဝေန၊ ရိုသေခြင်း ကြောင့်။ သစေ န ပုစ္ဆထ၊ အကယ်၍ မမေးကုန်အံ့။ သဟာယကောပိ ဟိက္ခဝေ သဟာယကဿ အာရောစေတူတိ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ (ဒဿေတိ- ၌ စပ်။) တုမှာကံ၊ သင်တို့တွင်။ ယော၊ အကြင် ရဟန်းသည်။ ယံဿ

ဘိက္ခုနော၊ အကြင် ရဟန်း၏။ သန္တိဋ္ဌော၊ ထို ဤအရပ် ပေါင်းဆုံလတ်၍ မြင်အပ်ဖူးကာမျှဖြစ်သော မိတ်ဆွေသည်။ သမ္ဘတ္တော၊ -ကောင်းစွာဆည်းကပ် တတ်သော မိတ်ဆွေသည်။ (အလွန် အကျွမ်းဝင်သော မိတ်ဆွေသည်။) (ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။) သော၊ ထို ရဟန်းသည်။ တဿ၊ ထို မိတ်ဆွေ ရဟန်းအား။ အာရောစေတု၊ ပြောလော့။ အဟံ၊ သည်။ ဧတဿ ဘိက္ခုဿ၊ ဤရဟန်းအား။ ကထေဿာမိ၊ ဖြေဆိုတော်မူအံ့။ တဿ၊ ထိုရဟန်း၏။ ကထံ၊ စကားကို။ သုတ္တာ၊ ၍။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသော သင်တို့သည်။ နိက္ကခါး၊ ယုံမှားခြင်း မရှိကုန်သည်။ ဘဝိဿထ၊ ဖြစ်ကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤအနက်ကို။ ဒဿေတိ၊ ၏။ [သန္တိဋ္ဌ သမ္ဘတ္တ-တို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ပိဂ္ဂိုဟ်နှင့်တကွ ပါရာဇိကဏ် ဘာသာဋီကာ ဒုတိယ ပါရာဇိက-အဖွင့်၌ ဖြစ်ပြီ။]

ဧဝံ ပသန္နောတိ၊ ကား။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဝါ၊ သို့ကလောက်။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ သဒ္ဓဟာမိ၊ ယုံကြည်ပါ၏။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဣဏမေဝါတိ၊ ကား။ နိက္ကခံဘာဝပစ္စက္ခကရဏဉာဏံ ယေဝ၊ ယုံမှားမရှိသည်၏ အဖြစ်ကို မျက်မှောက်ပြုတတ်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်သည်သာ။ (ဟောတိ။) ဣတ္ထေ၊ ဤ ယုံမှားမရှိခြင်း၌။ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ သဒ္ဓါမတ္တိ၊ ယုံကြည်ခြင်းမျှသည်။ န၊ မဟုတ်။ ဣတိ အတ္ထော၊ ဣမေသံ ဟံ အာနန္ဒာတိ၊ ကား။ အန္တောသာဏံယံ၊ ကန့်လန့်ကာ၏ အတွင်း၌။ နိသိန္ဒာနံ၊ ထိုင်နေကုန်သော။ ဣမေသံ ပဉ္စန္ဒံ ဘိက္ခုသတာနံ၊ ဤ ငါးရာသော ရဟန်းတို့တွင်။ ယော ပစ္စိမကောတိ၊ အစရှိသော စကားကို။ (အာဟ-၌ စပ်။) ယော၊ အကြင် ရဟန်းသည်။ ဂုဏဝသေန၊ ဂုဏ်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ပစ္စိမကော၊ နောက်ဆုံး၌ဖြစ်၏။ (သော၊ ထို ရဟန်းသည်။ သောတာပန္နော၊ တည်း။) အာနန္ဒတ္ထေရံ ယေဝ၊ ကိုသာ။ သန္နာယ၊ ၍။ အာဟ။

၂၁၀။ အပ္ပမာဒေန သမ္မာဒေထာတိ၊ ကား။ သတိအဝိပွဝါသေန၊ သတိနှင့်မကင်းမူ၍ နေခြင်းဖြင့်။ သဗ္ဗကိစ္စာနိ၊ အလုံးစုံသော ကိစ္စတို့ကို။ သမ္မာဒေယျာထ၊ ပြီးစီးစေကြကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဘဂဝါ၊ သည်။

၁။ အပ္ပမာဒေန။ ။ပမဇ္ဇနံ ပမာဒေါ နှ+ပမာဒေါ၊ အပ္ပမာဒေါ။ (မေ့လျော့ကြောင်းဖြစ်သော အကုသိုလ်စိတ္တုဂ္ဂါဒ်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်သတိ။) သော ပန အတ္ထသော ဣဏူပသဗ္ဗိတာ သတိ။ (ထို အပ္ပမာဒ-ဟူသည့် တရားကိုယ်အားဖြင့် ဣဏ်နှင့်ယှဉ်သော သတိ တည်း။)။ ယသ္မာ တတ္ထ (ထို-ဣဏ် သတိ တို့တွင်)။ သတိယာ ဗျာပီရော သာတိသဇယာတသ္မာ “သတိ အဝိပွဝါသေနာ”တို့ ဝုတ္တံ-ရီကာ။

ပရိနိဗ္ဗာန်မှပေး၍ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူရာ ညောင်စောင်း၌။ နိပဇ္ဇော၊ လျောင်းတော်မူလျက်။ ပဉ္စစတ္တာလိသဝဿာနိ၊ လေးဆယ့်ငါးဝါတို့ပတ်လုံး။ ဒိန္နံ၊ ပေးတော်မူအပ်သော။ ဩဝါဒံ၊ ကို။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ ဧကသ္မိံ၊ အပ္ပမာဒပဒေယေဝ၊ တခုသော အပ္ပမာဒ-ပုဒ်၌သာ။ ပက္ခိပိတ္တာ၊ ထည့်၍။ အဒါသိ၊ ပေးတော်မူပြီ။ ပန၊ ဆက်။ အယံ တထာဂတဿ ပစ္ဆိမာ ဝါစာတိ ဣဒံ၊ ဟူသော ဤစကားသည်။ သင်္ဂီတိကာရကာနံ၊ သံဂါယနာတင်မှုကို ပြုကြကုန်သော ထေရ်တို့၏။ ဝစနံ၊ စကားတည်း။

ပရိနိဗ္ဗာန်တရားအဖွင့်

၂၁၉။ ဣတော၊ ဤ ပစ္ဆိမဝါစာ-ကို မိန့်တော်မူပြီးရာ အခါမှ။ ပရံ၊ ၌။ ယံ ပရိနိဗ္ဗာန်ပရိကမ္မံ၊ အကြင် ပရိနိဗ္ဗာန်၏ ရှေ့အဖို့၌ အဖန်ဖန် ပြုထိုက်သော သမာပတ်ဝင်စားမှုကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗာတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီ။ တံ(ပရိနိဗ္ဗာန်ပရိကမ္မံ)၊ ကို။ ဒဿေတံ၊ ငှာ။ အထ ခေါ် ဘဂဝါ ပဌမံ ဈာနန္တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ (သင်္ဂီတိကာရေဟိ။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုအထခေါ် ဘဂဝါ-အစရှိသော စကားရပ်၌။ ပရိနိဗ္ဗာတော ဘန္တေတိ၊ ပါဠိဖြင့်။ နိရောဓံ၊ နိရောဓ သမာပတ်သို့။ ဝါ၊ ကို။ သမာပန္နဿ၊ ကောင်းစွာ ရောက်တော်မူသော။ ဝါ၊ ဝင်စားတော်မူသော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အဿာသပဿာသာနံ၊ ဝင်သက် ထွက်သက်တို့၏။ အဘာဝိ၊ မရှိခြင်းကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ပုစ္ဆတိ၊ ၏။

၁။ အပ္ပမာဒပဒေယေဝ။ ပ။ အဒါသိ။ ။ တံ၊ ထို အလုံးစုံသော စကားတော်ကို။ အတ္ထတော၊ လိုရင်းအနက်အားဖြင့်။ တဿ၊ ထို အပ္ပမာဒ-ပုဒ်၏။ သကလဿ ဗုဒ္ဓဝစနဿ၊ အလုံးစုံသော ဘုရားကားတော်ကို။ သင်္ဂီတိကာတော စ၊ သိမ်းယူနိုင်ခြင်းကြောင့်လည်း။ (အပ္ပမာဒပဒေယေဝ ပက္ခိပိတ္တာ အဒါသိ။) -ဋီကာ။ [“ဣတိ ဘဂဝါယထာ နာမ မရဏမဉ္ဇေ နိပဇ္ဇော မဟဒ္ဒနော ကုရုမ္ပိကော ပုတ္တာနံ ဓနသုရံ အာစိက္ခေယျ။ ဝေမေဝ ပရိနိဗ္ဗာန်မှပေး နိပဇ္ဇော ပဉ္စစတ္တာလိသဝဿာနိ ဒိန္နံ ဩဝါဒံ သဗ္ဗံ ဧကသ္မိံ အပ္ပမာဒပဒေယေဝ ပက္ခိပိတ္တာ အဘာသိ” ဟု-သင်္ဂါယာဝဂ္ဂ မြဟူသံယုတ် ဒုတိယဝဂ် ပဉ္စမသုတ် အဋ္ဌကထာ-၌ ဆို၏။]

၂။ ပရိနိဗ္ဗာန်ပရိကမ္မံ။ ။ ဈာနာဒိသု၊ စိတ္တေ စ ပရမုတ္တံသင်္ဂတဝသိဘာဝတာယ “ဧတ္ထကေကာလေ ဧတ္ထကာ သမာပတ္တိယော သမာပဇ္ဇိတွာ ပရိဗ္ဗာယိဿာဒိ” တိကာလပရိစ္ဆေဒံ ကတွာ သမာပတ္တိသမာပဇ္ဇနံ “ပရိနိဗ္ဗာန်ပရိကမ္မံ” နိ အဓိပ္ပေတံ-ဋီကာ။

န အာဝုသောတိ ဣတ္ထိ ဌိ။ ထေရော၊ အရှင် အနုရုဒ္ဓါထေရ်သည်။ကထံ၊ အဘယ်သို့။ ဇာနတ်၊ သိသနည်း။ ကိရါချဲ့။ ထေရော၊ သည်။ သတ္တာရာ၊ နှင့်။ သဒ္ဓိယေဝ၊ သာလျှင်။ တံ တံ သမာပတ္တိံ၊ ထိုထိုသမာပတ်သို့။ ဝါ၊ ကို။ သမာပဗ္ဗန္တော၊ ကောင်းစွာရောက်လတ်သော်။ ဝါ၊ ဝင်စားလတ်သော်။ ယာဝ၊ လောက်။ နေဝသညာနာသညာယတနာ၊ နေဝသညာနာသညာ ယတန-သမာပတ်မှ။ ဝုဋ္ဌာနံ၊ ထခြင်းသည်။ (အတ္ထိ။) တာဝ၊ ထို နေ ဝသညာနာသညာယတန-သမာပတ်မှ ထရာကာလ တိုင်အောင်။ ဂန္ဓာ၊ လိုက်သွား၍။ ဗုဒ္ဓါနိ၊ ဌိ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ နိရောဓံ၊ သို့။ သမာပန္နော၊ မှုပြီ။ အန္တော နိရောဓေ စ၊ နိရောဓသမာပတ်၏ အတွင်း၌လည်း။ကာလံ ကိရိယာ နာမ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မှုခြင်းမည်သည်။ နတ္ထိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဇာနတ်၊ ။

အထ ခေါ ဘဂဝါ။ပ။သမာပဗ္ဗိတိ ဣတ္ထိ ဤပါဌ၌။ဘဂဝါ၊သည်။ စတုဝိသတိယာ၊ နှစ်ဆယ်လေးပါးသော။ ဌာနေသု၊ အရာတို့၌။ ပဌမဇ္ဈာနံ၊ ပထမဈာန်သို့။ ဝါ၊ ကို။ သမာပဗ္ဗိ၊ ပြီ။ ဝါ၊ ပြီ။ တေရသသု၊ ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ ဒုတိယဇ္ဈာနံ (သမာပဗ္ဗိ။) တထာ၊ ထို အတူ တဆယ်သုံးဌာနတို့၌။ တတိယဇ္ဈာနံ (သမာပဗ္ဗိ။) ပန္နရသသု၊ တဆယ်ငါးပါးကုန်သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ သမာပဗ္ဗိ။ ကထံ၊ အဘယ်သို့။ (စတုဝိသတိယာ၊ သော။ ဌာနေသု၊ တို့၌။ ပဌမဇ္ဈာနံ၊ သို့။ ဝါ၊ ကို။ သမာပဗ္ဗိ၊ သနည်း။ ဝါ၊ သနည်း။ပ။စတုတ္ထဇ္ဈာနံ။ သမာပဗ္ဗိ၊ သနည်း။) ဒသသု၊ ကုန်သော။ အသုတေသု၊ အသုတ-တို့၌ လည်းကောင်း။ ဒုတ္တိံ သာကာရေ၊ သုံးဆယ့်နှစ်ပါးသော အဖို့အရရှိသော ကောဋ္ဌာသ-၌လည်းကောင်း။ အဋ္ဌသု၊ ကုန်သော။ ကသိဏေသု၊ ကသိုဏ်း တို့၌လည်းကောင်း။ မေတ္တာကရုဏာမုဒိတာသု၊ တို့၌လည်းကောင်း။ အာနာပါနေ၊ အာနာပါန-၌ လည်းကောင်း။ ပရိစ္ဆေဒါကာသေ၊ ပရိစ္ဆေဒါ ကာသ-၌လည်းကောင်း။ [အာကာသကသိုဏ်းတို့ဆိုသည် ပါဠိတော်၌မပါ သောကြောင့် သီးခြားခွဲထားသည်။] ဣတိ၊ သို့။ တာဝ။ ဒုတိယဈာန် စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ စတုဝိသတိယာ၊ သော၊ ဣမေသု ဌာနေသု၊ တို့၌။ ပဌမဇ္ဈာနံ။ သမာပဗ္ဗိ၊ ပြီ။ ပန၊ ကား။ ဒုတ္တိံ သာကာရံ စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဒသ၊ ကုန်သော။ အသုဘာနိ စ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ ထပေတွာ၊ ထား ၍။ သေသေသု၊ ကြွင်းကုန်သော။ တေရသသု၊ ကုန်သော။ (ဌာနေသု၊ တို့၌။) ဒုတိယဇ္ဈာနံ။ (သမာပဗ္ဗိ။) စ၊ ဆက်။ တေသု ယေဝ၊ ထိုဌာန တို့၌ပင်။ တတိယဇ္ဈာနံ။ သမာပဗ္ဗိ၊ ပြီ။

ပန၊ ကား။ အဋ္ဌသု၊ ကုန်သော။ ကသိဏေသု၊ တို့၌လည်းကောင်း။
 ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရေ၊ ဥပေက္ခာဗြဟ္မဝိဟာရ-၌လည်းကောင်း။ အာနာ
 ပါနေ၊ အာနာပါန-၌လည်းကောင်း။ ပရိစ္ဆေဒါကာသေ၊ ၌လည်း
 ကောင်း။ စတုသု၊ ကုန်သော။ အဂ္ဂပေသု၊ အဂ္ဂပ-တို့၌လည်းကောင်း။ ပန္န
 ရသသု၊ ကုန်သော။ ဣမေသု ဌာနေသု၊ ဤအရာတို့၌။ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ။
 သမာပဇ္ဇိ။ စ၊ ဆက်။ အယမ္ပိ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော ခြောက်ဆယ်ငါး
 ပါးသော ဈာန်တို့သို့ ကောင်းစွာရောက်ပုံကိုဆိုကြောင်းကထာ-သည်လည်း။
 သင်္ခေပကထာ ဝ၊ အကျဉ်းဖြစ်သော ကထာ-ပင်တည်း။ [အယမ္ပိစာတိ
 ယထာဝုတ္တပဉ္စသဠိယာ ဈာနာနံ သမာပန္နဘာဝကထာပိ သင်္ခေပကထာ
 ဝေ။-ဋီကာ။] ပန၊ စင်စစ်ကား။ နိဗ္ဗာနပုရိ၊ နိဗ္ဗာန်တည်းဟူသောမြို့တော်
 သို့။ ပဝိသန္တော၊ ဝင်တော်မူသော၊ ဓမ္မသာမိ၊ တရား၏ အရှင်ဖြစ်တော်
 မူသော။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သဗ္ဗာပိ၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ စတုဝိ
 သတိကောဋီသတယဟဿသင်္ချာ၊ ကုဋေနှစ်သန်းလေးသိန်း အရေအတွက်ရှိ
 ကုန်သော။ သမာပတ္တိယော၊ သမာပတ်တို့သို့။ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်တော်မူ၍။
 ဝိဒေသံ၊ အရပ်တပါးသို့။ ဂစ္ဆန္တော၊ သွားသောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဉာတိဇနံ၊
 ဆွေမျိုးအပေါင်းကို။ အာလိဂေတွာ၊ လည်ဖက်၍။ (ဂစ္ဆတိ) ဝိယ၊ သွား
 သကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။) သဗ္ဗသမာပတ္တိသင်္ခံ၊ အလုံးစုံသော သမာပတ်
 ချမ်းသာကို။ အနုဘဝိတွာ၊ ခံစားတော်မူ၍။ ပဝိဋ္ဌော၊ ဝင်တော်မူပြီ။
 [ကုဋေနှစ်သန်းလေးသိန်းနှင့်စပ်၍ မှတ်ချက်ကို ဒီဃနိကာယ ပါထိကဝဂ်
 သမ္ပသာဒနိယသုတ် ဋီကာမှလည်းကောင်း၊ သဂါထာဝဂ္ဂ ဗြဟ္မသံယုတ်
 ပဉ္စမဝဂ္ဂ ဒုတိယသုတ် ဋီကာမှလည်းကောင်း ယူ၍ ဆရာတော်၏ နိဿယ၌
 အကျယ်ပြထားသည်။]

စတုတ္ထဇ္ဈာနာ ဝုဋ္ဌဟိတွာ သမနန္တရာ ဘဂဝါ ပရိနိဗ္ဗာယိတိ ဣေ၊ ဤ
 ပါ၌။ (လဗ္ဘမာနာနိ၊ ကုန်သော။) သမနန္တရာနိ၊ သမနန္တရာ-တို့သည်။
 ဝါ၊ ကောင်းစွာ အခြားမဲ့၌ဖြစ်သော ပရိနိဗ္ဗာန်တို့သည်။ ဈာနသမနန္တရံ၊
 ဈာနသမနန္တရ-လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ဈာန်၏ကောင်းစွာ အခြားမဲ့ဖြစ်
 သော ပရိနိဗ္ဗာန်လည်းကောင်း။ ပစ္စဝေက္ခဏာသမနန္တရံ၊ လည်းကောင်း။
 ဝါ၊ ပစ္စဝေက္ခဏာဇော၏ ကောင်းစွာအခြားမဲ့ဖြစ်သော ပရိနိဗ္ဗာန်လည်း

၁။ ဈာနသမနန္တရံ။ ။စတုတ္ထဈာန်မှ ထ၍ ဘဝင်အစ၌ဖြစ်၏။ ထိုဘဝင်သည်ပင်
 ပရိနိဗ္ဗာန်စုတိ-ဖြစ်သောကြောင့် “ဘဝင်” ဩတိက္ကဿ တဏှေဝ ပရိနိဗ္ဗာန်” ဟု
 ဆိုသည်။ “ဘဝင်စိတ်” ဟုသည် ဤနေရာ၌ “စုတိ” ပင်တည်း။

ကောင်း။ ဣတိ။ သို့။ ဒွေ။ တို့တည်း။ [“တတ္ထေဝ ပရိနိဗ္ဗာန်” ကို ကြည့်၍ ပရိနိဗ္ဗာန်ကို အရကောက်သည်။] တတ္ထ။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ ဈာနာ၊ စတုတ္ထဈာန်မှ။ ဝုဠာယ၊ ထ၍။ ဘဝဂံ၊ သို့။ ဩတိဏ္ဏဿ၊ သက်ရောက်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ တတ္ထေဝ၊ ထို ဘဝင်၌သာ။ ပရိနိဗ္ဗာန်၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူခြင်းသည်။ ဈာနသမနန္တရံ နာမ၊ ဈာနသမနန္တရ-မည်၏။ ဈာနာ၊ မှ။ ဝုဠာဟိတွာ၊ ၍။ ပုန၊ တဖန်။ ဈာနဂါနိ၊ ဈာန်အင်္ဂါတို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတွာ၊ ဆင်ခြင်၍။ ဘဝဂံ၊ ဘဝင်၌။ ဩတိဏ္ဏဿ၊ သက်ရောက်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်၏။ တတ္ထေဝ၊ ထိုဘဝင်၌သာ။ ပရိနိဗ္ဗာန်၊ သည်။ ပစ္စဝေက္ခဏာသမနန္တရံ နာမ၊ မည်၏။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ဣမာနိပိ၊ ဤ ဈာနသမနန္တရ ပစ္စဝေက္ခဏာသမနန္တရ-တို့သည်လည်း။ သမနန္တရာနေဝ၊ သမနန္တရ-တို့သည် သာတည်း။ [ဤ သမနန္တရ-တို့သည် မြတ်စွာဘုရားနှင့်သာ ဆိုင်သည် မဟုတ်၊ အခြားရဟန္တာများနှင့်လည်း ဆိုင်သည်။]

ပန၊ ကား။ ဘဝဝါ၊ သည်။ ဈာနံ၊ စတုတ္ထဈာန်သို့။ ဝါ၊ ကို။ ဈာနာ၊ မှ။ ဝုဠာယ၊ ၍။ ဈာနဂါနိ၊ တို့ကို။ ပစ္စဝေက္ခိတွာ၊ ၍။ အဗျာကတေန၊ အဗျာကတ-ဖြစ်သော။ ဒုက္ခသစ္စေန၊ ဒုက္ခသစ္စာ-ဖြစ်သော။ ဘဝဂံစိတ္တေန၊ ဘဝင်စိတ်ဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗာယံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီ။ [ဤ စကားအရ မြတ်စွာဘုရား၏ ပရိနိဗ္ဗာန်သည် “ပစ္စဝေက္ခဏာသမနန္တရ” ဟု မှတ်ပါ။] ဟိ၊ မှန်။ ယေ ကေစိ၊ အမှတ်မရှိ ကြင်းမဲ့ဥသို့ အလုံးစုံကုန်သော။ ဗုဒ္ဓါ ဝါ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါ ဝါ၊ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ တို့သည်လည်းကောင်း။ အရိယသာဝကာ ဝါ၊ အရိယသာဝက တို့သည်လည်းကောင်း။ (အဗျာကတေန၊ သော။ ဒုက္ခသစ္စေန၊ သော။ ဘဝဂံစိတ္တေနေဝ၊ ဘဝင်စိတ်ဖြင့်သာ။ ကာလံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံခြင်းကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။) အန္တမသော၊ အောက်ထပ်ဆုံးအားဖြင့်။ ကုန္တကိပိလ္လိကံ၊ ပိုးရွှဲ ခြပန်းကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့သည်။ အဗျာကတေန ဒုက္ခသစ္စေန၊ ဘဝဂံစိတ္တေနေဝ၊ သာ။ ကာလံ၊ သေခြင်းကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ မဟာဘူမိစာလာဒီနိ၊ မဟာဘူမိစာလ-အစရှိသည်တို့သည်။ ဝုတ္တနယာနေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းရှိကုန်သည်သာ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

၂၂၀။ ဘူတာတိ၊ ကား။ သတ္တာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ (သမုဿယံ နိက္ခိပိ သန္တိ-၌ စပ်။) အပ္ပဗ္ဗိပုဂ္ဂလောတိ၊ ကား။ ပဗ္ဗိဘာဂပုဂ္ဂလဝီရယိတော၊ သီလအစရှိသောဂုဏ်တို့ဖြင့် တူသောပုဂ္ဂိုလ် ရှိတော်မမူသော။ (သတ္တာ-၌ စပ်။)

[ပဋိဘာဂပုဂ္ဂလဝိရဟိတောတိ သီလာဒိဂုဏေဟိ အသဒိသတာယ သဒိသ ပုဂ္ဂလဝိရဟိတော။-ဋီကာ။] ဗလပွတ္တောတိ၊ ကား။ ဒသဝိဗညဏဗလံ၊ ဆယ် ပါးအပြားရှိသော ဉာဏ်တော်အားသို့။ ပတ္တော၊ ရောက်တော်မူသော။ (သတ္တာ၊ သည်။ ဝါ၊ သော်မှလည်း။ ပရိနိဗ္ဗာန်တော၊ မူရပြီ။)

၂၂၁။ ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနောတိ၊ ကား။ ဥပ္ပါဒဝယသဘာဝေါ၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘောရှိကုန်၏။ တေသံ ဝူပသမောတိ၊ ကား။ တေသံ သင်္ခါ ရာနံ၊ ထို သင်္ခါရတို့၏။ ဝူပသမော၊ ငြိမ်းအေးရာ နိဗ္ဗာန်သည်။ (သုခေါ၊ ချမ်းသာကြောင်းပေတည်း။) အသင်္ခတံ၊ ကံ စသောအကြောင်းတို့သည် မပြု ပြင် မစီရင်အပ်သော။ နိဗ္ဗာနမေဝ၊ နိဗ္ဗာန်သည်သာ။ သုခံ၊ တည်း။ ဣတိ အတ္ထော၊ နက်။

၂၂၂။ နာဟု အဿာသပဿာသောတိ၊ ကား။ အဿာသပဿာသော။ ဝင်သက်ထွက်သက်သည်။ န ဇာတော၊ မဖြစ်တော့ပြီ။ အနေဇောတိ၊ ကား။ တဏှာသင်္ခါတာယ၊ တဏှာ-ဟုဆိုအပ်သော။ ဇောယ၊ တုန်လှုပ်တတ်သော တဏှာ၏။ အဘာဝေန၊ မရှိခြင်းကြောင့်။ အနေဇော၊ တုန်လှုပ်တတ်သော တဏှာရှိတော်မမူသော။ (ယော မုနိ-၌ စပ်။) [ဣဉ္ဇတိ+ဇောယာတိ ဇော၊ နတ္ထိ+ဇော+ယဿာတိ အနေဇော။] သန္တိမာရဗ္ဗာတိ၊ ကား။ အနုပါဒိသေသံ၊

၁။ သင်္ခါရာနံ ဝူပသမော။ ။သင်္ခါရံ၊ ကံ စသောအကြောင်းတရားတို့သည် ကောင်း စွာရောက်၍။ ကမယန္တိ၊ ပြုစီမံအပ်ကုန်၏။ ဣတိ သင်္ခါရာ၊ “အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ကံ-အာဟာ၊ ဖဿာ-ဝိညာဉ်များ။ ပစ္စယဟု၊ အကြောင်းစု၊ ခေါ်မူမြဲမှတ်သား” ဟူသော ပစ္စယပရိဂ္ဂဟ-ဉာဏ်၌ ပြုအပ်သော အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ကံ စသောအကြောင်း တို့သည် ကောင်းစွာရောက်၍ ပြုစီရင်အပ်သောကြောင့် ရုပ်နာမ်ဟူသမျှကို “သင်္ခါရ” ဟု ခေါ်ရ၏။ “ကံ စိတ် ဥတု အာဟာရ” တို့ကား ရုပ်နှင့်သာဆိုင်သည်။ သင်္ခါရာ ဝူပသမန္တိ ဧတ္တာတိ ဝူပသမော၊ (ထိုသင်္ခါရတို့ ငြိမ်းရာချုပ်ရာ၊ -ငြိမ်းကြောင်းချုပ် ကြောင်းဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်သည် “ဝူပသမ”မည်၏။ (ဝိ+ဥပ+သမုခာတ်။) ထို “ဝူပ သမ”အရ အသင်္ခတ နိဗ္ဗာန်ဓာတ်ကို ယူရမည်”ဟု ပြုလို၍ “အသင်္ခတံ နိဗ္ဗာနမေဝ သုခန္တိ အတ္ထော”ဟု အဋ္ဌကထာဖွင့်သည်။ [သင်္ခါရာနံ ဝူပသမော-နှင့်စပ်၍ မှတ်ချက် ကို ဆရာတော်၏နိဿိယဉာဏ်၌ကြည့်ပါ။]

၂။ အနုပါဒိသေသံ သန္ဓာယ။ ။သန္တိ-ကို “အနုပါဒိသေသံ နိဗ္ဗာန်”ဟု ဖွင့် သည်။ အနုပါဒိသေသ - နိဗ္ဗာန်ဟူသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဘုရားဖြစ်တော်မူချိန်တုန်းက သစ္စာလေးပါး တရားကို သိရာဝယ် ပါဝင်ခဲ့သော နိဂ္ဂောဓသစ္စာပင်တည်း။ ထိုနိဂ္ဂောဓ သစ္စာကို ပရိနိဗ္ဗာန်စုတိဇိတ်တော်က အာရုံမပြုနိုင်။ စုတိဇိတ်သည် ထုံးစံအတိုင်း ကံ

ဝိပင်္ဂါနာမက္ခန္ဓာ ကဋ္ဌတ္တာရုပ် အကြွင်းအကျန် မရှိသော။ နိဗ္ဗာန်၊ အသင်္ခတဓာတ် နိဗ္ဗာန်တရားမြတ်ကို။ အာရဗ္ဗ၊ အာရုံပြု၍။ ပရိစ္စ၊ ရှေးရှုရောက်၍။ သန္ဓာယ၊ ရည်ရွယ်၍။ (အကရိ-ဥပ)။ ယံ ကာလမကရိတိ၊ ကား။ ယော၊ အကြင်မြတ်စွာဘုရားသည်။ ကာလံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူချိန်ကို။ အကရိ၊ ပြုတော်မူပြီ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ (ကိံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။) အာဝုသော၊ တို့။ မမ၊ ၏။ သတ္တာ၊ ဆရာဖြစ်တော်မူသော။ ယော ဗုဒ္ဓမုနိ၊ အကြင် မုနိထွတ်တင် ဘုရားရှင်သည်။ သန္တိံ၊ ရုပ်နာမ်ခပ်သိမ်း ချုပ်ငြိမ်းရာမှန် အေးနိဗ္ဗာန်သို့။ ဂမိဿာမိ၊ သွားရတော့အံ့။ ဣတိ၊ သို့။ သန္တိံ၊ ကို။ အာရဗ္ဗ၊ ၍။ ကာလံ၊ ကို။ အကရိ၊ ပြီ။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ တာဒိနော၊ လာဘာလာဘ စသည်ရှစ်တန် လောကဓံကြောင့် ဖောက်ပြန်မတုန် တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဌိတစိတ္တဿ၊ မြဲမြံခိုင်ခံ့ တည်တံ့သော စိတ်ရှိတော်မူသော။ တဿ(မုနိနော)၊ ထို မုနိထွတ်တင် ဘုရားရှင်၏။ အဿာသပဿာသော၊ သည်။ န ဇာတော၊ မဖြစ်တော့။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့။ နပ္ပဝတ္တတိ၊ မဖြစ်တော့။ ဣတိ (ဝုတ္တံ ဟောတိ။)

အသလ္လိနေနာတိ၊ ကား။ အလိနေန၊ မငြိကပ်သော။ အသက္ခီတေန၊ မတူန့်ဆုတ်သော။ သုဝိကသိတေနေဝ၊ အလွန် ပွင့်လင်းသည်သာလျှင် ဖြစ်သော။ စိတ္တေန၊ ဖြင့်။ (အဇ္ဈဝါသယိ-ဥပ)။ [သုဝိကသိတေနေဝါတိ ပီတိသောမနုဿ ယောဂတော သုဋ္ဌ၊ ဝိကသိတေန မုဒိတေန။-ဋီကာ။] ဝေဒနံ အဇ္ဈဝါသယိတိ၊ ကား။ ဝေဒနံ၊ ဝေဒနာကို။ အဓိဝါသေသိ၊ ကိုယ်တော်၏အထက်၌ ဝင်သက် တည်နေစေတော်မူပြီ။ ဝါ၊ သည်းခံတော်မူပြီ။ ဝေဒနာနုဝတ္တိ၊ ဝေဒနာသို့ အစဉ်လိုက်ခြင်းရှိသည်။ ဟုတု၊ ဣတော စိတော စ၊ ဤမှ ဤမှလည်း။ န သမ္ပရိဝတ္တတိ၊ ပြောင်းလဲတော်မမူ။ ဝါ၊ လူးလိမ့်တော်မမူ။ ဝိမောက္ခောတိ၊ ကား။ ကေနစိ၊ တစုံတခုသော။ ဓမ္မေန၊ တရားအားဖြင့်။ အနာဝရဏဝိမောက္ခော၊ ပိတ်ဆို့တားဆီးခြင်းမရှိသော လွတ်မြောက်ခြင်း

ကမ္မနိမိတ် ဂတိနိမိတ် တပါးပါးကို အာရုံပြုရသည်။ ယိုးကြောင့် “အာရဗ္ဗ+အာရုံ ပြု၌” ဟု ဆိုသော်လည်း ပရိနိဗ္ဗာနစုတိ အပိုက်အတန်၌ အာရုံပြုသည်မဟုတ်။ ပရိနိဗ္ဗာနစုတိ မပျောက်မီ သမာပတ်များစွာကို ဝင်စားတော်မမူမီ ရှေ့အဖို့၌ အာရုံပြုခြင်းကို ဆိုလိုသည်။ “ထို နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍” ဟုသည် “ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော့မည်” ဟု ရည်ရွယ်တော်မူခြင်းတည်း။ ယိုးကြောင့်-“ပရိစ္စ သန္ဓာယ” ဟု အဓိပ္ပာယ် ဖွင့်သည်။

သည်။ သဗ္ဗသော၊ အလုံးစုံအားဖြင့်။ အပညတ္တိဘာဂူပကမော၊ နာမည်ပညတ် မရှိသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းသည်။ ပဇ္ဇောတနိဗ္ဗာနသဒိသော၊ မီးတောက် ၏ ငြိမ်းပျောက်ခြင်းနှင့်တူသည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်ပြီ။

၂၂၃။ တဒါသိတိ၊ အစရှိသော စကားကို။ (အာဟ-၌ စပ်။) သဟ ပရိနိဗ္ဗာနာ မဟာဘူမိစာလောတိ၊ ဟူ၍။ ဝေ၊ သို့။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ ဝုတ္တံ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော။ ဘူမိစာလမေဝ၊ မြေတုန့်လှုပ်ခြင်းကိုပင်။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (အာနန္ဒတ္ထေရော။) အာဟ။ ဟိ၊ မှန်။ တံ၊ ထို မြေတုန့်လှုပ်ခြင်းသည်။ လောမဟံသနဉ္စ၊ အမွှေးတို့ကို ရှင်စေတတ်သည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ကြက် သီးမွှေးညှင်း ထစေတတ်သည်လည်းကောင်း။ ဘိသနကဉ္စ၊ ကြောက်စေ တတ်သည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ကြောက်မက်ဖွယ်ကောင်းသည်လည်းကောင်း။ အာသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ သဗ္ဗကာရဝရူပေတေတိ၊ ကား။ သဗ္ဗဝရကာရဏူပေတေ၊ အလုံးစုံမြက်သောသီလ-အစရှိသော အကြောင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ (သမ္မုဒ္ဓေ ပရိနိဗ္ဗာတေ-၌ စပ်။) [အာကာရကို “ကာရဏ” ဟု ဖွင့်သည်။ အာကရောန္တိ အတ္တနော ဖလာနိ သမာနာကာရံ (တူသော၊ အခြင်းအရာရှိ အောင်။) ကရောန္တိတိ အာကာရာ၊ (ကာရဏာနိ။) သဗ္ဗကာရဝရူပေတေတိ သဗ္ဗေဟိ အာကာရဝရေဟိ ဥတ္တမကာရဏေဟိ သီလာဒိဂုဏေဟိ သမန္နာ ဂတေတိ အတ္ထော။-ဋီကာ။]

၂၂၄။ အဝိတရာဂါတိ၊ ကား။ ပုထုဇ္ဇနာစေဝ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ သောတာပန္နသကဒါဂါမိနော စ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ (ဟောန္တိ။) ဟိ၊ မှန်။ တေသံ၊ ထို ပုထုဇ္ဇံ သောတာပန် သကဒါဂါမိတို့သည်။ ဒေါမနဿံ၊ ဒေါမနဿ-ကို။ အပ္ပဟိန္နံ၊ မပယ်ဖျက်သေး။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေပိ၊ ထို သောတာပန် သကဒါဂါမိ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်လည်း။ ဗာဟာ၊ လက်မောင်း တို့ကို။ ပဂ္ဂယု၊ ချီမြှောက်၍။ ကန္တန္တိ၊ မြည်တမ်းကြကုန်၏။ ဥဘောပိ၊

၁။ အပညတ္တိ။ ပ။ သဒိသော။ ။ “မည်သည့်အရပ်သို့ ရောက်လေ၏” ဟု နာမည် ပညတ် တပ်ဖို့ရန်မရှိ။ တောက်နေသောမီး၏ ငြိမ်းခြင်းကဲ့သို့ ရုပ်နာမ်တို့၏ ငြိမ်း အေးခြင်းသာ ဖြစ်သည်။ ဤစကားကိုထောက်လျှင် ရုပ်နာမ်တို့၏ ငြိမ်းခြင်းမှတစ်ပါး “အခြားတရား မကျန်ရစ်တော့” ဟု ထင်မှားဖွယ်ရှိ၏။ အမှန်ကား-ရုပ်နာမ်တို့၏ ငြိမ်းအေးခြင်းကိုသာ “မီးတောက်၏ ငြိမ်းခြင်းနှင့်တူသည်” ဟု ဆိုသည်။ “အနုပဒါ သော” ဟူသော အသင်္ခတေတံ နိဗ္ဗာန်မြတ်သည်ကား ရုပ်နာမ်စပ်သိမ်း အေးငြိမ်း သော်လည်း ယနေ့တိုင် တည်ရှိပါသေး၏။ နောက်နောင် ဘုရားများပွင့်တော်မူသော အခါ ရှေးရှေးသောဘုရားရှင်တို့၏ ဤ နိဗ္ဗာန်ကိုပင် အာရုံပြုတော်မူကြပါလိမ့်မည်။

နှစ်ဘက်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဟတ္ထေ၊ လက်တို့ကို။ သီသေ၊ ဦးခေါင်း၌။ ထပေတွာ၊ ထား၍။ ရောဒန္တိ၊ ငိုကြွကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ အစရှိသော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော ပုဂံအပေါင်းကို။ ပုရိမနယေနော၊ ရှေးနည်းဖြင့်သာလျှင်။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၏။ [ငိုခြင်းသဘော ငိုသံသည် ဝေဒါမုဗ္ဗိယျဉ်သော ဝေဒါမနုဿ ကြောင့် ဖြစ်၏။]

၂၂၅။ ဥဇ္ဈာယန္တိတိ၊ ကား။ အယျာ၊ အရှင်တို့သည်။ အတ္တနာပိ၊ ကိုယ်တိုင်သော်မှလည်း။ အဓိဝါသေတံ၊ မိမိအထက်၌ ဝင်သက် တည်နေစေခြင်းငှာ။ ဝါ၊ သည်းခံခြင်းငှာ။ န သက္ကောန္တိ၊ မစွမ်းနိုင်ကြကုန်။ သေသဇနံ၊ ကြွင်းသော လူအပေါင်းသည်။ ကထံ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ သမဿာသေဿန္တိ၊ သက်သာရာ ရစေနိုင်ပါကုန်အံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိယော၊ ပြောကုန်လျက်။ ဥဇ္ဈာယန္တိ၊ ကဲ့ရဲ့ကြကုန်၏။ ကထံ ဘူတာ ပနဘန္တေ၊ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ ဒေဝတာ မနသိကရေတိတိ၊ ကား။ ဘန္တေ၊ ရား။ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါသည်။ ကထံ ဘူတာ၊ အဘယ်သို့ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝတာ၊ တို့ကို။ သလ္လကေတိ၊ မှတ်သားတော်မူပါသနည်း။ တာ၊ ထိုနတ်တို့သည်။ သတ္တံ၊ ၏။ ပရိနိဗ္ဗာနံ၊ ကိ။ အဓိဝါသေန္တိ ကိ၊ သည်းခံနိုင်ပါကုန်သလော။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

အထ၊ လျှောက်ရာ ထိုအခါ၌။ တာသံ၊ ထိုနတ်တို့၏။ ပဝတ္ထိဒဿနတ္ထံ၊ ဖြစ်ပုံကိုပြခြင်းအကျိုးငှာ။ ထေရော၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါ၊ ထေရ်သည်။ သန္တာဝုသေတိအာဒိံ၊ ကို။ အာဟ၊ ပြီ။ တံ၊ ထို သန္တာဝုသေ-အစရှိသော စကားသည်။ ဝုတ္တတ္ထမေဝ၊ ဆိုအပ်ပြီးသော် အနက်ရှိသည်သာ။ ရတ္တာဝသေသန္တိ၊ ကား။ ဗလဝပစ္စယေ၊ အားကြီးသော မိုးသောက်အခါ၌။ ပရိနိဗ္ဗာတတ္တာ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ရတ္တိယာ၊ ညဉ့်၏။ အဝသေသံ၊ ကြွင်းသော။ စုလ္လကန္တာနံ၊ အနည်းငယ်သော ကံလက်။ (ဝိတိနာမေသံ-၌ စပ်။) ဓမ္မိယာ ကထာယာတိ၊ ကား။ အညာ၊ အခြားသော။ ပါဠိယေက္ကာ၊ အသီးအခြား တပါးသော။ ဓမ္မကထာ နာမ၊ တရားစကား မည်သည်။ နတ္ထိံ၊ အာဝုသော၊ တို့။ သဒေဝကော၊ နတ်နှင့်တကွဖြစ်သော။ လောကော၊ ၌။ အပ္ပဋိပုဂ္ဂလဿ၊ သီလ-အစရှိသော ဂုဏ်အားဖြင့် တူသော ပုဂ္ဂိုလ် ရှိတော်မမူသော။ သတ္တုနော၊ မြတ်စွာဘုရားအား။ အယံ မစ္စုရာဇာ၊ ဤသေမင်းသည်။ န လဇ္ဇတိ နာမ၊ မရှက်တုံသေး၏။ ပန၊ ကား။ လောကီယမဟာဇနဿ၊ လောကီ၌ဖြစ်သော များစွာသော လူအပေါင်းအား။ ကိမဂံ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ လဇ္ဇိဿတိ၊ ရှက်လတ္တံ့နည်း။

ဣတိ ဝေဇ္ဇပါယ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ မရဏပဋိသံယုတ္တာယ၊ သေခြင်းနှင့် စပ်ယှဉ်သော။ ကထာယ၊ ဖြင့်။ ဝိတိနာမေသံ၊ ကုန်ပြီ။ ဟိ၊ မှန်။ တေသံ၊ ထို အရှင်အနုရုဒ္ဓါ အရှင်အာနန္ဒာတို့သည်။ တံ ကထံ၊ ထို မရဏပဋိသံယုတ္တကထာ-ကို။ ကထေန္တာ၊ ပြောနေကုန်စဉ်။ မဟုတ္တေနော၊ တမဟုတ်ချင်းဖြင့်ပင်။ အရုဏံ၊ အရုဏ်သည်။ ဥဂ္ဂစ္ဆိ၊ တက်ပြီ။

၂၂၆။ အထ ခေါ် တိ၊ ကား။ အရုဏဂုံ၊ အရုဏ်တက်ခြင်းကို။ ဝါ၊ အရုဏ်ဦးကို။ ဒိသ္မာဝ၊ မြင်၍သာလျှင်။ ဝေရော၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါ ထေရ်သည်။ ဝေရံ၊ အရှင်အာနန္ဒာ ထေရ်ကို။- ဧတံ၊ ဤစကားကို။ အဝေ၊ စ၊ ပြီ။ တေနော ကရဏီယေနာတိ၊ ကား။ ကိဒိသေန၊ အဘယ်ကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ ပရိနိဗ္ဗာနဌာနေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီးရာ အရပ်၌။ မာလာဂန္ဓာဒိသက္ကာရေန၊ ပန်း နံ့သာ အစရှိသော ပူဇော်ဖွယ်သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ ဖြစ်ထိုက်ပါသနည်း။ ကိဒိသေန၊ သော။ ဘိက္ခုသံသဿ၊ ၎င်း။ နိသဇ္ဇဌာနေန၊ ထိုင်နေရာအရပ်သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ နည်း။ ကိဒိသေန၊ သော။ ခါဒနိယဘောဇနိယေန၊ ခဲဖွယ် ဘောဇဉ်သည်။ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ နည်း။ ဣတိ ဧဝံ၊ သို့။ ဘဂဝတော၊ ၎င်း။ ပရိနိဗ္ဗုတဘာဝံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီးသည်၏ အဖြစ်ကို။ သုတူာ၊ ကြားရ၍။ ယံ၊ အကြင်ကိစ္စကို။ ကတ္တဗ္ဗံ၊ ပြုထိုက်၏။ တေနော ကရဏီယေန၊ ထိုပြုဖွယ်ကိစ္စကြောင့်ပင်။ (သန္နိပတိတာ ဟောန္တိ-၌ စပ်။)

ဗုဒ္ဓသရီရုပူဇာ အဖွင့်

၂၂၇။ သဗ္ဗေ တာဠာဝစရန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တုရိယဘဏ္ဍံ၊ တုရိယဘဏ္ဍာကို။ သန္နိပါတေထာတိ၊ ကား။ ဘေရိံ၊ စည်ကို။ စရာပေတွာ၊ လည်စေ၍။ သမာဟရထ၊ ကောင်းစွာ ဆောင်ကြကုန်လော့။ တေ၊ ထို ယောက်ျားတို့သည်။ တထေဝ၊ ထို စေခိုင်းသည့် အတိုင်းပင်။ အကံသု၊ ပြုကြကုန်ပြီ။ မဏ္ဍလမာဠေတိ၊ ကား။ ဒုဿမဏ္ဍလမာဠေ၊

၁။ တာဠာဝစရံ။ ။စုရာဒိ-တဠ-ခတ်သည် ပုတ်ခတ်ခြင်းအနက်ကို ဟော၏။ တာဠာယတိ ဧတ္ထ ဧတံ၊ ဝါ တိ တာဠံ။ တီးခတ်ရာ ဖြစ်သော (တီးခတ်အပ်သော) မောင်း ကြေးနင်း ခွက်ခွင်းစုသော တုရိယာ။ ဤနေရာ၌-ထို တုရိယာတို့ကို တီးခတ်ခြင်းတိုင်အောင် ယူပါ။ အဝစရတိ ဧတ္ထာတိ အဝစရံ၊ တာဠဿ၊ တီးခတ်ခြင်း၏+ အဝစရံ၊ သက်ဝင်တည်နေရာ တုရိယာဘဏ္ဍာတည်း။ တာဠာဝစရံ၊ တီးခတ်ခြင်း၏ တည်ရာ တုရိယာဘဏ္ဍာ။ ထို့ကြောင့် “သဗ္ဗံ တုရိယဘဏ္ဍံ” ဟုဖွင့်သည်။ “သန္နိပါတေထာ” ဟုသည် “ထို တုရိယာဘဏ္ဍာတို့ကို တီးခတ်သူတို့ကို စုဝေးစေကြကုန်” ဟု စကားကြောင့်ခြင်းတည်း။

အဝတ် တန်ဆောင်းဝန်းတို့ကို။ ပဋိယာဒေန္တာတိ၊ ကား။ သဇ္ဇန္တာ၊ စီရင်ကုန်လျက်။ (ဝီတိနာမေသု-၌ စပ်။)

ဒက္ခိဏေန ဒက္ခိဏန္တိ၊ ကား။ နဂရဿ၊ ၏။ ဒက္ခိဏဒိသာဘာဂေနဝ၊ တောင်အရပ် အဖို့ဖြင့်သာလျှင်။ ဒက္ခိဏဒိသာဘာဂံ၊ တောင်အရပ်အဖို့သို့။ (ဟရိတွာ-၌ စပ်။) ဗာဟိရေန ဗာဟိရန္တိ၊ ကား။ အန္တော နဂရံ၊ မြို့တွင်း သို့။ အပ္ပဝေသေတွာ၊ မသွင်းမူ၍။ နဂရဿ၊ ၏။ ဗာဟိရေနဝ၊ ပြင်ပ အရပ်ဖြင့်သာ။ ဗာဟိရပယံ၊ ပြင်ဘက် နံပါးသို့။ ဟရိတွာ၊ ဆောင်၍။ (ဈာပေဿာမ-၌ စပ်။) ဒက္ခိဏတော နဂရိယာတိ၊ ကား။ အနုရာဓ ပုရဿ၊ အနုရာဓ-မြို့၏။ ဒက္ခိဏဒ္ဓါရသဒိသေ၊ တောင်တံခါးပေါက်နှင့် တူသော။ ဌာနေ၊ အရပ်၌။ ထပေတွာ၊ ၍။ သက္ကာရသမ္မာနံ၊ ကောင်း စွာပြုခြင်း မြတ်နိုးခြင်းကို။ ကတွာ၊ ၍။ ဇေတဝနသဒိသေ၊ ဇေတဝန် ကျောင်းတော်နှင့်တူသော။ ဌာနေ၊ ၌။ ဈာပေဿာမ၊ မီးသဂြိုဟ်ကြ ကုန်အံ့။ ဣတိ အတ္ထော။ [ဇေတဝန်ကျောင်းတော်သည် သာဝတ္ထိမြို့နှင့် တမိုင်လောက်ဝေး၏။ “ထို မျှလောက် ဝေးသောအရပ်၌ မီးသဂြိုဟ်ကြ ကုန်စို့” ဟု တိုင်ပင်ကြသည်။]

၂၂၇။ အဋ္ဌ မလ္လပါမောက္ခာတိ၊ ကား။ မဇ္ဈိမဝယာ၊ မဇ္ဈိမ-အရွယ် ရှိကုန်သော။ ထာမသမ္ပန္နာ၊ အားအစွမ်းနှင့် ပြည့်စုံကုန်သော။ အဋ္ဌ၊ ကုန် သော။ မလ္လရာဇာနော၊ မလ္လာမင်းတို့သည်။ (ဥစ္စာရေတုံ န သက္ကောန္တိ-၌ စပ်။) သိသံနာတာတိ၊ ကား။ သိသံ၊ ဦးခေါင်းကို။ ဓောဝိတွာ၊ ဆေး ၍။ နဟာတာ၊ ရေချိုးပြီးကုန်သည်။ (ဟုတွာ။ ဥစ္စာရေန္တာ၊ ကြွမြောက် ကုန်လတ်သော်။ ဥစ္စာရေတုံ၊ မြင်းငှာ။ န သက္ကောန္တိ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်။) အာယသ္မန္တံ အနုရုဒ္ဓန္တိ၊ ကား။ ထေရေ ဝ၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါ ထေရ်သည်သာ။ ဒိဗ္ဗစက္ခုကော၊ ဒိဗ္ဗစက္ခုရှိ၏။ ဣတိ သို့။ ပါကဋ္ဌော၊ ထင်ရှား၏။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထို မလ္လာမင်းတို့သည်။ အညေသု၊ အရှင်အနုရုဒ္ဓါမှ တပါး ကုန်သော။ မဟာထေရေသု၊ မဟာထေရ်တို့သည်။ သန္တေယုပိ၊ ရှိပါကုန် သော်လည်း။ အယံ ဤ အနုရုဒ္ဓါထေရ်သည်။ နော၊ ငါတို့အား။ ပါကဋ္ဌ၊ ထင်ရှားသည်ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ကထေဿတိ၊ ပြောဟောတော်မူလိမ့်မည်။ ဣတိ ဤသို့ ကြံ၍။ ထေရံ၊ အရှင် အနုရုဒ္ဓါထေရ်ကို။ ပုစ္ဆိံသု၊ မေး လျှောက်ကြကုန်ပြီ။

ကထံ ပန ဘန္တေ ဒေဝတာနံ အဓိပ္ပာယောတိ၊ ကား။ ဘန္တေ၊ ရား။ တာဝ၊ နတ်တို့၏ အလိုမှ ရှေးဦးစွာ။ အမှာကံ၊ တပည့်တော် တို့၏။

အဓိပ္ပာယ်၊ အလိုကို။ ဇာနာမ၊ သိကြပါကုန်၏။ ဒေဝတာနံ၊ တို့၏။ ကတံ၊ အဘယ်သို့။ အဓိပ္ပာယော၊ သည်။ (ဟောတိ၊ နည်း။) ဣတိ။ ပုစ္ဆန္တိ၊ ကုန်၏။ ထေရော၊ အရှင် အနုရုဒ္ဓါ ထေရ်သည်။ ပဌမံ၊ စွာ။ တေသံ၊ ထို မလ္လာမင်းတို့၏။ အဓိပ္ပာယ်၊ ကို။ ဒသေန္တော၊ ပြုလိုသည်။ (ဟုတု။) တုမှာကံ ခေါ် တိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ အာဟ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ မကုဗန္ဓနံ၊ နာမ မလ္လာနံ စေတိယန္တိ၊ ဟူသော။ တေ၊ ဤ အမည်သည်။ မလ္လာရာဇနံ၊ မလ္လာမင်းတို့၏။ ပသာဓနမင်္ဂလသာလာယ၊ အဘိသိက်သွန်းရာ အခါဝယ် တန်ဆာဆင်ရာ မင်္ဂလာရှိသော အိမ်တော် ၏။ နာမံ၊ အမည်တည်း။ ပန၊ ဆက်။ သော၊ ဤ မင်္ဂလာ အိမ်တော် ကို။ စိတ္တိကတဋ္ဌေန၊ စိတ်မဟုတ်သော်လည်း စိတ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ 'ဝါ၊ အရိအသေပြုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ စေတိ ယန္တိ၊ စေတိယ-ဟူ၍။ 'ဝုစ္စတိ၊ ၏။

၂၂၂။ ယာဝ သန္တိသမလသင်္ဂီရာတိ ဣ၊ ဤပါဠိ၌။ သရသန္တိ၊ အိမ်တို့၏ အစပ်သည်။ သန္တိ နာမ၊ သန္တိမည်၏။ ဂူထရာသိနိဒ္ဓမနပနာဋ္ဌိ၊ မစင်အစကို ထုတ်ပစ်ရာပြန်သည်။ သမလံ နာမ၊ မည်၏။ သင်္ကာရဋ္ဌာနံ၊ အမှိုက်ပစ်ရာ အရပ်သည်။ သင်္ကဋီရံ နာမ၊ သင်္ကဋီရ-မည်၏။ ဒိဗ္ဗေဟိ စ မာနုသကေဟိ စ နစ္စေဟိတိ၊ ကား။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ ဒေဝတာနံ၊ တို့၏။ နုစ္စာနိ၊ ကခြင်းတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ (နုစ္စာနိ၊ တို့သည်။ ဟောန္တိ။) ဂီတာဒိသ၊ သိဆိုခြင်း အစရှိသည်တို့၌။ သေ (သေသော)၊ သည်။ နယော၊ တည်း။ အပံ စ၊ စိုးစဉ်းအနည်းငယ် ဆိုဖွယ် အထူးကား။ ဒေဝတာနံ၊ တို့၏။ အန္တရေ၊ အကြား၌။ မနုဿာ၊ တို့လည်းကောင်း။ မနုဿာနံ၊ တို့၏။ အန္တရေ၊ ၌။ ဒေဝတာ၊ တို့လည်းကောင်း။ ဣတိ ဝေမ္ပိ၊ ဤသို့လည်း။ သက္က ရေန္တာ၊ ကောင်းစွာပြုကုန်လျက်။ ပူဇေန္တာ၊ ပူဇော်ကုန်လျက်။ အဂ မံသ၊ သွားကြကုန်ပြီ။

မဇ္ဈေန မဇ္ဈံ နဂရဿ ဟရိတာတိ၊ ကား။ ဝေံ၊ သို့။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သရီရေ၊ အလောင်းတော်ကို။ ဟရိယမာနေ၊ ဆောင်အပ်သော်။ ဝါ၊ စဉ်။ မလ္လိကာ နာမ၊ မလ္လိကာ-မည်သော။ ဗန္ဓုလမလ္လသေနာပတိ ဘရိယာ၊ ဗန္ဓုလ-မည်သော မလ္လ စစ်သူကြီး ကတော်သည်။ ဘဂဝ တော၊ ၏။ သရီရံ၊ ကို။ အာဟရန္တိ၊ ဆောင်ကြကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သုတု၊ ၍။ အတ္တနော၊ ၏။ သာမိကံဿ၊ အရှင်ဖြစ်သော စစ်သူ

ကြီး၏။ ကာလံ၊ သေချိန်ကို။ ကိရိယတော၊ ပြုရာအခါမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စ၍။ အပရိဘူတိတွာ၊ မသုံးစွဲမ၍။ ထပိတံ၊ ထားအပ်သော။ ဝိသာခါယ၊ ဝိသာခါ၏။ ပသာနေသဒိသံ၊ တန်ဆာနှင့်တူသော။ မဟာလတာပသာနေ၊ မဟာလတာ-တန်ဆာကို။ နိဟရာပေတွာ၊ ယုတ်ဆောင်စေ၍။ ဣမိနာ၊ ဤ မဟာလတာ-တန်ဆာဖြင့်။ သတ္တာရံ၊ ကို။ ပူဇေဏာမိ၊ ပူဇော်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ တံ၊ ထို မဟာလတာ-တန်ဆာကို။ မဇ္ဈာပေတွာ၊ ပုတ် တိုက်စေ၍။ ဂန္ဓောဒကေန၊ နံသာရေဖြင့်။ ဧဝဝိတွာ၊ ဆေးကြော၍။ ဒွါရေ၊ မိမိအိမ်တံခါး၌။ ဌိတာ၊ တည်ပြု။

တံ ပသာနေ၊ ထို မဟာလတာ-တန်ဆာသည်။ ဒွိန္နံ၊ ကုန်သော၊ တာ သံ ဣတ္တိန္နံ၊ ထို ဝိသာခါ မလ္လိကာ အမျိုးသမီးတို့၏။ (ဂေဟေ)၊ အိမ် ၌လည်းကောင်း။ ဒေဝဒါနိယစောရဿ၊ ဒေဝဒါနိယ-မည်သော သူခိုး၏။ ဂေဟေ(စ)၊ လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ တိသု၊ ယေဝ၊ သုံးခုသာလျှင် ဖြစ် ကုန်သော။ ဌာနေသု၊ အရပ်တို့၌။ အဟောသိ ကိရ၊ ရှိသတတ်။ စ၊ ဆက်။ သ၊ ထို ဗန္ဓုလ-စစ်သူကြီးကတော်သည်။ သတ္တု၊ ၏။ သရီရေ၊ ၌။ ဒွါရံ၊ မိမိအိမ်တံခါးသို့။ သမ္ပတ္တေ၊ ရောက်လတ်သော်။ တာတာ၊ ချစ်သားတို့။ သတ္တု၊ ၏။ သရီရံ၊ ကို။ ဩတာရေထ၊ ချကြပါကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတွာ၊ ပြော၍။ တံ ပသာနေ၊ ကို။ သတ္တု၊ ၏။ သရီရေ၊ ၌။ ပဋိမုဉ္ဇံ၊ စွပ်လိုက် ပြု။ သိသတော၊ ဦးခေါင်းတော်မှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ၍။ ပဋိမုက္ကံ၊ စွပ်အပ်သော။ တံ၊ ထို မဟာလတာ-တန်ဆာသည်။ ယာဝပါဒတလာ၊ ခြေဖဝါးအပြင် တော်တိုင်အောင်။ ဂတံ၊ ရောက်ပြီ။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ၊ ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိသော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သရီရံ၊ ၌။ သတ္တရတနမယေန၊ ခုနစ်ပါးသော ရတနာတို့ဖြင့်ပြီးသော။ မဟာပသာဓနေန၊ မြတ်သော မဟာလတာ-တန်ဆာဖြင့်။ ပသာမိတံ၊ တန်ဆာဆင်အပ်သည်။ (သမာနံ။) အတိဝိယ၊ လွန်စွာသာလျှင်။ ဝိရောစိတ္တံ၊ တင့်တယ်တော်မူပြီ။ တံ၊ ထို တင့်တယ်သောအလောင်းတော်ကို။ သ၊ ထို ဗန္ဓုလ-စစ်သူကြီးကတော်သည်။ ဒိသု၊ မြင်ရ၍။ ပသန္နစိတ္တာ၊ ကြည်ညိုသောစိတ်ရှိသည်။ (ဟုတွာ။) ပတ္တနံ၊ ဆုတောင်းခြင်းကို။ အကာသိ၊ ပြီ။ (ကိ။) ဘဂဝါ၊ ရူး။ ယာဝ၊ လောက်။ ဝဇ္ဇေ၊ ဝဋ်၌။ သံသရိဏာမိ၊ ကျင်လည်ရပါလိမ့်အံ့။ တာဝ၊ ထို ဝဋ်၌ ကျင်လည်ရသမျှ ကာလပတ်လုံး။ မေ၊ ၏။ ပါဋိယေက္ကံ၊ အသီးအခြား တပါးသော။ ပသာဓနကိစ္စံ၊ တန်ဆာဆင်ခြင်းကိစ္စသည်။ မာ ဟောတု၊ မဖြစ်ပါစေသတည်း။ နိစ္စံ၊ အမြဲ။ ပဋိမုက္ကံပသာနေသဒိသမေဝ၊ စွပ်အပ်

သော တန်ဆာရှိသည်နှင့် တူသည်သာလျှင်ဖြစ်သော။ သရီရံ၊ ကိုယ်သည်။
ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေသည်။ ဣတိ၊ သို့။ (ပတ္တနံ အကာသိ။)

အထံ၊ ထိုမှ နောက်၌။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ သတ္တရတနမယေန၊ သော။
မဟာပသာဓနေန၊ ဖြင့်။ ဥက္ခိပိတွာ၊ ကြွမြောက်၍။ ပုရတ္ထိမေန၊ အရှေ့
အရပ်၌ ဖြစ်သော။ ဒွါရေန၊ တံခါးဖြင့်။ နိဟရိတွာ၊ ထုတ်ဆောင်၍။
နဂရဿ၊ ၏။ ပုရတ္ထိမေန၊ အရှေ့အရပ်၌။ မက္ခဗုဒ္ဓန္တံ နာမ၊ မက္ခဗုဒ္ဓန္တံ-
မည်သော။ မလ္လာနံ၊ တို့၏။ စေတိယံ၊ အမြတ်တနိုး ကိုးကွယ်အပ်သော
မင်္ဂလာအိမ်တော်သည်။ (အတ္ထိ။) ဣ၊ ဤ မင်္ဂလာအိမ်တော်၌။ ဘဂဝ
တော၊ ၏။ သရီရံ၊ အလောင်းတော်ကို။ နိက္ခိပိံ၊ သု၊ ချထားကြကုန်ပြီ။

မဟာကဿပတ္ထေရဝတ္ထု[အဖွင့်]

၂၃၁။ ပါဝါယ ကုသိနာရန္တိ၊ ကား။ ပါဝါနဂရေ ၌။ ပိဏ္ဍာယ၊ ငှာ။
စရိတွာ၊ ၍။ ကုသိနာရံ၊ ကုသိန္နာရိမြို့သို့။ ဂမိဿာမိ၊ သွားအံ့။ ဣတိ၊
ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပုဋိပန္နော၊ အဝုန်ရှည်သော ခရီးသို့သွား
သည်။ ဟောတိ၊ ရုက္ခမူလေ နိသိဒ္ဓိတိ ဣ၊ ၌။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဒိဝါ
ဝိဟာရန္တိ၊ ဒိဝါဝိဟာရံ-ဟူ၍။ န ဝုတ္တံ၊ မိန့်တော်မမူအပ်သနည်း။ (ဣတိ၊
ဤကား အမေးတည်း။) ဒိဝါဝိဟာရတ္တာယ၊ နေ၌ နေခြင်းအကျိုးငှာ။ အနိ
သိန္နတ္တာ၊ မနေသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ (ဒိဝါဝိဟာရန္တိ န ဝုတ္တံ။ ဣတိ၊
ဤကား အဖြေတည်း။) ဟိ၊ ချဲ့။ ထေရဿ၊ ၏။ ပရိဝါရာ၊ အခြံအရံ
ဖြစ်ကုန်သော။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ သုခသံဝဗ္ဗိတာ၊
ချမ်းသာသဖြင့် ကြီးပွားခြင်းရှိကုန်သည်။ မဟာပုညာ၊ ကြီးသောဘုန်းရှိကုန်
သည်။ (ဟောန္တိ။) တေ၊ ထို ရဟန်းတို့သည်။ မဇ္ဈိနိကသမယေ၊ မွန်းတည့်
အခါ၌။ တတ္တပါသာဏသဒိဿာယ၊ လောလောပူသော ကျောက်ဖျာနှင့်
တူသော။ ဘူမိယာ၊ မြေ၌။ ပဒသာ၊ ခြေဖြင့်။ ဂစ္ဆန္တာ၊ သွားရကုန်သည်။
(ဟုတွာ။) ကိလမိံ၊ သု၊ ပင်ပန်းကြကုန်ပြီ။ ထေရော၊ သည်။ တေ၊ ထို
ရဟန်းတို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ကိလမန္တိ၊ ကုန်၏။ ဂန္တဗ္ဗ
ဋ္ဌာနဉ္စ၊ သွားထိုက်သော အရပ်သည်လည်း။ န ဒုရံ၊ မဝေးတော့။ ထောက်၊
အနည်းငယ်။ ဝိဿမိတွာ၊ အပန်းဖြေ၍။ ဒရထံ၊ ပူလောင်ခြင်းကို။ ပဋိပ
ဿမ္မေတွာ၊ ငြိမ်းစေပြီး၍။ သာယနသမယေ၊ ညနေချမ်း အခါ၌။ ကသိ
နာရံ၊ သို့။ ဂန္တာ၊ ၍။ ဒသဗလံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ပဿိဿာမိ၊ ဖူးမြင်
ရတော့အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ မဂ္ဂါ၊ လမ်းမှ။ ဩက္ကမ္မ၊ ဖဲ၍။ အညတရသို့

အမှတ်မရှိ တစုံတခုသော။ ရုက္ခမူလေ၊ သစ်ပင်၏ အနီးအောက်၌။ သင်္ဘော၌ ၊ သင်္ကန်းကြီးကို။ ပညပေတွာ၊ ခင်း၍။ ဥဒကတုံမူတော၊ ရေဗူးမှ။ ဥဒကေန၊ ဖြင့်။ ဟတ္ထပါဒေ၊ လက် ခြေတို့ကို။ သိတလေ၊ အေးသည်တို့ကို။ ကတွာ။ နိသိဒ္ဓိ၊ ပြီ။ အဿ၊ ထိုအရှင်မဟာကဿပ၏။ ပရိဝါရဘိက္ခု။ အခြံအရံ ရဟန်းတို့သည်။ ရုက္ခမူလေ၊ ၌။ နိသိဒ္ဓိတွာ၊ ၍။ ယောနိသော။ ဖြင့်။ မနသိကာရေ၊ နှလုံးသွင်းခြင်း၌။ ကမ္မံ၊ အမှုကို။ ကုရုမာနာ၊ ပြုကုန် လျက်။ တိဏ္ဍံ၊ ကုန်သော။ ရတံနာနံ၊ တို့၏။ ဝဏ္ဏံ၊ ဂုဏ်ကို။ ဘဏမာနာ၊ ပြောကုန်လျက်။ နိသိဒ္ဓိ သု၊ နေကြကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒရထဝိနောဒန ဣာယ၊ ပူလောင်မှုကို ပယ်ဖျောက်ခြင်းအကျိုးငှာ။ နိသိန္ဒတ္တာ၊ ထိုင်နေကုန် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဒိဝါဝိဟာရန္တိ၊ ဟူ၍။ န ဝတ္ထံ။

မန္ဒာရဝပုပ္ဖံ ဂဟေတွာတိ၊ ကား။ မဟာပါတိပမာဏံ၊ ကြီးစွာသော ခွက်ပမာဏရှိသော။ ပုပ္ဖံ၊ ပန်းကို။ အာဂန္တုကဒဏ္ဍကေ၊ အာဂန္တုက-ဖြစ် သော အရိုးတံ၌။ (နဂိုအရိုးမဟုတ် လုပ်၍တပ်ထားသော ပန်းအရိုးတံ၌။) ထပေတွာ၊ ၍။ ဆတ္တံ ဝိယ၊ ထီးကိုကဲ့သို့။ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍။ (အဗ္ဗါန မဂ္ဂပုပ္ဖိပန္နော ဟေတိ-၌ စပ်။) အဒ္ဓသ ခေတိ၊ ကား။ အာဂစ္ဆန္တိ၊ လာ နေသည်ကို။ ဒုရတော၊ အဝေး၌။ အဒ္ဓသ၊ လှမ်း၍မြင်ရပြီ။ ပန၊ ဆက်။ ဒိသ္မာ စ၊ မြင်ခြင်းကြောင့်လည်း။ စိန္တေသိ၊ ကြံပြီ။ (ကိံ၊ နည်း။)-

အာဇီဝကဿ၊ တက္ကတွန်း၏။ ဟတ္ထေ၊ ၌။ ဧတံ မန္ဒာရဝပုပ္ဖံ ဤ မန္ဒာရဝ-နတ်ပန်းသည်။ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏။ တေဉ္စ၊ ဤ မန္ဒာရဝ-နတ်ပန်းသည်လည်း။ သဗ္ဗဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။ မနုဿ ပထေ၊ လူတို့၏လမ်း၌။ ဝါ၊ လူ့ပြည်၌။ န ပညာယတိ၊ ထင်ရှား သည်မဟုတ်။ ယဒါ ပန၊ အကြင်အခါ၌ကား။ ကောစိ၊ တစုံ တယောက်သော။ ဣဒ္ဓိမာ၊ တန်ခိုးရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣဒ္ဓိံ၊ ကို။ ဝိက္ခဗ္ဗတိ၊ အထူးထူး အပြားပြားပြု၏။ ဝါ၊ ဖန်ဆင်း၏။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌လည်းကောင်း။ သဗ္ဗညုဗောဓိသတ္တဿ၊ သဗ္ဗညု ဘုရားအလောင်းတော်၏။ မာတုကုစ္စိဩက္ကမနာဒိသု စ၊ မယ်တော်၏ ဝမ်းသို့ သက်ရောက်တော်မူရာအခါ အစရှိသည်တို့၌လည်းကောင်း။ ဟေတိ၊ ၍။ ပန၊ ဆက်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ကေနစိ၊ တစုံတယောက် သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣဒ္ဓိဝိက္ခဗ္ဗနံ၊ တန်ခိုး ဖန်ဆင်းမှုကို။ န ကတံ၊ ပြုအပ်သည်မဟုတ်။ မေ ငါ၏။ သတ္တာ၊ ဆရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ မာတုကုစ္စိံ၊ သို့။ န ဩက္ကန္တော၊ သက်ရောက်

သည်မဟုတ်။ ကုစ္ဆိတော၊ မယ်တော်၏ဝမ်းမှ။ န နိက္ခန္ဓော၊ ဖွားမြင်တော်မူသည်မဟုတ်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ အဿ၊ ထို မြတ်စွာဘုရား၏။ အဘိသမ္မောဓိ အပိ၊ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍သိတော်မူသည်လည်း။ န၊ မဟုတ်။ ဓမ္မစက္ကပ္ပဝတ္တနံ၊ တရားဟူသော စကြာရတနာကို လည်စေခြင်းသည်လည်း။ န၊ မဟုတ်။ ယမကပါဋိဟာရိယံ၊ အစုံဖြစ်သော တန်ခိုးပြာဋိဟာကို ပြတော်မူခြင်းသည်။ န၊ မဟုတ်။ ဒေဝေါရောဟဏံ၊ တာဝတိံသာ-နတ်ပြည်မှ သက်ဆင်းတော်မူခြင်းသည်။ န၊ မဟုတ်။ အာယုသင်္ခါရောဿန္တနံ၊ အာယုသင်္ခါရ-ကို လွှတ်တော်မူခြင်းသည်။ န၊ မဟုတ်။ ပန၊ အဟုတ်ကား။ မေ၊ ၏။ သတ္တာ၊ ဆရာဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ မဟလ္လကော၊ ကြီးရင့်တော်မူပြီ။ ဓုဝံ၊ မချွတ်။ ပရိဗ္ဗုတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ (စံန္ဓေသိ၊ ပြီ။)

တတော၊ ထိုသို့ ကြံခြင်းကြောင့်။ နံ၊ ထို တက္ကတွန်းကို။ ပုစ္ဆာမိ၊ မေးအံ။ ဣတိ၊ သို့။ စိတ္တံ၊ ကို။ ဥပ္ပါဒေတွာ၊ ဖြစ်စေ၍။ နိသိန္ဒကောဝ၊ ထိုင်လျက်သာလျှင်။ သစေ ပုစ္ဆာမိ၊ အကယ်၍ မေးအံ။ (ဧဝံ သတိ။) သတ္ထရိ၊ ဌ။ အ ဂါရဝေါ၊ မရိုသေ မလေးစားခြင်းသည်။ ဝါ၊ ကို။ ကတော၊ ပြုအပ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံ၍။ ဥဋ္ဌဟိတွာ၊ တ၍။ ဌိတဋ္ဌာနတော၊ ရပ်ရာအရပ်မှ။ အပ္ပက္ကမ္မ၊ ဖဲသွား၍။ ဆဒ္ဒန္တော၊ ဆဒ္ဒန်မည်သော။ နာဂရာဇာ၊ ဆင်မင်းသည်။ မဏိစမ္ပံ၊ ပတ္တမြားသားရေကို။ (ပါရုပတိ)ဝိယ၊ ခြံသကဲ့သို့။ ဒသဗလဒတ္တိယံ၊ မြတ်စွာဘုရားသည် ပေးတော်မူအပ်သော။ မေသဝဏ္ဏံ၊ မိုးတိမ်အဆင်းရှိသော။ ပံသုကူလစိဝရံ၊ ပံသုကူသင်္ကန်းကို။ ပါရုပိတွာ၊ ရမ်းတော်မူ၍။ ဒသနဓ သမောဓာနသမုဇ္ဇလံ၊ ဆယ်ချောင်းသော လက်သည်းအပေါင်းတို့ဖြင့် တောက်ပသော။ အဉ္စလိံ၊ ကို။ သိရသ္မိံ၊ ဌ။ ပတိဋ္ဌာပေတွာ၊ တည်စေ၍။ သတ္ထရိ၊ ဌ။ ကတေန၊ ပြုအပ်သော။ ဂါရဝေန၊ ရိုသေ လေးစားခြင်းဖြင့်။ အာဇီဝကဿ၊ ၏။ (ဘက်သို့။) အဘိမုခေါ၊ ရှေးရှုသော မျက်နှာရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ (မျက်နှာလှည့်၍။) အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ အမှာကံ၊ တို့၏။ သတ္ထာရိ၊ ကို။ ဇာနာသိ၊ သိပါသလော။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။

ပန၊ ပရိဟာရ၊ ပ။ အံ၊ သတ္ထု၊ ၏။ ပရိနိဗ္ဗာနံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူခြင်းကို။ ဇာနန္ဓော၊ သိသည်။ (ဟုတွာ။) ပုစ္ဆိ၊ ကို။ မေးသလော။ အဇာ

နန္တော၊ မသိသည်။ (ဟုတွာ။ ပုစ္ဆိ ကိံ၊ လော။) ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ ဒီကာသဝါနံ၊ ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဇာနနံ၊ သိခြင်းသည်။ အာဝဇ္ဇနပဋိဗဒ္ဓံ၊ အာဝဇ္ဇနန်း၌ စပ်၏။ ဝါ၊ ဆင်ခြင်မှုနှင့် စပ်၏။ ပန၊ ဆက်။ သေ (သေသော)၊ ဤ အရှင်မဟာကဿပ-သည်။ အနာဝဇ္ဇိတတ္တာ၊ ဆင်ခြင် တော်မမူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အဇာနန္တော၊ သည်။ (ဟုတွာ။) ပုစ္ဆိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဧကေ၊ အချို့ ဆရာတို့သည်။ (ဝဒန္တိ။) ထေရော၊ အရှင် မဟာကဿပ-ထေရ်သည်။ သမာပတ္တိ ဗဟုလော၊ များသော သမာပတ်ရှိ၏။ ရတ္တိဋ္ဌာနဒိဝါဋ္ဌာနလေဏမဏ္ဍပါဒီသု၊ ညဉ့်နေရာအရပ် နေနေရာအရပ် လိုက် မဏ္ဍပ် အစရှိသောအရပ်တို့၌။ နိစုံ၊ အမြဲ။ သမာပတ္တိဗလေနေဝ၊ သမာပတ်၏ အစွမ်းဖြင့်သာ။ ယာပေတိ၊ မျှတ တော်မူ၏။ ကုလသန္တကံ၊ အမျိုး တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော။ ဂါမံ အပိ၊ ရွာသို့သော်မှလည်း။ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။ ဒ္ဓါရေ၊ ၌။ သမာပတ္တိ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ သမာပတ္တိတော၊ မ။ ဝုဋ္ဌိတော၊ ထတော်မူသည်။ (ဟုတွာ) ဝါ၊ ဖြစ်၍သာ။ ဘိက္ခံ၊ ဆွမ်းကို။ ဂဏှာတိ၊ ခံယူ၏။ ထေရော၊ ထေရ်သည်။ ပစ္ဆိမေန၊ နောက်ဆုံး၌ဖြစ် သော။ ဣမိနာ အတ္တဘာဝေန၊ ဤ အတ္တဘောဖြင့်။ မဟာဇနာနုဂ္ဂဟံ၊ များစွာသော လူအပေါင်းကို ချီးမြှောက်တော်မူခြင်းကို။ ကုရိဿာမိ၊ ပြုအံ့။ ယေ၊ အကြင် လူတို့သည်။ မယံ၊ ငါ့အား။ ဘိက္ခံ ဝါ၊ ဆွမ်းကို သော်လည်း။ ဒေန္တိ၊ ပေးလှူကြကုန်၏။ ဂန္ဓမာလာဒိဟိ၊ နံသာ ပန်း အစရှိ သော ပူဇော်ဖွယ်တို့ဖြင့်။ သက္ကာရံ ဝါ၊ ပူဇော်မှုကိုသော်လည်း။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုလူတို့၏။ တံ၊ ထို ဆွမ်းကိုလှူခြင်း နံသာ ပန်းအစရှိ သည်တို့ဖြင့် သက္ကာရကိုပြုခြင်းသည်။ မဟပ္ပလံ၊ များသောအကျိုးရှိသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့နုလုံးသွင်း၍။ ဧဝံ၊ ဤသို့ သမာ ပတ်ဝင်စားမှုကို။ ကရောတိ ကိရု၊ ပြုသတတ်။ တသ္မာ သမာပတ္တိဗဟုလတာယ၊ ထိုသို့များသော သမာပတ် ရှိသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ န ဇာနာတိ၊ မသိ။ ဣတိ၊ သို့။ အဇာနန္တောဝါ၊ မသိသည်သာလျှင်။ (ဟုတွာ။) ပုစ္ဆတိ၊ မေး၏။ ဣတိ၊ ဝဒန္တိ။ တံ၊ ထို ဧကေ-ဆရာတို့၏စကားကို။ န ဂဟေတဗ္ဗံ၊ မယူထိုက်။ (ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ဂဟေတဗ္ဗံ၊ သနည်း။) ဟိ(ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ဧတ္ထ၊ ဤ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူခြင်း၌။ အ ဇာနနကာရဏံ၊ မသိခြင်း၏အကြောင်းသည်။ န အတ္တိ၊ မရှိ။ သတ္တု၊ ၏။ ပရိနိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ ဒသသဟဿိလောကဓာတုကမ္ပဗ္ဗာဒိဟိ၊ တသောင်းသော လောကဓာတ်၏ တန်လှုပ်ခြင်း အစရှိကုန်သော။ နိမိတ္တေဟိ၊ နိမိတ်တို့ဖြင့်။ အဘိလက္ခိတံ၊ အလွန်မှတ်သားအပ်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ (တသ္မာ၊ ကြောင့်။ န ဂဟေတဗ္ဗံ၊ ထိုက်။)

ပန၊ အန္တယ ကား၊ ထေရဿ၊ ဧ၊ ပရိသာယ၊ ပရိသတ်၌။ ကေဟိစိ၊
 အချိုကုန်သော။ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်။ ဘဂဝါ၊ ကို။ ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော၊ ရှေး၌
 ဖူးမြင်အပ်၏။ ဝါ၊ ဖူးမြင်အပ်ဖူး၏။ ကေဟိစိ၊ ကုန်သော။ (ဘိက္ခုဟိ။)
 န ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော၊ ရှေး၌ မဖူးမြင်အပ်။ ဝါ၊ မဖူးမြင်အပ်ဖူး။ တတ္ထ၊ ထို
 ရဟန်းတို့တွင်။ ယေဟိ ပိ၊ အကြင် ရဟန်းတို့သည်လည်း။ (ဘဂဝါ၊ ကို။)
 ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော၊ ဧ၊ ဝါ၊ ဧ၊ တေပိ၊ ထိုရဟန်းတို့သည်လည်း။ (ဘဂဝန္တိ၊
 ကို။) ပဿိတုကာမာဝ၊ ဖူးမြင်ခြင်းကို အလိုရှိကြ ကုန်သည်သာလျှင်။
 (ဟောန္တိ။) ယေဟိ ပိ၊ တို့သည်လည်း။ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော၊ အပ်။ ဝါ၊ ဖူး။
 တေပိ၊ ထိုမဖူးမြင်ဖူးသော ရဟန်းတို့သည်လည်း။ ပဿိတုကာမာဝ၊
 သာလျှင်။ (ဟောန္တိ။) တတ္ထ၊ ထိုရဟန်းတို့တွင်။ ယေဟိ၊ တို့သည်။ န
 ဒိဋ္ဌပုဗ္ဗော၊ အပ်။ ဝါ၊ ဖူး။ တေ၊ မဖူးမြင်အပ်ဖူးသော ရဟန်းတို့သည်။
 အတိဒဿနကာမတယ၊ အလွန်ဖူးမြင်ခြင်းကို အလိုရှိကုန်သည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်။ ဂန္ဓာ၊ ရှိ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ကဟိ၊ အဘယ်မှာပါနည်း။
 ဣတိ - သိ။ ပုစ္ဆန္တာ၊ မေးကုန်လတ်သော်။ ပရိနိဗ္ဗုတောတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်
 စံတော်မူပြီဟူ၍။ သုတွာ၊ ရှိ။ သန္ဓာရေတံ၊ စိတ်ကို ကောင်းစွာဆောင်
 ထားခြင်းငှာ။ နာသက္ခိယန္တိ၊ မစွမ်းနိုင်ကြကုန်လတ္တံ့။ စီဝရဉ္စ၊ ကိုလည်း
 ကောင်း။ ပတ္တဉ္စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဆဉ္စေတွာ၊ စွန့်ပစ်၍။ ဧကဝတ္ထာ၊
 တခုတည်းသော ကိုယ်အဝတ်ရှိကုန်သည်။ (ဟုတွာ) ဝါ၊ ရှိလည်းကောင်း။
 ဒန္တိဝတ္ထာ၊ မကောင်းသဖြင့်ဝတ်အပ်သော ကိုယ်အဝတ်ရှိကုန်သည်။ (ဟုတွာ)
 ဝါ၊ လည်းကောင်း။ ဒုပ္ပာရုတာ၊ မကောင်းသဖြင့် ရမ်းအပ်သော ကေသီ-
 ရှိကုန်သည်။ (ဟုတွာ) ဝါ၊ လည်းကောင်း။ ဥရာနိ၊ ရင်တို့ကို။ ပဋိပိသန္ဓာ၊
 ညှဉ်းဆဲကုန်လျက်။ ဝါ၊ ထုကုန်လျက်။ ပရောဒိယန္တိ၊ ငိုကြွကုန်လတ္တံ့။
 တတ္ထ၊ ထိုသို့ငိုရာ၌။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ မဟာကဿပတ္ထေရေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ ကု။
 အာဂတာ၊ လာကုန်သော။ ပံသုကုလိကာ၊ ပံသုကု-ခုတင်ဆောင် ကိုယ်တော်
 ကြီးတို့သည်။ သယမ္ပိ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း။ ဣတ္ထိယော ဝိယ၊ မိန်းမတို့သည်ကဲ့သို့၊
 ပရောဒန္တိ၊ ကုန်၏။ တေ၊ ထို ရဟန်းတို့သည်။ ကိ၊ အဘယ်ကြောင့်။
 အမေ၊ တို့ကို။ သမဿာသေယန္တိ၊ သက်သာစေနိုင်ပါကုန်အံ့နည်း။ ဣတိ၊
 ဤသို့ တွေး၍။ မယံ၊ ငါ၏(အပေါ်၌။) ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို။ ဒဿန္တိ၊
 ပေးကြကုန်လတ္တံ့။ ဣဒံ ပန၊ ဤ အရပ်သည်ကား။ သုညံ၊ လူတို့မှ ကင်း
 ဆိတ်သော။ မဟာ အရညံ၊ ကြီးစွာသော တောတည်း။ ဣဓ၊ ဤတော
 ကြီး၌။ ယထာ တထာ၊ ဟုတ်ဟုတ်ညားညားသော အခြင်းအရာအားဖြင့်။
 ရောဒန္တေသု၊ ငိုကုန်လတ်သော်။ ဒေါသော၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ပုရိမ

တရံ၊ 'ရူးဦးစွာ။ သုတွာ နာမံ၊ ကြားရပြီး၍ မည်သည်။ သောကောပိ၊ သောကသည်လည်း။ တနုကော၊ နည်းပါးသည်။ ဟောတိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံတော်မူ၍။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ သတုပ္ပါဒနတ္ထာယ၊ သတိကို ဖြစ်စေခြင်း အကျိုးငှာ။ ဇာနန္တောဝ၊ သိလျက်သာလျှင်။ ပုစ္ဆိ၊ မေးတော်မူပြီ။ (ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။)

အဇ္ဇ သတ္တာဟပရိနိဗ္ဗုတော သမဏောဂေါတမောတိ၊ ကား။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ သမဏော ဂေါတမော၊ ရဟန်းဂေါတမသည်။ သတ္တာဟပရိနိဗ္ဗုတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီးသည်ဖြစ်၍ ခုနစ်ရက်ရှိပြီ။ တံတော မေ ဣဒန္တိ၊ ကား။ သမဏဿ ဂေါတမဿ၊ ၏။ တံတော ပရိနိဗ္ဗုတဋ္ဌာနတော၊ ထို ပရိနိဗ္ဗာန် စံရာအရပ်မှ။ (ဣဒံ မန္တာရဝပုပ္ဖံ၊ ကို။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်ပြီ။)

၂၃၂။ သုဘဒ္ဒေါ နာမ ဝုဇုပဗ္ဗဇိတောတိ (ဧတ္ထ)၊ ဦး။ သုဘဒ္ဒေါတိ၊ သုဘဒ္ဒ-ဟူသည်။ တဿ၊ ထို တောထွက် ရဟန်းကြီး၏။ နာမံ၊ တည်း။

[သုဘဒ္ဒေါ-ကို ဖွင့်ပြပြီး၍ ဝုဇုပဗ္ဗဇိတော-ကို ဖွင့်ပြလိုသောကြောင့် "ဝုဇုကာလေ ပန" စသည်ကိုမိန့်။]

ပန၊ ကား။ ဝုဇုကာလေ၊ ကြီးရင့်သူ၏ အခါ၌။ ဝါ၊ ကြီးရင့်ရာအခါ၌။ 'ပဗ္ဗဇိတတ္တာ၊ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝုဇုပဗ္ဗဇိတောတိ၊ ဟူ၍။ ဝုစ္စတိ၊ ၏။ ပန၊ ပရိဟာရ။ ပ။ အံ။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ သော၊ ထို သုဘဒ္ဒ-သည်။ ဧဝံ၊ ဤသို့ အလံ အာဝုသော မာသောစိတ္တ-အစရှိသည်ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြောရသနည်း။ (ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။) ဘဂဝတိ၊ ဦး။ အာဃာတေန၊ ရန်ငြိုးဖွဲ့ခြင်းကြောင့်။ (ဧဝံ၊ ဟူ၍။ အာဟ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤကား အဖြေတည်း။) ကိရ၊ ချဲ့။ အယံ သော၊ ဤ သုဘဒ္ဒ-သည်။ ခန္ဓကေ၊ မဟာဝဂ္ဂ ခန္ဓက၌။ အာဂတေ၊ လာသော။ အာတုမာဝတ္ထုသ္မိံ၊ အာတုမာ ဝတ္ထု၌။ နဟာပိတပုဗ္ဗကော၊ ရှေး၌ဆတ္တာသည်ဖြစ်ဖူးသော။ ဝုဇုပဗ္ဗဇိတော၊ ကြီးသည်ဖြစ်၍ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်သူသည်။ (ဟုတွာ။) ဘဂဝတိ၊ သည်။ ကုသိနာရတော၊ မှ။ နိက္ခမိတွာ၊ ၍။ အစုတေဋ္ဌသေဟိ၊ အခွဲအားဖြင့် တဆယ့်သုံးလိကုန်သော။ ဘိက္ခုသတေဟိ၊ ရဟန်းအရာတို့နှင့်။ (တနည်း) အစုတေဋ္ဌသေဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ၊ အခွဲအားဖြင့် တထောင်သုံးရာသော ရဟန်းတို့နှင့်။ ဝါ၊ တထောင်နှစ်ရာငါးဆယ်သော ရဟန်းတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ က။ အာတုမံ၊ အာတုမမြို့သို့။ အာဂစ္ဆန္တေ၊ ကြွလာတော်မူလတ်သော်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာဂစ္စတိ၊ ကြွလာတော်မူ၏။ ဣတိ၊ သုတွာ၊ ၍။ (အဝေါစ-၌ စပ်။) အာဂတကာလေ၊

ကြွလာရာ အခါ၌။ ယာဂုပါနံ၊ ယာဂုသောက်ဖွယ်ကို။ ကရိဿာမိ၊ ပြုအံ့။
 ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ သာမဏေရဘူမိယံ၊ သာမဏေဖြစ်ရာ အခိုက်အတန့်၌။
 ဌိတေ၊ တည်ကုန်သော။ ဒွေ၊ ကုန်သော။ ပုတ္တေ၊ တို့ကို။ တေံ၊ ဤ
 စကားကို။ အဝေ၀ါ၊ ပြီ။ (ကိံ၊ နည်း။) တာတာ၊ ချစ်သားတို့။
 ဘဂဝါ၊ သည်။ အာံတုမံ၊ သို့။ မဟတာ၊ များစွာသော။ ဘိက္ခုသတေ
 ဟိ၊ ရဟန်းအရာတို့နှင့်။ အစုတေဋ္ဌသေဟိ၊ ဘိက္ခုသတေဟိ၊ တထောင်
 နှစ်ရာငါးဆယ်သော ရဟန်းတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကွ။ အာဂစ္ဆတိ ကိရ၊ ကြွလာ
 သတတ်။ တာတာ၊ တို့။ တုမေ၊ တို့သည်။ ဂစ္ဆတ၊ သွားကြကုန်။ ခုရ
 ဘဏ္ဍံ၊ သင်ဓုန်းဘဏ္ဍာကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ နာဠိယာဝါပကေန၊ စလယ်
 တောင်းအိပ်ဖြင့်။ အနုဘရကံ၊ အိမ်စဉ်အတိုင်း။ အာဟိဏ္ဏတု၊ လှည့်လည်
 ကြကုန်လော့။ [“အနုဘရကံ အနုဘရကံ” ဟု နှစ်ပုဒ်မလို။] လောဏမ္ပိ၊
 ဆားကိုလည်းကောင်း။ တေလမ္ပိ၊ ဆီကိုလည်းကောင်း။ တဏှုလမ္ပိ၊ ဆန်
 ကိုလည်းကောင်း။ ခါဒနီယမ္ပိ၊ ခဲဖွယ်ကိုလည်းကောင်း။ သံဟရတ၊ ကောင်း
 စွာ ဆောင်ခဲ့ကြကုန်။ ဝါ၊ စုဆောင်းကြကုန်။ အာဂတဿ၊ ကြွလာ
 သော။ ဘဂဝတော၊ ဖွဲ့။ ယာဂုပါနံ၊ ကို။ ကရိဿာမ၊ ကုန်အံ့။ ဣတိ
 (အဝေ၀ါ)တေ၊ ထို သာမဏေ-တို့သည်။ တထာ၊ ထိုပြောသည့်အတိုင်း။
 အကံသု၊ ကုန်ပြီ။

မနုဿာ၊ တို့သည်။ မဉ္ဇုကေ၊ သာယာနာပျော်ဖွယ်ရှိကုန်သော။ ပဋိ
 ဘာနေယျကေ၊ ရှေးရှုထင်လာသောဉာဏ်ပညာရှိကုန်သော။ တေ ဒါရကေ၊
 ထို သာမဏေကလေးတို့ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ ကာရေတုကာမာပိ၊ ဆံ မုတ်ဆိတ်
 ကို ပြုပြင်စေခြင်းငှာ အလိုရှိသူတို့သည်လည်းကောင်း။ အ ကာရေတုကာ
 မာပိ၊ အလိုမရှိသူတို့သည်လည်းကောင်း။ ကာရေန္တိ ယေဝံ၊ ပြုစေကုန်
 သည်သာ။ ကတကာလေ၊ ဆံ မုတ်ဆိတ် ရိတ်မှုကို ပြုရာအခါ၌။ [အချို့
 စာအုပ်တို့၌ “ဂတကာလေ” ဟုလည်းရှိ၏။ မကောင်း။] တာတာ၊ တို့။
 ကိံ၊ အဘယ်ဝတ္ထုကို။ ဂဏိယထ၊ ယူကုန်လတ္တံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆန္တိ၊
 ကုန်၏။ တေ၊ ထို ကိုရင်ကလေးတို့သည်။ အမှာကံ၊ ကျွန်ုပ်တို့အား။
 အညေန၊ အခြားသော။ ကေနစိ၊ တစုံတခုသော ဝတ္ထုဖြင့်။ န အတ္ထော၊
 အလိုမရှိ။ နော၊ တို့၏။ ပိတာ ပံန၊ အဖသည်ကား။ ဘဂဝတော၊ ၍။
 အာဂတကာလေ၊ ၌။ ယာဂုဒါနံ၊ ယာဂုအလှူကို။ ဒါတုကာမေ၊ ပေး
 လှူခြင်းကို လိုရှိ၏။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒန္တိ၊ ပြောကြကုန်၏။ တံ၊ ထို စကား
 ကို။ သုတော၊ ကြားရ၍။ မနုဿာ၊ တို့သည်။ အပရိဂဏေတွာဝ၊ မရေ

တွက်မူ၍သာလျှင်။ ယံ အကြင်ဝတ္ထုကို။ တေ။ ထို ကိုရင်ကလေးတို့သည်။ အဘဟရိတုံ ဆောင်ယူခြင်းငှာ။ သက္ကောန္တိ၊ စွမ်းနိုင်ကုန်၏။ သဗ္ဗံသော။ (တံ၊ ထို ဝတ္ထုကို။) ဒေန္တိ၊ ပေးကြကုန်၏။ ယမ္ပိ၊ အကြင် ဝတ္ထုကိုလည်း။ - (အာဟရိတုံ။) န သက္ကောန္တိ၊ ကုန်။ (တမ္ပိ၊ ထိုဆောင်ယူခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်အပ်သော ဝတ္ထုကိုလည်း။) မနုဿေဟိ၊ တို့ကို။ ပေသေန္တိ၊ ပို့စေကြကုန်၏။

အထ၊ ထိုမှ နောက်၌။ ဘဂဝတိ၊ သည်။ အာတုမံ သို့။ အာဂန္နာ၊ ၍။ ဘုသာဂါရံ၊ ကောက်ရိုးအိမ်သို့။ ပဝိဋ္ဌေ၊ ဝင်တော်မူပြီးလတ်သော်။ သုဘဒ္ဒေါ၊ သည်။ သာယန္တသမယံ၊ ညနေချမ်းအခါ၌။ ဂါမဒ္ဓါရံ၊ ရွာတံခါးသို့။ ဂန္နာ၊ ၍။ မနုဿေ၊ တို့ကို။ အာမန္တေသိ၊ သိစေပြီ။ ဝါ၊ ပြောပြီ။ (ကို။) ဥပါသကော၊ တို့။ အဟံ၊ သည်။ တုမ္မာကံ၊ တို့၏။ သန္တိကော၊ အထံမှ။ အညံ၊ အခြားသော။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော ဝတ္ထုကို။ န ပစ္စာသိသာမိ၊ မတောင်းတပါ။ မယံ၊ ၍။ ဒါရကေဟိ၊ တို့သည်။ အာဘတာနိ၊ ဆောင်ယူအပ်ကုန်သော။ တဏှုလာဒီနိ၊ ယေဝ၊ ဆန် အစရှိသော ဝတ္ထုတို့သည်သာ။ သံဃဿ၊ အား။ ဝါ၊ ဖွဲ့။ ပဟောန္တိ၊ လောက်ပါကုန်၏။ ယံ ဟတ္ထကမ္ပံ၊ အကြင်လက်ဖြင့် ပြုအပ်သော အမှုသည်။ (အတ္ထိ၊ ၍။) တံ၊ ထိုလက်ဖြင့်ပြုအပ်သော အမှုကို။ ဝါ၊ ထိုလက်အလုပ်ကို။ မေ၊ အား။ ဒေထ၊ ပေးကြကုန်လော့။ ဣတိ၊ (အာမန္တေသိ။) ဣဒဉ္စဒဉ္စ၊ ဤမည်သောဝတ္ထု၊ ဤမည်သောဝတ္ထုကိုလည်း။ ဂဏှထ၊ ယူခဲ့ကြကုန်လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ သဗ္ဗပကရဏာနိ၊ အလုံးစုံသော အဆောက်အဦတို့ကို။ ဂါဟေတွာ၊ ယူစေ၍။ ဝိဟာရေ၊ ၌။ ဥဒ္ဓနာနိ၊ ဖိုခနောက်တို့ကို။ ကာရေတွာ၊ ပြုစေ၍။ ဧကံ၊ တထည်သော။ ကာဠကံ၊ မှည်းညစ်သော။ ကာသာဝံ၊ သင်္ကန်းကို။ နိဝါသေတွာ၊ ဝတ်၍။ တာဒိသမေဝ၊ ထိုကိုသို့ ရှုအပ်သောသင်္ကန်းကိုပင်။ ပါရူပိတွာ၊ ရမ်း၍။ ဣဒံ၊ ဤအမှုကို။ ကရေထ၊ ပြုကြကုန်လော့။ ဣဒံ၊ ကို။ ကရေထ၊ လော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ သဗ္ဗရတ္တိံ၊ အလုံးစုံသော ညဉ့်ပတ်လုံး။ (တညလုံး။) ဝိစာ၊ ရေန္တော၊ စီမံလျက်။ သတသဟဿံ၊ တသိန်းသော အသံပြာကို။ ဝိဿဇ္ဇေတွာ၊ စွန့်လွှတ်၍။ ဘောဇ္ဇယာဂုဉ္စ၊ စားအပ်ပြီး၍ သောက်ထိုက်သော ယာဂုကိုလည်းကောင်း။ မဂဂေါဋ္ဌကဉ္စ၊ ပျားမွန်ဆုပ်ကိုလည်းကောင်း။ ပုဋိယာဒါပေသိ၊ စီရင်စေပြီ။ ဘောဇ္ဇယာဂုနာမ၊ ဘောဇ္ဇယာဂု မည်သည်။ ဘူဉ္စိတွာ၊ စားပြီး၍။ ပါတဗ္ဗယာဂု၊ သောက်ထိုက်သော ယာဂုတည်း။ [ဘူဉ္စိတွာ ပါတဗ္ဗယာဂုတိ

ပဌမံ ဘူတိတွာ ပိဝိတဗ္ဗယာဂု။-ဋီကာ။] တတ္ထ၊ ထိုဘောဇ္ဇယာဂု၌။ သပိ
မဓုဖာဏိတမစ္စမံသပုပ္ဖလရသဒါ။ထောပတ် ပျား တင်လဲ-ငါး အသား အပွင့်
အရည် အသီးအရည်အစရှိသော။ယံကိဉ္စိ၊ အမှတ်မရှိ ကြွင်းမဲ့သည့် အလုံးစုံ
သော။ ခါဒနိယံ နာမ၊ ခဲဖွယ်မည်သည်။ (အတ္ထိ။) သဗ္ဗ၊ သောခဲဖွယ်ကို။
ပက္ခိပတိ၊ ထည့်၏။ ကိဉ္စိတု ကာမာနံ၊ ကစားခြင်းကို အလိုရှိသူတို့၏။ သိသ
မက္ခနယောဂ္ဂါ၊ ဦးခေါင်းကို သုတ်လိမ်းခြင်း၌ လျှောက်ပတ်သည်။ သုဂန္ဓ
ဂန္ဓာ၊ ကောင်းသောအနံ့တည်းဟူသော အနံ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အထ၊စီရင်ပြီးရာ ထိုအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ကာလဿေဝ၊ စောစော
၌ပင်။ သရီရပဋိဇဂ္ဂနံ၊ ကိုယ်တော်ကို သုတ်သင်ခြင်းကို။ ကတု၊ ရှိ။ ဘိက္ခု
သံသပရိဝုတေ၊ ရဟန်းအပေါင်းခြံရံအပ်သည်။ (ဟုတွာ။) ပိဏ္ဏာယ၊ ငှာ။
စရိတုံ၊ ငှာ။ အာတုမနဂရာဘိမုခေါ၊ အာတုမမြို့သို့ ရှေးရှုသော မျက်နှာ
ရှိတော်မူသည်။ (ဟုတွာ။) ပါယာသိ၊ ကြွတော်မူပြီ။ မနုဿာ၊ တို့သည်။
တဿ၊ ထို တောထွက်ရဟန်းကြီးအား။ အာရောစေသုံ၊ ပြောကြကုန်ပြီ။
(ကိ။) ဘဂဝါ၊ သည်။ ဂါမံ၊ သို့။ ပိဏ္ဏာယ၊ ငှာ။ ပဝိသတိ၊ ဝင်တော်
မူ၏။ တယာ၊ သည်။ ကဿ၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ဖို့။ ယာဂု၊ ကို။ ပဋိယာဒိတာ။
စီရင်အပ်သနည်း။ ဣတိ (အာရောစေသုံ။) သော၊ ထို တောထွက်ရဟန်းကြီး
သည်။ ယထာ နိဝတ္ထပါရုတေဟေဝ၊ အကြင်အကြင် ဝတ်အပ် ရမ်းအပ်သည်
သာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။ တေဟိ ကာဠကကာသာဝေဟိ၊ ထို မည်းနက်သော
သင်္ကန်းတို့ဖြင့်ပင်။ ဧကေန၊ တဘက်သော။ ဟတ္ထေန၊ လက်ဖြင့်။ ဗဒ္ဓိဉ္စ၊
ယောက်မကိုလည်းကောင်း။ (ဧကေန ဟတ္ထေန။) ကဋ္ဌဉ္စ၊ ဇွန်းကိုလည်း
ကောင်း။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ ဗြဟ္မာ ဝိယ၊ ဗြဟ္မာသည်ကဲ့သို့။ ဒက္ခိဏဇာဏု
မဏ္ဍလံ၊ လက်ယာပုဆစ်ဒူးဝန်းကို။ ဘူမိယံ၊ ဌံ။ ပတိဋ္ဌာပေတွာ၊ တည်စေ၍။
ဝန္ဒိတွာ၊ ဝပ်ချ၍။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မေ၊ ၏။ ယာဂု၊ ကို။
ပဋိဂဏ္ဍာတု၊ ခံတော်မူပါ။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ လျှောက်ပြီ။

တတော၊ ထိုမှ နောက်၌။ ဇာနန္ဒာပိ တံထာဂတာ ပုစ္ဆန္တိတိ၊ ဟူ၍။
ခန္ဓကေ၊ မဟာဝဂ္ဂခန္ဓက ၌။ အာဂတနယေန၊ လာသောနည်းဖြင့်။ ဘဂဝါ၊
သည်။ ပုစ္ဆိတွာ စ၊ မေးတော်မူ၍ လည်းကောင်း။ သုတွာ စ၊ ကြားသိတော်
မူ၍ လည်းကောင်း။ တံ ဝုဗ္ဗပဗ္ဗဇိတံ၊ ထို တောထွက် ရဟန်းကြီးကို။ ဝိဂရ
ဟိတွာ၊ ကဲ့ရဲ့ တော်မူ၍၊ တသ္မိံ ဝတ္ထုသ္မိံ၊ ထို ဝတ္ထုကြောင့်။ အကပ္ပိယ
သမာဒါနသိက္ခာပဒဉ္စ၊ မအပ်သောပစ္စည်း ဝတ္ထုတို့ကို ကောင်းစွာ ယူစေ
ကြောင်း သိက္ခာပုဒ်လည်းကောင်း။ (ခေါင်းရိတ်ပေးကြောင်း သိက္ခာပုဒ်ကို

လည်းကောင်း။) ခုရဘဏ္ဍပရိယာဇဏသိက္ခာပဒ္ဓါ သွားလေရာ၌ သင်ခန်း
 ဘဏ္ဍာကို ဆောင်ယူခြင်းဟူသော သိက္ခာပုဒ်လည်းကောင်း။ ဣတိ။ သို့။ ဒွေးကုန်
 သော။ သိက္ခာပဒ် နိ။ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို။ ပညပေတွာ။ ပညတ်တော်မူ၍။ ဘိက္ခဝေ။
 တို့။ အနေကကပ္ပကောဋီယော။ များစွာသောကမ္ဘာကုဋေတို့ပတ်လုံး။ ဘောဇနံ။
 အစာကို။ ပရိယေသန္တာဝ။ ရှာဖွေကုန်လျက်ပင်။ ဝီတိနာမိတာ။ လွန်စေအပ်ကုန်
 ပြီ။ အမေဓန၊ မတရားသဖြင့်။ ဥပ္ပန္နံ။ ဖြစ်သော။ ဣဒံ ဘောဇနံ။ ဤအစာ
 သည်။ တုမ္မာကံ။ သင်တို့အား။ န ကပ္ပတိ။ မအပ်။ ဣမံ။ ဤအစာကို။
 ပရိဘုတ္တာနံ။ သုံးဆောင်သောသင်တို့အား။ အနေကနိ အတ္တဘာဝသဟ
 သာနံ။ ထောင်ပေါင်းများစွာသော အတ္တဘောတို့ပတ်လုံး။ အပါယေသ္မေဝ။
 အပါယ်တို့၌သာ။ နိဗ္ဗတ္တိယန္တိ။ ဖြစ်ကြရကုန်လတ္တံ့။ အပေထ၊ ဖဲကြကုန်။
 မာ ဂဏာထ၊ မယူကြကုန်လင့်။ ဣတိ။ ဤသို့ မိန့်တော်မူ၍။ ဘိက္ခာစာရာ
 ဘိမုခေ။ ဆွမ်းခံရာအရပ်သို့ ရွှေ့ရှုသောမျက်နှာ ရှိတော်မူသည်။ (ဟုတွာ။)
 အဂမာသိ။ ကြွတော်မူပြီ။ ကေဘိက္ခုနာပိ။ တပါးသော ရဟန်းသည်သော်
 မှလည်း။ ကိဉ္စိ။ တစုံတခုသော ဘောဇဉ်ကို။ န ဂဟိတံ။ မခံယူအပ်။

သဘဒ္ဒေါ၊ သည်။ အနတ္တမနော။ မိမိစိတ်မရှိသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ အယံ
 ဤ ရှင်ဂေါတမသည်။ သဗ္ဗ ဇာနာမိတိ။ အလုံးစုံကို သိ၏ဟူ၍။ အာဟိ
 ဣတိ။ လှည့်လည်၏။ န ဂဟိတုကာမော၊ ခံယူခြင်းကို အလိုမရှိသည်။ သစေ
 (ဟောထိ)။ အံ။ (ဝေံ သတိ၊ သော်။) ပေသေတွာ၊ စေလွတ်၍။ အာရော
 စေတဗ္ဗံ၊ ပြောထိုက်၏။ အယံ ပက္ခာဟာရော နာမ၊ ဤ ကျက်ပြီးသော
 အာဟာရမည်သည်။ သဗ္ဗစိရံ၊ အလုံးစုံသောကာလတို့ထက် ကြာမြင့်စွာသော
 ကာလပတ်လုံး။ တိဋ္ဌန္တော၊ တည်လတ်သော်။ သတ္တာဟမတ္တံ၊ ခုနစ်ရက်မျှ။
 တိဋ္ဌေယျ၊ တည်ရာ၏။ ဟိ၊ မှန်။ ဣဒံ၊ ဤ အာဟာရသည်။ မမ၊ ငါ့ဖို့။
 ယာဝဇီဝံ၊ အသက်ထက်ဆုံး။ ပရိယတ္တံ၊ စွမ်းနိုင်လောက်သည်။ ဝါ၊ စား
 လောက်သည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံကို။ တေန၊ ထို ရှင်ဂေါတမ
 သည်။ နာသိတံ၊ ဖျက်ဆီးအပ်ပြီ။ အယံ၊ ဤ ရှင်ဂေါတမ သည်။ မယံ၊
 ၍။ အဟိတကာမော၊ စီးပွားမဲ့ကို လိုလား၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံ၍။ ဘဂဝတိ၊
 ၌။ အာဃာတံ၊ ရန်ငြိုးကို။ ဗန္ဓိတွာ၊ ဖွဲ့၍။ ဒသဗလေ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။
 ဓရန္တေ၊ သက်တော်ထင်ရှား ရှိတော်မူစဉ်။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော စကားကို။
 ဝတ္တံ၊ ပြောခြင်းငှာ။ နာသက္ခိ၊ မစွမ်းနိုင်။ အဿ၊ ထို သုဘဒ္ဒ၏။ ဝေံ၊
 ဤအကြံသည်။ အဟောသိ ကိရ၊ ဖြစ်သတတ်။ (ကိံ။) အယံ၊ ဤ ရှင်
 ဂေါတမ သည်။ ဥစ္စာကုလာ၊ မြင့်မြတ်သော အမျိုးမှ။ (နိက္ခမိတွာ၊ ၍။)

ပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်သော။ မဟာပုရိသော၊ မြတ်သော
ယောကျ်ားတည်း။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော စကားကို။ သစေ ဝက္ခာမိ၊ အကယ်
၍ ပြောအံ့။ (ဝေံ သတိ။) မံ ယေဝ၊ ငါ့ကိုသာလျှင်။ သန္တဇ္ဇေဿတိ၊
ခြိမ်းခြောက်လတ္တံ့။ ဣတိ (ဝေံ)၊ ဤအကြံသည်။ (အဟောသိ ကိရ။)
သွယ် (သော+အယ်)၊ ထို သုတဒ္ဓသည်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ ဘဂဝါ၊ သည်။
ပရိနိဗ္ဗုတော၊ မူပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ သုတုာ၊ ၍။ လန္ဒဿာသော ဝိယ၊ ရအပ်
သော သက်သာရာ ရှိသူကဲ့သို့။ ဝါ၊ သက်သာရာ ရသူသည်ကဲ့သို့။ ဟဋ္ဌ
တုဋ္ဌော၊ ရှင်လန်းနှစ်သက်သည်။ (ဟုတုာ။) ဝေံ၊ ဤသို့ အလ အာဝုသော
မာ သောစိတ္တ-အစရှိသည် ဟူ၍။ အာဟာပြီ။

ထေရော၊ အရှင်မဟာကဿပ ထေရ်သည်။ တံ၊ ထို စကားကို။ သုတုာ၊
၍။ ဟဒယေ၊ စိတ်နှလုံး၌။ ပဟာရဒါနံ ဝိယ၊ ပုတ်ခတ်မှုကို ပေးခြင်းကဲ့သို့
လည်းကောင်း။ မတ္တကေ၊ ဦးထိပ်၌။ ပတိတသုက္ခာသနံ ဝိယ၊ ကျသော
ခြောက်သွေ့သော မိုးကြိုးကဲ့သို့လည်းကောင်း။ မညိ၊ မှတ်ထင်ပြီ။ အဿ၊
ထို အရှင်မဟာကဿပ၏။ ဓမ္မသံဝေဂေါ၊ တရားနှင့် ယှဉ်သော ထိတ်
လန့်ခြင်းသည်လည်း။ (တရားနှင့်ယှဉ်သော ထိတ်လန့်ကြောင်း သဟောတ္တပ္ပ
ဉာဏ်သည်လည်း။) ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သတ္တာဟမတ္တပရိနိဗ္ဗု
တော၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီး၍ ခုနစ်ရက်မျှသာရှိသေး၏။ အဇ္ဇာပိ၊ ယနေ့
၌လည်း။ အဿ၊ ထို မြတ်စွာဘုရား၏။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ၊ ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော
အဆင်းရှိတော်မူသော။ သရိရံ၊ သည်။ ဓရတိယေဝ၊ ထင်ရှားရှိသေးသည်
သာ။ ဒုက္ခေန၊ ခဲယဉ်းသဖြင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ အာရာဓိတသာသနေ
နာမ၊ ပြီးစေအပ်သော သာသနာတော်၌မည်သည်။ ဝါ၊ ကောင်းစွာထား
အပ်သော သာသနာတော်၌မည်သည်။ [အာရာဓိတသာသနေတိ သမာဟိတ
သာသနေ။-ဋီကာ။] ဝေံ လဟု၊ ဤသို့လျှင်မြန်စွာ။ မဟန္တံ၊ ကြီးစွာသော။
ပါပကသဉ္စ၊ ယုတ်မာသူဟူသော အမှုကံသရိုက်သည်။ ကဏုကော၊ ဆူးငြောင့်
သည်။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်ပြီ။ ပန၊ ဆက်။ သေ(သော)ပါပေါ၊ ဤ အမှုကံ
တမာသည်။ ဝနုမာနော၊ ကြီးပွားလတ်သော်။ အညေပိ၊ မိမိမှတပါး
အခြားလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဝေရူပေ၊ ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ သဟာ
ယေ၊ အဖော်တို့ကို။ လဘိတုာ၊ ရ၍။ ဝါ၊ ရလတ်သော်။ သာသနံ၊ သည်။
ဩသက္ကာပေတံ၊ အောက်ကျစေခြင်းငှာ။ ဝါ၊ ဆုတ်နှစ်ခြင်းငှာ။ အလံ၊
စွမ်းနိုင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (ဓမ္မသံဝေဂေါ၊ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ပြီ။) [ဤဝါကျ၌
သက္ကာ-ပုစ် ပိုသည်။ ဤဝါကျကိုဖွင့်သော သာရတ္ထ-၌လည်း သက္ကာ-ပုစ်
မပါ။]

တတော၊ ထိုဓမ္မသံဂေဂ-ဖြစ်ပြီးရာ အခါမှ။ (ပရံ၊ ခွံ။) ထေရော၊ သည်။ စိန္တေသိ၊ ကြံပြီ။ (ကိံ၊ နည်း။) ပန၊ စင်စစ်။ အဟံ၊ သည်။ ဣမ် မဟလ္လကံ၊ ဤ တောထွက်ရဟန်းကြီးကို။ ဣဓေဝ၊ ဤအရပ်၌ပင်။ ပိလောတိကံ၊ အဝတ်ပိုင်းကို။ နိဝါသာပေတွာ၊ ဝတ်စေ၍။ ဆာရိကာယ၊ ပြာဖြင့်။ ဩကိရာပေတွာ၊ ဦးခေါင်း၌ကြဲဖြန့်စေ၍။ သစေ နိယရာပေဿာမိ၊ အကယ်၍ နှင်ထုတ်စေအံ့။ (ဝေံ သတိ၊ သော။) မနုဿာ၊ တို့သည်။ (ဒဿေ ယန္တိ-၌ စပ်။) သမဏဿ ဂေါတမဿ၊ '၏။ သရိရေ၊ သည်။ ဓရမာနေ ယေဝ၊ ထင်ရှားရှိစဉ်ပင်။ သာဝကာ၊ တို့သည်။ ဝိဝဒန္တိ၊ ငြင်းခုံကြကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြော၍။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏ အပေါ်၌။ ဒေါသံ၊ အပြစ်ကို။ ဒဿေယန္တိ၊ ပြကြကုန်လတ္တံ့။ တာဝ အဓိဝါသေဿာမိ၊ သည်းခံရဦးတော့ အံ့။ [ဆရာတော်၏နိဿယ၌ “အမှာကံ၊ တို့အား။ ဒေါသံ၊ ကို။ ဒဿန္တိ၊ ပေးကြကုန်လိမ့်လတ္တံ့” ဟု ရှိသည်။]

ဟိ(ယသ္မာ)၊ ကြောင့်။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ ဒေသိတော၊ ဟောတော် မူအပ်ပြီးသော။ ဓမ္မော၊ သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းသည်။ အသင်္ဂဟိတပုပ္ဖရာ သိသဒိသော၊ သဘောတူရာ ပေါင်း၍မယူအပ်သော ပန်းအစုနှင့်တူ၏။ ဝါ၊ မသိကုံးအပ်သော ပန်းအစုနှင့်တူ၏။ တတ္ထ၊ ထို မသိကုံးအပ်သော ပန်း အစုနှင့်တူသော တရားတော်၌။ ဝါတေန၊ လေသည်။ ပဟဋ္ဌပုပ္ဖါနိ၊ တိုက် ခတ်အပ်သော ပန်းတို့သည်။ ယတော ဝါ တတော ဝါ၊ ဟုတ်ဟုတ်ညား ညားသော အရပ်သို့လည်း။ ဂစ္ဆန္တိ ယတာ၊ ရောက်ကုန်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ၊ လျှင်။ ဝေရူပါနံ၊ ဤသို့ သဘောရှိကုန်သော။ (တောထွက်ရဟန်းကြီးကဲ့သို့ သဘောရှိကုန်သော။) ပါပပုဂ္ဂလာနံ၊ ယုတ်မာသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ဝသေန၊ အစမ်းဖြင့်။ ကာလေ၊ အခါသည်။ ဂစ္ဆန္တေ ဂစ္ဆန္တေ၊ လွန်သွားလတ်သော် လွန်သွားလတ်သော်။ ဝိနယေ၊ ဝိနည်း၌။ ဝါ၊ ဝိနည်းထည်းက။ ဧကံ၊ တပါး သော။ (သိက္ခာပဒံ၊ သိက္ခာပုဒ်သည်လည်းကောင်း။) ဧဒေ၊ ကုန်သော။ သိက္ခာ ပဒါနိ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ နဿိယန္တိ၊ ပျောက်ပျက်ကုန်လတ္တံ့။ သုတ္တေ၊ သတ်၌။ ဝါ၊ က။ ဧကော၊ တပါးသော။ (ပဉ္စဝါရော၊ ပြဿနာအမေးအဖြေ ကဲ့သို့သော ဝိဿဇ္ဇနာ ဝါရ-သည်လည်းကောင်း။) ဧဒေ၊ ကုန်သော။ ပဉ္စဝါရ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ နဿိယတိ။ [ပဉ္စဝါရာတိ ပဉ္စာ ဝိယ ဝိဿဇ္ဇနာနိ-၌ကား။]

အဘိဓမ္မေ၊ အဘိဓမ္မာ၌။ ဝါ၊ က။ ဧကံ၊ သော။ (ဘူမန္တရံ၊ဘုံ အထူး အပိုင်းအခြားသည်လည်းကောင်း။) ဧဒေ၊ ကုန်သော။ ဘူမန္တရာနိ၊ တို့ သည်လည်းကောင်း။ နဿိယန္တိ။ [“ယသ္မိံ သမယေ ကာမာဝစရံ ကု

သလံ စိတ္တံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ”တိ အာဒိနာ၊ ယသ္မိံ သမယေ ရူပူပပတ္တိယာ မဂ္ဂံ ဘာဝေတိ”တိအာဒိနာ စ ပဝတ္တာနိ ဧကံ ဒေဋ္ဌ ဘူမန္တရာနိ။-ဋီကာ။] ဝေံ၊ ဤသို့ ပျောက်ပျက်လတ်သော်။ အနုက္ကမေန၊ အစဉ်အားဖြင့်။ မူလေ၊ သစ်ပင်၏ အမြစ်သည်။ နဋ္ဌေ၊ ပျောက်လတ်သော်။ ပိသာစသဒိသာ၊ ပိသာ စ-နတ်တို့နှင့် တူကုန်သည်။ ဝါ၊ ရုက္ခစိုးနတ်တို့နှင့် တူကုန်သည်။ (တနည်း) မူလေ၊ ဆေးမြစ်သည်။ နဋ္ဌေ၊ သော်။ ပိသာစသဒိသာ၊ တစ္ဆေ မြေဘုတ်နှင့် တူကုန်သည်။ ဘဝိဿာမ၊ ဖြစ်ကြရကုန်လိမ့်အံ့။ တသ္မာ၊ ကြောင်။ ဓမ္မဝိနယသင်္ဂဟံ၊ သုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းကို သံဂါယနာ တင်ခြင်းကို။ ကရိဿာမ၊ ပြုကြကုန်အံ့။ ဟိ၊ အကျိုးကား။ ဝေံ၊ ဤသို့ သံဂါယနာ တင်မှုကိုပြုခြင်းသည်။ သတိ၊ သော်။ ဒဋ္ဌံ၊ ခိုင်မြဲစွာ။ သုတ္တေန၊ ချည်ဖြင့်။ သင်္ဂဟိတာနံ၊ သီကုံးအပ်ကုန်သော။ ပုပ္ဖာနိ ဝိယ၊ ပန်းတို့သည်ကဲ့သို့။ အယံ၊ ဓမ္မဝိနယော၊ ဤသုတ် အဘိဓမ္မာ ဝိနည်းသည်။ နိစ္စလော၊ လှုပ်ရှားမယိုင် မြဲခိုင်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။

၁။ မူလေ နဋ္ဌေ။ ။ယထာ ရုက္ခေ အဓိဝတ္ထော ပိသာစော တဿ သာခါ ပရိဝါရေ နဋ္ဌေ ခန္ဓံ နိဿာယ ဝသတိ၊ (အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့် သစ်ပင်နှင့် နေသော ပိသာစ-နတ်သည် ထို သစ်ပင်၏ အခက်အလက် အခြံအရံ ပျောက်ပျက် လတ်သော် ပင်စည်ကိုမှီ၍ နေရ၏။) ခန္ဓေ နဋ္ဌေ မူလံ နိဿာယ ဝသတိ၊ မူလေ ပန နဋ္ဌေ အနိဿယောဝ ဟောတိ၊ (အမြစ်ပျောက်ပျက်သော်ကား မှီရာမရှိ သည့်သာလျှင် ဖြစ်၏။) တထာ ဘဝိဿာမိတိ အတ္ထော။-ဋီကာ။ [ဤ၌ ရုက္ခ စိုးနတ်ကို “ပိသာစ”ဟု ခေါ်သည်။ ကုမ္ဘဏှော စ ပိသာစာဒိ၊ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ ဒေဝ ယောနိယော။-အဘိဓာန် ၁၃။

အထဝါ။ ။မူလေ နဋ္ဌေတိ ပိသာစေန ကိရ ရုက္ခဂစ္ဆာဒိန္နံ ကံဗ္ဗိဒေဝ မူလံ ဆိန္ဒိတာ အတ္တနော ပုတ္တဿ ဒိန္နံ၊ (သစ်ပင် ချုံ အစရှိသည်တို့၏ တစုံတခုသော အမြစ်ကို ဖြတ်၍ မိမိ၏သားအား ပေးအပ်ပြီ။) ယာဝ တံ တဿ ဟတ္ထတော န ဝိဂစ္ဆတိ၊ (အကြင်မျှလောက် ထို အမြစ်သည် ထိုသား၏လက်မှ မကင်းသေး။) တာဝ သော တံ ပဒေသံ အဒိဿမာနရူပေါ ဝိစရတိ။ (ထိုဆေးမြစ် လက်မှမကင်း သေးသမျှ ထိုသားသည် ထိုအရပ်ကို မမြင်အပ်သော ရုပ်အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ လှည့် လည်၏။) ယဒါ ပန တသ္မိံ ဧကနစိ အန္တိန္ဒတာဝေန ဝါ သတိဝိပ္ပဝါယဝသေ န ဝါ နဋ္ဌေ မနဿာနဗ္ဗိ ဒိဿမာနရူပေါ ဝိစရတိ၊ (အကြင်အခေါ်ကြား-ထို အမြစ် သည် တစုံတယောက်က လှယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ သတိ ပျောက်ကင်း မေ့လျော့ခြင်းကြောင့်သော်လည်းကောင်း ပျောက်လတ်သော် လူအများမြင် အပ်သော ရုပ်အဆင်းရှိသည်ဖြစ်၍ လှည့်လည်ရ၏။) တံ သန္ဓာယာဟ “မူလေ နဋ္ဌေ ပိသာစသဒိသာ ဘဝိဿာမာ”တိ။-ဋီကာ။

ဟိ၊ ကြံသင့်၏။ တေဒတ္ထံ၊ ဤသို့ သံဂါယနာတင်ခြင်း အကျိုးငှာ။
 ဘဂဝါ၊ သည်။ မယံ၊ ငါ့ကို။ တိဏိံ ဂါဝုတာနိ၊ သုံးဂါဝုတ်တို့ တိုင်
 တိုင်။ ပစ္စုပ္ပန်၊ ရှေးရှု ကြွလာတော်မူခြင်းကို။ ဝါ၊ ခရီးဦး ကြိုဆိုတော်
 မူခြင်းကို။ အကာသိ၊ ပြီး တိဟိ၊ ကုန်သော။ သြဝါဒေဟိ၊ တို့ဖြင့်။
 ဥပသမ္ပဒံ၊ မြင့်မြတ်သော ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဝါ၊ ရဟန်းအဖြစ်ကို။ အဒါသိ၊
 ပေးတော်မူပြီ။ ကာယတော၊ ကိုယ်တော်မှ။ အပနေတုာ၊ ဖယ်တော်မူ၍။
 ကာယေ၊ နှံ။ စီဝရပရိဝတ္တနံ၊ သင်္ကန်းကို လဲလှယ်ခြင်းကို။ အကာသိ၊
 ပြီး။ အာဘာသေ၊ နှံ။ ပါဏိံ၊ လက်ထော်ကို။ စာလေတုာ၊ လှုပ်စေ
 တော်မူ၍။ စန္ဒူပမံ၊ လ ဟူသော ဥပမာရှိသော။ ပုဋိပဒံ၊ အကျင့်ကို။
 ကထေန္တော၊ ဟောတော်မူလတ်သော်။ မံ၊ ငါ့ကို။ ကာယသုက္ခိံ၊ ကိုယ်
 တော်၏ မျက်မှောက်ရှိသည်ကို။ ဝါ၊ သက်သေကို။ ကတုာ၊ ၍။ ကထေ
 သိ၊ ဟောတော်မူပြီ။ တိက္ခတ္ထု၊ သုံးကြိမ်။ သကလသာသနဒါယဇ္ဇံ၊ အလုံးစုံ
 သော သာသနာ့အမှုကို။ ပဋိစ္စာပေသိ၊ အာနုဋ္ဌာတော်မူပြီ။ မာဒိသေ၊
 ငါကဲ့သို့ ရှုအပ်သော။ ဘိက္ခုမ္ပိ၊ သည်။ တိဋ္ဌမာနေ၊ တည်လတ်သော်။
 အယံ ပါပေါ၊ ဤ ယုတ်မာသူသည်။ သာသနေ၊ နှံ။ ဝုဇ္ဇိ၊ ပု ကြီးပွား
 ခြင်းကို။ မာ အလတ္တံ၊ မရစေလင့်။ ဝါ၊ မရသင့်။ [ခရီးဦး ကြိုခြင်းစသည်
 ကို ကဿပ-သံယုတ်၌ကြည့်ပါ။]

ယာဝ၊ လောက်။ အစဓမ္မော၊ အဓမ္မသည်။ ဝါ၊ ဒုစရိုက်တရား ဆယ်
 ပါးသည်။ န ဒိပ္ပတိ၊ မထွန်းကားသေး။ ဓမ္မော၊ ဓမ္မကို။ ဝါ၊ သုစရိုက်
 တရား ဆယ်ပါးကို။ န ပဋိဗာဟိယတိ၊ မတားမြစ်အပ်သေး။ (တာဝ၊
 ထို အဓမ္မ မထွန်းကားသေး ဓမ္မကို မတားမြစ်အပ်သေးမိ။ ဓမ္မဉ္စ၊ သုတ်

၁။ တိဟိ သြဝါဒေဟိ။ ။တသ္မာတိဟ တေ ကဿပ ဧဝံ သိက္ခိတမ္ပံ “တိဋ္ဌ
 မေ ဟိဇောတ္တပံ၊ ပစ္စုပ္ပန်တံ ဘဝိဿဟိ တေရေသု နဝေသု မန္တိမေသု”တိ၊ ဧဝံ
 ဟိ တေ ကဿပ သိက္ခိတမ္ပံ။

တသ္မာတိဟ တေ ကဿပ ဧဝံ သိက္ခိတမ္ပံ “ယံ ကိဋ္ဌိ ဓမ္မံ သုဏိဿာမိ ကု
 သလုပသံဟိတံ၊ သမ္ပံ တံ အဋ္ဌိံ ကတုာ မနသိ ကရိတွာံ သမ္ပစေတသာ ‘သမန္နာ
 ဟရိတွာံ သြဟိတသောတော ဓမ္မံ သုဏိဿာမိ”တိ၊ ဧဝံ ဟိ တေ ကဿပ
 သိက္ခိတမ္ပံ။

တသ္မာတိဟ တေ ကဿပ ဧဝံ သိက္ခိတမ္ပံ “သာတသဟဂထာ စ မေ ကာ
 ယဂတာသဟိ န ဝိဇဟိဿဟိ”တိ၊ ဧဝံ ဟိ နတ ကဿပ သိက္ခိတမ္ပံ။—ကဿပ
 သံယုတ် စီဝရသုတ်။

အဘိဓမ္မာကိုလည်းကောင်း။ ဝိနယဉ္စ၊ ဝိနည်းကိုလည်းကောင်း။ သင်္ဂါယိ
 ဿမိ၊ သံဂါယနာတင်အံ။ (ယာဝ။) အဝိနယော၊ ဝိနယ၏ ဆန့်ကျင်
 ဘက် အကုသိုလ်တရားသည်။ န ဒိပ္ပတိ၊ သေး။ ဝိနယော၊ သံဝရ-ဝိနည်း
 ပဟာန-ဝိနည်းကို။ န ပဋိဗာဟိယတိ၊ သေး။ (တာဝ၊ ထို အဝိနယ မထွန်း
 ကားသေး ဝိနယကို မတားမြစ်အပ်သေးမီ။ ဓမ္မဉ္စ ဝိနယဉ္စ သင်္ဂါယိဿာ
 မိ။) (ယာဝ။) အဓမ္မဝါဒိနော၊ အဓမ္မဝါဒီ အလဇ္ဇိ-ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။
 ဗလဝန္တော၊ အားရှိကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ မဖြစ်ကုန်သေး။ ဓမ္မဝါဒိ
 နော၊ ဓမ္မဝါဒီ လဇ္ဇိ-ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဒုဗ္ဗလော၊ အားမရှိကုန်သည်။ န
 ဟောန္တိ၊ သေး။ (တာဝ၊ အဓမ္မဝါဒီ အလဇ္ဇိ-ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အားမရှိသေး
 ဓမ္မဝါဒီ လဇ္ဇိ-ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အားမနည်းကုန်သေးမီ။ ဓမ္မဉ္စ ဝိနယဉ္စ သင်္ဂါယိ
 ဿမိ။) (ယာဝ။) အဝိနယဝါဒိနော၊ ဝိနယဝါဒီ လဇ္ဇိ-ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။
 ဗလဝန္တော၊ ကုန်သည်။ န ဟောန္တိ၊ သေး။ ဝိနယဝါဒိနော၊ ဝိနယဝါဒီ
 လဇ္ဇိ-ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဒုဗ္ဗလော၊ ကုန်သည်။ န ဟောန္တိ။ တာဝ၊ ထို အဝိန
 ယဝါဒီ အလဇ္ဇိ-ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အားမရှိသေး ဝိနယဝါဒီ လဇ္ဇိ-ပုဂ္ဂိုလ်တို့ အား
 မနည်းကုန်သေးမီ။ ဓမ္မဉ္စ ဝိနယဉ္စ သင်္ဂါယိဿာမိ။ တတော၊ ထိုသို့ သံ
 ဂါယနာတင်ခြင်းကြောင့်။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ အတ္တနော အတ္တနော မိမိ
 မိမိ၏။ ပဟောနကံ၊ စွမ်းနိုင်လောက်သော အရာကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။
 ကပ္ပိယာ ကပ္ပိယံ၊ အပ်သောအကြောင်း မအပ်သောအကြောင်းကို။ ကထေ
 ဿန္တိ၊ ပြောဟောကြကုန်လတ္တံ့။ အထ၊ ပြောဟောကြရာ ထိုအခါ၌။
 အယံ ပါပေ၊ ဤ ယုတ်မာသူသည်။ သယမေဝ၊ ကိုယ်တိုင်သာလျှင်။
 နိဂ္ဂဟံ၊ နှိပ်အပ်သည်၏ အဖြစ်သို့။ ပါပုဏိဿတိ၊ ရောက်လတ္တံ့။ ပုန၊
 တဖန်။ သီသံ၊ ဦးခေါင်းကို။ ဥက္ခိပိတုံ၊ ကြွမြောက်ခြင်းငှာ။ ဝါ၊ မော်
 ခြင်းငှာ။ န သက္ခိဿတိ၊ မစွမ်းနိုင်လတ္တံ့။ သာသနံ၊ သာသနာတော်
 သည်။ ဣဒ္ဓုဉ္စေဝ၊ ပြည့်စုံသည်လည်းကောင်း။ ဖိတဉ္စ၊ စည်ပင်သည်လည်း
 ကောင်း။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ ဣတိ သို့။ (ထေရော စိန္တေသိ။ ဣတိ
 စိန္တေတွာ။)

သော၊ ထို အရှင်မဟာကဿပသည်။ ဝေ နာမ၊ ဤသို့ မည်သော။
 မယံ၊ အား။ ဝါ၊ ၏။ စိတ္တံ၊ စိတ်သည်။ ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။
 ကဿစိ၊ တစုံတယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အနာရောစေတွာ၊ မပြောမူ
 ၍။ ဘိက္ခုသံဃံ၊ ကို။ သမဿာသေသိ၊ သက်သာရာ ရစေပြီ။ တေန၊
 ကြောင့်။ အထ ခေါ် အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ။ ပ။ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိတိ-
 ဟူ၍။ (သင်္ဂီတိကာရေဟိ။) ဝုတ္တံ။

၂၃၃။ စိတကန္တိ၊ ကား။ ဝိသရတနသတိကံ၊ အတောင်တရားနှစ်ဆယ် ရှိသော။ စန္ဒနစိတကံ၊ စန္ဒကူးထင်းပုံကို။ (အာဠိမွေဿာမ-၌ စပ်။) [စန္ဒနသဋ္ဌိကာဗာဟုလ္လတော စန္ဒနစိတကာ။-ဋီကာ။ ယေဘုယျနည်းအားဖြင့် “စန္ဒနစိတကံ” ဟု ဆိုသည်။] အာဠိမွေဿာမာတိ၊ ကား။ အဂ္ဂိ၊ မီးကို။ ဂါဟာပေဿာမ၊ ယူစေကုန်အံ့။ န သက္ကောန္တိ အာဠိမွေတုန္တိ၊ ကား။ အဠ၊ ကုန်သော။ (ဇနာ)ပိ၊ လူတို့သည်လည်းကောင်း။ သောဠ သ၊ တကျိပ်ခြောက်ယောက်ကုန်သော။ (ဇနာ)ပိ၊ လည်းကောင်း။ ဒုတ္တိ သ၊ သုံးကျိပ်နှစ်ယောက်သော။ ဇနာ ပိ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ ဇာလ နတ္ထာယ၊ မီးတောက်စေခြင်းအကျိုးငှာ။ ယမကယမကဉ္စက္ကာယော၊ အစုံအစုံ သော မီးရှူးတို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍။ တာလဝဏ္ဏေဟိ၊ ထန်းရွက် ယပ်ဝန်းတို့ဖြင့်။ ဗိဇန္တာ၊ ယပ်ခတ်ကုန်လျက်။ ဘညာဟိ၊ သားရေ ဖားဖို တို့ဖြင့်။ ဓမန္တာ၊ မှုတ်ကုန်လျက်။ တာနိ တာနိ ကာရဏာနိ၊ ထိုထို အကြောင်းတို့ကို။ ကရောန္တာပိ၊ ပြုကုန်လျက်လည်းကောင်း။ အဂ္ဂိ၊ ကို။ ဂါဟာပေတုံ၊ ယူစေခြင်းငှာ။ န သက္ကောန္တိယေဝ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်သည်သာ။

ဒေဝတာနံ အဓိပ္ပါယောတိ ဣ၊ ဌ။ (ဂူဠတ္ထံ။) ကိရ (ဥဒ္ဓရိတွာ ဒဿေမိ)။ တာ ဒေဝတာ၊ ထို နတ်တို့သည်။ ထေရဿ၊ အရှင်မဟာ ကဿပ ထေရ်၏။ ဥပဋ္ဌာကဒေဝတာဝ၊ အလုပ်အကျွေးနတ်တို့ပင်တည်း။ ဟိ၊ မှန်။ အသီတိ မဟာသာဝကေသု၊ ရှစ်ကျိပ်သော မဟာသာဝကတို့၌။ စိတ္တာနိ၊ တို့ကို။ ပသာဒေတွာ၊ ကြည့်ညိုစေ၍။ တေသံ၊ ထို ရှစ်ကျိပ်သော မဟာသာဝကတို့၏။ ဥပဋ္ဌာကာနိ၊ အလုပ်အကျွေးဖြစ်ကုန်သော။ အသီတိ ကုလသဟဿာနိ၊ ရှစ်သောင်းသော အမျိုးတို့သည်။ သဂ္ဂေ၊ နတ်ပြည်၌။ နိဗ္ဗတ္တာနိ၊ ဖြစ်ကြကုန်ပြီ။ တတ္ထ၊ ထို နတ်တို့တွင်။ ထေရေ၊ အရှင်မဟာကဿ ပ ထေရ်၌။ စိတ္တံ၊ ကို။ ပသာဒေတွာ၊ ၍။ သဂ္ဂေ၊ ၌။ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်ကုန် သော။ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ တသ္မိံ သမာဂမေ၊ ထို အစည်းအဝေး၌။ ထေရံ၊ ကို။ အဒိသ္မာ၊ မမြင်ရ၍။ ဝါ၊ ကြောင့်။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ကု လူပကတ္ထေရော၊ အမျိုးသို့ကပ်ရောက်တတ်သော ထေရ်သည်။ ကုဟိံ နု ခေါ၊ အဘယ်၌မှာနည်း။ ဝါ၊ အဘယ်မှာနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (ဩလော ကေန္တာ၊ ကြည့်ကုန်လတ်သော်။) အန္တရာမဂ္ဂေ၊ ခရီးအကြား၌။ ပဋိပန္နံ၊ ကြံနေသည်ကို။ ဒိသ္မာ၊ ၍။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ ကုလူပကတ္ထေရေန၊ သည်။ အဝန္တိတေ၊ ရှိမခိုးအပ်သေးမီ။ စိတကော၊ စန္ဒကူးထင်းပုံသည်။ မာ ပဠလိတ္ထံ၊ မီးမတောက်ပါစေလင့်။ ဣတိ၊ သို့။ အဓိဋ္ဌဟိံ သု၊ အဓိဋ္ဌာန်ကြကုန်ပြီ။

မနုဿာ၊ တို့သည်။ တံ၊ ထို နတ်တို့၏အလိုကို။ သုတော၊ ချမ်း။ [တံ-
 သုတောတိ အာယသ္မတာ အနုရုဒ္ဓတ္ထေရေန ဝုတ္တံ ဒေဝတာနံ အဓိပ္ပာယ် သုတော။-
 ဋီကာ။] ဘော၊ အမောင်တို့။ မဟာကဿပေါ နာမ၊ မည်သော။ ဘိက္ခု၊
 သည်။ ပဉ္စဟိ ဘိက္ခု၊ သတေဟိ၊ ရဟန်းငါးရာတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ က။ ဒသ
 ဗလဿ၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ ပါဒေ၊ ခြေတော်တို့ကို။ ဝန္တိဿာမိ၊ ရှိခိုးအံ့။
 ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ အာဂစ္ဆတိ ကိရ၊ ကြွလာတော်မူသတတ်။
 တသ္မိံ၊ ထို အရှင်မဟာကဿပ သည်။ အနာဂတေ၊ ကြမလာသေးမီ။
 စိတကော၊ သည်။ န ပဇ္ဇလိဿတိ ကိရ၊ မီးမတောက်လိမ့်သတတ်။ ဘော၊
 တို့။ သော ဘိက္ခု၊ သည်။ ကိဒိသော၊ အဘယ်ကဲ့သို့ရူအပ်သော ရဟန်း
 ပါလိမ့်မည်နည်း။ ကာဠော၊ မည်းမည်းလေလော။ ဩဒါတော၊ ဖြူဖြူလေ
 လော။ ဒိဗော၊ မြင့်မြင့်လေလော။ ရဿော၊ ပူပူလေလော။ ဘော၊
 တို့။ ဝေရူပေ နာမ၊ ဤသို့သဘောရှိသည် မည်သော။ ဘိက္ခုမိ၊ သည်။
 ဌိတေ၊ တည်ရှိပါလျက်။ ကိံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ဒသဗလဿ၊ ၏။ ပရိ
 နိဗ္ဗာနံ နာမ၊ မည်သည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်ရသနည်း။)ဣတိ၊ ဤသို့ပြော၍။
 ကေစိ၊ အချို့သော လူတို့သည်။ ဂန္ဓမာလာဒိဟတ္တာ၊ လက်၌ နံ့သာ ပန်း
 အစရှိသော ပူဇော်ဖွယ်ရှိကုန်သည်။ (ဟုတော။) ပဋိပတံ၊ ရှေးရှုဖြစ်သော
 လမ်းကို။ ဝါ၊ ခရီးရှင်ဆိုင်။ ဂစ္ဆိံ သု၊ သွားကြကုန်ပြီ။ ကေစိ၊ တို့သည်။
 ဝိထိယော၊ လမ်းတို့ကို။ ဝိစိတ္တာ၊ ဆန်းကြယ်သည်တို့ကို။ ကတော၊ ချမ်း။
 အာဂမနမဂ္ဂံ၊ ကြွလာကြောင်း လမ်းကို။ ဩလောကယမာနာ၊ ကြည့်မျှော်
 ကုန်လျက်။ အဋ္ဌသု၊ တည်ကြကုန်ပြီ။

၂၃၄။ အထ ခေါ် အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ။ပ။သိရသာ ဝန္တိတိ
 (တ္ထေ)။ ဤပါဌ၌။(ဝုဠတ္ထံ။) ကိရ(ဥဒ္ဓရိတော ဒဿေမိ)။ထေရော၊ သည်။
 စိတကံ ကို။ ပဒက္ခိတံ၊ အရိုအသေကို။ ကတော၊ ချမ်း။ အာဝဇ္ဇန္တောဝ၊
 ဆင်ခြင်ယင်းပင်။ သလ္လက္ခေသိ၊ မှတ်သားပြီ။ (ကိံ။) ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊
 ဤအရပ်၌။ သိသံ၊ ဦးခေါင်းတော်သည်။ (အတ္ထိံ။) ဣမသ္မိံ ဌာနေ၊
 ၌။ ပါဒါ၊ ခြေတော်တို့သည်။ (သန္တိံ။) ဣတိ၊ သို့။ (သလ္လက္ခေသိ။)
 တတော၊ ထို မှတ်သားပြီးရာအခါမှ။(ပရံ၊ ၌။)ပါဒါနံ၊ တို့၏။ သမိပေ၊
 အနီး၌။ ဌာတော၊ ရပ်၍။ အဘိညာပါဒကံ၊ အဘိညာဉ်၏ အခြေခံဖြစ်
 သော။ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ၊ ကို။ သမာပဇ္ဇိတော၊ ချမ်း။ ဝုဠာယ၊ ထ၍။ အရာ
 သဟဿပဋိမဏ္ဍိတစက္ကလက္ခဏပတိဋ္ဌိတော၊ အကန့်တထောင်တို့ဖြင့် တန်ဆာ
 ဆင်အပ်သော စက်လက္ခဏာတို့၏ တည်ရာဖြစ်ကုန်သော။ ဒသဗလဿ၊ ၏။

ပါဒါ၊ ခြေတော်တို့သည်။ ကပ္ပါသပဋ္ဌလေဟိ၊ ဝါဂုမ်းအလာတို့နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ကု။ ပဉ္စ ဒုဿယုဂသတာနိ၊ ငါးရာသော အဝတ်အစုံတို့ကိုလည်းကောင်း။ သုဝဏ္ဏဒေါဏီ၊ ရွှေခေါင်းကိုလည်းကောင်း။ စန္ဒနစိတကဉ္စ၊ စန္ဒကူးထင်းပုံကိုလည်းကောင်း။ ဒွေဓာ၊ နှစ်ဖြာ။ ကတွာ၊ ရှိ။ မယံ၊ ၏။ ဥတ္တမဂေါ၊ မြတ်သောအင်္ဂါဖြစ်သော။ သိရသ္မိံ၊ ဦးခေါင်း၌။ ပတိဋ္ဌဟန္တု၊ တည်ပါစေကုန်သတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဓိဋ္ဌာသိ၊ အဓိဋ္ဌာန်ပြီ။

အဓိဋ္ဌာနစိတ္တေန၊ အဓိဋ္ဌာန်ကြောင်းစိတ်နှင့်။ သဟ၊ ကု။ ဝါ၊ တပြိုင်နက်။ တာနိံ ပဉ္စ ဒုဿယုဂသတာနိ၊ ထိုငါးရာသော အဝတ်အစုံတို့ကို။ ဒွေဓာ၊ နှစ်ဖြာ။ ကတွာ၊ ရှိ။ ဝလာဟကန္တရာ၊ တိမ်တိုက်အကြားမှ။ ပုဏ္ဏစန္ဒော၊ ပြည့်သောလသည်။ (နိက္ခမတိ) ဝိယ၊ ပေါ်ထွက်လာသကဲ့သို့။ (တထာ၊ တူ။) ပါဒါ၊ တို့သည်။ နိက္ခမိံ သု၊ ပေါ်ထွက်လာကုန်ပြီ။ ထေရော၊ သည်။ ဝိကသိတရတ္တပဒုမသံဒိသေ၊ ဖြစ်သော ပွင့်ခြင်းရှိသော နိသော ပဒုမ္မာကြာပန်းနှင့် တူကုန်သော။ ဟတ္ထေ၊ တို့ကို။ ပသာရေတွာ၊ ဆန့်တန်း၍။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏေ၊ ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိကုန်သော။ သတ္တု၊ ၏။ ပါဒေ၊ ခြေတော်တို့ကို။ ယာဝ ဂေါပုကာ၊ ဖမုက်တော်တိုင်အောင်။ ဒဋ္ဌံ၊ တင်းကြပ်စွာ။ ဂယေတွာ၊ ကိုင်၍။ အတ္တနော၊ ၏။ သိရဝရေ၊ မြတ်သောဦးခေါင်း၌။ ပတိဋ္ဌာပေသိ၊ တည်စေပြီ။ တေန၊ ကြောင့်။ ဘဂဝတော ပါဒေ သိရသာ ဝန္နိတိ၊ ဟူ၍။ (သင်္ဂီတိကာရေဟိ၊ တို့သည်။) ဝုတ္တံ၊ ပြီ။

မဟာဇနော၊ များစွာသော လူအပေါင်းသည်။ တံ အစ္စရိယံ၊ ထိုအံ့ဩဖွယ်ကို။ ဒိသ္မာ၊ ရှိ။ ဧကပ္ပဟာရေနေဝ၊ တပြိုင်နက်တည်းဖြင့်ပင်။ မဟာနဒံ၊ ကျယ်စွာသော အသံကို။ နဒံ၊ မြက်ဆိုပြီ။ ဂန္ဓမာလာဒိဟိ၊ နံသာ ပန်းအစရှိသော ပူဇော်ဖွယ်တို့ဖြင့်။ ပူဇေတွာ၊ ပူဇော်၍။ ယထာ ရုစိ၊ အလိုရှိတိုင်း။ ဝန္နိ၊ ရှိခိုးပြီ။ ပန၊ ဆက်။ ဝေံ၊ သို့။ ထေရန စ၊ အရှင်မဟာကဿပထေရ်သည်လည်းကောင်း။ မဟာဇနေန စ၊ သည်လည်းကောင်း။ တေဟိ ပဉ္စ ဘိက္ခုသတေဟိ စ၊ ထို ငါးရာသော ရဟန်းတို့သည်လည်းကောင်း။ ဝန္နိတမတ္ထေ၊ ရှိခိုးအပ်ပြီးကာမျှ ဖြစ်လတ်သော်။ ပုန၊ ဖန်။ အဓိဋ္ဌာနကိစ္စံ၊ အဓိဋ္ဌာန်ခြင်း ကိစ္စသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့။ ပကတိအဓိဋ္ဌာနဝသေနေဝ၊ ပင်ကိုအဓိဋ္ဌာန်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်သာ။ ထေရဿ၊ ၏။ ဟတ္ထတော၊ မှ။ မစ္စိတွာ၊ လွတ်၍။ အလတ္တကဝဏ္ဏာနိ၊ ချိပ်ရည်အဆင်းနှင့် တူသော အဆင်းရှိကုန်သော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပါဒတလာနိ၊ ခြေဖဝါးတော်

အပြင်တို့သည်။ စန္ဒနဒါရုအာဒီသု၊ စန္ဒကူးထင်း အစရှိသည်တို့တွင်။ ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုကို။ အ စာလေတွာဝ၊ မလှုပ်စေမှု၍သာ။ ယထာ ဌာနေ၊ အကြင် အကြင် တည်မြဲတိုင်းသော အရပ်၌။ ပတ်ဋ္ဌဟိံသု၊ တည်ကုန်ပြီ။ ယထာ ဌာနေ၊ ၌။ ဌိတာနေဝ၊ တည်ကုန်သည်သာလျှင်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။

ဟိ၊ မှန်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပါဒေသု၊ တို့သည်။ နိက္ခမန္တေသု ဝါ၊ ပေါ်ထွက်တော်မူကုန်သော်လည်းကောင်း။ ပဝိသန္တေသု ဝါ၊ ဝင်တော်မူ ကုန်သော်လည်းကောင်း။ ကပ္ပါသအံသု ဝါ၊ ဝါဂွမ်းမျှင်သည်လည်းကောင်း။ ဒသိကတန္တံ ဝါ၊ အမြိတ်အဆာ ချည်သည်လည်းကောင်း။ တေလဗိန္ဒု၊ ဝါ၊ ဆီပေါက်သည်လည်းကောင်း။ ဒါရုက္ခန္တံ ဝါ၊ စန္ဒကူးထင်းအစသည်လည်း ကောင်း။ ဌာနာ၊ တည်ရာအရပ်မှ။ စလိတံ နာမ၊ လှုပ်ရှားသည်မည်သည်။ နာဟောသိ၊ မဖြစ်။ သပ္ပံ၊ အလုံးစုံသော ကပ္ပါသအံသု-အစရှိသော အရာ ဝတ္ထုသည်။ ယထာ ဌာနေ၊ ၌။ ဌိတမေဝ၊ သွာလျှင်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ပန၊ ဆက်။ ဥဋ္ဌဟိံတွာ၊ ထွက်ပြီး၍။ အတ္ထင်္ဂတေ၊ ဝင်သော။ စန္ဒေ ဝိယ၊ လသည်ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ သူရိယေ ဝိယ စ၊ နေသည်ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ တထာဂတဿ၊ ၏။ ပါဒေသု၊ တို့သည်။ အန္တရဟိတေသု၊ ကွယ်ပျောက် တော်မူကုန်လတ်သော်။ မဟာဇနော၊ သည်။ မဟာ ကန္ဒိတံ၊ ကြီးစွာ သော ငိုကြွေးမြည်တမ်းခြင်းကို။ ကန္ဒိ၊ ငိုကြွေးမြည်တမ်းပြီ။ ပရိနိဗ္ဗာန ကာလတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူရာအခါထက်။ အဓိကတရံ၊ သာ၍လွန်ကဲစွာ။ ကာရသံ၊ သနားဖွယ်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။

ပန၊ ကား။ သယမေဝ ဘဂဝတော စိတကော ပဇ္ဇလိတိ ဣဒံ၊ ဟူ သောစကားကို။ ပဇ္ဇလာပေတုံ၊ မီးတောက်စေခြင်းငှာ။ ဝါယမန္တဿ၊ အား ထုတ်သော။ ကဿစိ၊ တစုံတယောက်ကို။ အဒဿနဝသေန၊ မမြင်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်။ (သင်္ဂီတိကာရေဟိ။) ဝုတ္တံ။ ပန၊ စင်စစ်ကား။ ဒေဝတာ နုဘာဝေန၊ နတ်တို့၏ အာနုဘော်ကြောင့်။ သေ (ဒေသော)၊ ဤ စန္ဒကူး ထင်းပုံသည်။ သမန္တတော၊ ပတ်ဝန်းကျင်၌။ ဧကပ္ပဟာရေနေဝ၊ တပြိုင် နက်တည်းဖြင့်သာလျှင်။ ပဇ္ဇလိ၊ မီးတောက်ပြီ။

၂၃၅။ သရီရာနေဝ အဝသိသိံသုတိ၊ ကား၊ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ဧကဋ္ဌနေန၊ တခဲနက်အားဖြင့်။ ဌိတတ္တာ၊ တည်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သရီရံ နာမ၊ သရီရ-မည်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဣဒါနိ၊ မီးသဂြိုဟ်ပြီးရာ ယခုအခါ ၌။ ဝိပုကိဏ္ဏတ္တာ၊ အထူးထူးအပြားပြား ရောပြွမ်းကုန်သည်၏ အဖြစ်

ကြောင့်။ ဝါ၊ ပြန်ကြကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သရီရာနိတိ၊ 'ဟူ၍။
 (သင်္ဂီတိကာရေဟိ။) ဝုတ္တံ။ သုမနမက္ခသဒိသာ^၁ စ၊ မြတ်လေးပန်းအင်္ဂ
 နှင့်တူသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဓောတမုတ္တသဒိသာ စ၊ ဆေးကြောအပ်
 ပြီးသော ပုလနှင့်တူသည်လည်း ဖြစ်ကုန်သော။ သုဝဏ္ဏသဒိသာ စ၊ ရွှေ
 အဆင်းနှင့်တူသည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ ဓာတ်တော်တို့သည်။
 အဝသိသိ သု၊ ကြွင်းကျန်ကုန်ပြီ။ ဣတိ အတ္ထော။ ဟိ၊ မှန်။ ဒိသာ
 ယံကဗုဒ္ဓါနံ၊ ရှည်သောသက်တော်ရှိသော ဘုရားရှင်တို့၏။ သရီရံ၊ သရီရ
 ဓာတ်တော်သည်။ သုဝဏ္ဏက္ခန္ဓသဒိသံ၊ ရွှေတုံးနှင့်တူသော။ ဧကမေဝ၊
 တဆူတည်းသည်သာ။ ဟောတိ၊ ၏။ ပန၊ ကား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဟံ၊
 သည်။ စိရိ၊ ကြာမြင့်စွာ။ န ဌတွာ၊ မတည်မူ၍။ ပရိနိဗ္ဗာယာမိ ပရိ
 နိဗ္ဗာန် - စံတော်မူရ၏။ မယံ၊ ၏။ သာသနံ၊ သည်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံ
 သော အရပ်၌။ န တာဝဝိတ္ထာရိတံ၊ မကျယ်ပြန့်သေး။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။
 ပရိနိဗ္ဗာတဿာပိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံပြီးလည်းဖြစ်သော။ မေ၊ ၏။ သာသပ
 မတ္တမ္ပိ၊ မှန်ညှင်းစေ့ အတိုင်းအရှည်ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ ဓာတု၊ ဓာတ်
 တော်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ အတ္တနော အတ္တနော၊ ၏။ ဝသနဋ္ဌာနေ၊
 နေရာအရပ်၌။ စေတိယံ၊ စေတိကို။ ကတွာ၊ ပရိစရန္တော၊ ပြုစုလုပ်ကျွေး
 သော။ မဟာဇနော၊ သည်။ သဂ္ဂပရာယဏော၊ နတ်ပြည်ဟူသော လဲ
 လျောင်းရာရှိသည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ရစ်စေသတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း
 ၍။ ဓာတုနံ၊ ဓာတ်တော်တို့၏။ ဝိကိရဏံ၊ ပြန်ကြခြင်းကို။ အဓိဋ္ဌာသိ၊
 အဓိဋ္ဌာန်တော်မူပြီ။

ပန၊ ပရိဟာရံ ။ပ။ အံ။ အဿ၊ ထို မြတ်စွာဘုရား၏။ ကတိ၊
 အဘယ်မျှလောက်ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ ဝိပွကိဏ္ဍာ၊ ကြကုန်
 သနည်း။ ကတိ၊ ကုန်သော။ (ဓာတုယော၊ တို့သည်။) န ဝိပွကိဏ္ဍာ၊
 မပြန်ကြကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤကား အမေးတည်း။ စတသော၊ လေး
 ဆူကုန်သော။ ဒါဌာ၊ စွယ်တော်တို့လည်းကောင်း။ ဒွေ၊ ကုန်သော။
 အက္ခကာ၊ ညှပ်ရိုးတော်တို့လည်းကောင်း။ ဥဏှိသံ၊ နဖူးသင်းကျစ်တော်
 လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သိ။ သတ္ထံ၊ ခုနစ်ဆူကုန်သော။ ဣမာ ဓာတု
 ယော၊ တို့သည်။ န ဝိပွကိရိ သု၊ မပြန်ကြကုန်။ သေသာ၊ ခုနစ်ဆူတို့မှ
 ကြွင်းသော ဓာတ်တော်တို့သည်။ ဝိပွကိရိ သု၊ ပြန်ကြကုန်ပြီ။ ဣတိ၊

၁။ တာသုပ ဓာတုယော ကာစိ၊ ဓောတမုတ္တာပိ ဝုတ္တတော။
 သုဝဏ္ဏဝုတ္တာဘာ ကာစိ၊ ကာစိ သုမနမက္ခဋ္ဌာ။

ဤကား အဖြေတည်း။ တတ္ထ၊ ထိုဓာတ်တော်တို့တွင်။ သဗ္ဗဒုဒ္ဓကာ၊ အလုံးစုံတို့အောက် ငယ်သော။ ဓာတု၊ ဓာတ်တော်သည်။ သာသပဗ္ဗိဇမတ္တာ၊ မုန်ညင်းစေ့ အတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ မဟာ၊ ကြီးသော။ ဓာတု၊ သည်။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ ဘိန္ဒုတဏှုလမတ္တာ၊ ကဲ့သော ဆန် အတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ ဝါ၊ ဆန်ကဲ့ အတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ (အဟောသိ။) အတိမဟတိ၊ အလွန်ကြီးသော။ (ဓာတု။) မဇ္ဈေ၊ ၌။ ဘိန္ဒုမဂ္ဂမတ္တာ၊ ကဲ့သော ပဲနောက်အတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ ဝါ၊ ပဲနောက်ခြမ်း အတိုင်းအရှည်ရှိသည်။ (အဟောသိ။) ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။

ဥဒကဓာရာတိ၊ ကား။ အဂ္ဂဗဟုမတ္တာ၊ လက်မောင်းဖျား အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ (ဥဒကဓာရာ)ပိ၊ ရေအယဉ်သည်လည်းကောင်း။ ဇဗ္ဗမတ္တာ၊ ခြေသလုံး အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ (ဥဒကဓာရာ)ပိ၊ သည်လည်းကောင်း။ တာလက္ခန္ဓမတ္တာ၊ ထန်းပင်လုံး အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဥဒကဓာရာပိ၊ သည်လည်းကောင်း။ အာကာသတော၊ မှ။ ပတိတွာ၊ ကျ၍။ နိဗ္ဗာပေသိ၊ ပြီးစေပြီ။ ဥဒကသလတောတိ တေ၊ ဟူသော ဤစကားကို။ ပရိဝါရေတွာ၊ ဝန်းရံ၍။ ဌိတသာလရက္ခေ၊ တည်သော အင်ကြင်းပင်တို့ကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ (သံဂီတိကာရေဟိ။) ဝုတ္တိ၊ တိ၊ မုန်။ တေသမ္ပိ၊ ထိုအင်ကြင်းပင်တို့၏လည်း။ ခန္ဓန္တရဝိဋ္ဌပန္တရေဟိ၊ ပင်စည်အကြား အခွအကြားတို့မှ။ ဥဒကဓာရာ၊ တို့သည်။ နိဗ္ဗာမိတွာ၊ ၍။ နိဗ္ဗာပေသံ၊ ကုန်ပြီ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ စိတကော၊ သည်။ မဟန္တာ၊ ကြီး၏။ သမန္တာ၊ ပတ်ဝန်းကျင်မှ။ ပထဝီ၊ မြေကို။ ဘိန္ဒုတွာပိ၊ ဖောက်ခွဲ၍လည်း။ နဂီလသိသမတ္တာ၊ ထွန်တုံး၏အပိုအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ ဥဒကဝဋ္ဋိ၊ ရေလုံးတို့သည်။ ဖလိကဝဋ္ဋိသကသဒိသ၊ ဖန် ဦးဆောက်ပန်းနှင့် တူကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) ဥဂ္ဂန္တာ၊ အထက်သို့တက်၍။ စိတကမေဝ၊ ကိုသာ။ ဂဏ္ဍန္တိ၊ ယူကုန်၏။ ဂန္ဓောဒကေနာတိ၊ ကား။ သုဝဏ္ဏသဋ္ဌေ(စ)၊ ရွှေအိုးတို့ကိုလည်းကောင်း။ ရဇတဃတေ စ၊ ငွေအိုးတို့ကိုလည်းကောင်း။ ပူရေတွာ၊ ပြည့်စေ၍။ အာဘတနာနာဂန္ဓောဒကေန၊ ဆောင်ယူအပ်သော အမျိုးမျိုးသော နံသာရေဖြင့်။ နိဗ္ဗာပေသန္တိ၊ ကား။ သုဝဏ္ဏမယရဇတမယေဟိ၊ ရွှေဖြင့်ပြီးကုန် ငွေဖြင့်ပြီးကုန်သော။ အဒ္ဓဒဏ္ဍကေဟိ၊ အသွားရှစ်ချောင်းရှိသော ထွန်နှင့်တူသော ထွန်ခြစ်တို့ဖြင့်။ ဝိကိရိတွာ၊ ဖြန့်ကြဲ၍။ စန္ဒနစိတကံ၊ စန္ဒကူးထင်းပုံကို။

၁။ မဟန္တာ ဘိန္ဒုမဂ္ဂါဝ၊ မဇ္ဈိမာ ဘိန္ဒုတဏှုလာ။
 ဒုဒ္ဓကာ သာသပဗ္ဗိဇမတ္တာ၊ ဓတပိ ဝန္ဓာမိ ဓာတုယော။
 မဟာဝါ (၅) ၁၉-၈

နိဗ္ဗာပေသံ၊ ငြိမ်းအေးစေကြကုန်ပြီ။ [အဋ္ဌဒဏ္ဍကေဟိတိ နဂံလေဟိ အဋ္ဌေဝ ဟိ နေသံ ဒဏ္ဍသဒိသာနိ ပေါတ္ထာနိ ဟောန္တိ၊ တသ္မာ “အဋ္ဌ ဒဏ္ဍကေဟိ” တိ ဝံစွတိ။-ဋီကာ။]

စ၊ ဆက်။ ဧတ္ထ၊ ဤ မြတ်စွာဘုရား၏ အလောင်းတော်ကို တေဇော ဓာတ် လောင်ရာ၌။ [မည်သူမျှ မီးရှို့ရသည် မဟုတ်ပဲ အလိုလို လောင်သော ကြောင့် “တေဇောဓာတ် လောင်သည်” ဟု ဆိုသည်။] စိတကေ၊ စန္ဒကူး ထင်းပုံကို။ ဈာယီယမာနေ၊ တေဇောဓာတ်လောင်အပ်သော်။ ပရိဝါရေတွာ၊ ဝန်းရံ၍။ ဌိတသလရုက္ခာနံ၊ တည်သော အင်ကြင်းပင်တို့၏။ သာခန္တရေဟိ၊ အခက် အကြားတို့မှလည်းကောင်း။ ဝိဋ္ဌပန္တရေဟိ၊ အခွ အကြားတို့မှလည်းကောင်း။ ပတ္တန္တရေဟိ၊ အရွက် အကြားတို့မှလည်းကောင်း။ ဇာလာ၊ မီးတောက် တို့သည်။ ဥဂ္ဂစ္ဆန္တိ၊ ပေါ်ထွက်ကုန်၏။ ပတ္တိ ဝါ၊ အရွက် သည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ သာခါ ဝါ၊ အခက်သည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ပုပ္ဖံ ဝါ၊ အပွင့်သည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ကိုလည်းကောင်း။ ဒစ္ဆံနာမ၊ လောင်အပ်သည်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ [“ပုပ္ဖံ” ဟူသော နောက် ဆုံးပုဒ်ကိုင်၍ “ဒစ္ဆံ” ဟူ၍မှ စာသွားထုံးစံကျသည်။...နစ် သုံး လေးပါး၊ ကံ ကတ္တားနှင့်၊ ထားသည့်အရာ၊ ကြိယာကား၊ မှန်စွာ နောက်ဖျား၊ ကံ ကတ္တားနှင့်၊ တူငြားလိင်ဝှစ် အညီတည်း။] ကိပိလိကာပိ၊ ပိုးရွှေတို့သည် လည်းကောင်း။ မက္ကဋ္ဌကာပိ၊ မျောက်နှင့်တူသော ပင့်ကူ တို့သည်လည်းကောင်း။ ဇာလာနံ၊ မီးတောက်မီးလျှံတို့၏။ အန္တရေနေဝ၊ အကြား အရပ်ဖြင့်သာ။ ဝိစရန္တိ၊ လှည့်လည်ကုန်၏။ အာကာသတော၊ မှ။ ပတိတ ဥဒကဓာရာသုပိ၊ ကျသော ရေအယဉ်တို့၌လည်းကောင်း။ သာလရုက္ခေဟိ၊ တို့မှ။ နိက္ခန္တဥဒကဓာရာသုပိ၊ ထွက်သော ရေအယဉ်တို့၌လည်းကောင်း။ ပထဝီ၊ ကို။ ဘိန္နိတွာ၊ ၍။ နိက္ခန္တဥဒကဓာရာသုပိ၊ တို့၌လည်းကောင်း။ ဓမ္မကထာဝံ၊ ဓမ္မကထိက ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အစွမ်းအားလျော်စွာ ဟောပြော အပ်သော တရားစကားသည်သာ။ ပမာဏံ၊ ပမာဏတည်း။

၁။ ဓမ္မကထာဝ ပမာဏံ။ ။အတိဝိယ အတ္တရိယဗ္ဗ။တ ဘာဝတော ပဿန္တာနံ သုဏန္တာနန္တ သာတိသယံ ပသာဒါဝဟဘာဝတော၊ သဝိသေသံ ဗုဒ္ဓါနုဘာဝ- ဒီပနတော။ ပရိနိဗ္ဗာတဿ ဟိ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ဝေရူပေါ အာနုဘာဝေါတိ တံ ပဝတ္တိံ ကထေန္တာနံ ဓမ္မကထိကာနံ အတ္တနော ဣဏမဇာနရူပံ ပဝတ္တိယ မာနာ ဓမ္မကထာ ဝေဝတ္ထ ပမာဏံ ဝဏ္ဏေတဗ္ဗဿ အတ္ထဿ မဟာပိသယတ္တာ၊ ကသ္မာ ဝဏ္ဏနာဘူမိ နာမေသာတိ အဓိပ္ပာယော။-ဋီကာ။

ပန၊ ဆက်။ ဝေ၊ သို့။ စိတကံ၊ နံ့သာထင်းပုံကို။ နိဗ္ဗာပေတွာ၊
 ငြိမ်းစေပြီး၍။ 'မလ္လရာဇာနော၊ တို့သည်။ သန္တာဂါရေ၊ လွတ်ရှုံး၌။
 စတုဇ္ဇာတိယဂန္ဓပရိဘဏ္ဍံ၊ လေးမျိုးသောဇာတ်ရှိသော ကျိတ်ချေ၍ပြုအပ်
 သောနံ့သာဖြင့် 'ထက်ဝန်းကျင် လိမ်းကျံအပ်သည်ကို။ ကာရေတွာ၊' ၍။
 လာဇပဉ္စမာနိ၊ ပပေါက်ပေါက်ဟူသော ငါးခုမြောက် ရှိကုန်သော။ ပုပ္ဖုနိ၊
 တို့ကို။ 'ဝိကိရိတွာ၊ ကြဖြန့်၍။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ 'စေလဝိတာနံ၊ အဝတ်
 ဗိတာန်မျက်နှာကြက်ကို။ 'ဗန္ဓိတွာ၊ ဖွဲ့ကြက်၍။ 'သုဝဏ္ဏတာရကာဒိဟိ၊ ရွှေ
 ကြယ် အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ ခစိတွာ၊ စီခြယ်၍။ တတ္ထ၊ 'ထို အဝတ်ဗိတာန်
 မျက်နှာကြက်၌။ ဂန္ဓဒါမမာလာဒါမရတနဒါမာနိ၊ နံ့သာဆိုင်၊ ပန်းဆိုင်၊
 ရတနာဆိုင်တို့ကို။ ဩလဗ္ဗေတွာ၊ တွဲရုံကျေ၍။ သန္တာဂါရေတွာ၊
 လွတ်ရှုံးမှ။ ယာဝံ၊ လောက်။ မကုဋုဗန္ဓနသင်္ခါတာ၊ မကုဋုဗန္ဓန-ဟု ဆိုအပ်
 သော။ သိသပသာနေမင်္ဂလသာလာ၊ ဦးခေါင်းကို တန်ဆာဆင်ရာ မင်္ဂလာ
 အိမ်တော်သည်။ (အတ္ထိ။) တာဝ၊ ထို မင်္ဂလာအိမ်တော်တိုင်အောင်။ ဥဘော
 ဟိ၊ ကုန်သော။ ပယေဟိ၊ နံ့ပါးတို့မှ။ ဝါ၊ တို့၌။ သာဏိကိလဉ္စပရိက္ခေပံ၊
 အဝတ် ဖျာထိုဖြင့် ကာရံခြင်းကို။ ကာရေတွာ၊ ၍။ ဥပရိ၊ ၌။ စေလဝိတာနံ၊
 အဝတ်ဗိတာန် မျက်နှာကြက်ကို။ ဗန္ဓာပေတွာ၊ ဖွဲ့ကြက်စေ၍။ သုဝဏ္ဏတာရကာ
 ဒိဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ခစိတွာ၊ ၍။ တတ္ထပိ၊ ထို အဝတ်မျက်နှာကြက်၌လည်း။
 ဂန္ဓဒါမမာလာဒါမရတနဒါမာနိ၊ တို့ကို။ ဩလဗ္ဗေတွာ၊ ၍။ 'မကိဒဏ္ဍ-
 ဝဏ္ဏဟိ၊ ပတ္တမြားတုတ်တန်နှင့်တူသော အဆင်းရှိကုန်သော။ 'ဝေဏ္ဍဟိ၊
 ဝါးတို့ဖြင့်။ ပဉ္စဝဏ္ဏဒ္ဒဇေ၊ ငါးပါးသော 'အဆင်းရှိသော တံခွန်တို့ကို။
 ဥဿာပေတွာ၊ စ၊ စိုက်ထောင်စေ၍လည်းကောင်း။ သမန္တာ၊ ပတ်ဝန်း
 ကျင်၌။ ဝါတပဋ္ဌာကာ၊ လေတို့သည် ယူအပ်သော ကုက္ကား တို့ကို။
 ဝါ၊ လေတိုက်သဖြင့် လွင့်နေသော ကုက္ကားတို့ကို။ [ဝါတဂူဟိနိ-
 ယော ပဋ္ဌာကာ ဝါတပဋ္ဌာကာ။-ဋီကာ။] ပရိက္ခိပိတံ၊ ထက်ဝန်းကျင်

၁။ စတုဇ္ဇာတိယဂန္ဓပရိဘဏ္ဍံ။ ။တဂရကုန်မလဝနပုပ္ဖတမာလပတ္တာနိ ပိသိတွာ
 ကတဂန္ဓေန ပရိဘဏ္ဍံ ကာရေတွာ။-ဋီကာ။ [စတုဇ္ဇာတိ-နှင့်စပ်၍ မဟာသုဒဿနသုတ်
 ဋီကာ ဣတ္ထိရတနဝဏ္ဏနာ-၌လည်း ဖွင့်ဦးလတ္တံ့။ ဆရာတော်ကြီး၏ နိဿယ၌ကား-
 ကုက္ကိုမဉ္ဇေဝ ယဝန၊ ပုပ္ဖဉ္စ တဂရံ တထာ။
 တရုက္ခောဘိ စတုဇ္ဇာတိ၊ ဂန္ဓံ ဧတေ ပကာသိတာ။
 -အဘိဓာန် (၁၄၇)။ စတုဇ္ဇာတိယဝဂန္ဓေဟိတိ ကုက္ကိုမတုရက္ခယဝနပုပ္ဖတမာလ
 ပတ္တဂန္ဓေဟိ။ (သဋ္ဌာယတနသုတ်၊ အာသိပိသဝဂ် ဋီကာတို့ကိုမိမိ၍ လေးနည်း အနက်
 ပေးတော်မူသည်။)

ကာရံ၍။ သုဿမ္ပဋ္ဌာသု၊ ကောင်းစွာ တံမြက်လည်းအပ် ကုန်သော။ ဝီထိသု၊
 လမ်းတို့၌။ ကဒလိယော စ၊ ငှက်ပျောပင် တို့ကိုလည်းကောင်း။ ပုဏ္ဏ
 ဃဇ္ဇေ စ၊ ရေပြည့်အိုး တို့ကိုလည်းကောင်း။ ထပေတွာ၊ ၍။ ဒဏ္ဍကဒီပိကာ၊
 အရိုးရှိသော ဆိမီးတိုင်တို့ကို။ ဇာလေတွာ၊ တောက်စေ၍။ ဝါ၊ ထွန်း
 ၍။ အလှူကံတဟတ္ထိက္ခန္ဓေ၊ တန်ဆာဆင်အပ်သောဆင်၏ ကျောက်ကုန်း၌။
 ဇာတူဟိ၊ ဓာတ်တော်တို့နှင့်။ သဟ၊ ကွ။ သုဝဏ္ဏဒေါဏီ၊ ရွှေခေါင်းကို။
 ထပေတွာ၊ ၍။ မာလာဂန္ဓာဒီဟိ၊ ပန်း နံ့သအစရှိသော ပူဇော်ဖွယ်တို့
 ဖြင့်။ ပူဇေန္တာ၊ ပူဇော်ကုန်လျက်။ သာဓုကိဋ္ဌိတံ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏
 ကစားခြင်းကို။ ကိဋ္ဌန္တာ၊ ကစားကုန်လျက်။ အန္တော နဂရံ၊ မြို့တွင်းသို့။
 ပဝေထေတွာ၊ သွင်း၍။ သန္တာဂါရေ၊ ၌။ သရတမယပလ္လင်္ကေ၊ သရတ-
 သားကောင်ရုပ် အခြေရှိသော ပလ္လင်၌။ ထပေတွာ၊ ၍။ ဥပရိ၊ ၌။ သေတစ္ဆတ္တံ၊
 ထီးဖြူကို။ ဓာရေသု၊ ဆောင်ကြကုန်ပြီ။ (ဆောင်းကြကုန်ပြီ) ဝေ၊ သို့။
 ကတွာ၊ ၍။ အထ ခေါ၊ ပ။ ကရိတွာတိ၊ အစရှိသော။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော အစီ
 အရင်ကို။ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ ၎်။

တတ္ထ၊ ထို အထ ခေါ ကောသိနာရကာ-အစရှိသော ပါဠိရပ်၌။ သတ္တိ-
 ပဉ္စရံ ကရိတွာတိ၊ ကား။ သတ္တိဟတ္ထေဟိ၊ လက်၌ လှံရှိကုန်သော။ ပရိ
 သေဟိ၊ တို့ကို။ ပရိက္ခိပါပေတွာ၊ ဝန်းရံစေ၍။ (ပူဇေသု-၌ စပ်။) ဓနုပေါ
 ကာရန္တိ၊ ကား။ ပဌမံ၊ အထ-စသည်တို့မှ ရှေးဦးစွာ။ တာဝ၊ အစဉ်တိုင်း။
 ကုမ္မေန၊ ဦးကင်းတခုဖြင့်။ ကုမ္မံ၊ ဦးကင်းတခုကို။ ပဟရန္တေ၊ တိုးဝှေ့ ပတ်
 ခတ်သကဲ့သို့ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ ထိနေကုန်သော။ ဟတ္ထိ၊ ဆင်တို့ကို။
 ပရိက္ခိပါပေသု၊ ဝန်းရံစေကြကုန်ပြီ။ တတော၊ ထို ဆင်တို့ကို ဝန်းရံစေ
 ပြီးရာ အခါမှ။ (ပရံ၊ ၌။) ဝီဝါယ၊ လည်ပင်းတခုဖြင့်။ ဝီဝံ၊ တခုကို။
 ပဟရန္တေ။ အထေ၊ မြင်းတို့ကို။ (ပရိက္ခိပါပေသု။) တတော၊ ထိုမှနောက်၌။
 အာဏိကောဋိယာ၊ မယ်န အစွန်းတခုဖြင့်။ အာဏိကောဋိ၊ ကို။ ပဟ
 ရန္တေ၊ ထိခိုက်နေကုန်သော။ ရထေ၊ ရထားတို့ကို။ (ပရိက္ခိပါပေသု။)
 တတော၊ ၌။ ဗာဟုနာ၊ စစ်သားတဖောက်၏ လက်မောင်းတခုဖြင့်။ ဗာဟု-
 စစ်သားတယောက်၏ လက်မောင်းတခုကို။ ပဟရန္တေ၊ ကုန်သော။ ဝါ၊
 ကုန်သော။ ယောဓေ၊ စစ်သားတို့ကို။ (ပရိက္ခိပါပေသု။) တေသံ၊ ထိုစစ်
 သားတို့၏။ ပရိယန္တေ၊ အဆုံး၌။ ကောဋိယာ၊ အစွန်းတခုဖြင့်။ ကောဋိ၊
 အစွန်းတခုကို။ ပဟရမာနာနိ၊ ကုန်သော။ ဓနုနိ၊ လေးတို့ကို။ ပရိက္ခိပါ
 ပေသု၊ ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ သမန္တာ၊ ပတ်ဝန်းကျင်၌။ ယောဇနပုမာဏံ၊

တယူဇနာ အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဌာနံ၊ အရပ်ကို။ သတ္တာဟံ၊ ခုနစ်ရက်
တို့ပတ်လုံး။ သန္နာဟဂဝတ္ထိကံ ဝိယ၊ ကောင်းစွာဖွဲ့အပ်သော ဇာကွက်ရှိ
သော လေသောက်ပြောင်းကိုကဲ့သို့။ ကတွာ။ ရှိ။ အာရက္ခံ၊ အစောင့်
အရှောက်ကို။ သံဝိဒဟိံ သ၊ စီရင်ကြကုန်ပြီ။ တံ၊ ထို အစောင့်အရှောက်ကို။
သန္နာယ၊ ရှိ။ ဓနုပါကာရံ ပရိက္ခံပါပေတောတိ၊ ဟူ၍။ (သံဂီတိကာရေဟိ။)
ဝုတ္တံ၊ ပြီ။ [နိရုန္တရာဝဋ္ဋိတအာရက္ခသန္နာဟေန ဂဝတ္ထိဇာလံ ဝိယ ကတွာ။-
ဋီကာ။]

ပန၊ ပရိဟာရပက္ခ။ပ။ အံ။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ တေ၊ ထို မလ္လမင်းတို့
သည်။ ဝေံ၊ သို့။ အကံသု၊ ပြုကြကုန်သည်။ ဣတိ၊ ဤကား အမေး
တည်း။ ဟိ၊ အဖြေကား။ ဣတော၊ ဤသတ္တာဟမ္။ ပရိမေသု၊ ရှေးဖြစ်
ကုန်သော။ ဒ္ဓိသု၊ ကုန်သော။ သတ္တာဟေသု၊ တို့၌။ တေ၊ ထိုမလ္လမင်းတို့
သည်။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ ရဟန်းအပေါင်း၏။ ဌာနနိသဇ္ဇောကာသံ၊ ရပ်ရာ
အရပ် ထိုင်ရာအရပ်ကို။ ကရောန္တာ၊ ပြုရကုန်သည်လည်းကောင်း။ ခါဒနီယံ၊
ခဲဖွယ်ကိုလည်းကောင်း။ ဘောဇနီယံ၊ ဘောဇဉ်ကိုလည်းကောင်း။ သံဝိဒ
ဟန္တာ၊ စီမံရကုန်သည်လည်းကောင်း။ (ဟုတွာ။) သာဓုကိဋ္ဌိကာယ၊ သူ
တော်ကောင်းတို့၏ ကစားခြင်း၏။ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို။ န လတိံ သ၊
မရကြကုန်။ တတော၊ ထိုသို့ မရခြင်းကြောင့်။ နေသံ၊ ထို မလ္လမင်းတို့
၏။ (ဝေံ၊ ဤ အကြံသည်။) အဟောသံ၊ ပြီ။ (ကိံ။) ဣမံ သတ္တာဟံ၊
ဤ ခုနစ်ရက်တို့ပတ်လုံး။ သာဓု ကိဋ္ဌိတံ၊ ကို။ ကိဋ္ဌိသာမ၊ ကစားကြကုန်အံ့။
ယံ၊ အကြင် အကြောင်းကြောင့်။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ပမတ္တဘာဝံ၊ မေ့လျော့
ကုန်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ဥ တွာ၊ သိ၍။ ကောစိ ဒေဝ၊ တစုံတယောက်သည်
သာ။ အာဂန္တာ၊ လာ၍။ ဓာတုယော၊ ဓာတ်တော်တို့ကို။ ဂဏှောယျ၊
ယူရာ၏။ တေံ ဌာနံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ ဝိဇ္ဇတိ ခေါ် ပန၊ ရှိနိုင်သည်
သာ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ အာရက္ခံ၊ ကို။ ထပေတွာ၊ ရှိ။ ကိဋ္ဌိသာမ၊ အံ့။
ဣတိ(ဝေံ)၊ သည်။ (အဟောသံ။) တေ၊ ထို မလ္လမင်းတို့သည်။ တထာ၊
ထိုအကြံဖြစ်သည့်အတိုင်း။ ဝေံ၊ ဤသို့ အစောင့်အရှောက် ဖိပ်မှုကို။ အကံသု၊
ကုန်ပြီ။ [သာဓုကိဋ္ဌိတန္တိ သပရဟိတံ သာဓုဋ္ဌေန သာဓု၊ တေသံ ကိဋ္ဌိတံ
ဥဋ္ဌာရပုညာပသဝနတော၊ သမ္မုရာယိကတ္တာဝိရောဓိကံ ကိဋ္ဌာဝိဟာရန္တိ အတ္ထော။
-ဋီကာ။]

သရီရဓာတုပိဘဇနအဖွင့်

၂၃၆။ အသောသိ ခေါ် ရာဇာတိ(တ္ထေ)၊ ခြုံ။ (စောဒနာ သောဓနာ နယော၊ စောဒနာသောဓနာ-နည်းကို။ ဧဝံ၊ ဖြင့်။ ဝေဒိတဗ္ဗော၊ ၏။) ကထံ၊ အဘယ်သို့။ ဝါ၊ အဘယ်နည်းဖြင့်။ အသောသိ၊ ကြားသိရသနည်း။ ကိရ၊ ချဲ့။ ပဌမမေဝ၊ ရှေးဦးစွာသာလျှင်။ အဿ၊ ထို အဇာတသတ်မင်း ၏။ အမစ္စာ၊ အမတ်တို့သည်။ သုတော၊ ကြားသိရ၍။ စိန္တယိံသု၊ ကြံကြ ကုန်ပြီ။ (ကိံ။) သတ္တာ နာမ၊ မြတ်စွာဘုရား မည်သည်။ ပရိနိဗ္ဗာတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီ။ သော၊ ထို မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဝါ၊ ကို။ ပုန၊ ဖန်။ အာဟရိတုံ၊ ဆောင်ခြင်းငှာ။ နု သက္ကာ၊ မတုတ်ကောင်း။ ပန၊ ဆက်။ ပေါထုဇ္ဇနိက သဒ္ဓါယ၊ ပုထုဇဉ်တို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော သဒ္ဓါအား ဖြင့်။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ ရညာ၊ မင်းနှင့်။ သဒိသော၊ တူသူသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သေ(ဇေသော)၊ ဤမင်းသည်။ ဣမိနာဝ နိယာမေန ဤနည်းဖြင့် သာလျှင်။ [ယေန နိဟာရေန မဟာတလေ နိသိန္နော ကိဉ္စိ ပရိဟာရံ (ရှောင်လှဲကြောင်း အမှုကို) အကတွာ ကေဝလံ ဣမိနာ နိယာမေနေဝ။- ဇီကာ။] သစေ သုဏိဿတိ၊ အကယ်၍ ကြားအံ့။ (ဧဝံ သတိံ။) အဿ၊ ထိုမင်း၏။ ဟဒယံ၊ နှလုံးသည်။ ဖလိဿတိ၊ ကွဲလွဲတို့။ ခေါ ပန၊ စင်စစ်။ ရာဇာ၊ ကို။ အမေဟိ၊ တို့သည်။ အနုရက္ခိတဗ္ဗော၊ စောင့်ရှောက်ထိုက်၏။ ဣတိ၊ (စိန္တယိံသု။) (ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံပြီး၍။) တေ၊ ထို အမတ်တို့သည်။ တိဿော၊ ကုန်သော။ သုဝဏ္ဏဒေါဏိယော၊ ရွှေစားကျင်းတို့ကို။ အာဟ ရိတွာ၊ ဆောင်၍။ စတုမဓုရဿ၊ စတုမဓုဖြင့်။ ပူရေတွာ၊ ပြည့်စေ၍။ ရညော၊ ၏။ သန္တိကံ၊ သို့။ ဂန္တာ၊ ၍။ တေ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစံ၊ သံတော်ဦးတင်ကြကုန်ပြီ။ (ကိံ။) ဒေဝ၊ မင်းမြတ်။ အမေဟိ၊ ဘုရား ကျွန်တို့သည်။ သုပိနကော၊ မကောင်းသောအိပ်မက်ကို။ ဒိဋ္ဌော၊ မြင်မက် အပ်ပါပြီ။ [သုပိနကောတိ ဒုသုပိနကော။-ဇီကာ။] တဿ၊ ထိုမကောင်း သော အိပ်မက်ကို။ ဝါ၊ ထို မကောင်းသော အိပ်မက်၏ အကျိုးကို။ ပဋိဿာ တတ္ထံ၊ ပယ်ရှားခြင်း အကျိုးငှာ။ တုမေဟိ၊ အရှင်မင်းမြတ်တို့သည်။ ဒုကူလ ဒုပဋ္ဌံ၊ နှစ်ထပ်ရှိသော ဘွဲ့ပုဒ်ကို။ နိဝါသေတွာ၊ ဝတ်၍။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် ပြုအပ်သော်။ နာသပုဋ္ဌမတ္တံ၊ နှာခေါင်းဖု မျှသည်။ ပညာယတိ၊ ထင်ရှား၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ နှာခေါင်းဖုမျှ ထင်ရှား လောက်အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ စတုမဓုရဒေါဏိယာ၊ စတု- မဓု စားကျင်း၌။ နိပဇ္ဇိတုံ၊ အိပ်ခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်ပါ၏။ ဣတိ

(အဝေါစုံ။) ရာဇာ၊ သည်။ အတ္ထစရာနံ၊ စီးပွားကိုကျင့်ကုန်သော။ အမစ္စာနံ၊ တို့၏။ ဝစနံ၊ ကို။ သုတွာ၊ ရှိ။ တာတာ၊ အဖတို့။ ဝေံ၊ ဤ သံတော်ဦးတင်သည့်အတိုင်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေ။ ဣတိ၊ သို့။ သမ္ပဒိစ္ဆိတွာ၊ ဝန်ခံ၍။ တထာ၊ ထိုပြောသည့်အတိုင်း။ အကာသိ၊ ပြုပြီ။

အထ၊ ထိုမှ နောက်၌။ ကော၊ တယောက်သော။ အမစ္စော၊ သည်။ အလင်္ကာရံ၊ တန်ဆာကို။ ဩဗုဒ္ဓိတွာ၊ ချွတ်၍။ ဧဝေ၊ ဆံတို့ကို။ ပကိရိယ၊ ကြံဖြန့်၍။ ယာယ ဒိသာယ၊ အကြင် အရပ်မျက်နှာ၌။ သတ္တာ၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ မူပြီ။ တံ၊ ထို မြတ်စွာဘုရား၏ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော် မူရာအရပ်သို့။ အဘိမုခေါ၊ ရှေးရှုသော မျက်နှာရှိသည်။ (ဟုတွာ။) အဉ္စလံ၊ လက်အုပ်ကို။ ပဂ္ဂယု၊ ချီးမြှောက်၍။ ရာဇာနံ၊ ကို။ အာဟ၊ သံတော်ဦးတင်ပြီ။ (ကိံ။) ဒေဝ၊ အရှင်မင်းမြတ်။ မရုဏတော၊ သေခြင်းမှ။ မုစ္စနကသတ္တော နာမ၊ လွတ်သော သတ္တဝါမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပါ။ အမှာကံ၊ တို့၏။ အာယုဝစုနော၊ အသက်ကို တိုးပွား စေတတ်သော။ စေတိယဋ္ဌာနံ၊ အရိအသေပြုရာ အရပ်ဖြစ်သော။ ပုညက္ခေတ္တံ၊ ကုသိုလ် ကောင်းမှု မျိုးစေ့စု၏ ကြချရာ လယ်ယာမြေကောင်းသဖွယ် ဖြစ်တော်မူသော။ အဘိသေကသိဉ္စကော၊ အဘိသိက်ရေစင်ကို သွန်းလောင်းတော်မူတတ်သော။ [ရဇ္ဇာဘိသေကေ အဘိသေကမင်္ဂလသိဉ္စကော ဥတ္တမမင်္ဂလဘာဝတော။-ဋီကာ။] သတ္တာ၊ ဆရာဖြစ်တော်မူသော။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ကုသိနာရာယ၊ ၌။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပါပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟ၊ သံတော်ဦးတင်ပြီ။)

ရာဇာ၊ သည်။ သုတွာဝ၊ ကြား၍သာလျှင်။ ဝါ၊ ကြားလျှင် ကြားချင်းပင်။ ဝိသညိ၊ ကင်းသော သညာရှိသည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်ပြီ။ စတုမဓုရဒေါဏိယံ၊ စတုမဓုကျင်း၌။ ဥသုမံ၊ အငွေကို။ မုဉ္ဇိ၊ လွှတ်ပြီ။ အထ၊ ကင်းသောသညာရှိရာ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထိုမင်းကို။ ဥက္ခိပိတွာ၊ မြှောက်၍။ ဒုတိယာယ၊ နှစ်ခုမြောက်သော။ ဒေါဏိယာ၊ ၌။ နိပဇ္ဇာပေသု၊ အိပ်စေကြကုန်ပြီ။ သော၊ ထိုမင်းသည်။ ပုန၊ ဖန်။ သညံ၊ ကို။ လဘိတွာ၊ ၍။ တာတာ၊ အဖတို့။ ကိံ၊ အဘယ် စကားကို။ ဝဒေထ၊ ပြောလိုက်ပါကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိ၊ ပြီ။ မဟာရာဇ၊ မြတ်။ သတ္တာ၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ပါပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ သံတော်ဦးတင်ပြီ။ ရာဇာ၊ သည်။ ပုနပိ၊ တဖန်လည်း။ ဝိသညိ၊ သည်။ ဇာတော၊ ပြီ။ စတုမဓုဒေါဏိယာ၊ ၌။ ဥသုမံ၊ ကို။ မုဉ္ဇိ၊ ပြီ။ အထ၊ ဝိသညိဖြစ်ပြန်ရာ ထိုအခါ၌။ နံ၊ ထိုမင်းကို။ တတောပိ၊

ထို ဒုတိယကျင်းမှလည်း။ ဥက္ခိပိတုာ၍။ တတိယာယ၊ သုံးခုမြောက်ဖြစ်သော။
 ဒေါဏိယာ၊ ခွံ။ နိပဇ္ဇာပေသံ၊ ကုန်ပြီ။ သော၊ ထိုမင်းသည်။ ပုန၊ ဖန်။ သည်၊
 ကို။ လဘိတုာ၍။ တာတုာ၊ တို့။ ကိ၊ ကို။ ဝဒေထ၊ နှည်း။ ဣတိ၊ သို့။
 ပုစ္ဆိ၊ ပြီ။ မဟာရာဇ၊ မြတ်။ သတ္ထိာ၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗာတော၊ ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့
 သံတော်ဦးတင်ပြီ။ ရာဇာ၊ သည်။ ပုနပိ၊ လည်း။ ဝိသညိ၊ သည်။ ဇာတော၊
 ပြီ။ အာထ၊ ခွံ။ နံ၊ ကို။ ဥက္ခိပိတုာ၍။ နဟာပေတုာ၍။ ရေချိုးရေ၍။ မတ္တကော၊
 ဦးထိပ်၌။ စာဓေဟိ၊ ရေအိုးတို့ဖြင့်။ ဥဒကံ၊ ကို။ အာသိဉ္ဇိ၊ သူ၊ သွန်း
 လောင်းကြကုန်ပြီ။

ရာဇာ၊ သည်။ သညိ၊ ကို။ လဘိတုာ၍။ အာသနာ၊ နေရာမှ။ ဝုဠာယိ၊
 ယ၍။ ဂန္ဓပရိဘာဝိတော၊ နံသၗဖြင့် ထက်ဝန်းကျင် ထိုအပ်ကုန်သော။
 မဏိဝဏ္ဏေ၊ ပတ္တမြားအဆင်းနှင့်တူသော။ အဆင်းရှိကုန်သော။ ကေသေ၊
 ဆံတို့ကို။ ပကိရိတုာ၊ ကြဖြန့်၍။ သုဝဏ္ဏမလကဝဏ္ဏာယ၊ ရွှေပျဉ်ချပ်နှင့်တူသော
 အဆင်းရှိသော။ ပိဋ္ဌိယံ၊ ကျောက်ကုန်း၌။ ပကိရိတုာ၍။ ပါဏိနာ၊
 လက်ဖြင့်။ ဥရံ၊ ရင်ကို။ ပဲဟရိတုာ၊ ပုတ်ခတ်၍။ ပဝါဠကံရဝဏ္ဏာဟိ၊
 သန္တာညွန့် အဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိကုန်သော။ သုဝဏ္ဏိတဂုလိဟိ၊
 ကောင်းစွာလုံးသော လက်ချောင်းတို့ဖြင့်။ သုဝဏ္ဏဗိမ္ဗိသကဝဏ္ဏံ၊ ရွှေတံကဲ
 ပျဉ်ချပ်နှင့်တူသော အဆင်းရှိသော။ ဥရံ၊ ရင်ကို။ သိဗ္ဗန္ဓော၊ ဝိယ၊ ချုပ်
 စပ်သကဲ့သို့။ ဂဟေတုာ၊ ကိုင်၍။ ပရိဒေဝမာနော၊ ငိုကြွေးလျက်။
 ဥမ္မတ္တကဝေသေန၊ ရူးသူ၏ အသွင်ဖြင့်။ အန္တရဝိထိ၊ အကြားဖြစ်သော
 လမ်းသို့။ ဩတိဏ္ဏော၊ သက်ရောက်ပြီ။

သော၊ ထိုမင်းသည်။ အလင်္ကတနာဋ္ဌကပရိဝံတော၊ တန်ဆာဆင်အပ်
 ပြီးသော ကုချေသည်ပေါင်း ခြံရံအပ်သည်။ (ဟုတုာ။) နဂရတော၊ မှ။
 နိက္ခမ္မ၊ ထွက်၍။ ဇိဝကမ္မဝနံ၊ ဇိဝက၏ သရက်ဥယျာဉ်သို့။ ဂန္ဓာ၊ ခွံ။
 ယသ္မိ၊ ဌာနေ၊ အကြင်အရပ်၌။ နိသိန္ဓေန၊ နေတော်မူသော်။ ဘဂဝတော၊
 သည်။ ဓမ္မော၊ ကို။ ဒေသိတော၊ ဟောတော်မူအပ်ပြီ။ တံ၊ ထိုအရပ်ကို။
 ဩလောကေတုာ၊ ကြည့်၍။ “သဗ္ဗညု၊ ကြွင်းမဲ့ဥသျှ အလုံးစုံကို အကုန်
 အစင် သိမြင်တော်မူသော။ ဘဂဝါ၊ ရား။ ဣမသ္မိ၊ ဌာနေ၊ ဤအရပ်၌။
 နိသိဒိတုာ၊ ဤ။ ဓမ္မံ၊ ကို။ ဒေသယိတ္ထ နန၊ ဟောတော်မူခဲ့ကုန်သည်။ မဟုတ်
 ပါလော။ မေ ဒကာတော်၏။ သောကသလ္လံ၊ သောကတည်းဟူသော ငြောင့်
 ကို။ ဝိနောဒယိတ္ထ (နန)။ ပယ်ဖျောက်တော်မူခဲ့ကုန်သည် မဟုတ်ပါလော။
 တုမေ၊ ရှင်တော်ဘုရားတို့သည်။ မယံ၊ ဒကာတော်၏။ သောကသလ္လံ၊ ကို။

နီဟရိတ္ထ (နန)၊ ပယ်နုတ်တော်မူခဲ့ကုန်သည် မဟုတ်ပါလော။ အဟံ၊ ဒကာ
တော်သည်။ တုမှာကံ၊ ရှင်တော်ဘုရားတို့ကို။ သရဏံ၊ ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍။
ဂတော (နန)၊ ဆည်းကပ်ခဲ့သည် မဟုတ်ပါလော။ ဘဂဝါ၊ ရား။ ဣဒါနိ
ပန၊ ယခုအခါ၌ကား။ မေ၊ ဒကာတော်အား။ ပဋိဝံစနမ္ပိ၊ စကားတို့ကို
လည်း။ န ဒေထ၊ ပေးတော်မမူပါကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ ပုနပ္ပုနံ၊
ထပ်ကာ ထပ်ကာ။ ပရိဒေဝိတွာ၊ ငိုကြွေး၍။

“ဘဂဝါ၊ ရား။ အဟံ၊ ဒကာတော်သည်။ အညဒါ၊ ဤအခါမှတစ်ပါး
သော။ ဝေဂ္ဂပေ၊ ဤသို့ သဘောရှိသော။ ကာလေ၊ အခါ၌။ တုမေ၊
တို့သည်။ မဟာဘိက္ခုသံဃပရိဝါရာ၊ များစွာသော ရဟန်း အပေါင်း
အခြံအရံရှိကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) ဇမ္မုဒီပတလေ၊ ဇမ္မုဒိပအပြင်၌။ စာရိကံ၊
ဒေသစာရိကို။ စရထ၊ လှည့်လည်တော်မူကြကုန်၏။ ဣတိ၊ သို့။ သုဏောမိ၊
ကြားရပါ၏။ ဣဒါနိ ပန၊ ယခုအခါ၌ကား။ အဟံ၊ သည်။ တုမှာကံ၊
ရှင်တော်ဘုရားတို့အား။ အနနုရူပံ၊ မလျှောက်ပတ်သော။ အယုတ္တံ၊ မသင့်
သော။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်ပုံအကြောင်းကို။ သုဏောမိ၊ ကြားရ၏။ ဣတိ
ဝေမာဒီနိ စံ၊ ဤသို့အစရှိသော စကားတို့ကိုလည်း။ ဝတွာ၊ ပြော၍။
သဋ္ဌိမတ္တာဟိ၊ ခြောက်ဆယ်အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ ဂါထာဟိ၊ ဂါထာ
တို့ဖြင့်။ ဘဂဝတော၊ ၎င်း။ ဂုဏံ၊ ဂုဏ်တော်ကို။ အနုဿရိတွာ၊ အဖန်ဖန် အမှတ်
ရ၍။ စိန္တေသိ၊ ကြံပြီ။ (ကိ။) မမ၊ ၎င်း။ (ကိစုံ၊ ကိစွသည်။) ပရိဒေဝိ
တေနော၊ ငိုကြွေးခြင်းဖြင့်သာ။ န သိဇ္ဈတိ၊ မပြီးစီးသေး။ ဒသဗလဿ၊
မြတ်စွာဘုရား၏။ ဓာတုယော၊ ဓာတ်တော် တို့ကို။ အာဟရာပေဿာမိ၊
ဆောင်စေရတောအံ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံပြီ။ ဝေ၊ သို့။ ဝါ၊ ဖြင့်။
အသောသိ၊ ပြီ။ [“ကထံ အသောသိ”ကို ပြန်၍အုပ်သည်။] စ၊ ဆက်။
သုတွာ၊ ကြားသိရ၍။ ဣမိဿ၊ ဝိသညိဘာဝါဒီပဝတ္တိယာ၊ ဤ ဝိသညိ-
အဖြစ် အစရှိသည်၏ ဖြစ်ခြင်း၏။ အဝသာနေ၊ အဆုံး၌။ ဒုတံ၊ တမန်ကို။
ပါဟေသိ၊ စေလွှတ်ပြီ။ တံ၊ ထိုတမန်စေလွှတ်ခြင်းကို။ သန္ဓာယ၊ ၍။ အထ ခေါ
ရာဇာတိအာဒိ၊ အစရှိသော စကားရပ်ကို။ (သင်္ဂတိကာရေဟိ။) ဝုတ္တံ။

တတ္ထ၊ ထို အထ ခေါ ရာဇာ-အစရှိသော ပါဠိရပ်၌။ ဒုတံ ပါဟေသိတိ၊
ကား။ ဒုတဉ္စ၊ တမန်သည်ကိုလည်းကောင်း။ ပဏ္ဍာ၊ စာကိုလည်းကောင်း။
ပေသေသိ၊ စေလွှတ်ပြီ။ ဝါ၊ ပြီပြီ။ စ ပန၊ ထပ်၍ ဆက်ဦးအံ့။ ပေသေ
တွာ၊ စေလွှတ်ပြီး၍။ သစေ ဒဿန္တိ၊ အကယ်၍ ပေးကုန်အံ့။ (ဝေ သတိ၊
ကုန်လတ်သော်။) သန္ဓရံ၊ ကောင်း၏။ နော စေ ဒဿန္တိ၊ အကယ်၍ မပေး

ကုန်အံ့။ (ဝေံ သတိ၊ ကုန်လတ်သော်။) အာဟရဏုပါယေန၊ ဆောင်ခြင်း၏ အကြောင်းပုပါယ်ဖြင့်။ အာဟရိဿာမိ၊ ဆောင်ယူအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ စတုရဂီနိံ၊ ဆင်မြင်း ရထား ခြေလျင်အားဖြင့် လေးပါးသော အင်္ဂါရှိသော။ သေန၊ စစ်တပ်ကို။ သန္ဓယိတွာ၊ ဖွဲ့၍။ သယမ္ပိ၊ ကိုယ်တိုင်လည်း။ နိက္ခန္ဓော ယေဝ၊ ထွက်သည်သာ။ စ၊ ဆက်။ အဇာတသတ္တ၊ အဇာတသတ် မင်းသည်။ (စတုရဂီနိံ သေန သန္ဓယိတွာ သယမ္ပိ၊ နိက္ခမတိ) - ယထာ၊ ထွက်သကဲ့သို့။ ဝေံ၊ တူ။ လိစ္ဆဝီအာဒယော၊ လိစ္ဆဝီ-အစရှိကုန်သော။ (ရာဇာနော) ပိ၊ တို့သည်လည်း။ ဒုတံ၊ ကို။ ပေသေတွာ၊ ရှိ။ သယမ္ပိ၊ မိမိတို့ ကိုယ်တိုင်လည်း။ စတုရဂီနိယာ၊ ရှိသော။ သေနာယ၊ ဖြင့်။ နိက္ခမိ သု ယေဝ၊ ထွက်ကုန်သည်သာ။

တတ္ထ၊ ထိုမင်းတို့တွင်။ ပါဝေယျကာ၊ ပါဝါပြည်၌နေကုန်သော မင်းတို့သည်။ သဗ္ဗေဟိ၊ အလုံးစုံသော မင်းတို့ထက်။ အာသန္နတရာ၊ သာ၍နီးကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) ကုသိနာရတော၊ ကုသိနာရံမြို့မှ။ တိဂါဝုတန္တရေ၊ အကြား၌ သုံးဂါဝုတ်ရှိသော။ ဝါ၊ သုံးဂါဝုတ် ကွာခြားသော။ နဂရေ၌။ ဝသန္တိ၊ နေကြကုန်၏။ ဘဂဝါပိ၊ သည်လည်း။ ပါဝံ၊ သို့။ ပဝိသိတွာဝ၊ ဝင်တော်မူ၍သာ။ ကုသိနာရံ၊ သို့။ ဂတော၊ ကြွတော်မူခဲ့ပြီ။ အတ၊ ထိုသို့နီးပါလျက်။ ကသ္မာ၊ ကြောင့်။ ပဌမတရံ၊ အခြားမင်းတို့ထက် ရှေးဦးစွာ။ န အာဂတာ၊ မလာကုန်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မေးအံ့။ ပန၊ အဖြေကား။ မဟာပရိဝါရာ၊ များသော အခြံအရံရှိကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) ဧတေ ရာဇာနော၊ ဤ ပါဝါပြည်၌နေသော မင်းတို့သည်။ မဟာပရိဝါရံ၊ များသောအခြံအရံကို။ ကရောန္တာ၊ ပြုကုန်သည်။ (ဟုတွာ) - ဝါ၊ ဖြစ်၍သာ။ ဝါ၊ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်သာ။ ပစ္စတော၊ နောက်၌။ ဇာတာ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။

တေ သံသေ ဂဏေ ဧတဒဝေါစုန္တိ၊ ကား။ သဗ္ဗေပိ၊ ကုန်သော။ သတ္တနဂရဝါသိနော၊ ခုနစ်မြို့၌ နေလေ့ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ ခုနစ်ပြည်ထောင်၌ နေလေ့ရှိကုန်သော။ တေ၊ ထိုမင်းတို့သည်။ အာဂန္တာ၊ လာ၍။ အမှာကံ၊ အကျွန်ုပ်တို့အား။ ဓာတုယော ဝါ၊ သရီရ ဓာတ်တော်တို့ကိုမူလည်း။ ဒေန္တ၊ ပေးကုန်လော့။ ယဒ္ဒံ ဝါ၊ စစ်တိုက်ခြင်းကိုမူလည်း။ (ဒေန္တ၊ လော့။) ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ ကုသိနာရာနဂရံ၊ ကို။ ပရိဝါရေတွာ၊ ဝန်းရံ၍။ ဌိတေ၊ တည်ကုန်သော။ (တေ၊ ထိုမင်းတို့ကို။) ဘဂဝါ အမှာကံ ဂါမက္ခေတ္တတိ - အစရှိသော။ ဧတံ ပရိဝစနံ၊ ဤစကားတို့ကို။

အဝေါစုံ၊ ပြောကြကုန်ပြီ။ တေ၊ ထို မလ္လမင်းတို့သည်။ ဝေံ၊ သို့။ အာဟံသု ကိရ၊ ပြောဆိုကြကုန်သတတ်။ (ကိ။) မယံ၊ တို့သည်။ သတ္တု၊ မြတ်စွာဘုရား၏ အထံတော်သို့။ သာသနံ၊ နှုတ်မှာစကားကို။ န ပယံထိမှ၊ စေလွှတ်ကုန်သည် မဟုတ်ပါ။ ဂန္ဓာ ပိ၊ သွား၍လည်း။ န အာနယိမှ၊ ပင့်ဆောင်ကုန်သည် မဟုတ်ပါ။ ပန၊ အဟုတ်ကား။ သတ္တာ၊ သည်။ သယ-မေဝ၊ ကိုယ်တော်တိုင်သာလျှင်။ အာဂန္ဓာ၊ ကြွလာတော်မူ၍။ သာသနံ၊ ကို။ ပေသေတွာ၊ စေလွှတ်တော်မူ၍။ အမေ၊ တို့ကို။ ပက္ခောသာပေသိ၊ ခေါ်စေတော်မူပါပြီ။ ပန၊ ဆက်။ တုမေပိ၊ သင်တို့သည်လည်း။ တုမာကံ၊ တို့၏။ ဂါမက္ခေတ္ထေ၊ ဂါမခေတ်၌။ ယံ ရတနံ၊ အကြင် ရတနာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ တံ၊ ထို ရတနာကို။ အမာကံ၊ တို့အား။ န ဒေထ၊ မပေးကြပါကုန်။ သဒေဇကေ၊ နတ်နှင့်တကွဖြစ်သော။ လောကေ စ၊ ကမ္ဘာလောက၌လည်း။ ဗုဒ္ဓရတနသမံ၊ ဘုရားရတနာနှင့်တူသော။ ရတနံ နာမ၊ ရတနာ မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပါ။ ဝေဂ္ဂပံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ဥတ္တမ-ရတနံ၊ အမြတ်ဆုံး ရတနာကို။ လဘိတွာ၊ ရ၍။ မယံ၊ တို့သည်။ န ဒဿာမ၊ မပေးနိုင်ပါကုန်။ ခေါ ပန၊ စင်စစ်။ တုမေဟိ ယေဝ၊ သင်တို့သည်သာ။ မာတု၊ အမိ၏။ ထနတော၊ နို့မှ။ ခိရံ၊ နို့ရည်ကို။ န ပိတံ၊ သောက်အပ်သည်မဟုတ်။ အမေဟိပိ၊ တို့သည်လည်း။ မာတု၊ ၏။ ထနတော၊ မှ။ ခိရံ၊ ကို။ ပိတံ၊ သောက်အပ်ပြီ။ တုမေ ယေဝ၊ သာ။ န ပုရိသာ၊ ယောက်ျားတို့ မဟုတ်။ အမေပိ၊ တို့သည်လည်း။ ပုရိသာ၊ တို့တည်း။ ဟောတု၊ ရှိစေ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ အညမညံ၊ အချင်းချင်း။ အဟံတာရံ၊ ငါဟုပြုအပ်သော မာန ကို။ ကတွာ၊ ၍။ သာသနပဋိသာသနံ၊ ရှေးဦးစွာပို့အပ်သော နှုတ်မှာစကား ပြန်၍ပို့ အပ်သော နှုတ်မှာစကားကို။ ပေသေန္တိ၊ ပို့စေကြကုန်၏။ အညမညံ၊ ချင်း။ မာနဂဇ္ဇိတံ၊ မာန ဖြင့် ကြီးဝါးခြင်းကို။ ဂဇ္ဇန္တိ၊ ကြီးဝါးကြကုန်၏။ ပန၊ ဆက်။ ယုဒ္ဓေ၊ စစ်တိုက်ခြင်းသည်။ သတိ၊ လတ်သော်။ ကောသိနာရကနံ ယေဝ၊ ကုသိန္နာရံ၌နေကုန်သော မင်းတို့၏သာ။ ဇယော၊ အောင်ခြင်းသည်။ အဘဝိဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့်နည်း။ ယသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဓာတုပါသနတ္ထိ၊ ဓာတ်တော်တို့ကို ဆည်းကပ်ကိုးကွယ်ခြင်းအကျိုးငှာ။ အာဂတာ၊ လာကုန်သော။ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ နေသံ၊ ထို မလ္လမင်းတို့၏။ ပက္ခာ၊ ဘက်သားတို့သည်။ အဟေသံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ [ဓာတုပါသနတ္ထန္တိ သတ္တု ဓာတုနံ ပယံရူပါသနာယ။ နေသံ ပက္ခာ အဟေသံ “ဉာယေန တေသံ သန္တကာ ဓာတုယော” တိ။ -ဋီကာ] ပါဠိယံ ပန၊ ပါဠိတော်၌ကား။ ဘဂဝါ အမာကံ။ ပ။ သရီရာနံ

ဘာဂန္တိ-ဟူသော။ ဣတ္ထကမေဝ၊ ဤမျှလောက်သော စကားရပ်သည်သာ။ အာဂတိ၊ လာပြီ။

၂၃၇။ ဧဝံ ဝုတ္တေ ဒေါဏော၊ မြာဟုဇဏောတိ၊ ကား။ ဒေါဏမြာဟုဇဏော၊ ဒေါဏပုဏ္ဏားသည်။ တေသံ၊ ထိုမင်းတို့၏။ ဣမံ ဝိဝါဒံ၊ ဤ ဆန့်ကျင်ဘက် ပြောဆိုကြောင်း စကားကို။ ဝါ၊ ဤ ငြင်းခုံခြင်းကို။ သုတ္တာ၊ ကြားရ၍။ ဧတေ ဓုဇာနော၊ ဤမင်းတို့သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပရိနိဗ္ဗာတံဋ္ဌာနေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီးရာ အရပ်၌။ ဝိဝါဒံ၊ ကို။ ဝါ၊ ကို။ ကဗောန္တိ၊ ကုန်၏။ ခေါ ပန၊ စင်စစ်။ တေ၊ ဤ ငြင်းခုံမှုကို ပြုကြခြင်းသည်။ န ပတိဂ္ဂပံ၊ မလျှောက်ပတ်။ ဣမိနာ ကလဟေန၊ ဤ ခိုက်ရန်ပြုခြင်းဖြင့်။ အလံ၊ အကျိုး မရှိ။ နံ၊ ထိုခိုက်ရန်ကို။ ဝုပသမေသာမိ၊ ငြိမ်းစေအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြ၍။ သော၊ ထို ဒေါဏပုဏ္ဏားသည်။ ဂန္တာ၊ ၍။ တေ သံသေ၊ ထိုမင်းအပေါင်း တို့ကို။ (တေ) ဂဏော၊ ထို ဂိုဏ်းဖြစ်သော မင်းအပေါင်းတို့ကို။ တေ၊ ဤ စကားကို။ အဝေါစ၊ ပြောပြီ။ ကိ၊ အဘယ်သို့။ အဝေါစ၊ ပြောသနည်း။ ဥန္နတပုဒေသေ၊ မြင့်မောက်သောအရပ်၌။ ဋုတ္တာ၊ တည်၍။ ဒိဘာဏဝါရ ပရိမာဏံ၊ နှစ်ဘာဏဝါရ-အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဒေါဏဂဇ္ဇိတံ နာမံ၊ ဒေါဏ၏ ကြီးဝါးကြောင်း စကားမည်သည်ကို။ အဝေါစ၊ ပြောပြီ။

တတ္ထ၊ ထိုနှစ်ဘာဏဝါရ-တို့တွင်။ ပဌမဘာဏဝါရေ၊ ပထမဘာဏ ဝါရ ၌။ ဧပဒမ္ပိ၊ တပုဒ်ကိုလည်း။ တေ၊ ထိုမင်းတို့သည်။ တာဝ န ဇာနိံ သု၊ မသိလိုက်ကြကုန်။ ဒုတိယဘာဏဝါရပရိယောသာနေ၊ ဒုတိယ ဘာဏဝါရ-၏ ဆုံးခါနီး၌။ “ဘော၊ အချင်းတို့။ အာစရိယဿ၊ ဆရာ၏။ သဒ္ဓေါ ဝိယ၊ အသံနှင့်တူ၏။ ဘော၊ တို့။ အာစရိယဿ၊ ၏။ သဒ္ဓေါ-

---

၁။ ဒေါဏဂဇ္ဇိတံ နာမ အဝေါစ။ ။ သတ္ထု၊ အဝတ္ထတ္ထယူပသဒ္ဓိတံ (အဝတ္ထ တယ+ဥပသဒ္ဓိတံ)၊ အခိုက်အတန့်သုံးပါးအပေါင်းနှင့် စပ်ယှဉ်သော။ (ဒေါဏဂဇ္ဇိတံ နာမ အဝေါစ) တေဒတ္ထမေဝ ဟိ ဘဂဝါ မဂ္ဂံ ဂစ္ဆန္တော “ပစ္စန္တော အာဂစ္ဆန္တော ဒေါဏော မြာဟုဇဏော ယဒံ မေ ပဒဝဋ္ဌံ ပဿတိ၊ (အကြင်ရှုလောက် ငါ၏မြေရာ ကို မြင်၏။ တာဝ မာ ဝိဂစ္ဆတု” (ထိုမြင်ရသည်တိုင်အောင် မပျက်ပါစေထည်း။)။ ဣတိ အဓိဋ္ဌာယ အညတရသ္မိံ ရုက္ခမူလေ နိသီဒိ၊ ဒေါဏောဝိ ခေါ မြာဟုဏော “ဣမာနိ သဒေဝကေ လောကေ အဂ္ဂပုဂ္ဂလဿ ပဒါနိ” တိ သလ္လက္ခေန္တော (ကောင်းစွာမှတ်သားလျက်။) ပဒါနုသာရေန သတ္ထု သန္တိတံ ဥပဂစ္ဆိ၊ သတ္တာပိဿ ဓမ္မံ ဒေသေသိ၊ တေနပိ သော ဘဂဝတိ နိဝိဋ္ဌသဒ္ဓေါ (သက်ဝင်ယုံကြည်သော သဒ္ဓါ ရှိသည်။) အဟောသိ။ တေ ဒဝေါစ၊ ကိ အဝေါစာတိ အာဟာ “သုဏန္တု။ ပ။ အဝေါ စာ” တိ။-ဋီကာ။

ဝိယ၊ ဧါ။” ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံသော မင်းတို့သည်။ နိရဝါ၊ အသံမရှိကုန်သည်။ ဝါ၊ တိတ်ကြကုန်သည်။ အဟေသံ၊ ကုန်ပြီ။ ဇမ္မုဒိပတလေး၊ ဇမ္မုဒိပအပြင်၌။ ကုလသရေ၊ အမျိုးအိမ်၌။ ဇာတာ၊ မွေးဖွားသူတို့သည်။ ယေဘုယျေန၊ များသောအားဖြင့်။ တဿ၊ ထို ဒေါဏ-ပုဏ္ဏား၏။ နှ အန္တေဝါသိကော နာမ၊ အန္တေဝါသိက-မဟုတ်သူမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အထ၊ တိတ်တိတ်နေကြရာ ထိုအခါ၌။ သော၊ ထို ဒေါဏ-ပုဏ္ဏားသည်။ တေ၊ ထိုမင်းတို့ကို။ အတ္တနော၊ ဧါ။ ဝစနံ၊ ကို။ သုတာ၊ ကြားရုံ၍။ နိရဝေ၊ အသံမရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ တဏှိဘူတေ၊ ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သည်တို့ကို။ ဝိဒိတွာ၊ သိ၍။ ပုန၊ ဖန်။ တေ၊ ကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ (ကိ။) “သုဏန္တု ဘောန္တော” တိ-အစရှိသော။ တေ ဂါထာဒွယံ၊ ဤ ဂါထာနှစ်ပုဒ်အပေါင်းကို။ အဝေါစ၊ ပြီ။ [“တေဒဝေါစ” ကို ထပ်၍ ဖွင့်သည်။]

တတ္ထ၊ ထိုဂါထာနှစ်ပုဒ် အပေါင်း၌။ အမှာကံ ဗုဒ္ဓေါတိ၊ ကား။ အမှာကံ၊ အကျွန်ုပ်တို့၏။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ (ခန္တိဝါဒေါ အဟု-၌ စပ်။) အဟု ခန္တိဝါဒေါတိ၊ ကား။ ဗုဒ္ဓဘူမိ၊ ဘုရားဖြစ်ရာ အခိုက်အတန့်သို့။ အပ္ပတွာပိ၊ မရောက်သေးမူ၍လည်း။ ပါရမိယော၊ ထိုကို။ ပူရေန္တော၊ ပြည့်ကျင့်တော်မူလတ်သော်။ ဝါ၊ မူစဉ်။ ခန္တိဝါဒိတာပသကာလေ၊ ခန္တိဝါဒိ-ရသေဖြစ်တော်မူရာ အခါ၌လည်းကောင်း။ ဓမ္မပါလကုမာရကာလေ၊ ဓမ္မပါလ-မင်းသားဖြစ်တော်မူရာ အခါ၌လည်းကောင်း။ ဆန္ဒန္တုဟတ္ထိကာလေ၊ ဆန္ဒန်ဆင်မင်းဖြစ်တော်မူရာ အခါ၌လည်းကောင်း။ ဘူရိဒတ္တနာဂရာဇ-ကာလေ၊ ဘူရိဒတ်နဂါးမင်းဖြစ်တော်မူရာ အခါ၌လည်းကောင်း။ စမ္ပေယျနာဂရာဇကာလေ၊ စမ္ပေယျ-နဂါးမင်းဖြစ်တော်မူရာ အခါ၌လည်းကောင်း။ သင်္ခပါလနာဂရာဇကာလေ၊ သင်္ခါပါလ-နဂါးမင်းဖြစ်တော်မူရာ အခါ၌လည်းကောင်း။ မဟာကပိကာလေ၊ မျောက်မင်းဖြစ်ရာအခါ၌လည်းကောင်း။ အညေသု၊ ဆိုအပ်ပြီးမှ အခြားကုန်သော။ ဗဟူသု၊ များစွာကုန်သော။ ဇာတကေသုစ၊ ဇာတ်တော်တို့၌လည်းကောင်း။ ပရေသု၊ တပါးသောပုဂ္ဂိုလ်တို့၌။ ကောပံ၊ အမျက်ထွက်ခြင်းကို။ အကတွာ၊ မပြုမူ၍။ ခန္တိမေဝ၊ သည်းခံခြင်းကိုသာ။ အကသိ၊ ပြုတော်မူခဲ့ပြီ။ ခန္တိမေဝ၊ သာ။ ဝဏ္ဏယံ၊ ချီးမွမ်းတော်မူခဲ့ပြီ။

တေရဟိ ပန၊ ဘုရားဖြစ်တော်မူရာ ယခုအခါ၌ကား။ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌေသု၊ ဣဋ္ဌာရုံ အနိဋ္ဌာရုံတို့၌။ တာဒိလက္ခဏံ၊ တာဒိလက္ခဏာ-သို့။ ပတ္တော၊ ရောက်တော်မူပြီးသည်။ (ဟုတွာ။) ကိမင်္ဂံ၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။

(နဝဏ္ဏေတိ၊ မချီးမွမ်းပဲရှိအံ့နည်း။ ဝဏ္ဏေတိ ဝေ၊ ချီးမွမ်းတော်မူသည်သာ။) သဗ္ဗထာပိ၊ အလုံးစုံသော အပြားအားဖြင့်လှည်း။ အမှတ်ကံ၊ တို့၏။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ခန္တိဝါဒေါ၊ သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဝေ ဝိသေ၊ ဤသို့ ခန္တိဝါဒီ-၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသော။ တဿ ဥတ္တမပုဂ္ဂလဿ၊ ထိုမြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ သရီရဘာဂေ၊ သရီရ-ဓာတ်တော်တို့၏ အဖို့အစုဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အယံ သမ္မဟာရော၊ ဤ ပြင်းစွာပုတ်ခတ် သတ်ဖြတ်ခြင်းသည်။ သာဓု၊ ကောင်းသည်။ န ဟိ သိယာ၊ မဖြစ်ရာသည်သာ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မှတ်အပ်၏။ န ဟိ သာဓု ယန္တိ၊ ကား။ အယံ (သမ္မဟာရော)၊ သည်။ သာဓု၊ သည်။ န ဟိ (သိယာ)၊ သာ။ သရီရဘာဂေ တိ၊ ကား။ သရီရနိမိတ္တံ၊ သရီရ-ဓာတ်တော်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဓာတုကောဋ္ဌာသဟေတု၊ ဓာတ်တော်အဖို့အစုဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဣတိ အတ္ထော၊ သိယာ-သမ္မဟာရေတိ၊ ကား။ အာဝုဓသမ္မဟာရော၊ လက်နက်တို့ဖြင့် ပြင်းစွာပုတ်ခတ် သတ်ဖြတ်ခြင်းသည်။ သာဓု၊ သည်။ န သိယာ၊ မဖြစ်ရာ။ ဣတိ ဝုတ္တိဟေတိ။

သဗ္ဗေဝ ဘောန္တော သဟိတာတိ၊ ကား။ ဘောန္တော၊ အရှင်မင်းတို့။ သဗ္ဗေဝ၊ ကုန်သော။ (တုမေ၊ တို့သည်။) သဟိတာ၊ တကွဖြစ်ကုန်သည်။ ဟေထ၊ ဖြစ်ကြပါကုန်။ မာ ဘိဇ္ဇထ၊ မကွဲပြားကြပါကုန်လင့်။ (စိတ်ဝမ်းမကွဲကြပါကုန်လင့်။) သမဂ္ဂါတိ၊ ကား။ ကာယေန စ၊ ကိုယ်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝါစာယံ စ၊ နှုတ်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဧကသန္နိပါတာ၊ အတူတကွ စည်းဝေးကြကုန်သည်။ ဧကဝစနာ၊ တူသော စကားရှိကြကုန်သည်။ (ဟုတော။) သမဂ္ဂါ၊ ညီညွတ်ကုန်သည်။ ဟောထ၊ ဖြစ်ကြပါကုန်လော့။ [ကာယေန-ကို ဧကသန္နိပါတာ-နှင့်တွဲ၊ ဝါစာယ-ကို ဧကဝစနာ-နှင့်တွဲ။] သမ္မောဒမာနာတိ၊ ကား။ စိတ္တေနာပိ၊ စိတ်အားဖြင့်လည်း။ အညမည်၊ အချင်းချင်း။ သမ္မောဒမာနာ၊ လွန်စွာ ဝမ်းမြောက်ကြကုန်သည်။ ဟေထ၊ ဖြစ်ကြပါကုန်လော့။ [ကာယေန ဧကသန္နိပါတာ ဝါစာယ ဧကဝစနာ အဘိန္ဒ

၁။ သရီရဘာဂေ။ “ဘာဂ”ကို“ဝိဘာဂ”ဟု ဖွင့်၍ နိမိတ်အနက်၌ သတ္တမိဝိဘတ် သက်စေလိုသောကြောင့် “နိမိတ္တံ”ဟု ဖွင့်သည်။ ဝိဘာဂ-အရ ဝေဖန်ခြင်းကြိယာကို ယူမည်စိုးသောကြောင့် ဝိဘာဂ-ကို “ကောဋ္ဌာသ”ဟု လည်းကောင်း၊ နိမိတ္တံ-ကို “ဟေတု”ဟုလည်းကောင်း ထပ်ဖွင့်သည်။ ထိုအချိန်၌ ဓာတ်တော်တို့ကို မဝေဖန်ရသေးသောကြောင့် “သရီရဝိဘာဂေ၊ ဓာတ်တော်တို့ကို ဝေဖန်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်”ဟု အနက်မပေးနိုင်သေး။ “ဓာတ်တော်တို့၏ အဖို့အစုဟူသော အကြောင်းကြောင့်”ဟုသာ အနက်ပေးနိုင်သည်။

ဝစနာ ဧဝံ သမဂ္ဂါ ဟောထာ၊ တဿ ပန ဣဒံ ကာရဏန္တိ အာဟ “သမ္မောဒ မာနာ” တိ၊ တေနာဟ “စိတ္တေနာပိ အညမည် သမ္မောဒမာနာ ဟောထာ” တိ။-
ဒီကာ။]

ကရောမဋ္ဌဘာဂေတိ၊ ကား။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သရီရနိ၊ သရီရ-ဓာတ်
တော်တို့ကို။ အဋ္ဌ ဘာဂေ၊ ရှစ်ဖို့တို့ကို။ ကရောမ၊ ပြုကြပါကုန်စို့။ စက္ခု
မတောတိ၊ ကား။ ပဉ္စဟိ၊ ဗုဒ္ဓ-ဓမ္မ သမန္တနှင့် ခိဗ္ဗ ပညာ ငါးဖြာကုန်သော။
စက္ခုဟိ၊ စက္ခု-တို့ဖြင့်။ စက္ခုမတော၊ စက္ခု-ရှိတော်မူသော။ ဗုဒ္ဓဿ၊
၏အပေါ်၌။ (ပသန္နာ၊ ကြည်ညိုပါကုန်၏။) ကေဝလံ၊ လူအများမဖက်
သက်သက်။ တုမေ ယေဝ၊ အသင်တို့သည်သာ။ န(ပသန္နာ)၊ ကြည်ညိုကုန်
သည် မဟုတ်သေး။ ဗဟုဇနောပိ၊ များစွာသော လူအပေါင်းသည်လည်း။
ပသန္နော၊ ကြည်ညို၏။ တေသု၊ ထို များစွာသော လူအပေါင်းတို့ကွင်။
ဧကောပိ၊ တယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ လဒ္ဓါ၊ ရခြင်းငှာ။ အ
ယုတ္တော နာမ၊ မသင့်သူမည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ ဣတိ၊ သို့။ ဗဟု၊ များစွာ
သော။ ကာရဏံ၊ အကြောင်းကို။ ဝတော၊ ရှိ။ သညာပေသိ၊ ကောင်းစွာ
သိစေပြီ။ ဝါ၊ နားလည်စေပြီ။

၂၃၈။ တေသံ သံဃာနံ ဂဏာနံ ပဋိဿတုတံ၊ ကား။ တတော တတော၊
ထိုထို နေရာအရပ်မှ။ တေသံ တေသံ သမာဂတသံဃာနံ၊ ထိုထို ကောင်းစွာ
ရောက်လာကြသော မင်းအပေါင်းတို့၏။ (တေသံ တေသံ) သမာဂတဂဏာနံ၊
ထိုထို ကောင်းစွာရောက်လာကြသော ဂိုဏ်းဖြစ်သောမင်းတို့၏။ (ဝစနံ၊ ကို။)
ပဋိဿတိတော၊ ရှေးရှုနားထောင်၍။ (အဝေါစ-၌ စပ်။) ဘဂဝတော သရီ
ရနိ အဋ္ဌဓာ သမံ သုဝိတတ္ထံ ဝိဘဇိတုတံ ဣ၊ ဤပါရှိ၌။ အယံ၊ ဤ
ဆိုအပ်လတ္တံ့ကား။ အနုက္ကမော၊ အစဉ်တည်း။ ကိရ၊ ချဲ့။ ဒေါဏော၊
သည်။ တေသံ၊ ထိုမင်းတို့၏။ (ဝစနံ၊ ကို။) ပဋိဿတိတော၊ ရှိ။ သုဝဏ္ဏ
ဒေါဏိ၊ ရွှေစားကျင်းကို။ ဝါ၊ ရွှေခေါင်းကို။ ဝိဝရာပေသိ၊ ဖွင့်စေပြီ။
ရာဇာနော၊ တို့သည်။ အာဂန္တု၊ ရှိ။ ဒေါဏိယံ ယေဝ၊ ဦးသာ။ ဋီတော၊
တည်ကုန်သော။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာ၊ ရွှေအဆင်းနှင့်တူသော အဆင်းရှိကုန်သော။
ဓာတုယော၊ ဓာတ်တော်တို့ကို။ ဒိသု၊ မြင်ရ၍။ သဗ္ဗညု၊ အလုံးစုံကို
သိတော်မူသော။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ပုဗ္ဗေ၊ ရှေး၌။ မယံ၊ ဒကာ
တော်တို့သည်။ တုမာကံ၊ ရှင်တော်ဘုရားတို့၏။ ဒုတ္တိံ သမဟာပုရိသလက္ခဏ
ပဋိမဏ္ဍိတံ၊ ယိုးဆယ့်နှစ်ပါးသော ယောကျ်ားမြတ်တို့၏ လက္ခဏာတော်တို့
ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော။ ဆဗ္ဗဏ္ဍဗုဒ္ဓရသ္မိခစိတံ၊ ခြောက်ပါးသောအဆင်း

ရှိသော ဗုဒ္ဓရောင်ခြည်တော်တို့ဖြင့် စိခြယ်အပ်သော။ အသိတိအနုဗျဉ္ဇနသမုဇ္ဇ
 လိတသောတံ၊ ရှစ်ဆယ်သော လက္ခဏာတော်ငယ်တို့ဖြင့် တောက်ပလျက်
 တင့်တယ်တော်မူသော။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံ၊ သော။ သရီရံ၊ ကိုယ်တော်ကို။
 အဒ္ဓသာမ၊ ဖူးမြင်ရပါကုန်၏။ ဣဒါနိ ပန၊ ယခုအခါ၌ကား။ သုဝဏ္ဏ
 ဝဏ္ဏာ၊ ကုန်သော။ ဓာတုယောဝ၊ တို့သည်သာ။ အဝသိဋ္ဌာ၊ ကြွင်းကုန်
 သည်။ ဇာတော၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ ရား။ တုမာကံ၊ ရှင်တော်ဘုရား
 တို့၏။ ဣဒံ၊ ဤ ဓာတ်တော်တို့သည်သာ ကြွင်းရခြင်းသည်။ န ယုတ္တံ၊
 မသင့်ပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ ပရိဒေဝိံသု၊ ငိုကြွေးကြကုန်ပြီ။

ဗြာဟ္မဏောပိ၊ ဒေါဏ-ပုဏ္ဏားသည်လည်း။ တသ္မိံ သမယေ၊ ငိုကြွေးကြရာ
 ထိုအခါ၌။ တေသံ၊ ထိုမင်းတို့၏။ ပမတ္တဘာဝံ၊ မေ့လျော့ကုန်သည်၏
 အဖြစ်ကို။ ဥ တွာ၊ သိ၍။ ဒက္ခိဏဒါဋ္ဌိ၊ လက်ယာစွယ်တော်ကို။ ဂဟေတွာ၊
 ၍။ ဝေဠုန္တရေ၊ ဦးရစ်ခေါင်းပေါင်း၏ အကြား၌။ ထပေသိ၊ ထားလိုက်ပြီ။
 အထ ပစ္စာ၊ ထိုမှ နောက်၌။ အဋ္ဌဓော၊ ရှစ်ဖို့အပြားအားဖြင့်။ သမံ၊ အညီ
 အမျှ။ သုဝိဘတ္တံ၊ ကောင်းစွာ ဝေဖန်အပ်သည် မည်လောက်အောင်။ ဝိဘဇိ၊
 ဝေဖန်ပြီ။ သဗ္ဗာပိ၊ ကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့သည်။ ပါကတိကနာဠိယာ၊
 ပကတိကွမ်းစားဖြင့်။ ဝါ၊ ပကတိသော စလယ်တောင်းဖြင့်။ သောဠုသ
 နာဠိယော၊ တဆယ်ခြောက်ကွမ်းစားတို့သည်။ ဝါ၊ တဆယ်ခြောက်စလယ်
 တို့သည်။ (လေးပြည်တို့သည်။) အဟေသံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ဧကေနနဂရ
 ဝါသိနော၊ တမြို့တမြို့၌နေကုန်သော မင်းတို့သည်။ ဒွေ ဒွေ နာဠိယော၊ နှစ်
 စလယ် နှစ်စလယ်သော ဓာတ်တော်တို့ကို။ လဘိံ သု၊ ရကုန်ပြီ။

ပန၊ ဆက်။ ဗြာဟ္မဏဿ၊ သည်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ဝိဘဇန္တိယေဝ၊
 ဝေဖန်နေစဉ်ပင်။ ဒေဝါနံ၊ တို့၏။ ဣန္ဒော၊ အရှင်ဖြစ်သော။ သက္ကော၊
 သည်။ ဧကေန၊ အဘယ်သူသည်။ သဒေဝကဿ၊ နတ်နှင့်တကွဖြစ်သော။
 လောကဿ၊ လောက၏။ ကခိန္တေဒနတ္ထာယ၊ ယုံမှားမှုကို ဖြတ်တောက်ခြင်း
 အကျိုးငှာ။ စတုသစ္စကထာယ၊ သစ္စာလေးပါး တရားတော်၏။ ပစ္စယဘူတာ၊

၁။ သောဠုသနာဠိယော။ “နာဠိ=ကွမ်းစား”ဟု အဘိဓာန်မှာဆို၏။ ထိုကွမ်း
 စားကိုပင် စလယ်ကွမ်းစား ခွက်ကွမ်းစားဟု ခွဲကြသေး၏။ ဤနေရာ၌ စလယ်ကွမ်း
 စားသာသင့်၏။ “တဆယ်ခြောက်စလယ်” ဆိုလျှင် ၄-ပြည်ရှိ၏။ အရိုးတော်၏
 “၄-ပြည်”ဟူသော အရေအတွက်လည်း မနည်းပါ။ သို့သော် နောက်လာမည့်ဂါထာ၌
 “အဋ္ဌဒေါဏံ”ဟု လာသောကြောင့် အဋ္ဌဒေါဏ=ရှစ်စိတ်ဟု ယူဆကြသည်။ စဉ်း
 စားမှ။

အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဒက္ခိဏဒါဌာ၊ လက်ယာ
 စွယ်တော်ကို။ ဂဟိတာ နု ခေါ်။ ယူအပ်ပါလိမ့်မည်နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့
 ဆင်ခြင်၍။ ဩလောကေန္တော၊ ကြည့်လတ်သော်။ ဗြာဟ္မဏေန၊ သည်။
 ဂဟိတာ၊ ယူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒိသ္မာ၊ မြင်၍။ ဗြာဟ္မဏောပိ၊ သည်လည်း။
 ဒါဌာယ၊ စွယ်တော်အား။ အနုစ္စဝိကံ၊ လျှောက်ပတ်သော။ သက္ကာရံ၊
 ပူဇော်သက္ကာရကို။ ကာတံ၊ ဌာ။ န သက္ခိယတိ၊ စွမ်းနိုင်လိမ့်မည်မဟုတ်။
 နံ၊ ထို လက်ယာစွယ်တော်ကို။ ဂဏှာမိ၊ ယူအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။
 ဝေဋ္ဌန္တရတော၊ ဦးရစ်ခေါင်းပေါင်း၏ အကြားမှ။ ဂဟေတွာ၊ နှိုက်ယူ၍။
 သုဝဏ္ဏစင်္ကောဋကေ၊ ရွှေကလပ်၌။ ထပေတွာ၊ ၍။ ဒေဝလောကံ၊ နတ်
 ပြည်သို့။ နေတွာ၊ ဆောင်၍။ စူဠာမဏိ-စေတီယေ၊ စူဠာမဏိစေတီတော်၌။
 ပတိဋ္ဌာပေသိ၊ တည်စေပြီ။

ဗြာဟ္မဏောပိ၊ သည်လည်း။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ဝိဘဇိတွာ၊ ဝေဖန်ပြီး၍။
 ဒါဌံ၊ ကို။ အပဿန္တော၊ မတွေ့လတ်သော်။ စောရိကာယ၊ ခိုးသူ၏ အမှု
 အရာဖြင့်။ ဝါ၊ ခိုးခြင်းဖြင့်။ ဂဟိတတ္တာ၊ ယူအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 ကေန၊ အဘယ်သူသည်။ မေ ဒါဌာ၊ ငါ့စွယ်တော်ကို။ ဂဟိတာ၊ ယူအပ်
 သနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပုစ္ဆိတုမ္ပိ၊ မေးခြင်းငှာလည်း။ နာသက္ခိ၊ မစွမ်းနိုင်။
 တံယာဝ၊ အရှင်သည်သာ။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ဘာဇိတာ နန၊ ဝေဖန်
 အပ်ကုန်သည် မဟုတ်လော။ တံ၊ အရှင်သည်။ ပဌမံ ယေဝ၊ ရှေးဦးစွာ
 သာလျှင်။ အတ္တနော၊ မိမိဖို့။ ဓာတုယာ၊ ၏။ အတ္ထိ ဘာဝံ၊ ရှိသည်၏
 အဖြစ်ကို။ န အညာသိ ကိံ၊ မသိသလော။ ဣတိ၊ သို့။ အတ္တနိ၊ ၌။
 ဒေါသာရောပနံ၊ အပြစ်တင်ခြင်းကို။ ဝါ၊ အပြစ်တင်မည့်အရေးကို။ သမ္ပ
 ဿန္တော၊ ကောင်းစွာမြော်တွေးမိသည်။ (ဟုတွာ။) မယုမ္ပိ၊ အကျွန်ုပ်အား
 လည်း။ ကောဌာသိ၊ ဓာတ်တော်အဖို့အစုကို။ ဒေထ၊ ပေးကြကုန်လော့။
 ဣတိ၊ သို့။ ဝတ္ထုမ္ပိ၊ ပြောခြင်းငှာလည်း။ နာသက္ခိ၊ နိုင်။ တတော၊ ထိုမှ
 နောက်၌။ အယမ္ပိ သုဝဏ္ဏတုမ္ပော၊ ဤ ရွှေခွက်သည်လည်း။ (ဤဓာတ်တော်
 ချင့်ခွက်သည်လည်း။) ဓာတုဂတိကောဝ၊ ဓာတ်တော်နှင့် သဘောတူသည်
 သာ။ ယေန၊ ယင်း ရွှေစလယ်တောင်းဖြင့်။ တထာဂတဿ၊ ၏။ ဓာတုယော၊
 တို့ကို။ မိတာ၊ ချင့်အပ်ကုန်ပြီ။ အဟံ၊ သည်။ ဣမဿ၊ ဤ ရွှေစလယ်
 တောင်း၏။ ထုပ်၊ ပုထိုးကို။ ကရိဿာမိ၊ ပြုအံ့။ ဣတိ၊ သို့။ စိန္တေတွာ၊
 ကြံ၍။ ဣမံ မေ ဘောန္တော တုမ္ပံ ဒဒန္တုတိ၊ ဟူ၍။ အာယ၊ ပြီ။ (ဣတိ၊
 ဤ ဆိုအပ်ပြီးကား။ အနုက္ကမော၊ တည်း။)

ပိပ္ပလိဝနိယာ၊ ပိပ္ပလိ-တော၌နေကုန်သော။ မောရိယာပိ၊ 'မောရိယ-
မင်းတို့သည်လည်း။ အုဇာတသတ္တုအာဒယော ဝိယ၊ အဇာတသတ် အစ
ရိုကုန်သော မင်းတို့သည်ကဲ့သို့။ ဒုတံ၊ ကို။ ပေသေတွာ၊ ရှိ။ ယုဒ္ဓသဇ္ဇာဝ၊
ပြင်ဆင်အပ်သော စစ်ထိုးခြင်းရိုကုန်သည်သာ။ ဝါ၊ စစ်တိုက်ဖို့ အသင့်ပြင်
ဆင်ကုန်သည်သာ။ (ဟုတွာ။) နိက္ခမိ သု၊ ကုန်ပြီ။

ဓာတုထူပပူဇာအဖွင့်

၂၃၉။ ရာဇဂဟေ ဘဂဝတော သရီရာနံ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ အကာသီတိ
(ဧတ္ထ)၊ ၌။ (စောဒနာသောဓနာနယော ဝေ ဝေဒိတဗ္ဗော။) ကထံ၊
အဘယ်သို့။ ဝါ၊ ဖြင့်။ (ရာဇဂဟေ၊ ၌။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သရီရာနံ၊
သရီရ-ဓာတ်တော်တို့ကို။ ဝါ၊ တို့၏။ ထူပဉ္စ၊ စေတီတော်ကိုလည်းကောင်း။
မဟဉ္စ၊ ပူဇော်ခြင်းကိုလည်းကောင်း။) အကာသိ၊ ပြုသနည်း။ ကုသိနာရ
တော၊ မှ။ ယာဝ၊ လောက်။ ရာဇဂဟံ၊ ရာဇဂြိုဟ်မြို့သည်။ (အတ္ထိ။)
(တာဝ၊ ထို ရာဇဂြိုဟ်မြို့ တိုင်အောင်။) ပဉ္စဝိသတိ ယောဇနာနိ၊ နှစ်ဆယ့်
ငါးယူဇနာတို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ကုန်၏။) ဧတ္ထန္တရေ၊ ဤ နှစ်ဆယ့်ငါးယူဇနာ
အတွင်း၌။ (ဤ ကုသိနာရံမြို့နှင့် ရာဇဂြိုဟ်မြို့၏ အတွင်း၌။) အဋ္ဌဉ္စသဘဝိတ္ထတံ၊
ရှစ်ဉ္စသဘ အပြန်ကျယ်သော။ သမတလံ၊ ညီမျှသော အပြင်ရှိသော။ မဂ္ဂံ၊
ကို။ ကာရေတွာ၊ ပြုစေ၍။ မလ္လရာဇာနော၊ မလ္လမင်းတို့သည်။ မကုဗုဒ္ဓ
နယ စ၊ မကိုဋ်ဖွဲ့ရာ မင်္ဂလာအိမ်တော်၏လည်းကောင်း။ သန္တာဂါရဿ စ၊
လွှတ်ရုံး၏လည်းကောင်း။ အန္တရေ၊ အကြား၌။ ယာဒိသံ၊ အကြင်ကဲ့သို့
ရှုအပ်သော။ ပူဇံ၊ ပူဇော်မှုကို။ ကာရေသံ၊ ပြုစေကြကုန်ပြီ။ ပဉ္စ
ဝိသတိ ဝေယာဇနေ၊ နှစ်ဆယ့်ငါးယူဇနာရှိသော။ မဂ္ဂေပိ၊ လမ်း၌လည်း။
တာဒိသံ၊ ထိုကဲ့သို့ရှုအပ်သော။ ပူဇံ၊ ကို။ ကာရေတွာ၊ ၍။ လောကဿ၊
လူအပေါင်း၏။ အနုက္ကဏ္ဍန္တံ၊ မပျင်းရိခြင်း အကျိုးငှာ။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံ
သော အရပ်တို့၌။ အန္တရာပဏေ၊ အကြားအကြားဖြစ်သော ဈေးတို့ကို။
ပသာရေတွာ၊ ပြန်ခင်းစေ၍။ သုဝဏ္ဏဒေါဏိယံ၊ ရွှေစားကျင်း၌။ ပက္ခိတ္ထ
ဓာတုယော၊ ထည့်အပ်သော ဓာတ်တော်တို့ကို။ သတ္တိပဉ္စရေန၊ လျှောင်ချိုင့်
နှင့်တူသော လှံအပေါင်းဖြင့်။ ဝါ၊ လျှောင်ချိုင့်နှင့်တူသော လှံကိုင်သူ
လူအပေါင်းဖြင့်။ ပရိက္ခိပါပေတွာ၊ ထက်ဝန်းကျင် ကာရံစေ၍။ အတ္တနော၊
၏။ ဝိဇိတေ၊ နိုင်ငံ၌။ ပဉ္စ၊ ယောဇနသတပရိမဏ္ဍလေ၊ ယူဇနာငါးရာ အဝန်း
အဝိုင်းရှိသော အရပ်၌။ မနုဿေ၊ တို့ကို။ သန္နိပါတာပေသိ၊ စုဝေး
စေပြီ။

တေ၊ ထိုလူတို့သည်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ ကုသိနာရ
 တော၊ မှ။ သာဓုကိဋ္ဌိတံ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ ကစားခြင်းကို။ ကိဋ္ဌန္တာ၊
 ကစားကုန်လျက်။ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်၍။ ယတ္ထ ယတ္ထ၊ အကြင် အကြင်အရပ်၌။
 သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏာနိ၊ ရှိကုန်သော။ ပုပ္ဖာနိ၊ ပန်းတို့ကို။ ပဿန္တိ၊ တွေ့ကုန်၏။ တတ္ထ
 တတ္ထ၊ ထိုထို အရပ်၌။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ သတ္တိအန္တရေ၊ လှိုလက်စွဲသူတို့၏
 အကြား၌။ ယပေတွာ၊ ရှိ။ ပူဇံ၊ ကို။ အကံသု၊ ကုန်ပြီ။ တေသံ ပုပ္ဖါနံ၊ ထို
 ပန်းတို့၏။ ခိဏကာလေ၊ ကုန်ရာ အခါ၌။ ဂစ္ဆန္တိ၊ သွားကြကုန်၏။ ရထဿ၊
 ရထား၏။ ဓုရဋ္ဌာနံ၊ အဦးတည်ရာ အရပ်သို့။ ပစ္စိမဋ္ဌာနေ၊ နောက်အရပ်သည်။
 သမ္ပတ္တေ၊ ရောက်လတ်သော်။ သတ္ထ ဒိဝသေ၊ ခုနစ်ရက်တို့ ပတ်လုံး။ သာဓု
 ကိဋ္ဌိတံ၊ ကို။ ကိဋ္ဌန္တိ၊ ကုန်၏။ ဝေ၊ သို့။ ဝါ၊ ဤနည်းဖြင့်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။
 ဂဟေတွာ၊ ရှိ။ အာဂစ္ဆန္တဒနံ၊ လာကုန်စဉ်။ 'သတ္ထဝဿာနိ၊ ခုနစ်နှစ်တို့
 သည်လည်းကောင်း။ သတ္ထ မာသာနိ၊ ခုနစ်လတို့သည်လည်းကောင်း။ သတ္ထ
 ဒိဝသာနိ၊ ခုနစ်ရက်တို့သည်လည်းကောင်း။ ဝိတိဝတ္တာနိ၊ လွန်ကုန်ပြီ။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာ၊ မိစ္ဆာ-အယူရှိသူတို့သည်။ သမဏဿ ဂေါတမဿ၊
 ၏။ ပရိနိဗ္ဗာတကာလတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံရာအခါမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ ရှိ။ ဗလက္ကာ
 ရေန၊ အားကိုအသုံးပြုခြင်းဖြင့်။ ဝါ၊ အနိုင်အထက်နှိပ်စက်ခြင်းဖြင့်။ သာဓု
 ကိဋ္ဌိတယ၊ သာဓုကိဋ္ဌိတ-သည်။ ဥပဒ္ဒုတာ၊ နှိပ်စက်အပ်ကုန်သည်။ အမှ၊
 ဖြစ်ကုန်၏။ နော၊ ငါတို့၏။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ကမ္မန္တာ၊ အလုပ်တို့
 သည်။ နဋ္ဌာ၊ ပျက်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဥဇ္ဈာယန္တာ၊ ကဲ့ရဲ့ကုန်သည်။
 (ဟုတွာ။) မနံ၊ စိတ်ကို။ ပဒေါသေတွာ၊ ပျက်စီးစေ၍။ ဝါ၊ ပြစ်မှား
 ၍။ ဆဋ္ဌာသိတိသဟဿမတ္တာ၊ ရှစ်သောင်းခြောက်ထောင် အတိုင်းအရှည်
 ရှိကုန်သော လူတို့သည်။ အပါယေ၊ အပါယ်၌။ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ဖြစ်ကြကုန်ပြီ။
 ခိဏာသဝါ၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အာဝဇ္ဇိတွာ၊ ဆင်ခြင်၍။ မဟာ
 ဇနော၊ များစွာသောလူအပေါင်းသည်။ မနံ၊ စိတ်ကို။ ပဒေါသေတွာ၊
 ရှိ။ ဝါ၊ ရှိ။ အပါဒယ၊ ၌။ နိဗ္ဗတ္တိ၊ ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဒိသွာ၊ မြင်၍။
 ဒေဝရာဇနံ၊ နတ်တို့၏ မင်းဖြစ်သော။ သက္ကံ၊ ကို။ ဓာတုအာဟရ
 ဏူပါယံ၊ ဓာတ်တော်တို့ကို ပင့်ဆောင်ခြင်း၏နည်းလမ်းကို။ ကာရေဿာမ၊
 ပြုစေကြကုန်စို့။ ဣတိ၊ ဤသို့ တိုင်ပင်၍။ တဿ၊ ထို သိကြား၏။ သန္တိကံ၊
 သို့။ ဂန္တာ၊ ရှိ။ တမတ္ထံ၊ ထိုအကြောင်းကို။ အာရောစေတွာ၊ ပြော၍။
 မဟာရာဇ၊ မဟာရာဇာ။ ဓာတုအာဟရဏူပါယံ၊ ကို။ ကရောဟိ၊ ပြုပါလော့။
 ဣတိ၊ သို့။ အာဟံသု၊ ပြောကြကုန်ပြီ။

သက္ကော၊ သည်။ အာဟ၊ ပြီ။ (ကိ။) 'ဘန္တေ၊ တို့။' အဇာတ်သတ္တုနာ၊ အဇာတသတ်မင်းနှင့်။ သမော၊ တူသော။ သဒ္ဓေါ၊ 'သဒ္ဓါရိသော။' (သဒ္ဓါ တရားကောင်းသော။) ပုထုဇ္ဇနော၊ နာမ၊ ပုထုဇ္ဇိပုဂ္ဂိုလ်မည်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိပါ။ သော၊ ထို အဇာတ်သတ်မင်းသည်။ မမ၊ ဒကာတော်၏။ ဝစန္၊ ကို။ န ကရိဿတိ။ ပြုလိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။ ဝါ၊ လိုက်နာလိမ့်မည် မဟုတ်ပါ။ အပိ စ၊ သို့သော်လည်း။ မာရဝိဘိ သကသဒိဘိ၊ မာရန်တ၏၊ ခြောက်လှန့်ခြင်းနှင့်တူသော။ ဝိဘိ သကံ၊ ခြောက်လှန့်ခြင်းကို။ 'ဒဿေဿာမိ၊ ပြုပါအံ့။' မဟာသဒ္ဓါ၊ ကျယ်စွာသော အသံကို။ သာဝေဿာမိ၊ ကြားစေပါအံ့။ ယက္ခ ဂါဟကဓိပိတကံအရောစကော၊ နတ်ဘီလူးတို့ပိုးဝင်ဖမ်းစားသောရောဂါ၊ ဓာတ်ချော်ကံချားစေလျက် ချေဆတ်သောရောဂါ။ အာဟာရကို မနှစ်သက်သော ရောဂါတို့ကို။ 'ကရိဿာမိ၊ ပြုပါအံ့။ [ယက္ခဂ္ဂါဟော ဒေဝတာဝေသော။ ဓိပိတကံ ခာတုက္ကောဘိ ဥပ္ပါဒေတွာ ဓိပိတကံရောဂေါ။ အရောစကော အာဟာရဿ အရုစ္စနရောဂေါ။-ဋီကာ။] တုမေ၊ အရှင်ဘုရားတို့သည်။ မဟာရာဇ၊ မဟာရာဇာ။ အမနုဿာ၊ နတ်ဘီလူးတို့သည်။ ကုပိတာ၊ စိတ်ဆိုးကုန်ပြီ။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ အာဟရထ၊ ဆောင်စေပါကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဝဒေယျာထ၊ မိန့်တော်မူပါကုန်။ ဝေ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူလတ်သော်။ သော၊ ထိုမင်းသည်။ အာဟရပေဿတိ၊ လျင်စွာဆောင်စေပါလတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ပြီ။ အထ ခေါ၊ လျှောက်ပြီးရာ ထိုအခါ၌။ သက္ကော၊ သည်။ တံ သဗ္ဗံ၊ ထို အလုံးစုံကို။ အကာသိ၊ ပြုပြီ။

ထေရာပိ၊ ထေရ်တို့သည်လည်း။ ရာဇာနံ၊ သို့။ ဥပသကံမိတွာ၊ ရှိ။ မဟာရာဇ၊ မဟာရာဇာ။ အမနုဿာ၊ တို့သည်။ ကုပိတာ၊ ကုန်ပြီ။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ အာဟရပေဟိ၊ ဆောင်စေပါလော့။ ဣတိ၊ သို့။ ဘဏိ သု၊ ပြောကြကုန်ပြီ။ 'ရာဇာ၊ သည်။' ဘန္တေ၊ တို့။ မယ၊ ဒကာတော်၏။ စိတ္တံ၊ သည်။ န တာဝ တုဿတိ၊ မနှစ်သက်သေးပါ။ 'ဝေ သန္တေပိ၊ ဤသို့ ဖြစ်သော်လည်း။ (ဤသို့ မနှစ်သက်ပါသော်လည်း။) အာဟရန္တံ၊ ဆောင်ပါကုန်လော့။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။ သတ္တမဒိဝေ၊ ခုနစ်ရက် ခြောက်နေ့၌။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ အာဟရိ သု၊ ဆောင်ကြကုန်ပြီ။ ဝေ၊ သို့။ အာဟတာ၊ ဆောင်ယူအပ်ပြီးကုန်သော။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ဂယေတွာ၊ ရှိ။ ရာဇဂဟေ၊ ၌။ ထူပဉ္စ၊ ဓာတ်တော်တို့ကို ဌာပနာရာ ပုထိုးကို လည်းကောင်း။ မဟဉ္စ၊ ပူဇော်မှုကိုလည်းကောင်း။ အကာသိ၊ ပြီ။ ဣတ ငရပိ၊ အဇာတသတ်မင်းမှတစ်ပါး အခြားသောမင်းတို့သည်လည်း။ အတ္တနော

အတ္တနေော၊ ဧ။ ဗလာနုရူပေန၊ စည်းစိမ်တည်းဟူသော အစွမ်းအားလျော်
သဖြင့်။ (လျော်စွာ။) အာဟရိတွာ၊ ရှိ။ သကသကဋ္ဌာနေသု၊ မိမိ မိမိ နေရာ
အရပ်တို့၌။ ထူပူဇူ မဟဉ္စူ အကံသု။

၂၄၀။ ဝေမေတံ ဘူတပုဗ္ဗန္တိ၊ ကား။ ဝေံသို့။ တေံ ဓာတုဘာဇနဉ္စေဝ။ ဤ
ဓာတ်တော်တို့ကို ဝေဖန်ခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဒသ ထူပကရဏဉ္စ၊ ဆယ်ဆူ
သော ပုထိုးတို့ကို ပြုခြင်းသည်လည်းကောင်း။ ဇမ္မုဒီပေဇမ္မုဒီပိန္နဲ။ ဘူတပုဗ္ဗံ၊
ရှေး၌ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ (ဖြစ်ဖူးပြီ။) ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စွာ၊ နောက် ဒုတိယ တတိယ
သံဂါယနာတင်ရာ အခါ၌။ သင်္ဂီတိကာရကာ၊ သံဂါယနာတင်မှုကိုပြုကြ
ကုန်သော ထေရ်တို့သည်။ အာဟံသု၊ ရွတ်ဆိုကြကုန်ပြီ။ [ပစ္စွာ သင်္ဂီတိကာရ
ကာတိ ဒုတိယံ တတိယံ သင်္ဂီတိကာရကာ။-ဋီကာ။]

ပန၊ ဆက်။ ဝေံ၊ သို့။ ထူပေသု၊ ပုထိုးတော်တို့သည်။ ပံတိဋ္ဌိတေသု၊
တည်ပြီးကုန်လတ်သော်။ မဟာကဿပတ္ထေရော၊ သည်။ ဓာတုနံ၊ တို့၏။
အန္တရာယံ၊ အန္တရာယ်ကို။ ဒိသ္မာ၊ မြင်တော်မူ၍။ အဇာတသတ္တံ၊ မည်သော။
ရာဇာနံ၊ ကို။ (အာဟ-၌ စပ်။) ဥပသကံမိတွာ၊ ရှိ။ မဟာရာဇ၊ ဇာ။
ဧကံ၊ တမျိုးသော။ ဓာတုနိဓာနံ၊ ဓာတ်တော်တို့ကို သိမှီးသိမ်းထားရာ အရပ်ကို။
ကာတု၊ ငှာ၊ ဝါ၊ သည်။ ဝနုတိ၊ သင့်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။
ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ သာဓု၊ ကောင်းပါပြီ။ တာဝ၊ ဓာတ်တော်တို့ကို
ဆောင်မှုမှ ရှေးဦးစွာ။ နိဓာနကမ္ပံ၊ သိမှီးသိမ်းထားရာအရပ်ကို ပြုခြင်းသည်။
မမ၊ ဒကာတော်၏ တာဝန်သည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေ။ ပန၊ သို့သော်
လည်း။ သေသဓာတုယော၊ ဤအရပ်မှ ကြွင်းသောဓာတ်တော်တို့ကို။ ကထံ၊
အဘယ်သို့။ ဝါ၊ အဘယ်နည်းဖြင့်။ အာဟရာမိ၊ ဆောင်ရပါမည်နည်း။
ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ပြီ။ မဟာရာဇ၊ မဟာရာဇာ။ ဓာတုအာဟရဏံ၊ ဓာတ်
တော်တို့ကို ဆောင်ယူမှုသည်။ တယံ၊ အသင် ဒကာတော်၏။ ဘာရော၊ တာ
ဝန်သည်။ န၊ မဟုတ်။ အမှာကံ၊ တို့၏။ ဘာရော၊ တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့
မိန့်ပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ သာဓု၊ ကောင်းပါပြီ။ တံမေ၊ အရှင်ဘုရားတို့သည်။
ဓာတုယော၊ တို့ကို။ အာဟရဏ၊ ဆောင်ယူတော်မူပါကုန်။ အဟံ၊ ဒကာ

၁၂ ဓာတုနံ အန္တရာယံ ဒိသ္မာ။ ။တတ္ထ ဝိတ္ထ စေတိယေ ယထာပယံဉ္စာပိတ
ဘာဝေနေဝ ဌိတာနံ ဓာတုနံ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကာနံ ဝသေန အန္တရာယံ ဒိသ္မာ၊ မဟာဓာတု
နိဓာနေန သမ္ပဒေဝ ရက္ခိတာနံ အနာဂတေ အသောကေန ဓမ္မရညာ တတော ဥဒ္ဓရိတွာ
ပိတ္တာရိတဘာဝေ ကတေ သဒေဝကဿ လောကဿ ဟိတသုခေါဟဘာဝဉ္စ ဒိသ္မာတိ
အဓိပ္ပာယော။-ဋီကာ။

တော်သည်။ ဓာတုနိဓာနံ၊ ကို။ ကရိယာမိ၊ ပြုပါအံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့
လျှောက်ပြီ။ ထေရော၊ အရှင်မဟာကဿပ ထေရ်သည်။ တေသံ တေသံ
ရာဇကုလာနံ၊ ထိုထိုမင်းမျိုးတို့၏။ ပရိစရဏမတ္တမေဝံ၊ သွားလေရာအရပ်သို့
ယူ၍ ပြုစုပူဇော်လောက်ရုံ ဓာတ်တော်မျှကိုသာ။ ထပေတွာ၊ ၍။ သေသ
ဓာတုယော၊ ကြွင်းသောဓာတ်တော်တို့ကို။ အာဟရိ၊ ဆော်ခင်ပြီ။

ပန၊ အထူးကား။ ရာမဂါမေ၊ ရာမ-ရွာ၌။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။
နဂါ၊ နဂါးတို့သည်။ ပရိဂ္ဂဟိသု၊ သိမ်းဆည်းကြကုန်ပြီ။ တာသံ၊ ထို
ရာမ-ရွာ၌ ဓာတ်တော်တို့၏။ အန္တရာယော၊ အန္တရာယ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။
အနာဂတေ၊ နောင်အခါ၌။ လကာဒိပေ၊ သိဟိဋ္ဌိကျွန်း၌။ မဟာဝိဟာ
ရေ၊ မဟာဝိဟာရ-၌။ မဟာစေတီယမ္ပိ၊ မဟာစေတီတော်၌။ နိဒဟိယန္တိ၊
သိုမှီး သိမ်းဆည်းကြကုန်လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ နှလုံးသွင်း၍။ တာ၊ ထိုရာမ-
ရွာ၌ ဓာတ်တော်တို့ကို။ န၊ အာဟရိတွာ၊ မဆောင်ယူမူ၍။ သေသေဟိ၊
ကြွင်းကုန်သော။ သတ္တဟိ၊ ခုနစ်မြို့ကုန်သော။ နဂရေဟိ၊ မြို့တို့မှ။ အာ-
ဟရိတွာ၊ ၍။ ရာဇဂဟဿ၊ ။ ပါစိနဒိက္ခိဏဒိသာတာဂေ၊ အရှေ့တောင်
ထောင်အရပ်အဖို့၌။ ဌတွာ၊ ရပ်၌။ ဣမသ္မိ၊ ဌာနေ၊ ဤအရပ်၌။ ယော-
ပါသာဏော၊ အကြင်ကျောက်ခဲသည်။ အတ္ထိ၊ ။ သော၊ ထိုကျောက်
ခဲသည်။ အန္တရဓာယတု၊ ကွယ်စေသတည်း။ ပံသု၊ မြေမှုန့်သည်။ သုဝိ
သုဒ္ဓါ၊ အလွန်စင်ကြယ်သည်။ ဟောတု၊ ဖြစ်စေသတည်း။ ဥဒကံ၊ သည်း။
မာ ဥဋ္ဌဟတု၊ မထစေသတည်း။ ဝါ၊ မထွက်စေသတည်း။ ဣတိ၊ သို့။
အဓိဋ္ဌာသိ၊ အဓိဋ္ဌာန်တော်မူပြီ။

ရာဇာ၊ အဇာတသတ်မင်းသည်။ တံ၊ ဌာနံ၊ ထိုအရပ်ကို။ ခဏာပေတွာ၊
တူးစေ၍။ တတော၊ ထိုအရပ်မှ။ ဥဒ္ဓတပံသုနာ၊ ထုတ်ဆောင်အပ်သော
မြေမှုန့်ဖြင့်။ ဣဋ္ဌကာ၊ အုတ်တို့ကို။ ကာရေတွာ၊ ၍။ အသိတိ မဟာသာ
ဝကာနံ၊ ရှစ်ကျိပ်သော မဟာသာဝကတို့၏။ စေတီယာနိ၊ စေတီတော်
တို့ကို။ ကာရေတိ၊ ပြုစေ၏။ ဣမ၊ ဤအရပ်၌။ ရာဇာ၊ သည်။ ကိ၊
အဘယ်ကို။ ကာရေတိ၊ ပြုစေသနည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ပစ္စန္နာနမ္ပိ၊ မေးသူ
တို့အားလည်း။ မဟာသာဝကာနံ၊ တို့၏။ စေတီယာနိ၊ တို့ကို။ (ကာ

၁။ ပရိစရဏမတ္တမေဝံ ထပေတွာ။ ။ ပရိစရဏမတ္တမေဝါတိ ဂဏောက္ခာ (သွား
လေရာအရပ်သို့ ဆောင်ယူ၍။) ပရိစရိတဗ္ဗဓာတုမတ္တမေဝံ (ပြုစုလုပ်ကျွေးသောက်ရုံ
ဓာတ်တော်မျှကိုသာ။) ရာဇုနံ ဟတ္ထေ ထပေတွာ၊ န စေတီယေသု၊ တထာ ဟိ
ပစ္စာ အသောကမဟာရာဇာ ဧရတီယေသု ဓာတုနံ န လဘတိ-နိကာ။

ရေတိ။) ဣတိ သို့။ ဝဒန္တိ။ ကုန်၏။ ကောစိ။ တစုံတယောက်သည်။
 ဓာတုနိဓာနဘာဝံ။ ဓာတ်တော်တို့ကို သိမ်းရာ၏ အဖြစ်ကို။ န ဇာနာတိ။
 မသိ။ ပန၊ ဆက်။ တသ္မိံ ပဒေသေ။ ထိုရုပ်သည်။ အသိတိဟတ္ထဂမ္ဘီရေ။
 အတောင်ရှစ်ဆယ်ရှိအောင် နက်သည်။ ဇာတေ၊ ဖြစ်လတ်သော်။ ဟေဋ္ဌာ၊
 အောက်၌။ လောဟသန္တာရံ။ သံပြားအခင်းကို။ သန္တရာပေတွာ၊ ခင်း
 စေ၍။ တတ္ထ၊ ထို သံပြားအခင်း၌။ ထူပါရာမေ၊ ထူပါရုံ၌။ စေတိယ
 ဃရပူမာဏံ။ စေတိကျောင်းဆောင် ပမာဏရှိသော။ တမ္ဗလောပမာယံ။
 ကြေးနီဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သော။ ဂေဟံ၊ ကျောင်းဆောင်ကို။ ကာရာပေတွာ၊
 ရှိ။ အဋ္ဌ အဋ္ဌ၊ ရှစ်လုံး ရှစ်လုံးကုန်သော။ ဟရိစန္ဒနာဒိမယေ၊ စန္ဒကူး
 ရှေ့ အစရှိသည်တို့ဖြင့် ပြုအပ် ကုန်သော။ ကရဏေ စ၊ ကြွတ်တို့ကို
 လည်းကောင်း။ ထူပေ စ၊ ပုထိုးတော်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ကာရာပေ
 သိ၊ ပြုစေပြီ။

အထ၊ ထိုမှနောက်၌။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ဟရိ
 စန္ဒနကရဏေ၊ စန္ဒကူး ရှေ့ကြွတ်၌။ ပက္ခိပိတွာ၊ ထည့်၍။ တံ ဟရိစန္ဒန
 ကရဏကမ္ပိ၊ ထို စန္ဒကူး ရှေ့ကြွတ်ကိုလည်း။ အညသ္မိံ၊ အခြားသော။
 ဟရိစန္ဒနကရဏကော၊ ၌။ (ပက္ခိပိ၊ ထည့်ပြီ။) တမ္ပိ၊ ထိုစန္ဒကူး ရှေ့ကြွတ်
 ကိုလည်း။ အညသ္မိံ၊ သော။ (ဟရိစန္ဒနကရဏေ၊ ၌။ ပက္ခိပိ၊ ပြီ။) ဣတိ
 ဝေံ။ အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဟရိစန္ဒနကရဏေ၊ တို့ကို။ ဧကတော၊ တပေါင်း
 တည်း။ ကတွံ၊ ၍။ ဧတေနဝ ဥပါယေန၊ ဤနည်းဖြင့်ပင်။ အဋ္ဌ၊ ကုန်
 သော။ တေ ကရဏေ၊ တို့ကို။ အဋ္ဌသု၊ ကုန်သော။ ဟရိစန္ဒနထူပေသု၊
 တို့၌။ ပက္ခိပိ။) အဋ္ဌ၊ ကုန်သော။ ဟရိစန္ဒနထူပေ၊ တို့ကို။ အဋ္ဌ၊ ကုန်
 သော။ လောဟိတစန္ဒနကရဏေသု၊ စန္ဒကူးနီ ကြွတ်တို့၌။ (ပက္ခိပိ။) အဋ္ဌ။
 လောဟိတစန္ဒနကရဏေ၊ တို့ကို။ အဋ္ဌသု။ လောဟိတစန္ဒနထူပေသု၊ တို့၌။
 (ပက္ခိပိ။) အဋ္ဌ။ လောဟိတစန္ဒနထူပေ၊ စန္ဒကူးနီ ပုထိုးတော်တို့ကို။ အဋ္ဌသု။
 ဒန္တကရဏေသု၊ ဆင်စွယ်ကြွတ်တို့၌။ (ပက္ခိပိ။) အဋ္ဌ။ ဒန္တကရဏေ၊ တို့ကို။
 အဋ္ဌသု။ ဒန္တထူပေသု၊ တို့၌။ (ပက္ခိပိ။) အဋ္ဌ။ ဒန္တထူပေ၊ တို့ကို။ အဋ္ဌသု။
 သဗ္ဗရတနကရဏေသု၊ အလုံးစုံသော ရတနာကြွတ်တို့၌။ (ပက္ခိပိ။) အဋ္ဌ။
 သဗ္ဗရတနကရဏေ၊ တို့ကို။ အဋ္ဌသု။ သဗ္ဗရတနထူပေသု၊ တို့၌။ (ပက္ခိပိ။)
 အဋ္ဌ။ သဗ္ဗရတနထူပေ၊ တို့ကို။ အဋ္ဌသု။ သုဝဏ္ဏကရဏေသု၊ ရှေ့ကြွတ်တို့၌။
 (ပက္ခိပိ။) အဋ္ဌ။ သုဝဏ္ဏကရဏေ၊ တို့ကို။ အဋ္ဌသု။ သုဝဏ္ဏထူပေသု၊ တို့၌။
 (ပက္ခိပိ။) အဋ္ဌ။ သုဝဏ္ဏထူပေ၊ တို့ကို။ အဋ္ဌသု။ ရဇတကရဏေသု၊ ငွေကြွတ်
 တို့၌။ (ပက္ခိပိ။) အဋ္ဌ။ ရဇတကရဏေ၊ တို့ကို။ အဋ္ဌသု။ ရဇတထူပေသု။

တို့၌။ (ပက္ခိပိ။) အဋ္ဌ။ ရဇတထူပေ။ တို့ကို။ အဋ္ဌသု။ မဏိကရဏေသု။
 ပတ္တမြားကြုတ်တို့၌။ (ပက္ခိပိ။) အဋ္ဌ။ မဏိကရဏေ။ တို့ကို။ အဋ္ဌသု။ မဏိ
 ထူပေသု။ တို့၌။ (ပက္ခိပိ။) အဋ္ဌ။ မဏိထူပေ။ တို့ကို။ အဋ္ဌသု။ လောဟိတက
 ကရဏေသု။ ပတ္တမြားနီ ကြုတ်တို့၌။ (ပက္ခိပိ။) အဋ္ဌ။ လောဟိတက
 ကရဏေ။ တို့ကို။ အဋ္ဌသု။ လောဟိတကထူပေသု။ တို့၌။ (ပက္ခိပိ။) အဋ္ဌ။
 လောဟိတကထူပေ။ တို့ကို။ အဋ္ဌသု။ မသာရဂလ္လကရဏေသု။ မသာရဂလ်
 ကြုတ်တို့၌။ ဝါ။ ပတ္တမြားပြောက် ကြုတ်တို့၌။ (ပက္ခိပိ။) အဋ္ဌ။ မသာရ
 ဂလ္လကရဏေ။ တို့ကို။ အဋ္ဌသု။ မသာရဂလ္လထူပေသု။ တို့၌။ (ပက္ခိပိ။)
 အဋ္ဌ။ မသာရဂလ္လထူပေ။ တို့ကို။ အဋ္ဌသု။ ဖလိကကရဏေသု။ ဖန်ကြုတ်
 တို့၌။ (ပက္ခိပိ။) အဋ္ဌ။ ဖလိကကရဏေ။ တို့ကို။ အဋ္ဌသု။ ကုန်သော။ ဖလိက
 မယထူပေသု။ ဖန်ဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သော ပုထိုးတော်တို့၌။ ပက္ခိပိ။ ထည့်ပြီ။

သဗ္ဗေသံ၊ အလုံးစုံသော ပုထိုးတော်တို့၏။ ဥပရိမံ၊ အထက်ဖြစ်သော။
 ဖလိကစေတီယံ၊ ဖန်စေတီတော်သည်။ ထူပါရာမစေတီယံပုမာဏံ၊ ထူပါရုံ
 စေတီတော် ပမာဏရှိသည်။ အဟောသံ၊ ဖြစ်ပြီ။ တဿ၊ ထိုဖန်စေတီတော်
 ၏။ - ဥပရိ၊ အထက်၌။ သဗ္ဗရတနမယံ၊ အလုံးစုံသော ရတနာတို့ဖြင့် ပြုလုပ်
 အပ်သော။ ဂေဟံ၊ ကျောင်းဆောင်ကို။ ကာရေသံ၊ ပြီ။ တဿ၊ ထိုရတနာ
 ကျောင်းဆောင်၏။ ဥပရိ၊ ၌။ သုဝဏ္ဏမယံ၊ ရွှေဖြင့် ပြုလုပ်အပ်သော။
 (ဂေဟံ၊ ကျောင်းဆောင်ကို။ ကာရေသံ၊ ပြီ။) တဿ၊ ထိုရွှေကျောင်း
 ဆောင်၏။ ဥပရိ၊ ၌။ ရဇတမယံ၊ ဇွေဖြင့်ပြုလုပ်အပ်သော။ (ဂေဟံ၊ ကာရေသံ။)
 တဿ၊ ထိုဇွေကျောင်းဆောင်၏။ ဥပရိ၊ ၌။ တမ္ပလောဟမယံ၊ ကြေးနီဖြင့်ပြု
 အပ်သော။ ဂေဟံ၊ ကျောင်းဆောင်ကို။ (ကာရေသံ။) တတ္ထံ၊ ထိုကြေးနီကျောင်း
 ဆောင်၌။ သဗ္ဗရတနမယံ၊ အလုံးစုံသောရတနာဖြင့်ပြီးသော။ ဝါလိကံ၊ သံကို။
 ဩကိရိတွာ၊ ကြဖြန့်၍။ ဇလဇထလဇပပွါနံ၊ ရေ၌ဖြစ်သောပန်း။ ကုန်၌ဖြစ်
 သောပန်းတို့၏။ သဟဿာနံ၊ အစုတောင်တို့ကို။ ဝိပွကိရိတွာ၊ အထူးထူး
 အပြားပြား ကြဖြန့်၍။ အစုဆဋ္ဌာနံ၊ အခွဲအားဖြင့် ခြောက်ပါးမြောက်
 ရှိကုန်သော။ ဇာတကသံတာနံ၊ ဇာတ်တော်အရာတို့လည်းကောင်း။ (တနည်း)
 အစုဆဋ္ဌာနံ ဇာတကသံတာနံ၊ ငါးရံ့ငါးဆယ်သော် ဇာတ်တော်တို့လည်း
 ကောင်း။ အသိတိမဟာထေရေ၊ ရှစ်ကျိပ်သော မဟာထေရ်တို့လည်းကောင်း။
 သုဒ္ဓေါဒိဒနမဟာရာဇာနံ၊ သုဒ္ဓေါဒိဒနမဟာရာဇာလည်းကောင်း။ မဟာမာယာ
 ဒေဝီ၊ မဟာမာယာဒေဝီလည်းကောင်း။ သတ္ထံ၊ ခုနစ်ယောက်ကုန်သော။
 သဟဇာတေ၊ ဖွားဖက်တော်တို့လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗာနံ၊ ကုန်

သော။ တောနိ၊ ဤ ရုပ်ပုံတို့ကို။ သုဝဏ္ဏမယာနေဝ၊ ရွှေဖြင့်ပြုအပ်သည်တို့ကိုသာ။ ကာရေသိ၊ ပြို။ ပဉ္စပဉ္စသတေ၊ ငါးရာ ငါးရာ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ သုဝဏ္ဏရတမယေ၊ ရွှေ ငွေတို့ဖြင့် ပြုအပ်ကုန်သော။ ပုဏ္ဏသဇေ၊ ရေပြည်အိုးတို့ကို။ ထပါပေသိ၊ ထားစေပြီ။ ပဉ္စသုဝဏ္ဏဒ္ဓဇသတေ၊ ငါးရာသော ရွှေတံခွန်တို့ကို။ ဥဿာပေသိ၊ စိုက်ထောင်စေပြီ။ ပဉ္စသတေ၊ ငါးရာအတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ သုဝဏ္ဏဒီပေ၊ ရွှေ ဆီမီးခွက်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ပဉ္စသတေ၊ ကုန်သော။ ရတတဒီပေ၊ ငွေ ဆီမီးခွက်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ကာရာပေတွာ၊ ရှိ။ သုဂန္ဓတေလဿ၊ ကောင်းသောအနံ့ရှိသော ဆီဖြင့်။ ပူရေတွာ၊ ပြည့်စေ၍။ တေသု၊ ထို ဆီမီးခွက်တို့၌။ ဒုကူလဝရိယော၊ ဘွဲ့ဖြူပူဆိုးလိပ်တို့ကို။ ဝါ၊ ဘွဲ့ဖြူမီးစာတို့ကို။ တပေသိ၊ ထားပြီ။

အထံ၊ ထိုမှနေခံက်၌။ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ၊ သည်။ မာလာ၊ ပန်းတို့သည်။ မာ မိလာယန္တု၊ မညှိုးနွမ်းစေကုန်သတည်း။ ဂန္ဓာ၊ နံသာတို့သည်။ မာ ဝိနာယန္တု၊ မပျက်ပြယ်စေကုန်သတည်း။ ဒီပါ၊ ဆီမီးတို့သည်။ မာ ဝိဇ္ဇာယန္တု၊ မငြိမ်းစေကုန်သတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အဓိဋ္ဌဟိတွာ၊ အဓိဋ္ဌာန်တော်မူပြီး၍။ သုဝဏ္ဏပဇ္ဇေ၊ ရွှေပြား၌။ အက္ခရာနိ၊ အက္ခရာတို့ကို။ ဆိန္ဒာပေသိ၊ ဖြတ်စေပြီ။ ဝါ၊ ထွင်းစေပြီ။ (ကိ၊ နည်း။)-

အနာဂတေ၊ နောင်အခါ၌။ ပိယဒါသော နာမ၊ မည်သော။ ကုမာရော၊ မင်းသားသည်။ ခတ္တံ၊ ထီးဖြူကို။ ဥဿာပေတွာ၊ ထောင်မတ်စေ၍။ ဝါ၊ စိုက်ထူ၍။ အသောကော၊ အသောကမည်သော။ ဓမ္မရာဇာ၊ တရားမင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့သော။ ထို အသောက-မင်းသည်။ ဣမာ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ဝိတ္တာရိကာ၊ ပျံ့နှံ့ခြင်း ရှိသည်တို့ကို။ ကရိဿတိ၊ ပြုလတ္တံ့။ ဣတိ၊ သို့။ (အက္ခရာနိ။ ဆိန္ဒာပေသိ၊ ပြီ။)

ရာဇာ၊ သည်။ သဗ္ဗပသာဓနေဟိ၊ အလုံးစုံသော တန်ဆာတို့ဖြင့်။ ပူဇေတွာ၊ ပူဇော်ပြီး၍။ အာဒိတော၊ အစမှ။ ပဋ္ဌာယ၊ စေ၍။ ဒွါရံ၊ တံခါးကို။ ပိဒဟန္တော၊ ပိတ်လျက်။ နိက္ခမိ၊ ထွက်သွားပြီ။ သော၊ ထို အဇာတသတ် မင်းသည်။ တဗ္ဗလောဟဒ္ဓါရံ၊ ကြေးနီတံခါးကို။ ပိဒဟိတွာ၊ ပိတ်ပြီး၍။ ဘာဝိဋ္ဌနရဇ္ဇယံ၊ တံခါးရွက်ကို ဆွဲငင်ကြောင်းဖြစ်သော ကြိုး၌။ ကုဋိကမ္ပဒိကာ၊ သံကောက် မင်းတုပ်ကို။ ဗန္ဓိတွာ၊ ဖွဲ့၍။ မဟန္တံ၊ ကြီးစွာသော။ မဏိက္ခန္ဓံ၊ ပတ္တမြားတုံးကို။ ထပေတွာ၊ ထား၍။ အနာဂတေ၊ ၌။ ဒလိဒ္ဓရာဇာ၊ ဆင်းရဲသောမင်းသည်။ ဣမံ မဏိံ၊ ဤ ပတ္တမြားတုံးကို။ ဂဟေ

တော၊ ရှိ။ ဓာတုနံ၊ တို့ကို။ သက္ကာရံ၊ ကောင်းစွာကော်ရှော် ပူဇော်မှုကို။ ကရေတု၊ ပြုစေသတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ အက္ခရံ၊ ကို။ ဆိန္ဒာပေသိ၊ ပြီ။ ဝါ၊ ပြီ။

ဒေဝရာဇာ၊ နတ်တို့၏ မင်းဖြစ်သော။ သဲကြော၊ သည်။ ဝိဿကမ္မံ၊ အလုံးစုံကို အကုန်ပြုလုပ်နိုင်သော ဝိသကြုံနတ်သားကို။ အာမန္တေတွာ၊ ခေါ်၍။ တာတ၊ အမောင်။ အဇာတသတ္တုနာ၊ အဇာတသတ်မင်းသည်။ ဓာတု နိဗ္ဗာနံ၊ ဓာတ်တော် တို့ကို သိမှီး သိမ်းဆည်းရာ အရပ်ကို။ ကတံ၊ ပြီ။ ဣတ္ထေ၊ ဤအရပ်၌။ အာရက္ခံ၊ အစောင့်အရှောက်ကို။ ပဋ္ဌပေဟိ၊ ဖြစ်စေလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ ပဟိဏိ၊ စေတုတ်ပြီ။ သော၊ ထို ဝိသကြုံ နတ် သားသည်။ အာဂန္ဓာ၊ ရှိ။ ဝါဠသဘိဒ္ဓယန္တံ၊ အချင်းချင်းဆက်စပ်သော သားရဲရုပ်ရှိသော ယန္တရားကို။ ယောဇေသိ၊ ယှဉ်စေပြီ။ ဝါ၊ တပ် ထားပြီ။ ကဋ္ဌရူပကာနိ၊ သစ်သားရုပ်တို့ကို။ တသ္မိံ၊ ဓာတ်ဂဗ္ဗေ၊ ထို ဓာတ်တော်တို့ကိုခန်း၌။ ဖလိကဝဏ္ဏဂဂ္ဂေ၊ ဖန်အဆင်းရှိသော သန်လျက် တို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ကိုင်၍။ ဝါတသဒိသ္ဓေန၊ လေအဟုန်နှင့် တူသော။ ဝေဂေန၊ အဟုန်ဖြင့်။ အနုပရိယန္တံ၊ အစဉ်အတိုင်း လှည့်လည်နေသော။ ယန္တံ၊ ယန္တရားကို။ ယောဇေတွာ၊ ယှဉ်စေ၍။ ဝါ၊ တပ်၍။ ကောယ ဝေ၊ တချောင်းသာလျှင် ဖြစ်သော။ အာဏိယာ၊ မယ်နဖြင့်။ ဝါ၊ စို့ဖြင့်။ ဗန္ဓိတွာ၊ ဖွဲ့၍။ ဝိဿကမ္မော၊ ဝိသကြုံသည်။ ဒေဝလောကမေဝ၊ နတ်ပြည်သို့သာ။ ဂတော၊ ပြန်သွားပြီ။ [ဤနေရာဝယ် ဗန္ဓိတွာ-၏နောက်၌ “ဂတော” ဟု ရှိမှ “အနေကကဋ္ဌရူပဝိစိတ္တယန္တံ အတ္တနော ဒေဝါနတာဝေန ကောယ ဝေ အာဏိယာ ဗန္ဓိတွာ ဝိဿကမ္မော ဒေဝလောကမေဝ ဂတော” ဟုသော် ဒီကာဖွင့်နှင့် ညီသည်။]

[“သမန္တတော” တိအာဒိ ပန တသ္မိံ ဓာတု နိဗ္ဗာနော အဇာတသတ္တုနော ကိစ္စဝိသေသာနုဋ္ဌာနဒဿနံ - ဝိကာ။] သမန္တတော၊ ပတ်ဝန်း ကျင်၌။ ဂိဉ္ဇကာဝသထာကာရေန၊ အုတ်တိုက်နေရာ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ သိလာ ပရိက္ခေပံ၊ ကျောက် အကာအရံကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ ဥပရိ၊ ၌။ ကောယ၊ တချပ်သော။ (သိလာယ၊ ကျောက်ပြားဖြင့်။) ပိဒဟိတွာ၊ ပိတ်၍၊ ပံသံ၊ မြေမုန်ကို။ ပက္ခိပိတွာ၊ အပေါ်၌ထည့်၍။ ဘူမိံ၊ မြေကို။ သမံ၊ ညီသည် ကို။ ကတွာ၊ ရှိ။ တဿ၊ ထို မြေမုန်၏။ ဥပရိ၊ ၌။ ပါသာဏထူပံ၊ ကျောက်ပုထိုးကို။ ပတိဋ္ဌာပေသိ၊ တည်စေပြီ။ ဝေ၊ ဤသို့။ ဓာတုနိဗ္ဗာနော၊ ဓာတ်တော်တို့ကို သိမှီး မြှုပ်နှံမှုသည်။ နိဋ္ဌိတေ၊ ပြီးဆုံးလတ်သော်။

ယာဝတာယုကံ၊ အကြင်အကြင် အသက်အပိုင်းအခြားအတိုင်း။ ဌတော၊ တည်၍။ ထေရောပိ၊ အရှင် မဟာကဿပထေရ်သည်လည်း။ ပရိနိဗ္ဗာတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီ။ ရာဇာပိ၊ အဇာတသတ်မင်းသည်လည်း။ ယထာကမ္ပိ၊ ကံအားလျော်စွာ။ ဂတော၊ သွားရပြီ။ [မည်းတော်ကိုလုပ်ကြံခဲ့သည့် ကံအားလျော်စွာ ဥဿဒ-ငရဲသို့ သွားရပြီ။] တေပိ မနုဿာ၊ ထိုလက်ထက်က လူတို့သည်လည်း။ ကာလံ ကတာ၊ ပြုအပ်ပြီးသော သေချိန်ရှိ ကုန်ပြီ။ ဝါ၊ ကွယ်လွန်ပြီ။

အပရတာဂေ၊ နောက်အဖို့၌။ ပိယဒါသော နာမ၊ ပိယဒါသ-မည်သော။ ကုမာရော၊ မင်းသားသည်။ ဆတ္တိံ၊ ထီးဖြူကို။ ဥဿာပေတွာ၊ ထောင်မတ်စေ၍။ ဝါ၊ စိုက်ထူ၍။ အသောကော နာမ၊ အသောက-မည်သော၊ ဓမ္မရာဇာ၊ တရားမင်းသည်။ ဟုတွာ၊ ၍။ တာ ဓာတုယော၊ ထိုဓာတ်တော်တို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဇမ္ဗုဒီပေ၊ ဇမ္ဗုဒိပ်၌။ ဝိတ္တာရိကာ၊ ပျံ့နှံ့ခြင်းရှိသည်တို့ကို။ အကာသိ၊ ပြီ။ ကထံ၊ အဘယ်သို့ပြုသနည်း။ သော၊ ထိုအသောက-ဓမ္မရာဇာသည်။ နိဂြောဓသာမဏေရံ၊ နိဂြောဓသာမဏေ-ကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။ သာသနေ၊ သာသနာတော်၌။ လဒ္ဓပ္ပယာဒေါ၊ ရအပ်သောကြည်ညိုခြင်းရှိသည်။ (ဟုတွာ။) စတုရာသီတိ ဝိဟာရသဟဿာနိ၊ ရှစ်သောင်းလေးထောင်သော ကျောင်းတို့ကို။ ကာရေတွာ၊ ဆောက်လုပ်စေ၍။ ဘိက္ခုသံသံ၊ ရဟန်းအပေါင်းကို။ ပုစ္ဆိံ၊ မေးလျှောက်ပြီ။ (ကံ၊ နည်း။) ဘန္တေ၊ တို့။ မယာ၊ ဒကာတော်သည်။ စတုရာသီတိ ဝိဟာရသဟဿာနိ၊ တို့ကို။ ကာရိတာနိ၊ ဆောက်လုပ်စေအပ်ပါကုန်ပြီ။ ဓာတုယော၊ ဓာတ်တော် တို့ကို။ ကုတော၊ အဘယ်အရပ်မှ။ လဘိဿာမိ၊ ရပါအံ့နည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (ပုစ္ဆိံ၊ ပြီ။) မဟာရာဇ၊ မဟာရာဇာ။ ဓာတုနိဗ္ဗာနံ နာမ၊ ဓာတ်တော်တို့ကို သို့မှီးသိမ်းဆည်းရာ အရပ်မည်သည်။ အတ္တိံ၊ ၏။ ဣတိ၊ သို့။ သုဏောမ၊ ကြားရကုန်၏။ ပန၊ ထိုသို့ပင် ကြားရပါကုန် သော်လည်း။ အသုကသိံ၊ ဌာနေ၊ ဤမည်သောအရပ်၌။ (အတ္တိံ၊ ၏။) ဣတိ၊ သို့။ နပညာယတိ၊ မထင်ရှား။

ရာဇာ၊ သည်။ ရာဇဂဟေ၊ ၌။ စေတိယံ၊ တော်ကို။ ဘိန္ဒူပေတွာ၊ ငောက်ခွံစေ၍။ ဓာတု၊ ဓာတ်တော်ကို။ အပဿန္တော၊ မတွေ့လတ်သော်။ ပဋိပါကတိကံ၊ တဖန် ပကတိအတိုင်း ရှိသည်ကို။ ကာရေတွာ၊ ပြုစေ၍။ ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနီယော၊ ဘိက္ခု၊ ဘိက္ခုနီ-တို့လည်းကောင်း။ ဥပါသက ဥပါသိကာယော၊ ဥပါသကာ ဥပါသိကာ-တို့လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။

စတထော၊ လေးမျိုးကုန်သော၊ ပရိသာ၊ ပရိသတ်တို့ကို။ ဂဟေတာ၊ ပင့်ခေါ်၍။ ဝေသာလီ၊ သို့။ ဂတော၊ သွားပြီ။ တကြာပိ၊ ထို ဝေသာလီမြို့၌ လည်း။ အ လဘိတွာ၊ မရမူ၍။ ကပိလဝတ္ထု၊ ကပိလဝတ္ထုမြို့သို့။ (ဂတော၊ သွားပြန်ပြီ။) တကြာပိ၊ ထို ကပိလဝတ္ထု မြို့၌လည်း။ အ လဘိတွာ၊ မူ၍။ ရာမဂါမိ၊ ရာမ-ရွာသို့။ ဂတော၊ ပြီ။ ရာမဂါမေ၊ ၌။ နာဂါ၊ နဂါးတို့သည်။ စေတိယံ၊ စေတီတော်ကို။ ဘိန္ဒိတု၊ ဖောက်ခွဲခြင်းငှာ။ န အဒိသ၊ မပေးကြကုန်။ စေတိယေ၊ ၌။ နိပတိတိကဒါလော၊ ကျသော ပေါက်တူးသည်။ ခဏ္ဍာခဏ္ဍိ၊ အပိုင်းငယ် အပိုင်းကြီး။ အဟောသိ၊ ပြီ။ ဝေ၊ ဤသို့။ တကြာပိ၊ ထို ရာမ-ရွာ စေတီတော်၌လည်း။ အ လဘိတွာ၊ ၍။ အလ္လကပ္ပံ၊ အလ္လကပ္ပ-တိုင်းလည်းကောင်း။ ဝေဠုဒီပံ၊ ဝေဠုဒီပ-တိုင်း လည်းကောင်း။ ပါဝါ၊ ပါဝါ-မြို့လည်းကောင်း။ ကုသိနာရံ၊ ကုသိနာရံ မြို့လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော အရပ်တို့၌။ စေတိ ယာနိ၊ တို့ကို။ ဘိန္ဒိတု၊ ၍။ ဓာတု၊ ကို။ အ လဘိတွာဝ၊ မရ၍သာ။ ပဋိပါကတိကာနိ၊ တဖန် ပကတိအတိုင်း ရှိသည်တို့ကို။ ကတွာ၊ ၍။ ပုန၊ ဖန်။ ရာဇဂဟံ၊ သို့။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ စတထော၊ ကုန်သော။ ပရိသာ၊ တို့ကို။ သန္နိပါတာပေတွာ၊ စည်းဝေးစေ၍။ အသုကဋ္ဌာနေ နာမ၊ ထို မည်သော အရပ်၌။ ဓာတုနိဓာနံ၊ သည်။ (အတ္ထိ။) ဣတိ၊ သို့။ ကေနစိ၊ တစ်တယောက်သည်။ သုတပုဗ္ဗံ၊ ကြားအပ်ဖူးခဲ့သော အရပ်သည်။ အတ္ထိ၊ ရှိပါသလော။ (ဣတိ၊ သို့။) ပုစ္ဆိ၊ မေးလျှောက်ပြီ။

တကြ၊ ထို ပရိသတ်၌။ ဧကော၊ တပါးသော။ ဝိသဝဿသတိကော၊ အသက်တရာနှစ်ဆယ်ရှိသော။ ထေရော၊ သည်။ အသုကဋ္ဌာနေ၊ ၌။ ဓာတု နိဓာနံ၊ သည်။ (အတ္ထိ။) ဣတိ၊ သို့။ န၊ ဇာနာမိ၊ မသိ။ မယံ၊ ၎င်း။ ပိတာ၊ မမည်းတော်ဖြစ်သော။ မဟာထေရော၊ ပန၊ သည်ကား။ မံ၊ ငါကို။ သတ္တဝဿကာလေ၊ ခုနစ်နှစ်ရှိရာ အခါ၌။ မာလာစင်္ကောဋ္ဌကံ၊ ပန်းတောင်းကို။ ဂါဟာပေတွာ၊ ယူစေ၍။ သာမဏေရ၊ သာမဏေ။ ဧဟိ၊ လာလော့။ အသုကဂစ္ဆန္တုရေ၊ ထိုမည်သော ချုံအကြား၌။ ပါသာဏထူပေါ၊ ကျောက်စေတီသည်။ အတ္ထိ၊ တတ္ထ၊ ထို ကျောက်စေတီရှိရာ ချုံကြားသို့။ ဂစ္ဆာမ၊ သွားကြကုန်စို့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော၍။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ ပူဇေတွာ၊ ပူဇော် ပြီး၍။ သာမဏေရ၊ သာမဏေ။ ဣမံ ဌာနံ၊ ဤအရပ်ကို။ ဥပဓာရေတံ၊ ဆောင်ရွက် မှတ်သားခြင်းငှာ။ ဝဇ္ဇတိ၊ သင့်၏။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြော ဖူးပြီ။ မဟာရာဇ၊ ဇာ။ အဟံ၊ သည်။ ဧတ္တကံ၊ ဤမျှလောက်သော

အကြောင်းအရာကို။ ဇာနာမိ သိ၏။ ဣတိ သို့။ အာဟ၊ ပြောပြီ။ ရာဇာ၊
သည်။ တေဒေဝ၊ ဤအရပ်သည်ပင်။ ဌာနံ၊ ဓာတ်တော်တည်ရာ အရပ်
တည်း။ ဣတိ သို့။ ဝတုာ၊ ၍။ ဂစ္ဆေ၊ ချုံ့ထို့ကို။ ဟာရေတွာ၊ ဖယ်
ရှားစေ၍။ ပါသာဏထူပူဇာ၊ ကျောက်စေတီကိုလည်းကောင်း။ ပံသံ စ၊ မြေ
မှုန့်ကိုလည်းကောင်း။ အပနေတွာ၊ ဖယ်ရှား၍။ ဟေဋ္ဌာ၊ အောက်၌။ သုဓာ
ဘူမိ၊ အင်္ဂါတေမြေကို။ အဒ္ဓသ၊ မြင်ရပြီ။

တတော၊ ထိုမှနောက်၌။ သုဓဉ္စ၊ အင်္ဂါတေကိုလည်းကောင်း။ ဣဋ္ဌကာ
ယော စ၊ အုတ်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဟာရေတွာ၊ ၍။ အနုပုဗ္ဗေန၊ အစဉ်
အားဖြင့်။ ပရိဝေဏံ၊ ပရိဝဏ်သို့။ ဩရုယု၊ သက်ဆင်း၍။ သတ္တ ရတန
ဝါလုကံ(စ)၊ ရတနာခုနစ်ပါးဖြင့်ပြီးသော သဲကိုလည်းကောင်း။ အသိဟတ္တာ
နိ၊ လက်၌ သန်လျက်ရှိကုန်သော။ သမ္ပရိဝတ္တကာနိ၊ တပြောင်းပြန်ပြန်
လှည့်လည်ကုန်သော။ ကဋ္ဌရူပကာနိ စ၊ သစ်သားရုပ်တို့ကိုလည်းကောင်း။
အဒ္ဓသ၊ ပြီ။ သော၊ ထို အသောက-မင်းသည်။ ယက္ခဒါသကေ၊ နတ်၏
ကျွန်တို့ကို။ ပက္ခောသာပေတွာ၊ ခေါ်စေ၍။ ဗလိကမ္ပိ၊ ဗလိနတ်စာ တင်
မှုကို။ ကာရာပေတွာပိ၊ ၍လည်း။ အန္တံ၊ အဆုံးကို။ နေဝ(ပဿန္တော)၊
မမြင်ရသည်။ ကောဋီ၊ အစကို။ န ပဿန္တော၊ မမြင်ရသည်။ (ဟုတွာ။)
ဒေဝတာနံ၊ နတ်တို့အား။ နမဿမာနော၊ ရှိခိုးလျက်။ အဟံ၊ အကျွန်ုပ်
သည်။ ဣမာ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ စတုရာသီတိယာ
ဝိဟာရသဟဿေသု၊ ရှစ်သောင်း လေးထောင်သော ကျောင်းတိုက်တို့၌။
နိဒဟိတွာ၊ သိမိုးသိမ်းဆည်း၍။ သက္ကာရံ၊ ပူဇော်သက္ကာရကို။ ကရိဿာမိ၊
ပြုပါအံ့။ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ မေ၊ အား။ အန္တရာယံ၊ အန္တရာယ်ကို။
မာ ကရောန္တု၊ မပြုကြပါကုန်လင့်။ ဣတိ သို့။ အာဟ၊ ပြီ။

ဒေဝရာဇာ၊ သော။ သန္တက္ကာ၊ သည်။ စာရိကံ၊ ကို။ စရန္တော၊ လတ်
သော်။ တံ၊ ထို အသောက- မင်းကို။ ဒိသုာ၊ ၍။ ဝိဿကမ္ပိ၊ ဝိသကြံ
နတ်သားကို။ အာမန္တေသိ၊ ပြီ။ (ကိံ။) တာတ၊ အမောင်။ အသော
ကော၊ မည်သော။ ဓမ္မရာဇာ၊ သည်။ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ နိဟရိဿာမိ၊
ထုတ်ဆောင်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံ၍။ ပရိဝေဏံ၊ သို့။ ဩတိဏ္ဏော၊ သက်
ရောက်ပြီ။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ ကဋ္ဌရူပကာနိ၊ တို့ကို။ ဟာရေဟိ၊ ဖယ်ရှားချေလော့။
ဣတိ (အာမန္တေသိ)၊ ပြီ။ သော၊ ထို ဝိသကြံ နတ်သားသည်။ ပဉ္စစုဋ္ဌ
ဂါမဒါရကဝေသန၊ ငါးခုသော ဦးစွန်းရှိသော ရွာသားကလေးအသွင်ဖြင့်။
ဂန္ဓာ၊ ၍။ ရညော၊ ၍။ ပုရတော၊ ရွှေ၌။ ဓနုဟတ္ထော၊ လက်၌လေးရှိ

သည်။ (ဟုတ်တော့။) ငွေတော့၊ ရပ်၍။ မဟာရာဇ၊ ဇာ။ ဟရာမိ၊ ဖယ်ရှားပါအံ့။
 'ဣတိ၊ သို့။ အာဟာ၊ ပြို။' တာတ၊ အမောင်။ 'ဟရာ၊ ဖယ်ရှားလော့။ ဣတိ၊
 သို့။ (ဝုတ္တေ၊ ပြောအပ်သော်။) သရံ၊ မြားကို။ ဂဟေတော့၊ ၍။ သန္နိမ္မိ
 ယေဝ၊ အစပ်၌သာ။ ဝိဇ္ဇိ၊ ပစ်ခွင်းပြီ။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော စက်ရုပ်သည်။
 ဝိပွကိရိယိတ္ထ၊ အထူးထူး အပြားပြား ပြန်ကြပြီ။ အထ၊ ထိုမှနောက်၌။
 ရာဇာ၊ သည်။ အာဝိဇ္ဇနေး၊ တံခါးရွက်ကို ဆွဲငင်ကြောင်းဖြစ်သော ကြိုး
 ၌။ ဗန္ဓံ၊ ဖွဲ့အပ်သော။ 'ကုဋ္ဌိကမုဒ္ဒိကံ၊ သံကောက်-မင်းတုပ်ကို။ ဂဏိယူပြီ။
 မဏိကွန္ဓံ၊ ပတ္တမြားတုံးကို။ ပဿိ၊ တွေ့မြင်ရပြီ။ ပုန၊ ဖန်။ အနာဂတေ။ ပ။
 ကရောတုတိ-ဟူသော။ (နောင်အခါ၌ ဆန်းရဲသောမင်းသည် ဤပတ္တမြား
 တုံးကိုယူ၍ ဓာတ်တော်တို့ကို ပူဇော်မှုကိုပြုစေသတည်း...ဟူသော။) အက္ခရာ
 နိ၊ အက္ခရာတို့ကို။ ဒိသု၊ ၍။ ကုဋ္ဌိတော့၊ စိတ်ဆိုး၍။ မာဒိသံ နာမ၊
 ငါ့ကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်မည်သော။ ရာဇာနံ၊ ကို။ ဒလိဒ္ဓရာဇာတိ၊ ဆန်းရဲသော
 မင်းဟူ၍။ ဝတ္ထု၊ ဆိုခြင်းငှာ။ န ယတ္ထံ၊ မသင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြ၍။
 ပုနပုနံ၊ ထပ်ကာ၊ ထပ်ကာ။ ဃဇ္ဇေတော့၊ စေ့ဆော်၍။ ဒွါရံ၊ ကို။ ဝိဝရာ
 ပေတော့၊ ဖွင့်စေ၍။ အန္တောဂေဟံ၊ ကျောင်းဆောင်အတွင်းသို့။ ပဝိဇ္ဇော၊
 ဝင်ပြီ။

အဋ္ဌာရသဝဿာဓိကာနံ၊ တဆယ့်ရှစ်နှစ် အလွန်ရှိကုန်သော။ ဒွိန္ဒံ ဝဿ
 သတာနံ၊ အနှစ် နှစ်ရာတို့၏။ ဥပရိ၊ အထက်၌။ အာရောပိတဒိပါ၊ တင်ထား
 အပ်သော ဆီမီးတို့သည်။ တထေဝ၊ ထို တင်ထားအပ်သည့်အတိုင်းသာ။
 ပဇ္ဇလန္တိ၊ တောက်ပ ကုန်၏။ နီလပုလပုပ္ဖါနိ၊ ကြာညိုပန်းတို့သည်။ တာဓံဏံ၊
 ထိုခဏ၌။ အာဟရိတော့၊ ၍။ အာရောပိတာနိ ဝိယ၊ တင်ထားအပ်ကုန်
 သကဲ့သို့။ (ဟောန္တိ။) ပုပ္ဖသန္တာရော၊ ပန်းအခင်းသည်။ တာဓံဏံ၊ ၌။ သန္တ
 တော ဝိယ၊ ခင်းထားအပ်သကဲ့သို့။ (ဟောတိ။) ဂန္ဓာ၊ နံ့သာတို့သည်။
 တံ မုဟတ္ထံ၊ ထိုမုဟတ်၌။ ဝါ၊ ထိုခဏ၌။ ပိသိတော့၊ ကြိတ်၍။ ထပိတာ
 ဝိယ၊ ထားအပ်ကုန်သကဲ့သို့။ (ဟောန္တိ။) ရာဇာ၊ သည်။ သုဝဏ္ဏပဋံ၊ ရွှေ
 ပြားကို။ ဂဟေတော့၊ ၍။ အနာဂတေ၊ ၌။ ပိယဒါသော နာမ၊ မည်
 သော။ ကုမာရော၊ သည်။ ဆတ္တံ၊ ကို။ ဥဿာပေတော့၊ ၍။ အသောကော
 နာမ၊ သော။ ဓမ္မရာဇာ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လတ္တံ့။ သော၊ ထို
 မင်းသည်။ ဣမာ ဓာတုယော၊ တို့ကို။ ဝိတ္တာရိကာ၊ ပြန်ကျယ်ခြင်း ရှိသည်
 တို့ကို။ ကရိဿတိ၊ လတ္တံ့။ ဣတိ၊ ဤစာကို။ ဝါစေတော့၊ ဖတ်၍။ ဘော၊
 အမောင်တို့။ အဟံ၊ ကို။ အယျေန မဟာကဿပတ္ထေရေန၊ အရှင် မဟာ-

ကဿပ-ထေရ်သည်။ ဒိဋ္ဌော၊ မြင်အပ်ပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ ဝတော၊ ၍။ ဝါမ-
ဟတ္ထံ၊ လက်ဝဲလက်ကို။ အာဘုဇိတွာ၊ ခွေ၍။ ဒက္ခိဏေန၊ လက်ယာဖြစ်
သော။ ဟတ္ထေန၊ ဖြင့်။ ပပေယျါ၊ လက်ခမောင်းခတ်ပြီ။

သော၊ ထို အသောက ဓမ္မရာဇာ-သည်။ တသ္မိံ၊ ဌာနေ၊ ထို အရပ်၌။
ပရိစရဏဓာတုမတ္ထမေဝ၊ သွားလေရာ အရပ်သို့ယူ၍ ပြုစုပူဇော်လောက်ရှိ
ဓာတ်တော်မျှကိုသာ။ ထံပေတွာ၊ ၍။ သေသား၊ ကြွင်းကုန်သော။ ဓာတု
ယော၊ ထိုကို။ ဂဟေတွာ၊ ၍။ ဓာတုဂေဟံ၊ ဓာတ်တော်တည်ရာ ကျောင်း
ဆောင်ကို။ ပုဗ္ဗေ၊ ၌။ ပိတိတနယေနေဝ၊ ပိတ်အပ်သော နည်းဖြင့်သာ။
ပိဒဟိတွာ၊ ပိတ်၍။ သဗ္ဗံ၊ အလုံးစုံသော ကျောင်းဆောင်ကို။ ယထာ
ပကတိယာဝ၊ အကြင်အကြင် ပင်ကိုအတိုင်းသာ။ ကတွာ၊ ၍။ ဥပရိ၊ ၌။ ဟိသာ
ဏံစေတီယံ၊ ကျောက်စေတီကို။ ပတိဋ္ဌာပေတွာ၊ တည်စေ၍။ စတုရာသီ
တိယာ ဝိဟာရသဟဿေသု၊ တို့၌။ ဓာတုယော၊ ထိုကို။ ပတိဋ္ဌာပေတွာ၊
၍။ မဟာထေရေ၊ ထိုကို။ ဝန္တိတွာ၊ ၍။ ပုစ္ဆိ၊ ပြီ။ (ကိ။)၊ ဘန္တေ၊
တို့။ (အဟံ၊ ဒကာတော်သည်။) ဗုဒ္ဓသာသနေ၊ ၌။ ဒါယာဒေါ၊
အမွေခံသည်။ အမှီ၊ ဖြစ်ပါပြီလော။ ဣတိ (ပုစ္ဆိ)၊ ပြီ။ မဟာရာဇ၊
ဇာ။ တံ၊ သည်။ ကိဿ၊ ကြောင့်။ ဒါယာဒေါ၊ အမွေခံသည်။ (အသိ၊
ဖြစ်နိုင်အံ့နည်း။) တံ၊ သည်။ သာသနဿ၊ ၏။ ဗာဟိရကော၊ အပ
၌ ဖြစ်သည်။ (အသိ၊ ဖြစ်၏။) ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်ကြကုန်ပြီ။ ဘန္တေ၊ တို့။
ဆန္ဒဝုတိကောဋ္ဌိနံ၊ ကိုးဆယ်ခြောက်ကုဋေသော ဥစ္စာကို။ ဝိဿဇေတွာ၊
စွန့်လွှတ်၍။ စတုရာသီတိ ဝိဟာရသဟဿာနိ၊ ထိုကို။ ကာရေတွာ၊
ပြီး၍။ ဝါ၊ လျက်။ အဟံ၊ ဒကာတော်သည်။ ဒါယာဒေါ၊ သည်။
န (ဟောတိ)၊ အကယ်၍ မဖြစ်အံ့။ (ဧဝံ သတိ၊ သော်။) အညော၊
ဒကာတော်မှ အခြားသော။ ကော၊ အဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဒါယာဒေါ၊
သည်။ (ဟောတိ၊ ဖြစ်ပါသနည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။ မဟာရာဇ၊
ဇာ။ တံ၊ သည်။ ပစ္စယဒါယကော နာမ၊ ပစ္စယဒါယကာ-သာမည်၏။
ယော ပန၊ အကြင် ပုဂ္ဂိုလ်သည်ကား။ အတ္တနော၊ ၏။ ပုတ္တဉ္စ၊ သားကို
လည်းကောင်း။ ဓိတရဉ္စ၊ သမီးကိုလည်းကောင်း။ ပဗ္ဗာဇေတိ၊ ရှင်ဖြစ်စေ
၏။ အယံ၊ ဤ မိမိ၏လားသမီးကို ရှင်ဖြစ်စေသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ။
ဒါယာဒေါ နာမ၊ အမွေခံမည်သည်။ (ဟောတိ။) ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်ကြ
ကုန်ပြီ။ သော၊ ထို အသောက ဓမ္မရာဇာ-သည်။ ပုတ္တဉ္စ၊ သားတော်ကို
လည်းကောင်း။ ဓိတရဉ္စ၊ သမီးတော်ကိုလည်းကောင်း။ ပဗ္ဗာဇေသိ၊ ရှင်ဖြစ်စေ

ပြီ။ အထ၊ ထို သားတော် သမီးတော်တို့ကို ရှင်ဖြစ်စေပြီးရအံ့။ နံ၊ ထို အသောက ဓမ္မရာဇာ-ကို။ ထေရာ၊ ထေရ်တို့သည်။ အာဟံသု၊ ကုန်ပြီ။ (ကိ။) မဟာရာဇ၊ ဇာ။ ဣဒါနိ၊ ဤ။ သာသနော၊ ဤ။ ဒါယာဒေါ။ အမွေခံသည်။ အသိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (အာဟံသု၊ ကုန်ပြီ။)

ဝေမေတံ ဘူတပုဗ္ဗန္တိ၊ ကား-ဝေ၊ သို့။ ဝါ၊ ဖြင့်။ အတိတေ၊ အတိတ် အခါ၌။ ဇေတံ ဓာတုနိဓာနမှို့၊ ဤ ဓဉ္စတံတော်တို့ကို သို့မှီး သိမ်းဆည်းခြင်း သည်လည်း။ ဇမ္ဗုဒိပတလေ၊ ဇမ္ဗုဒိပအပြင်၌။ ဘူတပုဗ္ဗ၊ ရှေး၌ဖြစ်ပွားပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ တတိယသံဂီတိကာရာပိ၊ တတိယသံဂါယနာ-တင်မှုကို ပြုရာ သော ထေရ်တို့သည်လည်း။ ဣမံ ပဒံ၊ ဤ ဝေမေတံ ဘူတပုဗ္ဗ-ဟူသော ပုဒ်ကို။ ထပယံ သု၊ ထားကြကုန်ပြီ။ အဋ္ဌဒေါဏံ စက္ခုမတော သရီရန္တိအာဒိ ဂါထာယော ပန၊-အစရှိသော ဂါထာတို့ကိုကား။ တမ္ဗပုဏ္ဏိဒိပေ၊ သီဟိုဠ် ကျန်း၌။ ထေရေဟိ၊ ထေရ်တို့သည်။ ဝုတ္တာ၊ ဆိုအပ်ကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ မဟာ ပရိနိဗ္ဗာန-သုတ်အဖွင့်အပြီးတည်း။

မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ္တဝတ္ထနာ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတာ၊ ပြီးပြီ။

အရှင်ဇနကာဘိဝံသ

၏

မဟာဝဏ္ဏမဂ္ဂါဠိတေဏိ နိဿယ

[အဋ္ဌကထာနှင့်တွဲ၍ ပို.ချုပ်]

မဟာဝဂ္ဂပါဠိတော်နိဿယ

၃။ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ္တ

၁၃၁။ (ဘန္တေ။ မဟာပရိ ဗ္ဗာနသုတ္တံ၊ ကိံ။) ဧဝံ၊ သိ။ ဝါ၊ ဤ
 လျှောက်အပ်မည့်အတိုင်း။ သုတံ၊ နာယူမုတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။
 (ကိံ။) ဧကံ၊ တပါးသော။ သမယံ၊ အခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ရာဇဂဟေ၊
 ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌။ ဝါ၊ ရာဇဂြိုဟ်မြို့၏ အနီးဖြစ်သော။ ဂိဇ္ဈကုဇေ၊ ဂိဇ္ဈကုဋ် မည်
 သော။ ပဗ္ဗတေ၊ တောင်၌။ ဝိဟရတိ၊ နေတော်မူ၏။ တေန ခေါ၊ ပန သမယေန၊
 ၌။ (မြတ်စွာဘုရား၏ ရာဇဂြိုဟ်မြို့အနီး ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်ဝယ် နေတော်မူရာ
 ထိုအခါ၌။) မာဂဓော၊ မဂဓတိုင်း၏ အရှင်ဖြစ်သော။ (မဂဓ တိုင်း၏
 အစိုးရဖြစ်သော။) အဇာတသတ္ထု၊ အဇာတသတ်မည်သော။ ဝေဒေဟိ
 ပုတ္တော၊ ဝေဒေဟီ-မိဖုရား၏ သားတော် ဖြစ်သော။ ရာဇာ၊ သည်။
 ဝဇ္ဇိ၊ ဝဇ္ဇိ-မင်းတို့ကို။ အဘိယာတု ကာမော၊ လွှမ်းမိုးဖို့ရာ သွားခြင်းငှာ
 အလိုရှိသည်။ (လွှမ်းမိုးနှိပ်စက် ဖျက်ဆီးဖို့ရာ သွားလိုသည်။) ဟောတိ။

သော၊ ထို အဇာတသတ်မင်းသည်။ ဧဝံ၊ သိ။ အာဟ၊ ပြောပြီ။
 (ကိံ။) အဟံ၊ သည်။ ဧဝံ မဟိဒ္ဓိကော ဤသို့ ကြီးသောတန်ခိုး ရှိကုန်
 သော။ (ဤသို့ ကြီးသော ညီညွတ်ခြင်းဟူသော မင်းတို့၏ တန်ခိုး ရှိကုန်
 သော။) ဝါ၊ သို့ ကလောကံ တန်ခိုးကြီးကုန်သော။ ဧဝံ၊ သိ။ မဟာနု
 ဘာဝေ၊ ကြီးသော အာနုဘော် ရှိကုန်သော။ (ဤသို့ ဆင်အတတ် အစ
 ရှိသည်တို့၌ ကောင်းစွာသင်ပြီးသော အစွမ်းသတ္တိ ရှိကုန်သော။) ဝါ၊ သို့
 ကလောကံ အာနုဘော်ရှိကုန်သော။ ဣမေဝဇ္ဇိ၊ ဤ ဝဇ္ဇိ-မင်းတို့ကို။ ဥစ္စေစ္စာမိ၊
 အမျိုးပြတ်အောင် ဖြတ်မည်။ (မျိုးဖြတ်မည်။) ဝဇ္ဇိ၊ တို့ကို။ ဝိနာသေဿာမိ၊

၁။ ဂိဇ္ဈကုဇေ။ ။ “ဂိဇ္ဈာ ဧတ္ထ ဝသန္တိတိ ဝိဇ္ဈံ” စသော ဝိကာအလို- “ဂိဇ္ဈ
 ကုဇေလင်းတတို့၏နေရာအထွတ်ရှိသော။ ဝါ၊ လင်းတနှင့်တူသော အထွတ်ရှိသော”။
 ဤသို့ သဒ္ဓတ္ထ-ပေးပါ။

၂။ ဝဇ္ဇိ။ ။ ဝဇ္ဇိ ရာဇာနောတိ “ဝဇ္ဇေတဗ္ဗာ ဣမေ” တိ အာဒိတော ပဝတ္တံ
 ဝစနံ ဥပါဒါယ “ဝဇ္ဇိ” တိ လဒ္ဓနာမာ ရာဇာနော၊ ဝဇ္ဇိရဋ္ဌဿ ဝါ ရာဇာနော ဝဇ္ဇိ-
 ရာဇာနော၊ ဝဇ္ဇိရဋ္ဌဿ ပန ဝဇ္ဇိသမညာ တန္တိ ဝါ သိရာဇကုမာရဝသေန (ထို ဝဇ္ဇိတိုင်း၌
 နေသော မင်းသားတို့နှင့် စပ်သဖြင့်။) ဝေဒိတဗ္ဗာ။-ဋီကာ။ ဤအလို- “ဝဇ္ဇိ၊ (တန်ခိုး
 အာနုဘော် အလွန်ကြီးမားသည့်အတွက် မဖက်ပြိုင်ပွဲ) ရှောင်ကြဉ်လိုက်သော မင်းတို့။
 ဝါ၊ ဝဇ္ဇိတိုင်း၏ ငင်းတို့” ဟု သဒ္ဓတ္ထ-ပေးပါ။

ပျက်စီးစေမည်။ (ဖျက်ဆီးမည်။) ဝဇ္ဇိ၊ တို့ကို။ အနယဗျသနံ၊ ကြီးပွားမဲ့ ပျက်စီးခြင်းသို့။ အာပါဒေဿာမိ၊ ရောက်စေမည်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောပြီ။

၁၃၂။ အထခေါ၊ ခွံ။ (ပြောပြီးရာ ထိုအခါ၌။) မာဂဓော၊ ပ။ ရာဇာ၊ သည်။ မဂဓမဟာမတ္တံ၊ မဂဓ-မင်း၏ အမတ်ကြီးဖြစ်သော။ ဝါ၊ မဂဓ-တိုင်း၌ အမတ်ကြီးဖြစ်သော။ ဝဿကာရံ၊ ဝဿကာရ-မည်သော။ ပြာဟ္မဏံ၊ ပြာဟ္မဏ-ကို။ (ပုဏ္ဏားကို။) အာမန္တေသိ၊ အမိန့်တော်ရှိပြီ။ (ခေါ်၍ ပြောပြီ။) (ကိ။) ပြာဟ္မဏံ၊ 'ဟေ၊ သွားချေ။ တံ၊ သည်။ 'ယေန ဘဂဝါ' (အတ္ထိ။) တေန၊ မြတ်စွာဘုရားရှိရာ ထို အရပ်သို့။ ဥပသင်္ကမ ချဉ်းကပ်ချေ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ၍။ မမ၊ 'ငါ၏။ စစနေန၊ စကားဖြင့်။ (တနည်း။) မမစစနေန၊ ငါအလျှောက်ဖြင့်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပါဒေါ၊ ခြေတော်တို့ကို။ သိရသာ၊ ဦးခေါင်းဖြင့်။ ဝန္ဓဟိ၊ ရှိခိုးချေ။ (ရှိခိုးပါ။)

အပ္ပါဗာဓံ၊ နှိပ်စက်ပြင်းစွာ မခံသာသော ရောဂါကြီး၏ မရှိခြင်းကို လည်းကောင်း။ အပ္ပါတကံ၊ ဆင်းရဲငြိုငြင် အသက်ရှင်ဖွယ် ရောဂါငယ်၏ မရှိခြင်းကိုလည်းကောင်း။ လဟုဋ္ဌာနံ၊ လျှင်မြန်ပေါ့ပါး ထ သွားနိုင်ခြင်း ကိုလည်းကောင်း။ ဗလံ၊ ကိုယ်အားကိုလည်းကောင်း။ ဖာသုဝိဟာရံ၊ ချမ်းသာအေးမြ နေထိုင်ရခြင်း ကိုလည်းကောင်း။ ပုစ္ဆံ၊ မေးလျှောက်ချေ။ (ကိ။ အဘယ်သို့ မေးရမည်နည်း။) ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ မာဂဓော၊ ပ။ ရာဇာ၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပါဒေါ၊ တို့ကို။ သိရသာ၊ ဖြင့်။ ဝန္ဓတိ၊ ရှိခိုးလိုက်ပါ၏။ အပ္ပါဗာဓံ၊ ပ။ ပုစ္ဆတိ၊ မေးလိုက်ပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ချေ။ ။

နဝဉ္စ၊ ဤသို့လည်း။ ဝဒေဟိ၊ လျှောက်လိုက်ပါဦး။ (ကိ။ အဘယ် သို့ လျှောက်ရမည်နည်း။) ဘန္တေ၊ ပ။ ရာဇာ၊ သည်။ ဝဇ္ဇိ၊ 'တို့ကို။ အဘိ ယာတုကာမော၊ ပါ၏။ သော၊ ထိုမင်းသည်။ ဝေ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြော ပါပြီ။ (ကိ။) အဟံ၊ သည်။ ပ။ အာပါဒေဿာမိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြော ပါပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်လိုက်ပါဦး။ [ဝဒေဟိ-၌ ပြန်လှည့်ဖို့ရန် ဣတိ-တလုံး အကျေကြံပါ။] ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ တေ၊ သင့်အား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဗျာကရေတိ၊ မိန့်တော်မူ၏။ (တထာ၊ ထို မိန့်တော်မူအပ်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။) တံ၊ ထို စကားတော်ကို။ သာဓုကံ၊ ကောင်းစွာ။ ဥဂ္ဂဟေတွာ၊ မှတ်ယူ၍။ မမ၊ အား။ အာရောဓေ ယျာသိ၊ သံတော်ဦးတင်ပါ။ ဟိ၊ မှန်၏။ (ဘုရားရှင်၏စကားသည် မှတ်သား

သင့်၏။) တထာဂတာ၊ တို့သည်။ ဝိတံထံ၊ ချွတ်ယွင်းဖောက်ပြန် မမှန်သော စကားကို။ န ဘဏန္တိ၊ မိန့်တော်မမူကြကုန်။ ဣတိ၊ သို့။ (အာမန္တေသိ။)

ဝဿကာရ မြာဟူဏ

၁၃၃။ ဘော၊ အရှင်မင်းမြတ်။ ဝေံ၊ မှန်ပါ။ (အမိန့်တော်အတိုင်းပါ။) ဣတိ ခေါ၊ လျှင်။ ဝဿကာရော၊ ပ။ ရညော၊ ၏။ (ဝစနံ။) ပဋိဿုတွာ၊ ရှေးရှုနားထောင်၍။ (ဝန်ခံ၍။) ဘဒ္ဒါနိ ဘဒ္ဒါနိ၊ ကောင်းကုန် ကောင်းကုန်သော။ ယာနာနိ၊ ယာဉ်တို့ကို။ ယောဇေတွာ၊ ယှဉ်စေ၍။ (မြင်းနှင့်ယှဉ်ကပ်စေ၍။) တဒ္ဒိ ဘဒ္ဒိ၊ သော။ ယာနံ၊ သို့။ အဘိရဟိတွာ၊ တက်စီး၍။ ဘဒ္ဒေဟိ ဘဒ္ဒေဟိ၊ ယာနေဟိ၊ ထို့ဖြင့်။ ရာဇဂဟာ၊ မှ။ နိယျာသိ၊ ထွက်လာပြီ။ ယေန၊ ဌံ။ ဂိဇ္ဈကူဇော ပဗ္ဗတော (အတ္ထိ။) တေန၊ သို့။ ပါယာသိ၊ သွားပြီ။ ယာဝတိကာ၊ အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ယာနဿ၊ ၏။ ဘုမ္မိ၊ သွားလောက်ရာ မြေအရပ်သည်။ (သွား၍ဖြစ်နိုင်လောက်ရာ မြေအရပ်သည်။ အတ္ထိ။ တာဝတိကံ၊ ထိုမျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော မြေအရပ်တိုင်အောင်။) ယာနေန၊ ဖြင့်။ ဂန္ဓာ၊ ၍။ ယာနာ၊ မှ။ ပစ္စောရေဟိတွာ၊ ဆင်း၍။ ပတ္တိကောဝ၊ ခြေဖြင့်သွားသည်သာလျှင်။ (ခြေကျင့်သွားသည်သာလျှင်။ ဟုတွာ ယေန ဘဂဝါ အတ္ထိ။) တေန၊ သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ သွားပြီ။

ဥပသင်္ကမိတွာ၊ သွားပြီး၍။ (ရောက်ရာအရပ်မှတစ်ဆင့် သာ၍နီးကပ်သော အရပ်သို့ သွားပြီး၍။ ဘဂဝတာ၊ နှင့်။ သဒ္ဒိ၊ အတူ။ သမ္မောဒိ၊ ခမနိယ စသည်သဘော မေးမြန်းပြောလျက် ရောနှောမိပြီ။ သမ္မောဒနိယံ၊ ဝမ်းမြောက်သင့် ဝမ်းမြောက်ထိုက်သော။ (တနည်း) သမ္မောဒနိယံ၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော။ သာရုဏိယံ၊ အဆက်မပြတ် ဖြစ်စေထိုက်သော။ (အနက် အဓိပ္ပာယ်နှင့် စကားသုံး ကောင်းလှသဖြင့် ဤစကားမျိုးကို အဆက်မပြတ် ထပ်ကာထပ်ကာ ပြောထိုက်သော။) ဝါ၊ မပြတ်မပြတ် အမှတ်ရထိုက်သော။ (ပြောပြီးနောက်လည်း မပြတ်မပြတ် အမှတ်ရနေထိုက်သော။) ကထံ၊ စကားကို။ ဝီတိသာရေတွာ၊ ပြီးဆုံးစေပြီး၍။ ဧကမန္တံ၊ သင့်တင့်လျောက်ပတ် တခုသောအရပ်အဖို့၌။ နိသိဒ္ဓိ၊ ထိုင်ပြီ။ [သမ္မောဒိ-စသောပုဒ်တို့၏အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ ဝေရဉ္စကဏ္ဍ-၌ ပြထားပြီ။]

ဧကမန္တံ၊ ဌံ။ နိသိဒ္ဓော၊ ထိုင်ပြီးသော။ ဝဿကာရော၊ ပ။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဝေံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ လျှောက်ပြီ။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ လျှောက်သနည်း။) ဘောဂေါတမ၊ အရှင်ဂေါတမ။ ပ။ ဝန္တတိ၊ ရှိခိုးလိုက်ပါ၏။ ပ။

ပစ္စတိ၊ မေးလိုက်ပါ၏။ (လျှောက်လိုက်ပါ၏။) ။ပ။ အဘိယာတုကာမော၊
ပါ၏။ပ။ အာပါဒေဿာမိ။ ဣတိ၊ သို့။ အာဟ၊ ပြောပါပြီ။ ဣတိ၊ သို့။
(အဝေါစ။)

ရာဇအပရိဟာနိယဓမ္မ

၁၃၄။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ဌံ။ (ဝဿကာရ ဗြာဟ္မဏက မြတ်
စွာတုရားအား လျှောက်ထားရာ ထိုအခါ၌။) အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊
သညံ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပိဋ္ဌိတော၊ နောက်၌။ (နောက်က။) ဘဂဝန္တံ၊
ကို။ ဗီဇယမာနော၊ ယပ်ခတ်လျက်။ ဌိတော၊ တည်နေသည်။ ဗောတိ၊
ဖြစ်၏။ အထခေါ၊ ဌံ။ ။ပ။ အာမန္တေသိ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ (ကို။) အာနန္ဒ။
ကိန္တိ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ (ဘယ်လိုများ။) တေ၊ သည်။ သုတံ၊ ကြားအပ်
သနည်း။ (ကြားဖူးသနည်း။) ဝဇ္ဇိ၊ ဝဇ္ဇိ-မင်းတို့သည်။ အဘိဏုံ၊ မပြတ်။
သန္နိပါတာ၊ စည်းဝေးကြကုန်၏။ သန္နိပါတ ဗဟုလာ၊ များသော စည်း
ဝေးခြင်းရှိကြကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤအကြောင်းကို။ (သုတံ၊ ကြားအပ်ဖူး
သလော။) ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူပြီ။

ဘန္တေ။ မေ၊ တပည့်တော်သည်။ ဧတံ၊ ဤအကြောင်းကို။ သုတံ၊
ကြားအပ်ပါပြီ။ (ကို။ အဘယ်သို့ ကြားအပ်သနည်း။ ဝဇ္ဇိ၊ တို့သည်။
အဘိဏုံ၊ မပြတ်။ သန္နိပါတာ၊ စည်းဝေးကြကုန်၏။ သန္နိပါတ ဗဟုလာ၊
များသောစည်းဝေးခြင်းရှိကြကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤအကြောင်းကို။ (သုတံ၊ ပါပြီ။)
ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။ [ဣတိ-တလုံး အကျေကြပါ။]

အာနန္ဒ။ ယာဝကီဝဉ္ဇ၊ အကြင်မျှလောက် ကာလပတ်လုံး။ [စ-အနက်
မရှိ။] ဝဇ္ဇိ၊ တို့သည်။ အဘိဏုံ၊ သန္နိပါတာ၊ ကုန်သည်။ သန္နိပါတ
ဗဟုလာ၊ ကုန်သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကြလိမ့်မည်။ အာနန္ဒ။ ဧဝံ သတိ။
(တတ္ထကံ၊ ထိုမျှလောက် ကာလပတ်လုံး။) [ဘာဝကီဝဉ္ဇ-ဟုလည်း ထည့်
နိုင်၏။] ဝဇ္ဇိနံ၊ တို့၏။ ဝုဒ္ဓိယေဝ၊ ကြီးပွားခြင်းကိုသာ။ ပါဠိကင်္ခါ၊ အလို

၁။ ပါဠိကင်္ခါ။ ။ပဇ္ဇိ+ကမိ (သို့မဟုတ်) ကင်္ခ-ဇာတ်+ဗ္ဗိန္ဒြာ-အနက်ဟော၊
ဘူဝါဒိ။ ပဋိ+ကမိတဗ္ဗာတိ ပဋိကင်္ခါ၊ ကံအနက်၌ အ-ပစ္စည်း။ ပဋိကင်္ခါယေဝ+ပါဠိ
ကင်္ခါ (သုတ္တံ၌ ဣ-ပစ္စည်း။) “ပါဠိကင်္ခါ၊ အလိုရှိထိုက်၏။” ဟု သဒ္ဓတ္ထ-ပေး။
“အဝဿံ ဘဝိဿတိတိ ဧဝံ ဝုဒ္ဓဗ္ဗာတိ အတ္ထော” ဟူသော အဗ္ဗင်္ဂအရ “ကေန
ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု မှတ်ထိုက်၏” ဟု အဓိပ္ပာယ်ထုတ်ပေးပါ။ အချို့နေရာ၌မူ အဝဿံ
ဘာဝိတိ အတ္ထာ” ဟုသာ ဖွင့်၏။ ထို အလို “ကေန ဖြစ်လိမ့်မည်” ဟု ပေးပ။

ရှိထိုက်၏။ ဝါ၊ ကေန ဖြစ်လိမ့်မည် ဟု မှတ်ထိုက်၏။ ပရိဟာနိ၊ ဆုတ်
ယုတ်ခြင်းကို။ နော (ပါဠိကင်္ခါ)၊ အလိမ္မရှိထိုက်။ (၁) [နောက်နောက်
ဝါကျများ၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံပေးပါ။ ထူးရာ၌သာ ရေးပါမည်။]

ကိန္တိ။ပ။ ဝဇ္ဇိ၊ တို့သည်။ သမဂ္ဂါ၊ ညီညွတ်ကုန်သည်။ (ဟုတွာ။)သန္တိ
ပတန္တိ၊ စည်းဝေးကြကုန်၏။ သမဂ္ဂါ (ဟုတွာ။) ဝဋ္ဌဟန္တိ၊ အစည်းအဝေးမှ
ထကြကုန်၏။ သမဂ္ဂါ (ဟုတွာ။) ဝဇ္ဇိကရဏိယာနိ၊ ဝဇ္ဇိ-မင်းတို့၏ ပြုဖွယ်
တို့ကို။ ဝါ၊ ဝဇ္ဇိ-အမျိုးတို့၌ ပြုဖွယ်တို့ကို။ ကရောန္တိ၊ ပြုကြကုန်၏။ ဣတိ၊
ဤ အကြောင်းကို။ (သုတံ၊ လော။)။ပ။ သန္တိပတိယန္တိ၊ စည်းဝေးကြ
လိမ့်မည်။ပ။ [“ဝဋ္ဌဟ” အရ သူရိုး ဒမြ သူပုန် နှိမ်နင်းဖို့ရာ တက်တက်
ကြွကြွ ဖြစ်မှုကိုလည်း အဋ္ဌကထာ ဖွင့်သေး၏။] (၂)

ကိန္တိ။ပ။ ဝဇ္ဇိ၊ တို့သည်။ အပညတ္တံ၊ မပညတ်အပ်သေးသော ကျင့်ဝတ်
ဥပဒေကို။ (မပညတ်အပ်သေးသော ကင်းခွန် လယ်ခွန် ယာခွန် ဒဏ်ငွေ
ဥပဒေကို။) န ပညပေန္တိ၊ မပညတ်ကြကုန်။ ပညတ္တံ၊ ပညတ်အပ်ပြီးသော
ကျင့်ဝတ်ဥပဒေကို။ န သမုစ္ဆန္တိ၊ မဖြတ်ကြကုန်။ (မဖျက်ကျကုန်။) ယထာ
ပညတ္ထေ၊ အကြင်အကြင် ပညတ်အပ်ပြီးကုန်သော။ ပေါရာဏေ၊ ရှေး၌ဖြစ်
ကုန်သော။ ဝဇ္ဇိဓမ္မေ၊ ဝဇ္ဇိ-မင်းတို့၏ ကျင့်ဝတ်တရားတို့ကို။ သမာဒါယ၊
ကောင်းစွာယူ၍။ ဝတ္တန္တိ၊ ကျင့်ကြကုန်၏။ ဣတိ၊ ကို။ (သုတံ၊ လော။)
။ပ။န ပညပေယန္တိ၊ ပညတ်ကြလိမ့်မည် မဟုတ်။ပ။(၃)

ကိန္တိ။ပ။ ဝဇ္ဇိ၊ တို့သည်။ (သက္ကရောန္တိ-စသည်၌ စပ်။) ယေ တေ၊ အကြင်
ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝဇ္ဇိနံ၊ ဝဇ္ဇိ-မင်းတို့၏။ ဝဇ္ဇိမဟလ္လကာ၊ ဝဇ္ဇိ-မင်းကြီးတို့
တည်း။ တေ၊ ထို ဝဇ္ဇိ-မင်းကြီးတို့ကို။ သက္ကရောန္တိ၊ ကောင်းစွာပြုကြကုန်
၏။ ဂရံ၊ လေးစားမှုကို။ ကရောန္တိ၊ ကုန်၏။ မာနေန္တိ၊ မြတ်နိုးကြကုန်၏။
ပူဇေန္တိ၊ ပူဇော်ကြကုန်၏။ တေသံ စ၊ ထို ဝဇ္ဇိ-မင်းကြီးတို့၏လည်း။ (ဝစနံ၊
စကားကို။) သောတပ္ပံ၊ နားထောင်ထိုက်၏ ဟူ၍။ မညန္တိ၊ ထင်မှတ်ကြကုန်
၏။ ဣတိ၊ ကို။ (သုတံ၊ လော။)။ပ။ သက္ကရိယန္တိ၊ ကောင်းစွာပြုကြလိမ့်
မည်။ပ။(၄)

ကိန္တိ။ပ။ ဝဇ္ဇိ၊ တို့သည်။ (န ဝါသေန္တိ-၌ စပ်။) ယာ တာ၊ အကြင်
အမျိုးသမီးတို့သည်။ ကုလိတ္တိယော၊ အမျိုး၏ အိမ်ရှင်မတို့တည်း။ ကုလကုမာ
ရိယော၊ အမျိုး၏ သမီးပျိုတို့တည်း။ တာ၊ ထို အမျိုးသမီးတို့ကို။ (အိမ်
ရှင်မဖြစ်သူ မိန်းမပျိုဖြစ်သူ အမျိုးသမီးတို့ကို။) ဩက္ကဿ၊ ဆွဲငင်၍။ ပသယ၊

လှမ်းမိုး၍။ (အနိုင်အထက်ပြု၍။) န ဝါသေန္တိ၊ မိမိအိမ်၌ 'မနေစေကြကုန်။ (ဇနီးအဖြစ်ဖြင့် မသိမ်းပိုက်ကြကုန်။) ဣတိ၊ ကိ။ (သုတ်၊ လော။) ။ပ။ န ဝါသေသန္တိ၊ နေစေကြလိမ့်မည် မဟုတ် ။ပ။ (၅)

ကိန္တိ။ပ။ဝဇ္ဇိ၊ တို့သည်။ (သက္ကဓောန္တိ-စသည်၌ စပ်။) အပ္ပန္တရာနိ စေဝ၊ မြို့တွင်း၌ တည်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဗဟဟိရာနိ စ၊ မြို့ပြင်၌တည်သည်လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ဝဇ္ဇိနိ၊ တို့၏။ ယာနိ တာနိ ဝဇ္ဇိစေတိယာနိ၊ အကြင် ဝဇ္ဇိ-တိုင်း၌ စေတီတို့သည်။ (အကြင် ဝဇ္ဇိ-တိုင်း၌ နတ်ကွန်း နတ်နန်း နတ်စင် နတ်ရဲသစ်ပင်တို့သည်။ သန္တိ။) တာနိ၊ ထို ထို စေတီတို့ကို။ (ထို နတ်ကွန်း နတ်နန်း နတ်စင် နတ်ရဲသစ်ပင်တို့ကို။) သက္ကဓောန္တိ ။ပ။ ပူဇေန္တိ။ [(၄)-အတိုင်းဆိုပါ။] ငံတသံ စ၊ ထို စေတီတို့အားလည်း။ ဒိန္နပုဗ္ဗံ၊ ရှေး၌ ပေးအပ်သော။ ကတပုဗ္ဗံ၊ ရှေး၌ ပြုအပ်သော။ဓမ္မိကံ၊ တရား၌ယှဉ်သော။ ဝါ၊ တရားနှင့်လျော်သော။ ဗလိံ၊ ပူဇော်မှုကို။ (ပ သ မှုကို။) နော ပရိ

၁။ ဓမ္မိကံဗလိံ။ ' နတ်တို့အား တရားသဖြင့် ပူဇော် ပ သ မှုဟူသည်သတ္တဝါတို့၏ အသက်ကိုသတ်၍ ယဇ်နတ်ပူဇော်ခြင်းမျိုး မဟုတ်ပဲ နတ်တို့နေထိုင်ဖို့ရာ ရည်မှန်း၍ နတ်ကွန်း နတ်နန်း နတ်စင်ဆောက်ပေးခြင်း၊ နတ်တို့၏ ရုပ်တုကို ထုလုပ်ပူဇော်ခြင်း၊ အဝတ်ဝတ်ဆိုးဖြင့် ပူဇော်ခြင်းအစားအသောက်တို့ဖြင့် ပ သ ခြင်း၊ သီမီးပန်းတို့ဖြင့် ပူဇော်ခြင်း၊ ပိမိပြုအပ်သော ကုသိုလ်အဖို့ကို နတ်တို့အား အမျှဝေခြင်းများတည်း။

ပူဇော်ပသရကျီး။ ။နတ်တို့အား 'ရှေးအစဉ်အလာအတိုင်း (မိရိုးဖလာအတိုင်း) ပြုအပ်ခဲ့သော ပူဇော်ပ သ မှုကိုမပြုလျှင် နတ်တို့က ပြန်၍ စောင့်ရှောက်မှုကို မပြုကြ။ မဖြစ်သေးသောဓမ္မာကို ဖြစ်စေခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်ကြသော်လည်း ကံ-စသော အကြောင်းအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာပြီးသော ချောင်းဆိုးမှု ခေါင်းကိုက်မှုစသော ရောဂါကိုမူ တိုးပွားအောင် ပြုနိုင်ကြ၏။ စစ်ပွဲဖြစ်လျှင် အဖော်အဖြစ်ဖြင့် မကူညီကြ။

ရှေးအစဉ်အလာအတိုင်း ပူဇော်ပ သ လျှင်မူ သူတို့က ဘေးမဖြစ်အောင် စောင့်ရှောက်ကြ၏။ မဖြစ်သေးသောချမ်းသာကို ဖြစ်စေခြင်းငှာ မတတ်နိုင်ကြသော်လည်း ဖြစ်ပေါ်နေသော ချောင်းဆိုးမှု ခေါင်းကိုက်မှုစသော ရောဂါကို ပယ်ဖျောက်နိုင်ကြ၏။ ပျောက်အောင် စောင့်ရှောက်နိုင်ကြ၏။' စစ်ပွဲ၌လည်း အဖော်အဖြစ်ဖြင့် ကူညီနိုင်ကြသည်။

မှတ်ချက်။ ။အကျိုးပေးခွင့် မရသေးသော မကောင်းမှုကံနှင့် ထိုကံ၏အကျိုး၌ နတ်တို့နှင့်စပ်သော ဘေးရန်က မပါရောက်နိုင်ပါ။ ထိုမကောင်းမှုကံ အကျိုးပေးခွင့် ရသောအခါ၌မူ နတ်တို့နှင့်စပ်သောဘေးရန် ပါဝင်လာနိုင်ပါသည်။'

ထို့အတူ အကျိုးပေးခွင့်မရသေးသော ကုသိုလ်ကံနှင့် ထိုကံ၏အကျိုး၌ နတ်တို့နှင့် စပ်သောအကျိုးက မပါရောက်နိုင်။ ကုသိုလ်ကံ အကျိုးပေးခွင့်ရရာ အခါ၌မူ နတ်တို့နှင့်စပ်သောအကျိုးလည်း ပါဝင်လာနိုင်ပါသည်။

ဟာပေန္တိ၊ မယုတ်လျော့စေကြကုန်။ ဣတိ၊ ကိ။ (သုတံ၊ လော။) ။ပ။ သက္ကရိသန္တိ၊ ကောင်းစွာ ပြုကြလိမ့်မည်။ပ။နော ပရိဟာပေဿန္တိ၊ ယုတ်လျော့စေကြလိမ့်မည်မဟုတ် ။ပ။ (၆)။

ကိန္တိ။ပ။ဝဇီနံ၊ တို့၏။အရဟန္တေသု၊ရဟန္တာတို့၌။ (ရဟန္တာတို့အပေါ်၌။) ဓမ္မိကာ၊ သော။ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိံ၊ အလိုမရှိအပ်သော ဘေးရန်မရောက်လာအောင် စောင့်ရှောက်ခြင်းဟူသောတားမြစ်ခြင်း၊ အလိုရှိအပ်သောအကျိုးမပျက်အောင် လုံခြုံစေခြင်းကို။ သုသံဝိဟိတာ၊ ကောင်းစွာစီမံအပ်ပြီ။ (ကိံ၊ အတယ်သို့ကြံ၍ စီမံအပ်သနည်း။) ကိန္တိ၊ အတယ်သို့လျှင်။ အနာဂတော၊ မရောက်လာကုန်သေးသော။ အရဟန္တော စ၊ တို့သည်လည်း။ ဝိဇိတံ၊ နိုင်ငံသို့။ အာဂစ္ဆေယျ၊ ရောက်လာ ကုန်ရာပါအံ့နည်း။ (ရောက်လာကြပါမလဲ။) အာဂတော၊ ရောက်လာပြီးကုန်သော။ အရဟန္တော စ၊ တို့သည်လည်း။ ဝိဇိတော၊ ၌။ ဖာသု၊ ချမ်းသာစွာ။ ဝိဟရေယျ၊ နေနိုင်ကုန်ရာပါအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ (သုသံဝိဟိတာ၊ အပ်ပြီ။) ဣတိ၊ ဤအကြောင်းကို။ (သုတံ၊ လော။) ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူပြီ။ [ဣတိ-နှစ်လုံး အကျေကြပ်ပါ။]။ပ။ သုသံဝိဟိတာ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လိမ့်မည်။ပ။ ဣတိ(အာမန္တေသိ)။(၇)

၁၃၅။ အထခေါ၊ ၌။ (အရင် အာနန္ဒာ-အား မိန့်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌။)။ပ။ အာမန္တေသိ။(ကိံ။) ပြာဟ္မဏ-ပြာဟ္မဏ၊ အဟံ။ ငါသည်။ ဧကံ၊ သော။ သမယံ၊ ၌။ [ဧကမိဒါဟံ-ဧကံ+ဣဒံ+အဟံ။ ဣဒံ-အနက် မရှိ။] ဝေသာလိယံ၊ ၌။ ဝါ-၏ အနီးဖြစ်သော။ သာရန္ဒဒေ၊ သာရန္ဒဒေ-မည်သော။ စေတိယေ၊ စေတီ၌။ (နတ်ကုန်း၌။) (တနည်း) သာရန္ဒဒေ စေတိယေ၊ သာရန္ဒဒေ စေတီယ-မည်သော ကျောင်း၌။ ဝိဟရာမိ၊ ၏။ တကြ၊ ထိုအခါ၌။ (ငါဘုရား၏ သာရန္ဒဒေ စေတီယ-ဝယ် သီတင်း သုံး

၁။ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိံ ။ ။ရက္ခာဝေ ယထာ အနိစ္စိတံ န ဂစ္ဆတိ၊ ဧဝံ အာဝရဏတော အာဝရဏံ။ ယထာဣစ္စိတံ န ဝိနသယတိ၊ ဧဝံ ဂေါပါယနတော ဂုတ္တိ။-အဋ္ဌကထာ။ ဤ၌ ‘ရက္ခာ’နှင့်‘အာဝရဏ’သည် ကမ္မဓာရည်း၊ ‘ရက္ခာဝရဏ’နှင့်‘ဂုတ္တိ’သည် ဒွန်တည်း။ [သီလက္ခနိ၌ပူ တနည်းဖွင့်ခဲ့သည်။]

၂။ သာရန္ဒဒေ စေတိယေ။ ။ဘုရားရှင် ပွင့်တော် မမူမီက ထို အရပ်သည် သာရန္ဒဒေ-နတ်ဘိလူး၏ နေရာအရပ်တည်း။ လူ-များက လေးစားပူဇော်အပ်သောကြောင့် စေတီယ-ဟုလည်း အမည်ရ၏။ ဝေသာလီ-သို့ ဘုရားရှင် ကြွလာတော်မူသောအခါ ထို သာရန္ဒဒေ စေတီယ-အရပ်ဝယ် ခောက်ထားအပ်သော ကျောင်းလည်း သာရန္ဒဒေစေတီယ-ဟုပင် နာမည်တွင်နေသည်။

တော်မူရာ ထိုအခါ၌။) အဟံ၊ 'သည်။ ဝဇ္ဇိနံ၊ တို့အား။ သတ္တံ၊ ခုနစ်
 ပါးကုန်သော။ အပရိဟာနိယေ၊ မဆုတ်ယုတ်ခြင်းငှာ စီးပွားဖြစ်ကုန်သော။
 (မဆုတ်ယုတ်ဖို့ရာ စီးပွားဖြစ်ကုန်သော။) ဝါ၊ မဆုတ်ယုတ်ကြောင်း ဖြစ်
 ကုန်သော။ ဣမေ ဓမ္မေ၊ ဤ ကျင့်ဝတ်တရားတို့ကို။ ဒေသေသိ၊ ဟော
 တော်မူခဲ့ပြီ။ [အပရိဟာနိယေ-၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

ပြာဟူဏ။ ယာဝကီဝဉ္စ၊ ပတ်လုံး။ပ။ ဣမေ၊ ဓမ္မာ၊ ထိုသည်။ ဝဇ္ဇိသု၊
 တို့၌။ ဌသန္တိ၊ တည်ကြကုန်အံ့။ သတ္တသံ။ပံ။ဣမေသု ဓမ္မေသု စ၊ တို့၌
 လည်း။ ဝဇ္ဇိ၊ ဝဇ္ဇိ-မင်းတို့ကို။ သန္တိသိသန္တိ၊ တွေ့မြင်အပ်ကုန်အံ့။ (တွေ့မြင်
 ရကုန်အံ့။ ဝေံ သတိ၊ ဤသို့ ဖြစ်ကုန်လတ်သော်။) [အပရိဟာနိယ-
 တရားတို့က ဝဇ္ဇိ-မင်းတို့၌ တည်ကုန်၊ ဝဇ္ဇိ-မင်းတို့ ကိုလည်း အပရိဟာ
 နိယ-တရားတို့၌ တွေ့မြင်ရကုန်လတ်သော်။] ပြာဟူဏ။ (တတ္တကံ၊ ထိုမျှ
 လောက် ကာလပတ်လုံး။) ဝဇ္ဇိနံ၊ တို့၏။ 'ဝုဒ္ဓိယေဝ ပါဠိကင်္ခါ၊ နော
 ပရိဟာနိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ဝေံ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ မိန့်တော်မူအပ်သော်။ ဝဿကာရော။ပ။ အဝေံ၊ စ၊
 လျှောက်ပြီ။ (ကိံ။) ဘော ဂေါတမ၊ အရှင်ဂေါတမ။ ဧက မေကေနပိ၊
 တပါးတပါးလည်း ဖြစ်သော။ အပရိဟာနိယေန၊ မဆုတ် ယုတ်ကြောင်း
 ဖြစ်သော။ ဓမ္မေန၊ ကျင့်ဝတ်တရားနှင့်။ သမန္နာဂတာနံ၊ ပြည့်စုံကြ
 ကုန်သော။ ဝဇ္ဇိနံ၊ တို့၏။ 'ဝုဒ္ဓိယေဝ၊ ကြီးပွားခြင်းကိုသာ။ ပါဠိကင်္ခါ၊
 အလိုရှိထိုက်ပါ၏။ (ကေန ဖြစ်လိမ့်မည်ဟု မှတ်ထိုက်ပါ၏။) ပရိဟာနိ၊
 ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို။ နော (ပါဠိကင်္ခါ)၊ အလိုမရှိ ထိုက်ပါ။ သတ္တဟိ၊
 ကုန်သော။ အပရိဟာနိယေဟိ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မေဟိ၊ တို့နှင့်။ (သမန္နာ
 ဂတာနံ။ ဝဇ္ဇိနံ၊ တို့၏။ ဝုဒ္ဓိယာ၊ ကြီးပွားခြင်း၌။) ဝါဒေါ၊ ပြောဆို ဖွယ်
 သည်။ ကော ပန၊ အဘယ်မှာ ရှိပါအံ့နည်း။ (တနည်း) ကော ပန
 ဝါဒေါ၊ ဘာပြောဖွယ် ရှိပါတော့အံ့နည်း။

ဘော ဂေါတမ၊ အရှင်ဂေါတမ။ ဝဇ္ဇိ၊ တို့ကို။ မာဂဓေန ။ပ။ ရညာ၊
 သည်။ ဥပလာပနာယ၊ ဖြားယောင်းခြင်းကို။ (ချော့မြူ သိမ်းဆွင်းခြင်းကို။)
 အညတြ၊ ကြပ်၍လည်းကောင်း။ မိထုဘေဒံ၊ အချင်းချင်း ကွဲပြားစေခြင်း
 ကို။ ဝါ၊ အချင်းချင်း ကွဲအောင်ခွဲခြင်းကို။ အညတြ၊ ကြပ်၍လည်းကောင်း။
 [ယဒိဒံ-သည် အနက်မရှိသော နိပါတ်။] ယုဒ္ဓဿ၊ စစ်တိုက်ခြင်းဖြင့်။
 [ကရိုဏ်းအနက်၌ ဆဋ္ဌိ-ဝိဘတ်သက်။] အကရဏီယာဝ၊ အလိုရှိတိုင်း တစ်တစ်

သောအမှုကို မပြုအပ် မပြုနိုင်ပါကုန်သည်သာ။ [ကမံကာရဝသေန ကိဉ္စိပိ နကရဏိယာတိ အကရဏိယာ။-ဋီကာ။] ဝါ၊ မဖမ်းယူအပ် မဖမ်းယူနိုင် ကုန်သည်သာ။

ဘော ဂေါတမ၊ မ။ ဟန္တ စ၊ စကားကိုဖြတ် လက်စသတ်၍။ [မြန်မာ လို] “ကိုင်း” ဟုလည်းကောင်း၊ “ကဲ” ဟုလည်းကောင်း သုံးစွဲအပ်သော ပုဒ်တည်း။] ဣဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ မယံ၊ ကျွန်ုပ်တို့သည်။ ဂစ္ဆာမ၊ ပြန် သွားလိပါကုန်၏။ ဝါ၊ ပြန်ပါဦးမည်။ [ကိုင်း....အခု ကျွန်ုပ်တို့ ပြန်ပါ ဦးမယ်-ဟုလို။] မယံ၊ တို့သည်။ ဗဟုကိစ္စာ၊ များသောကိစ္စရှိပါကုန်၏။ (မလွဲကေနံ အမှန်ပြုရမည့် ကိစ္စရှိပါကုန်၏။) ဗဟုကရဏိယာ၊ များသော ပြုဖွယ်ရှိပါကုန်၏။ [အခွင့်သင့်လျှင် ပြုသင့်ပြုဖွယ် အသွယ်သွယ်သော ကိစ္စ ရှိပါကုန်၏။] ဣတိ (အဝေါစ။)

ဗြာဟ္မဏ။ တံ၊ သည်။ ဒါနိ၊ ၌။ ယဿ၊ အကြင် ပြန်သွားခြင်း၏။ ကာလံ၊ အချိန်ကို။ မညသိ၊ သိ၏။ (တဿ၊ ထိုပြန်သွားခြင်း၏။) ကာလံ၊ အချိန်ကို။ ကရောဟိ၊ ပြုလော့။ ဣတိ၊ ပြီ။ [တံ၊ ထို ပြန်သွားချိန်ကို။ တုမေဝ၊ သင်သည်သာ။ ဇာနာဟိ၊ သိပေတော့။-ဤသို့လည်း ပေးနိုင် သည်။] အထံဓေါ၊ ၌။ (မိန့်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌။) ။ပ။ ဘဂဝတော၊ ။ ဝါ၊ သည်။ ဘာသိတံ၊ မိန့်တော်မူအပ်သော စကားတော်ကို။ (အပရိ ဟာနိယဓမ္မ-ကို။) အဘိနန္ဒိတုာ၊ စိတ်ဖြင့် အလွန်နှစ်သက်၍။ အနုမောဒိတုာ၊ နှုတ်ဖြင့် အဖန်ဖန်ဝမ်းငမြောက်၍။ အာသနာ၊ နေရာမှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ ပက္ကမိ၊ ပြန်သွားပြီ။ [ပက္ကမိ-ကို “ဂတော” ဟု အဋ္ဌကထာဖွင့်သည်။]

ဘိက္ခုအပရိဟာနိယဓမ္မ

၁၃၆။ အထဓေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝဿကာရော၊ သော။ မဂဓမဟာမတ္ထော၊ သော။ ဗြာဟ္မဏော၊ သည်။ အစိရပက္ကန္တေ၊ ပြန်သွား ပြီးသော ဗြာဟ္မဏ၏ ကြာမြင့်သောကာလ မရှိသေးမီ။ (ပြန်သွားပြီး၍ မကြာ သေးမီ။) အာယသ္မန္တံ၊ အာနန္ဒံ၊ အာမန္တေသိ။ (ကို။) အာနန္ဒံ၊ ဂစ္ဆ၊ သွားလော့။ တံ၊ သည်။ (သန္နိပါတေဟိ-၌ စပ်။) ယာဝတိကာ၊ အကြင် မှု အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ ရာဇဂဟံ၊ ကို။ ဥပ နိဿာယ၊ မှီ၍။ ဝိဟရန္တိ၊ နေကြကုန်၏။ တေ သဗ္ဗေ၊ ထို အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့ကို။ ဥပဋ္ဌာနသဘုလုာယံ၊ ဆည်းကပ်ရာ တန်ဆောင်းဝန်း၌။ (စည်း

ဝေးရာ ဇရပ်၌။) သန္နိပါတေတိ၊ စည်းဝေးစေလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဝေံ၊ မှန်ပါ။ ဣတိ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော။ ပ။ သန္နိပါတာ ပေတွာ၊ စည်းဝေးစေပြီး၍။ ပ။ အဋ္ဌာသိ၊ တည်ပြီ။ ပ။ ဌိတော၊ တည်ပြီးသော။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော။ ပ။ အဝေ၊ စ။ ဘန္တေ။ ဘိက္ခုသံဃော၊ ရဟန်းအပေါင်းသည်။ သန္နိ ပတိ တော၊ စည်းဝေးမိပါပြီ။ (စည်းဝေးနေပါပြီ။) ဘန္တေ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဒါနိ၊ ၌။ ယဿ၊ အကြင် ကြွတော်မူခြင်း၏။ ကာလံ၊ ကို။ မညတိ၊ သိတော်မူ၏။ (တံ၊ ထို ကြွတော်မူချိန်ကို။ ကရောတု၊ ပြုတော်မူပါ။) ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

အထ ခေါ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အာသနာ၊ မှ။ ဥဋ္ဌာယံ ၌။ ။ပ။ ပညတ္တေ၊ ခင်းအပ်ပြီးသော။ အာသနေ၊ နေရာ၌။ နိသီမိ၊ ထိုင်တော်မူပြီ။ နိသဇ္ဇ၊ ထိုင်တော်မူပြီး၍။ ဘဂဝါ။ ဘိက္ခု၊ ထို့ကို။ အာမန္တေသိ။ (ကိ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေ၊ တို့အား။ သတ္တ၊ ကုန်သော။ အပရိဟာ နိယေ။ ဓမ္မေ၊ တို့ကို။ ဒေသေဿာမိ၊ ဟောတော်မူမည်။ စံ၊ ထို အပရိဟာနိယမ္မ-ကို။ သုဏာထံ၊ နားစိုက်ကြ။ သာဓုကံ၊ ကောင်းစွာ။ မနသိ၊ စိတ်၌။ ကရောထ၊ ပြုကြ။ [မနသိ ကရောထ၊ နှလုံးသွင်းကြ။] ဘုဒ္ဓသိဿာမိ၊ အကျယ်ဟောတော်မူမည်။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ ဘန္တေ၊ ဝေံ၊ ပါ။ ဣတိ၊ ခေါ၊ လျှင်။ တေ ဘိက္ခု၊ ဘဂဝတော (ဝစနံ။) ပစ္စယောသု၊ ရှေးရှု နားထောင်ကြကုန်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တေံ၊ ဤစကားကို။ အဝေ၊ စ။ မိန့်တော်မူပြီ။ (ကိ။)

ယာဝကီဝဉ္စ။ ပ။ ဘဝိဿန္တိ။ ဘိက္ခဝေ (တတ္တကံ။) ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ ဝုဒ္ဓိယေဝ၊ သီလ-စသောဂုဏ်အားဖြင့် ကြီးပွားခြင်းကိုသာ။ ပါဠိကင်္ခါ၊ ၏။ ပရိဟာနိ၊ သီလ-စသော ဂုဏ်မှ ဆုတ်ယုတ်ခြင်းကို။ နော (ပါဠိကင်္ခါ။) (၁)

ယာဝကီဝဉ္စ။ ပ။ ခုနကရဏီယာနိ၊ သံဃာ၏ ပြုဖွယ်ကိစ္စတို့ကို။ ကရိဿန္တိ၊ ပြုကြလိမ့်မည် ။ပ။ (၂)

ယာဝကီဝဉ္စ။ ပ။ အပညတ္တံ၊ မပညတ်အပ်သေးသော သိက္ခာပုဒ်ကို။ န၊ ပညပေဿန္တိ၊ ပညတ်ကြလိမ့်မည် မဟုတ်။ ပ။ (၃)

ယာဝကီဝဉ္စ ။ပ။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ (သက္ကရိဿန္တိ-စသည်၌၊ စပ်။) ယေ တေ ဘိက္ခု၊ အကြင်ရဟန်းတို့သည်။ ထေရာ၊ ထေရ်တို့တည်း။ ရတ္တည၊

ရဟန်းပြုရာ ကာလမှစ၍ များစွာသော ညဉ့်တို့ကို သိကုန်၏။ [များစွာ သော ရက်တို့ကို သိကုန်၏။] စိရပဗ္ဗတိတာ၊ ရဟန်းဖြစ်ပြီး၍ ကြာရှည်သော ကာလ ရှိကုန်၏။ သံဃပိတရော၊ သံဃာ၏ အဖတို့တည်း။ (သံဃာ၏ အဖ အရာ၌ တည်ကုန်၏။) သံဃပရိဏာယကာ၊ သံဃာကို ရွှေဆောင်နေကုန် ၏။ [သိက္ခာသုံးပါး၌ မိမိတို့က ဦးဆောင်ကာကျင့်လျက် သံဃာကိုလည်း ကျင့်စေကြကုန်၏။] တေ၊ တို့ကို။ သက္ကရိဿန္တိ၊ ကောင်းစွာ ပြုကြလိမ့် မည်။ပ။ (၄)

ယာဝကီဝဉ္စ။ပ။ ဥပ္ပန္နာယ၊ မိမိတို့သန္တာန်၌ ဖြစ်သော။ (ဖြစ်ပေါ်လာ သော။) ပေါနောဗ္ဗဝိကာယ၊ တဖန် ဘဝ-ဟူသော အကျိုးကိုပေးခြင်း အလေ့ရှိသော။ ဝါ၊ ဘဝသစ်ဟူသော အကျိုးကို ပေးလေ့ ရှိသော။ တဏှာယ၊ ၏။ ဝသံ၊ အလိုသို့။ န ဂစ္ဆိဿန္တိ၊ လိုက်ကြလိမ့်မည် မဟုတ်။ [ပစ္စည်းလေးပါးဟူသော အကြောင်းကြောင့် အလုပ်အကျွေး ဒကာ ဒကာမ တို့၏ နောက်သို့ တကောက်ကောက် လိုက်လျက် တရွာမှ တရွာသို့ လှည့် လည်ခြင်းကို “တဏှာ၏ အလိုသို့လိုက်”ဟု ဆိုသည်။]။ပ။ (၅)

ယာဝကီဝဉ္စ။ပ။ အာရညကေသု၊ တော၌ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ တောရ ဖြစ်ကုန်သော။ [ဋီကာ၌ “တော၏အဖို့ ဖြစ်ကုန်သော”ဟု ဖွင့်၏။] သေနာ သနေသု၊ အိပ်ရာနေရာ ကျောင်းတို့၌။ သာပေက္ခာ၊ ငဲ့ခြင်းနှင့်တူကွ ဖြစ် ကုန်သည်။ ဝါ၊ ရှင်ခြင်း ရှိကုန်သည်။ (တောကျောင်း၌ နေလိုကုန်သည်။) ဘဝိဿန္တိ၊ လိမ့်မည်။ [တောကျောင်း နေလိုသော ဆန္ဒကို အခြေခံ၍ တော ကျောင်း၌ နေခြင်းတည်း။]။ပ။ (၆)

ယာဝကီဝဉ္စ။ပ။ ဘိက္ခု၊ ထိုသည်။ ပစ္စတ္တညေဝ (ပတိ+အတ္တံ+ဝေ)၊ အသီးအသီး မိမိသန္တာန်၌ပင်။ သတိံ၊ ကို။ ဥပ္ပဗ္ဗပေဿန္တိ၊ ကပ်၍ တည် စေကြလိမ့်မည်။ ဝါ၊ ဖြစ်စေကြလိမ့်မည်။ (ကို၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်စေ သနည်း။) ကိန္တိ၊ အဘယ်သို့လျှင်။ အနာဂတာ၊ မရောက်လာသေး ကုန် သော။ ပေသလာ၊ ချစ်အပ်သော သီလရှိကုန်သော။ ဝါ၊ သီလကိုချစ်မြတ်နိုး ကုန်သော။ သဗြဟ္မစာရီ စ၊ အတူတကွ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်လေ့ရှိသူတို့ သည်လည်း။ ဝါ၊ သီတင်းသုံးဖော်တို့သည်လည်း။ အာဂစ္ဆေယျံ၊ ရောက်လာ ကုန်ရာ ပါအံ့နည်း။ (ရောက်လာကြပါမလဲ။) အာဂတာ၊ ရောက်လာပြီးကုန် သော။ပ။ သဗြဟ္မစာရီ စ၊ ဖာသု၊ ချမ်းသာစွာ။ ဝိဟရေယျ၊ နေနိုင်ကုန်ရာ ပါအံ့နည်း။ ဣဘိ၊ ဤသို့ ဖြစ်စေကြလိမ့်မည်။ပ။ (၇) ယာဝကီဝဉ္စ။ပ။ နော ပရိယာနိ၊ [၁၃၄-အဆုံးနားအတိုင်း ပေးပါ။]

၁၃၇။ ဘိက္ခုဝေဝံ၊ စိန္တိ။ ဝေဝါ၊ တို့အား။ အပရေပိ၊ အခြားလည်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပ။ အဝေဝါစ။ (ကိ။) ယာဝကီဝဉ္စ။ ပ။ ကမ္မာရာမာ၊ အလုပ် ဟူသော မွေ့လျော်ရာ ရှိကုန်သည်။ ဝါ၊ အလုပ်သာလျှင် မွေ့လျော်ရာ ရှိကုန်သည်။ န ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကြလိမ့်မည် မဟုတ်။ ကမ္မရတာ၊ အလုပ် ခွဲသာ မွေ့လျော်ကုန်သည်။ န (ဘဝိဿန္တိ)။ ကမ္မာရာမာ၊ အလုပ်ဟူသော မွေ့လျော်ရာ ရှိသူတို့၏ အဖြစ်ကို။ အနုယုတ္တာ၊ အဖန်ဖန် အားထုတ် ကုန် သည်။ န (ဘဝိဿန္တိ)။ [အလုပ်ကိစ္စနှင့်သာ အချိန်ကုန်၍ ပါဠိတော်ကို သင်ယူမှု ရွတ်အံ့မှု စေတီတော် ရင်ပြင်၌ ဝတ်ပြုမှု ကမ္မဋ္ဌာန်းနှလုံးသွင်းမှုကို မပြုပဲနေသူကို “ကမ္မာရာမ” ဟု ဆိုသည်။] (၁)

ယာဝကီဝဉ္စ။ ပ။ ဘဿာရာမာ၊ စကားဟူသော မွေ့လျော်ရာ ရှိကုန် သည်။ ဝါ၊ စကားပြောဆိုခြင်းဟူသော မွေ့လျော်ရာ ရှိကုန်သည်။ န ဘဝိဿန္တိ။ ဘဿရတာ၊ စကား၌ မွေ့လျော်ကြကုန်သည်။ ပ။ ဘဿာရာမာ၊ စကားဟူသော မွေ့လျော်ရာ ရှိသူတို့၏ အဖြစ်ကို။ အနုယုတ္တာ၊ ကုန်သည်။ န (ဘဝိဿန္တိ)။ ပ။ (၂)

ယာဝကီဝဉ္စ။ ပ။ နိဒ္ဒါရာမာ၊ အိပ်ငိုက်ခြင်းဟူသော မွေ့လျော်ရာရှိကုန်သည်။ [လှယ်ပြီ။ သွားယင်း ထိုင်ယင်း လျောင်းယင်း အမြဲတမ်းလေးလံထိုင်းမှိုင်းလျက် အိပ်ငိုက်နေသူကို “နိဒ္ဒါရာမ” ဟု ဆိုသည်။]။ ပ။ (၃)

ယာဝကီဝဉ္စ။ ပ။ သင်္ဂဏိကာရာမာ၊ အပေါင်းအဖော်၌ ပေါင်းဆုံကျရောက် ခြင်းဟူသော မွေ့လျော်ရာရှိကုန်သည်။ ပ။ [ဣရိယာပုထံ လေးပါးတို့၌ မိမိ တပါးတည်း တရားဖြင့်မူနေနိုင်ပဲ အဖော်များနှင့်သာ ရောနှောနေထိုင်သူကို “သင်္ဂဏိကာရာမ” ဟု ဆိုသည်။] (၄)

ပါပိစ္ဆာ၊ ယုတ်မာသော အလိုရှိကုန်သည်။ န ဘဝိဿန္တိ။ ပါပိကာနံ၊ ယုတ် မာကုန်သော။ ဣစ္ဆာနံ၊ အလိုတို့၏။ ဝံသံ၊ အလိုသို့။ ဂတာ၊ လိုက်ကုန် သည်။ န ဘဝိဿန္တိ။ မိမိ၌ ထင်ရှားမရှိသော သိလ္လ သမာဓိ ပညာဂုဏ်ဖြင့် ချီးမွမ်းခံလိုခြင်းကို ပါပိစ္ဆာ” ဟု ဆိုသည်။ ပ။ (၅)

၁။ ဘဿာရာမ။ ။ ဘာသီယတေတိ ဘဿံ၊ ပြောအပ်သောစကား။ [ဘာသ+ဏှ၊ ပစ္စည်း။] ဘဿံ+အာရာမော ယေသန္တိ ဘဿာရာမာ၊ ဘဿ-အရ စကားကိုရသော် လည်း စကားပြောခြင်းကြိယာတိုင်အောင်ယူပါ။ စုမိလ္လင် အကျိုးမရှိသော စကား များကို ပြောဆိုလျက် နေ့ရောည၌ပါ အချိန်ကုန်စေသူကို “ဘဿာရာမ” ဟု ခေါ်၏။ သီလ သမာဓိ ပညာတိုးပွားသောစကားကို ပြောဆိုခြင်းမှာမူ ဘဿာရာမမဟုတ်ပါ။

ပါပမိတ္တာ^၁၊ မကောင်းသော မိတ်ဆွေရှိကုန်သည်။ပ။ ပါပသဟာယာ၊ မကောင်းသော သဟာယ်ချင်းရှိကုန်သည်။ ဝါ၊ မကောင်းသော မိတ်ဆွေ တို့နှင့် အတူဖြစ်ခြင်း ရှိကုန်သည်။န။ ပါပသမ္ပဝင်္ကာ၊ မကောင်းသော မိတ် ဆွေတို့၌ ညွတ်ကင်းခြင်းရှိကုန်သည်။ပ။ (၆)

ယာဝကီဝဉ္စ။ပ။ ဩရမတ္တကေန၊ အနည်းငယ်အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဝိသေ သာမိဂမေန၊ တရားထူးကို ရခြင်းမျှဖြင့်။ [သီလဝိသုဒ္ဓိ ဝိပဿနာမျှဖြင့်လည်း ကောင်း၊ ဈာန်ရခြင်း သောတာပန်စသည်ဖြစ်ခြင်းမျှဖြင့် လည်းကောင်း။] အန္တရာ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ မရောက်မီအကြား၌။ ဝေါသာနံ၊ ပြီးဆုံးခြင်းသို့။ ဝါ၊ ဝီရိယကို လျှော့ချခြင်းသို့။ န အာပဇ္ဇိယန္တိ၊ ရောက်ကြလိမ့်မည်မဟုတ် ။ပ။ (၇) ။ပ။

၁၃၀။ အပရေပိ။ပ။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ သဒ္ဓါ၊ သဒ္ဓါ ရှိကုန်သည်။ပ။ ဟိရိမနာ^၁၊ ဟိရိ-ရှိသော စိတ်ရှိကုန်သည်။ ဝါ၊ မကောင်းမှုမှ ရှက်ခြင်း ရှိသော စိတ်ရှိကုန်သည် ။ပ။ ဩတ္တပ္ပိ၊ မကောင်းမှုမှ လန့်ခြင်းရှိကုန်သည်။ ။ပ။ ဗဟုဿတာ^၁၊ များသောသုတ-ရှိကုန်သည်။ [များစွာ ကြားနာအပ်ပြီး သော သုတရားစကားတော်ရှိကုန်သည်။] ။ပ။ အာရဒ္ဓဝီရိယာ၊ အားထုတ် အပ်သော ဝီရိယရှိကုန်သည်။ [အားထုတ်အပ်သော ကာယိကဝီရိယ စေတသိက

၁။ ပါပမိတ္တ-စသည်။ ။မကောင်းသော မိတ်ဆွေရှိသူ မကောင်းသူတို့နှင့် ပေါင်း သင်းချစ်ခင်သူသည် ဝါပမိတ္တာ၊ ထိုသို့ ပေါင်းသင်းရုံသာမက ဣရိယာပုတ်လေးပါး၌ပင် အတူလှား အတူလာ အတူနေစသည်ဖြင့် အတူတကွဖြစ်ခြင်းသည် ပါပသဟာယ၊ မကောင်းသောမိတ်ဆွေ အပေါ်၌သာ မိမိစိတ်က စွဲစွဲ မြဲမြဲ ညွတ်နေ အမှတ်ရနေခြင်း သည် ပါပသမ္ပဝင်္ကာ။

၂။ ဟိရိမနာ။ ။ဟိရိ+တေဿ+အတ္ထိတိ ဟိရိ။ [ဟိရိ-ဟူသော ဤကာရန္တရောင် အဿတ္ထိ-အနက်၌ ဤ ပစ္စည်းသက်။ မနောဟူသော နပုလ္လိင် အဘိဓေယျကို၌ ရဿ ပြုထားသောကြောင့် “ဟိရိ”ဟု ဖြစ်သည်။] ဟိရိ+မနော ဧတေသန္တိ ဟိရိမနာ။ [တချို့နေရာ၌မူ “ဟိရိမနာ၊ ဟိရိနှင့်ယှဉ်သော စိတ်ရှိကုန်သည်”ဟု ဖွင့်သည်။]

၃။ ဗဟုဿတာ။ ။ “ဗဟု+သုတံ (သုတ္တဂေယျာဒိ) ယေနာပိ ဗဟုဿတော။- ဇီကာ။ အဋ္ဌကထာ-၌မူ ပရိယတ္တိကို၌ “သာ (ပရိယတ္တိ) ယေန ဗဟု+သုတာ”ဟု (သုတာ+ဝယ်) ဣတ္ထိလိင်ရှိသည်။ အချို့နေရာ၌မူ “ဗဟု+သုတံ (ဒုဒ္ဓဝနံ)”ဟု ဖွင့်၏။ အားလုံးအဓိပ္ပာယ်တူ၏။ [“ဗဟု+သုတံ ယေဟိ”ဟု ဤနေရာ၌ ဗဟုဝုစ် ပြပါ။]

ဝိရိယ-ရှိကုန်သည်။] ။ပ။ ဥပဋ္ဌိတဿတိ၊ အာရုံ၌ ကပ်၍တည်သော သတိ ရှိကုန်သည် ။ပ။ ပညဝန္တော၊ ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ အဖြစ်အပျက်ကိုသိသော ပညာရှိကုန်သည် ။ပ။ နော ပရိဟာနိ။

၁၃၉။ အပရေပိ။ပ။သတိသမ္မောဇ္ဇင်္ဂံ၊ သတိသမ္မောဇ္ဇင်ကို။ ဘာဝေ-
ဿန္တိ၊ ဇိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေကြလိမ့်မည်။ ဝါ၊ တိုးပွားစေကြလိမ့်မည်။ပ။
လွယ်ပြီ။

၁၄၀။ အပရေပိ။ပ။အနိစ္စသည်၊ တေဘူမက သင်္ခါရ-တို့၌ အနိစ္စဟု
ဖြစ်သော သညာကို။ ဝါ၊ အနိစ္စာနုပဿနာ-နှင့် တကွဖြစ်သော သညာကို။
ဘာဝေဿန္တိ။ပ။ အနတ္တသည်၊ အနတ္တ-ဟု ဖြစ်သော သညာကို။ ဝါ၊
အနတ္တာနုပဿနာ-နှင့် တကွဖြစ်သော သညာကို။ပ။ အသုဘသည်၊ အသုဘ-
ဟု ဖြစ်သော သညာကို။ပ။ အာဒိနဝသည်၊ ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ အပြစ်ဟု
ဖြစ်သော သညာကို။ပ။ပဟာနသည်၊ ပယ်ခြင်း၌ဖြစ်သော သညာကို။ပ။
ဝိရာဂသည်၊ မတပ်မက်ခြင်း၌ ဖြစ်သော သညာကို။ [ပဟာန-အရ တဒဂံ
ပဟာနစသော ပဟာနငါးမျိုး၊ဝိရာဂ-အရ တဒဂံဝိရာဂ-စသော ဝိရာဂ-
ငါးမျိုးကို အဂုံတ္တရ ကေကနိပါတဋ္ဌကထာ၌-ဖွင့်ထားသည်။] တနည်း-
ဝိရာဂသည်၊ ရာဂကိုမှတ် အရပ်ရပ်သော ကိလေသာတို့၏ မတပ်မက်ရာ
နိဗ္ဗာန်၌ ဖြစ်သော သညာကို။ပ။နိရောဓသည်၊ သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ခြင်း၌
ဖြစ်သော သညာကို။ ဝါ၊ ဝဋ် ဒုက္ခ၏ ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်၌ ဖြစ်သော
သညာကို။ပ။

၁၄၁။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေ၊ တို့အား။ ခေ၊ ခြောက်ပါးကုန်သော။
ပ။ဒေသေဿာမိ။ပ။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ သဗြဟ္မစာရီသု၊ သီတင်း သုံးဖော်
တို့၌။ (သီတင်းသုံးဖော်တို့ အပေါ်၌။) အာဝိစေဝ၊ ထင်ရှားစွာလည်း
ကောင်း။ [ဋီကာ။] ဝါ၊ မျက်မှောက်၌လည်းကောင်း။ [အဋ္ဌကထာ။]
ရဟော၊ မထင်ရှားစွာလည်းကောင်း။ ဝါ၊ မျက်ကွယ်၌လည်းကောင်း။

၁။ ဥပဋ္ဌိတဿတိ။ ။အကြောင်းအရာအားလုံးကို မှတ်မိသော သတိအားလုံး
နှင့် ရအောင် “ဥပဋ္ဌိတဿတိ၊ အာရုံ၌ ကပ်၍တည်သော သတိ ရှိကုန်သည်။
ဝိပဿနာအား ကျေးဇူးများသော သမ္မာသတိ-ရအောင် “အာရုံမြတ်၌ ကပ်၍တည်
သော သတိရှိကုန်သည်”ဟု ဆိုပါ။ [အာရုံက တကယ်မြတ်သော်လည်း ကာယာ
နုပဿနာ သတ်ပဋ္ဌာန်စသည်ကို ရည်ရွယ်၍ “မြတ်”ဟု ဆိုပါသည်-]

မေတ္တံ၊ မေတ္တာရှိသော။ (မေတ္တာပါသော။) ဝါ၊ မေတ္တာစိတ်ဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသော။ (မေတ္တာစိတ်ကြောင့် ဖြစ်သော။) ကာယကမ္ပံ၊ ကာယ ကံကို။ ပစ္စုပဋ္ဌာပေဿန္တိ၊ ရှေးရှုကပ်၍ တည်စေကြလိမ့်မည်။ ဝါ၊ ဖြစ် စေကြလိမ့်မည်။ ဘိက္ခဝေ။ (တတ္တကံ၊ ထိုမျှလောက် ကာလပတ်လုံး။) [မေတ္တာကာယကံကို ရှေးရှုဖြစ်စေသမျှ ကာလပတ်လုံး။] ဝုဒ္ဓိယေဝ၊ ကိုသာ။ ပါဠိကင်္ခါ၊ ထိုကံ၏။ ပရိဟာနိ၊ ကို။ နော (ပါဠိကင်္ခါ)၊ ထိုကံ။ (၁) [၂-၃ လွယ်ပြီ။]

ယာဝကီဝဉ္စ၊ ပ။ ယေ တေ လာဘာ၊ အကြင်လတ်တို့သည်။ (အကြင် ရအပ်သော ပစ္စည်းလေးပါးတို့သည်။) ဓမ္မိကာ၊ တရားသဖြင့် ဖြစ်ပေါ် လာကုန်၏။ [ဓမ္မတော + အာဂတာတိ ဓမ္မိကာ။ - ဇီကာ။] ဓမ္မလဒ္ဓါ၊ တရား သဖြင့် ရအပ်ကုန်၏။ အန္တမသော၊ အောက်၌ဖြစ်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ ဝါ၊ အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့်။ ပတ္တပရိယာပန္နမတ္တမ္ပိ၊ သပိတ်၌ အကျုံး ဝင်သော ဆွမ်းမျှသည်လည်း။ (သပိတ်၏အတွင်း၌ဖြစ်သော နှစ်ဇွန်း သုံးဇွန်း သော ဆွမ်းမျှသည်လည်း။) (ဓမ္မိကံ၊ ၏။ ဓမ္မလဒ္ဓံ၊ ၏။) တထာ ရူပေဟိ၊ ထိုသို့ သဘောရှိကုန်သော။ (ထိုသို့ ဓမ္မိက ဓမ္မလဒ္ဓ-ဖြစ်ကုန်သော။) လာဘေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အပ္ပဋိဝိဘတ္တဘောဂီ၊ မခွဲခြားပဲ သုံးဆောင်ခြင်းရှိကုန်သည်။ ဝါ၊

၁။ မေတ္တံ။ ။ “မေတ္တံ၊ မေတ္တာရှိသော” ဟု အံ ဇီ-၃၊ စာ ၈၉-၌ ဖွင့်၏။ ဤဒီကာ၌မူ “မေတ္တာစိတ်ဟူသော ဖြစ်ကြောင်းရှိသော” ဟု ဖွင့်သည်။ အကျယ်ကို ဘာသာဦးကာ၌ ပြထားပြီ။

၂။ အပ္ပဋိဝိဘတ္တဘောဂီ။ ။ န+ပဋိဝိဘတ္တ+ဘောဂီ-မခွဲခြားပဲ သုံးဆောင်ခြင်း ရှိကုန်သည်။ [အပ္ပဋိဝိဘတ္တ-သည် ကြိယာပိသေသန။] တနည်း-အပ္ပဋိဝိဘတ္တ ဘောဂီ-မခွဲခြားအပ်သောလာဘ်ကို သုံးစွဲခြင်း ရှိကုန်သည်။ [အပ္ပဋိဝိဘတ္တ-သည် ဘောဂီ-၏ ကံ။]-ဇီကာ။

ခွဲခြားခြင်း နှစ်မျိုး

“မည်သည့်ပစ္စည်းကိုပေးမည်၊ မည်သည့်ပစ္စည်းကို မပေး” ဟု စိတ်ထဲက ဆွမ်းစသော အာမိသကို ခွဲခြားခြင်း (ခွဲခြား ခွဲခြား ပြုခြင်း) သည် အာမိသ ပဋိဝိဘတ္တ (အာမိသကို ခွဲခြားခြင်း) မည်၏။

“ဤသူ့အားပေးမည်၊ ဤသူ့အား မပေး” ဟု စိတ်ထဲက ပုဂ္ဂိုလ်ကို ခွဲခြားခြင်းသည် ပုဂ္ဂလပဋိဝိဘတ္တ မည်၏။ ထိုသို့ စိတ်ထဲကပင် ခွဲခြားခွဲခြား မပြုပဲ ရရှိသမျှ ပစ္စည်းကို ရဟန်းသာမဇော အားလုံးနှင့် အတူသုံးစွဲခြင်းသည် အပ္ပဋိဝိဘတ္တဘောဂီ မည်၏။

မစွဲခြားအပ်သော လာဘ်ကို သုံးစွဲခြင်း ရှိကုန်သည်။ သီလဝန္တေဟိ၊ သီလ ရှိကုန်သော။ သဗြဟ္မစာရီဟိ၊ တို့နှင့်။ သာဓာရဏဘောဂီ၊ ဆက်ဆံသော သုံးစွဲခြင်း ရှိကုန်သည်။ ဝါ၊ အတူ သုံးစွဲခြင်းရှိကုန်သည်။ ဘဝိသန္တိ။ ပ။ (၄)

ယာဝကံဝဉ္စ။ ပ။ ယာနိ တာနိ သီလာနိ၊ အကြင်သီလတို့သည်။ [အဋ္ဌကထာ၌ “မဂ်” သီလ-ဟု ဖွင့်သည်။] အဓဏ္ဍာနိ၊ ကျိုးပျက်သော သိက္ခာပုဒ်မရှိကုန်။ [နတ္ထိ+တေသံ ခဏ္ဍန္တိ၊ အဓဏ္ဍာနိ။ - ဋီကာ။] အစိတ္တိနိ၊ ပေါက်သော သိက္ခာပုဒ် မရှိကုန်။ အသဗလာနိ၊ ကျားကွက်သော သိက္ခာပုဒ် မရှိကုန်။ အကမ္မာသာနိ၊ အပြောက်ထင်သော သိက္ခာပုဒ် မရှိကုန်။ ဘူဇိဿာနိ၊ တဏှာကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်လပ်ကုန်၏။ ဝါ၊ တဏှာ၏ကျွန်အဖြစ်မှ လွတ်လပ် သည်၏ အဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်၏။ ဝိညူပသတ္တာနိ၊ ပညာရှိတို့သည် ချီးမွမ်း အပ်ကုန်၏။ အပရာမဋ္ဌာနိ၊ တဏှာဒိဋ္ဌိတို့သည် မှားသောအားဖြင့် မသုံးသပ် အပ်ကုန်။ ဝါ၊ သူတပါးက စောဒနာသောအားဖြင့် မသုံးသပ်အပ်ကုန်။ သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ၊ ဥပစာရသမာဓိ အပုနာသမာဓိ-ကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်၏။

တထာဂ္ဂသေသု၊ ကုန်သော။ သီလေသု၊ တို့၌။ သဗြဟ္မစာရီဟိ၊ တို့နှင့်။ အာဝိ စေဝ ရဟော စ၊ [ရှေးအတိုင်းပေးပါ။] သီလသာမညဂတာ၊ သီလ အားဖြင့် တူသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သည်။ ဝါ၊ တူသောသီလရှိသူ၏ အဖြစ်သို့ရောက်ကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) ဝိဟရိသန္တိ၊ နေကြလိမ့်မည်။ ပ။ (၅)

ယာဝကံဝဉ္စ။ ပ။ ယာယံ ဒိဋ္ဌိ၊ အကြင် မဂ်နှင့်ယှဉ်သော သမ္မာဒိဋ္ဌိသည်။ အရိယာ၊ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာသည်။ ဝါ၊ ဖြူစင်သန့်ရှင်း အပြစ်ကင်း သည်။ နိယျာနိကာ၊ ဝဋ်ဒုက္ခမှ ထွက်မြောက်တတ်သည်။ (ဟုတွာ။)

၁။ သာဓာရဏဘောဂီ။ ။ မိမိ ပုဂ္ဂလိက-ရအပ်သော ပစ္စည်းကို မိမိတဦးတည်း မသုံးပဲ အလှူခံစဉ်ကပင် “သံဃာနှင့် သက်ဆိုင်ပါစေ”ဟု နှလုံးသွင်းကာ ခံယူပြီး သံဃိက-ပစ္စည်းကဲ့သို့ သုံးစွဲသူ။ [အကျယ်ကို အဋ္ဌကထာရှု။]

၂။ ဘူဇိဿာနိ။ ။ ဝဋ်ဒုက္ခကင်းသော နိဗ္ဗာန်ကို မှီသော (ရှည်ရှယ်သော) သီလ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်စေခြင်းသည် “တဏှာ၏ ကျွန် အဖြစ်မှ လွတ်ခြင်း”မည်၏။ မိမိ၏ သီလကြောင့် လူ့ဘဝ နတ်ဘဝ စသည်ကို မတောင့်တပ် “ဗုဒ္ဓံ မေ ပုညံ နိဗ္ဗာနံ သု ပစ္စယော ဟောတု” စသည်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို တောင့်တလျက် “ဆောက်တည်အပ်သော သီလဟုလို့။ [သမာဓိ သံဝတ္တနိကာနိ-၏ အဖွင့်ကို ဘာသာနိကာ၌ ပြထားဖို့။]

၃။ နိယျာနိကာ။ ။ ယာယံ ဒိဋ္ဌိ-အရ မဂ်သမ္ပယံတ္တ-သမ္မာဒိဋ္ဌိတည်း။ ထိုဒိဋ္ဌိသည် သင်္ခါရတရားဟူသော ဝဋ်ဒုက္ခကို အာရုံမပြု နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၏။ ထိုကြောင့် ထို ဒိဋ္ဌိ သည် ဝဋ်ဒုက္ခမှ မုချထွက်မြောက်၏။ မိမိက ဝဋ်ဒုက္ခမှ ထွက်မြောက်သည်အတွက် မိမိကိန်းရာ ပုဂ္ဂိုလ်ကို စည်း ဝဋ်ဒုက္ခမှ ထွက်မြောက်စေသည်။ [နိယျာတီတိ နိယျာ နိကာ။-၄။]

တက္ကရဿ၊ ထို ဘုရားရှင်၏ အဆုံးအမတော်ကို ပြုကျင့်လိုက်နာသူ၏။ သမ္မာ။ ကောင်းစွာ။ ဒုက္ခက္ခယာယ၊ ဝဋ်ဒုက္ခ၏ ကုန်ခြင်းအကျိုးငှာ။ နိယျာတိံ၊ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ ထွက်မြောက်တတ်၏။ တထာ ရူပါယ၊ သော။ ဒိဋ္ဌိယာ၊ ဦး။ သဗြဟ္မစာရီဟိ၊ တို့နှင့်။ အာဝိ စေဝ၊ လည်းကောင်း။ ရဟော စ၊ လည်းကောင်း။ ဒိဋ္ဌိသာမညဂတာ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ-အားဖြင့် တူသည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သည်။ ဝါ၊ တူသော သမ္မာဒိဋ္ဌိ-ရှိသူ၏အဖြစ်သို့ ရောက်ကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) ဝိဟရိသန္တိ။ပ။ (၆)။ပ။ နောပရိဟာနိ၊ ဣတိ(အဝေါစ)။

၁၄၂။ ဘဂဝါ။ တတြ ရာဇဂဟေ၊ ထို ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌။ [သုဒ္ဓိ-အနက် မရှိ။]ဂိဇ္ဈကုဋေ၊ သော။ ပဗ္ဗတေ၊ ဦး။ ဝိဟရန္တော၊ နေတော်မူစဉ်။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့အား။ ဗဟုလံ၊ များစွာ။ (အကြိမ်များစွာ။) ခမ္မံ၊ တရားရှိသော။ (တရားပါသော။) တေဒေဝ ကထံ၊ ဤစကားတော်ကိုသာ။ [နောက်၌ မိန့်တော်မူမည့် သီလ သမာဓိ ပညာ-နှင့်စပ်သော စကားတော်ကိုသာ။]ကရေတိ၊ ပြုတော်မူ၏။ (မိန့်တော်မူ၏။) [မကြာခင်သော တနှစ်ကျော်လောက် ကာလအတွင်းဝယ် ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူမည် ဖြစ်သောကြောင့် ဤ စကားကိုသာ မိန့်တော်မူသည်။] (ကိ-နည်း)။

သီလံ၊မဂ်၏ အဆောက်အဦဖြစ်သော လောကီယစတုပါရိသုဒ္ဓိ သီလသည်။ ဣတိ၊ ဤသို့ အပြားရှိ ဤသို့ အတိုင်းအရှည်ရှိ၏။ သမာဓိ၊ မဂ်၏ အဆောက်အဦ ဖြစ်သော သမာဓိသည်။ ဣတိ၊ ၎င်း။ ပညာ၊ မဂ်၏ အဆောက်အဦ ဖြစ်သော ဝိပဿနာ ပညာသည်။ ဣတိ၊ ၎င်း။ [ဣတိ-သဒ္ဓါ၏ အနက်ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

သီလပရိဘာဝိတော၊ မဂ်၏ အခြေခံဖြစ်သော စတုပါရိသုဒ္ဓိ သီလသည် ထက်ဝန်းကျင် ဖြစ်စေအပ်သော။ ဝါ၊ -ဖြင့် ထုံမွမ်းအပ်သော။ သမာဓိ၊ မဂ္ဂသမာဓိ ဖလသမာဓိ-သည်။ မဟပ္ပလော၊များသော အကျိုးရှိသည်။ မဟာ

၁။ နိယျာတိံ။ ။ပဝတ္တတိ၊ သမ္မာဒုက္ခက္ခယာယ သံဝတ္တတီတိ အတ္ထော။-ဝိမတိ- ၂။ နှာ (၂၇၅)။ နိဿရတိ နိဂစ္ဆတိ။-ဤဒီကာ။ “နိယျာနိကာ (ဟုတွာ) နိယျာတိ၊ ထွက်မြောက်တတ်သည်ဖြစ်၍ ထွက်မြောက်တတ်၏”ဟု သဒ္ဓါတူ ၂-ပုံစံ ဆိုထားသဖြင့် “ကေန ထွက်မြောက်တတ်၏”ဟု အဓိပ္ပာယ်မှတ်ပါ။ [သီလက္ခန် ဘာသာဋီကာ စတုတ္ထအုပ်၊ တေဝိဇ္ဇ-သုတ်အဖွင့်ကို ခိုပါသည်။]

၂။ သီလပရိဘာဝိတော။ ။ပရိဘာဝိတောတိ တေန သီလေန သဗ္ဗသော (ပရိ၏ အဖွင့်) ဘာဝိတော သမ္ဘာဝိတော။ (ကောင်းစွာ ဖြစ်စေအပ်သော။)-ဒီကာ။ ဤ အဖွင့်ကို ကြည့်၍ “ပရိဘာဝိတော ‘ထက်ဝန်းကျင်ဖြစ်စေအပ်’”ဟု သဒ္ဓတ္ထ။ “ထုံမွမ်းအပ်”ဟု အဓိပ္ပာယ်ထုတ်ပေးပါ။ [မဟပ္ပလ မဟာနိသံသ-ဖြစ်ပုံကို ဒီကာ၌ ဖွင့်ထားပြီ။]

နိသံသော၊ များသော အာနိသင်ရှိသည်။ ဟောတိ။ သမာဓိ ပရိတာဝိတော၊ မဂ်၏ အခြေခံဖြစ်သော သမာဓိသည် ထက်ဝန်းကျင် ဖြစ်စေအပ်သော။ ဝါ၊ သော။ ပညာ၊ မဂ်ပညာ ဖိုလ်ပညာသည်။ ပ။ ပညာပရိတာဝိတံ၊ ဝိပဿနာ ပညာသည် ထက်ဝန်းကျင် ဖြစ်စေအပ်သော။ ဝါ၊ ဝိပဿနာ-ပညာဖြင့် ထုံမွမ်းအပ်သော။ (ဋီကာ၌ သမာဓိ ပညာ-နှစ်မျိုးဟု ဖွင့်သေး၏။) စိတ္တံ၊ မဂ်စိတ် ဖိုလ်စိတ်သည်။ သမ္ပဒေဝ၊ ကောင်းစွာ သာလျှင်။ အာသဝေတိ၊ ထိုမှ။ ဝိမုစ္စတိ၊ လွတ်မြောက်၏။ သေယျထိဒံ၊ ထို အာသဝ-တို့ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ကာမာသဝါ၊ မုလည်းကောင်း။ ပ။ အဝိဇ္ဇာသဝါ၊ မုလည်းကောင်းတည်း။ ဣတိ (ကရေတိ။)

၁၄၃။ အထ ခေါ၊ ဌံ။ ဘဂဝါ ရုဇဂဟေ။ ယထာ ဘိရန္တံ၊ ကျွတ်ထိုက်ကြသား ဝေနေများကို ထောက်ထားရှုမျှော် အလိုတော် အတိုင်း။ ဝိဟရိတူာ၊ နေတော်မူပြီး၍။ အာယသ္မန္တံ အာနန္တံ အာမန္တေသိ။ (ကိ။) အာနန္တံ၊ အာယာမ၊ လာ သွားကြစို့။ ယေန၊ အကြင်အရပ်၌။ အမ္မလဋ္ဌိကာ၊ အမ္မလဋ္ဌိကာ၊ ဥယျာဉ်သည်။ (အတ္ထိ။) တေန၊ အမ္မလဋ္ဌိကာ-ဥယျာဉ်ရှိရာ ထိုအရပ်သို့။ ဥပသကမိဿာမ၊ သွားကြစို့။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ ပ။ မဟတာ၊ များစွာသော။ ဘိက္ခုသံဆေန၊ ရဟန်းအပေါင်းနှင့်။ သစ္စံ၊ အတူ။ ယေန အမ္မလဋ္ဌိကာ (အတ္ထိ။) တံ၊ အမ္မလဋ္ဌိကာ-ဥယျာဉ်ရှိရာ ထိုအရပ်သို့။ အဝသရိ၊ ရောက်တော်မူပြီ။ [“ယထာဘိရန္တံ၊ အာယာမ” ပုဒ်တို့၏ အဖွင့်ကို ဘာသာဋီကာ၌-ပြထားပြီ။]

ဘဂဝါ၊ သည်။ တကြ အမ္မလဋ္ဌိကာယံ၊ ၌။ ရုဇာဂါရကေ၊ မင်း၏ အိမ်တော်၌။ (မင်းကုန်း စံနန်း၌။) ဝိဟရတိ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တကြာပိ အမ္မလဋ္ဌိကာယံ၊ ထို အမ္မလဋ္ဌိကာ-ဥယျာဉ်၌လည်း။ ရုဇာဂါရကေ၊ ၌။ ဝိဟရန္တော။ ပ။ အဝိဇ္ဇာသဝါတိ။ [လွယ်ပြီ။]

၁၄၄။ ပ။ နာဠန္ဒာ၊ နာဠန္ဒာ-မြို့သည်။ (အတ္ထိ။) ပ။ တကြ-နာဠန္ဒာယံ၊ ၌။ ဝါ၊ ၏ အနီးဖြစ်သော။ ပါဝါရိကမ္မဝနေ၊ ပါဝါရိက-သဋ္ဌေး၏ သရက်ဥယျာဉ်၌။ ဝိဟရတိ။

သရိပုတ္တသီဟနာဝ

၁၄၅။ အထ ခေါ၊ ဌံ။ (မြတ်စွာဘုရား၏ နာဠန္ဒာ-မြို့အနီး ပါဝါရိက-သဋ္ဌေး၏ သရက် ဥယျာဉ်ဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ၌။) အာယသ္မာ သရိပုတ္တော၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာသည်။ ပ။ အဝေဝါစ။ (ကိ။)

ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ အဟံ၊ တပည့်တော်သည်။ ဘဂဝတိ၊ မြတ်စွာ
 ဘုရား၌။ (မြတ်စွာဘုရား၏ အပေါ်၌။) ဧဝံ ပဿန္တော၊ ဤသို့ ကြည့်ညို
 ပါ၏။ [ယဒိဒံ-အနက်မရှိ။] သမ္မောဓိယံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်
 အရာ၌။ ဘဂဝတာ၊ 'မြတ်စွာဘုရားထက်။ ဘိယျော ဘိညတရော၊
 အထူးသဖြင့် သာလွန်၍ သိနိုင်သော။ (အထူး သာလွန်၍ သိနိုင်သော။)
 (တနည်း) ဘိယျော ဘိညတရော၊ အထူးသဖြင့် သာလွန်သော ဉာဏ်
 ရှိသော။ (အထူးသာလွန်သော ဉာဏ်ရှိသော။) အညော၊ အခြားသော။
 သမဏော ဝါ၊ သမဏ-အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း။ (ရဟန်း
 မှန်သမျှသည်လည်းကောင်း။) ဗြာဟ္မဏော ဝါ၊ ဗြာဟ္မဏ-အမည်ရသော
 ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်းကောင်း။ (ဗြာဟ္မဏ-မှန်သမျှသည်လည်းကောင်း။) န
 စာဟု-ရှေးကလည်း မရှိခဲ့ပါ။ န စ ဘဝိဿတိ၊ နောက်၌လည်း ရှိလိမ့်
 မည် မဟုတ်ပါ။ ဧတရဟိ စ၊ ယခုအခါ၌လည်း။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိပါ။
 ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ပြီ။

သာရိပုတ္တ။ တေ၊ သင်သည်။ ဥဠာရာ၊ မွန်မြတ်သော။ အာသတိ၊
 ဥသဘ-တို့၏ ဥစ္စာနှင့်တူသော။ ဝါ၊ ဥသဘ-တို့၏ စကားနှင့် တူသော။
 အယံ ဝါစာ၊ ဤ စကားကို။ ဘာသိတာ၊ လျှောက်အပ်ပြီ။ ဧကံ သော။
 (ဧက+အံသော) တခုသော အဖို့ကို။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်ပြီ။ သီဟနာဒေါ၊
 တွန့်ဆုတ်ကြောက်ရွံ့ မရှိလင့်ပဲ ခြင်္သေ့မင်း၏ ဟောက်ခြင်းအလား မြတ်
 သောစကားကို။ နဒိတော၊ မြက်ဆိုအပ်ပြီ။ (ကိံ။) ဧဝံ ပဿန္တော။ ပ။
 သမ္မောဓိယံ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မြက်ဆိုအပ်ပြီ။ [အာသတိ-စသည်တို့၏ အဖွင့်ကို
 ပါထိကဝဂ္ဂ-၌ တွေ့ရလိမ့်မည်။]

၁။ ဘိယျော ဘိညတရော။ ။အဘိညာယတိတိ အဘိညော၊ (သိတတ်သူ။)
 [အဘိ+ဘု+အ-ပစ္စည်း။] အဓိကော+အဘိညော ဘိယျော ဘိညော၊ (သာလွန်
 သော သိတတ်သူ။) [ကဗ္ဗဓာရယ သမာသံ။] ဝိသေသေန+ဘိယျော ဘိညော
 ဘိယျော ဘိညတရော၊ (အထူးသဖြင့် သာလွန်သော သိတတ်သူ။ ဝိ။) အထူး သာ
 လွန်၍ သိတတ်သူ။ [ဝိသေသ-အနက်၌ တရ-ပစ္စည်း။]

၂။ တနည်း။ ။အဘိဇာနာတိတိ အဘိညာ။- (အထူးသိတတ်သော ဉာဏ်=
 ထူးသာဉာဏ်။) [အဘိ+ဘု+အ-ပစ္စည်း။ ဣတ္ထိဇောတက အာ- ပစ္စည်း။]
 ဘိယျော+အဘိညာ၊ ဧတဿာတိ ဘိယျောဘိညော၊ (သာလွန်သော ဉာဏ်ရှိသူ။)
 [ဗဟုဗ္ဗိဟိ။] ဝိသေသေန+ဘိယျောဘိညော ဘိယျောဘိညတရော၊ (အထူးသဖြင့်
 သာလွန်သော ဉာဏ်ရှိသူ။) ပါထိကဝဂ္ဂ ဋီကာကိုမှီ၍ ဝိဂ္ဂဟ-ပြပါသည်။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ၊ ကိံ၊ အဘယ်သို့နည်း။ [တေ-ကို နောက်မှ အနက်ပေးမည်။] အတိတ်၊ လွန်ပြီးသော။ အဒ္ဓါနံ၊ ကာလ၌။ အရဟန္တော၊ ဝါသနာနှင့်တကွ တယောင့်ငါးရာ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာတော်မူကုန်သော။ ယေ တေ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ အကြင် ဘုရားရှင်တို့သည်။ အဟေသံ၊ ဖြစ်တော်မူကုန်ပြီ။ (ပွင့်တော်မူကုန်ပြီ။) သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ တေ ဘဂဝန္တော၊ ထို ဘုရားရှင်တို့ကို။ [သဗ္ဗေ တေ-ကို သဗ္ဗေ+တေ-ဟု ပုဒ်မဖြတ်ပါနှင့်။ သဗ္ဗေ နှင့် တေ-ဟု မှတ်ပါ။ -သမ္မာသဒ္ဓနိယ-သုတ်၌ ထင်ရှားလိမ့်မည်။] တေ၊ သင်သည်။ [ကိံ၊ တေ-မှ တေ-ကို ယူ၍ပေးသည်။] စေတသာ၊ မိမိစိတ်ဖြင့်။ စေတော၊ ဘုရားရှင်တို့၏ စိတ်ကို။ ပရိစ္စ၊ ပိုင်းခြား၍။ ဝိဒိတာ၊ သိအပ်ကုန်သလော။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ သိအပ်ကုန်သနည်း။)

တေ ဘဂဝန္တော၊ ထို ဘုရားရှင်တို့သည်။ ဧဝံ သီလာ၊ ဤသို့ လောကီလောကုတ္တရာ သီလရှိကုန်သည်။ အဟေသံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ [ဧဝံ ဓမ္မာ-စသည်တို့၌လည်း တေ ဘဂဝန္တော အဟေသံ ဣတိပိ-ပုဒ်တို့ကို လိုက်စေပါ။ ပါဠိတော်၌ ပေယျာလ မြှုပ်ထားသည်။] တေ ဘဂဝန္တော၊ တို့သည်။ ဧဝံ ဓမ္မာ၊ ဤသို့ လောကီ လောကုတ္တရာ သမာဓိ၊ သမာဓိပက္ခ-တရားရှိကုန်သည်။ အဟေသံ၊ ပြီ။ ဣတိပိ၊ လည်းကောင်း။ [သမာဓိပက္ခ-ဖြင့် ဝိရိယ သတိ-စသည်များကို ယူပါ။]။ပ။ဧဝံ ပညာ၊ ဤသို့ မဂ်ပညာ ဖိုလ်ပညာ ရှိကုန်သည်။ [ပညာ-အရ လောကုတ္တရာ ပညာကိုသာ အဋ္ဌကထာ၌ ယူ၏။]။ပ။ဧဝံ ဝိဟာရိ၊ ဤသို့ နိရောဓသမာပတ်ဖြင့် နေခြင်း ရှိကုန်သည်။ (တနည်း) ဧဝံ ဝိဟာရိ၊ ဤသို့ နေကြောင်း ဖြစ်သော နိရောဓသမာပတ် ရှိကုန်သည်။ပ။တေ ဘဂဝန္တော၊ တို့သည်။ ဧဝံ ဝိမုတ္တာ၊ ဤသို့ တဒဂ်-စသော ဝိမုတ္တိ ငါးပါးဖြင့် ကိလေသာတို့မှ လွတ်ပြီးကုန်သည်။ အဟေသံ၊ ဖြစ်တော်မူကုန်ပြီ။ ဣတိပိ၊ ဤသို့လည်းကောင်း။ ဣတိ၊ သို့။ (ဝိဒိတာ၊ သိအပ်ကုန်သလော။) ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ -တေ၊ ဤသို့ သိခြင်းသည်။ (ဘုရားရှင်တို့၏ စိတ်ကို မိမိစိတ်ဖြင့် သိခြင်းသည်။) နော ဟိ၊ မဖြစ်ပါ။

[အနာဂတဝါရ ပစ္စုပ္ပန် ဝါရ-တို့၌ အထက်ပါအတိုင်း အပြည့်အစုံ ပေးပါ။ ထူးရာ၌သာ ရေးပါမည်။] အနာဂတံ၊ အနာဂတ် ဖြစ်သော။ (မရောက်လာ သေးသော။) အဒ္ဓါနံ၊ ကာလ၌။ အရဟန္တော၊ ကုန်သော။ ယေ တေ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ တို့သည်။ ဘဝိသန္တိ၊ ဖြစ်တော်မူကြလိမ့်မည်။

(ပွင့်တော်မူကြလိမ့်မည်။) ။ပ။ တေရဟိ၊ ယခုအခါ၌။ အရဟံ၊ သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သော။ အဟံ၊ ငါ့ကို။ တေ၊ သည်။ စေတသာ၊ ဖြင့်။ စေတော၊ ငါ၏စိတ်ကို။ ပရိစ္စ၊ ပိုင်းခြား၍။ ဝိဒိတော၊ လော။ပ။နော ဟေတံ ဘန္တေ။ ။

သာရိပုတ္တ၊ ရာ။ တေ၊ သင်၏။ ဝါ၊ သင့်မှာ။ [စေတောပရိယဉာဏံ-၌ စပ်။] အတိတာနာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နေသု၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန် သော။ အရဟန္တေသု၊ ကုန်သော။ ဣ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေသု၊ ဤ ဘုရားရှင်တို့ ၌။ (ဘုရားရှင်တို့အပေါ်၌။) စေတောပရိယဉာဏံ၊ စေတောပရိယ-ဉာဏ်သည်။ (စိတ်တော်ကို ပိုင်းခြား၍ သိတတ်သော ဉာဏ်သည်။) နတ္ထိ၊ မရှိ။ သာရိပုတ္တ။ အထ၊ ထိုသို့ မရှိပါပဲလျက်။ ကိဉ္ဇရဟိ၊ အဘယ်ကြောင့်။ တေ၊ သည်။ပ။ နဒိတော။ပ။ သမ္မောဓိယန္တိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

၁၄၆။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ မေ၊ ၎င်း၏။ပ။ စေတောပရိယဉာဏံ၊ သည်။ န ခေါ အတ္ထိ၊ မရှိပါ။ အပိ စ၊ ထိုသို့ပင် မရှိပါသော်လည်း။ မေ၊ သည်။ ဓမ္မန္တယော၊ သဘာဝအားဖြင့် သိထိုက်သော ညေယျတရားကို ဆောင် ထား ဆုံးဖြတ်နိုင်သော ပစ္စက္ခဉာဏ်သို့ အစဉ်လိုက်သော အနုမာနဉာဏ်ကို။ [“ဓမ္မန္တယော၊ ပစ္စက္ခဉာဏ်သို့ အစဉ်လိုက်သော အနုမာနဉာဏ်ကို” ဟု အကျဉ်းပေးပါ။] ဝိဒိတော၊ သိအပ်ပါပြီ။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ သိအပ် သနည်း။)

[ထို အနုမာန နယဂ္ဂါဟ-ကို ဥပမာဖြင့် ထင်ရှားအောင် ပြတော်မူလို၍ သေယျထာပီ ဘန္တေ-စသောစကားကို လျှော့ဖက်သည်။] ဘန္တေ။ သေယျ ထာပီ၊ ဥပမာ-မည်သည်ကား။ ရညော၊ ၎င်း၏။ ပစ္စန္တိမံ၊ တိုင်းပြည်၏ အစွန်

၁။ ဓမ္မန္တယော။ ။အနုမာနဉာဏ် ဝိယ သံသယပိဋိကံ အဟုတွာ (အနုမာန ဉာဏ်ကဲ့သို့ သံသယ-ဟူသော ကျောထောက်နောက်ခံ မရှိပဲ။) ဣဒ မိဒန္တိ ယထာ- သဘာဝတော (ဤဟာသည် ဤလိုတည်းဟု မှန်သောသဘောအားဖြင့်။) ညေယျ ဓာဓေတိ နိစ္စိနောတီတိ (ဆုံးဖြတ်တတ်သောကြောင့်။) ဓမ္မော။ (ပစ္စက္ခဉာဏ်ကို အရကောက်ပါ။)

အနု ဇေတိ အန္တယော၊ [အနု+ဣဓာတ်+(ဂတိ-အနက်ဟော၊) ဣ ပစ္စည်း။] ဓမ္မဿ၊ ပစ္စက္ခဉာဏ်သို့+အန္တယော၊ အစဉ်လိုက်သော ဉာဏ်တည်း။ ဓမ္မန္တယော၊ ဉာဏ်။ (အနုမာနဉာဏ် ရသည်။) ပစ္စက္ခ-အားဖြင့် ထင်ရှားသောအနက်သို့ အစဉ်လိုက်၍ ပစ္စက္ခဉာဏ်၏ ဖြစ်ခြင်းဟူသည် ဒိဋ္ဌမြင်အပ်သော အရာဖြင့် မမြင်အပ်သောအရာကို လျှော့စွာမှန်းသ၍ သိခြင်းပင်တည်း။ [အနုမာန-ကို “နယဂ္ဂါဟ၊ နည်းယူခြင်း” ဟုလည်း ခေါ်သည်။]

အဖျား၌ဖြစ်သော။ [“ပစ္စန္နရစ်၌ဖြစ်သော”ဟု ရှေးကပေးကြ၏။] နဂရံ၊ မြို့သည်။ ဒဠ္ဗုဒ္ဓါပံ(ဒဠ္ဗ+ဥဒ္ဓါပံ)၊ ခိုင်ခံ့သော မြို့ရိုးအခြေ ရှိပါ၏။ ဒဠ္ဗ ပါကာရတောရဏံ၊ ခိုင်ခံ့သော မြို့ရိုး ခိုင်ခံ့သော တုရိုက်တိုင် ရှိပါ၏။ [မြို့ရိုးတံခါးတိုင်ကို “တောရဏ၊ တုရိုက်တိုင်”ဟု ခေါ်သည်။] ဧကဒ္ဒါရံ၊ တပေါက်တည်းသော တံခါးရှိပါ၏။

တတြ၊ ထိုမြို့၌။ ပဏ္ဍိတော၊ ကြောင်းကျိုး မြင်သိ ပင်ကိုဉာဏ်ရှိသော။ ဝိယတ္တော၊ ထိုထို ကိစ္စတို့၌ ကျွမ်းကျင်ထက်မြက်သော။ မေမာဝိ၊ အကြောင်း အားလျော်စွာ တခဏချင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ပညာရှိသော။ အညာတာနံ၊ မသိအပ်သူတို့ကို။ (မိမိမသိသော လူစိမ်းတို့ကို။) နိဝါရေတာ၊ တားမြစ် တတ်သော။ ဉာတာနံ၊ သိအပ်သူတို့ကို။ (မိမိသိသူတို့ကို။) ပဝေသေတာ၊ ဝင်စေတတ်သော။ (မြို့တွင်းသို့ ဝင်ခွင့်ပေးတတ်သော။) ဒေါဝါရိကော၊ တံခါးမှူးသည်။ (တံခါးကို စောင့်ရှောက်အုပ်ချုပ်သော တံခါးမှူးသည်။) အဿ၊ ရှိရာပါ၏။

သော၊ ထို တံခါးမှူးသည်။ တဿ နဂရဿ၊ ၏။ သမန္တာ၊ ပတ်ဝန်း ကျင်၌။ အနုပရိယာယပတံ၊ အစဉ်အတိုင်း လှည့်လည်ကြောင်းဖြစ်သော လမ်း ကို။ (မြို့ပတ်လမ်းကို။) အနုက္ကမာနော၊ အစဉ် လှည့်လည်လတ်သော်။ ပါ ကာရသန္တိ ဝါ၊ မြို့တံတိုင်း အစပ်ကိုသော်လည်းကောင်း။ ပါကာရဝိဝရံ ဝါ၊ မြို့တံတိုင်း အပေါက်ကိုသော်လည်းကောင်း။ အန္တမသော၊ နောက် ဆုံး၌ဖြစ်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ ဝါ၊ အောက်ထပ်ဆုံးအားဖြင့်။ ဗိဠာရနိက္ခမနမတ္တံပိ၊ ကြောင်ထွက်လောက်ရုံ အပေါက်မျှကိုလည်း။ (ကြောင် သတ္တဝါထွက်လောက်ရုံ အပေါက်မျှကိုလည်း။) န ပဿေယျ၊ မမြင်ရာပါ။

တဿ၊ ထို တံခါးမှူး၏။ ဝေ၊ ဤအကြံသည်။ (ဤသို့ စဉ်းစားခြင်း သည်။) အဿ၊ ဖြစ်ရာပါ၏။ (ကို၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်ရာသနည်း။) ယေ ကေစိ၊ အကြင် အမှတ်မရှိ အလုံးစုံကုန်သော။ ဩဠာရိကာ၊ ကြီးကြီး မား မား ထင်ရှားကုန်သော။ ပါဏာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ ဣမံ နဂရံ၊ ဤမြို့သို့။ ပဝိသန္တိ ဝါ၊ ဝင်မှုလည်း ဝင်ကြကုန်၏။ (ဣမမှာ နဂရာ၊ မှ။) နိက္ခမန္တိ ဝါ၊ ထွက်မှုလည်း ထွက်ကြကုန်၏။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ တေ၊ ထို သတ္တဝါတို့သည်။ ဣမံ ခာဝ ခွါရေန၊ ဤတံခါးဖြင့်သာ။ ပဝိသန္တိ ဝါ၊ ဝင်လည်းဝင်ရကုန်၏။ (နိက္ခမန္တိ ဝါ၊ ထွက်လည်းထွက်ရကုန်၏။) ဣတိ ဤသို့ ဖြစ်ရာ၏။

[တံခါးမူးဟူသော ဥပမာနကိုပြုပြီး၍ မိမိတည်းဟူသော ဥပမေယျ ကို ပြလိုသောကြောင့် ဝေမေဝ-စသည်ကိုလျှောက်သည်။] ဘန္တေ။ ဝေမေဝ၊ ဤ အတူပင်။ မေ။ ပ။ အဟေသံ။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ တေ ဘဂဝန္တော၊ တို့သည်။ စေတသော၊ စိတ်၏။ ဥပက္ကိလေသေ၊ ညစ်နွမ်းကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော။ (တနည်း) စေတသော၊ စိတ်ကို။ ဥပက္ကိလေသေ၊ ပူပန်စေတတ် နှိပ်စက်တတ်ကုန်သော။ ပညာယ၊ ဓါ။ ဒုဗ္ဗလိကရဏေ၊ အားမရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော။ (အားမရှိအောင် ပြုတတ်ကုန်သော။) ပဉ္စ၊ ကုန်သော။ နိဝရဏေ၊ နိဝရဏ-တို့ကို။ ပဟာယ၊ ပယ်စွန့်၍။ စတုသု၊ ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနေသု၊ တို့၌။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတစိတ္တာ၊ ကောင်းစွာထားအပ်သော စိတ်ရှိကုန်သည်။ (ဟုတော့) သတ္တ၊ ကုန်သော။ ဗောဇ္ဈင်္ဂေ၊ တို့ကို။ ယထာဘူတံ၊ အကြင်အကြင် ထင်ရှားဖြစ်သည့်အတိုင်း။ (မဖောက်မပြန် ဟုတ်မှန်စွာ။) ဘာဝေတွာ၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေပြီး၍။ အနုတ္တရံ၊ မိမိထက် လွန်မြတ်သောတရား မရှိသော။ (အမြတ်ဆုံး ဖြစ်သော။) သမ္မာသမ္မောဓိံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတ ဉာဏ်တော်ကို။ အဘိသမ္မုဇ္ဈိံသု၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူကုန်ပြီ။ [အနာဂတဝါရ ပစ္စုပ္ပန္တဝါရ-တို့၌ ဤနည်းအတိုင်းပေးပါ။] ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ပြီ။

၁၄၇။ ၁၄၂-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။

ဒုသိလ အာဒိနဝ

၁၄၈။ အထခေါ။ ပ။ တဒ ဝသရိ၊ [ပုဂံစဉ် နံပါတ် ၁၄၃-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။ “ပါဠလိဂါမော၊ ပါဠလိ-ရွာသည်။”ဟု ဆိုပါ။] ပါဠလိဂါမိကာ၊ ပါဠလိ-ရွာ၌၊ နေကုန်သော။ ဥပါသကာ၊ ဥပါသကာ တို့သည်။ (ရတနာသုံးပါးကို ဆည်းကပ်သူတို့သည်။) အထောသံ၊ ကြားကုန်ပြီ။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ ကြားကုန်သနည်း။) ဘဂဝါ၊ သည်။ ပါဠလိဂါမိသို့၊ အနုပ္ပတ္တော ကံရ၊ အစဉ်ရောက်တော်မူလာသတဲ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြားကုန်ပြီ။ အထ ခေါ၊ ဌံ။ (ကြားသိကြရာ ထိုအခါ၌။) ပါဠလိဂါမိကာ၊ ဥပါသကာ၊ တို့သည်။ ပ။ အဝေါစုံ။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ လျှောက်ကုန်သနည်း။) ဘန္တေ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ နော၊ တပည့်တော်တို့၏။ အာဝသထာဂါရံ၊ ဧည့်သည်တို့ တည်းခိုးရာ အိမ်ကို။ [မင်းမှထမ်းတို့ ရောက်လာလျှင် တည်းခိုးဖို့ရာ ဆောက်လုပ်အပ်သော ဇရပ်ကို။] အဓိဝါသေတု၊ လက်ခံတော်မူပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ကုန်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တုဏှိဘာဝေန၊

ဆိတ်ဆိတ်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (ဆိတ်ဆိတ် 'နေတော်မူခြင်းဖြင့်)။ 'အဓိဝါသေသိ၊ လက်ခံတော်မူပြီ။ [အဓိ+ဝါသေသိ၊ ဥပါသကာတို့၏ စကားကို မပယ် ရှားပဲ မိမိအထက်၌ သက်ဝင်တည်နေစေပြီ။ ဤသို့ သဒ္ဓတ္ထ-ပေးပါ။]

အထ ခေါ် ၌။ (လက်ခံတော်မူရာ ထိုအခါ၌)။ ပ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အဓိဝါသနံ၊ လက်ခံတော်မူခြင်းကို။ ဝိဒိတွာ၊ သိ၍။ အာသနာ၊ နေရာမှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အဘိဝါဒေတွာ၊ ရှိခိုး၍။ ပဒက္ခိဏံ၊ အရိုအသေကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ပ။ သဗ္ဗသန္တရိံ၊ အလုံးစုံ ခင်းအပ်သည် မည်လောက်အောင်။ အာဝသထာဂါရံ၊ ကို။ သန္တရိတွာ၊ ခင်းပြီး၍။ အာသနာနိ၊ နေရာတို့ကို။ ပညာပေတွာ၊ ခင်း၍။ ဥဒကမဏိကံ၊ ရေအိုး ကြီးကို။ ပတိဋ္ဌာပေတွာ၊ တည်စေ၍။ တေလပဒိပံ၊ ဆီမီးကို။ အာရော ပေတွာ၊ ညှိထွန်း၍။ ပ။ အဝေါစုံ။ (ကို။)

ဘန္တေ။ သဗ္ဗသန္တရိံ၊ အောင်။ အာဝသထာဂါရံ၊ ကို။ သန္တတံ၊ ခင်းအပ်ပါပြီ။ အာသနာနိ၊ တို့ကို။ ပညတ္တာနိ၊ ခင်းအပ်ပါကုန်ပြီ။ ဥဒကမဏိကော၊ ကို။ ပတိဋ္ဌာပိတော၊ တည်စေအပ်ပါပြီ။ (တည်ထား အပ်ပါပြီ။) တေလပဒိပေါ၊ အာရောပိတော၊ ညှိထွန်းအပ်ပါပြီ။ ဘုန္တေ။ ဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ယဿ၊ အကြင် ကြွတော်မူခြင်း၏။ ကာလံ၊ အချိန်ကို။ မညတိ၊ သိတော်မူ၏။ တံ၊ ထို ကြွတော်မူချိန်ကို။ ကရောတု၊ ပြုတော်မူပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ကုန်ပြီ။ ပ။

အထ ခေါ် ၌။ (ဥပါသကာတို့က လျှောက်ကြရာ ထိုအခါ၌) ဘဂဝါ၊ သည်။ သာယနသမယံ၊ ညနေချမ်းအခါ၌။ နိဝါသေတွာ၊ သင်းပိုင်ကို ပြင် ဆင်ကာ ဝတ်တော်မူ၍။ ပတ္တစိဝရံ၊ သပိတ် သက်န်းကို။ အာဒါယ၊ ယူ၍။ သက်န်းကို ကိုယ်၌ ရံတော်မူ၍ သပိတ်ကို လက်တော်ဖြင့် ပွေ့ယူတော်မူ၍။ ဘိက္ခုသံသေန၊ ရဟန်းအပေါင်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ အတူ။ ယေန၊ ၌။ အာဝသထာ ဂါရံ၊ သည်။ (အတ္ထိံ) တေန၊ အာဝါသထာဂါရ-ရုံရာ ထိုအရပ်သို့။

၁။ ပဒက္ခိဏံ။ ။ ဤပုဒ်၏အဖွင့်ကို သီလက္ခန် ဘာသာဂီကာ(တ)အုပ်၊ စာ မျက်နှာ (၂၆၉) ၌ ပြထားပြီ။ “ပဒက္ခိဏဂ္ဂါဟိ အနုသာသနိံ၊ အဆုံးအမကို ရိုရို သေသေ ယူလေ့ရှိ၏” ဟူရာ၌ ပဒက္ခိဏ-သဒ္ဓါကဲ့သို့ ဤ၌လည်း “ပဒက္ခိဏံ၊ အရိုအသေ ကို။ ကတွာ” ဟု ပေးပါသည်။ စပ်ချပြီးနောက် လှည့်မပြန်သေးပဲ လက်အုပ်ချီ၍ အတော်ဝေးအောင် နောက်ဆုတ်နောက်ဆုတ် ထကာ အရိုအသေပြုလျက် ပြန်သွား သည် ဟုဆိုလိုသည်။ ဤနေရာမျိုးဝယ် ရှေးဆရာတော်များကား “ပဒက္ခိဏံ၊ လက်ယာရစ် လှည့်သည်ကို” ဟု ပေးတော်မူကြ၏။

ဥပသင်္ကမိ၊ ကြတော်မူပြီ။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ကြတော်မူပြီး၍။ ပါဒေ၊ ခြေတော်
တို့ကို။ ပက္ခာလေတွာ၊ ဆေးတော်မူ၍။ အာဝသထာဂါရံ၊ သို့။ ပဝိသိတွာ၊
ဝင်၍။ မဇ္ဈိမံ၊ အလယ်ဖြစ်သော။ ထမ္ဘံ၊ တိုင်ကို။ နိဿယ၊ မှီ၍။ ပုရတ္တာဘိ
မုခေါ၊ အရှေ့အရပ်၌ ရှေးရှုမျက်နှာရှိတော်မူသည်။ (အရှေ့အရပ်၌ မျက်နှာ
မူတော်မူသည်။ ဟုတွာ။) နိသိဒိ၊ ထိုင်တော်မူပြီ။

ဘိက္ခုသံဆော ပိ။ ပ။ ပစ္စိမံ၊ အနောက်အရပ်၌ ဖြစ်သော။ ဘိတ္ထိံ၊ နံရံကို။
နိဿယ၊ ၍။ ဘဂဝန္တိ ယေဝ၊ ကိုသာ။ ပုရက္ခတွာ၊ ရှေ့၌ပြု၍။ (ရှေ့က
ထား၍။) ပုရတ္တာဘိမုခေါ၊ သည်။ (ဟုတွာ။) နိသိဒိ၊ ပါဠိလိဂါမိကော၊
ကုန်သော။ ဥပပါသကာပိ၊ တို့သည်လည်း။ ပ။ ပုရတ္ထိမံ၊ အရှေ့အရပ်၌ ဖြစ်
သော။ ဘိတ္ထိံ နိဿယ ဘဂဝန္တိမေဝ ပုရက္ခတွာ။ ပစ္စိမာဘိမုခေါ၊ အနောက်
အရပ်၌ ရှေးရှု မျက်နှာရှိကုန်သည်။ (ဟုတွာ။) နိသိဒိ သူ။

၁၄၉။ အထ ခေါ၊ ၌။ (အာဝသထာဂါရ-ဝယ် ထိုင်နေတော်မူပြီးရာ
ထိုအခါ၌။) ဘဂဝါ၊ သည်။ ပါဠိလိဂါမိကေ။ ဥပပါသကေ၊ တို့ကို။
အာမန္တေသိ။ (ကိံ။) ဂဟပတယော၊ အိမ်ရှင် ဒါယကာတို့။ ဒုသိလဿ၊
သီလမရှိသူ၏။ သီလဝိပတ္တိယာ၊ သီလ၏ ပျက်စီးခြင်း၌။ (သီလပျက်ခြင်း၌။)
အာဒိနဝ၊ အပြစ်တို့သည်။ ဣမေ ပဉ္စုက္ခါ ငါးပါးတို့တည်း။ ကတမေ
ပဉ္စု၊ အဘယ်ငါးပါးတို့နည်း။ ဂဟပတယော၊ တို့။ ဣမေ ဤလောက၌။
ဒုသိလော၊ သော။ သီလဝိပန္နော၊ ပျက်သော သီလရှိသူသည်။ ပမာဒါဓိ
ကရဏံ၊ မေ့လျော့ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ [သီလမပျက်အောင်
စောင့်စည်းနိုင်သော သတိ-မရှိခြင်းကိုပင် “မေ့လျော့ခြင်း” ဟု ဟောတော်
မူသည်။] မဟတိံ၊ ကြီးစွာသော။ (အကြီးအကျယ်ဖြစ်သော။) ဘောဂ

၁။ ဒုသိလော။ ။နတ္ထိံ+သီလံ+ယဿာတိ ဒုသိလော၊ (သီလလုံးလုံးမရှိသူ။)
ဒုပ္ပညော-၌ ဒု-သဒ္ဓါတု-သို့ ဤ၌ ဒု-သဒ္ဓါသည် အဘာဝ (မရှိခြင်း) အနက်
ဟော။ ဂရဟာ အနက်ဟော မဟုတ်။

၂။ သီလဝိပန္နော။ ။သီလဆောက်တည်ပြီး၍ (သီလယူပြီး၍) တစုံတခုသော
အကြောင်းကြောင့် သီလပျက်သူသည်လည်းကောင်း၊ လုံးလုံးသီလ မဆောက်တည်ပဲ
သီလအကျင့်မှ ယုတ်လျော့သူသည်လည်းကောင်း သီလဝိပန္နမည်၏။ မှန်၏။ ထိုလုံးလုံး
သီလ မဆောက်တည်သူသည်လည်း မဆုတ်ယုတ်ကြောင်းဖြစ်သော သူတော်ကောင်း
တို့ ကျင့်ထိုက်သော ကောင်းသောအကျင့်ကို ပျက်ဆီးသောကြောင့် သီလ ဝိပန္န
(ပျက်စီးသော သီလရှိသူ) ပင် မည်သည်။ [သီလ ပျက်ခြင်းကြောင့် ဥစ္စာပျက်စီးပုံကို
အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။]

ဇာနိံ၊ စည်းစိမ် ဥစ္စာ၏ဆုံးရှုံးခြင်းသို့။ (ဆုတ်ယုံတ် ပျက်စီးခြင်းသို့။) နိဂစ္ဆတိ၊ ရောက်ရ၏။ အယံ၊ ဤ ဥစ္စာ၏ဆုံးရှုံးခြင်းသည်။ ဒုဿိလဿ၊ ၎င်း။ သီလဝိပတ္တိယာ၊ ဦး။ ပဌမော၊ ရှေးဦးစွာသော။ အာဒိနဝေ၊ အပြစ် တည်း။ [နောက်ဝါကျတို့၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံ ပေးမပါ။ ထူးရာ၌သာ ရေးပါမည်။]

ဂဟပတယော၊ တို့။ ပုန စ၊ တဖန်လည်း။ အပရံ၊ တမျိုးကား။ (တမျိုးသော အာဒိနဝ-ကား။) ဒုဿိလဿ၊ သီလဝိပန္နဿ၊ ၎င်း။ ပါပ ကော၊ မကောင်းသော။ ကိတ္တိသဒ္ဓေါ၊ ပြောဆိုအပ်သော ဂုဏ်သီတင်း သည်။ အဗ္ဗဂ္ဂစ္ဆတိ၊ ပျံ့နှံ့၍တုတ်၏။ (ဟိုအရပ်-ဒီအရပ်သို့ ပျံ့နှံ့ သွား ၎င်း။)။ပ။

ပုန စ။ပ။ယညဒေဝ ပရိသံ (ယံ ယံ+ဝေ+ပရိသံ)၊ အကြင် အကြင် ပရိသတ်သို့။ [ဤပုဒ်ကို ထပ်၍ ဖွင့်ပြတော် မူလိုသောကြောင့်၊ “ယဒိ ခတ္တိယပရိသံ” စသည်ကို မိန့်တော်မူသည်။] ‘ယဒိ ခတ္တိယပရိသံ၊ မင်း ပရိသတ်သို့သော်’ လည်းကောင်း။ (မင်းမျိုး၊ မင်းနွယ် ပရိသတ်သို့ သော် လည်းကောင်း။) ‘ယဒိ ဗြာဟ္မဏပရိသံ၊ ဗြာဟ္မဏ-ပရိသတ်သို့ သော်’ လည်း ကောင်း။ ‘ယဒိ ဂဟပတိပရိသံ၊ အိမ်ရှင် သူကြွယ် ပရိသတ်သို့’ သော် လည်းကောင်း။ ‘ယဒိ သမဏပရိသံ၊ ရဟန်းပရိသတ်သို့ သော်’လည်းကောင်း။ ဥပသင်္ကမတိ၊ သွား၏။ (ဝင်၏။) တံတံ ပရိသံ၊ သို့။ အဝိသာရဒေါ၊ ကင်းသော ကြောက်ရွံ့ခြင်းရှိသူ မဟုတ်သည်။ [ကြောက်ရွံ့ခြင်း ကင်းသူ-မကြောက်ရွံ့သူ မဟုတ်သည်။] မင်္ဂတူတော့၊ မျက်နှာ မသာမယာသူ ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။ (ဟုတူ။) ဥပသင်္ကမတိ၊ သွားရ၏။ (ဝင်ရ၏။)။ပ။

သဗ္ဗုဇ္ဇော၊ လွန်စွာတွေ့ဝေသည်။ (ဟုတူ။) ကာလံ၊ သေခြင်းကို။ ဝါ၊ သေချိန်ကို။ ကရောတိ၊ ပြုရ၏။ [ဗိမိ ပြုခဲ့သော မကောင်းမှု ကံနှင့် ထိုကံ၏ အာရုံများ ထင်လာသောကြောင့်လည်းကောင်း၊ မကောင်းသော ဂတိနိမိတ်များ ထင်လာသောကြောင့်လည်းကောင်း။ တွေ့ဝေ မိန်းမော လျက် ဆင်းရဲစွာ သေရသည်။]။ပ။

ကာယဿ၊ ဥပါဒိန္နက-ခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်ခြင်း ဟူသော။ မရဏာ၊ သေခြင်းမှ။ (သေရာအခါမှ။) ပရံ၊ နောက်၌။ (နောက်ဖြစ် သော အသစ်ခန္ဓာကို ယူရာအခါ၌။) အပါယံ၊ သုခ၏ ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းမှုမကင်းသော။ ဒုဂ္ဂတိံ၊ ဒုက္ခအပေါင်း၏ လဲလျောင်းရာ ဖြစ် သော။ (ဒုက္ခ-ရောက်ရာဖြစ်သော။) ဝိနိပါတံ၊ ကင်းသော အလိုရှိသည်

ဖြစ်၍ ကျရောက်ရာဖြစ်သော။ (ကျရောက်လိုသော ဆန္ဒမရှိပဲ ကျရောက်ရာ ဖြစ်သော။) နိရယံ၊ သာယာအပ်သော အသာဒ-တရားတို့ မရှိရာ ငရဲသို့။ (သာယာအပ်သော သုခ သောမနဿ ဝေဒနာနှင့် ဣဋ္ဌာရုံများမရှိရာ ငရဲ သို့။) ဥပပဇ္ဇတိ၊ ကပ်ရောက်ရ၏။ [ပါရာဇိကဋ္ဌကထာ ဝေရုဠကဏ္ဍ ဒိဗ္ဗ စက္ခုဉာဏကထာ-အဖွင့်အတိုင်း အနက်ပေးပါသည်။]။ပ။

သီလဝန္တ အာနိသံသ

၁၅၀။ ဂဟပတယော၊ တို့။ သီလဝတော၊ သီလရှိသူ၏။ သီလသမ္ပဒါယ၊ သီလ၏ ပြည့်စုံခြင်း၌။ အာနိသံသာ၊ အာနိသင်တို့သည်။ (အကျိုးတို့သည်။) ဣမေ ပဉ္စ၊ တို့တည်း။ပ။ သီလဝါ၊ သော။ သီလသမ္ပန္နော၊ သီလနှင့် ပြည့် စုံသူသည်။ အပ္ပမာဒါဓိကရဏံ၊ မမေ့ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ မဟန္တံ၊ များစွာသော။ ဘောဂက္ခန္ဓံ၊ စည်းစိမ်အစုကို။ အဓိဂစ္ဆတိ၊ ရ၏။ပ။

ကလျာဏော၊ ကောင်းသော။ ကိတ္တိသဇ္ဈေ၊ သည်။ အပ္ပဂစ္ဆတိ။ပ။ ဝိသာရဒေါ၊ ကင်းသော ကြောက်ရွံ့ခြင်းရှိသည်။ (ကြောက်ရွံ့ခြင်း ကင်း သဖြင့် ရဲ့ဝံသည်။) အမကံဘူတော၊ မျက်နှာ မသာမယာသူ မဖြစ်သည်။ (ဟုတော။) ဥပသင်္ကမတိ။ပ။ အသမ္ပုဇ္ဈော၊ လွန်စွာမတွေ့ဝေသည်။ (ဟုတော။) ကာလံ ကရေတိ။ပ။ သဂတိံ၊ သုခအပေါင်း၏ လဲလျောင်းရာဖြစ်သော။ (ချမ်းသာ၏ ရောက်ရာဖြစ်သော။) သဂ္ဂံ၊ ရှုပါရုံ-စသည်တို့ဖြင့် လွန်စွာ မြတ်သော။ လောကံ၊ လူ့ပြည် နတ်ပြည်သို့။ ဥပပဇ္ဇတိ၊ ၏။ပ။ ဣမေ ပဉ္စ၊ တို့တည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

၁၅၁။ အထ ခေါ၊ ၌။ပ။ ဗဟုဒေဝ၊ များစွာသာလျှင် ဖြစ်သော။ ရတ္တိံ၊ ပတ်လုံး။ ဓမ္မိယာ၊ သော။ ကုထာယ၊ ဖြင့်။ သန္တဿေတွာ၊ ပစ္စုပ္ပန် သံသရာ စီးပွားနှစ်ဖြာကို ကောင်းစွာရှုမြင် စေပြီး၍။ ဝါ၊ ကောင်းစွာ ပြုပြီး၍။ - သမာဒပေတွာ၊ ကုသိုလ်တရားတို့ကို ကောင်းစွာ ယူစေပြီး၍။ ဝါ၊ ဆေးကံတည်စေပြီး၍။ သမုတ္တေဇေတွာ၊ ကုသိုလ်တရား တို့၌ ကောင်းစွာ ထက်သန်စေပြီး၍။ သမ္ပတံသေတွာ၊ အားတက် သရော ရှိပုံ ထင်ရှားရှိသော အခြားဂုဏ်တို့ဖြင့် ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် ရှင် လန်းစေပြီး၍။ ဥယျောဇေသိ၊ ပြန်လွတ်တော်မူပြီ။ (ကိ။)

ဂဟပတယော၊ တို့။ ရတ္တိံ၊ သည်။ အဘိက္ကန္တာ၊ လွန်သွားပြီ။ [အဘိက္ကန္တာတိ အဘိက္ကန္တာ ခိဏာ။-အဋ္ဌကထာ။] ခါနိ။ တုံဗ္ဗေ။ ယထာ။

အကြင် ပြန်သွားခြင်း၏။ ကာလံ- အချိန်ကို။ မညှိထာ သိကုန်၏။ (တံ၊ ထို ပြန်ချိန်ကို။ ကရေထာ ကုန်လော့။) ဣတိ၊ ဤသို့ ပြန်လွှတ်တော်မူပြီ။ ဘန္တေ။ ဝေ၊ မှန်ပါ။ ဣတိ ခေါ်၊ လျှင်။ ပ။ ပတ္တမံ သူ။ အထ ခေါ်၊ ဌံ။ (ဥပါသကာတို့ ပြန်သွားကြရာ ထိုအခါ၌။) ဘဂဝါ။ သည်။ ပါဠိလိဂါမိကေသု၊ ကုန်သော။ ဥပါသကေသု၊ တို့သည်။ အစိရပတ္တန္တေသု၊ ဖဲသွားပြီး၍ ကြာမြင့်သောကာလ အဋ္ဌိကုန်သေးမိ။ (ပြန်သွားပြီး၍ မကြာ သေးမိ။) သုညာဂါရံ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့။ ပါဝိသိ၊ ဝင်တော်မူပြီ။

ပါဠိလိပုတ္တနဂရမာပန

၁၅၂။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ၌။ (မြတ်စွာဘုရား၏ ပါဠိလိ ရွာငယ်ဝယ် အာဝသထာဂါရ-မှာ သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထို အခါ၌။) သုနိဝဿကာရာ၊ သုနိဝ-နှင့် ဝဿကာရ-တို့ မည်သော။ မဂဓမဟာမတ္တာ၊ မဂဓ-မင်း၏ အမတ်ကြီးတို့သည်။ ဝါ၊ မဂဓတိုင်း၌ အမတ်ကြီးတို့သည်။ ဝဇ္ဇိနံ၊ ဝဇ္ဇိ-မင်းတို့၏။ (အာယမခံ-ဝင်လာသော အခွန်တို့၏ အဝ ကို။) [အခွန် ဝင်လာရာ လမ်းကြောင်းကို။] ပဋိဗာဟာယ၊ တားမြစ် ခြင်းငှာ။ ပါဠိလိဂါမေ၊ ပါဠိလိရွာ၌။ နဂရံ၊ မြို့ကို။ မာပေန္တိ၊ တည်ထောင် ဖန်ဆင်းကြကုန်၏။ [ပါဠိလိရွာကို မြို့ဖြစ်အောင် တည်ထောင်ကြသည် ဟု ဆိုလိုသည်။] တေန သမယေန၊ ထိုအခါ၌။ (ပါဠိလိရွာကို မြို့ဖြစ်အောင် တည်ထောင်ကြရာ ထိုအခါ၌။) သမ္ပဟုလာ၊ များစွာကုန်သော။ ဧဝံတေ ယော၊ နတ်တို့သည်။ သဟဿသေဝံ (သဟဿသော+ဝေ)၊ တံထောင် တစု တထောင်တစုအားဖြင့်သာလျှင်။ ပါဠိလိဂါမေ၊ ၌။ ဝတ္ထုနိ၊ အိမ် နေရာတို့ကို။ ပရိဂုဏန္တိ၊ သိမ်းပိုက်ကြကုန်၏။ [“ပရိဂုဏန္တိ ပိုင်းခြား၍ ယူကြကုန်၏”ဟု သဒ္ဒတ္ထ-ဖြစ်၏။]

၁။ သုညာဂါရံ။ ။ ဤ၌ သုညာဂါရ အသီးအခြား မရှိပါ။ ။ ထို အာဝသထာ ဂါရ-၏ ဘေးတဘက်၌ အဝတ်ကန်လန်ကာကို ကာရံ၍ ဘုရားရှင်၊ အပန်းဖြေဟော၍ မုဒိရန် ခုတင်ဝယ်ကိုခင်း၍ အခန်းသဖွယ် ပြထားအပ်သော အရပ်ကို “သုညာဂါရ”ဟု ဆိုသည်။

၂။ သဟဿသေဝံ။ ။ “သဟဿသေဝံ”ဟု ပါဠိ ရှိရမည်။ “သဟဿသော+ ဝေ”ဟု ပုဒ်ဖြစ်။ အကယ်ကို ဘာသာပြန်ရာ၌ ပြထားပြီ။ ဝိနယမဟာဝဂ္ဂိ တေ သဒ္ဒကုန်က-၌ မှ ဤပုဒ်ရှိ။ မပါပါ။

ယသ္မိံ ပဒေသေ၊ အကြင်အရပ်၌။ မဟေသက္ခာ၊ တန်ခိုးကြီးကုန်သော။
 ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ ဝတ္ထုနိ ပရိဂ္ဂဏန္တိ။ တတ္ထ၊ ထိုအရပ်၌။ မဟေ
 သက္ခာနံ၊ ကုန်သော။ ရညံ၊ မင်းတို့၏လည်းကောင်း။ ရာဇမဟာမတ္ထာနံ၊
 မင်း၏ အမတ်ကြီးတို့၏လည်းကောင်း။ နိဝေသနာနိ၊ နေအိမ်တို့ကို။ မာ
 ပေတံ၊ တည်ထောင် ဖန်ဆင်းခြင်းငှာ။ (ဆေဒဂ်လုပ်ခြင်းငှာ။) စိတ္တာနိ၊
 စိတ်တို့သည်။ နမန္တိ၊ ညွတ်ကုန်၏။ ပ။ မဇ္ဈိမာ၊ တန်ခိုးအားဖြင့် အလယ်
 အလတ်၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ပ။ နိစာ၊ တန်ခိုးအားဖြင့် နိမ့်ကျကုန်သော။ ပ။
 [နတ်တို့၏ တန်ခိုးကြောင့် အိမ်ရာမြေ၏ အတတ်ပညာကို ရွတ်ဖတ်ပြောကြား
 သော ဆရာတို့၏ စိတ်များညွတ်ကြသည်။]

ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝိသုဒ္ဓေန၊ ဥစ္စေဒဒိဋ္ဌိ နဝသတ္တပါတဘာဝဒိဋ္ဌိ-တို့၏
 စင်ကြယ်ကြောင်းဖြစ်သော။ ဝါ၊ တံဆဲ တပါးသော ဥပက္ကိလေသ-တို့မှ
 စင်ကြယ်သော။ [“ဝိသုဒ္ဓေန၊ အထူးသဖြင့် စင်ကြယ်သော” ဟု အလွယ်
 ဆိုပါ။] အတိက္ကန္တမာနသကေန၊ လူတို့၏ဥစ္စာဖြစ်သော ပသာဒစက္ခုကိုလွန်
 သော။ (လူတို့၏ဥစ္စာဖြစ်သော စက္ခုပသာဒ-ကို ကျော်လွန်၍ မြင်နိုင်သော။)
 ဒိဗ္ဗေန၊ နတ်၌ဖြစ်သော ပသာဒစက္ခုနှင့်တူသော။ [“နတ်၌ ဖြစ်သော” ဟု
 သာ မပေးနှင့်။ ဒိဝိ+ဘဝံ ဒိဗ္ဗံ၊ ဤသို့ပြုပြီးနောက်-ဒိဗ္ဗံ ဝိယာတိ ဒိဗ္ဗံ-ဟု
 ဥပမာတဒ္ဓိတ် ဆင်ထားသည်။] စက္ခုနာ၊ အဘိညာဉ်စက္ခုဖြင့်။ တာ ဒေဝ
 တာယော၊ တို့ကို။ ပ။ ပရိဂ္ဂဏန္တိယော၊ သိမ်းပိုက်နေကြသည်တို့ကို။ အဒ္ဓသ၊
 မြင်တော်မူပြီ။ [ဒိဗ္ဗေန စက္ခုနာ-စသည်တို့၏အနက်ကို ပါရာဇိကဋ္ဌကထာ
 ဝေရုဠကဏ္ဍ ဒိဗ္ဗစက္ခုဉာဏကထာ-ကို ကြည့်၍ပေးသည်။]

အထ ခေါ၊ ၌။ (မြင်တော်မူရာ ထိုအခါ၌။) ဘဂဝါ၊ သည်။ ရတ္တိ
 ယာ၊ ၏။ ပစ္စုသသမယံ၊ မိုးသောက်အခါ၌။ (ပစ္ဆိမ-ယံ ၏ နောက်ပိုင်း
 အချိန်၌။) ပစ္စုဋ္ဌာယ၊ စောစောထတော်မူ၍။ အာယသန္တိ အာနန္ဒံ၊ ကို။
 အာမန္တေသိ။ (ကို။) အာနန္ဒ။ (ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။) ပါဠိလိဂါမေ
 ၌။ နဂရံ မာပေန္တိ။ (တေ၊ ထိုသူတို့သည်။) ဂေ နုခေါ၊ အဘယ်သူတို့
 နည်း။ ဣတိ၊ ပြီ။ ပ။ အာနန္ဒ။ တာဝတိံ သေဟိ၊ တာဝတိံ သာ-ဘုံ၌ နေ
 ကုန်သော။ ဒေဝေဟိ၊ ထို့နှင့်။ မန္တေတွာ၊ တိုင်ပင်၍။ (မာပေန္တိ) သေယျ
 ထာပိ၊ တည်ထောင် ဖန်ဆင်းကြသကဲ့သို့။ အာနန္ဒ။ ...ဝေ မေဝ၊ ဤ အတူ
 ပင်။ ပ။ မာပေန္တိ။ အာနန္ဒ။ ဣမ၊ ယနေ့။ အဟံ၊ သည်။ ပ။ ပရိဂ္ဂဏန္တိယော၊
 တို့ကို။ အဒ္ဓသ၊ မြင်တော်မူပြီ။ ပ။ [လှယ်ပြီ။]

အာနန္ဒ။.....ယာဝတော၊ အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ အရိယာယတနံ၊ အရိယဒေသ-၌ နေကြကုန်သောလူတို့၏ သက်ရောက်ရာအရပ်သည်။ (အတ္ထိ။) ယာဝတော၊ သော။ ဝဏိပုထော၊ ကုန်သည်တို့ ဆောင်ယူအပ်သောဘဏ္ဍာ၏ ရောင်းဝယ်ရာအရပ်သည်။ (တနည်း) ဝဏိပုထော၊ ကုန်သည်တို့၏ နေရာအရပ်သည်။ (အတ္ထိ။) ဣဒိ ပါဠိပုတ္တံ၊ ဤပါဠိပုတ်မြို့သည်။ (တေသံ၊ ထို အရိယာယတနံ ဝဏိပုထ-တို့၏။ ဝါ၊ တို့တွင်။) အဂ္ဂနုဂရံ၊ အမြတ်ဆုံးမြို့သည်။ ပုဋ္ဌဘေဒနံ၊ ကုန်ထုပ်ကို ဖြေရာမြို့သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လိမ့်မည်။

အာနန္ဒ။ ပါဠိပုတ္တဿ၊ ၏။ (တယော အန္တရာယာ-၌စပ်)၊ အဂ္ဂိတောဝါ၊ မီးကြောင့်လည်းကောင်း။ ဥဒကတောဝါ၊ ရေကြောင့်လည်းကောင်း။ မိထုဘေဒါဝါ၊ အချင်းချင်း ကွဲခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။ (အချင်းချင်း ကုန်းတိုက်ခြင်းကြောင့်လည်းကောင်း။) တယော၊ သုံးမျိုးကုန်သော။ အန္တရာယာ၊ အန္တရာယ်တို့သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်လိမ့်မည်။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

၁၅၃။ အထဓော၊ ။ (ပါဠိပုတ္တံ အာဝုသထာဂါရ-ဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ၌)။ ။ အဝေ၊ [၁၃၃-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။ ကေဝဏိဗဟုဝဏ်သဒ္ဓါ၊ ထူး၏။] (ကိ။) ဘဝံ၊ ဂေါတမော၊ အရှင်ဂေါတမ-သည်။ နော၊ အကျွန်ုပ်တို့၏။ [ဤ အမတ်ကြီးတို့က ဥပါသကာများ မဟုတ်သောကြောင့် “တပည့်တော်တို့၏” ဟု မပေးပဲ “အကျွန်ုပ်တို့၏” ဟု ပေးပါသည်။] အဇ္ဇတနာယ၊ ယနေ့၌ဖြစ်သောကောင်းမှု ပီတိပါမောဇ္ဇ-အကျိုးငှာ။ (ယနေ့ဆွမ်းဘုဉ်းပေးခြင်းငှာ။) ဘတ္တံ၊ ဆွမ်းကို။ ဘိက္ခုသံဆေန၊ ရဟန်း

၁။ အရိယာယတနံ ။ စာအုပ်များ၌ “အရိယံ အာယတနံ” ဟု တွေ့ရ၏။ “အရိယာ ယတနံ” ဟု သမာသိရှိမှ နှိုင်းကာနှင့်ညီမည်။ အကျယ်ကို ဝိနည်း မဟာဝါဘာသာဋီကာ ဘေသဇ္ဇကုန္ဒက ပါဠိပုတ္တံဝေတ္ထုကထာ-၌ ပြထားပြီ။

၂။ အဂ္ဂိတောဝါ ။ အဂ္ဂိတောဝါတိ အာဒိသု စ-ကာရဏော ဝါ သဒ္ဓေါ၊ (ဝါ သဒ္ဓါသည် စ သဒ္ဓါကဲ့သို့ သမုစ္စည်း အနက်ရှိ၏။ ဝိကပ် အနက် အနိယမအနက်မဟုတ်ဟူလို) မှန်၏။ ထိုမြို့၏ တစ်ဝိုက်တစ်ဝိုက်သည် မြို့မီး၌ မခိုင်သော မီးကြောင့် ပျက်စီးလိမ့်မည်။ တစ်ဝိုက်တစ်ဝိုက်သည် ဝင်္ဂါမြစ်ရေလွှမ်းမိုးခြင်းကြောင့် ပျက်စီးလိမ့်မည်။ တစ်ဝိုက်တစ်ဝိုက်ကား အချင်းချင်း ကုန်းတိုက်၍ မယုံကြည်မှုကြောင့် ပျက်စီးလိမ့်မည်။

အပေါင်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ အတူ။ အဓိဝါသေတု၊ လက်ခံတော်မူပါ။ ပ။ ယေန၊ နှို။ သကော၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။ အာဝသထော၊ ညှော်သည်တို့ တည်းခိုရာ အိမ်သည်။ (အတ္ထိံ) တေန၊ သို့။ ဥပသကံမိံသု။

ဥပသကံမိံတွာ၊ ရှို။ သကော၊ သော။ အာဝသထော၊ နှို။ ပဏိတံ၊ ကောင်း မှန်သော။ ခါဒနီယံ၊ ခံဖွယ်ကိုလည်းကောင်း။ ဘောဇနီယံ၊ ဘောဇဉ်ကို လည်း ကောင်း။ ပဋိယာဒါပေတွာ၊ စီစဉ်စေပြီးရှိ။ (စီစဉ်ခိုင်းပြီးရှိ။) ဘဂဝတော၊ အား။ ကာလံ၊ အချိန်ကို။ အာရောစာပေသုံ၊ လျှောက်စေကုန်ပြီ။ (အလျှောက် ခိုင်းကုန်ပြီ။) (ကိံ) ဘော ဂေါတမ၊ အရှင်ဂေါတမ။ ကာလော၊ ဆွမ်းစားချိန်ပါတည်း။ ဘတ္တံ၊ ဆွမ်းသည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပါပြီ။ (စီစဉ်ပြီးပါ ပြီ။) ဣတိ (အာရော စာပေသုံ။)

အထ ခေါ၊ နှို။ (ဆွမ်းစီစဉ်ပြီးကြောင်း လျှောက်ထားရာ ထိုအခါနှို။) ဘဂဝါ၊ သည်။ ပုဗ္ဗဏှသမယံ၊ နံနက်အခါနှို။ (နံနက်အခါဝယ် တခုသော အချိန်နှို။) နိဝါသေတွာ၊ သင်းပိုင်ကို ပြင်ဆင်ကာ ဝတ်တော်မူ၍။ ပတ္တ စိဝရံ၊ သပိတ်သင်္ကန်းကို။ အာဒါယ၊ ယူတော်မူ၍။ ဘိက္ခုသံသေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ အတူ။ ယေန၊ အကြင်အရပ်နှို။ သုနိဓဝဿကာရာန၊ ကုန်သော။ မဂဓမဟာမတ္တာနံ၊ တို့၏။ အာဝသထော၊ တည်းခိုရာ အိမ်သည်။ (အတ္ထိံ) တေန၊ အာဝသထ-ရုံရာ ထိုအရပ်သို့။ ဥပသကံမိံ၊ ကြွတော်မူပြီ။ ဥပသကံ မိံတွာ၊ ကြွတော်မူပြီးရှိ။ ပညတ္ထေ၊ ခင်းထားအပ်သော။ အာသနေ၊ နေရာ နှို။ နိသိဒိ၊ ထိုင်တော်မူပြီ။

အထ ခေါ၊ နှို။ (မြတ်စွာဘုရား ထိုင်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါနှို။) သုနိဓဝဿကာရာ၊ ကုန်သော။ မဂဓမဟာမတ္တာ၊ တို့သည်။ ဗုဒ္ဓပ္ပမုခံ၊ ဘုရားအမှု့ရှိသော။ ဘိက္ခုသံသံ၊ ကို။ ပဏိတေန၊ ကောင်းမွန်သော။ ခါဒနီယေန၊ ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဘောဇနီယေန၊ ဖြင့်လည်းကောင်း။ သဟတ္တာ၊ မိမိလက်ဖြင့်။ (ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကြပ်။) သန္တပေသုံ၊ ကောင်းစွာ နှစ်သက်စေ ကုန်ပြီ။ (ရောင်ရဲ့ စေကုန်ပြီ။) သမ္ပဝါရေသုံ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် ပယ်မြစ်စေကုန်ပြီ။ [“တော်ပြီ” ဟု လည်းကောင်း၊ “ပြည့်စုံပြီ” ဟု လည်းကောင်း နှုတ်ဖြင့် (သို့မဟုတ်) လက်အမှုအရာဖြင့် ပယ်မြစ်လောက်အောင် ဆက်ကပ်ကြကုန်ပြီ။]

အထ ခေါ၊ ခွဲ။ (ဆွမ်းကပ်ပြီးရာ ထိုအခါ၌။) သုနိဓဝဿကာရာ။ မဂံဓမဟာမတ္တာ၊ တို့သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ ဘုတ္တာဝိ၊ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးတော်မူပြီးသည် ဖြစ်၍။ ဩနိတပတ္တပါဏိ၊ သပိတ်တော်မှ ဖယ်အပ်ပြီးသော လက်ရှိတော်မူသည်ကို။ (ဥတွာ၊ သိ၍။) [စပ်ပုဒ်မရှိသောကြောင့် “ဥတွာ၊ သို့မဟုတ်-ဝိဒိတွာ၊ ဇာနိတွာ” ဟု ပါဠိသေသ-ထည့်ပါ။]

အညတရံ၊ တမျိုးသော။ နိစံ၊ နိမ့်သော။ အာသနံ၊ နေရာကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ဧကမန္တံ၊ သင့်တင့်လျောက်ပတ် တံရံသောအရပ် အဖို့၌။ နိသိဒိသု၊ ထိုင်နေကုန်ပြီ။ ဧကမန္တံ၊ ခွဲ။ နိသိန္ဓေ၊ ထိုင်နေပြီးကုန်သော။ သုနိဓဝဿကာရေ၊ ကုန်သော။ မဂဓမဟာမတ္တေ၊ တို့ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣမာဟိ ဂါထာဟိ၊ ဤဂါထာတို့ဖြင့်။ အနုမောဒိ၊ အဖန်ဖန် ဝမ်းမြောက်တော်မူပြီ။ (အနုမောဒနာ-ပြုတော်မူပြီ။) (ကိ။) ယသ္မိံ ပဒေသေ ကပေတိ။ ပ။ သဒါ ဘဒြာနိ ပဿတိတိ၊ ဟူ၍။ (အနုမောဒိ။)

ဂါထာအနက်။ ။ (၁) ယသ္မိံ ပဒေသေ၊ အကြင် အရပ်၌။ ပဏ္ဍိတဇာတိယော၊ ပညာရှိအမျိုး၌ ဖြစ်သူသည်။ (တနည်း)။ ပဏ္ဍိတဇာတိယော၊ ပညာရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိသူသည်။ ဝါသံ၊ နေခြင်းကို။ ကပေတိ၊ ပြု၏။ ဣ၊ ဤ မိမိနေရာ အရပ်၌။

၁။ ဘဂဝန္တံ။ ပ။ နိသိဒိသု။ ။ “ဘဂဝန္တံ ဘုတ္တာဝိ ဩနိတပတ္တပါဏိ။ ပ။ ဧကမန္တံ နိသိဒိသု” ဟု ပါဠိတော်ရှိ၏။ ထို၌ “ဘဂဝန္တံ” စသော သုံးပုဒ်၏ စပ်ရာပုဒ် မရှိသောကြောင့် “ဘဂဝန္တံ ကိ။ ဘုတ္တာဝိ ဖြစ်၍၊ ဩနိတပတ္တပါဏိ ကိ။ ဥတွာ၊ သိ၍။” ဤသို့ “ဥတွာ” ထည့်၍ ပေးပါသည်။ “ဇာနိတွာ၊ ဝိဒိတွာ” ဟုလည်း ထည့်နိုင်၏။ စပ်ပုဒ်ရှိရာ၌မူ ထည့်ဖွယ်မလိုပါ။ ရှေးနိဿယ၌ “သလ္လက္ခေတွာ၊ မှတ်သား၍” ဟု ထည့်၏။ မိမိကား ဝိနယမဟာခန္ဓက ယသပဗ္ဗဇ္ဇာကထာ-အဖွင့် သာဒတ္ထံ (၁၉၀) ကိုမိ၍ “ဥတွာ” ဟု ထည့်လိုက်ပါသည်။

၂။ ပဏ္ဍိတဇာတိယော။ ။ ပဏ္ဍိတဿ+ဇာတိ (အမျိုးဇာတ်။) ပဏ္ဍိတဇာတိ၊ ပဏ္ဍိတဇာတိယံ+ဇာတော ပဏ္ဍိတဇာတိယော၊ (ဣယ ပစ္စည်း။) [ကစ္စည်း ပုစ္ဆိဇာတာဒိန မိမိယာ စ-သုတ်၌ “ပဏ္ဍိတဇာတိယာ+ဇာတော” ဟု ရှိ၏။]

၃။ တနည်း။ ။ ပဏ္ဍိတော (ပညာရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော) +ဇာတိ (သဘော။) ယဿာတိ ပဏ္ဍိတဇာတိယော၊ [သမာသန္တ (က) ပစ္စည်းသံက်၍ က-ကို ယ-မြ်၊ ပဏ္ဍိတော-၌ ဘာဝပ္ပဓာန ဘာဝလောပ-ကြံပါ။]

(ဤ အိမ်သစ် ဤ ရပ်ကွက်သစ်၌။) သညတေ၊ စောင့်စည်းအပ်သော ကိုယ် နှုတ် စိတ် ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ ကိုယ် နှုတ် စိတ်တို့ဖြင့် စောင့် စည်းကုန်သော။ မြဟ္မစာရယော၊ မြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်လေ့ ရှိကုန်သော။ သီလဝန္တေ၊ သီလရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဘောဇေတွာ၊ ရှေးဦးစွာ ဆွမ်းဘုဉ်းပေးစေပြီး၍။ (ဆွမ်းကပ်ပြီး၍။) [အာဒိသေ- န္တိ စပ်။]

(၂) တတ္ထ၊ ထိုအရာရပ်၌။ (ထိုမြို့သစ် အိမ်သစ် ရပ်ကွက်သစ်၌။) ယာ ဒေဝတာ၊ အကြင် နတ်တို့သည်။ အာသံ၊ ရှိကြကုန်ပြီ။ တာသံ၊ ထိုနတ်တို့အား။ ဒက္ခိဏံ၊ မိမိပြုအပ်သော အလှူကို။ အာဒိ သေ၊ ညွှန်ပြရာ၏။ ဝါ၊ အမျှ ပေးဝေရာ၏။ [အဋ္ဌကထာ၌ ဒေဝ တာ-အရ အိမ်စောင့်နတ်များကိုသာ ဥပလက္ခဏ-နည်းအားဖြင့် ဖွင့်သည်။]

ပူဇိတာ၊ အိမ်ရှင်သည် (အမျှ ပေးဝေသောအားဖြင့်) ပူဇော် အပ်ကုန်သော။ တာ၊ ထို နတ်တို့သည်။ နံ၊ ထို အိမ်ရှင်ကို။ ပူဇ ယန္တိ၊ အတုံ့ပြန်၍ ပူဇော်ကြကုန်၏။ [ဘေးရန်မဖြစ်အောင် စောင့် ရှောက်ကြကုန်၏။] မာနိတာ၊ အိမ်ရှင်သည် (ပ သ-မူ ဗလိကမ္မ-ကို ပြုသောအားဖြင့်) မြတ်နိုးအပ်ကုန်သော။ တာ၊ တို့သည်။ နံ၊ ကို။ မာနယန္တိ၊ အတုံ့ပြန်၍ မြတ်နိုးကြကုန်၏။ (ဖြစ်ပေါ်နေသော ဘေး ရန်ကို ပယ်ရှားကြကုန်၏။)

၁။ သညတေ။ ။သံယဗိယဇတတိ သညတံ၊ (စောင့်စည်းအပ်သော ကိုယ် နှုတ် စိတ်။) သံ+ယမု-ဓာတ်+ကံဟော တ ပစ္စည်း။ သညတံ+ယေသံ+အတ္ထိတိ သည တာ၊ အဿတ္ထိ-အနက်၌ တ-ပစ္စည်း။ [သညတေတိ သမ္ပဒေဝ သညတေ၊ သုသံ ဝုတ ကာယဝါစာ စိတ္တေ။-ဇီကာ။] တနည်း-သံယမန္တိ၊ စောင့်စည်းကုန်၏။ ဣတိ သညတာ၊ ကတ္တာ အနက်ဟော တ-ပစ္စည်း။ [ကာယဝါစာမနေတိ သညတေ။- အဋ္ဌ။] “စက္ခုနာ သံဝရော သာဓု” စသည်၌ကဲ့သို့ ကရိုဏ်းဟု မှတ်ပါ။ ကိုယ် နှုတ် စိတ်တို့ဖြင့် အကုသိုလ်တို့ကို စောင့်စည်းသည်-ဟု ဆိုလိုသည်။

၂။ မြဟ္မစာရယော။ ။မြဟ္မသဒ္ဓုပပဒ+စရ-ဓာတ်+ဣ-ပစ္စည်းဖြင့် မုနိ-ကဲ့သို့ မြဟ္မစာရိ” ဟုဣကာရန္တ-ဖြစ်၍၊ “မြဟ္မစာရယော” ဟု ရှိသည်။ အကျယ်ကို သဒ္ဓနိတိ ပဒမာလာ ၂၅၄-၌ ကြည့်ပါ။ မူလပဏ် အနဂ်ဏသုတ္တဋ္ဌ ၁-ဝဂ် ၅-သုတ် ၁၅၇- ၌လည်း ဣကာရန္တဖြင့် ဖွင့်ထား၏။ [မြဟ္မစာရိနော-ဟုလည်း မူကွဲရှိ၏။ ထို အတိုင်း လည်း ဤကာရန္တ-ဖြင့် ရုပ်ရှိနိုင်သည်။]

(၃) တတော၊ ထိုသို့ အိမ်ရှင်က ပူဇော် မြတ်နိုးခြင်းကြောင့်။
 မာတာ၊ အမိသည်။ ဩရသံ၊ ရင်၌ဖြစ်သော။ ပတ္တံ၊ သားကို။
 (အနုကမ္ပတိ) ဣဝ၊ စီးပွားဖြင့် စောင်ရွှေကပ်သကဲ့သို့။ (တထာ၊ ထို
 အတူ။) နံ၊ ထို အိမ်ရှင်ကို။ အနုကမ္ပန္တိ၊ စီးပွားဖြင့် စောင်ရွှေကပ်
 ကြကုန်၏။ ဒေဝတာနုကမ္ပိတော၊ နတ်တို့သည် စောင်ရွှေကပ်အပ်
 သော။ ပေါသော။ အိမ်ရှင်ယောက်ျားသည်။ သဒါ၊ အခါခပ်သိမ်း။
 ဘဒြာနိ၊ ကောင်းကျိုးချမ်းသာ မင်္ဂလာတို့ကို။ [“ကောင်းသော
 ကြည့်ရုံတို့ကို” ဟု ဋီကာ၌ဖွင့်၏။] ပဿတိ၊ တွေ့ရမြင်ရ၏။
 အထံ၊ ခေါ်၍။ ဘဂဝါ၊ သူနိဗ္ဗာန်သောကရာဇ်။ မဂဓမဟာ
 မတ္ထေ၊ တို့ကို။ ဣမာဟိ ဂါထာဟိ၊ တို့ဖြင့်။ အနုမောဒိတော၊ အဖန်ဖန်
 ဝမ်းမြောက်တော်မူပြီး၍။ (အဖန်ဖန်၊ ဝမ်းမြောက်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် ထို
 အမတ်ကြီးတို့အား တရားဟောတော်မူပြီး၍။) အာသနာ၊ မှ။ ဥဋ္ဌာယ၊
 ၍။ ပုတ္တမိ၊ ပြန်ကြွတော်မူပြီ။
 ၁၅၄။ တေနု၊ ခေါ် ပန သမယေန၊ ထိုအခါ၌။ (မြတ်စွာ တရား၏
 ပြန်ကြွတော်မူရာ ထိုအခါ၌။) သူနိဗ္ဗာန်သောကရာဇ်၊ မဂဓမဟာ
 မတ္တာ၊ တို့သည်။ ဘဂဝန္တံ၊ မြတ်စွာတရားသို့။ ပိဋ္ဌိတော၊ ပိဋ္ဌိတော၊
 နောက်၌ နောက်၌။ (နောက်က နောက်က။) အနုဗန္ဓာ၊ အစဉ်လိုက်ကုန်
 သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ (ကံ၊ အဘယ်သို့ကြ၍ လိုက်ကုန်သနည်း။)
 အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ သမဏော ဂေါတမော၊ ရဟန်းမြတ် ဂေါတမသည်။ ယေန
 ဒ္ဓါရေန၊ အကြင်တံခါးဖြင့်။ နိက္ခမိဿတိ၊ ထွက်တော်မူလိမ့်မည်။ တံ၊
 ထိုတံခါးသည်။ ဂေါတမဒ္ဓါရံ နာမဂေါတမ-တံခါးမည်သည်။ ဘဝိဿတိ၊

၁။ အနုမောဒိတော။ ။တေဟိ တံဒါ၊ ပသုတပုညဿ (ထို အမတ်ကြီးတို့သည်
 ထို အချိန်၌ ဖြစ်စေအပ်သော ကောင်းမှုကို)။ အနုမောဒနဝသေန (အဖန်ဖန် ဝမ်း
 မြောက်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်)။ တေသံ ဓမ္မကထံ ကတွာ (ထို အမတ်ကြီးတို့အတွက်
 တရားစကားကိုပြုတော်မူ၍)။—ဋီကာ။ ဤအဖွင့်ကြည့်၍ အနုမောဒါ၊ အဖန်ဖန် ဝမ်း
 မြောက်တော်မူပြီ။ အနုမောဒိတော၊ အဖန်ဖန် ဝမ်းမြောက်တော်မူပြီး၍။ ဤသို့
 ပေးပါ။ အနုမောဒါ၊ အဖန်ဖန် ဝမ်းမြောက် (စေ)ပြီ။ ဟု ကာရိတ်ပစ္စည်း၏ အနက်
 ဖြစ်သော (စေ) မပါဝါစေနှင့်။

မှန်၏။ ကောင်းမှုရှင်တို့ ပြုအပ်သော ကောင်းမှုကို မိမိက ဝမ်းမြောက်ခြင်း
 ကြောင့် ဝမ်းမြောက်ကြောင်း စကားကို (တရားစကားကို) ပြုခြင်းသည် “အနုမော
 ဒနာ”မည်၏။ [အနုမောဒနာ၊ အဖန်ဖန် ဝမ်းမြောက်ကြောင်းစကား။] ထိုသို့
 မိမိက ဝမ်းမြောက်၍ ဝမ်းမြောက်ကြောင်းစကားကို ပြောလိုက်လျှင် အလှူရှင်တို့
 လည်း ဝမ်းမြောက်ကြရတော့သည်။

ဖြစ်လိမ့်မည်။ ယေန တိဋ္ဌေန၊ အကြင် ဆိပ်ကမ်းဖြင့်။ ဂင်္ဂါ၊ ဂင်္ဂါမည်သော။
နဒီ၊ မြစ်ကို။ တရိယတိ၊ ကူးတော်မူလိမ့်မည်။ ထံ၊ ထို ဆိပ်ကမ်းသည်။
ဂေါတမတိတ္ထံ နာမ၊ ဂေါတမ-ဆိပ်ကမ်းမည်သည်။ ဘဝိယတိ၊ လိမ့်မည်။
ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍ လိုက်ကြကုန်၏။

အထ ခေါ၊ ဌ။ ပ။ နိက္ခမိ၊ ထွက်တော်မူပြီ။ ပ။ ဂေါတမဒ္ဓါရံ နာမံ၊
သည်။ အဟောသိ၊ ပြီ။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ဌ။ (မြတ်စွာ
ဘုရား၏ ဂင်္ဂါမြစ်သို့ ကြွတော်မူရာ ထိုအခါ၌။) ဂင်္ဂါ၊ ဂင်္ဂါမည်သော။
နဒီ၊ မြစ်သည်။ ပူရာ၊ ရေဖြင့်ပြည့်သည်။ သမတိတ္ထိကာ၊ ကမ်းနှင့် ညီမျှ
သော ရေရှိသည်။ ကာကပေယျာ၊ ကျီးသောက်ထိုက်သော ရေရှိသည်။
(ကမ်း၌တည်သော ကျီးသည် သောက်နိုင်သော ရေရှိသည်။) ဟောတိ။

အပ္ပေကစ္စေ၊ အချို့ကုန်သော။ မနုဿာ၊ လူတို့သည်။ အပါရာ၊ ဤ
ဘက်ကမ်းမှ။ ပါရံ၊ ဟိုဘက်ကမ်းသို့။ ဂန္တကာမာ၊ သွားခြင်းငှာ အလို
ရှိကုန်သည်။ (ဟုတော့။) နာဝံ၊ လှေကို။ ပရိယေသန္တိ၊ ရှာကြကုန်၏။ ပ။
ဥဠုမ္ပံ၊ သစ်ဖောင်ကို။ ပရိယေသန္တိ။ ပ။ ကုလ္လံ၊ ကျူဖောင် ဝါးဖောင်ကို။
ဗန္ဓန္တိ၊ ဖွဲ့တုပ်ကြကုန်၏။ [ဥဠုမ္ပ ကုလ္လ-တို့၏ အထူးကို ခိုကာ၌ ကြည့်ပါ။]

အထ ခေါ၊ ပ။ ဗာဟံ သမိဇ္ဈေယျ၊ [ပုဒ်စဉ်နံပါတ် ၆၆-၌ အနက်ရေး
ခဲ့ပြီ။] ဝေမေဝ၊ ဤအတူပင်။ ဂင်္ဂါယ၊ သော။ နဒီယာ၊ ၏။ ဩရိမ
တိရေ၊ ဤဘက်ကမ်း၌။ အန္တရဟိတော၊ ကွယ်ပျောက်တော် မူသည်။
(ဟုတော့။) ပါရိမတိရေ၊ ဟိုဘက်ကမ်း၌။ ဘိက္ခုသံဃေန သဒ္ဓိံ။ ပစ္စုဋ္ဌာသိ၊
ရှေးရှု တည်တော်မူပြီ။

ဘဂဝါ၊ သည်။ တေ မနုဿေ၊ တို့ကို။ [သာမည-ကံ။] အပါရာ၊
မှ။ ပါရံ၊ သို့။ ဂန္တကာမေ၊ သွားလိုကုန်သည်ဖြစ်၍။ အပ္ပေ ကစ္စေ၊

၁။ ဂေါတမဒ္ဓါရံ နာမ။ ။မြတ်စွာဘုရားသည် အနွယ်အားဖြင့် “ဂေါတမ”ဟု
ထင်ရှားတော်မူ၏။ မြာဟူဏ်-တို့က မြတ်စွာဘုရားကို “သမဏော ဂေါတမော-
ရဟန်းမြတ် ဂေါတမ”ဟု ခေါ်ကြ၏။ ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရား ပြန်ကြသောအခါ
ထွက်တော်မူရာတံခါးကို “ဂေါတမဒ္ဓါရံ”ဟု နာမည်မှည့်ကြသည်။ ဂင်္ဂါမြစ်တိုက်ား
ဆိပ်ကမ်းက မြတ်ကူးတော်မူပုံ တန်ခိုးဖြင့် ကူးတော်မူသောကြောင့် “ဂေါတမတိတ္ထံ”
ဟု နာမည်ပေးရတော့ချေ။

မှတ်ချက်။ ။ သုဒ ခေတ်၌လည်း ထင်ရှားသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ နာမည်ကိုယူ၍
မ္ဗိ ရှာ လမ်း စသည်တို့ကို နာမည်ပေးကြ၏။ ထိုသို့ ပေးရခြင်းမှာ အိန္ဒိယ နိုင်ငံ၌
သာသနာတော် မထွန်းပေါ်မီကပင် (သို့မဟုတ်) သာသနာတော် ထွန်းပေါ်ကာစ
ကပင် ဆင်းသက်လာသော အစဉ်အလာဖြစ်သည်။

အချို့သောလူတို့ကို။ နာဝံ၊ လှေကို။ ပရိယေသန္တေ၊ ရွာနေသည် တို့ကို
 လည်းကောင်း။ အပ္ပေကစ္စေ။ ပ။ ဗန္ဓုန္တေ၊ ဖွဲ့တုပ်နေသည်တို့ကိုလည်းကောင်း။
 (ဝိသေသ-ကံ။) အဒ္ဓသ၊ မြင်တော်မူပြီ။ အထ ခေါ်၊ ဦး။ (မြင်တော်
 မူရာ ထိုအခါ၌။) ဘဂဝါ၊ သည်။ တေမတ္ထံ၊ ဤအကြောင်းကို။ (ပုထုဇဉ်
 လူများက၊ ဂင်္ဂါမြစ်ရေကလေးကိုသော်မှ ကူးဖို့ရန် လှေ ဖောင်များ ရွာဖွေ
 ချည်တုပ်နေရပုံ၊ ရဟန်းအပေါင်းနှင့်တကွ မိမိက သံသရာတည်းဟူသော မြစ်
 ကြီးကို အရိယာမဂ် တံတားဖြင့် ကူးမြောက်တော်မူပြီးပုံကို။) ဝိဒိတော၊
 သိ၍။ တာယံ ဝေလ္လာယံ၊ ထိုအချိန်၌။ ဣမံ ဥဒါနံ၊ ဤ ဥဒါနံကို။
 (ပီတိ-အတွက် လေဟုန်တက်၍ ပေါ်ထွက်လာသော ဤစကားတော်ကို။)
 ဥဒါနေသိ၊ ကျူးရင်တော်မူပြီ။ (ကိ။) ယေ တရန္တိ။ ပ။ မေဓာဝိနော
 ဇနာတိ-ဟူ၍။ (ဥဒါနေသိ။)

ဂါထာအနက်။ ။ ယေ၊ အကြင်အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ အတ္ထဝံ၊
 အစောက်လည်းနက် အပြန်လည်း ကျယ်သော ရေရှိသော။ သရံ၊
 တဏှာ-တည်းဟူသော မြစ်ကို။ ဝါ၊ သံသရာ-တည်းဟူသော မြစ်ကို။
 တရန္တိ၊ ကူးကြကုန်၏။ [သရံ-အရ သံသရာ-တည်းဟူသော မြစ်
 ကိုလည်း ဥဒါနံ အဋ္ဌကထာ၌ ဖွင့်ထားသည်။] (တေ၊ ထိုအရိယာ
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။) သေတံ၊ အရိယာမဂ်တည်းဟူသော တံတားကို။
 ကတော၊ ပြု၍။ ပလ္လလာနိ၊ ရွံညွှန်တို့ကို။ ဝိသဇ္ဇ၊ စွန့်လွှတ်၍။
 (တရန္တိ။)

ဇနော၊ လူအပေါင်းသည်။ (အပ္ပမတ္တကံ၊ အနည်းငယ်သော
 အတိုင်းအရှည်ရှိသော။ ဝါ၊ အနည်းငယ်မျှသော။ ဣမံ ဥဒါနံ၊
 ဤ ဂင်္ဂါမြစ်ရေကို။ ဥတ္တရိတုကာမော၊ ကူးမြောက်လိုသည်။ ဟုတောပိ၊
 ဖြစ်၍လည်း။) ကုလ္လံ၊ ကျူဖောင် ဝါးဖောင်ကို။ ဗန္ဓုတိ၊ ဖွဲ့တုပ်
 နေရ၏။ [ကုလ္လံ ဟိ-၌ “ဟိ” ကား နိပါတ်မျှသာ။] မေဓာဝိနော၊
 မဂ္ဂလေးဖြာ ပညာရှိအစစ် ဖြစ်တော်မူကြကုန်သော။ ဇနံ၊ ဗုဒ္ဓ
 ဗုဒ္ဓသာဝက-ဖြစ်သူ လူတို့သည်။ (ကုလ္လေန၊ နှင့်။ ဝိနာ ဝေ၊
 ကင်း၍သာလျှင်။) တိတ္ထာ၊ သံသရာ ရေအယဉ်ကို လွန်မြောက်တော်
 မူကုန်ပြီ။ ဝါ၊ တဏှာ ရေအယဉ်ကို လွန်မြောက်တော်မူကုန်ပြီ။

ပဌမဘူတဓါဓာ-ပထမဘာဏဝါရတည်း။

အရိယသစ္စကထာ

၁၅၅။ အထ ခေါ၊ ဌ။ပ။အာမန္တေသိ။ (ကိံ။) အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ အာယာမ၊ လာ သွားကြစို့။ ယေန၊ ဌ။ ကောဋိဂါမေ၊ ကောဋိရွာသည်။ (အတ္ထိ။) တေန၊ ကောဋိရွာရှိရာ ထိုအရပ်သို့။ ဥပသင်္ကမိဿာမ၊ သွားကြစို့။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဝေ၊ မှန်ပါ။ ဣတိ ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ပ။တဒ၊ ဝသရိ။ [ပုဗ္ဗစဉ်နံပါတ် ၁၄၃-၌ အနက် ရေးခဲ့ပြီ။] ဘဝဂါ၊ သည်။ တတြ ကောဋိဂါမေ၊ ထို ကောဋိ-ရွာ၌။ ဝိဟရတိ၊ နေတော်မူ၏။ တတြ၊ ကောဋိရွာဝယ် နေတော်မူရာ ထိုအခါ၌။ ဘဝဂါ၊ သည်။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ အာမန္တေသိ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ (ကိံ။)

'ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခုတို့။ စတုန္တံ၊ လေးပါးကုန်သော။ အရိယသစ္စာနိံ၊ အရိယသစ္စာတို့ကို။ (အရိယာဓိအဖြစ်ကို ပြုတတ်သော သစ္စာတို့ကို။) အနန္ဒ ဗောဓော၊ 'လျှော်စွာ မသိခြင်းကြောင့်။ [အထုတ်အထိပ်သို့ ရောက်သော ဝိပဿနာဉာဏ်ဖြင့်လျှော်စွာ မသိခြင်းကြောင့်-ဟူလို။] အပ္ပဋ္ဌိဝေဓော၊ ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့်။ [မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် ထိုးထွင်း၍ မသိခြင်းကြောင့်-ဟူလို။]

မမဇ္ဈေဝ၊ ငါဘုရားသည်လည်းကောင်း။ တုမ္မာကဉ္စ၊ သင်တို့သည်လည်းကောင်း။ ဝေ၊ ဤသို့။ (သို့ကလောက်။) ဒီဃံ၊ ရှည်လျားလှစွာသော။ ဣမံ အဒ္ဓါနံ၊ ဤ သံသရာခရီးကို။ သန္တာဝိတံ၊ အဆက်မပြတ် ပြေးသွား

၁။ အရိယသစ္စာနံ။ ။အရိယတာဝကရာနံ သစ္စာနံ။- အဋ္ဌကထာ၊ မိမိဟူသော သစ္စာလေးပါးကို ထိုထွင်း၍ သိသောပုဂ္ဂိုလ်တို့အား အရိယာဖြစ်အောင် ပြုတတ်သော သစ္စာများ-ဟူလို။ အရိယာဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော တရားကိုပင် "အရိယာအဖြစ်ကို ပြုတတ်" ဟု ကတ္တားအဖြစ်ဖြင့် ဆိုထားသည်။ [ဝိနယ-သာရတ္ထ၊ ဓမ္မစက္ကပဝတ္တန-သုတ်၌မူ "အရိယသစ္စ-အရိယာတို့သည် ထိုးထွင်း၍ သိထိုက်သောတရား" စသည်ဖြင့် ဖွင့်သေး၏။]

၂။ သန္တာဝိတံ သံသရိတံ။ ။ဘဝ-တမျိုးမှ ဘဝ-တမျိုးသို့ ပဋိသန္ဓေ-နေသော အားဖြင့် ပြေးသွားနေရခြင်းသည် "သန္တာဝိတံ"။ [သံ-အဆက်မပြတ်+ဝါဝိတ-ပြေးသွားရခြင်း။] ထိုသို့ သွားနေရာဝယ် တကြိမ်တခါစီ မဟုတ် ဘဝများစွာ၌ ထပ်ကာ ထပ်ကာ တပြောင်းပြန်ပြန် ကျင်လည်နေရခြင်းသည် "သံသရိတံ"။ [သံ-အဆက်မပြတ်+သရိတ-ဖြစ်ခြင်း။]

ဝဋ်ဉ္စိကျင်လည်ခြင်း၏အကြောင်း။ ။"မဂ်ဉာဏ်"ဖြင့် သိခြင်းဟူသော မဋ္ဌိဝေဓ-သည် "ဝိပဿနာဉာဏ်"ဖြင့် သိခြင်းဟူသော အနုဗောဓ-ရှေ့သွားရှိ၍ အနုဗောဓ-နှင့် ကင်း၍မဖြစ်နိုင်။ အချို့ သောအနုဗောဓ-သည်လည်း ပဋိဝေဓ-နှင့် ဆက်သွယ်နေ၏။ ထိုဉာဏ်နှစ်ပါး မိမိသန္တာန်၌ မဖြစ်ပွားခြင်းသည် "ဝဋ်ဉ္စိကျင်လည်ခြင်း၏ အကြောင်း" ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် "အနုဗောဓောပ။ တုမ္မာကဋ္ဌံ - ပဟာတော်မူသည်။

အပ်ခဲ့လှလေပြီ။ သံသရိတံ၊ တပြောင်းပြန်ပြန် ကျင့်လည်အပ်ခဲ့လှလေပြီ။ (တနည်း။) မမဉ္ဇေဝ၊ ဇာလည်းကောင်း။ တုမ္မာကဉ္စ၊ တို့ဇာလည်းကောင်း။ ဝေံ၊ သို့။ ဒီဃံ။ ဣမံ အဒ္ဓါနံ၊ ကိ။ သိန္ဓာဝိတံ၊ အဆက်မပြတ် ပြေးသွားခဲ့ခြင်းသည်။ သံသရိတံ၊ တပြောင်းပြန်ပြန် ကျင့်လည်ခဲ့ခြင်းသည်။ (အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။)

... ကတမေသံ စတုန္နံ၊ အဘယ် လေးပါးတို့ကိုနည်း။ (တနည်း) ကတမေသံ၊ အဘယ် မည်ကုန်သော။ စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ အရိယသစ္စာနံ၊ တို့ကို အနန္တဗျာဓိ၊ ကြောင့်။ ပ။ မမဉ္ဇေဝ၊ သည်လည်းကောင်း။ ပ။ သံသရိတံ၊ တပြောင်းပြန်ပြန် ကျင့်လည်အပ်ခဲ့လေသနည်း။ (တနည်း) မမဉ္ဇေဝ၊ ဇာလည်းကောင်း။ ပ။ သံသရိတံ၊ ကျင့်လည်ခြင်းသည်။ (အဟောသိ၊ ဖြစ်ခဲ့သည်။) [ဤသို့လည်း အကျယ်ပေးနိုင်၏။] ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခဖြစ်သော။ အရိယသစ္စဿ၊ ကိ။ အနန္တဗျာဓိ၊ ကြောင့်။ ပ။ ဒုက္ခသမုဒယဿ၊ ဒုက္ခသမုဒယဖြစ်သော။ (ကြွင်းသော အကြောင်းနှင့် မေဇိဒ္ဓိ မိဂုတ်သော် ဒုက္ခ၏ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်သော။) အရိယသစ္စဿ၊ ပ။ ဒုက္ခနိရောဓဿ၊ သော။ (ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာဖြစ်သော။) အရိယသစ္စဿ၊ ကိ။ ပ။ ဒုက္ခနိရောဓဂါမိနိယာ၊ ဒုက္ခ၏ချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ အာရုံပြုသော အားဖြင့် သွားတတ်သော။ ပဋိပဒါယ၊ အကျင့်ဖြစ်သော။ အရိယသစ္စဿ၊ ကိ။ ပ။ [ရှေးအတိုင်းပေးပါ။]

ဘိက္ခဝေ။ ဒုက္ခံ၊ သော။ တယိဒံ (တိန္ဒိန္ဒိ) အရိယသစ္စံ၊ ကိ။ အနန္တဗျာဓိ၊ လျော်စွာသိတော်မူအပ်ပြီ။ ပဋိပဒိဒ္ဓံ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူအပ်ပြီ။ မ။ ဘဝတဏှာ၊ ဘဝ၌ တပ်မက်တတ်သောတဏှာကို။ ဥစ္ဆိန္နာ၊ ပြတ်အပ်ပြီ။ ဘဝနေတ္ထိ၊ ဘဝသို့ဆွဲဆောင်ကြောင်း တဏှာတည်းဟူသော ကြီးသည်။ ခိဏှာ၊ ကုန်ပြီ။ ဒါနိ၊ ၌။ ပုဗ္ဗဗ္ဗဝေါ၊ နောက်ထပ်ဘဝသည်။ (ဘဝအသစ်သည်။) နတ္ထိ၊ မရှိတော့။ ဣတံ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ဘဝဝါသည်။ ဣဒံ၊ ဤစကားတော်ကို။ (စတုန္နံ၊ ဘိက္ခဝေ အရိယသစ္စာနံ) စသော စကားတော်ကို။ အဝေါ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ သုဂတော၊

၁။ 'ဘဝနေတ္ထိ' ။ လက်၌ ကြီးရှိသော ယောက်ျားတယောက်သည် ထိုကြီးရှည်ဖြင့် ငှက်ကိုချည်နှောင်လျက် သွားလိုရာအရပ်တပါးသို့ ယူဆောင်၍ သွားသကဲ့သို့၊ အဘိသင်္ခါရမည်သော 'ကံ' ကလည်း တဏှာ-တည်းဟူသောကြီးဖြင့် သတ္တဝါတည်းဟူသော ခန္ဓာအစဉ်ကို ဖွဲ့လျက် ဘဝတပါးသို့ ဆောင်သွားသည်။ [ဘဝ+နေတ္ထိ=ဘဝသို့+ဆောင်ကြောင်းကြီး။]

ကောင်းသောစကားကို မိန့်တော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣဒံ၊ ဤစကားကို။ ဝတုန၊ မိန့်တော်မူပြီး၍။ အထ၊ ထိုမှ နောက်၌။ အပရံ၊ တမျိုးသော။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ (နောက်၌ လာမည့် ဝဂါထာစကားကို။) သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ (ကို။) စတုန္နံ၊ ပ။ နတ္ထိ ဒါနိ ပုနဗ္ဗဝေါတိ-ဟူ၍။ (အဝေါစ။)

ဝဂါထာအနက်။ ။ (၁) စတုန္နံ၊ ကုန်သော။ အရိယသစ္စာနံ၊ တို့ကို။ ယထာဘူတံ၊ အကြင်ကြင် ထင်ရှားဖြစ်သည့်အတိုင်း။ ဝဂါ၊ မဖောက် မပြန် ဟုတ်မှန်စွာ။ အဒဿနာ၊ မသိ- မမြင်ခြင်းကြောင့်။ တာသု တာသေဝ ဇာတိသု၊ ထိုထို ဘဝတို့၌ပင်။ ဒိဿံ၊ သော။ အဒ္ဓါနံ၊ သံ သရာခရီးကို။ သံသိတံ၊ ကျင်လည်အပ်ခဲ့လှလေပြီ။ [သံ ပုဗ္ဗ+ သိဇာတ်+ ဂတိ-အနက်ဟော။ သံသရနှင့် အနက်တူသည်။]

(၂) တာနိ၊ ထိုသို့ သဘောရှိကုန်သော။ တောနိ၊ ဤအရိယ သစ္စာတို့ကို။ ဒိဋ္ဌာနိ၊ ဉာဏ်ဖြင့် ထင်ထင်။ မြင်အပ် ကုန်ပြီ။ ဘဝနေတ္ထိ၊ ကို။ သမ္မဟတာ၊ ကောင်းစွာ ပယ်နှုတ်အပ်ပြီ။ ဒုက္ခဿ၊ တောဘူမက ဝဋ်ဒုက္ခ၏။ မူလံ၊ တဏှာ-တည်းဟူသော အမြစ်အရင်းကို။ ဥစ္ဆိန္နံ၊ အရိယမဂ်ခံဘတ် လက်နက်မြတ်ဖြင့် ဖြတ်အပ်ပြီ။ ဒါနိ၊ နှံ။ ပုနဗ္ဗဝေါ၊ နောက်ထပ်ဘဝသည်။ ဝဂါ၊ ဘဝ အသစ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့။

ဘဂဝါ၊ သည်။ တဏှ ပိ ကောဋ္ဌိဂါမေ၊ နှံလည်း။ ပ။ အဝိဇ္ဇာ သဝါတိ၊ [ပုဒ်စဉ်နံပါတ် ၁၄၂-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]

အနာဝတ္တိဓမ္မ သမ္ပောဒိပရာယဏ

၁၅၆။ အထ ခေါ။ ပ။ တဒဝသရံ။ [ပုဒ်စဉ်နံပါတ် ၁၄၃-၌ အနက် ရေးခဲ့ပြီ။ “နာတိကာ၊ နာတိကာ-ရွာသည်” ဟု ဆိုပါ။] ဘဂဝါ၊ သည်။ တဏှ နာတိကေ၊ ထို နာတိကာ-ရွာ-၌။ ဂိဉ္ဇကာဝသထေ၊ အုတ်တို့ဖြင့် ပြုအပ် သောကျောင်း၌။ ဝဂါ၊ အုတ်တိုက်ကျောင်း၌။ ဝိဟရတိ။

အထ ခေါ၊ နှံ။ (မြတ်စွာဘုရား၏ နာတိကာ-ရွာ အုတ်တိုက်ကျောင်း ဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ၌။) အာယသ္မာ၊ အာနန္ဒော။ ပ။ အဝေါစ။

၁။ တဏှ သုဒ္ဓံ။ ။ ပါဠိတော်စာအုပ်များ၌ “တဏှ ပိ သုဒ္ဓံ ဘဂဝါ နာတိ ကေ” ဟု ပိ-သဒ္ဓါ၊ တွေ့ရ၏။ ထို ပိ-သဒ္ဓါ၊ ပိုနေသည်။ ဤဝါကျမျိုး ဤစာသွားမျိုး၌ ထိုသို့ ပိ-သဒ္ဓါ၊ ပါလေ့မရှိပါ။ ရှေးနိဿယ-၌လည်း မပြု ပါ။

လျှောက်ပြီ။(ကိ။) ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ သာဠော၊နာမ၊ သာဠော-မည်
သော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ နာတိကော၊ နှံ။ ကာလကံတော၊ သေခြင်းကိုပြုပါ
ပြီ။ ဝါ၊ ပြုအပ်ပြီးသော သေခြင်းရှိပါပြီ။(သေပါပြီ။)တထာ၊ ထိုရဟန်း၏။
ဂတိ၊ ဉာဏဂတိသည်။ ဝါ၊ သောတာပတ္တိ-မဂ်ဉာဏ်စသော ဉာဏ်၏အဖြစ်
သည်။ ကာ၊ အဘယ်ပါနည်း။ အဘိသမ္မရာယော၊ ဉာဏ်နှင့်တကွဖြစ်သော
ရှေးရှုကောင်းစွာ အလွန်ရောက်ထိုက်သော ဘဝသည်။ ကေု၊ နည်း။

ဘန္တေ။ နန္ဒာ -နာမ၊ နန္ဒာ-မည်သော။ ဘိက္ခုနီ၊ ဘိက္ခုနီသည်။ပ။
သုဒတ္တေ၊ နာမ၊ သုဒတ္တ-မည်သော။ ဥပါသကော၊ ဥပါသကာသည်။ပ။
သုဇာတာ၊ နာမ၊ သုဇာတာ-မည်သော။ ဥပါသိကာ၊ သည်။ပ။[နောက်၌
ဤနည်းအတိုင်း ပေးပါ။]ပ။အဘိသမ္မရာယော၊ သည်။ကော၊နည်း။ ဣတိ၊
ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

၁၅၇။ အာနန္ဒ သာဠော။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အာသဝါနံ။ပ။ဥပသမ္ပဇ္ဇေ။
ဝိဟာသိ၊ နေပြီ။ [မဟာနိဒါနသုတ်အဆုံး ပုဒ်စဉ်နံပါတ် ၁၃၀-၌ အနက်
ရေးခဲ့ပြီ။]

အာနန္ဒ။ နန္ဒာ၊ ဘော။ ဘိက္ခုနီ၊ သည်။ -ဂုဗ္ဗန္တံ၊ ငါးပါးကုန်သော။
ဩရမ္ဘာဂိယာနံ။ အောက်ကုမ္ဘာမဘုံသို့ ကပ်ရောက်တတ်ကုန်သော။ ဝါ၊

၁။ ဂတိ။ ။“ဂတိ” ဟူသည် ဉာဏ်၏ဖြစ်ခြင်းဟူသော ဉာဏ်အဆင့်အတန်း
တည်း။ “ဤ သူသည် သောတာပန်တည်း။ ဤသူသည် သကဒါဂါမိတည်း” စသည်
ဖြင့် ထိုထိုဉာဏ်ကို ရလိုကို နောက်၌ မိန့်တော်မူလိမ့်မည်။

၂။ အဘိသမ္မရာယော။ ။ [အဘိ၊ ရှေးရှု+သံ၊ကောင်းစွာ+ပရ၊ အလွန်+အယ၊
ရောက်ထိုက်သော ဘဝ။]ရှေးရှု ကောင်းစွာ (သေသေချာချာ) ရောက်ရမည်ဖြစ်သော
ဉာဏ်နှင့်တကွဖြစ်သော ပဋိသန္ဓေ နေသောအားဖြင့် နောက်ဘဝ၌ ဖြစ်ခြင်းတည်း။
ဤ အဘိသမ္မရာယံ-ကို ရည်ရွယ်၍ “နိယံတော သပ္ပောမိပရာယကော” စသည်ဖြင့်
လည်းကောင်း၊ “သကိဒေဝ ဣမံ လောကံ အာဂန္တဝ ဒုက္ခဿန္တံ ကရိယတိ” စသည်ဖြင့်
လည်းကောင်း မိန့်တော်မူလိမ့်မည်။ [အဘိသမ္မရာယောတိ။ပ။ဉာဏသဟိတော၊ ပစ္စ
ဘာဂေါ၊ နောက်ဘဝ၌ ဖြစ်ခြင်း။-သာရတ္ထ-၃၊ နာ၊ ၃၄၀။]

၃။ ဩရမ္ဘာဂိယာနံ ။ “ဩရံ” ဟူသည် ကုမ္ဘာတည်း။ ဘဇန္တိတိ ဘာဂိ
ယာနိ။ [ဘဇတော်+ကျ၊ ပစ္စည်း-ကတ္တားဟော။]ဩရံ+ဘာဂိယာနိ ဩရမ္ဘာဂိယာနိ၊
အောက်ကာမဘုံသို့ ကပ်ရောက်တတ်သော သံယောဇဉ်တို့။ “ကပ်ရောက်” ဟူသည်
ကာမဘုံသို့ ပဋိသန္ဓေ-နေဖို့ရန်အကြောင်းဖြစ်ခြင်းတည်း။ ဤ ဩရမ္ဘာဂိယံ-သံယော
ဇဉ်မကင်းသေးသူများ ကာမဘုံ၌ ဖြစ်ကြရသည်။

က။ တနည်း။ ။ဩရံ+ဘာဂေါ၊ ဩရမ္ဘာဂေါ။ အောက်ဖြစ်သောအဖို့၊ ဝါ၊
အောက်အဖို့ဖြစ်သော ကာမဘုံ၊ ဩရမ္ဘာဂဿ+ဟိတာနိ ဩရမ္ဘာဂိယာနိ၊ ကာမဘုံ

ကာမဘုံဟူသော အောက်အဖို့၏ အစီးအပွားဖြစ်ကုန်သော။ သံယောဇနာနာ၊ သံယောဇဉ်တို့၏။ ပရိက္ခယာ၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ ဩပပါတိကာ၊ ဥပပါတ်

ဟူသော အောက်အဖို့၏ အစီးအပွားဖြစ်သော သံယောဇဉ်တို့။ [တဒဿ ဌာန ဓိယော စ-၌ စ-သဒ္ဓါဖြင့် ဟိတ-အနက်ဝယ် ဣယ-ပစ္စည်းသက်ပါ။] “အစီးအပွား ဖြစ်”ဟူသည် အောက် ကာမဘုံ၌ ပဋိသန္ဓေ-နေဖို့ရာအကြောင်း ဖြစ်ခြင်းပင်တည်း။

၈။ တနည်း။ ။ဩရ်-အရ အောက်မဂ်သုံးပါးကို ယူပါ။ ဩရ်+ပဟာတဗ္ဗော- ဘာဂေါ ဩရုန္တဂေါ၊ အောက်မဂ် သုံးပါးဖြင့် ပယ်ထိုက်သော အဖို့။ ဩရုန္တဂေါ ယေသံ+အတ္ထိတိ ဩရုန္တဂါယာနိ၊ အောက်မဂ်သုံးပါးဖြင့် ပယ်ထိုက်သော အဖို့ရှိ သော သံယောဇဉ်တို့။ ဝါ၊ အောက်မဂ်သုံးပါး ပယ်ဖို့ဖြစ်သော သံယောဇဉ်တို့။ [ဩရုန္တိ လဒ္ဓနာမေဟိ ဝါ-တိဟိ မဂ္ဂေဟိ ပဟာတဗ္ဗောနိတိ ဩရုန္တဂါယာနိ- ဟူသော အဋ္ဌကထာကို ကြည့်၍ ဤသို့ ဝိဂ္ဂဟ-ပြုပါသည်။]

၉။ တနည်း။ ။ဘဉ္စိတဗ္ဗောနိတိ ဘဉ္စိယာနိ။ [ဘန္ဓိ-ဇာတ်+အနိယပစ္စည်း၊ နိ-၌ ရယသြ။] ဩရ်၊ အောက်မဂ်သုံးပါးဖြင့်+ဘဉ္စိယာနိ၊ ဖျက်ဆီးထိုက်သော သံယောဇဉ် တို့သည်။ ဩရုန္တဂါယာနိ၊ ဩရုန္တဂါယာ-တို့မည်၏။ [ဩရ်-သည် နိပါတ်ဖြစ်၍ တတိ ယာဝိဘတ်ချေပါ။] ဤစကားအရ “ဩရုန္တဂါယာ”ဟု ဆိုလိုလျက် (ဘ)၌ (အ)ကို အာ-ပြု၊ (ဉ္စ)၌ (ဉ်)ကိုချေ၊ (ဇ)ကို (ဂ) ပြု၍ “ဩရုန္တဂါယာနိ”ဟု ပြီး သည်။ [ဩရုန္တဂါယာနိ ဝါ ဩရုန္တဂါယာနိ ဝုတ္တာနိ နိရုတ္တိနယေန-ဇီကာ]

သံ။ ကာမဘုံ၏ အစီးအပွားဖြစ်ပုံ။ ။ကာမစ္ဆန္တ၊ ဗျာပါဒ၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိ ကိစ္ဆာ၊ သီလဗ္ဗတပရာမာသ-အားဖြင့် ဩရုန္တဂါယာ-သံယောဇဉ် ၅-ပါးရှိ၏။ ထို တွင် ကာမစ္ဆန္တ-နှင့် ဗျာပါဒတို့သည် ရူပ အရူပ-ဖျာန် သမာပတ်ဖြင့် မပယ်ခွါအပ် သေးလျှင် (သို့မဟုတ်) မဂ်ဖြင့် အကြွင်းမဲ့၊ မပယ်အပ်သေးလျှင် အထက်အဖို့ ဖြစ် သော ရူပ အရူပ-ဘုံသို့ သွားခွင့်ဖြစ်ခွင့်မပေးကြ။

၁။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ-စသော သုံးပါးတို့ကား ရူပဘုံ၌ ရောက်နေသူကိုသော်မှလည်း ဧဆောင်ယူ၍ ဤ ကာမဘုံသော ဖြစ်စေကြကုန်၏။ အချုပ်မှာ-ဤ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ- မကင်းသေးသော ပိုထုဇဉ်သည် မြိတ္တိဘုံ၌ ရောက်နေသော်လည်း ကာမဘုံသို့သာ ပြန်လာရမည်-ဟုလို၊ ဤသို့လျှင် ဤ သံယောဇဉ် ငါးပါးသည် ကာမဘုံ၌ ဖြစ်ဖို့ရာ အစီးအပွား (အကြောင်း)ဖြစ်ကြသည်။

၁။ ဩပပါတိကော။ ။ဩပပါတိကောတိ ဥပပါတိကယောနိကော၊ (ဥပပါတ် ပဋိသန္ဓေရှိ၏။) ဥပ ပတနေ သာဓုကာရီ (ခုန်လွှားကျရောက်ခြင်းကဲ့သို့ ခန္ဓာကိုယ် အထင်အရှားဖြစ်ခြင်း၌ ကောင်းစွာပြုလေ့ရှိ၏။) သေသယောနိပဋိက္ခေပဝစနံ မေတံ၊ (ဩပပါတိက-ဟူသော ဤ သဒ္ဓါသည် ကြွင်းသောယောနိ-ကို ပယ်ကြောင်းစကား တည်း။) တေန ဂစ္ဆိတိသဒ္ဓကဘာဝံ မာဟံ၊ (ထို ဩပပါတိကော-ပုဂ္ဂိုလ်ဖြင့် အဓိ ဝမ်း၌ နေခြင်းဆင်းရဲ မရှိခြင်းကို ဟောတော်မူသည်။) -တိကင်္ဂိတ္တရ-ဇ္ဇိ၊ ဒုတိယပလံ၊ ၄-ဝဂ်၊ ၆-သုတ်။

ပဋိသန္ဓေ ရှိသည်။ ဥပပါတ် ပဋိသန္ဓေ နေသည်။ (ဟုတွာ။) တုတ္ထံ၊ ထို ဗြဟ္မာ့ဘုံ၌။ ပရိနိဗ္ဗာယိနိ၊ ပရိနိဗ္ဗာနံ စံလေ့ရှိသည်။ တသ္မာ-လောကော၊ ထို ဗြဟ္မာ့လောကမှ။ (ထို ဗြဟ္မာ့ဘုံမှ။) အနာဝတ္ထိဓမ္မာ၊ ပြန်လှည့်ခြင်း သဘော မရှိသည်။ (ပြန်လာခြင်းသဘော မရှိသည်။) (ဟောတိ။)

အာနန္ဒ။ သုဒတ္တော၊ သုဒတ္တ-မည်သော။ ဥပါသကော၊ သည်။ တိဏ္ဍံ၊ ကုန်သော။ သံယောဇနာနံ၊ တို့၏။ (သက္ကာယဒိဋ္ဌိ၊ ဝိစိကိစ္ဆာ၊ သီလဗုဒ္ဓတ ပရာမာသ-သံယောဇဉ်တို့၏။) ပရိက္ခယာ၊ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ ရာဂဒေါသ မောဟာနံ၊ ရာဂ ဒေါသ မောဟ-တို့၏။ တနတ္ထာံ၊ နည်းပါးကုန်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သကဒါဂါမိ၊ သကဒါဂါမိသည်။ (ဟုတွာ။) သကံ ဒေဝ၊ တကြိမ်သာလျှင်။ ဣမံ လောကံ၊ ဤကမလောက-သို့။ (ကာမ-ဘုံသို့။) အာဂန္ဓာ၊ ပြန်လာ၍။ (ပဋိသန္ဓေနေသောအားဖြင့်လာ၍။) ဒုက္ခဿ၊ ဝဋ် ဒုက္ခ၏။ အန္တံ၊ အဆုံးကို။ ကရိဿတိ၊ ပြုလိမ့်မည်။

အာနန္ဒ။ သုဇာတာ၊ သော။ ဥပါသိကာ၊ သည်။ တိဏ္ဍံ၊ သံယောဇနာ နံ၊ ပရိက္ခယာ။ သောတာပန္နာ၊ အရိယာမဂ်သို့ ရောက်သမ-တည်း။ ဝါ၊ ဝိသတာပန်တည်း။ အဝိနိပါတဓမ္မာ၊ အပါယ်လေးပါးတို့၌ ဖောက်ဖောက် ပြန်ပြန် ကျခြင်းသဘောမရှိ။ နိယတာ၊ မဂ္ဂဓမ္မနိယာမဖြင့် မြဲ၏။ [နောက် သို့ ပြန်မဆုတ်တော့ပဲ အထက်မဂ် သုံးပါးသို့သာ ရောက်ခြင်း ရခြင်းအား ဖြင့် မြဲသည်။] သမ္မောဓိပရာယဏာ၊ အထက်မဂ်သုံးပါး ဟူသော အလွန် ရောက်ထိုက်သော တရားရှိ၏။ ဝါ၊ အထက်မဂ်သုံးပါးဟူသော လဲလျောင်း ရာ ရှိ၏။ [ဤ အဋ္ဌကထာအတိုင်း အနက်ပေးပါသည်။ အခြားအဋ္ဌကထာ ဝိကာထိ၌ နည်းအမျိုးမျိုးဖွင့်သေး၏။]။ပ။

အာနန္ဒ။ ပရောပညာသံ၊ ငါးဆယ် ကျော်သော။ နာတိကော၊ ခွဲ။ ကာလင်္ကတာ၊ ပြုအပ်ပြီးသော သေခြင်း ရှိကုန်သော။ ဝါ၊ သေပြီး ကုန်သော။ ဥပါသကာ၊ တို့သည်။ပ။အနာဝတ္ထိ ဓမ္မာ၊ မရှိကုန်။ အာနန္ဒ။ နာတိကော၊ ခွဲ။ ကာလင်္ကတာ၊ ကုန်သော။ သာဓိကာ၊ အပိုအလွန်နှင့် တကွဖြစ်သော။ နဂုတိ၊ ကိုးဆယ်သော။ (တနည်း) သာဓိကာ နဂုတိ။

၁။ ဤ သကဒါဂါမိ-အပြားကို အဋ္ဌကထာ၌ လေးမျိုး၊ ဝိကာ၌ ငါးမျိုးပြထား ၏။ ထို ကိုးမျိုးကို သဘောတူရာပေါင်းလျှင် သကဒါဂါမိ-ခြောက်မျိုးရှိသည်။ အဋ္ဌ ကထာနှင့် ဝိကာကို တိုက်ဆိုင်ကြည့်ပါ။

ကိုးဆယ်ကျော်သော။ နာတိကော၊ ဌိ။ ဥပါသကာ၊ တို့သည်။ပ။ အာနန္ဒ။ ကာလင်္ကတာ၊ ကုန်သော။ 'သာတိရေကာနိ၊ အပိအလွန်နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သော။ ပဉ္စသတာနိ၊ ငါးရာအတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော။ (တနည်း)သာတိရေကာနိ ပဉ္စသတာနိ၊ ငါးရာကျော်ကုန်သော။နာတိကော၊ ဌိ။ ဥပါသကာ၊ တို့သည်။ပ။ သဓမ္မာပေရာယကာ၊ ကုန်၏။

ဓမ္မာဒါသဓမ္မပရိယာယ

၁၅၇။ အာနန္ဒ။ အာနန္ဒာ။ မနုဿဘူတော၊ လူဖြစ်၍ ဖြစ်သူသည်။ (လူဖြစ်သူသည်။) ကာလံ၊ သေခြင်းကို။ ဝါ၊ သေချိန်ကို။ ယံ ကရေယျ၊ အကြင် ပြုရာ၏။ ဧတံ၊ ဤ ပြုခြင်းသည်။ (ဤ သူဖြစ်သူ၏ သေခြင်းသည်။) အနတ္တရိယံ၊ မအံ့ဩထိုက်ပါ။ (မအံ့ဩလောက်ပါ။)တသ္မိံ ယေဝ၊ ထို လူသည်ပင်။ ကာလင်္ကတေ၊ ပြုအပ်ပြီးသော သေခြင်းရှိလတ်သော်။ ဝါ၊ သေလတ်သော်။ တထာဂတံ၊ ငါဘုရားသို့။ ဥပသင်္ကမိတွာ၊ ချဉ်းကပ်၍။ ဧတမတ္ထံ၊ ဤ အကြောင်းကို။ (ဤ ဂတိအဘိသမ္မရာယ-ဟူသော အကြောင်းကို။) (ယံ) ပုစ္ဆိဿထ၊ အကြင် မေးလာကုန်အံ့။ ဝါ၊ အကြင် မေးကြလိမ့်မည်။ အာနန္ဒ။ သော၊ ဤသို့ မေးခြင်းသည်။ တထာဂတဿ၊ ငါဘုရား၏။ ဝိဟေသာ၊ ကိုယ်၏ ပင်ပန်းကြောင်းတည်း။

အာနန္ဒ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣယ၊ ဤ လောက၌။ [အချို့ နေရာ၌ "ဣယ" ကို "နိပါတ်" ဟုလည်း ဖွင့်၏။ ထိုအလို အနက် မပေးရ။] ယေန၊ အကြင် မိမိကိုယ်ကို ကြည့်ရှုကြောင်း အရိယာမဂ် တရားတည်း ဟူသော မှန်နှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသော။ အရိယ သာဝကော၊ အရိယာဖြစ်သော သာဝကသည်။ ဝါ၊ အရိယာဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရား၏ သာဝကသည်။ အာကင်္ခမာနော၊ ပြောဆိုလိုလတ်သော်။ (သူတပါးက မေးလျှင်လည်း ဖြေဆိုလိုလတ်သော်။) အတ္တနာဝ၊ ကိုယ်တိုင်

၁။ ဝိဟေသာ။ ။ထိုထို သေကြသော သတ္တဝါတို့၏ ဂတိ (ဉာဏ်၏ ဖြစ်ပုံ) နှင့် အဘိသမ္မရာယ (တမလွန်ဘဝ)ကို ကြည့်ရှု နေရသော ဘုရားရှင်မှာ ကိုယ်၏ ပင်ပန်းမှု ဖြစ်၏။ လာလျှောက်တိုင်း လျှောက်တိုင်း ကြည့်ရှုနေရလျှင် ပင်ပန်းရုံသာ ရှိမည်။ ထိုသို့ ကြည့်ရှုနေခြင်းဖြင့် ဝေနေယျတို့မှာ တစုံတရာသော အကျိုး မပြီးနိုင်-ဟူလို။ [မြတ်စွာဘုရားမှာ ဆင်းရဲစေတတ်သော ကိလေသာအားလုံး မရှိသည့်အတွက် စိတ်တော်၏ ပင်ပန်းမှုကား မဖြစ်ပါ။]

သာလျှင်။ "အတ္တနံ၊ မိမိကို။ (ကိုယ်ကိုယ်ကို။)၊ ဗျာကရေယျ၊ ပြောဆိုရာ၏။ (ဖြေဆိုရာ၏။) (ကို၊ အဘယ်သို့ ပြောဆိုရာသနည်း။)

(အဟံ၊ ငါသည်။) ခိဏနိရယော၊ ကုန်ပြီးသော ငရဲရှိသည်။ (ငါ့မှာ ငရဲကုန်ပြီးသည်။) ခိဏတိရစ္ဆာနယောနိ၊ ကုန်ပြီးသော တိရစ္ဆာန်အမျိုးဇာတ် ရှိသည်။ ခိဏပေတ္တိဝိသယော၊ ကုန်ပြီးသော ပြိတ္တာအပေါင်း၏ နေရာရှိသည်။ ခိဏာပါယဒဂ္ဂတိဝိနိပါတော၊ ကုန်ပြီးသော အပါယ် ဒဂ္ဂတိဝိနိပါတ် ရှိသည်။ အမိ၊ ဖြစ်၏။ [ပေတ္တိ-ပုဒ်၏၊ ဝစနတ္ထ-ကို သင်္ဂြိုဟ်ဘာသာဋီကာ ဝိထိမုတ်ပိုင်း အစဉ် ပြထားပြီ။]

.. အဟံ သည်။ သောတာပန္နော၊ အရိယာမဂ်သို့ ရောက်သူသည်။ ဝါ၊ သောတာပန်သည်။ အဝိနိပါတဓမ္မော၊ အပါယ်လေးပါးတို့၌ ဖောက်ဖောက် ပြန်ပြန် ကျခြင်းသံတော့ မရှိသည်။ နိယတော၊ မဂ္ဂ ဓမ္မ နိယာမ-ဖြင့် မြဲသည်။ သမ္မောဓိပရာယဏော၊ အထက်မဂ်သုံးပါး ဟူသော အလွန်ရောက် ထိုက်သော တံရားရှိသည်။ (အထက်မဂ်သုံးပါး ဟူသော လဲလျောင်းရာ ရှိသည်။) အဆိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (ဗျာကရေယျ၊ ရာ၏။) ဓမ္မာဒါသံ နာမ၊ ဓမ္မာဒါသ-မည်သော။ (မိမိကိုယ်ကို ကြည့်ရှုကြောင်း အရိယာမဂ်တံရား တည်းဟူသော မှန်မည်သော။) (တံ) မဗ္ဗပရိယာယံ၊ ထိုတံရားဒေသနာတော် ကို။ ဒေသေဿာမိ၊ ဟောတော်မူမည်။

၁။ ဓမ္မာဒါသံ။ ။ [ဓမ္မ-တရား+အာဒါသ-မှန်။] အာဒါသတေ အနေနာတိ အာ ဒါသော၊ မိမိကို ကြည့်ရှုကြောင်း မှန်။ [အာ+ဒါသ-ဇာတ်+ဏ-ပစ္စည်း၊ ဒိ-၌-ဣ-ကို (အာ) ပြု။] ဓမ္မဘူတော+ အာဒါသော ဓမ္မာဒါသော၊ မိမိကို ကြည့်ရှုကြောင်း တရားတည်းဟူသောမှန်။

ဓမ္မာဒါသအရဏောကံ။ ။ သစ္စာလေးပါးတရား၌ ဖုံးထားသော မောဟ်-ကိုဖျက် ဆီးပြီးသော အရိယာသာဝက-တို့၏ မိမိကိုယ်ကိုလည်း ဟုတ်မှန်သည့်အတိုင်း သိပြီး၍ 'ဟုတ်မှန်သည့် အတိုင်း ပြောနိုင်ကြောင်း ဖြစ်သော အရိယ မဂ်ဉာဏ်သည် (အရိယမဂ် တရားသည်) စင်စစ် ဓမ္မာဒါသ-မည်၏။ ထိုကိုပြကြောင်း ဖြစ်သော 'ဝာသ္မာ တိဟ အာနန္တ၊ ဓမ္မာဒါသံ နာမ ဓမ္မပရိယာယံ ဒေသေဿာမိ' စသော သုတ်တော်ကား အကြောင်း (အနက်) ဖြစ်သော အရိယမဂ္ဂ-၏ ဓမ္မာဒါသ-အမည်ကို အကျိုး (သဒ္ဓါ) ဖြစ်သော သုတ်တော်၌ တင်စား၍ ကာရုဏျဓမာရ-အားဖြင့် ဓမ္မာ ဒါသ-မည်သည်။

၃။ မုတ်ချက်။ ။ ဇီကာ၌ "အာဒိယတိ အာလောကီယတိ" ဝယ် "အာဒိယတိ" ဟု တွေ့ရ၏။ ဝါဠုပျက်နေသည်။ အာ+ဒိသဇာတ်သည် အပေက္ခန (ကြည့်ရှုခြင်း) အနတ်ဟော၊ မဟာဝဂ္ဂ သောတာပတ္တိသံယုတ္တ-ဇီကာ (၅၃၁) ၌ "အာဒိယတိ" ဟု ရှိပါသည်။

၁၅၉။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ယေန၊ နှင့်။ သမန္နာဂတော။ ပ။ ဗျာက
ရေယျ။ မဿာဒါသော၊ မည်သော။ သော - ဓမ္မပရိယာယော၊ ဟူသည်။
ကတမော စ၊ နည်း။

အာနန္ဒ။ ဣမ၊ ဤ သာသနာတော်၌။ အရိယသာဝကော၊ သည်။
ဗုဒ္ဓေါ၊ မြတ်စွာဘုရား၌။ အဝေစ္စ ပဿာဒေန (အဝ+ဣစ္စ+ပဿာဒေန)။
ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်၍ ကြည်ညိုခြင်းနှင့်။ သမန္နာဂတော၊ ပြည့်စုံသည်။
ဟောတိ။ (ကိ။) သော ဘဂဝါ၊ ထို မြတ်စွာဘုရားသည်။ ဣတိ ပိ၊
ဝါသနာနှင့်တကွ တထောင့်ငါးရာ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာတော်မူသည်၏
အဖြစ်ဟူသော ဤ အကြောင်းကြောင့်လည်း။ အရဟံ၊ အရဟံ-မည်တော်
မူ၏။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိပိ၊ မဖောက်မပြန် အမှန်ကိုယ်တိုင်
အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူသည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤအကြောင်း
ကြောင့်လည်း။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ၏။

သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိပိ၊ ဝိဇ္ဇာ-သုံးပါး၊ ဝိဇ္ဇာ-ရှစ်ပါး စရံဏ-
တဆဲ့ငါးပါးနှင့် ပြည့်စုံတော်မူသည်၏ အဖြစ် ဟူသော ဤ အကြောင်း
ကြောင့်လည်း။ ဝိဇ္ဇာစရံဏသမ္ပန္နော၊ ၏။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိ
ပိ၊ ကျိုးရီဟုတ်မှန် သူနာခံလို မနာလိုဟု ထို နှစ်မျိုးသာ ချိန်ခါချင့်မြော်
ဟောမိန့်တော်မူတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤ အကြောင်းကြောင့်လည်း။
သုဂတော၊ ၏။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိပိ၊ သတ္တောကာသ သင်္ခါရ-
ဟု လောကသုံးပုံ အလုံးစုံကို အကုန်အစင် သိမြင်တော်မူသည်၏ အဖြစ်
ဟူသော ဤ အကြောင်းကြောင့်လည်း။ လောကဝိဒ္ဓါ၊ ၏။

၁။ အဝေစ္စ ပဿာဒေန။ ။ [အဝေစ္စ-၌ အဝပုဗ္ဗ၊ ဣ-ဓာတ်+တွာ-ပစ္စည်း။
ဣ-ဓာတ်သည် ဂတိ-အနက်ဟော။] အဝေစ္စ ယာထာဝတော ဇာနိတွာ (ဘုရား
ရှင်၏ လောကီ လောကုတ္တရာ၊ ဂုဏ်တော်များကို မှန်မှန်ကန်ကန် ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍။)
တံ နိဗ္ဗိတ္တဥပ္ပန္နပဿာဒေါ (ထို သိခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာ
သော ကြည်ညိုခြင်းသည်။) အဝေစ္စ ပဿာဒေါ (အဝေစ္စ ပဿာဒ-မည်၏။)
[ဉာဏ်ရှေ့သွားရှိသော ကြည်ညိုခြင်း။ ဝါ-ဉာဏ်နှင့် ယှဉ်သော သဒ္ဓါတရား-ဟု
ဆိုလိုသည်။]

အမှာ။ ။ဋီကာ၌ မဂ္ဂါဒိဂမေန ဥပ္ပန္နပဿာဒေါ-မဂ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းဖြင့်
ဖြစ်ပေါ်လာသော ကြည်ညိုခြင်း ဟု ဖွင့်၏။ ထိုစကားသည် ခိုင်မြဲသော မလှုပ်မရှား
သော ကြည်ညိုခြင်းကို ရည်ရွယ်၍ ဖွင့်ခြင်းတည်း။ မှန်၏-မဂ်ရပြီးသော အရိယာ
သာဝက-သည် ဘုရားအပေါ်၌ ယုံမှားမှု မရှိတော့ချေ။ ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်များလည်း
မိမိ၏သဒ္ဓါကို အခြေခံ၍ ဘုရားဂုဏ်တော်များကို ပွားများဖန် (အာရုံပြုဖန်) များ
လျက် ဉာဏ်ဖြင့် အမှန်ကြည်ညိုလျှင် အဝေစ္စ ပဿာဒ-ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိ ပိ၊ အတူမရှိ မြတ်သည်ဖြစ်၍ ဆုံးမ
 ထိုက်သော ဗုဒ္ဓယောကျ်ား နတ်ယောကျ်ား တိရစ္ဆာန်ယောကျ်ား တို့ကို
 ယဉ်ကျေးအောင် ဆုံးမတော်မူနိုင်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤ အကြောင်း
 ကြောင့်လည်း။ အနုတ္တရော ပုရိသ ဒမ္မသာရထိ၊ ၏။ သော ဘဂဝါ၊ သည်။
 ဣတိ ပိ၊ နတ်လူ ပြုဟော သတ္တဝါတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသည်၏ အဖြစ်
 ဟူသော ဤအကြောင်းကြောင့်လည်း။ သတ္တာ ဒေဝမနုဿာနံ၊ သတ္တာ
 ဒေဝမနုဿာနံ-မည်တော်မူ၏။

သော ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣတိ ပိ၊ သစ္စာ-လေးပါးကို ကိုယ်တော်တိုင်လည်း
 သိ၊ ဝေနေယျ-တို့ကိုလည်း သိစေတော်မူတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော ဤ
 အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဗုဒ္ဓ-မည်တော်မူ၏။ သော ဘဂဝါ၊
 သည်။ ဣတိ ပိ၊ ဣဿရိယ စသည် အပြား ဘုန်းခြောက်ပါး ရှိတော်မူသည်၏
 အဖြစ်ဟူသော ဤ အကြောင်းကြောင့်လည်း။ ဘဂဝါ၊ ဘဂဝါ-မည်တော်
 မူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (အစေ့ ပသာဒေန သမန္နာဂတော ဟောတိ။)

ဓမ္မော၊ တရား၌။ ဟောတိ။ (ကိ။)၊ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရား
 သည်။ ဓမ္မော၊ မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် ဓမ္မက္ခန်ဟု ဆယ်တန်သော တရားတော်
 မြတ်ကို။ သွာက္ခာတော၊ ကောင်းစွာဟောတော်မူအပ်၏။ ဓမ္မော၊ မဂ်
 ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် ကိုးတန်သော တရားတော်မြတ်သည်။ သဒ္ဓိဋ္ဌိကော၊ မိမိကိုယ်
 တိုင် သိမြင်ထိုက် သိမြင်နိုင်၏။ ဓမ္မော၊ သောတာပတ္တိ စသည့်လေးပါး
 မဂ်-တရားသည်။ အကာလိကော၊ အကျိုးပေးရာ ဆိုင်းငံ့အပ်သော အခါ
 မရှိ။ ဝါ၊ အကျိုးပေးရာ အခါမငဲ့ အခြားမဲ့ ဖိုလ် အကျိုးကိုလည်း ပေး
 တတ်၏။

ဓမ္မော၊ မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် ကိုးတန်သော တရားတော်မြတ်သည်။ ဧဟိ
 ပဿိကော၊ လိုက်ခံစမ်းပါ ကြည့်စမ်းပါဟု ခေါ်၍ ပြခြင်းငှာ ထိုက်တော်မူ၏။
 ဓမ္မော၊ မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် ကိုးတန်သော တရားတော်မြတ်သည်။ ဩပနေယျိ
 ကော၊ မိမိစိတ်သို့ ကပ်၍ ဆောင်ထိုက်၏။ ဓမ္မော၊ မဂ် ဖိုလ် နိဗ္ဗာန် ကိုး
 တန်သော တရားတော်မြတ်ကို။ ဝိညဟိ၊ အရိယာအပေါင်း ပညာရှိသူတော်
 ကောင်းတို့သည်။ ပစ္စတ္တံ၊ မိမိ မိမိ၏ စိတ်၌။ ဝါ၊ ကိုယ်စီကိုယ်စီ။ ဝေဒိ
 တဗ္ဗော၊ သိထိုက် သိနိုင် ခံစားနိုင်၏။ ဣတိ၊ သို့။ (အစေ့ ပသာဒေန
 သမန္နာဂတော ဟောတိ။) [သွာက္ခာတ-စသည်တို့၏အဖွင့်ကို ပါရာဇိကဏ်
 ဘာသာဋီကာ-ဒုတိယအုပ် သိက္ခာပဒဝိဘင်္ဂ-အခန်း၌ ပြထားပြီ။]

သံဃော၊ အရိယာသံဃာ၌။ပ။ ဟောတိ။ (ကိ။) ဘဂဝတော၊ ဧ။
 သာဝကသံဃော၊ တပုညံဖြစ်သော အရိယာသံဃာသည်။ သုပ္ပဋိပန္နော၊
 ကောင်းမွန်စွာ ကျင့်တော်မူတတ်၏။ ဘဂဝတော၊ ဧ။ သာဝကသံဃော၊
 သည်။ ဥပ္ပဋိပန္နော၊ ဖြောင့်မတ်စွာကျင့်တော်မူတတ်၏။ [နောက်နောက်
 ပုဒ်တို့၌လည်း ဤသို့ “ဘဂဝတော သာဝကသံဃော”ကို ပေးပါ။] ဥ
 ယပ္ပဋိပန္နော၊ သိသင့် သိထိုက်သော နိဗ္ဗာန်အကျိုးငှာ ကျင့်တော်မူတတ်၏
 ။ပ။သာမိစိပ္ပဋိပန္နော၊ လူတို့ ပြုအပ်သော ရှိသေမှုအားလျော်စွာ ကျင့်တော်
 မူတတ်၏။

စတ္တာရိ၊ မဂ်ဖိုလ်နှစ်ပါး အစုံအားဖြင့် လေးပါးကုန်သော။ ယဒိဒံ
 ပုရိသယုဂါနိ၊ အကြင် ယောက်ျားအစုံတို့သည်။ အဋ္ဌ၊ အသီးအခြား ခွဲ
 သောအားဖြင့် ရှစ်ပါးကုန်သော။ ပုရိသပုဂ္ဂလာ၊ ယောက်ျားမြတ်ဖြစ်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့တည်း။ ဘဂဝတော၊ ဧ။ ယေ-ဇေသံ သာဝကသံဃော၊ ဤ
 တပည့်ဖြစ်သော အရိယာသံဃာသည်။ အာဟုနေယျော၊ အဝေးမှသော်
 လည်း ယူဆောင်၍ ပေးလှူအပ်သော ပစ္စည်းကို ခံယူထိုက်ပေ၏။ ပါဟု
 နေယျော၊ အရပ်တပါးမှလာသော ၊ ဧည့်သည်တို့ဖို့ စီမံအပ်သောပစ္စည်းကို
 ခံယူထိုက်၏။ ဒက္ခိဏေယျော၊ တမလွန်ဘဝကို ရည်မှန်း၍လူဒါန်းအပ်သော
 ပစ္စည်းကို ခံယူတော်မူထိုက်၏။

အာလိကရဏီယော၊ လက်အုပ်ချီမှုကို ပြုထိုက်ရာ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ လက်အုပ်
 ချီမိုး ရှိခိုးမှု ပြုခြင်းကို ထိုက်တော်မူ၏။ လောကဿ၊ လူနတ်ဗြဟ္မာ သတ္တဝါ
 အပေါင်း၏။ အနတ္တရံ၊ အတူမရှိ မြတ်သော။ ပုညက္ခေတ္တံ၊ ကောင်းမှုမျိုး
 စေတို့၏ စိုက်ပျိုးကြချရာ လယ်ယာမြေကောင်းပါပေတည်း။ ဣတိ၊ သို့။
 (အဝေစ္စ ပသာဒေန သမန္နာဂတော ဟောတိ။)

၁။ အနတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ။ ။ရှင်ဘုရင်၏ သလေးစပါး စိုက်ပျိုးရာ
 သလေးခင်းကို “ရညော သာလိခေတ္တံ” ဟု ဆိုအပ်သကဲ့သို့ တလောကလုံး၏ကောင်း
 မှုမျိုးစေတို့ စိုက်ပျိုးရာ (စိုက်ပျိုးသည့်အတိုင်း အသီးအပွင့် အကျိုးများ၏ ဖြစ်ထွန်း
 ရှာ) အရိယာ-သံဃာတော်ကိုလည်း “လောကဿ ပုညက္ခေတ္တံ” ဟု ဆိုအပ်သည်။
 မှတ်ချက်။ ။အနတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿ-အရ သာဝကသံဃော (အရိ
 ယာသံဃာ) ဟူသော ပုဒ်ကို အရကောက်ရပ်လျက် “ပုညက္ခေတ္တံ” ဟု နှံပုဒ်
 ရှိသောကြောင့် ပုညက္ခေတ္တံ-၌ ခေတ္တံ-ကို သဒိသုပစာရ-ပုဒ်ဟု ကြံပါ။ ဥပစာ
 သဒ္ဒါ-ဟူသမျှ မူလ လိင် ပုဒ် မပျက်စေရ။ ဥပစာ-မကြိပံ ဥပမာ-တဒ္ဒိတ် ကြံလျှင်
 ကား “အနတ္တရော ပုညက္ခေတ္တာ” ဟု သံဃော-နှင့် လိင်တူရလိမ့်မည်။ အဖွင့်
 များ၌ “ခေတ္တံ ဝိယ ခေတ္တံ” ကိုလည်း သဒိသုပစာရ-ကို မြဲသည်ဟု မှတ်ပါ။

အရိယကန္ဓေဟိ၊ အရိယာတို့သည်- နှစ်သက်အပ်ကုန်သော။ (အရိယာတို့
 နှစ်သက်အပ်သည့်အတွက် 'ဘဝံ-တပါး၌သော်လည်း မစွန့်အပ်ကုန်သော။)
 'အခဏောဟိ။ ပ။ သမာဓိသံဝတ္တနိကေဟိ။ ကုန်သော။ သိလေဟိ။ တို့နှင့်။
 'သိမန္တာဂတော ဟေတိ။ [အဘိဇ္ဈာန်သည်တို့၏ အနက်ကို ပုစိစဉ် ၁၄၅-၌
 ရေးခဲ့ပြီ။]

အာနန္ဒ။ -ယေန။ ပ။ ဗျာကရေယျ။ -ဓမ္မာဒါသော၊ မိမိကိုယ်ကို ကြည့်ရှု
 ကြောင်း အရိယမဂ်တရား တည်းဟူသော မှန်ဖြစ်သော။ သော-ဓမ္မပရိယာ
 ယော၊ ဟူသည်။ အယံ ခေါ၊ ဤသည်ပင်တည်း။ (ဤ တရား တရား
 သံဃာ၌ ဉာဏ်ဖြင့်သက်ဝင်၍ ကြည့်ခြင်း အရိယကန္ဓ-သိလနှင့် ပြည့်စုံခြင်း
 ပင်တည်း။)

တတြုဗိ။ ပျံ။ အဝိဇ္ဇာသဝါတိ။ [ပုစိစဉ် ၁၄၅-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]

၁၆၀။ အထ ခေါ။ မ။ -တ ဒ၊ ဝသရိ။ [၁၄၃-ကို နည်းမှီပေးပါ။
 လွယ်ပြီ။] ဘဂဝါ။ သည်။ တတြုဝေသာလိယျံ၊ ထို ဝေသာလိ-မြို့၌။
 'အမ္ပပါလိဝနေဂါ အမ္ပပါလိ - ဥယျာဉ်၌။ [အမ္ပပါလိ - ပြည့်တန်ဆာမ၏
 သရက်ဥယျာဉ်၌-ဟူလို။] ဝိဟရတိ၊ နေတော်မူ၏။ တတြု မြတ်စွာဘုရား၏
 အမ္ပပါလိ-ဥယျာဉ်ဝယ် နေတော်မူရာ ထိုအခါ၌။ ဘဂဝါ။ သည်။ ဘိက္ခု။
 တို့ကို။ အာမန္ဓေသိ။ (ကို။)

ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခုတို့။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်။ သတော၊ မပြတ်မလပ်
 အမှတ်ရသည်။ သမ္မဇာနော၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိသည်။
 (ဟုတွာ။) ဝိဟရေယျ၊ နေရာ၏။ အယံ၊ ဤ သတိ ပညာဖြင့် နေ့စဉ်
 ညွှန်ပြခြင်းသည်။ ဝိဟရတိ၊ အသင်တို့၏ (အတွက်)။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။
 အနုသာသနီ၊ အဆုံးအမ-တည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်အပြား
 အားဖြင့်။ (အဘယ်နည်းဖြင့်။) ဘိက္ခု၊ သည်။ သတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။

ဘိက္ခဝေ။ ဣ၊ ဤ သာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ကာယေ၊
 ရူပကာယ-၌။ ဝါ၊ ဆံပင် အစရှိသော ကောဠာသ-၌။ ကာယာနုပဿီ၊
 ကိုယ်ကို အဖန်ဖန်ရှုလေ့ရှိသည်။ အာတာပီ၊ ကိလေသာတို့ကို လွန်စွာလောင်
 မြိုက်တတ်သော သမ္ပပူဇန ဝိရိယ-ရှိသည်။ သမ္မဇာနော၊ ကောင်းစွာ
 အပြားအားဖြင့် သိသည်။ သတိမာ၊ သတိ-ရှိသည်။ (ဟုတွာ။) လောကေ၊
 ရူပကာယ-ဟူသော လောက၌။ ဝါ၊ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ-ဟူသော လောက၌။
 အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿ၊ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿ-ကို။ (လောဘ ဒေါသ-ကို။)
 ဝိနေယျ၊ ဝယ်ဖျောက်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ [နောက်ဝါကျများ၌ ဤသို့
 အပြည့်အစုံပေးပါ။]

ဝေဒနာသု၊ ဝေဒနာတို့၌။ ဝေဒနာနုပဿီ၊ ဝေဒနာကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ ရှိသည်။ ပ။ စိတ္တော၊ ၌။ စိတ္တာနုပဿီ၊ စိတ်ကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိသည်။ ပ။ ဓမ္မေသု၊ တရားတို့၌။ ဓမ္မာနုပဿီ၊ တရားကို အဖန်ဖန် ရှုလေ့ရှိသည်။ [ဤပုဒ်၏ အရကောက်ကို သတိပဋ္ဌာန-သုတ်တော်၌ တွေ့ရလိမ့်မည်။]။ ပ။ ဝိဟရတိ။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဝေ ခေါ်၊ ဤသို့လျှင်။ ဝါ၊ ဤနည်းအား ဖြင့်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သတော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

ဘိက္ခဝေ။ ကလုဉ္စ၊ သို့လျှင်။ ဝါ၊ အဘယ်နည်းဖြင့်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ သမ္မဇာနော၊ သည်။ ဟောတိ၊ နည်း။ ဘိက္ခဝေ။ ဣဓ၊ ၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အဘိက္ကန္တေ၊ ရှေ့သို့ သွားခြင်း၌လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ရှေ့ တိုးခြင်း ၌လည်းကောင်း။ ပဋိက္ကန္တေ၊ နောက် ဆုတ်ခြင်း၌လည်းကောင်း။ သမ္မဇာန ကာရီ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သောဉာဏ်ဖြင့် ရှေ့သွားမှု နောက်ဆုတ်မှုကို ပြုလေ့ရှိသည်။ ဝါ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတတ် သော ဉာဏ်ကို အသုံးပြုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အာလောကီတေ၊ ရှေ့၌ ကြည့်ခြင်း၌လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ရှေ့ကို ကြည့်ခြင်း၌လည်းကောင်း။ ဝိလောကီတေ၊ ရှေ့ရှုမဟုတ်သော ဘေးစောင်း အရပ်ကို ကြည့်ခြင်း၌လည်းကောင်း။ ဝါ၊ စောင်း၍ ကြည့်ခြင်း၌လည်း ကောင်း။ သမ္မဇာနကာရီ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သော ဉာဏ်ဖြင့် ရှေ့၌ကြည့်မှု စောင်း၍ကြည့်မှုကို ပြုလေ့ရှိသည်။ ဝါ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတတ်သောဉာဏ်ကို အသုံးပြုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ။

သမိဒ္ဓိတေ၊ လက်ခြေတို့ကို ကွေးခြင်း၌လည်းကောင်း။ ပသာရိတေ၊ လက်ခြေတို့ကို ဆန့်တန်းခြင်း၌လည်းကောင်း။ သမ္မဇာနကာရီ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိသောဉာဏ်ဖြင့် ကွေးမှု ဆန့်မှုကို ပြုလေ့ရှိသည်။ ဝါ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိသောဉာဏ်ကို အသုံးပြုလေ့ရှိသည်။ ဟောတိ။ သံဃာဋီပတ္တစိဝရဓာရဏေ၊ သင်္ကန်းကြီး သပိတ် ကေသီ သင်းပိုင်-သင်္ကန်းတို့ကို ဝတ်ရုံသုံးစွဲခြင်းဟူသော ဆောင်ခြင်း၌။ သမ္မဇာနကာရီ၊ ကောင်းစွာ အပြား အားဖြင့် သိသောဉာဏ်ဖြင့် ဝတ် ရုံ သုံးစွဲမှုကို ပြုလေ့ရှိသည်။ ဝါ၊ သည်။ ဟောတိ။

အသိတေ၊ စားဖွယ်ဟူသမျှကိုစားခြင်း၌လည်းကောင်း။ ပီတေ၊ သောက်ဖွယ် ဟူသမျှကို သောက်ခြင်း၌လည်းကောင်း။ ခါယိတေ၊ ခဲဖွယ်ဟူသမျှကို ခဲခြင်း ၌လည်းကောင်း။ (စားခြင်း၌လည်းကောင်း။) သုယံတေ၊ သာယာဖွယ်

ဟူသမျှကို သာယာခြင်း၌လည်းကောင်း။ ဝါ၊ လျက်ခြင်း၌လည်းကောင်း။
 သမ္မဇာနကာရီ၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိသောဉာဏ်ဖြင့် စားမှု
 သောက်မှု ခဲမှု သာယာမှုကို ပြုလေ့ရှိသည်။ ဝါ၊ သည်။ ဟောတိ။ ဥစ္စာရ
 ပဿာဝကုမ္ပေ၊ ကျင်ကြီးစွန့်မှု ကျင်ငယ်စွန့်မှု၌။ သမ္မဇာနကာရီ၊ ကောင်း
 စွာ အပြားအားဖြင့် သိသောဉာဏ်ဖြင့် ကျင်ကြီးစွန့်မှု ကျင်ငယ်စွန့်မှုကို ပြု
 လေ့ရှိသည်။ ဝါ၊ သည်။ ဟောတိ။

ဂတေ၊ သွားခြင်း၌လည်းကောင်း။ ဌိတေ။ ရပ်ခြင်း၌လည်းကောင်း။
 နိသိန္ဓေ၊ ထိုင်ခြင်း၌လည်းကောင်း။ သုတ္တေ၊ အိပ်ခြင်း၌ လည်းကောင်း။
 (အိပ်ခါနီး၌လည်းကောင်း။) ဇာဂရိတေ၊ နိုးခြင်း၌လည်းကောင်း။ ဘာသိ
 တေ၊ ပြောဆိုခြင်း၌လည်းကောင်း။ တုဏှိဘာဝေ၊ ဆိတ်ဆိတ်ဖြစ်ခြင်း၌
 လည်းကောင်း။ (တိတ်တိတ်နေခြင်း၌လည်းကောင်း။) သမ္မဇာနကာရီ၊
 ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိသောဉာဏ်ဖြင့် သွားမှု ရပ်မှု ထိုင်မှု အိပ်မှု
 နိုးမှု ပြောဆိုမှု တိတ်တိတ်နေမှုကို ပြုလေ့ရှိသည်။ ဝါ၊ သည်။ ဟောတိ။
 ဘိက္ခဝေ။ ဧဝံ ခေါ၊ လျှင်။ ဝါ၊ ဤနည်းအားဖြင့်။ ဘိက္ခု၊ သည်။
 'သမ္မဇာနော၊ သည်။' ဟောတိ။ [နိဂုံးကိုပြုတော်မူလို၍ 'သတော ဘိက္ခဝေ'
 စသည်ကို မိန့်တော်မူသည်။ အနက်လွယ်ပြီ။]

အမ္မပါလီဂဏိကာ

၁၆၁။ အမ္မပါလီ၊ အမ္မပါလီ-မည်သော။ ဂဏိကာ၊ ပြည့်တန်ဆာမ
 သည်။ အထောသိ၊ ကြားပြီ။ (ကို။) ဘုဂဝါ၊ သည်။ ဟေဝေသာလီ၊
 သို့။ အနုပ္ပတ္တော၊ အစဉ်ကြွရောက်တော်မူလာသည်။ (ဟုတော။) ဝေသာ
 လီယံ၊ ၌။ ဝါ၊ ၏ အနီးဖြစ်သော။ မယျံ၊ ငါ၏။ အမ္မဝနေ၊ သရက်
 ဥယျာဉ်၌။ ဝိဟရတိ ကိရ၊ နေတော်မူသတဲ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြားပြီ။
 အထ ခေါ၊ ၌။ (ကြားရာ ထိုအခါ၌။) အမ္မပါလီ ဂဏိကာ။ ပ။ နိသိဒ္ဓိ။
 [ပုန်စဉ် ၁၃၃-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]

ကေမန္တံ၊ သင့်တင့်လျောက်ပတ် တခုသောအရပ်အဖို့၌။ နိသိန္ဓေ၊ ထိုင်နေ
 ပြီးသော။ အမ္မပါလီ၊ သော။ ဂဏိကံ၊ ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဓမ္မိယာ၊
 တရားရှိသော။ ကထာယ၊ စကားဖြင့်။ သန္ဓဿေသိ၊ ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ စီး
 ပွား နှစ်ဖြာကို ကောင်းစွာမြင်စေတော်မူပြီ။ ဝါ၊ ကောင်းစွာပြုတော်မူ
 ပြီ။ သမာ ဒပေသိ၊ ကုသိုလ်တရားတို့ကို ကောင်းစွာ ယူစေတော်မူပြီ။ ဝါ၊

ကုသိုလ်တရားတို့ကို ကောင်းစွာ ဆောက်တည်စေတော်မူပြီ။ သမုတ္တေဇေသိ၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ကောင်းစွာ ထက်သန်စေတော်မူပြီ။ သမ္ပဟံသေသိ၊ အား တက်သရောရိပုံ ထင်ရှားရှိသော အခြားဂုဏ်တို့ဖြင့် ကောင်းစွာအပြားအား ဖြင့် ရှင်လန်းစေတော်မူပြီ။

[အမှူး။ ။ သန္ဓေသေသိ-စသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ပါရာဇိက ဝေဠု ကဏ္ဍ အဋ္ဌကထာ-အတိုင်းပေးပါသည်။ ပုဒ်စဉ် ၇၇-၌လည်း မဟာ ပဒါန-သုတ် အဖွင့်အတိုင်း တနည်းပေးခဲ့ပြီ။]

အထ ခေါ၊ ဌ။ (မြတ်စွာဘုရားက တရားဟောတော်မူပြီးရာ ထိုအခါ ၌။) အမ္မပါလီ၊ သော၊ ဂဏိကာ၊ သည်။ ဘဂဝတား၊ မြတ်စွာဘုရားက။ ဓမ္မိ ယာ၊ သော၊ ကထာယ၊ ဖြင့်။ သန္ဓေသိတာ၊ ပစ္စုပ္ပန် သံသရာ စီးပွား နှစ် ဖြာကို ကောင်းစွာရှုမြင်စေအပ်ပြီးသည်။ ဝါ၊ ပစ္စုပ္ပန်သံသရာ စီးပွားနှစ်ဖြာ ကိုကောင်းစွာပြအပ်ပြီးသည်။ သမာဒိပိတာ၊ ကုသိုလ်တရားတို့ကို ကောင်းစွာ ယူစေအပ်ပြီးသည်။ ဝါ၊ ကုသိုလ်တရားတို့ကို ကောင်းစွာ ဆောက်တည်စေအပ် ပြီးသည်။ သမုတ္တေဇိတာ၊ ကုသိုလ်တရားတို့၌ ကောင်းစွာ ထက်သန်စေအပ်ပြီး သည်။ သမ္ပဟံသိတာ၊ အားတက်သရောရိပုံ ထင်ရှားရှိသော အခြား ဂုဏ်တို့ဖြင့် ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် ရှင်လန်းစေအပ်ပြီးသည်။ (ဟုတော့။) ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ တေ။ အဝေါစ။ (ကို။) ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မေ၊ ခါ။ သာတနာယ၊ နက်ဖြန်၌ ဖြစ်လတ္တံ့သော ကောင်းမှု ပီတိပါ မောဇ္ဇ-အကျိုးငှာ။ (နက်ဖြန် ဆွမ်းတုဉ်းပေးခြင်းငှာ။) ဘတ္တံ၊ ဆွမ်းကို။ ဘိက္ခုသံသေန၊ ရဟန်းအပေါင်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ အတူ။ အဓိဝါသေတု၊ လက် ခံတော်မူပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ပြီ။ ပ။ ပဒက္ခိတံ၊ အရိုအသေကို။ ကတော၊ ပြု၍။ ပက္ကမိ၊ ပြန်သွားပြီ။

၁။ အမ္မပါလီဂဏိကာ။ ။ [ဂဏိကာဂိုဏ်း၏ဥစ္စာဖြစ်သူမ။ ဝါ၊ အများဆိုင် အများ ပိုင် အမျိုးသမီး။] အမ္မပါလီ-ဟူသည် သာသနာတော်၌ ထင်ရှားသော ဥပါသိ ကာမ-တယောက်တည်း။ ထို အမ္မပါလီသည် သရက်ပင်ပေါ်၌ ဥပပါတ် ပဋိသန္ဓေ- နေခဲ့သော အမျိုးသမီးဖြစ်သည်။ အရွယ်ရောက်သောအခါ အလွန် လှပ-သူဖြစ်၍ မင်းသားတိုင်းက အလိုရှိနေကြသောကြောင့် တရားရုံး၌ သူရထိုက် ငါရထိုက် ငြင်း ခုံကြရာ ထိုရန် မအေးမည်စိုး၍ တရားသူကြီးတို့က အများနှင့် ဆက်ဆံအောင် ပြည် တန်ဆာမ-ရာထူးဖြင့် မြှောက်စားလိုက်ကြလေသည်။

ထိုကဲ့သို့ ပြည်ကြီး၏ အဆင်တန်ဆာ (ပြည်တန်ဆာမ) အဖြစ်ဖြင့်နေစဉ် ဗိဗ္ဗိသာရ- မင်းသည် ငယ်ရွယ်စဉ်က နောက်ပါ သုံး-လေးယောက်နှင့် အတူ ရုပ်ဖျောက်၍ အမ္မပါလီ-ထံ ရောက်ဖူး၏။ ထိုအကြိမ်၌ပင် ဣယ်ပန်ရကြောင်းကိုသိ၍ ပြောသော

ဝေသာလိကာ၊ ဝေသာလီ-မြို့ဟူသော နေရာရှိကုန်သော။ [ဝေသာလီ၊ နိဝါသော ဧထေသန္တိ၊ ဝေသာလိကာ။] ဝါ၊ ဝေသာလီ-မြို့၌ နေကုန်သော။ လိစ္ဆဝီ၊ လိစ္ဆဝီ-မင်းတို့သည်။ အသောသံ၊ ကြားကုန်ပြီ။ ပ။ အထခေါ၊ ။ လိစ္ဆဝီ၊ တို့သည်။ ဘဒ္ဒါနိ၊ ဘဒ္ဒါနိ၊ ကောင်းကုန်၊ ကောင်းကုန်သော။ ယာနာနိ၊ ယာဉ်တို့ကို။ ယောဇာပေတွံ၊ ယဉ်စေ၍။ (မြင်းနှင့်ကပ်ယဉ်စေ၍။) ဘဒ္ဒိ၊ ဘဒ္ဒိ၊ သေ။ ယာနံ၊ သို့။ အဘိရုဟိတွံ၊ တက်စီး၍။ ဘဒ္ဒေဟိ၊ ဘဒ္ဒေဟိ၊ ကုန်သော။ ယာနေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ ဝေသာလိယံ၊ ဝေသာလီ-မြို့မှ။ နိယျံ၊ သု၊ ထွက်လာကုန်ပြီ။

တဏှ၊ ထို လိစ္ဆဝီမင်းတို့တွင်။ ဧကေစ္စ၊ အချို့ကုန်သော။ လိစ္ဆဝီ၊ လိစ္ဆဝီ-မင်းတို့သည်။ နိလာ၊ အလုံးစုံ၊ ညှိကုန်သည်။ (အားလုံးညှိကုန်သည်။) နိလဝဏှာ၊ ညှိသောအဆင်းရှိကုန်သည်။ နိလဝဏှာ၊ ညှိသောအဝတ်ရှိကုန်သည်။ နိလာလင်္ကာရာ၊ ညှိသော တန်ဆာရှိကုန်သည်။ [ညှိသောပတ္တမြား ညှိသောပန်းတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်ထားကုန်သည်။] ဟောန္တိ၊ ဧကေစ္စ လိစ္ဆဝီ။ ပီတာ၊ ရွှေကုန်သည်။ ပ။ လောဟိတာ၊ နိကုန်သည်။ ပ။ ဩဒါတာ၊ ဖြူကုန်သည်။ ပ။

'အခါ ဗိမ္ဗိသာရ-ကလည်း သူ့ကိုယ်သူ 'ဗိမ္ဗိသာရ-မင်းဖြစ်ကြောင်း' တိုးတိုးတိတ်တိတ် နှုတ်ပိတ် လက်ဆောင်ပေးခဲ့၏။

ကိုယ်ဝန်ရင့်၍ မွေးစွားသောအခါ "ဝိမလကောဏှည" အမည်ရှိသော သတ္တိသားကို ရ၏။ ထို သတ္တိသားကြီးရင့်သော်အခါ ရဟန်းပြု၍ ရဟန္တာ-ဖြစ်သည်။ အဗ္ဗပါလီ-မယ်တော်လည်း နောင်အခါ သူ့ဥယျာဉ်ဝယ် ကျောင်းတိုက်တည်၍ ဘုရားရှင်အား ဂူဒါနိပြီးနောက် ကျောင်းအမ-ဖြစ်ပြီးမှ ဘိက္ခုနီ-ပြု၍ ရဟန္တာမ-ဖြစ်လေသည်။ (ကျောင်းတိုက်ဂူပုံ နောက်၌ တွေ့ရလိမ့်မည်။) [အဗ္ဗပါလီထေရီဂါတာ။]

၁။ လိစ္ဆဝီမင်းများဝတ်ဆင်လာပုံ။ ။ လိစ္ဆဝီမင်းတို့တွင် အချို့သော မင်းတို့သည် ညှိသော အဆင်းရှိအောင် တကိုယ်လုံးကို ညှိသောနံသာဖြင့် လိမ်းကျံ၍ ညှိသော အဝတ်ကို ဝတ်ပြီးလျှင် ညှိသောပတ္တမြား ညှိသောပန်းတို့ဖြင့် တန်ဆာဆင်ထားကြ၏။ သူတို့၏ ယာဉ်ရထား မြင်း၊ ထိုရထား၏ အဆင်တန်ဆာတို့သည် အညိုချည်းသာဖြစ်ကြ၏။ မြင်း၏ နှင်တံသော်မှလည်း အညိုပင်ထည်း။ [ရွှေသောအဆင်း စသည်တို့၌လည်း နည်းရှိသိပါ။]

၂။ နိလဝဏှာ။ ။ "ညှိသော အဆင်းရှိ" ဟူရာ၌ ထိုမင်းသားတို့၏ ပင်ကို အဆင်းသည် ညိုသည်မဟုတ်ပါ။ ညှိသော နံ့သာကို လိမ်းကျံထားသောကြောင့်သာ ညိုရသည်ဟု အဋ္ဌကထာ၌ မိန့်သည်။ ထိုမင်းတို့၏ ပင်ကို အဆင်းမှာ ရွှေအဆင်းရှိသတတ်။

အထ ခေါ် ဌ။ (ဘုရားရှင်အထံမှ ပြန်လာ၍ လိစ္ဆဝီ-မင်းတို့နှင့်တွေ့ရာ ထိုအခါ၌။) ။ပ။ဒဟရာနံ ဒဟရာနံ၊ ငယ်ကုန် ငယ်ကုန်သော။ လိစ္ဆဝီနံ၊ တို့၏။ [အကွံ-စသည်၌ စပ်။] အက္ခေန၊ မိမိ၏ ရထားဝင်ရိုးဖြင့်။ အက္ခေ၊ ရထားဝင်ရိုးကို။ စက္ကေန၊ မိမိ၏ ရထားဘီးဖြင့်။ စက္ကံ၊ ရထားဘီးကို။ ယုဂေန၊ မိမိ၏ ရထားထမ်းပိုးဖြင့်။ ယုဂံ၊ ကို။ ပဋိဝဇ္ဇေသိ၊ တဖန် လိမ့်စေပြီ။ ဝါ၊ ပြန်လည်စေပြီ။ ဝါ၊ တိုက်ခတ်ပြီ။ အထ ခေါ် ဌ။ပ။ အဝေါစုံ။ (ကံ။) ဇေ အမ္မပါလီ၊ အို..အမ္မပါလီ။ ကံ၊ အဘယ်ကြောင့်။ ဒဟရာနံ ဒဟရာနံ။ပ။ပဋိဝဇ္ဇေသိ၊ ပြန်လည်စေသနည်း။ ဝါ၊ တိုက်ခတ်သနည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောကုန်ပြီ။ (မေးကြပြီ။)

အယျပုတ္တာ၊ အရှင်သားတို့။ ဟိ၊ အကြင်ကြောင့်။ မေ၊ ကျွန်တော်မသည်။ ဘဂဝါ၊ ကို။ သ္မာတနာယ၊ နက်ဖြန်၌ ဖြစ်လတ္တံ့သော ကောင်းမှုပီတိ ပါမောဇ္ဇ-အကျိုးငှာ။ (နက်ဖြန် ဘုဉ်းပေးခြင်းငှာ။) ဘတ္တံ၊ ဆွမ်းကို။ ဘိက္ခုသံဃေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ အတူ။ နိမန္တိတော၊ ပင့်ဖိတ်ထားအပ်ပါပြီ။ တထာ၊ ထို့ကြောင့်ပါတည်း။ [ဟိ-သည် ယသ္မာ-အနက်ဟော။ တထာ-သည် တသ္မာ-အနက်ဟော။]

တနည်း။ ။အယျပုတ္တာ၊ တို့။ ယေန၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ မေ၊ သည်။ပ။နိမန္တိတော၊ အပ်ပြီ။ တထာ ဟိ၊ (တတော ဝေ)၊ ထို့ကြောင့်ပင်။ ဒဟရာနံ။ပ။ပဋိဝဇ္ဇေမိ၊ ပြန်လည်စေပါ၏။ ဝါ၊ တိုက်ပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောပြီ။ (ဖြေပြီ။) [ဤသို့လည်း တနည်းပေးပါ။]

ဇေ အမ္မပါလီ၊ အို..အမ္မပါလီ။ (အမှာကံ)၊ တို့အား။ ဧတံ ဘတ္တံ၊ ဤဆွမ်းကို။ (ဤ နက်ဖြန်၌ အသင်ဖိတ်ထားအပ်သော ဆွမ်းကို။) သတ သဟဿေန၊ တသိန်းဖြင့်။ ဒေဟိ၊ ပေးပါလော့။ (ရောင်းပါလော့။) ဣတိ၊ ကုန်ပြီ။ အယျပုတ္တာ၊ တို့။ မေ၊ ကျွန်တော်မအား။ သာဟာရံ၊ အခွန်ကို ဆောင်ယူရာ ဇနပုန်နှင့် တကွဖြစ်သော။ ဝေသာလီ၊ ဝေသာလီ-တမြို့လုံးကို။ သဇေပိ ဒဿထ၊ အကယ်၍မူလည်း ပေးစေကုန်ဦးတော့။ ဧဝံ၊ ဤသို့ ပေးစေကာမူ။ အဟံ၊ သည်။ တံ ဘတ္တံ၊ ကို။ န ဒဿာမိ၊ မပေးနိုင်ပါ။ (မရောင်းနိုင်ပါ။) ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောပြီ။ [သာဟာရံ-၏

၁။ ပဋိဝဇ္ဇေသိ။ ။ရထားဝင်ရိုးချင်းရထားဘီးချင်းတိုက်သောအခါ အနည်းငယ် ပြန်လှည့်သွားသောကြောင့်“ပဋိဝဇ္ဇေသိ”ပြန်လည်စေပြီ။” ဟု မိန့်သည်။အဋ္ဌကထာ-၌ ပဟရိ၊ တိုက်ပြီ။”ဟု လည်းကောင်း၊ ဝိကာ-၌ “ပဋိဝဇ္ဇေသိ၊ ထိခိုက်ပြီ”ဟုလည်းကောင်း ဖွင့်ခြင်းမှာ အဓိပ္ပာယ်တည်း။

အဖွင့်ကို ငွီကာ-၌ ကြည့်ပါ။ ‘‘ဇနပုဒ် နယ်ပယ်နှင့် တကွဖြစ်သော ဝေသာလီ-တမြို့လုံး’’ဟူသည် ဝေသာလီ-မြို့ အပါအဝင် တတိုင်းပြည် လုံးတည်း။]

အထ ခေါ်၊ ၌။ (အမ္မပါလီ-က ပြောဆိုရာ ထိုအခါ၌။) တေ လိစ္ဆဝီ၊ ထို လိစ္ဆဝီ-မင်းသားတို့သည်။ အင်္ဂုလိ၊ လက်ချောင်းကို။ ဖောဇ္ဇေသုံ၊ ခါကြကုန်ပြီ။ (တနည်း) အင်္ဂုလိ၊ ဖောဇ္ဇေသုံ၊ လက်ဖျား ခါကြကုန်ပြီ။ (ကို၊ အဘယ်သို့ ပြော၍ လက်ဖျားခါကုန်သနည်း။) ဘော၊ အမောင်တို့။ အမ္မကာယ၊ မိန်းမသားသည်။ ဝါ၊ မိန်းမသားက။ ဇိဇာ၊ အောင်အပ်ကုန်သည်။ (အနိုင်ယူအပ်ကုန်သည်။) အမှ ဝတ၊ ဖြစ်လေကုန်စွ တကား။ ဘော၊ တို့။ ပ။ အမှဝတ၊ စ။ ဣတိ၊ သို့ ပြော၍ လက်ဖျားခါကြကုန်ပြီ။ [ဝိနယ မဟာဝဂ္ဂ၊ ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓက-၌ နောက်ဝါကျဝယ် ‘‘ပရာဇိတမှ ဝတ ဘော အမ္မကာယ’’ဟု ရှိသည်။]

အထ ခေါ်၊ ၌။ တေ လိစ္ဆဝီ၊ တို့သည်။ ယေန၊ ၌။ အမ္မပါလီဝနံ၊ အမ္မပါလီ-၏ သရက် ဥယျာဉ်သည်။ (အတ္ထိ။) တေန၊ အမ္မပါလီ-၏ သရက်ဥယျာဉ်ရှိရာ ထိုအရပ်သို့။ ပါယံသု၊ သွားကုန်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တေ လိစ္ဆဝီ၊ တို့ကို။ ဒုရတောဝ၊ အဝေး၌ပင်။ (အဝေးကြီးကပင်။) အာဂစ္ဆန္တေ၊ လာနေသည်တို့ကို။ အဒ္ဓသာ၊ မြင်တော်မူပြီ။ ဒိသ္မာန၊ မြင်ခြင်းကြောင့်။ ဘိက္ခု၊ အာမန္တေသိ။ (ကို။)

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ယေသံ ဘိက္ခုနံ၊ အကြင် ရဟန်းတို့သည်။ [တတိယာ-ဝိဘတ်၏ ကတ္တား-အနက်၌ ဆဋ္ဌိ-သက်။ မဟာဝါ ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓက-၌ကား ‘‘ယေဟိ ဘိက္ခုဟိ’’ဟု ရှိ၏။] တာဝတိံသာ၊ တာဝတိံသာ-တံ၌ နေကုန်သော။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့ကို။ အဒိဋ္ဌပုဗ္ဗာ၊ ရှေး၌ မမြင်အပ်ကုန်။ ဝါ၊ မမြင်ဖူးကုန်။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ (တေ တုမေ၊ ထို သင်တို့သည်။) [တာဝတိံသာ-နတ်များကို မမြင်ဖူးသော ထို အသင် ရဟန်းတို့သည်။] လိစ္ဆဝီပရိသံ၊ လိစ္ဆဝီ-ပရိသတ်ကို။ ဩလောကေထ၊ ကြည့်လိုက် ကြကုန်။

၁။ ဖောဇ္ဇေသုံ။ ။ စုရာဒိ . ဖုဋ္ဌ-ဓာတ်သည် . ဝိရနန . (ခါတွက်ခြင်း) . အနက်ကို ဟော၏။ ထို-ခါတွက်ခြင်း ဟူသည်လည်း . လက်ချောင်းကို လှုပ်ခြင်း၏ - အစွမ်း ဖြင့်သာလျှင် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဖောဇ္ဇေသုံ-ကို ‘‘အင်္ဂုလိ စာလေသုံ-လက်ချောင်းကို လှုပ်စေကြကုန်ပြီ’’ဟု အဋ္ဌကထာ-၌ ဖွင့်၏။ မြန်မာတို့က ‘‘လက်ဖျားခါသည်’’ဟု ခေါ်ကြသည်။ [အမ္မကာယ-၏ အဖွင့်ကို မဟာဝါဘာသာရီကာ ၄၉၇-၌ ပြထားပြီ။]

ဘိက္ခဝေ။ လိစ္ဆဝိ ပရိသံ၊ ကိ။ အပလောကေထ၊ လှည့်၍ကြည့်လိုက်ကြကုန်။ ဝါ၊ ထပ်ကာ ထပ်ကာ ကြည့်လိုက်ကြကုန်။ပ။လိစ္ဆဝိ ပရိသံ၊ ကိ။ တာဝတိံသ သဒိသံ၊ တာဝတိံသာ-နတ်ပရိသတ်နှင့် တူသည်ကို။ ဝါ၊ တူအောင်။ ဥပသံဟရထ၊ ကပ်ဆောင်လိုက်ကြကုန်။ (စိတ်ထဲ၌ ကပ်၍ ဆောင်ထားလိုက်ကြကုန်။) [တာဝတိံသာ-ပရိသတ်နှင့် လိစ္ဆဝိ-ပရိသတ်ကို အတူထား၍ ကြည့်လိုက်ကြကုန်။] ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

အထ ခေါ် တေလိစ္ဆဝိ။ပ။နိသိဒိံ သူ။ [ပုဒ်စဉ် နံပါတ် ၇၄-၌ လည်းကောင်း၊ ၁၃၃-၌လည်းကောင်း၊ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။] ကေမန္တံ။ပ။သမ္ပတံ သေသိ။ [ပုဒ်စဉ် နံပါတ် ၁၆၁-၌ ရေးခဲ့ပြီ။] အထ ခေါ်၊ ဌ။ တေ လိစ္ဆဝိ၊ တို့သည်။ ဘဂဝတာ၊ မြတ်စွာဘုရားက။ ဓမ္မိယာ။ ကထာယ၊ ဖြင့်။ သန္တသိတာ၊ ပစ္စုပ္ပန် သံသရာ စီးပွားနှစ်ဖြာကို ကောင်းစွာ ရှုမြင် စေအပ်ပြီးကုန်သည်။ပ။ (ဟုတော့။)။ပ။ အဝေ၂။ (ကိ။) [ရှေး အတိုင်း အကျယ်ဆိုပါ။]။ပ။ ဘိက္ခုသံဆေနာတိ။ [လွယ်ပြီ။]

အထ ခေါ်၊ ဌ။ (လိစ္ဆဝိ-မင်းတို့က လျှောက်ကြရာ ထိုအခါ၌။)။ပ။ အဝေ၂။ (ကိ။) လိစ္ဆဝိ၊ လိစ္ဆဝိ-မင်းတို့။ မေ၊ ငါသည်။ သွာတနာယ၊ ၄။ အမ္မပါလိယာ၊ သော။ ဂဏိကာယ၊ ၏။ ဘတ္တံ၊ ကိ။ အဓိပ္ပတ္တံ၊ လက်ခံတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ အထ ခေါ်၊ ဌ။ (မြတ် စွာဘုရားက မိန့်တော်မူရာ ထိုအခါ၌။)။ပ။ အမ္မကာယာတိ။ [ရှေး အတိုင်း ဆိုပါ။] အထ ခေါ်။ပ။ပတ္တမိံ သူ။ [ပုဒ်စဉ် ၁၃၅-၌ အနက် ရေးခဲ့ပြီ။ ကေဝုစံ ဗဟုဝုစံသာ ထူး၏။]

၁၆၂။ အထ ခေါ်။ပ။သကေ၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။ (မိမိပိုင်ဖြစ်သော။) အာရာမေ၊ ဌ။ (သရက်ဥယျာဉ်၌။)။ပ။ နိဋ္ဌိတံ ဘတ္တန္တိ။ [ပုဒ်စဉ် ၁၅၃-၌

၁။ အမှာ။ ။ဤသို့ လိစ္ဆဝိ-ပရိသတ်ကို တာဝတိံသာ နတ်ပရိသတ်နှင့် အတူ စိတ်ထား၍ သေသေချာချာ ကြည့်ကြမိရန် မိန့်တော်မူခြင်းမှာ သံဝေဂ-ရရှိရန် မိန့်တော်မူခြင်းတည်း။ မှန်၏-နောက် မကြာသောကာလ၌ ဤမျှလောက်ကြီးကျယ်သော တာဝတိံသာ-နတ် ပရိသတ်ကဲ့သို့ ရုဗ္ဗိယကောင်းလှသော လိစ္ဆဝိ-မင်း ပရိသတ်သည် အဇာတသတ်နှင့် စစ်ဖြစ်၍ အလုံးစုံ ပျက်စီးကြရရှာလိမ့်မည်။ ထိုအခါ သံဝေဂ-ဖြစ်မိရန် ဤ ကဲ့သို့ မိန့်တော်မူသည်။ [အဋ္ဌကထာ-၌ အခြား တနည်းလည်း ရှိသေး၏။]

မှတ်ချက်။ ။ဤ လိစ္ဆဝိ-မင်းတို့၏ ယာဉ်ရထား မြင်းများနှင့်တကွ အဆင်တူ ဝတ်စားဆင်ပြင်ပုံကို ထောက်၍ တာဝတိံသာ-နတ်တို့လည်း ဤသို့ ဆင်တူဝတ်ဆင် လေ့ ရှိပုံကို သိနိုင်ပါသည်။

အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]။ပ။ ဂဏိကာယ၊ ဇါ။ နိဝေသနံ၊ နေအိမ်သည်။ (အတ္ထိ။)
 ။ပ။ နိသိဒ္ဓိ။ [ပုဒ်စဉ် ၁၅၃-အတိုင်း ပေးပါ။ ဧကဝုဗ် ဗဟုစံသာ ထူး၏။]
 ။ပ။ အဝေါစ။ (ကိ။) ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ အဟံ၊ တပည့်တော်မ
 သည်။ ဣမံ အာရမံ၊ ဤ အရံကို။ (ဤ သရက်ဥယျာဉ်ကို။) ဗုဒ္ဓပမုခဿ၊
 ဘုရားအမှူးရှိသော။ ဘိက္ခုသံဃဿ၊ အား။ ဒမ္မိ၊ လှူပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့
 လျှောက်ပြီ။ ပ။ ပဋိဂ္ဂဟေသိ၊ လက်ခံတော်မူပြီ။

အထ ခေါ။ ပ။ သမ္ပဟံသေတွာ၊ ရှိ။ [ပုဒ်စဉ် ၁၅၁-အတိုင်း အကျယ်
 ဆိုပါ။]။ ပ။ ပက္ကမံ၊ ကြတော်မူပြီ။ ပ။ တတြပိ-ဝေသာလိယံ၊ ခွဲလည်း။
 အဗ္ဗပပါလိဝနေ၊ ခွဲ။ ဝိဟရန္တော၊ ပ။ အဝိဇ္ဇာသဝါတိ။ [ပုဒ်စဉ် ၁၄၁-ခွဲ
 အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]

ဝေဠုဝဂါမဝဿူပဂမန

၁၆၃။ အထ ခေါ။ ပ။ အာနန္ဒ။ အာယာမ၊ လာ သွားကြစို့။
 ယေန၊ ခွဲ။ ဝေဠုဝဂါမကော၊ ဝေဠုဝ-ရွာငယ်သည်။ (အတ္ထိ။) တေန၊
 ဝေဠုဝ-ရွာငယ်ရှိရာ ထို အရပ်သို့။ ဥပသက်မိဿာမ၊ သွားကြစို့။ ဣတိ၊
 ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ ဘန္တေ၊ ရား။ ဝေံ၊ မှန်ပါ။ ဣတိ၊ ခေါ၊ လျှင်။
 အာယသ္မာ အာနန္တော၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာဘုရားအား။ ပစ္စယော
 သိ၊ ရှေးရှုနားထောင်ပြီ။ (တနည်း) ဘဂဝတော၊ ဇါ။ (ဝစနံ၊ စကား
 တော်ကို။) ပစ္စယောသိ၊ ရှေးရှုနားထောင်ပြီ။

၁။ ဝေံ ဘန္တေ။ ။ဝေံ-သည် သမ္ပုဋိစ္စန (လက်ခံခြင်း ဝန်ခံခြင်း) အနက်
 ဟော နိပါတ်။ ဘန္တေ-သည် ဝန်ခံရာဝယ် ရိုသေမှုကိုပြသောအားဖြင့် ရိုသေထိုက်
 သူကို ဟောသော (ဂါရဝါဓိဝစန)သဒ္ဓါ။ “ဝေံ ဘန္တေ၊ မှန်ပါ အရှင်ဘုရား။”
 ဟုပေး။

တနည်း။ ။ဝေံ-သည် သမ္ပုဋိစ္စနတ္ထ-နိပါတ်။ ဘန္တေ-သည် မြတ်စွာဘုရားအား
 စကားတုံပေးခြင်း (ခေါ်သောအခါ ထူးခြင်း) ဟုသော ပဋိဝစန-သဒ္ဓါတည်း။ ဤ
 အလို “ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဝေံ၊ မှန်ပါ။” ဟု တပုဒ်စီ ခွဲပေးပါ။ [ဝေံ၊ မှန်
 ပါ။ ကောင်ပေါပြီ။ ဤအတိုင်းမှန်ပါ။ အမိန့်တော်အတိုင်းပါ။ စသည်ဖြင့် အရာဌာန
 အားလျော်စွာ ပေးနိုင်သည်။]-ဝေရဉ္စကဏှ အဋ္ဌကထာ။

၂။ ဘဂဝတော ပစ္စယောသိ။ ။အဋ္ဌကထာတို့အလို ဘဂဝတော-သည် သမ္မန်
 တည်း။ “ဝစနံ”ဟု သမ္ပုဋိ-ဆည်းပါ။ ဇီကာနှင့် သဒ္ဓါကျမ်းတို့အလိုကား ပဋိ-ရှေး
 ရှိသော သု-ဓာတ်၏ ယှဉ်ရာဖြစ်၍ “ဘဂဝတော၊ အား။”ဟု ပေးရသော သမ္ပဒါနံ
 ဟု မှတ်ပါ။ အကျယ်ကို ဝေရဉ္စကဏှ ဘာသာဇီကာ ဒုတိယအုပ် စာမျက်နှာ
 ၁၆၀-၌ ပြထားပြီ။

အထ ခေါ်၊ ခွံ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မဟတော၊ များစွာသော။ ဘိက္ခု သံဃေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိ၊ အတူ။ ယေန၊ ခွံ။ ဝေဠုဝဂါမကော၊ (အတ္ထိ။) တံ၊ ဝေဠုဝ-ရွာငယ်ရှိရာ ထိုအရပ်သို့။ အဝသရိ၊ ရောက်တော်မူပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တတြ-ဝေဠုဝဂါမကော ထို ဝေဠုဝ-ရွာငယ်၌။ ဝိဟရတိ၊ နေတော် မူ၏။ [ပေယျာလ မြှုပ်ထားသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ပုဒ်စဉ်နံပါတ် ၁၄၃-၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

တတြ၊ ဝေဠုဝ-ရွာငယ်ဝယ် 'နေတော်မူရာ ထိုအခါ၌။ပ။ အာမန္တေ သိ။ (ကိ။) ဘိက္ခုဝေ၊ တို့။ ယေ၊ သွားကြကုန်။ တုမော၊ တို့သည်။ ဝေ သာလိ၊ ဝေသာလိ-မြို့၏။ သမန္တာ၊ ပတ်ဝန်းကျင်၌။ ယထာ မိတ္တိ၊ အကြင် အကြင် မိတ်ဆွေရှိရာအရပ်သို့။ ယထာ သန္နိဋ္ဌံ၊ အကြင်အကြင် သန္နိဋ္ဌ မိတ်ဆွေရှိရာအရပ်သို့။ (အကြင်အကြင် ထိုဤအရပ် ပေါင်းဆုံလတ်၍ မြင်အပ် ဖူးသော မိတ်ဆွေရှိရာအရပ်သို့။) [ဟိုအရပ် ဒီအရပ်ဝယ် တွေဖူးမြင်ဖူးသော သာမန်မျှ ရင်းနှီးသော မိတ်ဆွေရှိရာ အရပ်သို့-ဟူလို။]

ယထာ သမ္ပတ္တိ၊ အကြင်အကြင်သမ္ပတ္တ-မိတ်ဆွေရှိရာ အရပ်သို့။ အကြင် အကြင် အာမိသသမ္မောဂ ဓမ္မသမ္မောဂ-တို့ဖြင့် ကောင်းစွာ ဆည်းကပ် ဖော် ဆည်းကပ်ဖက်ဖြစ်သော မိတ်ဆွေရှိရာ အရပ်သို့။ [အာမိသ-ကို အတူသုံးဆောင်ခြင်း ဓမ္မ-ကို အတူသုံးဆောင်ခြင်းအားဖြင့် ကောင်းစွာ ဆည်းကပ်ဖော် ဆည်းကပ်ဖက် အတူနေဖက်ဖြစ်သော အလွန်ရင်းနှီးသော မိတ်ဆွေရှိရာအရပ်သို့-ဟူလို။] ဝဿံ၊ မိုးအခါ၌ နေခြင်းသို့။ ဝါ၊ ဝါသို့။ ဥပေထ၊ ကပ်ကြကုန်လော့။ (တနည်း) ဝဿံ ဥပေထ၊ ဝါကပ်ကြကုန် လော့။ အယံ ပန၊ ငါသည်ကား။ ဣဓေဝ ဝေဠုဝဂါမကော၊ ခွံပင်။ ဝဿံ၊ သို့။ ဥပဂစ္ဆာမိ၊ ကပ်တော်မူမည်။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ ပ။ ဥပဂစ္ဆိံ သု၊ ကုန်ပြီ။ ပ။ ဥပဂစ္ဆိံပြီ။

၁၆၄။ အထ ခေါ်၊ ခွံ။ (ဝေဠုဝ-ရွာငယ်ဝယ် ဝါကပ်တော်မူရာ ထို အခါ၌။) ဝဿူပဂတဿ၊ ဝါသို့ 'ကပ်ရောက်တော်မူပြီးသော။ ဘဂဝ တော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ (မြတ်စွာဘုရားမှာ။) ခရော၊ ကြမ်းသော။ (ပြင်း

၁။ ဝေဠုဝ-ရွာငယ်။ ။ ဤရွာသည် ဝေသာလိ-မြို့မှနံနက်အခါ၌ ဖြစ်စေ ညနေ အခါ၌ဖြစ်စေ သွားလျှင် ပြန်လာနိုင်သော ဝေသာလိ-မြို့၏ အနီး၌ တည်နေသော အခြံအရံ ရွာတည်း။ ထို ရွာငယ်၌ သံဃာအများနေဖို့ရန် နေရာမရှိသောကြောင့် ရဟန်းများကို ဝေသာလိမြို့၏ ပတ်ဝန်းကျင်ဝယ် မိမိတို့ မိတ်ဆွေရှိရာအရပ်သို့သွား၍ ဝါကပ်ဖို့ရန် မိန့်တော်မူသည်။

ထန်သော။) အာဗာဓော၊ အနာရောဂါသည်။ ဥပ္ပဇ္ဈိ၊ ဖြစ်ပြီ။ ဗာဠာ၊ ပြင်းထန်ကုန်သော။ 'မာရဏန္တိကာ' သေခြင်း၏အနီးသို့ ရောက်စေတတ်ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ တို့သည်။ 'ဝတ္ထန္တိ၊ ပြစ်ကုန်၏။

တာ၊ ထို ဝေဒနာတို့ကို။ [သုဒ္ဓိ-ကား အနက်မရှိသော နိပါတ်။] ဘဂဝါ၊ သည်။ သတော၊ မပြတ်မပြတ် ရှုမှတ်သည်။ သမ္ပဇာနော၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိသည်။ (ဟုတော။) အဝိဟညမာနော၊ ဝေဒနာသည် မနိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ (ဝေဒနာ၏ အနှိပ်အစက် မခံရသည် ဖြစ်၍။ (အဓိဝါသေသိ၊ ကိုယ်တော်၏ အထံက်၌ သက်ဝင်၊ တည်နေ စေတော်မူပြီ။) ဝါ၊ သည်းခံတော်မူပြီ။

အထ၊ ခေါ်၊ ၌။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဇေ၊ ဤ အကြံတော်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ (ကို။) ယ္ဗဟံ (ယော+အဟံ)၊ အကြင် ငါသည်။ ဥပ္ပဠာကေ၊ အလုပ်အကျွေး ဒကာ ဒကာမ တို့ကို။ အနာမန္တေတွာ၊ မပြောမဆိုမူ၍။ (အသိမပေးပဲ။) [အနာမန္တေတွာတိ အနာလုပ်တွာ။-ဋီကာ။] ဘိက္ခုသံသံ၊ ရဟန်းအပေါင်းကို။ အနုပလောကေတွာ၊ မပန်ပြောမူ၍။ (ဆုံးမမှုထုဝါဒ သွန်သင်မှု အနုသာသနီ မပေးမူ၍)။ ပရိနိဗ္ဗာယေယံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံရာ၏။ (တထ) မေ၊ ထို ငါ၏။ ဇေ၊ ဤသို့ ပရိနိဗ္ဗာန် စံခြင်းသည်။ (ဤသို့ အလုပ်အကျွေး ဒကာ ဒကာမတို့ကို အသိမပေးပဲ

၁။ မာရဏန္တိကာ။ မာရဏန္တိကာ--သေခြင်း၏ အနီးသို့ ရောက်စေတတ်သော ဝေဒနာ။ ပရိနိဗ္ဗာန် စံရလောက်အောင် ပြင်းထန်သော ဝေဒနာ-ဟူလို။ ဤ ဝေဒ္ဓါဝဂ္ဂာဝယ်၌ ကပ်အပ်သောဝါသည် နောက်ဆုံးဝါ ဖြစ်သောကြောင့် ဝါဆိုလပြည့်နေမှ ကဆုန်လပြည့်နေ့တိုင်အောင် ရေတွက်လျှင် အယ်လအတွင်း ဝင်ခါစ၌ ဖြစ်ရသော ဝေဒနာတည်း။

၂။ သတော သမ္ပဇာနော။ သတိကို ဝေဒနာ-ဟူသော အာရုံ၌ ကောင်းစွာ ကပ်ထားလျက် ဉာဏ်ဖြင့်ဝေဒနာတို့၏ ခဏိက(ခဏတိုင်း ခဏတိုင်းဖြစ်ပျက်နေခြင်း) သတော၊ ဒုက္ခသတော၊ အနတ္တသတောကို ရှုလျက် (သိလျက်) သည်းခံနေတော်မူသည်။ ဝါ-ဝေဒနာ ပရိဂ္ဂဟဉာဏ်၊ ဝေဒနာ နုပဿနာ-သတိပဋ္ဌာန်တို့ဖြင့် နေတော်မူသည်။ [အကျယ်ကို သာသာဋီကာ-၌ ပြထားပြီ။]

၃။ အဝိဟည မာနော။ ဝေဒနာတို့၏ အနှိပ်အစက် မခံရ-ဟူရာ၌ ထို ဝေဒနာတို့ကြောင့် စေတသိကဒုက္ခ (စိတ်မချမ်းမသာမှု) မဖြစ်ဟု ဆိုလိုသည်။ ဘုရားရှင်၌ ကာယိက ဒုက္ခ-ကား မရှိဟု မဆိုနိုင်ပါ။ ဘာကြောင့်နည်း၊ ကာယိက ဒုက္ခ-မရှိလျှင် သည်းခံ စရာပင် မလိုသောကြောင့်တည်း။

ရဟန်းအပေါင်းကို မပန်ပြောပဲ ပရိနိဗ္ဗာန် စံခြင်းသည်။ န ခေါ် ပဋိရူပံ၊ မသင်္ခလျော်ချေ။ [တေ၊ သည်။ တဿ မေ၊ အား။ န ပဋိရူပံ၊ ချေ။ ဤသို့လည်း သဗ္ဗဒါနံ ပေးပါ။]

အဟံ၊ သည်။ ဣမံ အာဗာဓံ၊ ဤ ရောဂါကို။ (ဤ လွန်စွာနိပ်စက် တတ်သော ရောဂါကို။) ဝိရိယေန၊ ပုဗ္ဗဘာဂဝိရိယ ဖလသမာပတ္တိ ဝိရိယ-ဖြင့်။ ပဋိပဏာမေတွာ၊ တွန်းလှန်၍။ (ပယ်ခွာ၍။) ဇီဝိတ သင်္ခါရံ၊ ဇီဝိတ-ရုပ်ကို အဆက်မပြတ်အောင် ပြုစီမံတတ်သော ဖလသမာပတ်ကို။ အဓိဋ္ဌာယံ၊ စွဲမြဲစွာ ဆောက်တည်၍။ (ဝင်စားသောအားဖြင့် ဆောက် တည်၍။) ယံ နန္ဒ ဝိဟရေယျံ၊ အကယ်၍ နေရပါမူကား ကောင်းလေစွ။ ဣတိ၊ ဤသို့ အကြံတော်ဖြစ်ပြီ။ အထ ခေါ၊ ဌံ။ (အကြံတော်ဖြစ်ပြီးရာ ထိုအခါ၌။)။ပ။ ဝိဟာသိ၊ နေတော်မူပြီ။ အထ ခေါ၊ ဌံ။ (ဝိရိယ-ဖြင့် တွန်းလှန်လျက် ဖလသမာပတ်ကို ဝင်စား၍ နေတော်မူရာ ထိုအခါ၌။) ဘဂဝတော၊ ၏။ သော အာဗာဓော၊ သည်။ ပဋိပုဿမ္မိ၊ ငြိမ်းအေးပြီ။

၁။ ဝိရိယေန။ ။ဖလသမာပတ်ကို မဝင်စားမီ ရှေးအဖို့၌ဖြစ်သောဖလသမာပတ် ၏ ပရိကံ ဝိရိယ-သည် ပုဗ္ဗဘာဂဝိရိယ-တည်း။ ဖလသမာပတ်နှင့် ယှဉ်သော (အရ ဟတ္တုဖိုလ်စိတ်နှင့်ယှဉ်သော) ဝိရိယ-သည် ဖလသမာပတ္တိ ဝိရိယ-တည်း။ မြတ်စွာ ဘုရားသည် ထို ဝိရိယ-နှစ်မျိုးဖြင့် ရောဂါကို တွန်းလှန်တော်မူသည်။

၂။ ဇီဝိတသင်္ခါရံ။ ။သင်္ခရောတိတိ သင်္ခါရော၊ဇီဝိတံ+သင်္ခါရော ဇီဝိတသင်္ခါရော၊ ဇီဝိတ-ရုပ်ကို အဆက်ပြတ်မသွားအောင် ပြုစီမံတတ်သော ဖလသမာပတ်။

၃။ အဓိဋ္ဌာယ ဝိဟရေယျံ။ ။“ဖလသမာပတ်ကိုဝင်စား၍နေ”ဟူရာ၌ ရှေးရှေးက ဖလသမာပတ်ကို မဝင်စားသည် မဟုတ်၊ ဝင်စားတော်မူသည်သာ။ သို့ရာတွင် ထိုရှေးရှေးက ဝင်စားအပ်သော သမာပတ်သည် (အသက် ရှည်စေနိုင် လောက် အောင်) ပုဗ္ဗာတိ သင်္ခါရ-ကို မပြုပဲ တခဏချင်း ဝင်စားအပ်သော ခဏိက- သမာပတ်တည်း။ ထို ခဏိက-သမာပတ်သည် သမာပတ် ဝင်စားခိုက်၌သာ ဝေဒနာ ကို ပယ်ခွါနိုင်၏။

ယခု အဓိဋ္ဌာန်တော်မူအပ်သော သမာပတ်ကား မဟာဝိပဿနာ၏ အစွမ်းဖြင့် ဝေဒနာကို ပယ်ခွာ၍ (ဆယ်လ-အတွင်း ၍ ဝေဒနာ မဖြစ်စေသတည်း-ဟု ဓိဋ္ဌာန် တော်မူ၍) ဝေဒနာကို ကြာရှည်စွာ ပယ်ခွါနိုင်လောက်သော သတ္တိထူး ရှိသော ပုဗ္ဗာတိ သင်္ခါရ-ကို ပြုလျက် ဝင်စားတော်မူအပ်သော မဟာသမာပတ်တည်း။ ဤ သမာပတ်ဖြင့် ပယ်ခွါအပ်သော ဝေဒနာသည် ဆယ်လလုံးလုံး မဖြစ်တော့ပေ။ [အကျယ်ကို အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။]

အထ ခေါ်၊ ဌ်။ (ရောဂါ ငြိမ်းအေးပြီးရာ ထိုအခါ၌။) ဘဂဝါ၊ သည်။ ဂိလာနာ၊ ဂိလာန-၏ အဖြစ်မှ။ [ဂိလာန ဘာဝတော။-ဋီကာ။] ဝုဋ္ဌိတော၊ ထတော်မူပြီးသည်။ (ဟုတော။) ဂေလညာ၊ မကျန်းမာသူ၏ အဖြစ်မှ။ အစိရဝုဋ္ဌိတော၊ ထ ပြီးသော မြတ်စွာဘုရား၏ ကြာသောကာလ မရှိသေးမီ။ (ထ ပြီး၍ မကြာသေးမီ။) ဝိဟာရာ၊ ကျောင်းမှ။ နိက္ခမ္မ၊ ထွက်၍။ ဝိဟာရပစ္စယာယံ၊ ကျောင်း၏ အရိပ်၌။ [ဝိဟာရ+ပ+ဆာယာယံ၊ ပ-သဒ္ဒါ အနက်မရှိ။] ပညတ္ထေ၊ ခင်းထားအပ်သော။ အာသနေ၊ နေရာ၌။ နိသီဒိ၊ ထိုင်တော်မူပြီ။

အထ ခေါ်၊ ဌ်။ (မြတ်စွာဘုရား၏ ထိုင်နေတော်မူရာ ထို အခါ၌။) ။ပ။ အဝေါစ။ (ကိံ။) ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ မေ၊ သည်။ ဘဂဝတော၊ ၎င်း၏။ ဖာသု၊ ချမ်းသာခြင်းကို။ (ချမ်းသာနေသည်ကို။) ဒိဋ္ဌော၊ မြင်အပ် ပါပြီ။ ပ။ ခမနိယံ၊ ခန့်ကျန်းသည်ကို။ (ကျန်းမာနေသည်ကို။) ဒိဋ္ဌံ၊ ပြီ။ ဘန္တေ။ အပိ စ၊ သို့သော်လည်း။ (ထိုသို့ မြင်အပ်ပါသော်လည်း။) မေ ၎င်း၏။ ကာယော၊ သည်။ မရရကဇာတော ဝိယ၊ လေးလံသကဲ့သို့ ဖြစ်နေ ပါ၏။ (တောင့်မာသကဲ့သို့ ဖြစ်နေပါ၏။)

ဘဂဝတော၊ ၎င်း၏။ ဂေလညေန၊ ကျန်းမာတော်မမူခြင်းကြောင့်၊ မေ အား။ ဒိသာသု၊ အရပ်မျက်နှာတို့သည်လည်း။ န ပက္ခာဟန္တိ၊ မထင်ပါ ကုန်။ [သောကကြောင့် ဟိုဟို ဒီဒီ ကြည့်သောအခါ ကြည်ကြည်လင်လင် ပီပီပြင်ပြင် မထင်ပဲ မှန်ဝါးဝါး ထင်နေသည်။] ဓမ္မာပိ၊ သတိပဋ္ဌာန်အစ ရှိသော တရားတို့သည်လည်း။ မံ၊ တပည့်တော်၏(ဉာဏ်၌)။ န ပဋိဘန္တိ၊ ရှေးရှုမထင်ပါကုန်။ ဘန္တေ။ အပိ စ၊ သို့ပါသော်လည်း။ (မြတ်စွာဘုရား၏ ကျန်းမာတော်မမူခြင်းကြောင့် ဤမျှလောက် ကိုယ်ရောစိတ်ပါ ဖောက်ပြန် နေပါသော်လည်း။) မေ ၎င်း၏။ ဝါ၊ တပည့်တော်မှာ။ ကာစိ ဒေဝ၊ တစုံ

၁။ မရရကဇာတော။ ။ထိုထို ကိစ္စ၌ ခန္ဓာကိုယ်၏ ပျော့ပျော့ ပျောင်းပျောင်း သွက်သွက်လက်လက် မရှိပဲ တောင့်တင်း ခိုင်မာသကဲ့သို့ ဖြစ်နေခြင်းသည် “မရ ရက” မည်၏။ ထိုသို့ ဖြစ်နေခြင်းကို မြန်မာတို့က “လေးလံသိုင်းခိုင်း”ဟု ခေါ်ကြ သည်။ [မရရကဘာဝေါ နာမ သရီရဿ ထမ္ဘိတတ္ထံ။-ဋီကာ။]

၂။ ဓမ္မာပိ မေ န ပဋိဘန္တိ။ ။ကာယာနုပဿနာ-အစရှိသော ထင်နေကျ(စိတ် ထည်း၌ ပွားများနေကျ) အနုပဿနာ-တရားများ ရှေးအခါက ထင်ထင်ရှားရှား ထင်လာပါသော်လည်း ယခု တပည့်တော်၏ဉာဏ်၌ မထင်ရှားပေးကုန်။ [ပါဠိတော် တည်းဟူသော တရားတော်များကား အရှင်အာနန္ဒာမှာ လွန်စွာကျော်ပြန်နေပါသည်။]

တခုသာလျှင် ဖြစ်သော။ အဿာသမတ္တာ^၁-အနည်းငယ် သက်သာရာသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပါပြီ။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့တွေး၍ သက်သာရာရပါသနည်း။)

ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဘိက္ခုသံဃံ၊ ကို။ အာရုတ္တ၊ အကြောင်းပြု၍။ ကိဉ္စိ ဒေဝ၊ တစုံတခုသောစကားကိုသာလျှင်။ နဥဒါဟရတိ၊ မိန့်ဆိုတော်မမူသေး။ တာဝ၊ ထို မိန့်ဆိုတော်မမူရသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး။ ဘဂဝါ၊ သည်။ န ပရိနိဗ္ဗာယံဿတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော် မူလိမ့်ဦးမည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ တွေး၍ သက်သာရာ ရနေပါပြီ။ ဣတိ (အဝေါစ)။

၁၆၅။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ကိံပန၊ အဘယ်ကို။ (အဘယ်အရာကို။) ဘိက္ခုသံဃော၊ သည်။ မယံ၊ ငါဘုရားအပေါ်၌။ ပစ္စာသီသတိ၊ တောင့်တနေ သနည်း။ အာနန္ဒ၊ အန္တရံ၊ အတွင်းကို။ အကရိတွာ၊ မပြုပဲလည်းကောင်း။ (တနည်း) အန္တရံ၊ အတွင်း၌။ အကရိတွာ၊ မထားပဲလည်းကောင်း။ ဗာဟိရံ၊ အပ ကို။ အကရိတွာ၊ လည်းကောင်း။ (တနည်း) ဗာဟိရံ၊ ၌။ အကရိတွာ၊ မထားပဲလည်းကောင်း။ မယာ၊ သည်။ ဓမ္မော၊ ကို။ ဒေသိတော၊ ဟော တော်မူအပ်ပြီ။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ တထာဂတဿ၊ ၏။ (ငါဘုရားမှာ။) ဓမ္မော၊ တို့၌။ အာစရိယမုဋ္ဌိံ၊ ဆရာ၏ လက်ဆုပ်လက်ကိုင် တရားသည်။

၁။ အဿာသမတ္တာ အဟောသိ။ ။ မြတ်စွာဘုရား၏ ကျန်းမာတော်မမူခြင်းကြောင့် ထိုမျှလောက် ကိုယ်ရောမိတ်ပါ ဖောက်ပြန်ပါသော်လည်း သက်သာရာ ရသည့်အချက် တချက်တော့ရှိပါသေး၏။ ထိုအချက်ကား ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ရဟန်းသံဃာကိုအကြောင်း ပြု၍ အရေးကြီးသော နောက်ဆုံးတရားတမျိုး (သြဝါဒတမျိုး) မိန့်တော်မမူသေးခြင်း ပင် ဖြစ်ပါသည်။-ဟူလို။

၂။ အနန္တရံ အာဟိရံ ကရိတွာ။ ။ န+အန္တရံ-န+ဗာဟိရံ၊ အယုတ္တ-သမာသ် ဖြစ်၍ န-သဒ္ဓါကို ကရိတွာ-နှင့်တွဲ၍ အနက်ပေးပါ။ ငါသည် ဟောသင့်သော တရား အားလုံးကို အတွင်း အပ-မကျန်ရအောင် ဟောတော်မူပြီး-ဟူလို။ အကျယ်ကို အဋ္ဌ ကထာ-မှာရှု။

၃။ အာစရိယမုဋ္ဌိံ။ ။ [မုဋ္ဌိ-လက်ဆုပ်။] မုဋ္ဌိ-အရ လက်ဆုပ်ကိုသာမယူပဲ လက်ဆုပ်၌ထားအပ်သော (လက်ဆုပ်၌ရောက်နေသော) ပစ္စည်းဝတ္ထု (မုဋ္ဌိဂတ) တိုင်အောင်ယူပါ။ ဤနေရာ၌ ထိုပစ္စည်းနှင့်တူသော လျှို့ဝှက်ထားအပ်သော ပညာ တမျိုး (တရားတမျိုး) သည် “မုဋ္ဌိ”မည်၏။ အာစရိယဿ+မုဋ္ဌိ အာစရိယမုဋ္ဌိ- ဆရာ၏လက်ဆုပ်၌ ထားအပ် (ဆရာ့လက်၌ ဆုပ်ကိုင်ထားအပ်)သော ပညာ။

တနည်း။ ။ မုဋ္ဌိ-မိမိ မရှိလျှင် နောက်နောင် တရားတို့၏ ပျက်စီးကြောင်းဖြစ်သော အခြေခံ မူလတရား။ အာစရိယဿ-မုဋ္ဌိ အာစရိယမုဋ္ဌိ-ဆရာ၏ အခြေခံ မူလတရား။ ဝါ-ဆရာသိအပ်သော အခြေခံ လိုရင်းတရား။ [ဤနည်း၌ ဝစနတ္ထကို ဘာသာ ဇီကာဝယ် ပြထားပြီ။]

နတ္ထိံ၊ မရိံ၊ အာနန္ဒ။ ယဿ၊ အကြင်သူ၏။ ဝါ-မှာ။ ဧဝံ၊ ဤသို့သော အကြံ
 သည်။ အံ၊ နန္ဒ၊ ဖြစ်ကောင်းဖြစ်ရာ၏။ (ဖြစ်စရာရှိ၏။) (ကိံ၊ အဘယ်သို့
 ဖြစ်ရာသနည်း။) အဟံ၊ ငါသည်သာ။ [အဋ္ဌကထာ-၌ ဧဝ-သဒ္ဓါ ထည့်၍ဖွင့်
 သည်။] ဘိက္ခုသံဃံ၊ ကိံ၊ ပရိယာရိယာမိ၊ ရှေ့ဆောင်အံ့။ ဣတိ ဝံ၊ ဤသို့
 သော်လည်းကောင်း။ ဘိက္ခုသံဃော၊ သည်။ မမုဒ္ဓေသိကော၊ ငါဟူသော
 ညွှန်ပြထိုက်သူရှိ၏။ (ငါ့ကိုသာဆရာဟု ညွှန်ပြထိုက်၏။) ဣတိ ဝါ၊ ဤသို့
 သော်လည်းကောင်း။ (ဧဝံ၊ ဤ အကြံမျိုးသည်။ အဿ-ရာ၏။) အာနန္ဒ။
 သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးသည်။ ဘိက္ခုသံဃံ အာရဗ္ဗ။ ကိံ၊ ဧဝံ၊ ကိံသာ။
 ဥဒါဟရေယျ၊ နန္ဒ၊ မိန့်ဆိုတန်ရာ၏။

အာနန္ဒ။ တထာဂတဿ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤအကြံသည်။ န ဟောတိ။ ။။
 ဘိက္ခုသံဃောတိ ဝါ။ အာနန္ဒ။ သ (သော) တထာဂတော၊ သည်။
 ကိံ၊ ကြောင့်။ ။။ ဥဒါဟရိယတိ၊ မိန့်ဆိုလိမ့်မည်နည်း။ [ဘိက္ခုသံဃာကို
 ငါသာလျှင်ရှေ့ဆောင်မည်။ ဘိက္ခုသံဃာ-ကလည်း ငါ့ကိုသာ အားကိုးရ
 မည်။ ဤသို့ ယူဆသော ဆရာများသာ ဆရာ့လက်ဆုပ်တရား ချန်ထား
 တတ်၏။ ငါ့ဘုရားမှာ ထိုကဲ့သို့ လျှို့ဝှက်၍ ချန်ထားအပ်သောတရား မရှိ။
 ထိုကဲ့သို့ လက်ဆုပ်တရား ချန်မထားသော မြတ်စွာဘုရားသည် ဘိက္ခုသံဃာကို
 အကြောင်းပြု၍ အဘယ်စကားကို မိန့်ဆိုဖို့ လိုတော့အံ့နည်း။-ဟူလို။]

အာနန္ဒ။ အဟံ ခေါ် ပန၊ ငါသည်ကား။ တေရဟိ၊ ယခုအခါ၌။
 ဇိဏ္ဏော၊ အိုပြီ။ ဝုဒ္ဓေါ၊ ကြီးပြီ။ မဟလ္လကော၊ ကြီးသူ၏အဖြစ်ကို ယူပြီး။
 (ရင့်ရော်ပြီ။) အဋ္ဌဂတော၊ ရှည်သောကာလသို့ ရောက်ပြီ။ ဝယောအနုပုတ္တော၊
 ပစ္စိမအရွယ်သို့ရောက်ပြီ။ မေ၊ ၏။ ဝယော၊ အရွယ်သည်။ အာသီတိကော၊
 အနှစ်ရှစ်ဆယ်ရှိသည်။ ဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ [ဤစကားဖြင့် ဝယော အနုပုတ္တော-
 ကို ပေါ်လွင်အောင် မိန့်တော်မူသည်။]

အာနန္ဒ။ သေယျထာပိ၊ ဥပမာ-မည်သည်ကား။ ဇစ္စရသကဋ္ဌံ၊ လှည်းအို
 သည်။ ဝေဋ္ဌမိဿကေန၊ ရစ်ပတ်ဖွဲ့တုပ်ကြောင်းကြီးနှင့် ရောသဖြင့်။ ဝါ၊ ရစ်

၁။ နတ္ထိံ။ သာသနာပ လောကီ-ဆရာများ၌ ဆရာ့လက်ထဲဝယ် ဆုပ်ကိုင်
 ထားသော အာစရိယမုဋ္ဌိ-ခေါ် ပညာတမျိုးရှိ၏။ ထိုပညာမျိုးကို ငယ်ရွယ်စဉ်၌ ဘယ်
 သူမှ ပြောမပြပဲ သေခါနီး နောက်ဆုံးအချိန်ကျမှ အလွန်ရင်းနှီးသော အန္တေဝါသိက-
 တပည့်အား ပြောပြလေ့ရှိ၏။ ငါ့ဘုရားမှာ လျှို့ဝှက်ထားအပ်သော ထိုကဲ့သို့ အာစရိယမုဋ္ဌိ
 တရားမရှိ-ဟု မိန့်တော်မူသည်။

ပတ်ဖွဲ့တုပ်ကြောင်း အဖွဲ့အတုပ်နှင့် ရောသဖြင့်။ [လှည်းသံ လှည်းဘီးအစရှိသည်ကို ရစ်ပတ် ဖွဲ့တုပ်ကြောင်းဖြစ်သောကြိုးနှင့် ခိုင်မြဲအောင် ပြင်ဆင်ဖွဲ့ချည်တုပ်နှောင်ခြင်းဖြင့်။] ယာပေတိ သေယျထာပိ။ ရှည်သောကာလသို့ ရောက်ရသကဲ့သို့။ ဝါ၊ ထိုထိုအရပ်သို့ ရောက်ရသကဲ့သို့။ ဝါ၊ သွားနိုင်သကဲ့သို့။ အာနန္ဒ။ ဝေမေဝ၊ ဤအတူသာလျှင်။ တထာဂတဿ၊ ၏။ ကာယော၊ ကိုယ်သည်။ ဝေဠုမိဿကေန၊ အရဟတ္တဖိုလ်တည်းဟူသော ရစ်ပတ် ဖွဲ့တုပ်ကြောင်းကြိုးနှင့် ရောသဖြင့်။ ယာပေတိ မညေ၊ ရှည်သောကာလသို့ရောက်ရသကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ ဝါ၊ မျှတရသကဲ့သို့ ဖြစ်၏။

အမှာ။ ။ရှေးနိဿယ၌ မညေ - သဒ္ဓါကို သဒိသ - အနက်ဟောကြံ၍ “ဇစ္စရ သကုဋော မညေ-လှည်းအိုးနှင့်တူသော။တထာဂတဿ၊ ၏။ ကာယော၊ ရူပကာယသည်။ ဝေဠုမိဿကေန၊ ဖြင့်။ ယာပေတိ ထိဋ္ဌတိ၊ တည်၏။ ဤသို့ အနက်ပေးသည်။ [ယာပေတိ၌ ယပဓာတ်-စုရာဒိဂိုဏ်းအခြားနေရာ၌ ကာရိတ်ပစ္စည်းဖြစ်သင့်၏။]

[ယခုအခါ၌ ခန္ဓာကိုယ်တော်ကို အရဟတ္တဖိုလ်တည်းဟူသော ဖွဲ့တုပ်ကြောင်းကြိုးဖြင့် မျှတစေရပုံကို ထင်ရှားပြတော်မူလို၍ ယသ္မိံ အာနန္ဒ သမယေ-စသော စကားတော်ကို မိန့်သည်။]

အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ယသ္မိံ သမယေ၊ အကြင်အခါ၌။ တထာဂတော၊ သည်။ သဗ္ဗနိမိတ္တာနံ၊ အလုံးစုံသော ရူပနိမိတ် အစရှိသည်တို့ကို။ အ မနသိ ကာရော၊ စိတ်၌ မပြုခြင်းကြောင့်။ (နုလုံးမသွင်းခြင်းကြောင့်။) ကေစ္စာနံ၊ အချို့ ကုန်သော။ ဝေဒနာနံ၊ လောကီဝေဒနာ-တို့၏။ (ကာမ ရူပ အရူပ-စိတ်နှင့်ယှဉ်သော ဝေဒနာ-တို့၏။) နိရောဓာချုပ်ခြင်းကြောင့်။ အနိမိတ္တံ၊ ရူပ-စသော သင်္ခါရ-နိမိတ် မရှိသော။ စေတော သမာဓိံ၊ အရဟတ္တဖိုလ် စိတ်နှင့် ယှဉ်သော သမာဓိ-သို့။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ရောက်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ အာနန္ဒ။ တသ္မိံ သမယေ၌။ (အရဟတ္တဖိုလ်သမာဓိ-ဖြင့် နေတော်မူရာ ထိုအခါ၌။) တထာဂတဿ၊ ၏။ ကာယော၊ သည်။ ဖာသုတရော၊ သာ၍ ချမ်းသာသည်။ ဝါ၊ အလွန်ချမ်းသာသည်။ ဟောတိ။

၁။ သဗ္ဗနိမိတ္တာနံ။ ။နိမိတ္တ-သဒ္ဓါသည် ပုံသဏ္ဍာန်အနက်ကို ဟော၏။ ရူပ-အစရှိသော သင်္ခါရတရားတို့သည် အာရုံပြုကြည့်သောအခါ အထည်ကိုယ် ပုံသဏ္ဍာန်ကဲ့သို့ ထင်လာ၏။ ထို့ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌ “ရူပနိမိတ္တာဒိနံ” ဟု ဖွင့်သည်။ နိဗ္ဗာန်၌ ကား ထိုကဲ့သို့ ပုံသဏ္ဍာန်မရှိပါ။ [လောကီဝေဒနာများချုပ်၍ ချမ်းသာပုံကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

အာနန္ဒ။ တဿှ၊ ထို့ကြောင့်။ (ဖလ-သံမာပတ်ဖြင့် နေရခြင်းကံ ချမ်းသာလှခြင်းကြောင့်။) ဣဟ၊ ဤ သာသနာတော်၌။ (တုမေ၊ အသင်တို့သည်။) အတ္တဒီပါ၊ မိမိဟူသော မှီရာကျွန်း ရှိကုန်သည်။ (မိမိကိုမှီရာကျွန်းပြုကုန်သည်) အတ္တ၊ သရဏာ၊ မိမိဟူသော အားကိုးရာရှိကုန်သည်။ (မိမိကိုသာ အားကိုးကုန်သည်။) အနညသရဏာ၊ မိမိမှတပါး အခြားသူဟူသော အားကိုးရာမရှိကုန်သည်။ (မိမိမှတပါး အခြားသူကို အားမကိုးကုန်သည်။) (ဟုတော့။) ဝိဟရထ၊ ကုန်လော့။

ဓမ္မဒီပါ၊ တရားတည်းဟူသော မှီရာကျွန်း ရှိကုန်သည်။ ဓမ္မသရဏာ၊ တရားတည်းဟူသော အားကိုးရာရှိကုန်သည်။ (တရားကိုသာ အားကိုးကုန်သည်။) အနညသရဏာ၊ တရားမှတပါး အခြားအားကိုးရာမရှိကုန်သည်။ (တရားမှတပါး အခြားအရာကို အားမကိုးကုန်သည်။) (ဟုတော့။) ဝိဟရထ၊ နေကြကုန်လော့။ [အသင်တို့လည်း အရဟတ္တဖိုလ် သမာပတ်ဖြင့် ချမ်းချမ်းသာသာ နေနိုင်ဖို့ရန် ကိုယ်ကိုယ်ကိုသာ အားကိုး၍နေကြ။ တရားကိုသာ အားကိုး၍နေကြ ဟူလို။]

အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ကထဉ္စ၊ အဘယ်နည်းဖြင့်။ ဘိက္ခု၊ သည်။ အတ္တဒီပေါ၊ မိမိဟူသော မှီရာကျွန်းရှိသည်။ ပ။ အနညသရဏော၊ သည်။ (ဟုတော့။) ဝိဟရတိ၊ နည်း။ အာနန္ဒ။ ဣဓ၊ ဤသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ သည်။ ပ။ ဝိနေယျ လောကေ အဘိဇ္ဈာ ဒေါမနဿ။ [ပုဂံစဉ်နိပါတ် ၁၆၀-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။] အာနန္ဒ။ ဧဝံ ခေါ၊ လျှင်။ ဝါ၊ ဤနည်းအားဖြင့်။ ဘိက္ခု၊ ပ။ အနညသရဏော (ဟုတော့) ဝိဟရတိ။

၁။ ဒီပ။ ။ ဒီပိတိ (ဘာဂေဟိ) + အာပေါ ဂတော ဧတ္ထာတိ ဒီပေါ-ရေ၏ 'နှစ်ပါးသော အဖို့တို့ဖြင့် စီးသွားရာ အရပ်၊ ရေ၏ နှစ်ဖြာခွဲ၍ စီးသွားရာကျွန်း။ [ဒီ+အာပေါ-မှ ဒီကို ဒီ-ပြု၊ ဒီ+အာပေါ-ကို သဒ္ဓိစပ်။] ဤ နေရာ၌ ကာမောဃ-စသော ရေအယဉ်လေးပါး။ (သို့မဟုတ်) သံသရာတည်းဟူသော ကြီးစွာသော ရေအယဉ်သည် မလွှမ်းမိုးနိုင်သော အတ္တာ (မိမိ) ကို "ဒီပ" ဟု ယူပါ။

၂။ အတ္တာ။ ။ "အတ္တာ" ဟူသည် ပြောရိုးဆိုစဉ်အားဖြင့် "မိမိ" ဟု ဆိုအပ်သော ခန္ဓာကိုယ်တခုလုံးတည်း။ ဤနေရာ၌ ထို ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို မဆိုလိုပါ။ ပရမတ္ထ (တရားကိုယ်) အားဖြင့် မိမိ၏ ကိုယ်တိုင်းဖြစ်သော တရားကို "အတ္တာ" ဟု ဆိုလိုသည်။ ဤသို့လျှင် ပြီးစေအပ် ဖြစ်စေအပ်သော ထို တရားသည် အသင်တို့၏ သမုဒ္ဓရာ အလယ်၌ မှီရာကျွန်းသဖွယ် ဖြစ်လိမ့်မည်-ဟုလို။ ထို့ကြောင့် "ဓမ္မဒီပိ" စသည်ကို ဆက်၍ မိန့်တော်မူသည်။

အမှာ။ ။မိမိကိုယ်ကို အားကိုးရာဖြစ်အောင်၊ တရားတည်းဟူသော အားကိုးရာ ရှိအောင် ရဟန်းသည် ကာယာနုပဿနာ ဘာဝနာကို ပွားများ၍သော်လည်း နေရ၏။ ဝေဒနာနုပဿနာဘာဝနာ၊ စိတ္တာနုပဿနာဘာဝနာ၊ ဓမ္မာနုပဿနာဘာဝနာ—ကို ပွားများ၍သော်လည်း နေရ၏။ ဤသို့ ပွားများ၍နေလျှင် လိုချင်မှု “အဘိဇ္ဈာ” ကိုလည်းကောင်း၊ စိတ်ဆင်းရဲမှု “ဒေါမနဿ” ကိုလည်း ကောင်း ပယ်ဖျောက်နိုင်၏။ ထိုသို့ ပယ်ဖျောက်နိုင်လျှင် မိမိကိုယ်ကို မှီရာကျန်း သဖွယ်ဖြစ်အောင်၊ တရားတည်းဟူသော အားကိုးရာရှိအောင် နေရာ့ရောက် သည်—ဟု မိန့်တော်မူလိုသည်။

အာနန္ဒ။ ယေဟိ ကေစိ၊ အကြင် အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့ သည်။ ‘တေရဟိ ဝါ၊ ငါဘုရားထင်ရှားရှိရာ ယခုအခါ၌လည်းကောင်း။ မမ၊ ၏။ အစ္စယေန ဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံရာအခါ၌လည်းကောင်း။ အတ္တဒီပါ၊ ကုန် သည်။ ပ။ အနုညသရဏာ၊ ကုန်သည်။ (ဟုတော့။) ဝိဟရိယန္တိ၊ နေကြလိမ့် မည်။ အာနန္ဒ။ ယေ ကေစိ၊ အကြင် အမှတ်မရှိ အလုံးစုံကုန်သော။ သိက္ခာ ကာမာ၊ သိက္ခာသုံးပါးကို လိုလားကုန်သော။ ဧတေ ဘိက္ခု။ ဤရဟန်း တို့သည်။ မေ၊ ငါဘုရား၏ (သာသနာတော်၌)။ [သာသနေ—ဟု ဒွိကာ တည့်သည်။] တမတဂ္ဂေ၊ အလွန်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဘဝိယန္တိ၊ ဖြစ်ကြလိမ့်မည်။ (တနည်း) တမတဂ္ဂေ၊ အလွန်မြတ်သူတို့၏ အဖြစ်၌။ [အလွန်မြတ်သူ၏အဖြစ်၌—ဟုလို။] ဘဝိယန္တိ၊ ဖြစ်ကြလိမ့်မည်။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ ဒုတိယဘာဏဝါရော၊ ဒုတိယဘာဏဝါရ—တည်း။

၁။ (က) တမတဂ္ဂေ။ ပ။ ဘိက္ခု။ ။ တမတဂ္ဂေ—တမ+အဂ္ဂေ။ မေတေ—မေ+တေ။ မေ—ကို “မေ” ဟု အတ္တကထာဖွင့်၍ “သာသနေ” ဟု ဒွိကာတည့်သည်။ ဤဝါကျ၏ ဆိုလိုရင်းကား—တရားတည်းဟူသော အားကိုးရာရှိအောင် သိက္ခာသုံးပါးကို လိုလား လျက် သတိပဋ္ဌာန်လေးပါးကို ပွားများကာ နေကြသော ရဟန်းများသည် (အရဟတ္တ ဖိုလ်ကို ရသည့်အတွက်) ငါဘုရား၏သာသနာ၌ အမြင့်မြတ်ဆုံးသော ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ် ဩလိမ့်မည်—ဟုလို။

(ခ) တမတဂ္ဂေ။ ။ “တမ+အဂ္ဂေ” ဟု ဖြတ်၊ “ဝိသေသေန+အဂ္ဂါ အဂ္ဂတမာ” ဟု ဆိုလိုလျက် တမပစ္စည်း ရှေး၌ကု၍ “တမ အဂ္ဂါ”၊ (တ်) လာလျှင် “တမ တဂ္ဂါ” ဟု ဖြစ်သည်။ အဂ္ဂံ သဒ္ဓါ၊ ‘ဥတ္တမ’ အနက်ဟော။ [အဘယာရာမ ဆရာတော်၏ မောဂ္ဂလာန်နိဿယသစ်၊ သညာဒိကဏ္ဍ၊ ၄၅—သုတ်ကို မှီအပ်သော အဓိပ္ပာယ်သည်။]

(ဂ) တမ တဂ္ဂေ—၌ ဝိဘတ်။ ။ “တမ တဂ္ဂေ” မေ တေ အာနန္ဒ ဘိက္ခု၊ ဘဝိယန္တိ၊ ယေ ကေစိ သိက္ခာကာမာ” ဟု ပါဠိတော်ရှိ၏။ ထို့ကြောင့် ဧတေ

ဘိက္ခု-နှင့် အရတူအောင် တမ တဂ္ဂေ-၌ ပထမာယောကို (ဇ) ပြုထားသည်ဟု ကြံ ပါ။ [သဒ္ဓနိတိ၊ နာမကပ္ပ၊ ၂၇၇-သုတ်ဖြင့် ပထမာ-ယောကို (ဇ) ပြု။]

(ဆ) အနက်ပေး။ ။ ဤအဖွင့်အရ “အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ဧတေ ဘိက္ခု။” တို့သည်။ မေ၊ ၏ (သာသနာတော်၌။) တမ တဂ္ဂါ၊ အလွန်မြတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဝါ၊ အမြတ်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ဘဝိဿန္တိ၊ မြစ်ကြလိမ့်မည်။” ဤသို့ အနက်ပေးပါ။

(ဇ) ဇီကာနည်း။ ။ ဇီကာ၌ကား “တမတဂ္ဂေ” ၌ တမ-သဒ္ဓါ၊ ရှေ့ကျသည်ဟု ယူဆရန် ခဲယဉ်းသောကြောင့် “တမ ယောဂံသံ အဂ္ဂေ၊ တမ-သဒ္ဓါနှင့် ယှဉ်စပ် သုံးစွဲခြင်း၏ အထွတ်အထိပ်။ တဿ အတိက္ကန္တာဘာဝတော။ (ဘုကြောင့်နည်း) ထို တမ ယောဂ-ထက် သာလွန်သော တမယောဂ-မရှိသောကြောင့်တည်း” ဤသို့ ဖွင့်ထားသည်။

ဆက်ဦးအံ့-ဤ သတိပဋ္ဌာန်ဖြင့် နေထေ့ရှိသော ရဟန်းတို့သည် မိမိကို တရား တည်းဟူသော အားကိုးရာရှိအောင် ပြုပြီးဖြစ်ရကား မိမိတို့အထက်၌ တမ-ပစ္စည်း ဖြင့် ယှဉ်စပ်သုံးစွဲစရာ ပုဂ္ဂိုလ်မရှိ။ သူတို့သည်ပင် “တမ တဂ္ဂါ၊ တမ-ပစ္စည်းနှင့် ယှဉ်ခြင်း၏ အထွတ်အထိပ်” များဖြစ်ကြသည်-ဟုလို။ ဣမေ+အဂ္ဂတမာတိ တမ တဂ္ဂါ” စသော အဋ္ဌကထာကို အဓိပ္ပာယ်ထွ်-ဟု ဇီကာဆရာ ယူဆဟန်တူပါသည်။

(ဇ) ဤ ဇီကာအလို။ ။ တမ တဂ္ဂေ-၌ တမ-နောင် ယောဂ-သဒ္ဓါ၊ ကျေ ၏။ အဂ္ဂ-သဒ္ဓါလည်း ဥတ္တမ-အနက်ကိုမဟောပဲ ကောဠိ (အထွတ်အထိပ်) အနက် ကို ဟော၏-ဟု မှတ်ပါ။

(ဆ) အနက်ပေး။ ။ အာနန္ဒ၊ နန္ဒာ။ 'ဧတေ ဘိက္ခု။' တို့သည်။ မေ၊ ၏ (သာ သနာ၌) တမ တဂ္ဂေ၊ တမ-သဒ္ဓါနှင့် ယှဉ်ခြင်း၏ အထွတ်အထိပ်တို့သည်။ ဝါ၊ အလွန် မြင့်မြတ်သူတို့သည်။ ဘဝိဿန္တိ။

(ဇ) ရှေးနိဿယ။ ။ ရှေးနိဿယ၌ “အတိ ဝိယ အဂ္ဂေ ဥတ္တမဘာဝေ” ဟု သော အဋ္ဌကထာကို ကောက်၍ “တမ တဂ္ဂေ” ကို 'သတ္တမိဝိတတ်ဆုံးသော ပုဒ်ဟု ယူဆကာ “တမ တဂ္ဂေ၊ အလွန်မြတ်သည်၏ အဖြစ်၌။” ဟု အနက်ပေးထား၏။ ထို အတိုင်းလည်း တနည်းပေးလိုက်ပါသည်။

နိမိတ္တောဘာသကထာ

၁၆၆။ အထ ခေါ၊ ဌ။ (ဥက္ကာစေလ-မြို့မှ ထွက်တော်မူ၍ ဝေသာလီမြို့ဝယ် ရောက်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌။) ဘဂဝါ။ ပုဗ္ဗဏှသမယံ၊ နံနက်အခါ၌။ [“နေ၏ ရှေ့အဖို့ဖြစ်သော အခါ၌” ဟု သဒ္ဒတ္ထ-ပေးပါ။] နိဝါသေတွာ၊ သင်းပိုင်ကိုပြင်ဆင်ကာ ဝတ်တော်မူ၍။ ပတ္တ-စီဝရံ၊ သပိတ်သင်္ကန်းကို၊ အာဒါယ၊ ယူ၍။ [သင်္ကန်းကိုရုံပြီး သပိတ်ကို လက်ဖြင့်ပွေ့တော်မူ၍။] ဝေသာလီ၊ ဝေသာလီမြို့သို့။ ပိဏ္ဍာယ၊ ဆွမ်းအလှူငှာ။ (ဆွမ်းရဖို့ရာ-ဆွမ်းခံ။) ပါဝိသိ၊ ဝင်တော်မူပြီ။

ဝေသာလီယံ၊ ဌ။ ပိဏ္ဍာယ၊ ငှာ။ စရိတွာ၊ လှည့်လည်တော်မူပြီး၍။ ပစ္စာဘတ္တံ၊ ဆွမ်းစားရာကာလ၏နောက်အဖို့၌။ [ဘတ္တ-ဖြင့် ဘတ္တံဘုဉ်း-တိုင်အောင် ဌာနပစာရ-အားဖြင့် ယူပါ။] ပိဏ္ဍပါတ ပဋိက္ကန္တော၊ ဆွမ်းစားရာ အရပ်မှ ဖဲ့ခဲ့သည်။ [တချို့ နေရာ၌ “ဆွမ်းခံရွာမှ ဖဲ့ခဲ့သည်” ဟု ပေးပါ။] (ဟုတွာ။) အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ၊ ကို။ အာမန္တေသိ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ (ကိ။) အာနန္ဒ။

၁။ ဘုရားရှင်၏ ခရီးစဉ်။ ။ပါဠိတော် ပုဂံစဉ် ၁၆၃-၌ ပါသည့်အတိုင်း ဘုရားရှင်သည် ဝေသာလီ-မြို့ အနီး “ဝေဠုဝ” ရွာငယ်၌ ဝါကပ်တော်မူပြီးနောက် ဝါကျွတ်သောအခါ ထိုရွာမှ ထွက်တော်မူ၍ သာဝတ္ထိမြို့ ဇေတဝန်ကျောင်းတိုက်သို့ကြွတော်မူသည်။

မြတ်စွာဘုရားသည် ထိုမြို့၌ နေတော်မူစဉ် တရားစစ်သူကြီးဖြစ်သော အရှင်သာရိပုတ္တရာသည် မဂဓတိုင်း “နာဠက” ရွာဝယ် မိမိဖွားမြင်ခဲ့ရာတိုက်ခန်း၌ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့မှာ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူသည်။

ပုဒ္ဓမြတ်စွာသည် အရှင်သာရိပုတ္တရာပရိနိဗ္ဗာန်စံပြီးသောအခါ သာဝတ္ထိမှ ရာဇဂြိုဟ်သို့ ရောက်တော်မူ၏။ ထိုမြို့၌ အရှင်မဟာမောဂ္ဂလ္လာန်သည် “ကာဠသိလာ” မည်သော အရပ်ဝယ် (အရှင်သာရိပုတ္တရာ ပရိနိဗ္ဗာန် စံရာရက်မှ တဆယ် ငါးရက် လွန်၍) တန်ဆောင်မုန်းလကွယ်နေ့မှာ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြန်သည်။

ပုဒ္ဓမြတ်စွာသည် အဂ္ဂသာဝက-နှစ်ပါးတို့ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူပြီးနောက် ရာဇဂြိုဟ်မှ ထွက်၍ များစွာသော ရဟန်းအပေါင်း ခြံရံလျက် ဒေသစာရီ လှည့်လည်သောအခါ “ဥက္ကာစေလ” မြို့သို့ ရောက်လျှင် ဂင်္ဂါမြစ်ကမ်းဝယ် ငွေပြားအဆင်းနှင့်တူသော သဲသောင်ပြင်၌ သီတင်းသုံးလျက် အဂ္ဂသာဝက-နှစ်ပါးတို့၏ ပရိနိဗ္ဗာန်စံခြင်းနှင့် စပ်သော ဂုဏ်ကို မိန့်တော်မူသည်။ [ထိုသုတ်သည် သံ-၃၊ ၁၄၁-၌ ပါ၏။]

ထို“ဥက္ကာစေလ” မြို့မှထွက်၍ ဝေသာလီမြို့သို့ ကြွတော်မူသည်။ ထိုမြို့ ရောက်ပြီးနောက် နံနက်အခါဝယ် ဆွမ်းခံဝင်တော်မူသည်။

နိသီဒနံ၊ နိသီဒင်္ဂိကံ။ (သားရေပိုင်း၊ သားရေနွယ်ကို။) ဂဏှာဟိ၊ ယူခဲ့လော့။ [နိသီဒနန္တံ၊ ထွေ စမ္ပဒဏှံ အဓိပ္ပေတံ။-အဋ္ဌကထာ။ ရှေးက စမ္ပဒဏှ-ကို ကြည့်၍ “စမ္ပဒဏှ” ဟု ခေါ်ကြသည်။] ယေန၊ ဌံ။ စာပါလံ၊ စာပါလ-မည်သော။ စေတိယံ၊ စေတီသည်။ (နတ်ကွန်းသည်။) (အတ္တိ။) တေန၊ စာပါလ စေတီ-ရှိရာ ထိုအရပ်သို့။ ဒိဝါ ဝိဟာရာယ၊ နေအခါ၌ နေခြင်းငှာ။ ဥပသက်မိဿာမ၊ သွားကြစို့။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ [ဧဝံ ဘန္တေတိ-စသော ဝါကျတို့၌ အနက်လွယ်ပြီ။]

၁၆၇။ ကေမန္တံ၊ ဌံ။ နိသိန္နံ၊ ထိုင်နေပြီးသော။ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ၊ ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဧဝံ၊ ဤစကားကို။ အဝေါစ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ (ကိ။) အာနန္ဒ။ ဝေသဘလံ၊ ဝေသာလီမြို့ကို။ ရမဏီယာ၊ မွေ့လျော် ထိုက်၏။ [ဤသို့ ကံ-ဟော ဝါကျ ဖြစ်သော်လည်း မြန်မာစကားချောအောင် အနက်ပေးပါမည်။] ဥဒေနံ၊ ဥဒေန-မည်သော။ စေတိယံ၊ စေတီသည်။ ဝါ၊ ဥဒေန-နတ်ကွန်းသည်။ ဝါ၊ ဥဒေန-နတ်ကွန်း၌ ဆောက်အပ်သော ကျောင်းသည်။ ရမဏီယံ၊ မွေ့လျော်ထိုက်၏။ ဝါ၊ ပျော်စရာ ကောင်း၏။ [နောက်နောက်ပုဒ်တို့၌ ဤနည်းမှီ၍ ပေးပါ။]။ပ။ ရမဏီယံ စာပါလံ စေတိယံ။

အာနန္ဒ။ ယဿ ကဿစိ၊ အကြင် အမှတ်မရှိ တစုံတယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန်သော။ ဣဒ္ဓိပါဒါ၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်တို့ကို။ (တန်ခိုး၏ အခြေခံ တရားတို့ကို။) ဘာဝိတာ၊ မိမိသန္တာန်၌ တိုးပွားစေအပ်ကုန်ပြီ။ ဗဟုလိကတာ၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ အလေ့အလာပြုအပ်ကုန်ပြီ။ ယာနိကတာ၊

၁။ ဥဒေနံ စေတိယံ။ ။ “ဥဒေန” ဟူသည် ယက္ခ-အနွယ်ဝင် နတ်ဘီလူး၏ နာမည်တည်း။ ထို ဥဒေန-နတ်၏ အတွက် အုတ်စသည်ဖြင့် ဆောက်လုပ်အပ် စီအပ်သော နတ်ကွန်း နတ်နန်းသည် လူတို့က အရိုအသေ ပြုအပ်သောကြောင့် “ဥဒေန စေတိယံ” မည်၏။

ဘုရားရှင် ပွင့်တော်မူလာသော အခါ၌ကား လူတို့နှင့် ကင်းရှင်း၍ တိတ်ဆိတ် ငြိမ်သက်သော ထိုနေရာဝယ် ဘုရားရှင်အတွက် ကျောင်းဆောက်ကြ၏။ ထို ကျောင်းလည်း ရှေးနာမည်ရင်းအတိုင်းပင် (ဥဒေန စေတိယံ) ဟု ထင်ရှားနေသည်။ [ဂေါတမကံ စေတိယံ-စသည်တို့လည်း နည်းတူပင်။]

၂။ ယာနိကတာ။ ။ ယုတ္တယာနံ ဝိယ ကတာ။-အဋ္ဌကထာ။ အာဇာနည်မြင်းနှင့် ကပ်ယှဉ်အပ်သော ရထားသည် ကျွမ်းကျင်လိမ္မာသော ရထားတိုင်းက အုပ်ချုပ်မောင်းနှင်အပ်လျှင် အလိုရှိတိုင်းဖြစ်နိုင် (သွားလိုရာအရပ်သို့ လွယ်လွယ်ကူကူ သွားရောက်နိုင်)၊ သကဲ့သို့၊ ဣဒ္ဓိပါဒ်လေးပါးတို့လည်း ထိုဣဒ္ဓိပါဒ်ရှင်ကို အလိုရှိရာ ဖြစ်စေနိုင်သည်။

ကပ်ယှဉ်အပ်သော ယာဉ်ကဲ့သို့ ပြုအပ်ကုန်ပြီ။ ဝတ္ထုကတာ၊ တည်ရာမြေ ကဲ့သို့ ပြုအပ်ကုန်ပြီ။ အနုဋ္ဌိတာ၊ ထိုထိုအကျိုးတို့၏တည်ခြင်းငှာ လျှောက် ပတ်အောင် ထားအပ်ကုန်ပြီ။ ဝါ၊ ဆောက်တည်အပ်ကုန်ပြီ။ ပရိစိတာ၊ ထက်ဝန်းကျင် ဆည်းပူးအပ်ကုန်ပြီ။ သုဿမာရဗ္ဗါ၊ ကောင်းစွာ အားထုတ်အပ် ကုန်ပြီ။ သော၊ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အာကခံမာနေော၊ အလိုရှိလတ်သော်။ (မသေပဲ နေလိုလတ်သော်။) ကပ္ပံ ဝါ၊ အာယုကပ်ပတ်လုံးသော်လည်းကောင်း။ ကပ္ပါဝသေသံ ဝါ၊ အာယုကပ်ထက် ပိုလွန်ကြွင်းကျန်သော ကာလပတ်လုံး သော်လည်းကောင်း။ တိဋ္ဌေယျ၊ မသေပဲ တည်နိုင်ရာ၏။ အာနန္ဒ၊ တထာ ဂတဿ၊ သည်။ ပ။ သုဿမာရဗ္ဗါ။ အာနန္ဒ။ အာကခံမာနေော၊ လတ်သော်။ တထာဂတော၊ သည်။ [ဤ၌ “သော” ပါသည်မှာပို၏။] ပ။ တိဋ္ဌေယျ။ ဣတိ၊ ပြီ။

အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ ဧဝံပိ၊ ဤသို့လည်း။ ဘဂဝတော၊ မြတ်စွာ ဘုရားက။ ဩဠာရိကော၊ ထင်ရှားသော။ နိမိတ္တော၊ အရိပ်နိမိတ်ကို။ ကယိရ မာနေ၊ ပြုအပ်သော်။ ဩဠာရိကော၊ သော။ ဩဘာသေ၊ အရိပ်အရောင် ကို။ ကယိရမာနေ၊ ပြုအပ်သော်။ ပဋိဝိဇ္ဈိတံ၊ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှာ။ (အဓိပ္ပာယ်ကို နားလည်ခြင်းငှာ။) နာသက္ခိ၊ မစွမ်းနိုင်။ [နိမိတ္တ-နှင့် ဩဘာသ- အထူးကို ဒီကား၌ကြည့်ပါ။]

ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ န ယာစိ၊ မတောင်းပန်နိုင်။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့မတောင်းပန် နိုင်သနည်း။) ဘန္တေ၊ ရား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဗဟုဇနဟိတာယ၊ များ စွာသော လူအပေါင်း၏ စီးပွားအလို့ငှာ။ ဗဟုဇနသုခါယ၊ များစွာသော လူအပေါင်း၏ ချမ်းသာအလို့ငှာ။ (ချမ်းသာဖို့ရာ။) လောကာနံကမ္မာယ၊ သတ္တ

၁။ ဝတ္ထုကတာ ။ [ဝတ္ထု၊ တည်ရာ။] အားလုံးကုန်အောင် စိတ်၏ညစ်နှမ်း ကြောင်း (ဥပက္ခိလေသ) တို့ကို သုတ်သင်ခြင်းအားဖြင့် တန်ခိုးဖြစ်ခြင်း၏ တည်ရာဖြစ် အောင် ပြုအပ်ကုန်ပြီ။

၂။ အနုဋ္ဌိတာ ။ ထိုထိုအကျိုးတို့၏တည်ခြင်းအား သင့်လျော်အောင် ထားအပ် ကုန်၏။ [‘အကမ္မက’ ဖြစ်သော ဌာ-ဇာတ်သည် အနု-ရှေးရှိသောကြောင့် ‘သကမ္မက’ ဖြစ်သည်။ (တ)ပစ္စည်း ‘ကံ’ အနက်ဟော။]

၃။ ကပ္ပံ ဝါ ကပ္ပါဝသေသံ ဝါ ။ “ကပ္ပ” ဟူသည် ထိုထိုကာလ၌ဖြစ်သော လူတို့ ၏အသက်တမ်းတည်း။ “အာယုကပ်” ဟု ဆိုလိုသည်။ “ကပ္ပါဝသေသံ=အာယုကပ်၏ အကြွင်းအကျန်” ဟူသည် အသက်တမ်းထက် အပိုအလွန်ဖြစ်သော ကာလတည်း။ [အဋ္ဌကထာ၌ မဟာသီဝ-ထေရ်၏ ဝါဒကိုလည်း ပြသေး၏။]

လောက-ကို သနားစောင့်ရွှောက် ချီးမြှောက်ခြင်းငှာ။ ဒေဝမနုဿာနံ၊
နတ်လူတို့၏။ အတ္ထာယ၊ အကျိုးငှာ။ ဟိတာယ၊ စီးပွားအလိုငှာ။ သုခါယ၊
ချမ်းသာခြင်းငှာ။ ကပ္ပံ၊ အာယုကပ်ပတ်လုံး။ တိဋ္ဌတု၊ တည်တော်မူပါ။
သုဂတော၊ ကောင်းသောစကားကို မိန့်တော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရား
သည်။ ကပ္ပံ၊ လုံး။ တိဋ္ဌတု၊ ပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မတောင်းပန်နိုင်။

မာရေန၊ မာရ်နတ်သည်။ ပရိယုဋ္ဌိတ စိတ္တော၊ ထက်ဝန်းကျင် လူယူ
အပ်သော စိတ်ရှိသူသည်။ ဝါ၊ လွမ်းမိုးအပ်သော စိတ်ရှိသူသည်။ ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ၊
ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းငှာ၊ (န သက္ကုဏေယျ) ယထာ၊ မစွမ်းနိုင်သကဲ့သို့။
(တထာ၊ တူ။) ပဋိဝိဇ္ဈိတုံ၊ ငှာ။ နာသက္ခိ၊ နိုင်။ [ယထာ တံ-၌ “တံ”
သည် အနက်မရှိ။]

အမှာ။ ။မာရ်နတ် အနှောင့်အယှက် ခံရသော ပုဂ္ဂိုလ် တဦး
သည် အကြောင်းအရာတစ်ခု၏ အကျိုးရှိမရှိကို နားမလည်နိုင် သကဲ့သို့
အရှင်အာနန္ဒာ၏ စိတ်ကိုလည်း မာရ်နတ်က နှောင့်ယှက်ထားသော
ကြောင့် မြတ်စွာဘုရား မိန့်တော်မူအပ်သော (အာယုကပ် ပတ်လုံး
နေနိုင်၏ဟူသော) စကားကို နားမလည်၍ မြတ်စွာဘုရားကို အာ
ယုကပ်ပတ်လုံး တည်နေတော်မူပါ-ဟု မတောင်းပန်နိုင်။

ဒုတိယမ္ပိ ခေါ။ပ။တတိယမ္ပိ ခေါ။ပ။ပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တော။ [ရှေးအတိုင်း
ပေးပါ။] အထ ခေါ။ ဌံ။ (သုံးကြိမ်မြောက် မိန့်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ
၌။)။ပ။ အာမန္တေသိ။ (ကံ။) အာနန္ဒ။ တံ၊?။သည်။ ဂစ္ဆ၊ သွားတော့။
ဒါနိ၊ ဌံ။ ယထာ၊ အကြင် သွားခြင်း၏။ ကာလံ၊ အချိန်ကို။ မညသိ၊
သိ၏။ (တံ၊ ထိုသွားချိန်ကို။) (ကရောဟိ၊ ပြုလော့။) ဣတိ၊ ပြီ။ပ။
အဝိဒ္ဓရေ၊ အနီးဖြစ်သော။ အညတရသ္မိံ၊ အမှတ်မရှိ တပင်သော။ ရုက္ခ
မူလေ၊ သစ်ပင်၏ အနီးအောက်၌။ နိသိဒိ၊ ထိုင်နေပြီ။

၁။ ပရိယုဋ္ဌိတစိတ္တော။ ။ယထာ (အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် လွမ်းမိုး အပ်
သော) ကိဉ္စိ အတ္ထာနုတ္ထံ (တစုံတခုသော အကျိုးရှိသည် မရှိသည်ကို။) သလ္လက္ခေတံ
န သက္ကာ၊ ဧဝံ အဘိဘူတစိတ္တော။ (ဤ အခြင်းအရာအားဖြင့် လွမ်းမိုးအပ်သော စိတ်
ရှိသူသည်။) [နာသက္ခိ-၌ စပ်။]-နိကာ။

မာရယာစနကထာ

၁၆၈။ အထ ခေါ်၊ ခွဲ။ (အရှင်အာနန္ဒာ ထ-သွားရာ ထိုအခါ၌။) ပါပိမာ၊ မကောင်းမှုရှိသော။ (မကောင်းမှု အကုသိုလ် တရားရှိသော။) မာရော၊ မာရ်နတ်သည်။ [ဥပသင်္ကမိ-စသည်၌ စပ်။] အာယသ္မန္တေအာနန္ဒေ၊ အရှင်အာနန္ဒာသည်။ အစိရပက္ကန္တေ၊ ဖဲသွားပြီးသော အရှင်အာနန္ဒာ၏ ကြာသောကာလ မရှိသေးမီ။ ဝါ၊ ဖဲသွားပြီး၍ မကြာသေးမီ။ ပ။ ဥပသင်္ကမိ၊ သွားပြီးပ။ အဋ္ဌာသိ၊ တည်ပြီး။ ဧကမန္တိ၊ ခွဲ။ ဌိတော၊ တည်ပြီးသော။ ပါပိမာ၊ သော။ မာရော၊ သည်။ ပ။ အဝေါစ။ (ကိ။) ဘန္တေ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဒါနိ၊ ခွဲ။ ပရိနိဗ္ဗာတု၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပါ။ သုဂတော၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗာတု၊ ပါ။ ဘန္တေ။ ဒါနိ၊ ခွဲ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပရိနိဗ္ဗာန ကာလော၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူရာ အခါပါတည်း။

ဘန္တေ။ ဘဂဝတော၊ သည်။ သော ဝါစာ၊ ဤ စကားကို။ ဘာသိတာ ခေါ်၊ မိန့်တော်မူအပ်သည်သာ။ [မိန့်တော်မူဖူးသည်သာ။] (ကိ။ အဘယ်သို့ မိန့်တော်မူအပ်ဖူး သနည်း။) ယာဝ၊ အကြင် မျှလောက်။ မေ၊ ၏။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ သာဝကာ၊ စကားကို နားထောင် ကုန်သည်။

၁။ ပါပိမာ။ ။ပါပိ+ယဿ+အတ္ထိတိ ပါပိမာ၊ မကောင်းမှု အကုသိုလ် တရားရှိသော မာရ်နတ်၊ [ပါပုပ္ဖ+ဒုမန္တ-ပစ္စည်း။]

၂။ မာရော။ ။မာရေတိတိ မာရော၊ (မရ+ကာရိတိကျေ+ဇာ ပစ္စည်း။) သတ္တဝါတို့ကို စီးပွားမဲ့၌ တိုက်တွန်းလျက် ကောင်းသော ဂုဏ်ကို ဖျက်ဆီးခြင်း အားဖြင့် သတ်ဖြတ်တတ်သောကြောင့် “မာရ်”မည်၏။-အဋ္ဌကထာ။

တနည်း။ ။ရာဂကင်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို တားမြစ်ခြင်းအားဖြင့် “ဇာတိ” ဟူသော အကြောင်း၏ အဖြစ်ကြောင့် ထိုထို ဘဝ၌ ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်းသော သတ္တဝါတို့ကို သတ်တတ်သောကြောင့် “မာရ်”မည်၏။-ဋီကာ။

၃။ ဘာသိတာခေါပနေသာ။ ။ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီး၍ မကြာမီ ရှစ်သတ္တံဟ-မြောက် အပေါလ-ညောင်ပင်အောက်ဝယ် သီတင်းသုံးတော် မူစဉ် ကလည်း ပရိနိဗ္ဗာန် စံဖို့ရန် မာရ်နတ်လာ၍ တောင်းပန်ခဲ့ဖူး သေး၏။ ထိုစဉ် “န တာဝါဟံ ပါပိမ” စသည်ဖြင့် အကြောင်းပြ၍ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာက ပယ်ခဲ့ဘူး၏။ မာရ်နတ်သည် ထိုအချက်ကိုပြု၍ ပရိနိဗ္ဗာန် စံဖို့ရန် လျှောက်လေသည်။ [အကျယ်ကို ဋီကာ၌ ကြည့်ပါ။]

၄။ န သာဝကာ။ ။ဘိက္ခု၊ န သာဝကာ-ဟု န-သဒ္ဓါ၏နောက်၌ ရှိသော ကြောင့် သာဝကာ-ကို ဝိဂတိ-ကတ္တား (သို့မဟုတ်) ဝိသေသ-ကတ္တား အဖြစ်ဖြင့် “မေ၊ ၏။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ သာဝကာ၊ စကားကိုနားထောင်ကုန်သည်။”ဟု ပေး

ဝိယတ္တာ၊ မဂ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ထက်မြက်ကုန်သည်။ ဝါ၊ သစ္စာ-ကို ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သော ပညာဖြင့် ထက်မြက်ကုန်သည်။

ဝိနိတာ၊ မဂ်၏အစွမ်းအားဖြင့် ဆုံးမအပ်ပြီးကုန်သည်။ ဝါ၊ ကိလေသာ တို့ကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်ခြင်းဖြင့် ဆုံးမအပ်ပြီးကုန်သည်။ ဝိသာရဒါ၊ ကင်းသော ကြောက်ရွံ့ခြင်းရိုက်ကုန်သည်။ ဝါ၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်း ကင်းသဖြင့် ရဲဝံ့ကုန်သည်။

ဗဟုဿုတာ - များစွာကြားနာအပ်ပြီးသော ပိဋကတ်သုံးပုံဟူသော ဘုရား စကားတော်ရှိကုန်သည်။ ဝါ၊ ပိဋကတ်သုံးပုံဟူသော ဘုရားစကားတော်ကို များစွာကြားနာပြီးကုန်သည်။ ဓမ္မဓရာ၊ ပိဋကတ်သုံးပုံဟူသော တရားတော်ကို ဆောင်နိုင်ကုန်သည်။

လိတ်ပါသည်။ ဘိက္ခု-၏ ဝိသေသနအဖြစ်ဖြင့် “မေ၊ န။ သာဝကာ၊ သာဝက ဖြစ်ကုန်သော။ (တမညဖြစ်ကုန်သော။) ဘိက္ခု၊ ထိုသည်။” ဤသို့လည်း ရှေးနိဿယ အတိုင်း ပေးနိုင်ပါသည်။

၁။ ဝိယတ္တာ။ ။ မဂ္ဂဝသေန ဝိယတ္တာ-အဋ္ဌကထာ။ သစ္စသမ္ပဒိပေဓ ဝေယျတ္တိ ယေန။ (သစ္စာကိုကောင်းစွာထိုးထွင်း၍ သိခြင်းဟူသော ထက်မြက်သူ၏ အဖြစ်ဖြင့်။) ဗျတ္တာ-ဋီကာ။

အမှာ။ ။ ဝိယတ္တာ-နှင့် ဗျတ္တာ-သည် အနက်တူ၏။ ဝိ+အဋ္ဌ-ဓာတ် (ထင်စွာပြုခြင်း အနက်ဟော) +တ ပစ္စည်းဖြင့် ဝိ+အတ္တာ-ဘူ ဖြစ်၏။ (ယံ) လာလျှင် “ဝိယတ္တာ”၊ (ယံ) မလာဘဲ ဝိ-၌ ဣ-ကို ယ၊ ဝ-ကို ဗ-ပြုလျှင် “ဗျတ္တာ” ဟု ဖြစ်သည်။

၂။ ဝိနိတာ။ ။ တထေဝ (ထို မဂ်၏အစွမ်းဖြင့်ပင်။) ဝိနိတာ-အဋ္ဌကထာ။ ကိလေသာနံ သမုစ္ဆေဒဝိနယနေန (ကိလေသာတို့ကို အကြွင်းမဲ့ သတ်ဖြတ်ခြင်း ဟူသော ဆုံးမခြင်း အားဖြင့်။) ဝိနိတာ။-ဋီကာ။

၃။ ဝိသာရဒါ။ ။ တထာ (ထို မဂ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်) ဝိသာရဒါ-အဋ္ဌကထာ။ အရိယမဂ္ဂါဓိဂမေနေဝ (အရိယာမဂ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကြောင့်ပင်။) သတ္တုသာသနေ ဝေသာရဋ္ဌပတ္တိယာ (ရဲဝံ့ သူ၏ အဖြစ်သို့ ရောက်ခြင်းဖြင့်။) ဝိသာရဒါ။ သာရဋ္ဌ ကရာနံ (ကြောက်ရွံ့ခြင်းကို ပြုတတ်ကုန်သော။) ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာဒိပါပဓမ္မာနံ (တို့၏) ဝိဂမေန (ကင်းခြင်းကြောင့်) ဝိသာရဒဘာဝံ ပတ္တာတိ အတ္ထော။-ဋီကာ။

၄။ ဗဟုဿုတာ။ ။ အကြင်ကြားနာအပ်သော ဘုရားစကားတော်၏ အစွမ်းဖြင့် ဝဋ်ဒုက္ခမှ ထွက်မြောက်နိုင်၏။ ထို ပိဋကတ်သုံးပုံဟူသော ဘုရားစကားတော်ကို ဤနေရာ ၌ “သုတ” ဟု ယူပါ။ သောတဗ္ဗန္တိ သုတံ၊ ကြားနာထိုက်သော ပိဋကတ်သုံးပုံ ဟု သော ဘုရားစကားတော်။ [တေပိဋကံ သောတဗ္ဗတာဝေန သုတန္တိ ဝုတ္တံ။-ဋီကာ။]

ဆက်ဦးအံ့-သုတ-အရ ကြားနာအပ်သော အညံ့၊ အလတ်၊ အမြတ်ဖြစ်သော စကားအားလုံး (တရားအားလုံး) နှင့် ဆိုင်သော်လည်း ဤနေရာ၌ ဝဋ်ဒုက္ခမှ ထွက်

ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နာံ၊ လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးအားလျော်သော ဝိပဿနာ-တရားကို ကျင့်ပြီးကုန်သည်။ သာမိစိပ္ပဋိပန္နာံ၊ လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးအား လျှောက်ပတ်သော ဝိပဿနာတရားကို ကျင့်ပြီးကုန်သည်။

အနုဓမ္မစာရိနောံ၊ ဝိပဿနာ-အကျင့်၊ ဝိသုဒ္ဓိအကျင့် အားလျော်သော အပိစ္ဆတာ-စသောတရားကို ကျင့်လေ့ရှိကုန်သည်။ ဝါ၊ လျော်သော မင်ဖိုလ်တရားရှိသော ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိ ဝိပဿနာကိုကျင့်လေ့ရှိကုန်သည်။ န ဘဝိဿန္တိ၊ မဖြစ်ကြကုန်သေး။

မြောက်ကြောင်းဖြစ်သော ဘုရားစကားတော်ကိုသာ ဥက္ကဋ္ဌနိဓဿ (အမြတ်ဆုံးကိုညွှန်ပြကြောင်း) နည်းဖြင့် “သုတ”ဟု ဆိုအပ်သည်။

၁။ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နာ။ ။ [ဓမ္မ+အနုဓမ္မ+ပဋိပန္န။] ဓမ္မ-အရမင်ဖိုလ်တရားရှစ်ပါး၊ (တနည်း) နိဗ္ဗာန်နှင့်တကွ လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးကိုယူပါ။ အနုဓမ္မပေါ်+ဓမ္မာ အနုဓမ္မော၊ ဓမ္မဿ၊ လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးအား+အနုဓမ္မော၊ လျော်စွာ ဖြစ်သော ဝိပဿနာ-တရားတည်း။ ဓမ္မာနုဓမ္မော၊ တရား။ “လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးအားလျော်”ဟူသည် ထိုတရားတို့ကို ရရှိရာ လျော်သောအကြောင်း ဖြစ်ခြင်းတည်း။ ပဋိပဋ္ဌိ သူတိ ပဋိပန္နာ၊ ဓမ္မာနုဓမ္မံ+ပဋိပန္နာ ဓမ္မာနုဓမ္မပ္ပဋိပန္နာ။

၂။ သာမိစိပ္ပဋိပန္နာ။ ။ သာမိစိ - သဒ္ဓါသည် အနုစ္စရိက-နှင့် အနက်တူ၏။ လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးအားလျော်သော အကျင့်ဟူသည် ဝိပဿနာတရား။ (တနည်း) သီလဝိသုဒ္ဓိ-စသော ဝိသုဒ္ဓိ-ခြောက်ပါးတည်း။ [ဝိသုဒ္ဓိ-ခြောက်ပါးအကျယ်သည် အတိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းပိုင်း၌ ပါ၏။]

သာမိစိပ္ပဋိပန္နာတိ အနုစ္စရိကပဋိပဗ္ဗံ ပဋိပန္နာ။ အဋ္ဌကထာ။ အနုစ္စရိကပဋိပဗ္ဗန္တိ စ တမေဝ ဝိပဿနာဓမ္မ မာဟ၊ ဆဗ္ဗိဓာ ဝိသုဒ္ဓိယော ဝါ။-ဋီကာ။] ဝိသုဒ္ဓိ-ခုနစ်ပါးရှိရာ ဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ-မှတစ်ပါး ရှေ့ခြောက်ပါးတည်း။ သာမိစိ-ပုဒ်ပြီးပုံကို ကစွည်း တဒ္ဓိတိတာသာဋီကာ (၂) တွဲ၊ နှာ ၁၅၂-၌ ပြထားပြီ။

၃။ အနုဓမ္မစာရိနော။ ။ အနုဓမ္မစရဏသီလော။ -အဋ္ဌကထာ။ အနုဓမ္မန္တိ တဿာယတာဝုတ္တပဋိပဒါယ (အကြင်အကြင် ဆိုအပ်ပြီးသော ဝိပဿနာ-အကျင့်၊ ဝိသုဒ္ဓိအကျင့်အား။) အနုဓမ္မံ အတိသလ္လေခိတံ (ကိလေသာတို့ကို လွန်စွာခြစ်ပစ်တတ်သော။ အလွန်ခေါင်းပါးသော အကျင့်ရှိသူ၏ အဖြစ်ဟူသော။ အဝိစ္စတာဒိဓမ္မံ။-ဋီကာ။ ဤ အလို “အနုဓမ္မပေါ၊ ဝိပဿနာ-အကျင့်၊ ဝိသုဒ္ဓိ-အကျင့်အားလျော်သော+ဓမ္မော၊ အဝိစ္စတာ-အစရှိသောတရားတည်း။ အနုဓမ္မော၊ ရား။ ဤသို့ပြပါ။

၄။ တနည်း။ ။ အနု+မဂ္ဂဖလဓမ္မော ဧတိဿာတိ ဝါ အနုဓမ္မော။ ဤသို့ ဋီကာ၌ တနည်းဖြင့် ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာ-ကို အရကောဂ်၏။ စရန္တိ သီလေနာတိ စာရိနော၊ အနုဓမ္မံ+စာရိနော အနုဓမ္မစာရိနော။

သင်္ကံ၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။ အာစရိယကံ^၁၊ ဆရာ၏ဥစ္စာဖြစ်သောဝါဒ-
 ကို။ (ဆရာဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရား၏ ဝါဒ-ဖြစ်သော သစ္စာ-လေးပါး
 တရားကို။) ဥဂ္ဂဟေတု၊ သင်ယူ၍။ န အာစိက္ခိယန္တိ၊ အစမှ စ၍မပြော
 ပြနိုင်ကုန်သေး။ (မိမိသင်ယူအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့် သူတပါးတို့ကို မသင်
 ယူစေနိုင်ကြကုန်သေး။) န ဒေသေဿန္တိ၊ မဟောနိုင်ကြကုန်သေး။ (ပါဠိ
 တော်ကို ကောင်းစွာ မပို့ချနိုင်ကြသေး။) န ပညာပေဿန္တိ၊ အပြားအား
 ဖြင့် မသိစေနိုင်ကြကုန်သေး။ (အကျဉ်းမပြနိုင်ကြကုန်သေး။) န ပဋ္ဌပေ
 ဿန္တိ၊ အမျိုးမျိုး အစားစား အပြားတို့ဖြင့် မတည်စေနိုင်ကြကုန်သေး။
 (ထင်ရှားအောင် အကျယ်မပြနိုင်ကုန်သေး။) န ဝိဝရိယန္တိ၊ မဖွင့်ပြနိုင်ကုန်
 သေး။ န ဝိဘဇိယန္တိ၊ မဝေဖန်နိုင်ကုန်သေး။ ဥတ္တာနိ၊ ပေါ်လွင်ထင်ရှား
 အောင်။ န ကရိယန္တိ၊ မပြုနိုင်ကုန်သေး။

ဥပ္ပန္နံ၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော။ ပရပ္ပဝါဒံ၊ သူတပါးတို့၏ ဝါဒ-ကို။ (သူ
 တပါးတို့၏ အယူကို။) သဟဓမ္မေန၊ အကြောင်းနှင့်တကွဖြစ်သော စကား
 ဖြင့်။ သုနိဂ္ဂဟိတံ၊ ကောင်းစွာနှိပ်အပ်သည် မည်လောက်အောင်။ (ကောင်း
 စွာနှိပ်အပ်သည် မည်လောက်အောင်။) နိဂ္ဂဟေတု၊ နှိပ်၍။ (နှိမ်၍။)
 သပ္ပာဋိဟာရိယံ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်ကို ပယ်ရှားတတ်သောအဖြေနှင့် တကွဖြစ်
 သော။ (အကြောင်းဥဒါဟရုဏ်တို့နှင့် တကွဖြစ်သော။) ဓမ္မံ၊ ကို။ န ဒေ
 သေဿန္တိ၊ မဟောနိုင်ကုန်သေး။

ပါပိမ၊ မကောင်းမှု အကုသိုလ်ရှိသော မာရ်နတ်။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက်
 ကာလပတ်လုံး။ (ရဟန်းတို့၏ ဝိယတ္တ-စသည် မဖြစ်သေးသမျှ၊ ဆရာ၏

၁။ အာစရိယကံ။ ။အာစာရံ+သိက္ခာပေဘီတိ အာစရိယော။ [အာစာရ-ပုဒ်
 နောင်+သိက္ခာပေတိ-အနက်၌ ဣယ-ပစ္စည်းသက်ထားသော တဒ္ဓိတ်ပုဒ်ဟု ကြံပါ။]
 နတ်နှင့်တကွဖြစ်သော တလောကလုံးအား ကောင်းသော (သီလ သမာဓိ ပညာ)
 အကျင့်ကို သင်ပေးတော်မူတတ်သောကြောင့် ဘုရားရှင်သည် “အာစရိယ” မည်
 တော်မူ၏။ ထိုဘုရားရှင်၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ဝါဒဟူသည် သစ္စာလေးပါးတရားတည်း။
 [ဝိဂ္ဂဟ-ကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

၂။ အမှာ။ ။အာစိက္ခိယန္တိ-စသောပုဒ်တို့၏ အနက်ကို ဋီကာကြည့်၍ ပေး
 ထားပါသည်။ ဤ ပါဠိတော်၌ အာစိက္ခိယန္တိ-မှ စ၍ သပ္ပာဋိဟာရိယံ ဓမ္မံဒေသေ-
 သန္တိ-တိုင်အောင် ကြိယာရှစ်ပုဒ်ရှိရာတွင် အာစိက္ခိယန္တိ ဒေသေဿန္တိ-ပုဒ်တို့ဖြင့်
 ဗျဉ္ဇနပဒ-ခြောက်မျိုးကိုလည်းကောင်း၊ ပညပေဿန္တိ-စသော ခြောက်ပုဒ်တို့ဖြင့် အတ္ထ
 ပဒ-ခြောက်မျိုးကိုလည်းကောင်း ပြသည်ဟု ဋီကာမိန့်၏။ ဗျဉ္ဇနပဒ၊ အတ္ထပဒတို့၏
 အကျယ်ကို သဒ္ဒနိတိ သုတ္တမာလာ၊ ပါဠိနယာဒိသင်္ဂဟ-၌ ကြည့်ပါ။

ဝါဒ-ဖြစ်သော သစ္စာလေးပါးကို မဟောပြုနိုင်သေးသမျှ၊ သူတပါးတို့၏ အယူဝါဒကို မနှိမ်နင်းနိုင်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး။) အဟံသည်။ န ပရိနိဗ္ဗာ ယိဿာမိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံလိမိဦးမည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤစကားကို။ ဘာသိ တာ၊ မိန့်တော်မူအပ်ပါပြီ။

ဘန္တေ၊ ရှေး။ ဧတရဟိ၊ ဌှိ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဘိက္ခု၊ တို့သည်။ သာဝကာ၊ စကားကို နားထောင်ပါကုန်ပြီ။ ဝိယတ္တာ၊ ပါကုန်ပြီ။ (တနည်း) ဘဂဝတော၊ ၏။ သာဝကာ၊ သာဝက ဖြစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့ သည်။ ဝိယတ္တာ၊ ထက်မြက်ပါကုန်ပြီ။ ပ။ အနုဓမ္မစာရိနော၊ ပါကုန်ပြီ။ သကံ၊ သော။ ပ။ အာစိက္ခန္တိ၊ အစမှ စ၍ ပြောပြနိုင်ပါကုန်၏။ ပ။ ဓမ္မံ။ ဒေသေန္တိ၊ ပါကုန်၏။ [အထက်ကအတိုင်း အကျယ်ဆိုပါ။]။ ပ။ ပရိနိဗ္ဗာန ကာလော၊ ပါတည်း။

အမှာ။ ။ ဘိက္ခုနီဝါရ၊ ဥပါသကဝါရ၊ ဥပါသိကာဝါရ-တို့၌ ဤနည်းအတိုင်းပေးပါ။ လွယ်ပြီ။

ဘန္တေ။ ဘဂဝတာ၊ သည်။ သော-ဝါစာ၊ ကို။ ဘာသိတာ ခေါ် အပ်သည်သာ။ (ကို။) ယာဝ၊ လောက်။ မေ၊ ၏။ ဣဒံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ ဤ သိက္ခာသုံးရပ် သိမ်းယူအပ်သည့် မြတ်သောအကျင့်ဟူသော သာသနာတော် သည်။ ဣဒ္ဓန္ဓေဝ၊ (ဈာန်ချမ်းသာအားဖြင့်) ပြည့်စုံသည်လည်းကောင်း။ ဖိတဉ္စ၊ အဘိညာဉ်အားဖြင့် စည်ပင်သည်လည်းကောင်း။ ဝိတ္တာရိကံ၊ ထို ထို အရပ်၌ ဖြန့်အပ်သည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ ကျယ်ပြန့်သည်လည်းကောင်း။ ဗာဟုဇညံ၊ များစွာသော လူအပေါင်း၏ အစီးအပွားသည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ များစွာသော လူအပေါင်းသည် သိအပ်သည်လည်းကောင်း။ ပုထု ဘူတံ၊ ကျယ်ပြန့်သည်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ များသည်ဖြစ် ၍ ဖြစ်သည်လည်းကောင်း။ (တနည်း) ပုထုဘူတံ၊ ကျယ်ပြန့်သည်၏အဖြစ် သို့ ရောက်သည်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ များသည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်သည် လည်းကောင်း။

၁။ ဗာဟုဇညံ။ ဗဟုဇနေဟိ ဣတံ ပဋိဝိဒ္ဓံ မဟာဇနာ ဘိသမယ ဝသေန- အဋ္ဌကထာ။ ပဋိဝေဓဝသေန ဗဟုဇနာ ဇနဿ ဟိတန္တိ ဗာဟုဇညံ၊ တေနာဟ ဗဟုဇနာဘိသမယ ဝသေနာဟိ-ဋီကာ။ [အဋ္ဌကထာ၌ “မဟာဇန” ဟု ရှိ၍ ဋီကာ၌ “ဗဟုဇန” ဟု ရှိ၏။ အဓိပ္ပာယ်မှာ အတူတူပင်။]

၂။ ပုထုဘူတံ။ ။ ပုထု ပုထုလံ ဘူတံ ဇာတံ၊ ပုထု ဝါ ပုထုတ္တံ ဘူတံ ပတ္တန္တိ ပုထုဘူတံ-ဋီကာ။

ယာဝ ဒေဝမနုဿေဟိ၊ နတ်လူတို့တိုင်အောင်။ သုပ္ပကာသိတံ၊ ကောင်းစွာ ထင်ရှားပြုအပ်သည်လည်းကောင်း။ န ဘဝိဿတိ၊ မဖြစ်သေး။ ပါပိမ၊ မာရ်နတ်။ တာဝ၊ ဗြဟ္မစရိယ-၏ ဣဒ္ဓ-စသည် မဖြစ်သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး။ အဟံ၊ သည်။ န ပရိနိဗ္ဗာယိဿာမိ၊ မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤစကားကို။ (ဘာသိတာ ခေါ်။)

ဘန္တေ။ တေရဟိ၊ ဌ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ဗြဟ္မစရိယံ၊ သည်။ ဣဒ္ဓဉ္စေဝ၊ ပြည့်လည်းပြည့်စုံပါပြီ။ ဇိတံ စ၊ စည်ပင်လည်း စည်ပင်ပါပြီ။ ဝိတ္တာရိတံ၊ ထိုထိုအရပ်၌ ဖြန့်အပ်ပါပြီ။ ပ။ သုပ္ပကာသိတံ၊ ပါပြီ။ ပ။ ပရိနိဗ္ဗာနကာလော၊ ပါတည်း။ ဣတိ၊ သို့။ (အဝေ၊ စ။)

ဝေ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ လျှောက်အပ်သော်။ ဘဂဝါ၊ ပါပိမန္တံ၊ မကောင်းမှုရှိသော။ မာရံ၊ ကို။ ဧတံ၊ ကို။ အဝေ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ (ကိ။) ပါပိမ၊ မာရ်နတ်။ တံ၊ သည်။ အပေါ့၊ သူ့ကော။ အားထုတ်ခြင်း မရှိသည်။ (ငါဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံဖို့ကိစ္စ-၌ ကြောင့်ကြ မစိုက်သည်။) ဟောဟိ၊ ဖြစ်လော့။ န စိရံ၊ မကြာမီ။ တထာဂတဿ၊ ၏။ ပရိနိဗ္ဗာနံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံခြင်းသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လိမ့်မည်။ ဣတော၊ ဤနေ့မှ။ တိဏ္ဏံ၊ မာသာနံ၊ သုံးလတို့၏။ အစ္စယေန၊ လွန်ရာအခါ၌။ တထာဂတော၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူလိမ့်မည်။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

အာယုသင်္ခါရ ဩဿဇ္ဇန

၁၆၉။ အထ ခေါ၊ ဌ။ (မိန့်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌။) ဘဂဝါ။ စာပါလေ၊ စာပါလ-မည်သော။ စေတိယေ၊ စေတီ၌။ ဝါ၊ လူတို့အမှတ် သစ်ပင်မြတ်ဟု ဆည်းကပ်မြတ်နိုး ကိုးကွယ်အပ်သော နတ်ရဲ့ သစ်ပင်၌။ (နတ်ရှိသော သစ်ပင်၌။) [ထို အရပ်၌ ဆောက်လုပ် အပ်သော ကျောင်းလည်း ‘စာပါလ စေတီယ’ မည်သည်ပင်။] သတော၊ မပြတ်မလတ် အမှတ်ရတော်မူသည်။ သမ္ပဇာနော၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိထော်မူသည်။ (ဟုတူ။) အာယုသင်္ခါရံ၊ ဇီဝိတိန္ဒြေ-ကို ပြုစီမံတတ်သော ဖလသမာပတ်ကို။ ဩဿဇ္ဇိ၊ စွန့်လွှတ်တော်မူပြီ။

၁။ အာယုသင်္ခါရံ။ “အာယု”ဟူသည် မြန်မာတို့က “အသက်” ဟူ၍ ခေါ်အပ်သော ဇီဝိတိန္ဒြေ-တည်း။ ထို ဇီဝိတိန္ဒြေ-ကို အဆက်ပြတ် မသွားအောင် ပြုစီမံနိုင်သော ဖလသမာပတ် (အရဟတ္တဖိုလ်တရား) ကို “အာယု သင်္ခါရံ”ဟု ခေါ်၏။ [သင်္ခရာတိတိ သင်္ခါရော၊ အာယု+သင်္ခါရော အာယုသင်္ခါရော။]

ဘဂဝတော၊ သည်။ အာယုသင်္ခါရေ၊ ကို။ ဩဿဇ္ဇေ၊ စွန့်လွှတ်အပ်
 သော်။ ဘိသနကော၊ ရာဂ-မကင်းသေးသူတို့ကို ကြောက်စေတတ်သော။
 [အဝိတရာဂေ ဘိသေတိတိ ဘိသနော၊ သောယေဝ ဘိသနကော။
 -ဇ္ဇိကာ။] ဝါ၊ ကြောက်စရာကောင်းသော။ သလောမဟံသော၊ မွေးညင်း
 တို့၏ ရှင်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်သော။ ဝါ၊ ကြက်သီးမွေးညင်း ထလောက်သော။
 မဟာဘူမိစာလော၊ စ။ ကြီးစွာသော မြေလှုပ်ခြင်းသည်လည်း။ အဟောသိ၊
 ဖြစ်ပြီ။ ဒေဝဒုန္နုဘိယော စ၊ မိုးစည်တို့သည်လည်း။ (နတ်စည်တို့ သည်
 လည်း။) ဖလိသု၊ မြည်ကုန်ပြီ။ ဝါ၊ ထစ်ချုန်းကုန်ပြီ။ [ဒေဝဒုန္နုဘိ-၏
 အဓိပ္ပာယ်ကို ဘာသာဇီကာ၌ ကြည့်ပါ။]

အထ ခေါ၊ ဌ။ (အာယုသင်္ခါရ-ကို လွှတ်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌။)
 ဘဂဝါ၊ သည်။ ဧတမတ္ထံ၊ ဤ အကြောင်းအရာကို။ ဝိဒိတော၊ သိတော်

စွန့်လွှတ်တော်မူပုံ။ ။ဩဿဇ္ဇိ-အရ “စွန့်”ဟုရာ၌ လက်ဖြင့် ခဲ့ကို ယှဉ်ပစ်လိုက်
 သလို စွန့်ပစ်သည်မဟုတ်။ အာယုသင်္ခါရ-မည်သော ဖလသမာပတ်ကို “သုံးလမျှ
 လောက်သာ ဝင်စားတော်မူမည်။ သုံးလမှနောက်၌ ဖလသမာပတ်ကို မဝင်စား
 တော့အံ့”ဟု စိတ်ကို ဆုံးဖြတ်၍ စွန့်လွှတ်တော်မူခြင်းကို “အာယုသင်္ခါရ လွှတ်ခြင်း”ဟု
 ခေါ်၏။

ထို သမာပတ်ကို စွန့်လွှတ်လိုက်သဖြင့်ပင် ဇီဝိတိခြေ-ဟူသော အသက်ကိုလည်း
 “သုံးလမျှ နောက်၌ ဆက်၍မဖြစ်စေတော့အံ့”ဟု စွန့်လွှတ်တော်မူပြီးဖြစ်သည်။ [သတိ
 သမ္ပဇေ-ဖြစ်ပုံကို ဇီကာ၌-ကြည့်ပါ။]

၁။ မဟာဘူမိစာလော။ ။လှုပ်ရာအရပ်၏ ကျယ်ဝန်းခြင်း၊လှုပ်ပုံ အခြင်းအရာ၏
 ကြီးကျယ်ခြင်းကြောင့် “မဟာဘူမိစာလ-အကြီးအကျယ် မြေလှုပ်ခြင်း”ဖြစ်၏။ မှန်၏-
 ထိုအခါ တသောင်းသော လောကဓာတ်သည် ခြောက်မျိုးသော အခြင်းအရာအား
 ဖြင့် အကြီးအကျယ် လှုပ်လေသည်။

မြောက်မျိုး။ ။မြောက်မျိုး ဟူသည် (၁) အထက်အထက်သို့ တက်၍ တက်၍
 လှုပ်ခြင်း၊ (၂) အထက်အောက် နိမ့်တုံမြင့်တုံလှုပ်ခြင်း၊ (၃) အရှေ့မှ အနောက်
 သို့၊ (၄) အနောက်မှ အရှေ့သို့၊ (၅) တောင်မှ မြောက်သို့၊ (၆) မြောက်မှ
 တောင်သို့ - လှုပ်ခြင်းတည်း။ [သီလက္ခန္ဓံ ဇီကာသစ်၊ ပထမ မဟာသံဂီတိတယာ
 ဝဂ္ဂနာ-အဆုံးနား၌ တနည်းစွင့်ထားသေး၏။]

၂။ ဧတမတ္ထံ ဝိဒိတော။ ။ခန္ဓာငါးပါး သင်္ခါရ-တရားနှင့် နိဗ္ဗာန်တည်း ဟူသော
 သင်္ခါရ-မရှိရာ ဝိသင်္ခါရ-တရားတို့၏ ထူးခြားပုံအကြောင်းအရာကို သိတော်မူ၍။

မူ၍။ တာယံ ဝေလာယံ၊ ထို အချိန်၌။ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ^၁၊
(ကံ။) “တုလမတုလဉ္စ သမ္ဘဝံ။ပ။ အဘိန္နိ ကဝစမိဝတ္တသမ္ဘဝံ”န္တိ၊ ဟူ၍။
(ဥဒါနေသိ။)

ဂါထာအနက်။ ။ မုနိ၊ ပစ္စုပ္ပန် တမလွန် နှစ်တန်သော လောကကို သိတော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည်။ သမ္ဘဝံ၊ အကျိုးတရား၏ ကောင်းစွာ ဖြစ်ခဲ့ရာလည်း ဖြစ်ထသော။ ဘဝသင်္ခါရံ၊ အသစ်တဖန် ဘဝကို စီမံတတ်သည်လည်း ဖြစ်ထသော။ တုလံ၊ ချိန်ခွင်ပမာ ဉာဏ်ပညာဖြင့် ကောင်းစွာ ချိန်အပ် ပိုင်းဖြတ် အပ်သော ကာမာဝစရံ ကံကို လည်းကောင်း။ အတုလံ စ၊ ချိန်ခွင်ပမာ ဉာဏ်ပညာဖြင့် ကောင်းစွာပိုင်ပိုင် မချိန်အပ် မချိန်နိုင်သော မဟဂ္ဂုတ် ကံကိုလည်းကောင်း။ အဝဿဇီ၊ မဂ်အရဟတ္တ ရတုန်းကပင် လုံးဝမငဲ့ စွန့်လွှတ်တော်မူခဲ့လေပြီ။

(မဟာယောဓော၊ သူရဲကောင်းကြီးသည်။) ကဝစံ၊ စစ်ဝတ်တန်ဆာကို။ (ဘိန္နုတိ) ဣဝ၊ ဆုတ်ဖျက်သကဲ့သို့။ (တထာ၊ ထို အတူ။) အဇ္ဈတ္တရတော၊ မိမိသန္တာန်၌ ဂေါစရသေဝန-ဖြင့် မွေ့လျော်တော်မူသည်။ သမာဟိတော၊ ကောင်းစွာ အာရုံ၌ထားအပ်သော ဥပစာရသမာဓိ အပ္ပနာသမာဓိ-ရှိတော်မူသည်။ (ဟုတော၊) အတ္တသမ္ဘဝံ၊ မိမိသန္တာန် အဖန်ဖန်ဖြင့် မှန်မှန်ဖြစ်ပွား ကိလေသာတရားကို။ ‘အဘိန္နိ၊ အရဟတ္တ မဂ်ဖြင့် ဖျက်ဆီးတော်မူပြီ။

တနည်း။ ။ မုနိ၊ သည်။ အတုလံ စ၊ အတုမရှိသော နိဗ္ဗာန်ကိုလည်းကောင်း။ ဝါ၊ နိဗ္ဗာန်၏ အကျိုးကိုလည်းကောင်း။ သမ္ဘဝံ၊ အလုံးစုံသောဘဝ-ကိုလည်းကောင်း။ ဝါ၊ အလုံးစုံသောဘဝ-၌ အပြစ်ကိုလည်းကောင်း။ တုလံ (တုလေန္တော)၊ နှိုင်းချိန်သည့်အသွင် ကောင်းစွာမြင်တော်မူလျက်။ ဘဝသင်္ခါရံ၊ အသစ်တဖန် ဘဝ-ကို စီမံတတ်သော ‘ကံ’ ကို။ (ကမ္မက္ခယကရေန၊ ‘ကံ’ ၏ကုန်ခြင်းကိုပြုတတ်သော အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်။) အဝဿဇီ၊ ပြီ။

၁။ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။ ။ “ငါသည် ဤသို့ ရှည်ကြာသော ကာလပတ်လုံး ခန္ဓာကိုယ်-ဟု အသိအမှတ်ပြုအပ်သော ဒုက္ခတည်းဟူသော ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကြီးကို ဆောင်ထားအပ်ပြီ။ ယခုအခါ မကြာမီပင် ဤဒုက္ခတုံးကြီးကို ပစ်ချရတော့မည်” ဟု ပရိနိဗ္ဗာန စံတော်မူဖို့ရန် နီးလာသည့် အရေးကို တွေး၍ နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သော ပီတိ-အဟုန်ကြောင့် ဥဒါနံ-ကျူးတော်မူသည်။

(မဟာယောစော၊ သည်။) ကဝဏံ ကို။ ဘိန္ဒုတိ ဣဝံ ကဲ့သို့။
 (တထာ၊ တူ။) မုနိ၊ သည်။ အဗ္ဗတ္တရတော၊ ဝိပဿနာ-အားဖြင့်
 မိမိသန္တာန်၌ မွေ့လျော်တော်မူသည်။ သမာဟိတော၊ သမထ-အား
 ဖြင့် ကောင်းစွာ အာရုံ၌ထားအပ်သော စိတ်ရှိတော်မူသည်။ (ဟုတော။)
 အတ္တသမ္ဘဝံ၊ မိမိသန္တာန်၌ဖြစ်သော ကိလေသာတည်းဟူသော ပိုက်
 ကွန်ကို။ အတိန္ဒ၊ ပြီ။

မဟာဘူမိစာလဟေတု

၁၇၀။ အထ ခေါ၊ ၌။ (အကြီးအကျယ် မြေလှုပ်ပြီးရာ ထိုအခါ၌။)
 အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ၊ ၏။ တေ၊ ဤအကြံသည်။ အဟောသိ။ (ကို။)
 အစ္စရိယံ ဝတ ဘော၊ လက်ဖျောက်ခတ်တီး အံ့ချီးလောက်ပါပေစွ...ကြော်။
 (အံ့ဩစရာကောင်းလိုက်တာနော်။) အပ္ပုတံ ဝတ ဘော၊ မဖြစ်စဖူး ထူး
 ဆန်းပါပေစွ...ကြော်။ (ထူးဆန်းလိုက်တာနော်။) အယံ ဘူမိစာလော၊ ဤ
 မြေလှုပ်ခြင်းသည်။ မဟာ ဝတ၊ ကြီးကျယ်ပေစွတကား။ ဘိသနကော၊
 သော။ သ လောမဟံသော၊ သော။ အယံ ဘူမိစာလော၊ သည်။ သု မဟာ
 ဝတ၊ အလွန်ကြီးကျယ်ပေစွတကား ။ပ။ ဖလိံ သု။ မဟတော၊ သော။
 ဘူမိစာလဿ၊ ၏။ ပါတုဘာဝါယံ၊ ထင်ရှားဖြစ်ခြင်းငှာ။ ဟေတု၊ အကြောင်း
 သည်။ ကော န ခေါ၊ အဘယ်နည်း။ ပစ္စယော၊ အထောက်အပံ့သည်။
 ကော န ခေါ၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ။ ပ။ ပါတုဘာဝါယာတိ။
 [လွယ်ပြီ။]

၁၇၁။ အာနန္ဒ။ မဟတော။ ပ။ ပါတုဘာဝါယ၊ ငှာ။ ဟေတု၊ တို့သည်။
 ဣမေ အဋ္ဌ၊ ဤရှစ်ပါးတို့တည်း။ ပစ္စယာ။ ဣမေအဋ္ဌ၊ တို့တည်း။ ကတမေ
 အဋ္ဌ၊ အဘယ်ရှစ်ပါးတို့နည်း။

အာနန္ဒ။ အယံ မဟာပထဝီ၊ (ယူဇနာ နှစ်သိန်းလေးသောင်း အထူရှိ
 သော) ဤမြေကြီးသည်။ ဥဒကေ၊ (ယူဇနာ လေးသိန်းရှစ်သောင်း အထူ
 ရှိသော) ရေ၌။ ပတိဋ္ဌိတော၊ တည်၏။ ဥဒကံ၊ သည်။ ဝါတေ၊ (ယူဇနာ ကိုး

၁။ ပါတုဘာဝါယံ။ ။ တဒတ္ထ-သမ္ပဒါန်အဖြစ်ဖြင့် ပေးလိုက်ပါသည်။ သဒ္ဓနိတိ သုတ္တ
 မာလာ၊ ကာရကကပ္ပ စာမျက်နှာ ၁၇၅-၅ ကား “ကော န ခေါ ဘန္တေ ဟေတု
 ကော ပစ္စယော၊ ဘဂဝတော သိတဿ ပါတုကမ္မာယ-ဝါကျဝယ် ပါတုကမ္မာယ-၏
 အနက်ကို တမျိုးခွင့်ထားပါသည်။

သိန်းခြောက်သောင်း အထူရှိသော)လေ၌။ ပထဝီတံ၊ ၏။ ဝါတော၊ သည်။ အာကာသဋ္ဌော၊ ဟင်းလင်းအပြင် အောက်ကောင်းကင်၌တည်၏။

ယံ၊ အကြင်အခါ၌။ [ယသ္မိံ - သမယေ - ဟု အဋ္ဌကထာ ဖွင့်၏။ ကရိုဏ်းအနက်လည်း တနည်း ဖွင့်သေး၏။] မဟာဝါတာ၊ ကြီးစွာသော လေတို့သည်။ ဝါယန္တိ၊ လာကုန်၏။ (တိုက်ခတ်ကုန်၏။) မဟာဝါတာ၊ တို့သည်။ ဝါယန္တော၊ ကုန်လတ်သော်။ ဥဒကံ၊ ကို။ ကမ္ပေန္တိ၊ လှုပ်စေကုန်၏။ ကမ္ပိတံ၊ လေသည် လှုပ်အပ်သော။ ဥဒကံ၊ သည်။ ပထဝီ၊ ကို။ ကမ္ပေတိ၊ ၏။ အာနန္ဒ။ သော သမယော၊ ထိုအခါသည်။ ဟောတိ ခေါ်၊ ရှိနိုင်သည်သာ။ အယံ၊ ဤအကြောင်းသည်။ (မြေကိုခံသော ရေ၏ အောက်၌ရှိသော လေယူ၏ ပြင်းစွာတိုက်ခတ်ခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းသည်။) မဟတော။ ပ။ ပါတုတာဝါယ၊ ငှာ။ ပဌမော၊ ရှေးဦးစွာသော။ ဟေတု၊ တည်း။ ပဌမော၊ သော။ ပစ္စယော၊ တည်း။

အာနန္ဒ။ ပုန စ၊ တဖန်လည် ။ အပရံ၊ တမျိုးကား။ (တမျိုးသောမြေ လှုပ်ခြင်း၏ အကြောင်းကား။) (တနည်း) ပုန စ၊ အနောက်တမျိုးကား။ ဣဒ္ဓိမာ၊ တန်ခိုးရှိသော။ (တန်ခိုးကြီးသော။) စေတောဝသိပ္ပတ္တော၊ စိတ်၏ စွမ်းရည်သတ္တိရှိသူ၏ အဖြစ်သို့ရောက်သော။ ယော သမဏော ဝါ၊ အကြင် သမဏ-အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်လည်းကောင်း။ (ယော) မြာဟ္မဏော ဝါ၊ အကြင် မြာဟ္မဏ-အမည်ရသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်သော်လည်းကောင်း။ မဟိဒ္ဓိကော၊ ကြီးသော တန်ခိုးရှိသော။ မဟာနုတာဝေါ၊ ကြီးသော အာနုဘော်ရှိသော။ (ယော) ဒေဝေါ ဝါ၊ အကြင်နတ်သည်သော်လည်းကောင်း။ ဟောတိ၊ ရှိ၏။

တဿ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝါ၊ သည်။ ပရိတ္တာ၊ နည်းသော။ (အားမရှိသော။) ပထဝီသညာ၊ ပထဝီကသိုဏ်း၌ ဖြစ်သော သညာသည်။ ဝါ၊ ကို။ ဘာဝိတာ၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေအပ်သည်။ ဝါ၊ ပူးစေအပ်သည်။ ဟောတိ။ အပ္ပမာဏာ၊ အတိုင်းအရှည်မရှိသော။ ဝါ၊ အားရှိသော။ အာပေါ သညာ၊ အာပေါ-ကသိုဏ်း၌ ဖြစ်သော သညာသည်။ ဝါ၊ ကို။ (ဘာဝိတာ ဟောတိ။)

သော၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (ထို တန်ခိုးရှင်ဖြစ်သော သမဏ မြာဟ္မဏ ဒေဝ-တယောက်တော်လော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။) ဣမံ ပထဝီ၊ ဤမြေကို။ ကမ္ပေတိ၊ လှုပ်စေ၏။ ဂမ္ဘေတိ၊ အထက်အထက်သို့တက်ကာ ပြင်းစွာ

လှုပ်စေ၏။ သမ္မကမ္မေတိ၊ အထက်အောက် နိမ့်တုံ မြင့်တုံ အပြားအားဖြင့် ပြင်းစွာတုန်လှုပ်စေ၏။ သမ္မဝေဓေတိ၊ အရပ်လေးမျက်နှာ ယိမ်းထိုးလျက် အမျိုးမျိုးအပြားအားဖြင့် ပြင်းစွာလှုပ်စေ၏။ အယံ၊ သည်။ (တန်ခိုးရှင် များက လှုပ်စေခြင်းဟူသော ဤ အကြောင်းသည်။) ။ပ။ဒုတိယော ပစ္စယော။ [နောက်နောက် ဝါကျများ၌ ထူးရာကိုသာ အနက်ပေးပါမည်။]

ပုန ၈။ပ။အဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ ဗောဓိသတ္တော၊ အရဟတ္တ-မဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်၌ ငြိကပ်သော သတ္တဝါ အထူးသည်။ ဝါ၊ ဘုရားအလောင်း သည်။ တုသိတကာယာ၊ တုသိတာ-နတ်အပေါင်းမှ။ (တုသိတာ နတ်ပြည် မှ။) စဝိတွာ၊ စုတေ၍။ သတော၊ သတိမပြတ် အမှတ်ရသည်။ သမ္မဇော နော၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိသည်။ (ဟုတွာ။) မာတုက္ကစ္ဆိသ္မိံ၊ မယ်တော်၏ ဝမ်းသို့။ ဩက္ကမတိ၊ သက်ရောက်၏။ တဒါ၊ ၌။ (ဘုရား လောင်း၏ မယ်တော် ဝမ်းသို့ သက်ရောက်ရာ ထိုအခါ၌။ ဝါ၊ ဘုရား လောင်း၏ ပဋိသန္ဓေနေရာ ထိုအခါ၌။) အယံ ပထဝီ၊ သည်။ ကမ္မတိ၊ လှုပ်၏။ပ။ အယံ၊ သည်။ (ဘုရားလောင်း၏ ပဋိသန္ဓေ-နေခြင်း ဟူသော ဤအကြောင်းသည်။) ။ပ။ပစ္စယော။

ပုန ၈။ပ။ မာတု ကုစ္ဆိသ္မာ၊ မှ။ နိက္ခမတိ၊ ထွက်လာ၏။ တဒါ၊ ၌။ (ဘုရားလောင်း၏ မယ်တော် ဝမ်းမှ ထွက်လာရာ ထိုအခါ၌။ ဝါ၊ ဘုရား လောင်း၏ ဖွားမြင်ရာ ထိုအခါ၌။) ။ပ။ သမ္မဝေဓေတိ၊ အယံ၊ သည်။ (ဘုရား လောင်း ဖွားမြင်ခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းသည်။) ။ပ။ပစ္စယော။

ပုန ၈။ပ။ တထာဂတော၊ သည်။ အနုတ္တရံ၊ အတူမရှိမြတ်သော။ သမ္မာ သမ္မောဓိံ၊ အရဟတ္တ-မဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို။ အဘိသမ္မုဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူ၏။ တဒါ၊ ၌။ (မြတ်စွာဘုရား၏ အရဟတ္တ-မဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို ထိုးထွင်း၍ သိရာ ထိုအခါ၌။ ဝါ၊ ဘုရားဖြစ်ရာ ထို အခါ၌။) ။ပ။ အယံ၊ သည်။ ဘုရားဖြစ်ခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းသည်။) ။ပ။ ပစ္စယော။

၈။ပ။ ဓမ္မစက္ကံ၊ ဓမ္မစက်ကို။ (ဓမ္မစကြာတရားကို။) ပဝတ္ထေတိ၊ ဖြစ်စေတော်မူ၏။ (ဟောတော်မူ၏။) တဒါ၊ ၌။ (ဓမ္မစကြာကို ဟော တော်မူရာ ထိုအခါ၌။) ။ပ။ အယံ၊ သည်။ (ဓမ္မစကြာကို ဟောတော်မူ ခြင်းဟူသော ဤအကြောင်းသည်။) ။ပ။ပစ္စယော။

ပုန ၈။ပ။ အာယုသင်္ခါရံ ဩဿဇ္ဇတိ။ တဒါ၊ ၌။ (အာယုသင်္ခါရ- ကို လွှတ်တော်မူရာ ထိုအခါ၌။) ။ပ။ အယံ၊ သည်။ (အာယုသင်္ခါရ-ကို လွှတ်တော်မူခြင်းဟူသော ဤ အကြောင်းသည်။) ။ပ။ ပစ္စယော။

ပုန ၈။ပ။ အနုပါဒိသေသာယ၊ ဝိပါင်နာမက္ခန္ဓာ ကဋ္ဌတ္တာရုပ်-ဟူသော အကြွင်းအကျန် မရှိသော (ဝိပါင်နာမက္ခန္ဓာ ကဋ္ဌတ္တာရုပ်မကျန်တော့သော။) နိဗ္ဗာန ဓာတုယာ၊ နိဗ္ဗာန-ဓာတ်ဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူ၏။ တဒါ၊ ဌ။ (မြတ်စွာဘုရား၏ အနုပါဒိသေသ-ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူရာ ထိုအခါ၌။) ။ပ။ အယံ၊ သည်။ (မြတ်စွာဘုရား၏ အနုပါဒိသေသ-ပရိနိဗ္ဗာန် စံခြင်း ဟူသော ဤ အကြောင်းသည်။) ။ပ။ ဣမေ ခေါ၊ ။ပ။ ပါတုဘာဝါယံ ။

အဋ္ဌပရိသာ

၁၇၂။ အာနန္ဒ။ ပရိသာ။ ပရိသတ်ဟိုသည်။ ဣမာ အဋ္ဌ၊ ဤရှစ်မျိုး တို့တည်း။ ကတမာ အဋ္ဌ၊ အဘယ်ရှစ်မျိုးတို့နည်း။ ခတ္တိယပရိသာ၊ မင်း ပရိသတ်လည်းကောင်း။ (မင်းမျိုးမင်းနွယ် ပရိသတ်လည်းကောင်း။) ဗြာဟ္မဏ ပရိသာ၊ ဗြာဟ္မဏ-ပရိသတ်လည်းကောင်း။ [ဂဟပတိ၊ အိမ်ရှင်သူကြွယ်။ သမဏ၊ ရဟန်း။ စာတုမဟာရာဇိကာ၊ စတုမဟာရာဇ်နတ်။ပ။] ဗြဟ္မပရိသာ၊ ဗြဟ္မပရိသတ်လည်းကောင်းတည်း။

အာနန္ဒ။ အဟံ၊ ငါသည်။ အနေကသတံ၊ တရာမက များသော။ (ရာပေါင်းများစွာသော။) ခတ္တိယပရိသာ၊ သို့၊ ဥပသင်္ကမိတာ၊ ချဉ်းကပ်

၁။ မှတ်ချက်။ ။ဣမေ ခေါ အာနန္ဒ အဋ္ဌ ဟေတု။ပ။ မဟတော ဘူမိ စာလ သ ဝါတုဘာဝါယ-အာနန္ဒခ....ကြီးစွာ မြေလွှပ်ခြင်း၏ အကြောင်းတို့သည် ဤရှစ် ပါးတို့တည်း။ ဤသို့ ဟောတော်မူသောကြောင့် အကြီးမြေလွှပ်ခြင်းသည်ဤအကြောင်း ရှစ်ပါးတွင် တပါးပါးကြောင့်ဖြစ်၏။ သာမန် အနည်းငယ် မြေလွှပ်ခြင်းတို့ကား ဤ အကြောင်း ရှစ်ပါးတို့၌ မပါဝဲ- အခြားအကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ကြသည်ဟု မှတ်ပါ။

၂။ ဥပသင်္ကမိတာ။ ဤပုဒ်သည်“အဟံ”ဟူသော ကတ္တားနှင့် အရတု၏။အဘိဇာနာမိ-၏ ပဓာန-ကတ္တားသည် အဟံ-တည်း။ အပဓာန-ကား ဥပသင်္ကမိတာ-တည်း။ အဘိဇာနာမိ-၌ အဟံ-ဟူသော ကတ္တားအပြင် ဥပသင်္ကမိတာ-ဟူကတ္တား တပုဒ် အပိုပါနေ၊ ပိုလွန်နေ၏။ ထို ပိုလွန်နေသော ကတ္တား၏ စပ်ရာပုဒ် မပါသောကြောင့် “ဥပသင်္ကမိတာ၊ သည်။ ဟုတ္တာ၊ ရှ။”ဟု “ဟုတ္တာ”ထည့်ရသည်။ [ကတ္တား လွန်သို့၊ စပ်စေရုံရာ၊ ပုဒ်မပါ၊ ဟုတ္တာ-ထည့်ခြင်း။] မြန်မာလို “အဘိဇာနာမိ ဥပသင်္ကမိတာ၊ ချဉ်းကပ်ဖူးသည်ကို အမှတ်ရတော်မူ၏”ဟု အဓိပ္ပာယ်ရသော်လည်း သဒ္ဒါနည်းအားဖြင့်မူ ဥပသင်္ကမိတာ-သည် “ကံ”ပုဒ် မဟုတ်ပါ။ [ဤ စာသွားချိုး ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာ-တို့၌ တွေ့ရတတ်၏၊ သတိပြုပါ။]

ဖူးသည်။ (ဟုတော့။) အဘိဇာနာမိ၊ သိတော်မူ၏။ (အမှတ်ရတော်မူ၏။) တကြ ပိ၊ ထို မင်းပရိသတ်၌လည်း။ မယာ၊ ငါသည်။ သန္နိသိန္နပုဗ္ဗဇ္ဇေဝ၊ ကောင်းစွာလည်း နေထိုင်ဖူးပြီ။ သလ္လပိတပုဗ္ဗဉ္စ၊ အတူလည်း စကားပြော အပ်ဖူးပြီ။ သာကစ္စာ စ၊ အဟူပြောဆိုခြင်းသို့လည်း။ (ဆွေးနွေးခြင်းသို့ လည်း။) သမာပဇ္ဇိတဗုဗ္ဗာ၊ ကောင်းစွာရောက်အပ်ဖူးပြီ။

တတ္ထ၊ ထို မင်းပရိသတ်၌။ တေသံ၊ ထိုမင်းတို့၏။ ဝဏ္ဏော၊ ပုံသဏ္ဌာန် သည်။ ယာဒိသကော၊ အကြင်ကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်။ (အကြင်သို့ 'သဘော ရှိသည်။) ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မယံ၊ ၏။ ဝဏ္ဏော၊ သည်။ တာဒိသကော၊ ထိုကဲ့သို့ ရှုအပ်သည်။ (ထိုသို့ သဘောရှိသည်။) ဟောတိ၊ [ဝဏ္ဏ-သဒ္ဓါသည် သဏ္ဌာန်-၏ ပရိယာယ်တည်း။] တေသံ၊ တို့၏။ ယာဒိသကော၊ သော။ သရော၊ အသံသည်။ ဟောတိ၊ မယံ၊ ၏။ တာဒိသကော သရော ဟောတိ။

ဓမ္မိယာ ကထာယ။ပ။ သမ္ပဟံသေမိ။ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် ရှင် လန်းစေတော်မူ၏။ [ပုဒ်စဉ် ၁၆၁-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။] ဘာသမာနံ စ၊ ဟောပြောတော်မူနေစဉ်လည်း။ ဝါ၊ ဟောပြောတော်မူနေသည်လည်း ဖြစ် သော။ မံ၊ ကို။ န ဇာနန္တံ၊ မသိကြကုန်။ (ကိံ။) အယံ၊ ဤသူသည်။

၁။ ယာဒိသကော တေသံ ဝဏ္ဏော။ ။ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် မင်းပရိသတ်၌ တရား ဟောတော်မူလျှင် ပတ္တမြားနားတောင်းစသော တန်ဆာဝတ်ဆင်၍ ဟောတော်မူသည် မဟုတ်ပါ။ ဘုရားရှင်၏ အသွင်သဏ္ဌာန်ဖြင့်သာ ထိုင်၍ဟောတော်မူပါသည်။ သို့ရာ တွင် တရားနာသော ပရိသတ်က မိမိတို့၏ ပုံသဏ္ဌာန်အတိုင်းပင် ဖူးမြင်ရ၍ မိမိတို့၏ စကားဖြင့်ပင် နာကြားရပေသည်။

ဗုတ်ချက်။ ။ဤစကားကိုထောက်၍ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် မြန်မာလူမျိုးတို့အား တရား ဟောတော်မူလျှင်လည်း တရားနာပရိသတ်က အလွန်တင့်တယ်သောမြန်မာပုံသဏ္ဌာန်၊ အလွန်သာယာသော မြန်မာ့စကားသံဖြင့် ဟောတော်မူနေ၏ဟု ထင်ကြရပေလိမ့် မည်။

၂။ မသိသော်လည်းတရားဟော။ ။ကိုယ်တော်မြတ်ကို ကွဲကွဲပြားပြား မသိသူတို့ အား နောင်အခါ၌ အထုံဝါသနာပါခြင်းအကျိုးငှာ တရားဟောတော်မူ၏။ ကိုယ် တော်မြတ်ကို သိအောင်ပြုလျက် တရားဟောတော်မူလျှင် ထိုသူတို့မှာ သာ၍ကြည်ညိုမှု သဒ္ဓါ-မဖြစ်ပေဘူးလားဟု မေးရောရိ၏။ ကိုယ်တော်ကိုသိအောင်မပြုပဲ တရားဟောမှ ပို၍ကြည်ညိုမှု သဒ္ဓါ-ဖြစ်မည်သူတို့အား (သိစေလျက် တရားဟောလျှင် သဒ္ဓါ-မဖြစ်မည် သူတို့အား) ထိုသို့မသိစေပဲ တရားဟောတော်မူရသည် ဟု မှတ်ပါ။

ဘာသတိ၊ ပြောဟောနေ၏။ ကော န ခေါ၊ အဘယ်သူနည်း။ ဒေဝေါ ဝါ၊ နတ်လေလော။ မနုဿော ဝါ၊ လူလေလော။ ဣတိ၊ ဤသို့မသိကြကုန်။ [လူလား နတ်လားဟု စဉ်းစားသော်လည်း မသိကြ-ဟူလို။]

ဓမ္မိယာ။ပ။ ဝပမ္ပဟံသေတွာ၊ ဤ။ အန္တရဓာယာမိ၊ ကွယ်ပျောက်တော်မူ၏။ [ပုဂံစဉ် ၁၅၁-အတိုင်း အကျယ်ဆိုပါ။] အန္တရဟိတံ စ၊ ကွယ်ပျောက်သွားသည်လည်း ဖြစ်သော။ မံ၊ န ဇာနန္တိ။ပ။ မနုဿော ဝါ'တိ။[ဗြဟ္မဏပရိသံ-စသော နောက်နောက်ဝါရ-တို့၌ ဤနည်းအတိုင်း ပေးပါ။] အာနန္နံ။ ပရိသာ၊ တို့သည်။ ဣမာအဋ္ဌ၊ တို့တည်း။

အဋ္ဌအဘိဘာယကန

၁၇၃။ အာနန္နံ။ အဘိဘာယတနာနိ၊ ဆန့်ကျင်ဘက်တရားတို့ကိုလည်းကောင်း၊ အာရုံတို့ကိုလည်းကောင်း လွမ်းမိုးနိုင်သော ပရိကံ ဉာဏ်-ဟူသော တည်ရာအကြောင်းရှိသော ဈာန်တို့သည်။ (တနည်း) အဘိဘာယတနာနိ၊ လွမ်းမိုးထိုက်သော အာရုံဟူသော တည်ရာအကြောင်းရှိသော ဈာန်တို့သည်။ (တနည်း) အဘိဘာယတနာနိ၊ အာရုံကိုလည်းလွမ်းမိုးတတ်၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ သုခဝိသေသ-တို့၏ တည်ရာအကြောင်းလည်း ဖြစ်သောဈာန်တို့သည်။ ဝါ၊ အာရုံကိုလည်းလွမ်းမိုးတတ်၊ မနာယတန မဗ္ဗိယတန-လည်း ဖြစ်သော သဗ္ဗမုယုတ္တ-ဈာန်တို့သည်။ ဣမာနိ အဋ္ဌ။ပ။ [အဘိဘာယတန-၏ ဝစနတ္ထ-ကို ဝိကာ၌ဖွင့်ထားပြီ။]

အဇ္ဈတ္တံ၊ မိမိသန္တာန်၌။ (မိမိ၏ ခန္ဓာကိုယ်၌ရှိသော ဆံပင် စသောရုပ်၌။) ရူပသညီ၊ ကသိုဏ်းရုပ်၌ဖြစ်သော ပရိကံ သညာ-ရှိသည်။ (ဟုတွာ။) ဧကော၊ အချို့သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပ သန္တာန်၌။ ပရိတ္တာနိ၊ ကျဉ်းငယ်ကုန်သော။ သုဝဏ္ဏဗုဗ္ဗဏ္ဍာနိ၊ ကောင်းသောအဆင်းရှိကုန်၊ မကောင်းသော အဆင်းရှိကုန်သော။ ရူပါနိ၊ ကသိုဏ်းရုပ်တို့ကို။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ [အပ္ပနာ-တည်းဟူသော ဈာန်စက္ခုဖြင့် ကြည့်ရှု၏။]

တာနိ၊ ထို ကသိုဏ်းရုပ်တို့ကို။ အဘိဘုယျ၊ လွမ်းမိုး၍။ (သမာပဇ္ဇတိ၊ ဝင်စား၏။) ဇာနာမိ၊ ငါသိနိုင်၏။ ပဿာမိ၊ ငါမြင်နိုင်၏။ ဣတိ ဝေ-

၁။ ကော န ခေါ အယ် ဘာသတိ။ "ကော မေ ဝန္တတိ မါဒါနိ"၌ ဝန္တတိ-ကို နာမ်ပုဒ်အဖြစ်ဖြင့် အနက်ပေးသကဲ့သို့၊ ဤ၌လည်း "ဘာသတိ၊ ပြောဟောနေသော။ အယ်-၍သကား။ ကော န ခေါ၊ အဘယ်သူပါနည်း။"၌သို့-တနည်းပေးနိုင်ပါသည်။

သည်။ ဤသို့သော သညာရှိသည်။ ဤသို့သော အာဘောဂသညာ စူးန သညာ-ရှိသည်။) ဟေတု။ [“အဘိဘုယျ၊ ရှိ။ သမာပဇ္ဇတိ၊ ဧ။”ဟု အဋ္ဌကထာ၌ ပါဌသေသ-တည့်၍ဖွင့်၏။ ထိုအတိုင်းပေးပါသည်။ (တနည်း) “အဘိဘုယျ၊ လှမ်းမိုးကာ ဝင်စားပြီး၍။” ဤသို့သော်လည်း ပေးပါ။] ထိုစဉ် ဤသည်ကား။ ပဌမံ သော။ အဘိဘာယတနံ၊ အဘိဘာယတန- တည်း။ [နောက်နောက်ဝါကျများ၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံပေးပါ။ ထူးရာ ၌သာ ရေးပါမည်။]

အဇ္ဈတ္တံ။ပ။ အပ္ပမာဏာနိ၊ တိုးပွားစေအပ်သော ပမာဏ-ရှိကုန်သော။ သုဝဏ္ဏဒဗ္ဗဏ္ဏာနိ၊ ကုန်သော။ ရူပါနိ ပဿတိ။ပ။

အဇ္ဈတ္တံ၊ ဌ။ အရူပသည်၊ ကသိုဏ်းရုပ်၌ဖြစ်သော - ပရိကံသညာ-ရှိသူ မဟုတ်သည်။ (ဟုတွာ) ။ပ။ ပဿတိ။ပ။ စတုတ္ထံ အဘိဘာယတနံ။

အဇ္ဈတ္တံ၊ အရူပသည် (ဟုတွာ) ကော။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ဌ။ နီလာနိ၊ အလုံးစုံ ညှိကုန်သော။ [အဆင်းအားဖြင့်လည်းညှိ၊ အမြင်အားဖြင့်လည်းညှိ၊ အရောင် အားဖြင့်လည်း ညှိသောအားဖြင့်၊ အလုံးစုံညှိကုန်သော။] နီလဝဏ္ဏာနိ၊ ညှိ သော အဆင်းရှိကုန်သော။ နီလနိဒဿနာနိ၊ တစ်နက်ညှိသည်ဖြစ်၍ မြင်အပ် ကုန်သော။ [တပါးသော အဆင်းတို့နှင့် မရောနှောပဲ အညှိသက်သက် ဖြစ်ကုန်သော။] နီလနိဘာသာနိ၊ ညှိသောအရောင် ရှိကုန်သော။ ရူပါနိ ပဿတိ။

သေယျထာပိ နာမ၊ ဥပမာ-မည်သည်ကား။ ဥမာပပ္ပံ၊ နှမ်းကြပ်ပွင့် သည်။ နီလံ၊ ညှိသည်။ နီလဝဏ္ဏံ၊ ညှိသောအဆင်းရှိသည်။ နီလနိဒဿနံ၊ ညှိသည်ဖြစ်၍ မြင်အပ်သည်။ နီလနိဘာသံ၊ ညှိသောအရောင်ရှိသည်။ ဟော တိ သေယျထာပိ၊ ဖြစ်သကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဝါ ပန၊ ဥပမာ-တနည်း ကား။ ဗာရာဏသေယျကံ၊ ဗာရာဏသီမြို့၌ ဖြစ်သော။ ဥဘာဘောဘာဂ ဝိမဋ္ဌံ၊ အတွင်းအပ နှစ်ဖို့အားဖြင့် ပြေပြစ်သော။ တံ ဝတ္ထံ၊ ထိုအဝတ် သည်။ နီလံ၊ သည်။ပ။ ဟေတိ သေယျထာပိ၊ ကဲ့သို့လည်းကောင်း။ ဧဝ မေဝ၊ ဤ အတူပင်။ အဇ္ဈတ္တံ။ပ။ ပဉ္စမံ အဘိဘာယတနံ။ [နောက်ဝါကျ များ၌ ဤသို့ အပြည့်အစုံပေးပါ။]

အဇ္ဈတ္တံ။ပ။ ပီတံနိ၊ အလုံးစုံရေကုန်သော။ပ။ ကဏီကာရပပ္ပံ၊ မဟာ လှေကားပန်းသည်။ပ။ ဆဋ္ဌံ အဘိဘာယတနံ။ အဇ္ဈတ္တံ။ပ။ လောဟိတကာနိ၊ နီကုန်သော။ပ။ ဗန္ဓုဇီဝကပပ္ပံ၊ မိုးစေ့ပန်းသည်။ပ။ သတ္တမံ အဘိဘာယတနံ။

အဇ္ဈတ္တံ။ပ။ ဩဒါတာနိ၊ ဖြူကုန်သော။ ဩသဓိတာရကော၊ သောက်ရွှားကြယ်သည်။ (သောကြာကြယ်သည်။) ။ပ။ အဋ္ဌမံ အဘိဘာယတနံ။ပ။

အမှာ။ ။အဘိဘာယတန - ရှစ်ပါးသည် အဘိဓမ္မ ဓမ္မသင်္ဂဏီ-ပါဠိတော်၌ တမျိုးဟောတော်မူ၏။ သရုပ်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ အဋ္ဌင်္ဂအဋ္ဌကထာအားဖြင့်လည်းကောင်း မတူပုံကို ဦးကာ၌လည်း ပြထား၏။ ထို့ကြောင့် အဘိဓမ္မာပါဠိတော် အဋ္ဌကထာ၊ ဦးကာနှင့် ဤ သုတ္တန်ပါဠိတော်၊ အဋ္ဌကထာ၊ ဦးကာတို့ကို တိုက်ဆိုင်၍ လေ့လာကြပါကုန်။

အဋ္ဌဝိမောက္ခ

၁၇၄။ မဟာနိဒါနသုတ် အဆုံး ပုဒ်စဉ် နံပါတ် ၁၂၉-၌ အနက် ရေးခဲ့ပြီ။

၁၇၅။ အာနန္ဒ။ ဧဝံ၊ သော။ သမယံ၊ ၌။ အဟံ၊ သည်။ ဥရုဝေလယံ၊ ဥရုဝေလ-တော၌။ ဝါ၊ အနီးဖြစ်သော။ နေရဉ္စရာယ၊ နေရဉ္စရာ-မည်သော။ နဇ္ဇာ၊ မြစ်၏။ တီရေ၊ ကမ်း၌။ အဇပါလနိဂြောဓေ၊ အဇပါလ-ညောင်ပင်၌။ အဘိသမ္မုဒ္ဓေါ၊ သစ္စာလေးပါးတရားတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပြီးသည်။ ဝါ၊ ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီးသည်။ (ဟုတွာ။) ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ။ (နောက်နောက် နေခြင်းတို့၏ ရှေးဦးစွာ။) ဝိဟရာမိ၊ နေတော်မူ၏။ [အဋ္ဌမသတ္တာဟ-၌ နေတော်မူသည်။]

အာနန္ဒ။ အထ ခေါ၊ ၌။ (ဥရုဝေလ-တော နေရဉ္စရာ- မြစ်ကမ်း အဇပါလ-ညောင်ပင်အောက်ဝယ် နေတော်မူရာ ထိုအခါ၌။) ။ပ။ သပ္ပကာ သိတံ။ [အဇပါလ-ညောင်ပင်အောက်၌ မာရ်နတ်လာ၍ ပရိနိဗ္ဗာန် စံဖို့ ရန် လျှောက်ပုံ၊ ကိုယ်တော်မြတ်က ပယ်တော်မူခဲ့ပုံကိုမိန့်သည်။]

၁၇၆။ အာနန္ဒ။ အဇ္ဇ၊ ယနေ။ ဣဒါနေဝ၊ ယခုအခါ၌ပင်။ စာပါလေ။ စေတိယေ၊ ၌။ပ။ ဘဂဝတောတိ။ [လွယ်ပြီ။]

၁၇၇။ ဝေံ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ လျှောက်အပ်သော်။ပ။ အဝေါစံ၊ မိန့်တော်မူခဲ့ပြီ။ (မိန့်တော်မူလိုက်ပြီ။) ။ပ။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိတိ။ပ။ တထာဂတေန၊ သည်။ သတေန၊ သတိမပြုတ် အမှတ်ရဇဉာ်မူသည်။ သမ္ပဇာနေန၊ သည်။ (ဟုတွာ။) အာယုသခါရော၊ ကို။ ဩဿဋ္ဌေ၊ စွန့်လွှတ်အပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

အာနန္ဒယာစနကထာ

၁၇၈။ ဧဝံ သို့။ ဝုတ္ထေ။ မိန့်တော်မူအပ်သော်။ပ။ ဒေဝမနုဿာနန္တိ။ [ပုဒ်စဉ်နံပါတ် ၁၆၇-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။] အာနန္ဒ။ အလံ။ မသင့်။ ဒါနိ။ ယခုအခါ၌။ တထာဂတံ။ ငါဘုရားကို။ မာယာစိ။ မတောင်းပန်နှင့်တော့။ [ပရိနိဗ္ဗာန် မစံသေးပဲ အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်နေနိုင်သို့ရန် မတောင်းပန်နှင့်တော့။] အာနန္ဒ။ ဒါနိ။ ဌံ။ တထာဂတံ။ ကံ။ ယာစနာယ။ တောင်းပန်ခြင်းငှာ။ အကာလော။ အခါမဟုတ်တော့။ ဣတိ။ ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ။ပ။

အာနန္ဒ။ တံ။ သည်။ တထာဂတဿ။ ငါဘုရား၏။ ဗောဓိံ။ လေးပါးသော မဂ်ဉာဏ်အရင်းခံလျက် ထိုးထွင်း၍ သိအပ်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကို။ သဒ္ဓဟသိ။ ယုံကြည်၏လော။ ဣတိ။ ဤသို့မေးတော်မူပြီ။ ဘန္တေ။ မြတ်စွာဘုရား။ ဧဝံ။ မှန်ပါ။ (ယုံကြည်ပါ၏။) အာနန္ဒ။ အထ။ ထိုသို့ ယုံကြည်လျှင်။ ကိဉ္စရဟိ။ အဘယ်ကြောင့်။ တံ။ သည်။ တထာဂတံ။ ကံ။ ယာဝတတိယကံသုံးကြိမ်တိုင်အောင်။ အဘိနိပ္ပိလေသိ။ နှိပ်စက်ရသနည်း။ (တောင်းပန်ရသနည်း။) ဣတိ။ ပြီ။

ဘန္တေ။ မေ။ သည်။ တေံ။ ဤအကြောင်းကို။ ဘဂဝတော။ ၏။ သမ္ပုခါ။ မျက်မှောက်တော်၌။ သုတံ။ ကြားအပ်ဖူးပါပြီ။ သမ္ပုခါ။ ጌ။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ။ နာယူအပ်ဖူးပါပြီ။ (ကိံ။ အဘယ်သို့ ကြားနာအပ်ဖူးသနည်း။) ယဿကဿစိ။ပ။ ကပ္ပိဝသေသံဝါတိ။ [၁၆၇-၌ ယနက်ရေးခဲ့ပြီ။]

အာနန္ဒ။ တံ။ (တေံ ဝစနံ။ ဤစကားကို။) သဒ္ဓဟသိ။ လော။ ဣတိ။ ပြီ။ ဧဝံ ဘန္တေ။ အာနန္ဒ။ တသ္မာ။ ကြောင့်။ (ဒုက္ကဋ် အပရစ္စံ-တိဉ္စ စပံ)။ တံ။ သည်။ (နာသက္ခိ နယာစိ-တိဉ္စစပံ။) တထာဂတေန။ သည်။ ဧဝံ။ ဩဠာရိကောသော။ နိမိတ္တေ။ ကံ။ ကယ်ရမာနေ။ အပ်သော်။ ဩဠာရိကေ ဩဘာသေ ကယ်ရမာနေ။ ပဋိဝိဇ္ဈိတံ။ ငှာ။ ယံ နာသက္ခိ။ အကြင်မစွမ်းနိုင်ခဲ့။ တိဉ္စတု ဘန္တေ။ပ။ ဒေဝမနုဿာနန္တိ။ ဟူ၍။ တထာဂတံ။ ကံ။ (ယံ)နယာစိ။ အကြင်မတောင်းပန်ခဲ့။ တေံ။ ဤသို့ အရိပ်အရောင်ကို အထင်အရှားပြုအပ်ပါလျက် မသိခြင်း။ မတောင်းပန်ခြင်းသည်။ တုယေဝ။ သင်၏သာ။ ဒုက္ကဋ်မကောင်း

၁။ ယံ တံ။ပ။အပရစ္စံ။ ။အာနန္ဒာ-ငါဘုရားသည် သင့်အား“အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်နိုင်၏”ဟု ထင်ထင်ရှားရှားကြီး အရိပ်နိမိတ်ပြုအပ်ပါလျက် ထိုအခါတုန်းက “အာယုကပ်ပတ်လုံး တည်တော်မူပါဘုရား”ဟု အသင် မတောင်းပန်ခဲ့။

သဖြင့် ပြုအပ်သော အမှုတည်း။ တေ၊ သည်။ တုယောဝ၊ ဇာတိ။ အပရဒ္ဓံ၊ ချိုယှဉ်းချက်တည်း။ [သြဋ္ဌာရိကေ-စသည်တို့၏အနက်ကို ၁၆၇-၌ ရေးခဲ့ပြီ။]

အာနန္ဒ။ တံ တထာဂတံ။ သစေ ယာစေယျာသိ၊ အကယ်၍တောင်းပန်အံ့။ (ထိုအခါတုန်းက တောင်းပန်အံ့။) (ဝေ သတိ။) တေ၊ သင်၏။ 'ရွှေ ယေဝ၊ နှစ်ခွန်းသာလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါစာ၊ တို့ကို။ တထာဂတော၊ သည်။ ပဋိက္ခိပေယျ၊ ပယ်မြစ်ရာ၏။ အထ၊ နှစ်ကြိမ်ပယ်ပြီးရာ ထိုအခါ၌။ တတိယကံ၊ သုံးကြိမ်မြောက်စကားကို။ (သုံးကြိမ်မြောက် တောင်းပန်စကားကို။) အဓိ ဝါသေယျ၊ လက်ခံရာ၏။ (လက်ခံရမည်သာ။) အာနန္ဒ။ တဿှ၊ ကြောင့် [ဣဟ၊ အနက်မရှိ။] တေ၊ ဤမတောင်းပန်ခြင်းသည်။ (ထိုအခါတုန်းက မတောင်းပန်ခြင်းသည်။ တုယောဝ၊ သင်၏သာ။ပ။ အပရဒ္ဓံ။

၁၇၉။ အမှာ။ ။ ငါသည် ဤ စာပါလစေတီ - ၌သာ ထို အကြောင်းကို မိန့်တော်မူသည် မဟုတ်သေး၊ အခြားအရပ်၌လည်း သင့်ကိုခေါ်၍ ထင်ရှားသော အရိပ်နိမိတ် ပြုခဲ့ပြီ။ ထို အရိပ်နိမိတ် ကိုလည်း သင် မသိခဲ့။ ထို အချက်သည် သင်၏ အပြစ်သာဖြစ်၏ဟု သောက-ကို ပယ်ဖျောက်ဖို့ရာ နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ရှင်အာနန္ဒာကို အပြစ်တင်ခြင်း အကျိုးငှာ ဧကမိဒါဟံ-စသည်ဖြင့် အရိပ်နိမိတ် ပြုခဲ့ရာဌာန များစွာကို ပြတော်မူသည်။ [တံဟံ=တံ အဟံ။ "တံ၊ သင့်ကို။" ဟု ဆိုပါ။]

၁၈၀။ အာနန္ဒ ။ပ။ တတ္ထေဝ ရာဇဂဟေ၊ ထို ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌ပင်။ ဂေါ တမ နိဂြောဓေ၊ ဂေါတမ-မည်သော နတ်၏နေရာ ညောင်ပင်၌။ ဝိဟရာမိ။ [တကြာပီ ခေါ တာဟံ အာနန္ဒ အာမန္တေသိ၊ ရမဏိယံ အာနန္ဒ ရာဇဂဟံ၊ ရမဏိယော 'အာနန္ဒ ဂေါတမ နိဂြောဓော၊ ယဿကဿစိ-စသည်ကို ပေ ယျာလ-မြှုပ်သည်။ နောက်နောက်၌ နည်းတူသိပါ။]

စောရပပါတေ၊ သူခိုး၊ ဓားမြ၊ သူပုန်တို့ကို ပစ်ချရာ ချောက်၌ ။ပ။ ဝေဘာရပဿေ၊ ဝေဘာရတောင်နိပါး၌။ သတ္တပဏ္ဍိဂဟာယံ၊ သတ္တပဏ္ဍိ- လိုက်ဂူ၌။ (စရည်းပင် ပေါက်ရာ လိုက်ဂူ၌။) ။ပ။ ဣသိဂိလိပဿေ၊ ဣသိဂိလိ-

၁။ သစေ တံပ။ အပရဒ္ဓံ။ ။ ထိုအခါတုန်းက တောင်းပန်လျှင် ငါဘုရားသည် သင်၏စကားကို နှစ်ကြိမ်လောက်သာ ပယ်နိုင်စရာရှိသည်။ သုံးကြိမ်မြောက်သော် လက်ခံရမည်သာ။ အာနန္ဒာ-ထိုအခါတုန်းက မတောင်းပန်ခြင်းသည် သင်၏ချွတ်ပွင်း ချက်သာဖြစ်သည်။

တောင်နံပါး၌။ ကာဠသိလာယံ၊ ကျောက်ညိုလိုက်ဂူ၌။ပ။ သီတဝနေ၊ ယင်း တိုက်တော၌။ သပ္ပသောဏှိကပဗ္ဗာရေ၊ မြေ၏ ပါးပျဉ်းနှင့်တူသော တောင် ဝှမ်း၌။ပ။

တပေါဒါရာမေ၊ တပေါဒါရုံကျောင်းတိုက်၌။ပ။ ကလန္ဒကနိဝါပေ၊ ရှဉ့်တို့အား အစာပေးရာ ဖြစ်သော။ [နိဝါပံ အဓံသု ဣတ္ထာတိ နိဝါပံ၊ ကလန္ဒကနံ နိဝါပံ ကလန္ဒကနိဝါပံ။] ဝါ၊ ရှဉ့်တို့အား အစားကြေး လျက် ဘေးမဲ့ပေးထားရာ ဖြစ်သော။ ဝေဠုဝနေ၊ ဝေဠုဝန်ဥယျာဉ်၌။ (ဝါးတောဥယျာဉ်၌။)။ပ။ ဇီဝကမ္မဝနေ၊ ဇီဝက-၏ သရက်ဥယျာဉ်၌။ပ။ မဒ္ဒကုစ္ဆိသ္မိံ၊ မဒ္ဒကုစ္ဆိအရပ်၌။မိဂဒါယေ၊မိဂဒါဝုန်တော၌။ (သားကောင်တို့ အား ဘေးမဲ့ပေးရာတော၌။)။ပ။

၁၀၁။ ၁၀၂။-လွယ်ပြီ။

၁၀၃။ အာနန္ဒ သဗ္ဗေဟေဝ ပိယေဟိ မနာပေဟိ။ပ။နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိတိ-ဟူသော။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ မယာ၊ သည်။ ပဋိကစ္စေဝ၊ စောငစောကပင်။ (ကြိုတင်၍ပင်။) အက္ခာတာ နနု၊ မိန့်တော်မူအပ်သည် မဟုတ်လော။

အာကာရဝါကျအနက်။ ။(ယသ္မာ၊ အကြင်ကြောင့်။) သဗ္ဗေဟေဝ၊ အလုံးစုံသလျှင်ဖြစ်ကုန်သော။ ပိယေဟိ၊ ချစ်အပ်ကုန်သော။ မနာပေဟိ၊ မြတ်နိုးအပ်ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့နှင့်။ နာနာဘာဝေါ၊ ဇာတ်ချင်းမတူ အမှု ကွဲပြား တသီးတခြားဖြစ်ရခြင်းသည်။ ဝိနာဘာဝေါ၊ မပြန်တမ်းသေခြင်း ဖြင့် ကွေ့ကွင်း၍ဖြစ်ရခြင်းသည်။ အညထာဘာဝေါ၊ တဝ-ချင်းကွဲပြား၍ တပါးသောအခြင်းအရာအားဖြင့် ဖြစ်ရခြင်းသည်။ (ဟောတိ။)

၁။ မဒ္ဒကုစ္ဆိသ္မိံ ။ မဒ္ဒကုစ္ဆိသ္မိံ-မည်သော။မိဂဒါယေ၊မိဂဒါဝုန်တော၌။ ဤသို့လည်းပေးပါ။ အဇာတသတ်မင်း ပဋိသန္ဓေနေစဉ် မယ်တော်ဖြစ်သူ ဝေဒေဟီ- မိဖုရားက ကိုယ်ဝန်ကျစေရန်အတွက် မိမိဝမ်းကို နှိပ်နယ်စေရာဖြစ်သောကြောင့် ထို ဥယျာဉ်သည် မဒ္ဒကုစ္ဆိ-မည်သည်။ အကျယ်ကို သာမညဖလသုတ္တဒ္ဒကထာ-၌ ကြည့်ပါ။

၂။ သဗ္ဗေဟေဝ။ပ။ဝိဇ္ဇတိတိ။ ။အာနန္ဒာ-ငါဘုရားသည် ဤ အကြောင်းအရာကို စောစောကပင် ပြောအပ်သည် မဟုတ်လော။ အလုံးစုံသော ချစ်အပ်သူ မြတ်နိုးအပ် သူတို့နှင့် အမျိုးမျိုးကွဲကွာ၍ ဖြစ်ရခြင်းသည် ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတို့၏ သဘောပင်ဖြစ်၏။ ဖြစ်ခြင်းသဘောရှိသော ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ-ဟူသမျှသည် (ငါ ဘုရား၏ ခန္ဓာပင် ဖြစ်စေ ကာမူ) မပျက်ပါစေနှင့် ဟု-တောင့်တ၍ မရနိုင်။

တံ၊ ထို့ကြောင့်။ [အဋ္ဌကထာ၌ “တသ္မာ” ဟု ဖွင့်သည်။] ဧတ္ထ၊ ဤ ခန္ဓာအစဉ်၌။ (ပါရမီတော်တို့ကိုဖြည့်၍ သဗ္ဗညုတဉာဏ်ကိုရပြီးနောက် ဓမ္မ စကြာတရားဟော၊ အစုံအစုံသော တန်ခိုးပြာဋိဟာကိုပြု၊ တာဝတိံသာ-နတ် ပြည်သို့ တက်နိုင်သော ငါဘုရား၏ခန္ဓာအစဉ်၌လည်း။) ယံ တံ၊ အကြင် တရားသည်။ (အကြင် ရုပ်နာမ်ခန္ဓာသည်။) ဇာံတံ၊ ဖြစ်၏။ ဘူတံ၊ ထင်ရှား ၏။ သင်္ခတံ၊ ကံ-စသောအကြောင်းတရားတို့သည် ကောင်းစွာရောက်၍ ပြုပြင် အပ်၏။ ပလောကဓမ္မံ၊ ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိ၏။ (ဖရိဖရံ ပျက်စီးခြင်းသဘော ရှိ၏။)

တံ၊ ထိုဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းရှိသော တရားသည်။ (ရုပ်နာမ် ခန္ဓာသည်။) ဝတ၊ စင်စစ်။ မာပလုဇ္ဇိ၊ မပျက်စီးပါစေနှင့်။ ဣတံ၊ သို့တောင့်တခြင်းကို။ ဝါ၊ တောင်းတတိုင်း။ ကုတော၊ အဘယ်အကြောင်းကြောင့်။ ဝါ၊ အဘယ်မှာ။ လဗ္ဗာ၊ ရအပ် ရနိုင်ပါအံ့နည်း။ ဧတံ ဌာနံ၊ ဤသို့ တောင်းတအပ်သည့် အတိုင်း ရနိုင်ခြင်း၏ အကြောင်းသည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိနိုင်။

အာနန္ဒန္တံ၊ တိထာဂတေန၊ သည်။ ယံ ဧတံ၊ အကြင်သို့သော ဤ အာယု သင်္ခါရကို။ စတ္ထံ၊ စွန့်အပ်ပြီ။ ဝန္တံ၊ ထွေးအန်အပ်ပြီ။ မုတ္တံ၊ လွှတ်အပ်ပြီ။ ပဟိနံ၊ ပယ်အပ်ပြီ။ ပဋိနိဿန္တံ၊ အကြွင်းမဲ့ စွန့်အပ်ပြီ။ [ဤ စကားတော် ကို ထင်ရှားစေလို၍ ဩဿဋ္ဌော အာယုသင်္ခါရော-ဟု ဆက်၍ မိန့်တော်မူ သည်။ ရှေးနိဿယ၌ကား ယံ ကိလေသဇာတံ-ဟု စွဲသည်။]၊ အာယုသင်္ခါ ရော၊ ကိ။ ဩဿဋ္ဌော၊ စွန့်လွှတ်အပ်ပြီ။ ဧကေသေန၊ တခုသော အဖို့အား ဖြင့်။ ဝါစာ၊ စကားကို။ ဘာသိတာ၊ မိန့်တော်မူအပ်ပြီ။ (ကိံ)၊ နစိရံ ။ပ။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတီတိ၊ ဟူ၍။ (ဘာသိတာ။)

တဉ္စ၊ ထို ထွေးအန်အပ်ပြီးသော အာယုသင်္ခါရ-ကိုလည်း။ ဝါ၊ ထို မိန့်တော်မူအပ်သော စကားကိုလည်း။ တထာဂတော၊ သည်။ ဇီဝိတံဟေတု၊ အသက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ပုန၊ တဖန်။ ပစ္စာဝမိဿတိ၊ ပြန်၍ ပျိုလိမ့်မည်။ ဣတိ ဧတံ ဌာနံ၊ ဤ အကြောင်းသည်။ န ဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။

၁။ ယံ ပနေတံ။ပ။ ဝိဇ္ဇတိ။ ။အာနန္ဒန္တံ-အသက် ဇီဝိတံ-ကို ပြုပြင်နိုင်သော ဇလ သမာပတ်ကို သုံးလလွန်လျှင် မဝင်စားတော့အံ့-ဟု စွန့်လွှတ်တော်မူအပ်ပြီ။ သုံးလ လွန်လျှင် ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော့မည် ဟူသောစကားကို အမှန်ပင် ပြောဆိုအပ်ပြီ။ ထို စွန့်လွှတ်အပ်ပြီးသော အာယုသင်္ခါရ-နှင့် ပြောအပ်ပြီးသော ထိုစကားကို ငါဘုရား သည် အသက်ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သော်မှလည်း ပယ်ဖျက်တော့မည်-မဟုတ်။

[ထွေးအန် အပ်ပြီးသော အာယုသင်္ခါရုနှင့် စကားကို အသက် ဟူသော အကြောင်းကြောင့်သော်မှ ပြန်၍ ပယ်ဖျက်လိမ့်မည် မဟုတ်-ဟူလို။]

အာနန္ဒ။ အာယာမ၊ လာ-သွားကြစို့။ ယေန၊ ဤ။ မဟာဝန်၊ မဟာဝန် တောသည်။ ဝါ၊ တောကြီးသည်။ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာ၊ အံ့ထုတ် တပ်အပ် သော ဂန္ဓကုဋ္ဌိ-ကျောင်းသည်။ ဝါ၊ ကုဋ္ဌာဂါရသာလာ-ကျောင်းတိုက် သည်။ (အတ္ထံ။) [ကုဋ္ဌာဂါရသာလာ-ပုဒ်၏အဖွင့်ကို 'ပါရာဇိကဏ် ဘာသာ ဋီကာ တတိယအုပ်၊ စာမျက်နှာ ၁၄၀-၌ ပြထားပြီ။] တေန၊ မဟာဝန် တော ကုဋ္ဌာဂါရသာလာ-ရှိရာ ထိုအရပ်သို့။ ဥပသက်မိဿာမ၊ သွားကြစို့။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ပ။ဥပသက်မိ။

ဥပသက်မိတွာ။ပ။အာမန္တေသိ။ (ကိ။) အာနန္ဒ။ တံ၊ သည်။ ဂစ္ဆ သားချေ။ ယာဝတိကာ၊ အကြင်မျှ အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သော။ တိက္ခယ တို့သည်။ ဝေသာလိံ၊ ကို။ ဥပနိဿာယ၊ မှီ၍။ ဝိဟရန္တိ၊ နေကြကုန်၏။ တေ သဗ္ဗေ၊ ထို အလုံးစုံသော ရဟန်းတို့ကို။ ဥပဋ္ဌာနသာလာယံ၊ ဆည်း ကပ်ရာ တန်ဆောင်း၌။ သန္နိပါတေဟိ၊ စည်းဝေးစေလော့။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ပ။သန္နိပါတာ ပေတွာ၊ စည်းဝေးစေပြီး၍။ပ။ဘန္တေ။ ဘိက္ခု သံဃော၊ သည်။ သန္နိ ပတိတော၊ စည်းဝေးနေပါပြီ။ ဘန္တေ။ ဒါနိ၊ ၌။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ယဿ၊ အကြင် ကြွတော်မူခြင်း၏။ ကာလံ၊ အချိန်ကို။ မညတိ၊ သိတော်မူ၏။ (တံ၊ ထို ကြွတော်မူချိန်ကို။ ကရောတု ပြုတော်မူပါ။) ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။ [ရှေးနိဿယ-၌ “ယဿ ဓမ္မ ဒေသနာ ကရဏဿ၊ အကြင်တရားဟောခြင်းကို ပြုခြင်း၏။ ကာလံ မညတိ၊ တံ ဓမ္မဒေသနံ ကရောတိ”ဟု ပေးသည်။]

.၁၄၄။ အထ ခေါ၊ ၌။ (လျှောက်ထားရာထိုအခါ၌။)။ပ။အာမန္တေသိ။ (ကိ။) ဘိက္ခဝေ။ ဘိက္ခုတို့။ ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာ အားဖြင့်။ (ကောင်းမွန်စွာ သင်ယူ၍ အာသေဝန-စသော အမှုကိုပြုလတ်သော်။) ဣဒံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ သိက္ခာသုံးရပ် သိမ်းယူအပ်သည့် မြတ်သောအကျင့် ဟူသော ဤသာသနာတော်သည်။ အဒ္ဓနိယံ၊ ရှည်သောကာလကိုခံသည်။ ဝါ၊ မြဲမြံ တည်တံ့ အရှည်ခံသည်။ စိရဋ္ဌိတိကံ၊ ကြာမြင့်စွာတည်ခြင်းရှိသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။

တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ ဣယ၊ ဤ သာသနာတော်၌။ (အာသေဝိတဗ္ဗ- စသည်၌ စပ်။) ယေ တေ ဓမ္မာ၊ အကြင်တရားတို့ကို။ မယာ၊ သည်။ အဘိညာ၊ ထူးသော ဉာဏ်ဖြင့် သိ၍။ ဒေသိတာ၊ ဟောတော်မူအပ်ကုန် ပြီ။ (တထာ၊ ထို သာသနာတော်၏ အဒ္ဓနိယ စိရဋ္ဌိတိက-ဖြစ်နိုင်လောက်

အောင်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။)၊ တေ၊ ထို တရားတို့ကို။ ဝေါ၊ သင် တို့သည်။ သာဓုကံ၊ ကောင်းမွန်စွာ။ ဥက္ကဟေတု၊ သင်ယူပြီး၍။ အာသေဝိတဗ္ဗာ၊ မှီဝဲထိုက်ကုန်၏။ (နေ့စဉ် အမြဲ ကျင့်ထိုက်ကုန်၏။) ဘာဝေတဗ္ဗာ၊ မိမိသန္တာန်၌ ဖြစ်စေထိုက်ကုန်၏။ ဗဟုလိကာတဗ္ဗာ၊ ကြိမ်ဖန်များစွာ ပြုထိုက် ကုန်၏။

တံ၊ ထို ကြာမြင့်စွာ၊ ကာလပတ်လုံး တည်ခြင်းသည်။ ဗဟုနေဟိတယ၊ ၄၁။ပ။ ဒေဝမနုဿာနံ၊ တို့၏။ အတ္တာယ၊ ဟိတယ။ သုခါယ။ အသ္မံ၊ ဖြစ်ရာ၏။ [ပုန်စဉ် ၁၆၇-အတိုင်း အကျယ်ဆိုပါ။] (တနည်း) ဘိက္ခဝေ။ တသ္မာ၊ ကြောင့်။ ဣဟ၊ ဤ။ပ။ဗဟုလိကာတဗ္ဗာ၊ ကုန်၏။ ယထာ၊ ယင်းသို့ ကောင်းမွန်စွာသင်ယူ၍ အာသေဝန-စသော အမှုကို ပြုအပ်သော်။ ဣဒံ ဗြဟ္မစရိယံ၊ သည်။ပ။အသ္မံ။ ဤသို့လည်း “ယထာ” ကို နိယမဝါစက-ကြံ၍ တနည်း ပေးပါ။ [“ကတမေစ” စသော ပုစ္ဆာဝါကျ၌ အနက် လွယ်ပြီ။]

သေယျထိဒံ၊ ထို တရားတို့ဟူသည် အဘယ်နည်း။ စတ္တာရော၊ လေးပါး ကုန်သော။ သတိပဋ္ဌာနာ၊ သတိပဋ္ဌာန် တို့လည်းကောင်း။ပ။၊ အရိယော၊ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာသော။ ဝါ၊ ဖြစ်သန့်ရှင်း အပြစ်ကင်းသော။ ဝါ၊ မြတ်သော။ အဋ္ဌဂီကော၊ ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်လည်းကောင်းတည်း။ ဘိက္ခဝေ။ ယေ၊ အကြင်တရားတို့ကို။ပ။ဗဟုလိ ကာတဗ္ဗာ။ ယထာ၊ လတ်သော်။ပ။အသ္မံ။ တံ၊ သည်။ပ။ဟိတယ။ အသ္မံ၊ မယာ၊ သည်။ အဘိညာ၊ ၍။ ဒေသိတာ၊ အပ်ကုန်သော။ တေ ဓမ္မာ၊ ထို တရားတို့ဟူသည်။ ဣမေ ခေါ၊ ဤသည်တို့တည်း။ (ဤဗောဓိ ပက္ခိယ-တရား သုံးဆယ်ခုနစ်ပါးတို့တည်း။)

၁၀၅။ အထ ခေါ၊ ၌။ (မိန့်တော်မူပြီးရာ ထို အခါ၌)။ပ။ အာ မန္တေသိ။ (ကို။)။

ဘိက္ခဝေ။ ဟန္တ၊ တိုက်တွန်းတော်မူ၏။ ဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဝေါ၊ အသင်တို့အား။ အာမန္တယာမိ၊ သိစေတော်မူခဲ့မည်။ ဝါ။

၁။ အမန္တယာမိ ဝေါ။ “ဝေါ”ကို ကစွည်း၊ ရူပသိဒ္ဓိတို့၌ “အာရောစနတ္ထ- သဗ္ဗဒါနံ” ဟု ဆို၏။ ထို့အလို “ဝေါ၊ သင်တို့အား။ အာမန္တယာမိ၊ သိစေတော်မူ ခဲ့မည်။ ဝါ၊ မှာတော်မူခဲ့မည်။” ဤသို့ပေးပါ။ သဒ္ဓနီတိ သုတ္တမာလာ၊ ‘ကာရက ၅၅၄-သုတ် အဖွင့်၌ကား အာမန္တနတ္ထ-၌ ဒုတိယာ-သာ များသောကြောင့် ‘ဟန္တ ဒါနိ ဘိက္ခဝေ၊ အာမန္တယာမိ ဝေါ’၌ ‘ဝေါ’ကိုလည်း စတုတ္ထိ-မဟုတ် ‘ဒုတိ ယာ-သာ’ ဟု ဆုံးဖြတ်တော်မူသည်။ ထို အလို ‘ဝေါ၊ သင်တို့ကို။’ ဟု ပေးပါ။

အသိပေးတော်မူခဲ့မည်။ သင်္ခါရာ၊ ရုပ်နာမ်နှစ်ဝ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝယဓမ္မာ၊ ပျက်စီးခြင်း သဘောရှိကုန်၏။ အပ္ပမာဒေန၊ ပမာဒ-၏ ဆန့်ကျင်ဘက်သတိဖြင့်။ ဝါ၊ မမေ့မလျော့ မပေါ့မဆသော သတိဖြင့်။ သမ္မာဒေထ၊ အလုံးစုံသောကိစ္စတို့ကို ပြီးစီးစေကြလော့။ (ပြီးစီး အောင် ကြိုးစားကြကုန်လော့။)

န စိရံ ။ပ။ ပရိနိဗ္ဗာယိသတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော့မည်။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ဣဒ မဝေါ စ။ပ။ သတ္တာ။ [ပုဒ်စဉ် ၁၅၅-ကို နည်းမှီ၍ ပေးပါ။] (ကို။) ပရိပက္ခော ဝယော မယံ။ပ။ ဒုက္ခဿန္တံ ကရိသတိတိ-ဟူ၍။ (အဝေါစ။)

ဂါထာအနက်။ ။(၁) (ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခုတို့။) မယံ၊ ငါဘုရား၏။ ဝယော၊ အရွယ်တော်သည်။ ပရိပက္ခော၊ ကြီးရင့်ပြီ။ မမ၊ ၏။ ဝိဝိတံ၊ အသက်သည်။ ပရိတ္တံ၊ နည်းပြီ။ (အနည်းငယ်သာ ကျန် တော့သည်။) ဝေါ၊ အသင်တို့ကို။ ပဟာယ၊ စွန့်ခွါ၍။ ဂမိဿာ မိ၊ သွားရတော့မည်။ မေ၊ ငါဘုရားသည်။ အတ္တနေော၊ မိမိ၏။ သရဏံ၊ အားကိုးရာကို။ ကတံ၊ ပြုတော်မူအပ်ပြီ။ (ပြုတော်မူ ပြီးပြီ။)

(၂) ဘိက္ခဝေ၊ ဘိက္ခုတို့။ (တုမေ။) အပ္ပမတ္တာ၊ မမေ့မလျော့သူ တို့သည်။ သတိမန္တော၊ သတိရှိသူတို့သည်။ (အရာရာ၌ သတိထား ကုန်သည်။) သုသိလော၊ ကောင်းသော သီလရှိသူတို့သည်။ (သီလ စင်ကြယ်သူတို့သည်။) ဟောထ၊ ဖြစ်ကြကုန်လော့။ သုသမာဟိတ သင်္ကပ္ပာ၊ ကောင်းစွာ အာရုံ၌ ထားအပ်သော အကြံရှိသူတို့သည်။ (သမာဓိ တရား ကောင်းစွာထား၍ ကောင်းသော အကြံရှိသူတို့ သည်။ ဟုတွာ။) သစိတ္တံ၊ မိမိစိတ်ကို။ အနုရက္ခထ၊ အစဉ်မပြတ် စောင့်ရှောက်ကြကုန်လော့။

(၃)။ ယော၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဣမသ္မိံ၊ ဓမ္မဝိနယေ၊ တရား သဖြင့် ဆုံးမရာ ဤသာသနာ၌။ အပ္ပမတ္တာ၊ မမေ့မလျော့သူသည်။ (ဟုတွာ။) ဝိဟသတိ၊ နေရစ်လိမ့်မည်။ ဒသာ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဇာတိ သံသာရံ၊ ဇာတိ-တည်းဟူသော သံသရာကို။ ဝါ၊ ပဋိ သန္ဓေ-နေရခြင်းဟူသော သံသရာကို။ ပဟာယ၊ ပယ်စွန့်၍၊ ဒုက္ခဿ၊

တေဘူမက ဝဋ်ဒုက္ခ၏။ အန္တံ၊ အဆုံးကို။ ကရိယတိ။ ပြုနိုင်လိမ့်မည်။ [ဝိဟယတိ-၌ ဝိ+ဟရ ဓာတ်+ယတိ-ဝိဘတ်၊ ကွစိဓာတု-ဖြင့် ဓာတုန်(ရ်)ကို ချေပါ။]

တတိယော၊ သုံးခုမြောက်သော။ ဘာဏဝါရော၊ ဘာဏဝါရတည်း။

နာဂါပလောကီတ

၁၈၆။ အထ ခေါ။ပ။ ပိဏ္ဏပါတ ပဋိက္ကန္တော (ဟုတ္တာ) [ပုဂံစဉ် ၁၆၆-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။] နာဂါပလောကီတံ၊ ဆင်ပြောင်ကြီး၏ ပြန်၍ ကြည့်ခြင်းနှင့်တူသော ကြည့်ခြင်းကို။ ဝါ၊ ဆင်ပြောင်ကြီး၏ ကြည့်ခြင်းနှင့်တူသော ကြည့်ခြင်းမည်လောက်အောင်။ ဝေသာလီ၊ ကို။ အပလောကေတွာ၊ ကြည့်တော်မူ၍။ အာယသ္မန္တံ အာနန္ဒံ၊ အာမန္တေသိ။ (ကိ။) အာနန္ဒ။ ဣဒံ၊ ဤ ကြည့်တော်မူခြင်းသည်။ တထာဂတဿ၊ ၏။ ဝေသာလိယာ၊ ကို။ ပစ္စိမကံ၊ နောက်ဆုံး၌ဖြစ်သော။ ဒဿနံ၊ ကြည့်၍ခြင်းသည်။ ဘဝိယတိ၊ လိမ့်မည်။ အာယာမာ နန္ဒ။ ယေန၊ ၌။ ဘဏ္ဍဂါမေ၊ ဘဏ္ဍရွာသည်။ (အတ္ထိ။)။ပ။ ပစ္စယောသိ။

၁။ နာဂါပလောကီတံ။ ။ [နာဂ-ဆင်ပြောင် + အပလောကီတ - လှည့်ကြည့်ခြင်း။] လူအများ၏ အရိုးဆက်ပုံသည် “တောဆက်” ဖြစ်၏။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါတို့၏ ဆက်ပုံမှာ “ချိတ်ဆက်” ဖြစ်၍ ဘုရားရှင်တို့၏ ဆက်ပုံမှာမူ “သံကွင်းချင်းဆက်သကဲ့သို့ “ကွင်းဆက်” ဖြစ်သည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဝေသာလီ-မြို့မှ ထွက်တော်မူကာနီးဝယ် မြို့တံခါးပေါက်၌ ရပ်တော်မူ၍ ဝေသာလီ-မြို့ကို ကြည့်တော်မူလို၏။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ အရိုးဆက်တို့သည် “ကွင်းဆက်” ဖြစ်ရကား ဦးခေါင်းတော်ချည်း လှည့်၍ ကြည့်လို့မဖြစ်။ (ဟင်တို့သည် နောက်ကိုကြည့်လိုသောအခါ တကိုယ်လုံး လှည့်၍ ကြည့်ရသကဲ့သို့) ကိုယ်တော်ပါ လှည့်၍ ကြည့်ရပေတော့မည်။

ထိုသို့ မလှည့်ရအောင် “ဝေသာလီ-မြို့ကို လှည့်၍ ကြည့်တော်မူမည်” ဟု စိတ်တော်ပြန်သည်နှင့် တပြိုင်နက် ဤမြေကြီးက အိုးလုပ်သောစက်ကဲ့သို့လည်၍ မြတ်စွာဘုရားကို ဝေသာလီ-မြို့ဘက်သို့ မျက်နှာမူမိအောင် ပြုပေးလိုက်သည်။ ထို အဓိပ္ပာယ်ကိုပင် ရည်ရွယ်၍ “နာဂါပလောကီတံ ဝေသာလီ အပလောကေတွာ” ဟု သံဂါယနာတင်သော ဝေရ်တို့ မိန့်သည်။ [နာဂါပလောကီတံ-၌ ဒုတိယာဝိဘတ်ကို ကြိယာဝိသေသန-အနက်မှာ သက်ပါ။]

မှတ်ချက်။ ။ ဝေသာလီမင်းတို့သည် သုံးနှစ်လွန်မြောက်သောအခါ အဇာတသတ်ပင်းနှင့်စစ်ဖြစ်၍ ပျက်စီးကြလိမ့်မည်။ မြတ်စွာဘုရား နောက်ဆုံးကြည့်တော်မူကြောင်းကို

အထ ခေါ်၊ ဌှံ။ (မိန့်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌။) ဘဂဝါ၊ သည်။ မဟတာ၊ များစွာသော- ဘိက္ခုသံဃေန၊ ရဟန်းအပေါင်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ-အတူ။ ယေန၊ ဌှံ။ ဘဏ္ဍဂါမော၊ သည်။ (အတ္ထိ။) တံ၊ ဘဏ္ဍ-ရွာရှိရာ ထိုအရပ်သို့။ အဝ သရိ၊ ရောက်တော်မူပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တတြ ဘဏ္ဍဂါမေ၊ ထိုဘဏ္ဍ-ရွာ၌။ ဝိဟရတိ။ တတြ၊ ဘဏ္ဍ-ရွာဝယ် နေတော်မူရာ ထိုအခါ၌။ ပ။ စတုနံ။ ပ။ ပုနဗ္ဗဝေါတိ။ [ပုဂံစဉ်နိပါတ် ၁၅၅-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]

ဣဒ မဝေါစ။ ပ။ သတ္တာ။ [ပုဂံစဉ် ၁၅၅-၌ ရေးခဲ့ပြီ။] (ကို။)

ဂါထာအနက်။ ။ (၁)။ (အနတ္တရံ၊ မိမိထက်မြတ်သောတရား မရှိသော။ ဝါ၊ အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော။) သီလံ၊ သီလ-ကိုလည်းကောင်း။ [အနတ္တရာ-ကို လိင်ပြင်၍ လိုက်သည်။] (အနတ္တရော၊ သော။) သမာဓိံ၊ ကိုလည်းကောင်း။ (အနတ္တရာ။) ပညာ စ၊ ကိုလည်းကောင်း။ အနတ္တရာ၊ သော။ ဝိမုတ္တိံ စ၊ အရဟတ္တဖိုလ်ကိုလည်းကောင်း။ [သီလ သမာဓိ ပညာ-အရ လောကုတ္တရာကို ယူပါ။] ဣမေ ဓမ္မာ၊ ဤတရားတို့ကို။ ယသဿိနာ၊ များသောအခြံအရံ ရှိတော်မူသော။ ဂေါတမေန၊ အနွယ်အားဖြင့် ဂေါတမ-မည်တော်မူသော-မြတ်စွာဘုရားသည်။ အနုဗုဒ္ဓါ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူအပ် ကုန်ပြီ။

(၂)။ ဣတိ၊ ဤ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ ဗုဒ္ဓေါ၊ ဘုရား ရှင်သည်။ အဘိညာယ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့အား။ ဓမ္မံ၊ ကို။ အက္ခာသိံ၊ ဟောတော်မူပြီ။ ဒုက္ခဿ၊ တေဘူမက-ဝဋ် ဒုက္ခ၏။ အန္တကရော၊ အဆုံးကို ပြုတော်မူတတ်သော။ စက္ခုမာ၊ ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ သမန္တနှင့် ဒိဗ္ဗမံသာ ငါးဖြာသော စက္ခုရှိတော်မူသော။ သတ္တာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပရိနိဗ္ဗာတော၊ ကိလေသာခပ်သိမ်း အေးငြိမ်းတော်မူပြီ။

ကြားရသောအခါ ထိုနေရာ၌ စေတီ-တည်၍ ကိုးကွယ်ခြင်းအားဖြင့် အကျိုးများလိမ့်မည်။ ဤသို့ကြံ၍ (အခြားနိမ္မိ ဝှက်တော်မူသောအခါ နာဂါပလောကီတ - အကြည့်မျိုး ကြည့်တော်မူမည်) ဝေသာလီ-မြို့မှ ထွက်တော်မူရာ၌သာ ကြည့်တော်မူသည်။ [အကျယ် ကို အဋ္ဌကထာမှာ ကြည့်။]

၁။ စက္ခုမာ။ ။ စက္ခု-သရုပ်ကို ဤနီကာနှင့် စတုတ္ထဂုံတ္တရာ၊ ၁-ဝဂ်၊ ၁-သုတ် နီကာတို့၌ “ဗုဒ္ဓဓမ္မ သမန္တနှင့် ဒိဗ္ဗမံသာ ငါးဖြာသောစက္ခု” ဟု ဖွင့်၏။ အနိန္ဒ နေရာ၌ “မံသ” မပါဘဲ “ပညာ စက္ခု” ယည်၍ “စက္ခုမာ၊ ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ သမန္တနှင့် ဒိဗ္ဗ ပညာ ငါးဖြစ်မျက်ရှု ဣဏ်စက္ခု-ရှိတော်မူသော” ဟုလည်း ဖွင့်ကြသည်။ [ဤစက္ခု-တို့၏ အကျယ်သည် အဋ္ဌသာလိနိ၊ ရူပကဏ္ဍ၊ ဒုကနိဒ္ဒေသ-၌ ပါ၏။]

ဘဂဝါ၊ သံညံ၊ တကြာ ပိ ဘဏ္ဍဂါမေ၊ ဌိလည်း။ ဝိဟရန္တော။ပ။ အဝိဇ္ဇာသဝါတိ။[ပုန်စဉ် ၁၄၂-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]

စတုမဟာပဒေသကထာ

၁၈၇။ အထ ခေါ၊ ဌိ။ ဘဂဝါ။ ဘဏ္ဍဂါမေ၊ ဌိ။ ယထာဘိရန္တံ၊ ကျွတ်ထိုက်ကြသား ဝေနေများကို ထောက်ထားရှုမျှော် အလိုတော်အတိုင်း။ ဝိဟရိတွာ၊ နေတော်မူပြီး၍။ပ။ ယေန၊ ဌိ။ ဟတ္ထိဂါမော၊ ဟတ္ထိ-ရွာသည်။ (အတ္ထိ။)။ပ။ အဗ္ဗဂါမော၊ အဗ္ဗ-ရွာသည်။ပ။ ဇမ္ဗုဂါမော၊ ဇမ္ဗု-ရွာသည်။ ပ။ ယေန၊ ဌိ။ ဘောဂနဂရံ၊ ဘောဂ-မြို့သည်။ (အတ္ထိ။)။ပ။ ဘောဂနဂရေ၊ ဌိ။ အာနန္ဓေ၊ အာနန္ဒ-မည်သော။ စေတိယေ၊ စေတီ၌။ (လူတို့ သိမှတ် သစ်ပင်မြတ်ဟု ဆည်းကပ်မြတ်နိုး ကိုးကွယ်အပ်သော နတ်ရဲသစ်ပင် ၌။) ဝိဟရတီ။

အမှာ။ ။ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဘဏ္ဍရွာ၌ နေသင့်သမျှ နေတော်မူ ပြီး၍ ဟတ္ထိရွာသို့လည်းကောင်း၊ အဗ္ဗရွာသို့လည်းကောင်း၊ ဇမ္ဗုရွာသို့ လည်းကောင်း ဘောဂမြို့သို့လည်းကောင်း ကြွတော်မူသည်။ ဘောဂ မြို့သို့ ရောက်တော်မူ၍ အာနန္ဒစေတီ၌ သီတင်းသုံးတော်မူသည်။

တကြ၊ ဘောဂ-မြို့ အာနန္ဒ-စေတီဝယ် သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ ၌။ပ။အာမန္တေသိ။ (ကိ။) ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ စတ္တာရော၊ လေးပါးကုန် သော။ မဟာပဒေသေ၊ မဟာပဒေသ-တို့ကို။ ဒေသေဿာမိ၊ ဟောတော် မူမည်။ [“မဟာပဒေသေ၊ ကျယ်ဝန်းသော တရားတော်၏ တည်ရာဌာန တို့ကို။(တနည်း)ကြီးမြတ်သော ညွှန်ပြအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ရှိသော အကြောင်း တို့ကို” ဟု သဒ္ဓတ္ထ-ဆိုပါ။]

၁။ မဟာ ပဒေသေ။ ။ [မဟာ၊ ကျယ်ဝန်းသော+ပဒေသ၊ တရားတော်၏ တည်ရာဌာန။] ပဒေသ-ကို အဋ္ဌကထာ၌ “ဩကာသ” ဟု ဖွင့်၍ ဦးကာ၌ “ဌာန” ဟု ဖွင့်သည်။ အကြင် ဌာနတို့၌ တည်စေအပ်သောဓမ္မကို ယုံမှားမရှိသောအားဖြင့် ဆုံးဖြတ်အပ်၏။ ဓမ္မကို တည်စေတတ်သော ထိုကျယ်ဝန်းသော အရာဌာနတို့ သည် “မဟာပဒေသ” မည်၏။

တနည်း။ ။ [မဟာ+အပဒေသ။] အပဒိသိယန္တေတိ အပဒေသာ။ ညွှန်ပြ အပ်သော ဘုရားအစရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့။မဟန္တာ+အပဒေသာ ယေသန္တိ မဟာပဒေ သာ၊ ဘုရား အစရှိသော ကြီးကျယ် မြင့်မြတ်သော ညွှန်ပြအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်ရှိသော အကြောင်းအရာတို့။ [ညွှန်ပြအပ်သော ပုဂ္ဂိုလ်များကား ပါဠိတော်၌ ထင်ရှားပြီ။]

တံ၊ ထို မဟာပဒေသ-လေးပါးကို သူ့ဏာထ၊ နားစိုက်ကြကုန်။ သာဓုကံ၊
 ကောင်းမွန်စွာ။ မနသိ၊ စိတ်၌။ ကံရောထ၊ ပြုကြကုန်။ (တနည်း) မနသိ
 ကရောထ၊ နှလုံးသွင်းကြကုန်။ ဘာသိဿာမိ၊ အကျယ်ဟောတော် မူမည်။
 ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဝေ၊ မှန်ပါ။ ဣတိ
 ခေါ၊ ဤသို့လျှင်။ တေ ဘိက္ခု၊ ထိုသည်။ ဘဂဝတော၊ ဇီ။ (ဝစနံ၊
 စကားတော်ကို။) ပစ္စယောသို၊ ရှေးရှု နားထောင်ကြကုန်ပြီ။ ဝါ၊ လက်
 ခံကြကုန်ပြီ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဧတံ၊ ဤ စကားကို။ (နောက်၌လာမည့်
 ဣဓ ဘိက္ခဝေ-အစရှိသော ဤစကားကို။) အဝေါ စ၊ မိန့်တော်မူပြီ။
 (ကံ၊ အဘယ်သို့ မိန့်တော်မူသနည်း။)

ဘဂဝ၊ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဣဓ၊ ဤ သာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း
 တပါးသည်။ ဧတံ၊ ဤသို့။ ဝဒေယျ၊ ပြောရာ၏။ (ကံ၊ အဘယ်သို့ ပြော
 ရာသနည်း။) အာဝုသော၊ အရှင်ဘုရားတို့။ (သို့မဟုတ်-ငါ့ရှင်တို့။) မေ၊
 တပည့်တော်သည်။ ဧတံ၊ ဤစကားကို။ (ဤ တရားကို။) ဘဂဝတော၊
 ဇီ။ သမ္ပ၊ မျက်မှောက်၌။ သုတံ၊ ကြားနာ အပ်ပါပြီ။ ပ။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊
 မှတ်ယူအပ်ပါပြီ။ အယံ၊ ဤ တရားသည်။ (ယခု တပည့်တော် ကြားနာ
 ခဲ့ရသော ဤ တရားသည်။) ဓမ္မော၊ ဓမ္မ-အစစ်ပါတည်း။ အယံ၊ သည်။
 ဝိနယော၊ ဝိနယ-အစစ်ပါတည်း။ ဣဒံ၊ သည်။ သတ္တုသာသနံ၊ ဘုရား
 ရှင်၏ အဆုံးအမတော် အစစ်ပါတည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောရာ၏။

ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ တဿ ဘိက္ခုနေဝံ၊ ထို ရဟန်း၏။ ဘာသိတံ၊ ပြော
 အပ်သော စကားကို။ နေဝ အဘိနန္ဒိတဗ္ဗံ၊ နှစ်လည်း မနှစ်သက်ထိုက်။
 [စောစောကပင် ရှင်လန်းနှစ်သက်သော အမူအရာဖြင့် ကောင်းချီးပေးလျက်
 နားမထောင်ထိုက်။] န ပုဋိက္ခောသိတဗ္ဗံ၊ တားလည်း မတားမြစ်ထိုက်။
 [စောစောကပင် “ဒီ နားမလည်တဲ့အကောင်က ဘာပြောရတာလဲ” ဟု မကန့်
 ကွက်ထိုက်။]

အနဘိနန္ဒိတွာ၊ မနှစ်သက်မူ၍။ (မနှစ်သက်သေးပဲ။) အပုဋိက္ခောသိတွာ၊
 မတားမြစ်မူ၍။ (မတားမြစ်သေးပဲ။) တာနိ ပဒဗျဉ္ဇနာနိ၊ ထို ပဒဗျဉ္ဇန-
 တို့ကို။ [ဋီကာ၌ ပဒ-အရ၊ အတ္ထပဒ၊ ဗျဉ္ဇန-အရ ဗျဉ္ဇနပဒ-ဟု ဖွင့်၏။]
 ဝါ၊ ထို သဒ္ဓါ-စကားလုံး၊ အနက် အဓိပ္ပာယ်တို့ကို။ သာဓုကံ၊ ကောင်းစွာ။
 ဥဂ္ဂဟေတွာ၊ မှတ်ယူပြီး၍။ သုတ္တံ၊ သုတ္တ အဘိဓမ္မ-၌။ [သုတ္တန်ပါဠိတော်

၁။ သတ္တ ဝိနယ။ ။ ဤ ပုဒ်တို့၏ အရပ်၌ အဋ္ဌကထာ၌ ငါးနည်း ဖွင့်ထား၏။
 ထိုတွင် စတုတ္ထ-နည်းအတိုင်း အနက်ပေးပါသည်။ ထေရဝါဒ-ဖြစ်သော ပဉ္စမနည်း
 အလိုမှ “သုတ္တံ၊ ပိဋကတ်သုံးပုံဟူသော ဘုရားစကားတော်ဖြစ်သော သုတ်တော်၌။

အဘိဓမ္မာ ပါဠိတော်၌-ဟူလို။] ဩသာရေတဗ္ဗာနိ၊ ဉာဏ်ဖြင့် သက်ရောက်
စေထိုက်ကုန်၏။ [ဉာဏ်ဖြင့် သွင်း၍ ကြည့်ထိုက်ကုန်၏။] ဝိနယေ၊ ဝိနည်း၌။
[ဝိနည်း ပါဠိတော်၌-ဟူလို။] သန္တယေတဗ္ဗာနိ၊ နှီးနှော၍ ကြည့်ရှုထိုက်
ကုန်၏။ (တိုက်ဆိုင် ကြည့်ထိုက်ကုန်၏။)

တာနိ၊ ထို ပဒ ဗျဉ္ဇန-တို့ကို။ (ထို ပုဒ် ဗျည်းတို့ကို။) သုတ္တေ၊ ၌။
ဩသာရိယမာနာနိ၊ သက်ရောက်စေအပ်ကုန်လတ်သော်။ (ဉာဏ်ဖြင့်သွင်း၍
ကြည့်အပ်ကုန်လတ်သော်။) ဝိနယေ၊ ၌။ သန္တယိယမာနာနိ၊ နှီးနှော၍ ကြည့်
ရှုအပ်ကုန်လတ်သော်။ (တိုက်ဆိုင်၍ ကြည့်ရှုအပ်ကုန်လတ်သော်။) သုတ္တေ၊
၌။ စေ န စေဝ ဩသရန္တိ၊ အကယ်၍ မသက်လည်း မသက်ရောက်ကုန်အံ့။
(မပါလည်းမပါဝင်ကုန်အံ့။) ဝိနယေ၊ ၌။ စေ န စ သန္တိယန္တိ၊ အကယ်၍
ကောင်းစွာလည်း မတွေ့မြင်အပ်ကုန်အံ့။ (ထင်လည်း မထင်ရှားကုန်အံ့။)

ဝေံ သတိ၊ ဤသို့ဖြစ်လတ်သော်။ (သုတ္တ-၌လည်း မပါဝင်၊ ဝိနယ-၌
လည်း မထင်ရှားလတ်သော်။) တ္ထေ၊ ဤ ပဒ ဗျဉ္ဇန-၌။ (ထိုရဟန်း ပြော
အပ်သော စကား၌။) နိဠံ၊ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့။ ဂန္တဗ္ဗံ၊ ရောက်ထိုက်၏။ [ဆုံး
ဖြတ်ချက် ပျံ့ထိုက်၏။] (ကိံ၊ အဘယ်သို့ ဆုံးဖြတ်ခြင်းသို့ ရောက်ထိုက်
သနည်း။) ဣဒံ၊ ဤစကားသည်။ အဒ္ဓါ၊ စင်စစ်။ တဿ ဘဂဝတော၊
ထို မြတ်စွာဘုရား၏။ န စေဝ ဝစနံ၊ စကားတော်လည်း မဟုတ်။ ဣမဿ
စ ဘိက္ခုနော၊ ဤရဟန်းသည်လည်း။ ဒုဂ္ဂဟိတံ၊ မကောင်းသဖြင့် မှတ်ယူ
အပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဆုံးဖြတ်ချက် ချထိုက်၏။ ဘိက္ခုဝေ။ ဣတိ၊ ဤသို့
ဆုံးဖြတ်ပြီး၍။ (ထိုသို့ စကားတော်မဟုတ်ဟု ဆုံးဖြတ်ချက်ချပြီးလျှင်။) တေံ၊
ဤစကားကို။ ဆဇ္ဈေယျာထ၊ စွန့်ပယ်ကြကုန်လော့။

တာနိ၊ တို့သည်။ပ။ သုတ္တေစေဝ၊ ၌လည်း။ စေ ဩသရန္တိ၊ အကယ်၍
သက်ရောက်ကုန်အံ့။ (အကယ်၍ ပါဝင်ကုန်အံ့။) ဝိနယေ စ၊ ၌လည်း။
စေ သန္တိယန္တိ၊ အကယ်၍ တွေ့မြင်အပ်ကုန်အံ့။ (အကယ်၍ ထင်ရှားကုန်အံ့။)

ဝိနယေ၊ ရာဂ-စသော ကိလေသာတို့၏ ငြိမ်းအေးကြောင်း နည်းလမ်း၌။ ဝါ၊
ကိလေသာတို့ကို ပယ်ဖျောက်ကြောင်း နည်းလမ်း၌။ ဤသို့ပေးပါ။

၁။ ဩတာရေတဗ္ဗာနိ။ ။ဤသို့လည်း မှုကွဲ၏။ ပါရာဇိကဋ္ဌကထာ၊ စတုမ္ဘိဓဝိနယ
ကထာ-၌ “အတ္တနောမတိ အာစရိယဝါဒေ ဩတာရေတဗ္ဗာ” စသည်ဖြင့် ဩတာရေ
တဗ္ဗ-ပုဒ်ကို များစွာသုံးစွဲထားပုံကို တွေ့ရ၏။ “ဩတာရေတဗ္ဗာတိ ဉာဏေန အနုပ္ပ
ဝေသေတဗ္ဗာ” ဟု သာရတ္ထ-လည်းဖွင့်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုမှကွဲလည်း သင့်သည်ပင်။
ဩတာရေတဗ္ဗာနိ၊ ဉာဏ်ဖြင့် သက်ဝင်စေထိုက်ကုန်၏။ ဤသို့ပေးပါ။ [သန္တယေ
တဗ္ဗာနိ-၏အခွင့်ကို ဋီကာ၌ကြည့်ပါ။]

(ဝေံ သတိ၊ ဤသို့ ဖြစ်လတ်သော်။) [ဤသို့ သုတ္တ-၌လည်း ပါဝင်ကုန်
 ဝိနယ-၌လည်း ကင်ရှားကုန်လတ်သော်။] နိဋ္ဌမေတ္တ ဂန္ထဗ္ဗံ။ (ကိံ။) ဣဒံ၊
 ဤစကားသည်။ အဒ္ဓါ၊ စင်စစ်။ တဿ ဘဂဝတော၊ ၎င်း။ ဝစနံ၊ တည်း။
 ဣမဿ စ ဘိက္ခုနော၊ သည်လည်း။ သုဂဟိတံ၊ ကောင်းစွာ မှတ်ယူအပ်ပြီ။
 ဣတိ၊ ဤသို့ ဆုံးဖြတ်ချက်ချထိုက်၏။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ပဌမံ၊ ရှေးဦးစွာ
 သော။ ဣမံ မဟာပဒေသံ၊ ဤ မဟာပဒေသ-ကို။ (ဤ ဓမ္မ-၏ တည်
 ရာ ဌာနကို။ ဓာရေယျာထ၊ ဆောင်ယူမှတ်ထားကြကုန်လော့။

ဒုတိယမဟာပဒေသ။ ။ဘိက္ခဝေ။ ဣဓ ပန၊ ၌ကား။ပ။ ။ဝဒေယျ။
 (ကိံ။) အမုကသ္မိံ နာမ၊ ထိုမည်သော။ အာဝါသေ၊ ကျောင်းတိုက်၌။
 သ ထေရော၊ ထေရ်နှင့်တကွဖြစ်သော။ သ ပါမောက္ခော၊ ပါမောက္ခနှင့်တကွ
 ဖြစ်သော။ (ပဓာန-ဖြစ်သော ထင်ရှားသော ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်တကွဖြစ်သော။)
 သံဃော၊ သည်။ ဝိဟရတိ၊ နေ၏။ မေ၊ သည်။ တဿ သံဃဿ၊ ထို
 သံဃာ၏။ သမ္မုခါ၊ ၌။ သုတံ။ပ။

တတိယမဟာပဒေသ။ ။အမုကသ္မိံ နာမ၊ သော။ အာဝါသေ၊ ၌။
 ဗဟုဿုတော၊ များစွာကြားနာအပ်ပြီးသော ဗုဒ္ဓဝစန-ရှိကုန်သော။ အာဂ
 တာဂမာ၊ နှုတ်၌လာသော ပရိယတ္တိဓမ္မ-ရှိကုန်သော။ ဓမ္မဓရာ၊ သုတ္တ အဘိ
 ဓမ္မ-ကို ဆောင်နိုင်ကုန်သော။ ဝိနယဓရာ၊ ဝိနည်းကို ဆောင်နိုင်ကုန်
 သော။ မာတိကာဓရာ၊ မာတိကာကို ဆောင်နိုင်ကုန်သော။ သမ္မဟုလာ၊
 များစွာကုန်သော။ ထေရာ၊ ထေရ်ဖြစ်ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ ဝိဟရန္တံ။ပ။

အမှာ။ ။ဗဟုဿုတ-စသော ပုဒ်တို့၏ အနက်ကို၊ ဆက္ကင်္ဂုတ္တရ ပဌမ
 ပဏ် ၅-ဝဂ် ၉-သုတ် အဖွင့်ဦးကာကို ကြည့်ပေးပါသည်။ တိကင်္ဂုတ္တရဋ္ဌ၊
 ပဌမ-ပဏ် ၂-ဝဂ် ၁၀-သုတ်၌မူ တမျိုးဖွင့်ထားသည်။

စတုတ္ထမဟာပဒေသ။ ။ဣဓ ပန။ပ။ ဗဟုဿုတော၊ သော။ ကော၊
 တပါးသော။ ထေရော ဘိက္ခု ဝိဟရတိ။ပ။ဓာရေယျာထ။ ဣတိ၊ ဤ
 သို့ မိန့်တော်မူပြီ။

ဘဂဝါ၊ သည်။ တတြာ ပိ ဘောဂနဂရေ၊ ၌လည်း။ အာနန္ဒေ စေတီ
 ယေ၊ ၌။ ဝိဟရန္တော။ပ။ အဝိဇ္ဇာသဝါတိ။ [ပုဒ်စဉ် ၁၄၂-၌ အနက်
 ရေးခဲ့ပြီ။]

မဟာပဒေသလေးပါး၌ မိန့်တော်မူလိုရင်း။ ။ဤ မဟာပဒေသ-လေးပါးကို ဟော
 တော်မူခြင်း၌ လိုရင်းကား-“မည်သူ့အထံ၌ကြားရသည်ဟု ပြောသည်ဖြစ်စေ ဝိဇ္ဇကတ်
 သုံးပုံ ပါဠိတော်နှင့် ညီမှသာ သို့မဟုတ် ရာဂ-စသော ကိလေသာတို့၏ ငြိမ်းအေး
 ကြောင်းဖြစ်မှသာ လက်ခံရမည်” ဟု မိန့်တော်မူလိုရင်းဖြစ်သည်။

ကမ္မာရပုတ္တော

၁၉၈။ အထ ခေါ။ပ။ ယေန၊ ဌ။ ပါဝါ၊ပါဝါ-မြို့သည်။(အတ္ထိ။) တေနပသကံမိဿာမ။ ဣတိ၊ ပြိ။ [ပုဒ်စဉ် ၁၄၃-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။] ဝေံ ဘန္တေတိ ခေါ။ပ။ ပစ္စယောသိ။ [ပုဒ်စဉ် ၁၆၃-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။] အထ ခေါ။ပ။ အဝသရိ။ [ပုဒ်စဉ် ၁၄၃-၌လည်းကောင်း၊ ၁၆၃-၌လည်းကောင်း ရေးခဲ့ပြီ။] ဘဂဝါ၊ သည်။ တတြ ပါဝါယံ၊ ဌ။ ကမ္မာရ ပုတ္တယ၊ ရှေ့ပန်းထိမ်ဆရာ၏ သားဖြစ်သော။ စုန္ဒယ၊ စုန္ဒ-၏။ အမ္မဝနေ၊ သရက်ဥယျာဉ်၌။ ဝိဟရတိ၊ ၏။

ကမ္မာရပုတ္တော၊ သော။ စုန္ဒော၊ သည်။ အသောသိ၊ကြားပြီ။(ကိံ။) ဘဂဝါ၊ သည်။ ပါဝံ၊ ပါဝါမြို့သို့။ အနုပုတ္တော၊ အစဉ်ရောက်တော်မူလာ သည်။ (ဟုတော။) ပါဝါယံ၊ ဌ။ ဝါ၊ ၏အနီးဖြစ်သော။ မယံ၊ ၏။ အမ္မဝနေ၊ ဌ။ ဝိဟရတိ ကိရ၊ သီတင်းသုံးတော်မူနေသတဲ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြားပြီ။ အထ ခေါ၊ ဌ။ (သတင်းကြားရာ ထိုအခါ၌။) ။ နိသိဒိ။ [ပုဒ်စဉ် ၁၃၃-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ၊ ဣတ္ထိလိင်နှင့် ပုလ္လိင်သာ ထူး၏။]

ကမန္တံ။ပ။ သိက္ခာသံဆေနာတိ။ [ပုဒ်စဉ် ၁၆၁-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။] ဘဂဝါ၊ သည်။ တုဏှိဘာဝေန၊ ဆိတ်ဆိတ်၏ အဖြစ်ဖြင့်။ (ဆိတ်ဆိတ်နေ ခြင်းဖြင့်။) အဓိဝါသေသိ၊ လက်ခံတော်မူပြီ။ပ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အဓိ ဝါသနံ၊ လက်ခံတော်မူခြင်းကို။ ဝိဒိတွာ၊ သိ၍။ အာသနာ၊ နေရာမှ။ ဥဋ္ဌာယ၊ ထ၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ အဘိဝါဒေတွာ၊ ရှိခိုးပြီး၍။ ပဒက္ခိဏံ၊ အရိုအသေကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ ပက္ကမိ၊ ပြန်သွားပြီ။

အထ ခေါ၊ ဌ။ (ပြန်သွားပြီးရာ ထိုအခါ၌။) ကမ္မာရပုတ္တော၊ သော။ စုန္ဒော၊ သည်။ တဿာ ရတ္တိယာ၊ ထိုည၌၏။ အစုယေန၊ လွန်ရာအခါ၌။ သကေ၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။ (မိမိပိုင်ဖြစ်သော။) နံဝေသနေ၊ နေအိမ်၌။ ပဏီတံ၊ ကောင်းမွန်သော။ ခါဒနီယံ၊ ခဲဖွယ်ကိုလည်းကောင်း။ ဘောဇနီယံ၊ ဘောဇဉ်ကိုလည်းကောင်း။ ပဋိယာဒါပေတွာ၊ စီစဉ်စေပြီး၍။ ပဟူတံ၊ များစွာသော။ သူကရမဗ္ဗဝံ စ၊ သူကရမဗ္ဗဝ-မည်သော စားဖွယ်ကိုလည်း။ [“ဝက်ပျိုသား”ဟုလည်းကောင်း၊ “ဝက်သားပြွမ်း”ဟုလည်းကောင်း-ရှေး ဆရာများ ပေးကြ၏။] (ပရိယာဒါပေတွာ၊ ၍။) ဘဂဝတော၊ အား။ ကာလံ၊ ဆွမ်းစားချိန်ကို။ အာရောစာပေသိ၊ လျှောက်စေပြီ။ (ကိံ) ဘန္တေ၊ ရား။ ကာလော၊ ဆွမ်းစားချိန်ပါတည်း။ ဘတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပါပြီ။ (စီစဉ်ပြီးပါပြီ။) ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်စေပြီ။(အလျှောက်ခိုင်းပြီ။)

အထ ခေါ်။ပ။နိသဇ္ဇာ ထိုင်တော်မူပြီး၍ ။ပ။ အာမန္တေသိ။ (ကိံ ။) စူဠ၊ စူဠ။ တေ၊ သင်သည်။ ယံ သူကရမဒ္ဒဝံ၊ အကြင် သူကရမဒ္ဒဝ-စားဖွယ်ကို။ ပဋိယတ္တံ၊ စီစဉ်အပ်ပြီ။ တေန၊ ထို စားဖွယ်ဖြင့်။ မံ၊ ငါ့ကို။ ပရိဝိသ၊ ပြုစု လုပ်ကျွေးလော့။ အညံ၊ အခြားသော။ ယံ ပန ခါဒနိယံ၊ ကိုလည်းကောင်း။ (ယံ)ဘောဇနိယံ၊ ကိုလည်းကောင်း။ပဋိယတ္တံ။ တေန၊ ထိုခဲဖွယ် ဘောဇဉ် ဖြင့်။ ဘိက္ခုသံဃံ၊ ကို။ ပရိဝိသ၊ လော့။ ဣတိ၊ ပြီ ။ပ။ ယံ သူကရမဒ္ဒဝံ၊ သည်။ ပဋိယတ္တံ၊ စီစဉ်ထားအပ်သည်။ အဟောသိ။ ဖြစ်ပြီ။ တေန၊ ဖြင့်။ ဘဂဝန္တံ ပရိဝိသိ။ပ။

အထ ခေါ်၊ ဤ။ (ပြုစုလုပ်ကျွေးပြီးရာ ထိုအခါ၌။) ။ပ။ အာမန္တေသိ။ (ကိံ) စူဠ။ တေ၊ ဤ။ ယံ သူကရမဒ္ဒဝံ၊ သည်။ အဝသိဋ္ဌံ၊ ကြွင်းကျန် နေပြီ။ တံ၊ ထိုကျန်နေသော သူကရမဒ္ဒဝ-ကို။သောဗ္ဗေ၊ တွင်း၌။ နိဇဏာဟိ၊ မြို့ပုံလိုက်လော့။ တထာဂတဿ၊ မြတ်စွာဘုရားကို။ အညတြ၊ ကြည့်၍။ ယဿ၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝံ၊ သည်။ ပရိဘုတ္တံ၊ စားအပ်သော။ တံ၊ ထို သူကရမဒ္ဒဝ-စားဖွယ်သည်။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ပရိဏာမံ၊ ကြေကျက် ခြင်းသို့။ (အစာကြေခြင်းသို့) ဂစ္ဆေယျ၊ ရောက်ရာ၏။

စူဠ၊ စူဠ။ သဒေဝကေ၊ အောက် နတ်ပြည် ငါးထပ်ရှိ နတ်တို့နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော။ သမာရကေ၊ မာရ်နတ်၏တည်နေရာ ဝသဝတ္တိ-နတ်ပြည်ရှိ နတ်အပေါင်းနှင့်လည်း တကွဖြစ်သော။ သ ဗြဟ္မကေ၊ ဗြဟ္မာ-နှစ်ဆယ်နှင့် လည်း တကွဖြစ်သော။ လောကေ၊ ဩကာသ-လောက၌လည်းကောင်း။ သဿမဏာဗြာဟ္မဏိယာ၊ သာသနာတော်၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော သမဏ ဗြာဟ္မဏ၊ ကိလေသာတို့ကို ငြိမ်းစေပြီးသော သမဏ၊ ကိလေသာတို့ကိုမျှော ပြီးသော ဗြာဟ္မဏ-တို့နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော။ သဒေဝမနုဿာယ၊ သမ္မုတိ နတ်ဟူသော မင်း၊ ကြွင်းသောလူတို့နှင့်လည်း တကွဖြစ်သော။ ပဇာယ၊ သတ္တဝါအပေါင်း၌လည်းကောင်း။ အဟံ၊ သည်။တံ၊ ထို ပုဂ္ဂိုလ်ကို။ န ပဿာမိ၊ မြင်တော်မမူ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

၁။ မှတ်ချက်။ ။စူဠ စီမံအပ်သော သူကရမဒ္ဒဝ-အစာ၌ နတ်တို့က နတ် ဩဇာကို ထည့်ထားသောကြောင့် မြတ်စွာဘုရားမှတစ်ပါး အခြားပုဂ္ဂိုလ်တို့စားလျှင် အစာကြောင့်မည်မဟုတ် ဟု မိန့်တော်မူသည်။ ဝန်းထိမ်ဆရာ၏သား စူဠ-သည် ချမ်း သာကြွယ်ဝသော သူကြွယ်လည်း။ ဘုရားရှင်ကို ပထမ-ဖူးမြင်ရစဉ်ကပင် သောတာပန် ဖြစ်၍ မိမိ၏သရက်ဥယျာဉ်၌ ကျောင်းဆောက်သူက ဘုရားရှင်အား လှူဒါန်းထား သည်။

ဝေ၊ ဘန္တေတိ ခေါ။ပ။ နိခဏိတွာ၊ မြှုပ်၍။ပ။ ပက္ကမိ။[သန္တုဿေတွာ- စသော ပုဗ္ဗတိ၏အနက်ကို ပုဒ်စဉ် ၁၅၁-၌ ရေးခဲ့ပြီ။ တွင်းတူး၍ မြှုပ်စေ ပြီးနောက် “နာ’ဟံ တံ စုန္န ပဿာမိ” စသောစကားကို ဆက်၍ မိန့်တော် မူရခြင်းမှာ-ကိုယ်တော်မြတ် ဘုဉ်းပေးပြီး၍ ကျန်နေသော သူကရမဒ္ဓဝ-ကို ရဟန်းတို့အားလည်းမကျွေး၊ လူတို့အားလည်းမပေးပဲ တွင်းတူး၍မြှုပ်စေ လျက် ဖျက်ဆီးပစ်၏ဟု ပြောလိုသူတို့အား ဤစကားကိုကြား၍ ပြောခွင့်မရ စေရန် မိန့်တော်မူသည်။]

၁၉၀။ ။အထ ခေါ၊ ခွံ။ ဘဂဝတော၊ ။၏။ (အာဗာဓော-၌ စပ်။) ဝါ၊ သည်။ (ဘုတ္တာဝိဿ-၌ စပ်။) ကမ္မာရပုတ္တဿ၊ ။သော။ စုန္နဿ၊ ။၏။ ဘတ္တိ၊ ဆွမ်းကို။ (သူကရမဒ္ဓဝ-စားဖွယ်ကို။)ဘုတ္တာဝိဿ၊ ဘုဉ်းပေးတော်မူ ပြီးသည်။ (သမာနဿ၊ လတ်သော်။) ခရော၊ ကြမ်းတမ်းသော။ အာဗာဓော၊ လွန်စွာနှိပ်စက်တတ်သော အနာသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိ၊ ဖြစ်ပြီ။ [သူကရမဒ္ဓဝ-ကို ဘုဉ်းပေးတော်မူသောကြောင့် ဖြစ်သည် မဟုတ်ပါ။ ဘုဉ်းပေးပြီးသော် အခါ ဖြစ်သည် ဟု ဆိုလိုသည်။ အကျယ်ကို အဋ္ဌကထာ-မှာ ရှု။]

လောဟိတပက္ကန္တိကာ၊ လျင်စွာသွားသော သွေးအလျင်ရှိကုန်သော။ (သွေး၊ ဝမ်း သွားကုန်သော။) ပဗာဠာ၊ အလွန်ပြင်းထန်ကုန်သော။ မာရဏန္တိကာ၊ သေခြင်း၏အနီး၌ ဖြစ်ကုန်သော။ ဝါ၊ သေခြင်း၏အနီးသို့ ရောက်စေတတ် ကုန်သော။ ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာတို့သည်။ ဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ တာ၊ ထိုဝေဒနာ တို့ကို။ ဘဂဝါ၊ သည်။ သတော၊ သမ္ပဇာနော၊ သည်။ အဝိပာညမာနော၊ ဝေဒနာက မနှိပ်စက်အပ်သည်။ (ဝေဒနာ၏ အနှိပ်စက် မခံရသည်။) (ဟုတွာ။) အဓိဝါသေသိ၊ သည်းခံတော်မူပြီ။

အထ ခေါ။ပ။ယေန၊ ခွံ။ ကုသိနာရော၊ ကုသိန္နာရုံမြို့သည်။ (အတ္ထိ။) ။ပ။ပစ္စယောသိ။

ဂါထာအနက်။ ။(၁) ကမ္မာရဿ၊ ရွှေပန်းထိမ်သည် ဖြစ် သော။ စုန္နဿ၊ ။၏။ ဘတ္တိ၊ ဆွမ်းကို။ (သူကရမဒ္ဓဝ-စားဖွယ်ကို။) ဘုဉ်းတွာ၊ ဘုဉ်းပေးပြီး၍။ ဓိရော၊ ပညာရှိအစစ် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပဗာဠ၊ သော။ မာရဏန္တိကာ၊ သော။ အာ ဗာဓံ၊ သို့။ သမ္ပုသိ၊ ထိရောက်တော်မူပြီ။ ဣတိ၊ သို့။ မေ၊ ဟံပညံ တော်သည်။ သုတံ၊ ကြားအပ်ပါပြီ။

(၂) သူကရ မဒ္ဓဝေန၊ သူကရမဒ္ဓဝ-စားဖွယ်ကို။ [တတိယံ ဝိဘတ်ကို ‘က’ အနက်၌ သက်ပါ။] ဘုတ္တဿ စ၊ ဘုဉ်းပေးတော်

မူပြီးသည်လည်း ဖြစ်သော။ သတ္တုနော၊ မြတ်စွာဘုရား၏ (ကိုယ်
တော်၌။) ပဗာဠော၊ အလွန်ပြင်းထန်သော။ ဗျာဓိ၊ သွေးဝမ်း
သွားသော အနာရောဂါသည်။ ဥဒပါဒိ၊ ထင်ရှားဖြစ်ပြီ။ [ဗျာဓိ+
ပဗာဠော။ ဆန်းဂိုဏ်းတဉ့်အောင် ဒွေတော် လာထားသည်။]

အဟံ၊ ငါသည်။ ကုသိနာရုံ၊ ကုသိနာရုံ မည်သော။ နဂရုံ၊ မြို့တော်
သို့။ ဂစ္ဆာမိ၊ ကြွတော်မူမည်။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝိရေမာနော၊ သွေးဝမ်း
လျှောတော်မူလျက်ပင်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ အဝေါ စ၊ မိန့်တော်မူပြီ။

သူကရမဒ္ဒဝနှင့်စင်၍ ဝါဒအမျိုးမျိုး

အဋ္ဌကထာ။ ။သူကရ မဒ္ဒဝန္တိ နာတိ တရုဏဿ နာတိ ဝိဇ္ဇာဿ ဧကဇေဋ္ဌက
သူကရဿ ပဝတ္ထမံသံ-အလွန်လည်း မငယ်သော အလွန်လည်းမအိုသော တကောင်
သော ဝက်ကြီး၏ (ဝယ်သူ မလာမိပျေး၌) ဖြစ်နှင့်သော အသားကို စီမံသည်။
တံ ကိရ မုဒစေဝ သိနိဒ္ဓစ္စ ဟောတိ-ထို အသားသည် နုလည်း နု၏၊ ညက်လည်း
ညက်ညော၏။ တံ ပဋိယာဒါပေတွာ၊ သာဓုကံ ပစာပေတွာတိ အတ္ထော-ထို ဝက်
သားကို စီမံစေပြီး၍ (ကောင်းမွန်စွာချက်စေပြီး၍။)

ဧကေ ဆရာ။ ။သူကရမဒ္ဒဝန္တိ ပန မုဒုဠုဒနဿ ပဉ္စဂေါရဿ ယူသ ပါစန
ဝိဇာနဿ နာမေတံ။ ယထာ ဂဝပါနံ နာမ ပါကနာမန္တိ-သူကရ မဒ္ဒဝ-ဟူသော
၍ အမည်သည် နွားမဖြစ်သော အရသာ ငါးမျိုး၏- (နွားနို့၊ နို့ချဉ်၊ ထောပတ်၊
ရက်တက်၊ ဆီဦး-တို့၏) အနှစ် အဆီဖြင့် ချက်နည်းအစဉ်ကျအောင် ချက်အပ်
သော နူးညံ့သောထမင်း၏ အမည်ဖြစ်၏။ ဥပမာ-“နွားမဖြစ်သော သောက်ဖွယ်”
ဟူရာ၌ ကျက်ပြီး နွားနို့၏အမည် ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ ဤသို့ ဧကေ-ဆရာတို့ ဆိုကြ
သည်။

ဧကေဆရာ။ ။သူကရမဒ္ဒဝံ နာမ ရသာယနဝိမိ၊ တံ ပန ရသာယန သတ္တ
အာဂစ္ဆတိ၊ တံ စုန္တေန “ဘဂဝတော ပရိနိဗ္ဗာန် န ဘဝေယျာ”တိ ရသာယနံ
ပဋိယတ္တန္တိ။ ရသာယန-ဆေးကျမ်း၌လာသော ရသာယန-အစီအရင် အတိုင်း စီမံအပ်
သော စားဖွယ်တမျိုးဖြစ်၏။ ထို ရသာယန-အစားမျိုးသည် အသက်ရှည်စေနိုင်သော
ကြောင့် “မုဒ္ဒ မြတ်စွာ၏ ပရိနိဗ္ဗာန် စံခြင်းသည် မဖြစ်ပါစေနှင့်”ဟု ကြံ၍ ထို သူကရ
မဒ္ဒဝ-ကို စီမံသည်။ ဤသို့ ဧကေ-ဆရာတို့ ဆိုကြသည်။

[အမှာ-ကျန်မှတ်ဖွယ်များကို ဘာသာဋီကာ၌ ပြထားပြီ။]

၁။ ဝိရေမာနော။ ။အဆက်မပြတ် သွေးဝမ်းတော် သွားသဖြင့် အားနည်း
လျက်ပင် ကိုယ်တော်မြတ် အလိုရှိအပ်သော အရပ်၌ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုခဲ့ရာ “ကုသိနာရုံ-
မြို့သို့ ကြွမည်”ဟု မိန့်တော်မူသည်။ [ဤ နှစ်ဂါထာကို မုဒု-မြတ်စွာ ပရိနိဗ္ဗာန် ခံပြီး
နောက်မှ သံဂါယနာတင်တေရ်တို့ ထည့်ထားအပ်သည်။]

ပါနိယာဟရဏ

၁၉၁။ အထံ ခေါ်၊ ခွဲ။ (ကုသိန္နာရုံ မြို့သို့ ကြွတော်မူရာ ထိုအခါ ခွဲ။) ဘင်္ဂဝါ၊ သည်။ မဂ္ဂါ၊ လမ်းမှ။ ဩက္ကမ္မ၊ ဖဲ၍။ ယေန၊ ခွဲ။ အည တရံ၊ အမှတ်မရှိ တပင်သော။ ရုံကမ္မလံ၊ သစ်ပင်၏ အနီးအောက်သည်။ (အတ္ထိ။)။ ပံ။ အာနန္ဒ။ ဣဗံ၊ တိုက်တွန်းတော်မူ၏။ တံ၊ သည်။ မေ ငါ၏။ ဝါ၊ ငါ့ဖို့။ စတုဂ္ဂုဏံ၊ လေးထပ်ရှိအောင်။ သံဃာဠီ၊ သင်္ကန်း ကြီးကို။ ပညပေဟိ၊ ခင်းလိုက်လော့။ [နှစ်ထပ် သင်္ကန်းကြီးကို ခေါက်၍ ခင်းစေတော်မူဟန် တူသည်။ ရှေးနိဿယ၌ “သံဃာဠီ၊ ကိ။ စတုဂ္ဂုဏံ၊ လေးထပ်ရှိသည်ကို။ ကတုာ၊ ပြု၍” ဟု “ကတုာ” ထည့်၍ပေးသည်။] အာ နန္ဒ။ ကိလန္တော၊ ပင်ပန်းတော်မူသည်။ အသ္မိ၊ ဖြစ်၏။ နိသိဒ္ဓိဿာမိ၊ ထိုင် ဦးမည်။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ ပ။ ပညပေသိ၊ ခင်းပြီ။ ပ။ အာနန္ဒ။ ဣဗံ၊ ၏။ တံ၊ သည်။ မေ၊ ဖို့။ ပါနိယံ၊ သောက်ရေကို။ အာဟရ၊ ဆောင်ယူချေ။ ပိပါသိတော၊ လန်စွာ ဖြစ်သော ရေဆာခြင်းရှိသည်။ (အလွန် ရေဆာတော်မူသည်။) အသ္မိ၊ ပိဝိဿာမိ၊ သောက်တော်မူမည်။ ဣတိ၊ ပြီ။

ဝေံ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ မိန့်တော်မူအပ်သော်။ ပ။ အဝေံ၊ (ကိ။) ဣဒါနိ၊ ယခု၌ပင်။ ပဉ္စမတ္တာနိ၊ ငါးလီ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ သကဋသတာနိ၊ လှည်းအရာတို့သည်။ (တနည်း) ပဉ္စမတ္တာနိ သကဋ သတာနိ၊ လှည်း ငါးရာ တို့သည်။ အတိတ္တန္တာနိ၊ လွန်သွားပါကုန်ပြီ။ (ဖြတ်သွားပါ ကုန်ပြီ။) စက္ကစ္ဆန္တိ၊ လှည့်ဘီးတို့သည် ဖြတ်အပ်သော။ ပရိတ္တံ၊ အနည်းငယ်သော။ တံ ပဉ္စကံ၊ ထို ရေသည်။ (အနီးအပါးက မြစ်ငယ်ကလေး၌ရှိသော ထိုရေ သည်။) လုဠိတံ၊ လှုပ်ချောက်ချားသည်။ အာပိလံ၊ နောက်ကျသည်။ (ဟုတူ။)။ သန္တတိ၊ စီးနေပါ၏။

ဘန္တေ၊ ကကုဓာ၊ ကကုဓာ-မည်သော။ အယံ နဒီ၊ ဤ မြစ်သည်။ အဝိဒုရေ၊ မဝေးပါ။ ဝါ၊ နီးပါ၏။ [သတ္တမိ-ကို လိင်္ဂတ္ထ-၌ သက်ပါ။] အစ္စောဒကံ၊ ကြည်လင်သော ရေရှိပါ၏။ သာတောဒကံ၊ သာယာအပ်သော ရေရှိပါ၏။ ဝါ၊ ချိုသော ရေရှိပါ၏။ သီတောဒကံ၊ အေးမြသော ရေရှိပါ၏။ သေတော ဒကံ၊ ရွံ့ညွန်မရှိသဖြင့် ဖြူစင်သန့်ရှင်းသော ရေရှိပါ၏။ သုပုတိတ္တာ၊ အလွန် ကောဠိသော ဆိပ်ကမ်းရှိပါ၏။ ရမဏီယာ၊ မွေ့လျော်ဖွယ်ကောင်းပါ၏။ ဧတ္ထေဤ ကကုဓာ-မြစ်၌။ (ကကုဓာ-မြစ် ရောက်မှ။) ဘဂဝါ၊ သည်။ ပါနိယာ၊ သောက်ရေကိုလည်း။ ပိဝိဿတိ၊ သောက်တော်မူရပါလိမ့်မည်။ ဂတ္တာနိ၊

၈။ ကိုယ်တို့ကိုလည်း။ သီတိကရိသတိ၊ အေးမြအောင် ပြုရပါလိမ့်မည်။ ဣတိ(အဝေ၊၈။)

ဗုတိယမ္ပိပ။ပတ္တံ၊ သပိတ်ကို။ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ယေန၊ ဌံ။ သာ နဒိကာ၊ထိုမြစ်ငယ်ကလေးသည်။ (အတ္တိ။)တေန၊ ထို မြစ်ငယ်သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ သွားပြီ။ အထ၊ ခေါ၊ ဌံ။ စက္ကစ္ဆိန္နာ၊ သော။ ပရိတ္တာ၊ ကျဉ်းငယ်သော။ သာ နဒိကာ၊ သည်။ လဋ္ဌိတာ၊ သည်။ အာဝိလာ၊ သည်။ (ဟုတွာ။) သန္ဓမာနာ၊ စီးသွားနေပါလျက်။ အာယသ္မန္တေ အာနန္ဓေ၊ အရှင် အာနန္ဒာ သည်။ ဥပသင်္က မန္တေ၊ အနီးသို့သွားလတ်သော်။ (ရောဂ်လတ်သော်။)အစ္စာ၊ ကြည်လင်သည်။ ဝိပသန္နာ၊ အထူးသဖြင့် ကြည်လင်သည်။ အနာဝိလာ၊ မနောက်ကျသည်။ (ဟုတွာ။) သန္နိတ္ထ၊ စီးနေပြီ။

အထခေါ၊ ဌံ။ (ရေ၏ ကြည်လင်စွာ စီးဆင်းနေပုံကို မြင်ရရာ ထိုအခါ ဌံ။) အာယသ္မတော အာနန္ဓဿ၊ ၏။ တေ၊ ဤအကြံသည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ (ကိ။) တထာဂတဿ၊ ၏။ မဟိဒ္ဓိကတွာ၊ ကြီးသော တန်ခိုးရှိ တော်မူသည်၏ အဖြစ်သည်။ (တန်ခိုး ကြီးတော်မူပုံသည်။)မဟာနုဘာဝတာ၊ ကြီးသော အာနုဘော်ရှိတော်မူသည်၏ အဖြစ်သည်။ (အာနုဘော် ကြီးတော် မူပုံသည်။) အစ္စရိယံ ဝတ၊ လက်ဖျောက်ခတ်တီး အံ့ချီးလောက်ပါပေစွ- ဩော်။ (အံ့ဩစရာကောင်းလိုက်တာ-နော်။) အပ္ပုတံ ဝတ၊ မဖြစ်စဖူး ထူးဆန်းပါပေစွ-ဩော်။ (ထူးဆန်းလိုက်တာ-နော်။)

ဟိ၊ အံ့ဩသင့်၏။ စက္ကစ္ဆိန္နာပ။သန္ဓမာနာ၊ လျက်။ မယိ၊ သည်။ ဥပသင်္ကမန္တေ၊ လတ်သော်။ အစ္စာပ။သန္ဓတိ၊ စီးနေ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံပြီး၍။ (မြတ်စွာဘုရား ထံတော်မှ ပုံကို တအံ့တဩ ဖြစ်ပြီး၍။) ပတ္တေန၊ ဖြင့်။ ပါနိယံ၊ ကို။ အာဒါယ၊ ခပ်ယူ၍။ပ။အဝေ၊၈။ပ။ သန္နိတ္ထ၊ စီးနေပါပြီ။ ဘံဂဝါ၊ သည်။ ပါနိ ယံ၊ ကို။ ပိဝတု၊ သောက်တော်မူပါ။ သုဂတော၊ ကောင်းသောစကားကို မိန့်တော်မူတတ်သော မြတ်စွာဘုရားသည်။ပ။ပိဝတု ။ပ။အပါယိ၊ သောက် တော်မူပြီ။

ပုက္ကုသမလ္လပုတ္တဝတ္ထု

၁၉၂။ တေန ခေါ ပန သံမယေန၊ ဌံ။ (မြတ်စွာဘုရား၏ လမ်းခရီး ဝယ် သစ်ပင်တပင်အောက်မှာ ထိုင်နေတော်မူရာ ထိုအခါ၌။) မလ္လာပုတ္တော၊ မလ္လာမင်း၏ သားဖြစ်သော။ ကာလာမာ၊ ကာလာမ-အနွယ်ဖြစ်သော။

အာဠာရဿ၊ အာဠာရ-ရသေ့၏။ သာဝကော၊ တပည့်ဖြစ်သော။ ပုက္ကု
 သော၊ ပုက္ကုသ-သည်။ ကုသိနာရာယ၊ မှုံ။ ပါဝံ၊ သို့။ (ဂမိဿာမိ၊ သွား
 မည်။) ဣတိ၊ ဤသို့ ကြံ၍။ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပုဋိပန္နော၊ ရှည်သောခရီးကို သွား
 နေသည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ [“ပါဝံ ဂမိဿာမိတိ မဂ္ဂံ ပဋိပဇ္ဇိ”ဟူသော
 အဋ္ဌကထာကိုကြည့်၍ “ဂမိဿာမိ”ဟု ထည့်ပါသည်။ မထည့်ပါလည်း ရှေး
 နိဿယ၌-ပေး၏။]

မလ္လပုတ္တော၊ သော။ ပုက္ကုသော၊ သည်။ တဂဝန္တံ၊ ကို။ အညတရသ္မိံ၊
 သော။ ရုက္ခမူလေ၊ ၌။ နိသိန္နံ၊ ထိုင်နေတော်မူသည်ကို။ အဒ္ဓသ၊ မြင်ပြီ။
 ဒိသု၊ မြင်ခြင်းကြောင့်။ ပ။ အဝေါစ။ (ကိ။) ဘန္တေ။ အံစွရိယံ၊ စွ။
 ဘန္တေ။ အဗ္ဗုတံ၊ စွ။ ဘန္တေ။ ပဗ္ဗဇိတာ၊ ရသေ့ရဟန်းတို့သည်။ သန္တေန၊
 ငြိမ်သက်သော။ ဝိဟာရေန၊ နေခြင်းဖြင့်။ ဝါ၊ နေကြောင်းသမာပတ်ဖြင့်။
 ဝိဟရန္တိ ငတ၊ နေနိုင်ကြပါပေကုန်၏။

ဘန္တေ။ ဘုတပုဗ္ဗံ၊ ရှေး၌ဖြစ်ဖူးသော အကြောင်းကား။ (ရှေးကအကြောင်း
 အရာတခု ဖြစ်ခဲ့ဖူးသည်မှာ။) ကာလာမော၊ သော။ အာဠာရော၊ သည်။
 အဒ္ဓါနမဂ္ဂပ္ပုဋိပန္နော၊ ရှည်သောခရီးကို သွားစဉ်။ မဂ္ဂါ၊ မှ။ ဩက္ကမ၊ ၍။
 အဝိဒ္ဓရေ၊ အနီး၌။ (လမ်း၏အနီး၌။) အညတရသ္မိံ၊ သော။ ရုက္ခမူလေ၊
 ၌။ ဒိဝါဝိဟာရံ၊ နေအခါဝယ် နေခြင်းငှာ။ နိသိဒ္ဓိ၊ ထိုင်နေပြီ။ ဘန္တေ။
 အထ ခေါ၊ ၌။ (အာဠာရ-ရသေ့၏ ထိုင်နေရာ ထိုင်အခါ၌။) ပဉ္စမတ္တာနိ
 သကဋ္ဌသတာနိ၊ လှည်းငါးရာတို့သည်။ ကာလာမံ၊ သော။ အာဠာရံ၊
 ကို။ နိဿာယ နိဿာယ၊ မှီ၍ မှီ၍။ (ကပ်၍ ကပ်၍။) အတိက္ကမိံ သု၊
 လွန်သွားပါကုန်ပြီ။

ဘန္တေ။ အထ ခေါ၊ ၌။ (လှည်းငါးရာတို့ လွန်သွားရာ ထိုင်အခါ၌။)
 အညတရော၊ အမှတ်မရှိ တယောက်သော။ ပုရိသော၊ သည်။ တဿ သကဋ္ဌ
 သတ္တဿ၊ ထို လှည်းကုန်သည် အပေါင်း၏။ ပိဋ္ဌိတော ပိဋ္ဌိတော၊ နောက်
 က နောက်က။ အာဂစ္ဆန္တော၊ လိုက်လာလျက်။ ပ။ အဝေါစ။ (ကိ။)
 ဘန္တေ။ အရှင်ဘုရား။ ပဉ္စမတ္တာနိ သကဋ္ဌသတာနိ၊ လှည်းငါးရာတို့ကို။
 အတိက္ကန္တာနိ၊ လွန်သွားသည်တို့ကို။ အဒ္ဓသ အပိ၊ မြင်လိုက်ပါသလော။
 ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ပြီ။ အာဝုသော၊ ဒါယကာ။ အဟံ၊ ငါသည်။ န
 အဒ္ဓသံ၊ မမြင်လိုက်။ ဣတိ၊ ဤသို့ပြောပြီ။

ဘန္တေ။ အရှင်ဘုရား။ သဒ္ဓိ ပန၊ အသံကိုကား။ (အသံကိုကော။)
 အထောသိ ကိ၊ ကြားလိုက်ပါသလော။ ဣတိ၊ ပြီ။ အာဝုသော၊ ဒကာ။

အဟံ၊ သဒ္ဓါ၊ ကိ။ န အထောသိ၊ မကြားလိုက်။ ဣတိ၊ ပြီ။ ဘန္တေ။ သုတ္တော၊ အိပ်ပျော်နေသည်။ အဟောသိ ကိံ ပန။ ဖြစ်ပါသလော။ ဣတိ၊ ပြီ။ အာဂုသော။ အဟံ၊ သည်။ သုတ္တော၊ သည်။ န အဟောသိ၊ မဟုတ်ပါ။ ဣတိ၊ ပြီ။ ဘန္တေ။ ကိံ ပန။ အဘယ်သို့နည်း။ (ဘယ်လိုလဲ။) သညံ၊ သညာရှိသူသည်။ (စိတ်ရှိသည်။) အဟောသိ၊ ဖြစ်ပါသလော။ ဣတိ၊ ပြီ။ အာဂုသော၊ ဒကာ။ ဝေ၊ အေး။ (စိတ်ရှိပါရဲ့။) ဣတိ၊ ပြီ။

ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ သော တံ၊ ထို အရှင်ဘုရားသည်။ သညံ၊ သညာ-ရှိသူသည်။ (စိတ်ရှိသူသည်။) သမာနော၊ ဖြစ်ပါလျက်။ ဇာဂရော၊ နိုးနေပါလျက်။ နိဿာယ နိဿာယ၊ မိမိကို ကပ်၍ ကပ်၍။ အတိက္ကန္တာနိ၊ လွန်သွားကုန်သော။ ပဉ္စမတ္တာနိ သကဋသတာနိ၊ လှည်းငါးရာတို့ကို။ နေဝ အဒ္ဓဿ၊ မြင်လည်း မမြင်လိုက်။ သဒ္ဓါ၊ ကိ။ န ပန အထောသိ၊ ကြားလည်း မကြားလိုက်။ ဘန္တေ။ အပိသု၊ ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက်။ တေ၊ အရှင်ဘုရား၏။ သံဃာဠိ၊ သင်္ကန်းကြီးကို။ ရဇေန၊ မြို့မှန်သည်။ (ဖုန်သည်။) ဩ ကိတ္တာ၊ ရောပြမ်းအပ်သည် မဟုတ်ပါလော။ (သို့ပါလျက် အရှင်ဘုရား၏ သင်္ကန်းကိုလဲ မြို့မှန်တွေ ရောပြမ်းနေသည် မဟုတ်ပါလားဘုရား။) ဣတိ၊ ပြီ။ အာဂုသော၊ ဒကာ။ ဝေ၊ အေး။ ဣတိ၊ ပြီ။

ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ အထ ခေါ၊ ဌံ။ (ပြောဆိုရာ ထိုအခါ၌။) ။ပ။ အဟောသိ။ (ကိံ။) ပဗ္ဗဇိတာ။ သန္တေန၊ သော။ ဝိဟာရေန၊ ဖြင့်။ ဝိဟရန္တိ ဝတ ဘော၊ နေနိုင်ကြပါပေကုန်၏။ ယဩ ဟိ၊ အကြင် အာဠာရ-ရသေ့သည်။ [ဩ-ပစ္စည်းကို ပထမ-အနက်၌သက်ပါ။] သညံ သမာနော။ သညာရှိသူဖြစ်ပါလျက်။ (စိတ်ရှိသူဖြစ်ပါလျက်။) ဇာဂရော၊ နိုးနေပါလျက်။ နိဿာယ နိဿာယ၊ မိမိကို ကပ်၍ ကပ်၍။ အတိက္ကန္တာနိ၊ လွန်သွားကုန်သော။ ပဉ္စမတ္တာနိ သကဋသတာနိ၊ လှည်းငါးရာတို့ကို။ နေဝ ဒက္ကတိ နာမ၊ မြင်လည်း မမြင်လိုက်။ န ပန သဒ္ဓါ သောဿတိ နာမ၊ အသံလည်း မကြားလိုက်။ [“နာမ”သည် ဝိမုယ-အနက်ဟော။]

(တဿ၊ ထို အာဠာရ-ရသေ့၏။ သန္တ ဝိဟာရေန၊ ငြိမ်သက်သော နေကြောင်း သမာပတ်ဖြင့်။ တံ ဝိဟရဏံ၊ ထို နေခြင်းသည်။) အစ္စရိယံ ဝတဘော၊ လက်ဖျောက်ခတ်တီး အံ့ချိုးလောက်ပါပေစွ-ဪ။ (အံ့ဩဖွယ်ကောင်းပေစွ-ဪ။) အပ္ပုတံ ဝတ ဘော၊ မဖြစ်စဖူး ထူးဆန်းပါပေစွ-ဪ။ [တနည်း။ ။တဿ၊ ထို အာဠာရ-ရသေ့၏။ တံ၊ ထို မမြင်လိုက် မကြားလိုက်ခြင်းသည်။ အစ္စရိယံ ဝတ ဘော။ ဤသို့လည်း ပေး

နိုင်၏။] ဣတိ၊ ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ။ (ဤသို့ တအံ့တကြ ဖြစ်ပြီ။) ဣတိ၊ ဤသို့ ဖြစ်ပြီး၍။ ကာလာမေ၊ ဘေ။ အာဠာရေ၊ ဌ။ ဥဠာရံ၊ မွန်မြတ်သော။ ပသာဒံ၊ ကြည်ညိုမှုကို။ ပဝေဒေတွာ၊ အပြားအားဖြင့် သိစေ၍။ (အထင် အရှားပြ၍။) ပက္ကမိ၊ ပြန်သွားပါပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (အဝေါစ။) [ဒကာက မြတ်စွာဘုရားကို လျှောက်အပ်သော ဝတ္ထုဖြစ်သည်။]

၁၉၃။ ပုက္ကုသ၊ ပုက္ကုသ။ တံ၊ ထို မိန့်တော်မူအပ်မိည့်စကားကို။ (မိန့် တော်မူမည့် စကားကို။) ကိံ မညသိ၊ အဘယ်သို့ထင်သနည်း။ [ပုက္ကုသ။ မဟာ၊ ငါသည်။ ဝုစ္စမာနံ၊ ဆိုအပ်လတ္တံ့သော။ ယံဝစနံ၊ အကြင်စကား သည်။ အတ္ထိံ၊ တံ ဝစနံ၊ ကို။ ကိံ မညသိ၊ နည်း။ [ဤသို့လည်း၊ ရှေး နိဿယ၌ အနိယမ-ဝါကျ ထည့်ပေးသည်။] ယော ဝါ၊ အကြင်သူသည် လည်း။ သညိ သမာနော၊ ပ။ န ပန သုဏေယျ၊ ရာ။

ယော ဝါ၊ အကြင်သူသည်လည်း။ ပ။ ဒေဝေ၊ မိုးသည်။ ဝဿန္တေ၊ ရွာလတ်သော်။ ဒေဝေ။ သညိ။ ဂဠ ဂဠာယန္တေ၊ ဂဠ ဂဠ-ဟု အသံပြုလတ် သော်။ (ဂျူးဂျူး-ဟု မည်လတ်သော်။) [မိုးထစ်ချုန်းသည်ကို ဆိုလိုသည်။] ဝိဇ္ဇုလ္လတာသု၊ လျှပ်စစ်နှယ်တို့သည်။ (လျှပ်စစ်ပန်းတို့သည်။) နိစ္ဆရန္တိသု၊ ထွက်ပေါ်ကုန်လတ်သော်။ ဝါ၊ အရောင်တလက်လက် ပြက်ကုန်လတ်သော်။ အသနိယာ၊ မိုးကြိုးသည်။ ဖလန္တိယာ၊ မြည်လတ်သော်။ (ပေါက်ကွဲသကဲ့သို့ ဖြစ်၍ အသံမြည်လတ်သော်။) [မိုးကြိုးပစ်လတ်သော် ဟူလို။] နေဝ ပဿေယျ၊ ဘာကိုမှ မမြင်ရာ။ သဒ္ဓိ ပန၊ ကိုလည်း။ န သုဏေယျ၊ ကြားလည်း မကြားလိုက်ရာ။

[ဒိန္နံ၊ နှစ်ယောက်ကုန်သော။ တေသံ၊ ထိုသူတို့၏။ ပဝတ္ထုနေသု၊ ဖြစ်ပုံ တို့တွင်။] ကတမံ(ပဝတ္ထန္နံ)။ အဘယ်ဖြစ်ပုံကို။ ဒုက္ကရတရံ ဝါ နုခေ၊ သာ၍ လည်း ခဲယဉ်းစွာ ပြုအပ်သနည်း။ ဒုရတံသမ္မဝတရံ (နုခေ)၊ သာ၍လည်း ခဲယဉ်းသဖြင့် ထင်ရှားစွာ ဖြစ်စေအပ်၊ ဖြစ်စေနိုင်သနည်း။ (ဖြစ်စေနိုင်ခဲ့ သနည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့ မေးတော်မူပြီ။

ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ပဉ္စ ဝါ သကဋသတနံ၊ လှည်းငါးရာတို့သည် သော်လည်းကောင်း။ ဆ ဝါ သကဋသတနံ၊ လှည်းခြောက်ရာတို့သည် သော်လည်းကောင်း။ ပ။ နဝ ဝါ သကဋသတနံ၊ လှည်းကိုးရာတို့သည် သော် လည်းကောင်း။ သကဋသတသံ ဝါ၊ လှည်းပေါင်းတထောင်သည် သော် လည်းကောင်း။ သကဋသတသယသံ ဝါ၊ လှည်းပေါင်း တသိန်းသည် သော် လည်းကောင်း။ ကိံ၊ အဘယ်ကို။ ကုရိယန္တိ၊ ပြုကုန်အံ့နည်း။ (ကိံ ကရိ

သန္တိ၊ ဘာလုပ်ကြမှာတုန်း။) [လှည်း ငါးရာမက ခြောက်ရာ ခုနစ်ရာ ရှစ်ရာ ကိုးရာ တထောင် တသိန်း ဖြစ်ပါစေ-ဘာလုပ်ရမှာတုန်း ဘုရား။-ဟူလို၊ ကိတ်-၌ ဟိ-အနက်မရှိ။]

အထ ခေါ၊ စင်စစ်ကား။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ သညီ သမာနော။ပ။ န သုဏေယျ၊ (တထာ၊ ထိုသူ၏။ တေဒေဝ၊ ဤ မကြားလိုက် မမြင်လိုက်ရ ခြင်းကိုသာ။ ဝါ၊ ဤအဖြစ်မျိုးကိုသာ။ ဒုက္ကရတရဉ္စေဝ၊ သာ၍လည်း ခဲယဉ်းစွာ ပြုအပ်ပါ၏။ ဝါ၊ သာ၍လည်း ပြုနိုင်ခဲပါ၏။ ဒုရတိသမ္ပဝတရဉ္စ၊ သာ၍လည်း ခဲယဉ်းသဖြင့် ထင်ရှားစွာ ဖြစ်စေအပ်ပါ၏။ (သာ၍လည်း ခဲခဲ ယဉ်းယဉ်း ထင်ရှားစွာ ဖြစ်စေရပါ၏။) ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

ပုတ္တုသ။ ကံ၊ တပါးသော။ သမယံ၊ အခါ၌။ အဟံ၊ သည်။ အာတု မာယံ၊ အာတုမာ-မြို့၌။ ဘုသာဂါရေ၊ ကောက်ရိုးဖြင့်ပြုအပ်သော ကျောင်း ငယ်၌။ ဝိဟရာမိ၊ [ကောက်ရိုးပုံကြီး၏အလယ်မှ ကောက်ရိုးကိုထုတ်၍ ဇရပ် နှင့်တူစွာ ပြုအပ်သော ရဟန်းတို့အား နေဖို့ရာလျှောက်ပတ်သော ကျောင်း ငယ်တည်း။ ရှေးနိဿယ၌ “ဘုသာဂါရေ၊ ကောက်နယ်တလင်း၏တဲကလေး၌” ဟု ပေး၏။]။ပ။ ဖလန္တိယာ၊ လတ်သော်။ ဘုသာဂါရဿ၊ ၏။ အဝိဒ္ဓရေ၊ ၌။ ဒွေ၊ နှစ်ယောက်ကုန်သော။ ကဿကော၊ လယ်သမားဖြစ်ကုန်သော။ ဘာတရော၊ ညီအစ်ကိုတို့ကိုလည်းကောင်း။ စတ္တာရော၊ လေးကောင်ကုန် သော။ ဗလိဗဒ္ဓါ စ၊ နွားကြီးတို့ကိုလည်းကောင်း။ ဟတာ၊ သတ်အပ် ကုန်ပြီ။ (သေနေကုန်ပြီ။)

ပုတ္တုသ။ အထ ခေါ၊ ၌။ အာတုမာယ၊ မှ။ မဟာဇနကာယော၊ များစွာသောလူ့အပေါင်းသည်။ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်လာ၍။ ယေန၊ ၌။ ဒွေ။ပ။ တေ ဘာတရော၊ ထို ညီအစ်ကိုတို့ကိုလည်းကောင်း။ စတ္တာရော၊ တေ၊ ဗလိဗဒ္ဓါ စ၊ တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဟတာ၊ ကုန်ပြီ။ တေန၊ ထို အရပ်သို့။ ဥပသင်္ကမိ၊ ချဉ်းကပ်ပြီ။ (အကြည့် လာကြသည်။)။ပ။ဘုသာဂါရဒ္ဓါရေ၊ ကောက်ရိုးဖြင့်ပြုအပ်သော ကျောင်းငယ်၏ တံခါးအနီး၌။ (ကောက်နယ် တလင်း၏ တဲကလေး၏အပေါက်နား၌။) အပ္ပောကာသေ၊ လွင်တီးခေါင် ဟင်းလင်းအပြင်၌။) စင်္ကမာမိ၊ စင်္ကြံသွားနေ၏။

ပုတ္တုသ။ အထ ခေါ၊ ၌။ (စင်္ကြံသွားနေရာ ထိုအခါ၌။) အညတရော၊ တယောက်သော။ ပုရိသော၊ သည်။ တမှာ မဟာဇနကာယာ၊ များစွာသော လူ့အပေါင်းမှ။ပ။ တံ ပုရိသံ၊ ကို။ တေံ၊ ကို။ အဝေါ၊ မိန့်တော်မူခဲ့ပြီ။ (ကိတ်။) အာဝုသော၊ ဒါယကာ။ ကိတ်၊ န၊ အဘယ့်ကြောင့်။ သော မဟာ

ဇနကာယော၊ သည်။ သန္နိပတိတော၊ စုဝေးနေသနည်း။ ဣတိ၊ ပြီ။
 ဘန္တေ။ ဣဒါနိ၊ ဌံ။ ဒေဝေ။ပ။ ဟတာ၊ ပါကုန်ပြီ။ ဧတ္ထ၊ ဤအကြောင်း
 ကြောင့်။ (မိုးကြိုးပစ်၍ ခြောက်ယောက်သော သတ္တဝါတို့၏ သေခြင်းဟူ
 သော အကြောင်းကြောင့်။) ဧသော မဟာဇနကာယော၊ သည်။ သန္နိ
 ပတိတော၊ ပါပြီ။ ဘန္တေ။ တံ ပန၊ သည်ကား။ က၊ အဘယ်အရပ်၌။
 အဟောသိ၊ ဖြစ်ပါသနည်း။ (နေပါသနည်း။) ဣတိ၊ ပြီ။

အာဂုသော။ အဟံ၊ သည်။ ဣဇေ၊ ဤ အရပ်၌ပင်။ အဟောသိ။
 ပြီ။ (နေပြီ။)။ပ။ ကိံ ပန၊ အဘယ်သို့နည်း။ အဒ္ဓသ၊ မြင်ပါ၏လော။ပ။
 န အဒ္ဓသိ၊ မမြင်လိုက်။ပ။ အသောသိ၊ ကြားလိုက်ပါသလော။ပ။န အသော
 သိ။ပ။ [ကိံ ပန ဘန္တေ သုတ္တော-စသည်ကို ရှေ့ကအတိုင်း ပေးပါ။]။ပ။
 ပက္ကမိ၊ ပြန်သွားပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။[ဖြတ်စွာဘုရားက ပုဂ္ဂိုလ်
 မလ္လပုတ္တ-အား မိန့်တော်မူအပ်သော ဝတ္ထုဖြစ်သည်။]

ဝေ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ သော်။ပ။အဝေါစ။ (ကိံ။)ဘန္တေ။ သော ဟံ၊ ထို
 တပည့်တော်သည်။ (ပဝါဟေမိ-၌ စပ်။) မေ၊ ၏။ ကာလာမေ၊ သော။
 အာဠာရေ၊ ၌။ (အာဠာရ-အပေါ်၌။) ယော ပသာဒေ၊ အကြင် ကြည်ညို
 မှုသည်။(အတ္ထိ။) တံ၊ ထိုကြည်ညိုမှုကို။ မဟာဝါတေ ဝါ၊ ကြီးစွာသော
 လေ၌ သော်လည်း။ (ပြင်းထန်သော လေ၌သော်လည်း။) ဩဖုဏာမိ၊
 ဖြန့်ကြဲလိုက်ပါ၏။ (လွင့်ပစ်လိုက်ပါ၏။) သီစသောတာယ၊ လျင်မြန်သော
 ရေအယဉ်ရှိသော။ (အလွန် ရေစီးသန်သော။) နဒိယာ ဝါ၊ မြစ်၌သော်
 လည်း။ ပဝါဟေမိ၊ မျှောပစ်လိုက်ပါ၏။ အဘိက္ကန္တံ။ပ။ဘိက္ခူ သံသန္ဓ။
 [ပုဒ်စဉ် ၇၆-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။] ဘဂဝါ၊ သည်။ မံ၊ တပည့်တော်ကို။
 အဇ္ဇတဂ္ဂေ၊ ယနေ့ကို အစပြု၍။ ပါဏုပေတံ၊ အသက်တို့ဖြင့် ဆည်းကပ်
 တတ်သော။ သရဏံ။ ကိုးကွယ်ရာ ဟူ၍။ ဂတံ၊ ဆည်းကပ်သော။ ဥပါ
 သကံ၊ ဥပါသကာ-ဟူ၍။ ဓာရေတု၊ စိတ်၌ဆောင်တော်မူပါ။ ဝါ၊ မှတ်
 တော်မူပါ။ ဣတိ (အဝေါစ။))

၁၉၄။ အထ ခေါ၊ ၌။ (ဥပါသကာ-အဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးရာ ထို
 အခါ၌။)။ပ။အာမန္တေသိ၊ (ကိံ။) ဘဏေ၊ အမောင်။ ဣသံ၊ ထိုက်တုန်း

၁။ မဟာဝါတေ ဝါ။ ။ရှေး နိဿယ၌ “ဝါ-သဒ္ဓါကို ဥပမာ-အနက်ရှိ၏”ဟု
 မိန့်၍ “မဟာ ဝါတေ၊ ပြင်းစွာသော လေ၌။ ဩဖုဏာမိ ဝါ၊ ခါတွက်သကဲ့သို့။
 ဩဖုဏာမိ၊ ခါတွက်၏။ သီစသောတာယ၊ ပြင်းစွာသော ရေအယဉ် ရှိသော။
 နဒိယာ၊ ၌။ ပဝါဟေမိ ဝါ၊ မျှောသကဲ့သို့။ ပဝါဟေမိ၊ မျှော၏။”ဤသို့ အနက်
 ပေးသည်။ အဋ္ဌကထာ ဋီကာ-တို့၌ကား အထူးမဖွင့်ပါ။

ပါ၏။ တံ၊ သည်။ မေ၊ ငါ၏။ သိင်္ဂီဝဏ္ဏံ၊ သိင်္ဂီရွှေ အဆင်းနှင့် တူသော အဆင်းရှိသော။ ဓာရဏီယံ၊ ပွဲလမ်းသဘင်အခါမှ ဆောင်အပ် ဝတ်အပ် သော။ ယုဂမဋ္ဌံ၊ ပြေပြစ်ညက်ညောသော အဝတ်အစုံကို။ အာဟရ၊ ဆောင် ယူခဲ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောပြီ။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဆရာ။ ဝေံ၊ မှန်ပါ။ ဣတိ၊ ခေါ်။ ပ။ တံ ယုဂမဋ္ဌံ၊ ကို။ အာဟရံ၊ ဆောင်ယူလာပြီ။

အထ ခေါ်။ ပ။ ဘဂဝတော၊ အား။ ဥပနာမေသိ၊ ဆက်ကပ်ပြီ။ [ဘဂဝ တော၊ မြတ်စွာဘုရား၏။ (အနီးသို့)။ ဥပနာမေသိ၊ ကပ်၍ ညွတ်စေပြီ။ [ဤသို့ သဒ္ဓတ္ထ-ဖြစ်၏။] (ကိံ၊ အဘယ်သို့ လျှောက်၍ ဆက်ကပ်သနည်း။) ဘန္တေ၊ ရား။ ဣဒံ၊ ဤ အဝတ်အစုံသည်။ သိင်္ဂီဝဏ္ဏံ၊ သော။ ဓာရဏီယံ၊ သော။ ယုဂမဋ္ဌံ၊ ပါတည်း။ ဘဂဝါ၊ သည်။ မေ၊ ၏။ တံ၊ ထိုအဝတ် အစုံကို။ အနုကမ္ပံ၊ လျှော့စွာတုန်လှုပ်တတ်သော ကရုဏာကို။ ဝါ၊ သနား စောင့်ရှောက် ချီးမြှောက်မှုကို။ ဥပါဒါယ၊ စွဲ၍။ (အကြောင်း ပြု၍။) ပဋိဂ္ဂဏာတု၊ ခံယူတော်မူပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်၍ ဆက်ကပ်ပြီ။ ပုဂ္ဂိုလ်သ၊ တေနဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။ (ထိုသို့ လှူလိုလျှင်။) ဧကေန၊ တထည် ဖြင့်။ မံ၊ ကို။ အစ္စာဒေဟိ၊ ဖုံးလွှမ်းလော့။ (လှူလော့။) ဧကေန၊ ဖြင့်။ အာနန္ဒံ၊ ကို။ (အစ္စာဒေဟိ၊ လော့။) ဣတိ၊ ပြီ။ ပ။ အထ ခေါ်။ ပ။ ပက္ကမိ။ [ပုစ်စဉ် ၁၆၁-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]

၁၉၅။ အထ ခေါ်။ ပ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ကာယံ၊ ကိုယ်သို့။ (ကိုယ် ပေါ်သို့။) ဥပနာမေသိ၊ ကပ်၍ ညွတ်စေပြီ။ (လွှမ်းခြုံလိုက်ပြီ။) [ပုဂ္ဂိုလ်သ မလ္လ-မင်း ပြန်သွားသောအခါ မိမိအားလှူခဲ့သော တထည်ကို မိမိမဝတ်ရုံပဲ မြတ်စွာဘုရား၏ ကိုယ်ပေါ်သို့ လွှမ်းခြုံပေးလိုက်ပြီ။] ဘဂဝတော၊ နံ၏။ ကာယံ၊ သို့။ ဥပနာမိတံ၊ ကပ်၍ ညွတ်စေအပ်သော။ (လွှမ်းခြုံ ပေးအပ် သော။) တံ၊ ထို အဝတ်အစုံသည်။ ဟတစ္စိကံ ဝိယ၊ ပျက်ဆီး အပ်ပြီး သော အရောင်ရှိသကဲ့သို့။ ဝါ၊ ပျက်သော အရောင်ရှိသကဲ့သို့။ ခါယတိ၊ ထင်ရ၏။

၁။ အစ္စာဒေဟိ။ ။ ပြောရိုးဆိုစဉ် စကားလုံး ဖြစ်သည်။ လူသည်ကို ရှေးခေတ်က “ဖုံးလွှမ်း”ဟု သုံးစွဲသည်။

၂။ ဟတစ္စိကံ ဝိယ။ ။ [ဟတ+အစ္စိ+က။] ‘ဣတ္ထိလိင်၊ နပုလ္လိင် အစ္စိ-သဒ္ဓါ သည့် ပဘာ (အရောင်) အနက် ဟောတည်း။ က-ကား သမာသန္တ က-ပစ္စည်း တည်း။ ဟတ+အစ္စိ ယဿာတိ ဟတစ္စိကံ (ယုဂမဋ္ဌံ) [ပဋိဟတပ္ပဘံ-ဒီကာ။]

ဆိုလိုရင်းကား - မြတ်စွာ ဘုရားသည် အဝတ်နှစ်ထည်တွင် တထည်ကို ဝတ်၍ တထည်ကို အပေါ်၌ ခြုံတော်မူသောအခါ အဝတ်၏ရှေ့ရောင်ကို မြတ်စွာဘုရား၏

အထ ခေါ်ပူဘန္တေ၊ ရာဇံ၊ အစ္စရိယံ၊ လက်ဖျောက်ခတ်တီး အံချီး
 လောက်ပါပေစူ။ (အံဩစရာ ကောင်းပါပေစူ။)။ပ။အဗ္ဗုတံ၊ မဖြစ်စဖူး
 တူးဆန်းပါပေစူ။ ဘန္တေ။ တထာဂတဿ၊ ဇါ။၊ ဆဝိဝဏ္ဏော၊ အရေ
 အဆင်းသည်။ ယာဝ၊ အတိုင်းအရှည်ကို လွန်၍သာလျှင်။ ဝါ၊ အလွန်
 ပင်။ ပရိသုဇ္ဈေါ၊ ထက်ဝန်းကျင် စင်ကြယ်ပါပေ၏။ ပရိယောဒါတော၊
 ထက်ဝန်းကျင် ဖြူစင်ပါပေ၏။ပ။ဣဒံ ယုဂမ္ဘိ၊ သည်။ ဘဂဝတော၊
 ဇါ။ ကာယံ၊ သို့။ ဥပနာမိတံ၊ အပ်သည်။ (သမာနံ၊ သော်။) ဟတစ္စိကံ
 ဝိယံ။ ခါယတိ၊ ပါ၏။ ဣတိ၊ ပြီ။ အာနန္ဒံ၊ တေ၊ ဤ စကားသည်။
 ဧဝံ၊ ဤ အတိုင်း မှန်၏။ (အသင်လျှောက်အပ်သည့် အတိုင်း မှန်၏။)။ပ။
 ဒွိသု၊ နှစ်မျိုးကုန်သော။ ကာလေသု၊ အခါတို့၌။ အတိ ဝိယ၊ အလွန်
 ပင်။ပ။ပရိယောဒါတော၊ ဇါ။ ကုတုမေသု ဒွိသု၊ အဘယ်အခါ နှစ်မျိုး
 တို့၌-နည်း။

အာနန္ဒံ။ ယဉ္ဇ ရတ္တိံ၊ အကြင် ညဉ့်၌လည်း၊ တထာဂတော၊ သည်။
 အံနုတ္တရံ၊ မိမိထက် လွန်မြတ်သော တရားမရှိသော။ (အမြတ်ဆုံး ဖြစ်
 သော။) သမ္မာသမ္မောဓိံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတ-ဉာဏ်တော်ကို၊
 အဘိသမ္ဗုဇ္ဈတိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူ၏။ ယဉ္ဇ ရတ္တိံ၊ ၌လည်း။ အနုပါဒိ
 သေသာယာ၊ ဝိပါက် နာမက္ခန္ဓာ ကဋတ္တာ-ရုပ် ဟူသော အကြွင်းအကျန်
 မရှိသော။ နိဗ္ဗာန ဓာတုယာ၊ နိဗ္ဗာန-ဓာတ်ဖြင့်။ ပရိနိဗ္ဗာယတိ၊ ငြိမ်းအေး
 တော်မူ၏။ (ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူ၏။) အာနန္ဒံ။ ဒွိသု၊ ကုန်သော။ ဣမေသု
 ကာလေသု၊ တို့၌။ပ။ပရိယောဒါတော။ [ဤ အခါနှစ်မျိုး၌ အဆင်းတော်
 ကြည်လင်ခြင်း၏ အကြောင်းကို နာဠကထာ၌ ကြည့်ပါ။]

အာနန္ဒံ။ အဇ္ဇ၊ ယဉ္ဇေ၊ ရတ္တိယံ၊ ဇါ။ ပစ္ဆိမေ၊ နောက်ဆုံးဖြစ်သော။
 ယာမေ ယံ-၌။ ကုသိနာရာယံ၊ ၌။ ဥပဝတ္တနေ၊ အကွေ ဖြစ်သော။
 မလ္လာနံ၊ မလ္လာ-မင်းတို့၏။ သာလဝုနေ၊ အင်ကြင်းတော၌။ (အင်ကြင်း
 ဥယျာဉ်၌။) ယမကသာလာနံ၊ အစုံဖြစ်သော အင်ကြင်းပင်တို့၏။ အန္တရေန၊
 အလယ်၌။ ပရိနိဗ္ဗာနံ၊ ဒုက္ခ ခပ်သိမ်း ငြိမ်းအေးတော် မူခြင်းသည်။
 (ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူခြင်းသည်။) ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လိမ့်မည်။ပ။ပစ္စံသောံသိ။

ကိုယ်တော်ရောင်က လွမ်းမိုးလိုက်သကဲ့သို့ ထင်ရလောက်အောင် အဝတ်၏ရှေ့ရောင်
 သည် မှိန်သွားသည်ဟု-ဆိုလိုသည်။

မှတ်ချက်။ ။ဤကာ၌ ဝိယ-သဒ္ဒါ အနက်မရှိသော နိပါတ်ဟု မိန့်၏။ ထို အလို
 “ဟတစ္စိကံ၊ ဖျက်ခင်းအပ်ပြီးသော အရောင် ရှိသည်။ (ဟုတ္တာ) ခါယတိ”-ဟု
 ပေးပါ။

ဂါထာအနက်။ ။ပုတ္တုသော၊ ပုတ္တုသ-သည်။ သိင်္ဂီဝဏ္ဏံ၊ သိင်္ဂီရွှေ
 နှင့်တူသော အဆင်းရှိသော။ ယုဂမဋ္ဌံ၊ ပြေပြစ်ညက်ညောသောအဝတ်
 အစုံကို။ အဘိဟာရယံ၊ မြတ်စွာဘုရားသို့ ရှေးရှုဆောင်တော်မူပြီ။
 (လူတော်မူပြီ။) တေန၊ ထို အဝတ်အစုံဖြင့်။ အတ္ထဒိတော၊ ဝတ်
 ရုံ၊ ဖုံးလွှမ်းတော်မူအပ်သော။ ဟေမဝဏ္ဏော၊ ရှေ့အဆင်းနှင့်တူသော
 အဆင်းရှိတော်မူသော။ သတ္တာ၊ သည်။ အသောဘထ၊ လွန်စွာ
 သပ္ပာယ် တင့်တယ်တော်မူပြီ။

အမှာ။ ။ဤဂါထာကို သံဂါယနာတင်ရာအခါ၌ သံဂါယနာတင်ထေရ်တို့
 ထည့်ထားအပ်သည်။ အသောဘထ-၌ ဟိယုတ္တနိ အတ္တနောပုဒ် ထွက်
 ထ-ပြုပါ။ အခြားနည်းများကို ရူပသိဒ္ဓိဘာသာဦးကာ ကွမ်စာတု-သုတ်အဖွင့်
 ၌ ပြထားပြီ။

၁၉၆။ အထ ခေါ၊ ဌ။ (အရှင် အာနန္ဒာကို မိန့်တော်မူပြီးရာ ထို
 အခါ၌။) ။ပ။ ကကုဓံ၊ နဒိ။ သို့။ အဇ္ဈောဂါဟေတွာ၊ သက်ဆင်းတော်
 မူ၍။ နုတွာ စ၊ ရေချိုးတော်မူ၍လည်းကောင်း။ ပိဝိတွာ စ၊ ရေသောက်
 တော်မူ၍လည်းကောင်း။ ပစ္စုတ္တရိတွာ၊ ရေမှ ပြန်တက်တော်မူ၍။ ယေန၊
 ဌ။ အမ္မဝနံ၊ သရက်တောသည်။ အတ္ထိ။ တေန၊ သို့။ ဥပသက်မိ၊ ကြွတော်
 မူပြီ။ [ထို သရက်ဥယျာဉ်သည် မြစ်ကမ်းအနီး၌ပင် ရှိသည်။] ။ပ။ အာယ
 သန္တံ စုန္ဒကံ၊ အရှင်စုန္ဒက-ကို။ အာမန္တေသိ။ (ကိံ) စုန္ဒက။ ဣသံ၊
 တိုက်တွန်းတော်မူ၏။ တံ၊ သည်။ မေ၊ ဇါ။ စတုဂ္ဂုဏ်၊ လေးထပ်ရှိသော၊
 သံဃာဋီ၊ သင်္ကန်းကြီးကို။ ပညပေဟိ၊ ခင်းလိုက်လော့။ စုန္ဒက။ ကိ
 လန္တော၊ ပင်ပန်းတော်မူသည်။ အသိ၊ ဖြစ်၏။ နိပဇ္ဇိသာမိ၊ လျောင်းဦး
 မည်။ ဣတိ၊ ပြီ။ ။ပ။ ပညပေသိ၊ ခင်းပြီ။

အထ ခေါ၊ ဌ။ (သင်္ကန်းကြီးကို ခင်းပြီးရာ ထိုအခါ၌။) ဘဂဝါ။
 ဒက္ခိဏေန၊ လက်ယာ ဖြစ်သော။ ပဿေန၊ နိပါးဖြင့်။ ပါဒေ၊ လက်ယာ
 ခြေ၌။ ပါဒံ၊ လက်ဝဲ ခြေကို။ အစွာဓာယ၊ အနည်းငယ်လွန်အောင် ထား

၁။ နုတွာ စ။ ။မြတ်စွာဘုရား ရေချိုးတော်မူသောအခါ မြစ်အတွင်း၌ ရှိကြ
 သော ငါး လိပ် တို့သည်လည်းကောင်း၊ နှစ်ဘက်သော ကမ်းအနီး၌ရှိသော တော
 အုပ်သည်လည်းကောင်း အားလုံးရှေ့အဆင်းရှိအောင် ဗုဒ္ဓ၏ ကိုယ်ရောင်တော် ကူး
 စက်လေသည်။

၂။ စုန္ဒကံ အာမန္တေသိ။ ။ထိုအချိန်၌ အရှင်အာနန္ဒာသည် ရေလနပ်ကို ရေညစ်
 ၍ နေရစ်သောကြောင့် အနီး၌ရှိသော အရှင်စုန္ဒက-ကို ခင်းစေတော်မူရမည်။

၍။ သတော၊ မပြတ်မလတ် အမှတ်ရတော်မူသည်။ သံဃဇာန်နော၊ ကောင်းစွာ အပြားအားဖြင့် သိတော်မူသည်။ (ဟုတ္တံ။) ဥဋ္ဌာနသည် ၊ ထခြင်း၌ ဖြစ်သော သညာကို။ မနသိ၊ စိတ်၌။ ကရိတံ၊ ပြု၍။ (စိတ်ထဲ၌ မှန်းထား၍။) သိဟသေယျ၊ မြတ်သော အိပ်ခြင်းကို။ ကံပေသိ၊ ပြုတော်မူပြီ။ အာယသ္မာ ပန စုံနွေကော၊ သည်ကား။ 'တထွေဝ၊ ထို အရပ်၌ပင်။ ဘဂဝတော၊ ဤ။ ပုရတော၊ ရှေ့တော်၌။ နိသီဒိ၊ ထိုင်နေပြီ။

ဂါထာအနက်။ ။(၁) ဗုဒ္ဓေါ၊ အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူပြီးသော။ သတ္တာ၊ နတ် လူ ဗြဟ္မာ-သတ္တဝါတို့၏ ဆရာဖြစ်တော်မူသော။ လောကော၊ လောက၌။ အပ္ပဋ္ဌိမော စ၊ တူသော ခန္ဓာကိုယ် ရှိတော်မမူသော။ တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ အစ္စ္ဓောဒကံ၊ ကြည်လင်သောရေရှိသော။ သာတုဒကံ၊ သာယာအပ်ချိုမြိန်သော ရေရှိသော။ ဝိပ္ပသန္တံ၊ အထူးသဖြင့် ကြည်လင်သော ရေရှိသော။ ကကုဓံ၊ ကကုဓာ-မည်သော။ နဒိကံ၊ မြစ်ငယ်သို့။ ဂန္ဓာန၊ ကြွတော်မူ၍။ အင်္ဂုလန္တရူပေါ၊ မပင်ပန်းသူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိတော်မူသည်။ [သုကိလန္တရူပေါ၊ အလွန်ပင်ပန်းသူ၏ အဖြစ်ဟူသော သဘောရှိတော်မူသည်။ ဤသို့လည်း မူကွဲရှိ၏။] (ဟုတ္တံ။) ဩဂါဟိ၊ သက်ဆင်းတော်မူပြီ။

(၂) ။ သတ္တာ၊ နတ် လူ ဗြဟ္မာ-သတ္တဝါတို့၏ဆရာ ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ နုတ္တာ စ၊ ရေချိုးတော်မူပြီး၍လည်းကောင်း။ ပိဝိတွာ စ၊ ရေသောက်တော်မူပြီး၍လည်းကောင်း။ ဥဒတာရိ၊ ရေမှ တက်တော်မူလာပြီ။ ပုရက္ခတော၊ ရဟန်းအပေါင်းသည် ရှေ့သွားပြုတော်မူအပ်လျက်။ ဝါ၊ ရဟန်းအပေါင်းခြံရံတော်မူလျက်။ ဘိက္ခုဂဏဿ၊ ရဟန်းအပေါင်း၏။ မဇ္ဈေ၊ အလယ်၌။ ဣဓ ဓမ္မေ၊ ဤ သာသနာတော်ဝယ် ပရိယတ္တိဓမ္မ-တို့ကို။ ဝတ္တာ၊

၁။ ဥဋ္ဌာနသည်။ ။နာရီ မရှိသော ရှေးခေတ်က ရဟန်းတော်များသည် အိပ်ရာဝင်ပြီးနောက် အိပ်မပျော်မီ “လ၊ သို့မဟုတ် ကြယ်တာယံ-နက္ခတ်တို့ မည်သည့်အချက်သို့ ရောက်လျှင် အိပ်ရာမှ ထ-မည်”ဟု မိမိ ထ-လိုသည့် အချိန်ကို စိတ်ထဲ၌ မှတ်သားလျက် အိပ်ကြ၏။ ထိုသို့ ပြုခြင်းကို “ဥဋ္ဌာန သညာ”ဟု ခေါ်သည်။ ထို “ဥဋ္ဌာန သညာ”ဖြင့် အိပ်သူသည် မိမိမှန်းထားအပ်သော အချိန်ရောက်လျှင် တော်နိုး နိုးတော့သည်။ ယခု ခေတ်၌လည်း “နံနက် ၃-နာရီ၊ သို့မဟုတ် ၄-နာရီမှာ ထ-မည်”ဟု စိတ်ဖြင့်မှန်း၍ အိပ်လျှင် ထိုအချိန်၌ နိုးထေ့မိသည်။

ဟောတော်မူတတ်သော။ ပဝတ္ထာ၊ ပါဝစန-၏၊ အဖြစ်ဖြင့် ဟော
တော်မူတတ်သော။ (မြတ်သောစကား၏ အဖြစ်ဖြင့် ဟောတော်မူ
တတ်သော။) ဘဂဝါ၊ ဣဿရိယ-စသည် အပြား ဘုန်းခြောက်
ပါး ရှိတော်မူသော။ မဟေသိ၊ မြတ်သော။ ဣသိ၊ မုနိထွတ်တင်
ဘုရားရှင်သည်။ အဗ္ဗဝနံ၊ သရက်ဥယျာဉ်သို့။ ဥပါဂမိ၊ ကပ်
ရောက်တော်မူပြီ။

(၃)။ စုန္ဒကံ နာမ၊ စုန္ဒက-မည်သော။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းကို။ အာမန္တ
ယိ၊ မိန့်တော်မူပြီ။ မေ၊ ငါဘုရား၏။ စတုဂ္ဂုဏံ၊ လေးထပ်ရှိသောသင်္ကန်း
ကြီးကို။ သန္တရ၊ ခင်းလိုက်လော့။ နိပဇ္ဇံ၊ လျောင်းတော်မူဦး
မည်။ ဘာဝိတတ္ထေန၊ သမထ ဝိပဿနာ-ဘာဝနာဖြင့် တိုးပွားစေ
အပ်ပြီးသော စိတ်ရှိတော်မူသော မြတ်စွာဘုရားသည်။ စောဒိတော၊
တိုက်တွန်းအပ်သည်ဖြစ်၍။ သော၊ ထို အရှင်စုန္ဒက-သည်။ ခိပ္ပမေ
ဝ၊ လျင်မြန်စွာသာလျှင်။ စတုဂ္ဂုဏံ၊ လေးထပ်ရှိသော သင်္ကန်း
ကြီးကို။ သန္တရိ၊ ခင်းပြီ။ သတ္တာ၊ သည်။ အကိလန္တရူပေါ၊ သည်။
(ဟုတွာ။) နိပဇ္ဇံ၊ လျောင်းတော်မူပြီ။ စုန္ဒောပိ၊ သည်လည်း။
တတ္ထ၊ ထို လျောင်းတော်မူရာအရပ်၌။ ပမုခေ၊ ရှေ့ မျောက်တော်၌။
နိသမိ၊ ထိုင်နေပြီ။
[အမှား။ ။ဤဂါထာများကို သံဂါယနာတင်ထေရ်တို့ ထည့်စားအပ်သည်။]

၁၉၇။ အထ ခေါ၊ ၌။ (အရှင်အာနန္ဒာ ရောက်လာရာ ထိုအခါ၌။)
။ပ။ အာမန္တေသိ။ (ကိ။) အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ ကမ္မကာရပုတ္တဿ၊ သော။
စုန္ဒဿ၊ ၏။ ကောစိ၊ တစုံတယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဝိပ္ပဋိသာရံ၊ နှလုံး
မသာယာခြင်းကို။ သိယာ၊ အကယ်၍။ ဥပ္ပါဒေယျ၊ ဖြစ်စေရာ၏။ (ကိ၊
အဘယ်သို့ ဖြစ်စေရာသနည်း။) အာဂုသော စုန္ဒ၊ ဒါယကာစုန္ဒ။ (သို့မဟုတ်)
မိတ်ဆွေစုန္ဒ။ တတာဂတော၊ သည်။ ယဿ တေ၊ အကြင်သင်၏။ ပစ္ဆိမံ၊
နောက်ဆုံးဖြစ်သော။ ပိဏ္ဍပါတံ၊ ဆွမ်းကို။ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ၊ ဘုဉ်းပေး၍။
ဝါ၊ ဘုဉ်းပေးခြင်းကြောင့်။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီ။ [သင်၏
ဆွမ်းကို ဘုဉ်းပေးတော်မူသောကြောင့် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ ဝမ်းတော်လား၍ ပရိ
နိဗ္ဗာန် စံတော်မူရသည်။]

၁။ နိပဇ္ဇံ ။နိပဇ္ဇိသံ-ဟု ဆိုလိုလျက် ဂါထာဖြစ်၍ သံ-၌ သံ-ကို ချေ၊
ဣ-အာဂုလည်း မလာပဲ၊ “နိပဇ္ဇံ”ဟု ရှိသည်။ ရှေ့၌ “ကိလန္တော သို့ စုန္ဒက
နိပဇ္ဇိသာမိ”ဟု ရှိသည်။

တဿ တေ၊ ထိုသင်၏။ ဝါ၊ ထိုသင့်မှာ။ အလာဘာ၊ ဒါန-၏အကျိုးကို မရခြင်းကိုသည်။ (ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။) တဿ တေ၊ သည်။ (မနုဿတ္ထံ၊ ကောင်းမှုအထူးကြောင့် ရအပ်သော လူ့ အဖြစ်ကို။ ဝါ၊ ကံကောင်းထောက်မသဖြင့် ရအပ်သောလူ့ အဖြစ်ကို။) ဒုလ္လဗ္ဗံ၊ မကောင်းသဖြင့် ရအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဖြစ်စေအံ့။ [ဤသို့ စိတ်မချမ်းမသာဖြစ်၍ သဒ္ဓါတရားပျက်အောင် ပြောအံ့။-ဟူလို။]

အာနန္ဒ။ စုန္ဒယံ။ ပ။ ဝေံ။ သို့။ (ဤနည်းအားဖြင့်။) ဝိပုဋ္ဌိသာရော၊ ကို။ ပဋိဝိနေတဗ္ဗော၊ ပယ်ဖျောက်ထိုက်၏။ (ပယ်ဖျောက်ရမည်။) အာဂုဿော စုန္ဒ။ ပ။ ပရိနိဗ္ဗုတော။ တဿ တေ၊ ၏။ လာဘာ၊ ပစ္စုပ္ပန် တမလွန် နှစ်တန်သောဒါန၏ အကျိုးကို ရခြင်းတို့သည်။ (ဟောန္တိ။) တဿ တေ၊ သည်။ (မနုဿတ္ထံ၊ ကို။) သုလဗ္ဗံ၊ ကောင်းစွာရအပ်ပါပြီ။ အာဂုဿော စုန္ဒ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သမ္ပုခါ၊ မျက်မှောက်တော်၌။ တေံ၊ ဤစကားကို။ သုတံ၊ နာယူအပ်ပြီ။ သမ္ပုခါ၊ ၌။ ပဋိဂ္ဂဟိတံ၊ မှတ်ယူအပ်ပါပြီ။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ နာယူ မှတ်သားအပ်သနည်း။)

ဒွေ၊ နှစ်မျိုးကုန်သော။ ဣမေ ပိဏ္ဍပါတာ၊ ဤဆွမ်းတို့သည်။ သမသမဗလော၊ တူသည်ဖြစ်၍ တူသော အကျိုးဆက်ရှိကုန်၏။ ဝါ၊ ထပ်တူထပ်မျှ တူသောအကျိုးဆက်ရှိကုန်၏။ သမဝိပါကာ၊ တူသော အကျိုးရှင်းရှိကုန်၏။ အတိ ဝိယ၊ ပင်။ အညေဟိ၊ အခြားကုန်သော။ ပိဏ္ဍပါတေဟိ၊ ဆွမ်းတို့ထက်။ မဟပုလတရာ စ၊ သာ၍လည်း၊ များသောအကျိုး ရှိကုန်၏။ မဟာနိသံသတရာ စ၊ သာ၍လည်း များသောအာနိသင် ရှိကုန်၏။ ကတမေ ဒွေ၊ အဘယ် နှစ်မျိုးတို့နည်း။ ယဉ္ဇ ပိဏ္ဍပါတံ။ ပ။ မဟာနိသံသတရာ စ၊ [လွယ်ပြီ။]

အာယသ္မတာ စန္ဒေန၊ အရှင်စုန္ဒသည်။ (မိတ်ဆွေစုန္ဒသည်။) အာယု သံဝတ္တနိကံ၊ အသက်ကိုဖြစ်စေတတ်သော။ (အသက်ရှည်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော။) ကမ္မံ၊ ကောင်းမှုကံကို။ ဥပစိတံ၊ ဆည်းပူးအပ်ပြီ။ ပ။ ဝဏ္ဏသံဝတ္တနိကံ၊ အဆင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော။ (အဆင်းလှခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော။) ပ။ သုခံ သံဝတ္တနိကံ၊ ချမ်းသာကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ပ။ ယသံဝတ္တနိကံ၊ အခြံအရံကို ဖြစ်စေတတ်သော။ ပ။ သဂ္ဂသံဝတ္တနိကံ၊ နတ်ပြည်ကိုဖြစ်စေတတ်သော။ ပ။ အာဒိပတေယျသံဝတ္တနိကံ၊ အစိုးရသူ၏အဖြစ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော။ (အကြီးအကဲ၏အဖြစ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော။) ပ။ ဥပစိတံ၊ အပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ နာယူမှတ်သားအပ်ပါပြီ။ ပ။ ပဋိဝိနေတဗ္ဗော၊ ထိုက်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

အထ ခေါ။ ဌုံ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ တေမတ္ထံ၊ ဤအကြောင်းကို။ ဝိဒိတာ၊ သိတော်မူ၍။ တာယံ ဝေလာယံ၊ ထိုအချိန်၌။ ဣမံ ဥဒါနံ ဥဒါနေသိ။ (ကိ။) ဒဒတော ပုညံ ပဝစုတိ။ ပ။ သ နိဗ္ဗုတောတိ။ -ဟူ၍။ (ဥဒါနေသိ။)

ဂါထာအနက်။ ။ ဒဒတော၊ စွန့်ကြဲပေးကမ်း လှူဒါန်းသော ပုဂ္ဂိုလ်၏။ (သန္တာန်၌)။ ပုညံ၊ ဒါန-ကောင်းမှုသည်။ ပဝစုတိ၊ တိုးပွား၏။ သံမယမတော၊ သီလကို စောင့်စည်းသောပုဂ္ဂိုလ်၏။ (သန္တာန်၌)။ ဝေရံ၊ ပါဏာတိပါတ-စသော ဘေးရန်ကို။ နစိယတိ၊ မစီအပ် မပြုအပ်။ ဝါ၊ မတိုးပွား။ ကုသလော စ၊ လိမ်မာကျွမ်းကျင် ပညာ ရှင်သည်လည်း။ ပါပကံ၊ အကုသိုလ်အစု မကောင်းမှုကို။ ဇဟာတိ၊ အရိယာ-မဂ်ဖြင့် ပယ်စွန့်၏။ ရဂဒေါသမောဟက္ခယာ၊ ရဂ ဒေါသ မောဟ-၏ ကုန်ခြင်းကြောင့်။ သ(သော)၊ ထိုအရိယာ-ပညာရှိသည်။ နိဗ္ဗုတော၊ ကိလေသာခပ်သိမ်း အေးငြိမ်းတော်မူပြီ။ စတုတ္ထော၊ သော။ ဘာဏဝါရော၊ တည်း။

ယမကသာလာ

၁၉၈။ အထ ခေါ၊ ဥဒါန်းကျူးတော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌ ။ ပ။ အာ မန္တေသိ(ကိ) အာယာမာနန္တံ။ ယေန၊ ဌုံ။ ဟိရညဝတိယာ၊ ဟိရညဝတီ-မည်သော။ နဒိယာ၊ ၏။ ပါရိမံ၊ ဟိုဘက်၌ဖြစ်သော။ တီရံ၊ ကမ်းသည်။ (အတ္ထိ။) ယေန၊ ဌုံ။ ကုသိနာရာ၊ ကုသိန္နာရံ-မြို့သည်လည်းကောင်း။ ဥပဝတ္တနံ၊

၁။ တေမတ္ထံ။ ။ စုန္တ-လူအပ်သော ဆွမ်းဒါန၏အကျိုးကြီးပုံ၊ သီလအစရှိသော ဂုဏ်တို့ဖြင့် ကိုယ်တော်မြတ်၏ အမြတ်ဆုံး အလှူခံပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ပုံ၊ မကြာမီသော အချိန်အတွင်းဝယ် ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတို့ ချုပ်ငြိမ်းရာ ပရိနိဗ္ဗာန် စံဝင်တော်မူမည်ဖြစ်ပုံ ဌုံအလုံးစုံကို သိတော်မူ၍ ယုံအနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ပြတတ်သော ဥဒါန်းကို ကျူးရင့်တော်မူသည်။ [ဥဒါနဋကထာဝယ် ဤဂါထာကို အကျယ်ဖွင့်ထား၏။]

၂။ ဥပဝတ္တနံ။ ။ ဥယျာဉ်မှ မြို့သို့သွားသူတို့သည် ကပ်ရောက်၍ သွားကြောင်း ဖြစ်သောအရပ်။ အင်ကြင်းဥယျာဉ်သည် မြို့၏အနောက်တောင်ထောင့် အရပ်မှာ ရှိ၏။ အင်ကြင်းပင်အတန်းလည်း ဥယျာဉ်မှ အရှေ့သို့ တည်တည်တန်းတန်း မြို့၏တောင်အပေါက်နှင့် တည်လောက်သောနေရာဝယ် မြောက်သို့ ကွေ့သွား၏။ ထိုကွေ့သွားရာအရပ်ကို “ဥပဝတ္တနံ”ဟု ခေါ်သည်။ “ဥပဝတ္တနံ၊ ဥယျာဉ်ရှေ့လျှောက် စဉ်းငယ်မြောက်သို့ ကွေ့တောက်ကပ်ကာ သွားရောက်ရာ၏အဖြစ်ကြောင့် ဥပဝတ္တနံ - မည်သော”ဟု အနက်ကျယ်ပေးပါ။

အက္ခေဖြစ်သော။ မလ္လာနံ၊ တို့၏။ သာလဝနံ၊ အင်ကြင်းဥယျာဉ်သည် လည်းကောင်း။ (အတ္တိ။) တေန၊ ဟိရညဝတီ-ဖြစ်၏ ဟိုဘက်ကမ်း၌ တည် ရှိသော ကုဿိန္ဒာရုံ-မြို့ မလ္လာမင်းတို့၏ အင်ကြင်း ဥယျာဉ်ရှိရာ ထို အရပ်သို့။ ဥပသင်္ကမိဿာမ၊ သွားကြစို့။ ပ။ မဟတာ၊ များစွာသော။ ဘိက္ခုသံဆေန၊ ရဟန်းအပေါင်းနှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ ပ။ ဥပသင်္ကမိ။

ဥပသင်္ကမိတွာ။ ပ။ အာနန္ဒ။ ဣဗံ၊ ၏။ တံ၊ သည်။ မေ ငါ၏။ (အတွက်။) ယမကသာလာနံ၊ အစုံဖြစ်သော အင်ကြင်းပင်ပျိုတို့၏။ အန္တရေန၊ အလယ်၌။ ဥတ္တရသီသင်္ကံ၊ မြောက်ဘက်သို့ ဦးခေါင်းရှိအောင်။ ဝါ၊ မြောက် ဘက်သို့ ဦးခေါင်းပြု၍။ မဇ္ဇကံ၊ ညောင်စောင်းငယ်ကို။ ပညံပေဟိ၊ ခင်း လိုက်လော့။ ပ။ ပညံပေသိ၊ ခင်းပြီ။ ပ။ ဒက္ခိတေနာ၊ သော။ ပသေေန၊ ဖြင့်။ ပါဒေ ပါဒိ။ အစွာဓာယ၊ ရှိ။ သတောသမ္ပဇာနော။ (ဟံတွာ။) သိဟံသေယျံ၊ ခြင်္သေ့မင်း၏ အိပ်ခြင်းနှင့်တူသော အိပ်ခြင်းကို။ ဝါ၊ မြတ်သော အိပ်ခြင်းကို။ ကပ္ပေသိ၊ ပြုတော်မူပြီ။ [၁၉၆-၌ အနက်ခဲရေးခွဲပြီ။] ဤနေရာ၌ နောက်ထပ် ထ-ခြင်းမရှိသော လျောင်းတော်မူခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် ဥဋ္ဌာနသည် မနသိကရိတွာ-ပုဒ် မပါတော့။]

တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ၌။ (မြတ်စွာဘုရား၏ အင်ကြင်းဥယျာဉ် ဝယ် ခုတင်ငယ်ပေါ်၌ သီတင်းသုံးတော်မူရာ ထိုအခါ၌။) ယမကသာလာ၊ တို့သည်။ အကာလပုပ္ဖေဟိ၊ အခါမှ၌ ပွင့်သောပန်းတို့ဖြင့်။ သဗ္ဗဖာလိဖလ္လာ၊ အလုံးစုံ ထက်ဝန်းကျင် ပွင့်သောပန်း၊ ရှိကုန်သည်။ (အရင်းမှစ၍၊ အဖျား တိုင်အောင် ပင်လုံးကျွတ် ပွင့်နေကုန်သည်။) ဟောန္တိ။ ဂတေ၊ ထိုအင်ကြင်း

၁။ မဟတာ ဘိက္ခုသံဆေန။ ။ ၁၉၅၉-ခုနှစ်၊ ဧဝဒ္ဒနာကို ပယ်ခွာတော် မူရာ အခါမှစ၍ “မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူခါနီးပြီ”ဟု ကြားရသော ကြောင့် ဘုရားအထံတော်သို့ ထိုထိုအရပ်မှ ရောက်လာကြသော ရဟန်းများတွင် တပါးမှမပြန်ကြတော့ဘဲ ထပ်ကာထပ်ကာသာ ရောက်လာကြသောကြောင့် မရေမတွက် နိုင်လောက်အောင် များသည်။

၂။ ဗုဒ္ဓံချက်။ ။ ထိုဥယျာဉ်သည် မင်းမျိုး မင်းနွယ်တို့လာသောအခါ ခေတ္တ ခဏ-မျှ လဲလျောင်း၍ မနုဇ္ဈိရာညောင်စောင်းငယ် (ခုတင်ငယ်) ရှိ၏။ ထို ခုတင်ငယ် ပေါ်၌ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ လျောင်းတော်မူသောအခါ ခင်းစရာလည်း နှစ်ထပ်သင်္ကန်းကြီးမှ တပါး အခြားအခင်းမရှိ၊ ခေါင်းအုံးလည်း မရှိ။ ထိုနေရာ၌ပင် သာမာန်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ လဲလျောင်းသည့် အနေအားဖြင့် လက်တော်ကိုခေါင်းအုံး၍ လျောင်းတော်မူဟန် တူပါ သည်။ [ဂါလန္တော’သို့ အာနန္ဒ နိပဇ္ဇိဿာမိ-ဟု မိန့်တော်မူရပ်နှင့် ကုဿိန္ဒာရုံ-သို့ ကြွ၍ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပုံတို့ အဋ္ဌကထာ၌ ကြည့်ပါ။]

ပင်အစုံတို့သည်။ ဝါ၊ ထိုသစ်ပင်၌နေသော ရုက္ခစိုင်းနတ်တို့သည်။ တထာဂတဿ၊ ကို။ ပူဇာယ၊ ပူဇော်ခြင်းငှာ။ တထာဂတဿ၊ ၏။ သရီရံ၊ ကိုယ်တော်ကို။ ဩကိရန္တိ၊ ဖြန့်ကြဲကြကုန်၏။ အဇ္ဈောကိရန္တိ၊ ဖုံးလွှမ်းသကဲ့သို့ အထက်၌ ဖြန့်ကြဲကြကုန်၏။ အဘိပ္ပကိရန္တိ၊ မပြတ်မလတ် ထပ်ကာ ထပ်ကာ အမျိုးမျိုး ဖြန့်ကြဲကြကုန်၏။ ဒိဗ္ဗာနိ၊ နတ်၌ဖြစ်ကုန်သော။ (နတ်ပြည်၌ ဖြစ်ကုန်သော။) မန္ဒာရဝ ပုပ္ဖာနိပိ၊ မန္ဒာရဝ-နတ်ပန်းတို့သည်လည်း။ (ထင်းရှားပန်းတို့သည်-ဟု ရှေးကပေး၏။) အန္တလိက္ခာ၊ ကောင်းကင်မှ။ ပပတန္တိ၊ ကျလာကုန်၏။ တာနိ၊ ထို မန္ဒာရဝ-နတ်ပန်းတို့သည်။ ပ။

ဒိဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ စန္ဒနုဗ္ဗာနိပိ၊ စန္ဒကူး နံသာမူနံတို့သည်လည်း။ ပ။ ဒိဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ တူရိယာနိပိ၊ တူရိယာတို့သည်လည်း။ တထာဂတဿ၊ ကို။ ပူဇာယ၊ ငှာ။ အန္တလိက္ခေ၊ ၌။ ဝဇ္ဇန္တိ၊ အလိုလို မြည်ကုန်၏။ ဒိဗ္ဗာနိ၊ ကုန်သော။ သံဂီတာနိပိ၊ သီချင်းသံတို့သည်လည်း။ ပ။ ဝတ္တန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။

၁၉၉။ အထ ခေါ။ ပ။ အာမန္တေသိ။ (ကို။) အာနန္ဒ။ ယမကသာလာ၊ တို့သည်။ အကာလပုဗ္ဗေဟိ၊ တို့ဖြင့်။ သဗ္ဗဖာလိလ္လာ၊ ကုန်၏။ ပ။ ဝတ္တန္တိ။ [ဂြေအတိုင်းဆိုပါ။] အာနန္ဒ။ ဣဝတော၊ ဤမျှ အတိုင်းအရှည် ရှိသော မာလာ၊ ဂန္ဓ၊ တူရိယာ၊ သံဂီတ-ဖြင့် ပူဇော်ခြင်းမျှဖြင့်။ (ပန်း၊ နံ့သာ၊ တူရိယာ၊ ဘုန်းတော်ဘွဲ့-သီချင်းဖြင့် ပူဇော်ရုံမျှဖြင့်။) တထာ ဂတော၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ သက္ကတော ဝါ၊ ကောင်းစွာပြုအပ်သည်လည်းကောင်း။ (ကောင်းစွာ ပြုအပ်ရာ ရောက်သည်လည်းကောင်း။) ဂရုကတော ဝါ၊ အလေးပြုအပ်သည်လည်းကောင်း။ (အလေးပြုအပ်ရာ ရောက်သည်လည်းကောင်း။) မာနိတော ဝါ၊ မြတ်နိုးအပ်သည်လည်းကောင်း။ ပူဇိတော၊ ဝါ။

၁။ သံဂီတာနိ။ ၂။ ဂရုဏ-နှင့် ဝါရဏ-နတ် နှစ်ယောက်တို့သည် အလွန် အသက်ရှည်ကြ၏။ “ဘုရားလောင်းသည် လူ့ပြည်၌ ဘုရားဖြစ်လိမ့်မည်”ဟု ကြားကြ၍ ပဋိသန္ဓေ-နေသော အခါ “ဤ ပန်းကုံးကိုယူ၍ သွားမည်”ဟု ပန်းကုံးကြလေသည်။ ထို ပန်းကုံးသည် မြီးနိုင်သဖြင့် ထင်ရှားသောနေ့တွေကို လွန်လာလေရာ “ယနေ့ပင် ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူလိမ့်မည်”ဟု ကြားကြ၍ မပြီးသေးသော ထို ပန်းကုံးကို ယူသွားပြီးလျှင် စကြဝဠာ-အတွင်း၌ ဆန်တန်းဖို့ နေရာမရသောကြောင့် စကြဝဠာ-နှုတ်ခမ်းရစ်၌ ချိတ်ဆွဲကြရသည်။

ထို့နောက် သူတို့နှစ်ယောက် လက်အချင်းချင်း၊ လည်ပင်းအချင်းချင်း ဆွဲကာ ဖက်ကာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ ဂုဏ်တော်တို့ကို ပြော၍ ပြော၍ ဂုဏ်တော်ဘွဲ့သီချင်းများကို ဆိုပြီးလျှင် သီချင်းအဆုံးအခန်း၌ “မဟာယသော မဟာယသော”ဟု ကြွေးကြော်ကြလေသည်။ ဤနည်းအားဖြင့် ကောင်းကင်၌ နတ်သီချင်းတို့ ဖြစ်ကြသည်။ [မဟာယသော၊ များစွာသာအခြံအရံ အကျော်အစောရှိသူ။]

ပူဇော်အပ်သည်လည်းကောင်း။ အပစိတေဝံ ဝါ၊ အံရိအသေပြုအပ်သည်လည်းကောင်း။ (ပြုအပ်ရာ ရောက်သည်လည်းကောင်း။) န ဟောတိ၊ မဖြစ်။

အာနန္ဒ။ ယော ဘိက္ခု ဝါ၊ သည်သော်လည်းကောင်း။ (ယာ) ဘိက္ခုနီ ဝါ၊ အကြင် 'ရဟန်းမ-သည်သော်လည်းကောင်း။' (ယော) ဥပါသကော ဝါ၊ လည်းကောင်း။ (ယာ) ဥပါသိကာ ဝါ၊ လည်းကောင်း။ ဓမ္မာနု ဓမ္မပဋိပန္နော၊ လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးအားလျော်သော တရားကို ကျင့်သည်။ သာမိစိပဋိပန္နော၊ လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးအား လျော်သော တရားကိုကျင့်သည်။ (ဟုတော့။) ဝိဟရတိ၊ ၏။ သောထိ ရဟန်း သည်။ (ထို ဘိက္ခုနီ၊ ဥပါသကာ၊ ဥပါသိကာမ-သည်။) တထာဂတံ၊ ကို။ ပရမာယ၊ လွန်မြတ်သော။ ပူဇာယ၊ ပူဇော်ခြင်းဖြင့်။ သက္ကဓေတိ၊ ကောင်းစွာ ပြု၏။ ပ။ အပစိယတိ၊ အရိအသေပြု၏။ (အရိအသေပြုရာရောက်၏)။

အာနန္ဒ။ တသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။ (ထိုသို့ ဘုရားရှင်အား ပန်း၊ နံ့သာ၊ တူရိယာ၊ ဘုန်းတော်ဘွဲ့-သိချင်းတို့ဖြင့် ပူဇော်ခြင်း၏ ပူဇော်ရာ မရောက် သည်၏ အဖြစ်၊ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပဒါ-အကျင့်ဖြင့် ပူဇော်ခြင်းသည်သာ ပူဇော် ရာ ရောက်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။) ဣဟ၊ ဤ သာသနာတော်၌။ (မယံ။) ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပန္နော။ ပ။ (ဟုတော့။) ဝိဟရိဿာမ၊ ကုန်အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကျင့်ကြံကြိုးကုတ် အားထုတ်ရာ၏။ အာနန္ဒ။ ဧဝံ ဟိ၊ ဤသို့သာ။ ဝေါ၊ ထိုသည်။ သိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ရာ၏။ ဣတိ (အာမန္တေသိ။)

၁။ ဓမ္မာနုဓမ္မပဋိပန္နော။ ။ [ဓမ္မ+အနုဓမ္မ+ပဋိပန္နံ] ဓမ္မ-လောကုတ္တရာတရား ကိုးပါးအား+အနုဓမ္မ-လျော်သောတရားဖြစ်သော "ပုဗ္ဗဘာဝ ပဋိပဒါ" ကို+ပဋိပန္နော- ကျင့်သူ။

ပုဗ္ဗဘာဝပဋိပဒါ။ ။ မဂ်၏ ရှေ့အဖို့၌ ဖြစ်သော အကျင့်သည် "ပုဗ္ဗဘာဝ ပဋိ ပဒါ" မည်၏။ ထို အကျင့်များကား စာရိတ္တသီလ၊ ဝါရိတ္တသီလ၊ ဓုတင် ဆောက် တည်မှု၊ မဂ်ရရှိရန် မှန်ကန်သော အကျင့်ဖြစ်သော သမထဝိပဿနာ-များတည်း။

စာရိတ္တသီလ-ကျင့်အပ်သော သီလ။ ဥပမာ-မဟာဝါ ခန္ဓက၊ စူဠဝါ ခန္ဓက-၌ လာသော အာစရိယ-ဝတ် စသည်များနှင့် သိင်္ဂါလော ဝါဒ-သုတ် စသည်၌လာသော မိဘ-ဝတ် စသည်များတည်း။

ဝါရိတ္တ သီလ။ ။ "မပြုမကျင့်ရ" ဟု တားမြစ်အပ်သော-သီလ။ ဥပမာ-ပါရာဇိက သိက္ခာပုဒ်-စသည်နှင့် ငါးပါးသီလ-များတည်း။

မှတ်ချက်။ ။ အချုပ်မှာ-သီလ၊ သမာဓိ၊ သမထ ဝိပဿနာသည် "ပုဗ္ဗဘာဝ ပဋိပဒါ" မည်၏။ သရဏဂုံသီလ-ကို အခြေခံ၍ ဒါနမှ၊ ပန်း နံ့သာ ဆီးမီးတို့ဖြင့် ပူဇော်မှုများလည်း "စာရိတ္တသီလ" ၌ ပါဝင်ပါသည်။

ဥပဝါဏတ္ထရာ

၂၀၀။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ခွံ။ (မြတ်စွာဘုရား လျောင်း
 တော်မူနေရာ ထိုအခါ၌။) အာယသ္မာ ဥပဝါဏော၊ အရှင် ဥပဝါဏ-
 သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပုရတော၊ ရှေ့၌။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ဝိဇယမာ
 နော၊ ယပ်ခတ်လျက်။ ဌိတော၊ တည်နေသည်။ ဟောတိ။ပ။အပ သာရေးသိ၊
 ဖယ်ရှား စေတော်မူပြီ။ (နေရာမှ ဖယ်ခိုင်းတော်မူပြီ။) (ကိ။) ဘိက္ခု၊
 ရဟန်း။ အပေဟိ၊ ဖယ်လော့။ မေ၊ ၏။ ပုရတော၊ ၌။ မာ အဋ္ဌာသိ၊
 မတည်နှင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဖယ်ရှားစေတော်မူပြီ။ပ။ အယံ အာယသ္မာ
 ဥပဝါဏော၊ ဤ အရှင်ဥပဝါဏ-သည်။ ဒီသရတ္တံ၊ ရှည်စွာသော ညဉ့်
 ပတ်လုံး။ (ညဉ့်ပေါင်းကြာရှည်စွာ။) ဘဂဝတော၊ ၏။ ဝါ၊ အား။
 ဥပဋ္ဌာကော၊ ပြုစုလုပ်ကျွေးတတ်သော။ သန္တိကာဝစရော၊ အနီး၌ သက်
 ဝင်သူတည်း။ သမိပစာရိ၊ အနီး၌ လှည့်လည်သူတည်း။ အထ စ ပန၊
 ထိုသို့ ဖြစ်ပါလျက်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပစ္ဆိမေ ကာလေ၊ နောက်ဆုံး
 အချိန်၌။ပ။ အပသာရေတိ။

ဘဂဝါ၊ သည်။ ယံ၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ပ။ အပသာရေတိ၊
 ၏။ (သော) ဟေတု၊ ထို အကြောင်းသည်။ ကော န ခေါ၊ အဘယ်ပါ
 နည်း။ (သော) ပစ္စယော၊ ထို အထောက်အပံ့သည်။ ကော န ခေါ၊
 နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ။ပ။ အဝေါစ၊ ပြီ။

အာနန္ဒ။ ယေဘုယျေန၊ များသောအားဖြင့်။ ဒသသုလောကဓာတုသု၊
 တသောင်းသောလောကဓာတ်တို့၌။(တသောင်းသော လောကဓာတ်တို့က။)
 ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ တထာဂတံ၊ ကို။ ဒဿနာယ၊ ဖူးမြင်ခြင်းငှာ။ သန္တိ
 ပတိတာ၊ စည်းဝေးရောက်လာကုန်ပြီ။ အာနန္ဒ။ ယာဝတာ၊ အကြင်မျှ
 အတိုင်း အရှည်ဖြင့်။ ကုသိနာရာ၊ သည်လည်းကောင်း။ ဥပဝတ္တနံ၊
 သော။ မလ္လာနံ၊ တို့၏။ သာလဝနံ၊ သည်လည်းကောင်း။ သမန္တတော၊
 ပတ်ဝန်းကျင်၌။ ဒွါဒသ ယောဇနာနိ၊ တဆယ်နှစ်ယူဇနာတို့သည်လည်း
 ကောင်း။ (သန္တိ။) ဣတ္ထာဝတာ၊ ဤမျှအတိုင်းအရှည်ဖြင့်။ (ကုသိနာရုံ-
 မြို့ မလ္လာမင်းတို့၏ အင်ကြင်းညယျာဉ်၏ ပတ်ဝန်းကျင်ဖြစ်သော တဆယ်နှစ်
 ယူဇနာ အရပ်ဖြင့်။) မဟေသက္ခာဟိ၊ တန်ခိုးကြီးကုန်သော။ ဒေဝတာဟိ၊

၁။ မဟေသက္ခာ ဟိ ဒေဝတာဟိ အပ္ပုဋ္ဌော။ ။ထိုအချိန်မှာ ကုသိနာရုံ-မြို့၏
 ၁၂-ယူဇနာအတွင်း၌ သားမြီး၏အဖျားလောက်သာကျယ်သော တနေရာဝယ် နတ်
 တို့မရှိသော အရပ်ဟူ၍ မရှိ။ မြတ်စွာဘုရား၏ အင်္ဂုလ်အရပ်ဝယ် သားမြီးဖျားပမာ

တို့သည်။ အပ္ပံတော၊ မဖြန့်အပ်သော။ ဝါ၊ မထိုအပ်သော။ ဝါလဂ္ဂကောဠိ
နိတုဒနမတ္ထောပိ၊ သားမြီးဖျားအစွန်ဖြင့် ထိုးဆွဲလောက်ရုံ အတိုင်းအရှည်
ရှိသည်လည်းဖြစ်သော။ သော ပဒေသော၊ ထို အရပ်သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

အာနန္ဒ။ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ ဥဇ္ဈာယန္တိ၊ ကဲ့ရဲ့ ကုန်၏။ (ကိံ။ မယံ၊
ငါတို့သည်။) တထာဂတံ၊ ကို။ ဒဿနာယ၊ ငှား။ ဒုဗ္ဗရာ စ၊ ဝေးသော
အရပ်မှလည်း။ (အဝေးကြီးကလည်း။) အာဂတာ၊ လာခဲ့ကြရကုန်သည်။
အံမှ ဝတ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ကဒါစိ၊ တရံတခါ၌။ ကရဟစိ၊ တခါတလေ၌။
အရဟန္တော၊ ဝါသနာနှင့်တကွ တထောင့်ငါးရာ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာ
တော်မူကုန်သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ မဖောက်မပြန် အမှန်ကိုယ်တိုင် အလုံးစုံ
သော တရားတို့ကို သိတော်မူကုန်သော။ တထာဂတာ၊ တို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ၊
ဖြစ်တော်မူကုန်၏။ (ပွင့်တော်မူကုန်၏။) အဇ္ဇေဝ၊ ယနေ့၌ပင်။ ရတ္တိယာ၊
၏။ ပစ္စိမေ ယာမေ၊ နောက်ဆုံးယံ-၌။ တထာဂတာ၊ ၏။ ပရိနိဗ္ဗာနံ၊
သည်။ ဘဝိဿတိ၊ လိမ့်မည်။ မဟေသက္ခော၊ တန်ခိုးကြီးသော။ အယံ စ
ဘိက္ခု၊ သည်လည်း။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပုရတော၊ ၌။ ဩဝါရေန္တော၊
တားဆီးလျက်။ ငိုတော၊ တည်၏။ မယံ၊ တို့သည်။ ပစ္စိမေ ကာလေ၊
နောက်ဆုံးအချိန်၌။ တထာဂတံ၊ ကို။ ဒဿနာယ၊ ငှား။ (ဖူးမြော်ခွင့်ကို။) န
လဘာမ၊ မရကြကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကဲ့ရဲ့ကြကုန်၏။

၂၀၁။ ဘဂဝါ၊ ဘုန်းခြောက်ပါးရှိတော်မူသော။ (ဘုန်းတန်ခိုးကြီး
တော်မူသော။) ဘန္တေ၊ မြတ်စွာဘုရား။ ဒေဝတာ၊ တို့သည်။ ကထံ ဘူတာ၊

ဏရှိသော အရပ်တစ်ခု အလွန်လိမ့်မေ့သောကိုယ်ကို ဖန်ဆင်း၍ ဆယ်ယောက်စီ၊
ဆယ်ယောက်စီ စုဝေး၍ တန်ခိုးကြီးသော နတ်များနေကြသည်။ ထို နတ်တို့၏နောက်
၌၊ နှစ်ဆယ်စီ နှစ်ဆယ်စီ၊ ထို နတ်တို့၏နောက်၌ သုံးဆယ်စီ သုံးဆယ်စီ၊ ဤနည်း
အားဖြင့် လေးဆယ်စီ၊ ငါးဆယ်စီ၊ ခြောက်ဆယ်စီ-အလွန်သေးငယ်အောင် ဖန်ဆင်း
၍ နေကြရလေသည်။

၁။ ဩဝါရေန္တော။ ။အရှင် ဥပဝါဏ-ထေရ်သည် တုတ်တုတ် ၀၀ ဖြစ်၏။ဆင်
ပေါက်ကလေးလောက် 'ဝ'၏။ ထို ထေရ်သည် အထပ်များစွာရှိသော ပံသုက္ခသင်္ကန်း
ကို ရုံတားသောကြောင့် အလွန်ကြီးသကဲ့သို့ ဖြစ်နေ၏။ ထိုအချိန်၌ စကြဝဠာ-
တထောင့်မှ ရောက်လာကြသော နတ်တို့သည် အရှင်ဥပဝါဏ-က ဘုရားရှေ့တော်
၌ ကွယ်နေခြင်းကြောင့် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ကို ထိုးဖောက်၍ နတ်မျက်စိဖြင့် မမြင်နိုင်။ထို
ကြောင့် အရှင် ဥပဝါဏ-ထေရ်ကို ကဲ့ရဲ့ကြသည်။

၂။ ကထံ ဘူတာ၊ပ။မနသိ ကရောန္တိ။ ။ဤဝါကျ၌ ပါဠိအမျိုးမျိုးရှိ၏။ ရှေးပါဠိ
စတင် နိဿယ၊ အဋ္ဌကထာနိဿယ-နှင့် အဋ္ဌကထာ-ပါဠိလည်း တမျိုးရှိ၏။ သင့်

အဘယ်သို့ ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သည်။ (ဟုတော့။) (တုံမေ၊ အရှင်ဘုရားတို့ကို။) မှာသိ၊ နှို။ ကရောန္တိ၊ ပြုကြပါကုန်သနည်း။ (နှလုံးသွင်းကြပါကုန်သနည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

အာနန္ဒ။ အာကာသေ၊ ကောင်းကင်၌။ ပထဝီသည်နိယော၊ မြေဟူသော အမှတ်ရှိကုန်သော၊ ဒေဝတာ၊ နတ်တို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ [ဤနတ်တို့သည် ကောင်းကင်၌ပင် မြေအသွင် ဖန်ဆင်းကြ၏။] (တာ၊ တို့သည်။) ကေသေ၊ ဆံပင်တို့ကို။ ပကိရိယ၊ ကြဲဖြန့်၍။ ကန္တန္တိ၊ ငိုကြကုန်၏။ ဗာဟာ၊ လက်မောင်းတို့ကို။ ပဂ္ဂယ၊ မြောက်၍။ ကန္တန္တိ၊ ငိုကုန်၏။ ဆိန္ဒူပိတံ၊ အလယ်က ပြတ်သော အရာဝတ္ထုတို့၏ လဲကျသကဲ့သို့ လဲကျသည် မည်လောက်အောင်။ (ပြတ်၍ လဲကျသည် မည်လောက်အောင်။) ပပတန္တိ၊ လဲကျကုန်၏။ အာဝဇ္ဇန္တိ၊ ရှေးရှု လှိုမ့်ကြကုန်၏။ ဝိဝဇ္ဇန္တိ၊ လဲကျရာနေရာမှ အခြားအရပ်သို့ လူးလှိုမ့်ကြကုန်၏။

တနည်း။ ။ အာဝဇ္ဇန္တိ၊ ရှေ့သို့လည်း လူးလှိုမ့်ကြကုန်၏။ ဝိဝဇ္ဇန္တိ၊ နောက်နှင့် ဝဲယာသို့လည်း လူးလှိုမ့်ကြကုန်၏။ (ကိ။) အဘယ်သို့မြည်တမ်း၍ ငိုကြ လူးလှိုမ့်ကြသနည်း။ အတိဗိပံ၊ အလွန်လျင်မြန်စွာ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူလိမ့်မည်။ ပ။ စက္ခု၊ ပညာမျက်စိသည်။ လောကေ၊ လောက၌။ အန္တရဓာယိဿတိ၊ ကွယ်ပျောက်လိမ့်မည်။ (ကွယ်ပျောက်တော့မှာပဲ။) ဣတိ၊ ဤသို့ မြည်တမ်း၍ ငိုကြ လူးလှိုမ့်ကြကုန်၏။

အာနန္ဒ။ ပထဝီယံ၊ မြေ၌။ ပထဝီသည်နိယော၊ မြေဟူသော အမှတ်ရှိကုန်သော။ ဒေဝတာ သန္တိ။ [ဤနတ်တို့က မြေကြီး၌ပင် မြေကြီးကိုဖန်ဆင်းကြ၏။ [အကျယ်ကို အဋ္ဌကထာမှာရှု။]။ ပ။ အန္တရဓာယိဿတိ။

ယံ ပန တာ ဒေဝတာ၊ အကြင် နတ်တို့သည်ကား။ ဝီတရာဂါ၊ ကင်းသော ရာဂ-ရှိကုန်၏။ တာ၊ ထို နတ်တို့သည်။ သတာ၊ မပြတ်မလတ်

လျော်မည်ထင်သော ပါဠိကို အနက်ပေးပါသည်။ ဆိုလိုရင်းမှာ- မြတ်စွာဘုရား...နတ်တို့က မြတ်စွာဘုရားကို ဘယ်သို့နှလုံးသွင်းကြသဘောထားကြပါသနည်း။ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူတာကို သူတို့က ကျေနပ်ပါသလား။ ဤသို့ အရှင်အာနန္ဒာက လျှောက်ထားလိုသည်။

၂။ အာဝဇ္ဇန္တိ ဝိဝဇ္ဇန္တိ ။ လဲကျရာအရပ်မှ ရှေ့သို့ နှစ်လိမ့်-သုံးလိမ့်-လှိုမ့်သွားပြီးနောက် လဲကျရာအရပ်သို့ ပြန်၍လှိုမ့်လာခြင်းသည်-အာဝဇ္ဇ၊ လဲကျရာ အရပ်မှ တပါးသောအရပ်သို့ လူးလှိုမ့်လျက် လဲကျရာအရပ်သို့ ပြန်မလာဘဲ လူးလှိုမ့်ခြင်းသည်-ဝိဝဇ္ဇ။ [ဒုတိယနည်းကား ထင်ရှားပြီ။]

အမှတ်ရကုန်သည်။ (သတိ ရှိကုန်သည်။) သမ္ပဗ္ဗာနာ၊ ကောင်းစွာ အပြား အားဖြင့် သိကုန်သည်။ (သမ္ပဗ္ဗာန် ရှိကုန်သည်။) (ဟုတူ။) အဓိဝါသေန္တိ၊ သည်းခံကုန်၏။ (ကံ၊ အဘယ်သို့တွေး၍ သည်းခံကုန်သနည်း။) သင်္ခါရာ၊ ရုပ်နာမ်ဓမ္မ သင်္ခါရတို့သည်။ အနိစ္စာ၊ အမြဲမရှိကုန်။ တံ (တသ္မာ)၊ ထို့ကြောင့်။ ဣ၊ ဤ သင်္ခါရ-တရား၌။ (ပရိယာပန္နံ၊ အကျုံးဝင်သော။) တထာဂတသရီရံ၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ခန္ဓာကိုယ်သည်။ မာပလုဇ္ဇံ၊ မပျက်စီးပါစေနှင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့ တောင့်တ၍။ ကုတော လဗ္ဗာ၊ အဘယ်မှာရအပ် ရနိုင်ပါအံ့နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့တွေး၍ သည်းခံကြကုန်၏။ [ဤနတ်တို့ကား ဒေါသ၊ ဒေါမနဿ-ကို ပယ်ပြီးသော အနာဂါမ် ရဟန္တာ-တို့တည်း]

စတုသံဝေဇနိယဌာန

၂၀၂။ ဘန္တေ။ ဗုံဗွေ၊ ရှေး၌။ ဒိသာသု၊ အရပ်မျက်နှာတို့၌။ ဝဿံ၊ မိုးလပတ်လုံး။ ဝုဠာ၊ နေပြီးကုန်သော။ (ဝါကျွတ်ပြီးကုန်သော။) ဘိက္ခု။ တထာဂတံ။ ဒဿနာယ၊ ဌာနာ။ အာဂစ္ဆန္တိ။ တေ၊ မယ်၊ ထို တပည့်တော်တို့သည်။ 'မနောဘာဝနီယေ၊' 'စိတ်ဖြင့် ချီးမွမ်းအပ်ကုန်သော။ (တနည်း) မနောဘာဝနီယေ၊' မိမိစိတ်ကို တိုးပွားစေနိုင်ကုန်သော။ ဘိက္ခု၊ တို့ကို။ ဒဿနာယ၊ ဖူးမြင်ခြင်းငှာ။ ဝါ၊ ဖူးမြင်ခွင့်ကို။ လဘာမ၊ ရကြပါကုန်၏။ ပယိဂ္ဂပါသနာယ၊ ဆည်းကပ်ခြင်းငှာ။ ဝါ၊ ခွင့်ကို။ လဘာမ၊ ဘန္တေ မယ်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ အစယေန ပန၊ ကွယ်လွန်ရာ အခါ၌ကား။ (ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူရာ အခါ၌ကား။) ။ပ။ ပယိဂ္ဂပါသနာယ၊ ဌာနာ။ န လဘိဿာမ၊ ရကြလိမ့်မည် မဟုတ်တော့ပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ပြီ။

အာနန္ဒ။ သဒ္ဓဿ၊ သဒ္ဓါ-ရှိသော။ (ရတနာသုံးပါး၌ ယုံကြည်သော။) ကုလပုတ္တဿ၊ အမျိုးကောင်းသား၏။ ဝါ၊ သည်။ ဒဿနိယာနိ၊ ကြည့်ရှုသင့် ကြည့်ရှုထိုက်ကုန်သော။ (ဖူးမြော်သင့် ဖူးမြော်ထိုက်ကုန်သော။) သံဝေဇနိယာနိ၊ သံဝေဂ-ကို ဖြစ်စေနိုင်ကုန်သော။ (သံဝေဂ-ရထိုက်ကုန်သော။) ဌာနာနိ၊ အကြောင်းတို့သည်။ ဝါ၊ အရပ်တို့သည်။ ဣမာနိ စတ္တာရိ၊ ဤ လေးပါးတို့တည်း။ ကတမာနိ စတ္တာရိ၊ အဘယ် လေးပါးတို့နည်း။

အာနန္ဒ။ ဣ၊ ဤ လုမ္ဗိနီ-ဥယျာဉ်၌။ တထာဂတော၊ သည်။ ဇာတော၊ ဖူးမြင်တော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ဤ အရပ်သည်။ သဒ္ဓဿ၊ ပ။ ဌာနံ၊ အရပ်တည်း။

ဣဓ၊ ဤ ဗောဓိမဏ္ဍိုင်၌။ တထာဂတော၊ သည်။ အနုတ္တရံ၊ မိမိထက်မြတ်သော တရား မရှိသော။ သမ္မာသမ္မောဓိံ၊ အရဟတ္တမဂ်ဉာဏ် သဗ္ဗညုတဉာဏ်တော်ကို။ အဘိသမ္ဗုဒ္ဓော၊ ထိုးထွင်း၍ သိတော်မူပြီ။ ဣတိ၊ ဤအရပ်သည်။ ပ။ ဣဓ၊ ဤ ဗာရာဏသီ-မြို့ ဣသိပတန-မိဂဒါဝုန်၌။ တထာဂတေန၊ သည်။ အနုတ္တရံ၊ အတူမရှိ မြတ်သော။ ဓမ္မစက္ကံ၊ ဓမ္မစကြာကို။ ပဝတ္တိတံ၊ ဖြစ်စေတော်မူအပ်ပြီ။ (ဟောတော်မူအပ်ပြီ။) ။ပ။ ဣဓ၊ ဤ မဇ္ဈာမင်းတို့၏ အင်ကြင်းဥယျာဉ်ဝယ် နှစ်ပင်သော အင်ကြင်းပင်ပျိုတို့၏အလယ်၌။ တထာဂတော၊ သည်။ အနုပေါဒိသေသာယ။ ပ။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ဒုက္ခခပ်သိမ်း အေးငြိမ်းတော်မူပြီ။ (ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီ။) ။ပ။ ဌာနာနိ၊ တို့သည်။ ဣမာနိ စတ္တာရိ၊ တို့တည်း။

အာနန္ဒ။ သဒ္ဓါ၊ ကုန်သော။ ဘိက္ခု။ တို့သည်လည်းကောင်း။ ပ။ အာဂမိဿန္တိ၊ လာကြလိမ့်မည်။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ကြံ၍ လာကြလိမ့်မည်နည်း။) ဣဓ၊ ၌။ တထာဂတော၊ သည်။ ဇာတော၊ ပြီ။ ဣတိ ပိ၊ ဤသို့ကြံ၍လည်းကောင်း။ ပ။ ပရိနိဗ္ဗုတော၊ ပြီ။ ဣတိပိ၊ လည်းကောင်းတည်း။ အာနန္ဒ။ ယေ ကေစိ၊ အကြင်အမှတ်မရှိ အလုံးစုံသောသူတို့သည်။ စေတိယစာရိကံ၊ စေတီတော်ကို ပူဇော်ခြင်းငှာ လှည့်လည်ခြင်းကို။ အာဟိဏ္ဏန္တာ၊ လှည့်လည်ကုန်စဉ်။ ပသန္နစိတ္တာ၊ ကြည်လင်သော စိတ်ရှိကုန်သည်။ (ကြည်ညိုသော စိတ်ရှိကုန်သည်။) (ဟုတော့။) ကာလံ၊ သေခြင်းကို။ (သေချိန်ကို။) ကရိဿန္တိ၊ ပြုကြလိမ့်မည်။ သဗ္ဗေ၊ အလုံးစုံကုန်သော။ တေ၊ ထိုသူတို့သည်။ ကာယဿ၊ ဥပါဒိန္နက-ခန္ဓာကိုယ်၏။ ဘေဒါ၊ ပျက်ခြင်းကြောင့်။ မရဏာ။ သေရာအခါမှ။ ပရံ၊ နောက်၌။ သုဂတိံ၊ သုခအပေါင်း၏ လဲလျောင်းရာဖြစ်သော။ သဂ္ဂံ၊ ရူပါရုံ-စသည်တို့ဖြင့် လွန်စွာကောင်းမြတ်သော။ လောကံ၊ လူ့ပြည် နတ်ပြည်သို့။ ဥပပဇ္ဇိဿန္တိ၊ ကပ်ရောက်ကြရလိမ့်မည်။ ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ။

၁။ ပသန္နစိတ္တာ။ ဤပါဠိတော်၌ “ပသန္နစိတ္တာ”ပုဒ်ကို အထူး သတိပြုပါ။ စေတီတော်ကို ဒူးခြော်ဖို့ရန် သွားတုန်းကပင် ပသန္န-စိတ် (ကြည်ညိုသောစိတ်) ဖြင့် သွား၍ မတော်တဆ လမ်းခရီးမှာ သေသော်လည်း “ဘုရားကို ကြည်ညိုသောစိတ်ဖြင့် သေသူအတွက် သုဂတိ-နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရလိမ့်မည်”ဟု ဆိုပါသည်။ သွားတုန်းက အပျော်ခရီးထွက်၍ ပျော်ယင်းပါးယင်း သေသူတို့အတွက်ကား သူတို့ စိတ်အားလျော်စွာ ရောက်သင့်ရာ ရောက်ကြပါလိမ့်မည်။

အာနန္ဒပုစ္ဆိကထာ

၂၀၃။ ဘန္တေ။ ကထံ။ အဘယ်နည်းဖြင့်။ မယံ။ မာတုဂါမေ ဌံ။
 (အမျိုးသမီးဌံ။) ပဋိပဇ္ဇာမာ ကျင့်ကြံရပါမည်နည်း။ ဣတိ။ ဤသို့လျှောက်
 ပြီ။ပ။အဒဿနံ။ မာတုဂါမ-ကို မတွေ့ မမြင်ရခြင်းသည်။ (ဥတ္တမာ၊ မြတ်
 သော။ ပဋိပတ္တိ၊ အကျင့်တည်း။) ဣတိ၊ ပြီ။ ဘဂဝါ၊ မြတ်စွာဘုရား။
 ဒဿနေ၊ တွေ့မြင်ရခြင်းသည်။ (ဆွမ်းခံသွားရာဌာန-စသည်တို့၌ တွေ့ရ
 မြင်ရခြင်းသည်။) သတိ၊ ရှိလတ်သော်။ ကထံ၊ အဘယ်နည်းဖြင့်။ ပဋိပဇ္ဇိ
 တဗ္ဗံ၊ ကျင့်ရာပါသနည်း။ (ကျင့်ရပါမည်နည်း။) ။ပ။ အနာလာပေါ၊
 စကားမပြောခြင်းသည်။ (ဥတ္တမာ ပဋိပတ္တိ။) ။ပ။ အာလပန္နေန၊ စကား
 ပြောရသော ရဟန်းသည်။ (စကားမပြော မပြုစံ၍ ပြောရသောရဟန်းသည်။)
 ။ပ။ သတိ၊ အမိ၊ အမ၊ နှမ-၌ကဲ့သို့သော သတိကို။ (အမိ၊ အမ၊ နှမ-လို

၁။ အဒဿနံ။ ။ မိမိ၏ ပရိယတ် ပဋိပတ်တရား၌ စိတ်ဝင်စား၍ ကြိုးစားနေသော
 ရဟန်းမှာ မာတုဂါမ-ကို မမြင်ရလျှင် လောဘစိတ်လည်း မဖြစ်၊ စိတ်လှုပ်ရှားမှုလည်း
 မဖြစ်၊ မိမိ၏ ပရိယတ် ပဋိပတ်တရားအပေါ်၌သာ စိတ်ဝင်စား၍ နေသောကြောင့်
 “မမြင်ရခြင်းကို” အကောင်းဆုံး အကျင့်ဟု ပထမ-စည်းတားတော်မူသည်။ [နဂိုက-ပင်
 စိတ်မထိန်းပဲ ကြံချင်ရာကြံနေသူအတွက် မမြင်ရသော်လည်း စိတ်အားဖြင့်သွားနေမည်
 ဖြစ်သောကြောင့် “မမြင်ရရုံမျှ”ကို အကောင်းဆုံးအကျင့်ဟု မဆိုထိုက်သေးပါ။]

၂။ အနာလာပေါ။ ။ စကားပြောမိလျှင် ရင်းနှီးမှုဖြစ်၏။ ရင်းနှီးမှုဖြစ်လျှင် စိတ်
 ဖောက်ပြန်မှု ဖြစ်တတ်၏။ ဖောက်ပြန်မှုဖြစ်လျှင် သီလပျက်၍ အပယ်လေးပါးသို့ ရောက်
 တတ်သည်။ ထို့ကြောင့် “စကားမပြောခြင်း”ကို အကောင်းဆုံးအကျင့်ဟု ဒုတိယ-
 စည်းတားတော်မူသည်။

၃။ အာလပန္နေန။ ။ မာတုဂါမ-က “ယနေ ဘာနေပါလဲ”ဟု မေးလျှင် ပြန်၍
 ဖြေရလိမ့်မည်။ “သီလ၊ ပေးပါ”ဟု တောင်းလျှင် ပေးရလိမ့်မည်။ “တရားနာလို
 ပါသည်”ဟု လျှောက်လျှင် တရားစကား ပြောရလိမ့်မည်။ ပြဿနာမေးလျှင် ဖြေရ
 လိမ့်မည်။

စကားမပြောလျှင် ကဲ့ရဲ့ခံရ။ ။ ဤသို့ ရဟန်းကောင်းများ ပြုထိုက်သော အလုပ်
 ဖြစ်၍ စကားမပြောပဲ နေသောပုဂ္ဂိုလ်ကို ဒီကိုယ်တော်က “အ-အ-ကြီးပဲ” ဒီကိုယ်
 တော်က “အထိုင်းကြီးပဲ” ဒီကိုယ်တော်က “စားပြီးတော့ ပါးစပ်ကို ကြိုးနဲ့တုပ်ထား
 သလို ထိုင်နေတာပဲ” ဤသို့စသည်ဖြင့် အပြစ်တင်ကာ အကုသိုလ်ဖြစ်စရာရှိ၏။ ထို့
 ကြောင့် စကားပြောခွင့်ကြိုလျှင်--

၄။ သတိ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ။ ။ အမိလ္လိ-သတိထားလိုက်၊ အမ နှမလ္လိ-သတိထား
 လိုက်၊ သမီးလ္လိ-သတိထားလိုက်၊ ဤသို့ သတိထားနိုင်လျှင် မေတ္တာစိတ်သာ ဖြစ်ဖို့
 ရှိ၏။ ဖောက်ပြန်သောစိတ်ကား မဖြစ်နိုင်တော့။ ထို့ကြောင့်-စကားပြောခွင့် ကြိုလာ
 လျှင် သတိထားဖို့ရာ တတိယ-စည်းတားတော်မူသည်။-အဋ္ဌကထာ။

သဘောထားသော သတိကို။) ဝါ။ ကာယဂတာ သတိ-ကို။ ဥပဋ္ဌာပေတဗ္ဗာ၊ ကပ်၍တည်စေထိုက်၏။ (ဖြစ်စေထိုက်၏။) ဣတိ၊ ပြီ။

၂၀၄။ ကထံ။ပ။ ဝထာဂတဿ၊ ၏။ သရီရေ၊ ကိုယ်တော်၌။ (ရုပ်ကလာပ်တော်၌။) ပဋိပဇ္ဇာမ၊ ပါမည်နည်း။ပ။ ဝထာဂတဿ၊ ၏။ သရီရပူဇာယ၊ ကိုယ်တော်ကို ပူဇော်ခြင်းငှာ။ (ရုပ်ကလာပ်တော်ကို ပူဇော်ဖို့ရန်။) အဗျာဝဇ္ဇာ၊ ကြောင့်ကြ မစိုက်ကြကုန်သည်။ ဟောထ၊ ဖြစ်ရစ်ကြကုန်လော့။ အာနန္ဒ၊ ဣသံ၊ တိုက်တွန်းတော်မူ၏။ တုမေ၊ သာရတ္ထေ၊ မြတ်သောစီးပွားဖြစ်သော အရဟတ္တဖိုလ်၌။ သဗ္ဗထ၊ စေ့ဆော်ကြကုန်လော့။ (လှုံဆော်ကြကုန်လော့။) အနုယုဇ္ဇထ၊ အဖန်ဖန် အားထုတ်ကြကုန်လော့။ သာရတ္ထေ၊ ၌။ အပ္ပမတ္တာ၊ မမေ့မလျော့ကုန်သည်။ အာတာပိနော၊ ကိလေသာတို့ကို လောင်မြိုက်တတ်သော သမ္ပပူဇာန ဝီရိယ-ရှိကုန်သည်။ ယဟိတတ္တာ၊ ကိုယ်နှင့်အသက် မငဲ့ကွက်ပဲ နိဗ္ဗာန်သို့စေလွှတ်အပ်သော စိတ်ရှိကုန်သည်။ (ဟုတော့။) ဝိဟရထ၊ ကုန်လော့။

အာနန္ဒ။ ဝထာဂတေ၊ ၌။ အဘိပုသန္နံ၊ အလွန်ကြည်ညိုကုန်သော။ ခတ္ထိယပဏ္ဍိတာပိ၊ မင်းမျိုး ပညာရှိတို့သည်လည်းကောင်း။ ဗြာဟ္မဏပဏ္ဍိတာပိ၊ ဗြာဟ္မဏ-မျိုး ပညာရှိတို့သည်လည်းကောင်း။ ဂဟပတိပဏ္ဍိတာပိ၊ အိမ်ရှင်သူကြွယ်မျိုး ပညာရှိတို့သည်လည်းကောင်း။ သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တေ၊ ထိုသူတို့သည်။ ဝထာဂတဿ၊ ၏။ သရီရပူဇာ၊ ကိုယ်တော်ကို ပူဇော်မှုကို။ (ရုပ်ကလာပ်တော်ကို ပူဇော်မှုကို။) ကရိဿန္တိ၊ ပြုကြလိမ့်မည်။ပ။

၂၀၅။ ကထံ။ပ။ ယထာ၊ အကြင်အခြင်းအရာအားဖြင့်။ စက္ကဝတ္တိဿ၊ စကြာရတနာကို လည်စေနိုင်သော။ ရုညော၊ ၏။ သရီရေ၊ ပဋိပဇ္ဇန္တိ။ ဝေ၊ ဤ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ပ။ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ၊ ကျင့်ရာ၏။ (ကျင့်ရမည်။) ။ပ။ အဟတေန၊ မထုမရိုက် အပ်သေးသော။ (အသစ်ဖြစ်သော။) ဝတ္ထေန၊ ကာသိတိုင်းဖြစ် အဝတ်ဖြင့်။ ဝေဋ္ဌန္တိ၊ ရစ်ပတ်ကြကုန်၏။ပ။ ဝေဋ္ဌတွာ၊ ရစ်ပတ်ပြီး၍။ ဝိဟတေန၊ ကောင်းစွာ ဖတ်အပ်သော။ (ဝါဂွမ်းတို့ကို အရှုပ်အထွေးမရှိအောင် ဖြေရှင်းလျက် ညက်စွာဖတ်ထားအပ်သော။) ကပ္ပာသေန၊ ဝါဂွမ်းဖြင့်။ ဝေဋ္ဌန္တိ။ပ။

၁။ တနည်း။ ။ဆံပင်၊ မွေးညင်း၊ ခြေသည်း လက်သည်း၊ သွား၊ အရေ-စေးသာ ၃၂-ပါးသော ကောဠာသ-အစုဒ-ဝေးသာတည်း။ ။ယောဂျား၊ မိန်းမ-မဂျက်ဟု သတ်ထားရမည်။-ဋီကာ။ ဤဋီကာအဖွင့်သည် “သဘိ ကာယဂတာ ဗျတ္တိ” ဟူသော ပါဠိတော်နှင့်ညီ၏။

တေတနုပါယေန ဤနည်းအားဖြင့်။ (ဤ ကပ်၍သိကြောင်း ဖြစ်သော
 နည်းဖြင့်။) ပဉ္စဟိ ယုဂသတေဟိ၊ ငါးရာသော အဝတ်အစုံတို့ဖြင့်။ပ။
 ဝေဋ္ဌေတွာ၊ ရစ်ပတ်၍၊ အာယသယ၊ ရွှေဖြင့်ပြုအပ်သော။ တေလ ဒေါ
 ဣယာ၊ ဆီထည့်ထားအပ်သော အခေါင်း၌။ (သေတ္တာ၌။) ပက္ခိပိတွာ၊
 ထည့်၍။ အညိဿာ၊ အခြားသော။ အာယသယ၊ သော။ ဒေါဣယာ၊
 သေတ္တာဖြင့်။ ပဋိကုဠိတွာ၊ မောက်၍။ (ဖိုး၍။) သဗ္ဗဂန္ဓာနံ၊ အလုံးစုံ
 သော နံသာတို့၏။ စိတကံ၊ စိအပ်သော ထင်းပုံကို။ ကရိတွာ၊ ပြု၍။
 (ထို ထင်းပုံပေါ်၌ တင်၍။)။ပ။သရီရံ၊ ကိုး၊ ဈာပေန္တိ၊ မီးလောင်စေကြ
 ကုန်၏။ (မီးရှို့ကြကုန်၏။) စတုမဟာပထေ၊ လမ်းငလေးခုတို့၏ လမ်းမ
 ကြီး၌။ပ။ထူပံ၊ ပုထိုးကို။ (စေတီကို။) ကဓောန္တိ။ ဝေ၊ ဤသို့လျှင်။ပ။
 ပဋိပဇ္ဇန္တိ။ပ။ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗံ။

စတုမဟာပထေ၊ ၌။ပ။ထူပေါ် ကာတဗ္ဗော။ တတ္ထ၊ ထို စေတီ၌။
 (ပုထိုး၌။) ယေ၊ အကြင်သူတို့သည်။ မာလံ ဝါ၊ ပန်းကိုသော် လည်း
 ကောင်း။ ဂန္ဓံ ဝါ၊ နံသာကိုသော်လည်းကောင်း။ စုဏ္ဏကံ ဝါ၊ နံသာ
 မှုန်ကိုသော်လည်းကောင်း။ အာရောပေဿန္တိ ဝါ၊ တင်မှုလည်းတင်ကြလိမ့်
 မည်။ အဘိဝါဒေဿန္တိ ဝါ၊ ရှိခိုးမှုလည်း ရှိခိုးကြလိမ့်မည်။ စိတ္တံ ဝါ၊
 စိတ်ကိုသော်လည်း။ ပသာဒေဿန္တိ၊ ကြည်ညိုစေကြ လိမ့်မည်။ တေသံ၊
 ထို သူတို့၏။ တံ၊ ထို ပန်းစသည်ဖြင့် ပူဇော်မှုကို ပြုခြင်းသည်။ ဒီဗရတ္ထံ၊
 ပတ်လုံး။ ဟိတာယ၊ စီးပွားအလို့ငှာ။ သုခါယ၊ ချမ်းသာခြင်းငှာ။ ဘဝိသတိ၊
 ဖြစ်လိမ့်မည်။

ထူပါရဟပုဂ္ဂလ

၂၀၆။ အာနန္ဒ၊ အာနန္ဒာ။ စတ္တာရော၊ လေးယောက်ကုန်သော။
 ဣမေ၊ ဤ ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ထူပါရဟာ၊ စေတီထိုက်ကုန်၏။ [စေတီ-တည်၍
 ကိုးကွယ်ထိုက်ကုန်၏-ဟူလို။] ကတမေ စတ္တာရော၊ အဘယ် လေးယောက်
 တို့နည်း။ အရဟံ၊ သော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ သော။ တထာဂတော၊သည်။
 ထူပါရဟော၊ စေတီထိုက်၏။ (စေတီ-တည်၍ ကိုးကွယ်ထိုက်၏။) ပစ္စေက
 သမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ ပစ္စေက သမ္ဗုဒ္ဓ-သည်။ (အသီးအခြား တမျိုးသော သမ္ဗုဒ္ဓ-သည်။
 ပ။ [လွယ်ပြီ။] ဣတိ၊ ဤသည်တို့တည်း။

အာနန္ဒ၊ ကိဉ္ဇ၊ အဘယ်မည်သော။ (အဘယ်သို့သော။) အတ္ထဝသံ၊
 စီးပွားအထူးကို။ ပဋိစ္စ၊ စွဲ၍။ အရဟံ။ပ။တထာဂတော၊ သည်။ ထူပါ

ရဟော၊ နည်း။ အယံ၊ ဤဟာသည်။ ပ။ တဿ ဘဂဝတော၊ ၏။ ထူပေါ၊ ပုထိုးတော်တည်း။ (စေတီတော်တည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ (စိတ်ဖြင့် သိ၍၊ နှုတ်ဖြင့်ပြော၍။) ဗဟုဇနာ၊ များစွာသော လူတို့သည်။ စိတ္တံ၊ ကို။ ယထာဒေန္တိ၊ ကြည်ညိုစေကုန်၏။ တေ၊ ထို များစွာသော လူတို့သည်။ တတ္ထ၊ ထို စေတီ၌။ မ။ ဥပပဇ္ဇန္တိ။ အာနန္ဒ။ ဣဒံ အတ္ထဝသံ၊ ဤ စီးပွား အထူးကို။ ပဋိစ္စံ။ ပ။ ထူပါရဟော၊ ၏။ [နောက်၊ ဝါကျများ၌ အနက် လွယ်ပြီ။]

စကြာမင်းစေတီထိုက်ပုံ။ ။ စကြာမင်းသည် လေးကျွန်းတို့ကို တရားသဖြင့် အုပ်စိုး၍ လူအများကို ငါးပါးသီလကျင့်စို့ရန် တိုက်တွန်းသော မင်းကောင်း မင်းမြတ် ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်ပင် အသက်ရှင်တုန်းက လူအများ၏ အကြည်ညိုကို ခံရ၏။ ကွယ်လွန်သော အခါ၌လည်း စေတီ ပုထိုး တည်ဆောက်လျှင် ထိုမင်း၏ အဆုံးအမကို သတိရ၍ လိုက်နာ နေထိုင်သူတိုင်းကို သုဂတိ-ဘဝသို့ ရောက်စေနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် စကြာမင်းလည်း စေတီပုထိုးတည်၍ ဝိုးကွယ်ထိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ်အမျိုးအစားတွင် ပါဝင်နိုင်သည်။ [အခြားမှတ် ဖွယ်များကို အဋ္ဌကထာမှာရှု။]

အာနန္ဒ အတ္ထရိယဓမ္မ

၂၀၇။ အထ ခေါ၊ ၌။ (ထူပါရဟ-ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဟောတော်မူပြီးရာ ထို အခါ၌။) အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ သည်။ ဝိဟာရံ၊ ကျောင်းသို့။ (တန်ဆောင်းဝန်းသို့။) ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။ ကပိသိသံ၊ မျောက်ဦးခေါင်း နှင့်တူသော တံခါးတိုင်ထိပ်ကို။ (တံခါးကျည်ကို။) အာလမ္ဗိတွာ၊ ဆွဲ၍။ ရောဗမာနော၊ ငိုလျက်။ အဋ္ဌာသိ၊ ရပ်နေပြီ။ (ကိ၊ အဘယ်သို့တွေး၍ ငိုယင်းရပ်နေသနည်း။) အဟံ စ၊ ငါကလည်း။ ဝတ၊ စင်စစ်။ သေခေါ၊ သေခ-ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ (ကျင့်ဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။) သ ကရဏီယော၊ အထက် မက်အလိုငှာ ပြုဖွယ်ကိစ္စနှင့် တကွဖြစ်သည်။ အမှိ၊ ဖြစ်၏။ ယော၊ အကြင် ဘုရားရှင်သည်။ မေ၊ အား။ အနုကမ္မကော၊ သနားစေသင့်ရှောက်ချီးမြှောက် တော်မူ၏။ မေ၊ ငါ၏။ (တဿ) သတ္ထု၊ စ၊ ထိုဆရာဖြစ်သော ဘုရား

၁။ ရောဗမာနော အဋ္ဌာသိ။ ။ အရှင် အာနန္ဒာသည် မြတ်စွာဘုရား၏ အနီး၌ စဉ်းစားမိသည်မှာ-ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် သံဝေဂ-ဖြစ်စရာကောင်းသော လေးငှာနာ၊ စေတီ တော်ကို ဖူးမြော်ဖို့ရန် သွားရာ၌ အကျိုးရှိသော အချက်အလက်တို့ကို ဟောတော် မူပြီးပြီ။ မာတုဂါဓ-၌ ပြုကျင့်ဖွယ် ပြဿနာကို ဖြေတော်မူပြီးပြီ။ ကိုယ်တော်မြတ်၏

ရှင်၏လည်း။ ပရိနိဗ္ဗာနံ၊ သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်တော့မည်။ ဣတိ၊ ဤသို့
တော့၍ ငိုယင်းရပ်နေပြီ။

အထ ခေါ်၊ ဌံ။ (သံဃာ့အလယ်၌ အရှင်အာနန္ဒာကို မြင်တော်မမူရာ
ထို အခါ၌။) ။ပ။ အာနန္ဒော၊ သည်။ ကဟံ န ခေါ်၊ အဘယ်မှာနည်း
။ပ။ ရောဒမာနော၊ လျက်။ ငှိတော၊ ရပ်နေပါပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်
ကုန်ပြီ။ပ။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်း။ ဟေ၊ သွားချေ။ တံ၊ သည်။ မမ၊ ၎င်း။
ဝစနေ၊ စကားဖြင့်။ အာနန္ဒ၊ ကို။ အာမန္တေဟိ၊ ခေါ်ချေ။ (ကိ၊ အဘယ်
သို့ ခေါ်ရမည်နည်း။) အာဂုဿော အာနန္ဒ၊ သတ္တာ၊ သည်။ တံ၊ သင့်
ကို။ အာမန္တေဟိ၊ ခေါ်တော်မူ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ခေါ်ချေ။ ဣတိ၊ ဤ
သို့ မိန့်တော်မူပြီ။ [ဣတိ-တလုံး အကျေကြပ်ပါ။]

ဧဝံ ဘန္တေ။ပ။ အဝေါ။ [လွယ်ပြီ။] အာနန္ဒ၊ အလံ၊ မသင့်။ (ဝမ်း
နည်းပူဆွေး ငိုကြွေးဖို့ရန် မသင့်။) မာ သောစိ၊ စိတ်၌ ပြင်းစွာ ဝမ်းမနည်းပါ
နှင့်။ မာ ပရိဒေဝိ၊ နှုတ်ဖြင့် ပြင်းစွာ မငိုကြွေးပါနှင့်။ နနု တေ။ပ။ ဝိဇ္ဇ
တိ။ [ပုန်စဉ် ၁၀၃-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]

အာနန္ဒ၊ တေ၊ သည်။ ဒီဃံရတ္တံ၊ ရှည်စွာသော ညဉ့်ပတ်လုံး။ (ရက်
ပတ်လုံး။) တထာဂတော၊ ကို။ ဟိတေန၊ အစီးအပွားဖြစ်သော။ (အစီး
အပွားကို လိုလားသော။) သုခေန၊ ချမ်းသာကြောင်းဖြစ်သော။ အဒ္ဓယေ
န၊ မျက်မှောက် မျက်ကွယ်၊ နှစ်မျိုးမဟုတ်သော။ အပ္ပမာဏေန၊ အတိုင်း
အရှည် မရှိသော။ (အတိုင်းအတာ ပမာဏ-မရှိသော။) မေတ္တေန၊ မေတ္တာ
ရှိသော။ ဝါ၊ မေတ္တာစိတ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်စေအပ်သော။ ကာဗာ
ကမ္မေန၊ ကာယကံ-ဖြင့်လည်းကောင်း။ပ။ မဓနာကမ္မေန၊ ဖြင့်လည်းကောင်း။
ပစ္စုပဋိတော၊ ပြုစုလုပ်ကျွေးအပ်ပြီ။ (ပြုစုလုပ်ကျွေးခဲ့ပြီ။) အာနန္ဒ၊ တံ၊ သည်။
ကတပုညော၊ ပြုအပ်ပြီးသော ကောင်းမှုရှိသူသည်။ အသိ၊ ဖြစ်၏။ ပဓာနံ၊
ကမ္မဋ္ဌာန်း အားထုတ်မှုကို။ ဒေန္တယုဇ္ဇ၊ အဖန်ဖန်အားထုတ်လော့။ ခိပ္ပံ၊ စွာ။

အလောင်းတော်၌ ပြုကျင့်ရမည့် ကိစ္စ၊ စေတီတိုက်သော ပုဂ္ဂိုလ် လေးမျိုး တို့ကို
လည်း မိန့်တော်မူပြီးပြီ။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဧကန်မူချ ယနေ့ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော့မည်။
ဤသို့ စဉ်းစားယင်း စဉ်းစားယင်း ကြီးကျယ်စွာ ဝမ်းနည်းမှုသောက ဖြစ်လာလေသည်။

ဗိုရမ္မသောကအေး။ ။ ထိုသို့ သောကဖြစ်လျှင် ငိုလိုက်ရမူ သောက-သက်သာ၏။
မငိုရလျှင် ရင်ထဲ၌ ဆို့နေသောကြောင့် သင်္ခါအနောက်၏၊ မြတ်စွာဘုရား၏ ရှေ့
တော်၌ ငိုခြင်းငှာ မသင့်တော်။ ဤသို့စဉ်းစား၍ အနီးအပါး၌ရှိသော တန်ဆောင်း
ဝန်းသို့ သွားပြီးလျှင် ကံခါးရွက်တိုင်ကိုတိုင်၍ ငိုယင်းရပ်နေသည်။

အာသဝေ၊ အာသဝေ-မရှိသည်။ (ရဟန္တာသည်။) ဟောဟိသိ၊ ဖြစ်ရစ်လိမ့်မည်။ ဣတိ (အဝေ၀)။

၂၀၈။ အထ ခေါ၊ ၂။ အတိတံ၊ လွန်ပြီးသော။ (အတိတ်ဖြစ်သော)။ အတ္တိန္ဒါ၊ ကာလ၌။ အရဟန္တော၊ ကုန်သော။ ယေပိ တေ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ၊ အကြင် ဘုရားရှင်တို့သည်လည်း။ အဟေသံ၊ ပွင့်တော်မူကုန်ပြီ။ တေသမ္ပိဘဂဝန္တာနံ၊ ထို ဘုရားရှင်တို့၏လည်း။ ဥပဋ္ဌကာ၊ အလုပ်အကျွေးတို့သည်။ မယံ၊ ၎င်း။ အာနန္ဒော၊ သေယျထာပီ၊ အာနန္ဒာ-ကဲ့သို့။ ဧပပရမာယေဝ၊ ဤ အာနန္ဒာဟူသော အလွန်အတိုင်းအရှည် ရှိကုန်သည်သာလျှင်။ (အာနန္ဒာလို သဘောရှိကုန်သည်သာလျှင်။) အဟေသံ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီ။ ၂။ ဘဝိဿန္တိ၊ ဖြစ်ကြလိမ့်မည်။ [အရှင် အာနန္ဒာထက်မသာလွန်ကြ။ အရှင်အာနန္ဒာလောက်သာ ကောင်းခဲ့ကြသည်။ နောင်လည်းကောင်းကြလိမ့်မည်-ဟူလို။]

အာနန္ဒော၊ သည်။ ပဏ္ဍိတော၊ ကြောင်းကျိုးမြင်သိ ပင်ကိုဉာဏ်ရှိ၏။ ၂။ မေမာပီ၊ အဆီအနှစ် အမှန်အတိုင်းဖြစ်သော ပညာရှိ၏။ ၀။ တဓဏချင်း ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်သော ပညာရှိ၏။ အယံ၊ ဤအခါသည်။ တံထာဝတံ၊ ကို။ ဒဿနာယံ၊ ဖူးမြင်ခြင်းငှာ။ (ဖူးမြင်ဖို့ရာ။) ဥပသကံမိတံ၊ ချဉ်းကပ်ခြင်းငှာ။ ဘိက္ခုနံ၊ တို့၏။ ကာလော၊ အခါတည်း။ ၂။ အယံ၊ သည်။ ရသေ့၊ မင်း၏လည်းကောင်း။ ရာဇမဟာမတ္တာနံ၊ 'မင်း၏ အမတ်ကြီးတို့၏လည်းကောင်း။ တိတ္ထိယာနံ၊ တို့၏လည်းကောင်း။' တိတ္ထိယသာဝကနံ၊ တိတ္ထိတပည့် တို့၏လည်းကောင်း။ ကာလော၊ တည်း။ ဣတိ၊ သို့။ ဇာနာတိ၊ သိ၏။

၂၀၉။ ဘိက္ခဝေ၊ စတ္တာဇော၊ ကုန်သော။ ဣမေ ဤ အရာတို့သည်။ အာနန္ဒေ၊ ၌။ အတ္ထရိယာ၊ အံ့ဩထိုက်ကုန်သော။ အဗ္ဗုတာ၊ 'မဖြစ်စဖူး ထူးဆန်းကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တရားတို့တည်း။ (ဂုဏ်တို့တည်း။) ကတမေ စတ္တာဇော၊ တို့နည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ တို့။ ဘိက္ခုပရိသာ၊ ရဟန်းပရိသတ်သည်။ အာနန္ဒံ၊ ကို။ ဒဿနာယံ၊ ငှာ။ သစေ ဥပသကံမတိ၊ အကယ်၍ အနီးသို့ လာအံ့။ (ချဉ်းကပ်အံ့။) (ဧဝံ သတိ။) ဒဿနေန၊ အာနန္ဒာကိုဖူးမြင်ရခြင်းဖြင့်။ (မြင်ရရှိမျှဖြင့်။) သာ၊ ထို ဘိက္ခု-ပရိသတ်သည်။ အတ္တမနာ၊ မိမိစိတ်ရှိသည်။ (နှစ်သက်ဝမ်းမြောက်သည်။) ဟောတိ။

တတြ၊ ထို ဘိက္ခု-ပရိသတ်၌။ အာနန္ဒော ဓမ္မံ၊ စေ ဘာသတိ၊ အကယ်၍ ဟောအံ့။ (ဧဝံ သတိ။) ဘာသိတေန ပိ၊ ပြောဟောကာမျှဖြင့်လည်း ၂။ အတိတ္တာဝ၊ ဖူးမြင်ရခြင်း တရားနာရခြင်းဖြင့် မတင်းတိမ် မရောင့်ရဲသည်သာ။ ဘိက္ခုပရိသာ ဟောတိ။ အထ ခေါ၊ ၌။ (မတင်းတိမ် မရောင့်ရဲ

ခင်။) အာနန္ဒော တုဏှိ ဟောတိ။ [ရုပ်နားလိုက်၏-ဟူလို။ နောက်ဝါကျများ၌ အနက်လွယ်ပြီ။] ။ပ။ အာနန္ဒေ၊ ဌ။ အတ္တရိယာ၊ ကုန်သော။ အဗ္ဗုတာ၊ ကုန်သော။ ဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဣမေ၊ စတ္တာရော၊ ဤ လေးပါးတို့တည်း။

အမှာ။ ။ ထို့နောက် စကြာမင်း၏ အံ့ဖွယ်လေးပါးနှင့် နှိုင်း ယှဉ်၍ အရှင်အာနန္ဒာ၏ အံ့ဖွယ်လေးပါးကို ပြန်၍ ဟောတော်မူသည်။ အနက်လွယ်ပြီ။ [ဓမ္မ၊ သြဝါဒ-တရားစကားကို။-ဟုဆိုပါ။] ဣတိ၊ ဤသို့မိန့်တော်မူပြီ။

မဟာသုဒဿနသုတ္တဒေသနာ

၂၁၀။ ဝေံ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ မိန့်တော်မူအပ်ပြီးသော်။ ပ။ အဝေါစ။ (ကိံ) ဘန္တေ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဣမသ္မိံ ခုဒ္ဒကနဂရကေ၊ ဤ ငယ်သော မြို့ကလေး ဌ။ (ဤ မြို့ငယ်ကလေး၌။) (ဣမသ္မိံ) ဥဇ္ဇင်္ဂလနဂရကေ၊ ဤ မြေအနေ အထား မညီမညွတ်သော မြို့ငယ်၌။ (ဣမသ္မိံ) သာခါနဂရကေ၊ ဤ မြို့ကြီး တို့၏ အခက်အလက်သဖွယ်ဖြစ်သော မြို့ငယ်၌။ မာ ပရိနိဗ္ဗာယိ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မမူပါနှင့်။ ဘန္တေ၊ အညာနိ၊ ဤ ကုသိန္နာရုံ-မြို့ကလေးမှ အခြား ကုန်သော။ မဟာနဂရာနိ၊ မြို့ကြီးတို့သည်။ သန္တိ၊ ရှိပါကုန်၏။ သေယျထိဒံ၊ ထိုမြို့ကြီးတို့ဟူသည် အဘယ်နည်း။ စမ္မာ၊ စမ္မာ-မြို့လည်းကောင်း။ ပ။ ဗာရာဏသိ၊ လည်းကောင်းတည်း။ ဣ၊ ဤ မြို့ကြီးတို့၌။ ဘဂဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာ ယတု၊ ပါ။

ဧတေ၊ ဤ မြို့ကြီးများ၌။ ဗဟူ၊ များစွာကုန်သော။ ခတ္ထိယမဟာသာလာ၊ ခတ္ထိယမဟာသာလ - တို့သည်လည်းကောင်း။ (များသော ဥစ္စာနှစ်ရှိသော မင်းမျိုးမင်းနွယ်တို့သည်လည်းကောင်း။) ပြာဟ္မဏမဟာသာလာ၊ တို့သည် လည်းကောင်း။ ဂဟပတိမဟာသာလာ၊ တို့သည်လည်းကောင်း။ တထာ ဂတေ၊ ၌။ အဘိပ္ပဿန္နာ၊ အလွန်ကြည်ညိုကြပါ၏။ တေ၊ ထိုသူတို့သည်။ တထာဂတဿ၊ ၏။ သရီရပူဇံ၊ ကို။ ကရိယန္တိ၊ ပြုကြပါလိမ့်မည်။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။ အာနန္ဒ၊ ခုဒ္ဒကနဂရကံ။ ပ။ သာခါနဂရကန္တိ၊ ဟူ၍။ ဝေံ၊ သို့။ မာ အဝစ၊ မပြောနှင့်။ ပ။

၁။ ခုဒ္ဒကနဂရကေ။ ။ ဒီကာ၌ ခုဒ္ဒက-သဒ္ဒါ ပတိရူပ-အနက်ဟောဟု ဖွင့်၏။ ထိုအလို “ခုဒ္ဒကနဂရကေ၊ အတုအယောင်ဖြစ်သော မြို့ကလေး၌။ ဝါ၊ မြို့အစစ်မဟုတ် သော မြို့ကလေး၌။” ဟု ဆိုပါ။

အာနန္ဒ။ သူတပုဗ္ဗံ၊ ရှေး၌ဖြစ်ဖူးသော အကြောင်းကား။ (ဝတ္ထုကြား။) စက္ကဝတ္တိ၊ သော။ပ။သတ္တရတနသမုန္ဒာဂတော၊ သော။ မဟာသုဒ္ဓိယနော နာမ၊ သော။ ရာဇာ။ အဟောသိ၊ ပြီ။ [ပထမအုပ်၊ ပုဒ်စဉ် ၃၃-၌ အနက် ရေးခဲ့ပြီ။] အာနန္ဒ။ အယံ ကုသိနာရာ၊ ဤ ကုသိန္နာရုံ-မြို့သည်။ မဟာ သုဒ္ဓိယနယ၊ သော။ ရညော၊ ဓိ။ ကုသဝတီ နာမ၊ သော။ ရာဇဓာနီ၊ မင်းနေပြည်တော်သည်။ အဟောသိ၊ ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ အာယာမေန၊ အလျား အားဖြင့်။ ပုရတ္ထိမေန စ၊ အရှေ့အရပ် အဖို့အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ပစ္စိ မေန စ၊ အနောက်အရပ် အဖို့အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဒွါဒသယောဇနာနိ၊ တဆယ့်နှစ်ယူဇနာတို့တည်း။ ဝိတ္တာရေန၊ အနံအားဖြင့်။ (အကျယ်အားဖြင့်။) ဥတ္တရေန စ၊ မြောက်အရပ် အဖို့အားဖြင့်လည်းကောင်း။ ဒက္ခိဏေန စ၊ တောင်အရပ် အဖို့အားဖြင့်လည်းကောင်း။ သတ္တယောဇနာနိ၊ တို့တည်း။

အာနန္ဒ။ ကုသဝတီ၊ သော။ ရာဇဓာနီ၊ သည်။ ဣဒ္ဓါ စေဝ၊ ပြည့်စုံ သည်လည်းကောင်း။ ဖိတာ စ၊ စည်ပင်သည်လည်းကောင်း (ကြီးပွားသည် လည်းကောင်း။) ဗဟုဇနာ စ၊ များသောလူရှိသည်လည်းကောင်း။ အာကိဏ္ဏ မနုဿာ စ၊ ရောပြုမ်းသော လူရှိသည်လည်းကောင်း။ သုဘိက္ခာ စ၊ ပြည့်စုံ သော ထမင်းရှိသည်လည်းကောင်း။ (သာယာဝပြော အစာပေါသည်လည်း ကောင်း။) အဟောသိ၊ ပြီ။ အာနန္ဒ။ ဒေဝါနံ၊ စာတုမဟာရာဇ်နတ်တို့၏ အာဠကမန္ဒာ နာမ၊ အာဠကမန္ဒာ-မည်သော။ ရာဇဓာနီ။ပ။အာကိဏ္ဏယက္ခာ စ၊ ရောပြုမ်းသော နတ်ဘီလူးရှိသည်လည်းကောင်း။ သုဘိက္ခာ စ၊ လည်း ကောင်း။ ဟောတိ သေယျထာပိ၊ ကဲ့သို့။ အာနန္ဒ။ ဧဝ မေဝ။ပ။အဟောသိ။

အာနန္ဒ။ပ။ဒိဝါ စေဝ၊ နေ၌လည်းကောင်း။ ရတ္တိ စ၊ ည၌လည်းကောင်း။ ဒသဟိ၊ ဆယ်မျိုးကုန်သော။ သဒ္ဓေဟိ၊ အသံတို့ဖြင့်။ ဝါ၊ ထိုမှ၊ အဝိဝိတ္တာ၊ မတိတ်ဆိတ်သည်။ အဟောသိ။ သေယျထိဒိ၊ ထို အသံဆယ်မျိုးဟူသည် အဘယ် နည်း။ ဟတ္ထိသဒ္ဓေန၊ ဆင်သံဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ မှလည်းကောင်း။ပ။ ဘေရိ သဒ္ဓေန၊ စည်သံဖြင့် လည်းကောင်း။ မုဒိင်သဒ္ဓေန၊ မရိုးစည်သံဖြင့် လည်းကောင်း။ ဝိဏာသဒ္ဓေန၊ စောင်းသံဖြင့်လည်းကောင်း။ ဂိတသဒ္ဓေန၊ သီချင်းသံဖြင့်လည်းကောင်း။ သင်္ခံသဒ္ဓေန၊ ခရုသင်းသံဖြင့် လည်းကောင်း။ သမ္ပသဒ္ဓေန၊ မောင်း ကြေးနောင်သံဖြင့်လည်းကောင်း။ [ကြေးဖြင့် ပြုအပ် သော မောင်း ကြေးနောင် စသော တူရိယာတို့၏ အသံတည်း။] ပါဏိ တာဠသဒ္ဓေန၊ လက်ဖြင့် တီးအပ်သော လေးထောင့်ရှိသော ထက်စည် သံဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ အိုးစည်သံဖြင့်လည်းကောင်း။ အသ္မာထ၊ စား

လှည့်ကြပါ။ ပိဝထ၊ သောက်လှည့်ကြပါ။ ခါဒထ၊ ခဲလှည့်ကြပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့သော။ ဒသမေန၊ ဆယ်ခုမြောက်သော။ သဒ္ဓေန၊ ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ မှလည်းကောင်းတည်း။

အမှာ။ ။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် မြတ်စွာဘုရားသည် မဟာသုဒဿန- သုတ်တော် တသုတ်လုံးကို ဟောတော်မူ၏။ သံဂါယနာတင် ထေရ် တို့က မဟာ သုဒဿနသုတ္တ-နာမည်ဖြင့် သီးခြား သံဂါယနာ တင် ထားအပ်သောကြောင့် မဟာပရိနိဗ္ဗာန်-သုတ်တော်၌ ဤမျှ လောက် သာ ပါနေသည်။

အာနန္ဒ။ ဂစ္ဆ၊ သွားချေ။ တုံ၊ သည်။ ကုသိနာရံ၊ သို့။ ပဝိသိတွာ၊ ဝင်၍။ ကောသိနာရကာနံ၊ ကုသိန္နာရံ-မြို့၌ နေကုန်သော။ မလ္လာနံ၊ မလ္လာမင်းတို့အား။ အာရောစေတိ၊ ပြောချေ။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ ပြောရ မည်နည်း။) ဝါသေဠာ၊ ဝါသေဠာ-တို့။ [ထိုမင်းများကို 'အန္ဓယ်အား ဖြင့် ခေါ်သည်။] အဇ္ဈ၊ ယနေ့။ ရတ္တိယာ၊ ။ ပစ္စိမေ ယာမေ၊ မစ္စိမ- ယံ၌။ ပ။ တဝိဿတိ။ ဝါသေဠာ၊ 'တို့။ အဘိက္ကမထ၊ ရှေးရှု သွားကြကုန် လော့။ ' [မြတ်စွာဘုရားထံ ရှေးရှုသွားကြ-ဟူလို။] ဝါ၊ လာခဲ့ကြကုန် လော့။ ပ။ ပစ္စာ၊ နောက်၌။ (နောက်မှ။) ဝိပုဋ္ဌိသာရိနော၊ နှလုံး မသာ မဟာခြင်း ရှိသူတို့သည်။ မာ အဟုဝတ္ထ၊ မဖြစ်ကြကုန်နှင့်။ (ကိံ၊ အဘယ် သို့ တွေး၍ ဝိပုဋ္ဌိသာရ-ဖြစ်သနည်း။) အမှာကံ စ၊ ငါတို့၏လည်း။ ဂါမ ခေတ္တေ၊ ဂါမခေတ်၌။ ပ။ အဟောသိ၊ ပြီ။ [“နော” သည် နိပါတ်။] မယံ၊ တို့သည်။ ပစ္စိမေ ကာလေ၊ နောက်ဆုံးအချိန်၌။ တထာဂတံ၊ 'ကို။' ဒဿ နာယ၊ ငှာ။ ဝါ၊ ဖူးမြင်ခွင့်ကို။ န လဘိမှာ၊ မရလိုက်ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ တွေး၍ ဝိပုဋ္ဌိသာရ-မဖြစ်ကြနှင့်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောချေ။ ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ [ဣတိ-နှစ်လုံး အကျေကြပ်ပါ။] ဝေ ဘန္တေ၊ ပ။ အတ္တ ဒုတိ ယော၊ မိမိဟူသော နှစ်ယောက်မြောက်ရှိသည်။ (အခြား အဖော်မပါပဲ မိမိသာလျှင် အဖော်ဖြစ်သည်။) (ဟုတွာ။) ကုသိနာရံ ပါဝိသိ။

မလ္လာနံ ဝန္တနာ

၂၁၁။ တေန ခေါ၊ ပန သမယေန၊ ၌။ (အရှင်အာနန္ဒာ၏ ကုသိန္နာရံ မြို့သို့ ဝင်တော်မူရာ ထိုအခါ၌။) ကောသိနာရကာ၊ ကုန်သော။ မလ္လာ၊ တို့သည်။ ကေနစိဒေဝ၊ တစုံတခုသာလျှင် ဖြစ်သော။ ကရဏိယေန၊ ပြုဖွယ် ကိစ္စကြောင့်။ သန္နာဂါရေ၊ စည်းဝေးရာ အိမ်တော်၌။ (လွှတ်တော်၌။)

သန္နိပတိတာ၊ စည်းဝေးနေကုန်သည်။ ဟောန္တိ။ပ။အာရောစေသိ၊ ပြောပြီ။
 (ကို။) အဗ္ဗေ။ပ။ဒဿနာယာတိ။အာယသ္မတော အာနန္ဒဿ၊ ဤ။ ဣဒံ ဝစနံ၊
 ကို။ သုတွာ၊ ကြားရ၍။ မလ္လာ စ၊ မလ္လာမင်းတို့သည် လည်းကောင်း။
 မလ္လပုတ္တာ စ၊ မလ္လာမင်း၏ သားတို့သည်လည်းကောင်း။ မလ္လသုဏိသာ
 စ၊ မလ္လာမင်း၏ ချွေးမတို့သည်လည်းကောင်း။ မလ္လာ ပဇာပတိယော စ၊
 မလ္လာမင်း၏ ဇနီးတို့သည်လည်းကောင်း။ အဃာဝိနော၊ ဆင်းရဲခြင်းကို ထင်
 ွားပြကုန်သည်။ (ဆင်းရဲခြင်း ထင်ရှားစွာ ဖြစ်ကုန်သည်။) ဒုမ္မနာ၊
 မကောင်းသော စိတ်ရှိကုန်သည်။ (စိတ်မချမ်းမသာကုန်သည်။) စေတော
 ဒုက္ခသမပ္ပိတာ၊ စိတ်ဆင်းရဲခြင်းသည် လွန်စွာ ရောက်အပ်ကုန်သည်။ (ဟုတွာ။)
 အပ္ပေကစ္စေ၊ အချို့သူတို့သည်။ ဧဝေ။ပ။ အန္တရဓေယံိဿတိတံ၊ [ပုဒ်
 စဉ် ၂၀၁-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ]

အထ ခေါ၊ ဌ။ (လူးလိမ့် ငိုပြီးရာ ထိုအခါ၌။)။ပ။ ယေန၊ ဌ။
 ဥပဝတ္တနံ၊ သော။ မလ္လာနံ၊ တို့၏။ သာလဝနံ (အတ္တိ)။ ယေန၊ ဌ။
 အာယသ္မာ အာနန္ဒော (အတ္တိ)။ တေန၊ မလ္လာမင်းတို့၏ အင်ကြင်းဥယျာဉ်
 ဝယ် အရှင်အာနန္ဒာရှိရာ ထိုအရပ်သို့။ ဥပသကံမိ သု၊ သွားကုန်ပြီ။ပ။
 အဟံ၊ သည်။ ကောသိနာရဂေ။ မလ္လေ၊ တို့ကို။ ဧမေကံ၊ တယောက်စီ
 တယောက်စီ။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ သစေ ဝန္တာပေဿာမိ၊ အကယ်၍ ရှိခိုး
 စေအံ။ (ရှိခိုးခိုင်းအံ။) (ဝေ သတိ။) ကောသိနာရဂေဟိ။ မလ္လေဟိ၊
 တို့သည်။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဝါ၊ ကို။ အဝန္နိတော၊ ရှိမခိုး အပ်သည်။
 (ရှိမခိုးရသည်။)၊ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်လိမ့်မည်။ အထ၊ ရှိခိုး၍ မပြီးမီ၊ အယံ
 ရတ္တိ၊ ဤည၌သည်။ ဝိဘာယိဿတိ၊ လင်းလိမ့်မည်။

အဟံ၊ သည်။ပ။ကုလပရိဝတ္တသော ကုလပရိဝတ္တသော၊ အမျိုးအဆက်
 ဆက် အမျိုးအဆက်ဆက် အားဖြင့်။ (အမျိုးအစဉ်အဆက် အားဖြင့်။)
 ဌပေတွာ၊ တည်စေ၍။ (ထား၍။) ဘန္တေ၊ ရား။ သံပုတ္တော၊ သားသမီး
 နှင့်တကွ ဖြစ်သော။ သဘရိယော၊ ကြင်ရာတော်နှင့် တကွဖြစ်သော။ သ ပရိ
 သော၊ ပရိသတ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော။ သာမစော၊ အမတ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော။
 ဣတ္တန္နာမော၊ ဤ အမည်ရှိသော။ မလ္လော၊ မလ္လာမင်းသည်။ ဘဂဝတော၊
 ၏။ ပါဒေ၊ ခြေတော်တို့ကို။ သိရသာ၊ ဦးခေါင်းဖြင့်။ ဝန္တတိ၊ ရှိခိုးနေ
 ပါ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်၍။ ဘဂဝန္တံ၊ ကို။ ယန္တုန ဝန္တာပေယံ၊
 အကယ်၍ ရှိခိုးစေရပါမူကား ကောင်းလေစွ။ ဣတိ၊ ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ။

။ပ။ဝန္တာပေသိ၊ ရှိခိုးစေပြီ။ပ။ဧတေန ဥပါယေန၊ ဤနည်းဖြင့်။ ပဌမ
နေဝ ယာမေန၊ ပထမ-ယံဖြင့်ပင်။ပ။ ဝန္တာပေသိ၊ ရှိခိုးစေပြီ။ [ရှိခိုးခြင်း
ကိစ္စ ပြီးစေပြီ။

သုဘဒ္ဒပရိဗ္ဗာဇက ဝတ္ထု

၂၁၂။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ဤ၊ သုဘဒ္ဒေါ နာမ၊ သုဘဒ္ဒ-
မည်သော။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ ပရိဗိုဇ်သည်။ ကုသိနာရာယံ၊ ဤ။ ပဋိဝသတိ၊
နေ၏။ပ။ ဘဝိဿတိ ကိရ၊ ဖြစ်လိမ့်မည်တဲ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ကြားပြီ။ပ။
မေ ငါသည်။ ဝုခာနံ၊ အရွယ်အားဖြင့် ကြီးကုန်သော။ မဟလ္လကာနံ၊
ကြီးသည်၏အဖြစ်ကို ယူတတ်ကုန်သော။ အာစရိယ ပါစရိယာနံ၊ ဆရာ
ဆရာကြီးဖြစ်ကုန်သော။ ဘာသမာနာနံ၊ ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ်ကို ပြောဆို
တတ်ကုန်သော။ (ရှေးကဖြစ်ခဲ့ဖူးသော အကြောင်းအရာကို ပြောဆိုတတ်
ကုန်သော။) ပရိဗ္ဗာဇကာနံ၊ တို့၏။ (အထံမှ။) တေ၊ ဤအကြောင်းကို။
သုတံ၊ ကြားအပ်ပြီ။ (ကံ။) ကဒါစိ၊ တရံတခါမှ၊ ကရဟစိ၊ တခါ
တလေမှ။ပ။ ဥပ္ပဗုဇ္ဈိ၊ ဖြစ်တော်မူကုန်၏။ (ပွင့်တော်မူကုန်၏။) ဣတိ၊
ဤသို့ ကြားအပ်ဖူးပြီ။

အဇ္ဇေဝ။ပ။ မေ ၏။ ဝါ၊ မှာ။ ဥပ္ပန္နော၊ ဖြစ်နေသော။ အယံ
ကင်္ခါဓမ္မော စ၊ ဤ ယုံမှားခြင်း သဘောသည်လည်း။ အတ္ထိ၊ ရှိနေ၏။
အဟံ။ သမဏေ ဂေါတမေ၊ ဤ၊ ဧဝံ၊ သို့။ ပသန္နော၊ ယုံကြည်၏။ (ကံ။
အဘယ်သို့ ယုံကြည်သနည်း။) ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ (တရား
ဟောတော်မူလတ်သော်။) အဟံ။ ဣမံ ကင်္ခါဓမ္မံ၊ ကံ။ ပဇဟေယံ၊ ပယ်
စွန့်နိုင်လောက်ရာ၏။ (ရှင်းသွားနိုင်ရာ၏။) တထာ၊ ထို အခြင်းအရာအား
ဖြင့်။ မေ အား။ သမဏော ဂေါတမော ဓမ္မံ၊ ဒေသေတံ၊ ငှာ။ ပဟောတိ၊
စွမ်းနိုင်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ယုံကြည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ။

အထ ခေါ။ပ။ ပဇဟေယုန္တိ။ [လွယ်ပြီ။] ဘော အာနန္ဒ၊ အရှင်
အာနန္ဒာ။ သာဓု၊ တောင်းပန်ပါ၏။ အဟံ၊ ကျွန်ုပ်သည်။ သမဏံ ဂေါတမံ။
ဒဿနာယ၊ ငှာ။ လဘောယံ၊ ရလိုပါ၏။ ဝါ၊ ရပါရစေ။ ဣတိ၊ ဤသို့
ပြောပြီ။ ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တော၊ ပြောဆိုအပ်သော်။ပ။ အဝေါ၊ (ကံ။)
အာဝုသော သုဘဒ္ဒ၊ ငါ့ရှင် သုဘဒ္ဒ။ အလံ၊ မသင့်။ ဣထာဂတံ၊ ကံ။ မာ

ဝိဟေဋ္ဌေသိ၊ မညည်းဆဲပါနှင့်။ဘဂဝါ၊ သည်။ ကိလန္တော၊ ပင်ပန်းတော် မူနေပါသည်။ ဣတိ၊ ပြီ။ပ။ ကိလန္တော ဘဂဝါတိ။ [လွယ်ပြီ။]

၂၁၃။ ဘဂဝါ။ အာယသ္မတော အာနန္ဓဿ၊ ဇါ။ (ကထာသလ္လာပံ-၌ စပ်။) သုတဒ္ဓေန။ ပရိဗ္ဗာဇကေန၊ နှင့်။ သဒ္ဓိံ၊ အတူ။ ဣမံ ကထာ သလ္လာပံ၊ ဤ စကားပြောသံကို။ (ဤ အပြန်အလှန် စကားပြောသံကို။) အထောသိ၊ ကြားတော်မူပြီ။ပ။ အာနန္ဓ၊ အလံ၊ မသင့်။ သုတဒ္ဓံ၊ ကို။ မာ နိဝါရေတိ၊ မတားပါနှင့်။ အာနန္ဓ၊ သုတဒ္ဓေါ၊ သည်။ တထာဂတံ။ ဒဿနာယ၊ ငှာ၊ ဝါ၊ ကို။ လတတံ၊ ရပါစေ။ [ပဉ္စမိံ “တ” ဝိဘတ်။] ကိဉ္စိ၊ တစုံတခုသော၊ ယံ၊ အကြင်ပြဿနာကို။ သုတဒ္ဓေါ၊ သည်။ မံ၊ ငါ့ကို။ ပုစ္ဆိယတိ၊ မေးလိမ့်မည်။ သပ္ပံ၊ သော။ တံ၊ ထို ပြဿနာကို။အညာ ပေက္ခောဝ၊ သိခြင်း၌ ရှုငဲ့ခြင်းရှိသည်သာ။ (ဟုတူ။) [သိလိုသောကြောင့် သာ။] ပုစ္ဆိယတိ၊ ဝိဟေသာပေက္ခော၊ ညည်းဆဲခြင်း၌ ရှုငဲ့ခြင်းရှိသည်။ (ညည်းဆဲလိုသည်။) (ဟုတူ။) နော ပုစ္ဆိယတိ၊ မေးလိမ့်မည် မဟုတ်။ (မေးမှမဟုတ်။) အတံ၊ သည်။ ပုဋ္ဌော၊ မေးအပ်သည်။ (သမာနော။) ယဉ္စ၊ အကြင်ပြဿနာကိုလည်း။ အဿ၊ ထို သုတဒ္ဓ-အား။ ဗျာကရိယာမိ၊ ဖြေတော်မူအံ့။ တံ၊ ထို ပြဿနာကို။ ခိပ္ပမေဝ၊ လျင်မြန်စွာပင်။ အာဇာ နိဿတိ၊ သိနိုင်ပါလိမ့်မည်။ ဣတိ (အာမန္တေသိ)။

အထ ခေါ။ပ။ အာဂုသော သုတဒ္ဓံ၊ ဂစ္ဆ၊ သွားချေ။ တေ၊ သင့်အား။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ဩကာသံ၊ အခွင့်ကို။ ကရောတိ၊ ပြုတော်မူ၏။ပ။ အဝေါစ။(ကိံ။) [ပုန်စဉ် ၁၃၃-၌ 'အနက်ရေးခဲ့ပြီ။] ဘော ဂေါတမ။ ယေ မေ(ယေ+ ဣမေ) သမဏဗြာဟ္မဏာ၊ အကြင် သမဏဗြာဟ္မဏ-တို့သည်။ သဿိနော၊ ရသေ့များစွာနောက်လိုက်သံဃာလည်းရှိပါ၏။ [အဿတ္ထိ-ပစ္စည်းက ပဟုတ-အနက်ကို ဟောသောကြောင့် “များစွာ” ဟု အနက်ပေးနိုင်သည်။] ဂဏိနော၊ ရသေ့များစွာ နောက်ပါဂိုဏ်းလည်းရှိပါ၏။ ဂဏာစရိယာ၊ ဂိုဏ်း၏ဆရာကြီးများလည်း ဖြစ်ပါကုန်၏။ ဉာတာ၊ အများက သိအပ်ပါ

၁။ မာ ဝိဟေဋ္ဌေသိ။ ။သုတဒ္ဓ-ပရိဗိုဇ်က ခွင့်တောင်းသောအခါ အရှင်အာနန္ဒာ စဉ်းစားမိသည်မှာ-သာသနာတော်အယူမှ အယူတမျိုးရှိကြသော ဤ ပရိဗိုဇ်တို့သည် မိမိအယူကိုသာ စွဲစွဲလန်းလန်း ယူတတ်ကြ၏။ ထိုအယူကို စွန့်စေရန် များစွာသော စကားကို ပြောတော်မူရလျှင် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာမှာ ကိုယ်တော်၏ပင်ပန်းခြင်း၊ နှုတ်တော်၏ ပင်ပန်းခြင်း ဖြစ်လိမ့်မည်။ ပင်ကိုအားဖြင့်ပင် ဘုရားရှင် အလွန်ပင်ပန်းတော်မူနေ၏ ဟု စဉ်းစား၍ “အလံ သုတဒ္ဓံ။ပ။ မာ ဝိဟေဋ္ဌေသိ” ပု ဟားသည်။

ကုန်၏။ ဝါ၊ တိုင်းလုံးကျော်ကြား ထင်ရှားလည်း ထင်ရှားပါကုန်၏။ ယသသိနေော၊ အပိစ္ဆတာ ဂုဏ်သိက္ခာကြောင့် လွန်စွာကျော်စောခြင်းလည်း ရှိပါကုန်၏။ တိတ္ထကာရာ၊ အယူဝါဒ-ကို စ၍ပြုတတ်ပါကုန်၏။ မဟာဇနဿ၊ သည်။ သာဓုသမ္ပတာ၊ သူ့တော်ကောင်းကြီးဟု သမုတ်အပ်ပါကုန်၏။

၊ သေယျထိဒံ၊ ထိုသမဏ ဗြာဟ္မဏ-တို့ ဟူသည် အဘယ်နည်း။ ပူရဏော ကဿပေါ၊ ပူရဏကဿပ-လည်းကောင်း။ မုက္ခလိဂေါသာလော၊ လည်းကောင်း။ ဧကသကမ္မလော၊ လူ့ဆံပင်ဖြင့် ရက်အပ်သော ကမ္မလာကိုဆောင်သော။ အဇိတော၊ လည်းကောင်း။ ကစ္စာယုနေော၊ ကစ္စာယန-အနွယ် ဖြစ်သော။ ပကုဓော၊ လည်းကောင်း။ ဗေလဋ္ဌပုတ္တော၊ ဗေလဋ္ဌ-၏သား ဖြစ်သော။ သဉ္ဇယော၊ လည်းကောင်း။ နာဂုပုတ္တော၊ နာဂ-၏ သားဖြစ်သော။ နိဂဏ္ဏော၊ လည်းကောင်းတည်း။ သဗ္ဗေ၊ ကုန်သော။ ဇေတေ၊ ဤ သမဏ ဗြာဟ္မဏ-တို့သည်။ သကာယ၊ မိမိဥစ္စာဖြစ်သော။ ပဋိညာယ၊ ဝန်ခံခြင်းဖြင့်။ (မိမိတို့ ဝန်ခံတားသည့်အတိုင်း။) အဗ္ဘညိံ သု၊ သိကြပါကုန်သလော။ သဗ္ဗေ၊ တို့သည်ပင်။ (အားလုံးပင်။) န သဗ္ဘညိံ သု၊ မသိကြပါကုန်သလော။ ဥဒါဟု၊ သို့မဟုတ်။ ဧကစ္စေ၊ အချို့ ဆရာကြီးတို့က။ အဗ္ဘညိံ သု၊ လော။ ဧကစ္စေ၊ န အဗ္ဘညိံ သု၊ ကုန်သလော။ ဣတိ၊ ပြီ။

သုဘဒ္ဒ။ အလံ၊ မသင့်။ [ဖြေဆိုဖို့ရန် အချိန်မရှိတော့၍ အသာနေ-ဟူလို။] သဗ္ဗေ တေ။ ပ။ န အဗ္ဘညိံ သူတိ၊ ဟူသော။ တေ၊ ဤပြုသာနာသည်။ တိဋ္ဌတု၊ တည်စေဦး။ (ရူပစေတော့။) သုဘဒ္ဒ။ တေ၊ သင့်အား။ ဓမ္မံ။ ဒေသေဿာမိ၊ ဟောတော်မူမည်။ ပ။ အဝေါဗ၊ (ကို)။

၂၁၄။ သုဘဒ္ဒ။ ယသ္မိံ ဓမ္မဝိနယေ၊ အကြင်ဓမ္မဝိနယ-၌။ (အကြင် တရားဖြင့် ဆုံးမရာ သာသနာ၌။) အရိယော၊ ကိလေသာတို့မှ ဝေးကွာသော။ ဝါ၊ အရိယာ-ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းမြတ်သော။ အဋ္ဌဂီကော၊ ရှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်ကို။ န ဥပလဗ္ဘတိ၊ မရအပ်။ တတ္ထ၊ ထို ဓမ္မဝိနယ-၌။ သမဏော ပိ၊ ပထမတန်း သောတာပန်ရဟန်းကိုလည်း။ န ဥပလဗ္ဘတိ၊ မရအပ် မရနိုင်။ ဒုတိယော၊ နှစ်ပါးမြောက် ဖြစ်သော။ (ဒုတိယတန်း ဖြစ်သော။) သမဏော ပိ၊ သကဒါဂါမ် ရဟန်းကိုလည်း။ ပ။ တတိယော၊ သုံးပါးမြောက်သော။ (တတိယတန်းဖြစ်သော။) သမဏော ပိ၊ အနာဂါမ် ရဟန်းကိုလည်း။ ပ။ စတုတ္ထော၊ သော။ (စတုတ္ထတန်း ဖြစ်သော။) သမဏော ပိ၊ ရဟန္တာ ရဟန်းကိုလည်း။ န ဥပလဗ္ဘတိ။ ပ။

သုဘဒ္ဒ။ ဣမသ္မိံ ဓမ္မဝိနယော၊ တရားဖြင့်ဆုံးမရာ ဤ သာသနာတော်၌။
 ။ပ။ မဂ္ဂေါ။ ဥပလဗ္ဗတိ၊ ရအပ်၏။ ဣဓေဝ၊ ဤ သာသနာတော်၌သာ။
 သမဏော၊ ပထမတန်း သောတာပန် ရဟန်းကိုလည်းကောင်း။ ဣဓ (ဧ)၊
 ၌သာ။ ဒုတိယော၊ သော။ သမဏော၊ သကဒါဂါမ် ရဟန်းကိုလည်း
 ကောင်း။ ဣဓ (ဧ)၊ ၌သာ။ တတိယော။ သမဏော၊ ကိုလည်းကောင်း။
 ဣဓ (ဧ)၊ ၌သာ။ စတုတ္ထော။ သမဏော၊ ကိုလည်းကောင်း။ (ဥပလဗ္ဗ
 တိ။) ပရပ္ပဝါဒါ၊ အခြားသော တိတ္ထိတို့၏အမျိုးမျိုးသောဝါဒ-တို့သည်။
 အညေဟိ၊ တိတ္ထိတို့မှ အခြားကုန်သော။ သမဏောဟိ၊ သောတာပန် သက
 ဒါဂါမ် အနာဂါမ် ရဟန္တာ-ရဟန်းတို့မှ။ သုညာ၊ ကင်းဆိတ်ကုန်၏။ သုဘဒ္ဒ။
 ဣမေ စ ဘိက္ခု။ ဤ ရဟန်းတို့သည်လည်း။ (သောတာပန် သကဒါဂါမ် အနာ
 ဂါမ် ရဟန္တာ-နှင့် အာရဒ္ဒဝိပဿက-ရဟန်းတို့ သည်လည်း။) သမ္မာ၊
 ကောင်းစွာ။ ဝိဟရေယျ၊ နေကုန်အံ့။ (မဂ္ဂင် ရှစ်ပါးကို ကျင့်၍နေကုန်
 အံ့။) ဧဝံ သတိ။ လောကော၊ ကမ္ဘာလောကသည်။ အရဟန္တေဟိ၊ ရဟန္တာ
 တို့မှ။ အသုညော၊ မဆိတ်သျှည်းသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့
 မိန့်တော်မူပြီ။

ဂါထာအနက်။ ။ သုဘဒ္ဒ၊ သုဘဒ္ဒ။ အဟံ၊ သည်။ ဝယသ၊ အရှယ်
 တော်အားဖြင့်။ ဧကေနတိ၊ သော၊ တခုဖြင့် ယုတ်လျော့သော အနှစ်
 သုံးဆယ်ရှိသည်။ ဝါ၊ နှစ်ဆယ်ကိုးနှစ်ရှိသည်။ (ဟုတူ။) ကိ
 ကုသလာနုသေ၊ ကုသိုလ်ဟူသည် အဘယ်တရားနည်း-ဟု အစဉ်
 တစိုက် လိုက်၍ ရှာလျက်။ ပဗ္ဗဇိ၊ ရဟန်းပြုခဲ့ပြီ။ [“ယ” သည်
 အနက်မရှိ နိပါတ်။] သုဘဒ္ဒ၊ သုဘဒ္ဒ။ ယထော၊ အကြင်အခါမှ
 စ၍၊ အဟံ၊ သည်။ ပဗ္ဗဇိတော၊ ရဟန်းပြုတော်မူခဲ့ပြီ။ (တတော၊
 ထိုရဟန်းပြုရာ အခါမှ စ၍။) သမာဓိကာနိ၊ တနှစ် အပိုအလွန်
 နှင့် တကွဖြစ်ကုန်သော။ (တနှစ် အပိုအလွန်ရှိကုန်သော။) ပညာသ
 ဝဿာနိ၊ အနှစ် ငါးဆယ်တို့သည်။ (ဟောန္တိ။) [ဒုက္ကရစရိယ-
 ကျင့်တော်မူရာ ခြောက်နှစ်၊ ဝါတော် လေးဆယ် ငါးဝါ-ပေါင်း
 လျှင် ငါးဆယ် တနှစ် ဖြစ်သည်။]

ဥပယယ။ သစ္စာလေးပါးတရားကို ဟုတ်မှန်သည့် အတိုင်း သိ
 ကြောင်းဖြစ်သော။ ဓမ္မဿ၊ အရိယာမဂ်တရား၏။ ပဒေသဝတ္တိ၊
 အရိယာမဂ်ကို မျက်မှောက်အားဖြင့် မြင်ကြောင်းဖြစ်သော ဝိပဿ
 နာကို ဖြစ်စေနိုင်သော အာရဒ္ဒ ဝိပဿက-ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ဝါ၊

အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်သော ဝိပဿနာ-ကို ဖြစ်စေနိုင်သော အာရဒ္ဓ
ဝိပဿက-ပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ဣတော၊ ဤ ငါတုရား၏ သာသနာ
တော်မှ။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ အပ-၌။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ သမဏော ပိ၊ ပတ်မတန်း
သောတာပန် ရဟန်းသည်လည်း။ နတ္ထိ၊ မရှိ။

ဒုတိယေံပိ သမဏောနတ္ထိ။ပ။ အသ္မာတိ။

၂၁၅။ ဧဝံ ဝုတ္တေ။ပ။ ဘိက္ခုသံဆဉ္စ။ [ပတမ-တွဲ ပုဂံစဉ် ၇၆-ပါဠိ
တော် နိဿယ-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။] ဘန္တေ။ အဟံ ဘဂဝတော။ သန္တိကော
၌။ ပဗ္ဗဠိ၊ ရှင်အဖြစ်ကို။ လဘေယျံ၊ ရလိုပါ၏။ ဝါ၊ ရပါရစေ။ ဥပ
သမ္ပဒံ၊ လောကီပြည့်စုံခြင်းတို့ထက်မြတ်သော ပြည့်စုံခြင်းကို။ ဝါ၊ ရဟန်း
အဖြစ်ကို။ လဘေယျံ။ ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။

သုဘဒ္ဓ၊ သုဘဒ္ဓ။ အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗော၊ ရှေး၌ သာသနာ၏အယူမှ တပါး
သော အယူရှိသော။ ဝါ၊ သာသနာတော်၏အယူမှ တပါးသော အယူရှိစွဲ
ဖူးသော။ ယော၊ အကြင်သူသည်။ပ။ အာကင်္ခတိ၊ အလိုရှိ၏။ သော၊ ထို
အညတိတ္ထိယပုဗ္ဗ-သည်။ စတ္တာရော မာသေ၊ လေးလတို့ပတ်လုံး။ ပရိဝသ
တိ၊ ပရိဝါသ် နေရ၏။ စတုန္နံ မာသာနံ၊ တို့၏။ အစူယေန၊ လွန်ရာအခါ
၌။ အာရဒ္ဓစိတ္တာ၊ နှစ်သက်စေအပ်သော စိတ်ရှိကုန်သည်။ (ဟုတုာ။)
ဘိက္ခု။ ဘိက္ခုဘာဝါယ၊ ရဟန်းအဖြစ် အကျိုးငှာ။ ပဗ္ဗာဇေန္တိ၊ ရှင်ဖြစ်
စေကြကုန်၏။ ဥပသမ္ပာဒေန္တိ၊ မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်စေ
ကြကုန်၏။ (ရဟန်းပြုပေးကြကုန်၏။) အပိ စ၊ သို့သော်လည်း။ မေ၊
သည်။ ဣ၊ ဤသို့ ရှင် ရဟန်းဖြစ်စေရာ၌။ ပုဂ္ဂလဝေမတ္တတာ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏
မတူထူးခြား ကွဲပြားသည်၏ အဖြစ်ကို။ ဝိဒိတာ၊ သိတော်မူအပ်ပြီ။ ဣတိ၊ ပြီ။

ဘန္တေ။ပ။ အာကင်္ခန္တာ၊ အလိုရှိကုန်လက်သော်။စတ္တာရော မာသေ၊ တို့
ပတ်လုံး။စေ ပရိဝသန္တိ၊ ကုန်အံ့။ပ။သရစ ဥပသမ္ပာဒေန္တိ၊ ကုန်အံ့။ (ဧဝံ
သတိ။)အဟံ၊ သည်။စတ္တာရိ ဝဿာနိ၊ လေးနှစ်တို့ပတ်လုံး။ပရိဝသံသာမိ၊ ပရိ
ဝါသ်-နေပါမည်။ပ။ဥပသမ္ပာဒေန္တိ၊ မြင့်မြတ်သော ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်
စေကြပါကုန်။ဣတိ၊ ဤသို့လျှောက်ပြီ။ပ။အာနန္ဒ။တေနဟိ၊ ထိုသို့ ဖြစ်လျှင်။
သုဘဒ္ဓံကို။ ပဗ္ဗာဇေဟိ၊ ရှင်ဖြစ်စေလော့။ (ရှင်ပြုပေးလိုက်။)။ပ။အာဝုသော
အာနန္ဒ။ ယေ၊ အကြင်သင်တို့ကို။ ဣ၊ ဤ သာသနာတော်၌။ သတ္ထု၊
ဘုရားရှင်၏။ (သမ္ပုခါ-၌ စံပံ။) ဝါ၊ သည်။ (အဘိသိတ္တာ-၌ စပံ။)
သမ္ပုခါ၊ မျက်မှောက်၌။ အန္တေဝါသိကာ ဘိသေကော၊ အန္တေဝါသိကာ-
ဘိသိက်ရေစင်ဖြင့်။ အဘိသိတ္တာ၊ သွန်းလောင်းအပ် ကုန်ပြီ။ (အသွန်းလောင်း

ခံရကုန်ပြီ။) (တေသံ) ဝေ၊ ထိုသင်တို့၏။ ဝါ၊ မှာ။ လာဘာ၊ သီလ
သမာဓိ ပညာ-ဂုဏ်ကို ရခြင်းတို့သည်။ (ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ပါပေကုန်စွ။)
အာဝုသော အာနန္ဒ။ (တေသံ) ဝေ၊ ထိုသင်တို့သည်။ (မနုဿတ္တံ၊
ကံကောင်းထောက်မ-သဖြင့် ရအပ်သော လူ့အဖြစ်ကို။) သုလန္တံ၊ ကောင်း
စွာ ရအပ်ပါပေစွ။ 'ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောပြီ။

သုဘဒ္ဒေါ။ ပရိဗ္ဗာဇကော၊ သည်။ပ။အလတ္တံ၊ ရပြီ။ အစိရူပသမ္ပန္နော၊
ရဟန်းဖြစ်ပြီး၍ ကြာမြင့်သောကာလ မရှိသေးသော။ (ရဟန်း ဖြစ်ပြီး၍
မကြာသေးသော။) အာယသ္မာ သုဘဒ္ဒေါ၊ သည်။ ဧကော၊ တပါး
တည်းသည်။ ဝုပကဋ္ဌော၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ကပ်ရောက်သည်။ အပ္ပ
မတ္တော၊ မမေ့မလျော့သည်။ အာတာပိ၊ ကိလေသာတို့ကို လောင်မြိုက်တတ်
သော သမ္ပပ္ပဓာန ဝီရိယ-ရှိသည်။ ပဟိတံတ္တော၊ ကိုယ်နှင့်အသက် မငဲ့ကွက်ပဲ
နိဗ္ဗာန်သို့ စေလွှတ်အပ်သောစိတ်ရှိသည်။ (ဟုတွာ။) ဝိဟရန္တော၊ နေလတ်
သော။ န စိရသေဝ၊ မကြာမီပင်။ ယဿ၊ အကြင် အရဟတ္တဖိုလ်၏။
အတ္တာယ၊အကျိုးငှာ။ ကုလပုတ္တာ၊ အမျိုးသားတို့သည်။ သမ္ပဒေဝ၊ ကောင်း
စွာသာလျှင်။ အဂါရသ္မာ၊ အိမ်မှ။ (အိမ်ရာတည်ထောင် လူ့ဘောင်မှ။)
(နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်၍။) အနဂါရိယံ၊ လယ်ထွန်မှု ကုန်ရောင်းမှုနွားမွေးမှု-
မရှိရာ ရဟန်းဘောင်သို့။ ပဗ္ဗဇန္တိ၊ ကပ်ရောက်ကုန်၏။

အနုတ္တရံ၊ မိမိထက်မြတ်သော တရားမရှိသော။ ဗြဟ္မစရိယ ပရိယောသာနံ၊
မဂ္ဂ ဗြဟ္မစရိယ၏ အဆုံးဖြစ်သော။ တံ၊ ထို အရဟတ္တဖိုလ်ကို။ ဒိဋ္ဌေဝ
ဓမ္မေ၊ မျက်မှောက်ထင်ထင် တွေ့မြင်အပ်သော ပစ္စုက္ခ-အတ္တဘောဉ်ပင်။
(ပစ္စုပ္ပန် ဘဝ၌ပင်။) သယံ၊ ကိုယ်တိုင်။ အဘိညာ၊ ထူးသောဉာဏ်ဖြင့် သိ၍။
သစ္စိကတွာ၊ မျက်မှောက်ပြု၍။ ဥပသမ္ပဇ္ဇ၊ ပြီးစေ၍။ ဝါ၊ ရောက်၍။
ဝိဟာသိ၊ နေပြီ။ ဇာတိံ၊ ပဋိသန္ဓေ-နေခြင်းသည်။ ခိဏာ၊ ကုန်ပြီ။ ဗြဟ္မ
စရိယံ၊ မြတ်သောအကျင့်ဟူသော မဂ္ဂဗြဟ္မစရိယ-ကို။ ဝုသိတံ၊ ကျင့်သုံးပြီး
အပ်ပြီ။ (ကျင့်သုံးပြီးပြီ။) ကရဏိယံ၊ ပြုသင့်ပြုထိုက်သော တဆဲခြောက်
ပါးသောမဂ်ကိစ္စကို။ ကတံ၊ ပြုအပ်ပြီ။ (ပြုပြီးပြီ။) ဣတ္ထတ္တာယ၊ တဆယ့်
ခြောက်ပါးဤသို့ပြားသော မဂ်ကိစ္စတို့၏ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်ရာနောက်ထပ်မဂ်ကိစ္စ
အကျိုးငှာ။ အပရံ၊ တပါးသောမဂ်ကို ဖြစ်စေဖွယ်ကိစ္စသည်။ န၊ မရှိတော့။
ဣတိ၊ သို့။ အဗ္ဗညာသိ၊ ထိုးထွင်း၍ သိပြီ။ အာယသ္မာ သုဘဒ္ဒေါ၊ သည်။
အရဟတံ၊ ရဟန္တာတို့တွင်။ အညတံရော၊ တပါး အပါအဝင်သည်။

အဟောသိ။ သော၊ ထို အရှင်သုဘဒ္ဒ-သည်။ ဘဂဝတော၊ ၏။ ပစ္ဆိမော၊
နောက်ဆုံးဖြစ်သော။ သက္ခိသာဝကော၊ မျက်မှောက်၌ဖြစ်သော သာဝက-
သည်။ အဟောသိ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

ပဉ္စမော၊ သော။ ဘာဏဝါရော၊ တည်း။

တထာဂတ ပစ္ဆိမဝါစာ

၂၁၆။ အထ ' ခေါ။ ပ။ အာနန္ဒ။ သိယာ၊ ရံခါ။ တုမ္မာကံ၊ တို့၏။
ဝေံ၊ ဤ အကြံသည်။ အဿ၊ ဖြစ်ရာ၏။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ ဖြစ်ရာ
သနည်း။) ပါဝစနံ၊ ဘုရားစကားတော်သည်။ [မြတ်သော စကားတော်
သည်၊ ပြဋ္ဌာန်းသောစကားတော်သည်-ဟု သဒ္ဒတ္ထ-ဖြစ်၏။] အတိတသတ္တုကံ၊
လွန်ပြီးသော ဆရာရို၏။ နော၊ ငါတို့၏။ သတ္တာ၊ သည်။ နတ္ထိ၊ မရှိတော့။
ဣတိ၊ ဤသို့ အကြံဖြစ်ရာ၏။ အာနန္ဒ။ 'ဝေံ၊ ဤ အတိတသတ္တုက ပါဝစန-
၏ အဖြစ်ကို။ ဝါ၊ ဤ အကြောင်းအရာကို။ ဝေံ၊ ဤ အသင်တို့ကြံဆအပ်
သော အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝါ၊ အသင်တို့ အကြံဖြစ်သည့်အတိုင်း။ န
ခေါ ဒဉ္စဗ္ဗံ၊ မမှတ်ထိုက်။ အာနန္ဒ။ မယာ၊ သည်။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။
ယော ဓမ္မော စ၊ အကြင် သုတ္တ အဘိဓမ္မ-ကိုလည်းကောင်း။ ယော ဝိန
ယော စ၊ အကြင်ဝိနည်းကိုလည်းကောင်း။ ဒေသိတော၊ ဟောလည်းဟော
တော်မူအပ်ပြီ။ ပညတ္တော၊ ဝေနေယျ-တို့ သန္တာန်၌ ထားလည်းထားတော်မူ
အပ်ပြီ။ ဝါ၊ ပညတ်လည်း ပညတ်တော်မူအပ်ပြီ။ သော၊ ထို ဓမ္မဝိနယ-
သည်။ မမ၊ ၏။ အစွယေန၊ လွန်တော်မူရာအခါ၌။ ဝေါ၊ သင်တို့၏။
သတ္တာ၊ ဆရာပင်တည်း။

အာနန္ဒ။ 'တေရဟိ၊ ၌။ သိက္ခ။ အညမည်၊ အချင်းချင်း။ (တပါးနှင့်
တပါးကို။) အာဂုသောဝါဒေန။ အာဂုသော-ဟု ပြောဆိုကြောင်းစကား

၁။ သုဘဒ္ဒ ရဟန္တာဖြစ်ခြင်း။ ။ မြတ်စွာဘုရား၏ အမိန့်တော်အရ အရှင်အာနန္ဒာ
သည် သုဘဒ္ဒ-ကို သင့်တော်ရာအရပ်သို့ ခေါ်၍ ရေမှူးထဲမှရေဖြင့် ဦးခေါင်းကို
ဆွတ်ပြီးလျှင် တစပူတ-ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပြောပြ၍ ဆံချသည်။ ထို့နောက် သင်္ကန်း
ဝတ်၍ သရဏဂုံပေးပြီးလျှင် မြတ်စွာဘုရားအထံသို့ ခေါ်ခဲ့သည်။ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည်
ရဟန်းဖြစ်စေ၍ ကမ္မဋ္ဌာန်းပေးတော်မူ၏။ သုဘဒ္ဒ-သည် ဥယျာဉ်၏ အစွန်အဖျား၌
စင်္ကြံသွားလျက် ကြိုးစားလေရာ ပရိသဒ္ဓိဒါ-ဉာဏ်နှင့်တကွ ရဟန္တာ အဖြစ်သို့
ရောက်၍ မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မှောက်တော်ဝယ် နောက်ဆုံး ရဟန္တာ သာဝက-
ဖြစ်ရပေသည်။

ဖြင့်။ သုမုဒါစရန္တိ၊ ယထာ၊ ခေါ်ကြ ပြောကြသကဲ့သို့။ မမ၊ ၎င်း။ အစ္စယေန၊
 ခွဲ။ ဝေ၊ သို့။ န၊ သုမုဒါစရိတဗ္ဗံ၊ မခေါ်မပြောထိုက်။ အာနန္ဒ။ ထေရ
 တရေန၊ ထေရ်ဖြစ်သော။ (တရ-ပစ္စည်း အနက်မရှိ။) ဘိက္ခုနာ၊ သည်။
 နဝကတရော၊ သီတင်းငယ်ဖြစ်သော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ နာမေန ဝါ၊ နာမည်
 အားဖြင့်လည်းကောင်း။ (တိဿ၊ ဒတ္တ၊ ဗုဒ္ဓရက္ခိတ-စသော နာမည်။)
 ဂေါတ္တေန ဝါ၊ အနွယ်အားဖြင့်လည်းကောင်း။ (ကဿပ၊ ဂေါတမ၊ ကစ္စာယန-
 စသော အနွယ်။) အာဂုသော ဝါဒေန ဝါ၊ ဖြင့်လည်းကောင်း။ သမုဒါ
 စရိတဗ္ဗော၊ ခေါ်ထိုက် ပြောထိုက်၏။ နဝကတရေန။ ဘိက္ခုနာ၊ သည်။
 ထေရတရော။ ဘိက္ခု၊ ကို။ ဘန္တေတိ ဝါ၊ ဘန္တေ-ဟူ၍လည်းကောင်း။
 [လေးစားသောအားဖြင့်ဘန္တေတိဿ-စသည်။] အာယသ္မာတိ ဝါ၊ အာယသ္မာ-
 ဟူ၍လည်းကောင်း။ [ချစ်ခင်သောအားဖြင့် အာယသ္မာတိဿ-စသည်။] သမု
 ဒါစရိတဗ္ဗော။

အာနန္ဒ။ အာကခံမာနော၊ အလိုရှိလတ်သော်။ သံဃော၊ သည်။ မမ။
 အစ္စယေန၊ ခွဲ။ ခုဒ္ဒါနုဒုဒ္ဒကာနိ၊ ငယ်ကုန် သာ၍ငယ်ကုန်သော။ သိက္ခာ
 ပဒါနိ၊ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို။ သမ္ပဟနတု၊ ပယ်နှုတ်ရစ်လော့။ ဝါ၊ ပယ်နှုတ်
 နိုင်၏။ ဆန္ဒဿ၊ ဆန္ဒ-မည်သော။ ဘိက္ခုနော၊ အား။ ပ။ ဗြဟ္မဒဏ္ဍော၊ မြတ်
 သောဒဏ်ကို။ ဒါတဗ္ဗော၊ ပေးထိုက်၏။ (ပေးရမည်။) ပ။ ဆန္ဒော၊ ဘိက္ခု၊
 သည်။ ယံ၊ အကြင်စကားကို။ (ဝတ္တံ၊ ပြောခြင်းငှာ။) ဣစ္ဆေယျ၊ အလိုရှိ
 ရ၏။ တံ၊ ထိုစကားကို။ ဝဒေယျ၊ ပြောရာ၏။ (ပြောပစေ။) သော၊ ထို
 ဆန္ဒ-ရဟန်းကို။ ဘိက္ခုဟိ၊ တို့သည်။ နေဝ ဝတ္တဗ္ဗော၊ မပြောထိုက်။ န
 ဩဝဗိတဗ္ဗော၊ မဆုံးမထိုက်။ န အနုသာသိတဗ္ဗော၊ မသွန်သင်ထိုက်။ ဣတိ၊
 ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။

၁။ အာကခံမာနောပ။ သမ္ပဟနတု။ ။ ဤစကားတော်၌ “နုတ်လိုလွင်” ဟူသော
 စကား၊ “ငယ်ကုန်၊ သာ၍ငယ်ကုန်သော” ဟူသောစကားသည် စဉ်းစားစရာကောင်း
 ၎င်း။ ထိုစကားတော်အရ နုတ်ခြင်းကို အလိုရှိ၍ ပယ်နှုတ်ခဲ့သော် ဘုရားလက်ထက်တော်
 တုန်းက၊ စိတ်မပီပဲ ကျင့်ရသည့်အဖြစ်မျိုး ရောက်၏။

ထို့ပြင် ခုဒ္ဒါနုဒုဒ္ဒက-သိက္ခာပုဒ်တို့တွင် ရွာတွင်း၌ စက္ခုမြွေ-မချစ် သွားလာနေ
 ထိုင်ခြင်း၊ သင်္ကန်းမချစ် သွားလာနေထိုင်ခြင်း၊ ရွာတွင်း၌ ကျယ်စွာရယ်မောခြင်း၊ အသံ
 ကျယ်ကျယ် စကားပြောခြင်း၊ သင်္ကန်းတို့ကို မြှောက်ပင့်၍သွားခြင်း၊ ရွာတွင်းရွာပြင်
 ကျင်ငယ်စွန့်ရာ၌ မတ်တပ်ရပ်၍စွန့်ခြင်း၊ ဝှဲကြည့်ခြင်း၊ သီချင်းဆိုခြင်း-စသည်ဖြင့် လူကြီး
 လူကောင်းတို့သော်မှ မလုပ်ဝံ့ကြသော အလုပ်များကို လုပ်ခွင့်ရကြလိမ့်မည်။ ထို့ကြောင့်

၂၇၇။ အထ ခေါ။ပ။ဘိက္ခဝေ၊ တိ။ ဧကဘိက္ခုဿပိ၊ တစုံတယောက်
 သော ရဟန်း၏လည်း။ ဝါ၊ မှာလည်း။ ဗုဒ္ဓေ ဝါ၊ ဘုရား၌ဖြစ်စေ။ ဓမ္မေ
 ဝါ၊ တရား၌ဖြစ်စေ။ သံဃေ ဝါ၊ သံဃာ၌ဖြစ်စေ။ မဂ္ဂေ ဝါ၊ မဂ်-တရား
 ၌ဖြစ်စေ။ ဝဋီပဒါယ ဝါ၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အကျင့်၌ဖြစ်စေ။ ကင်္ခါ
 ဝါ၊ ယုံမှားခြင်းသည်သော်လည်းကောင်း။ ဝိမတိ ဝါ၊ တွေးတောခြင်း
 သည်သော်လည်းကောင်း။ ဝါ၊ မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်းသည်သော်လည်းကောင်း။
 သိယာ၊ ဖြစ်အံ့။ (ဧဝံ သတိ။) ဘိက္ခဝေ။ ပုစ္ဆိယ၊ မေးလိုက်ကြကုန်။ ပစ္ဆာ၊ နောက်
 ၌။ ဝိပုဋိသာရိနော၊ နှလုံးမသာမယာခြင်း ရှိသူတို့သည်။ မာ အဟုဝတ္ထ၊ မဖြစ်
 ကြနှင့်။ (ကိံ၊ အဘယ်သို့ မဖြစ်ရမည်နည်း။) နော၊ ငါတို့၏။ သတ္တာ၊
 သည်။ သမ္ပုဓိဘူတော၊ မျက်မှောက်ဖြစ်၍ ဖြစ်သည်။ အဟောသိ၊ ပြီးမယ်။
 ဘဂဝန္တံ၊ သမ္ပုဓါ၊ ၌။ ပဋိပုစ္ဆိတံ၊ မေးလျှောက်ခြင်းငှာ။ နာသက္ခိမ္မာ၊
 မစွမ်းနိုင်ခဲ့ကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့တွေး၍ ဝိပုဋိသာရ-မဖြစ်ကြနှင့်။ ဣတိ (အာ
 မန္တေသိ။) [ဣတိ-တလုံး အကျေကြူ။]။ပ။

အထ ခေါ။ ၌။ (သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ဆိတ်ဆိတ်နေရာ ထိုအခါ၌။)။ပ။
 ဘိက္ခဝေ။ သတ္တုဂါရဝေန ပိ၊ ငါဘုရား၌ရှိသေလေးစားခြင်းအားဖြင့်လည်း။
 သိယာ န ပုစ္ဆေယျာယ၊ အကယ်၍ မမေးကြအံ့။ (ဧဝံ သတိ) ဘိက္ခဝေ။
 သဟာယကော ပိ၊ သူငယ်ချင်း ရဟန်းတပါးသည်လည်း။ သဟာယကဿ၊
 သူငယ်ချင်းဖြစ်သော ရဟန်းတပါးအား။ အာရောစေတု၊ ပြောလော့။
 [မိမိကိုယ်တိုင် တိုက်ရိုက်မလျှောက်ဝံ့လျှင် သူငယ်ချင်းတပါးအား ပြောပါ။
 ငါဘုရားက သူ့အား ဖြေတော်မူမည်-ဟူလို။]။ပ။ဘန္တေ။ အစ္စရိယံ၊ စူးပ။
 ဘန္တေ။ အဟံ၊ သည်။ ဣမသ္မိံ ဘိက္ခုသံဃေ၊ ၌။ ဧဝံ၊ သို့။ ပသန္နော၊
 ယုံကြည်ပါ၏။ (ကိံ။) ဧကဘိက္ခုဿ ပိ။ပ။ နတ္ထိ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ယုံကြည်
 ပါ၏။ (ဣတိ အဝေ၊ ၈။)

အာနန္ဒ။ တံ၊ သည်။ ပသာဒါ၊ ယုံကြည်ခြင်းကြောင့်။ ဝဒေသိ၊ ပြော၏။
 ဧတ္ထ၊ ဤ-ယုံမှားမရှိခြင်း၌။ တထာဂတဿ၊ ၏။ ဉာဏမေဝ၊ ဉာဏ်သည်
 သာ။ (ယုံမှား မရှိသည်၏အဖြစ်ကို မျက်မှောက်ပြုတတ်သော။ ဉာဏ်သည်
 ပင်။) (ဟောတိ။) [အာနန္ဒာ-သင်က ယုံကြည်သော သဒ္ဓါတရားမျှဖြင့်
 ပြော၏။ ငါဘုရားမှာ ယုံမှားမရှိခြင်းကို သိနိုင်သောဉာဏ်သည်ပင်ဖြစ်သည်။-
 ဟူလို။] နတ္ထိ။ပ။ပဋိပဒါယ ဝါ။

“နတ်လိုလျှင်” ဟူသောစကားကို ထည့်၍ သုံးစွဲတော်မူသည်။ “မနုတ်လိုလျှင်မနုတ်
 ကြနှင့်” ဟု မိန့်တော်မူလိုသည်။ [ခုဒ္ဓါနုခုဒ္ဓက-ကို မကျင့်ခြင်းကြောင့် ရအပ်သော
 အမြစ်များကို တာသာနီကား၌ ပြုထားပြီ။]

အာနန္ဒ။ ဟိ၊ မုနိ၏။ ဣမေသံ ပဉ္စန္ဒံ ဘိက္ခုသတာနံ၊ ဤ ရဟန်းငါးရာ တို့တွင်။ ယော ဘိက္ခု၊ သည်။ ပစ္ဆိမကော၊ ဂုဏ်အားဖြင့် နောက်ဆုံး၌ ဖြစ်၏။ သော၊ ထိုရဟန်းသည်။ သောတာပန္နော၊ အရိယာမဂ်သို့ ရောက်သူ တည်း။ ဝါ၊ သောတာပန်တည်း။ အဝိနိပါတဓမ္မော၊ အပါယ်လေးပါး တို့၌ ဖောက်ဖောက်ပြန်ပြန် ကျခြင်းသဘောမရှိ။ နိယတော၊ မဂ္ဂဓမ္မ နိယာမ-ဖြင့် မြဲ၏။ သမ္မောဓိပရာယဏော၊ အထက်မဂ်သုံးပါးဟူသော အလွန် ရောက်ထိုက်သော တရားရှိ၏။ (အထက်မဂ်သုံးပါးဟူသော လဲလျောင်းရာ ရှိ၏။) ဣတိ၊ ပြီ။ [ဤ အဋ္ဌကထာ၊ အနာဝတ္တိဓမ္မ-သမ္မောဓိပရာယဏ-အဖွင့် အတိုင်း ပေးသည်။ အခြားနေရာ၌တမျိုးဖွင့်၏။]

၂၁၀။ အထံပ။ ဘိက္ခုဝေ၊ ဘိက္ခုတို့၊ “ဟန္တု၊ တိုက်တွန်းတော် မူ၏။ ဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ဝေါ၊ သင်တို့ကို။ အာမန္တယာမိ၊ သတိပေးနှိုးဆော် သိစေတော်မူ၏။ သင်္ခါရာ၊ ရုပ်နာမ်ဓမ္မ သင်္ခါရတို့သည်။ ဝယဓမ္မာ၊ ပျက်စီးခြင်း သဘောရှိကုန်၏။ အပ္ပမာဒေန၊ ပမာဒ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သော သတိ- ဖြင့်။ (သဗ္ဗကိစ္စာနိ၊ အလုံးစုံသော ကိစ္စတို့ကို။) သမ္မာဒေထ၊ ပြီးစီးစေကြ ကုန်လော့။” ဣတိ၊ ဤသို့ မိန့်တော်မူပြီ။ အယံ၊ ဤ စကားတော်သည်။ တထာဂတဿ၊ ၏။ ပစ္ဆိမာ-နောက်ဆုံးဖြစ်သော၊ ဝါစာ-စကားတော် တည်း။

ပရိနိဗ္ဗာန်တကထာ

၂၁၉။ အထံ ခေါ၊ ၌။ (ဟန္တု ဒါနိ-စသော နောက်ဆုံးစကားကို မိန့်တော်မူပြီးရာ ထိုအခါ၌။) ဘဂဝါ၊ ပဌမံ ဈာနံ၊^၁ ပထမဈာန်သို့။ သမာ ပဇ္ဇိ၊ ကောင်းစွာရောက်တော်မူပြီ။ (ဝင်စားတော်မူပြီ။) ပဌမဇ္ဈာနာ၊ မှ။ ဝုဠဟိတွံ၊ ထတော်မူ၍။ ပ။ နေဝသညာ နာသညာယတနသမာပတ္တိယာ၊ နေဝသညာ နာသညာ-သမာပတ်မှ။ ဝုဠဟိတွံ။ သညာဝေဒယိတနိရောဓံ၊ သညာ ဝေဒနာ-တို့၏ချုပ်ရာ နိရောဓ-သမာပတ်သို့။ သမာပဇ္ဇိ၊ ပြီ။ [ဤကား အနုလုံအားဖြင့် ဝင်စားပုံတည်း။]။ ပ။ ဘန္တေ အနုရုဒ္ဓ၊ အရှင်ဘုရား အနု ရုဒ္ဓါ။ ဘဂဝါ၊ သည်။ ပရိနိဗ္ဗာတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီလော။ ပ။ [ထို့နောက် ပဋိလောမအားဖြင့် ဝင်စားပုံကို ပါဠိတော်အတိုင်းသိပါ။]။ ပ။ စတုတ္ထဇ္ဈာနာ ဝုဠဟိတွံ။ သမနန္တရာ၊ စတုတ္ထဈာန်အင်္ဂါတို့ကို ဆင်ခြင်သော ပစ္စဝေက္ခဏာဝိထိ၏ အခြားမဲ့၌။ ဘဂဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာယံ၊ ဒုက္ခခပ်သိမ်း အေး ငြိမ်းတော်မူပြီ။

၂၂၀။ အဂတိံ သည်။ ပရိနိဗ္ဗာတေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီးလတ်
သော်။ သဟပရိနိဗ္ဗာနံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံသည်နှင့်တပြိုင်နက်။ မဟာဘူမိစာ
လော။ပ။ ဖလိံ သု။ [ပုန်စဉ် ၁၆၉-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]။ပ။ အဘာသိ။

ဂါထာအနက်။ - ယတ္ထ လောကေ၊ အကြင် သတ္တ-လောက၌။
တောဒိသော၊ ဤကဲ့သို့ ရှုတော်မူအပ်သော။ (ဤကဲ့သို့ ဘုန်းတန်ခိုး
ကြီးတော်မူသော။) သတ္တာ၊ နတ်လူဗြဟ္မာ သတ္တဝါတို့၏ ဆရာ ဖြစ်
တော်မူသော။ အပ္ပဋ္ဌိပုဂ္ဂလော၊ သီလ-စသော ဂုဏ်အားဖြင့် တန်း
တူသောပုဂ္ဂိုလ် ရှိတော်မမူသော။ ဗလပတ္တော၊ ဉာဏ်ဆယ်ပါးတည်း
ဟူသောအားတော်သို့ရောက်တော်မူသော။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ၊ မဖောက်
မပြန် အမှန်ကိုယ်တိုင် အလုံးစုံသော တရားတို့ကို သိတော်မူသော။
တထာဂတော၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပရိနိဗ္ဗာတေ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်
မူရသေး၏။ (တတ္ထ)လောကေ၊ ၌။ သဗ္ဗေဝ၊ အလုံးစုံသာလျှင်
ဖြစ်ကုန်သော။ ဘူတာ၊ သတ္တဝါတို့သည်။ သမုဿယံ၊ ခန္ဓာကိုယ်ကို။
နိက္ခိပိဿန္တိ၊ ပစ်ချရကုန်လိမ့်မည်။

၂၂၁။ ပရိနိဗ္ဗာတေ။ပ။ ဒေဝါနမိန္ဒော၊ နတ်တို့၏ အရှင်ဖြစ်သော။
သက္ကော၊ သိကြားသည်။ပ။ အဘာသိ။

ဂါထာအနက်။ - သင်္ခါရာ၊ ရုပ်နာမ်ဓမ္မ သင်္ခါရ-တို့သည်။
အနိစ္စာ ဝတ၊ စင်စစ်အနိစ္စ၊ ဧဩာံ...မမြဲသော တရားတို့ပါတကား။
ဥပ္ပါဒဝယဓမ္မိနော၊ ဖြစ်ပျက်နှစ်တန် ဖောက်ပြန်သော သဘောရှိ
ကုန်၏။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ အကြောင်းအားလျော်စွာ ဖြစ်ပေါ်လာပြီး၍။
နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ဘင်သို့ရောက်လျက် ချုပ်ပျက်ကြကုန်၏။ တေသံ၊ ထိုရုပ်
နာမ် ဓမ္မ သင်္ခါရတို့၏။ ဝပသမော၊ ငြိမ်းအေးရာမှန်၊ မြတ်နိဗ္ဗာန်
သည်။ သုခေါ၊ ဒုက္ခခပ်သိမ်း ဝဋ်ဇာတ်သိမ်းလျက် ငြိမ်းချမ်းအေးမြ
ချမ်းသာပေစွတကား။

၂၂၂။ ပရိနိဗ္ဗာတေ။ပ။ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ၊ အရှင်အနုဒ္ဓါသည်။ပ။
အဘာသိ။

ဂါထာအနက်။ - (က) အနေဇော၊ တုန်လှုပ် တတ်သော
တဏှာ-ရှိတော်မမူသော။ ယံ မုနိ၊ အကြင် မုနိထွတ်တင် ဘုရားရှင်
သည်။ [ယံ-၌ ပတမာ-အနက်ဝယ် ဒုတိယာ-သက်ပါ။] သန္တိံ၊
ရုပ်နာမ်ခပ်သိမ်း အေးငြိမ်းရာမှန် မြတ်နိဗ္ဗာန်ကို။ 'အာရဗ္ဗ'၊ 'ရဉ်'

ရောင့်စောင်း အကြောင်းပြု၍။ ကာလံ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူချိန်ကို။
 ဝါ၊ ပရိနိဗ္ဗာန်စံတော်မူခြင်းကို။ အကရိ၊ ပြုတော်မူပြီ။ ဌိတစိတ္တ
 ယ၊ မြဲမြံခိုင်ခံ့ တည်တံ့သော စိတ်ရှိတော်မူသော။ တာဒိဓိနော၊
 လာဘာလာဘ စသည်ရှစ်တန် လောကဓံကြောင့် ဖောက်ပြန်မတုန်
 တာဒိဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ တဿ၊ ထို မုနိလွတ်တင် ဘုရား
 ရှင်၏။ အဿာသပဿာသော၊ ထွက်သက်ဝင်သက်သည်။ န အဟု၊
 မဖြစ်တော့ပြီ။

(ခ)။ အသလ္လိနေန၊ မငြိမကပ် မတုန်မဆုတ်သော။ ဝါ၊ ပီတိ
 သောမနဿ-ကြောင့် ပွင့်လင်းရှင်ပျသော။ စိတ္တေန၊ စိတ်တော်ဖြင့်။
 ဝေဒနံ၊ ကာယိက ဒုက္ခဝေဒနာကို။ အဇ္ဈဝါသယံ၊ ကိုယ်တော်၏
 အလက်၌ သက်ဝင် တည်နေစေတော်မူပြီ။ ဝါ၊ သည်းခံတော်မူပြီ။
 ပဇ္ဇောတဿ၊ ဆီမီး၏။ နိဗ္ဗာနံ ဣဝ၊ ငြိမ်းခြင်းကဲ့သို့။ (တဿ၊
 ထို ဘုရားရှင်၏။) စေတသော၊ စိတ်၏။ ဝိမောက္ခော၊ အပိတ်အပင်
 အတားအဆီးမရှိ လွတ်မြောက်တော်မူခြင်းသည်။ အဟု၊ ဖြစ်ပြီ။

၂၂၃။ ပရိနိဗ္ဗာန်တေ။ပ။ အာယသ္မာ အာနန္ဒော၊ အရှင်အာနန္ဒာ-သည်
 ။ပ။ အဘာသိ။

ဂါထာအနက်။ ။ သဗ္ဗာကာရဝရူပေတေ၊ အလုံးစုံမြတ်သော
 သီလ-အစရှိသော အကြောင်းတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော။ ဝါ၊
 အလုံးစုံမြတ်သော သီလ-အစရှိသော အခြင်းအရာတို့နှင့် ပြည့်စုံ
 တော်မူသော။ သမ္မုဒ္ဓေ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ပရိနိဗ္ဗာန်တေ၊ ပရိ
 နိဗ္ဗာန် စံတော်မူလတ်သော်။ တဒါ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူရာ ထိုအခါ
 ၌။ ဘိသနက်၊ ကြောက်မက်ဖယ်ကောင်းသော မြေကြီး၏ တုန်
 လှုပ်ခြင်းသည်။ အာသိ၊ ဖြစ်ပြီ။ [ယံ-အနက်မရှိ။] တဒါ၊ ၌။ လောမ
 ဟံသနံ၊ အမွှေးတို့ကို ရှင်စေတတ်သော မြေကြီး၏ တုန်လှုပ်ခြင်း
 သည်။ ဝါ၊ ကြက်သီးမွေးညင်း ထ-လောက်အောင် မြေကြီး၏
 တုန်လှုပ်ခြင်းသည်။ အာသိ၊ ပြီ။

၂၂၄။ ပရိနိဗ္ဗာန်တေ။ပ။ တတ္ထ၊ ထို ရဟန်းတို့တွင်။ (ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုရာ
 အရပ်သို့ စည်းဝေးရောက်လာသော ရဟန်းတို့တွင်။) ယေ တေ ဘိက္ခု၊
 အကြင်ရဟန်းတို့သည်။ အဝီတရာဂါ၊ မကင်းသော ရာဂ-ရှိကုန်၏။ (တေ
 သု၊ ထို ရဟန်းတို့တွင်။) အပေကဇ္ဇေ၊ အချို့သောရဟန်းတို့သည်။ပ။ အန္တရ၊

ဟိတော၊ ကုယ်ပျောက်ပြီ။ပ။ လုဗ္ဗာတိ။ [ပုဒ်စဉ် ၂၀၁-၌ အနက်
ရေးခဲ့ပြီ။]

၂၂၅။ အထ ခေါ။ပ။ အလံ၊ ဝမ်းနည်းပူဆွေး ငိုကြွေးဖိုရန် မသင့်။
(မာ သောစိတ္တံ စိတ်၌ ပြင်းစွာ ဝမ်းမနည်းကြပါနှင့်။ မာ ပရိဒေဝိတ္ထံ နှုတ်
ဖြင့် ပြင်းစွာ မငိုကြွေးပါနှင့်။ နနံ ဧတံ။ပ။ ဝိဇ္ဇတိ။ [ပုဒ်စဉ် ၁၇၃-၌
အနက်ရေးခဲ့ပြီ။] အာဝုသော၊ အရှင်ဘုရားတို့။ ဒေဝတာ၊ နတ်တို့သည်။
ဥဇ္ဈာယန္တိ၊ ကဲ့ရဲ့ကြပါကုန်၏။ ဣတိ၊ ပြီ။

ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အာယသ္မာ အနုရုဒ္ဓေါ၊ သည်။ ကထံ ဘူတာ၊
အဘယ်သို့ ဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဒေဝတာ၊ တို့ကို။ မနသိ၊ စိတ်၌။ကရော
တိ၊ ပြုပါသနည်း။ (နှလုံးသွင်းမိပါသနည်း။) ဣတိ၊ ဤသို့ လျှောက်ပြီ။
[ပါဠိရုံအတိုင်း လျော်သလိုပေးလိုက်သည်။ ရှေး၌လည်း တနည်းပေးခဲ့ပြီ။]
သန္တာဝုသော။ပ။ လုဗ္ဗာတိ။ [၂၀၁-အနက်၌ ရေးခဲ့ပြီ။] ။ပ။တံ ရတ္တာဝ
သေသံ၊ ထို ကြွင်းကျန်သော ညဉ့်ကို။ ဝါ၊ ထို ညဉ့်၏ကြွင်းကျန်သောအချိန်
ကို။ ဓမ္မိယာ။ ကသာယ၊ ဖြင့်။ (သေခြင်းနှင့် စပ်သော တရားစကား
ဖြင့်။) ဝီတိနာမေသံ၊ လွန်စေကုန်ပြီ။

၂၂၆။ အထ ခေါ၊ ၌။ (အရုဏ်တက်ရာအခါ၌။) ။ပ။ အာဝုသော
အာနန္ဒ။ ဝစ္ဆ၊ သွားချေ။ ကုသိနာရံ ပဝိသိတွာ။ ကောသိနာရကာနံ၊
ကုသိန္နာရံ-မြို့၌ နေကုန်သော။ မလ္လာနံ၊ တို့အား။ အာရောစေဟိ၊ ပြော
ချေ။ (ကို၊ အဘယ်သို့ ပြောရမည်နည်း။) ဝါသေဠာ၊ တို့။ ဘဂဝါ၊
သည်။ ပရိနိဗ္ဗာတော၊ ပြီ။ ဒါနိ၊ ယခုအခါ၌။ ယဿ၊ အကြင်လာခြင်း
၏။ ကာလံ၊ အချိန်ကို။ မညထ၊ သိကုန်၏။ (တံ၊ ထို လာချိန်ကို။)
(ကရောထ၊ ပြုကြကုန်လော့။) ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောချေ။ဣတိ (အာမန္တေ
သိ)။ပ။ တေနေဝ ကရဏိယေန၊ ထို ပြုဖွယ်ကိုစွဲ-ကြောင့်ပင်။ (မြတ်စွာ
ဘုရား၏ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူခြင်းနှင့်စပ်သော ကိစ္စ-ကြောင့်ပင်။) သန္နိပတိ
တာ ဟောန္တိ။ပ။ အန္တရဟိတောတိ။ [ပုဒ်စဉ် ၂၀၁-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။

၀။ ရတ္တာဝသေသံ ။ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ကဆုန်လပြည့်နေ့၏ ပစ္ဆိမ-ယံ၌ အရုဏ်
မတက်မီ ပစ္စုသဿမယ (မိုးသောက်သောအခါ)ဟု ခေါ်အပ်သော အရုဏ်တက်
ခါနီး) ဝေလီဝေလင်းအချိန်မှာ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပါသည်။ ထို့ကြောင့်-ကဆုန်
လပြည့်နေ့ ညဉ့်၏ အနီးယံကျန်သေးသော (၂-နာရီခန့်လောက်)အချိန်ကို 'ရတ္တာ
ဝသေသံ'ဟု ဆိုသည်။

ဗုဒ္ဓသရီရပူဇော်

၂၂၇။ အထ ခေါ်၊ ဌ။ ပ။ ပုရိသေ၊ တို့ကို။ (မင်းအမှုထမ်းယောက်ျား တို့ကို။) အာဏာပေသံ၊ စေခိုင်းကုန်ပြီ။ (အမိန့်ပေးကုန်ပြီ။) (ကိ။) ဘဏေ၊ အမောင်တို့။ တေနဟိ၊ တိုက်တွန်း၏။ ကုသိနာရာယံ၊ ဌ။ ဂန္ဓ ပာလု၊ ပန်း နံသာကိုလည်းကောင်း။ သဗ္ဗံ၊ သော။ တာဠာဝစရံ စ၊ မောင်း ကြေးနောင်-စသည်ကို တီးခတ်ခြင်း၏ သက်ဝင်တည်နေရာ တူရိ ယာ ဘဏ္ဍာကိုလည်းကောင်း။ ဝါ၊ တူရိယာကို တီးခတ်သူကိုလည်းကောင်း။ သန္တိပါတေထ၊ စုဝေးစေကြကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ စေခိုင်းကုန်ပြီ။ ပ။ ပဉ္စ စ ဒုဿယုဂသတာနိ၊ ငါးရာသော အဝတ်အစုံတို့ကိုလည်းကောင်း။ အာဒါယ ။ ပ။ ဥပသက်မိသုံ။

ဥပသက်မိတွာ။ ဘဂဝတော၊ ။ သရီရံ၊ ကိုယ်တော်ကို။ (ရုပ်ကလာပ် တော်ကို။) နုစ္စေဟိ၊ အက-တို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဂီတေဟိ၊ သီချင်းတို့ဖြင့် လည်းကောင်း။ ဝါဒိတေဟိ၊ အတီးအမှုတ်တို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ မာလေဟိ၊ ပန်းတို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ ဂန္ဓေဟိ၊ နံသာတို့ဖြင့်လည်းကောင်း။ သက္ကဏေန္တာ၊ ကောင်းစွာ ပြုကုန်လျက်။ ဂရံ၊ ကရောန္တာ၊ အလေးအမြတ် ပြုကုန်လျက်။ မာနေန္တာ၊ မြတ်နိုးကုန်လျက်။ ပူဇေန္တာ၊ ပူဇော်ကုန်လျက်။ စေလဝိတာ နာနိ၊ အဝတ်ဗိတာန်တို့ကို။ (အဝတ် မျက်နှာကြက်တို့ကို။) ကရောန္တာ၊ ပြုကုန် လျက်။ မဏ္ဍလမာဠေ၊ အဝတ်တန်ဆောင်းတို့ကို။ ပုဋိယာဒေန္တာ၊ စီရင်ကုန် လျက်။ ဧကဒိဝသံ၊ တနေ့ကို။ ဝိတိနာမေသံ၊ ကုန်လွန်စေကုန်ပြီ။

အထ ခေါ်၊ ဌ။ (တနေ့ လွန်ပြီးရာ ထို အခါ၌။) ပ။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ သရီရံ၊ ကို။ ဈာပေတံ၊ မီးရှို့ခြင်းငှာ။ (မီးသဂြိုဟ်ခြင်းငှာ။) အတိဝိကာ လော၊ အလွန်အချိန်မဲ့ပြီ။ (အချိန် ကုန်သွားပြီ-ဟုလို။) သေ၊ နက်ဖြန်၌ ။ ပ။ ဈာပေဿာမ၊ မီးရှို့ကြကုန်စို့။ ဣတိ၊ ဤသို့ အကြံဖြစ်ပြီ။ (ဈာပေဿာမံ၊ မီးလောင်စေကြကုန်စို့-ဟု သဒ္ဓတ္ထ-ဖြစ်၏။) ပ။ ဆဋ္ဌမ္ပိ ဒိဝသံ ဝိတိနာမေသံ။

အထ ခေါ်၊ ဌ။ (ခြောက်ရက်လွန်ရာ ထို အခါ၌။) သတ္တမံ၊ ခုနစ်ရက် မြောက် ဖြစ်သော။ ဒိဝသံ၊ နေ့၌။ ပ။ ပူဇေန္တာ၊ ပူဇော်ကုန်လျက်။ နဂရဿ၊ မြို့၏။ ဒက္ခိဏေန၊ တောင်အရပ်ဖြင့်။ ဒက္ခိဏံ၊ တောင်အရပ်သို့။ ဗာဟိရေန၊ ပြင်ပ-ဖြစ်သော အရပ်ဖြင့်။ ဗာဟိရံ၊ ပြင်ပဖြစ်သော အရပ်သို့။ ဟရိတွာ၊ ဆောင်ယူ၍။ နဂရဿ၊ ။ ဒက္ခိဏတော၊ တောင်အရပ်၌။ ပ။ ဈာပေဿာမ။ ဣတိ၊ ပြီ။ [ရုပ်ကလာပ်တော်ကို မြို့တွင်းသို့မလွင်းပဲ မြို့ပြင်ဘက်က တောင်

အရပ်ဖြင့်ပင် မြို့ပြင်ဘက် တောင်အရပ်သို့ ထုတ်ဆောင်၍ မြို့နှင့် တမိုင်
လောက်ဝေးသော တောင်အရပ်၌ မီးသင်္ဂြိုဟ်ကြစို့-ဟု အကြံဖြစ်သည်။]

၂၂၀။ တေန ခေါ်ပန် သမယေန၊ ဌှို။ (ရုပ်ကလာပ်တော်ကို မီးသင်္ဂြိုဟ်
ဖို့ရာ စီစဉ်ကြရာ ထိုအခါ၌။) အဋ္ဌ၊ ရှစ်ယောက်ကုန်သော။ မလ္လပုါမောက္ခာ၊
ပါမောက္ခ-ဖြစ်သော မလ္လာမင်းတို့သည်။ သီတံ နှာတာ၊ ဦးခေါင်းကိုလျှော်
၍ ရေချိုးပြီးကုန်သည်။ (ဟုတူ။) အဟတာနိ၊ အစာမချေအဖ်ကုန်သေး
သော။ ဝါ။ အသစ်စက်စက် ဖြစ်ကုန်သော။ ဝတ္ထာနိ၊ တို့ကို။ နိဝတ္ထာ၊
ဝတ်ကုန်လျက်။ မယံ ဘဂဝတော သရိရံ။ ဥစ္စာရေသာမ၊ ကြွမြောက်
စေကြကုန်စို့။ (မ၊ ယူကြကုန်စို့။) ဣတိ၊ ဤသို့ပြော၍။ ဥစ္စာရေတံ၊ ကြ
မြောက်စေခြင်းငှာ။ (မ၊ ယူခြင်းငှာ။) န သက္ကောန္တိ၊ မစွမ်းနိုင်ကုန်ပါ။
ဘန္တေ အနုရုဒ္ဓ။ ယေန၊ အကြင်အကြောင်းကြောင့်။ ပ။ န သက္ကောန္တိ။
(သော) ဟေတု၊ ထို အကြောင်းသည်။ ကော န ခေါ်၊ အဘယ်ပါနည်း။
(သော) ပစ္စယော၊ ထို အထောက်အပံ့သည်။ ကော၊ နည်း။ ဣတိ၊ ဤသို့
လျှောက်ကုန်ပြီ။

ဝါသေဋ္ဌာ၊ တို့။ တုမ္မာကံ၊ အသင်တို့၏။ အဓိပ္ပာယော၊ အလိုသည်။
(စိတ်အကြံသည်။) အညထာ၊ တမျိုးတခြားတည်း။ ဒေဝတာနံ၊ နတ်တို့၏။
အဓိပ္ပာယော၊ သည်။ အညထာ၊ တမျိုးတည်း။ ဣတိ၊ ပြီ။ ပ။ ကထံ၊ အဘယ်
သို့ပါနည်း။ ဣတိ၊ ပြီ။ ဝါသေဋ္ဌာ၊ တို့။ မယံ။ ပ။ ဈာပေဿာမာတိ၊ ဟူ
၍။ တုမ္မာကံ၊ တို့၏။ အဓိပ္ပာယော။ (ဟောတိ။) ဝါသေဋ္ဌာ၊ တို့။ ဒေဝ
တာနံ၊ တို့၏။ အဓိပ္ပာယော၊ အလိုကား။ မယံ။ ပ။ ပုဇေန္တာ၊ ကုန်လျက်။
နဂရဿ၊ ၏။ ဥတ္တရေန၊ မြောက်အရပ်ဖြင့်။ ဥတ္တရံ၊ မြောက်အရပ်သို့။
ဟရိတွာ၊ ဆောင်ယူ၍။ ဥတ္တရေန ဒွါရေန၊ မြောက်တံခါးဖြင့်။ နဂရံ၊
မြို့တွင်းသို့။ ပဝိသိတွာ၊ သွင်း၍။ နဂရဿ၊ ၏။ မဇ္ဈေန၊ အလယ်အရပ်ဖြင့်။
မဇ္ဈံ၊ အလယ်အရပ်သို့။ ဟရိတွာ၊ ဆောင်ယူ၍။ ပုရတ္ထိမေန၊ အရှေ့အရပ်၌
ဖြစ်သော။ ဒွါရေန၊ ဖြင့်။ နိက္ခမိတွာ၊ ထွက်၍။ နဂရဿ၊ ၏။ ပုရတ္ထိ
မတော၊ အရှေ့အရပ်၌။ မကုဋ္ဌဗန္ဓနံ နာမ၊ မကုဋ္ဌဗန္ဓန-မည်သော။ မလ္လာနံ၊
တို့၏။ စေတိယံ၊ စေတိသည်။ (အမြတ်တနိုးပြုအပ်သော အဘိသိက်သွန်းရာ
အခါဝယ် တန်ဆာဆင်ရာ မင်္ဂလာ-အိမ်တော်သည်။) (အတ္ထိ။) ဧထေ၊ ဤ
မင်္ဂလာအိမ်တော်၌။ ပ။ ဈာပေဿာမ၊ အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ဖြစ်၏။ ဘန္တေ၊
ယထာ၊ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဒေဝတာနံ အဓိပ္ပာယော (ဟောတိ။)
တထာ၊ ထို နတ်တို့၏အလိုအထိုင်း။ ဟောတု၊ ဖြစ်ပါစေ။ ဣတိ၊ ဤသို့
လျှောက်ကုန်ပြီ။

၂၂၉။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ဦး။ ကုသိနာရာ၊ ကုသိန္နာရုံ-မြို့
 သည်။ ယာဝ သန္တိသမလသံကဋီရာ၊ အိမ်ခြံစပ် မစင်ကိုထုတ်ပစ်ရာအရပ်၊
 အမှိုက်ပစ်ရာအရပ် တိုင်းအောင်။ ဇတ္ထုမတ္တေန၊ ပုဆစ်ဒူး အတိုင်းအရှည်ရှိ
 သော။ ဩဓိနာ၊ အပိုင်းအခြားဖြင့်။ မန္ဒာရဝပုပ္ဖေဟိ၊ မန္ဒာရဝ-ပန်းတို့ဖြင့်။
 (ထင်ရှားပန်းတို့ဖြင့်။) သန္တတ၊ ခင်းအပ်သည်။ ဟောတိ။ ပ။ ဒိဗ္ဗေဟိ ၊ စ၊
 နတ်၌လည်းဖြစ်ကုန်သော။ ၊ မာနသကေဟိ စ၊ ၊ လူ၌လည်းဖြစ်ကုန်သော။
 နစ္စေဟိ။ ပ။ ဧဝံ စ၊ ဤ မင်္ဂလာအိမ်တော်၌ပင်။ ဘဂဝတော သရီရံ နိက္ခိ
 ပိ သု၊ ချထားကုန်ပြီ။

၂၃၀။ အထ ခေါ။ ပ။ သုခါယာတိ။ [ပုဒ်စဉ် ၂၃၅-၌ အနက်ရေးခဲ့
 ပြီ။] ။ ပ။ ဘဏေ၊ အမောင်တို့။ တေနဟိ၊ ငါတို့တိုက်တန်း၏။ မလ္လာနံ၊
 တို့၏။ ဝိဟတံ၊ ကောင်းစွာဖတ်အပ်သော။ ကပ္ပိသံ၊ ဝါဂုမ်းကို။ သန္တိ
 ပါတေယ၊ စုဝေးစေကြကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ စေခိုင်းကုန်ပြီ။ ပ။ စိတကံ၊ သို့။
 အာရောပေသံ၊ တက်ရောက်စေကုန်ပြီ။ (တင်ထားကြကုန်ပြီ။)

မဟာကဿပတ္ထေရဝတ္ထု

၂၃၁။ စေန ခေါ ပန သမယေန၊ ဦး။ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ၊
 သည်။ ပါဝါယ၊ ပါဝါ-မြို့မှ။ ကုသိနာရံ၊ သို့။ (ဂမိဿမိ၊ သွားမည်။)
 ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ 'မဟတာ၊ များစွာသော။' ဘိက္ခုသံသေန၊ နှင့်။ ပဉ္စ
 မတ္တေဟိ၊ သင်္ချာငါးလီ အတိုင်းအရှည်ရှိကုန်သော။ 'ဘိက္ခုသံသေဟိ၊ ရဟန်း
 အရာတို့နှင့်။ (တနည်း) ပဉ္စမတ္တေဟိ 'ဘိက္ခုသံသေဟိ၊ ရဟန်းငါးရာတို့နှင့်။
 သဒ္ဓိံ' ၊ အတူ။ အဒ္ဓါနမဂ္ဂပုပ္ဖိပန္နော၊ ရှည်သောခရီးကို သွားသည်။ ဟောတိ။
 ။ ပ။ မဂ္ဂါ၊ လမ်းမှ။ ဩက္ကမ္မ၊ ဖယ်၍။ အညတရသ္မိံ၊ အမှတ်မရှိ တပင်သော။
 ရုက္ခမူလေ၊ သစ်ပင်၏ အနီးအောက်၌။ နိသီဒိ၊ ထိုင်နေပြီ။

တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ဦး။ (ထိုင်နေရာ ထိုအခါ၌။) အညတရော၊
 တယောက်သော။ အာဇီဝကော၊ အာဇီဝက-သည်။ [ရွေးက တက္ကတန်း-
 ဟု ပေးကြ၏။) ကုသိနာရာယ၊ မှ။ မန္ဒာရဝပုပ္ဖံ၊ ဂဟေတွာ၊ ယူ၍။ ပ။ တံ
 အာဇီဝကံ၊ ကို။ ဒုရတောဝ၊ ၌ပင်။ (အဝေးကပင်။) အဂစ္ဆန္တိ၊ လာ
 နေသည်ကို။ အဒ္ဓသာ၊ မြင်ပြီ။ ပ။ အမှာကံ၊ တပုဉ္စတော်တို့၏။ သတ္တာရံ၊
 ဆရာကို။ (ဆရာဖြစ်သော ဘုရားရှင်ကို။) ဇာနာသိ အပ္ပိ၊ သိပါသလား။
 ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောပြီ။ အာဝုသော၊ ငါ့ရှင်။ အာမ၊ အင်း။ ဇာနာမိ၊
 သိပါ၏။ သမဏော၊ ဂေါတမော၊ သည်။ အဇ္ဇ၊ ယနေ့။ သတ္တာဟ ပရိ

နိဗ္ဗာတော၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံပြီးသော ရဟန်းဂေါတမ၏ ခုနစ်ရက်ရှိပြီ။ (ပရိနိဗ္ဗာန် စံပြီး၍ ခုနစ်ရက်ရှိပြီ။) (တနည်း) အဇ္ဈိ၊ ယနေ့မှစ၍။ သတ္တာဟပရိနိဗ္ဗာတော၊ ခုနစ်ရက်မြောက်နေ့က ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီးပြီ။ [ဋီကာ။] တတော၊ ထိုပရိနိဗ္ဗာန် စံရာအရပ်မှ။ မေ၊ အကျွန်ုပ်သည်။ ဣဒံ မန္တရဝပုပ္ဖံ၊ ကို။ ဂဟိတံ၊ ယူအပ်ခဲ့ပါပြီ။ ဣတိ၊ ပြီ။ တတ္ထ၊ ထိုသို့ ပြောရာ၌။ ယေ၊ တေဘိက္ခု။ အဝိတရာဂါ၊ ကုန်၏။ (တေသု၊ ထိုရဟန်းတို့တွင်။) အပေကစ္စေ။ ပ။ လဗ္ဘာတိ။ [ရှေး၌ ပေးခဲ့ပြီ။]

၂၃၂။ တေန ခေါ ပန သမယေန၊ ၌။ ရဟန်းတို့၏ လူးလှိမ့်၍ ငိုကြွရာ ထိုအခါ၌။ သုတဒ္ဓေါ၊ နာမ၊ သုဘဒ္ဓ-မည်သော။ ဝုဒ္ဓပဗ္ဗတိတော၊ ကြီးသည် ဖြစ်၍ ရဟန်းပြုသူသည်။ (တောထွက်ရဟန်းကြီးသည်။) တသံ ပရိသာယံ၊ ၌။ နိသိန္နော ဟောတိ။ ပ။ အဝေါစ။ အာဝုသော၊ တို့။ အလံ၊ ဝမ်းနည်း ငိုကြွေးဖို့မသင့်။ မာ သောစိတ္တံ၊ မာ ပရိဒေဝိတ္ထံ။ တေန မဟာသမဏေန၊ ထို ရဟန်းကြီးမှ။ မယံ၊ တို့သည်။ သုမုတ္တာ၊ ကောင်းစွာလှလှ လွတ်ကြ ရကုန်ပြီ။ (မယံ၊ တို့သည်။ ဝါ၊ တို့ကို။) ဣဒံ၊ ဤအမှုသည်။ ဝေါ၊ သင်တို့အား။ ကပ္ပတိ၊ အပ်၏။ ဣဒံ၊ သည်။ ဝေါ၊ တို့အား။ န ကပ္ပတိ၊ မအပ်။ ဣတိ၊ သို့။ ဥပဒ္ဓုတာ စ၊ ချုပ်ချယ်အပ်ကုန်သည်လည်း။ ဟောမ၊ ဖြစ်ကြရကုန်၏။ (တံ ကာလာပက္ခ-ဝတ္တမာန်။) ဣဒါနိ ပန၊ ယခုအခါ၌ ကား။ မယံ၊ တို့သည်။ ယံ၊ အကြင်အမှုကို။ (ကာတံ၊ ပြုခြင်းငှာ။) ဣစ္ဆိဿာမ၊ အလိုရှိကုန်အံ့။ တံ၊ ထိုအမှုကို။ ကရိဿာမ၊ ပြုနိုင်ကုန်တော့အံ့။ ယံ (ကာတံ)။ န ဣစ္ဆိဿာမ၊ အလိုမရှိကုန်အံ့။ တံ၊ ကို။ န ကရိဿာမ၊ မပြုပဲနေနိုင်ကုန် တော့အံ့။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောပြီ။ ပ။ နေတံ ဌာနံ ဝိဇ္ဇတိတိ။ [ပုဂံစဉ် ၁၀၃-၌ အနက်ရေးခဲ့ပြီ။]

၂၃၃။ တေန ခေါ ပန သမယေန ။ စိတကံ၊ နံသာထင်းပုံကို။ (အတောင် တရာနှစ်ဆယ်ရှိသော စန္ဒကူးနံသာထင်းပုံကို။) အာဠိဓမ္မဿာမ၊ မီးတောက်စေကုန်အံ့။ (မီးစွဲစေကုန်အံ့။) ဣတိ၊ ဤသို့ကြံ၍။ အာဠိဓမ္မတံ၊ မီးစွဲစေခြင်းငှာ။ န သက္ကောန္တိ။ ပ။ ယာဝ၊ အကြင်မျှလောက်။ အာယသ္မာ မဟာကဿပေါ ဘဂဝတော။ ပါဒေ၊ တို့ကို။ သိရသာ၊ ဖြင့်။ န ဝန္တိဿတိ၊ ရှိမခိုးရသေး။ တာဝ၊ ထိုမျှလောက် ကာလပတ်လုံး။ (အရှင်မဟာကဿပ-က မြတ်စွာဘုရား၏ ခြေတော်တို့ကို ဦးခေါင်းဖြင့် ရှိမခိုးရသေးသမျှ ကာလ ပတ်လုံး။) စိတကော၊ သည်။ န ပဇ္ဇလိဿတိ၊ မီးတောက်လိမ့်မည်မဟုတ်။ ဣတိ၊ ဤသို့ နတ်တို့၏အလို ဖြစ်၏။ ပ။

၂၃၄။ အထ ခေါ်။ ပ။ ပြုတေ့၊ ကုဿိန္ဒာရုံ-မြို့ မကုဋ္ဌဗန္ဓန-မည်သော
 မင်္ဂလာ အိမ်တော်ဝယ် မြတ်စွာဘုရား၏ နံ့သာထင်းပုံရှိရာ ထိုအရပ်သို့။
 ဥပသက်မိ၊ သွားပြီ။ ပ။ ကော်သံ၊ လက်ဝဲတဘက် ပခုံးထက်၌။ စိဝရံ၊
 သင်္ကန်းကို။ ကရိတွာ၊ ပြု၍။ (လက်ကတော့ တင်၍။) အညူလိ၊ လက်
 အုပ်ကို။ ပဏာမေတွာ၊ ညွတ်စေ၍။ တိက္ခတ္တံ၊ သုံးကြိမ်။ စိတကံ၊ ကို။
 ပဒက္ခိဏံ၊ အရိအသေကို။ ပ။ ဝန္တိ။ တာနိပိ ပဉ္စ ဘိက္ခုသတနာ၊ ထိုရဟန်း
 ငါးရာတို့သည်လည်း။ ပ။ ဝန္တိ သူ။ အာယသ္မတာ မဟာကဿပေန၊ သည်
 လည်းကောင်း။ တေဟိ စ ပဉ္စဟိ ဘိက္ခုသတေဟိ။ ထိုသည်လည်းကောင်း။
 ဝန္တိတေ စ၊ ရှိခိုးအပ်ပြီးသော်ကား။ (ရှိခိုးအပ်ပြီးရာ အခါ၌ကား။) သယ
 မေဝ၊ အလိုလိုသာလျှင်။ စိတကော၊ သည်။ ပဉ္စလိ၊ မီးတောက်ပြီ။

၂၃၅။ ဘဂဝတော၊ ၎င်း။ ဇာယမာနဿ၊ မီးလောင်အပ်သော။ သရီ
 ရဿ၊ ကိုယ်တော်၏။ (ရုပ်ကလာပ်တော်၏။) ဆဝီတိ ဝါ၊ အရေပေါ်မူ
 လည်းဖြစ်သော။ (အပေါ်ရေမူလည်းဖြစ်သော။) စမ္ပန္တိ ဝါ၊ အရေထူမူ
 လည်းဖြစ်သော။ (အတွင်းရေမူလည်းဖြစ်သော။) မံသံတိ ဝါ၊ အသားမူ
 လည်းဖြစ်သော။ နှာဂ္ဂတိ ဝါ၊ အကြောမူလည်းဖြစ်သော။ လသိကာတိ ဝါ၊
 အစေးမူလည်းဖြစ်သော။ ယံ၊ အကြင်ကောဋ္ဌာသ-သည်။ (အကြင် အဖို့
 အစုသည်။) အဟောသိ။ တဿ၊ ထို ကောဋ္ဌာသ-၏။ ဆာရိကာ၊ ပြာ
 သည်။ နေဝ ပညာယိတ္ထ၊ မထင်ရှား။ မသိ၊ မီးသွေးသည်။ န (ပညာယိတ္ထ)။
 [မကျန်သည်ကို “မထင်ရှား” ဟုဆိုသည်။] သရီရာနေဝ၊ သရီရ-ဓာတ်တော်
 တို့သည်သာ။ (မြတ်လေးပန်းငုံ အဆင်း၊ ဆေးကြောအပ်ပြီးသော ပုလဲအဆင်း၊
 ရွှေအဆင်း-နှင့် တူသောအဆင်းရှိသော ဓာတ်တော်တို့သည်။) အဝသိဿိ သု၊
 ကြွင်းကျန်ကုန်ပြီ။ [ကိုယ်၏ အစိတ်အပိုင်းဖြစ်သော အရိုးတော်တို့ကို “သရီရ-
 ဓာတ်တော်” ဟု ခေါ်သည်။]

သေယျထာပိ နာမ၊ ကား။ ဇာယမာနဿ၊ သော။ သပ္ပိဿ ဝါ၊
 ထောပတ်၏သော်လည်းကောင်း။ တေလဿ ဝါ၊ ဆီ၏သော်လည်းကောင်း။
 ဆာရိကာ၊ သည်။ နေဝ ပညာယတိ သေယျထာပိ၊ ကဲ့သို့။ ပ။ အဝသိဿိ
 သု။ တေသဉ္စ ပဉ္စန္ဒ ဒုဿယုဂ်သတနံ၊ ထို ငါးရာသော အဝတ်အစုံတို့တွင်။
 သဗ္ဗအဗ္ဗန္တရိမံ၊ အလုံးစုံသော အဝတ်စုံတို့၏ အတွင်း၌ဖြစ်သော။ [အောက်
 ဆုံးက အစုံကို ဆိုလိုသည်။] ယဉ္စ၊ အကြင် အဝတ်တစ်ခုကိုလည်းကောင်း။
 ဗာဟိရံ၊ အပ-၌ဖြစ်သော။ ယံ စ၊ အကြင် အဝတ်တစ်ခုကိုလည်းကောင်း။
 [အပေါ်ဆုံးကအစုံကို ဆိုလိုသည်။] ဧဇ္ဇဝ၊ နှစ်စုံသာလျှင် ဖြစ်ကုန်သော။
 ဒုဿာနိ၊ တို့ကို။ နဉ္စယိ သု၊ မီးလောင်အပ်လျှင်။

ဘဂဝတော၊ ၏။ သရီရေ၊ ကိ။ ဒဇေ စ၊ မီးလောင်အပ်ပြီးသော်။
 (တေဇောဓာတ် လောင်အပ်ပြီးသော်။) အန္တလိက္ခာ၊ ကောင်းကင်မှ၊ ဥဒ
 ကဓာရာ၊ ရေအယဉ်သည်။ ပါတုတဝိတွာ၊ ထင်ရှားစွာဖြစ်၍။ ဘဂဝ
 တော၊ ၏။ စိတကံ၊ နုံသာထင်းပုံကို။ နိဗ္ဗာပေသိ၊ ငြိမ်းစေပြီ။ ဥဒက
 သာလတောပိ၊ ရေရှိသော အင်ကြင်းပင်မှလည်း။ (စိမ်းသောအင်ကြင်းပင်မှ
 လည်း။) (ဥဒကဓာရာ။) အမ္ဘန္နမိတွာ၊ ရှေးရှု ညွှတ်၍။ (ရှေးရှုထွက်လာ
 ၍။) ။ပ။ နိဗ္ဗာပေသိ။ ကောသိနာရကာ မလ္လာပိ။ သဗ္ဗဂန္ဓောဒကေန၊
 အလုံးစုံသော နုံသာရေဖြင့် ။ပ။ နိဗ္ဗာပေသိ။

အထ ခေါ၊ ဌ။ (ဓာတ်တော်တို့ကို မြို့တွင်းသို့ သွင်းပြီးရာ ထိုအခါ
 ဌ။) ။ပ။ သရီရနိ၊ သရီရဓာတ်တော်တို့ကို (ကိုယ်၏ အစိတ်အပိုင်း ဖြစ်
 သော အရိုးတော်တို့ကို) သတ္တာဟံ၊ ခုနစ်ရက်လုံးလုံး၊ သန္တာဂါရေ၊ လွတ်
 တော်၌။ သတ္ထိပဉ္စရံ၊ လှောင်ချိုင့်နှင့်တူသော လှံအပေါင်းကို။ ဝါ၊ လှောင်
 ချိုင့်နှင့်တူသော လှံကိုင်သူလူအပေါင်းကို။ (လှံကိုင်ထားသော ယောက်ျား
 အစောင့်အရှောက်ကို။) ကရိတွာ၊ ပြု၍။ ဓနုပေါကာရံ၊ လေး အကာအရံ
 ကို။ (လေးကိုင်ထားသော ယောက်ျား အစောင့်အရှောက်ကို။ ပရိက္ခိပါပေ
 တွာ၊ ထက်ဝန်းကျင် ဝန်းရံစေ၍။ နစ္စေဟိ။ပ။ ဂန္ဓေဟိ၊ တို့ဖြင့်လည်း
 ကောင်း။ သက္ကရိသု၊ ကောင်းစွာ ပြုကုန်ပြီ။ ဂရံ၊ အလေးအမြတ်ကို။
 ကရိသု၊ ပြုကုန်ပြီ။ မာနေသံ၊ မြတ်နိုးကုန်ပြီ။ ပူဇေသံ၊ ပူဇော်ကုန်ပြီ။

သရီရဓာတုပိဘဇန

၂၃၆။ မာဂဓော၊ မဂဓ-တိုင်း၏-အရှင်ဖြစ်သော။ ဝေဒေဟိပုတ္တော၊
 ဝေဒေဟိ-မိဖုရား၏ သားတော်ဖြစ်သော။ အဇာတသတ္တု၊ အဇာတသတ်
 မည်သော။ ရာဇာ၊ မင်းသည်။ အဏောသိ၊ ကြားပြီ။ (ကိ။)ဘဂဝါ၊
 သည်။ ကုသိနာရာယံ၊ ဌ။ ပရိနိဗ္ဗာတော ကိရ၊ ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူပြီတဲ့။
 ဣတိ၊ ဤသို့ကြားပြီ ။ပ။ မလ္လာနံ၊ တို့၏။ (အထံသို့။) ဒုတံ၊ တမန်ကို။
 ပါဟေသံ၊ စေလွှတ်ပြီ။ (ကိ။ အဘယ်သို့ကြံ၍ စေလွှတ်သနည်း။)ဘဂဝါ
 ပိ၊ သည်လည်း။ ခတ္တိယော၊ မင်းမျိုးမင်းနွယ်တည်း။ အဟံ ပိ ခတ္တိယော။
 အဟံ ပိ။ ဘဂဝတော၊ ၏။ သရီရနံ၊ တို့၏။ ဘာဂံ၊ အဖို့ကို။ အရဟာ
 မိ၊ ရထိုက်၏။ပ။ သရီရနံ၊ တို့၏။ ထူပံ စ၊ ပုထိုးတော်ကိုလည်းကောင်း။
 မဟံ စ၊ ပူဇော်ပွဲကိုလည်းကောင်း။ ကရိသာမိ၊ ပြုမည်။ ဣတိ၊ ဤသို့
 ကြံ၍ စေလွှတ်ပြီ။ [တမန် လွှတ်ရုံသာ မဟုတ်၊ အသာတကြည်တောင်း၍

မပေးလျှင် လှယုဗ္ဗိရန် စစ်တပ်ဖြင့် ထွက်လာသည်-ဟု အဋ္ဌကထာမိန့်သည်။
နောက်နောက်မင်းများ၌လည်း နည်းတူသိပါ။]

ဝေသာလိကာ၊ ဝေသာလီ-မြို့၌ နေကုန်သော။ လိစ္ဆဝီ၊ လိစ္ဆဝီ-မင်းတို့
သည်။ပ။ ကပိလဝတ္ထု၊ ဝါသီ၊ ကပိလဝတ္ထုမြို့၌ နေကုန်သော။ သကျာ၊
သာကီဝင်မင်းတို့သည်။ပ။ ဘဂဝါ။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ ဉာတိ သေဋ္ဌော၊
အမြတ်ဆုံးသော ဆွေတော်မျိုးတော်တည်း။ပ။ အလ္လကပ္ပကာ၊ အလ္လကပ္ပ-
တိုင်း၌ နေကုန်သော။ ဗုလယော၊ ဗုလိမင်းတို့သည်။ပ။ ရာမဂါမကာ၊
ရာမ-ရွာ၌ နေကုန်သော။ ကောဠိယာ၊ ကောဠိယ-မင်းတို့သည်။ပ။ ဝေဠု
ဒီပကော၊ ဝေဠုဒီပ-တိုင်း၌နေသော။ ဗြာဟ္မဏော၊ ဗြာဟ္မဏ-သည်။ပ။ ပါ
ဝေယျကာ၊ ပါဝါ-မြို့၌ နေကုန်သော။ မလ္လာ၊ မလ္လာ-မင်းတို့သည်။ပ။

ဧဝံ၊ သို့။ ဝုတ္တေ၊ တမန်လွှတ်၍ ပြောအပ်သော်။ ကောသိနာရကာ၊
ကုသိနာရ-မြို့၌ နေကုန်သော။ မလ္လာ၊ တို့သည်။ တေ သင်္ဘော၊ ထိုမင်း
အပေါင်းတို့ကို။ (တေ) ဂဏေ၊ ထို ဂိုဏ်းအပေါင်းတို့ကို။ (ထို အဖွဲ့အစည်း
တို့ကို။) တေ ဒဝေါစုံ။ (ကို။) ဘဂဝါ အမှာကံ။ ဂါမဓေတ္ထေ၊ ဂါမ-
ဓေတ်၌။ (ရွာအပိုင်းအခြား၌။) ပရိနိဗ္ဗုတော။ပ။ ဘာဂံ။ န ဒုဿာမ၊
မပေးနိုင်ပါကုန်။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောကုန်ပြီ။

၂၃၇။ ဧဝံ ဝုတ္တေ၊ ဒေါဏော၊ ဒေါဏ-မည်သော။ ဗြာဟ္မဏော၊ သည်
။ပ။ အဝေါစ။

ဂါထာအနက်။(၁)။ ဘောဇ္ဇော၊ အို မင်းအပေါင်းတို့။ မမ၊
အကျွန်ုပ်၏။ ကေဝါစံ၊ တခွန်းသော စကားကို။ (စကားတခွန်း
ကို။) သုဏန္တု၊ နားစိုက်ကြပါကုန်။ အမှာကံ၊ ကျွန်ုပ်တို့၏။ ဗုဒ္ဓေါ၊
သည်။ ခန္တိဝါဒေါ၊ ခန္တိဝါဒ-ရှိသည်။ (သည်းခံခြင်းကို အကောင်း
ဆုံးဟု ပြောဟောတော်မူလေ့ရှိသည်။) အဟု၊ ဖြစ်ပါပြီ။ ဥတ္တမ
ပုဂ္ဂလဿ၊ မြတ်သောပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရား၏။ သရီရဓာဂေ၊
ဓာတ်တော် အစုဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အယံ သမ္ပဟာရော၊
ဤသို့ လက်နက်တို့ဖြင့် ပြင်းစွာပုတ်ခတ် သတ်ဖြတ်ခြင်းသည်။ သာဓု၊
ကောင်းသည်။ န ဟိ သိယာ၊ မဖြစ်ရာပါ။

(၂) ဘောဇ္ဇော၊ အို မင်းအများတို့။ တုမေ၊ သဟိတာ၊
တကွဖြစ်ကုန်သည်။ (မကွဲမပြား တသားတည်း ဖြစ်ကုန်သည်။)
သမဂ္ဂါ၊ ကိုယ် နှုတ်-အားဖြင့် ညီညွတ်ကုန်သည်။ သမ္မောဒမာနာ၊
စိတ်အားဖြင့်လည်း ဝမ်းမြောက်ကုန်သည်။ (ဟောထ၊ ဖြစ်ကြပါ

ကုန်လော့။ ဘဂဝတော၊ ဇါ။) သရီရာနိ၊ သရီရ-ဓာတ်တော်တို့ကို။ အဋ္ဌဘာဂေ၊ ရှစ်ဖို့ ရှစ်စုတို့ကို။ ကရောမ၊ ပြုကြပါကုန်စို့။ ဒိသာသု၊ အရပ်မျက်နှာတို့၌။ ထူပု၊ ပုထိုးတော်တို့သည်။ ဝိတ္တာရိက၊ ကောင်းစွာဖြစ်သော ပြန်ကျယ်ခြင်းရှိကုန်သည်။ ဟောန္တု၊ ဖြစ်ကြပါစေကုန်။ ဗဟူ၊ များစွာကုန်သော။ ဇနာ၊ လူတို့သည်။ စက္ခုမတော၊ ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ သမန္တနှင့် ဒိဗ္ဗ ပညာ ငါးဖြာသော စက္ခုရှိတော်မူသော ဘုရားရှင်၏ (အပေါ်၌။) ပသန္နာ၊ ကြည်ညိုပါကုန်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောပြီ။

၂၃၀။ ဗြာဟ္မဏ၊ ဆရာပုဂ္ဂိုလ်။ တေနဟိ၊ တိုက်တွန်းပါ၏။ (တနည်း) တေနဟိ၊ ထိုသို့ဖြစ်လျှင်။ (ဒီလိုဆိုလျှင်။) တုညေဝ၊ အသင် ဆရာပုဂ္ဂိုလ်သည်သာ။ ဘဂဝတော သရီရာနိ။ အဋ္ဌဓာ၊ ရှစ်ဖို့ရှစ်စု အားဖြင့်။ သမံ၊ အညီအမျှ။ သုဝိဘတ္တိ၊ ကောင်းစွာဝေဖန်အပ်သည် မည်လောက်အောင်။ ဝိဘဇာဟိ၊ ဝေဖန်ပါ။ ဣတိ၊ ဤသို့ ပြောကုန်ပြီ။ (တောင်းပန်ကုန်ပြီ။) ။ပ။ အဂေါစ။ (ကိ။) ဘောန္တော၊ အို မင်းအများတို့။ မေ၊ ကျွန်ုပ်အား။ ဣမံ တုမံ၊ ရွှေဖြင့်ပြုအပ်သော ဤ ဓာတ်တော်ချင့်ခွက်ကို။ (ဓာတ်တော်ချင့်ကြောင်း ဤ ရွှေစလယ်တောင်းကို။) ဒဒန္တု၊ ပေးကြပါကုန်။ အဟိပိ၊ သည်လည်း။ တုမ္မဿ၊ ။ ထူပဉ္စ မဟဉ္စ။ ကရိဿာမိ၊ ပြုပါမည်။ ဣတိ၊ ပြီ။ ။ပ။ အဒိသု။ [ရွေးနိဿယ၌ “တုမံ၊ ဓာတ်တော်ချင့်သောအိုး” ဟု ပေး၏။]

ပိပ္ပလိဝနိယာ၊ ပိပ္ပလိ-တော၌ နေကုန်သော။ မောရိယာ၊ မောရိယ-မင်းတို့သည်။ ပ။ ဘဂဝတော၊ ဇါ။ သရီရာနိ၊ တို့ကို။ ဝိဘတ္တာနိ၊ ဝေဖန်အပ်ပြီးပါကုန်ပြီ။ ဣတော၊ ဤ မီးသင်္ဂြိုဟ်ရာ အရပ်မှ။ အင်္ဂါရံ၊ မီးသွေးကို။ ဟရဿ၊ ဆောင်ယူကြပါကုန်။ ဣတိ၊ ကုန်ပြီ။ ပ။ ဟရိသု။

ဓာတုထူပပူဇာ

၂၃၉။ အထ ခေါ၊ ၌။ (ဓာတ်တော်တို့ကို ဝေဖန်ပြီးရာ ထိုအခါ၌။) [အဋ္ဌကထာအလို “အထ ခေါ၊ ဓာတ်တော်တို့ကိုဆောင်ယူပြီးရာ ထိုအခါ၌” ဟု ဆိုပါ။] ။ပ။ ရာဇဂဟေ၊ ရာဇဂြိုဟ်မြို့၌။ ပ။ အကာသိ၊ ပြုပြီ။ ဝေသာလိယံ၊ ဝေသာလိ-မြို့၌။ ပ။ အကံသု၊ ပြုကုန်ပြီ။ ပ။ ကပိလဝတ္ထုသ္မိံ၊ ကပိလဝတ်-မြို့၌ ။ပ။ အလ္လကပ္ပေ၊ အလ္လကပ္ပ-တိုင်း၌ ။ပ။ ရာမဂါမေ၊ ရာမ-ရွာ၌။ ပ။ ဝေဠုဒီပေ၊ ဝေဠုဒီပ-တိုင်း၌။ ပ။ ပါဝါယံ၊ ပါဝါ-မြို့၌။ ပ။ ကုသိနာရာယံ၊ ကုသိနာရံ-မြို့၌။ ပ။ ပိပ္ပလိဝနေး၊ ပိပ္ပလိ-တော၌။ ပ။ ဣတိ၊

ဤသို့လျှင်။ အံဠ၊ ရှစ်ဆူတို့သည်။ (စေတီ-ရှစ်ဆူတို့သည်။) သရီရထူပေါ၊ ဓာတ်တော် ဌာပနာရာ ပုထိုးတို့တည်း။ နဂမော၊ ဤခုမြောက် စေတီ သည်။ ကုမ္မထူပေါ၊ ဓာတ်တော်ချင့်ခွက်ကို ဌာပနာရာ စေတီတည်း။ ဒသ-မော၊ သည်။ အင်္ဂါရထူပေါ၊ မီးသွေးတော်တို့ကို ဌာပနာရာ စေတီတည်း။ ဝေ၊ ဤသို့လျှင်။ ဝါ၊ ဤနည်းအားဖြင့်။ ဝေ၊ ဤဓာတ်တော်တို့ကို ဝေ ဖန်ခြင်း၊ ဆယ်ဆူသော ပုထိုးတို့ကို ပြုခြင်းသည်။ ဘူတပုဗ္ဗံ၊ ဇမ္ဗူဒိပ်၌ ရှေးက ဖြစ်ဖူးပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့ သံဂါယနာတင်ထေရ်တို့ ဆိုကြကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ ဤသို့။ (သုတံ၊ နာယုမုတ်သား ဆောင်ထားအပ်ပါပြီ။) ဝေ မေ သုတံ-မှ သုတံ-သို့ ပြန်လှည့်သည်။]

၂၄၀။ ဂါထာအနက်။ (၁)။ စက္ခုမတော၊ ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ သမန္တ-နှင့် ဒိဗ္ဗ ပညာငါးဖြာသောစက္ခု ရှိတော်မူသောမြတ်စွာဘုရား၏။ သရီရံ၊ သရီရ-ဓာတ်တော်သည်။ အဠ ဒေ၊ ဣ၊ ရှစ်ဒေ၊ ဣ၊ ရှစ်စိတ်ရှိ၏။ (ရှစ်စိတ်ရှိ၏။) သတ္တဒေ၊ ဣ၊ ခုနစ်ဒေ၊ ဣ-ရှိသော ဓာတ်တော်ကို။ (ခုနစ်စိတ် အတိုင်းအရှည်ရှိသော ဓာတ်တော်ကို။) ဇမ္ဗူဒီပေ၊ ဇမ္ဗူဒိပ်၌။ (အိန္ဒိယ-နိုင်ငံ၌။) မဟေန္တိ၊ ပူဇော်ကြကုန်၏။ ပုရိသဝရုတ္တမဿ၊ အမြတ်ဆုံးဖြစ်သော ယောက်ျားမြတ် ဖြစ်သော မြတ်စွာဘုရား၏။ (အသာအလွန်မရှိသော ယောက်ျားမြတ် ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာ ဘုရား၏။) ဧကံ စ ဒေ၊ ဣ၊ တစ်ဒေ၊ ဣ-ရှိသော ဓာတ်တော်ကို ကား။ ရာမဂါမေ၊ ရာမ-ရွာ၌။ နာဂရာဇာ၊ နဂါးမင်းသည်။ မဟေတိ၊ ပူဇော်၏။

(၂)။ ဧကော၊ တဆူသော။ [ဟိ-သည် အနက်မရှိ။] ဒါဌာ၊ စွယ်တော်ကို။ တိဒိဝေဟိ၊ တာဝတိံသာ-နတ်တို့သည်။ ပူဇိတာ၊ ပူဇော်အပ်ပြီ။ ဧကော ပန၊ တဆူသော စွယ်တော်ကိုကား။ ဂန္ဓာရ ပုရေ၊ ဂန္ဓာရ-ပြည်၌။ [ယခုအခါ “တရုတ်ပြည်”ဟု အသိအမှတ် ပြုကြ၏။] မဟိယတိ၊ ပူဇော်အပ်၏။ ပုန၊ တဖန်။ ဧကံ၊ တဆူ သော စွယ်တော်ကို။ ကာလိဂံရညော၊ ကာလိဂံ-မင်း၏။ ဝိဇိတေ၊ နိုင်ငံ၌။ (မဟေတိ၊ ပူဇော်၏။) ဧကံ ပန၊ တဆူသော စွယ်တော်ကို ကား။ နာဂရာဇာ၊ သည်။ မဟေတိ၊ ၏။

(၃)။ တဿေဝ၊ ထိုဓာတ်တော် စွယ်တော်၏ပင်။ တေဇေန၊ တန်ခိုးကြောင့်။ ဝဿန္ဓရာ၊ မြတ်သောဥစ္စာ ရတနာတို့ကို ဆောင် နှသော။ အယံ မဟိ၊ ဤမြေကြီး(ကို)။ အယာဂသေဠေဟိ၊ မြတ်

သော မာတ်တော်တို့ကို ပိုသေစွာ ပူဇော်ခြင်းတို့ဖြင့်။ အလက်တာ၊ တုန်ဆာဆင်အပ်ပြီ။ ဝေံ၊ ဤသို့လျှင်။ စက္ခုမတော၊ ဇာ၊ ဣမံ သရီရံ၊ ဤ သရီရ-ဓာတ်တော်ကို။ သက္ကတ၊ သက္ကတေဟိ၊ ကောင်းစွာပြုအပ် ပူဇော်အပ်သူတို့က ကောင်းစွာပြုအပ် ပူဇော်အပ်သူတို့သည်။ သုသက္ကတံ၊ ကောင်းစွာပြုအပ် ပူဇော်အပ်ပြီ။

(၄)။ ယော၊ အကြင် ဓာတ်တော်အပေါင်းကို။ ဒေဝိန္ဒူ နာဂိန္ဒူ နရိန္ဒူ ပူဇိတော၊ နတ်မင်း နဂါးမင်း လူမင်း-တို့သည် ပူဇော်အပ်ပြီ။ မနုဿိန္ဒူသေဋ္ဌေဟိ၊ လူမင်းတို့ထက်မြတ်သော ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ တထေဝ၊ ထို အတူပင်။ ပူဇိတော၊ ပူဇော်အပ်ပြီ။ (တံ၊ ထိုဓာတ်တော် အပေါင်းကို။) လဘိတွာ၊ ရ၍။ (ရလျှင်။) တုမေ၊ သင်တို့သည်။ ပဉ္စလိကာ၊ ချီအပ်သော လက်အုပ်ရှိကုန်သည်ဖြစ်၍။ ဝါ၊ လက် အုပ်ချီကုန်လျက်။ ဝန္တယ၊ မြတ်မြတ်နိုးနိုး ရှိခိုးလိုက်ကြကုန်လော့။ ဗုဒ္ဓေါ၊ သုံးလူ ထွတ်တင် ဘုရားရှင်ကို။ ဟဝေ၊ စင်စစ်။ ကပ္ပသတေဟိ၊ ရာပေါင်းများစွာ ကမ္မာတို့ဖြင့်သော်မှလည်း။ ဒုလ္လဘော၊ ခဲယဉ်းစွာ ရအပ်၏။ ဝါ၊ ရနိုင်ခဲ၏။

(၅)။ စတ္တာလီသ သမာ၊ အတိအကျ လေးဆယ်ကုန်သော။ ဒန္တာ၊ သွားတော်တို့ကိုလည်းကောင်း။ သဗ္ဗသော၊ ကြွင်းမဲ့ဥဆုံ အလုံးစုံအားဖြင့်။ ကေသာ၊ ဆံတော်တို့ကိုလည်းကောင်း။ လောမာစ၊ မွေးညင်းတော်တို့ကိုလည်းကောင်း။ ဧကေကံ၊ တုချောင်းစီ တပင်စီ။ စက္ကဝါဠပရမ္မရာ၊ စကြဝဠာ-အဆက်ဆက်တိုင်အောင်။ ဒေဝါ၊ နတ်တို့သည်။ ဟရိံသု၊ ကောင်းစွာဆောင်ယူ ပူဇော်ကြကုန်ပြီ။ ဣတိ၊ အပြီးတည်း။

တတိယံ၊ သုံးသုတ်မြောက်ဖြစ်သော။ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ္တံ၊ သည်။ နိဋ္ဌိတံ၊ ပြီးပြီ။

အမှာ။ ။ အဋ္ဌဒေါဏာ-စသော ဤ ဂါထာတို့ကို သီဟိုဠ်ကျွန်းသား ဝေရ်တို့ ထည့်ထားအပ်သည်။

အက္ခရာစဉ် မာတိကာ

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
အကျင့်မပါလျှင် စာကြိုးစားသော်လည်း ဝီရိယရှိရာမရောက်	.... ၉၃
အသာဝိနော	.... ၂၄၂
အဇာတသတ်မင်းနှင့် တိုင်ပင်၍ ဓာတ်တော်သိမ်းဆည်း	.... ၃၁၃
အဇ္ဈတ္တကသိုဏ်းသည် ဗာဟိရကသိုဏ်း နိမိတ်လောက်မစင်ကြယ်	.... ၁၄၉
အဋ္ဌကုလိကာနိ	.... ၁၂
အတန္တိဗဒ္ဓါ	.... ၂၂၆
အတ္တနောမတိ	.... ၁၇၃
အဒယေန	.... ၂၃၁
အဓိဂမသဒ္ဓါ	.... ၄၄
အဓိပ္ပိတာ	.... ၁၂၁
အန္တကော, နမုစိ	.... ၁၂၆
အနန္တနယမဟာပဋ္ဌာန	.... ၂၅၅
အနယဗျသနံ	.... ၃
အနတ္တရုံ။ပ။လောကဿ	.... ၃၇၃
အနုဓမ္မစရဏသီလာ	.... ၁၂၆
အနုပါရိသေသံ သန္ဓာယ	.... ၂၆၅
အနုမောဒိတွာ	.... ၃၆၀
အနုလောမကပ္ပိယံ	.... ၁၇၃
အနေဇံ	.... ၂၆၅
အပညတ္တံ ပညပေန္တိ	.... ၉
အပညတ္တံဘာဝုပဂမော	.... ၂၆၇
အပ္ပဋ္ဌိဝိဘတ္တဘောဂီ	.... ၅၄
အပ္ပဋ္ဌိပုဂ္ဂလော	.... ၂၆၄
အပ္ပမာဒေနသမ္မာဒေထ	.... ၂၆၀
အပရိယာနံယေ	.... ၂၆

	စာမျက်နှာ
အက္ခရာစဉ်	
အမ္ပပါလိဂဏိကာ	၃၇၇
အပ္ပာဗဇ္ဈော	၂၃၁
အဘိဏှိသန္ဓိပါတ, သန္ဓိပါတဗဟုလ	၅
အဘိနန္ဒိတော, အနုမောဒိတော	၂၁
အဘိဘဝိတော သမာပဇ္ဇတိ	၁၅၀
အဘိဘာယတနံ	၁၄၇
အရိယာယတနံ	၇၈
အရိပ်နိမိတ်ပြုတော်မူရာမြို့များ	၁၅၇
အရိုးဆက်ပုံအမျိုးမျိုး	၁၅၉
အလံ	၂၄၆
အဝလောကေထ	၉၂
အဝိနိပါတဝဓမ္မော	၈၇
အဝိဟညမာနော	၉၇
အဝေစ္စပသာဒ	၈၉, ၃၇၁
အသလ္လိနေန	၂၆၆
အသ္မာထ	၂၄၀
အသောကမင်း	၃၁၉
အဟတေန	၂၂၇
အာဂမနိယသဒ္ဓါ	၄၄
အာစရိယမုဋ်	၁၀၀, ၃၈၇
အာစရိယဝါဒေါ	၁၇၃
အာနန္ဒာယေရ်ကို ဖူးမြင်ဖို့ရာလာကြ	၂၃၄
အာနန္ဒာထေရ်၏ဂုဏ်	၂၃၁
အာဗာဓော	၉၆
အာမန္တယာမိ ဝေါ	၄၁၈
အာယာမ	၆၉
အာယုသင်္ခါရ-လွှတ်ပြီး ဥဒါန်းကျူး	၁၃၂
အာဠာရရသေ့	၁၈၁
အာဝဋ္ဌန္တိ, ဝိဝဋ္ဌန္တိ	၂၁၇
အာဝီရဟော	၅၂
အိပ်ခြင်းလေးမျိုး	၁၉၈

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
ကူတိသီလံ	၉၀
ဥဇ္ဇင်္ဂလနဂရကေ	၂၃၇
ဥဇုံကရိသာမိ	၂၂
ဥဒေနစေတီယံ	၁၂၃
ဥပနေထ	၉၂
ဥပဝတ္တနံ	၁၉၃
ဥပဝတ္တနေ	၁၀၇
ဥပဝါဏလေရိ	၂၁၃
ဥပသင်္ကမိတာ	၄၀၀
ဥဒ္ဓါမေ၊ ကုလံ	၀၂
ဧဝံ ဘန္တေ	၃၀၂
ဩကပ္ပနသဒ္ဓါ	၄၄
ဩက္ကဿ၊ ပသယု	၁၄
ဩကိရန္တိ စသည်	၂၀၂
ဩဇံ ပက္ခိပိ သု	၁၇၀
ဩတ္တပိ	၄၅
ဩရမ္ဘာဂိယ	၀၄, ၃၆၆
ဩလိယမာနကော	၃၀
ကတပုညော	၂၃၁
ကပလ္လကပ္ပဝ	၁၃၉
ကပ္ပံ-နှင့်စပ်၍ မှတ်ဖွယ်	၁၂၁
ကလာပဂုံ	၂၄၄
ကာဠကဏ္ဍိ-သတ္တဝါ	၀၀
ကုလပရိဝတ္တသော	၂၄၂
ကုလိတ္တိယော-စသည်	၁၄
ကုဿိနာရိမြိုင် ပရိနိဗ္ဗာန်စံရပုံ	၁၉၆
ကောဠိဂါမ	၀၃
ကောဠဂုံ	၂၄၄
ခလဂုံ	၂၄၄
ခလဘဏ္ဍဂုံ	၂၄၄
ခုဒ္ဒကနဂရဇက	၂၃၇, ၄၅၀

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
ခုဒ္ဒါနုခုဒ္ဒကကို မကျင့်ခြင်း၌ အပြစ်	၂၅၀
ဂိဇ္ဈကူဇေ	၂
ဂေါစရာယ ပက္ကမတိ	၁၉၉
ငလျင်လှုပ်ခြင်းအကြောင်းများ	၁၄၀
စကြာမင်းစေတီထိုက်ပုံ	၂၀၀
စကြာမင်း၏ဂုဏ်	၂၃၆
စတုဇ္ဇာတိယဂန္ဓ	၂၉၅
စန္ဒသဟဿံ။ပ။ကထယိဿာမိ	၂၆
စိတကံ	၂၀၀
ဆန္ဒပရိပ္ပာဇက	၂၄၃
ဆလ္လိံ ဥဋ္ဌာပေတွာ	၁၆၀
ဆင်ဆယ်မျိုး	၁၉၄
ဆမ်းနှစ်မျိုးအကျိုးတူ	၁၀၉
ဇိဝိတသင်္ခါရော	၉၇
ဈာနသမနန္တရံ	၂၆၃
ဉာဏုတ္တရိယတာယ	၁၄၀
ဉာဏုတ္တရိကော ပုဂ္ဂလော	၁၅၀
ဉာယဿ ဓမ္မဿ	၂၄၉
တ(တစ်)အမ္မဏ	၂၃၀
တနုသိတလသလိကာ	၁၀၀
တမတဂ္ဂေ	၁၀၄, ၃၉၁
တာဋ္ဌာဝစရံ	၂၆၉
တေပိဂ္ဂကဝသေန	၁၂၇
တကသံ(ဥဘယပဒါပေက္ခ)	၁၄၅
တဘကျောင်းနေခြင်းအကျိုး	၃၆
ကပနီယော	၁၇၂
ထေရာ	၃၃
ဒုတ္တိဏ	၆၀
ဒေဝဒန္တုဘိယော	၁၂၃
ဒေသိတော ပညတ္ထော	၂၅၂
ဒေဝါသာရောပနတ္ထံ	၁၅၇

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
ဓမ္မဝရာ	၁၂၀
ဓမ္မန္တယော	၃၄၇
ဓမ္မာနုဓမ္မပုဂ္ဂိုလ်နွာ	၁၂၀
ဓမ္မာဒါသ	၃၇၀
ဓမ္မိကာရက္ခာဝရဏဂုံတို့	၁၆
ဓာတုကောပေန-စသည်	၁၄၆
ဓာတုနဲ့ အန္တရာယ် ဒိသ္မာ	၃၁၃
ဓာတ်တော်ကိုစောင့်ရှောက်ပုံ	၂၉၆
ဓာတ်တော်များကြွင်းကျန်ပုံ	၂၉၂
ဓူမကာလိကံ	၃၂
န ဘဏ္ဍာရာမာ	၄၁
နာဂါပလောကိတံ	၁၆၁
နာနာဘာဝေါ-စသည်	၁၅၀
နိစ္ဆရန္တိသု	၁၀၂
နိပစ္စကာရံ	၁၃
နိမိတ္တ, ဩဘာသ အထူး	၁၂၇
နိယတော	၇၇
နိယျာတိ	၆၇
နတ်မင်းကြီး ၄-ယောက် အရံစောင့်နှင့်တူ	၁၃၅
ပညာတို့ သမုစ္ဆိန္ဒန္တိ	၉
ပဋိပုစ္ဆာဗျာကရဏိယော	၁၇၁
ပဏ္ဍိတဇာတိယော	၃၅၀
ပဒကိစ္ဆာ	၃၅၀
ပဒဗျူနာနိ	၁၆၄
ပဒေသဝတ္တိ	၂၅၀
ပရပူဝါဒါ	၂၀၄
ပရိစရဏမတ္တမေဝ	၃၁၄
ပရိနိဗ္ဗာန် စံကြောင်းကြား၍ အဇာတသတ်မင်း သောက်ဖြစ်	၂၉၀
ပရိနိဗ္ဗာန် စံခါနီး အရေအဆင်းကြည့်လင်	၁၀၆
ပရိနိဗ္ဗာန် စံခါနီး သမာပတ် ဝင်စား	၂၆၂

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
ပရိနိဗ္ဗာနစုတိ နိဗ္ဗာန်အာရုံမပြု	၂၆၅
ပရိနိဗ္ဗာနပရိကမ္မံ	၂၆၁
ပဝတ္ထမံသ	၁၇၇
ပသာဒသဒ္ဓါ	၄၄
ပဟိတတ္တာ	၂၂၆
ဂါဠိကင်္ခါ	၃၃၀
ပါဏိတာဠ-သဒ္ဓေါ	၂၄၀
ပါပိမာ, ကဏ္ဍော	၁၂၆
ပိယာယန္တိ	၁၃
ပိလဝန္တံ	၁၃၉
ပိသာစ သဒိသာ (ရုက္ခစိုးနတ်) တစ္ဆေမြေဘုတ်	၂၀၅
ပုဋ္ဌဘေဒနံ	၇၉
ပုထုကံ (မုန့်ဆန်း)	၂၄၄
ပုထုဘူတံ	၁၃၀
ပုဗ္ဗဏှသမယံ	၈၁
ပုတိဂန္ဓေန	၁၃၈
ပေါနောဘဝိကာ	၃၅
ပေါသာဝနီကံ	၁၁၇
ပြဿနာ လေးမျိုး	၁၇၀
ဖဿ ၇-ပါး	၂၅၄
ဖောဇ္ဇေသုံ	၃၈၀
ဗလဘေရီ	၂၅
ဗဟုလိကတာ	၁၂၃
ဗိမ္ဗိသာရသမာဂမ (ဝိဂ္ဂဟ)	၁၄၄
ဗီဇဂုံ	၂၄၃
ဗောဓိ	၁၅၆
ဗြဟ္မစာရယော	၃၅၉
ဘတ္တဝဇ္ဇိတကံ	၁၅၁
ဘန္တေ, အာယသ္မာ အသုံး	၂၅၆
ဘာဝိတာ	၁၂၃
ဘိယျော ဘိညတရော	၃၄၅

အက္ခရာစဉ်		စာမျက်နှာ
ဘိသနကော	....	၁၃၁
ဘုရားရှင် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီး	....	၁၅၈
ဘုရားကို အကျင့်ဖြင့်ပူဇော်မှ ပူဇော်ရာရောက်	....	၁၅၈
ဘုသဂါရေ	....	၁၃၈
မနောဘာဝနိယေ	....	၂၂၀
မန္တာရဝပုပ္ဖံ	....	၂၇၄
မဟန္တံ ကောလာဟလံ	....	၂၄၁
မဟာကဿပအား ပေးအပ်သော ဩဝါဒ ၃-မျိုး	....	၅၈၆
မဟာကဿပ ရုပ်ကလာပ်တော် ရှိခိုး	....	၂၈၉
မဟာပဒေသေ	....	၁၆၂
မဟာပဒေသေ ၄-ပါးပြား	....	၁၆၃
မဟာသီဝထေရ် ဝါဒထက် အဋ္ဌကထာဝါဒကောင်း	....	၁၂၃
မဟာလကာ တန်ဆာဖြင့်ပူဇော်	....	၂၇၂
မဟိဒ္ဓိက မဟာနုဘာဝ	....	၁၃၆
မာတုဂါမဉ္ဇိ ကျင့်ဖွယ်	....	၂၂၃
မာရော	....	၁၂၆
မာရုဏန္တိကာ	....	၉၆
မီးသင်္ဂြိုဟ်ဖို့ တိုင်ပင်ခြင်း	....	၂၇၀
မူလေနဋ္ဌေ	....	၂၈၅
မေဓဝီ	....	၂၃၄
မိုးကြိုး ၉-မျိုး	....	၁၈၂
မြက်စွာဘုရားက အာနန္ဒာအား လှူခိုင်း	....	၁၈၅
မြက်စွာဘုရား၏ အားတော်	....	၁၉၅
ယထာဘိရန္တံ	....	၆၉
ယာဝ သန္တိသမလသင်္ဂဠိရာ	....	၂၇၁
ယုတ္တယာနံ ဝိယ	....	၁၂၃
ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်များ ဆင်ခြင်မှည့်	....	၂၇၆
ရူပနိမိတ္တာဒိနံ	....	၁၀၂
ရေးခေတ်ရဟန်းများ ၀၂၀၀၀၂၀ ကျွတ်စည်းဝေး	....	၂၁၉
ရိုရိုသေသေ မဆည်းကပ်လျှင် ဩဝါဒမပေးကြ	....	၃၃
လာယနဂ္ဂံ	....	၂၄၄

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
လောကီယာနံ ဝေဒနာနံ	.... ၁၀၃
ဝဇ္ဇိစေတီယာနိ	.... ၁၅
ဝဇ္ဇိ	.... ၃၂၇
ဝဇ္ဇိ (လစာ)	.... ၁၀
ဝတ္ထုဝိယ ကတာ	.... ၁၂၁
ဝရုဏနှင့်ဝရုဏနတ်	.... ၂၀၄
ဝဿာဝါသိက (ဝါဆိုသင်္ကန်း မဟုတ်)	.... ၅၁
ဝိနယော ကာရဏံ	.... ၁၆၆
ဝိပလ္လာသ (၁၂) ပါး	.... ၁၂၃
ဝိပလ္လာသ မပယ်နိုင်လျှင် မာရ်နတ် နှောင့်ယှက်နိုင်	.... ၁၂၄
ဝိဟတေန	.... ၂၂၇
ဝိတရာဂါတိ ပဟိနဒေါမနဿာ	.... ၂၁၀
ဝေဠုမိဿကေန	.... ၁၀၂
ဝေဒနာကို ဉာဏ်ဖြင့်သိမ်းစည်း	.... ၉၆
သံဂါယနာတင်ဖို့ အကြံဖြစ်	.... ၂၇၇
သင်္ကံ အာစရိယကံ	.... ၁၂၉
သင်္ခါရာနံ ဝူပသမော	.... ၂၆၅
သဇ္ဈယကရဏံ	.... ၃၀
သညတေ	၀၁, ၃၅၉
သတိကောင်းကြပုံ	.... ၄၇
သန္ဓေတော (သန္ဓေတော)	.... ၉၉
သပ္ပာဋိဟာရိယံ	.... ၁၂၉
သဗ္ဗတ္ထကဗဟုဿုတ	.... ၄၆
သဗ္ဗပါလိဖူလ္လံ	.... ၂၀၆
သဗ္ဗသန္တရိ	.... ၇၁
သဗ္ဗ တမယောဂံ ဆိန္နိတော	.... ၁၀၄
သဗ္ဗာကာရဝရူပေတေ	.... ၂၆၇
သမ္မောဓိပရာယန	.... ၈၀
သမနန္တရ-ဝီထိများ	.... ၂၆၃
သမသမဗလာ	.... ၁၀၉
သမ္မသဒ္ဓေါ	.... ၂၃၉

အက္ခရာစဉ်	စာမျက်နှာ
သမာပတ်ဝင်စားပြီးမှ ဆွမ်းခံ	၂၇၆
သမာဓိသံဝတ္တနိကာနိ	၆၆
သမ္မဟနတုသည် ဝိကပ္ပစကား	၂၅၇
သရီရဘာဂေ	၃၀၆
သဟဿသေဝ (ဝိစ္ဆာ၌ သော-ပစ္စည်း)	၇၆
သုဟာယကာ	၄၃
သာခါနဂရကေ	၂၃၇
သာရဏီယ-ဝတ်	၅၆
သာရဘူတံ ။ပ။ နှု သိက္ခာပေဋိ	၃၄
သာရိပုတ္တရာထေရ်၏ မယ်တော် သောတာပန်တည်	၁၁၇
သာရိပုတ္တရာထေရ် ပရိဗ္ဗာန် စံခန်း	၁၀၅
သာရိပုတ္တရာထေရ် ဘုရားကို ပထမဖူး	၁၁၀
သီလမရှိသူ တွေဝေ၍သေရ	၇၄
သီလနှစ်မျိုး	၂၀၁
သီလပရိဘာဝိတော	၃၄၃
သုကံဗလိဒဏ္ဍ	၉
သုတ္တဓရာနံ	၁၁
သုတ္တ, သုတ္တာနုလောမ စသည်	၁၆၉
သုတ္တေ	၁၆၈
သုကရမဒ္ဒဝ-နှင့်စပ်၍ မှတ်ဖွယ်	၁၇၅
သောဠသ နှာဠိယော	၃၀၈
ဟတစ္စိကံ ဝိယ	၄၃၇
ဟိရိမနာ	၄၃

တောင်မြို့ ဆရာတော် အရှင်ဇနကာဘိဝံသမြို့စုတော်မူခဲ့သော
ကျမ်းစာများ

(က) သဒ္ဒါကျမ်းများ

- ၁။ အခြေပြုသဒ္ဒါ
- ၂။ အခြေပြုနာမ်ဂိုဏ်း
- ၃။ မူလတန်းပါဠိသိက္ခာနှင့် သဒ္ဒါအကျဉ်း
- ၄-၅။ ကစွည်းဘာသာဋီကာ (ပ) (ဒု)
- ၆-၇။ ရူပသိက္ခိဘာသာဋီကာ (ပ) (ဒု)
- ၈။ သဒ္ဒတ္ထဘေဒစိန္တာဘာသာဋီကာ
- ၉။ ကဗ္ဗာယနသာရဘာသာဋီကာ
- ၁၀။ အလင်္ကာဘာသာဋီကာ
- ၁၁။ ကထာသလ္လာပသိက္ခာ

(ခ) ဝိနည်းဆိုင်ရာကျမ်းစာများ

- ၁၂။ ရုပ်ပုံရှင်ကျင့်ဝတ်
- ၁၃။ ဘုရားဥပဒေတော်ကြီး
- ၁၄။ ပါတိမောက်ဘာသာဋီကာ
- ၁၅။ ခုဒ္ဒသိက္ခာဘာသာဋီကာ
- ၁၆-၇။ ကင်္ခါဘာသာဋီကာ (ပ) (ဒု)
- ၁၈-၂၁။ ပါရာဇိကဏ်ဘာသာဋီကာ (ပ) (ဒု) (တ) (စ)
- ၂၂။ ပါစိတ်ဘာသာဋီကာ
- ၂၃။ မဟာဝါဘာသာဋီကာ
- ၂၄။ စူဠဝါဘာသာဋီကာ
- ၂၅။ ပရိဝါဘာသာဋီကာ

(ဂ) အဘိဓမ္မာဆိုင်ရာကျမ်းစာများ

- ၂၆။ အခြေပြုသင်္ဂြိုဟ်
- ၂၇။ သင်္ဂြိုဟ်ဘာသာဋီကာ

- ၂၀။ ဝိထိနှင့်သုံးချက်စု
- ၂၉။ ဒွိကာကျော်နိဿယ
- ၃၀-၃၃။ အဋ္ဌသာလိနီတာသာဒွိကာ (ပ) (ဒု) (တ) (စ)
- ၃၄-၃၆။ သမ္မောဟဝိနောဒနီတာသာဒွိကာ (ပ) (ဒု) (တ)
- ၃၇-၄၂။ ပဉ္စပကရဏတာသာဒွိကာနှင့်
မူလဒွိကာနိဿယ (ပ) (ဒု) (တ) (စ) (ပဉ်) (ဆ)

(ဆ) သုတ္တန်ဆိုင်ရာကျမ်းစာများ

- ၄၃-၄၆။ သီလဂွန်တာသာဒွိကာ (ပ) (ဒု) (တ) (စ)
- ၄၇-၄၉။ (သုတ်) မဟာပါတာသာဒွိကာ (ပ) (ဒု) (တ)
- ၅၀။ အဋ္ဌကထာအခြေပြု

(ဇ) ပကိဏ္ဍကကျမ်းစာများ

- ၅၁။ ရတနာဂုဏ်ရည်
- ၅၂။ ကိုယ်ကျင့်အဘိဓမ္မာ
- ၅၃။ အနာဂတ်သာသနာ
- ၅၄။ တာသာသွေး
- ၅၅။ တာသာရေးပြဿနာများနှင့် စစ်တပ်တရားတော်
- ၅၆။ ဗြဟ္မဇာလသုတ် မြန်မာပြန်
- ၅၇။ သာမညဖလသုတ် မြန်မာပြန်
- ၅၈။ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဘာဝနာ
- ၅၉။ သာသနာရေး လျှောက်ထားချက်
- ၆၀။ အဘိဓဇမဟာရဋ္ဌဂုရု ပခုက္ကူဆရာတော်မိန့်ခွန်း
- ၆၁။ ပဌမပြန်စာမေးပွဲ ပြုပြင်ရေးအစီရင်ခံစာ
- ၆၂။ ကျောင်းတိုက်များအတွက် ဂေါပက-စာတမ်း
- ၆၃။ သဌဏဂုံ စိစစ်ချက်
- ၆၄။ အခြေပြုမင်္ဂလသုတ်
- ၆၅။ ဗုဒ္ဓဘာသာသင်္ချာစာ
- ၆၆။ ဗုဒ္ဓဝင်အမေးအဖြေ

၄၉၆   အရှင်ဇနကာဘိဝံသ ပြုစုတော်မူခဲ့သော ကျမ်းစာများ

- ၆၇။ ရွပ်စုံဗုဒ္ဓသာသနာဝင်
- ၆၈။ လူ့ချမ်းသာ
- ၆၉။ ပဗ္ဗဇိတဒုလ္လဘ
- ၇၀။ နောက်ဆုံးဆယ်လမြတ်ဗုဒ္ဓ
- ၇၁။ တဘဝသံသရာ
- ၇၂။ အခြေပြုပိဋကန်းတရားတော်
- ၇၃။ ဓမ္မစကြာတရားတော်
- ၇၄။ အနတ္တလက္ခဏသုတ်တရားတော်

